Decisiones ... er R. om

¶ Reuerendi ... patris domini Egidij de Bellame... utriusq; doctoris celeberrimi/ tunc palatij apostolici causarum auditoris ordinarij / postmodũ presulis Auinioneñ. dignissimi Decisiones seu conclusiones/ exacte reuise/ ꝛ dili zenter castigate. Una cum fecundissimis additionibus ꝛ indice alphabetico recẽtēr additis.

¶Rubrice iux[illegible] ... ordinem decretalium aliqu[illegible] ... fine[illegible] additis sub quibus conuenienter col[illegible] locari possunt conclusiones pñtis vo[illegible] luminis modo infrascripto sequunt[illegible]

¶Finis.

¶ Incipit tabula cõ[illegible]clusionum seu decisi[illegible]num Rote Reuerendi patris dñi Egidij de Bellamera vtriusq3 iuris doctoris famosissimi: tũc palatij apostolici causarum auditoris: postea epi Auinionẽsis: serie alphabetico nouissime ordinata atq3 emẽdata.

¶ De litera. A.

A. habens ecclesiam parochialem aliã impetrauit. B. priorem ecclesiam dicti. A. impetrat per assecutionẽ fiendaz cũ clausulis generalibus siue premisso siue alio quouis modo: deinde dicta assecutione non facta per ipsum. A. idem A. impetrauit [illegible] ecclesiam: tũc. C. impetrat dictã priorẽ ecclesiam. A. per dictã assecutionẽ secundã: que effectũ habuit: prior ecclesia ipsi⁹. A. debetur. B: et nõ. C. conclu. ccccccclxxxvij. fo. clxxvij.

Abbas agẽs pro monasterio ⁊ membris: non oportet eum probare illa de membris esse: quousq3 sint admissi eius articuli. conclu. cccclüij. fo. lxxviij.

Abbati agenti possessorio recuperande pro abbatia qua est priuatus alimenta debentur sed nõ sumptus litis. conclu. lxxxviij. fo. xxviij.

Absolutionem ad cautelam petenti propter absolutionẽ legitimam precedentem excommunicationẽ non obstat renũtiatio dicte appellationis postea facta. conclu. ccccccclxxxvj. fo. cxxvij.

Acceptans excusatur a negligentia cursus mensis: si beneficium fuit per aliũ diu pacifice possessum. conclu. ccccccc. folio. cxlij.

Acceptatio facta infra mensem etiam ante notã vacationis valet ꝺm omnes. cõclu. cccccixxiij. fo. c.

Acceptatio facta per pauperem inpetrantem ante purificationẽ in modo facta fuerit purificatio infra mẽsem: alẽs nõ: quia acceptatio non est nisi mentis declaratio. conclu. ccclviij. fo. lxviij.

Acceptatio plurium beneficiorũ excedentiũ taxã positam in gratia valet nihil[illegible] [illegible] quo ad primũ secundũ ⁊c. vsq3 ad taxa[illegible]m. conclu. cccj. fo. lxj.

Acceptatio presumitur infra mẽsem si probetur precessisse vacationẽ. conclu. cccxlix. fo. lxvij.

Acceptatio presumitur facta infra tẽpus debitum. conclu. cccccixxiij. fo. c.

Acta ⁊ gesta que dicãtur ⁊ qualiter differant. conclu. lxvij. fo. xx.

Acta habita in causa beneficiali per appellationẽ deuoluta contra principalẽ faciunt fidẽ etiã contra illos quorũ interest: cõclu. cccccxxxviij. fo. xcj.

Actio cõpetens condẽnato ex cõclusione clxix. fo. xlviij. nõ est pretoria sed perpetua. conclu. lxx. fo. xlviij.

Actiones ciuiles ⁊ criminales ex eodẽ facto in vno libello deduci possunt. conclu. [illegible]cc. fo. lxxij.

Actor si moritur in curia lite beneficiali pendẽte: proceditur per audientiã cõtradictarũ contra oẽs et singulos quorũ interest: nõ tamẽ super articulis appellationis a grauamine ꝺm do. Pe. de sarce: conclu. lxxv. fo. xxiiij.

Actore mortuo si ali⁹ subrogetr: reo absenti est huiusmodi subrogatio intimãda. Secus si reus recedat. conclusio. clvj. folio. xlvij.

Accusator si in causa criminali lite pendẽte se absentet: reus per audientiam contradictarũ procedẽdo diffinitiue absolui potest: licet pena talionis dicto accusatori absenti imponi non possit ꝺm cõsilia. Egidius secundã partẽ cõ[illegible]onis restringit tantũ ad delicta ꝓ quib⁹ imponitur pena maior relegatione. cõclu. lxxix. fo. xxiiij. ⁊. xxv.

Ad effectũ excommunicationis ad cautelã sufficit probare per vnũ testẽ appellationẽ precedentẽ excommunicationẽ etiã si non plene deponat. Egidius cõtra. conclu. xcj. fo. xxix.

Ad excusandã desertionẽ causatã ex cursu. x. dierum ad prosequendũ appellationẽ sibi assignatorum: sufficit infra illos vel per alios vel per se iter arripere versus locum vbi est papa. conclusione cccccccxix. fo. cliij.

Admissus pro interesse in inquisitio[illegible]licet de suo interesse non docuerit nec li[illegible]

curie.conclu.ccccclviij.fo.cxviij.

Auditor deputatus in causa beneficiali an possit purificare gratiā de qua agit corā eo: cū illud sit de pertinentijs ad causam? cōclu.ccccclxvij.fo.cxx. Sed si executor hoc faceret reuocaret per modum attemptati.ibidem.

Auditor existens ananie potest ibi decernere citationem ad cōparendum curia existente Rome.conclu.ccccccl.fo.xcv.

Auditor grauās pronūtiās bene processum non pōt ab eo appellantē reponere.conclu.xxiij.fo.viij.

Auditor post inferiorē ꝛ relationē alteri cōmissam non tenet aliquos terminos obseruare ſm consilia: qd dicit Egidi⁹ verū si referens illos seruauit.conclu.lxxxij.fo.xxiij.

Auditor pōt cōpellere partes in ferijs ad concordandū de portione remissionis an expedite.cōclu.ccccccl viij.fo.cxvij.

Auditor procuratorē detrahentē in articulis iuris partis sue de quo cōstat auisare pōt.cōclu.cxxxvj.fo.xliij.

Auditor secunde instantie iuxta rei⁹ petitionē in prima instātia datā iuxta quā debuit primus pronuntiasse licet in secunda instātia nō repetitā pronūtiare poterit.cōclu.cccclxxxj.fo.lxxxij.

Auditor secunde instantie sigillat sequestrum: nec pōt illud reuocare.cōclusio.cccccclviij.fo.xcv.

Auditor secundus in scda instantia procedere pōt vigore commissiōis primo auditori directe in prima instantia.cōclusio.ccccccxxvj.fo.lxxxviij.

Auditor subrogatus cēset habere omnē potestatē prioris presertim in mō procedendi.conclu.cxl.fo.xliij.

Auditor tertie instantie pōt confirmare sniam latā per iudicē secūde instantie licet per ipsum fuerit omissus termin⁹ ad producendū omnia.cōclu.cccclxxxj.folio.lxxxij.

Auditores prelati in causa appellationis a diffinitiua extra curiā latasernāt terminos vt in secunda instantia.conclusio.lxxviij.fo.xxiij.

Auditores quos actus ꝛ processus in domo extra locū audientie expedire possunt.conclu.ccccccl ix.fo.cxviij.

De litera.B.

Beneficiato agēti ꝫ illū cui ex ꝯsuetudine debēt fructus post mortem obstat materia dicte cōsuetudinis.conclu.cccclxvj.fo.lxxx.

Beneficio impetrato exprimēti curiā imminere nō incūbit onus ad probandū.conclusio.ccccccl xxvj.fo.cxxiij.

Beneficiorū aliorū expressio non requiritur in posteriori gratia suppletiua defectus prioris gratie: in qua priori fuit facta mentio de beneficio impetrātis.conclu.cccccxxxv.fo.cxiij.

Beneficijs duobus pro vno permutatis si alterū eoꝝ euincitur cōpetit regressus: nec oportet ꝙ petēs regressum statim offerat alterū nō euictū sed sufficit ꝙ sit paratus recuperato beneficio suo.conclu.cccxlviij.fo.lxvij.

Beneficium acceptans cum gratia prioris date non fecit sibi prouideri nisi post mensem.B. cū posteriori data idē beneficiū infra mensem acceptat: ꝛ facit sibi prouideri.C.post acceptationē et prouisionem.B. ac post acceptationem ꝛ prouisionem.A.impetrat idem beneficiū a papa cum clausula dūmodo in ipso beneficio nō sit alteri ꝛc.dubitatur quis horum triū preferatur? conclu.cccclxviij.fo.lxxxj.

Beneficiū presumitur esse infra taxam. quod est verū ſm Egidiū si impetretur incertū: secus si certum.conclu. [illegible]. folio.xlij.

Beneficiū ꝙdiu est plena facultas ipm conferendi: regulariter non currit tēpus collatori.cōclu.ccccccl x.fo.cxvij. Uide etiā ibidē qualiter probet beneficium esse deuolutum ad superiorem.

Beneficium regulariter electiuum licet certo casu collatiuū nō dicit collatiuū sed electiuū.conclu.ccv.fo.liij.

Beneficiū resignatū in curia nō cadit sub clausulis generalib⁹ positis in impetratione p cōtractū matrimonij vel ingressum religionis.cōclusio.ccl j.folio lvij.

Beneficiū si fuit per aliū diu pacifice possessum excusat acceptans a negligen-

In nomine domini Incipiũt decisiones Rote de consilijs dominorum sacri palatij apostolici causarum auditorũ per venerabilem virũ dominũ Egidiũ Bellemere: vtriusque iuris doctorẽ eiusdẽ palatij auditorẽ recollecte de anno. M.ccclxxiij. et citra de anno.lxxv. et lxxvij.

De consuetudine optandi. Rubrica.
Conclusio prima.

Consuetudo optionis de qua loquitur.c.cum in tua.de consue. lib. vj.prescribitur[a] in.x.annis: vt videt notasse glos.in.d.c.cum in tua.Dicebant enim quidam ibi non [illegible]tari titulum sed portionem iuxta no.Jo.mo.de proba.ex literis.de prebẽ. maioribus.de re. permuta. quesitum. Fa.quod videtur iuri communi consona per.c.statuimus.de maio. et obe. Fa. quia dominiũ dictarum portionũ quo ad proprietatẽ est capituli.de testa.relatũ.§.nomine. Cõsilia etiã de hoc fuerũt reiterata et renouata in.c.cõclusione.Sed et quinimmo fuerunt adhuc nouissime aliter renouata: vt dicã super dicta cõclusione.Sed super materia huius questionis credo sic distinguendũ:quia aut per talem consuetudinẽ agitur de mutatione portionum canonicalium[b] ecclesie:in qua non est distinctio corporũ prebendarum:sed bene portionũ ad tẽpus: vt est videre in ecclesia Ambianeñ.et in ecclesia sancti Martini Turoneñ. et alijs multis ecclesijs:de quibus de triennio in triennium:vel de alio tempore ad aliud tempus omnes portiones canonicales red[illegible] in cõmune:et iterũ diuidunt aliter quam prius.Aut agit per talẽ consuetudinem de mutatione prebendarum et titulorũ prebẽdaliũ. sicut est in ecclesia Baioreñ.et in ecclesia Carnoteñ.in quibus quelibet prebenda habet suos redditus perpetuos a redditibus capituli separatos.Et istam distinctionem videtur ponere satis sm vnum intellectum dictum.c.relatum.§.nomine.alleg. Primo casu dico procedere glo.videlicet quod prescriptione talis consuetudinis sufficiunt.x.anni. Et ita procedunt cõsilia ista in quibus fui cum alijs dominis concors. Secundo casu dico contrarium: videlicet quod tunc requiruntur.xl.anni:et ita dixi in alijs cõsilijs

a Prescribit. Sex differẽtias inter cõsuetudinẽ et prescriptionem vide in dictionario Albe. de rosa.sub verbo cõsuetudo et quanto tpe prescribat consuetudo: dic diuersimode sm ius canonicum et [illegible] tra [illegible] et [illegible] ecclesiastica [illegible]. de cẽsi.olim.

b Portionũ canonicaliũ. Nota quod consuetudo seruanda est in dandis portionibus ecclesiarum.x. q.iij. ne numerus.

licet in eodem facto propter hoc q ibi mutabat in facto addendo de distinctione prebendarū: vt patet in dicta conclusione. Sed ad istud secundū membrū accesserunt finaliter dñi quasi omnes: licet maior pars in dictis secundis consilijs mihi contradixisset: adeo q pro ista parte tulit diffinitiuā sententiā dñs Robertus reuerendissimo patre dño Cardinale sancti Eustachij: cuius etiam tunc fui & sum familiaris auditor indignus in causa super prebēda ecclesie fratris Laudeñ. que sententia dñi Roberti postea fuit per reuerendissimū patrem dominū cardinalē Albaneñ. cum magno & maturo consilio confirmata: & in rem transiuit iudicatā. Ratio primi mēbri est: quia in illo casu consuetudo non est contra ius: sed preter: immo nedum preter: sed immo videtur q sit ẜm ius: vt .c. statuimus. alleg. Non enim hic agitur de mutatione tituli prebendalis: nec etiam de mutatione perpetuorum redditū ipsius prebende: q esset contra ius: sed agitur solum de maiori parte bonorum cōmunium ipsius capituli & ecclesie antiquiori canonico assignanda: et ita in nullo ecclesie aduersatur. Nec omnino differo a dicto intellectu glos. q illa glo. se refert ad dispositionē iuris cōmunis: que habet q omnia de iure cōmuni veniūt in cōmuni: nisi tali perpetua distinctione, submota in prebēdis: vt .c. statuimus. alleg. & .c. cū omniā. de vita & honesta. cleri. Modo ista est regula q consuetudo que non est cōtra ius vel preter prescribitur .x. annis: vt not. Joā. and. de consue. quāto. in cōmen. licet ius ciuile nō ponat determinate & expresse certum tēpus consuentudinis prebende: nec canonicum nisi quadragenariū: quod intelligit quādo est cōtra ius vel que ecclesie aduersatur: vt deducit domi. Joan. and. loco allega. Ratio secundi mēbri est quia nullo casu consuetudo huiusmodi est contra ius in hoc q in ea beneficiatus propria autoritate dimittit beneficiū quod obtinet & quod aliud beneficiū pro eo propria autoritate recipit sine aliqua canonica institutione: quia supponit q hoc casu fit mutatio titulorū prebendalium contra .c. admonet. & .c. q in dubijs. de renū. ia. & .c. ij. de insti. & .c. j. de regu. iuris. libro. vj. Item in hoc quia permittit fieri propria autoritate permutationem prebendarū contra consti. Turoneñ. de prebē. maioribus. de rerum permuta. questitum. Item est contra iura in hoc quia dat antiquiori canonico ius ad pinguiorem prebendā cum vacabat contra consiliū .c. nulla. de concess. preben. dic residuū vt notaui super dicta conclusione.

De verborum significatione. Rubrica.

Conclusio secunda.

Clausula librarum vel marcharum in literis apostolicis posita intelligitur de vsualibus loci vbi est beneficiū impetratū. Allegatur de preben. cum de benefficio. in clementi. Consilia. Facit quia vsus iste tendit non ad litis ordinationem sed ad litis decisionem: ergo. argu. in. ff. de euict. l. si fundas. et. ff. de vsu. l. j. siue ex delicto vt extra de crimi. l. secularij. §. sunt quedam. et. ff. de nora. l. ij. C. de edi. pri. l. an in totum ff. de admini stratio. tuto. l. sine heredem §. lucius. argumen. C. de predi. va. l. ij. et. iij. libro. xj. Et has allegationes ponit Cynus. C. que sit longa consuetu. Item per hoc quia videtur semper inspiciēda consuetudo loci vbi res sita est de qua agitur. argumē. ff. de tut. & cura. ab his. l. pupillo. & ff. de administra. tuto. l. titium. §. tutor. Et hanc rationem ponit Cynus de summa trini. l. j. in. ij. q. Sed breuiter totum contrariū puto: nam ex premissis habetur hec conclusio quod quo ad litis decisionem atten

ditur consuetudo loci [a] vbi traxit originem ius ex quo iudicandum est siue cōtractus siue delictū siue res vt predictū est. Et ita clare innuit Cy. in dicta. l. j. C. que sit lon. consue. Sz impetratio est res illa a q ia trahit originem ius de cui[us] decisione modo agitur: attēdi oino debet vsus loquēdi loci vbi impetratio facta est. Sermones eñ prelati in loco sunt intelligendi sm cōmunē vsum loquentiū in loco illo: vt. ff. de le. in i. l. cuz delanionis. §. asinā. ꝛ. ff. de suppel. le. l. labeo. extra de ver. sig. c. j. ꝛ. c. in his. ats eñ papa de facili deciperetur qꝛ ipse presumitur locoꝝ consuetudinem ignorare. de consti. c. j. li. vj. Debet enim taliter qs loqui ꝙ vox vel litera conceptum eius promat in notitiam legentium ꝛ audientium ꝛ clare: alioquin in eius damnū fiet interpretatio vt regula contra eum. li. vj. ꝛ. l. veteribus. ff. de [illegible] iminare enim non potest papa ꝙ sermo loquentis ad ignota ipsi [illegible] beat se referre. Et redeundo ad primam rationem est pōde[illegible] ꝙ hic nō agitur de beneficio vt de re sed vt de titulo in be[illegible] vel ad beneficium per impetrationem impetrā[illegible] quesito [illegible] ab ipsa impetratione dependet ꝛ ita non est ponderand[illegible] loci[illegible] beneficij sed potius impetra[illegible] trari a soluuntur faciliter ex premissis. Fa. optime pro ista opi. [illegible] quod no. Cy. [illegible] dicta. l. j. C. de summa trini. vbi not. in additione ꝙ attenditur locus conditi testamenti licet alia consuetudo sit in locis vbi res sunt: ibi vide. Egidius.

¶ De confessis. Rubrica.

Conclusio tertia.

Confessio in vno iudicio facta nocet i alio per no. Inno. de ele. per inquisitionē. Consilia. Caue ne decipiaris ꝛ distingue sic: quia aut queritur vtrum acta vnius iudicij confessionem huiusmodi tangentia probent in alio iudicio: tunc indubitanter dic ꝙ non: vt probatur. de ordi. cogni. c. ij. de fide instru. inter dilectos. Aut queritur vtrum si allegetur ꝛ probetur in secundo iudicio contra. p. ꝙ cum sic fuerit confessus in primo tunc oportebit ꝙ stet in secundo iudicio dicte confessioni nisi huiusmodi confessionem ad aliud intellectū pbabilr iterptet vel doceat de errore: [b] ꝛ dic ꝙ sic: vt. C. de nō nu. pe. l. generaliter. in fi. de proba. per tuas. ꝛ de accu. cuz dilecti. Nec ob. ꝙ res inter alios acta ꝛc. nec ꝙ acta vni[us] iudic[illegible] non probant in alio: quia verum vt tanq̄ acta iudicialia: sed tan[illegible] fessio extra iudi[illegible] s solemniter facta secus. Et ita procedunt dicta Inno. Uide [illegible] hoc Archi. de iureiuran. in ca. fina.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio quarta.

Falsi expressio non dolosa: principē ad concedendum nō vitiat gratiā per not. Inno. de conces. preben. cuz nostris. in glo. literis. in prin. Licet enim regula habeat ꝙ ꝛ si rescriptum [c] sit legi consentaneum: falsus tñ impetrator carere debet impetratis. C. si ꝯtra ius vel vti. pub. l. pe. ꝛ. C. de diuer. res. l. vltra. ꝛ

a ¶ Consuetudo loci. Addē ꝙ ꝯsuetudini alicuius loci vel ecclesie non [illegible] rogat per nouā constitutionē pape nisi exprimat. extra de cōstitutio. c. j. lib. vj.

b ¶ De erro. Nota ꝙ errantis nulla est volunt[illegible] ff. de [illegible] plu. ar. l. sed hoc ita. Et errare est aliud p alio putare. xxviij. disti. [illegible] ꝯnis.

c Rescriptū. Quid sit rescriptū et in quo differat a bñficio vide bar. in. l. beneficium. ff. de consti. pri. Et an cō trarius ꝛ maxime diuinū [illegible] de bar. in [illegible] j. de consti. pn. vbi alex. et Iason. Et an teneat cōtra ius ciuile. in. l. pscriptiōe. C. si cōtra ius vl vtili. publi. Et dic ꝙ valet dūmodo sit clausula derogā. in [illegible]

C.si nup.ex rescrip.pe.l.j.adeo q rescriptis semper intelligit clausula: si est ita: seu si preces veritate nitantur. de rescrip.c.si.et dictal.fina.C.de diuer.rescript. Cuius occasione cōmeui dicere clausulam: si est ita: positam in rescripto non inducere nouam formā: nec p consequens partis vocationē in executore: iuxta no. Inno. de presum.dudū. Quod intelligo in gratiosis. Nec ol. mihi quod de literis iustitie legitur.C.si cōtra ius.l.ij.z.c.super literis. de rescrip. Tamen patitur dicta regula fallentiam cōclusionis nostre vbi per simplicitatem exprimitur illud falsum: quod nullo modo mouit principem: nec mouere debuit verisimiliter ad concedendū. Nam duplex pōt esse ratio quare talis falsa expressio redderet gratiam surrepticiam: vna quia induxisset ad concedēdum: alia quia per fraudē: vt dicta l.fi.C.de diuer.rescrip. Modo vtraq ratio hic cessat vt [illegible] Uenia enim dignus est qui nec nocuit nec delig[illegible] de consti.c.ij.cum si.lz Inno. vid. atur notasse extra.de [illegible]al.c.fi.q in gratiosis falsa expressio presumitur facta per do[illegible] [illegible]amen intelligo illud vbi huiusmodi expressio esset talis que v[illegible]imiliter deberet inducere principem: saltē ad facilius co[illegible]cede[illegible]um. Si enim e[illegible] : non esset presumendum aliqu[illegible] de dolo : quia [illegible] sonat [illegible] machinationem exquisitam.ff.de dolo.l.j.que inutilibus z superfluis non est verisimilis. Hinc est q Innocen.in dicto.c.fi.non dicit simpliciter talem expressionem in gratijs esse presumendam fraudulosam: sed dicit hoc in gratia magna: tales enim cause seu demōstrationes nihil facientes ad factum pro superabundantibus habentur.C. de testa.l.testa.nec donatiōes vi[illegible]ant.ff. de dona.l.ij.in fi.ff. de cōdi.indebi.l. demōstratio falsa.z.l.cū tale.§.legato.cū se. Et de hoc videtur tex.de rescrip.super literis.§.j.vbi inter alios, quia ratio ibi posita etiam viget in prophanis. Egidius.

De procuratorijs. Rubrica.

Conclusio quinta.

Generale procuratorium ad causas incindit beneficia per no. Inno.de rescrip.sedes.z glo.de procu.non potest. in clementi. Consilia. Ratio est quia sm Inno. verba debēt intelligi generaliter sicut sonant nisi ex causa eorum a generalitate recedant: et ita seruandum est in con [illegible]et in alijs sm eū. Sed caue z sane intellige generalitatem huiꝰ dicti q habet generale procuratorium a ad causas oēs causas comprehendere intelligi debere preter q de causis que de iure reperiuntur requirere speciale mandatum: vt [illegible] de mino.l. il lud.§.si talis. In generalitate enim non veniunt [illegible] quibus specialitate opus est.ff.de procura.l.nō solū.§.vlt.[illegible].pomponius. in prin.z extra de procura.qui ad agendum.li.vj. Ubi Joā.an.enumerat casus requirentes speciale mandatum.in glo.que est sup verbo pacisci.qui tex.proxi.alleg.in illa ratione fundantur. Et quo ad causas tales requirētes speciale mandatū si plures reperiant quarū alique maiores alique medie aliq minores: dicerem locum habere clemen.nō potest.de procura.sed quo ad alia secus : vt ibi

a Generale procuratorium.procuratorio facto p capitulū: an singulares possint contradicere? vide per Inn. extra de postul.prela.c. bone.

no.qr cū sola generalitas p se sufficeret nihil faceret precedens specialitas:sed tñ gñalitas per se nō sufficit sed a specialitate precedēte recipit suū posse: vt dicto.c. qui ad agendū. oportet q recipiat sm naturā sue cause.Et hoc vltimū placet cuidam dño magno licet contrarium faciat.ff.de vi.triti.r ole.lega.l.fi.§.cui dulcia. Item caue q generalitas Innocen.intelligitur q procuratorū ad causas omnes causas cōprehēdat:intelligitur de causis quarum exercitium competit ipsi cōstituenti,eodem iure quo ipse cōstituit.Secus vero si alio iure cōstituit: videlicet vt Petrus r alio iure sibi cōpetat vt episcopo videlicet vel rectori quia tūc si constiterit procuratores vt Petrus non venirēt cause quarum exercitiū non cōpeteret sibi vt Petro sed vt epo vel rectore.ff.de his quib.vt indig.l.tutorē.r de restitu. spoliato.frequēs.in fine.cum ibi not.per Ioan.and.in sua vltima glos.lib.vj.r facit bene.ff.quod cuiusq vniuer.no.l.ij.quod intelligo nisi esset talis qui agere nō posset nomine suo:vt monachus abbas prior: quia tunc talis in dubio censetur velle cōstituere nomine ecclesie:qui [...] potest r aliter nō:maxime si faciat de sua administratione mentionē quod videt[...] facere in dubio omni meliori modo quo potest:vt.ff.de testa.mili.l.si miles [...] t.Innocen.de prescrip.cum ex officio:r vt res potius valeat.de verb.signif [...] te. Sed nihilominus procedit nostra ōclusio.Ratio est quia talis tituli b[...] lis prosecutio nō competit alieni nomine ecclesie sed nomine suo propri[...] t not.Innocen.de cau.pos.c.cum super.de restitu[...]teris.Uel disti[...]e de causis beneficialibus quia aut dicuntur proprie beneficia[...]s vt quia agitur in eis de titulis beneficialibus: et tunc procedit glos.aut dicuntur beneficiales:quia in eis de rebus beneficiorū: r noīe ipsorum bñficiorum agit r tūc secus: vt.s.proxime est deductum.

¶De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.vj.

Mortuo procuratore qui substituerat non ex vi mandati: sed quia fac.9 dominus litis agi nō potest cum huiusmodi substituto sine nouo mādato per not.Pau.in clemēti.fi.de procura.in glo.iij.in fi.Consilia. Secus autem si tanq a dño habens substituēdi potestatē substituisset vt ibi etiā not.per Pau. Ratio diuersitatis est ista: qr quādo ex vi mandati substituit nō ab ipso sed a dño videtur esse substitutus: vt.ff.q cuiusq vniuer.no.l.item eorum.§.si decuriones. vide Cynū.C.de procura.l.q quis. questione penul.r vlti.Egi.Sed in primo casu cum non possit ex vi mandati immediate seu nomine dñi substituere eius persona solū attenditur:r ipse solus per consequēs dicitur esse mandans:et sic est locus regule.§.recte.instit.mā[...].C. eo.l.mandatū.que habet q morte mandatoris re integra mandatū [...]at. Sed caue r conclusionē intellige casu quo mors talis interueniret re in[...]a.argu.dictorum iuriū a contrario. Itē quia licet ante litis con[...]a.res di[...]ur integra:qr quis tm non dicit agere sed agere velle:vt not. in dicta.[...].tamē post litis contesta.non potest dici q litis cōtesta.debeat esse inchoatio negoti[...]da non sit in [...]adē lite.Dico ergo q primus actus substātiuus r intrinsecus faciat rem [...] r desinere rem esse integrā: per not.Cyn.in dicta.l.mandatū. in.j. questio[...]Sed quid si habuit substituens mādatū substituendi a domino etiam in qualibet parte litis?tunc dico saluo semper meliori iudicio q ex vtraq parte substitutus fuisse videtur vt actus substitutionis sit validior. arg.de cor. vi.significauit.de preben.nisi essent.de prescrip.cum ex officij.et ibi not.simile per Innocen.vide Cy.in.l.q quis.C.de procu.in penul.r vltima.q.

¶De emptione r vendi.et de vsuris. Rubrica.

Conclusio.vij.

a Minꝰ iusto pretio. Nota q vēdere nollet nō iusto pretio velle vēdere paria sunt. l. non dubiū §. fi. et ibi Bart. de leg. i.

a Venditio facta minus iusto pretioa p distamatū de vsuris cū gratia retrahēdi presumit in fraudē vsure. p. c. ad nostrā. de emp. ꝛ vendi. Cōsilia. ꝛ ita videt ibi notari per Joā. an. post Host. Sed qd dicit esse minus iustū pretiū videtur dicere q dicta decre. ad nostrā. pretiū qd vix ascendēs ad mediu iusti pretū: ꝛ de hoc est indubitatū cū decre. [illegible] hoc exprimat. Sed qd si pretiū est minꝰ iustū sed nō de tāto: vt supra proxime dicit: nunqd erit tūc locus huic cōclusioni? Et videt q nō qꝛ iure naturali lz contrahentibꝰ seinuicē decipere intra dimidiā iusti pretij. ff. de mino. l. in cause. §. pe. C. de rescin. ven. l. ij. ꝛ ibi not. ꝛ extra de empt. ꝛ vend. cū causam. ꝛ c. cū dilecta: ꝛ ibi no. Preterea probat a ɔtrario sensu per. c. ad nostrā. qꝛ si minus iustū pre[illegible] [illegible] presum ad presumptionē vsurarū inducendā su[illegible] bene dixisset ter. preterea: qꝛ aliter oēs cōtractus vel [illegible] in regno Frācie essent vsurarū: ꝛ q aie sic contrahentiū e[illegible] [illegible]ōdēnate: qd esset durū. Forte videt saluo meliori iudici[illegible] p[illegible]biliter posse dici q aut illud minus iusto pretio habito[illegible] ad rem ꝛ ad pretiū rei est modicū: ꝛ tunc nō presumā f[illegible]aud[illegible] [illegible]r. ff. de dolo. l. [illegible] [illegible] seq. ꝛ l. scio. ff. de restit[illegible] inte. [illegible]ge. aut est mag[illegible] notabile qd remitto ad arbitriū iudicis. ar. ff. de offi. deleg. de causis ꝛ tunc presumā fraudē nō ex sola quātitate pretij ꝛ ideo nō ob. c. ad nostrā. vbi non supponit cōsuetudo fenerādi in [illegible]mptiōe: sed ex tribꝰ cōiunctim: ꝛ qꝛ pretiū multū iniustū: ꝛ q[illegible] cōditio retrahēdi adiecta: ꝛ qꝛ talis erat cōsuetudo creditorū vi[illegible]licet [illegible] fenerādi: q multū attēdenda est. l. vel vniuersoꝝ. ff. de [illegible]g. act. ꝛ facit bene ad hoc not. Inno. in. d. c. ad nostrā. Sed vere dubito. Egidius.

De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. viij.

Verba ratihabitionis posita in fine procuratorij facietia mētionē de substituto nō dant potestatē substituēdi. per cle. j. in fi. de procu. maxime qꝛ aliū effectuz operari possunt. Consilia. Possunt enī operari releuationē substitutoꝝ in casu quo procurator iure suo substituere potuerit et si suostitueret vt vcz post litis contesta. vt. C. de procura. l. necꝫ. ꝛ fuit hoc [illegible]ctū meū qd ab initio nō placuit dn̄o Petro de sarcenato: sed [illegible]ostea placuit. Sed caue nihilominus ꝛ dic q aut sunt [illegible] verba ratihabitionis ꝛ releuationis ꝛ tunc procedūt dicta superius vcz q talia verba posita ad executionē [illegible] principali dispositionē non iudicāt per dictā cle. in fi. Aut [illegible] est clausula cōsueta poni quā dat dn̄s substituendis per ipsum procuratorē eandē potestatē: ꝛ tūc ipsemet cōstituēs videt co[illegible] [illegible]re suos substituēdos a procuratore: nihil aliud est [illegible] facere ꝙ potestatē dare ꝛ econtra. Et ita procedit qd proxime dixi per. l. itē eoꝝ. §. si decuriones. ff. qd cuiuscꝫ vni. not. cū si. Sed diceres. iā promittendo ratū habere qcquid facient substituti tacite eis videt dare potestatē. Sed dico q verū est mediate: puta in casu supra exposito sed nō immediate: cū verba hec nō sonēt: et tn̄ possent

alias in proprio sensu effectū habere. Sed, vere hoc dubium est.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. ix.

a Commissio gratiosa pro remissione[a] habenda ad probandū in partibus taxā beneficij pro ea obtēti: q in curia probari nō pōt nō faciēs mentionē de probatione: q̄ haberi pōt in curia per librū thesaurarij: vbi talis probatio sufficeret: est surreptitia. Cōsilia. Facit q2 p his q̄[illegible] pbatio habet vel pōt faciliter fieri per scripturas: remissio non sequit de more palatij z Ro. curie. Ratio est: vt euitentur maximi labores: z sumptus q̄ sunt in remissionib9 prosequēdis: q̄ nō sunt in productionib9 scripturarū: ex quo videt expresse: q de dicta taxa posset constare per librū [illegible]rū q papa dictū morē Ro. curie voluisset infringere: maxim[illegible] hoc esset dare occasionē malignādi: q̄ precludi debet. ar. ff [illegible] ven. l. in fundo. Ecce em̄ verisimile est q ille q̄ probatio[illegible] scripturarū sibi faciliorē nō vult aggredi z per hoc parcere [illegible] labo[r]ib9 z expensis. q ipse cogita[illegible] hmōi facere c[illegible] se extendit ad testes corrūpendos: vel salte[m] adversarij p[re]iudic[i]ū nititur litē prorogare: z facere immorta[le]: quorū vtrūqz est malū. Sed contra hoc vides taxas oium beneficiorū esse scriptas in libris thesaurarij (est publicū z notoriū) ergo verisimile est: q papa hoc sciat. ff. de ver. sig. late culpe. [d]e postul. prela. c. j. q̄ ma. ac. pos. c. fi. xvj. dist. q̄d dictis. Fa. no. In[n]o. de rescrip. c. j. z Jo. an. de constit. c. j. in glo. magna. z Fre. i[n] glo. magna de re. permu. vbi dicit q de reservatione generali publica z notoria: nō oportet in impetratione facere mentionē. ar. ff. de ac. emp. l. j. in fi. Sed respō. z dico. q lz sit publicū z notoriū in curia: q taxe beneficiorū sunt cōit[er] vel fuerunt scripte in libris thesaurarij: tn̄ pōt esse: q taxa hui9 bn̄ficij vl' illi9 nō reperit ibi scripta: pp̄ter pditionē librorū v[el] quaternorū: vel foliorū seu aliquā deletionē vl' al's. Et hoc papa pōt verisimilr ignorare: z hoc casu debuit p̄sumere q ibi nō reperire[t]: postq̄z deueniebat ad testes. Simile solem9 dicere q lz sit notoriū iure archidiaconū eccl'ie cathedralis dignitatē habere. de [o]ffi. archid. c. j. z. c. ad hec. cū ss. tn̄ qnqz p consuetudinē pape ignot[ā] ab hmōi iure receditur. Ideo dignitas est exprimenda. de preb. c. cū in illis. li. vj. z cle. j. eo. tit. etiā si [mo]tu proprio gratia fiat per ordinationē dn̄i nostri pape. Egi. [illegible] bus dn̄i Neapolitañ. q. vij. folio. j.

a ¶ Pro remissione quid sit: q̄ sint cōsiderāda in remissione facienda et q̄b9 casibus fit: z qualiter z qn̄ fieri debeat: vide p[illegible] ti. de re[illegible] §. j. [illegible]

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. x.

Canonici capitulariter pcuratorē cōstituant etiā i cā q̄ principalr nō cōcernit nisi certos particulares d' eis i pcuratorio noiatos etiā citatos ad cām nō vr̄ pcurator cōstitut9 ab illis particularib9: q2 ibi nō fuerūt vt particulares s3 vt capitulū representātes. ff. q cuiusqz vni. no. l. ij. Cōsilia. Idē econtra. vt. j. q. c. viij. Caue tn̄ q lz dicta cōclusio sit vera tn̄ si talis causa q̄ ex eodē iure cōcernat vtrosqz vc3 z ciues particulares vel capitulū

ꝛ canonicos singulares agente capitulo seu eiꝰ procuratore preiudicatur personis singularibꝰ facieñ. causam agitur etiã si ad capitulũ scḋo loco ꝛ minꝰ principaliter ptineat cause ... vel ecõtra probatur. de re iud. cũ sup. ꝛ c. q̃uis. ... sit si diuersi ꝛ diuerso iure ꝛ in iuribꝰ allegatis clare probatur. In causa vero beneficiali p appellationẽ deuoluẽdã esset ... tũ: p. c. j. de elec. li. vj. Sed pone canonici simul cõgregati an capitulariter an nõ nõ apparet: procuratorẽ vnũ cõstituunt ad causam nõ apparet an noie capitali an vere singularibꝰ ipsorũ singulorũ: q̃ritur q̃d videtur egisse? Circa hoc distingue: q: aut est causa q̃ cõcernit eos solũmodo vt capitulũ facieñ. aut est causa q̃ concernit eos solũ vt personas singulares: aut est causa que cõcernit eos vtroq3 modo. Si primo casu censetur solũ noie capitul. talis procurator cõstitutus. Sed scḋo casu censetur cõstitutus noie singulariũ per... q3 ... sermones sunt inquirendi penes materiã de qua ... ff. loca. l. si vno anno. de res. cũ ab aliq̃bꝰ. lib. vj. ff. de ... consul. l. ij. ꝛ de conces. preben. c. si capitulo. lib. vj. cũ not. In ... sen. excom. romana. lib. vj. Tertio vero casu aut principali... concernit capitulum q̃ singulares personas vel ecõtra. In h... duobus casibu... ... duobus proxime precede... q: ... principaliori ... denoiatio ... de stat. ho. l. qui hermo... ꝛ ff. de au. ꝛ arg. leg. ... si non sint. §. pronunciamus. Aut nõ apparet de hoc: ꝛ tunc aut precesserunt aliqua singna capitulandi vt sonus campane ꝛ locus capitulorum ꝛ ordo in capitulo cõsuetus: ꝛ tunc presumã... capitulariter factã: alias presumam totum singulariter proc... sse: q: ex exterioribus signis precedentibus vel sequentibus ... interpretatio voluntatis. ff. de testa. l. heredẽ palam. §. sed si notam. de leg. j. l. si seruus plurium. in fi. de empt. ꝛ vendi. ad nostram. de presumpt. ex studys. ... suo semper iudicio meliori.

a ¶ Legitime citati. Nota q̃ citatio legitima est ... amore procedit spacijs tẽporum ad hoc istitutis seruatis. v. q. ij. in p̃senti. Adde etiã Lu. ro. cõsi. cccc. incip. vt clarior. ver. ita em̃ ligat. vbi dicit q̃ citatio illegitima vna cũ notitia subsecuta ita arctat citatũ sicut citatio ... time emanans. Et an citatio sit d̃ iure diuino ꝛ an possit tolli p papam vel imperatorem vide eũdẽ Lud. sing. dclxiij. incipi. tu scis q̃ nedum.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio. xj.

SI committitur causa contra certos et alios quorum interest si illi quoq3 interest nõ fuerunt legitime citati[a] sed bene sciunt causam agi licet eis preiudicet sentẽtia huiusmodi: tñ nõ põt ferri snia cõtra eos ... tenet palatium sm̃ dñm Petrũ de sarcenato ꝛ ... tuit obtẽtum in ... Cõsilia. Certe hec cõclusio nõ videtur habere dubiũ: ... citatũ legitime nõ põt snia maxime diffinitiua ferri. vt. ij. q. ... sine appel. rescin. l. j. §. itẽ cũ ex dicto. Nec preiudicat huiusmodi snia scientibꝰ ꝛ viribꝰ ipsius snie siue ex verbis siue ex mente sed ex iuris positiui cõstitutione que ta... scientem ꝛ nõ venientẽ pro suo interesse ad causam vt finis ... citius imponatur punit in hoc q: vult q̃ snia illa preiudicat: vt facit q̃ videatur snie velle acquiescere etiã in sui preiudiciũ ꝛ suo iuri per cõsensum tacitũ renũciare vt in iuribus allegatis: maxime c. q̃uis. de re iudi. ꝛ l. sepe eo. titu. Sed quid si fuissent legitime citati? Certe hoc est magis dubium: ꝛ tamẽ adhuc dico idez: nisi hmõi citati ad causam venerint pro sui interesse. Distingue tñ

sic: q2 aut agitur de generali snia generaliter cõtra illos quoꝝ interest proferẽda: ꝛ tunc ꝛ generaliter ꝛ legitime sunt tales citati ꝛ cõtra eos etiã in genere seruati termini contra eos in genere: forsan posset ferri snia dũmodo ferat specialiter ꝛ principaliter cõtra certũ ꝛ al's nõ sm quosdã: qḋ nõ capio: q2 snia incerta in totũ vel in parte quo ad certitudinẽ nulla est ipso iure. C. de sen. q̃ sine cer. quan. l. j. ij. ꝛ iij. Aut agit de spãli snia specialiter ferẽda. & ꝫ tãꝗ illũ cuius interest: ꝛ si ille venit ad causam pro suo interesse cõtra eũ specialiter seruati sunt termini: ꝛ tũc fertur cõtra eũ snia ac si ab initio causa fuisset cõmissa cõtra eũ specialiter. ar. de rescriptis. c. pastoralis. in fi. Aut ipse nõ venit: ꝛ tũc secus q2 cũ nõ sit citatus vt principalis cõtradictor videtur solũ citatus sub conditione si sua putauerit interesse: quo nõ veniẽte ad causam videt defecta[illegible] nec mirũ q2 lꝫ q̃s cõpellat ad desistendũ a cõtradictiõe seu im[illegible]ẽto nemo tñ cõpellit ad suũ interesse allegandũ seu proseq[illegible] q2 quilibet põt renunciare ꝛc. C. de pac. l. si q̃s in conscribe[illegible]

¶ De pactis. De preben. [illegible]

Conclusio. xij.

Si in [illegible]ua nõ est num[illegible]cis sit vno mortuo alter [illegible]apitulũ ad qḋ pertinet de consuetudine receptus ꝛ post receptionẽ interuenerit cõpositio inter receptũ ꝛ inter potestatẽ habentem canonicis prouider[illegible] ꝙ si in locũ primi mortui papa aliũ surrogetꝛ recep[illegible]o predicta nulla sit: ꝛ nõ valet pactũ[a] propter malũ [illegible] ꝛc. [illegible]rta not. Inno. de Res. in nostra. in glo. in cle. gratie. eo. titu. [illegible]d ad receptionẽ nõ vitiat. l. si per seruũ. §. j. ff. de vsuris ꝛ habitu: etiã si snia talis fuerit in recipiẽdo. per. c. fi. de seruis: ꝛ fortius si soli recipiẽtes habuerint hanc mentẽ. vt. l. si recipiendi. C. de condi. ob tur. cau. Secꝰ si tractatus de hoc expresse precessisset. per. l. modestinus. ff. de solu[illegible] iuncta [illegible] q. 4. eos. ꝛ. c. vlti. de pac. Nec tamẽ põt annullare receptio[illegible] si valida fuerit etiã si ipsa cõpositio fuit valida: q2 sicut institutio nõ dependet ab illoꝝ volũtate. vt. c. ex frequentibꝰ. et [illegible] beneficiũ. ita nec destitutio. vt. c. admonet. de renũ. ꝛ no. Inno. eo. tit. ꝙ in [illegible]bijs. Consilia. Sed certe puto ego saluo tñ meliori cõsilio di[illegible]guendũ fore an ex interuallo an vero incontinẽti interuenerit t[illegible]lis compositio post receptionẽ vt prim[illegible]asu obtineret qḋ predictũ est videlicet ꝙ censerent duo facta. [illegible]rimum vtile. Secundũ inutile: quoꝝ secundũ primũ nunc vitiare[illegible] inuisibilibus. C. [illegible] dona. l. sancimus. ꝛ fa. de preben. c. relatũ cũ si. Secũdo casu [illegible]us: q2 q̃ incontinenti fiunt inesse videnť ꝛ simul fieri vno cõte[illegible] vt optime probari videt. ff. si cert. pe. l. lecta. §. dicebam. [illegible]trahend. empt. l. pacta conuenta. C. de pact. l. in bonefidei. ꝛ. l. [illegible] ꝛ fa. de constitu. c. cum. M. Sed contra opponitur. de. c. dilectus. de preben. ꝛ. c. cum super. de conces. preben. vbi receptio in canonicũ et promissio vacature incontinenti facta seipsa non vitiant. Secundo opponitur ꝙ mutata persona alterius contrahentium contractus alteratur nec censetur amplius vnus contractus nec vnum factum. ff. de excep. rei iud.

a ¶ Nõ valet pactum: Nota ꝙ nõ valet pactũ cõtra iura: vł cõtra publicã vtilitatẽ: nec cõtra bonos mores. spe. tit. de pba. §. iij. ver. ꝫ pone. ꝛ seq.

l.si quis cum totū.§.⁊ gratiā.⁊.l.⁊ cū eadē.in prin.eo.tit.Modo in casu nostre con=clusionis iste idē canonicatū ab vno recipiebat ⁊ cū alio componebat:igitur com=positio nō videtur posse inesse receptioni nec ecōtra igitur ⁊c. Ad primum dico ꝙ non ob.qꝛ loquit̄ in casu in quo a collatione beneficij vtraqꝫ dispositio actiue pro=[illegible]it:⁊ de hoc est de Res.si co. tempore.lib.vj.sed loquimur vbi receptio seu collatio can[illegible]catus a recipiente seu conferente producēte actiue pactio illicita a recepto vel prou[illegible]ssiue procedit quia illa damnatur.de pact.c.cum vrdem.et.c.fi. Nō enim dicit.l. diuina vel humana ꝙ donans spiritualia non possit cum hoc etiam temporalia dare : sed dicitur ꝙ qꝛ talia spiritualia gratis debet dare nihil pro eis vel eorum occasione recipere habet.j.q.iij. si quis obiecerit. Ad secundum dico ꝙ nedum committit simoniam contrahendo cum collatore:immo etiam cū gratia collationis facilius obtinende contrahitur cum alijs qui huiusmodi collationē vel prouisionē promouere vel impedi[illegible]lerent de elec.per inquisitionē.de simo. cj.⁊.c.matthens.⁊ propter fac[illegible]ate presumit̄ animus talis: et maxime pro=pter naturā promissionis:[illegible]tiā inductiue.ff.de proba.l.cū de indebito.in fi.

[illegible]crip.De preben. Rubrica.
[illegible]nclusio.xiij.

Reseruatio canonicatus ⁊ prebende certi canonici in huiusmodi eccl[illegible] non est certus numerus canon[illegible]torum [illegible] prebendarum de hoc mentione non facta surr=pticia est ⁊ per consequens nulla de conces.prebē.ex parte. Ratio [illegible] nō presumitur in hoc papā vti plenitudine potestatis.ar.no. Inno de elec.innotuit.in fi. Tamē dñs [illegible]et. de sarcenato tenebat cōtrariū in casu in quo papa reseruasset locum:quia ho[illegible] verbo vti solebat papa vbi non est certus numerus.alleg.de conces.preben.c.[illegible].in glo. nunquid impetrās. lib.vj. quod dubium puto.Consilia.Quod autem p[illegible]num esset de plenitudine potesta=tis patet:quia talis canonicatus et prebenda moritur cum canonico moriente: vt.c.dilecto.de preben.⁊.c.ex parte asten.alle. Aut igitur faceret reseruatio canoni cum mortuum reuiniscere contra naturam.ff. de verb.oblig.l. inter stipu.§.sacra. de solu.qui [illegible]ea.§.neqꝫ. Aut rem necessario perituram in persistentia sua permane re quod etiam contra naturam est:alioquin esset oppositum in obiecto. Itē ex alio capite quia sub alia forma in huiusmodi ecclesijs solet scribi ⁊ si sub ista scribere=tur:litere contra stilum romane curie emanerent ⁊ sic non valerent:vt.c.ꝙ graui. de crimi.fal. Si vero sm stilum romane curie papa scriberet:etiam credo ꝙ valeret per not.glo.post Host.in dicto.c.vltimo.de conces.preben.in dicta glo. nunquid im[illegible]lib.vj.Et hoc modo saluo dictum prelibati domini Pet. de sarcenato. Ratio [illegible]troqꝫ casu communis:quia in incertis et non in certis locus est conie=cture.ff.de [illegible]b.obliga.[illegible]cum timens.§.cum ita.Ita ꝙ reseruatio hoc casu dum va let vltra effe[illegible] manus ordinarij collatoris habet alium effectum natu ra precedente absqꝫ quo ligamine huiusmodi poni nō posset de [illegible]io dixi. Nec mi=rum:quia necessario priuatio presupponit habitum.de iniuſ.te[illegible].vna.§.j. et de edi.edic.l.cito.Sed nunquid contra istum reseruatiuum possit [illegible]noni de inopia facultatū:vide no.in glo.nunquid impetrās:que tñ in alio ca[illegible]nūtur. Sed nihilominus hoc casu puto qꝛ illa ratio queviget in casu glo [illegible] qꝛ non pre=sumitur papam velle ecclesiam grauari plus ꝙ suppetant facultates per receptio nem ⁊ creationem noui canonici:viget etiam in casu nostro: quia nec presumitur hoc velle facere per hunc modum extraordinarium reseruationis.de insti.c.j.cum simili. Plus enim obuiat iuri iste modus reseruationis:quia est contra naturam: vt dixi in.l.vna.C.de rei vxo.ac.ꝙ communis modus qui de iure est: ergo facilius tollitur.argu.ff.de testamē. mili.l.eius militis. Nos enim loquimur in reseuatio=

ne que sm Fre. in tractatu de rerum permuta. est eiusdem nature cuiusmodi est impetratio ipsa: qr qn vnu propter alteru rc.ff. pro d.l.fi.j.q.iiij.si quis obiecerit. immo plus odiosa: vt dixi. Egidius.

¶De renun. et expen. Rubrica.

Conclusio.xiiij.

Renuncians liti ꝛ cause in partibus ab eo tempore non est cond[illegible] nandus in expen. quia amplius in partibus no est litigator. Consilia. Non dicas a tempore renunciationis vt conclusio sonat: sed dicas a tempore quo renunciatio fuerit aduersario notificata. ar.ff. man.l. si mandasset. Ratio ibi ponitur: ne damno afficiatur aduersarius ignorans renunciationem. fa. de pro[illegible] mandato. ꝛ eo. titu. c.vno. in cle. cum ibi nota. Nam qr aduer[illegible] initio temere incipiendo litigare damno totius litis occasio[illegible] dedisse videtur: de toto damno tenetur: vt.ff. ad l.aquil.l.qui c.[illegible].§. penul. cum concor. ibi alle. Sed pone dicit aduersarius [illegible]tificatione sibi facta: de renunciatione predicta non contentor immo volo sententiam vt sim secu[illegible]co quod per fa[illegible] in ꝛ culpa dicti renunciantis positum fuerit [illegible] obscuro ꝛ vo[illegible] expe[illegible] litis vlteriores: queritur verum bene [illegible]cat. Hoc dubium sepe occurrit: et certe meliori iudicio videtur q[illegible] licet ratio proxima videatur vrgere q per viam actionis dicte expense peti possunt: tamen aliqs dicere posset q non per officiu iudicis deseruiens actioni: de quo officio habetur. C. de fruc. ꝛ lit. expen.l. terminato. ꝛ. C. de po.l.iiij. Ratio est: quia tales expense ex isto officio no veniunt nisi vel propter calumniam vel temeritatem: vt de pen.c. calumniam. ꝛ.ff. de iudici.l. eum quem temere. modo talis renuncians post renunciatione per eum factam ꝛ parti intimatam nec potest notari de calumnia nec de temeritate: et hoc est q dicit.l. omnia iudicia esse absoluta. insti. de pe. te. litig. ꝛ quod dicunt doc. habentes iustaz caus[illegible] litigandi releuari a condenatione expensarum: ꝛ isto motiuo saluatur questio prelibata.

Renuncians liti et cause. An p renunciatione liti ꝛ cause facta trasferatur dominiu Bar. in.l.si p fundo.ff. de tras ac. Et not. q renucias liti non [illegible] fate[illegible] aduersariu habere ius. C. de inge. ꝛ manumis. que notat Bal. ꝫ videt renunciare oi iuri sibi cope tenti i illa ca. Fallit in bnficio vt no. dni de rota decisio. cccvj. Item nota q renunciare liti et no cause no inducit [illegible] [illegible] [illegible]quo no [illegible]: qr renunciatioes sut [illegible] et sic in eis no veniut ni si expressa l. tres fratres. ff. de pact. et de priuile. c. quia circa.

¶De fide instru. Rubrica.

Conclusio.xv.

Licet plures contra q si idem notar[illegible] fecit instrumentum appellationis ꝛ intimationis per instrumentum intimationis recitans instrum[illegible] appellatiois sit fides de appellatioe ꝛ de deuolutio[illegible] cause licet contra allegaretur suf. si quis in aliquo documen[illegible] glo. Inno. de probatio. quoniam. in glo. et per hoc patet. [illegible] Consilia. Et id quod not. Inno. in dicta glos. not. Cy. in dicta a[illegible].q.v. Simile huic conclusioni seruat comitas palatij in instrumentis vigore compulsorij in partib9 absente parte ꝛ non vocata exemplaris quia alias secundum nos requireretur partis aduocatio. per not. Cy. in dicta auten. in.q.j. et secunda. non obstante citatione facta in curia ad videndum decerni compulsoria: qr decernere literas copulsorias ac dictatum

literarum vigore instrumenta in partibus exemplaris sunt diuersi actus et diuersas partis vocationes requirūt lz secus sit in extractione exemplādi de prothocollo. sed non prosequor quia non tangit proprie materiā .q. ats conclusionis. Sed vere licet fateor conclusionē veram equā in casu suo nō ita preiudiciabili tamē vbi de magno periculo ageretur seruarē vigorē per no. Cy. in aut. prelibata. Nec dictam obseruantiā palatij extenderē ad exemplationē factam simpliciter per vnū notariū solū qr in illa obseruantia vltra hec cōcurrut tria: vz precedens vocatio partis ad videndū decerni compulsoriā. Secundo auctoritas executoris compellentis vigore literarū compulsoriarū notariū ad exemplandū et eius presentia examinans exemplationē. Tertio concurrit necessitas officij que presumptionem male fidei excludit: que non habent locum in alijs casibus.

¶ De condi. apposi. Rubrica.

Conclusio .xvj.

Ecundum [illegible] de iarcenato: illud quod dicitur per .l. expressionē conditionis alias subintellecte non facere condi[illegible] nec vitiare saluatur in actibus in quibus nō vitiatur per .l. adiec[illegible] ditionis. In alijs aūt vt in collatione beneficiorū secus: et sic in[illegible] git glo. c. ij. de ele. lib. vj. Pro primo allegabat lecta et not. de ele. significasti. et de pre[illegible] Cōsilia. Hic sunt due difficultates. Prima est qualiter expressio faciat conditionē. Secunda qualiter vitiet. De prima dico q si non exprimitur aliter q̄ subintelligitur non facit conditionem. ff. de conditio. et demon. l. si expressum. et .l. conditiones que extrinsecus. et ita no. gl. eo. ti. l. aliquādo. et Pe. de bella pertica determinate. in .l. nōnūq̄. eo. titu. sed si aliter fiat expressio secus vt si conditio hec: si deo et ecclesie placuerit que inerat effectui sponsaliorum exprimetur simpliciter inerit cōsensui et aliter q̄ subintelligeret et ita cōditionē faceret et non operaretur iustitiā publice honestatis que al's includeretur: et ita procedunt no. glo. de spon. c. vno. li. vj. Et recte similiter. ff. de regu. iuris. l. actus. ver. nonnunq̄. per que dissoluūtur iura omnia que videntur simpliciter esse contraria si quis bene aduertat. In secunda difficultate dico q si eo modo quo subintelligebatur exprimatur non vitiat vnq̄. Ratio est qr tunc non facit conditionem per proxime dicta. Et ita pcedit. l. muto. §. tutoris datio. ff. de tuteis. Nec ob. no. per glo. Jo. an. Archi. et Joan. mo. de elec. c. ij. li. vj. vbi notant q si ista conditio si ecclesia vacat que tacite inesse videtur in voto eligendi exprimatur vitiat: qr dico q hoc non facit natura cōditionis sed incertitudo que [illegible] apud electores licet non apud naturā que reprobatur. vt ibi no. non [illegible] solum vota conditionalia reprobari sed etiam alternatiua et incerta: et ita in[illegible] innuūt [illegible] predicti. Si vero non subintelligebatur saltem eo modo quo exp[illegible] sunt de illis actibus qui non recipiunt diem neq̄ cōditionem et [illegible] non. cuius materiam et prosecutionem et qui sunt illi [illegible] ad nota. extra de regu. iuris. c. actus legitimi. et ibi plenissime dixi in lectura mea regularum.

¶ De restitutione spolia. quo ad colorem tituli. Rubrica.

Conclusio .xvij.

Ecundum eundē do[illegible] pe. q lz agēs vnde vi non teneatur regulariter saltem in prophanis titulū sue possessionis colorare. argu. ff. de vi et vi. ar. l. iij. §. qui vi a me. et de iuris. l. sequitur. §. si dñs. secus tñ dicit in eo qui ageret ex remedio. c. reintegrāda. Sed Guil. Cal. cōtra in. q. j. Cōsilia. Ratio. cū ibi re⁹ habeat in possessione ita forte ius sicut vnq̄ habuit agēs: oportet igit̄ volentē

a vincere aliquid plus habere: cũ ius agẽdi fortius esse oporteat q̃ ius excipiẽdi seu excipiẽde: lz in aliis consiliis videtur teneri cõtrariũ satis cito post fa. q: hoc remediũ solũ fundatur super quadã equitate: que equitas nõ videtur exuberare nisi coloretur vt predictũ est: plus viget vt habeat locũ dictũ remediũ oportet q per aliquã iniustã causam ecclesia possessionẽ perdiderit. pbat. c. reintegranda. in fi. & ita no. Inno. in c. sepe. de resti. spo. Sed vt presumatur fides docere oportet q ex aliqua probabili cã peruenerit possessio: primo notasse videtur Inno. in. c. ij. de resti. in integ. in glo. per monachos. in fi. lz ista ratio sit nimis sophistica. Breuiter de vigore iuris puto q sic distingui debeat: q: aut iste remedio agitur ad possessionẽ beneficij ecclesie vel vxoris & tũc habeat locũ cõclusio per no. Inno. de fi. presby. c. cõstitutus. Ratio q: absq̃ titulo non põt ibi haberi possessio colorata nec pon[...] [...]at aliquos iuris effectus habere: q: talia que iuris publici [...] ministratio nis publice ex proprijs actibus nostris nobis acq[...] [...]n possunt nec haberi valẽt nisi ex cõcessione alicuius superi[...] [...]peciali et alia publica & maiori administratione ius hoc [...]cedẽdi habeñ. vt de insti. c. ex frequẽti[...] de regu. iuris. [...] vj. Simile est in interdicto qd cõpe[...] [...] que ex castello [...]blico vel pro rebus sacris: q: taliũ ius seu talia [...]dministratio nõ competẽt nisi ex concessione principis. & ideo ta[...]a dicit iurisconsultus causam proprietatis habere: vt. ff. de inter. [...]c. l. ij. §. permittitur. Aut agitur de alijs rebus: & tunc credo cõtrari[...]. Licet enim in dubium reuocetur an & in quibus possessorijs exceptio doli petit. &c. proposita per reũ locũ habeat & sit cõis opinio q admittatur in possessore adipiscẽde possessionis lz ob. l. j. §. j. ff. quorũ leg. & non in pos. recuperande. Secũdo ₰m aliquos si incontinẽti constare posset tñ q in aliquo possessorio actor teneatur aliquid docere de titulo ,pprietatis nisi i[...] casibus proxime tactis & in casu in quo ius cõe taceret contr[...] actorẽ & pro possessore vt de resti. spolia. ad decimas. nõ re[...] [...]mo horũ casuũ specialitas: cõtrariũ probatur. ar. ff. ad municipa. l. j. in fi. Nec mirũ attẽta separatione earũ. ff. de acqui. pos. l. naturaliter. §. nihil. & causa agẽdi: q: ex sola iniusta possessionis [...]issione agit vt ptz. in. c. reintegrãda. alle. Fateor tñ q si diu nõ tenuisset possessionẽ nec fuisset pro dño publice reputatus qd nõ dico ad colorãdũ possessionẽ ex titulo sed potius ad colorãdã bonã fidẽ deberet aliqualiter informare de aliquibus ,pbabi[...] presumptionibus sue bone fidei per no. Inno. in dicta glo. p[...] in fi. Egi. vide o[...]nino quid dicã. j. super conclusione. xxvj.

¶ De appella[...] interponẽda ab eo cuius ꝯsciẽtia oneratur. Rubri.

Conclusio. xviij.

b [O]neratio conscientie iudicis non impedit appellationem: lz iudex deferre minim[...] teneatur. no. in cle. j. de iure pa. super verbo oneramus. Cõsilia. Idẽ pauli. & aliũ effectũ ₰m hoc habebit hec oneratio consciẽtie: q: lz superior iniuste attẽptata post appellationẽ habeat reuocare per modum simplicis iustitie non tamen per modum attemptati: vt no. Joan. an. in dicta decre. pastoralis super verbo emẽdari. quod

a ¶ Ius agẽdi. Nota q ius agendi mere perso nale ad s[...] gul[...] [...]ũc [...]une ces[...] nõ trãsit. ff. de pecul. l. qs ergo ca[...] sus. in fine & nec ꝯtra sin gularem suc cessorẽ. ff. de eden. l. quẽ dã. §. is aũ[...]

b ¶ Iudex. Nota q iudex dictus est quasi ius di c[...] [...] ri[...] [...]ndi. [...] extra de [...]bo. sig. c. [...] xxij. q[...] est ergo iu der nisi sit iustus. xxiij. qõ. ij. c. iustũ bellũ. & ideo dicit phs. v. ethico. q iudex est iusti tia aiata.

puto verũ q: si iudex secũdũ suam cõscientiam credit bene egisse ⁊ in hoc q repellit appellationẽ iure permittẽte bene agit vt pxime dictũ est: in hoc q appellatiõe nõ obstãte nihilominꝰ procedit nihil temere agit nec p . pñs attẽptare videt: q: iure pmittẽte hoc facit. xxiij. q. iiij. q peccat. Uerbũ em̃ attemptare ppꝛie sonat in malum Sed diceres, ergo appellatio nõ valuit: cuius cõtrariũ lꝫ oclusio. Nego pñam q: lꝫ nõ valeat quo ad suspendẽdũ iurisditionẽ iudicis a quo: valet tñ quo ad deuoluẽdũ cognitionẽ ad supiorẽ. Sic dicimus in appellatiõe a diffinitiua ipso iure nulla q: sniam nõ suspendit sꝫ cognitionẽ deuoluit de appel. cũ dilecto. Egi. psuaceñ. De oneratione õscie habes de rescri. statutũ. §. accessorem. ⁊ ibi per Archidia. concor. de voto. c. fi. ⁊ ibi cum concor. per glo. ⁊ Jo. [illegible]

De [illegible] ⁊ adherentibus. Rubrica.

Conclusio. xix.

[illegible] quis appellauit de facto p se ⁊ adherẽtibꝰ sufficit verbo eidẽ appellatiõi adhere [illegible] q: nõ est casus requirẽs scripturã tũ q: nõ est [illegible] ratihabit[illegible] etiã nõ requirit. Cõ[illegible] Cardi. ⁊ Jo. [illegible] idẽ in [illegible] tenent. de elec. vt circa. li. vj. sup vbo adherẽtes: ⁊ vide qđ ibi no. p pfatos quatuor doctores et pserti[illegible] p Jo. an. cuius dictã hãc cõclusionẽ bñ determinãt ⁊ explan[illegible] ⁊ gl. Jo. an. optime eã pbat: finis tñ gl. nimis mihi dubiꝰ est. C[illegible]ta mihi nõ sufficit ad scribendũ. Cogitabis. Egidius.

De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. xx.

Procurator [a] in prophanis simpliciter constitutus potest litẽ cõtestari sine speciali mãdato. per. l. ad rem. et. l. ad legatum. ff. de procura. et de acq. here. illud. de offi. dele. preterea. cum si. Consilia. Nec mirum. [illegible] reperiam quod in iuramento calumnie requiratur spãle mãdatũ: vt. c. fi. de iura. ca. li. vj. tñ hoc nõ reperio in litis cõ. vt. ff. rẽ ra. ha. l. hoc amplius. ff. so. ma. §. eo aũt tpe. in auẽ. de ex[illegible] re. §. illud. ⁊ in auẽ. de litigiosi. §. si vo initiũ. immo ante litis contes. qui[illegible] non videtur agere sed velle agere vt pbant iura alle. ergo [illegible]ndare procuratori quod agat non est nisi mandare q litis [illegible]estetur: psequatur ⁊ finiat: q: qui mand[illegible] totũ mandare vi[illegible]tur oẽs ptes sine quibus istud totũ aliqu[illegible]modo stare non põt ⁊ presertim litis contes. p quã queritur dñi[illegible] litis. C. de procura. l. neq. ⁊ ita est totale fundamentũ ipsius [illegible] ⁊c.

De fide instrumentorum notariorum per [illegible]es a principe constitutorum. Rubrica [illegible] Conclusio. xxj.

Comes [b] in comitatu suo non potest tabellionem creare nisi hoc habeat de cõsuetudine per nota. Inno. J. de fide instrumen. cũ p. tabellio. Consilia. Nec tñ hic dicetur vere tabellio nisi q: in tabulis scribit: nec notariꝰ nisi q: in notã redigit: nec erit talis publ[illegible] officio vbiq ɔstitutus

---

a Procurator. Nota q pcurator dicit aliqñ i. negotium gestor nullũ hñs mãdatũ ff. de pcu. l. si lantiꝰ. et [illegible] neg. gest. l. si ego. procurator etiã dr cuius factũ dñs ratificauit: lꝫ ab initio nõ habuerit mandatũ. ff. iudicatũ solui. l. iudicatũ solui.

b Comes. Quis sit comes vide i[illegible] vsibꝰ feudorũ. qs dicat co[illegible]s dux vt [illegible]. Et no. [illegible] mes iter [illegible] rissimos m[illegible] meratũ [illegible] vt ab illustribus ⁊ qui su pra eos sunt circa mediũ. Et dr comes a comitãdo vel sequẽdo dñm. ff. de in iur. l. itẽ ap. §. comitem.

ficut notarius apostolicus ꝛ imperialis: sed id solu͂m habebit quod sibi cõsuetudo dabit vt optime inducit Inno. in. d. c. cum. p. Sed nunquid potest facere consuetudo ꝙ credatur notario presertim sine presencia ꝛ subscriptione testiu͂? Et videtur ꝙ sic: qꝛ hoc inducit consuetudo in actis iudicioꝛum: vt de proba. c. qm̄ contra. De materia statutoꝛu͂ vide plenissime per dn̄m Bar. in. l. cunctos populos. aliquid per Cy. de contrahen. emp. l. dudum. ꝛ. C. de testa. l. fi. Egi.

¶ De officio delegati in causa appellationis interposite per procuratoꝛem. Rubꝛica.

Conclusio. xxij.

Secundum magnã partẽ dominoꝛu͂ ꝙ auditoꝛ datus super appellatione interposita per procuratorẽ si de procuratoꝛio non constet ꝛ cõstet bene processum potest pnunciare bene processum ꝛ male seu nulliter appellatu͂. Sed dn̄s pet. de sarcenato contra: quia commissio super appellatione nulla fundari potest. Consilia. Distingue qꝛ aut vult pronuntiare nullite appellatum in modu͂ cause: vel principalitar pronuntiet de isto videlicet se nõ esse iudicẽ ꝛ tunc possit: vt. l. si quis in aliena. ff. de iudi. ꝛ. c. de rescrip. c. super literis. in ver. respon. cum si. Aut vult pronuntiare nulliter appellatum ad hu͂c finẽ vt pronuntiet bene processum ꝛ confirmet processum istum ꝛ tunc non potest quia iurisditionem non habet. Nam commissio nõ potest dare iurisditionem super eo quod non est. Preterea quia si fuisset expressum de nullitate appellationis appellans in nulla forma literas obtinuisset ꝛ per conseqnẽs commissio nedum est surreptitia immo nulla. in. c. super literis. de re. Caue quia hoc non est verum ꝙ cõmissio pape hoc modo sit nulla ipso iure. per no. Innocen. in. c. ceterum. de rescrip. ꝛ. c. super literis. ad fi. super ver. forsan. immõ hoc expresse tenet ibi Innocen. in ver. itẽ si quis impetrauerat literas. ꝛ est in prin. glo. illius. Nec ob. ꝙ dicit commissionẽ fundari super appellatione que que nulla est: quia dico quod immo fundatur super cognitione negotij quod dicitur per appellationem deuolui que cognitio potest esse aliqua: saluo tamen casu cle. si appellationem. de appel. Vide tamẽ de hoc in questionibus domini Neapolitañ. q. lxij. fo. x.

De officio delega. Rubꝛica.

Conclusio. xxiij.

Secundum maioꝛem partẽ dominoꝛ quos audiui grauamine appellationis non datus super negotio principali nisi in euentum pronu͂cians bebe processum et male appellatu͂ a quo appellat̃ nõ potest reponere in statum ꝛc. Tu͂ qꝛ functus est off. ff. de reiudi. l. iudex. de offi. deleg. in lris. tu͂ qꝛ illa pnu͂ciatio habet vim diffinitiue: tu͂ qꝛ sic pnunciando abdicat a se iurisditionẽ: vt. c. significãte. de offi. deleg. Sed dn̄s p. de sarcenato ꝛ Guil. gal. cõtra. Ratio diuersitatis qꝛ talis delegatus vltra iurisditionẽ hꝫ officiu͂ nobile ex quo reducit ꝛ attumit iurisditionẽ vel tollit suspitionẽ quã appellatio fecit qd̄ nõ placuit alijs. Cõsilia. Teñe conclusionẽ. Ratio est: qꝛ expirata iurisditione quo ad principale iã finitu͂ quo ad se officiu͂ qd̄ cõpetit ratione principalis negotij cõmisse etiã expirasse videt̃. C. de po. l. iiij. C. de fruc. ꝛ li. expen. l. terminato. Nec miru͂ qꝛ cessante cã cessat effectus: ꝛ cessante principali etiã oia accessoꝛia cessant: vt regula cu͂ principalis. cu͂ cõcoꝛ. ff. de pecul. le. l. j. ij. ꝛ in. iij. ꝛ. cu͂ cessante. de appel. Modo expedito articulo grauaminis per modu͂ qui dicit̃ certu͂ ꝙ articulꝰ grauaminis est expeditꝰ siue bn̄ siue male qd̄ equiparat̃ vt. l. iudex alle. Itẽ ꝛ negotiu͂ pricipale qꝛ nõ erat cõmissum nisi in euẽtu͂ puta sub cõditiõe si pnu͂ciaret male pcessum ꝛ bn̄ appellatu͂ mõ euenit ꝫ ia cõditio ꝛ deficit cõditio hmõi euẽtꝰ ergo ar. l. si qs ita. ff. de cõdi. isti. Nec ob. c. cu͂ cessante. qꝛ loquit̃ in

illo qui remanet adhuc in principali iudex et ita intelligitur. l. qui iussit iudex. ff. de re iudi.

¶De offi. ordi. De offi. deleg.
Conclusio. xxiiij.

Camerarius pape causam appellationis a suo delegato ad eam interposite non poterat eidem delegato committere sed enim totum contrarium prius concordia tenuisset. Consilia. pro eo quod non ex prima sed ex secunda commissione cognoscet iste delegatus de causa appellationis huiusmodi secundum eos per argumenta de tanquam: sequentes quo ad hoc Guil. de cu. qui hoc tenuit in. l. eos. C. de appel. tamen Pe. de sarcenato mutans postea opinionem maiorem partem ad se traxit. p. l. eos. §. i. responso … l. precipimus. §. i. co. ti. Sed tunc fui contra cum primis … et cum Guil. de cu. quia non reperitur prohibitum. Nec ob. l. … §. i. responso alle. quia ibi non loquitur de delegatione sed de rem… Nec ob. l. precipimus. §. i. Dicebam enim quod ibi speciale in h… presunt in adiutorio principis loco eius super consultationibus dandis et causis appellationum a ducibus impositarum aud…lis. Quia enim … suo ordinario iure cognoscant: nec delegare possunt sicut nec presiden. parlamento regis francie: forte ut lites abbreuientur et propter autoritatem auditorum et dignitatem illorum a quibus ad huiusmodi auditorium appellatur. sic eo. ti. l. sign. immo. l. magis facit contra: quia speciale est in illo casu: ergo in contrarium est ius commune. ff. ad munici. l. i. in fin. de hoc per canonistas. de offi. dele. super questionum. Et est casus. de offi. dele. c. i. et c. ut litigan. li. vi. et ibi not. et C. de iudi. auth. ad hec. sed doc. nostri. in. l. eos. videntur dictum auth. aliter intelligere contra Accur. Sed intellectus Accur. est equior: et fa. pro canonistis. Consilia. Quia opinio domini Viuarien. est verissima licet motiuum quoddam tactum non valeat. Et distingue: quia aut queritur an iudex ad quem appellatur possit causam appellationis alteri committere: et dicendum est quod sic: et sic procedunt omnia alle. per me supra prime. Aut queritur an eam possit committere illi eidem a quo extitit appellatum: et dicendum est quod non. Et ita procedit opi. domini Viuarien. et. l. eos. §. i. alle. ubi de hoc ad veritatem est casus … omnes doc. et etiam ibi no. per Cy. Et est ratio quia in causa appellationis debet cognosci de iniquitate iudicis [a] a quo extitit appellatum: ut. l. perfecti. … de mino. modo de illa non debet ille cognoscere quia eam … commisisse quia verisimile est quod sicut errauit vel inique … semel idem faceret altera vice et factum suum defen…ret et tueretur: ut regula semel malus. cum concor. et. l. ex diuerso. … rei ven. Et de ratione ista videtur tex. de rescrip. c. dilectus. ij. in … Nec facio hoc casu differentiam inter diffinitiuam et interlocut… ratio est eadem utrobique: immo tenet Ja. de are. quod si papa hoc … non valeret: ut no. Cy. in. l. eos. quod intelligo nisi ex certa scientia hoc faceret. ar. de conces. preben. c. proposuit. cum si. Nec faciunt ad propositum motiua per me in contrarium tacta nec per alios: qui argumenta de tanquam non habent locum in materia ista cum ratio dicte conclusionis sumatur ab extrinseco ut predixi. Duo enim iura sibi inuicem repugnantia sibi non debent concurrere: modo hic esset repugnantia non dico

[a] ¶De iniquitate iudicis. Nota quod iniquitas omnia precipitat. Specu. ij. parte tit. de app. §. vj. ver. item insta. §. vj. ver. sed nunquid. Et iniquitas dicitur fieri quod fit per gratiam vel sordes, vel quoties fit contra ius litigatoris. ff. de inoffi. test. l. si pars. et … et … a scientia … ff. de inin… i in prin. … cus est quando iniuste. Nota etiam quod iniquitas ad mentis atrocitatem refertur. vide Archi. de iureiur. c. j. lib. vj.

non dico nature sed rationis & iuris per ea que dixi: igitur &c.

¶De foro competenti. Rubrica.

Conclusio.xxv.

Licet cõsensus vel ratihabitio partis possit validare pcessum vel iurisditionẽ prorogare illius q̃ als est iudex: nõ tñ põt inducere deuolutionẽ nec iurisditionẽ dare auditori als nõ habẽti. l. priuatorũ. C. de iurisdi. om. iu. Consilia. De datione iurisditionis est clarũ: de deuolutione habet dubiũ. Dic ergo: aut loq̄r de nudo consensu: aut de cõsensu facti cooperationẽ habẽtẽ. Si primo: tũc si loquimur in prouocãte ad causam vel appellãte: certe tũc solus cõsensus nõ sufficit q2 requirit factũ: de quo de elec. statuimus. & c. causamq3. Si vero loquimur in appellato dũmodo sit appellatũ etiã in causa prophana: secus q2 põt dicere appellatus Cesarẽ appellasti illũ habebis: & ita loqtur. c. cordi. dũmodo hoc intimet appellanti in causa pphana vt ibi prob... de causa beneficiali. c. causamq3. in fi. vt ibi not. glos. & idẽ in remissione dic q... instantiã vnius facit iudex q2 dependet deuolutio a cõsensu alterius partis. ... imur de cõsensu facti cooperationem habẽtẽ: & tunc dic vt. c. statuimus. & c. c... alleg.

¶De testa. De condi. ap. Rubrica.

Conclusio.xxvj.

Institutio ... filij facta sub conditione mixta est nulla & vitiat testamentũ. per. l. ... fi. ff. de cõdi. insti. licet Barto. cõtra per. l. sancimus §. cũ autẽ. C. de inoffi. testa. p eo q̃ oia onera hodie filio remissa sunt ipso iure. per. l. qm̃ in priorib9. eo. ti. Sed respõdetur q̃ hoc intelligit solũ de oneribus dantib9 causam querele non de inducẽtibus preteritionẽ ſm dñm Pe. de sarcenato. Consilia. Fa. pro op. dñi Pe. de sarce. q2 ... l. oĩmodo. & l. qm̃ in prioribus. nõ fuerũt introducta ad prouidendũ cõtra nullitatẽ testamẽti paterni: sed inuenta fuerũt ad occurrendũ querelis q̃ fieri possunt aduersus inofficiosa testamẽta. Ideo de conditionibus & de modis hãc inofficiositatẽ inducẽtibus & nõ de inducẽtibus nullitatem tñ intelligẽda. d. l. qm̃ in priorib9. ar. ff. de inoffi. testa. l. ij. in fi. Nec ob. l. qm̃ in prioribus. in eo q̃ loquit de cõditiõe remissa: q2 p premissa intelligo de cõditione mere potestatiua que testm̃ nõ annullabat sed filiũ bñ grauabat & illa bene remittitur: de alia nõ vt iurũ correctio etiã euitet. ar. C. de inof. testa. l. j. & de elect. cũ expediat. Sed certe opi. dñi Barto. est equior: q2 tẽdit ad cõseruationẽ voluntatis testatoris: & q2. l. qm̃ in priorib9: loquit generaliter & indistincte de condi. nec apparet vrgẽs ratio distinc. antedicte. nã totalis intẽtio impatoris fuit vt testamentum maneret firmũ: vt. l. omnimodo. alleg. in prin. Sed quicqd sit de ... te opi. dñi Pe. est multũ colorata: q2 cõditio inducẽs preteritionẽ non ... ad onus filij sed ad cõmodũ. no. glo. ff. de cõdi. insti. l. j. & tñ. l. qm̃ v... loquit ... oneribus. Elige quam vis. Egidius.

¶De iudi. Et de dila. Rubrica.

Conclusio.xxvij.

Termini palatij etiã in causa beneficiali sunt sic substãtiales q̃ illis omissis sentẽtia lata est nulla ipso iure. Con... quia ista cõclusio intelligit de terminis tribus videlicet ad ponendũ & articulandũ: ad producendũ oĩa: & ad sententiaz audiendũ. De alijs vero semper audiui a dñis & maioribus meis illos nõ esse substãtiales videlicet de oĩbus terminis ad dicendũ contra. Itẽ de terminis ad libellandũ ad iurandũ de calũnia ad declarandũ & ad concludendũ de iure est clarũ: licet tñ bene sit necessaria peti io que post conclusionẽ

põt dari iuxta lecta & not. de verbo. signi. in cle. sepe. Sed caue: q[uod] termini ad dicendũ cõtra producta sunt substãtiales quo ad effectum productionis validandũ de iure. ar. de testi. c. ij. & quo ad effectum tollẽde exceptionis &c. vt. c. pastoralis. de excep. Item intellige de oĩbus terminis p[ri]me dictis saluis tribus p[ri]mo nominatis eos nõ esse substãtiales quo ad hoc: q[uia] si ex eorũ omissione processus nõ est ipso iure nullus. Sed dico q[uod] bene sunt substantiales quo ad hoc q[uia] si ex eorũ omissione fuerit appellatũ appellatio est legitima: et in stilis palatij saltẽ quo ad terminũ ad declarandum operatur postq[uam] stilus habet q[uod] seruent[ur] si iudex eos omittat grauatur. de reg. iur. indultũ. cũ cõcor. & ita seruam[us]. Egidius.

¶De offi. delega. Rubrica.

Conclusio. xxviij.

[I]ndicatus super appellatione a diffinitiua de qua appellatiõe cõstat nihil potest pronũtiare in causa. Cõsilia. intelligo verũ quo ad articulũ principalẽ p[er] appellationẽ deuolutũ: sed secus quo ad hoc an sua sit iurisditio vel nõ. põt e[ti]ã pronũtiare appellationem esse nullã: & p[ro]pter hoc suã cõmissionem esse surreptitiã & nullã et per eã sibi nullã iurisditionẽ attributã: per ea que dixi. s. in conclusione. xxij. Sed cõtra per no. Inno. de rescrip. sup literis. in gl. que est sup ver. forsan. põt p[ro]bari. Sed solue distinguẽdo vt dixit ipse Inno. in prin. dicte glo. Aut q[uia] litere sunt false & tales nõ dãt aliquã iurisditionẽ: & ideo vigore taliũ non põt pretẽsus in eis delegatus cognoscere nec pronũtiare etiã sup illo articulo an sua sit iurisditio: q[uia] certũ est q[uod] ille priuatus est oĩno & caret omni iurisditione ordinaria & delegata: & ita procedit pars glo. Inno. modo in cõtrariũ alleg. Aut litere sunt vere & tñ sunt per falsi expressionem aut veritatis taciturnitatẽ obtente: et tunc dant iurisditionẽ. vt not. idẽ Inno. & c. ceterũ. & valet sentẽtia sup huiusmodi articulo lata & transit in rem iudicatã: vt in dicto. c. super literis. vide. Sed contra q[uod] non dãt iurisditionẽ saltem in principali per dictum. c. super literis. in fine. cum dicit non est aliquatenus procedendum nisi &c. quia hoc dico verum exceptione surreptionis opposita: quia illa est preiudicialis & dilatoria: sed illa omissa secus per not. in. c. ceterum. alleg.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio. xxix.

¶Falsi p[ro]curatoris. Quot modis d[icitu]r quis falsus procurator: vide Spe. in titu. de his q[ui] alieno nomine iteruenerint.

[S]ententia lata in persona falsi procuratoris a rata non p[otes]t haberi. Nec obst. ff. de iudi. l. licet. quia loquit[ur] in processu ante sententiam. nec. l. i. §. falsus. ff. rẽ ra. ha. q[uia] loquit[ur] in preiudiciũ ratũ habẽtis. Cõsilia. an p[ro]curatiũ nõ tenet opinionẽ cõtrariã & h[oc] q[uia] actus alteri[us] noie gestus ab initio habuit oĩa sua essentialia saluo q[uod] ibi deficiebat cõsensus illi[us] cui[us] noie fiebat: et vt valeat solũ depẽdet a volũtate & cõsensu illius aduenientẽ: actus h[uius]mõi & h[uius]mõi superueniẽte consensu validat[ur]. per. l. si fundũ. §. j. ff. de pig. C. ad mace. l. fi. & ibi not. ista maxime per Cy. not. etiã per Innocen. & c. prudentiã. de offi.

deis. & per allegata in regula ratt. & regula ratu. li. vi. Et p hoc decidunt no. per Jo. an. in questionib9 in dictis clausulis disputatis: & no. gl. & Cy. C. q p suo iure indi. da. po. l. vna. Et pbat reuera clarissime p. §. falsus. & l. iz. alle. Nam vt dicit Inno. in. c. dilecto. de appel. ideo sententia lata contra falsum pcuratorē ratihabitione superueniente cōfirmatur: vt. §. falsus alle. q. respectu iudicis dñi ante cōsensum supueniētē nō valeret: vt. l. iz. C. de pcura. tñ respectu procuratoris nō erat nulla: & ita no. glo. accur. ff. de appel. l. si expulsus. modo ista rō locū hz in casu nostro: nec subest rō diuersitatis inter sententiā interlocutoriā & diffinitiuā nec inter pcessum & sententiā: igit̃ &c. Egi. Dubito q sententia lata p dño in psonā falsi pcuratoris sit ipo iure nulla: qz actio in factū q trāsiuit in rē iudicatā nō qrit̃ dño vtilis qz mādatū nō dedit: nec pcuratori directa saltē in effectu qz sibi solui nō dz. Tu cogitabis [illegible] gl. Cōclusionē glo. habes. ff de excep. rei iudi. c. j. lz glo. ɔtrari [illegible] de iure fis. l. ij. li. x. Si tñ dñi nō interest ei9 cōmodū fcm falsi [illegible]atoris nō posset ratū habere: no. glo. ff. rē ra. ha. l. si indebitū [illegible] q. ij. c. j.

¶ De re iudicata. [illegible]ubrica.

[illegible] xxx.

S Ententia [illegible]ta in causa cōi [illegible]ibus socijs non [illegible]t solū ratihaberi pro vno etiaz si opinio supra proxi[illegible]a non pcederet. Cōsilia. Sz contra. C. de diu. r. rescrip. [illegible] j. cū pluribus. ll. ibidē alle. & C. si vnus ex pluribus appel. l. j. ij. & iij. et totū illud brocardū q vtile trahit ad se inutile ff. queadmodū serui. amit. l. si cōmunē. cū cōcor. Secūdo opponitur: qz videt̃ q valet sententia per huiusmodi ratihabitionē: saltē quantū tangit ratuz habētē. p. l. j. & ij. C. si plures vna sen. condem. & per. l. ij. secūdo responso si vn9 ex pluribus appellet allega. Hic est duplex questio. Prima an ratū haberi possit. Secūda si sic: an ratihabitio [a] alteri prosit? Quo ad primā: aut causa non erat sic cōnexa quin diuisionez reciperet etiā in modo agendi sicut in pluribus heredib9 diuerso iure agētibus licet ex causa cōmuni. l. sepe. ff. de re iudi. & hoc casu ratihabitio prodest ratum haben. ff. de appel. si separatim. in prin. ff. de verbo. ob. l. scire debemus. ar. ff. de cōdi. & demon. l. pater. in fine: secus si cōmunis: vt. l. per fundū. ff. de serui. ru. pre. cum si. Similē distinctionem ponit Cy. in rōne. C. si aduer. pub. indi. l. [illegible] Et p hoc soluta est questio secunda: quia neutro casu prodest ratihabitio alteri: non quidē primo. vt. l. si separatim. §. j. vt ibi no. & C. [illegible] ex pluribus appel. l. ij. secundo respōso: & qd no. C. si in cōi eadeq3 causa in inte[illegible]sti. po. l. j. per Cy. Nec secūdo: qz eo casu non valet: vt dixi ad [illegible] C. de diuer. rescrip. Solue vt ibi no. per Cy. Preterea hoc [illegible]et ad ea que ibi in prefationib9 dicta fuerunt aut cause conn[illegible]ta[illegible] & modicum circa id quod est institie executiuum & procedit hoc a principe qui cōis est vtriq3 supplicanti hic in oibus secus. Nec ob. brocardū qz vtile in diuisibilibus p inutile nō vitiat̃. alias secus: no. Dy. in regula vtile & Dy. C. de dona. l. scim9. qd facit p nobis. & l. si cōem. fallit fauore pupilli. Scda opinio facit pro iam dictis. & fa. p premissis no. Cy. C. si aduer. rem iudi. in. l. & §. allegatis. [illegible]idius bellemere.

a ¶ Ratihabitio. Que sit ratihabitio necessaria: & qt modis fit de negotio gesto noie meo [illegible] alia [illegible] materia: videbar. [illegible] l. pōponi9. de neg. gest. & p Dy. in regula ratihabitionē. Itē de hac materia: vide qdā notāda per Bal. in sing. suis i hac dictiōe ratihabitio.

¶De donationibus. Rubrica.

Conclusio.xxxi.

Uniuersalis donatio non trãsfert aliquam psonalē actionē in donatariū. C.de dona.l.eris alieni.ff.de iure do.l.mulier.& de iudi. l.nō possunt.lz det remediū retractādi donationē ppt fraudē creditoris.ff.de his q̄ in fran.cre.l.nō oēs.§.ius. tius.Cōsilia.Puto bene primā cōclusionē esse verā p.l.alle.et p alias.ll.quas alle.& glo.in dicta.l.etiā.Sed caue: q: secūdā nō pu to esse verā nec etiā tenet imo do.Jo.nicheaunalen̄.eps.in dicta l.eris.Ratio est:q: in dicta donatione do tibi oia bona mea:bona intelligunt̄ nisi ere alieno deducto:vt.l.si mulier.&.l.nō possunt. alle.modo p hec nō cōmittit̄ contra creditores aliqua fraus nec facto nec cōsilio [illegible] locū edictū de his q̄ in fran.cre.ali.&c. lz glo.cōtra te[illegible]it:in.l.etiā alle.Nec ob.§.Iucius.alleg. q: ibi sub bonor n[illegible] donatio nō fiebat sz fiebat sub priuato noie spā liū seu partic[illegible]ū rerū facientiū tātā quātitatē &c. Quod ergo remediū daē cre[illegible]ori:Certe q̄ agat cōtra debitorē qui adhuc re manet obligatu[illegible]t q̄ executio fiat i[illegible] bonis suis per alium pos sessis:qđ cō siliū [illegible]iā dat glo.in.l.[illegible]iam. [illegible] intellectum sonat verbum tradidit positum in.§.l.[illegible]cius alle.

¶De procu[illegible]toribus. Rubrica.

Conclusi[illegible].xxxij.

Mandatum generale petēdi restitutionez in integrū [a] sufficit ad peten dū eā etiā principaliter:nō ob.l.illud.§.si.talis.ff.de mino.Simile no.de elec.statuimus.li.vj.in glo.fin. p Inno.Cōsilia.Ubi no.Inno.q̄ pcurator q̄ nō ad mittitur sine speciali mandato ad dādū obiect⁹ si ue crimina cōtra electū admittit̄ si pcuratoriū det sibi sup hoc in gn̄e ptātē:lz crimina seu obiect⁹ nō specificent̄ in pcuratorio. Sz pe.de bella ptica tenet cōtrariū.C.p quos causa in inte.resti.agi po.l.vna vt ibi recitat Cy.i.j.q.& hoc p.l.ff.de ac.here.l. si q̄s mihi bona §.iussuz.j.rn̄so.& p hoc optime facit extra de pcu.c.q̄ ad agē dū.li.vj.Probat̄ rōne:q: noiata expssio id req̄rit:vt.l.illud.§.talis ergo.Nā noiati fit expssio cū fit nō sub noie appelatino sz pprio vel eo q̄ h[illegible] vi pprij nois.de testi.lz ex q̄dā.de li.& posthu.l.noiati. ff.si cer.[illegible]l.certū.Et istā rōnē posuit Jo.an.p iustificatiōe casus [illegible]ad agēdū.in dicto.c.& si sic possu; etiā ar[illegible]uere ex idēti tate rōnis ad istū casum.Nec ob.c.j.in fi.cū ibi no[illegible]e cō.li.vj.vbi lz tex.dicat nō tollit ɔsuetudinē p.l.nisi fiat expsse [illegible]ētio đ ɔsuetu dine:tñ sufficit gn̄alis:vt.C.de usur.l.eos.et aut.n[illegible]gia.C.de fur. q: dico q̄ inter expssionē & spālē expssionē est diff[illegible]sicut inter gen⁹ & spēz.Modo dictū.c.j.nō req̄rit nisi ex[illegible]ne: ergo sufficit q̄cūq; gn̄alis.Sz casus noster req̄rit spālē:& [illegible]cedit.c.q̄ ad agē dū:cū ibi no.per Jo.an.in nouel.sup v̄bo gn̄ale.& simile.de elec. vt circa.c.is q̄.&.c.pcurator.li.vj.&.c.cōstitutionē.eo.ti.i dicta cle. Hoc intelligitur cū petit̄ in integrū restitutio principaliter: et in hoc sequor Pe.secus vero est b̄m Pe.si incidēter pateret̄ per.l.ad rem.&.l.ad legatum.ff.de procura.& ita not.Cy.in dicta.l.vna.in

[a] ¶Restitutionē in integrum. Quid sit restitutio in integrū:vide p Bar.in.l.q̄ p prio.§.itē q̄rit̄.ff.đ pcu. et q̄tuplex sit vide eūdē in l.cuz q[illegible]si q̄s p reo[illegible] solu. Et nota q̄ restitutio est in pristinū statuz repositio.l. videam⁹.§. i fauiana.ff. de vsuris.

ulti.q Ad no.Inno.dic q non loquit determinatiue sed sm opi.aliquorū: vel forte loquit in casu qui lʒ requirat expressione non tñ requirat speciale vel nominatam.Egi.Uel dic q Inno.non viderat.c.qui ad agendū.ꝛ dictum suū tollit.per.c.illud. Si vellē sustinere cōclusionē dicerē conclusionē loqui in casibus restitutionum iam competentibus ꝛ qui prouideri possunt.Sed certe non placet qꝛ eodem mō deberet dici in.c.qui ad agendum.Cōtra mētē illi⁹.c.facit: qꝛ nec sunt magis eiusdē rōnis cause restitutionū q̄ȝ alij casus reqrētes speciale mādatum.Egidius.

De in integrum restitu. Rubrica.

Conclusio.xxiiij.

Valet articulus minoris vel ecclesie petentis se restitui aduersus sniam i qua dicit se lesum lʒ nō addat verbū enormiter:dūmō hoc cōstet al's ex allegatis in actis.Consilia. Hoc intelligo verū si allegata in actis data sunt etiā in articulis.Si vero nō sunt ꝑ articulis tūc articulū nō declarāt.nā articulus nō datur nisi ꝑ testis facili examinatione: testes aūt nō ostendunt nisi dato articulis fuerit super quibus hūt deponere:ꝛ ita in alijs actis sibi nō extēsis nō obstat q testis ad huc remanet super articulo incertus ꝛ obscurus:nō sic in sententia qꝛ sentētia refert ad ea acta et ex oibus iustificatur precedit.C.de sen.que sine cer.quan.l.iij.Sed plus dico q adhuc articulus talis qui nō haberet nisi q minor esset enormiter lesus nō esset satis clarus:qꝛ plures et plures possunt esse lesiones etiā diuersarū rationū: ta.de rei vendi.l.si rē.ff.de iniu.pretor edixit. et generalitas parit obscuritatē.l.ita fidei.ff.de iure fis.ff.de lega.j.l.cū incertus.ꝛ.l.legato generaliter. ꝛ hoc verum nisi factū vnde surgeret lesio declararet in alijs articulis. Nam vnus articulus ab alio ad eundem finem tendēte bene recipit declarationem cum omnes tales articuli simul coniuncti propter vnum finem ad quem tendunt censeantur facere vnum fructum.Simile.ff.de legi.l.in ciuile.Egidius belle.

De prescriptionibus. Rubrica.

Conclusio.xxviij.

Valet articulus prescriptionē deducēs super lōga ꝑceptione fructus de verbo prescriptionis nō faciēs mētionē. Consilia. Hec cōclusio est indubitata ratio:qꝛ positiones ꝛ articuli non debent esse iuris sed facti.no.in.c.statuimus.de confes.ꝛ.c.ij.eo.ti.lib.vj. Nec mirū potissime quia articulos illos longeuus vsus pro clariori testiū depositione ꝛ examinatione admisit probat.de verb.sig.sepe cōtingit.in clemē.de testi. per tuas.ꝛ eo.ti.presentiū.lib.vj.Modo super facto debet deponere testis ꝛ nō super iure.no.Innocē. de testi.cū causam:ꝛ Joan.an.de consuetu.c.fi.ꝛ quia officium iudicis et non testis est, diffinire de iure quod sentitum et probatione non eget no.C.de vsu.l.j.in glo.Egi.

De officio deleg. Rubrica.

Conclusio.xxxv.

Secūdū Pe.de sarcenato q si terti⁹ iudex super appellatione ab intelocutoria ꝓnūtiet bñ fuisset appellatū a scdo iudice qui intelocutoriā primi iudicis reuocauit:ꝛ hoc non pro eo qꝛ primus male ꝛ scds bñ ꝓnūtiasset:sed ex nouis ꝑductis corā eo et spāli cōmissione dñi nr̄i pape:nihilomin⁹ ad scdm iudicē terti⁹ dʒ remittere cām: q̄ȝ aliq essent in opinione q immo debebat remittere ad primū. Alij vero dixerunt q causam debebat retinere.Ratio dñi Pet. qꝛ sententia secūdi non reuocat quasi iniqua [illegible] primi:sed propter specialē cōmissionem domini pape que

hoc casu obesse nō dz.ar.de mili.testa.l.si miles. Cōsilia.opinio nē dñi Pe.puto verā. Rō.nā tūc dz retinere cām iudex de appellatione tali cognoscēs cū reperit rōnabiliter fuisse appellatū: si min⁹ rōnabiliter appellatū reperiat remittere dz cām vt legitur ad literā de app.c.vt debit⁹.penul.rūso. Modo rōnabilitas vel irrōnabilitas hmōi attendit saltē in appellationib⁹ a grauaminibus ex processu habito an tps appellationis et corā iudice a quo.vt clemē.appellāti.ergo si tūc fuit pcessus iust⁹ ⁊ appellatio irrōnabilis lz ex nouis actis ⁊ noua principis cōmissiōe processus de nouo reddat iniust⁹ vt supponit cōclusio: nihilomin⁹ dz fieri remissio. Preterea qꝛ cessante.cā ⁊c.vt.l.adigere.§.quāuis.ff.de iure pa. Mō causa quare nō remittit ad eū q̄ grauauit est: qꝛ p eo ꝙ grauauit reddit parti suspect⁹ ⁊ timet ꝙ adhuc granet.vt no.in.d.[illegible] .mō in casu nr̄o apparet ꝙ nullā partē grauauit vt su[illegible]nit ergo ⁊c. Sed q̄d si appellatū sit ab interlocutoria q̄ [illegible] in diffinitiue quo ad cle.appellāti.de app.⁊ ex nouiter pdu[illegible] reuocabit p iudicē ad quē: fiet ne remissio hoc casu? certe de ui[illegible]puto ꝙ sic p prime dicta: ⁊ ita volebat ēt dicere dñs viuarieñ [illegible]ed dubito ꝙ nō [illegible] Egidius bellemere.

De restitu.spol[illegible]. Rubrica.

Conclusio.xxxvi.

a Contra agentē[a] ex remedio.c.reintegranda. nō a[illegible]mittant articuli vel exceptiōes tangētes ius p[illegible]tatis. Cōsilia. Certe hoc dubiū est: qꝛ exceptio do[illegible]tis bene hz locum in iudicio possessionis recuperāde dūmodo occupata fuerit p violētiā.vt no.Cy.C.vnde vi.l.si.in.q.v. Et hinc est ꝙ tenet ibi Cy.ꝙ si rē meā primo possedisti: ⁊ postea sine culpa tua desiisti possidere ⁊ ad me puenit nō potes postea agere cōtra me: dūmodo statim docere possim de dño meo. Sed est verum ꝙ dictū Cy.se refert ad remediū.l.cōquerebat.C.vnde vi.[illegible] q̄d ē remediū in apprehēsione req̄rit dolū.vt ibi no.Cy. ⁊ glo. ⁊ sec⁹ in hoc remedio.c.reintegrāda. Circa hoc aūt videt distinguere [illegible]: qꝛ aut possessor excipit de nō iure agētis: aut de suo proprio iure. Primo casu nullo mō admittit: qꝛ in hoc affert priuilegiū hoc remediū: qꝛ absqꝫ hoc ꝙ probet pprietas possessio reintegrat vt p[illegible]at dictū.c.reintegrāda.⁊ no. Inno.in.c.sepe alle.fallit prime[illegible] exceptio iā pbata esset ex actis p no. Inno.de diuor. [illegible]ci. Scd̄o si incōtinētivellet pbare hanc exceptionē p re[illegible] dolo facis.⁊.l.iij.§.cause.ff.ad carbo. hz e[illegible] locū exceptio hec etiā in iudicijs possessorijs vt no.de regu.iur[illegible]nuitus.§.cuidam⁹.immo no.glo.ff.de iudi.l.si de vi.q̄d in oi[illegible] iudicijs possessorijs hz locū. Sed certe doc.vnū.c.excipiū[illegible] iudi.recuperāde possessionis cōpetente cōtra actorē p[illegible] odiū violentie.de restitu.spolia.in literis.ff.de vi ⁊ vi[illegible]l.iij.§.q̄ vi a me.per.l.si quis emptionis.§.sed hoc super illis.ij.responso.C.de prescript.xxx.vel.xl.an. vbi apparet ꝙ secundus possessor qui per violentiam occupauit priorem possessorem nulla exceptione repellit propter odium violentie sue: et ita not. Cyn.C.loca. si quis conductionis.in quarta oppositione. Cum enim regula

a Contra agentē. Nota ꝙ agere dicitur qui excipit. ff.d excep.l.j.licet cōtrariū videat ꝙ appel.actiōis nō cōtineat exceptio.nota etiam ꝙ agere pro[illegible] prie d[illegible] iudicio: [illegible] cere vero e[illegible]tra iudiciū. ff. q̄d cuiusqꝫ vniuer.no.l.j.§.quibus.

dolo facis nō reperiat fallere: in hoc casu stādū est ei: maxime cū equitas hmōi remedij nō sit tanta sicut equitas illius regule. Preterea si violētie odiū facit istam regulā fallere vt in iuribus allegatis: cessante violētia cessat fallacia. Scdo casu principali fortius idē puto. Primo qr sic appellat de nō iure agētis. ar. ff. l. pōpo. §. ꝛ si. Scdo qr sic fortius ius allegat possessor ꝗ dñm cū possessione pñti ꝗ agentis q solū se fundat in possessione antiqua. vt. ff. depositi. l. bona fides. ergo preferri debet eius intētio. ar. C. de edic. diui Adri. tol. l. iij. ꝛ dicta. l. bona fides. maxime qr istud remediū est cōtra ius: ꝛ ideo videt tenendū in casu suo vez in clericis ꝛ ecclesiis ꝛ eoꝝ bonis ꝛ adhuc in eis restringēdū vt in regula. q. a iure. Ex his videt teneri in cōsiliis ꝙ si possessor de titulo ꝛ bona fide exciperet presumendū esset ꝙ maius ius haberet: qr si iste a possessiōe etiā ceciderit ... ultra vnū aliud remediū in rē: vez publicianā. ff. de pub. p to... an in his prōpta probatio sit necessaria sicut in alio casu ... precedēti? Certe puto ꝙ nō: qr reus debet esse ita fauor... in sua exceptione legitima sicut actor in sua actione vt ... ula fauorabiliores ꝛ regula nō dz. ... exceptio est leg... ma vt dixi. Preterea hoc casu maior eqtas a...stit excipiēti ꝙ in casu proxime precedēti ꝛ vitiat circuitus h... ar. l. dñs teste. ff. de cōdi. inde. et not. ibi. Preterea ista excep... procedit ex fauore: illa ex odio: igit ꝛc. vt in regula odio. Sed ... qr procuratores audiētie bene cauēt sibi ꝛ ab initio verba ... lia deducūt in libello ꝛ articulis ꝙ oīa iudicia possessionis ... cuperāde cōprehendūt ꝛ iudiciū petitoriū partis vtriusqꝫ suspendunt sic ꝙ ista exceptio propter admissionē interdicti nō recipit: ꝛ ita cessat disceptatio presens: alias tamen suspensio nō obesset cū dicam etiā hanc possessoris exceptionem obstare. Simile de restitu. spolia. sollicite. ꝛ. c. excepta. Egidius bellemere.

De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. xxxvij.

VBi appellat ab interlocutoria pīudiciali[a]: auditor datus in curia nō dz admittere articulū appellationis nisi de consensu vtriusqꝫ partis: presertim si interest vtriusqꝫ: ꝛ ita procedit qđ dicit in plurali de app. cordi. li. vj. ibi nisi de partiū ꝛc. quicquid ibi notauerit Inno. Consilia... nde bene procederet si ...triusqꝫ interesset pronuntiari ꝛ esset ta... nō posset cō... de postea in processu principalis negotij ... ri: vtputa qr ... per aliquibus attentatis nō directe tangentibus negotium p...cipale interlocutoria lata est partim cōtra actorē et partim ... ra reum et vterqꝫ appellauit: et simile de testa. c. raynaldu... ꝛ. c. raynucius. in fi. Ratio: nā iudex qui est positus: nō nisi ad iustitiā ministrandā: ius alicuius partiū auferre non debet. C. de iudi. vj. colum. l. ij. in fi. ꝛ vnde vi. l. meminerint. ꝛ sic procedit conclusio si possit in processu principalis negotij grauamine illatis faciliter recuperare potest iudex procedere in negotio principali saluo iure expēs. ꝛ ita seruamus. ꝛ ita procedit opinio Innocen. Ratio: quia hoc non nocet grauato qua-

[a] Interlocutoria preiudiciali. De multiplici interlocutoria vide Bart. l. l. qđ iussit. de re iudi. vbi plenius de hac materia ꝙ alibi. Et nota ꝙ est vna de quatuor speciebus sententie. Et ad ... quō ... iniat et quomodo cognoscat interlocutoria? ꝛ de habente vim diffinitiue ꝛ qñ dicat interlocutoria vide late p Feli. in rubri. de re iudi. col. ij. cū sequen.

liter fiat. dūmodo fiat: ꝛ prodest vtriq́ꝫ: q꞉ lis abbꝛeuiat꞉. ar. ff. de dā. infec. l. proculus. cū si. ꝛ presertim nō haberet dubiū si pars grauata hoc vellet: q꞉ lꝫ sibi respuere ea que faciūt pro se. ff. de mino. l. si iudex. cū si. Sed premissa intelligo vbi appellatio venit extra palatiū ab alio tñ q̄ꝫ a cardinali: ꝛ cōmittit꞉ in palatio apostolico. Nā in tali casu siue pronuntiat auditoꝛ bene processum per iudicē a quo: siue male: nunq̄ꝫ remittit: sed semper de cōsuetudine palatij remanet tota causa in palatio terminā da. Ratio consuetudinis est ista: q꞉ nō est locus in mundo ecclesiastic⁹ vbi cause ita bene ꝛ celeriter terminent꞉ sicut ibi vt experiētia docet. ꝛ hoc facit copia peritoꝝ q̄ ibi est: ꝛ disertissim⁹ modus causas audiēdi cōsulendi ꝛ decidēdi q̄ ibi habetur. Sed si appellet꞉ ꝛ causa infra palatium cōmittitur alteri auditoꝛi quia tunc cessat cōsuetudo [illegible] ꝛ locus est iuri communi: de qua. c. vt debitus. de appel. [illegible] consuetudo non est appellationē a cardinali auditoꝛi pal[illegible] committere nec fieri nisi de mandato pape expresso propte[r] [illegible]norem ipsoꝛum.

De in integrum resti. Rubrica.

Conclusio [illegible]

a Ecclesia ꝛ minoꝛ[a] restituunt꞉ post conclusionē et publicationē attestationū ad producendū nouos testes: saluo q꞉ requirit꞉ ibi aliqualis cause cogn[i]tio propter timoꝛē subornationis: ꝛ hoc si petant꞉ restitui[b] al's exactio aliqua presumptione nō iuua[ntur] [illegible] al's regulariter hmōi restitutionis petitio siue aduersus [illegible] siue incidēter requirit cause cognitionē per dissolutiones Jo. an. de. c. cū venissent. ꝛ. c. auditis. de resti. in integ. c. sciscitata. eo. ti. Cōsilia. Hec cōclusio habet quatuoꝛ dicta. Primū ꝛ scōm clare decidunt꞉ per not. Innoc. de resti. in inte. c. auditis. in glo. vlti. post prin. saluo q꞉ scōm loquit꞉ inepte. Nā nō sufficit sic aliqualis cognitio cause in primo dicto: immo requirit꞉ magna diligētia ꝛ exacta maxime propter timoꝛē subornationis ꝛ q꞉ presumit꞉ produxisse testes melioꝛes quos habebat. vt no. Inno. in. d. c. auditis. Similē presumptionē scōe presumptioni ponit Inn. in. c. dudū. de deci. Tertiū dictū bñ procedit: q꞉ aliud nō q̄rit dicta summaria cognitio nisi hmōi presumptionē. Nec mirū: q꞉ materia in qua procedit꞉ p presumptiones [f]aciliter vna presumptio aliā tollit: vt no. Inno. de eo q̄ [illegible] cepit. c. innotuit. in fi. vtputa si aliqua in[d]icia approba[t]a in actis siue resultantia ex eis vel eis aliqua [pr]oducta aut cōfessiones ipsaꝝ partiū reddant꞉ bene verisimilia: [illegible] aliqualiter probata illa clausula super q̄b⁹ petit꞉ alia produc[ti]o testiū. Quo ad quartū dico q꞉ opus nō fuit dictā presumptio[nem al]legare: sufficit em̄ dicere hoc quo ad obtinendū restitutio[nem]. [O]portet etiā minoꝛē ꝛ ecclesiā ꝓbare lesionē enoꝛmē. vt [in]. [de] mino. l. nā postea §. sed si minoꝛ. ꝛ de in inte. re. c. ij. ꝛ. c. cū ex literis. cū si. ꝛ vltra in minoꝛi ꝓbari opꝫ vltra lesionē aliquā aliā causam. ff. ex q̄. cau. ma. l. j. §. fi. Preterea regulare est q꞉ vbi probationes requiruntur clarū est q꞉ ille debēt esse plene ꝛ clare. de proba. c. in presentia. C. de rei. ven. l. fi. de proba. l. actoꝛ. argu. pro. C. si tibi peti

a Ecclesia ꝛ minoꝛ. ad [illegible] q꞉ eccl'ia [e]t capitulū [in]ter sunt: ꝛ sic [mi]noꝛi equiparat꞉ vt ne possit contra suū p̄latū agere nisi dato actoꝛe per iudicē. Ita et capitulū nisi in auctoꝛitatem superioꝛis Gl. est sin. extra de appel. c. significauit.

b Si petāt re[stitui]. Quis p[os]sit petere restitutionē in integrū ꝛ q̄b⁹ rebus ꝛ casib⁹ ꝛ q̄b⁹ nō: ꝛ de multis dubitabilibus circa hoc: vide Spe. tit. de in integ. resti. ij. parte §. ij.

tio.l.in bonefidei.fallit vbi tale factū in probatiōe lesionis deducendū est et probandū q post modū in alio magis principali et directo iudicio principalius discutiendū est: sicut cū petit resti tutio ad appellādū a diffinitiua vel ecōtra lapsum fataliū ad ap pellationē prosequendū: tunc eni dicendū est in aliquo de iustitia volentis se restitui etiā quo ad negotiū principale: qr aliter lesio nō esset vera: qr nō habentis ius in principali negotio non interest appellare: sed qr de hoc interesse plenius est postea discutiendū sufficit magis leuis et summaria probatio.ar. de testi. veniēs.ij.Inn.de fo.cōpe.romana.§.cōtrahētes.li.vj. de illa materia plene p Innoc.in.c. literis. alleg. Sed qd dixi locū habet in informatione q recipit ad effectū restitutionis obtinēde. Sed caue q vltra istā requirit alia informatio qñcūq ad effectū age re volentē ad agendū: admittēdū et recipie[illegible] pote qñ verisimiliter petit restitutionē aduersus res bis m[illegible]s.vt.ff.de mino.l.minor aūt magistrat⁹.primo rñso.in fi. et [illegible]ep. in integ. resti. pe. et qñ presumptio vel timor subornati[illegible] vel fraudis cōmittende facit contra petentē restitutionem: [illegible] in primo dicto huius conclusionis inductum est.

¶De prebendis [illegible] Rubrica.

Conclusio.xxxix.

Subrogatus [a] in locū auditoris cui mādatū fuerat q si sibi cōstaret neutri parti in bñficio ius cōpetere prouideret isti et ei poterit pu[illegible]ere.facit qr substitut⁹ loco ei⁹ ergo etc.ar.ff.de iud.l.mortuo.et.l.cū proponebat. el.ij.Et qr sibi scribebat sub noie auditoris ergo vt auditor.de offi.c.qm abbas.Sed cōtra p nois proprij expressionē:fa.no.Cy.C.de sacrosanc.ecc.l.j.in.viij.q.Itē qr hec ptās prouidedi nō cōpetebat primo vigore et rōne sue iurisditionis et primi m[illegible]dati sed solū vigore et rōne noui mādati nō iurisditionalis: modo in primo nō in nouo surrogatus est iste: igit.fa.l.cū apud semproniū.ff.iudi.sol.Ad hanc partem se inclinabat dñs Neapolitañ.licet oēs tūc faterent locū esse prouisioni. cle.auditor.hoc casu tñ qōnem formabat dñs Neapolitañ.in iudice appellationis et formabat argumēta de hoc q alia causa est appellationis etc. et in cōtrariū qr in ea nō pposita etc.et soluebat p no. Inno.de testi.c.fraternitatis.vide in questionib⁹ do. [illegible]eapolitañ.q.cxlv.fo.[illegible]riij. fa.c.per exceptionē.§.fi.de priuileg.[illegible]ib.vj. vbi exemptio c[illegible]ricoꝝ ecclesiā nō cōcernit: sed non facit [illegible]. Itē fa.qd not.[illegible]pe.in prima parte Spe.tit.de offi.deleg.§. vlti. ad fi.ver.sed c[illegible]si plures: et dñs Bart.in.dicta.l.cū apud.ver.qro.pone.U[illegible]det sentire.l.cū apud.locū habere etiā in iudice eiusdē audi[illegible]rij in eadē instantia surrogato. Itē facit not. in.c. qm Abbas prealleg. Itē nota q idē est si noie proprio cū dignitatis adiectione scribat sicut sub solo proprio noie scriberetur. Idē no.Io.an.de rescrip.statutū.li.vj.in nouel.fa. qr in dignitate auditorij hmōi multa cōcurrunt ergo de illa nō est considerāda sicut de canonico: not.in dicto.c.statutū.et q ponderandū sit plus nomē propriū licet cū noie dignitatis adiunctū.nomen

a ¶Subrogat⁹.i.substitutus. p Archi.vt lite penden. lib.vj.et de elec.ca.j.§. eo tñ proviso.

dignitatis videat tex. expressus. ff. de stip. ser. l. si seruus cõis ita stipularet. in fine: Quid dicendũ puto p̃missis nõ obstañ. cõclusionẽ verã: q2 lz hoc sit verũ in dubio q vbi sub noĩe ꝓprio ad aliquẽ dirigit locutio etiã cũ adiectione sue dignitatis: tñ vbi ex aliquibus circũstantijs ꝛ verisimilibus cõiecturis apparet q intuitu dignitatis ꝛ non intuitu persone dispositio ꝓferetur tũc nõ ad psonã sed ad dignitatem referet: de testa. requisisti. de epi. ꝛ cle. c. licentiã. fa. ff. de an. le. l. annona. §. a tia. fa. de fo. cõpe. dilecti. cũ ibi no. per Ber. Inno. ꝛ Hosti. in prin. ꝛ qd no. de q̃stiõe ambasiatorũ per glo. ff. de ꝓcura. l. qui ꝓprio. §. itẽ querit per Cy. C. de sacrosanc. ec. l. j. in. vij. q. fa. ff. de re. du. l. ij. cũ ibi. no. per Bar. ꝛ. ff. de condi. ꝛ demõ. l. ciuibus. Modo istud mãdatũ dirigit Egidio auditori ꝓ eo q erat auditor: ꝛ signẽtur verba ista p euentũ ꝛc. nã solus iudex est ille qui hz iudicare de isto euẽtu: et aliter alio surrogato remaneret impetrãs totaliter impedit9. Considerat igit Egidius hoc casu nõ vt Egidi9: nec auditor simpliciter sed vt auditor huius cause: vt sic causa impetrantis sit facta pinguior [illegible] modus ꝓnuntiandi in causa per que dissoluũtur oĩa contraria argum[illegible]. Egidius. Et per hoc dissoluunt due glo. contrarie: vna est. ff. de le. ij. lucius [illegible]ibus. q̃ est contra: ꝛ alia glo. q̃ est. C. de sacrosanc. ec. l. si plures. sup quo oĩno v[illegible] Bar. in dicta. l. ij. ff. de re. du. in fi. Ego ad improbandũ distinctionẽ quã quidã fac[illegible] in. c. qm̃ abbas. an cõmissa sit iurisditio sub noĩe ꝓprio ꝛ appellatiuo expirat mandatarij morte videlicet vbi p̃cedat nomẽ propriũ vel sequatur. per. l. si seruus cõis all. ꝛ per. l. is q̃ [illegible] ptãte. §. fi. ff. de le. p̃stã. ꝛ q semp videat haberi respectus ad psonã ꝓbat dñs Henric9 bohic in dicto. c. qm̃. Primo q2 genus restringit ad speciẽ exponentẽ de de[illegible] statuto de contrahẽ. emp. rutilia: Scd̃o q2 vnũ ꝓpter alterũ de prebẽ. sup eo. li. vj. Tertio q2 magis notũ ad se trahit minus. ff. de here. institutis. l. asse toto. Quarto vt nomẽ ꝓpriũ de aliquo operet: vt l. si qñ. Quinto q2 text. videt in. c. qm̃ ibi locorũ [illegible] nõ personarũ iũcta plus negatio q̃ affirmatio ponat no. de cõsue. cũ dilectus. ꝛ Jo. mo. de rescrip. c. j. li. vj. Nec ob. l. si seruus cõis. et. §. fi. alle. q2 in illis nomẽ appellationis est ita incertũ sicut nomẽ ꝓpriũ: ꝛ ibi plenius p eũ vide. Sed nõ cureo de predictis quantũ ad presentẽ conclusionẽ: q2 predicta loquũtur in dubio cessantibus cõiecturis et verisimilib9 presumptionibus contrarijs: vt patet ex forma argumentorũ predictorũ.

¶ De prebendis: Rubrica.

Conclusio. xl.

Quia in casu cõclusionis supra proxime dicto surrogatus nõ habet aliquid probare de iure suo nisi aliquid al[illegible]eruisset ad mouendum papam: puta se acceptasse ꝛc. q illud probare d[illegible]beret. Consilia. De hoc plene dixi infra.

¶ De rescrip. De iudi. Rubrica.

Conclusio. xlj.

Si papa dedit iudicẽ in causa cũ potest[illegible]e ꝓcedẽdi summarie ꝛc. oẽs iudices illi[illegible] surrogati successiue lz sine adiectione dicte clausule summarie ꝛc. p[illegible]cedere poterũt summarie ꝛc. ita absq3 litis cõtes. ꝛc. in prophanis. [illegible]onsilia. Vide de materia huius cõclusionis infra. cõclusione. ccccxc[illegible] ibi due rationes ponũtur. Et patet ratio huius cõclusionis per cõclusionẽ proxime precedentem ꝛ ibi alle. que fortius vrgent in hoc casu maxime quo ad instantiã primã. S[illegible] vero loqueris vel dubitas de scd̃a instantia: vide super hoc duas rationes quas succincte posui circa dictã cõclusionẽ. Prima est: q2 per talẽ signationẽ conceditur priuilegiũ cause de quo etiã clemẽ. dispendiosam. Modo licet diuerse sint instantie: eadẽ tamen causa est secunda cũ prima. Secunda ratio q2 processus cause appellationis nõ debet esse magis rigorosus immo minus q̃ processus

cause principalis: de appella. per tuas. cum ibi nota. Tertia inde appellationis succedit loco primi iudicis et personam ipsius representat. vt si ille malefecit vel bene facere omiserit iste emendet et suppleat. Egidius.

De litis cõtestatione. Rubrica.
Conclusio. xlij.

Si in causa prophana dedit actor articulos concludẽtes et partes iurando de calũnia dixerunt quod iurabant animo litẽ contestandi [a] et notarius refert quod litẽ cõtestando iurarũt: censetur litis cõtestatio facta. Sed de hoc dubito. Cõsilia. Ista conclusio prout iacet nõ procedit: quia vt sit lis cõtestata ... primo petitio precedens: secundo responsio sequens: et tertio ... petitio et respõsio fiant per verba apta ad litis contes. vt probat ... vt. c. dudũ. ij. de elec. de litis contes. c. vno. C. eo. l. vna. et. C. d... calum. l. ij. modo iuramentum prestare non habet quantum ... est de se verba apta pro responsione importanda: igitur etc. Item vbi est opus facto ver verbo solus animus non sufficit. de eo qui mit. in posses. c. j. ff. de verb. obliga. l. j. vide tamẽ que super hoc no. Hẽricus bohic de litis contesta. c. vno alle. Et puto quod in dicta cõclusione aliquid ex inaduertentia est omissum vel ... parte domini in exitu consiliorũ factũ non intelligentes indeliberate responderũt sicut vidi quãdoque accidere. Egidius.

a Litẽ cõtestãdi.
Nota quod litis contestatio est initiũ et exordiũ litis. Et quid sit litis cõtestatio et quomõ fiat vide plene et pulchre per Spe. ti. de litis cõte. per totũ plene etiã per Bart. in. l. j. C. de litis cõte. Adde quod litis cõtestatio inducit etiã per dubitationẽ

De officio deleg. Rubrica.
Conclusio. xliij.

Articulus iurisditionalis vt receptio testium iusta clem. iudices. de off. dele. a delegato pape: non cõmittit nisi personis de quibus in. c. statutũ. licet contrarium videretur per. c. mulieres. de iudi. lib. vj. de hoc aliquid per glo. de rescrip. lib. vj. statutum. eo. lib. super verbo cause vbi per Archi. Cõsilia. Ista cõclusio secundum veritatem non habet dubium per ea que leguntur et no. in dicta clemen. iudices. de offi. dele. iuncto. c. statutũ allegato. et. c. fi. de offi. dele. in antiquis. Nec obstat. c. mulieres alleg. quia loquitur nudo ministerio vt in receptione iuramẽti et depositione siue coactione etc. iuxta no. in dicta clemen. in. j. gl. Nec ob no. per Archid. in dic... c. statutũ. super verbo cause. quia intelligi... dictum de tali articulo adeo nudo quod ille cui cõmittitur iudex non dicitur sed auditor merus vt ipsemet ibi dicit et tamen clemen. tales appellat iudices. Curia vero de consuetudine habet quod obseruationes ... minorum cõmittũt dñi Cardinales auditoribus suis etiam sine speciali mandato dñi nostri pape: dũmodo absque hoc quod auditores huiusmodi aliquam compulsionem habeãt vel sententias diffinitiuas vel interlocutorias ferant: que consuetudo forte ex dicto Archi. insurrexit vt ex lectis et no. de offi. dele. super questionum. §. porro et. §. verum.

De dolo et contu. De resti. in integrum. Rubrica.
Conclusio. xliiij.

Allegatio paupertatis nõ est sufficiẽs excusatio ad cãm ad curiã deuolutam nõ cõparẽtis. Cõsilia. Cõclusio vt iacet est periculosa q: pauper ad expẽsas sibi impossibiles teneri nõ põt vt regula impossibiliũ. ff. ꝛ regula nemo potest. li. vj. Et probat clare. ff. de offic. p̃ses. l. illicitas. §. vlt. ꝛ ff. man. l. pcuratorẽ. §. si ignorãtes. cũ alle. et not. per pe. C. de epi. ꝛ cle. si q̃s ad declinandũ. vbi post eũ satis p Cy. ꝛ p Arch. plene in rosario. xj. q. iij. paup. ꝛ p hoc etiã extra de testi. c. si q̃ testiũ. ꝛ de rescrip. c. statutũ. §. insup. in fi. li. vj. Sed isto mõ forsan põt pcedere. Certũ eñ est q pbatio al's legitima seu probabilis pp̃ter cõtrariã p̃sumptionẽ nimis violentã plerũq; lz tarde bñ repellit: vt. C. de fal. l. ij. ꝛ extra de hereti. c. filij vel heredes. li. vj. cũ his que pulcherrime. [illegible] mo. ibi. no. ꝛ not. Inno. simile de concess. preben. post elec[illegible]nẽ. Modo sicut venit ad petendũ restitutionẽ ita verisimile e[illegible]um potuisse venire ad causam ab initio. argu. extra de elec. c. [illegible]. ꝛ c. cõstitutus. de appel. de dolo cũ dilecti. versi. sed contra hoc [illegible]ciebat. Et hoc est verũ nisi daretur aliqua materia huius violẽte presumptionis exclu[illegible]e vtpote quomõ tẽpore citationis ꝛ processus fuit pauper ꝛ qualiter ex sequeñ. tẽpore diuitias ex causis legitimis acquisiuit iuxta. l. si defunctus. C. arbi. tute. Uel forte aliter saluari [illegible]õt cõclusio q: licet paupertas suo casu dare potest restitutionez ex generali clausula si qua mihi iusta causa videbitur si per hũc modũ ageretur: vt. l. j. in fi. ff. ex qui. cau. ma. forte tamẽ non teneret[illegible] iure. arg. ff. si quis cau. l. ij. §. j. ꝛ quasi vsq; ad fi. ꝛ hoc casu procedit conclusio ꝛ saluatur. Imagineris ꝛ dicvt tibi videtur. Egidius bellemere.

Suffi: a ciẽs excusa[illegible]. Excusatio q̃d sit et quottuplex: vide. C. de excu. mune. su per rub. li. x. Et nota q excusatio iferiorũ non vz vbi de reb⁹ eccl'ie quas illicite possidẽt p princi pes vel parẽtes se excusant. xvj. q. j. in canonib⁹ añ fi. Nota etiã quis di cat paup: vide. ff. de mu ne. ꝛ hono. l. cura. §. inopes. ꝛ p Bar to. in. l. q̃ accusare. in p̃n ci. ff. de accu. ꝛ adde q arbitrio iudicis cõmittit q̃s paup ve ino[illegible]icat. C. vnd[illegible] ꝛ pror. au[illegible] posita.

¶ De rescrip. De excep. Conclusio. xlv.

Exceptio de nõ perhorrstentia cõtra rescriptũ in dicta perhorrestẽ[illegible]a fundatis est bona. Cõsilia. Hec cõclusio nõ hz dubiũ[illegible] Imperator talẽ perhorrestẽtiã pbare tenet: vt dicit[illegible] tex. de rescrip. statutũ. §. cũ vero. in fi. li. vj. igit: et ad[illegible]uersario lz pba[illegible]e cõtrariũ: vt in regula nõ debet act[illegible]ri. q: al's legitima defensio auferet q̃d fieri nõ dz. c. pastoralis. de re iudi[illegible]le. ꝛ. C. de iure fis. l. phibitũ. maxime q: pbatio iuramẽti est le[illegible] ꝛ extraordinaria nimis q: contra totũ il[illegible] titulũ. C. ne q̃s [illegible] cã. Sz magis dubiũ est quõ poterit pba[illegible] contrariũ q pu rã ꝛ absolutã negationẽ includit ꝛ depẽdet ex a[illegible] cui⁹ solus scrutator est deus. Respõdeo et dico q p indicia ꝛ fa[illegible]a exteriora arg. extra de p̃sump. c. ex studijs. et. C. de dolo. l. dolũ [illegible]cce si pbat re⁹ actorẽ eẽ p oĩa i partib⁹ vel ciuitate. ppria potẽti[illegible]ũc eñ timor actori eẽt vanus ꝛ reijciẽdus: vt. ff. q me. cã. l. q: nõ est verisimile.

¶ De rescriptis. Rubrica. Cõclusio. xlvj.

Exceptio de litis pẽ. in partibus corã dño tẽporali super spoliatione feudi etiam in vidua vel psona alia miserabili opposita cõtra commissionẽ factam auditori in curia de dicta lite non facientis mentionẽ est bona. [illegible] Tum q: in dubio

nõ est verisimile ꝙ princeps causam pẽdẽtẽ corã vno iudice ab eo velit aduocare nisi ex certa scientia id faciat: qđ facere nõ videtur nisi de processu expressam faciat mentionẽ. de offi. delega. c. corã. de re iudi. c. inter monasteriũ. Simile de preben. si motu. in fi. in vi. Tũ q2 tales cause debẽt apud hmõi dños tpales tractari: dũmodo ipsi in exhibẽdo iustitiã non prebeant negligeñ. de iudi. ceterum. de fo. cõpe. ex trãsmissa. c. verũ. ⁊. c. ex tenore. ⁊. c. licet. cum multis si. immo forte ipsa cõmissio ipso iure non valet nisi fuerit signata de certa sciẽtia pape q2 cõtra ius esset ⁊ ꝓcederet de plenitudine potestatis: qđ nõ est verisimile papam voluisse concedere vicecancellario suo. ar. no. Inno. de elec. c. innotuit. in fi.

¶ De testibus. Rubrica Conclusio. xlvij.

SI testis [a] deponit de iure ⁊ de facto: lz depositio de iure nõ valeat tñ depositio de facto bene ꝓcedit si al's sit sufficie[illegible] cõsilia. Ratio: q2 ista sunt separabilia in quib9 vtil[illegible] inutile nõ vitiat: vt. ff. de aqua quoti. ⁊ esti. l. j. §. [illegible] ⁊. C. de dona. l. sanximus. ⁊ extra de rescrip. c. [illegible] eo tẽpore. li. vi. Sed cõtra: q2 eoipso ꝙ in dicto testis reperit' aliquod falsum: eoipso titubat in totũ eius fides. vo. ⁊ probatur. ix. dist. c. si ad sacros. cum quatuor concor. ibi alleg. et fa. l. ij. in fi. ff. de fide instru. de rescrip. c. significasti. Nã nõ debet dicere nisi qđ ipse vidit ⁊c. iiij. q. ix. c. testis. c. hortamur. c. pura[illegible] quod not. Io. an. de offi. dele. um in iure. in fi. Sed ad hoc respõdeo prout respondet Inno. de hereti. c. fraternitatis. in prima glo[illegible] illa solutio sufficit. Vel [illegible]iter dic ꝙ in facto sensus facile non decipit'. Ideo si testis male deponat super facto: nõ mirũ si titubat eius fides. secus in iure: q2 pauci periti sunt in iure nec iudiciũ testis recipitur super iure.

[a] Si testis. Quis possit esse testis: et q̃ cõditiones pricipaliter reqrũtur in teste. vide in sum. con. li. ij. tit. de rap. rubri. de testi. q. clxxvij. quero ergo.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. xlviij.

[b] **PRocessus** [b] in principali factus partibus presentibus ⁊ non contradicẽtibus virtute cõmissionis super appellatione ⁊ negotio principali de speciali mãdato concesse valeat: lz appellatio non sit producta. Cõsilia. Sed contra: q2 aut hoc fieret in vim prorogationis: ⁊ hoc non: q2 cõsuetudo in auditoribus palatij hmõi prorogationẽ nõ admitit: aut in vim principalis cõmissionis quia illud de consuetudine palatij solũ te[illegible] facta in euẽtũ ⁊c. ⁊ illud est satis de in[illegible] per c. vt debitus. de appel. Preterea in contrariũ videtur casus de fo. cope. c. romana. l[illegible]. vi. in prin. Solutio. Dici potest ꝙ immo fieri põtest prorogati[illegible] ⁊c. per. l. de qua re. §. j. ff. de iudic. q2 consuetudo casum istum n[illegible] pugnat sed potius recipit ⁊ admittit. Vel dic ⁊ meli9 ꝙ principale negotiũ cõmissum cẽset' simpliciter ⁊ nõ sub cõditione tacita ⁊ tali vcz si cõsenserit pars vtraqꝫ: vt. c. cordi. §. j. de app. li. vi. vel si dissenserint ⁊ nihilomin9 ꝓnũtiatũ fuerit male ꝓcessum ⁊ bñ appellatũ: q2 nil aliud q̃rit papa nisi vt lites finiant'. ff. de oper. no. nũ. l. j. §. põt. ⁊. ff. si cer. pe. l. q̃dã existimauerũt. et de do. c. finem. Nec ob. de foro cõpe. c. j. in prin. q2 hoc facit ibi ratio. c. significasti. eo. titu. in antiquis: que hic cessat.

[b] ¶ Processus. A qua parte incipiat ꝓcessus: vide Barto. et alios i rub. de iu[illegible] voca[illegible]

[illegible] ¶ Fieri potest proro gatio. Quot modis fit ꝓrogatio. vide Bar. ⁊ Pau. de cas. in. l. ij. §. fi. ff. de iu di.

¶De restitu.spoliatorum. Rubrica

Conclusio.xlix.

Abens possessorio recuperãde in beneficialib⁹ tenet colorare suã possessionẽ ex titulo: qr nec titulũ nec possessionẽ põt qs habere in talib⁹ a seipso. Cõsilia.Sic.ff.de interdic.l.ij.§.quedam.⁊.ff.de aqua.quoti.l.j.§.pmittit.Ex qbus li.apparet q̃ interdicta in qb⁹ possessio haberi nõ põt nisi a supiori puta a principe sibi cõcessa fuerit dicunt cãm pprietatis habere.i.q̃ in eis qs obtinere nõ põt docẽdo de sola possessiõe nisi etiã in aliq̃ doceat de pprietate.Simile de resti.spo.c.ad decimas.modo sic est in pposito:vt de regu.iuris.c.j.li.vj.⁊ hoc indubitatũ si directe⁊:principali iudicio possessorio:als nõ priuilegiato ageret p no.etiam Inno.de in m[...]sti.c.cõstitut⁹.Sz sec⁹ dicũt dñi in casu in quo ageret ad re[...]tionẽ bñficij ex beneficio litis pẽdẽtie vel als p modũ attẽ[...]:iuxta no.c.ij.vt li.pen.in cle.c.cũ.M.de consti.cũ ibi no.per J[...]a.and.Ratio est ƀm eos qr ibi magis ponderatur cõtẽptus superioris et integritas status cause q̃z ius agentis: vt li.pen.per totum:et in.l.nil noua.a[...]pen.p totũ.ita tenet palatiũ licet alias super hoc viderim dominũ Uiuarieñ.dubitare.

¶De sti.spoliatorũ. Rubrica. Conclusio.l.

a ¶Si petens.Nota q̃ petere ad realez actionem ptinet.l.actio i psonam.ff.de actio.et obli.

Ipetens[a] se restitui ad possessionem beneficij de qua spoliatuz se dicat, et dicat sibi illud collatum per vicarium episcopi agentis in remo[...]et vicariũ a dño epo sup hoc habuisse ptãtẽ pducat lrãm collatiõis vicarij ⁊ pbet p seipsum met vicariũ a dño epo sup hoc habuisse mãdatũ ⁊ ptãtẽ pductũ i testẽ oia supradicta: sufficit ad colorationẽ de qua dictũ est in conclusione supra proxima.Cõsilia.Sz cõtra qr iste allegat ⁊ pducit infectũ titulũ:multo meli⁹ fuisset ab initio tacuisse q̃z malum titulum producere.Primum patet per.c.fi.de offi.vica.li.vj.Scdm patet p nota.Inn.de in inte.resti.c.auditis. et de deci.c.dudum.Solutio.Dico quod aliud est producere titulum qui a seipso totaliter sit infectus:et ita procedit glo.Inno in.c.dudũ.aliud est allegare titulũ bonũ ⁊ illum probare minus plene:qr tunc lz nõ suff.ceret in casu plenam probationem requirente.cum de petitorio nõ agatur hic propter se iuxta not.Inno. de no[...]rio.de verbo.sig.veniens.facit de testi.veniens.ij.Probatio [...]um que hic queritur solum requiritur ad reddendum intẽtionem agentis coloratam:et aliud est plene probare aliud vero colorare:vt de se patet.

¶De re iudicata. Rubrica

Conclusio.lj.

Dmissio articulorum facta presertim partib⁹ consentientibus quo ad partes transit in rem iudicatam licet non quo ad iudicem iuxta not.Ber.in.c.cum cessante.et Jo.an.ibidẽ in no.sup gl.de appel.Cõsilia.Ibi plenissime ⁊ p Inno.de sen.ex.c.sacro.saluo q̃ lz nõ trãseat q̃ ad iudicẽ interlocutoria in rẽ iudicatã qm̃ et reuocare possit intelligit

cū causa iusta z rōnabili: qz si sine causa hoc faceret: ipse partē grauaret z posset pars appellare: vt no. Jo. and. in loco preallegato. Hinc est q̄ primo auditos volens iam viam appellationi precludere nō debet subito simpliciter et absolute mutare factū suū de extremo ad extremū: vt puta admisi articulos: appellat: possum factum meum reuocare mutando de extremo ad extremum articulos per me admissos repellendo: tunc periculose ago: sed possum consultius reuocare solū admissionē nō animo per hoc eos repellendi sed potius plenius deliberandi. Et ita consueuimus facere: z postmodū nō est de mora tēporis periculū in dādis apostolis: z subest tēpus iudicij ad deliberandum: z ita seruamus.

¶ De renun. De appel. Rubrica. Conclusio. lij.

Secundū dn̄m Pe. de ferce[n]ato q̄ appellationi frustratorie inherēs per hoc oblate remissioni super admissis articulis consentire recusans[a] illi remissioni per hoc renūtiare nō videt lz sup hoc fuerint cōsilia cōtraria. Consilia. Circa qd̄ puto sic dicedū. aut nos solū pōderam⁹ animū et volūtatē ipsius volētis recipere remissionē: et tūc optime p̄cedit cōclusio dn̄i Uiuarieñ. Ratio: qz talis appellās putat suā appellationē legitimā z illā a quo appellauit p̄ hmōi appellationē suā iurisditionē vel saltem eius exercitiū perdidisse sic nō teneri corā eo cōparere: vt. c. eum qui. de dolo. lib. vj. aut ergo bn̄ credit z quō est indubitata z tunc errat. modo errās nō videt tacite cōsentire. l. si per errorē. ff. de iuris. om. iudi. z hoc siue in iure siue in facto errat: vt no. Innocen. de offi. deleg. prudentiam. Preterea ponderanda est causa quare recusat que est illa quam dixi non qz renuntiare intēdat quod in dubio presumendū nō est. C. de procu. l. inuitos. cum ibi not. per Cy. z glo. aut cōsideramus iuris dispositionē: z tunc si est conclusum p̄ ista instātia perdit suā appellationē si friuole appellauit: dūmodo conclusum fuerit ante inhibitionē de appel. cū friuolis appellationibus. lib. vj. qz cōclusio excludit a p̄ductione testium vt de se patet. Idē si termin⁹ perēptorius fuit sibi prefixus intra quē vteret remissione. de in inte. resti. c. coram. z de excep. c. pastoralis. alꝰs secus: qz nō reperitur ius priuās hoc casu: z maxime qz qui hodie non vult potest cras velle z posse potest: vt. c. lz. de p̄cura. lib. vj. z. c. si tibi absenti. in fi. de preben. co. lib. Egi.

a ¶ Cōsentire recusans Recusatio qd sit: a q̄: corā quo: pro quib⁹ qualr̄ z qn̄ fieri debeat: qs sit ei⁹ effect⁹: et multa notāda z dubitabilia vide p̄ Spec. tit. de recusa. I. vsq̄ §. per totum titulum.

¶ De re iudicata. Rubrica. Conclusio. liij.

Appellatio a vero grauamine ante sententiam fuerit interiecta et post fuerit lata snīa z demū postea confirmata z post hoc per cōmissionē per quā mādabat corā tertio auditore p̄cedi in principali omisso articulo appellationis cōclusum in cā: nō pōt terti⁹ iudex primā sniam cōfirmare nec valuit snīa secūda cōfirmatoria prime: sed in hoc fuerūt diuisa cōsilia. Consilia. Puto cōclusionē esse verissimā. Ratio est qz ista sunt duo: vz q̄ cōmittebat articulus appellationis: z q̄ snīa nulla validet vel cōfirmet: quorū vtrūq̄ est contra ius. Igit vno solo cōcesso aliud nō videt concessum immo pōtius negatū. ff. de iudi. l. cū pretor. extra de fi. presby. c. ij. de aut. et

vsu pal .ex tuaz.de priuile.c.pastoralis.ff.de ser.vr.pre.l.si domu bn facit de pben.no pot.in fi.li.vj.Scdo q3 comissio grosa ptra ius z in alteri9 pindiciu impetrata stricte dz interptari z no laxari vt regula q ptra ius:li.vj.z.c.ij.de deci.li.vj.z.l.si qn.C.de inoffi.testa.z.l.ex facto.ff.de vul.z pupil.substi.sz costat q dicta comissio est ptra ius z in pindiciu aduersarij.vt de se ptz:z tn pot z dz vna bona z certa ipetratione recipere izmagis stricta:vcz q omittebat articul9 appellationis ex toto hoc est q sup illo articulo no pcedat nec pnutiet lz effect9 inde resultans nihilomin9 no omittat.Et recte simile qsi in terminis extra de sen.ex.lz.li.vj.facit.C.de iudi.l.quoties z.C.de or.cog.l.adite.Aliaz vero interpretatione latiore sibi dare posset: et p hoc etia omitteret effect9 ia messe ob ipsam appellatione emissus recte contra ratione,c.licet. Igit recipe primum intellectum.Egidius bellemere.

¶De sequestratione. Rubrica. Coclusio.liiij.

Asententia lata super reuocatione spolij facta lite pen.ex priuilegio litis pendentie non hz locum clemen. ad copescendu.pro quo facit optime no.ibi in glo.in interlocutoria.Cosilia.Ide Pau.z alij et ibi notat z q talis sit interlocutoria ptz clare p ea q no.gl.in cleme. si.de app.de snia sup pereptoria lata zc.Sed ptra q3 nos tenem9 clemen.appellanti non habere locu in snia tali:pro eo q nos ea reputam9 vim diffinitiue habere.Ite contra si vis diffinitiue est illa de qua in cle.ad copescendu et ista habet vim diffinitiue fm omnes:igit zc.Ecce:vt clarius videat coclusione pbo:q3 in costitutionibus nouis et a iure coi exorbitatibus fit adeo magna restrictio qd no arguitur ad casum aliu etia ex idetitate ronis.ff.de ac.z obli.l.in honorarijs.§.sed cum rescisa.et regula ius singulare.et regula que contra ius.li.vj.melius de regula.c.costitutionem.z.c.non solum.eo.li.Sed costat q clemen.ad copescendum et hmoi:vt ibi notat.glo.j.z alij oes post eam loquitur in diffinitiua et ista sententia non est hmoi:vt probat glo.dicte clemen.si.Scdo q3 nec est eadem ratio:q3 cu maiori maturitate diffinitiue pferuntur z per hoc cotraria sunt soluta q3 sequestari est contra ius:et facili9 quis accedit ad naturam suam iuris cois q ab ea discedatur.De scda probat ratio proxima:de prima.ff.de pac.l.si vnus.§.in specie.

¶Conclusio. Qualiter dicat coclusum i ca vide text.et ibi late per scribentes: maxime per Feli.in.c.cu dilect9.extra de fide istru. Cui adde q trib9 modis dz fieri pclusio [illegible]: vt pulchre per Areti.in [illegible] qm cotra fa[illegible] sam.in.viij. col.de pba. Et vtru post coclusione q fit i iudicio possint instrumeta pduci:vide extra de fide istru.cum dilectus.

¶De indicijs. Rubrica.

Conclusio.lv.

a Conclusio[a] etiam facta cum potestate reuocandi non debet reuocari ad petitione partis maxime que ea fieri postulauit:nisi allegetur aliqua ca:et sit aliqua psumptio p allegante:vt q3 testes:z instrumeta habeat in promptu q pducere vult.Cosilia.Opponit de coclusione.lvij.in co.Solutio aut qrimus an possit fieri:z sic loquit coclusio.lvij.aut qris an debeat fieri z sic loquit illa coclusio p.l.nuquid.de indi.lz enim in.lvij.coclusione caueur videatur esse de arbitrijs: vt ibi: dicitur tn iudex ad illud arbitriu no debet ingredi nisi iuste motus q3 per

tus q: per reuocationē alterius lis plurimū qńq3 prorogat: ⁊ negotiū plerūq3 huius occasione multipliciter intricat: que debet iudex totis viribus euitare. Si vero nō sit cōclusum cū potestate reuocādi: tūc aut est causa in qua ꝓcedit summarie ⁊c. tunc habet locum proprie cōclusio: q: in illis cōclusio non est de necessitate. vt clemē. sepe cōtigit. tñ si facta fuerit nō debet reuocari sine causa: causa videt bona si ꝓpositiones sint in promptu. Simile not. glos. in clemē. sepe cōtigit. de verb. signifi. de proba. recipiēdis post terminū ad probandū. Si vero est causa in qua nō procedit summarie nec est retēta potestas reuocādi: tūc dico q nullo mō debet reuocari: q: in istis causis cōclusio videt necessaria prout notat Accur. C. quomodo ⁊ qñ. l. probatā ⁊ sic q per conclusionē querit ius partis cuiusdā tacite renuntiationis de fiendis probationibus: vt probat ⁊ not. per Inno. de cau. pos. c. pastoralis. de procura. auditis. de sti. significauerūt. ⁊ de fi. instru. cum dilectus. quod auferri nō debet nec potest: vt. c. ab eo. lib. vj. de elect. ⁊ l. indultū. de regu. iuris.

De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. lvj.

Facilius reuocatur concl[usi]o ad petitionē partis in cuius cōtumacia fuit [fact]a q̄ alterius: imo tūc ſm Pe. de sarcenato sine causa reuocat quod intelligit dūmodo nō sit manifeste cōtumax. Est tñ hoc totum in arbitrio iudicis: maxime in causis in quibus procedit summarie. Consilia. Ratio diuersitatis in primo dicto: quia concludēs tacite renūtiat probationib⁹ vlterius fiendis: vt proxime dixi. Secus vero de alio potissime infra tēpus appelladi. Preterea q: cōcludēs semel conclusionē approbauit: ideo nō potest eam faciliter impugnare: secus vero contra quē absentē concludit. Quo ad secundū dictū de manifesto cōtumace: ratio est: q: iste non appellat nec reclamat. ff. de iudi. l. ⁊ post edictū. in fi. C. quē sen. sine app. rescin. l. j. Pena em̄ manifeste contumacie est q talis manifeste cōtumax damno litis afficiat: vt. ff. de re iudi. l. contumacia. j. responso. Quo ad tertiū dico maxime hic recipi restrictiue: nisi referas extra causas summarie ad casum in quo esset cōclusum cū potestate reuocādi per ea que dixi in cōclusione. s. prima. Si quis autē vellet attēptare ⁊ dicere q iudex qui cōclusit in causa summaria vel nō summaria cū potestate reuocādi dūmodo in reseruationē huius potestatis pars non cōsenserit sine aliqua causa probabili reuocare non posset: forte nō esset hereticū in iure: sed ista est materia qōnis seq.

De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. lvij.

Secundum dominū Pe. de sarcenato q c[um iu]de[x co]ncludit cū potestate reuocādi ⁊ idem i[n p]rocuratore habēte a dño potestatē reuocādi ⁊ re[u]ocāte pot[est] [e]tiam reuocare sine causa: ⁊ idem in procuratore eodē modo a [dn]o constituto: etiam si procurator vel substitutus per litis cōte[stationē] fuisset factus dñs litis. Consilia. Uere puto q dñs qui conclusit cum potestate reuocandi: reuocādo altera parte inuita grauat si reuocat sine caus[a] aliqua probabili: ita q po[ss]it ab eo appellari de iure: licet non recipiamus tales appellatiōes: quia licet fateor q in causa huiusmodi nō est necessaria cōclusio de iure: tamē parte inuita ſm stilum palatij nō debet omitti terminus ad concludendū. Itē quia reuocata cōclusione iterum terminus est assignādus ad concludendū ⁊ conclusio fienda. Item post conclusionē non recipiuntur testes nec adm[itt]untur articuli ad probandū sed solum proceditur ad sententiā proferendū: sed [p]ost conclusionem reuocatam secus: et ita longe differtur finis litis ⁊ intricant [ne]gotia in magnum preiudiciū partis: ergo licitum appellare. Item quia licet c[ōcl]usio nō fieri

debeat de necessitate: tamē si facta fuerit suum effectū operari debet: sicut dicimus ꝙ prouisor nō tenetur excipientē audire vel vocare ⁊ iudicialiter prouidere tamē si hoc fecerit sentētia vim rei iudicate habebit. No. Inno. de appel. constitutus. Egidius.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio. lviij.

a ¶Intimatio. Uide qñ arctet. i. c. cū cōtingat. v. col. ℣. vj. qd de rescrip. et itimare. i. notificare, q̄liter fit vide in cle. de elec. c. causam. cū sibi not.

Intimatio a appellatiōis interposite per procuratorē non valet nisi fiat fides appellato mādato ipsius procuratoris: quod videtur notare glos. in clementi. causam. de elect. in glos. approbat. in fi. ⁊ Pau. ibidē super ver. legitime. Consilia. Ratio mea fuit q: intimare non est in hac parte nisi edere hoc est ad notitiā ducere: editio autē in totū fienda est. ff. de eden. l. j. §. edere. ⁊ §. editiones. modo pars appellationis per procurat[...] interposite est mādatū ipsius procuratoris: q: absq; illo val[...] nō potest: vt de se patet: igitur ⁊c. Et ista ratio fecit multos d[...]s in contrariū opinātes dubitare. Sed circa hoc nihilominus sic distingue: quia aut intimat principalis cuius nomine dicitur appellatū: aut alius q̄ principalis. Si intimet principalis: aut intimat infra tempus in quo sibi licet appellare de iure: et tunc ipso facto dicam appellationē ratam haberi: vt. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falsas. iuncta. l. bonorū. eo. titu. immo id est in odium ratificantis: aut post tēpus: ⁊ tunc secus. arg. d. l. bonorū. Secundo casu pincipali distingue: q: aut tenor procuratorij est insertus in instrumēto appellationis: et per eundem notariū qui procurationis ⁊ appellationis instrumēta recepit: ⁊ tunc credo ꝙ satis illud sufficiat sicut dicimus in instrumētis extractis vigore compulsorie per notariū qui eadē instrumēta receperat prius in notā ⁊ ingrossauerat ⁊ signauerat. Ratio est: q: a fide notarij dependet fides pellis mortue semper: sed si nullo modo fidē facit habet locum cōclusio per rationem quam dixi. Si vero fiat fides solū per modū transsumpti alterius notarij ⁊c. et certe si petat appellatus originale instrumentū procuratorij sibi ostendi ⁊ non ostēdatur et tunc puto conclusioni locū fore per aut. si quis in aliquo documento. Sed si tacet pars ⁊ non petit originale sibi ostendi: forte videtur transsumpto acquiescere. Sed hoc dubium est cogitabis: an vero procurator valeat intimare: dic vt infra. Egidius.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio. lix.

Intimatio appellationis facta per procuratorem valet licet non fiat fides appellato de mandato procuratoris intimantis dūmodo appellatio ipsa fuerit p principalē interposita: vel si fuerit interposita per procuratorē de cuius procuratorio illius q̄ eā interposuit cū ipsa intimatione appellatio fiat fides. Consilia. glo. videt' velle ꝙ imo talis appellās debet hr̄e speciale mandatū: sed puto ꝙ intelligat de intimāte ⁊ appellāte vt in conclusione. §. proxima precedenti. De intimāte solū puto istam conclusionē fore veram. Ratio quia postq̄ fuit infra tēpus ⁊ alias legitime [...]m: sufficit ꝙ ap-

pellationis notitia infra mensem qualitercunq; deueniat in notitiam appellati: vt probatur in dicta clemē. causamq; de elec. in fi. ergo non refert p quē intimatio fiat. ar. ff. de peri. here. l. item veniunt. §. a quo. ff. de ac. emp. l. j. in fi. ergo nō refert: q2 licet requiratur mens litere q appellatio interiecta interpositiōe que ad materiam formā & tēpus sit legitima: item q fiat in presentia appellati vel sui specialis pcuratoris aut q ipsi appellato aut eius pcuratori spāli infra mensem fuerit legitime intimata: vt clemen. causam. alle. non tamen exprimit tex. per quem huiusmodi intimationem fieri oportebat: ergo cum intimatio non sit aliud nisi ad notitiā eius cui fienda est deductio: non refert per quem fiat dūmodo fiat: postq̄ tex. non requirit nec determinat per quē fiat. Cum enim clemen. causamq;. ponat ius nouum et quodāmodo penale: nō est extēdenda seu verba a suo pprio significato distrahenda cū nō est absq; dubio: q2 nisi de volūtate appellātis cōstet fieri intimationē nescire pōt appellatꝰ an appellans psequi velit: sed dico q presumere debet volūtatem primā durare ar. C. de vsu fruc. l. ambiguitatem. & extra de bap. c. maiores.

¶ De officio legati. Rubrica.

¶ De officio vicarij. Rubrica.

Cōclusio. lx.

PRocessus factus per officialem archiepiscopi tāq; legati qui valere non potest iure ordinario sed bene iure legationis non valet: nisi probaretur officialē esse de illis de quibus in. c. statutū: de rescrip. in vj. in prin. & habere quo ad hoc iurisditionem legati sibi specialiter delegatā. Consilia. Patet primū: de rescrip. statutū li. vj. §. j. Patet scōm: quia licet faciēs actum videatur facere ex vtraq; potestate si duas habet et hoc expediat vt de prescriptionibus cū ex officij. tamē cōmittens vni alteri potestatem non propter hoc aliā committit: q2 primū est extēsiuū vt actus valeat. ff. de testa. mili. l. iij. scōm vero est restrictiuū: vt de offi. vica. c. ij. & iij. lib. vj. immo debet habere locum argumentū de tanq;: per ea que dixi in vna conclusione. hoc verū si per se vel alium q̄ suum officialem talē generalē iurisditionē hmōi legiturā sicut aliā exercere consueuit: cū vtraq; ratione eiusdē sue ecclesie competātiei. Nā in talibus consuetudo multum exuberat tam respectu committentis: vt. l. vel vniuersorum. ff. de pig. ac. & l. si seruus plurium. in fi. ff. de le. j. q̄ respectu auditorij. & C. de manci. lib. l. j. in fi. q̄ respectu erroris publici: vt. ff. de offi. preto. l. barbarius. Sz quid in dubio presumemus? Primo dico q circa talia que publice fiunt, saltem in partibus in quibus fiunt dubium esse non pōt. Sed dico secundo si dubiū esse posset verba commissionis essent ponderanda. ar. de priuile. c. porro. & vbi ex verbis nihil certi colligi posset: dico tertio q putarem in dubio iurisditionem legitimā totā preter exempta esse cōmissam. Primo quia regula est pro commissione officialis q preter exēpta iurisditio committētis & ecclesie sue transit. de offi. vi[...] [...]bat bene. c. solita in fine de ma. & obe.

a ¶ Per officialem. Officialis le deriuat ab officio officio: qd idē est q noceo noces de elec. nihil est in pri. tn̄ p contrariū q2 nō nocet l[...] mo prodest iustitiā exercens: vt. c. [...] est crude [...]s. xxiij. q. v. potius debet dici deriuari ab officio qd est nomē. Jo. bap. castel. Et nota q officialis dr index vel appari tor: extra de sen. excō. c. si vero.

Secundo videtur esse casus in ratiõe de offi. vica. c. j. li. vj. vbi apparet q officialis Remeñ. nedum habet iurisditionem ciuitatis et dioce. Remen. immo etiã suffraganeorũ et prouincie: nec ibi apparet de speciali mãdato: et tñ alio et alio iure ille iurisditiones cõpetunt archiepiscopo licet ratione eiusdem ecclesie.

¶ De testibus. Rubrica.
Conclusio. lxj.

Non valent attestationes testium si dixit in genere notari⁹ i actis dies in quibus pducti et iurati fuerunt: videlz sic dicẽdo: hac die sex testes fuerũt recepti et iurauerũt: si nõ exprimuntur noia etiã si post in examine dicat talis testis receptus et iurat⁹ deponit sic etc. Consilia. Ratio primi est: qr actus oẽs iudiciales debent habere talem descriptionẽ tẽporũ locorũ specificam: vt clare nota. et legit per glo. de pba. c. qm̃. Ratio qõnis est qr tales act⁹ iurisditionales debẽt fieri per notariũ vel duos probos viros vt in dicto. c. qm̃ contra. in fine et ita redigunt ad instar publicorũ instrumentorũ: saluo q testes in eis spãles non requirunt. p eo q publice fiunt: et ideo sicut tunc in publicis instrumẽtis dictis locorũ et tẽporũ descriptiones requiruntur: ita et in actis iudicialibus maxime: qr eadem ratio viget vtrobiqz: videlicet vt detur parti defensio sua legitima contra falsitatẽ si fieret per. l. optimã. C. de contrahen. et cõmit. stipu. Itẽ alia rõne: qr alias incertitudo vitiaret totũ ar. ff. de re. du. l. in ambiguo et. l. si fuerit. et. C. de [illegible]. q̃ sine cer. quã. l. iij. Rõ secũdi dicti est: qr licet notario dispositiue et de presenti loquenti in forma iuris fides adhibeatur: tamẽ si loquit narratiue de facto preterito forte non agitato coram se sibi non credit. nota Inno. in dicto. c. qm̃ cõtra. et est istud de iure clarũ. Egidius bellemere.

De verborũ signi. Rubrica. Conclusio. lxii.

Appellatione cultorũ et incultorum venit nouale [a] vt de ceci. ex parte iij. Consilia. Puto esse casum de hoc de ver. sig. c. quid per nouale. vbi est casus q appellatione noualium videlicet in casu conuerso conclusiõis culta non veniẽt. Ratio conclusionis: qr verbum incultum dicitur ab in quod est non et cultum quasi non cultum: modo dictio cultum est vnum participium preteriti temporis: ergo negatio ipsiz precedit que de natura sua habet destruere quicquid post eam sequitur et facere equipollere suo contradictorio. facit. q non cultum seu incultum dicatur quasi nunq̃ cultum: ergo pro nouali est accipiendũ arg. ff. de re. du. l. qui ducenta. §. vtrum. saluis restitutionibus de quib⁹ habetur in dicto. c. quicquid per nouale. et de deci. c. ij. li. vj. et eo. tit. in antiquis suggestum.

¶ De cõsuetudine optã. Rubrica. Cõclusio. lxiij.

Fuit obtẽta per maiorem partẽ dominorum videlicet q consuetudo optionis in ecclesia vbi sunt prebeẽde distincte prescribitur decẽ annis [b] p gl. ordinariã. Jo. an. in. c. fi. de cõsue. li. vj. Sed ego contra quia talis est contra ius cõ[illegible] pit viã ad vaca-

a ¶ Venit nouale. Qualiter pbat aliqd esse nouale: vi de Spec. ij. parte ti. de pba. §. vlti.

b ¶ Prescribit. x. annis. Quotuplex sit qu[illegible] p̃scriptio [illegible] de Bar. in [illegible] j. et in. l. naturaliter. ff. de vsuca. Et an vna ecclesia possititura alterius tollere per p̃scriptionẽ. vide xvj. q. iij. p totũ. Et extra de p̃scriptio. c. j. lib. vj.

turam: tum quia concedit recipere beneficium propria autoritate sine titulo. Et quod sit contra ius commune tenet Archidiaco. in. c. fina. alleg. in glos. habente. in fine. Nec obstat; si dicas quod hic non mutatur titulus canonicalis sed solum prebenda manente eodem titulo canonicali. dico enim hec non valere: tum quia in prebendis distinctis mutata prebenda mutatur canonicatus propter inseparabilem connexitatem per not. Guil. de monte laudu. vt. c. si iuxta. de prebe. in clemen. Faciant nota. Compo. et Joan. and. de consti. cum. M. et ar. de preben. si clericus. lib. vj. tu qr titulus prebedalis de per se est beneficiu ecclesiasticu immo in casu nostro talis nature sicut archidiaconatus vel abbatia: vt not. Jo. an. de proba. ex literis. qr loquor in prebeda distincta habete certu corpus perpetuorum redditum scdm ea q distinxi super coclusione prima. facit optime notabilis distinctio de hac materia qua ponit Inno. de preben. c. maioribus. et de hoc videt text. in. c. in nostra. de rescrip. tu qr si intelligeret de mutatione perpetuoru redditu ipsius prebede adhuc esset istud magis contra ius vez q vni prebende auferretur in totum iura sua et darentur alteri: et qualitercunq sit negari non possit quin saltem talis consuetudo hoc casu preiudicaret secudu ho[c] [hu]iusmodi pinguiori canonicatui seu prebede: et ita q in eius prescriptione esse[n]t necessariu. xl. anni. ar. de elec. cumana. de cau. pos. cu ecclesia. cu si. ij. q requiruntur. xl. anni hoc principaliter probatur sic. dicta cosuetudo tedit de directo quo ad prebenda pinguiore ad preiudicium epi collatoris sicut proxime alleg. Et breuiter inter hanc opinionem tenui finaliter post longa consilia et disputationes discussas do. Pet. de sarce. dicebat tn c. fi. allegatu. de consue. intelligi de consuetudine virtute optionis artate epm ad conferendu aliter consuetudine non valere. Dicebat autem Gal. eam intelligi et fundari in tacito consensu epi no cotradicetis. Preterea dicit do. Pe. de sarce. impugnando. G. qr aut loquit de iure ciuili et tunc male: quia doct. iuris ciuilis non ponut nisi decenale aut de canon[i]co et hoc no qr non reperitur tex. qui ponat nisi quadragenariam: quare sm. l. dicebat tepus prescriptionis conclusionis arbitriu contra doc. et glo. qr non est lex que contrariu dicat. qr longum et diuturnu aliter et aliter accipitur secudu diuersitatem materie: et in materia non determinata a iure reputatur ad arbitrium: et finaliter ad hanc partem quasi omnes declinauerut vt dixi supra. conclusione. j. Ibi posui vnam claram distinctionem bimembrem que declaratur clare per Compo. in. c. fina. de consue. vbi dicit quod vna erat consuetudo in Mediolan. optandi domos de qua fuit pronuntiatum q prescribi potuit. xxv. annis. Et finaliter distingnit ibi Compo. in prima glo. aut dicta consuetudo optandi est talis per quam non queritur aliquod ius spirituale vt consuetudo optandi domum: et tunc in illa sufficiant. x. anni: aut est talis per quam debet transmutare aliquod spirituale ius et tuc requiruntur. xl. anni. Modo pr[im]o membro huius distinctionis de directo conuenit primum mebrum distinct[i]onis mee posite supra circa conclusionem primam. Et secundo membro huius distinctionis recte etiam [c]onuenit membrum secundum dicte mee distinctionis: quia in primo casu non mutatur ius spirituale videlicet titulus prebendalis et canonicalis propter inseparationem quam dixi: et a primo membro huius distinctionis Compo. sumpsit originem dicta glo. Joan. and. Id autem videtur allegare Archidia. in dicto. c. cum in tua. hanc consuetudinem esse contra ius videlicet in glos. sua que incipit: habenti intellige membrum sm secudum dictum distinctionis mee: et id quod dicit idem Archidia. in glo. que incipit: quomodo &c. in fi. intellige secundum membrum dicte distinctionis et dissolue contrariu[m] [d]e. c. cum de beneficio. scdm quod facit Archidia. per distinctionem supra prox[im]am. Uel dic scdm dominum meu sancti Eustachij quod per hoc qd dimittit dic[tum] cotrariu insolutum videtur stare cum contrario. Mihi autem non placet soluti[o] Joan. and.

ad illud.c.quia plus resistit dispositioni iuris cōmunis ꝙ quis propria auctoritate dimittat suum beneficium ⁊ eadem autoritate aliud assequatur seu aliud vacaturum expectet in preiudicium etiam ecclesie alterius collationis:ꝙ resistit iuris communis dispositioni ꝙ nouo status beneficio attribuatur. Nec obst.vnum facile motiuum contra secundum membrum distinctionis mee dicentium non fieri mutationem quando in eodem corpore vel collegio fit pro eo ꝙ totum nomine ecclesie possidetur. Nam titulus beneficij de cuius mutatione hoc agitur non possidetur nomine ecclesie sed nomine beneficiati:nota Innoc. de cau.posses.cum super.de restitu.spolia.in literis.⁊.c.ex parte.Non obst.ꝙ consuetudo ista est rationabilis ex lectis. ⁊ not. de maio.⁊ obe.statuimus. quia vltra prescriptio requiritur videlicet.xl.per predicta.

De testibus. Rubrica.

Conclusio.lxiiij.

Depositio nuda.s.sine redditione cause in teste valet nisi sit articulus iuris:⁊ ꝙ testis probans consuetudinem debet probare actus: actuum finem ⁊ temporis diuturnitatem:et ꝙ debent esse plures concordes eorundem actuum:et ꝙ debent deponere de diuturnitate temporis incipiente ab aliquo actuum habilium ad cōsuetudinem inducendam[a].Consilia.Ratio primi ⁊ secūdi dicti est quia articulus iuris non cadit de directo in mentem testis:alius sic: ⁊ procedit ex not.Innocen.de testi.c.cum causam. Intellige tñ primum dictum in casu in quo testis de causa nō fuit interrogatus. per nota.glo.⁊ Cyn.C.de testi.l.solam.Ratio vero tertij quarti ⁊ quinti dictorum est: quia ista sunt de principijs essentialibus consuetudinem constituentibus:institu.de re.diui.§.ex non scripto.C.que sit long.consuetu.l.ij.et extra.eod.c.fi.fa.nota.Joā. andr.de testib.c.fraternitatis.in commento.in.iiij.q. qui enim habet ponere totum: habet ponere quamlibet eius partem.ff. de origi.iuris.l.j.et.ij.et.C.ad sille.l.j.in fine. cum sm̄ philosophum totum nihil sit aliud ꝙ omnes sue partes simul sumpte. primo physicorum.Ratio sexti dicti est ꝙ testis singularis nihil probat.vt extra de testi.c.licet vniuersis.⁊ de electio.c.bone.et C.de testib.l.iurisditio. Ratio septimi dicti videtur quia aliter ratio non videtur tempus certum cōcurrisse nisi probetur principium sui cursus modo non videtur posse inchoari nisi ab aliquo actu habili ad hoc:⁊ hoc verum in prescriptione consuetudinis.x.vel.xx.annorum:aut forsitan.xl. secus in prescriptione consuetudinis temporis de quo non est memoria:allegare principium tale esset allegare contrariam memoriam:contra id qđ probandum foret.Ideo sufficit probare de certis actibus restantibus ⁊ ꝙ non sit de contrario memoria immo.ꝙ est fama ita factum ⁊ obseruatū fuisse semper.Ita not.Joā.and. in suis addi. super Spe.titu.de testi.Egidius.

a Consuetudinē inducendā. Nota ꝙ consuetudo ē vsus ratiōabilis competenti tpe firmat⁹. nullo actu cōtrario interruptus: frequētiseu cōtrario iudicio vł tpe cui⁹ non est mēoria vsu ꝙ cōi[...]tiū cōprobat⁹. Et dicitur cōsuetudo multis modis vt.ff.de legibus.l. diuturna. Nota ēt ꝙ ꝯsuetudinē aliqñ inducit bin⁹ act⁹ xxv.q.vlti. ita nos.

De consue.probanda Rubrica.

Conclusio.lxv.

Articulus formatus super consuetudine debet concernere actus & coniu frequentiam: & quod actus illi fuerunt facti scientibus & consentientibus omnibus tacite vel expresse vel saltem maiori parte illorum qui possunt consuetudinem inducere. Tenuit tamen do. Pet. de farce. quod ubi de iuribus consuetudinis principaliter contenditur habent locum predicta: sed ubi non principaliter sed incidenter: secus per .c. veniens. de verbo. signi. per Innocen. de notorio. Consilia. per predictum precedens restringe verba dñi viuarien. ea que scripsi supra, conclusione proxima precedente: & que in dicta conclusione leguntur & notantur. Item intellige etiã conclusionem omnino locũ habere ubi consuetudo induceret in modum obiectus: quia tunc clarissime probationes requiruntur. per not. Inno. de accusa. super his. & in Specu. titu. de [illegible]ma. §. j. ver. quod si agenti. Idem putarẽ ubi agentis vel excipientis intentio super tali consuetudine fundata haberet ius commune resistens: tunc enim ad intentionis de iure cõmuni fundate enumerationem requireretur artior & clarior probatio. ar. de rest. spo. c. de deci. lib. vj. Idẽ dico si ad pene maioris inflictionẽ consuetudo hmõi allegetur: ar. de preben. c. fi. & ff. de accusa. l. libellorũ. alioquin possit satis teneri restrictio do. pe. Vellem tñ de dicta conclusione modis predictis restricta habere pulchrum tex. vel glos. aut docto. notabilem quia verissimum idẽ putarem. Supra precedentia semel in uno consilio coram [illegible]no dño Cardinali allegaui: et fuit nouũ quodãmodo reputatũ: & allegabatur Inn. per unũ notabilẽ virũ in loco in quo ipse hoc nõ ponit: & tñ si conclusio est vera saltẽ in quatuor casibus supra tactis: notabilissima est: & de facto nobis hoc continue occurrit.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio. lxvj.

Decretum reseruationis non impedit possessionis traditionem sed bene effectum eius: sed non tantũ quin valent gesta per possessorem noie ecclesie: quia illa procedunt non a possessione sed a iure cõi dante illi qui pro tali habetur hanc potestatẽ administrandi. viij. q. iiij. nõne. & ff. de offic. preto. l. barbarius. Ita quod collationes beneficiorum [a] nomine ecclesie reseruate per ordinariũ possessorẽ bone fidei bene valent saluis ecclesijs cathedralibus monasterijs abbatijs in quibus contrariũ est statutũ per dñm Urbanũ quintũ in quadam regula data in cancellaria. Consilia. Hec conclusio est valde notabilis: & quod hic dicitur de possessionis traditione intelligo quod ius illud impedire nõ potest. ff. de cap. l. in libello. §. facte. sed bene impedit eius effectũ. & hinc est quod petenti restitutionem beneficij etiã suspenso petitorio obstat & opponitur reseruatio bñficij ut tz palatiũ: quia effectus iuris est producere interdictũ & verba & quicquid fuerit in Jriũ attentatũ magis cõcernũt factũ iure aliquo adminiculatũ quam ipm ius per se & sunt generalis

a Collationes beneficiorum ad quem spectent: Dicit notatur extra de preben. c. si tibi absenti. prior rñsor nota quod collatio dicitur aliud iuris trãslatio ut extra de app. c. a collatione. de insti. cũ ad nram & de cõces. prebend. c. post electionem. ver. quod si archieps & totũ hoc notatur per archi. c. cũ in illis. libro. vj.

sima vt de se patet. Dico scdo q si iure spali copeteret aliqd canonico prebēdato rōne canonicat⁹: vtputa eligere q eius electio ex publico errore nō iuuaret: sed potius per reseruationē vitiaret. Et hinc est q lz si occulte excōmunicatus vel suspensus in publico officio cōstitutus aliqd faciat rōne sui publici officii illud bene valet: suspensione vel excōicatione nō obstan. de re iudi. c. ad probandum. ꝛ dicta. l. barbarius. Secus de his q non fierent iure publici officii vt sunt vota q in electione prestant prout istud ad literā notat Innoc. de cōsue. cū dilectus. in glo. suspensus em. in fi. Et simile notat Inno. de rescrip. c. super literis. super ver. forsan. post prin. illius glo. Intelligo aūt cōclusionē de possessione facti qui dū gerebat tales actus ignorabat reseruationē: qꝛ si sciret esset male fidei ꝛ non faceret fructus suos. no. in simili. Inno. de iure pa. c. cura. Ratio conclusionis est ista: qꝛ reseruatio non cōcernit nisi appropriationē collationis factam soli pape et inhibitionē conferendi factā ordinario collatori: ꝛ decretum solū premissa concernit. probat clemen. viij. j. responso. de conces. preben. igitur decretum non irritat nisi collationem ordinarij contra reseruationē et inhibitionem antedictas per inferiorem attentatas modo cōstat q gesta per nō canonice institutū ex publico errore iuuantur: igitur ꝛ hoc casu: cum reseruatio: inhibitio ꝛ decretum ea non directe concernunt. Non enim ratione possessionis vel tituli hec tollerantur: sed ratione publici erroris ꝛ publice vtilitatis vt probat. l. barbarius. allegata. Egidius

¶ De verborum sig. Rubrica.
Conclusio. lxvij.

Ex Licet. ff. de verbo. signi. de differentia inter acta ꝛ gesta sm sanctum thomam intelligit q acta ad extra gesta ad intra. Unde sm philosophum Ars est habitus rerum factibilium. Prudentia rerum agibilium sm dūm viuarieñ. Consilia. Aliam differentiam ponit glo. in. d. l. licet. sed non insisto: quia ista disputatio non est multū vtilis: nec fuit posita hic ista conclusio nisi propter dictū dñi viuarieñ. Sed etiā q gesta ad extra se extendāt probat. l. quecūq gerimus. ff. de ac. ꝛ obli. De actis habes. ff. de re iudi. l. acta. sed ibi stricte sumitur pro gestis iudicialibus de quib⁹ satis probatur. c. qm cōtra. de proba. ꝛ ibi per Inno. Et lz tex. illi⁹. c. dicat satis bene q acta debēt redigi in scriptis p notariū vel duos probos viros: tñ credo q possint fieri sine scriptis ꝛ probari p testes preterq in diffinitiua sententia vt legitur a contrario ꝛ etiam nota. de re iudicata. c. fin. libro. vj.

¶ De verborum signi. Rubrica.
Conclusio. lxviij.

Hec est differentia inter cōstare ꝛ reperire: qꝛ constare requirit veritatem. Ideo partis vocationē de censi. presens in clemen. cū ibi not. in glo. ꝛ ibi apparentiam que non requirit vocationem partis. de offic. delega. c. j. in clemen. cum ibi nota. et in clemen. cum ei quē. de conces. preben. cum ibi nota. per Paul. et cum nota. per Innocen. ꝛ Hostien. de presumptio. dudum. Consilia. pro primo alleg. dominus noster Grego. xj. C. famī. hercis. l. si tibi constiterit. ff. de verb. obligatio. qui rome. Differentiam vero predictā inter constare ꝛ reperire ponit Inno. in. c. dudum. ꝛ glo. in dicta clemen. vna.

¶ De prebendis. Rubrica.
Conclusio. lxix.

a ¶Collatio prebendarū Quid sit prebēda: Dic q prebenda est ius percipiēdi prouentus in ecclesia. Et qr ista materia prebēdarū habet lac r lanā: pellē r carnes. i. abundantiam temporaliū: ideo varia iura circa illā sunt prodita: et multe questiones oriunt quotidie: ex quibus qr practici lucrantur in curia romana: r alibi istā materiā studuerūt r studēt r multū ē dilatata plusq̄ materia de penitentia et similes: r papa r cardinales et religiosi etiā paupertatis r clerici seculares in hac materia studiose peccāt cōtinue: ideo de hac recurratur ad Gof. Host. r spe. hoc eodē titulo de preben. r dignita. r titu. de conces. preben. vl' eccle. nō vacan. r ad tex. r gl. Ber. Inno. r Hosti. eo. tit. e... plene notata per Cōp. extra de rescrip. c. capitulū sancte crucis. r ad tex. r glo. dictorū tit. li. vj. r in cle.

a Palatium complectitur hanc opinionem q collatio prebēdarū a ecclesie cathedralis spectat ad episcopū cū cōsensu cui capitali. Cōsilia. hanc cōclusionē ad literā tenebat. Compo. Sed gl. cōiter tenuerunt q immo inter capitulū r epm hmōi collatio esset cōis. not. de elec. cū ecclesia vulte. in gl. ij. de sup. neg. prela. c. fi. in prima glos. de offic. ordi. irrefragabili. in. iij. glo. Jo. xxj. di. §. j. r c. j. ver. pōtifex. vincen. philip. r gof. in. c. cū ecclesia. alle. Et reperio q paul. dicit hanc opi. cōiter approbari. alle. pro ea. c. ecclesia. alle. in fi. r c. postulasti. r c. proposuit. de conceß. preben. r de se. va. c. vno. lib. vj. Ratio vt ars naturā imitetur. C. de adopt. §. l. femine. insti. eod. §. minorem. Modo eps r capitulum faciunt vnum corpus de his que fi. a prelat. c. nouit. igitur nō separentur membra a capite. hoc in alia materia not. Hostien. de dona. ad apostolice. vt recitat nouella de elec. ex eod. lib. vj. faciunt sex prima capitula. de his que fi. a prela. de fi. instru. quod in quibusdam. de maio. r obe. quia nōnulli. §. verum. Inno. dicit stando cōsuetudini r Joan. and. nihil eligit: nec Archi. primos vide in. c. cū ecclesia. alleg. Archi. in. c. a collatione. de appellatio. lib. vj. Host. r Cōpo. tenēt q immo ad solū prelatū rc. addāt de cōsensu vel cōsilio qd postea dicā. Host. inducit quandā rōnem equalitatis seruāde quā in nouella impugnat. in. c. cū eccl'ia. vide Archi. de elec. c. fi. super verbo cōfirmationes. vbi idē videt. li. vj. Hec opinio placet mihi q lz habem⁹ tit. de his q̄ fiūt a prela. nō tn̄ q̄ fiūt a prela. r ca. Scdo qr sm p̄dictos presertim ber. lau. vinc. r gof. de instit. ex frequentib⁹ autoritas instituēdi semp est penes episcopum: licet capitulum r alij quandoq eligant. notat etiam hoc Archi. in. c. a collatione alleg. r probatur in dicto. c. ex frequentibus. r de offi. ordi. c. conquerente. Sed de institutione corporali non intelligitur hoc: qr ista de iure pertinet ad Archi. vt. c. ad hec. §. pe. r vt nostrū. de ap. ergo intelligit de institutione titulū cōferente. Sed nō reperit prebēdas r canonicatus cathedrales esse electiuos seu presentatiuos ergo rc. Tertio qr ab initio plena potestas oliz in hmōi iuriū epis in suis diocesibus fuit data. nota Inno. de iure pa. c. postulasti glo. j. versi. fatemur. r gloß. Joan. and. de elect. q̄q̄z. lib. vj. r ibi probat per rationē diuersitatis secundi r vltimi: vnde si illius. c. modo licet reperiā per iura q̄ superueniūt epm artatum ad requirendū consiliū vel cōsensum. vt. c. nouit r. c. quāto. r. c. ea noscit. de his q̄ fi. a prela. ne se. va. c. vlti. c. vno. libr. vj. tn̄ quia solus eps conferat non reperio mutatum ar. C. de testa. l. sancimus. de appel. precipim⁹. in auf. detur. §. consideremus. r vide Dyn. versi. nā r regula que a iure. lib. vj. pro dicta regula fa. xxj. §. j. r. c. in nouo. distin. in fi. xvj. q. vij. nullus. in auf. de men. ordi. clemē. §. j. j. q. iij. quis eps. Dico

secũdo q semper consiliũ capituli petere debet eps in hmõi colla tione fienda p.c.nouit.c.qñ̃to.c.ea noscit.r alia ad hoc superius alle. Dico tertio cõsensum requiri vbi nedũ bona alia immo etiaz iurisditio r iurisditionis totalis exercitiũ inter capitulũ r episcopũ essent cõmunia:r sic solũ intelligo cõclusionẽ nostrã et sic etiã intelligo opi. Hosti.que habet q vbi bona sunt inter capitulũ et episcopum cõmunia etiã huiusmodi collationes debẽt esse communes. Ratio q: potestas cõferẽdi est de lege iurisditionis et fructus eius est conferre.no.Inno.de can.pos.cum ecclesia.de prebẽ. de mulcta.de iure patro. cõsultationib⁹ igitur rc. patet cõsequentia in.c.ad hoc.§.fi.de offi.archi.et.c.ea noscit:de his qui fi.a prela.r.l.fi.C.de anť.prestan. Dico quarto q r si alia bona eoꝝ essent cõia nõ tamẽ ideo iurisditionis exercitiũ r istarum collationum esset cõe:r patet quia suspensus a bonis ab his nõ ideo est suspẽsus:probatur de electio.cum vincontieñ.iuncto.c.cum in cunctis. §.clerici.eo.ti. quod nota.de elec.cupientis.§.ceterum.in gl. nõ ergo.lib.vj. Quamobrem opi. Hosti.que q vbi bona cathedralis ecclesie inter episcopum r capitulum non sunt communia ad solum episcopum cum consilio capituli sui absq necessitate consensus spectant collationes prebendarum puto esse verissimam rc. Ad istum casum supra proxime dictum ostendi facere.c.j.c.irrefragabili r.c.conquerente.de offi.ordi.r.c.cum episcopus. eodem ti. lib.vj.iuncto.c.j.de exces.prela.r.c.nouit.alle. Nec mirum quia licet pecunie r omnia alia bona appellatione bonorum contineãtur vt.l.fi.C.de consti.pe.r.l.pecunie.ff.de verbo.signi.r.l. rei appellatio.eo.ti.cũ in bonis iura nõ censeanť.ff.de vsufruc. le.l.j.ff. de ver.sig.l.bonoꝝ.fa.ratio tertia alteri⁹ cõclusiõis principalis q: lz quo ad consiliũ reperiã a iure primatiue mutationẽ nõ tñ id reperio quo ad cõsensum. Solutio allegatorũ in cõtrariũ facilis est: r eã posui in cõmento.c.licet episcopus.de preben.lib.vj. vbi hãc materiam multo melius r plenius discussi.

¶ De probationibus. Rubrica. Conclusio.lxx.

Adminicula ista videlicet cõmunis opinio et fama scripture/colũne antique/liber antiquus/historialis liber/r depositio auditus cũ speciali possessione probant factum antiquũ:r de materia ista r.c.cum causam.de proba. per glo.r Inno. Consilia.pro ista conclusione consilia que habuit.d.Pet. de sacer.tunc contradictarũ auditor postq̃ vivarieñ. episcopus r nunc cardinalis in causa arelateñ.iudeorũ in qua ipse tulit diffinitiuã pro christianis contra iudeos super cinitate valistampis quã ego primo r deinde Nico. de Cremona secundo confirmamus sed et alia fortius vrgentia.ideo non insisto. Egi. Nec mirum.quia licet vnum istorum per se nec omnia simul in facto recenti sufficient tamẽ in antiquo in quo ille probationes haberi non possunt faciunt probationem sufficientem sicut alibi legitur rc.ff.de probatio.l.si arbiter. cum ibi nota.et per Inno.de verbo.signi.c.veniens.r.c.quid per nouale. dicit Henri. bohic duas conclusiones. Primo q super facto quod impossibile est non euenire sola fama releuat ab onere probandi r transfert

¶ Sola fama Quid sit fama:r vñ pcedat:p se vel cuz aliis adminiculis: r inde qb⁹ pbet: r qualiter probeť. r de ei⁹ effectu r plura alia de fama vide p Spe.in ti. de notoriis criminibus. §.iij.p totũ. et.§.seq. Et adde q fama facit plenã pbationẽ vbi agiť de modico p̃ iudicio.vt.c. sup eodẽ. de cõsan. r affi. r ibi Abbas in.c.veniẽs. de testib.ats autẽ sola fama sine aliis adminiculis nõ pbat: vt gl. notat vbi Inno.et Abb.in.c.cũ cãm.de pbatio. Item fama plene pbat in his l ib⁹ lex expsse disponit. vt in casu.l. barbari⁹.ff. de offic.pto

illud in aduersarium. Hanc opinionem ponit ipse in.c.cum causam. quam cōclusionem ponit Specu.titu.de fama.circa medium versi.sed adhuc. et Archi.xxv.q.vj.si duo.licet fallat in castitate coniugum: no.per eundem. H.de spon.c.in presentia. Secundam conclusionē ponit in.c.in presentia. quod in factis antiquis probat fama per.l.si arbit.alleg. de aqua pluuia.arcen.l.j.§.apud.in auct.vt.lice.ma.et aui.z.§.quod autem.coll.viij. Sed forte per hanc conclusionem limitatur precedens secundum veritatem. De scriptura columne ac libris antiquis z historialibus dicit Hostie. in.c.cum causam alle.q si talia sub custodia publica semper remanserunt: eis fides adhibetur.ar.de in inte.restitu.cum ex litteris.§.igitur nos prospeximus.de prescrip.c.ad audientiam.de cleri.non residen.ex gestis.xvj. dist. habeo librum.xxx.q.j.peruenit.ff.de probatio.l.census.C.de fi.instru.aut. ad hec. alias non prestant secundum eum nisi adminiculum vt.C.de proba.l.instrumenta. sed fateor in factis recentib' z nouis que aliter probari possunt. Sed in antiquis que aliter probari nō valent crederem talia cum fama z opinione communi probari: sicut in simili no.Joan.an. de regu.iuris sine possessione:lib. vj.iij.q.iij. ibi per eū disputata.z p no. domini.H.despon.in presentia alleg.vide,H.in dicto c.cum causam.distinct io.ij.Egidius.

De offi.lega.z potesta.vica.seu officialis. Rubrica.
Conclusio.lxxj.

Archiepiscopus cantuarien.sedis apostolice legatus se archiepiscopum legatum nominando: constituit officialem: dans ei potestatem causas appellationis z querelas audiendi: videtur dare potestatem quam habet vt legatus: saluis magis arduis in quibus non delegat.fa.no.Inno.in.c.fin.de offi.dele. Item q talis officialis in causis que iure legationis ad eū deducuntur nō subdelegat nisi personis de quibus in.c.statutum.libr.vj.de rescrip Consilia. Uide super hoc quod dixi supra conclusione.lx.z circa eam.Egidius. Sed contra.ff.q cuiusqz vni.no.l.ij.vbi municipes seipsos duplici iure representantes procuratorem constituere non videntur alis vero censentur constituere non duplici iure sed solum digniori iure: videlicet nomine vniuersitatis. Item facit contra.ff.de his qui.vt indig.l.tutorē. vbi videtur in dubio solum facere vt alius non vt ipse.C.de admi.tuto.l.cū quedam. Tertio qz illud quod maius et dignius est in genere suo sub generali dispositione nō venit.de elec.statutum.lib.vj.cum ibi no.per Joan.mo. Quarto quia in dubio in generali dispositione venit semper id qd minus est.de leg.iij.l.minimus. ... semper.ff.de regu.iur. Ad primum dico q ibi supponitur z non queritur id de quo arguitur videlicet id quod nomine vniuersitatis constituerent solū.zc. Preterea qz cause singulorum non sunt vniuersitatis nec econtra: vt.l.sicut.§.j.eod.titu. Sed vtreqz cause legationis z ciuitatis z dioc.proprie sunt eiusdem videlicet ecclesie et eiusdem videlicet constituen. Igitur. Ad secundū dico q ibi etiam loquitur in certo casu supposito et in oneroso in quibus fit lata interpretatio. ... c.statutum, et not.Joan. mo.ista procedunt vbi generalitas de nobiliori ment.... nem non facit: hic secus. Item hic loquitur in constitutionis penalis euitatione ... hic secus. Item per hoc prouidetur ei quod nobilius est: hic nō. Ad quartum dico ... d loqui vbi nō potest venire nisi vnum. hic vero omnia veniunt.not.Joan. andr ... in.c. sedes. de rescript.in nouella.

De re iudica.z de causa pos.z proprie. Rubrica.
Conclusio.lxxij.

Data sententia in possessorio omissa condēnatione expensarum: non potest illa omissio in petitorio reparari: l.iiij.C.de po.l.terminato.C.de fruct.& lit.expen. Cōsilia. ista enim iudicia in se totaliter sunt diuisa: vt l.naturaliter.ff.de acqui.pos. ergo & officia eis accidentia etiam sunt diuisa vt.l.cum principalis.de regulis iuris: ergo cessante vno illorum iudiciorū: cessabit officium sibi coherēs. vt.l.j.ij.&.iij.ff.de pe.le.ergo.& expensarum condemnatione ex directo officio venit: vt.l.terminato.&.l.iiij.alle. & hoc verum in directo iudicio possessorij principaliter intētato: sꝫ indirecte & incidēter per modum attemptati ex priuilegio litis pendētie vel appellationis legitime precedentis. Ratio est: qꝛ officium quo expeditur articulus attemptatorum quo ad principale & quo ad expensas coheret cause & negotio principali qḋ adhuc durat. Et hinc est ꝙ dicimus ꝙ talem sententiam potest iudex reuocare si repepit se grauasse et ab eo appelletur per.c.cum cessante.&.l.ꝙ iussit.

¶ De re iudicata. Rubrica.
Conclusio.lxxiij.

Sententia lata pro actore contra reum absꝙ probationibus legitimis non est nulla sed iniqua: sec⁹ si actor agit certo iure de quo non cōstet nec alio iure agere posset.fa.l.cum putarem.ff.fa.her. Cōsilia. Fateor bene primū dictum. Ratio: quia eo casu non est sententia contra ius ꝯstitutionis licet sit contra ius partis: & est casus.ff.que sen.sine ap.rescin.l.j.§.item cum contra. Sed secundum dictum quod fuit domini vitarteñ.salua reuerētia tanti patris non puto procedere: quia eadem ratio est in secundo dicto que in primo. Nec ob.huic dicta.l.cum putarem.qꝛ si sententia esset ibi nulla repetitio ibi.nulla repetitio ibi competere.vt l.si post diuisionē.C.de iuris & fac.ign. & ita no.glo.in.d.l.et in.l.si post diuisionē: alle.& probat p Ja.de butri.& per doct. et tñ repetitio ibi nō cōpetit obstante sentētia. Nec ob. ꝙ ibi dicitur iudiciū esse nullū: qꝛ debet exponi ibi iudiciū.i.actio.& ita glo.ibi exponit quā omnes approbāt: ideo miror de dicto tanti patris. Egidius.

¶ De iudicijs & de dila. Rubrica. Conclusio.lxxiiij.

Termini instātie[a] vsqꝫ ad certum actum in partibus seruati et quo actu extitit ad sedem apostolicam appellatum nō sint reiterandi in curia coram auditore: licet cōtrariū seruatū fuerit hacten⁹: & ante oīa auditor debet reuocare grauamē. Cōsilia. Primū equissimū puto in terminis substātialibus et peremptorijs: vt est terminus ad ponendum et articulandum. Et terminus ad omnia iura producēdum: ad probandum: vel ad reprobandum: aut exceptiones dilatorias: vel peremptorias allegandum. Ratio est: quia ius parti quesitum eidem: per stilum palatij auferendum non est: vt.c.ab eo.de electio.lib.vj.cum cōcordan. Modo quesitū fuit ius ex lapsu perēporij parti. Casus est extra de in integ. rest.

[a] Termini instātie. Instātia triennio terminatur.l.pperādū.C.de iudi. Fallit in casib⁹ ibi notatis per gl. Sed de iure canonico nō finit triēnio vt in.c.venerabilis. extra de iudic. cuꝫ si. Fallit tamē in litibus exvolūtate emergētib⁹ q̄ triennio cōcludūtur. vt i aut. de here.& fal. §.illud.tibi Ja.de bel.de instātia plenius & alibi vide p Bar. in.d.l.properādū. et qdā pulchra per Bal.in margari.sua sub hac dictiōe instantia.

et de except. pastoralis. Pone enim ꝙ in termino ad ponendum non dedit obiectus: postea dare non potest: no. Compo. de elec. ꝙ sicut et ita seruamus. Itē saltē alium terminum scdm omnes de iure habere non debet. no. glo. in clemen. sepe. de verbo. signi. ergo grauaretur pars in litis prorogatione. Tamē nos cōiter recepimus ab initio cause: qꝛ cōmuniter processus qui portātur de partibus modicum valent. De secundo dic vt dixi supra conclusione. xxxvij.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. lxxv.

SI lite beneficiali pendente moritur in curia actor: possunt seruari termini contra illos quorum interest per contradictarū audientiam in principali. ar. c. statuimus. non tamen super articulo appellationis a grauamine scdm do. Pe. de farce. Consilia. Primum puto verum si possessor petebat canonizationem tituli sui: ꝛ ita procedit quod habetur in clemē. ibi vt lite pen. ꝛ quod no. Io. an. in. c. vt hi contra quos. in nouella eo. titu. lib. vj. Secus vero si solum petebat se absolui ab impeditione actoris ꝛ pronuntiari illum ius nō habuisse sibiqꝫ silentiū imponi: quia eo ipso ꝙ mortuus est verū est ipsum ius non habere: morsqꝫ sibi imponit silentium ꝛ sue petioni viam precludit: vt. §. deinceps. in aut. de nup. coll. iiij. nisi propter fructus ꝛ expēsas vt. l. vtiqꝫ. ff. de rei ven. Sed quia questio fructuū ꝛ expensarum concernunt heredes vel executores mortui solum ꝛ dūtaxat: non est agendum contra personas incertas. ar. de elec. c. vlti. lib. vj. hoc tū dictum precedens omnino restringe per ea que notaui. j. circa conclusionem. xcv. Egi. Casu vero quo propter mortem cessat iudicium cōtra certam personam dirigi: si amplius sit agendum ad tituli canonizationem puto necessarium fore expediens immo puto omnino fore necessarium absolute ꝙ si citentur per edictum illi quorum interest et ꝙ aliter iudicium nullum est ipso iure. per. c. fi. de elec. lib. vj. Primo: quia dare oppositum non erit iudicium ex defectu rei. de ver. signi. forus. §. in omnibus. qꝛ ab initio hoc fuisset necessarium absolute si agi deberet contra personam incertam: vt dicto. c. fina. ff. de adop. l. non ita diuus. de mino. l. in cause. §. causa cognita. in aut. si omēs. C. si ab here. se absti. ergo ex postfacto erit idem: qꝛ idem iudicium de parte quod de toto vbi ratio diuersitatis nō apparet. ff. de rei vē. l. que de tota. ꝛ maxime ptꝫ illud in diffinitiua que requirit de necessitate peremptoriū. vt. l. j. §. item ex edicto. que sen. sine appel. rescin. alˀs esset dicere ꝙ iudicium contentiose iurisditionis factum esset volūtarie ꝛ mutasset naturam suam: quod esset absonum: salua semper reuerentia reuerendissimi patris domini Cardinalis Viuarieñ. contrarium opinantis. Et adhuc salua reuerentia eiusdem reuerendissimi patris: non puto secundum dictum huius conclusionis fore simpliciter verum. Pono enim ꝙ grauatus est superstes in [illegible] sine cuius reparatione non potest canonizationem tituli sui obtinere: puta qꝛ repulsi sunt articuli sui sine quorum probatione non oportet cōstare de iure suo a qua repulsione ipse appellauerat: repellere eum ab articulo grauaminis esset e[illegible] repellere a negotio principali: qđ esset iniquū: modo non potest procedi iudic[ia]liter sine parte vt dixi supra ꝛc. Secundo qꝛ idem debet esse iudiciū de termino [et] de via necessaria ad terminum: vt. l. omnino. ff. de spon. Tertio quia illi quorum [in]terest debēt venire ad causam in statu in quo est modo status eius: quia pende[t a]rticulus appelationis coram iudice secundo: et forte etiam articulus principa[lis] negotij in euentum: igitur saltem vt sciatur apud quem illorū iudicum causa [de]beat remanere: de hoc in primis cognoscendum est.

¶ De regularibus. Rubrica.

Conclusio. lxxvj.

a ¶Expresse a pfessus.a Nota qd nemo b debet recipi ad professionē ante annum probationis. xvij. q.ij. consaldus.

b Adde sm Ray. i sum. sua de lapsis et dispen.qd dispensatio est iuris relaxatio: & vocatur vulnus: qr vulnerat ius cōmune xxiij. qō. iiij. ipsa pietas.

Non expresse pfessusa nō impetrat prioratū monachalē sine dispensatione:b vt clemē.ne in agro.§.sane.ij.& professionē expressam si negetur.probare tenetur:nec sufficit cōfessio qua confiret aduersarius ipsum tempore impetrationis fuisse priorē alteri9 priorat9.Cōsilia. Sz dñs reuerēdissim9 dñs Cardinalis sancti Eustachij cōtra:p no.in.c.exceptiōes.per Jo.an.in nouella.Primū est indubitatū. Scdm est dubiū.Nam facio differentiam inter ea que constituūt necessario intentionē agentis vel excipiētis & ea que nō cōstituūt:lz sint talia quorū opposita hmōi intentionē pbatam elidunt.Nā in primis dicēdū est pro regula:q ad intētionē fundandā illorū pbatio est necessaria siue affirmatiua siue negatiua existat.Ut ecce pmisisti mihi dare centū si titius ante tale tēpus romā nō venerit:nunqd si volo cōtra te agere ex hac pmissiōe opz me deducere & pbare istā negatiuā.videlz q titius ante istud tēpus romā nō venerit nec venire possit:certe sic qz ex hoc cōpetit mihi ius agendi.Iste est casus.l.hoc iure.ff.de vbo.ob.& ibi Bar.p hāc regulā ponit regulā supradictā. De exceptione pone exemplū p Inno.de accu.super his recitata & modificata optime p Bar.l.l.hoc iure.In alijs vero ponit regulā in totū ɔtrariā:qr agēti vel excipiēti cui9 intētio de iure iā fundata est nō opz illā deducere nec pbare quorū apposita suā intentionem iam probatam possunt euenire: vt ecce creditor ad fundandum suam intentionem solum habet probare qd credidit.Sed si probaretur solutio: eneruaretur eius intētio nūquid ergo habet ipse necesse deducere et probare non solutionē:vel si fecit pactum de non petendo primo et sibi est factum de petendo secundo:certe non habet necesse ad fundandum suam intentionem probare nisi creditum quousqz elidatur sua intentio per probationem pacti primi &c.ago vt procurator excipitur quod sum minor affirmatiue vel negatiue:non curo:anteqz probetur me esse minorem repellat ego nisi probē me maiorem certe non quia cum edictum de procuratore sit prohibitorium in quo quilibet admittitur nō prohibitus:eoipso q sum cōstitutus fundata est intentio mea de iure:lz per oppositionē & probationē exceptionis contrarie possit elidi.et ita not. Inno. in dicto.c.super his. quo ad creditorem.et Joan. Pet. & Cy.et hocverū nisi fama faciens pro negante; transferat onus probandi in actorem.Ita not. Joan.vj.q.vlti.actio. in fin.prime glos.Ber.de elec.c.bone. Specu.eo.tit.§.j.versi.restat.Archi. de elec.si forte.lib.vj.Inn.de dolo cum olim.ipse Spe.in.c.vt circa.lib.vj.Host. de presby.non bap.veniēs.Fa.not.Specu.de spon.in fin. Tenetur enim reus probare negatiuam seu affirmatiuam talem:quia necessaria est ad fundandum suam intentionem.Fa.not. Host.in sum.de proba.§.fi.ver.verū.& probat regula prima per me data. Probo rōne:qr reus non habet necesse proponere suam exceptionem quousqz actor proposuerit & probauerit suam intentionē.vt.C.de excep.l.si quidem.ergo ne actor cuius intētio est fundata nisi per exceptionem elidatur habet necesse proponere & probare ad effectum tollēdi exceptionem elidentē suam intentionē sine replica-

tionem elisiuā dicte exceptionis quousq₃ exceptio sit proposita probata: q: sicut exceptiones sunt arma reorum: ita replicationes sunt arma actorū: vt. c. a nobis. de excep. ⁊ de repli. in prin. ⁊ ibi satis probatur quod proxime dictū est. Modo ita est ꝙ cum quilibet monachus de iure communi sit habilis ad prioratum regularem sui ordinis sibi alꝫ canonice conferēdū nisi sit de speciali iure prohibitus: eo ipso ꝙ probat suam collationem aliās canonicam fundat suam intētionem de iure communi: hoc vero ꝙ sit de iure speciali prohibitus q: nō expresse professus habet necessario fundare suam intentionem rei ad hoc excipientis etiam negatiue: quia hoc ꝙ sit professus non concernit directe modum fundandi intentionē monachi agentis q: ex illo capite directe non causatur sibi ius sed concernit replicationem quā habere potest monachus contra dictā exceptionē rei si opponatur et eiusdem replicationis elisionem. Igitur nisi probetur exceptio frustra probaretur elisio: per. l. si quidem alleg. Et si teneremus hoc casu distinctionē quā dicit Jo. and. in. d. c. exceptionis. non esset absurdum: que habet ꝙ expressa probentur tacita non. Ratio tacitorum est dicta ratio expressorum sic: q: expressa sunt pars gratie ⁊ mouerunt principaliter concedentem et faciunt gratiam conditionalem: q: quelibet gratia habet tacitam conditionē: si expressa veritate nitantur. de rescrip. c. ex parte. ideo necessaria sunt ad probandum intentionem agentis. Sed oppono de no. Joan. an. in regula infamibus. lib. vj. in questione ibi per eum disputata vbi dicit in simili confirmatorē debere inquirere ex officio. alleg. c. si forte alleg. de elec. cum inter ea. in fiñ. ⁊. c. cum nobis olim. ⁊. c. nihil. de appel. c. constitutus. Sed forte dici posset illa loqui in confirmatione per quam confertur ius in beneficio ⁊ titulus totus. Sed in declaratione collationis loquitur ⁊ difficilius eijcitur tam promoti q̃ promouendi ⁊c. vt. l. patre furioso. Item quia iudex tendens ad solam declarationem nihil facit ex officio: sed solum cognoscit inter partes et iudicat ſm allegata. ff. de offi. preto. l. illicitas. §. veritas. ⁊ huiusmodi nature sunt communiter omnia iudicia: q: regulare est ꝙ iudex cognoscēs inter partes nihil suppleat de facto: vt. C. que desunt aduo. per totum: sed iudex confirmans vltra id quod inter partes declarat electionem esse canonicam habet eā confirmare ex officio et per talem confirmationē titulum dare: qui non debet dari nisi benemerito idoneo habili ⁊ sufficienti. Ideo non mirum ne erret eius officium debet ex officio parte etiam non instante inquirere de predictis ꝙ recte vēdicat sibi locum in auditore declarante acceptationem esse canonicam prouidente per decre. auditor. ex identitate rationis. Uos cogitabitis. De alio dicto putarem idem ꝙ prefatus reuerendissimus pater ⁊ dominus meus dominus Cardinalis sancti Eustachij: q: possessio vel communis reputatio hic satis sufficit: ⁊ videtur no. Joā. an. in d. c. exceptionis. et dicta regula infamibus. Sed si tenuit beneficium aliud eandem habilitatē requirēs: videtur fuisse in possessione vel quasi habilitatis huiusmodi ⁊ pro tali fuisse reputatus. fa. c. si iudex. de sen. ex. lib. vj. Et quia possessio onus probandi in alium transfert. C. de proba. l. siue possidetis. cum ibi not. et ita ista tota conclusio saluo primo dicto nimis mihi est dubia. Tu cogitabis et videbis disputationem Joan. an. in regula infamibus.

¶ De conces. prebende. Rubrica.

Conclusio. lxxvij.

Si concurrunt gratie specialis et communis preferetur specialis tanq̃ impar: mař ... si habet maiorem taxam vel primo presentauit. Consilia. Hodie tenet palatium totum contrarium de primo ⁊ secundo ⁊ de tertio n... dubitet. Uide in libro disputationum mearum vbi de hoc mentionem feci: ⁊ q̃ prolixe super hoc disputaui: ideo non insisto hic.

¶De iudicijs et de dila. Rubrica. Conclusio.lxxviij.

Super appellatione a diffinitiua lata sb auditore camere ꝓcedit auditor palatij super hoc deputatus sicut in secunda instantia quo ad obseruationē terminorū. Cōsilia. Idē seruam⁹ si a quocūq alio de extra curia vel de curiā et de extra palatiū fuisset appellatū. Rō est: qr lȝ quo ad litis decisionē nos seq̄ debem⁹ semp loci cōsuetudinē vbi est negotiū vel res site de quib⁹ agit̄: et idē in delictis vt. ff. de euic. l. si fund⁹. et de vsuris. l. j. et de reg. iuris. l. semp. in stipulationibus. et auẗ. qua in prouincia. vbi de crimine agi opz. in principio tamē quo ad ea que concernunt litis ordinationē nos atten[d]imus locorum consuetudinē in quibus iudicia agitantur: vt. ff. de testi. l. iij. §. fi. et. C. de epi. et cle. l. cum clericis. in fi. et ita not. Cy. C. de sum. tri. l. j. in. ij. q. et dicta. l. cum clericis. in fi. et. C. que sit lon. cōsue. l. j. in secunda. q. et ibi plenius. Sufficit ergo quod in prima instantia fuerunt seruati termini ꝑm forū suū vt dici possit verfuisse instantia prima et nūc in ista secūda seruētur termini cor[am] auditore palatij ꝑm consuetudinē palatij.

¶De accusationibus. Rubrica. Conclusio.lxxix.

Lite contestata in causa criminali potest accusatore se absentante procedi in curia per audientiā: et absolui accusatus nedum ab instātia iudicij: sed etiā ab impetitione: sȝ nō pena talionis sibi imponi. Cōsilia. Notabilis est ista cōclusio. Rō prime partis est: qr tunc cessat ratio legis prohibentis absentem damnari: que est propter pene imponende grauitatem: et qr non potest imponi absenti: vt. l. absentem. ff. de penis. ita procedunt. C. de accu. l. si accusare. et. l. absentē. et. l. fi. Si enim esset crimen in quo imponeretur pena. nō ita grauis vt est relegatio vel minor que potest absenti imponi: procedi posset cōtra absentem contumacem: vt in dicta. l. absentem. qđ intellige de absente lite contestata: qr ad instar priuatorum iudiciorū. l. absentem. de penis alle. Modo in tali absolutione que vltra non progreditur cessat impositio pene talionis[a] quantum ad officium iudicis: qr illud expirat. l. iiij. C. depo. et. l. fi. C. de fruc. et lit. expen. et est casus. C. de calum. l. j. et ibi not. Item alias non imponet̄ nisi directa accusatione instituta vt. ff. de accus. l. j. §. j. et not. in dicta. l. j. C. de calum. et tunc nō ferret̄ sententia nisi parte accusata presente vt. l. si accusationibus. l. absente. et. l. fi. C. de accu. et. l. absentem. ff. de penis allegatis. De penis vero al's extraordinarijs illi⁹ qui destitit ab accu. vel eam non terminat infra tempus vel contumaciter eam prosequi recusat: vide Cy. C. qui accu. nō pos. l. iij. in. iiij. q. Et secutus opi. Pe. non recito: qr non facit ad propositum. Quo ad secundam partem conclusionis dico hanc partem non procedere nisi in crimine pro quo imponitur pena relegationis maior: vt not. in dicta. l. absentē. de peñ. not. Cy. de accu. l. absentem. et in illo crimine est ratio: qr eadē pena imponit̄ accusatori succumbēti p sniam sicut imponeretur accusato si cōuinceret̄. vt

l. j. de calū.

a ¶Pena talionis. De hac pena vide Leuitici xxiiij. et. xiiij. q. [illegible] debetur. Adde [illegible] xta Feli. i. c. sup his. iij. col. de accus[.] q pena ta[lio]nis pōt a[bo]leri cōsuetu[di]dine. et [illegible] Alber. C. [de] accus. l. fi. [de] lis pena [illegible] cōsuetudi[ne] non ser[illegible]

l.ſ.de calum.ꝛ ita not.in dicta.l.abſentē.C.de accu.l.j.ꝛ de adult.l. qui ānis.Scđo dico ꝙ habet locū iſta pars abſ꧑ dubio vbi anteꝗ̄ cauſa eſſet inſtructa ꝛ cōcluſuꝫ in ea ſe abſentaret accuſatoꝛ ſi cau ſa nō totaliter inſtructa ꝛ cōcluſo in cauſa ſe abſentauerit accuſa- toꝛ iſte caſus dubius eſt:q꞉ cōiter oēs docto.tenent ſententiā fer ri nō poſſe ꝓpter iura loquētia indiſtincte Sed tñ hoc nō ob.Ja. ... ꝛ do.Jo.nicho.Aurialeñ.epē cōrariū tenet.facit.l.quāuis. ... C.ad.l.iul.de adult.lꝫ loquat̃ in caſu in quo venit ſnia feren ... abſente ꝛ contra pꝛeſentē.pꝛobat Ja.q꞉ ceſſante ratione.l.ꝛc. ... iurepa.l.adigere.§.ꝗ̄uis. Modo rō quare nō dānat̃ abſens eſt ne cauſa inaudita dānaret̃.ff.de reqrē.l.j.modo iſta cā ceſſat hoc caſu.Jtē videt̃ ſe abſentare cauſa impediēde vel differēde ſen tentie:igit̃ ſue malitie eſt obuiandum.Jtem q꞉ illud obſeruat̃ in priuatis:igit̃.ar.l.abſentē.Jtē nō valet iſta ratio: ꝙ q꞉ nō pōt im- poni abſenti etiā per.l.abſentē.ff.de pe.alle.q꞉ difficultas execu- tionis ſeparata a ſentētia non debet ſententiā impedire:vt.ff.de penis.l.in ſeruoꝝ.ꝛ.l.qui vltime.ꝛ de verb.obli.l.cōſcius.§.illud. immo caſtigatio ictus fuſtiū que eſt pena minoꝛ relegatione nō pōt abſenti imponi.Preterea q꞉ imo pōt fieri executio vt in ciuili bus:iuxta ea que legunt̃.ff.de re iudi.l.a diuo pio.circa princi.de bo.auto.iudi.poſſi.l.ſi cum vnus.§.fi.C.de iudi.l.properandū §. ſin autē.ar.in aut.vt nulli iudi.§.ſi quis vere cōpꝛehenſoꝝ.Egi.

¶De pꝛobationibus. Rubꝛica.

¶Concluſio.lxxx.

ARticulus iſte eſt minoꝛ vel eū peperit ma ter poſt talem annū: valet etiā materia obiectiua dūmodo exacta foꝛma per papā ſit remiſſa.Conſilia.Bene pꝛocederet cōcluſio dem- pto verbo exacta:ſed ſicut ſtat periculoſa eſt: q꞉ non ſequitur exacta foꝛma remiſſa eſt:ergo omnis foꝛ- ma remiſſa eſt.Modo iſte articulꝰ ꝙ.P.eſt minoꝛ.xxv.annis nul lam foꝛmam habet: ꝛ tamen poteſt habere foꝛmam licet nō adeo exactaꝫ ſicut requirit materia obiectiua in qua puto adeo exactā iuxta mentem huius concluſionis adaptari videlicet foꝛmaꝫ de- ſcribentē aliquod tempus neceſſitatis certum vel incertum per quod poſſet appꝛopinquari veritas articuli ad mentem teſtium omiſſo anno:menſe ꝛ loco.

a ¶Pꝛopꝛio motu.Motꝰ ꝓpꝛius vtrū equipolleat clauſule nō obſtāte:vide Bar.i.l.j.de peti.bon.Et an firmet vł amplíet gra tiam vltra ꝑ- ſumptā mē- tionē cōcedē tis i[...] ad au res.de reſcri. Et an motꝰ pꝛopꝛiꝰ poſ- ſit ꝓbari per teſtes.c.cum

¶De reſcriptis. Rubꝛica.

Concluſio.lxxxj.

COnſenſus partium non facientes ꝙ poſ ſit articulus iuriſditionalis cō mitti non habēt equalitatē: de quibus in.c.ſtatutū. de reſcript.lib.vj.Conſilia. Hec cōcluſio eſt indubi tata hodie per.c.fi.que ipſo iure reddit irritū quicꝗ̄d ſit contra tenoꝛē iſtius.c.et ita tenet gloſ.in dicto.c. ſtatutum.§.j.ſuper ver.cōmittantur.et ita tenet Archidiaco.ſed de loco ſecus:vt in.c.nullo quoq꧑.eo.titu.quod intelligo niſi papa a vel cancellaria eius pꝛopꝛio motu[a] iudicē talem dediſſet ſub bul- la:quia tunc non eſſet quod imputaret parti: vt not.Jnnocen.in extrauagan.pꝛeſenti Jnnocē.iiij.de qua fuit extracta conſtitutio

Bonifa.c.statutū.alleg.sicut si papa nominaret illum cui cōmitteret simplicem clericū:et hoc ſm Ber.ꝛ hoc dūmodo id exprimat in litera quod motu proprio da tur talis iudex:alias non:prout hoc recitat glo.in dicto.c.statutum.§.j.super ver. literarū:ꝛ ibi sunt allega.in dicta glos. De cancella.nō procederet dictum Inno cen.in extrauagan.presenti:nisi litere expedirētur nomine pape:quia cancellaria contra.c.statutum venire non posset: vt clementi. ne romani. de elec.in clemen. cum concordantiis.

¶ De iudi.De dilatio. Rubrica.

Conclusio.lxxvij.

Si papa cōmittit episcopo parisiensi quod super debito qđ est inter.C.ꝛ.B.summarie ꝛc.partibꝰ vocatis se informet:informationē intimet postea pape:informatione remissa auditor super hoc negotio deputatus a papa terminis non seruatis statim vocata parte ad dicēdū contra commissionē:item ad sententiam audiendā potest pronū tiare in causa. Consilia. Hoc intellige si seruatis seruandis ſm naturam causarū summariarū processit cōmissarius inter partes vsq; ad sentētiam inclusiue:alioquin cōclusio esset insubstētabilis: quia nemini sunt sue defensiones auferende:de re iudica.pastoralis.in clemen.fateor tamē ꝙ non fuit artatus aduersarius ad stilum palatij obseruandū. Et hoc est quod voluit cōclusio vt credo:videlicet ꝙ licet ille terminos palatij non seruauerit: dūmodo alias rite processerit ſm naturā cause debeat auditor ex dicto processu sine aliqs terminis pronuntiare:quod satis puto.

¶ De probationibus ꝛ de etate ꝛ qualitate. Rubrica.

Conclusio.lxxviij.

Super hoc an articulus de lite mota contra rectorē parochialis ecclesie datus ad probandandū impedimentum legitimū non promoto ad sacros non faciens mentionem qualiter in adeptione possessionis pacifice ecclesie fuerit mota lis: seu vsq; ad qđ tempus durauerit lis sit admittendus: fuerunt consilia diuisa: quia Petrus de sarcena.distinguebat an modicum tempus post motū litis successisset ꝛc.Guil.gal.ꝙ presumitur durasse etiam per quinquenniū sequens de quo agitur. Ego Egi.per.l. properandū.C.de iudi. Item cum per rectorē steterit quominus ꝛc.c.cōmissa.de elect.ꝛ.c.licet.ij.de preben. lib.vj. Et quia articulus datus ad elidendū constitutionem licet canonicā debet esse certus ꝛ necessario concludens ꝛ de tempore adoptionis ꝛc. [illegible]itur.c.cōmissa.allega. cum ibi nota. Consilia. Supponendū est ꝙ contra istum [illegible]cte ecclesie possessorē pro parte illius qui ecclesiam impetrauerat tanꝗ vacan.p[illegible] eius non promotionē iuxta decre.licet canon:et qui eum ad causas prouoca[illegible]at constabat in actis illum possessorē fuisse per quinquenniū di[illegible]cte ecclesie [illegible]ificū possessorē: idcirco ipse possessor ad sui defensionē volēs deducere impedi[illegible]nta sue non promotionis occasione cuiusdam litis sibi mote super dicta eccl[illegible]ta deducebat litem sed in articulis non deducebat qualiter dicta lis per dictu[illegible] quinquenniū durasset:dubium fuit an dicti articuli essent admittendi vel re[illegible]lendi.Domi.Uauarien.distinguebat.Et domi. Guil.ꝛ ego fuimus contrarij.C[illegible]d dicendū? Ista conclusio duplex habet dubium: Primū est vtrum materia di[illegible]rum articulorū sit bona:supposito ꝙ tempora essent bene descripta. Secundū[illegible]bium est si sit bona materia vtrum ex defectu forme dicte male description[illegible]ueniāt nihilominus dicti articuli repellēdi. Primū dubiū expeditur per lecta [illegible]iot.de elec.c.cōmissa.§.j.non obstan.no.Inno. de appel.cōstitutus.ij.

que dubium faciunt: sed non seruatur immo statur hodie glos. c. commissa. supra alle. quam sequitur Archi. Ad declarationem secundi quero de duobus. Primum est quid si in fine anni dati ad promouendum superueniat lis: vtrum causabit sibi impedimentum legitimum quod impediat vacationem? Secundo quero. quid si post sex menses illius primi anni veniat impedimentum litis et ante sex menses ante finem quinquennii cessauit impedimentum: an debeant ista duo semestria simul coniungi et facere vnum annum vt sic sit locus decre. licet canon? Circa primum dubium sic distinguo: quia aut adhuc dum superuenit impedimentum restabat tempus sufficiens ad ordines omnes vel quos habebat recipere tunc suscipiendos et tunc impedimentum ipsum excuset per no. Archi. de electio. cum ex eo. super ver. tunc. lib. vi. et Ioan. an. in regula imputari. de regu. iu. lib. vi. in questione ibidem per eum disputata et iura et rationes dictorum Ioan. an. et Archi. in locis pretactis per eos alle. Aut tantum se artabat quod non restabat sibi sufficiens tempus suscipiendi ordines quos habebat suscipere: et tunc dic quod impedimentum eum non excusat. ar. no. Inno. de appella. ex ratione post medium glo. magne: et probant motiua contraria alterius partis et iura alle. per doctores prefatos in locis supra alle. Casus enim qui sequitur moram morosam non excusat. ar. not. per Inno. sed sibi imputatur. ff. si cer. pe. l. quid te. de verbo. obligatio. l. si ex legati a contrario. Item quia subsunt hic duo impedimenta. vnum ex culpa sua. aliud sine culpa. sublato vno remanet aliud: ergo. ar. extra de vsu palii. ex tuarum. Nec ob. c. commissa: quia fateor quod non vacat ante finem completi anni: sed non negat quin tunc vacaret hoc casu. Circa secundum dubium videtur dicendum quod dicta tempora non coniungantur sed quod cessante impedimento detur annus integer sicut dicitur post finitam dispensationem. c. cum ex eo. lib. vi. et ibi no. Io. an. in nouella. et etiam Archi. in glo. additionali super verb. annum. per. c. si electio de elec. lib. vi. dic reperio in simili quod cum. l. impedito restituit tantum restituit sicut prius in aut. de his qui ingredi. ad ap. C. de appella. in prin. §. i et. ii. et. iii. dicto. c. si electio. Sed vbi homo restituit tempus tunc non restituit nisi tantum quantum perditum fuit per impedimentum. vt. ff. ex quibus cau. maio. l. ab hostibus. in fi. no. Innocen. de appel. ex ratione post medium mag. glo. Modo hic lex restituit tempus prout in ca. commissa. ergo restituit tantum sicut ab initio dedit. probant hoc: quia alias nesciret quod aliud tempus esset impedito restitutum: cum ius non determinet ad tempus. Item quod constitutio. c. licet canon. imponit penam ipso iure. Igitur non extendit se ad casum huius coniunctionis non expressum per. c. statutum. de electio. lib. vi. no. Ioan. an. in regula odia. in. iii. q. in. vi. Nunc ad questionem principalem videlicet ad secundum principale dubium accedo: et dico quod non oportet quod ded[u]cat articulos quod in limine adepte possessionis fuit impeditus per resp[ons]ionem primi dubii: nec oportet quod deducat formaliter quod impedimentum durauerit vsque ad finem quinquennii per responsionem secundi dubii: sed necesse est quod de[d]ucat ad tantum et tale tempus: et sic describat extrema et medium illius temporis [q] infra tempus adepte possessionis pacifice et finem quinquennii non reparatur [an]nus continuus precedens impedimentum nec annus continuus sequens imp[edi]mentum: nec etiam annus continuus intermedius illius impedimenti quo a[n]no continue sine interpellatione iuris vel facti ille turbatur in possessione per [pre]dicta: et credo quod illa senserit dominus Viuarien. ratio huius quia alias articuli [] de necessitate non concluderet per predicta.

De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. lxxxiiii.

a ℭ Super executione. a De executione sententiarũ vide plene per Bar. in.l. si miles .§.q̃ iudicat. vbi mľta bona dicit:et p totũ titulũ ff.de re iudi.

Nota differentiam inter lr̃as gratiosas ꝛ literas de iustitia.

Executoria impetrata super executione a trium sententiarũ ꝛ taxatione expen.tertie sententie:pendente tamẽ appellatione a dicta taxatione interposita: ꝛ processus inde secuti quo ad articulum dicte cause nulli sunt ipso iure per fundamentũ.c.super literis.Cõsilia. Nescio qualiter ista cõclusio emanauerit nisi ex autoritate domini vinarieñ.a quo etiam due alie conclusiones videlicet conclusio.xxij.ꝛ cõclusio.xxviij.in fi.que sunt supra. Puto tamen conclusionem de iure non procedere. Nam ista est differẽtia inter literas gratiosas ꝛ literas de iustitia:ꝙ gratiose litere surreptitie nõ sunt nulle ipso iure:licet per exceptionem surreptionis oppositam valeant elidi.Sed nihilominus dant iurisditionẽ ipso iure:ꝛ ita no.de rescip.ad audientiam.ij.in fine vltime glo.approbatur per Inno.ꝛ Compo.ꝛ Jo.an.quia idem tenet Inno. de literis iustitie in dicto.c. super literis. in glo.imo siue forsan in prin.ꝛ post princi. in ver. Item si quis impetrauerit ꝛc. in prin.dicte glo.q̃ glo.Inno.potes colligere ad hoc ꝓbãdũ vnã rationem demonstratiuam ſm me.idem no.Inno.eo.titu.c.ceterum in glo.iij.ꝛ ibi potes aliam rõne m colligere ad hoc probandum etiam demonstratiuam ſm me predictam distinctionem expresse videtur approbare idẽ Inno.eo.ti.cum dilecta.ꝛ.c.constitutus.in dicto.c.ad audientiam.vbi videtur satis firmare pedem:ꝛ hoc sit speciale in literis gratiosis que obtente per surreptionem nulle sunt ipso iure:de quo videtur casus de preben.c.fi.Eandem distinctionem ponit Cõpo.ꝛ approbat in dicto.c.super literis. in fi.ꝛ eam recitat Jo.an.in.c.ad audientiã.alle. sup fi. vltime glo. saluo ꝙ in literis beneficialibꝰ quodãmodo distinguit ibi vide. Caue:qꝛ secus de literis falsis:qꝛ ille non sunt litere reuera sicut falsus ꝓcurator nõ est procurator:nec dãt aliquam iurisditionẽ: immo nulle sunt ipso iure vt no.ipse Inno.in dicto.c.sup literis in dicta gl. imo siue forsan ver.ſ3 quid si litere false ꝛc.cum versibus seq̃ntibus vsqꝫ ad finẽ illius glo.Itez secus est in literis obreptitijs id est cõtra conscientiã pape ꝛ suorum officialium impetratis:quia ille etiam sunt ipso iure nulle:nec valere potest processus aliquis habitus per easdem prout hec pulchre no.Inno.eo. ti.cum dilecta in glo.ꝛ furtiue vbi hoc probatur.ibi vide. Sꝫ opponas quia per hoc sequeretur ꝙ lata esset sententia diffinitiua a qua nunqꝫ fuisset appellatum ꝛ que ita in rem iudicatam iuisset: ꝛ ille contra quem lata esset fingens se ab ea debite appellasse obtinens iudicem appellationis qui alias seruatis seruandis dictã sententiam reuocaret ꝙ valeret ipso iure secunda sententia reuocatoria prime:quod videtur prima facie contra cle.si appellationem de appellatio.in cle Respondeo ꝛ dico ꝙ imo esset nulla:nisi in casu in quo de viribus ipsius sententie vel appellationis ab ea interiecte fuisset corã secundo iudice disputatum ꝛ per eum tacite vel expresse pretenso appellante discussum: vt no.Jac.de are. ꝛ Cy.C.quan.prouo.non est neces.l.j.ꝛ.C.si con.ius.l.prescriptione.ꝛ in fine secũde coll.ꝛ Ber.ꝛ Jo.an.de re iudica.inter monasterium et probatur,ff,de compen.l.quid si in die .§. primo que sen.

sine appella.re.l.j.in prin.ff.de condi.vide elegāter.§.j.de fide instru.l.fi.per quod apparet q cessante isto casu et posito casu dicte cle.nullitas sententie non venit ex defectu iurisditionis: quia si sic non posset habere casus quem proxime dixi sed venit a constitutione positiua quo ad talem secūdā sententiam latam cōtra primā inficit ipso iure. C qn prouo.nō est neces.l.i.cū similibus.& loquit cle. in casu certo:vz in quo cōstabat de desertione: sz sec9 in dubio in quo predixi: lz gl.cle.videat dicere scdam sniam non valere tanq a nō suo iudice latā:qd nō capio:nisi dicamus q iste sit vnus casus specialis in quo litere surreptitie nō dant iuris dictamē in principali nisi in euētū in quē pronūtiaret super preambulo vz appellatū fuisse &c. quod de iure forte non esset absonū. Predictam opinionē & distinctionē inter rescriptū falsum et surreptitiū ponit. Cy.C.si cōtra ius vel vtili.publi.l. prescriptiōe. circa prin.iiij.coll.& loquit ibi de rescripto obreptitio aliter q supra.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio.lxxxv.

a Si executor [a]habet mandatū prouidendi de dignitate q dicitur vacasse per extrauagantē execrabilis.si premissa reperit esse vera si prouiderit nonvocata parte prouisio est ipso iure nulla fm Guilhelmū.gal.Et ego contra:pter conditionē quā not.ver.si repereris.& ver.si tibi cōstiterit.not.glo.in clemen.j.de offi.deleg.& Pau.in.c.vno. de cēsi. c.presenti.in cle.Cōsilia.Opinio do.Guil.fundabatur in vna opinione quām recitat Inno.in.c.dudum.de presumptio. in glos.ij. circa mediū illius glo.ver.alij melius distinguūt.vbi dicit q quidam melius distinguūt & dicunt q vbi verba sonant in cōditionem & per literas tollitur ius alterius vel fit preiudiciū alteri:nō valet prouisio nisi vocatis partibus precedat cognitio sub conditione.alleg.xxv.q.ij.& si non.de rescrip.cum dilecta.Sed finaliter post hoc Innocen.in ea.glo.in ver.tu dic q sine verba sonant &c. a dicta opinione recedit.Et Joan.and.in loco prealleg. & Pau.in dicto.c.vno.stant cum recessu predicto in hoc q recitat et non repugnat et sto sicut prius.Ratio est: qz prouisio nunq debet fieri nisi aliquali summaria cognitione precedēte.viij.q.ij.c.j.&.ij. Inno.de elec.c.dilecta.& tamē de natura sua propter vacationē non requirit qz dicta informatio est extraiudicialis: vt.c.licet. de preben.lib.vj.& not.per me infra in vna conclusione.nec potest qui. cōqueri:qz per dictā prouisionē nemini preiudicat: licet per absolutionem possessionis preiudicaretur. Et ideo in eo vocāda esset pars vt dicto.c.licet.& ita no.Joan.and.c.de mulcta.de preben.in glo.no.q is ad quem ver.nos quantum.

a ¶ Si executor.i.delegatus.extra de foro cōpe.c.si qs contra clericū.per Bar.& alios &.C.de indi.l.apertissimi alias dr executor q sententiā exequatur.C.de execu.rei iudi.l.si vt proponis.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio.lxxxvj.

Si referat auditor camere auditori contradictarum se excōicasse cū clausula &c. Illūq non paruisse sicq illum excommunicatum esse seu se ita declarasse:non per hoc probat excōicasse.Cōsilia, Ratio qz in literis iudicum super actis iudicia-

libus non credit. nisi notarij et testiũ habeant descriptionẽ etiã si dispositiue loquant et sub data expeditionis ipsius actus. vt de proba.c.qm̃ contra falsam: ergo fortiori rõne si nõ dispositiue nec in facto fiant litere sed sicut litere testimoniales de facto preterito adhuc minus credi debet. Et ita procedit quod habetur de testi.a nobis.ff.de custo.reo.l.diuus. Nec mirũ: qr si viua voce ita testificarent: eis nõ crederet.xj.q.ij.si tãtũ.et.c.placuit. C.de testi.l.iurisiurandi.in fi.et extra.eo.titu.licet. Et tamẽ viua vox[a] est potior q̃ mortua.in auth.de fi.instru.§.si vero. Sed contra: quia epõ denuntianti aliquem subditum suum per eũ fuisse excommunicatum creditur etiã sine testibus.et not.etiam.xj.q.iij.c.caue.et de proba.c.post cessionẽ.qd.c.loquitur in ordinario iudice cuiusmodi videtur auditor camere. Tu ergo sic distingue: quia aut loquimur in casu in quo excõmunicatio opponit in modum exceptionis peremptorie: et tunc habet locum conclusio et que primo allegata sunt: aut in modum dilatorie: et tunc secus: pro secundo alle. similis distinctio.de except.pia.lib.vj.in glo.intelligas: et ibi ratio diuersitatis ad predicta.

a ¶ Viua vox. Qd viua vox preferatur mortue: vide Spe.iij.parte tituli. de proba.§.iij. versicu. sed pone.

¶ De prebendis et de iure patronatus. Rubrica.

Conclusio.lxxxvij.

Renuntiatio et collatio facte ex causa permutationis cõtempto patrono[b] non sunt nulle: lz sit collatio irritanda: qd videtur tenere Paul.in cle.vna.de re.permuta. Et ad.c.decernimus.xxvij.q.vij.p me in contrariũ allegatum. fuit per do.Petr.de sarce. responsum qd loquitur in casu in quo patrono licet presentare quẽ vellet: lz tunc de ei9 preiudicio ageret: secus hic agit etc. Cõsilia. Vide de cõclusione infra in quadã conclusione vbi plene de hoc dixi. Ideo circa hoc de presenti non insistã: sed ibidẽ dicã. De renuntiatione nullus dubitare debet qr oẽs preter Jo.mo.cuius opinio reprobatur.in.c.vno.de rerũ permuta.li.vj.tenent renuntiationem factã ex causa permutationis valere: etiã si permutatio suũ non possit sortiri effectum: licet habeatur recursus fm.c.si beneficia. Sed oppones contra. Primo: qr patrono fiet preiudicium si perderet rectorem quem retinere sibi et ecclesie forte expedit: ergo sicut propter interesse patroni vitiat collatio: ideo propter huiusmodi interesse vitiet renuntiatio. per.c.decernimus alleg. faciunt no. Inno.de renun.c.qr in dubijs.vbi expresse videtur tenere qr eo modo quo requirit superioris autoritas in renuntiatione hmõi eodẽ modo requirit consensus illorum quorum interest.alleg.xix.q.iij.statuimus.et.viij.dis.si qs. Sed constat qr defectus autoritatis redderet totum nullum: vt de renuntia.c.admonet.et dicto.c.qd in dubijs.igit etc. Scdo: qr renuntiatio facta ex causa permutationis: facta videt sub conditione tacita si permutationẽ suus effectus sequi possit. Igitur si conditio hmõi futuri euentus nõ eueniat: renuntiatio nullũ effectum habere debet. Et qr tacite subintelligat a iure dicta conditio: videt tenere Jo.an.in.c.vno.de re.permuta.li.vj.in nouella sup ver.sui epi.ver.in predictis tñ casib9.et ver.vel saltẽ. Et con-

b ¶ Cõtempto patrono. Patronus dicit q̃ cõstruxit ecclesiam seu dotauit vel fundauit eã adesse deducẽs. Et dicit patron9 ad instar pris q̃ filiũ suũ produxit in esse. Nota abba. in rubric.de iure patro.

trarium puto: quia hoc faceret preiudicium etc. Aut conditio etc. ut supponunt iste due rones in contrariu facte. Sed dico q neutru horu hoc facere potest. Dico enim primo q non primum: quia tale preiudicium producit questionem in iure talem renuntiationem recipiendi: sed hoc induxit q debet interuenire consensus sm oes. Modo talis consensus pot interuenire ex postfacto: et eius defectus ipso iure actu no viciat. de elec. q sicut. Ita no. in simili Jo. and. de elect. nemo. li. vj. prout plenius deduxi supra in vna conclusione. ibi vide: licet fateor q patronus pot agere de cotemptu: et petere q cassetur renuntiatio p. c. q sicut. alle. Itē dico q tacita conditio hoc facere no potest: quia sicut renutiatio facta penderet a coditione futuri cosensus ipsius patroni sequeretur q interim penderet vacatio ipsius beneficij: et per consequens q collatio interim facta etiam esset in pendenti: quod est absurdum per lecta. et not. de electio. c. ij. lib. vj. et per not. Innocen. de rescript. in nostra: imo sequeretur q nunq possent fieri separatim permutationis causa renuntiationes et collationes quod esset absurdum vt videtur.

¶ De regularibus. Rubrica.

Conclusio. lxxxviij.

Abbas[a] qui solet per electionē assumi si priuetur abbatia et post iudicio restitutorio agat: debēt sibi alimēta et nō sumptus litis restitui. Materia in. c. ex parte. de accu. et facit quod ibi not. de monacho per Inno. et in c. olim. eod. titu. Consilia. Facit. l. si instituta. C. de inoffi. testa. cum ibi not. et alleg. ibidem. et ff. de pet. here. l. heres furiosi. et in auc. de incest. nup. §. si vero. et de tutel. et ra. distra. l. impares. facit. ff. de libe. agna. l. si neget. de iure do. l. si filius. de ven. in pos. mit. l. j. §. sed incertum. de carbo. edic. l. sed si is. §. an autē. C. de ordi. cog. l. fi. cum ibi no. in glo. ibi not. sicut not. in c. ex parte. et cum ibi no. C. de libe. cau. l. si tibi. ij. facit. ff. vt in pos. lega. l. que legatorum. et dicto titu. de liber. agno. l. si qs a liberis. §. solent. et que not. Specu. titu. de inquisitione. §. vlti. et per totum illu §. Sed valde facit in oppositu id qd no. Joan. and. in dicto. c. ex parte. in fi. vbi dicit q si monachus prosequatur causam suam siue petitorio siue possessorio agat nō habebit expē. nec obstat. vt videt. C. de inoffi. testa. l. heres furiosi. l. si neget. l. filius. §. sed si incertu. §. an autē. et l. qui legatoru. §. solent. qui loquūtur in filio. saluo q. l. qui legatorum loquitur etiā in vxore et nepte missis tamē in possessionem legatorum: et sunt illi casus speciales. l. fi. C. de ordi. cogni. in casu in quo super restitutione ablatarum non fiebat delegatum nisi propter questionem status: et erat ille in possessione libertatis. hic totum secus. c. ex parte. c. olim. §. pen. allega. non obstant quia loquuntur in casu in quo monachus prosequitur causam monasterij accusando abbatem vel inquisitis etc. prosequendo. l. imperatores. alleg. probat contrariu: quia iniustu est vt aduersarius aduersario sumptus litis ministret. vt ibi. ar. l. minus graue. §. de testi. Quid dicēdu? Certe his non obstantibus puto conclusionē esse veraz. Primo

a ¶ Abbas. Nota q abbas non ab epo ponitur: sed a monachorum cōgregatione eligitur. xviij. q. ij. abbas. et c. seq. Verū tn est q de iure ciuili olim ponebatur p episcopū i auc. de monachis. §. ordinanda. nūc aūt reductū est ad iuscanonicum. in auc. de sanctis. epis. §. iubemus.

qr inter abbatē r monasteriū est vnū speciale matrimoniū tale quale si marit⁹ haberet substinere onera monasterij r alere vxorē seu alius ei⁹ noīe accuset matrimoniū: interim ali debet vxor per maritū. no. Spe. in. d. §. fi. ver. q̄d si matrimoniū. Scd̄o qr in materia ista eq̄parat lex vxorē filio. l. q̄ legatoꝝ. alle. Sed semꝑ in dubio filius est alendus vt probāt iura allega. Tertio qr ibi cōstat quē fuisse verū dñm r possessorē seu legitimū administratorē bonoꝝ r eius spoliatū: nec sit sibi questio super bonis: sed super statu r nō habet vñ alias viuat nisi de illis bonis: interim restituēda sunt sibi alimēta: r propter presumptionē iuris pro eo faciētē: r propter spoliationē q̄ ante cause discussionē presumitur iniusta: qr in dubio negare alimēta esset tollere legitimā defensionē r dare defensionē spoliatorib⁹ r occasionē malignandi r spoliādi: qr a monasterio vñ est nō habet expēsas ꝯm Jnn. in. c. ex parte. in fi. r Jo. an. ibidē. r ita probat. l. fi. C. de ord. cog. alleg. Probat in rōne iura de filio alleg. r probat regula quam dat Spec. in. d. §. fi. ver. itē secularī. Et multū pōdero q̄ priuatio presupponit ipsum fuisse verū prelatū siue sponsum. ar. ff. de iniusto. testa. l. v. §. j. Nec obstat. §. de inoffi. cōsul. vbi dicit̄ req̄ri vt debeant̄ alimēta: qñ pro filio iā sit vna sñia lata. Sed dic q̄ ita ponit tex. qr ita erat in facto: vel dic q̄ ibi semel de exheredatione r non iure: hic totum contra: ideo secus.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio. lxxxix.

a ¶ Sñia a qua est appellatū. Nota q̄ sententie appellatione intelligit̄ de diffinitiua nisi sequat̄ absurditas. vide in. c. causam matrimonij. ꝺ of. dele. r Feli. in. c. cū sup. de re iud. dicit q̄ appellans ꝑ suo interesse nō tantūdꝫ exprimere causam sed eaꝫ iustificare.

Sententia a qua est appellatū [a] nō statim presumit̄ bene lata: nec iustificatur ex se: nisi processus productus aut noua producta eā iustificent. Cōsilia. vt. c. qm̄ cōtra falsam: de proba. r no. per Jnno. ibidē. r de renun. in presentia: r de offi. deleg. cū in iure. Sec⁹ si nō fuisset appellatū: maxime si fuisset lata cōtra presentē. Uide etiā super hoc ꝯm Jnno. r. c. qm̄ cōtra. r. c. in iure. r. c. in presentia vbi probatur alleg. r de elec. c. bone. j. nec sequaris omnino glo. Ber. qr opi. Jnno. approbatur.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio. xc.

Juxta cle. dudum de sepultu. q̄ pro rectore contra predicatores non pōt ferri sñia generalis de oibus a quinquaginta annis ratione quarte perceptis. Materia in. c. certificari. de sepul. ꝑ Jnno. Consilia. Ratio est: qr q̄cq̄d sit de actionib⁹ vniuersalib⁹ r gñalib⁹: in singularib⁹ tñ [re]quirit̄ designatio reꝝ. vt. ff. de rei vē. l. si in rem. Super quib⁹ [q]ualiter hoc intelligat̄ vide Cy. C. de eden. l. edita. ad fi. tertie [q]uestionis: qđ intelligo verumetiā si multe res eadem oratione [v]niuersali cōprehendi habeant: vt si peto oia bona vel alicuius. [v]t not. Jnno. de restitu. spol. cū ad sedem. in glo. ij. versi. item si aliquis. Et hoc verum nisi illa vniuersalitas propositionis per coartationem aliquā bonā reduceret̄ ad certitudinē sufficientem. Et sic procedit qđ no. Jnnocen. in dicto. c. certificari. in glo.

magna.in ver. Sed q̄d si dicat. Itē si ius cōmune talem generalitatem redderet certā ⁊ in petitione iuriū episcopaliū. de offic. ordi. conquerente. ⁊ de religio. domi. c. cōstitutus. ⁊ not. Innoc. in. d. c. certificari. circa prin. magne glo. Et attēde ad oppositionem ⁊ solutionem quam ibi facit: fallit vbi talis actio dirigeretur ad redditionē rationis sicut actio tutele ⁊ negotiorum: quia ille contra quē agitur debet petitionē certificare per redditionē rationis. vt. C. de iudic. licet. not. glo. ff. de eden. l. j. §. j. ⁊ est tex. de rei vendi. l. j. §. fi. Ratio antē quare cū peto oia requiratur specificatio est: tum quia talis generalitas vniuersalis non reddit reum certum: igitur editio non est sufficiens. ar. ff. de eden. l. j. §. j. tum quia quot sunt res in tali generalitate deducte: tot censentur petitiones. vt. ff. de verbo. obligatione. l. scire debemus. Sed caue: quia hoc non procederet nisi per modum sequele consequētie vel accessoriū ad rem vel ad actionem aut ad causam talia peterentur: vt quia peteret rector restitui contra predicatores ad ius: quare hmōi percipiende etiā a tempore tali preterito ⁊c. vna cum perceptiōe a tempore illo quia hoc casu procederet snia ⁊ petitio generalis: vt colligitur ex not. Inno. de restitu. spoliato. cū ad sedem. ⁊ dicto. c. certificari. Et plenius per eundem. Innocē. de excessi. prela. c. tanta. in gloss. no. generalem vbi vide fundamenta huius restrictionis ⁊c.

¶ De sententia excommu. Rubrica.

Conclusio. xcj.

SI excōmunicatus coram auditore habente potestatem eū adsoluendi ad cautelā[a] dicat se excommunicatum quia non paruit monitioni post appellationem interpositam pro eo quod recusabatur dari copia monitionis ⁊ producat appellationem sed non doceat excōmunicationem secutā nisi presumptiue et per vnum testem etiam non plene probantē absoluendus est ad cautelā. Materia. in. c. solet. ⁊. c. venerabilibus. de senten. excommunica. lib. vj. Cōsilia. Ego salua reuerētia puto contrariū. Nā vbi textus reqrit probationē ego intelligo de plena. de rescript. olim. de proba. in presentia. cū simi. Modo tex. hoc casu reqrit quod probetur appellationē precessisse igitur ⁊c. de sen. excommu. venerabilibus. in fi. Item quod dubia proatio nō sufficiat quo ad hoc: videtur probari per ea q̄ no. per Joan. and. in. d. c. venerabilibus. in fi. vbi not. quod nō sufficit probare quia eadē die excōmmunicatio ⁊ appellatio interuenerint Itē licet sufficiat probare quod appellatio ⁊ excōicatio quo ad effectū obtinendi hanc absolutionem ad cautelam facere rem dubiā: videlicet an excōicatio fuerit nulla vel nō iuxta theoricā datā per Inno. de sen. excom. lib. vj. c. lz. et ibi per glo. tñ vbi lex induxit certū modū faciendi rem dubiā: ab illa recedere nō debemus. ff. soluto matrimo. l. si vero. § de vno. Item illum modum non debemus in dubio ponere sed in certo: postq̄ lex illum modū recipit in certo. Modo vbi petitur absolutio rōne appellationis lex vult quod cōstet de duobus: videlicet quod appellatū fuerit ex causa probabili: ⁊ quod appellatio precesserit

[a] ¶ Absoluēdi ad cautelā. No quod talis absolutio ad cautelam fit sine aliqua solēnitate. Et vide per hosti. de testi. venientes. §. vlt. Adde per eundem in summa. ti. de se[...] §. q̄d in [...]. quod pōt [...]eri [...]ebus [...]feriatis.

excōicationē: vt. c. solet. & c. venerabilib⁹. alle. & vult q de his primo constet vt in iuribus alleg. Unus enim testis clare deponēs non probat: vt. C. de testibus. l. iurisiurandi. & extra eodem titulo. c. licet: igitur &c.

¶ De re iudicata. Rubrica.
Conclusio. xcij.

Interlocutoria lata parte non vocata valet ipso iure. no. Innocen. de procura. c. auditis. sm do. Pe. de sarce. Consilia. Idem no. ipse Innocen. de offi. iudi. c. ij. vt mihi apparet., tamē ibi vide. Ratio huius est. quia talis interlocutoria quo ad ordinem magis fertur contra ius partis q̄ constitutionis. Nec est in ea iure cautum q nulla sit: ergo. &c. argu. §. vbi autē. in c. venerabilibus. de sent. excom. lib. vj. Caue: quia hoc fallit in interlocutoria que ferri non potest propter sui ponderositatem sine cause cognitione quin sit nulla: vt. l. minoris. C. de predi. mi. Cognitio cause sine partis vocatione haberi nō potest. C. si per vim vel alio modo. l. fin. sed negari nō potest quin semper sit iniusta: vt. ff. de re iudi. l. de vnoquoq.

¶ De offi. vicarij. Rubrica.
Conclusio. xciij.

> a Vicarius. a Nota q vicarius seu vicē alteri⁹ gerēs: sic dz honorari in loco & in sessione & in alijs: sicut is cui⁹ vices gerit. Vide Hosti. in proe. summe sue. & no. q vicari⁹ nō dz eē laicus. qz indecorū est laicū ecclesiasticos iudicare. x... q. vij. in no... ua actione.

Licet vicarius [a] generalis non habet collationem beneficiorum vt. c. vlti. de offi. vica. lib. vj. habet tamen institutionē presentati. de insti. c. ex frequentibus. arg. eo. titu. c. j. lib. vj. Consilia. de vicario hoc satis credo: quia talis habet generalem spiritualium administrationem: maxime quo ad ea que non sunt libere sed precise necessitatis & que expediunt per modū iustitie. Nā verisimile est q talia epūs committere voluerit. Qd hoc sit necessitatis probat. c. decernimus. xvj. q. vltima. secus forte de voluntarijs vt. c. ecclesie. de supplen. ne. prela. lib. vj. cum ibi not. per Ioan. mo. & vide infra in vna conclusione. Preterea quia hoc sub suo vicariatu comprehenditur et non reperitur exceptum vt videtur in ratione. c. j. de insti. libro vj. alleg. de officiali generali deputato ad causas non habente potestatem vicarij. Contrarium puto: quia ex sua commissione generali ipse non habet se intromittere nisi de cognitione causarum: vt de officio vica. c. ij. lib. vj. et cum talis constitutio non est de spectantibus ad cognitionem causarum. argumē. no. infra in con. tunc putarem secus: quia tunc ad causarum cognitionem pertineret. et fa. nota. Ioan. and. in. c. ij. de offi. vica. lib. vj. alleg. in no. non obstat predictum. c. ex frequentibus. quia nō loquitur solum de officialibus ad causas nisi sub cōditione. loquitur enim solum de officiali qui ex generali vel speciali commissione a iure vel cōsuetudine aut ab homine sibi data hec facere possunt. loquitur enim narratiue dicēdo quia de iure instituere possunt &c. et ibi not. Inno.

¶ De officio vicarij. Rubrica.
Conclusio. xciiij.

Vicarius epi generalis etiam habens potestatē resignationis beneficioꝝ recipiendi ꝛ etiã habens potestatem instituendi; non ideo pōt permutationes [a] expedire.ar.de re. permuta.c.quesitũ.iũcta.l.j.pmo respōso.ff.de offi. ei⁹ cui mã.est iurisdi.ꝛ de offi.delega.c.vlti.Cōsilia.Hoc satis puto verum: nō qꝛ eps non possit alteri cōmittere specialiter: qꝛ puto ꝙ imo possit cũ hoc sibi competat iure suo vt.ff.de iurisdi.om.iudi.l.more.cũ.l.sequē.facit de elec.c.qꝛ propter.versi. saltem.ꝛ.c.causam.eo.ti.ꝛ qđ no.in nouella.de offi.delega.c.fi.super versi. prouideri.Nō em̄ hoc casu hec reperio de excep. sed qꝛ in generali commissione non veniunt ea que propter sui ponderositatem certe dignitati ꝛ non alteri a iure specialiter sunt commissa. vt dicta.l.j.in princip.de offic.eius cui manda. est iurisditio. facit.c.ij.de offi.vica.lib.vj.arg.de elec.statutũ.lib.vj.cum ibi not.per Joã. Modo ita est permuta. quia est quedam dependentia contra consilium et rationem maioꝝ: ꝛ non permittitur nisi cum magna cause cognitione:necessitate vel vtilitate ecclesiarum pensata: vt dicto.c.questitum.Sed pone ꝙ dat episcopus vicario potestatem quascunqꝫ resignationes recipiendi libere:sed ex causa permutationis fienda inter personas ecclesiasticas beneficium cum cura vel sine cura in sua diocesi obtineñ.de eisdem beneficijs:an renũtiationibus receptis per vicarium ex causa permutationis poterit ipse permutationem complere et conferre hincinde beneficia resignata?Uidetur ꝙ nō per proxime dicta.Itē per.c.fi. de offi.vica.lib.vj. puto tñ contrariũ posse per conclusionē supra proximã et rationē suam ꝛ ibidem alle.Nã lꝫ cause cognitio in resignationibus ex ista causa cognitio recipiēdi et ante eos ab initio requiritur tamē factis renuntiationibus in conferendo nō requiritur cause cognitio: imo tunc sunt collationes necessitatis ꝛ non voluntatis: vt.c.vno.de re.perm.lib.vj.eo.ti.in cle.i.c.vno.Ex quo cōcludo ꝙ casu nostre conclusionis non poterit renuntiationes recipere ex causa permutationis talis vicarius:qꝛ sic posset conferre qđ negatũ est.Sed nunquid in casu nostre conclusionis poterit beneficia simpliciter in manibus resignata libere cōferre?Uidetur ꝙ sic ꝑpter ver.instituēdũ.Institutio em̄ habet vim collationis quãdo fit in titulum.Sed breuiter puto contrarium. ꝑ.c.fi.de offi.vica.li.vj.ꝛ qꝛ semꝑ in genere venit minus vt in.l. semꝑ.ff.de re.iuris.ꝛ regula semper i obscuris.eo.ti.li.vj. Et puto ꝙ vulgaris intellectus verbi instituere refertur ad institutionem necessariam qui sequendus est de sponsalibus.ex literis.

[a] Permutationes. Nota ꝙ permutatio initiuꝫ est emptiōi:immo est emptionis species. Spec.tit. de loc. ꝛ cōduc. §.vj. Sꝫ an et quō differat ab emptione: vide Bar.in.l.j.ꝛ ij.C.de reruꝫ pmu. Et de permutatione bñficioꝝ ꝛ aliarũ rerũ ecclesiasticaruꝫ: vide extra de rerũ ꝑmuta.per totum.

De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.xcv.

Si causa pendeñ.inter duos terti⁹ vtroqꝫ viuente et veniente ad causaꝫ pro suo interesse ad causaꝫ huiusmodi admittatur:ꝛ eo admisso ꝛ processu facto cum eo ad aliquos actus alter duoꝝ primoꝝ moriat:lꝫ instãtia quo ad mortuũ ꝑeat:nō tñ perit quo ad illũ tertiũ exēplũ patrono. Cōsilia.Hic indubitate procedit in causa beneficiali si ambo in=

uicem agebant: vel vno solo agente moriente possessore vel mo-riente petitore: sed possessor nihilominus insistebat p adiudicatione sibi facienda p. c. si hi contra quos vt lite pen. li. vj. z clemē. vna. eo. ti. qz si de nouo admitterentur prius nō admissi vt ibi: for tius deberet processus inter eos continuari iam inceptus. ar. de his qui sunt sui vel alie. iuris. l. patre. Sed vbi reus z possessor nō peterent adiudicationē sed solum peteret se absolui z c. dubitarē magis per no. supra circa vnā cōclusionē. Sed vt dictū intellectū predictis no. z huic cōclusioni: dico q in casu isto vltimo qui dubius remanet q aut ab homine vel a iure citati fuerant tales qui poterant interesse vt. c. statuimus. de elec. li. vj. z causa specialiter cōmissa cōtra eos z tunc pcedat oino ista conclusio: z nō pcedant dicta no. inquātū obstāt huic cōclusioni. rō est qz interesse pcedēs nō venit ad causam tanq accessoriū sz tanq pricipale postq spe cialiter est vocat⁹. Si vero nō est ita tūc cui⁹ veniat accessorie z ces sante principali accessoriū cessare debeat vt regula cū principalis. hēant locū dicta no. p q ar. optimū ē. C. si re⁹ vel ac. mor. fue. l. fin.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio. xcvj.

Licet actore mortuo in causa beneficiali reus si constet z c. posset absolui ab impetitione: non tamen ab instantia propter surrogandum z illos quorū interest. Consilia. Nō intelligo hanc conclusionē: qz absoluere ab impetitione est absoluere ab instantia: patet primo: qz talis sententia sm oēs est diffinitiua: ergo imponit finē nedū instātie imo toti cause. ff. de re iudi. l. j. Itē absq petitione z parte nō petēte vera vel ficta nō pōt esse nec fundari iudiciū: qz ex parte actoris ius metimur. ff. si pars here. pe. l. j. probatur. ff. de ver. signi. forus. §. in omni. Itē qz nō debet accedi ad aliquā absolutionē nisi vocatis illis quorū interest vt ptz p ea q dixi circa cōclusionē vnā supra. Igit in eorū presentia ad verā vel fictā cōtumaciā pcedi poterit ad vtrūq respectū. nec de surrogādo est cogitandū: qz illud cōtra ius est z incertū vt. c. j. vt lite pē. li. vj. Talia aūt nō sunt cogitāda nec diuināda nec psumēda. Igit. z c. Fateor tn q auditor ex hoc solo qz mortu⁹ est actor nō dz absoluere ab instātia: sed dz magis tēdere ad finē cause si cōmode pōt: ne postea illi quorū interest iudiciū restaurarēt. vt extra de pcur. c. j. et de iudi. causam. Et hoc est quod voluit dicta cōclusio.

¶ De appel. De foro compe. Rubrica.

Conclusio. xcvij.

Iudex appellationis pōt pronūtiare super nullitate[a] sine alia commissione. Materia. in. c. dilecto. de appellationi. per Innocen. Consilia. Hoc tenet Innocent. in appellatione interposita a diffinitiua. Secus em dicit in appellatione interposita ān diffinitiuā z ab interlocutoria. Et placet hoc dictum do. Joa. an. in specu. eo. ti. in quadam additione magna: et probatur per cle. appellanti. qz nō licet tūc appellare nisi certa vel in certis causis expressis noiati z specifice. Nec lz alias pro-

[a] Sup nullitate. Nota q nullitas snie in modū replicationis opponit. vide p Inn. extra de pcur. c. ex insinuatiō. Et not. q appellat a sententia nulla pōt corā iudice appellationis dicere nullā. tit. de exce. z rep. §. iiij. ver. itē nota.

sequi q̃ expressa sunt ibi ⁊ tunc appellatur solū ex causa nullitatis expressa ⁊ dubio caret. Aut appellatur ex causa iniquitatis a nullitate specie differentis solum: et tunc nonvenit alia species. Aut in genere ratione iniquitatis: ⁊ tunc causa est nominatim exprimenda. Itē nō sufficit in genere allegare nullitatē: nisi causa inseratur quare sit nulla per dictam cle. Sed hoc non obstante. hanc cōclusionem servamus: pro eo quod sumus in presentia pape ad quē potest faciliter haberi accessus. Nec ob hoc permittimus nostram iurisditionem prorogari.

¶ De re iudicata. De causa possessionis. Rubrica.

Conclusio. xcviij.

Sententia lata in possessorio requirēti tituli probationē suspenso tamē petitorio nulla est ipso iure. Consilia. Scriptor male scripsit istam cōclusionem: quia prout iacet de iure non videtur posse procedere. Licet enim sentētia lata in petitorio suspēsa nulla sit ipso iure; secus tñ de possessorio: etiam si sit tale q̄ habeat causam proprietatis: ⁊ requirit tituli probationē. Ratio est quia illa probatio non est propter se: sed est ad tollendum intentionem agentis vt de resti. spolia. c. ad decimas. lib. vj. Ideo non est considerādum dispositive. C. de testa. mili. l. ex his. ⁊. ff. fami. her. §. qui familie. Itē q2 non requiritur ibi probatio plene que posset ipsi petitorio afferre preiudicium: ⁊ sic propter solum possessoriū: igitur ar. l. fi. de do. ⁊ cōtra. l. si cum. ff. de nova. ⁊ q̄ requiratur minor probatio vide infra in quadā conclusione vbi hoc probatur ⁊ infra cōclusione proxima. Et q̄ nō afferat preiudiciū in petitorio ptz: q2 hic ad aliū finē agitur: ergo. de ordi. cogni. c. cū dilectus. de testi. c. veniens.

¶ De resti. spolia. De probationibus. Rubrica.

¶ Conclusio. xcix.

In restitutorio quod requirit probationē tituli: vt in casu. c. ad decimas. de resti. spol. li. vj. ⁊ in cā matrimoniali sufficit titulū probare summarie: q2 de titulo non agit ad finē pronūtiādū super illo: sed per modū cuiusdā preparamēti vel pnūtiāt sup possessione. simile. ff. ad exhibē. l. iij. §. ibidem. ff. de lib. ag. l. si quis a liberis. §. si vel parēs. ⁊ qđ no. Inno. de notorio. de ver. sig. c. veniēs. Cōsilia. pcedit cōclusio. Si vis alia motiva cōclusionis huius vide infra in vna cōclusione. Ex his cōcludit q̄ nō obstāte q̄ tale possessorium requirat pbationē tituli q̄ nihilominus pōt sibi petitoriū reparari a possessorio separatim: ac etiā pōt suspēdi petitoriū vt in ipso possessorio[a] solū pcedat. Sic enim videmus in cā bñficiali omni die suspēdi petitoriū: quāq̄ tñ nō admittimus petētē restitutionem bñficij nisi doceat de titulo aliqualiter per Inno. extra de fi. presby. c. cōstitutus. Nec mirū: q2 alio ⁊ alio mō agit de petitorio vtrobiq̄: q2 in possessorio agit de petitorio nō pp̄ter se sed pp̄ter possessoriū ad dandū sibi fomentū ⁊ colorē: ⁊ ideo super petitorio tunc pnūtiari nō pōt. Sed cū agit petitorio deducit petitorium propter se id est principaliter ⁊ ad finē q̄ super eo pronuntietur.

a ¶ Possessorio. Nota q̄ ...onsulti⁹ est ...gere posses...rio q̃ peti...to. l. is q̃ ...stinavit. ⁊ ...Bart. ff. de ... vendi

Ideo pbationes tūc in eo plene requirūtur. sic de testi. veniēs. ij. de ordi. cogni. cum dilectus. Sic procedunt not. Inno. de fo. cō pe. romana. §. cōtrahentes li. vi.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. c.

Commissio facta sup appellatiōe nondū interposita nulla est ipo iure. Cōsilia. Procedit cōclusio cōstito p claro q appellatio nondū est interposita. Nā alias ratione rei dubie valeret lz surreptitia esset: no. Inn. de rescrip. super lris et de appel. si duobus a cōtrario. Uide super hoc supra ꝯclusiōe. xxij. et ꝯclusione. xxviij. et ꝯclusiōe. lxxxiiij. plus vult hodie noua ꝯstitutio dñi nri moderni quā etiā postq̄ est appellatū. añ tñ datione aplorū:[a] cōmissio impetrata nulla est ipso iure: qd tñ intelligit in appellationib9 ante diffinitiuā interpositis sed sec9 in appellationib9 interpositis a diffinitiua. Fateor tamē vbi cōstaret appellationem nō fuisse interpositam tempore cōmissionis impetrate: cōmissio effectualiter nulla esset: quia ad futurā appellationem extendi nō potest. extra de rescrip. nōnulli. Si vero dubium est: pinde est ac si nulla appellatio p̄cessisset vt. l. in lege. et. l. rutilia. ff. de contrahen. empt. et si eadem die fuissent simul impetrate qd presumeret precessisse videretur qd excipiēs contra cōmissionem pbare haberet commissionē p̄cessisse. ar. no. glo. in cle. lras. de rescrip. in cle. Caue de no. p Jo. mo. de elec. si cōfirmationem. li. vj. et per Jo. an. in nouella que nō. ob. si bñ ponderetur solutio quam dat ibi Jo. and. in nouella ad. c. fi. de rescrip.

a ¶Datiōnē aplorū. Apostoli sm Hosti. dicuntur litere testimoniales qr testificantur de appellatiōe facta. et licet semel sint petiti ēt instanter: tñ sunt iterum petēdi. c. ab eo. vbi gl. in ver. instāter de ap. in. v.

¶Ut lite pendente. Rubrica.

Conclusio. cj.

Si constat de non iure petentis se restitui ad possessionē beneficij p modū attentati ex priuilegio pendentie litis repellit talis. Consilia. Glo. posita in. c. significasti. de diuor. loquēs in agēte ad hmōi restitutionē directo iudicio habet communem rōnē etiā ad casum istū: videlicet ne iudex petentē autorizet in delicto. in hoc enim non priuilegiatur agens ex priuilegio litis pēdētie &c. sz in alijs duobus. Primū est quia in hoc casu agit summarie nō dato libello. no. vt lite pen. c. ij. in cle. in pria gl. Secundum qr sufficit hoc casu sola detētio. secus in alio possessorio. hinc est q in isto iudicio attentatorum nō oportet ex titulo possessionem colorare: sup quo vide que scripsi sup cōclusione. lxxvij. Ratio huius priuilegij est: q priuilegiū litis vel appellatiōis qd vult statū in aliquo interim non mutari non habito respectu ad hoc an status ille sit legitimus vel illegitimus. vt lite pendente: extra per totum et appella. per totum. Secundo contemptus iudicis et superioris. plus autem est simul offendere partem et iudicem ac duas leges videlicet istam que punit violentias et illam que prohibet aliquid attentari in preiudicium litis et appellationis quam solam partem et vnam solā de dictis legib9 offendere: vt de [illegible] patet: igitur &c.

Ut lite pendente. Rubrica.

Conclusio. cij.

Si possessio beneficij tempore mote litis fuit vacua et pendete lite per aliu litigantiu occupata: cesetur innovatu contra lite. Ego solus hoc dixi annuentibus alijs vt videbatur. Ratio mea fuit ista: qr pedete lite[a] nihil debet fieri super re litigiosa per qd conditio adversariu efficiatur deterior. Et hinc est q lite pendente inter duos si alter a principe aliquid super re de qua litigat impetret per quod conditio partis alterius efficiat deterior: illud videt attentatu et non valet. no. Inno. extra vt lite pen. in. c. vlti. in glo. additionali. vbi etia videt esse tex. Modo sic est hic q gravius est agere contra possessorem q cotra non possessore vt de se ptz. et c. Sed breviter contrarium puto. Nam actor lite pedete potest sibi acquirere medum in possessorio veruetiam in petitorio nonnimus agendi ex toto: vt probat ad litera de re iudi. c. abbate. li. vj. Non ob. c. fi. vt lite penden. cu ibi not. per Inno. qr textus non dicit nec etiam Inno. q impetratio renuntietur per modu attentati: sed dicunt q ea non obstante procedi poterit in lite. Nam si impetratio no concernit nisi preiudiciu partis tunc surreptitia est si de lite mentionem non facit: et ita procedit dictum Inno. Et est ro: qr no est verisimile vt dicit Inno. qd in preiudiciu partis litis vellet princeps aliquid concedere. c. vt lite pende. per totum. de eman. libe. nec auus. de offi. dele. super eod. Si vero concernit etiam aliam tunc capitulum etiam tangens litis pendentiam non includit: et ita procedit dictum. c. fi. vel si facit de illo mentionem et no de lite quo ad illud capitulum est surreptitia. Et hoc probat etiam c. j. eo. titu. cum multis: et ita in effectu not. Inno. in dicto. c. fina. facit. l. si post acceptum. ff. de rei ven. cum multis ibi omnino vide Inno. Hosti. et Jo. an. Caue qr immo Joan. and. et Pau. in cle. ij. vt lite pen. super glo. ij. dicunt q censetur fieri contra litis pendetiam: sive quis sua possessione spolietur sive res litigiosa alienetur: sive privilegium impetretur non facta metione de lite: qd credo in iudicijs tenere: licet prius dictum mihi de iure videatur probabilius quia quod impetretur non est attentare: vt. c. abbate. vbi acquireretur sibi ius non est attentare vt. l. si post acceptu. alle. Sed q per surreptitione impetretur non est contra litem sed contra impetrationem et principem attetare saltem ex dicta glos. et Pau. Concludas quod meditum huius edicti ne lit. pendente. concurrit cum remedijs tribus illorum cum edicto vt lite penden. de alie. iudi. mu. cau. fac. et de litigi. de quoru differentia vide per Cy. ne lit. pede. l. j. Et caue et restringe hanc materia per not. Inno. de consti. cum. M. in fine. pen. glo.

[a] Pedete lite. Nota q lite pedete res litigiosa in nulla partem transferri debet ante cause cognitione. xj. q. j. c. vlt. xcij. dist. si qs ordinatus. et c. sequen.

De probationibus. Rub. Coclusio. ciij.

Non dicitur constare de non iure qdiu potest de iure doceri: licet ex productis si alias no doceretur probaretur non ius: nisi ex aliquibus coiecturis presumeretur calumnia in petente restitutionem et c. Consilia. Caue restringe:

modifica & determina istā cōclusionē per cōclusionem vnā infra sequentē: que corā do. de Arragonia fuit obtenta. Saluo q̄ cōclusio obtinet indubitanter casum in quo illa fuissent ꝑducta post suspensionē vel ante suspensionem: sed nō fuit termin⁹ seruatus ad dicendū cōtra presumit cōtra volentē impugnare de nō iure. vltra ibi allegata induci potest. c. ad decimas. de resti. spolia. li. vj. Fateor tamen q̄ si ex hoc capite impugnaretur: ipse posset dicta iura impugnare suspēsione nō obstante: quia ista est defensio nemini deneganda. de re iudi. c. pastoralis. in cle. Sed si sic faceret eidē aduersario liceret argu. regule non debet actori &c. Caueatq̄ sibi re⁹ de mali tituli allegatiōe propter no. Innocen. de excre. dudum.

¶ De restitutio. spoliato. Et de cā possessionis. Rubrica.
Conclusio. ciiij.

a ¶ Procuratori. De materia ꝓcurationis vide plene p Fel. in. c. accedēte ꝫ. et i. c. ex officiū. de prescrip. aliquid. in. c. cū olī. de re iudi. col. iij.

Licet procurator [a] possidēs noīe domini tradēdo alteri possessionē ꝑimet dominū. nō tamen alias desinēdo possidere: nisi post alius possessionē occuparet. per no. in. l. fi. C. de acquirē. pos. & . l. iij. §. si seruus. ff. de acquirē. poss. Cōsilia. Licet ista fuerit sententia Io. quam sequitur Accur. & que cōmuniter seruat in iudicibus. videlicet q̄ duo sunt casus in quibus dominus ꝑ factū sui procuratoris coloni vel serui possessionem nō admittit. Primus cū etiā dereliquit ab ea recedēdo dolo vel desidia. Secūdus cum eam alteri ꝓdit vt alter eādē possessionē apprehendat ꝑ dictam. l. fi. C. de acq. pos. quod tamē oportet intelligere etiam si dn̄s negligeret eā adipisci per tēpus: nō tamen omnino desinendo possidere: vel etiam si alius eandem possessionem ignorante domino interim ingrederetur vt per hoc dicta. l. fi. aliquid speciale inducat & corrigat quo ad hoc. l. si de eo. §. j. & . l. peregre. §. quibus. ff. de acqui. poss. inq̄ātū scilicet dicti duo. §. limitabāt. §. qđ si seruus. alle. & in hoc corrigunt Io. seu declarāt Pe. & aliū doct. nihilominus in dicta. l. fiñ. & bene vt credo: & quo ad hoc recedo a fine conclusionis nostre nisi eam intelligas in occupatione facta sciēte dn̄o & suspicante se posse repelli: quia tūc de facto ipsemet dn̄s deiici videretur: vt. ff. de vi & vi. ar. l. j. §. sinantē corpore. Ratio huius dicti quia saluo isto casu speciali satis erat prouisum per antiqua iura & tamē lex ista intendit addere prouisionem nouam: & loquitur indistincte. Ideo oportet qđ saltim operetur in isto casu alias nō prouiso valde rationabili vt videlicet dolus vel negligentia deserentis vel recuperare nolentis seu alium occupare permittētis domino absente & ignorante preiudicet etiam si ali⁹ intret possessionē vel etiam alio non intrante si dominus nō cōcurrit ita diligenter ad eam occupandam. Item quia ratio. l. ad hūc casum valde bene se extendit: igitur. Item sunt aliū duo casus in quibus dixit Ioan. et glo. post eum possessionem domino perdi. Primus est si procurator colonus vel seruus fuisset deiectus: intelligo etiam domino ignorante. Secūdus est si ipse procurator seruus vel colonus dictam possessionem sponte aliū tradidisset

didisset. de primo est tex. ff. vnde vi. l. j. §. q seruus. de scdo. l. si idē. §. j. l. j. §. q si seru9. ff. de acqui. possel. alleg. in primo casu oēs ɔcordant. Ratio: qr. l. fi. loquit in casu in quo per dolū vel desidiā concludit. Igitur statur hoc casu antiquis iuribus non correctis: sed in secūdo casu. Pe. post doct. alios tūc modernos: ꝛ Cy. in dicta. l. fi. a Jo. recedūt: ꝛ dicūt q procurator seruus vel colonus tradēdo possessionē rei quā noīe dñi possidēt dñm hmōi possessione nō priuant: licet eñ verba dicte. l. fi. hūc casum expresse nō tangāt: tñ ratio est vniformis ꝛ cōprehēdit casum istū. alleg. in simili. l. rēq nobis. ff. de acquirē. possel. licet fateant opi. Joā. and. in iudicijs preualere: ꝛ bñ puto eam de iuris rigore preualere: qr certū est q. l. fi. alleg. exorbitat etiā ƀm eos a iure cōmuni ꝛ nō loquit in istis terminis etiā vt ipsi fatent. Modo ita est q in exorbitātibus non arguitur de casu ad casum etiā ex idētitate rationis: vt probat extra de regu. iur. c. nō solū. ꝛ. c. constitutionē. alleg. modo dicta. l. fi. non loquitur in casu traditionis vt ipsi fatentur: igitur propter eius rationē ad istum casum extendi debet.

¶ De restitu. spoliatorum. Rubrica.

Conclusio. cv.

Autoritas superioris ordine iudicis non precedētis non tollit iudicium restitutorū. l. meminerint. C. vnde vi. Consilia: quia factum iudicis[a] ita demum tenetur si legitimū fuerit: vt in regula iuris factum ꝛc. facit. ff. de decre. ab ordi. fac. l. ij. ꝛ de re. eo. l. magis puto. §. si tamē. et de transac. l. cum hi. §. si preter. optime facit ex qui. cau. in possel. ea. eo. titu. l. fulcinius. §. ij. ꝛ. C. de iure fis. l. prohibitū. ꝛ. C. de metha. l. deuotū. cum simi. Nec ob. l. iuste possidet qui autoritate pretoris possidet: quia verū est vbi autoritas huiusmodi legitime est interposita: vt ibi not. fa. l. fi. C. si per vim vel alio modo: vide ex hoc per Cy. in dicta. l. meminerint. in questionibus. j. ꝛ. ij. vbi reperies hanc conclusionē fallere ƀm Pet. vbi princeps hanc autoritatem scienter interposuisset. ar. ff. de re iudi. l. quidā consulebant. in fi. ff. de leg. l. princeps.

¶ De officio delegati. Rubrica.

Conclusio. cvj.

Legatus de latere[b] confert beneficia deuoluta ad papam. vt de preben. venerabili. et ibi per Innocen. ꝛ de hoc plene not. de offi. lega. c. j. lib. vj. Consilia. Hanc opinionē tenet Innocen. ꝛ Goffre. in dicto. c. venerabili. Sed Vincen. ibi contra ꝛ male: et idem tenet Specu. titu. de lega. §. nunc tractemus. circa princ. Idem Egidius ꝛ Bonag. de supplē. negligen. prela. §. penulti. Idem Fran. ꝛ Archidia. ꝛ Joan. and. in c. j. de offi. lega. lib. vj. alleg. ꝛ puto q sit casus in. c. venerabilis. qr papa promissum a legato ibi mandat sine alia collatione vel confirmatione ad possessionē admitti. Item videtur mihi casus in ratione cle. si de beneficio: quia vt ibi probatur beneficiū latiorem recipit interpretationē in his in quibus solum agitur de preiudicio concedentis: q̄ in his in quibus ageretur de preiudicio cō-

a ¶ Factum iudicis. Unū hic nota: q iudex debet absq difficultate reuocare q perperā seu de facto fecit nec requirit alia cause cognitio. Tex. est not. in. l. j. ff. si vē. no...

b ¶ De latere. Legatus de latere potest cō[...]ma[...]re electiones exemptorū: alij vero legati nō sine speciali mādato pape. extra de elec. c. abbatez. lib. vj. Et potest etiā cognoscere de causis exēptorum

cedentis & alterius. facit de donatio. cum dilecti. cum ibi not. per Innocen. & de deci. & ex parte. iij. & ff. de consti. princip. l. beneficiũ. et extra de consue. cum dilectus. Item quia si hoc locum habet in literis beneficialibus natura sua ambitiosis & restringibilibus: vt de preben. c. quãuis. lib. vj. quantomagis in beneficio siue priuilegio principis perpetuo & per modum generalis constitutionis proprio motu pape in corpore iuris clauso. Ideo dubium nõ videtur.

¶De iurepatronatus. Rubrica.
Conclusio. cvij.

PEr collationem executoris aplici ad episcopi collationem spectañ. factã de beneficio spectante ad presentationem laici non acquiritur episcopo nec deperditur patrono aliqua possessio. Cõsilia. Nec mirum quia ex parte episcopi hic non interuenit corpus nec animus. ar. l. quemadmodũ. ff. de acquiren. posses. & l. iij. §. in admittenda. eo. ti. Dico vere nec representatiue: qr licet tex. velit hoc esse speciale in possessione querenda quod per liberam personam etiam meo iuri nõ subiectam nobis acquiratur. C. per quas perso. nobis acqui. l. j. quod tñ in procuratore habet intelligi: vt. l. j. §. per procuratorẽ. ff. de acquiren. possessio. ꝙ hoc sibi locum nõ vendicat: cum hoc intelligatur vbi talis persona haberet animũ querendi alteri possessionẽ & hoc faceret ad illum finẽ: al's secus vt probat tex. ad literam. de acquiren. posses. l. j. §. cum autẽ. modo hic secus: igitur &c.

¶De procuratoribus. Rubrica.
Conclusio. cviij.

SI canonici etiam omnes simul in loco capitulari congregati ad causam capituli pendeñ. in curia nomine suarum prebẽdarum vel dignitatũ constituãt procuratorẽ etiã bona capituli obligando: non censetur procurator noie capituli ꝯstitutꝰ. Cõsilia. Sicut nec ecõtra. ff. qđ cuiusq; vniuersi. nomi. l. ij. de quo dixi supra conclusione. x. Cum quis enim diuersis nominibus aliquid facere potest vel plura iura in sua persona representat: et expresso vno nomine vel vno iure vtendo disponit: aliud tangere non videtur. ff. de his quibus vt indig. l. tutorem. & l. polla. et extra de offic. delega. cũ super. ff. de adop. l. si pater. §. qui duos. secus si non ita exprimeret: quia intelligeretur fecisse eo iure vel nomine quo in dubio melius potuisset. ff. de testamẽ. milit. l. miles. et extra de prescrip. c. ex officij. cum ibi nota. per Innocen. Ratio est: quia in incertis & non certis locus est coiecturis [a]. ff. de verborũ obliga. l. continuus. §. cum ita. Nec obst. obligatio bonorũ capituli: quia aut fecerũt eam nominibus proprijs & tunc non valuit ipso iure nec per consequẽs debuit aliquem effectum inducere. de regu. iuris. Non prestant. libro. vj. cum concordan. Aut nomine capituli: et adhuc non: quia alius pro alio se et sua obligare potest: vt. ff. de pigno. l. ypothecis. §. fina. ...

a ¶Locꝰ est coniecturis. Quid sit coniectura vide. C. de furt. l. apud antiquos. super verbo p coniecturam. et ff. de lega. j. cũ propo... ...tur in...

¶ De dolo et contuma. Et de sentētia excōicationis. Rubrica.
Conclusio. cix.

Dominus citatus pcuratorē mittens ppt culpā procuratoris noletis rñdere libello nō est excōicandus a vt lite non contest. c. j. Consilia. Hoc verū nisi culpa seu cōtumacia nō cōparendi dño fuisset principaliter ascribēda: vt qz citatus et personaliter apphensus cū pcuratorē nō dū cōstituisset ad certū actū. Nā siue pcuratorē miserit siue non nō purgat ei9 cōtumacia: nec iudicis mandato paret: nisi ipse vel pcurator cōpareat in termino. Et ideo tūc pp̄ter ppriā cōtumaciā pōt puniri: vt pbat. ff. māda. l. si. pcuratorē. §. si tutores. facit l. si nō distinguemus. §. pen. cū ibi no. ff. de arbi. et pleni9 dixi post Bar. q̄ hoc no. ff. si qs ius dicē. nō obtēp. l. ista. §. si pcurator. Item falleret hoc statim q dñs cōtumaciā pcuratoris sciret et etiā non purgaret: qz tūc sua ppria culpa esset: vt. c. j. vt lite nō cōtest. in fi. Habet ergo locū hec regula: cū pcuratore cōstituto ad causam et nō dño fuit mādatū p iudicē q cōpareret: et si ille fuit ɔtumax excōicari debuit procurator et nō dñs: nisi postea sciens, neglexisset purgare contumaciam procuratoris vt dixi.

a ¶ Non est excōicādus. Nota q subditus tñ potest excōicari: extra de of fi. ordi. c. dilect9. et sciens nō ignorās extra de con stitu. vt aiarum. lib. vj.

¶ De presumptio. Rubrica.
¶ De concessio. prebende. Rubrica.
¶ De offi. delegati. Rubrica.
Conclusio. cx.

b ¶ Presumitur. Presumptio sm Gof. i sūma: est alicu ius facti dubij qñq plena qñq se miplena probatio. Et nota q presumptio colligit ex circūstantia facti. xxxij. q. v. nec solo.

Presumitur b prouisio facta impetranti post acceptationem factam fuisse post presentationē literarū executori factaz et receptionem earūdē. Cōsilia. Istud dubiū supponit aliud qd est maius: videlicet q puisio facta p talem executorem nō valeret nisi esset post pñtationē et receptionē antedictas i casu in quo lrē nō essent cōfecte tpē puisionis: magnū dubiū nō hēret. Sed vbi iā essent confecte litere sed nondū presentate: dubiū magnū haberet. Super quo plenissime scripsit Reuerendissimus pater et dñs me9 do. Cardi. Sancti Eustachij: cui9 scripta infra repies imediate: post pñtem coclusionē. Supposito igit q nō valeret collatio etiā cōfectis literis añ pñtationē eaꝝ: currit dubiū huius cōclusionis. Hāc conclusionē clarissime potes deducere per ea que scripsi supra circa conclusionē lxvj. et que no. glo. in cle. literas. de rescrip. qz cōstat intētionē ipetrantis esse probatā: nisi per exceptionē oppositā et probatā eneruetur ibi vide. Ad elucidationē clariorē premisse cōclusionis hic interserere disputationē quādā subtilissimā Reuerēdissimi patris dñi Flandrini decretorum subtilissimi professoris: sancti Eustachij dyaconi Cardinalis que hic sequitur. Istud factum circa quod multe difficultates palatij versantur: diuidi potest in tribus dubijs. Primum: si episcopus qui communiter deputatur in formis pauperum executor committat in genere officiali suo potestatem purificandi omnes gratias in quibus est vel erit executor deputat9: vtrū ɥtute hui9 ɔmissiōis officialis posset purificare

gratias nondum factas tempore commissionis facte sibi per episcopuz ipm licet postea fiant ꝛ eps deputetur executor in eis: et istud dubiū pcedit solū in gratijs forme pauperis. Scdm dubiū: si non pōt purificare iste officialis gratias nōdum factas tpe cōmissionis sue vel alios pcessus necessarios pro ipsarum gratiarū executione facere: vtrū saltim possit purificare gratias prius factas super quibus nōdū erant litere apostolice cōfecte nec executores super eis in cancellaria noiati vel per ipsum dn̄m vicecancellarium deputati. Et illud dubium procedit tam in principali executore q̄ eius cōmissario generali quo ad oēs gratias: vel speciali quo ad certas tam in executione gratie q̄ forme. Tertiū dubium: si non potest executor vel eius commissarius facere processus super gratijs etiā iam factis sup quibus nondum sunt cōfecte litere nec executores p vicecācellariū deputati: vtrū saltem posset super eis in quibus litere confecte sunt: sz nōdū sunt per ipsum executorem recepte. Circa primū dubiū lz aliqui hactenus voluerūt sustinere q officialis epi cōmissarius per ipm generaliter deputatus ad purificandam gratiam pauperuz potest in virtute istius cōmissionis purificare gratias etiā postea factas: ex eo q cum episcopi soli de cōsuetudine curie deputentur in talibus gratijs executores hec potestas sit virtute consuetudinis iuncta ordinarie videtur sapere naturā eius cui iungitur de plano. Contrariū est tenendum ꝛ declarandum. Nā tales executores vt executores delegati sunt: ꝛ delegata iurisditione in faciendis processibus vtūtur nō ordinaria: de offi. delega. cum plures. ꝛ. c. si super. ꝛ. c. is cui. li. vj. eo. ti. c. iudices. in cle. Anteq̄ ergo sunt dati nullā penitus habēt ptātē ꝛ per cōsequens nullā possunt alteri cōmittere. j. q. vij. c. daibertum. de iurepatro. c. qd antē. ꝛ ita tenet expresse. Jo. mo. de offi. ordi. c. romana. li. vj. Et idem Guilhel. in quocūq delegato generaliter loquens: in Spec. tit. de lega. §. excipi pōt. ver. quid si cōmitentes. ꝛ idē Pau. de here. c. j. glo. j. Inquisitionibus in cle. Ratio in oppositū alle. nullo modo vera est. Nam nec semper epi dantur executores in forma pauperū: et si darentur non reciperent potestatē suā ab illa consuetudine: cum sit nullū ius nullā ptātez penitus tribuens: sed ex sola superioris voluntate dependens: sed eam recipiunt ex principis cōmissione. Circa secūdū dubiū multi sunt opinantes q postq̄ pauperis supplicatio est signata statim pōt sibi executorem eligere: et eo ipso executor sit electus etiā lectis literis nō cōfectis: immo nōdū in cācellaria noiatus vel datus potest libere procedere ad gratie executionez. Et isti se fundant in hoc: q papa signando supplicationem partis simul facit gratiam et sup ea dat parti executores licet non noiatos et certos. Ergo cum executor ex signatione principis sumat fundamentaliter ptātē suā: hz etiā cū eius exercitio ex tempore date supplicatiōis: de rescrip. c. eam te. et eo. tit. c. tibi qui. ꝛ. c. si eo tempore. lib. vj. de prebē. c. si cui. ꝛ. c. sepe. eo. lib. c. in similibus. Et hoc vt videt istis incōuincibiliter pbant litere que postea super gratia cōficiuntur que eis indispositiue cōtēta est: sicut est datio executoris: sic pbant efficaciter q ista probatio per aliquam aliam contrariam perimi pōt. de p[ro]ba. c. ex literis nr̄is. in cle. cū ibi no. per glo. Pau. Et isti pro se allegant tex. pro determinatione de rescrip. pastoralis. §. fi. equiparantes dationem executorum incertorum commissioni super rebus incertis et contra incertas personas: et declarationem seu specificationem partis rerum et personarum incertarum declarationem seu specificationem partis incertorum executorum. Isti etiā p se allegāt gl. docto. dicētiū q grarū quarū pars est executis datio. de offi. dele. c. si sup gratia. li. vj. pōt fieri sine lr̄is: ꝛ sup literas preuenit vt videt tex. de sepul. dudū. i. ii. in cle. vbi hoc no. p Inno. de resci. c. cōstitutus. p Archi. in pemio. vj. li. Sed contraria opinio videtur esse clara de mente Inno. ꝛ pro ea declaranda. Nam papa ad cuius vel sui cancellarij officium pertinet dare executores certos et nominatos ... nullo modo partis: est ille a cuius potestate ipsorum executorum pos

testas & officium omnino dependent: & ex hoc sequitur q̄ partis nõiatio vel electio nihil operat̃ oĩno quo ad dãdũ executorũ potestatem vel vsum exercitiũ potestatis. hoc satis clare probat tex. de rescrip. tibi qui. lib. vj. ibi a nobis certo executore concesso &c. Non ergo certus & noĩatus executor recipit potestatem vel exercitiũ vel vsum potestatis a nominatione vel electione partis sed à concessione principis quã facit per se vel per suũ ministrum ad hoc officiũ deputatũ. de crimi. fal. c. q̃ graui. cum ibi no. lib. vj. ibi similiter & per eã q̃ totaliter illi ab ipso solo romano põtifice cõceditur &c. de prebẽ. c. j. in cle. ibi quãquã ꝯfectis super ea literis sit incertũ &c. alias incertũ pro hac parte q̄ iudex delegat⁹ cuiusmodi est executor. de offic. deleg. c. iudices. in cle. si incert⁹ sit dat⁹ nõ habeat potestatẽ vel vsum potestatis etiã si ex electione partis reducat̃ ad certitudinẽ nisi primo ad speciẽ sit descensum ex principis specificatione videt̃ casus ꝭm verũ intellectũ doct. de rescrip. ad hoc summus p̄ quẽ solũ si nõ essent alij hec pars est tenenda: alias sequeret̃ q̄ executorẽ electũ per partẽ dñs vicecancellarius inuit⁹ dare teneret̃: qđ est absurdũ: cũ iferior nõ possit imponere legẽ superiori suo. xxj. dist. inferior. de maio. & obe. cũ inferior. de elec. ne romani. in cle. & si inspiciant̃ tex. super gestis executorum loquẽtes clare semper innuũt literas potestatis eorum per prius esse factas et apparere potest cuilibet inspicienti: & magis declarabitur in sequenti dubio dũmodo allegata in oppositũ non ob. Primo non ob. quod allegatur. s. q̄ executores qui cum gratia simul dantur recipiũt potestatẽ suã fundamentaliter ex signatione fateor supplicationis. Sed quia gratia facta per principẽ ante confectas literas est quedam res vniformis que postea in confectione literarum format̃: politur: et ad suũ esse perfectũ per additionẽ clausularũ necessariarũ & dationem certorum executorum reducitur: ideo executores in ea deputati ante non vident̃ posse exequi q̃ ipsa est ad suum esse perfectum reducta et ipsi executores per illum qui potuit specificari et nominari. Inde dicunt docto. q̄ in beneficialibus litere habentur loco tituli[a] vt no. Cõpo. de rescrip. super literis. ad finem. Archi. et Joan. and. de hoc not. de litis contest. c. vno. lib. vj. Igitur anteq̃ fuerint confecte litere non videtur habere pars titulum saltem in suo esse perfecto per illud qđ premisi: & per cõseq̄ñs nec executio vsum sue potestatis, cum accessorium nõ precedit suũ principale sed ipsum sequatur, de regu. iuris. c. cum accessor. lib. vj. Ad. c. literis nostris de proba. in cle. Respondet̃ q̄ ista probatio. s. q̄ executores qui ꝓcessum fecerunt solum et dũtaxat nominatim et in specie et in cãcellaria dati & concessi fuerunt post factos processus est probatio partem releuans et in nullo perimens dispositionem prolatam per literas. Ista enim sunt compatibilia. Isti iudices fuerunt ex tẽpore date literarum concessi q: ex generalitate supplicationis comprehensi sicut probant litere vna cum ipsa supplicatione ex qua extrahuntur et de longo tempore post fuerunt nominatim specificati in confectione literarum sicut habet partis probatio que per consequens infert q̄ pro tempore quod effluxit medium inter datam supplicationis in quo non specificant̃ & specificationem seu

a ¶ Loco tituli. Titul⁹ quot modis dicat̃. vide gl. in. c. fi. de offi. archi. et i. c. dudũ. ij. de elect. & ibi doc. in gl. in ver. vtrũq̃.

a concessionē de noiatis in cancellaria factā nihil facere penitus potuerunt per superius allegata. per. c. pastoralis. §. fi. Non obstat q2 specificatio iudicū nō pertinet ad partē s3 bene pertinet ad partē specificare res super quib9 z personas cōtra quas agere vult. Non ob. q2 licet datio executorū in genere precedat literas: descensus tñ de genere ad speciē et noiatio iudicū q̄ debet precedere quęcunq3 actū per ipsum gerendū: cū actus sint indiuiduorū primo methaphisice nō generū sic in confectione literarum. Circa tertiū dubiū vbi iacet lepus magis instandū est: in quo multi tenent indubie q2 executor quicunq3 ante receptionē literarū habet potestatē plenariā exequēdi ac ipsius potestatis exercitiū: mouent ex hoc q2 princeps dans executorē statim cum dat certū z nominatū transfert in eū z iurisditionē seu potestatē exequendi ac ipsarū potestatis z iurisditionis exercitiū: cum in istis tempus date sit cōsiderandum vt in iuribus supra in aliis dubiis allegatis: z maxime procedit hoc in executione principis q̄ pōt inuitū z ignorantē dare. vt. ix. q. iii. c. per principalē. cū ibi no. sicut pōt z ab inuito z ignorante iurisditionē reuocare. C. de iudi. l. iudiciū. de conces. preben. c. q2 in cunctis. in. §. ex parte. li. vi. Et si dicat per aliquos q2 habet potestatē nō habet exercitiū: nō videt istud valere: quia cū cōstet q2 habet potestatem re ipsa z non constet aliquo iure determinatū exercitiū huius potestatis esse legatū: dicendū est ipsum exercitiū inesse potestati z cōcurrere cū ipsa vt satis clare probauit alleg. decre. q2 cunctis. et eo. ti. z li. c. si soli. z. c. cū ei quē. in cle. Alii. z maior pars tenent oppositū: dicētes q2 null9 executor h3 potestatē quoquomodo procedēdi ad executionē gratie in qua executor deputatus antequā recipit literas sue potestatis saltē quo ad deducendū potestatem ipsam in actū z si faciat totū quicq̄d facit est nullū. Mouentur ex hoc q2 princeps gratiarū executoribus gratiarū semper mandat potestatē eorū per suas literas certā formā continentes ad cuius forme obseruationē executor ipse astringit mero iure. de rescrip. cū dilecta. de resti. spo. c. pisanis. de preben. c. cui. de non. lib. vi. ergo simul cum literis per quas mandat ipsa potestas potestatem ipsam z eius exercitiū recipiūt ipsi executores. per. l. q̄ absenti. ff. de acqui. pos. z facit ad hoc qđ not. iii. q. v. c. quisquis. ibi postq3 ipsum literas recepisse cōstiterit: sic in simili no. glo. de cle. ex. mi. c. ad apostolice. glo. magna. z. ii. q. v. c. quanto. z maxime q2 postq3 princeps artat executorē ad forme obseruationē in literis ipsis cōtente de qua executor nō pōt habere plenā notitiā alias q̄3 per ipsarū literarū inspectionem vt probat de rescript. c. si q̄. z. c. cū adeo. de fi. instru. c. contingat. et tiarius. de priuile. c. porro. de mēte ipsius principis cōiecturari videt q2 ea tunc demum vtatur cū receperit literas per quas de intentione ipsius habeat plenius informari cui menti standum est etiam si verba hoc nō haberent. de rescript. c. causam. de ver. signi. c. intelligentiam. s. §. s. marchion. xxvii. dist. c. relatum. in cle. de iureiuran. c. Romani principes. pro hac parte facit. Nam quicquid sit de iure ciuili. Canoniste vtplurimū tenent q2 iurisa ditio seu potestas delegata non acquiritur nisi scienti et con-

a Iurisditio. Quot modis sumatur iurisditio: qualr diffiniat: et qualiter diuidat not. l auk. de desen. ciuit. §. ipsos quoq3. et. §. op3

sentienti: vt videtur tex. xxiij. q. vltima sepe. et ibi not. idem not. Archi. de offic. delega. c. iudex. lib. vj. Et facit ad hoc quia sub clausula impotentie includitur voluntas vt est expressum de offi. deleg. c. prudentiam. c. addicimus: quasi si nō vult non transferatur in eum iurisditio et per consequens nō possit cū iudex non sit de rescrip. sciscitatus. Nec secundū istam opinionē obst. quod opponit huic rationi. s. quod officium iudicandi est minus necessitatis quod mero iure inuito vel ignoranti queratur: sed quia ad hoc munus subeundum pōt quis inuitus compelli. de offic. delega. c. pastoralis. primo responso. Et istius opinionis videtur esse clare Inno. de concess. preben. c. quia cunctis. §. ex parte. et Jo. and. et alij moderni post ipsum sicut de beneficio est expressum de preben. c. si tibi absenti. lib. vj. et eo. lib. de rescriptis. c. gratia. Consentire autem non potest vt potestatem executiuam acquirat et eius exercitium qui ipsam potestatem ignorat et eius formam. de preben. c. si beneficia. que decre. cum not. ibidem: bene facit ad hanc partem et videtur expressum in. l. si per errorem. ff. de iurisditio. omniū iudicū. in his que not. de offic. delegat. c. p. et. g. Quid dicendum? Maiori parti consilij visum fuit quod executor quicunque non potest exequi illud quod sibi ad exequendum mandatur nisi primo receperit literas sue potestatis vniuersaliter allegat. Et licet aliqui magni voluerunt facere distinctionem inter executorem qui sine aliqua cognitione potest procedere ad executionem eorum que sibi iniunguntur et illum qui habet premittere cause cognitionem parte vocata vel ex suo officio: satis videtur de mente iurium et docto. autenticorum iuris canonici esse quod nullus executor possit procedere nisi primo receptis literis sue potestatis et quicquid hactenus obseruatum fuerit. ita videtur mihi debere declarari et non procedens per modum rationum sed inductionum tantum: breuitatis causa videtur mihi quod hanc partem satis probant clare iura infrascripta. Primo probant hoc decret. mandatum. de rescript. et decre. sequens etiam decre. per literas. de preben. in clemen. quod eodem modo faciunt ibi mandatum apostolicum ad te directum. Nam ille terminus pro te supponit pro termino adquem: cum sit de preterito denotat actum perfectū hoc est attigisset terminū rescriptum ad quem dirigebatur scilicet executoris: alias non esset directum sed in dirigendo esset efficacius. facit. c. abbatem. eod. titu. ibi qui mandatum apostolicum iam suscepit communi. ex tunc possit procedere ad prouisionem non antea. Ad idem efficaciter facit. de appellationi. c. super eum. vbi tenent hanc partem reputant text. nec procedit solutio aliter opinantium et dicentium qd illa decreta. bene probat quod vbi iudici prefigitur tempus infra quod causam debet finire tempus incipit currere a receptione literarum quasi ante non sit negligens si non procedat sed bene probat si ante velit procedere qd non posset: dato quod hec solutio non procedat. Ratio: quia pone quod iudex delegatus datus cum certi temporis adiectione an receptionem literarum processit multum in causa aut valeat processus aut non. Si non habetur propositum. Si valet: ergo in potestate iudicis taliter dati erit principis intentionem frustrari procedendo multū in causa anteque literas receperat. vt illud ad tempus precedens receptionem habeat de lucris: quod non est dicendum. Sit ergo mens illius litere quod tempus ideo incipit currere quia antedatus iudex non potest procedere per. c. quia diuersitatem. de concessio. preben. cum suis similibus. Item alia opinio esset vera: ergo non video quare ille text. non determinasset tempus debet currere illo casu postque incepisset procedere si hoc posset ante receptionem literarum. similiter facit eodem titulo. c. vt debitus. cum suo vero intellectu. Ibi enim patet qd impetrans primum rescriptum quod nondum est presentatum non potest. excipere de ipso contra secundum quod iam est

presentatū: donec ipsum primū presentet: quare hoc esset nisi virtute primi non-
dum presentati posset procedi non video: sed quia ante receptionē primi iudex
per ipsum datus non pōt procedere vt pars cōtra quā est impetratū nō maneat
impedita sed semꝑ habeat iudicē coram quo posset prosequi suā iustitiā. Ideo
ante receptionē primi de ipso ⁊ de eius prioratu excipi nō pōt cōtra scōm quasi
non videat effectualiter esse anteq̃ iudex per ipsum datus possit procedere. de
pe. di. j. c. hec aūt verba. de cleri. nō resi. c. relatū. cū simi. Ad idē facit. c. cū tenea-
mur. in prin. de prebē. ibi si mandatū nostrū pro alicuius prouisione receperis.
⁊ de rescrip. susceptū. in prin. ibi suspectū ab apostolica sede mandatū. ⁊ eo. tit.
c. si ꝑ te. sꝫ efficaci⁹ facit. c. ti. duob⁹. §. si vo. vbi ptꝫ ꝙ qñ illi quoꝝ gratie ꝑ oīa
sunt equales cōcurrūt in data: ille preferṫ q̄ primo pñtat suas lr̃as executori ha-
benti potestatē prouidendi. Et ita fuit determinatū in rota me presente. Indu-
bitatū est autē ꝙ si executor nondū presentatis literis possit facere processus ꝙ
nō preferṫ suo executori literas presentans: imo ille q̄ per suū executorē primo
fecisset fieri suos processus per ea q̄ not. ibi Jo. an. in no. glo. mag. ver. hoc ad-
do. Ad idē eo. lib. de preben. c. ij. in. §. rñso. ibi siue literas super aliquoꝝ pro-
uisione generales siue etiā speciales sub quocunq̃ verboꝝ receperit: ⁊ eo. tit. c.
si pro clericis. in prin. ibi literas vt eis de beneficiis prouideas etiā si animarū
cura sit annexa eisdē recipere. c. contingat. ⁊ c. si clericus. ibi a sede apostolica
recepisti. ⁊ eodē modo. de offi. delega. c. qm̄ abbas ibi mādato nostro suscepto.
⁊ de restitu. spo. c. audita. Preterea satis efficaciter facit q̄ bene respicit ordinē
litere. eo. libr. de conces. preben. c. qr cunctis. vbi allegans tex. ꝙ ad hoc vt per
potestatē datā executori de prouidēdo auferaṫ ordinario prouidēdi potestas ⁊
promittens exceptionē literarū executoriarū et notificationē earū factā in iudi-
cio infert ꝙ adhuc est necesse vt executor notificet ⁊c. fit in processib⁹ q̄ fiunt per
executorē vt quelibet docet practica. Et si cōtrariū diceret̃ omni die executores
mentirenṫ in processib⁹ in quib⁹ semꝑ ponunt noueritis ⁊c. Et breuiter q̃tū mi-
hi apparet oēs tex. de hac materia loquētes hāc partē innuūt: ⁊ nullū tex. repe-
ri q̄ efficaciter oppositū innuat. partē aūt hanc tenent oēs notabiles canoniste.
Primo hoc videṫ esse de mēte Jo. xcvij. di. c. nobilissimus. ⁊ fi. ꝙ ipse idē no. iiij.
q. v. c. quisquis. ⁊. xxiiij. q. vlti. c. sepe. glo. ergo ibidē videtur esse clara de mēte
Inno. Nā licet in. c. in questione. de resti. spo. opiniones recitat non eligēdo. tñ
in decre. cū olim. de priuileg. ad finē clare innuit istam partem. Ibi eñ querens
vtrum delegatus possit probare per testes vel alias q̃ per rescriptū sue delega-
tionis potestatem: dicit ꝙ non anteq̃ sibi fuerit presentatum rescriptum et per
ipsum receptum per. c. sancimus. xxv. q. ij. Sed si post receptionē perdaṫ pote-
rit probari per testes vel alias per communia iura: quare hoc esset nisi qr iudex
delegatus ante receptas literas sue potestatis non pōt vti iurisditione sibi de-
mandata: ⁊ per cōsequens non pōt recipere probationes ꝙ iudex est q̄ iam exer-
ceret iurisditionem probationes super hoc recipiendi prius q̃ haberet exerci-
tium iurisditionis: qđ est impossibile. Ad idem bene facit vt ipse idē no. de con-
ces. preben. c. qr cunctis. §. ex parte. vbi tenet ꝙ consensus principis cōmittentis
⁊ executoris deputati debent concurrere anteq̃ queraṫ potestas: qđ non videṫ
posse esse anteq̃ recipiat literas sue potestatis: cū ante consensum debeat cer-
tus esse de potestate sua: quod nō est anteq̃ recipiat literas sue potestatis. per
alleg. c. si beneficia. cū ibi not. per Archid. de preben. lib. vj. Itē eandē opinio-
nem clare tenet. Sed contra ibi videṫ Inno. ⁊ contrariū ibi Jo. de ligna. et dñs
meus dñs presertim mihi gratiosus: oēs tenere hanc contrariam partem: ⁊ ibi
vide que scripsi post eū pro solutione ad. c. super eo. et ad. c. vt debitus. Hostië.
in alle. c. in questione. ⁊ Joan. and. ipsum recitat non probando. Eandem tenet

clare Guil. in spe. de compe. iudi. §. pen. ante fi. quē Joā. an. nedū non reprobat immo alleg. cōcor. eiusdē opinionis. pro eo etiā bene facit quod ipse Jo. no. de preben. c. si cui nulla. ij. respōso. in no. vbi innuit q nedum ante presentationem imo post anteq̄ꝫ sit processum ad aliquem ex actibus requisitis ad perpetuationem iurisditionis res in literis forme pauperū cēsetur integra vt expiret obitu concedentis: qd nō posset esse si ante presentationē executor posset facere processus cū illi ad perpetuationē sufficerent. Sed clarissime tenet ꝛ clarissime remittit ibi ad Specu. hanc partē ipse Jo. de offi. deleg. c. qm̄ abbas. supra alleg. super prima glo. Eandē opinionē tenet Archid. de procurato. c. is qui. lib. vj. ꝛ Guilhel. de mon. lau. de elec. c. constitutionē. in cle. Et collec. etiā clare loquens in executione gratiarū qui fuit omniū vltimus ꝛ practicus curie Romane. Dic de rigore iuris hec opinio est tenēda. in alleg. decre. ex conquestione de restitut. spolia. auditis. etiā licet nō habeam dicta sua quod Fede. de senis in executione disputauit istam questionē ꝛ determinauit pro ista parte nō reperiri ꝛ cōtra disputationē sed in consilijs suis cōclusio. xxv. ipsam tenet Joā. de ligna. clare idē in reportatis suis. de offic. delega. c. qm̄. ꝛ plenius in alleg. decre. ex conquestione. de restitu. spolia. vnde videt̄ iudicio meo nō esse tutū a tantoꝝ viroꝝ opinione quā nullus glosator reprobauit recedere: maxime qꝛ in ratione et mente iurisū fulcitur. Nec obstat qd alleg. ad oppositum: videlicet q cum in istis rescriptis etiam in beneficialibus consideretur tempus date ex ipsius tēpore executor suā potestatem cuius exercitium cū nō reperiatur iure ligatū videtur debere concurrere cū eadem. Respondeo ꝛ dico q in rescriptis diuersa tēpora cōsideranda sunt. Si eñ querat̄ de ipsoꝝ rescriptoꝝ efficacia quo ad hoc q possint vel nō impugnari propter aliqd tacitū vel expressum: fateor q attendit̄ tp̄s date: ꝛ pro hac parte allegatū est. Sed si querat̄ de ducēdo potestatem datam p literas in exercitiū ꝛ de ipsi⁹ ptātis ppetuatione quo ad ipsi⁹ iudicis personā: attendit̄ tp̄s receptionis literarū p iura allega. pro hac parte. Et ita notat de plano Guil. de mon. lau. de rescrip. c. literas. in cle. p hac parte facit qꝛ dant̄ tres iudices cū clausula q si nō oēs ꝛc. si alter sit impedit⁹ pcedere ꝛ recuset nō propter hoc possunt alij duo reuera cū iurisditionē habentes procedere quousq̄ ad eoꝝ notitiā hoc peruenerit. vt de rescript. sciscitatus. ver. dūmodo. ꝛ de offi. delega. c. prudentiā. circa prin. ibi in hoc autē casu. licet Joan. and. aliter distinguat videlicet inter impedimentū perpetuū vel tēporale ineuitabile in quo nō est opus exceptione: ꝛ tūc sufficit ex illa: qꝛ tūc probatione non est opus ꝛ impedimentū temporale euitabile puta incommoditate vel voluntate: ꝛ habet locum opi. Inno. per qd tūc talis collega ipso iure nō perdit iurisditionē ꝛ opus esset prorogatione vel exceptionis propositione: q̄ prorogatio in delegatis nō habet locum: vide in regula cū qui. in questione. Sed tamen. Bar. tenet contrarium indistincte. ff. de condi. ꝛ demon. l. multū. in fi. ꝛ. ff. de iudi. l. ij. facit qꝛ talis hersitatio concrenit fundamentꝛ iurisditionis simile. ff. de heredi. insti. heres institutus. in fi. cū multis similibus alle. in. c. cū qui. in questione per Jo. an Secus si aliqualiter subsidiū concerneret. vt. l. ij. ff. de iudi. in fi. nisi esset appositū: quod si bene: videas per teipsum. et vide Bartol. vbi supra.

De probatione doli. Rubrica.

Conclusio. cxj.

SI mulier que dicitur in etate. xvj. annoꝝ recognouisse sensum dicat se per dolum aduersarij ad hoc inductam audienda est licet non dat in articulis in iudicijs per que probandus est ille dolus. Consilia. Saluo omni reuerentia puto q si super dolo aduersarij directe principa-

liter et immediate se fundet: debet omnino deducere aliqua specialia que possunt cadere in mentes testium ex quibus dolus verisimiliter potest presumi. ratio est: quia qualitercunq; quis ciuiliter vel criminaliter agat vel excipiat de crimine vel facto famoso quod alteri impingit: non admittitur cum tali alterius verbo vel discrimine nisi specificet et declaret. ff. de accusatio. l. libellorum: et de iniurijs. l. pretor edixit. in princi. extra de procurato. de electio. c. j. et. c. vt circa. lib. vj. et cle. constitutionē. eo. titu. de testi. c. presentiū. li. vj. et de excep. pia. eo. li. Et est ratio: q2 lz probata exceptio ipso iure nō infamet infamia iuris nota tamē est de facto eius opinio: vt de ordi. cog. cum dilectus. in fi. cū ibi no. et de testi. testimoniū. in fi. Que quidem infamia facti grauis est: q2 repellit quē a dignitatib9. l. ij. C. de digni. li. xij. notat Inno. de elec. per inquisitionē. ideo nō mirum si sub tali discrimine vagari nō liceat.

¶ De probationibus. Rubrica

Conclusio. cxij.

Surrogatus tenetur iustificare ius illi9 ad quod seu in cuius locū surrogatur: et per consequēs probare omnia expressa vel tacita in gratia primi que ipse primus probare tenebatur. Cōsilia. Hic enī proprie locū habet regula: cū quis in ius. de regu. iur. li. vj. Nec ob. q ius autoris nō tenear ita clare probare sicut meū propriū: iuxta ea q no. infra in pluribus cōclusionibus q2 illud habet locū in ius autoris in dubiū nō reuocatur nec super eo principaliter agit et dubitat sicut in pposito lis principaliter hic vertit sup iure actoris. sa. no. Inno. in. c. j. de conces. prebē. li. vj. Itē q2 in lite et litis onere iste est surrogatus et hoc regulariter verū. Qnq; tñ ad aliqua artaretur auctor si vineret ad q nō deberet artari surrogatus iuxta ea que no. J. in vna conclusione: et maxime super habilibus et promotione ad ordines ac legitimitate ipsi9 actoris: quia facili9 fuisset ipsi autori ista probare q surrogato.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio. cxiij.

Magistratus in artibus expressus in literis impetrantis probatur bene per literas nationis gallicane. Consilia. Ratio est quia sufficit probatio minus plena.[a] vt probat conclusio proxima sequens.

[a] ¶ probatio min9 plena.
Quot sunt gradus probationum: q sit plena et semiplena et plenissima probatio et quib9 in

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio. cxiiij.

Si impetrans expressit se magistrū vel presbiterū vel aliā talē qualitatē habere: oportet q pbet ista si negant: et non oportet plene qd probat sz sufficit summaria pbatio. Jō sufficit q pbet famā seu habitū et reputationē. de hoc p Jo. an. in. c. exceptionis. de litis cōtesta. et regula infamib9. de reg. iur. lib. vj. Consilia. dic de his vt dixi supra cōclusione. lxxvj.

¶ De rescrip. Et de preben. Rubrica.

Conclusio. xcv.

Falsa expressio litis pendentie vel appellationis interposite facta in gratia sup surrogatione obtēta in iure z lite lz impediat surrogationē in lite: non impedit surrogationem in iure. Consilia. Itē q falsa expressio seu que nō induxit ad citius cōcedendū nō vitiat gratiā. no. Inno. in. c. in nostris vide supra cōclusione. iiij. Ista conclusio habet duas partes. Prima pars hui9 cōclusionis nō habet dubiū. qz in eo qd nō est quis surrogari nō pōt. de iurepatro. c. q antē. de eccle. edifi. c. ad audiētiā. Sed vt hic fiat dubiū pone q lis erat facta: fuit mētio de lite z statu litis falsa: vt qz nō ita se habebat stat9 litis vt narratū est: vel nō est bñ ex toto expressus statu litis: nūquid erit per hoc gratia surreptitia quo ad litē? puto q nō per motiua que circa partē hui9 questionis statim subdā. Scda pars huius cōclusionis prima facievidet dubia propter falsam expressionē quevidet mouisse ad concedendū: qz forma litere habere solet q papa procedit ad surrogationē faciēdā ne lis careat legitimo defensore: ergo occasione litis videtur facere gratiā. Sed nihilominus sto cū conclusione: qz nō oia falsa expressa reddūt gratiā surreptitiā: sed ea sola de quibus est verisimile q eis nō expressis papa nō fuisset ita facilis ad cōcedendū: vt deduxi supra. iiij. cōclusione. Modo ita est q ista falsitas non est talis q de ea sit verisimile q eius expressio mouerit papā ad concedendū: seu q ea non expressa non fuisset ita cito concessurus: imo videtur de iure totū contrariū: videlicet q debuisset mouere potius ad denegandum qz de iure beneficiū quodvacat lite pendente donec lis pendet nec est conferendū nec in ea surrogatio facienda. extra vt lite penden. c. j. et. ij. lib. vj. etiā per papam nisi vellet vti de plenitudine potestatis, vt clemen. j. eo. titu. verisimile autem est q princeps velit ius facere bm ius q contra: vt. l. digna vox. C. de legi. ff. de lega. iij. l. ex imperfecto. Nec est verisimile papam velle vti in dubio plenitudine potestatis. no. Innocē. de electio. innotuit. in fine. Sed pone vt supra dixi q facta fuit mentio de lite minus plena: vel non ex toto vera: quo ad statum cause: certe adhuc puto q nec quo ad surrogationem in lite nec in iure est surreptio. Nam quandocunq variatio qualitatum seu specierum sub genere contentarum nullum effectum inducit; nil ad rumbum: de eorum expressione no. glo. de excep. pia. super ver. speciem. lib. vj. z do. Bar. de accusa. l. liberorum, in dicto eius bene notabili. Modo ita est q in quocunq statu sit causa ita cito papa esset concessurus vel denegaturus: igitur semper est locus deductioni quam fecit in. iiij. conclusione. Nec ob. c. inter monasterium. de re iudi. cum concor. quia loquitur vbi agitur de causa de vno iudice in aliū trāsferenda. Et est tūc rō: qz bm q iudex plus vel aliter pcessit in causa: scdm hoc presumitur ipse esse melius de causa informatus: et secundum hoc q presumitur melius informatus secundū hoc presumitur q papa minus vellit causam ab eo auferre: vt. ff. de excu. mino. l. penul. in prin. §. si post actam causam. ratio: quia papa propter delegationes intendit nō psonis delegatoꝝ sz psonis litigātiū pvidere. extra de offi. dele. c. cōi. Nec ob. qd dictū est. videlicet q sit forma lrāꝝ: vt cā nō ducat: et sit dare mediū inter pbare z nō pbare: z q̄ sint scripture q̄ pbant: vide plene p Barto. i. l. admonendi. ff. de iureiuran.

careat legitimo defensore ꝛc. Dico enim ꝙ cū papa prouidet de beneficio litigioso seu surrogat ipē in eo: duas gratias facit. Una est ꝙ contra ius cōmune. c. alle. extra vt lite pen. lib. vj. et in cle. j. eo. titu. ipse dispensat. Alia est quia ipse prouidet vnde licet dicta clausula vt causa ꝛc. apponatur in prin. literarū: nō debet ad secū dā gratiā sed ad primā referri: ratio est quare nō ad secundā: qꝛ si ad eā referretur mala esset causa per iura allegā. extra vt lite pen den. c. j. ꝛ. ij. lib. vj. in clemē. eo. titu. c. j. sed ꝙ referatur ad primam gratiā bene est: qꝛ per hoc qđ datur specialis defensor cause pre sumitur ꝙ lis meliori marte incedat. argu. c. fi. de electio. lib. vj. et l. fi. C. si per vim vel alio modo. Alibi fit mentio de pluribus gra tijs similibus quare vna concessa nō videtur alia concessa nisi sit expressum. de prebē. non potest. lib. vj. Nec inefficacia vnius aliā vitiat. de rescript. si eo tempore. lib. vj. quia hoc casu. videtur abū dans cautela inutilis. C. de testamē. l. testamenta omnia. Et hoc verum cum inutilis est absq; vitio surreptionis solum ex defectu materie. Si enim esset vitiosa despensatio ratione surreptionis: vt puta quia fuissent aliqua expressa falsa tangentia statum cau se ad monendū papam ad concedendū et que monere de iure ve risimiliter potuissent: tunc prouisiuā gratiā etiā vitiaret qꝛ subla ta via per quā solā potest ad terminū veniri: terminus ex toto vi detur esse sublatus: vt. c. dudū. versi. insuper. cū similibus.

¶ De proba. De prebē. Rubrica.

Conclusio. cxvj.

Subrogā tio dicit esse facta.
Nota ꝙ sub rogatio q̄ fit a iure in lo co alteri⁹ rei q̄ res haberi nō pōt: sapit naturā eius in cui⁹ locū subrogatur. Sicut ergo nō vꝫ aliena tio rei liti giose: ita nec vꝫ alienatio rei equiualē tis q̄ in locū ei⁹ subrogat̄ vt in. c. eccle sia. ij. vt lite pendente.

Si petens confirmationē vel surrogationē i ius aduersarij dicat se fuisse be neficiū canonice assecutū: sufficit probare ꝙ autori tate ordinaria fuerit illud assecutus: lꝫ assecutio nō valuerit obstāte ipetratione aduersarij in cuius lo cū surrogatio dꝛ esse facta. a Cōsilia. Ista conclusio hꝫ duas partes. Prima de cōfirmatione: Scđa de surrogatione. ꝛ ad scđam referꝫ clausula obstāte impetratione aduersarij ꝛc. post ea in fi. Uenio ad primā partē de cōfirmatiōe: ꝛ dico veritatē obti nere dū modo totū hoc ꝓpter qđ assecutio hmōi cōfirmatiōe ege bat alias sit bene expressum. alias sec⁹: qꝛ papa nō videꝛ velle tol lere qđ ignorat. extra de consti. c. j. li. vj. cū cōcor. Et ideo cōfirma tio nō validat nullitatē nisi ex sciētia certa: de fi. instru. inter dile ctos. §. cū igitur. et qꝛ vna nullitate sublata alia remanet: vt. ar. ff. de seruī. vrb. predio. l. si domus. extra de fil. presbi. c. j. de vsu pa. et tuarū. de priuile. pastoralis. Nec ob. ver. canonice: qꝛ intelligitur illud verbū ciuiliter. subaudi nisi inquantū impugnari posset ex impedimēto expresso vt verba reducanꝫ ad mētē vel cōtrarietatē euitēt. ar. de ver. sig. sup his. in. c. intelligētia. iūcto. c. cū expediat. de elec. li. vj. nisi em̄ timuisset de impedimēto: nō supplicasset pro cōfirmatione. Uel exponiꝫ canonice habito respectu ad canones cōes ꝰm quos collatio facta ꝑ ordinariū est legitima: lꝫ ius spāle reseruationis ipsam impugnet. Nūc venio ad scđam partē cōclu sionis: vꝫ de surrogatione: ꝛ hic repetanꝫ que dicta sunt circa pri mam partem inquantū valent hic conuenienter adaptari. Ratio huius secū. de partis est: qꝛ cum per surrogationem voluerit surg

rogatus nouum ius siue nouum titulū sibi acquirere qđ nō potest fieri si ex primo titulo iam ius habuerat: vt. ff. de ver. obliga. l. vbi autem non apparet. §. si. ⁊ insti. de actio. §. sic itaq; fateri opz quod ad canonizationem ipsius surrogationis nō opz oīno probare veritatem tituli primi et eius iustificationem: quia ista esset contrarietas per proxime dicta. Sed fateor bene qđ debet probare narrata eo modo quo dixi supra conclusione. lxxvj. et sufficit etiā per consequens: φ probet factum carens adminiculo iuris: videlicet precedēs collatio vel impetratio obtenta a superiore: licet de facto et non de iure prout conclusio habet.

¶ De appellationibus. Rubrica. Conclusio. cxvij.

Si appelletur a grauamine extra iudiciū ab epo ad archiepm: nō pōt appellatus vel appellās petere φ primo cognoscat de articulo grauaminis: q2 ille est idē cū articulo principali sz pōt petere vt primo cognoscat de appellatiōe an sit talis que deuoluat obijciēdo appellatū nō fuisse infra. x. dies: vel apostolos [a] debite nō eē petitos: sz si nō obiecit hoc ⁊ appellatio sit alias deuoluēs pcessus fact⁹ sup articulo grauaminis illa cognitione omissa benevalet. vide de appella. romana. §. si vero vocatis. li. vj. ⁊ no. in. c. romana. de fo. compe. in additione. circa pn glo. Cōsilia. Ista pclusio est indubitata in terminis suis videlz cū de epo ad archiepm apellat. Rō primi dicti est q2 vbi nō est diuisio materialis et suppositalis: ibi separatio fieri non pōt vt de se ptz. Et p hoc cōcludit idē fore dicēdū vbi appellat a diffinitiua: q2 ibi etiā est articulus grauaminis diuisionē nō recipit a negotio principali: et pbat identitas rōnis. De scdo est casus in dicto §. si vo vocatis. Tertiū etiā nō hz dubiū Rō est: q2 illa q̄ annullant nec vitiant ipso iure sed ope exceptionis opposite si tacite omissa fuerit nō nocēt: q2 imputet sibi appellat⁹ q̄ potuit excipere ⁊ nō excepit vt. C. sen. rescindi nō posse. l. ij. cū similib⁹. Ideo dixi in suis terminis q2 si esset appellatū ad papā ⁊ fuisset pcessuz etiam omisso articulo grauaminis iudicialis illati ante sniam a qua fuisset appellatū valeret pcessus si ptes nō ptradixissent. vt. c. cordi. de appel. li. vj. immo altera parte volēte fm Inno. ibi: saluo tn̄ iure expensa℞. Et ita seruamus saluis his q̄ notaui circa hoc supra conclusione. xxxvij. per que ista oīno intelligas: suppleas: modificas ⁊ restringas.

[a] Uel aplos. Quid sint apl'i vnde dicantur: et de quadruplici eorū specie ⁊ eorū formis vide Spec. in. iiij. parte i tractatu libel. §. sequit. versi. apostoli. Et nota φ cōmunis sequatur qđ expēsis appellantis sint tradendi.

¶ De fide instrumētorū. Rubrica. Cōclusio. cxviij.

Si instrumentum de datiōe apostolorum et petitione eo℞ habeat bonam datam quo ad pontificatum sed malam de toto vno anno quo ad numerum annorum dñi: nihilominus statur ei. Cōsilia. Sed contra videtur, quia cōtrarietas vitiat totum. ar. ff. de reg. iuris. l. vbi repugnantia. C. de fide instru. l. scripture. ⁊ extra eo. titu. c. imputari. Item ar. not. de simo. si ad sacros. ff. ad. l. corne. de fal. l. eos q̄. Itē q2 sic alte℞ saltē habetur p nō scripto ⁊ cū saltē annus est substantialis. igit. ff. de ver. signi. l. paul⁹. facit. ff. de excu. tuto. l. ij. et alii allegari pos-

sent q̃ repiês p Jo.an.i data.li.vj. Dici pōt q in actu de quo agit q est executiuū appellationis p̄cedētis p̄sumit appellās diligēs in appellādo sicut expectās in acceptādo.not. Pan.de ꝯcessi.pbē. c.j.in cle.Item q: illud est de modicis ⁊ non tam preiudicialib⁹. Itē fa.alle.de errore per Jo. and.in loco prealle. vcꝫ super fin.li. vj.licet cōtra videantur facere no.per Dy.alle.p Joan.and.super dicta data.Et hanc partem videtur tenere Dy.facit q: per hoc q agit de petitiōe aplorū sup certa appellatione presumitur quod post appellationē ⁊c.q: alias petitio fuisset super re inexcogitata quod non est presumendum : videatur ergo qualiter constat de data appellationis.Et per hoc poterit haberi concordia de qua not.Joan.and.super dicta data.

¶De procuratoribus. Rubrica. Conclusio.cxix

Licet pcurator ad agēdū a dño cōstitut⁹ possit oīa q̃ sunt necessitatis quo ad expediendū ea q̃ sunt iurisditiōis cōtentiōse:nō tñ pōt facere gratiosa ⁊ voluntaria.Jō nō pōt se offerre ad volūtarie cōfitēdū: nec etiā facere gratiā q ad vidēdū testes iurare ipē vl dñs eius nō debeat euocari: sicut de vicario:vt de offi.vica.c.fi.li. vj.iūcto.c.ex frequētib⁹.de insti.facit.c.eccle.de sup.negli.pla.li. vj.cū ibi no.p Jo.mo.in fi.gl.sue iūcto.c.de institu.eo.li.et.c.illa ne sede vacā.qd dicit notasse Cy.in.l.ij.C.de iura.calū.circa primā oppositionē nota.in.c.j.vt lite nō contesta.Consilia.Uide de ista conclusione infra.

¶De probationibus. Rubrica. Conclusio.cxx.

Si auditor corā quo est cā vbi videt q articul⁹ est de iure partis ⁊ de bona materia:lꝫ sit nimis gñalis:dꝫ ⁊ pōt dicere pti q se declaret:al's q articulū repellet.Cōsilia.Plus dicit Fa.de ra.vt recitat Cy.C.vt q̃ desunt aduo.sup qd si aliqd sit notū iudici vt priuato:iudex pōt hoc reducere ad memoriā ptis:vt puta pactū de nō petēdo reo factū. Plus dicit ibi Cy.post Pe.q ea q̃ ꝯcernūt aptitudinē vel ieptitudinē cause pōt iudex supplere in facto:vt.C.de pcu.l.exigēdū.mō hoc ꝯcernit ieptitudinē:vcꝫ vaga gñalitas articulorū vr quāq̄ in aliis curiis,fieret de hoc maior difficultas.Ista tñ curia q̃ veritatē exqrit admittit bñ qd iudex suppleat qñqꝫ de facto: maxīe dubia mouendo parti.Et hoc est qd dicit Cy.in dicta.l.vna.C.q̃ desunt aduoca.q: iudex potest supplere de facto q̄rēdo.alle.l.assiduis. ff.de lega.iij.⁊ facit pro hoc q: mouere dubia non est supplere reuera in facto sꝫ in iure.Et hūc modū quasi adinuenit vel magis frequentauit in palatio dñs quōdam bo.me.dñs Neapolitan. dum fuit auditor.quē modū multū sequor: q: per hūc modū veritas multū facil'r aperit:⁊ q̃ seruat hūc modū vix pōt in causis decipi.Itē solem⁹ i palatio supplere vel auisare i facto p̄sertim circa ea p que redderet pcessus nullus:q: interest iudicis qd processus eius nō sit null⁹:⁊ sic pōt intelligi dicta.l.exigēdū.fm vnū intellectū:de quo videbitis.j.in quadam cōclusione ⁊ notorie resultantibus ex actis.Et hoc est quod dicit Cy.in dicta lege vna:qd in a notorio iudex pōt supplere de facto.vt.ff.fini.re.l.si ruptione

a ¶In notorio.Nota q notoriū triplex est.s.iuris:facti:⁊ p̄sumptiōis: de qb⁹ vide i dictionario Albe.de ros. sub ista dictione notorium.

§.inter.z de feri.l.ij.mō gñalitas reddēs articulū repellēdū est vitiū notorie resultās ex actis nn tamen debet dare modum parti articulos reparandi:qz tunc suppleret officium aduocati:quod esse non debet:vt.l.si quis.z.l. pretor.ff. de iurisdi.om.iudi. Caue:qz talia non consueuimus facere in materia crimiminali vel obiectiua:sed solum dū agitur de coadiuuanda veritate circa iu ius partis. Nec debet fieri in casu in quo apertetur per hoc graue preiudiciū parti contra quā: qz iudex non tātum debet velle coadiuuare veritatem vnius partis ꝙ alteri nimis obsit.

De appellationibus. Rubrica. Conclusio.cxxi.

Si iudex successiue pluribꝰ vicibꝰ idē grauamē z oino simile intulerit z prima vice fuerit ab illo appellatum in scriptis z in debita forma:an si post alia vice ab alio grauamine primus appellās de nouo verbo appellat ſm formā cedule prime appellationis quā quo ad istū effectū pducit z petit inseri in actis ac vult haberi pro insertis nihilominus dicit appelatio sine scriptis facta.qz verbo appellauit lz scdm formā cedule. Diuisa tñ fuerūt cōsilia. Ego em cū quibusdā tenui appellationē videri esse factā in scriptis:qz si illā cedulā tenēs dixisset verbo se appellare scdm illā cedulā sufficeret:ergo z hoc casu cum ibidem sit porrigere et porrectam de nouo producere. Illa enim cedula que tunc representauit appellationē a primo grauamine:nūc representat appellationem a secūdo:et nomina significant ad placitum:z considerans est effectus z mens plus ꝙ verba. Nec ob. ꝙ viua voce appellauit: quia debet intelligi quod viua voce dixit se appellare scdm illā cedulā:sed hoc non obstañ. maior pas noluit exaudire. Consilia. Puto ꝙ consilia bene processerunt qz appellans talis tenet causam inscribere.vt.c. cordi.de appel.in.vj.qđ nō facit iste:qz pro huiusmodi appellatione scripturam nullā facit. Preterea qz aut talis ſm cedulā appellat:id est qz vult mō verbo appellare modo cōsimili sicut appellauit tūc dū per illā cedulā appellauit: z tunc non in scriptis sed verbo appellat vt de se ptz. Aut ideo appellat ſm istam cedulā qz vult ꝙ illa cedula habeat modo tantum importaret suā appellationē quā verbo fecit z non ante post:z hoc certe esset cōtra mentē.c.cordi: qz scriptura non requirit pro momento sed pro deliberatione iudicē instruendo z partē. Aut vt pro modo z post pro semper importet et significet suā appellationē: et tūc aut vult per hoc ꝙ desinat significare z importat primā appellationē:z hoc certe non est verisimile. Aut vult ꝙ simul significet ambas appellationes:z hoc certe est inipossibile:qz verba restricta ad vnū suppositū solū simul z semel duo supposita importare nō pñt saltē vniuoce z in eadē oratione:vt pbat.c.abbate.§.pe.de re in.li.vj. Modo prima appellatio erat vna singularis loco z tpe et facta singulariter descripta:nec pōt dici suppositaliter seu materialiter eadē appellatio nūc que tunc: nec eadē pars nec idē grauamē.lz enim nunc verbo possit dicere z formare facere ꝙ scriptura apta ex sui dispositione vnicam appellationem importare z importās in actis vnam iam factam eodem significato manente aliam licet omnino similem appellationem importet:qz hoc esset in vnico supposito materiali ponere pluralitatem:quod est impossibile.

De probationibus. Rubrica. Consilio.cxxij.

Si impetrans Urbanus reuocatus per Grego. possessor dicat se admissum per ordinarium nedū vt apostolicus sed etiam vt ordinarius z Gregorianus impetrans dicet quod immo vt apostolicus et non aliter:materia Gregoriani licet sit bona:tamen minus generalis est:ideo repellenda est. Fui tamen in contrarium per.c.tertio.de probationi. secundum [illegible] c qđ testes super materia dicta non possunt deponere redden.cām vt in.d.c. Nec ob.qđ

si non fuerit tūc receptus vt ordinarius potest esse quod aliquo tempore ⁊c. quia negatio precedens totū tēpus etiā sequēs negat: vt. ff. de re. dubi. l. si is qui ecclesia. §. vtrū. Sed super hoc fuit respōsum per do. Pe. de sarce. ꝙ qꝛ materia negatiue predicte de natura sua nō valet nisi coartata vt articulus admittaꝛ: oportet ꝙ detur articulus coartatus: ⁊ ita non sufficit generalitas antedicta. Consilia. Facere videꝛ pro ista respōsione ꝙ articulus est obiectiuus ⁊ requirit specificationē de elec. vt. c. circa. ⁊. c. constitutionē. ⁊ de testi. presentiū. ⁊ de excep. pia. lib. vj. Sed nihilominus supposito facto credo me bene dixisse: qꝛ ita erat in facto ꝙ eodē tēpore pretēdebat dictus Urbaninus se fuisse vtraqꝫ autoritate receptū: ⁊ hoc nitebaꝛ per vnum instrumentū probare in quo prima facie caueri videbatur eodē tempore vtrūqꝫ factum: videlicet receptionē apostolicā simpliciter ⁊ pure: ⁊ receptionem ordinariā factam fuisse sub hac conditione si prima receptio non valeret: et certe satis tunc esset coartata huiusmodi negatiua per not. Joan. and. de elec. bone. in nouella: qꝛ si presens fuit tūc in capitulo debuit vidisse ⁊ audiuisse que tunc ibi fiebant. Sed dic mihi an receptio conferens titulum potuit fieri sub conditione predicta? Et videꝛ ꝙ non. per. c. ij. de elec. lib. vj. cū ibi not. Diciꝛ enim ꝙ electio incerta non valet nec alternatiua nec conditionalis: ⁊ glo. ibi no. ꝙ idē in collatione et in conditione etiam tacite subintellecta nisi exprimatur. Breuiter puto cōtrariū: quia conditio tacite subintelligebatur ⁊ eo modo quo fuit expressa: qꝛ ius in re ex pluribus causis non queritur sicut possessio. ff. de acquiren. possessio. l. ij. §. ex pluribus. ff. de verbo. obli. versi. autem. §. fi. insti. de actio. §. sic itaqꝫ. Et de fide instru. inter dilectos. §. ceterū. in fi. Igitur non vitiat per no. per me supra satis clare conclusione. xvj. ⁊ qualiter respondeatur ad no. in dicto. c. ij. dic omnino vt dixi supra conclusi. lxxvj. et tene menti.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio. cxxiij.

TEnuit Pe. de sarce. cū magna parte dominorū ꝙ processus iudicis remissionis deputate ad partes ꝑ eo ꝙ presentata fuit per vnā de partibus principalibꝫ ⁊ ꝙ altera pars nō fuit citata ad videndū aperiri et ad cognoscēdū sigillū ⁊c. non est nullus: alijs tñ cōtrariū asserentibus. Cōsilia. Uera est opinio do. Pe. qꝛ iura dicētia sentētiā latā nō vocata parte nullā esse loquūtur in diffinitiuis: secꝫ in interlocutorijs ⁊ alijs ꝑcessibꝫ: no. Inn. de procura. auditis. In his enim reperiꝛ ius irritās: igiꝛ valet cū sit factū. circa qd vide oino quod scripsi super cōclusione. xcij. Hic sunt tria dubia in effectu. Primū: qꝛ cōmissio ⁊ remissio fuerūt presentate per partē principalē nō per nūtiū iuratū: sed hoc nō reddit factū nullū. Rō est in prōptu: qꝛ aut cōsideramus literas apostolicas directas iudicibus: ⁊ in illis nō est dubiū: qꝛ etiā ꝓducte per partē fidem faciant cū sint aperte ⁊ bullā habeant sicut etiā quelibet publica instrumēta ꝓducta per partē. aut pōderamus rotulū articulorū ⁊ interrogatoriorum missum sub sigillo auditoris inclusum: ⁊ adhuc lꝫ iudex remissionis potuisset exigere probationem sigilli ⁊ alias in negotio supersedisse: tamen qꝛ fidem adhibuit et processit ⁊ processum suū cum dicto rotulo ⁊ literis apostolicis remisit non est super hoc vlterius disputandum. ratio est: ex actis originalibus auditoribus habitis in curia inter partes: apparere potest manifeste si illi articuli et illa interrogatoria iudicibus presentata fuit illa que fuerat destinata ad partes. Si vero interlocutoria non fuerint reportata: adhuc illud non vitiat ipso iure. vt. c. per tuas. de te sti. cum ibi no. Secundum dubium facit qꝛ pars nō fuit citata ad vidēdū aperiri sed illud est solutū per dictā cōclusionē. xcij. Tertium dubium quia sigillum non fuit recognitum: sed solutū est per ea que dicta sunt circa dubium primum.

¶ De sententia excōmunica. Rubrica.
Conclusio. cxxiiij.

SI prelatus contra quē litere ad beneficium sunt impetrate executorib⁹ precedētibus dicat se velle parere ⁊ post ex causis ꝓbabilibus dicat se parere nolle ⁊ appellet: ⁊ ideo excōicetur: nō censet̄ excōicatus pro manifesta offensa[a]. Cōsilia. Nec mirū est q̄r volūtas hmōi etiā non est de natura sui obligatoria imo est ambulatoria: vt. ff. de iurisdi. om. iu. l. si cōuenerit. nec dat iurisditionē al's nō habēti: vt. l. priuatoꝝ. C. de iudi. nec pōt validare literas alias nullas. c. auditis. de elec. nec eas ampliare seu impugnare cū nō ab ipso sed a papa emanēt ⁊ dependeāt solum ⁊ dūtaxat. Prima q̄r possibile est ꝙ ignoraret tunc hmōi causas ⁊ nūc eas sciat: igitur cū causarū probabilitas quam nūc prosequit̄ reddit rē dubiā: ꝑpter talē volūtatē ꝓcedētē nudā ⁊ crudā nō potest reddi res hmōi ita certa. fa. c. venerabilib⁹. §. secus. de sen. excōmu. lib. vj. Preterea potuit esse qđ voluit tūc ⁊ male ex ignorantia iuris vel facti vel male ex inordinata sua volūtate ⁊ in preiudiciū sui ⁊ ꝙ nūc nō velit: ⁊ bene faciūt lecta ⁊ no. C. de sacrosanc. eccle. l. iubemus. §. sani.

¶ Excōicat⁹ pro manifesta offensa. Nota ꝙ i ecclesia nulla ē maior pena ꝙ̄ excōicatio xxiij. q. j. corripiant. iō iudex debet incipere a suspēsione seu iterdicto ꝑsone: ⁊ demū venire ad excōicationē: qđ est cōtra prelatos nostri tpis: qui imediate ꝑ qualibet causa fulmināt sentētiā excōicatiōis: et freq̄nter ecclesia ducit̄ i contēptum. Nota abba. i. c. clericos. de coha. cle. ⁊ mulie.

¶ De probationibus. Rubrica.
Conclusio. cxxv.

SI appellatus vel appellans in cōmissionis impetratione per eū facta ⁊ producta narrat sententiā esse latam: talis narratio fidē facit. Consilia. Facit not. Joan. an. de iureiurā. cū impositionib⁹. in nouel. li. vj. vbi deducit qualiter narrata in iudicio probāt etiā in alio iudicio. Sed cōtra: q̄r verba narratiua nō prolata ꝑpter se sed propter aliud confessionē non inducūt. C. de testa. mili. l. ex his verbis. ⁊. ff. fami. her. l. qui familie. Solutio. Dico ꝙ si illud tale prolatū propter aliud nihilominus est tale quid de quo pro nunc etiā principaliter agitur vel ꝙ inter partes in dubium reuocat̄: tunc certe bene verba super hoc narratiue prolata facerent confessionē ⁊ probationē: quia tūc nō censentur proferri incidēter sed principaliter: ⁊ ita propter se vt si respondēdo interrogationi partis aduerse volentis cōtra me agere cōmuni diuidūdo narratiue ipsum esse heredē pro parte cum de hoc dubitaretur vel ageretur: forte in modū cause: vt. ff. de donatio. l. quidam. ⁊. ff. de interroga. actio. l. de etate. §. q̄ interrogat⁹. et ita intelligo not. Joan. and. posita in dicto. c. cum impositionibus. alleg. Idem credo si ad aliquid consequendū ⁊ principē monendum ⁊c. Ita procedunt not. Joan. and. posita in dicto. c. cum impositionibus. allega. Idem dispositiue in articulis vt admittatur ad id probandū hoc dicat pars: quia his casibus non censentur verba simpliciter narratiua sed dispositiua. Item quia q̄ vult consequens ⁊c. l. illud. ff. de acquiren. heredita. Et ista colligere potes ex dictis Cy. in. l. j. C. de fal. cau. adiec. aliter ꝟba narratiua nō probant: vt. l. ex his. ⁊. l. qui familie. alleg.

¶ De rescriptis. Rubrica.
Conclusio. cxxvj.

In executore deputato ad cõfirmationẽ electionis habet locum.c. statutũ.de rescrip. lib.vj.vez si impetrans impetrat specialiter ꝯtra certũ ⁊ sunt ambo eiusdẽ diocesis et impetrãt in tertia:totus ꝓcessus erit nullus.Sed si impetret ꝯtra illos quoꝝ interest gñaliter nullo certo cõpetitore expsso:tũc secus ꝓm aliquos.Tenui cõtrariũ:q: tacitum nõ valet plus ꝙ expressum a .l.qui ad certã.ff.loca. Si tñ impetret eps diocesis alteri⁹:papa videt̃ tũc ex certa sciẽtia.nõ ob.c. statutũ.velle ꝙ valeat ꝓcessus habitus extra cõem diocesim ⁊c.q: narrata ⁊c.dixi in.c.j.de cõsti.lib.vj.in repetitione. ⁊ in hoc fuim⁹ cõcordes.Consilia.Ista cõclusio habet tres partes.Prima est clara coniungẽdo.c.si.de elec.lib.vj.cum.c.statutũ.alleg. Sc͞a pars habet dubiũ: quia necessario requirit distinctionẽ. Nam aut loquimur de parte illa illius.c.q̃ loquit̃ de qualitate ꝑsonaꝝ q̃ ꝑñta sede ap̃lica vel ei⁹ legato tũc deputari:⁊ ponit̃ in.§.j.Aut loqmur in parte tertia q̃ dicit vbi deputati iudices possint ꝓcedere: ⁊ ponitur in.§.nullo quoq₃. Aut querim⁹ de scd̃a parte que statuit ad que loca seu cũ qua distãtia valeãt iudices hm̃oi deputari:que ponitur in.§.cũ vero.⁊.§.cũ antẽ.Aut loquimur in alijs partib⁹ que ponitur in.§.insuper.⁊.§.sequentibus.vsq₃ ad fi. Si loquimur de prima:tertia ⁊ alijs partib⁹ dicte decretalis preter secundã credo huic secũde parti huius cõclusionis locũ non fore sed poti⁹ prime q̃ habet dicte decretali locũ nõ fore:q: non subest ratio quo ad illa quare recedi deberet quo ad eam a dicta decre.cum conuenienter in eis valeat obseruari:⁊ nõ reperitur contrariũ esse a dicta decre. exceptũ.Sed in secũda parte decre.satis est dubiũ.Sed hic subdistinguo:quia aut loquimur de huiusmodi interesse pretẽdere valentibus seu pretendẽtibus qui sunt in ecclesia de cuius cõfirmatione agitur ⁊ qui potuerũt verisimiliter prouideri: ⁊ tũc dicam⁹ illos cõtra formã dictorũ.§.cum vero.⁊ sanximus trahi nõ posse. Nam ponendũ est huiusmodi edictũ in loco in quo verisimile est tales esse:vt not. Accur.ff.ex qui.cau.in possel.ea.l.hec aũt.§.j.vbi sunt clerici ⁊ subditi ac prelatus illi⁹ ecclesie: quia illi sunt quos tangere põt ⁊ qui possint verisimiliter pretẽdere interesse: vt not. de elec.lib.vj.quocirca in glos.quorũ interest vt canonici ⁊c. fa.in ratione.c.scriptũ.⁊.c.post ꝗ.de elect.Aut loquimur de alijs qui valent pretendere interesse qui non possunt verisimiliter preuideri: et tunc propter impossibilitatẽ oportet fateri ꝙ in eis non seruetur forma.Idem si hi qui verisimiliter preuideri possunt nõ sunt in eadem ciuitate nec in eadem diocesi nec prope ad duas dietas: sufficit em̃ tunc ꝙ in ecclesia fiat vt sunt illi quorũ principali⁹ presumitur interesse quia in dubio nisi quod magis principale etiã debet ad se trahere id quod est minus principale.ff.de sta.homi.l. queritur.habetur oppositũ ff.de vi ⁊ vi ar.l.et si non sunt.§.preuenimus.de prebẽ.c.si is cui.de cass.de cõsecra.eccle.vel alta.c.vno. lib.vj.⁊.c.qd̃ in dubijs.codẽ titu.in antiquis.cum similibus. Licet ꝓm veritatẽ tales non videant̃ trahi nec vltra formam nõ vltra locum dicto.c.Tertia vero pars nostre conclusionis patet per not.Cy.C.ꝗ contra ius vel vtili.publi.l.fi.post Ja.Pe.⁊ Innocen.

a ¶Expressum. An viciato expsso viciet tacitũ: vide.ff.d̃ vulga. et pupil. substitu. sup rubri. in materia substit. i materia vulgaris.circa finẽ i plurib⁹ partib⁹. Et nota ꝙ taciti ⁊ expssi eadẽ est rõ ⁊ idem effectus nisi diuersitatis ratio appareat. Panor. in.c.cũ ecclesia. de causa pos.⁊ ꝓprie.

a ¶ Iuris patronatꝰ. Scd̄m Goff. Ius patronatꝰ est autoritas siue potestas proueniens ex beneficijs ante cōsecrationē ecclesie collatis. Et prouenit ex fundatione: donatione: et edificatione: vel sola collatione. vt. xxvj. q. vij. filius. Adde ꝙ presentatus ab eo q̇ ius presentandi habet et idoneus nō admissus a prelato: si patronus non variet hꝫ ius in re. ⁊ pōt agere contra institutū a nemine vł a falso patrono ꝑsentatuꝫ. de re iudi. c. cuꝫ Bertoldus. Si aūt verꝰ patronꝰ variat: primus presentatus non hꝫ ius ad agenduꝫ contra secūdū presentatū et institutum: sed pōt agere cōtra prelatuꝫ qui eū presentatum idoneū malitio[se] nō admisit differendo euꝫ instituere/ ⁊ difficultates ingerēdo vt prouideat ei in beneficio competenti. iuxta. ca. pastoralis. eo. tit.

c. j. de rescrip. glo. c. j. de constitu. facit. ff. de actio. emp. l. j. in fine. et. l. emptorem. ij. responso de edili. edicto. l. j. §. sed si queratur. ff. de excu. tu. l. vulpianus. §. si. ⁊ est hoc no. menti tenendum immo tota conclusio saltem partes. iij. vel. ij.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio. cxxvij.

SEntentia lata in causa talis confirmationis vel informatiōis electiōis est nulla ipso iure nisi pars ad eam audiēdā sit vocata: q2 talis sentētia est diffinitiua. Consilia. Ut. ff. q̄ sen. si. appel. rescin. l. j. §. Item cū ex edicto. q2 de longo ordine hic curandū non est: vt cle. dispendiosam. de iudi. iuncta cle. sepe. de verb. signi. licet secus de iure antiquo. no. Inno. ⁊ alios doc. in dicto. c. fi.

¶ De iure patronatus. Rubrica.

Conclusio. cxxviij.

SI vnum patronū de possessione iuris patronatus a eiecit ep̄s sine presentatione alteri conferendū. sic ꝙ collatio habet effectū ⁊ postmodū alia vice vni conferat executor deputatus ad collationē ep̄i: alij vero cōferat executor deputatus ad ꝑ̄ntationē patroni eandē ecclesiaꝫ ⁊c. obtinet collatio executoris deputati ab episcopo vel ad collationē ep̄i. Sed dubito: q2 eijciens non pōt dici bonefidei possessor. Quid si nō fuit deputatus executor ad ꝑ̄ntationē patroni: sed ipse patronꝰ ep̄o ꝑ̄ntauit: ep̄s presentatū admisit: instituit ⁊ in possessionē induxit ꝑ nūtiū apostolicū: hoc casu preferri de quo dubito: q2 eo ip̄o ꝙ ep̄s admisit presentationeꝫ suam omnino renuntiare videtur. Sed dices ꝙ non potest in preiudicium impetrantis cui iā ius quesitum extitit ad hoc beneficium: vt cle. constitutionē: de elec. ⁊. c. ab eo. de appel. li. vj. Itē ꝙ si ep̄s nō eijcit patronū sed executor deputatꝰ ad collationē ep̄i illō beneficiū spectās ad ꝑ̄sentationē patroni tanꝗ̄ spectaret ad collationē ep̄i cōtulit: ⁊ collatio hꝫ effectū ⁊ pōt dici quesito possessorio ep̄o ⁊ ꝑ consequens nō pōt dici patronus etiam perdidisse: dubito de his tribus conclusionibus. Consilia. Ista cōclusio habet tres partes. Quo ad primā puto sic posse distingui. An ep̄s q̇ sic cōtulit absq3 presentatione patroni sciuerit an ignorauerit patronū esse in possessione iuris presentādi ⁊ ad eū ius hmōi ꝑtinere: q2 si sciuit mala fide egit ipsum patronū spoliando. Ideo de iure nō valuit sua collatio nec potuit ius cōferendi q̄ri illo modo per no. Inno. de iur. patro. c. cura. Ideo executor datus ad eū grauandum si conferret non ipsum sed patronum grauaret. Ideo non poterit vt. c. cum in illis. in fine. ⁊. c. mandatum. de preben. lib. vj. si ignorasset secus: quia licet vno actu non inducatur consuetudo ſm cōem opinionem: tamen vno actu bene acquirit possessio:

q2 tex.in plurali apprehensiones non requirunt: & fa.ff. de publi. l.cum spõsus §.fi. Sed quis probabit scientiam? dico q allegãs eam.ff.de probatio.l. & regula presumitur. Sed si probetur publica vox & fama per aliã partem presumitur sciẽtia. extra de postu. prelat.c.j.qui ma.ac pos.cum.in tua.xvj.di.quid dicitis. nisi patronus per episcopum allegaret excusationẽ puta episcopũ illuz in locum alterius nouiter successisse quia tunc presumeret ignorãtia faciliter: ar.regule qui in alterius.& l.fi. pro suo.maxime pter ius cõe quod debebat credere sibi competere. per hoc credo secundam partem dicte secunde conclusionis fuisse declaratam distinguendo vt supra: quia dissolutio rationis opposite in simili facto mihi placet. Tertia vero pars non habet dubium per ea que dixi supra centesima septima conclusione.

¶ De appellationibus. Rubrica.
Conclusio.cxxix.

Quando appellatur a grauamine de partibus vel ab auditore camere omittimus articulum appellationis saluis expeñ.& procedimus statim in negotio principali. Consilia. Uerum est altera parte vel vtraq hec peteñ. Et hoc est verũ: q2 nunq remittimus causam sine pronuntiemus bene processum siue male sed semper remanet causa in palatio terminanda. Dic tamen de hoc melius & plenius prout dixi supra conclusione.xxxvij.

¶ De concessione prebende. Rubrica.
Conclusio.cxxx.

Pauper impetrans ante purificationem gratie sue acceptare potest. Consilia. Uide istã conclusionem repetitam infra.

¶ De concessione prebende. Rubrica.
Conclusio.cxxxj.

Presumitur acceptatio facta ĩfra tempus. Consilia. Dic de ista cõclusione quod Pau.in cle.cum ei quem.de concessio.preben. prout dixi infra in quadam conclusione.

¶ De presump.& De pbẽ. Rubri. Cõclusio.cxxxij.

Presumitur beneficiũ esse infra taxaz. Hoc intellige si impetrãs in gñe expectati certe taxe. Secus eñ si certũ bñficiũ ipetrare cũ exp̃ssione certe taxe: sup quo tñ dicut .j. dicam quadam cõclusione. Ratio diuersitatis est: q2 plus obsunt expressa q tacita: vt.l.non nuq.ff.de condi.& demon.

¶ De offi.delegati. Rubrica. Cõclusio.cxxxiij.

In forma pauperũ hodierna in qua mandat epõ q sol⁹ ipse faciat: & si nõ vult vel nõ põt q duo alij id exequantur: eps põt cõmittere. Et intelligitur ista conclusio si non vult vel non põt: videlicet nec per se nec per alium: licet fuerit de hoc pluries dubitatum. Consilia. Uide super hoc nota.de officio delega.ca.cum plures.lib.vj. An possit fieri subdelegatio [a] non debet dubitari, vt de offi.delega.licet vndiq.

a ¶ Subdelegatio. Nota q delegatus ẽ cui cã cõmittit ter mināda vel exequẽda: vices delegantis represen-tans: & in iurisditiõe nihil ppriũ habẽs. vt.ff.de offi.eius cui mãda.est iu-ris.l.j.in fi.et extra de offi.deleg.sane. Subdelegatus autẽ est cui p aliquẽ ha[bẽ]ntẽ iurisditionem demãdatur i iudicio ali-quid vel extra iudiciuz faciendũ nõ iure pprio: s3 de iure mãdantis. Et quot requirantur vt delegatio valeat: vide Bar. in .l.j.C.q p sua iuri[s].

et.c.coram.eo.tit.cū ibi not.vbi legit.⁊ not.ꝙ collega tenetur admittere subdelegatum college cū similibus. Sed est dubium an necesse sit impedimētum esse tale et tantum ꝙ impediat subdelegationem seu ipsius delegationis facultatem. Casus autem dubius iste non esset in eo qui fuisset in procedendo requisitus: qꝛ si procedere per se vel alium voluisset vel per se nō potuisset nec delegare voluisset clare loco esset per.c.prudentiam.§.addicimus.de offi.delega.iūcto.c. sciscitatus. de rescrip. Nec puto tunc opus fore ꝙ delegando requireretur qꝛ illud de delegatione licet si facultatis:vt.c.quoniam.de offi.deleg.tamen sub verbis conditionis non comprehenditur expresse.fa.ff.de re iudi.l.miles.§.j.cum similibus: ⁊ sibi imputet qui iuris facultate sibi data vsus non est cum posset: vt de offi. deleg. cū super. Casus igitur remanet dubius in vere impedito procedere per se qui tamē potuisset subdelegare qui non fuit requisitus et qui forte subdelegasset si sciuisset. Sed per not.in.c.coram.deciditur:quia in casu in quo propter impedimentū perpetuum vel temporale ineuitabile non potest per se nec college tenentur eius collegam admittere: ⁊ hoc casu dictam requisitionem non requiremus. alias secus. vide Joan.an.in dicto.c.coram.super pen.glo.⁊ in regula eum qui.lib.vj.in.q. ibi per eum disputa:et ex illis collige proxime dicta.

¶ De presumptionibus. Rubrica.

Conclusio.cxxxiiij.

Habilitates non negate presumuntur:sed in hoc plures cōtradixerunt.Consilia. De hoc dic vt dixi supra conclusione.lxxvj.

¶ De presumptionibus. Rubrica.

Conclusio.cxxxv.

Si episcopus suo officiali infirmo deputauerit aliū donec ille curaretur ad decem dies: post ille alius expediuerit aliqua virtute dicte commissionis:presumitur infirmitas durasse vsqꝫ ad illos decem dies: vt acta valeant potius ꝙ̄ perrant:facit.C.de mino.l.si minorem.Consilia. Dicta.l. bene facit. Item facit ꝙ conditio sanitatis non facit potestatem datam conditionalem.Cum ergo constet de potestate pure qui excipiendo dat ipsam esse finitam per conditionem ipsius sanitatis euentum probet cōditionem euenisse. per d.l.si minorem.et per generalia duo. Primum ꝙ non probatur ex illa actus conditionalis nisi probet purificatio conditionis:vt.ff.de condi.insti.l.si quis itaqꝫ hereditatem. Et secundum est quia in exceptionibus reus est actor: vt.ff. de probatio.l.in exceptionibus. Et facit quia in facto recēti non presumitur eius mutatio ita subita nisi probetur.fa.quod le.⁊ not.presertim Cy.de proba.l. siue possidetis. modo satis recens tempus decem dierum:ergo.

¶ De iudicis officio. Rubrica.

Conclusio.cxxxvj.

Procurator si de articulo probato per producta sue partis contra ꝓducta aliquid detrahit ꝙ inficit ius partis sue:auditor potest sana conscientia pro veritate habēda illi procuratori hoc reuel[are]. Tum quia procurator id facere non potuit. Tum qꝛ de voluntate sua propria id fecisse videtur vt videtur. Cum quia non est verisimile ꝙ vnqꝫ dominus id mandasset. Consilia. Quo ad verificationem ⁊ probationē dictorū motiuorū⁊ de materia ⁊ verificatione conclusionis: vide supra conclusione.cxxj.

¶ De renuntiatione. Rubrica.

Conclusio.cxxxvij.

PRocurator legitime cõstitutus appellans post cõmissionez sup appellatione factã auditori ꝛ terminũ seruatũ per eundẽ in vim appellationis ꝛ cõmissionis predictarum corã auditore prefato põt renũtiare ꝛ renuntiat si cõpareat citatus corã iudice a quo appellauit terminũ prorogationis facte per illũ iudicẽ a quo inter ipsum appellantẽ ꝛ illũ cõtra quẽ appellauit ad id agendũ. Cõsilia. De dño satis esset clarũ per. c. gratũ. de offi. delega. cũ ibi alleg. ꝛ. c. sollicitudinẽ. de app. et. c. ex ore. de his q̃ fiunt a maio. par. capi. ꝛ. c. lz. de testi. cũ allega. in iurib⁹ istis. de procura. idẽ dicendũ est: tum qꝛ ipse est dñs. C. de procu. l. neqꝫ. ꝛ. l. nulla. ꝛ qꝛ eius est nolle ꝛc. in regula iuris: ergo eodẽ modo sicut appellarunt ita appellationẽ renuntiant.

¶ De locato. Rubrica.

Conclusio. cxxxviij.

LIcet conductor nõ posset locatori referre questionẽ dominij[a] cũ pro eo nõ põt q̃s esse conductor rei sue post q̃onem dñij ab vtraqꝫ parte intentã: nõ põt actor accumulare sed super eadem re q̃onem pẽsionis. Pro primo. C. locati. l. si q̃s cõducibilis. ꝛ ibi satis no. pro scd̃o. eo. ti. l. q̃ rẽ propriã. Cõsilia. De scd̃o plenius vide in materia cumulationis p Cy. C. de eden. l. edita. q. viij. per Dy. in regu. nullus plurib⁹. li. vj. verũ est ꝙ cõiunctio materie. l. q̃ rẽ propriã. ad naturã cumulationis prelibatã satis facit: qꝛ absolutoria lata in prima perit exceptione rei iudi. In scd̃a: in eo qꝛ in re propria q̃s nõ põt conductionẽ recipere. vt. l. q̃ rem. alle. Sed nõ est ita clarũ pro eo ꝙ processus habitus in scd̃a nullũ affert preiudiciũ in prima: qꝛ in scd̃a nõ querit̃ directe nec indirecte de dñio: sed solũ de cõtractu vt probat. si q̃s cõductiones alleg. vbi probat̃ ꝙ ita bñ agit dñs sicut nõ dñs ex illo cõtractu. Tu cogita per te.

a ¶ Questione dñij. Nota ꝙ dominiũ ꝛ iurisditio eq̃parant̃. vt. l. q̃ furem. ff. de stat. ho. Et adde ꝙ q̃n fit mẽtio dñij de directo intelligit̃. vt ẽ gl. s̃m Bal. singu. in. l. j. §. q̃ in perpetuum. ff. si age[r] vectigal. et quid sit dominiũ plenũ. vide Bar. i. l. iij. de vsufruc.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cxxxix.

TErminus resumptionis cause presentia vel ꝯtumacia partis nõ est de necessitate ordinis iudicis. Consilia. Patet ꝙ resumptio cause hmõi non est nisi quedam amonitio ꝛ auisatio partis expressa: modo tantum valet tacita facta per citationem emissam ad procedẽdũ in causa. ff. si cer. pet. l. certum.

¶ De officio delegati. Rubrica.

Conclusio. cxl.

IUdex surrogatus videt̃ surrogatus cum omni ea potestate maxime quo ad moduz procedẽdi summarie sub qua potuit procedere primus iudex. Consilia. De hoc vide que scripsi supra conclusione. xxxvij.

¶ De officio delegati, Rubrica.

Conclusio, cxlj.

a Si primus iudex fuit deputatus super prestimoniis[a] ciuitatis et diocesis. et surrogatus fuit datus ad eam causam alias resumendum in eo statu non facta mentione nisi de prestimoniis diocesis nihilominus cognoscere poterit de prestimoniis ciuitatis. Consilia. Quoniam quod est de diocesi satis de ciuitate esse intelligitur. ar. ff. ad muni. l. quod ex vico. de censi. l. forma. si vero. C. de epis. et cle. l. nulli. circa fi. xvi. q. vii. omnes basilice xxiii. dist. quando. de conse. di. i. si quis etiam. ff. de ser. expor. l. cui. C. eo. l. vltima. Nec ob. de rescrip. Rodulphus: quia ibi est speciale in noua impetratione rescripti ad partes et ad lites. vt no. glo. de rerum permu. c. vno. li. vi. in glo. ii. et Joan. an. in nouella. in d. c. rodulphus. Non ista commissio que non est noua nec voluntaria: imo de iustitia non est odiosa sed fauorabilis. Preterea hec est irrationabilis per. l. nulli. C. de iudi. et c. dispendia. de rescrip. li. vi.

¶ De libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio. cxlii.

Tacita libelli omissio[b] data tamen petitione verbali per notarium describenda in actis et facta litis contest. super ea non vitiat processum appellationis a diffinitiua: etiam in causa prophana. no. Accur. in auth. offeratur. et gl. in cle. sepe. de ver. sig. in gl. datur. per hoc intelligo quod no. Inn. de offi. dele. cum contingat. et Jo. an. de testa. Raynaldus in nouella. Super hoc vide Archi. de iura. calu. c. ii. li. vi. Consilia. Uide et dic de materia huius conclusionis vt scripsi infra in quadam conclusione.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. cxliii.

c Minor xxv. annis[c] maior. xvi. etiam in negotiis ad que procurator deputatus est in iudicio procurator esse non potest: quod si factum fuerit etiam parte tacite consentiente processus tamen ipso iure non tenet per. l. exigendi. C. de procurato. circa medium. et. ff. de procur. l. minor. et eo. ti. li. vi. qui generaliter. in fi. Consilia. Nec facit vt tunc dicebam post Guil. gal. tacita aduersarii renuntiatio: quia ius istud concernit publicam vtilitatem. infra de foro compe. si diligenti. et per no. in. c. statutum. de rescrip. li. vi. et in hoc fuit concors consilium excepto vno legista. Nunc tamen credo contrarium: quia Jo. and. no. in. c. non iniuste. de procurato. et. d. c. qui generaliter. quod valet processus si non fuit exceptum. ratio. quia cum persona alias esset talis que pro se potest in iudicio interuenire licet prohibeatur si non excipitur tunc valet processus. no. Dominus Jo. post Abba. in. c. in nostra. de procura. ar. eo. ti. l. filius. §. veteri. et. C. eod. ita demum. Modo sic est de minore pubere tamen. vt. l. exigendum. et. c. fi. de iudi. lib. vi. alleg. in fi. optime not. Innocen. in c. preterea. de eta. et qualita. Nec obst. quod illud concernit publicam vtilitatem: quia plus id concernit officium iudicandi et ponendi et ita tollitur ista ratio. per. l. i. §. presentiam. ff. de postu. et. c. cum vicesimum. extra de offic. delega. et. l. quadam. ff. de re iudic. Item tollitur. per. l. milites. C. locat. et conduc. iuncto. §. veteris. allega.

a ¶ Super prestimoniis. Prestimonia que sint et quibus debentur: Nota per Compost. de elec. c. statuimus. §. sed postquam et qualis mentio debeat fieri de prestimonio vide per Felin. in. c. postulasti. versic. circa secundam. de rescript.

b ¶ Libelli omissio. quid sit libellus et vnde dicatur: vide per spe. tit. de libel. concep. §. ii.

c ¶ Minor xxv. annis. Nota quod minor annis xxv. dicitur qui agit annum xxv. ff. de as dul. l. si maritus. §. minorem. non [illegible] quod dicitur supremus anni. xxv. agit. ff. de manumi. l. i. quod ad honores tamen annus inceptus pro completo habetur ff. de mu. et ho. l. ad rempubli. quod ad alia non. vt d. l. ad rempublicam. et de [illegible]no. l. ii.

Itē secūdo tollit per.l.minor.alle.que aliā rōnem assignat.z.l.cū mandato.ff.de minori.Motiuū simile:qr femina de iure prohibet̄ fieri procuratrix.vt.ff.de procura.l.neqꝫ femina.z tñ valet processus habitus cū ea si nō fuerit exceptū.vt Accur.in.l.ita demū.C.de procu. dicens idē de oībus similibus esse dicendū cū diuersitatis ratio nō occurrat.Idē notauit ille maxime autoritatis z scientie doctor Com.vt no.Jo.an.de rescript.sciscitatus.Et idē videt̄ ibidē notasse Inno.licet fatet̄ ꝙ alij contrariū dicunt.Et licet etiā dicat Comp̄.ꝙ cōtra dictā opinionē de femina vidit sniam retractari:z inter cetera rogo ꝙ perspicaciter studeat curiosus rōnem prohibitionis.Illa em̄ non est publica vtilitas vel autoritas iudicioꝝ: qr sic nullo casu admitteret̄ minor ad procurandū in iudicio contra superius alleg.z patet argumentū qr in omni casu hmōi ratio esset vniformis.Nec est illa ne propter imperitiā minoris lites habeāt intricari:qr maior peritia requirit̄ in aduocato z iudice in quib⁹ cōtrariū est statutū vt per superius alleg.Sed est illa sola ratio quā ponit iurisconsultus.in.l.minor.alle.videlicet ne pars aduersa effectu finali in vita preiudiciū ex minorū priuilegio patiat̄:videlicet cū minor aduersus male gesta de quib⁹ nō dñs sed ipse teneret̄ restituere.Super quo vide Jo.an.in.c.non iniuste.z.c.qui generaliter.de procura.in.vj.alleg.Modo regula iuris antiqui est ꝙ lꝫ cuiqꝫ tacite z expresse renuntiare his que pro se introducta sunt.l.pe.C.de pactis.Et rogo ꝙ hoc casu ponderet̄ autoritas Bo.z Jo.an.in.c.nō iniuste.z.c.ꝗ generaliter.de procura.in.vj.ꝙ saltē in dubio potius valeat ꝙ̄ pereat.de ver.signi.abbate.Nō obstante ꝙ hoc fuerit oppositū z iudicatū per processum errore expresso cui tñ finem acquisiuerunt ambe partes.Diuisa fuerunt alia vice cōsilia:qr quatuor tenuerunt de processu vcꝫ dñi Simo.de regno.Robertus de stratton.Galhardus de noua eccl'ia z ego z ceteri quinqꝫ cōtra vcꝫ dñi Pe.de sarce.Thomas de amañ.Guil.gal.Jo.de Bayrolis.Arnoldus carran.z Petrus de narra.Ratio principalis per tex.c.ꝗ generaliter.in fi.ꝗ loquit̄ per verbū deputari nequibit z per no.Cy.in.l.exigēdi.C.eo.vcꝫ de procu.Itē ꝙ psona minoris est ipso iure min⁹ legitima immo inhabilis standi in iudicio.C.ꝗ le.per sta.in iudi.ha.quasi per totū.Saluo casu.c.si annū.de iudi.li.vj.alleg.fuerūt no.in.c.religiosus.de procura.in cle.z no.Jo.an.in nouella.de procura.in.vj.in nostra.super glo.qñ dicatur in scđa suppositione allegabat̄ ꝙ snia nō potuit.de nō procuratore facere procuratorē.no.Inno.in.c.super literis.de procura.nec etiā consensu partis nec iudicis cum inhabili dispensare cōtra legem superioris.Itē ꝙ error snie ma[illegible] tollit presumptū cōsensum partis.Itē allegat̄ gl.c.si in annū.In cōtrariū mouebat̄ ex no.host.Jac.de are.z Jo.an.de procura.non iniuste.eo.ti.ꝗ generaliter.li.vj.in nouella.vbi Jo.an.hoc tenet expresse.Itē mouebar ex alijs per me supra alleg.Dicebam enim ꝙ minor curatorē nō habēs per se non est inhabilis ipso iure:licet in hoc habeat personam non legitimā:qr repelli pōt ne in preiudicium partis condemnatus restitui posset sed in hoc nō fui exauditus:et forsan bene.p.l.clare.C.de auto.prestan.z ibi no.z p.l.fi.C.de legiti.tutori.z p no.in.l.nō eo minus.p Cy.z per no.Inno.in.c.preterea.de eta.z quali.z per.l.si curatorē.C.de integ.resti.mino.a cōtrario responsum fuit qr loquit̄ in extraiudicialibus.Sed in veritate hoc saltē mihi negari nō pōt quin vcꝫ pro se saltē in sui fauorē valet processus habitus cū eo.vt.l.non eo minus.z ecōtra se in casibus infra no.Ex quo concludit̄ ꝙ nō est ipso iure oīno inhabilis:anteꝙ̄ enim emanarunt iura inhabilitantia habilis erat vt de se patet.Jura em̄ ꝗ reddunt iudiciū nullū habitū cū minore zc.sunt iura specialia solū inducta in fauorem minoris cōtra ius cōmune primeuū.vt.l.non eo minus.ergo ab eis faciliter recedatur.[illegible]e testa.mili.l.eius militis.in auẗ.de re.eccle.nō.alie.§.qr vero veris

simile.⁊.ff.de pac. si minus.§.pactus.ver.q in spem dotis. Item nec debēt talia extendi ad alios ⁊c.vt regula priuilegiū:⁊ regula in argumentū.de reg.iur.lib.vi.immo ⁊ verius loquar nō est inhabilitatus p iura lz iura processum habitū cū eo inquantum sibi preiudicat reddāt nullū:sicut de prescriptiōe dicit.C.in qb⁹ cau.in integ.restit.nō est necessa.l.fi.⁊ hic subtili⁹. Preterea nec sunt talia extendēda extra casus expressos:q̄r vident exorbitare a primeuo iure.ar.regule q̄ a iure:nec reperies tex.contrariū: q̄r tex.dicēs personā minorū nō esse legitimā loquit solū vbi pro se minor ⁊ in sui preiudiciū in iudicio interueniret: ⁊ ita videtur expresse notare glo.q lz nō pro se tn̄ pro alio pōt interuenire minor in iudicio q̄r sibi imputet ⁊c. Insti.q̄ ⁊ ex quib⁹ cau.maio.nō po.§.pe.ar.ff.de mino.l.cū mādato.in fi.nō em̄ video quare non pōt ita bene esse procurator sicut aduocatus vel iudex.p hoc est responsum ad alleg.incontrariū.ad text.em̄ in.c.q̄ generaliter. in fi.cū dicit deputari nequibit.subaudiā vcz cū effectu:q̄r repelli poterit per partē.vt opi.cōcordent. Ad no.in.c. religiosus.et c.in nostra.responsum est minorē nō esse oīno inhabilē: q̄r imo certis casib⁹ ⁊c. valet cū de momētanea possessione agit.C.q̄ le. per.l.fi.⁊ no.in.l.clarū.alle.§.itē pro cōiunctis psonis.vt ibi no. ⁊ in.l.minor.ff.de procur. Secundo in causa beneficiali.c. si annūm.alleg.quarto semper in sui fauorē.vt.l.non ṡo minus.quin immo dicit.l.q censetur legitimus defensor in casibus quib⁹ nō pōt restitui.vt dicit.l.minor.proxime alleg. Licet contrariū videat notari ibidē.quod intellige parte opponente.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio.cxliiij.

Cum gratie ab initio sint equales lz ex postfacto p hoc q ambo expectātes eiusdē date ad eandē collatione idē beneficiū acceptarūt:reducte sunt ad equalitatē vel saltē ad cōtrariū prefert simpliciter habēs gratiā fauorabilē pinguiorē vel latiorē. Nec attendit ibidē q̄s primo p̄ntauerit.et hoc credo casum.in.c.duob⁹.de rescript. Cōsilia. Sup hoc vide conclusionē plenissime disputatā q̄ incipit facte fuerunt.

¶De probationib⁹. Rubrica. Conclusio.cxlv.

Licet verba instrumēti[a] snie narratiua pcessus habiti ante sniam nō faciāt alias plenā probatione de processu p ea q̄ no. Inno.de proba.q̄m̄ cōtra. in glo.⁊ p hoc patet. Sufficiūt tn̄ ad probādū declaratione nōis pcuratoris qd nō fuit in relatione cursoris q̄ citauerat ad sniam expressam:q̄r facili⁹ procedit ad actū declarationis expediēde:q̄z ad dispositionē inducendā.per not.ff.de testa.l.heredes palā.§.sed si notā. Pet.de sarcena.imo debebat allegare.§.si q̄d post testiū.ver.q̄d vero:sed nō video q faciat: q̄r lz minor solēnitas in declaratiōe req̄rat: tn̄ q̄m̄ ipsa declaratio sit plene probāda nō probat ille tex.nec ibi no. Ideo crederē considerandū:an eodē die facta citatio ⁊ snia lata: ⁊ tūc instrumentū snie etiā quo ad citationē sit loco actor̄ in quib⁹ soli notario siue testib⁹ credit.vt.c.q̄m̄ contra.cū ibi no.alias esset dubium forte in quo vellem declarari.

a ¶Uerba instrumenti. De probatiōe q̄ fit per instrumenta dicit Spe.ij. parte ti. de proba.§.iij.per totum.

¶De exceptionibus. Rubrica.
Conclusio.cxlvj.

Articulum quo dicitur plus fuisse vel aliter fuisse scriptum in instrumēto q̄ actū nō valere nisi magis specifice declaretur. Cōsilia. Ratio q: talis nō caderet i mēte testis: sic res q̄ petit̄ est specificāda.l.si rē.ff.de rei vendicatione.

¶De solutionibus. Rubrica. Conclusio.cxlvij.

De antiquiori debito cōtra creditorē agentem ad effectū impediendū cōdēnationē opponi nō pōt. Cōsilia. Et probat̄ dū agitur reali.ff.de rei vendi.si is a quo.⁊ in personalib⁹ ꝓbatur q: tale nō cōcernit res vel bona sed ꝑsonā: nec respectū hn̄t ad difficultatē ꝓstationis: vt.l.fideicōmissum.§.tractatū.ff.de iudi. et.l.j.§.heredes.ff.ad treb.iūcta.l.ij.§.ex his.ff.de verb.oblig.⁊.l.cōtinuus.§.illud.eo.ti. immo occupatio per debiti receptionē ex causa exequēdi sniam priorib⁹ creditorib⁹ personalib⁹ ꝓiudicat: vt.ff.de re.iu.indi.pos.l.si nō expedierit.§.j.⁊ de priuil.credi.l.qui aūt.§.sciendū.cū.§.seq.⁊.l.pupillus.in fi. Saluo q̄ credere hoc casu tolli ius ypotheceuel pignoris: q: idē sequit̄ ⁊ est super hoc omnino: vide que plenissime dixi in lectura mea in regula qui prior.lib.vj.⁊c.

¶De re iudicata. Rubrica.
Conclusio.cxlviij.

a Sententia [a] lata sup articulo attentatorū sic censet̄ vim diffinitiue habere: q: in ea nō hz locū cle. appellāti.motiū principale: q: articulus ꝓdict⁹ nō differt a possessorio reintegrāde nisi q: ordo iudiciari⁹ nō requirit̄ hoc casu. Cōsilia. Uide primo no. Guil.gal.suis cōclusionibus infra et supra cōclusione.liiij. Et ex illis concludo ad propositum.

a Sentētia. Nota q̄ hec dictio sentētia simpliciter ꝓlata diffinitiua intelligit̄.ff.q̄n appellandū sit.l.j.§.bi[illegible].

¶De probationibus. Rubrica.
Conclusio.cxlix.

Casu quo in principali nō fuerūt ꝓducta nisi extraordinaria vel nō fuerūt recognita signa ⁊ sigilla ꝓductio originaliū et recognitio signorū et sigillorū facte in causa appellationis censentur probationes noue. Consilia. Non habet dubium.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio.cl.

Si iudex appellationis ab interlocutoria surroget iudici a quo ad negotiū principale nihilomin⁹ si ꝓcedit super articulo grauaminis hz locū cle.appellāti. Cōsilia. Nō q: cle.loquitur indistincte. Itē q: solū hic cognoscit̄ de iniquitate iudicis primi.c.ꝑ tuas.de appel.⁊ de mala appellatione ꝓpter expēsas. Nō lz ex alio capite posset interlocutoria per nouiter actitāda allegāda vel ꝓbanda reuocari: nihilomin⁹ stat q̄ primus iudex eque ꝓcessit: ⁊ q̄ pars tunc male appellauit: ⁊ q̄ dz succedere condēnatio expēsarū sicut dicim⁹ de mutāte libellū ex iuxta cā q̄ nihilomin⁹

in expeñ. est condēnandus. C. de edē. l. edicta. ⁊ C. quomodo et qñ iudex. qui semel.

¶ De appellationibus. Rubrica. Conclusio. clj.

Si a tribus grauaminib⁹ appellātē iudex in termino reponit in statu de duobus et super tertio nō reponit nec dat apostolos: sublatus videt totus effectus appellationis sic ꝙ citandus est ad oēs act⁹ sequentis appellationis dūmō id tertiū grauamē nō existat. Consilia. De quo summe miror qꝛ cū a grauaminib⁹ plurib⁹ appellat̄ quot sunt grauamina tot censent̄ appellationes. ff. de ver. obli. l. scire debemus. Sꝫ cōstat ꝙ si a grauamine pretenso tertio etiā friuole talis appellasset: si iudex super huiusmodi appellatione requisit⁹ nō daret apostolos saltē refutatorios: eo ipso ꝓcessus post habit⁹ ꝑ eū eēt nullus: vt clarissime no. de appel. vt sup: in gl. vlti. li. vj. igit̄ hoc casu idē erit. Preterea qꝛ appellāti ꝯsistēti in appellatione post plenā reductionē ī statum sunt de necessitate dādi apostoli: vt no. Jo. an. ī dicto. c. vt sup. in nouella: ideo forti⁹ nō plene reducta vel nouiter appellāt. Preterea: qꝛ alias sequeret̄ ꝙ nunꝙ sup appellatione friuola essent apl'i dādi nisi dilatoriū cōtra decre. cū appellationib⁹. de appella. lib. vj. Preterea apl'i sunt litere iudicis a quo q̄ emanāt ad instructionē iudicis ad quē ⁊ certificationem appellantis. Modo ista ita bene requiruntur cum appellatio est friuola sicut alias: igitur.

¶ De appellationibus. Rubrica.
Conclusio. clij.

Appellantem qui necessario sibi in termino assignato ad dādū ⁊ recipiēdū apl'os illos nō petierit necesse est postea citare ad alios act⁹ cū videat̄ sue appellationi renūtiare. Cōsilia. Sed nec dictū nec rō huiusmodi videntur procedere vt expresse no. Jo. an. de do. ⁊ contuma. eum qui. li. vj. Et tamen nec in isto passu nec proxime precedenti nec in alio videlicet supra proxime disputata potui exaudiri.

¶ De prebendis. De dila. Rubrica.
Conclusio. cliij.

Papa dispēsando[a] cū eo qui tenuit ecclesiā parrochialem nō ꝓmot⁹ ⁊ in minori etate ꝑ plures annos nūc tñ fact⁹ maior cōmittat executorib⁹ ꝙ dūmō antea iste dimittat totaliter istā eccl'iam a data directarū l'rarū a sede apostolica ipsis executoribus se faciat ad sacros ordines promoueri annus dꝫ tunc currere non a die adepte possessionis pacifice sed a data dictarū literarū. Consilia. Tenui tamē ꝙ non q̄ ad effectū priuationis de qua in. c. lꝫ canō. de elec. lib. vj. nō currit a dicta data immo a die adepte possessionis seu tēporis quo per eū stetisset. ⁊. c. licet. ij. de preben. lib. vj. Fūdamētū hui⁹ opinio. est qꝛ. c. lꝫ canō. imponēs penā nō est iꝑo iure aliqualiter extēdendū per. c. statutū. eo. tit. Et discutit̄ per Jo. an. de reg. iu. in penis. li. vj. Jn qōne fuerūt plures mecū sequētes me. Sed do. Pe. de farre. licet fateretur dictū meū procedere facta relatione ⁊ interpretatione verborū dictarū literarū ꝯm ius tñ dj

[a] Papa dispensando. Nota ꝙ dispēsatio per epm vel aliū inferiorem a papa non vꝫ nisi ī casib⁹ ꝓmissis ⁊ eā cognita. barto. in. l. barbarius. ff. de offic. pto. Et qñ dispensatio cōtra ecclesiastica īstituta pōt fieri ꝑ papā: dic vt ꝑ glo. l. c. ꝓposuit. de cōces. prebē. Adde ꝙ sicut in ꝓcellis merces ꝯ nauibus iactant̄ ꝓpter mai⁹ bonū sic dispensatio aliqñ fit ꝓpter mai⁹ lucrum. j. q. vij. dispensationes.

rebat q̄ pōderata mēte pape q̄ in abbreuiatiōe tpis iuris vez dicti c.lz canō. de elec.li.vj. ppter culpā p̄cedentē voluit illū punire. Et maxime cōsiderato q̄ cōtinue possessioni intēdebat p̄sumit p hoc verisimiliter cōtinuo etiā stare p eū si statim nō renūtiaret sibi q̄ faceret puideri p suos executores ⁊ possessionē assequeret. Dicendū erat q̄ immo ann⁹ de quo in.c.lz canō. currit a data lr̄arū. Cū reuerētia tāti p̄ris iste videt mitior: q꜄ pena.c. lz canō. non est admissio iuris ad rē sz iuris in re: nec pena imposita p papā vez faciēdo se pmoueri infra annū si pena dici debeat extendēda: maxime q꜄ p.c.lz canō. q꜄ illud nō imponit penā priuatiōis iuris ad rē sz in rē qđ nō potuit isti cōpetere quousq̧ esset sibi puisum de nouo: q꜄ pri⁹ ius nō habebat lz aliq̄ velint quo ad hoc facere equipa rationē de iure in re ad ius ad rē. p.l.si q̄s in tātū.C.vñ vi. cōiūcto cū.l.extat.ff.q̄ met⁹ cā.cū no.in dictis iurib⁹. Melius p.c. eū q̄.de prebē. li.vj. Sed prima iura nō imponūt penā ipso iure sed si bene imagineris soluere poteris ad.c.eū qui. per reipsum. de hoc dixi infra in quadā conclusione.

¶ Probare pmutationē. Nota q̄ pmutatio iuriū ē ī emptioni: immo est emptiōis species: vt dicit Specu.titu. de loca.⁊ cōdu.§.vj. v̄si. cxxj. Sed an et quō differat ab emptione: vide Bar.in.l.j.⁊ ij.C.de rerū pmuta. De permutatione aūt beneficij: vide aliqua p Feli.i c.cū venerabilis.in p̄n. ⁊.iij.col.i fi. versi.vtrū pmutātes. de exceptio.

¶ De proba. De except: Rubrica.

Conclusio.cliiij.

VTrum si in casu p̄n̄tatus p patronū ad dictā ecclesiā tāq̄ ad vacan. p nō pmotionē dicti impetrātis cōtra illū q̄ cū dicto impetrāte pmutauit post annū a data puisionis p executores illi impetrāti facte ⁊ multos mēses ante puisionē a data lr̄arū ipsius impetrātis cōputādos in articulis dictū impetrātē nō fuisse promotū infra annū: sit materia obiectiua. Scđo q̄s eā pbare tenet: vez an p̄n̄tat⁹ an pmutat⁹. Cōis opinio est q̄ est obiectiua ⁊ q̄ eā tenet pbare pmutat⁹ p eo q̄ petit sibi adiudicari. Cōsilia. Qđ materia in mō in quo dat de natura sua nō est obiectiua: q꜄ opz certū modū vacationis exprimere ⁊ pbare cuilibet petēti sibi adiudicari bn̄ficiū tanq̄ suū. Dixi p̄terea q̄ nō incumbit pbatio pmutatiuo. Rō: q꜄ nō incūbit pbatio principali impetrāti de quo supra: ergo nec pmutatiuo: ptz cōsequētia: q꜄ min⁹ pbare hz pmutatiuus q̄ de iure alteri⁹ agit q̄ p̄ncipalis q̄ agit de iure suo: pbat antecedēs: q꜄ in illo nō fundat ius impetrātis sz bn̄ priuatio illi⁹ iuris: mō ego nō video q̄ ⁊ si petēs adiudicationē bn̄ficij teneat pbare ea p q̄ cōstituit ius ei⁹: qđ tn̄ teneat pbare ea nō esse vera p q̄ dici pōt suū ius fuisse extinctū. Nec pōt dici q̄ p conditionē in literis appositā de faciēdo se pmoueri infra annū a data literarū apostolicarū p̄dictarū videat quodāmō gratia cōditionata. Hoc nō est verū: q꜄ illa verba nō sonāt cōditionē: immo solū in quādā amonitionē: qđ pulcherrime not. Jo.mo. Et si sic ergo materia p̄n̄tatiui quātū tāgit tp̄s p̄cedēs nouā puisionē impetrātis nō vz. Et dico p̄terea q̄ si incūbere deberet p no. Inn.in.c.veniēs.de ver.sig. fm vnū dn̄oꝝ meoꝝ: sz de hoc dubito. Sz q̄cq̄d sit dico q̄ si pmutatiuus habuit ius tali tpe de q̄ d꜄ vez eodē die anno reuoluto: quo tpe cōsiderato nō pōt dici a tpe adepte possessionis pacifice p ipm impetrātē currisse annū: nec ita p ↄn̄s ius qđ eidē ipetrāti ex collatione executoris cōpetijt amissuz: eē nō artat ipe pmutatiu⁹ pbare pmutatiōez: a imo pl⁹ dico q̄ nec admitti d꜄beret materia p̄n̄tati

ni ꝯria cū ꝑ p̄dicta appareret tūc eē impossibile de iure: igit̄ ꝛc.lꝫ in cōsimili hoc fuerit pōderatū. Sꝫ do. pe. de sar. quē multi secuti sunt dicit ꝙ imo ille impetrās ꝓbare haberet se ꝓmotū fuisse ꝓpter mentē pape ꝛ ꝓpter culpā p̄cedentē: sed hoc nō video maxime ante adeptā possessionē vel culpā negligētie adipiscēde cōmissam: vel infra annū ab adeptione vel culpa hmōi cōputādū: neqꝫ video ꝙ postea: cū illud non inficiat vt dixi acq̄sitionē iuris sui. Pone enim ꝙ bñficiū tuū impetraui tāqꝫ vacās ꝑ nō ꝓmotionem et statim te spoliaui: agimus tñ inuicem: petit quilibet adiudicationem: quis probabit promotionem vel non promotionē. Nullus diceret promotionem probandaꝫ: nec aliquid facit quātum ad hoc clausula posita in literis de qua supra.

¶ De iudicijs. Rubrica. Conclusio. clv.

Si principalis ꝛ ꝓcurator venerūt ad causam nō sufficit quo ad effectū citādi per audiētiā relatio de principalis recessu a curia. Cōsilia. Ratio: qꝛ modus citādi ꝑ audiētiam est subsidiari⁹: nec ad eū recurrit̄ vbi pars p̄sens in curia reperit̄: mō ꝓcuratore p̄ñte q̄ recipit on⁹ pars cēset̄ p̄sens: igit̄ ꝛc.

¶ Ut lite pendente. Rubrica. Conclusio. clvj.

Mortuo actore etiā in cā beneficiali surrogatoqꝫ alio ꝑ papā necesse est reo absenti cōtra quē ꝓcedebat̄ ꝑ audiētiā intimare surrogatū venisse ad causam aliquo casu ꝛ ecōtra: ꝙ nō credo. Consilia. Rō diuersitatis: qꝛ mortuo actore reus est cōsecutus suā intētionē de iure qꝛ re ipsa ab actoris petitione absolutus: qꝛ mortuo actore morit̄ cū eo sua petitio cū sit ꝑsonalis. in aut. de nup. §. deinceps. iō finita est lis nisi re⁹ velit plus ꝓseq̄. no. in nouella in. c. vt hi ꝯtra quos. qđ nō est presūmēdū ꝙ videlicet re⁹ se expēn. ꝛ lite fatiget sine causa. ff. de inoffi. testa. ꝛ. l. j. ꝛ. ij. sꝫ in actore sec⁹: qꝛ donec habeat sn̄iam lis nō est finita quo ad eū: sed durat ei⁹ petitio q̄ dirigēda est ꝯtra illos quorum interest vt dicto. c. vt hi contra quos. igit̄ primo casu opus est intimare rem verisimilem. Secundo casu hmōi verisimilitudine cessante secus.

¶ Ut lite pendente. Rubrica. Conclusio. clvij.

Aditor pōt inhibitionē quā coanditor a quo ad eū fuit appellatū fecit intimare ad ꝑtes nō tñ inhibere: dñi dubitauerūt. Cōsilia. Primū nō hꝫ dubiū Scđm eget distinctiōe: qꝛ aut vult inhibere in tota cā: ꝛ tūc nō pōt nisi periculum immineret: qꝛ nō hꝫ iurisditionē in principali nisi in euētū. Aut vult simpliciter ihibere ne aliq̄d in preiudiciū iurisditiōis talis quā hꝫ in lite q̄ corā eo pēdet attentet̄: ꝛ tūc pōt: qꝛ lis censet̄ lꝫ talis qualis coram eo pēdere citatiōe ab eo decreta et executa: vt cle. ij. vt lite pē. ꝛ est ita iustū tūc nihil attentari sicut alias: igit̄.

¶ De regula. De ꝓba. Rub. Cōclusio. clviij.

Monachus [a] dicens se electuꝫ ad studēdū ad pensionem. xxxv. librarum ꝑm benedictinam sibiqꝫ satisfactū de pensione per trienniū

a ¶ Monachus ꝑm regulāꝫ beati benedicti in claustrū morari prec[illegible]itur. xvj. q. j. iuxtā calcedonēse. vnde etiā precēptiue dicit̄ ꝙ monachus claustro sit ꝯtētus: qꝛ sicut piscis sine aqua caret vita: ita monachus sine claustro ea. cau. et. q. c. placuit.

et abinde c...atum ob hoc agens in petitorio non probat per literas testimoniales vicariorum abbatis de quorũ vicariatu non constat: confirmatur dum conuẽtus bona ⁊ administratorem bonis abbatis et abbatie distincta non habeat: nec per literas speciales narrãtes electionem factam lz non ẽm formam benedictine et ea autoritate apostolica ex certa scientia confirmantes: nec per premissa oĩa simul. Consilia. Conclusio ista hz quatuor partes. Prima pars est clara: qꝛ idẽ iudicium de his que non sunt ⁊ de his que non apparent. ff. de contra. emp. l. in lege. Patet secũdus: qꝛ confirmatio extraiudicialis et voluntaria prelati vel procuratoris ecclesie vel domino non preiudicat: no. ⁊ probatur a contrario extra de in inte. resti. aduersus. li. vi. ⁊ no. de conuersio. coniuga. ex parte. Patet ẽm per. c. edoceri. de rescrip. cum ibi not. Patet tertiũ: qꝛ ista narratio non procedit a verbis pape pe clemen. j. de proba. cum ibi no. Nec ob. verbum ex certa scientia: quia illud verbum non tollit expressam surreptionem que papam decepit ad ita faciendum et dicendũ: sz tollit effectum expressum de benedictina non seruata. Nam ad excogitata sola certa scientia referẽ. l. si per errorẽ. ff. de iuris. om. iudi. Mõ nõ est verisimile qꝺ papa cogitauerit narrata fuisse falsa: immo verisimile est qꝺ voluerit suã affirmationem intelligendam fore sic. c. si preces veritate nitanẽ. de rescrip. ex parte. Patet quartum per. l. spadonem. §. qui iura. ff. de cura. tuto. ⁊c.

¶ De regulari. De alimen. Rubrica. Conclusio. clix.

In casu proxime maxime post conclusionem non est locus alimẽtorum monachi antedicti. Consilia. Pro iustificatione huius cõclusionis vide ea q̃ scripsi supra in cõclusione. lxxxviij. et not. de accusa. ex parte in fin.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. clx.

Sia tp̃e publicationis processuum executorum artantium infra vj. dies ⁊c. ille cõtra quem ⁊c. existẽs in loco remoto ad quinqꝫ dietas appellauerit infra. xxv. dies ex cã probabili probaueritqꝫ per tres testes insinuationẽ factam solum per tres dies ante: danda est absolutio ad cautelam. Consilia. Rõ: qꝛ illi. vj. dies solum a tp̃e scientie computãtur. ff. de calum. l. annus. ff. de edili. edic. l. cũ ser. Modo legitima appellatio in tp̃e hmõi intermedio hoc casu bene suspẽdit: vt. c. preterea. de appella. et ibi no. per. Inno.

¶ De probationibus. Rubrica. Conclusio. clxj.

Monachus prioratum habens impetrans primus in data prioratum alium in articulis quos contra scõm in data dedit: det se expresse ꝓfessum ⁊ aduersarius negat tenetur probare ꝓfessionem: sz si aduersarius confitetur illũ fuisse priorem ⁊ producat literã abbatis factam etiã lite peñ. in qua narretur qꝺ ipse abbas facta inquisitione cum monachis sui monasterij repperit ipsum esse expresse monachum et a iuuentute ibi monachatum iuretqꝫ et ad mandatum auditoris idem monachus se expresse professum: sic videtur sufficienter probata ꝓfessio. Consilia. Materiam huius conclusionis que eo modo quo ponitur dubium non hꝫ: vide supra conclusione. lxxvj.

¶ De concessione preben. Rubrica. Conclusio. clxij.

Monasteriũ cõtra impetrãtem ad eius collationẽ q̃ vicariã parochialis ecclesie acceptauit dans dictam ecclesiã totũ cũ oibus fructib⁹ ⁊ ptinentijs eiusdẽ ptinere ad ipm: admitti dꝫ ad ꝓbãdũ. Cõsilia. Ergo vicaria põt vniri ⁊ annexari monasterio rectoria penes aliud monasteriũ existẽte. Si enim loqueremur de mo

nasterio hn̄te rectoriā nō esset nisi qdā cōsolidatio: qꝛ penes eūdē rectoria ꝛ vicaria esse nō pn̄t: sicut nec ꝓprietas nec vsusfruct⁹: vt l. vsufructui. ff. si vsufruc. pe. cū simil. Sed hoc non obstāte aliqui reputāt dubiū: puto tn̄ cōclusionē intelligi dū totā ecclesiā monachi sibi vendicant negantes perpetuam vicariam ibi esse.

¶ De iure patronatus. Rubrica.

Conclusio. clxiij.

COllatio facta spreto patrono nulla est ipso iure. xvj. q. vij. decernim⁹. lꝫ Hug. exponat ibi irritā id est irritādā cōtra verbi ꝓprietatē: a qua tn̄ in dubio nō recedit̄. ff. de legi. in. l. nō aliter. Nec ob. c. nobis. de iurepa. in fi. qꝛ ibi exponē dū irritāda. i. itrita nūtiāda: ne corrigat decernim⁹. ar. l. ista. C. de inoffi. testa. Simile de elec. cū post petitionē. in fi. vide supra Alex. post Federi. de lap. ꝙ id tenere videnẗ de re. ꝑmuta. c. j. lib. vj. in. iij. vel. iiij. parte. j. vel. ij. q. Dic de hoc vt infra dixi.

¶ De confessis. Rubrica.

Conclusio. clxiiij.

COnfessio procuratoris nocet dn̄o etiā reuocati: si reuocatio ad aduersariū vel iudicem nō peruenit. de confes. c. vlti. iuncto. c. mādato de procura. Consilia. Uide de materia huius conclusionis infra in quadam conclusione. in. c. mandato. allegato. ꝛ cle. cum illusio. de renuntia. per paulum ꝛ alios.

¶ De fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio. clxv.

SI notarius qui ex cōmissione superioris de prothocolo notarij[a] mortui extraxit instrum̄etū super vēditione certe dom⁹ posuerit hāc clausulā in instrumento vꝫ domū inquātū se extēdebat a solario vsqꝫ ad celū ꝗ tn̄ i dicto ꝓthocolo nō erat casu quo in solario superiori erant camere superiores nō pertinētes ad vēditorem et omisit interlineaturā ꝙ videẗ esse de eadē manu qua dicit̄ istā domū vēditā cōfrontari cū illo solario superiori tale instrumentū eo ipso probatur falsum ꝛ ꝙ verbū ꝛc. positū in prothocolo se non extendat ad tales clausulas substātiales. per not. Inno. in. c. fraternitatis. circa princi. de hereti. Consilia. Ratio qꝛ instrumentum quod plus vel aliter continet quā res gesta in veritate se habeat maxime circa substantialia falsum est: per no. Inno. vbi supra. Modo ita est ꝙ istud instrumētū plus continet in hoc quod addit de suo vltra tenorem prothocoli ꝛ aliter ꝗ̄ res se habeat in hoc quod omittit id quod declarabit quantitatem rei vendite: igitur ꝛc.

[a] ¶ De prothocolo notarij. Quid sit ꝓthocolū et vn̄ dicat̄: vide in aut. de tabellio. §. vlti. i[...]l. Et an ꝓthocolū fidē faciat ꝛ alia de ꝓthocolo vide qđ notauit Albe. C. de fide i[n]stru. l. cōtractus.

¶ De officio delegati. Rubrica.

Conclusio. clxvj.

CApitulum sede vacante non potest vti iurisditione a papa ꝑ mortuo e[pisc]o delegato: nec ꝑ cōsequēs processus pauperū expectan. purificare loco episcopi. fa. not. Joan. and. de hereti. ad abolendā. super vltima glos. vbi hoc tenuit etiā in

delegatione iuris qđ forti⁹ est lʒ Jo.mo.cõtrariũ.in.c.vno.de maio.ꝛ obe.lib.vj.Cõsilia.Pro quo Jo.mo.facit de rescrip.eã te.Solutio ibi loquit in mãdato oneroso mãdatorio de ꝓuisione fienda quod nõ dirigit successori.i.capitulo nisi cũ successiõe. Et nos ibi loquimur in mandato iurisditionis quod cõcernit solũ dignitatem cui dirigitur:ꝛ est stricte tenendum in terminis suis vt ibi not.Inno.Dic vt not.super dicta glo.vltima.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.clxvij.

PEr illa verba si non sit alteri ius quesitũ tollit ius ad rẽ.Cõsilia.Uerũ est de iure ad rẽ qđ querit ex acceptione: qꝛ id palatij vsurpatio seu obseruatio obtinuit:ꝛ ita seruat papa sciẽte ꝛ tacite approbante:secus aũt ẜm Martinum de salua:ꝛ alios modernos plures ꝛ quasi hodie videt velle sequi palatium de iure ad rẽ alio mõ quesito vcʒ per electionẽ aut per patroni clerici vel laici presentationẽ: qꝛ illud non videt papa velle tollere in dubio.no.Jo.an.de preben.si postq̃. Et ipse post Con. po.de rescrip.causam. Preterea clausula predicta ponit ad diminutionem: igitur nõ debet operari augmentum ꝛc.

¶De libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio.clxviij.

IN causa prophana nõ põt articulari de nõ cõtẽtis in libello: qꝛ in illis nõ põt dici testata lis. Consilia. Intellige vel de faciẽtib⁹ directe vel indirecte necessario vel adminiculatiue ad illa.

¶De iniurijs Rubrica.

Conclusio.clxix.

SI ille de cuius iurisditione nõ constet condẽnauit in actione famosa capitulariter aliquẽ:punitur ac si priuatus talẽ sine cã occidisset seu diffamasset: vt.ff.ad.l.iul.repe.l.iulia.in fi.ꝛ decernitur sententia nulla.C.si a non cõpe.iudi.per totum. Consilia.Nõ habet dubium:qꝛ casus est vbi supra.

¶De iniurijs. Rubrica. Conclusio.clxx.

ACtio inde cõpetẽs nõ dꝛ pretoria sʒ perpetua.C.de fa.l.vna.cũ ibi not.ꝛ.ff.de iniur.l.cornelia.cum ibi not.Consilia.Uide materiã in remissionibus hic tactis:ꝛ per Cy.de iniur.l.si nõ conuicij. ꝛ Jo. and.in additione Specu.eodem titulo.

¶De iudicijs. Rubrica.

Coclusio.clxxi.

CItatus [a] personaliter coram papa de mãdato vel iuramẽto fidelitatis quo imperatori astringit se nõ bñ excusat nec pro eo ꝙ accessus per terrã imperatoris nõ sit tutus:sed bene exceptio de senio vel corporali debilitate:quod itinerare vel equitare impediat. Cõsilia. Ratio primi:qꝛ in quocũq; fidelitatis iuramento vel persona semper supremi superioris censetur excepta: vt extra de iureiuran.veniẽtes.cum cõcor.ibi not.in.l.imperialẽ.

[a] ¶Citat⁹. Alex.cõsi.ij. incip.visis. col.vij.versi. ꝛ nõ dubiũ. l.j.vol.dicit qđ princeps põt semper tollere citationẽ causa subsistẽte ꝑ glos.quã dicit notabilẽ. in.l.antepe. ff.ex q.can. maio.

§.si.de

§.ff.de prohi.feu.alie.per Federi. Ratio scdi:qꝛ imperatoꝛ qui est vasallus ecclesie:vt.c. ego ludouicus.presumit vna cum suis terris ad ecclesiā romanā: deuotionē ꝛ fidelitatē habere: igitur.ff.q met.cau.l.non est verisimile. Tertiū est de se euidens.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.clxxij.

COllatio facta canonicoregulari de beneficio cōsueto solū clericis secularib⁹ assignari est nulla:nec excusat negligentiā conferre vel presentare habētis quominus habeat locū deuolutio ad superiorē. Cōsilia. Non ob.not.Inno.de cōces.preben.cū nostris.qꝛ loquūtur in casu quo collatio tenet ipso iure lꝫ priuari possit propter crimen:vt.c.inter dilectos.de excessi.prela.ꝛ.c.accedēs.de accu. ꝛ not.Compo.de elec.q sicut.et Innocen.de conces.preben.proposuit.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.clxxiij.

ARticuli de priuilegio Urbani quarti cōcesso certo collegio regulariū qđ ad talia bñficia in quib⁹ patronatus tēpore priuilegij habebant ꝛ possunt suos canonicos presentare: itē q pro eo tēpore in tali bñficio ius patronat⁹ habeāt: sunt boni ꝛ sufficiētes ad eneruandū materiā dicte deuolutionis. Consilia.Conclusio dubiū non habet.

¶De sentētia excōicationis. Rubrica.

Cōclusio.clxxiiij.

UBi per cōtrarias assertiones partiū contumacia,p qua est aliquis excōicatus reddit dubia pbabiliter non impedit absolutio:nec ante oia artādus est excōicatus ad satisfactionē expensarū:vel ad deponendū pecuniā p eisdē: vt.c.venerabilibus.§.idē est.ꝛ de senten.excō.lib.vj. Consilia. Intelligo conclusionē de assertionib⁹ ex probabilibus ꝛ verisimilib⁹ causis factis:qꝛ aliter dubiū nō faceret.per not.Cy.C.de procura.l.j.

¶De sententia excōicationis. Rubrica.

Conclusio.clxx.

SI non cōtumax[a] vt cōtumax excōicet per iurisditionē alias non habentē:valet excōicatio: sed iniusta est.Cōsilia. Probat:qꝛ talis eget absolutiōe. tex.de senten.excō.sacro.§.j.fa.xj.q.iij.c.j.

a ¶Contumax. Not.q cōtumax sm Isid.est q cōparere debet in iudicio:et non cōparet Etiā qñq ve re:qñ dicit expresse iudici vel eius nūtio ipsum [illegible] ci tanti q non cōparebit coram ipso. Ficte qñ latitat aut facit q citatio ad ipsum nō puen iat:vel q vocē iudicis audire contēnit: lꝫ hoc vltimo casu posset dici vere ꝯtumax et nō presumpt[illegible].

De officio delegati. Rubrica.

Conclusio.clxxvj.

AUditoꝛ cui mādat q si inuenerit illū cuius beneficiū est impetratū tanꝗ vacās per eius nō promotionē ꝛc.per verisimiles cōiecturas non fuisse promotū prefigit ei tēpus infra qđ vocat de promotione ve de impedimēto aut dispēsatiōe ipsi⁹ informatione huiusmodi.debet primo vocare partem.Consilia.Ratio qꝛ verbum reppereris propter qđ adijcit in persona iudicis ꝛ circa materiā iudicialē accipitur pro verbo si constiterit.ar.ff.loca.si

vno anno.cum in iudicialib⁹ semper requirat partis vocatio.de maio.⁊ obe.inter quatuor.de testi. In nomine dñi. Itē forsan ſm quendā dñm aliter:⁊ nō valet prefictio tanq̄ facta forma non ser uata.de offi.deleg.c.venerabili.de rescrip.cum dilecta.de resti.spo lia.pisanis.de elect.prouida.lib.vj. Sed hoc dñis non placuit.q: ordo ille ſm eos non apponit̄ hic studiose per papam vt faciat for mam.alleg.no.Inno.in dicto.c.cum dilecta.in glos.not. Pro ordi ne.Item quia vocatio non tam ordinem q̄ ordinis formā q̄ par tis iustitiam concernit.

¶De offi.delegati. Rubrica.
Conclusio.clxxvij.

In casu cōclusionis proxime precedētis si ta lis ⁊c.non pbauit infra terminū:pro motionē: impedimentū vel dispensationē: tñ iudex equitate dictāte ppter graue preiudiciū maxime ali quo verisimili colore faciēte pro illo:poterit aliū ter minū dare: maxime si aliqd probabile alleget̄: puta dispensatio autoritate apostolica facta ⁊c. Nō ob.c.corā.de resti in inte:qd pro cōtrario alle.Cōsilia. Facit.ff.de iudi.l.nōnūq̄. ⁊.l. ⁊ post edictū.in princi.vbi post peremptoriū datur aliud. Eo q͛ te a nui.Ꝺ. in vna cōclusione permutationē factā non valere monebar hoc motiuo:q: facta per ep̄m contēpto patrono est nulla.xvj. q.vij.decernimus.nā non collatio sed institutio ad eum pertinet: igitur ⁊c.arg.cum in illis.de preben.in.vj. Itē q: debet patronus vocari renūtiatione.per not.in.c.admonet.⁊.c.q͛ in dubijs.⁊.c.cū illusio.qd dicit culpam in faciētibus renuntiationē non vocatis patronis qui debuerunt inquiri: et in hoc casu locum non habet equitas.c.licet.in.vj.⁊ cle.vnica.de re.permuta.que habet locū ca rētib⁹: et ita videt̄ notasse Jo.an.super glos.q̄d in penultima sup pletione.Itē q: illa eq̄tas exorbitās nō habet locū nisi in cessione iuris vtētibus ⁊ permutātibus ſm formā iuris: modo est forma iuris q͛ vocent̄ patroni ⁊c.⁊ aliter facere est cōtra iura ⁊c.Item q: equitas exorbitās inducta in fauorē certarū personarū debet sic interpretari q͛ alijs non noceat nisi quāto minus potest ⁊c.l.nec annus.C.de emāci.libe.⁊.c.quāuis. de rescrip.in.vj. Igitur equi tas.c.licet.⁊ cle.alle.sic est interpretanda in fauorē permutare vo lentium: q͛ quāto minus potest preiudicet patronis de quorum preiudicio principaliter nō est cogitatū:vt videlicet presentet̄ vel sit presentatio volūtaria eius quē voluerint:⁊ sit in potestate eoꝝ permutationē eorū impedire vel saltem necessaria vt satifiat iuri eorū in presentatione permutantiū.aliqua eñ quādoq̄ sic fiūt so lum vt satifiat iuri. de renun.c.si de causa.sic hic vltra vertit̄ in teresse patroni q̄ se poterit cōtra permutationē opponere ꝓ suo interesse.tunc aūt dico locū esse necessario presentationi: cum vel patronus vocatus fuit ⁊ in renūtiatione consensit: vel cum per mutatio fit propter vtilitatē ecclesie euidenter ⁊ vocatus patron⁹ nō habet iustā causam quam possit opponere cōtra ipsam. ar.de his q̄ fi.a maio.par.ca.c.j.vbi vocatus nō esset patron⁹ nec renū tiationi cōsensit:vel vocatus cōtra cū iusta causa reclamaret: tūc dicerē locū esse presentationi voluntarie. Ratio primi mēbri quo

a ¶Nō valere. Nota qd autoritas de pmutatione suoꝝ inferiorū nō pertinet ad ep̄m nec valet:nisi ad ip̄z pertineat collatio vel institutio illorū bñficiorū: sꝫ ptinet ad eū ad quē collatio vel istitutio pertinet. ar.c.ad hoc ꝗ.fi.de offic. Archi.⁊in.c. super eo.in fi.in ver.presentandus.

ad primam partē.per no.in cle.vnica.alle.in glo.penul.in fine. Nō quo ad secūdū q: quo ad vtilitatē ecclesiasticam non debet aliquis cōtra epm ad quem principaliter pertinet sine causa rationabili exaudiri.p.c.j.alle.cū similib⁹. Ratio secundi membri quo ad partem primā:q: equitas.c.ij.z cle.j.alle.locū hñt seclusa culpa ex parte permutantiū ꝑ notatis in supp ositione prime alle.Itē z solū in permutantibus ꝓm iura.in dicto.c.ij.z in confessione iure vtētibus vt in cle.alle.z ita optime facit glo.in dicta cle.Quo ad secūdā partē ratio est clara:q: alias frustra vocaretur per rationē.c.j.de his q̄ fi.a ma.par.ca.Preterea maius preiudicium esset patronis permutationē valere lz irritāda foret:ꝙ si irritata esset ipso iure: q: primo casu impediret p̄sentare illa nō cassata.p no.de elec.consideramus.Scḋo casu nō: et tamen per rōnem tactam de minori p̄iudicio interpretandū est. Item cōsensus inquirendus scḋm oēs eandem vim habere dz sicut haberet ius presentandi cum loco illius succedat:z maxime:q:.c.quesitū.de re.pmu.nullo modo de illius patroni p̄sentantis preiudicio cogitauit:igit̃ zc.faciūt iura dicētia ꝙ res subrogata zc. lz fatear ꝙ alias sit generale vcz ꝙ cū expeditio alicuius actus spectat ad aliquez cū consensu vel consilio alterius: expeditio facta sine hmōi consensu vel consilio bene valet ipso iure.de electio.ꝙ sicut.de p̄scrip.cum in ecclesijs.de his q̄ fi. a p̄la. cū vos.de arbi.cum olim.xij.q.ij.si qua de rebus.per no. Inno.de re.eccle. nō alie. c.j.in.vj.z glo.in regula ratū.et regula is qui tacet.in.vj.in questionibus ibidem disputatis z adde ad hec ea que dico.j. in quadam conclusione.

¶De rerum permutatio. Rubrica. Cōclusio.clxxviij.

Non promotus vltimo die anni de quo in ca. licet canō:z.c.cōmissa.de elec.li.vj. nō potest permutare ꝓm Jo.an.in.q.per eū disputata in regula mora.li.vj. Cōsilia.ego fui contra:per glo.in.c.vnico.de re.permuta.in cle. sed non fui exauditus.vide sup hoc no.Jo.an.in.q.per eum disputata ĩ reg. mora.de re.iuris.lib.vj.Item ꝙ si priuatus per.c.lz canon. obtinuit habilitatem et gratiā de prouisione nouiter faciēda sic ꝙ ante dimitteret ecclesiā et ꝙ infra annū a data gratie faceret casu quo ei fieret prouisio ad sacerdotiū promoueri:currit annus cū repetitione pene.c.lz canon.a data presentium sicut in.c. cū ex eo.ti. z li.ego contra per rationē.c.statutuz eo.ti.z li.z no.Jo.an.in regula in penis.z Guil.gal.sed nō fuim⁹ exauditi licet eadē pena.c.licet.tollat ius in re zc. z adde hec ad dicta.s. conclusione.xvj. Item super hoc vtrū valeat processus habitus cū procuratore minori.xxv.annis.Nō ob.ꝙ de hoc fuerit ꝑpositū si fuit iudicatum ꝑ processu errore expressato.an tñ sententie acquieuerūt ambe partes diuersa fuerunt,consilia:q: quatuor tenuerunt pro processu z ceteri quinq; cōtra: de quo dic plenissime vt dixi.s. in quadam conclusione.

¶De rerum permutatio. Rubrica. Conclusio.clxxix.

Permutatio facta cōtēpto patrono valet ipso iure.Ego contra per dictā glo.z id quod no. Jo.an eodem ti: licet.li.vj.super glo.q̄d si in suppositione antepenul.sed non fui exauditus.allegabam alia que omitto.

¶De electione. Rubrica. Conclusio.clxxx.

Si priuatus per.c.licet canon. obtinuit habilitatē et gratiā de ꝓuisione noua fiēda:sic ꝙ ante dimitteret ecclesiā z ꝙ infra annū a data gratie se faceret casu quo ei ꝓuisio fieret ad sacros ordines ꝓmoueri: currit ann⁹ cū repetitiōe pene. c.licet canon.a data presentium sicut.c.cum ex eo.eo.titu.z li.Ego cōtra p rationē.c.statutū.eo. ti.et li.Et no. Jo.an.in regula in penis. et Guil.gal.et non fuimus exauditi licet adderem ꝙ pena.c.licet tollit ius in re.

¶De rerum permutatione. Rubrica.

Conclusio.clxxxi.

In eo quod tenui permutationē factam contē
pto patrono nō valere:mouebar hoc mo
tiuo:qꝛ collatio facta ꝑ episcopū cōtempto patrono
est nulla.xvi.q.vij.decernimus. Nam non collatio
sed institutio ad eū pertinet.Igit̄.ar.de p̄bē. cū in il
lis.lib.vj.Itē qꝛ dꝫ patronꝰ vocari in renūtiatione:
ꝑ no.in.c.admonet.ꝛ.c.ꝙ in dubijs.ꝛ.c.illud.qđ cōtradic.culpaꝫ
in facientibus renūtiationē nō vocatis patronis q̄ debuerūt in-
quirere ꝛ in hoc casu nō habet equitas.c.licet canō.li.vj.ꝛ cle.vni
ca.de re.permuta.quod habet locū carentibus: ꝛ ibi videtur no-
tasse Joan.an.in glo.in ver.quid si in penul.suppositione. Item
qꝛ illa equitas exorbitans non habet locum nisi in cōcessione iu-
ris vtentibus ꝛ permutantibus scđm formam iuris nō forma iu-
ris ꝙ vocentur patroni ꝛc.Et aliter facere est cōtra iura igitur ꝛc.
Item quia exorbitans inducta in fauorem certarum personarū
debet sic interpretari:qꝛ alijs non noceat nisi quantum minus:
est lex nec cuius.C.de emanci.libe.ꝛ.c. quāuis.de rescriptis.l. vj.
Igitur equitas.c.licet canon.ꝛ cle.alle.sic est interpretanda in fa-
uorem permutare volentium:vt quantum minus potest preiudi
cet patronis de quorum preiudicio principaliter non est cogita-
a tum vt videlicet presentent:[a] vel presentatione voluntaria vide-
licet quem voluerint: et sit in potestate eorum impetrare:vel sal-
tem necessaria vt satisfaciat iuri eorum in presentatione permu-
tari. Aliqua enim sic fiunt quandoq3 solum. vt satisfaciant iuri.
de renuntiatio.c.si de cau.poss.cum ecclesia. Sed hic vltra vertit
interesse patroni qui poterit formam contra permutationem op
ponere pro suo interesse. Tunc autem dico locum esse necessarie
presentationi:cum videlicet patronus vocatus fuit:et in renun-
tiatione consensit vel cum permutatio fit propter vtilitatem ec-
clesie euidentem ꝛ vocatus patronus non habet iustam causam
quam posset opponere contra ipsum.ar.de ijs que fi.a maio. par.
ca.c.ij:vbi autem non esset vocatus patronus nec renuntiationi
consensisset vel vocatus cum iusta causa reclamaret:tunc dicereꝫ
locum esse presentationi voluntarie . Ratio primi membri quo
ad primam partem per no.in clemen.ista alle.in glo.pen.in fine.
Ratio quo ad secundam:quia contra vtilitatem ecclesiarum nō
debet aliquis contra episcopum ad quem principaliter pertinet
sine causa exaudiri per .c.j.alleg.cum similibus.Ratio secūdi mē
bri quo ad primam partem:quia equitas.c.licet.et cle.alleg. locū
haberet seclusa culpa ex parte permutantium per no.in supposi-
tione proxime alle.Item et solum in permutationibus secundū
iura vt dicto.c.licet.ꝛ in concessione iure vtentibus: vt in clemē.
alle.ꝛ ita optime facit glo.j.dicte cle.Quo ad scđam partem.Non
est clara:quia frustra vocaretur alias per.c.ratione.in.c.j.de his q̄
fiunt a maio. parte ca.alleg . Preterea maius preiudicium esset
patronis permutationem valere licet irritanda foret q̄3 esset si ir-
rita esset ipso iure:qꝛ posito casu impedirentur presentare illa nō
cassata per no.de elec.cōsideramus. Secundo casu non:ꝛ tamen

a ¶Presen-
tēt. Nota ꝙ
sentatio pti
net ad patro
nos. Et de
duobus pre
sentatis q̄s
sit potior:no
ta extra đ iu
re patro. cuꝫ
anteꝫ. Et de
tali presenta
tione nota ꝑ
Gof.ꝛ Host.
in sum.ꝛ spe
cu.eo. tit. de
iurepatro.

per rationem tactā de minori preiudicio interpretan dū est. Itē consensus requirendus scdm omnnes eandē vim habere debet sicut haberet ius presentādi ꝛ loco illius succedat: et maxime qꝛ c.questitū.de re.permut.nullo modo de illius patroni presentantis p̄iudicio cogitauit ꝛc.faciūt iura dicētia qꝛ res surrogata ꝛc. licet fateor:qꝛ alias sit regulare videlicet ꝙ cū expeditio alicuius actus spectat ad aliquē cū consensu vel consilio alterius:expeditio facta sine huiusmodi cōsilio vel consensu bene valet ipso iure de ele.ꝙ sicut.de prebē.cum in ecclesijs. de his que fi.a prela.cum vos.de arbi.cum olim.xij.q.ij. si qua. de re.eccle. non alie. ca.j.in fi.lib.vj.et in re.non firmatur. eo.lib. Saluis not.iuris regu. rati.ꝛ regu.ratum.ꝛ regu.is qui tacet.lib.vj.in questione vꝫ disputata de hoc per Alex.post Fede.ꝛ Lap.in.c.licet.

¶De procura.De indi. Rubrica.

Conclusio.clxxxij.

An valet processus habitus cum procuratore minorum.xxv.annis nō obstante ꝙ de hoc fuerit propositum ꝛ iudicatum pro processu errore expressato cui tamen sententie acquieuerunt ambe partes? Diuisa fuerunt. Consilia.Qꝛ quatuor tenuerunt pro processu: videlicet domini Simon.de regio.Robertus de straton. Galhardus de noua ecclesia:ꝛ ego Ceteri quinqꝫ contra: vꝫ.P.de sar. Tho. de amanticis Guil.gal.Jo.de vayrolis.Arnoldus terreni:ꝛ.P.de narra. Ratio principalis per tex.c.qui generaliter.in fi.qui loquitur perverbū deputari nequibit:ꝛ per no.in.l.exigēdum.C.eo. videlicet de procura. Item ꝙ persona minoris est ipso iure minus legitima immo inhabilis standi in iudicio.C. qui legit. personam standi in iudi.habeant.quasi per totum.C.de procura.non eo minus. Salno.c.si annum.de iudi.lib.vj. alle.fuerunt not. in cle. religiosus. de procura.in cle.ꝛ no.Joā.an.in nouel.de procu.in nostra.super glo.quando dicatur in secunda suppositione. allegabatur etiam quia sententia super hoc lata non potuit de non procuratore facere procuratorem not. Innoc.in.c.super literis de procura. Nec etiam consensus partis nec iudicis cum inhabili dispensare cōtra.l.superioris: itē quia error sententie male tollit presumptum contrarium partis alleg.glo.c.si annum. In contrarium mouebar ex no.Host.ꝛ Jaco.de are.ꝛ Joā.and.de procu.nō inste.supra eo.li.vj. qui generaliter.in nouella vbi Jo.an.hoc tenet expresse. Item mouebar ex tactis per me super folio.iiij.colla.ij.Dicebam enim ꝙ minor curatorem non habens per se nō est habilis ipso iure:licet in hoc habeat personam non legitimam:qꝛ repelli potest ne in preiudicium partis cōdemnatus restitui posset[a] sed in hoc non fuit exauditus:ꝛ forsan bene per.l.clare.C.de autori.prestan.ꝛ ibi not.per.l.fi.C.de legi.tuto.ꝛ per no. in.l. non eo minꝰ. in prin.et ad no.Inno.in.c.preterea.de eta.et qualita.ꝛ.l. si curatorem.C.de in integ.resti.minor. A contrario responsum fuit ꝙ loquitur in extraiudicialibus.Sed in veritate hoc saltē mihi negari non pōt quin videlicet saltim pro se ꝛ sui fauore valeat processus habitus cum eo.l.non eo minus.ꝛ cōtra se in casibꝰ infra

a ¶Restitui posset. Nota quod minor postqꝫ impleuit.xxv.annum potest petere restitutionem in integruꝫ nō solū in [illegible]one q̄ demit d̄ patrimonio: sed etiā in lesiōe lucri cessantis d̄ his tamen soluꝫ in quibus lesus est infra xxv. annuꝫ. vide glos.in c.ij. de resti. in integ. in ver. restituimus.

no. ex quo concludit quod nō est iure ipso omnino inhabilis: anteq̄ eīm emanarēt iura inhabilia habilis erat ut de se patet. Jura eīm q̄ reddūt processum nullū habitū cū minore ⁊c. sunt iura specialia solū inducta in fauorē contra ius cōe primeuū. ut. l. nō eo minus. ergo ab eis faciliter receditur. ff. de testa. mili. l. eius mili tis. in aut. de re. ecclesi. nō aliter §. qz vero verisimile. ⁊ ff. de pac. si vnus §. pact⁹. ver. qđ in specie dat. Itē nec debēt talia extēdi ad alios ⁊c. ut regula priuilegiū ⁊ regula in argumentū. de re. iuris. li. vj. immo ut verius loquar nō est inhabilitatus per iura licet iura processum cū eo habitū in quantū sibi preiudicat reddant nullū: sicut de prescrip. dicit. C. in q̄. cau. in integ. resti. nō est necess. l. fi. Et hoc subtilius. preterea nec sunt talia extēdēda extra casus expressos: qz videntur a primeuo iure exorbitantia. ar. regule q̄ a iure: nec reperies aliquod ius in cōtrariū: qz tex. dicētes minorē nō esse personā legitimā loquunt solū ubi per se minor in sui preiudicio interueniret: ⁊ ita videt expresse notare glo. vez q̄ non pro se tñ pro alio pōt minor interuenire in iudicio: qz sibi imputet ⁊c. insti. q̄ pe. ⁊ ex qb⁹ cau. maio. nō pos. §. pen. ff. de minor. l. cū mandato. in fi. nō eīm video quare nō posset minor esse ita procurator sicut aduocatus vel iudex: ⁊ per hoc est responsum ad alleg. in contrariū. Ad tex. eīm. c. q̄ generaliter. in fi. cū dicit deputari nequibit subaudiā vez cū effectu: qz repelli poterit per partē: ⁊ opi. concordentur. Ad not. in cle. Religiosus. ⁊ in. c. in nostra responsum est minorē oino nō esse inhabilē: qz immo certis casibus ⁊c. vez cū de iure persone agit. C. qñ leper. l. fi. ⁊ no. in. l. clare. alle. Itē pro cōiunctis personis. ut ibi not. l. minor. ff. de procura. Tertio in causa beneficiali. c. si annū. alleg. Quarto semper in sui fauorem. ut. l. nō eo minus. quinimmo dicit lex q̄ censet legitimus defensor in casibus quibus nō pōt restitui. ut dicit. l. minor. §. alleg. licet cōtrarium videat notari ibidem quod intelligo parte opponēte ⁊c. cōiunge hoc cū eo quod habes supra. folio. iiij. in fine.

¶ De testibus. Rubrica.

Conclusio. clxxxiij.

Assertioni Cardi. credit in his q̄ agunt corā eo in causis sibi cōmissis. de accus. c. cū dilectus. in gl. hodie aūt Itē q̄ si legatus asserens ep̄m sibi obsequentem de mandato ab ipso viua voce eidē facto recepisse resignationem beneficij ex causa permutationis illud cōferat ⁊ partis aduerse procurator positionez de veritate dicte assertiōis factā cōfessus fuerit: dicte assertioni standū est: licet alias cōfessio partis in beneficialibus nō sufficiat: maxime quo ad effectū adiudicat. no. Joā. and. de eo qui cogno. consangui. vxo. sue.

¶ De procuratoribus. Rubrica. Conclusio. clxxxiiij.

Processus habitus in prima ⁊ in secunda instantia cum Albiso de medicis ut cum procurator constitutus tñ sub nomine Bartholomei valet: maxime si non est alius habens tale nomen: ⁊ presertim si fuerit hoc per constituentem in tertia instantia declaratum.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. clxxxv.

Licet cū agit cōtra vniuersitatē ciuiliter noīa constituentium vniuersitatē nō sunt exprimēda. no. Inno. de ordi. cogni. cū dilectus. tñ cum agetur contra consules vel alios vniuersitatē constituētes maxime propter crimen exprimenda sunt nomina in cōmissione citationis ac libelli: ita q̄ aliter citatio facta per edictū ne personaliter cōparendo nō artat per no. in dicta gl. qz successor

nō tenet de delicto predecessoris. hoc casu no. Inno. de immunitate ecclesia. aduersus rc.

¶De his qui vi. Rubrica.

¶De libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio. clxxxvi.

Ubi quis agit ad res oblatas per vim vel metū vel per dolū opz q in libello exprimat res quas exprimere potest: et hoc sufficit: super quo vide no. Innocen. qd met. cau. super eo. et in dicto. c. cum dilectus. glo. iij. Item volunt quidam dicere in citatione per edictū vt artet personaliter ad comparendū sub pena excōmu. sed facit in cōtrariū quod not. in dicta. iij. glo. in fine.

¶De lit. cōtesta. De dolo et contumacia. Rubrica.

Conclusio. clxxxvij.

Citatus etiam personaliter non comparens contra quem proceditur per audientiam contradictarū lite non contest. puta in causa appellationis a diffinitiua rc. non est excommunicandus. per not. de electio. c. statuimus. sed dubito de citatione personali rc.

¶De dolo. Rubrica. Conclusio. clxxxviij.

Ut citatus[a] excōmunicetur de citatione facta per edictum: non sufficit probare q in vicinis partibus fuit edictū affixum: sed oportet probare etiam q taliter q ad eius notitiam potuerit verisimiliter peruenire. per not. de eo qui mit. in posses. c. si aduersus.

[a] ¶Ut citatus. Nota q citato debet causa significari p literas vt ad respondendū venire possit paratus. v. q. vij. si p̄mates. Adde q nō debent in[illegible]ari absentes nisi citati venire contempserint v. q. ij. relatū. et. c. de illicita. ea. cau. et. q.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. clxxxix.

Auditor contradictarum qui fuit auditor palatij in causis sibi cōmissis postq̄ fuit auditor cōtradictarum potest pronuntiare etiam in domo vel vbi sibi placet.

¶De expensis. Rubrica.

Conclusio. cxc.

Habens pro se possessionem licet minus canonicam excusatur a cōdemnatione expensarum.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cxci.

Si pars que petitionē nō dederat pro qua tamen snia est ferenda post conclusionem impetret cōmissionem q recipiatur eius petitio expresso q neutra pars petitionē dedit licet constet alteram partē certam petitionem dedisse super qua pronuntiari non potest: talis cōmissio non est surreptitia.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio. cxcij.

ARticuli impertineñ. non in ius aduersarij sed solū in probationem iuris nihilominus obiectiui dicuntur. Et ideo dati post terminum non sunt admittendi per nota. Composte. de electio. ꝙ sicut.

¶ De fide instrumentorum. Rubrica.
Conclusio. cxciij.

SI notarius instrumenti cōfecti qui negatur esse notarius nō probetur notarius seu ad eum tanꝗ ad notarium nō possit haberi recursus: instrumentū nō probat.

¶ De iudicijs. Rubrica.
Conclusio. cxciiij.

SI mandatur per auditorem citationē per edictū [a] in tribus locis publicari ꝛ solum fuit publicata in duobus locis sufficit: quia satis est sertata forma iuris.

a ¶ Per edictum. Nota ꝙ citatio dz fieri tribus edictis vel vno peremptorio: qđ cōtinere dz tātū tps ꝗtū tria edicta: nisi necessitas vrgeat de dilat. c. j. vbi de hoc i gl. Adde ꝙ citatio perēptoria hñs competētia interualla seu cōpetentez terminū ꝁm practicā quaz ponit glo. in. c. cōstitutionē. de sen. excō. li. vj. eq̄paratur trib' citationib' xxiiij. q. iij. c. de illicit. l. ꝯtumacia ff. de re iudicata.

¶ De iudi. De testibus. Rubrica:
Conclusio. cxcv.

SI testis a actore citato ad comparendū personaliter coram auditore de mense maij probet de mense augusti sequeñ. fuisse sanum ꝛ testes rei deponant de mense septēbris etiam sequenti illū vidisse in lecto infirmum. nihilominus excōmunicandus est. Hac die veneris decima mēsis nouēbris. Anno Millesimo tricentesimo septuagesimo quarto reintrauit palatiū do. Pe. Jambonis coauditor post exitū dñoꝝ de cōsilijs in causa Arrelateñ. corā me pendente.

¶ De solutionibus. Rubrica.
Conclusio. cxcvj.

VTrum auditor camere apostolice condemnatum in palatio apostolico per auditorem palatij excōicatum q̄ per executorez a sede apostolica super dicte sñie executione deputatum possit admittere ad beneficiū cessionis seu ab illa causa cognita repellere seu cognoscere de hoc an sit ad hmōi beneficiū admittēdus. Dñi. P. de sarcenato. ꝛ Tho. de amanati. ꝙ etiā ad effectū absolutionis a sñia excōmunicationis obtinende: dicebāt ꝙ ab illa sententia non ipse auditor camere sed prefatus executor potest absoluere: vel absolutione danda vel deneganda pronuntiare. Tamen ceteri omnes tenuerunt omnia supradicta sic spectare ad dictum executorem tanꝗ concernentia executionem sibi commissam: qđ nullo modo ad auditorem camere possunt pertinere: inter quos do. P. Jambo. Guil. gal. ꝛ alij. vj. tenebant inter ceteros. P. Jambo. pro eo ꝙ auditor camere est delegatus per not. Joā. an. de Raptis. Auditor in cle. iuncto. c. p. ꝛ. g. de offic. delega. quorum non potest fieri prorogatio hoc casu.

¶ De litis contesta. Rubrica.
Conclusio. cxcvij.

SEcundo in causa eadē idē dixerūt ꝙ in dicta causa cessionis admittēde vel denegāde reqrit lit.con. de necessitate ꝛ terminoꝝ palatiū obseruatio. Rō: qꝛ lꝫ offm̄ iudicis hic imploret: nō tn̄ principalr imo incidēter allegabat. c.ij. de offi.iudi. Dixit. D. P. de narbona.p no. Cy. in aut. posito.§.l.j.C. vt ab here.se ab. Id nō esse verū: qꝛ hic nihil dari vel fieri petit a parte. Sed prout ponit. d. Pet. de sarce. probat contrariū qđ dicit de resti.in integ.c.ij.alleg.maxime qꝛ hic implorat officiū cōtra personā certā p no.in.c.ij.in glo. hoc ideo. Idē tn̄. D. P. de sarce.tenuit alio medio motꝰ nō requiri litis cōtest. hoc casu vt pro eo qꝛ vt dixit causa ista est miserabilis: allegans aut. nisi breues. Et cuꝫ eo duo aliij vel tres fundasi. se in hoc ꝙ hoc non intendit nisi ad finem executionis sententie iam late. per. l. minor. xxv. an. ff. de minori.

¶De procuratoribus. Rubricā.
Conclusio.cxcviij.

VTrum cōtra procuratorium in quo dat potestas cōparendi corā quocunqꝫ iudice ꝛ coram eo legitime de ipso conquerentibus quecūqꝫ debita cōfitendi supposito ꝙ debitū est.iiij. flore. cōfitendi. ac bona sua cōmittendi in solut. dādi et bonis eiꝰ cedēdi: iurādiqꝫ ꝙ dū veniet ad pinguiorē fortunā vlteriꝰ satisfaciet: sit sufficiēs procuratoriū. Due partes ꝛ vltra tenuerūt ꝙ nō quoꝝ qdā mouebant qꝛ gn̄alitas nō sufficit ꝙ ad articulū cessionis vt dicit notasse Cy. quo ad articulū restitutionis petende. per. l. si qs mihi bona.§.iussum.ff. de acqui.hered. Alij qꝛ qn̄ debitū est magnū ꝛ cōfessio seu cessio aliter i vna cā aliter in alia faciēda est: aliter pro modico debito aliter pro magno. Mouebant tenētes pcuracoriū valere per no. in cle. nō pōt. de pcu. ꝛ p no. Inn. in.c. sedes. de rescrip. ꝛ per. l. ad rē. ꝛ. l. ad legatū. de procura. ff. hoc voluit. d. Pe. de sarce. ꝙ valeat pcuratoriū. Idē Guil. gal. ꝛ Pe. iambo. ꝛ. N. de cremona. ꝛ Symon de regio.

¶De re iudicata. Rubrica. Conlusio.cxcix.

PRimo in eadē cā dixerunt due partes ꝛ vltra sniam esse diffinitiuā vt sic licuerit appellare viua voce: qꝛ ordine iudiciario agebat libello dato ꝛc. Cuiꝰ cōtrariū tenuit. d. P. de sarce. ꝛ. d. Tho. de aman. Alij contra rationibus tactis in secunda qone huiꝰ cause tacta.§. dicebant enī ꝙ lꝫ diffiniat ꝛ itavim diffinitiue habeat: nō tn̄ est diffinitiua cū nō principale negotiū sed articulū accessoriū ad illud diffiniat inter primos. Guil. gal. P. iambo. Symon de regio. N. de cremona.

¶De re iudicata. Rubrica.
Conclusio.cc.

SI commissarius deputatus ad exequēdam citationē in partibꝰ dicat citationē executā put in literis continet: nō sufficit: qꝛ in literis continet triplex modus citandi: vcꝫ in psona vel in domo [a] aut in ecclesia. Et ita talis

[a] ¶In domo. citatio i dom[illegible] seu ad domum an sufficiat et quō non plene not. p Inno. extra de eo q mittit i posses. cau. rei ser. c. si aduersarius. ꝛ tangit per eum de postula. prela. c. j.

relatio est incerta et obscura et non valet: quia etiã tollit defensionem partis.

¶De libelli obla. Rubrica.
Conclusio.ccj.

Libellus conceptus contra duos citatos et tertium non citatum coniunctim vel diuisim concludens tamen contra quemlibet insolidum valet contra citatos.

¶De exceptionibus. Rubrica.
Conclusio.ccij.

Contra agentem nomine suo pro iniurijs personalib9 opponi potest exceptio impediens lit.contes.valet qꝫ monachus vel canonicus est regularis non habens administrationem.

¶De preben. De regu. Rubrica.
Conclusio.cciij.

Quilibet prioratus regularis censetur reuocabilis ad nutum: nisi vbi curatus vel conuentualis est. de sta.mona.cum ad monasteriũ.§.prioris. De hoc scripsi de preben.cũ singula.lib.vj.

¶De regularibus. Rubrica.
Conclusio.cciiij.

Gratia facta sub hac forma videlicet qꝫ valeat collatio ac si tres defectus expressi non obstarent: non perpetuat regularem.

¶De preben. Rubrica.
Conclusio.ccv.

Beneficium regulariter electiuũ solo certo casu collatiuũ: nõ collatiuũ sꝫ electiuũ dici debet: vt.ff.de au. et arg.le.et si non.§.perueniamus.et.l.contra.

Conclusio.ccvj.

Item qꝫ gratia supra proxime facta nõ valet tacito qꝫ prioratus hmõi esset collegalis: q̃cꝫ nõ esset electiuus. Itẽ qꝫ beneficiũ regulare esset collegabile vel collatũ licet collatiuum et non redditiuum reddit illud perpetuum. Item qꝫ cura subiecti prioratus reddit principali perpetuum.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio.ccvij.

Auditor datus super causa appellatiõis [a] et desertionis si seruatis terminis super articulo appellationis reperiat bene iudicatum et appellatum male: et appellationem esse modo desertam: potest pronuntiare bene processum male et appellatũ: qꝛ de vtroqꝫ sibi cõstat in actis ar.l.de qua re. Secundo quia negligentia nõ prosequentis appellationẽ non dꝫ nocere appellato, ar, regule nõ dꝫ

a Causa appellationis. Nota qꝫ appellatio est a minore ad maiorẽ iudicẽ puocatio ij.q.vj.omis oppressus. et c.seqnti. et c. placuit. Pano[...]rub.ea addit qꝫ si puocatio ẽ legitima pnũtiatũ et iurisditionẽ iudicis quo ad illã causaz suspẽdit et ipi9 cognitionez ad supiorem transfert.

de regu.iu.Et ita tenuerunt olim antiqui auditores.Sed tamen domini Tho. de amanat.&.M.de cremona.&.M.de narbona contra.Ratio:quia predicta locum haberet inиudice cuius iurisditio quo ad hec esset fundata.Modo secus est hic:quia auditor hoc casu non est iudex nisi super articulo appellationis desertionis. modo hic non est appellatio dum est desertio:immo habetur perinde tunc ac si nō esset appellatum. Solum enim sibi videtur commissus articulus appellationis in casu non desertionis: et articulus desertionis in casu in quo potest procedi super articulo appellationis propter existimationē ipsius. Hanc partē tenet Archidia. in.c.romana.§.cum autem.de appellatio.lib.vj. Sed respondetur ꝙ non est verū: quia solum in odium appellantis est hoc ꝙ appellatio deserta habetur pro nō appellatione:non autem in odium appellati vt dixi.Item tenemus.d.p.de sarcena. et ego ꝙ vbi iudex videtur se non esse iudicem : vel sententiam a qua non fuit appellatum transisse in rem iudicatam seu appellationem desertam esse. facit.C. de temp.appel.l.iiij.in fi.et hoc videtur notasse Joan.and.ij.q.vij.alicui.Aut nullam esse.parte etiam nō petente posset super hoc pronuntiare : quia ista concernunt officium suum:videlicet ꝙ eius processus sit nullus.argu.de excep. exceptionem. &.ff.de postula.l.quos prohibet.Sed alij contra. Et contrarium etiam tenuit dominus Marcus de sala.in clemen.si appellationi.de appella.post ar.ibi vide. Ibi concordat maior pars ꝙ non pōt auditor pronūtiare super desertione nisi primo citata parte ad docendū de diligētia &c.sic ꝙ substantialis videtur esse terminus.

Conclusio.ccviij.

Tem procurator non constitutus specialiter ad agendum:sed constitutus ad appellandū:appellare potest a diffinitiua.

¶De fide instru.Rubrica.

Conclusio.ccix.

Edula notarū non habens testes & subscriptionem nō probat substitutionem factam extra actum.Egidius.

¶De offi.audi.camere. Rubrica.

Conclusio.ccx.

In causa do.Sy.Primo ꝙ auditor camere perturbatores sue iurisditionū non potest citare extra curiam: maxime tunc si extra curiam turbarunt Nec ob.de appel.romana.§.contrahētes.lib.vj.Secus tamen in iudice delegato.No.Innocen.de offi. delega.c.j.Ipse enim auditor est camere seu camerarij sed non est generalis auditor pape licet hoc pretendat:ideo de causis beneficialibus prohibitꝰ fuit per papam cognoscere:sed vt habetur in registro officium suum est causas cortisanorum audire.

¶De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.ccxj.

Valet procuratorium ad excusandum nō habens causas excus.expressas licet videatur contra:quod not.Innoc.in.c. quia propter. de procura.can.ad eligendum & eum excusandum de electio.quia propter.Item ꝙ citatus personaliter ad causam &c.quia vltra hoc casu quo excusationes admittentur habeat potestatem sufficientem procedendi in causa:quia duo videntur sibi mandari.Igitur: arg.l.celsus.ff.de arbi.& quia personaliter non additur nisi vltra ad grauandū &c. super quo vide Inno.in.c.dilectus.&.c.constitutus.de procura.

¶De iure patronatus. Rubrica.

Conclusio.ccxij.

a Collatio. Nota φ collatio dicitur in aliũ iuris trãslatio. vt c.a collatiõe. de appel. Ad quẽ aũt spectet bñficiorũ collatio dic vt notat extra de preben.c.si. tibi absenti.j.responso.et .§. j.lib.vj.

IN causa dñi Tho.φ collatio a facta p executorẽ appellatũ ad collationẽ epi deputatũ de beneficio spectãte ad presentationẽ laici non per hoc acquirit epo vel tollitur patrono noua poss ssio nec perdita seu acquisita probatur.

¶De cau.pos.ꝛ proprie. Rubrica.

Conclusio.ccxiij.

ET hoc in causa vna tertie partis oblationũ:qꝛ articuli vtriusq partis dati post suspensionẽ petitorij de possessione ꝛ proprietate quo ad colorandũ ꝛ discolorandũ possessoriũ sunt admittẽdi et eis respõdendũ:saluo φ dñs vicarieñ. ꝛ alij voluerũt dicere hoc verũ de articulis rectoris fundãtis intentionẽ de iure cõi: qꝛ ibi materia cõsuetudinis solũ defert ad factũ.de articulis secus pro eo φ sunt cõtra ius cõe:ꝛ φ possessoriũ nõ tenet possessor colorare:qꝛ decre.ad decimas loquitur in actore.

¶De cau.posses.ꝛ proprie. Rubrica.

Conclusio.ccxiiij.

ET hoc in causa.d.Guil.gal. φ si narrato p reseruatiuũ cõtra expectatiuã super eodẽ beneficio litigañ.φ nisi obstaret suspensio petitorij cõstaret de nõ iure alterius:cõcessit papa si est ita simul procedi etiã in possessorio ꝛ petitorio.Instrumẽta producta si per ea ante suspensionẽ producta constaret de non iure ꝛc. quo ad illũ effectũ etiam hodie constare dicetur.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.ccxv.

SI reseruatio et collatio executoris appellati simul concurrunt prefertur collatio reseruationi per nota. clemen. literas.de rescriptis.

¶De resti.in integ. Rubrica.

Conclusio.ccxvj.

IN causa d.N. φ si papa illum appellantẽ qui permisit labi oia fatalia forte impeditus ꝛc. mandauit per auditorẽ restitui ad prosecutionẽ appellationis si et prout de iure ꝛ impetrata probatio auditor pronuntiet illũ restituendũ nõ decernendo tẽpus ad quod ꝛc.sententia valet:qꝛ si apparet de impedimẽto certi temporis per acta ad illud videtur restitutio facta.C.de senten. que sine cer.quãti.l.iij.qꝛ ad aliud restitui nõ debet post scõm fatale per no. Inn. de appel.ex ratione si nõ apparet videt restitutꝰ ad tps datũ a iure ad pseqnendũ appellationẽ videlicet ad annũ sicut cõdẽnatus ad soluendũ intelligitur condẽnatus ad soluendũ infra tempus datũ a iure.ff.de re iudi.l.iij.ꝑ.iambo. ꝛ ego cõtra:propter formã cõmissꝰ.ad quã videt se retulisse auditor in sentẽtia.Ideo sententiam diximus propter incertitudinẽ non valere nisi certitudo habeatur ex actis.

¶Ut lit.pen.De excep. Rubrica.

Conclusio.ccxvij.

Exceptio[a] falsitatis instrumēti appellationis vel nullitatis appellationis eiusdem contra petitorem reuocationis attemptatorum appellationum: potest non obstante tribus sententijs latis super restitutione ad prosequendam appellationem in virtute cuius petuntur reuocari attemptata: quia de his nō fuit quesitum in causa restitutionis sed solum de negligentia vel impedimentis illius qui prosequi habebat: et quia prosecutio fieri potest etiā de appellatione nulla de iure vel friuola. Tamen do. Pet. de sarce. dicit quod licet sententia diffinitiua ex falsa causa lata non sit nulla. ff. de iudici. l. cum pretor. §. marcellus. C. si ex fal. instru. l. j. et. ij. Secus tamē de interlocutoria. ff. de re. eo. l. magis puto. §. si res. Ista autem videbatur sibi interlocutoria non diffinitiua: igitur &c. Item quia restitutus in casu premisso potest petere reuocationem attemptatorum ante appellationem infra. x. dies: quia sunt opi. quia sine restitutione potest per lecta & not. de rescriptis. c. ex parte. de sen. excom. licet. li. vj. Et quia restitutio debet esse plena. C. de sen. pa. l. fi. ff. de vsu. l. videam⁹. §. infamia. de mino. l. minor. §. restitutio. maxime quo ad effectum ad quem principaliter tendit a quo sequitur immediate illud de quo agitur vt tollit & no. in. c. cōmunis. de rescriptis. lib. vj. Item quod renuntiatio facta in manibus laici nulla est. Item quod iudex appellationis auditor potest pronūtiare super desertione sine speciali commissione: citata tamē pri⁹ parte ad docendum de diligentia.

¶ Exceptio. Nota iuxta panor. in Rubri. de excep. q̄ exceptio est actiōis vel intētionis exclusio. et adde q̄ cōmuniter tenet̄ q̄d exceptio proprie est illa que excludit actionē actoris. de q̄ vide p. Bal. in. l. j. C. qui accu. nō pos.

¶ De rescript. De preben. Rubrica.

Conclusio. ccxviij.

IN causa do. Symonis. q̄d si ille qui obtinuit gratiā de prouisiōe habēda de ecclesia parrochiali Titij constito quod illam idem Titius tenuit annis pluribus nō promotus et qui contra illum Titium litem mouit fuit postea surrogatus asserendo tamen sed falso illi litiganti iam fuisse prouisum lʒ verba surrogationis sint in omni iure & ad omne ius &c. nihilominus impetratio surrogationis est surreptitia: tum quia expressio collationis potuit mouere papam ad concedendū: tum quia non est surrogatus in iure sed ad rem. ar. dicte decre. susceptum. de rescriptis. lib. vj. tamen fuit dictum quod commissio habens de surrogatione iure. in re non est surreptitia per nota. Innocen. de lit. conte. in. c. exceptionis.

¶ De rescrip. De preben. Rubrica.

Conclusio. ccxix.

IMpetratio facta lite pendēte super bñficio beneficij eiusdē valida est: si nullus litigantiū in beneficio ius habebat: p̄ no. Inn. i. c. iij. vt li. pē. in addi.

¶ De renun. De prebendis. Rubrica.

Conclusio. ccxx.

a ¶ Renuntiatio facta. Nota quod renūtiare bñficio quis nō potest sine licentia superioris etiam in preiudicium ipsi⁹ renūtiantis.c.admonet.et c.quod i dubijs de renun.

In causa domini Uiuarieñ.vtrum renūtiatio facta [a] per canonicum preben datum et in dignitate cōstitutum in ecclesia in qua de consuetudine nō potest tenere dignitas vel prebenda aliqua sine canonicatu de ipsa prebenda solum et cū protestatione quod nō intendit renūtiare canonicatui faciat vacare canonicatum:et per consequens dignitatem:vel vtrū protestando saluet ius in vtroque Cōsilia fuerūt diuisa.Sed pars maior tenuit quod protestatio saluet etc.quia distincta iura sunt et distincti tituli canonicatus et titulus prebende. Et potest vnum haberi sine reliquo:de cōsti.cū.M.et c.cum accessissent.de prebē.relatum.de rescriptis.in nostra.alle.no.Inno.de preben.c.maioribus.et gl.c.cum.M.et quod connexio prebende canonicalis nō habet respecrum ad certum canonicatū in specie sed in genere ad prebēdā sicut nec dignitas:supposita cōsuetudine pdicta in ptrariū alle.no.Cōp.in.c.cū.M.et Archi.in.c.si.clericus.de pbē.li.vj.et no.Guil.de mō.lau.de pben.p literas.in clemē.p que in loco vbi essent prebē.et canonicatus distincti.Aliqui maiores tenuerunt cōtra.quia creato in illis canonico supnumerali adueniēteque post pbenda:nō videtur posse dici numeralē canonicatū perimi sed in contrariū diceretur de eadē plenitudine qua creatur sup numeralis adueniēte prebenda q reperit sup numeralem sibi sufficientē numeralis p extra numeralē cōfunditur.Et si diceremus adueniente numerali cū prebēda perimeretur supnumeralis:et casu nostro adueniēte supnumerali ambo simul starent propter plenitudinē potestatis Romani pontificis nouū canonicatum supra numeralē cōferentis:qd fateor alium facere non posse:et ita non procedit quo ad hoc motiuum domini.N.dicentis renuntiationem non posse augere.

¶ De prebendis. Rubrica. Conclusio.ccxxi.

In causa domini Guil. Primo qd in acceptationibus et prouisionib⁹ executorū non hz locum.c.susceptum.Item quod impetrans in forma pauperū asserēs se in alia puincia elegisse ppetuā mansionē ibidē fuerit collat⁹:hoc ipso quod ita assernit hoc nō pbat p.l.domiciliū.ff.ad municipa.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio.ccxxij.

Item quod si pauper in forma pauperū asserēs se in alia prouincia elegisse ppetuā mansionē ibidē fuerit collocat⁹:hoc ipō quod ita assernit hoc nō pbat.p.l.dominiū ff.ad municipa.reperitur infra sub conclusione.ccxxiij.

De dilationib⁹. Rubrica. Cōclusio.ccxxiij.

b ¶ Post terminū peremptoriū. Terminus perēptori⁹ est quedam interlocutoria Et si simpliciter datur termi nus intelligitur peremptorius.extra de dolo et contu.c.j.li.vj.De tali termino vide plene per Archi.extra de excep.c.j.li.vj.

Post terminū perēptoriū [b] ad docēdū datū de pmotione nō datur alia dilatio sine restitutiōe p.c.corā.de in integrū resti.et c.cū venerabilis.de excep.quod nō videtur facere:sed gl.cle.sepe videatur contra:sed non est quia loquitur in productionibus nō in casu de quo agitur.

De dona. De proba. Rubrica. Conclusio.cc[illegible]iij.

IN causa Guil. gal. q si mulier concubina fuerit inducta per verba blanda z quosdam metus varios ad dandū cōcubinario et dederit flēdo: et hec ꝓbant corā auditore cui mādat q si cōstiterit illā esse cōductā per fraudē ad donādū z donationem nullā esse relaxet iuramentū qd dedit mulier de nō veniēdo contra: sufficit q ꝓbatio preparatoria: ergo minor. ff. ad exhibē. l. iij. §. ibidē. Maxime qz nō est presumptio q libēter donet: qz genus mulierū scdm l. est auarissimum. ff. ad vell. l. si eo. Itē cū qs ꝓcedit simpliciter ad id in quo potest duplici autoritate: vna bñ: alia male: sufficit quocūqz modo. no. Inno. de prescrip. cum ex officij. Itē q libell⁹ cōtrarietatē habēs in aliqua sui parte est reijciendus.

De prebendis. Rubrica Conclusio.ccxxv.

IN causa dñi Pe. de Narbona q inductio in possessionem facta per prouidere habētē nullo errore seductuz inducit ꝓuisionē verā. per. c. ex parte. de spon. vbi verba apposita ad executionē zc. facit cle. cum ei quem. penulti. responso. de cōces. preben. l. vlti. C. de nec. seru. insti. insti. qui da. tute. pos. no. Cōpo. de elec. transmissam. fa. no. Inno. z Host. eo. tit. q sicut de iure pa. postulasti. et Pau. in cle. cum ei quem. hoc verum ſm Uiuarieñ. si iudex vsus est verbis te in posses. zc.

De foro compe. Rubrica. Conclusio.ccxxvj.

IN causa mea Auinioneñ. spectator. Primo q clericus mercator solutus permittēs se trahi ad iudicē secularē tacuit se esse clericū vsqz ad sñiam inclusiue: z post ad impediendum executionē dicit se clericū z propter hoc dicit processum nullū: tenet actori ad expensas. de excep. exceptionem. Item q copia extracta per notarium cause de originali processu primi iudicis ac ꝓducta corā scdo iudice clausa z sigillata sigillo primi iudicis z subscripta a notario fidē facit.

De expensis. Rubrica. Conclusio.ccxxvij.

ITem sñia lata super expēsis q veniūt ante lit. cōte. absqz petitione z ꝓcessu nulla est. Itē q petēdo in libello debitū cū expēsis nō intelligit de expēsis factis ante corā alio iudice min⁹ competente: z idem dicat libello recōuentionali nō respondēdum et petat expeñ. Item q appellatio a taxatione expensarum non valet si non reperitur taxatio in actis. licet reperitur condemnatio z m[illegible]nda tum de taxatione etiam iniqua facta.

De procuratoribus. Rubrica. Conclusio.ccxxviij.

ITem q iudex ex causis animum suum mouētibus vt dicit mādans ex officio citari personaliter reum per procuratorem respondentē vt rñdeat interrogationibus iudicis nō grauat per hoc.

De consue. Rubrica. Coclusio.ccxxix.

PRimo q ex cōsuetudine optādi quis in diuersis vacationibus pōt pluries optare qz verba cōsuetudinis hoc habent et mere vez vt semper antiquior portionem habeat pinguiorem z loquimur in actu cuius effectus est reperibilis: igitur zc.

De fide instru. Rubrica. Cōclusio.ccxxx.

IN principio facta in partibus vigore cōpulsorie requirit partis vocationem. allegaui. de testi. significauit. et c. albertus. z. c. in nomine. c. de testa. publici inducendo. tu c[illegible]itabis.

¶De accusationibus. Rubrica.
Conclusio.ccxxxi.

Veritate criminis probata[a] per duos testes lz nō probet infamia hodie potest agi ad effectū accusa. per modum inquisitionis ex officio. Non ob.c. inquisitionis.z.c.cū oporteat. de accu.z ibi no.allegabā rōnē.l.iij.de offi. presi.z.l.ita vulneratus.inducēdo z equiparando semiplenam probationē infamie saltē probationē duorū testium de veritate.

¶De accusationibus. Rubrica.
Conclusio.ccxxxij.

Inquisitio petenti copiam capitulorum illa danda sunt anteq̄ respōdeat licet curia seruat contrarium.

¶De prebendis. Rubrica.
Conclusio.ccxxxiij.

Impetratio certi corporis beneficij nō expressis qualitatib⁹ ſm dn̄m Neapo.z do. Pe.de sarce.valet tūc si aliqua exprimanť ex quibus zc. vt quia impetretur beneficium electiuū non dico q̄ sit curatum zc.aliter non.

¶De prebendis. Rubrica.
Conclusio.ccxxxiiij.

Sub gratia de dignitate cathedralis ecclesie vel ciuitatis etiam electiue z curate z capitis tanq̄ reseruata pape nō facta mētione de cura electione et capite gratia non est surreptitia. Item q̄ virtute dicte prime gratie propter non obstañ. potuit prouidere de dignitate collegiate nō obstañ. q̄ ibi sit cōsuetudo q̄ non nisi canonicis prebēdatis possunt tales dignitates cōferri etiam si ille non fuit canonicus prebēdatus ſm Pe. de sarce. Itē gratia est surreptitia de beneficio facta nō habita mentione de surrogatione.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.ccxxxv.

In causa dn̄i Guil.gal.q̄ vbi cōcurrūt reseruatio pape et collatio executoris aplici prepōderat collatio: q: nō pbať impedimēta liť. reser. precessisse.fa.not.cle.literas.de rescriptis. de preben.si tibi absenti.z.c.si a sede.z per Joan. and. in nouella.et no.in.c.venerabilibus.de sen.excō.lib.vj.Item q̄ si executor mādat subexecutori q̄ cōferat impetrāti primum beneficium quod duxerit acceptandum poterit conferri antea acceptatum zc.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio.ccxxxvj.

In causa do. Pet.de Narbona.primo q̄ si in partib⁹ appellationē al's non deuolutā zc.cui prefixus erat terminus ꝓsequēdi per iudicē nō approbauit appellatus pōt in curia eam approbare absente appellāte: z maxime posset ꝓcedere reintegra propter no,Jo,Host,Jo,mo.Archi.z Jo,and.

a ¶Veritate criminis pbata. Nota q̄ crimē pbatur multipliciter. per rei euidentiā vt cū q̄s in crimine depre-hēdiť. l. al's l.dist.si quis diacon⁹. itē cū q̄d est ita notoriumvt nulla tergiuersatiōe celari possit.ij. q.j. manifesta.itē p formā.iiij.q.iij. §.itē i criminali.itē p p̄scriptionem dist. xviij. c. puenit.itē p iuramentū. xvj.q.iij. dilecto. itē p instrumēta ea. q.iij.§.pt.itē per testes.de coha. cle. et mulie. tua. Pe[...]nū autem testē nō probať nisi cū miraculo iiij. q.iij. l.si. z.§.sz obijcitur. Exēplū ibi de sancto Bricio. Casus tñ sunt speciales q̄bus probatur per vnū testez: quos ponit Alberi.C.d testi.l. iureiurād

et Jo.an.in.c.cordi. Sed adhuc tenui contrariũ & mecum plures propter equitatẽ:quia equũ non esset absentẽ & ignorantẽ cõpelli venire cũ actis & munimẽtis ad curiã super negotio principali. Facit verbũ petierit positũ.in.c.cordi. cũ ibi not.per dictos doct. Tu dic a quo debet fieri hec petitio: an ab appellato vel a iudice a quo:quod nõ põt fieri illis absentib9:an a iudice ad quẽ qd non videt. Item q2 ista petitio fit vt partes veniãt cũ actis &c.continẽ tibus principale:ergo oportet ꝙ primo deueniat ad notitiam appellati. Itẽ ꝙ vim citationis habet vt ibi patet:ergo debet venire ad notitiã citati anteq̃ artet. Itẽ ꝙ desertio appellationis interposite ab interlocutoria deuolut. negotiũ principale non impedit prosecutionẽ negotij principalis in curia: q2 curia nunq̃ remittit:lz secus de appellatione a diffinitiua:q2 ibi cessante appellatione cessat negotium principale cum sit idem.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.ccxxxvij.

In causa dñi.N.ꝙ iuramentũ[a] prestitũ regi non excusat personaliter citatũ in curia de mãdato pape per.c.cũ parati. de appel.& ibi not.per Innocẽ.iuncto.c.veniẽs.ij. de iureiurã. cũ ibi not. Itẽ ꝙ nec impedimentũ incõmoditatis. Item ꝙ nec impedimentum necessitatis datum in mala forma.

a ¶Iuramẽtum. Iurare quid sit: que causa institutionis iuramẽti:qualis sit ei9 forma:& qñ licitum est iurare.vide glos. singul.xxij. q.j.c.j. super verbo iuramentum.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.ccxxxviij.

In causa ecclesie ꝙ nõ põt archidiaconus nomine ecclesie ꝑ interesse ecclesie nisi epõ & capitulo negligẽtibus: sed pro interesse suo bñ: sed non potest alius q̃ ipse appellationẽ prosequi nisi esset talis qui adhesisset infra.x.dies. per not. de elec. vt circa.lib.vj.alleg.nõ.Inno.de testi.cum olim.noĩe autẽ epĩ non põt vicarius.per not.Inno.de offi.archi.c.j.nec valet nisi eps constituendo procuratorẽ ad eam prosequendã vel al's eam infra.x. dies ratam habuerit.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.ccxxxix.

In causa do.Guil.ꝙ attẽptata post inhibitionẽ vbi cõstat de nullitate appellationis nõ sunt reuocãda propter verbũ canonice positũ.in.c.non solũ.sed vbi cõstat de iniustitia seruãdus est ordo qui seruat cũ de possessorio ꝑ vno et petitorio pro alio.de cau.pos.cum ecclesia.&.c.cũ dilectus.saluis not.Jo.mo.in.c.non solũ.alle. Item ꝙ eps agit pro ecclesia sine cõsensu capituli in nõ arduis: in alijs nõ:per no.Innocen.in.c.edoceri.de rescript.

¶De preben.Et lite pen. Rubrica.

Conclusio.ccxl.

In causa do.Roberti ꝙ pẽdẽtia litis surreptitie gratie primi iter primũ & secũdũ impedimentũ non reddit surreptitiã gratiã secũdi super bñfi

cio cadēte in gratia vtriusqꝫ per secundū nō facta mētione de pendentia huiusmodi tali lite pendēte facta: qꝛ nō interest ꝛc. per no. Inno. vt lit. pendē. c. iij. nec habet locū. c. j. ꝛ. ij. vt lit. pen. lib. vj. qꝛ lis hic non pendet super beneficio. Sed si impetratio facta fuerit sub cōditione si nō sit alteri ius quesitū. Secūdo de tali beneficio ꝙ per secundū arrestari procurantē literas primi factū fuerit quominus primus illud beneficiū per eū acceptatū poterit ante huiusmodi gratiā impetra. secūdi facere sibi conferri: surreptitia est talis gratia secūdi de hoc non faciens mentionē.

¶ De appellationibus. Rubrica.
Conclusio. ccxlj.

MEa in causa gerundeñ. a grauamine primo: ꝙ vbi appellat a grauamine ante sententiā diffinitiuā ꝛ ab ipsa sententia diffinitiua maxime in causa bñficiali iudex vtriusqꝫ appellationis procedere potest super principali saluo iure expensarum.

¶ De appellationibus. Rubrica.
Conclusio. ccxlij.

IN datione apostolorū sufficit qualitercunqꝫ talia dicere per que apparet ꝙ vult approbare vel reprobare appellationē. Item ꝙ si loco apostolorum dicat seu narret notarius ꝙ reduxit instantiā ꝛ ordinauit procedendū super principali saluo iure expeñ. cum ab hac appellaretur sunt due ordinationes: quarum prima operatur reuocationē grauaminis ſm Pe. de sarcenato: ꝛ alia noua dispositionem preiudicātis appellati ab ea ꝛ saltem domini cocor. ꝙ cū bona causa possum remittere causam dño Guil. gal. a quo propter grauamē proximi fuit appellatio interposita ꝛ mihi cōmissa causa.

¶ De consue. Et de senten. excō. Rubrica.
Conclusio. ccxliij.

PRimo ꝙ potest consuetudo inducere ꝙ procedatur ad sententiā excōmunicationis sine scriptis: licet allegaretur contrariū ꝙ talia que conceduntur solum ex priuilegio non inducūtur consuetudine vt ꝙ procedatur sine libello summarie: et not. Archi. viij. distin. cōsuetudo. ꝛ de hereti. c. fi. li. vj.

¶ De dolo ꝛ contumacia: ꝛ de sententia excōmu. Rubrica.
Conclusio. ccxliiij.

ITem ꝙ pro simplici contumacia [a] potest capitulum habens alias iurisditionē suspendere canonicos sicut excōmunicare ꝛ tali suspenso fructus auferre: et ꝙ huiusmodi occasione non potest agi restitutorio: et quod contra petitoriū admitti debent articuli de ista materia.

a ¶ Pro simplici contumacia Nota ꝙ contumacia est quedam volūtaria inobediētia qua quis monitionē iudicis implere contēnit. ☞ elicit ex. c. ij. de dolo ꝛ contu. in ficta gl. in ver. ꝯtumaciter. ꝛ ibi no. quō fit multis modis. et ꝯsistit proprie ꝯtumacia in nō faciēdo volūtarie qđ ds facere sciat se debere: vt patet in dicta glos.

¶ De prebendis. Rubrica.
Conclusio. ccxlv.

In causa dñi Gaihardi q̄ pfixio termini facta impetrāti in aliqua prouincia in forma pauperū adiecta q̄ ibi elegerat perpetuā mansionem ibi facta est autoritate cōmissionis specialis habentis clausulā de imponendo eidem pauperi alias perpetuū silentiū preiudicat infra terminum nō probanti: et q̄ sola assertio predicta hic non probat.

¶De fide instru. Rubrica. Conclusio.ccxlvi.

Instrumētū notariorum imperialiū confectum etiā infra terras ecclesie probat.

¶De donationibus. Rubrica. Conclusio.ccxlvij.

Frater minor.eps de bonis ecclesie modicū quidvidelicet.xxx.flore.propter impensa obsequia dare pōt.C.de sacrosan. eccle. iubemus.et de dona.c.ceterum.Et q̄ conclusio facta in causa pphana cum potestate reuocandi potest reuocare ex causa.

¶De preben.Et de proba. Rubrica. Conclusio.ccxlviij.

Expectāti prebendam vacaturam per assecutionem autoritate literarū apostolicarum in personam titij nō sufficit probare literas concessas titio in forma dignum arbitramur continentes mandatum de prouidendo titio et titiū possessionez habuisse: nisi pbetur puisio titij et modus predicte vacationis.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio.ccxlix.

In causa mea q̄ procurator non potest facere approbationem appellationis de qua.in.c.cordi.sine speciali mādato. Alij tamen contra si est procurator ad appellandum: quod primo facit: qz non prorogat cum olim nec facit nisi inclusa sub mandato.l.diligenter: graue autem est litigare in curia: et requirit speciale mandatum.ar.cle.causam.

¶De testamentis. Rubrica.
Conclusio.ccl.

Non executores testamenti sed heres institutus potest debita testatoris repetere in.l.nulli.et.l.si quis ad declinandum.C.de epis.et cle.per glo.et.l.id qđ pauperibus.eo.ti.per Cy.et.c.ij.de testa.li.vj.

¶De prebendis. Rubrica.
Conclusio.cclj.

In causa mea burdegaleñ. Primo q̄ gratia facta titio de certo beneficio meuij cum vacabat per contractum matrimonij eiusdem meuij vel alio quouismodo: nō debetur illud beneficiū titio in casu q̄ nō premisso modo: sed per resignationem factam per procuratorem dicti meuij in curia Ro.vacauerit.

¶De fide instru. Rubrica.
Cōclusio.cclij.

Sumptum de registro supplicationum non probat pro producente nec contra eum: maxime si produxit solum quantum per se faciebat. ¶De renun.De proba. Rubrica.
Conclusio.ccliij.

Si papa narrans titiū per procuratorē ad hoc legitime cōstitutum renuntiasse apud aplicā sedē pbende sue in manib⁹ cōmissarij ipsi⁹ pape et illā pbēdā vt sic vacātē conferat meuio petatqz ex dicta collatiōe ipē meui⁹ pbēdā hmōi p auditorē cui est cā ɔmissa p eo ɔtra possessorē sibi indicari: nō sufficit sibi q̄ ad pmissa pbare seu ad iudicē pducere literā dicte gratie: sed vltra hoc opportet pbare alias legitime pcura.antedictam.

a ¶ Cũ in[illegible]ento. fm Gof. Hosti. Archi. et in aut. de mãda. princi. §. sed neq. Juramentum est assertio vel negatio de aliquo licito possibili et honesto sacre rei attestatione firmata. Et nota. xxij. q. j. §. j. Unde dicitur iurare: qꝛ quasi pro iure introductum est vt quod sub inuocatione diuini testimonij dicitur pro vero habeatur.

b ¶ x. Dierũ. Nota ꝙ ifra x. dies a die late sentẽtie appellãdũ ẽ vt. C. de ap. aut. hodie vero fallit i absente ex probabili vel notoria causa: quia talis infra. x. dies a tẽpore quo sciuit sentẽtiam latam potest appellare. vt. C. q̃modo ꝛ quã do iudex. l. ab eo. C. quãdo appel. sit l. j. §. fina. et ibi bona gl. Et hoc verũ nisi sit cõtumax vere in non cõparẽdo vel veniẽdo ad iudicium: qr[ia] tũc nõ auditur: nisi veniat iudice sedẽte adhuc pro tribunali. l. diuus. ff. de in inte. resti. Sec⁹ si fuisset cõtumax restituendo: quia potest appellare. l. creditor. ff. de appelatio. §. iussus.

¶ De resti. spolia: Rubrica. Conclusio. ccliiij.

[S]Ententia lata a iudice in partem nõ cõtumacem nec citatam ꝓ contumacia. vide per no. Inno. in. c. auditis de procura. Item in alia causa ex solo remedio. c. reintegrãde. põt pronuntiari spoliationẽ esse iniustam ꝛc. per no. Archi. in. c. sciant cuncti. de elec. libro. vj.

Cõclusio. cclv.

[S]I mandetur episcopo citra mõt. videlicet ꝙ prioratus monachorũ vel monialiũ reuocari non debeant cum nõ sint spoliandi sine causa: nihilominus tñ reuocatio facta cũ causa vel sine causa reo vocato vel non vocato collatioq̃ inde secuta ac possessio ablata priuato ꝛ data prouiso valent: lꝫ possit priuatus officiũ supioris iplorare: ꝛ apõ eũ priuãs teneat de cã docere.

¶ De resti. spo. De reg. Rubrica.

Conclusio. cclvj.

[M]Onachus nullo casu potest petere restitutionẽ si spoliet ꝑ abbatem suo prioratu nisi fuisset spoliat⁹ pẽdẽte inq̃sitione vel accusatione quã ꝓcurat contra abbatẽ: vt no. Inno. i. c. olim de accu. in. j. glo. Itẽ ꝙ si monachus in prioratu est institut⁹ a papa requirit ꝛ sufficit in ei⁹ priuatiõe expssus eẽ. Itẽ qꝛ vicario curã prioratus hñte qui ꝓ pẽsione agit cõtra priorẽ cõfitẽtẽ pẽsionẽ dicẽtẽ tñ fruct⁹ diminutos ꝛ minus pensione sufficere vicario certãq̃ quãtitatẽ offerẽs sub cõditione dimõ renuntiet in ppetuũ maiori pẽsione hoc recusante vicario eidẽ vicario petẽti lite pẽdẽte sunt assignãda alimẽta pro rata q̃titatis oblate.

¶ De iureiurando. Rubrica.

Conclusio. cclvij.

[I]Lle q̃ renũtiat cũ iuramẽto[a] exceptiõi nõ ita celebri cõtract⁹ ꝛ copie instrumẽti petẽde post contra aliquã earũdẽ renũtiationũ nõ admittit nisi primo iuramẽtũ relaxetur.

¶ De iudicijs. De testi. Rubrica.

Conclusio. cclviij.

[T]Ertio nõ veniẽti ad cãm ꝓ suo interesse de quo in instrumẽto snie ꝓ eo sup re de qua late agit docet ad petẽdũ ꝛ hñdũ copiã attestationũ iã publicatꝝ admitti dꝫ: lꝫ. d. vinariẽ. ꝛ ꝑ. iambo contra.

¶ De appellatio: Rubrica. Cõclusio. cclix.

[P]Refixo termino appellãti. x. dieꝝ[b] ad ꝓseq̃ndũ prodest sibi ad hoc ꝙ appellatio sua nõ dicat deserta ꝙ infra illos. x. dies appellatus fecit cãm appellationis auditori cõmitti: licet ipse appellans nihil fecerit lꝫ pe.

de sarcenato contra respondendo certo modo ad.l.petende.C. de temp. in integ. re.pe.licet fatetur Specu.tenere cum dñis tit.de appel. Dixerūt antiqui dñi etiā sic al's fuisse in concilio determinatū. Sed dñs Uinariē.dubitauit:vt dixit.

¶De re iudicata. Rubrica. Conclusio.cclx.

SEntentia lata postq̄ variato2 vnius partis habens ad hoc speciale mandatū renūtiauit liti ꝛ cause cōtra dñm illius procuratoris vocatū solū per audientiam contradictarum valet. Sed Uinarieñ.cōtra:q2 dicit ꝙ lis durabat vsq̄ ad sentētiā nō obstañ. cessione. Itē ꝙ in libellis ꝛ sentētijs plus cōsiderat mens q̄ verba.

¶De do.et contu.De presump. Rubrica. Conclusio.cclxi.

IN causa mea arelateñ.ꝙ si condemnatus bona sua cito post condemnationem ad mandatum alterius iudicis dat in solutum presumitur fraus contra eum ipsum repellens a beneficio cess.per.l.fi.ff.de ce. bo.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cclxij.

MAndatum directū epo exequitur electus cōfirmatus. per.c. eam te.de rescriptis cū ibi no.fa. ratio.c. quoniā abbas.de offi.deleg.C.de bo.que lib.non sine.ff.de bo.pos.que ex te.mi lit.l.j.ꝛ iura.ꝛ glo.que dicūt idem.vide de electo cōfirmato sicut de epo.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cclxiij.

COmmissio facta ad recipiendū iura producenda pe partes dat potestatem recipiendi attestationes sicut econtra in cle.sepe.ne nimis artentur verba rescripti: cōtra no. Inno.de rescriptis.ex literis.

¶De testibus. Rubrica.

Conclusio.cclxiiij.

SI testis dicit me obligasse titio q̄q̄ dicat se nescire ex qua cā si constet si esset titio obligatus ex certa causa presumitur ꝙ ex illa:ꝛ valet testimonium.per no.de re.ven.l.quedam nec valet obijcere contra testem affinitatem tertij gradus vel senten.excommunicationis et probare solum denuntiationem per not.c.pia. et per Innocen.in.c.ij.de testi.

¶De testibus. Rubrica. Conclusio.cclxv.

DE iure canonico non potest idem esse notarius ꝛ iudex in eadē causa.per.c.qm ꝯtra.nec ob.de testi.qm a nobis. q2 fateo2 ꝙ super his potest esse postea testis: vt ibi aliud non dicit.l.ij.ff.de dolo.l.ij.ob.sed loquitur scdm leges.

¶De lit.contest.De resti.in integrū. Rubrica.

Conclusio.cclxvj.

SI vna pars super causis appellationū ꝛ negotij principalis cōmiss.ad eius instantiam impetret procedi summarie et alia pars postea obtineat mādatū de restituēdo si de iure ꝛc. potest cadere articul⁹ restitutiōis sub articulo negotij principalis nec obtinuerit ꝙ summarie ꝛc.nihilomin⁹ in cā restōnis ꝑcedere summarie et fiet vnū registrū tanq̄ super negotio principali.

¶De presum.De proba.De cōfessis. Rub. Cōclusio.cclxvij.

n Otarius presumitur rogatus regulariter licet non dicatur.

Conclusio.cclxviij.

Tem narrata i gratia ĩpetratiõis .ad effectũ etiã adiudicatiõis pbanł p cõfessionẽ aduersarij ⁊ etiã procurat. Et idem quo ad purificationem ⁊ processuum duorum executorum super mortem tertij.

¶De offi. dele. De procura. Rubrica.
Conclusio.cclxix.

Valet generalitas pcessus executoris videlicet in quo comitantur omnibus singulis presbiteris certe diocesis.

¶De dilatione. Rubrica.
Conclusio.cclxx.

Articuli obiectiui nõ dati i termino postea in alio termio dari possunt si ali⁹ terminus huiusmodi per iudicẽ assignetł ⁊ ab assignatione non appelletur.

¶De offi. deleg. Rubrica.
Conclusio.cclxxi.

Item q simplex presbiter põt esse subexecutor apostolicus quo ad cõferendũ. ⁊ q.c.statutũ. nõ habet locũ in executorib⁹ apostolicis in qstiũ vellent recipere solũ partes executorꝝ remansit: vtrũ debeamus presumere tertio collegia sub noie dignitatis mortuo infra duos annos fuisse aliũ substitutũ. Jtẽ fuit cõclusum q in casu dicte substitutiõis subexecutor datus a duob⁹ nõ procedet sine illo tertio substituto nisi esset impeditus.

¶De procuratoribus. Rubrica.
Conclusio.cclxxij.

Item remansit dubiũ vtrũ valet substitutio procuratoris per alias facta de certa psona vniuersaliter ad oia in quib⁹ erat substitutus generaliter vel specialiter deputatus.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio.cclxxiij.

Defectus intimationis appellationis in causa appellationis licet vitiet deuolutionẽ quantũ tangit preiudiciũ appellati nõ tñ quantũ tangit appellantem: qđ glo. ⁊ Paul. equum reputarunt in clemen. causamq.

¶De confessis. Rubrica.
Conclusio.cclxxiiij.

Super crimine [a] opposito alicui l modũ obiectus ad repellẽdũ eũ in bñficio nõ tenetur ipse positioni vel interrogationi respondere. Secũdo q si dicatł confessus condemnatus vel cõuictus de crimine positioni vel interrogationi de hoc date respondere tenetł. Has duas cõclusiones ⁊ fundamẽta earum ponit Inno. de confessis. cũ super. pro quib⁹ de accus. accedẽs. Tertio q si respõdit se infamatũ tenetł respondere super veritate criminis. Hanc ponit Innocẽ. cũ sua

a ¶Super crimie. Nota q crimen pprie ẽ mortale pctm̃ vt pꝫ per Gregor. homilia. xij. Facit. xxv. dis. §. crimis. in ver. quin fiat crimia ledũ placet Largo aũt mõ accipitł qñq p veniali etiam iuxta illud Nem[...] sine crimine viuit. qñq p infamia: et qñq p pctõ depositiõe digno vt ħ. Uide gl. in d. §. cris appellatio. et q̃ sunt crimina deposi tiõe digna vide. d. An. in. c. at si clerici. đ iudi.

ratione.de elec.dudū. Et thoma.ipse Inno.videt velle q super corporis vitio teneat qs respondere cū sit crimen sed de irregularitate sec⁹. Sed corporis vitium nō inducēs irregularitatē nō obest.etiā Inno.velle videt in.c. dudum. q super crimine qđ post peractā penitentiā inducit irregularitatē tenet qs respōdere: vbi aūt procedit cōtra aliquē principaliter sup crimine per viā accusationis: denūtiationis vel inqsitionis certū est q tenet rñdere capitulis cōtra eum datis sim[pliciter] vel summarie. Pro scđa cōclusione pdicta facit.l.iij.ff.de testi.iiij. q.iij. si testes.de accu.inqsitionis.§.j.ad q se retulit glo.in.c.cū causam.de testi.z dicta.l. iij. Solebat semp allegare do. Pe. Nicho. de neapo.de vitio persone est hodie determinatū.de elect.si forme alias forte.li.vj.

¶De his que a ma.par.c.fi. Rubrica.

Conclusio.cclxxv.

Ad expediendū negotia vniuersitatis p rectorē reqruntur due partes.l.nulli.z.l.plane. ff.q cuiusq vniuersi.not.vel cōtra.z.l. nominationū.C. de decur. lib.x.secus si per singulos de vniuersitate per modū vniuersitatis cōgregatos.vt.ff.ad munici. q maior.scđm dñm electū vivarie. q dicit Cy.ita notasse.de procura.l.neq. qđ est valde notabile.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cclxxvj.

In causa mea Auinionē.Cremone z sanie.Primo q lz patriarcha Iherosolimitan⁹ q cōmisit causam dño bonifacio haberet potestatē ab vrbano per se vel aliū in causis ceptis zc.procedendū summarie zc.tñ qz lz petitū esset in dicta cōmissione dñi bonifacij q possit procedi summarie fuit illud in signatione omissum non potuit bonifaci⁹ procedere summarie zc.

¶De litis contesta. Rubrica.

Conclusio.cclxxvij.

Etiam vbi summarie non procedit artatio terminorum extra palatium contra morē palatij vel omissio conclusionis non vitiant sententiā vel processum.

¶De testa. Rubrica.

Conclusio.cclxxviij.

Pro eo q michael de fabrica marit⁹ cremone: suo z dicte cremone noie rōne reste duarū dotiū vcz matris [g]uillēte vxore Joānis restantis cremone filie eiusdē guillente ad quā restam dictus Joānes restātis q bernardū filiū suum instituens in casu quo idē Bernardus sine liberis moreret voluit suā hereditatē ad pauperes deuenire: z cui⁹ Joānis filius bernardus antedictus hereditate adita z relicta sania sua nouerca scđa vxore dicti Joānis herede de dicto fideicōmisso mētione nō facta obligatus egit cōtra dictā saniā z cōtra procuratorē animarū: qz rōne fideicōmissi antedicti dicebant hereditatē dicti Joānis ad pauperes pertinere cōiunctim z diuisim asserens hereditatē dictorū patris z filij ad saniam et procuratorē antedictū pro partib⁹ eos cōtingentibus peruenisse z concludens vtrūq cōdemnari prout z quēamodū partis hereditatis eos cōtingentis. z nō aliter nec vltra lite super hmōi petitiōe cū dicto michaele solūmodo per saniā cōtestata: condemnatio secuta nō valet quantū tangit partē procuratoris z cōdemnationē factā insolidū nō obstante.a die declaratiue facta post reuocationem cōclusionis in qua petit idē michael pronūtiari z cōdemnari saniā ad totā restam antedictā tanq lite super toto minime contestata.

¶De inuentario. Rubrica.

Conclusio.cclxxix.

Item q̄ sania nō vz gaudere beneficio inuētarij: tū q2 nō vocauit creditores legatarios: tū q2 in p̄ntia testis ꝛ notarij nō noiauit nec realr oñdit oia bona: tū q2 nō vocauit i testi. cognit. personā heredi. tū q2 nō descripsit per se vel aliū notariū specialiter adhibitū: ipsa bona: nec adiecit sigillū sancte crucis: immo vt presumit nec inchoauit infra.xxx.dies. Itē q2 cōtra petitionē restit. dictarū duarū dotiū nō pōt opponi cōpensatio de mutuo recepto: per michaelē: aut de bonis heredit. dicti Joānis receptis per ipsum michaelē: cū nō appareat q̄ illa receperit noie cremone: etiā q̄ nō obstañ. q̄ noie etiā suo egerit ne per cōpensationē cremone ei⁹ vxoris preiudiciū afferatur.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio.cclxxx.

Licet plura narrent in cōmissione ad restitutionē cōtra sententiā obtinendā si vnicū sufficit lz alia falsa sint non obst. de rescript. ex parte. ꝛ. c. cū olim. ꝛ. c. inter ceteras.

¶De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.cclxxxi.

Reivendicatio ꝛ publiciana simul intentant alternatiue de cōsnetudine cōtra illi⁹ no. §. alie. de acti. no. ꝛ legi. c. abbate sane. de re iud. li. vi. ꝛ per Inn. de resti. in inte. constituitur.

¶De litis contest. Rubrica.

Conclusio.cclxxxij.

Item q̄ litis contesta. contra duos si post vnus alteri succedat nō sufficit ad totum illi adiudicandū sine alia litis contestatione.

¶De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.cclxxxiij.

Procurator ad agendū vel defendendū q̄ sniam pro se obtinuit q̄ transiuit in rem iudicatam cogit defendere dn̄m in causa restitutionis obtēte a principe contra sniam: ꝛ fuit obtentū de primo anno dn̄i Guil. gal. in consilijs: videt casus. ff. de procu. l. qui proprie. §. item queritur.

¶De confessis. Rubrica.

Conclusio.cclxxxiiij.

In dicta causa mea animoñ. cremone. pe. et sanie. primo q̄ cōfessio michaelis facta in libello prime instantie ibi dū dicit q̄ hereditas Joannis ꝛ Bernardi ꝛc. ad procura. aiarꝫ ꝛ saniā ꝑ partib⁹ eorꝫ cōtingentib⁹ peruenerūt: reddit sniam dn̄i bonifacij iniustā. Itē q̄ reuocatio dicte cōfessionis q̄ videt facta in libello instātie scd̄e fieri nō potuit sine cā sm̄ dn̄m viuarie. P. iambo. ꝛ Guil. gal. de no. ecclesia. Lz dn̄i Ni. ꝛ Jo. ꝛ Simon ac Robertus cū plures nō essent tūc in cōsil. cōtra. Dixerūt tn̄ dn̄i viuarie. ꝛ Guil. ꝛ. P. iambo. post eū: q̄ lz nō valuit dicta reuocatio in modū erroris: valuit tn̄ quo ad mutationē in mō agēdi: vt q̄ prius agebat ꝯ duos nūc nō agit nisi ꝯ vnū. Qd̄q3 dicta cōfessio facta respectu procuratoris animarū ꝛ mō agēdi intētati ꝯ eū nō obest respectu sanie. alleg. l. fi. ff. de interro. act. Itē q̄ ego iudex scd̄e instātie ex libello dato in scd̄a instātia ꝛ cōtestatione secuta ex ꝑductis possum infirmare sniaꝫ dn̄i bonifacij ꝑ ea parte suꝑ quo fuit litis cōte. ꝛ ꝑ alia infirmare ꝛ nihilomin⁹

pronūtiare sicut si essem iudex instātie prime sup toto ⁊ pro Crem[illegible]. qr data additiōe sup libello ⁊c. post reuocationē cōclusionis potuisset.d. bonifaci⁹ sup ea lit.cōtest.⁊ seruatis de nouo sup toto seruādis sup toto pronuntiare.ergo ⁊ ego q̄ successi in locū ipsius.Sed ex postfacto dñs viuarieñ. se mutauit dicens ꝙ expedit causam istam poni in relationibus.

¶De lib.obla.De re iudica. Rubrica.

Conclusio.cclxxxv.

SI libellus emptoris dat⁹ fuerit ad estimationē rei vēdite q̄ tradi poterat ⁊ nō ad traditionē: ⁊ sñia sup ea lata valet: totū valet libellus ⁊ sñia: nisi ex alio capite vitietur de eq̄tate canonica.Ego cōtra.per.l.j.ff.de acq̄.empt.⁊.l.si seruū.§.fi.⁊.l.eū q̄ ita.ff.de verb.obl.⁊ ide cōsti.pecu.l.pro minori nois.⁊ si cer.pet.l.cū fundus.§.qd ad pecunias.⁊ hoc plene no.ff. de re iudi.l.si q̄s ab alio.§.fi.ff.de act.empt.l.j.Sup hoc etiā vide de iureiurā. l.si duo patroni.§.si q̄s iurauerit. ⁊ infra.iiij.folio pagina secunda.

¶Ut lite pendente. Rubrica. Conclusio.cclxxxvj.

IN materia attemptatorū nō audit q̄s petens restitutionē beneficij nisi coloret titulū:lz Guil.gal. cōtra. Item ꝙ lata sñia in restitutione totali ex priuilegio litis penden. est diffinitiua quo ad effectum cle.appellanti.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cclxxxvij.

Item ꝙ allegās titulū infectum peius facit q̄ꝫ si nihil pro titulo allegaret.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cclxxxviij.

Item ꝙ possessor nō docēs de titulo nec colorās obtinet in casu predicto:petente restitutionē non colorate ⁊ hoc quo ad effectū absolutionis.Itē ꝙ materia cōtraria vcz cōtinue possessionis vsq͡ ad tempus quo spoliatio attemptata dicit̄ inclusiue admittenda est contra petentem.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.cclxxxix.

Post conclusionē ⁊c.possunt produci iura etiā per illū quo instante fuit conclusum etiam in beneficialibus.

¶De probationibus. Rubrica. Conclusio.ccxc.

Et ꝙ glo. cle.literis.de proba.de narratis per papā de facto alteri⁹ sup quo ⁊c.lz reprobet̄ quo ad effectū adiudicationi ⁊ nō tñ quo ad effectū defensionis ⁊ intētionis actoris probate elisionis.Sed dñs Ni.⁊ ego cōtra:qr reus in exceptiōe est actor maxime intentione iam fundata.

De renuntiatio. Rubrica. Conclusio.ccxcj.

Cle appellās q̄ petit copiā actoris post appellationē ⁊ dic̄ ad dicēdū ꝫ nō censet̄ appellatiōi renūtiare. Itē ꝙ lr̄e executorū solo sigillo ⁊c.recognito vel ꝓbato sigillo faciūt fidem.

¶De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.ccxcij.

Item ꝙ si procurator causam prosequēs infra tp̄s nō appellat nō audit̄ dñs post tp̄s appellās nisi per viā restitutionis.

¶De filijs presbite, Rubrica, Conclusio.ccxciij.

a Illegitimus. Nota ꝙ illegitim⁹ ꝓhibet promoueri per viã iustitie, c.vt inotuit. de elect.non tñ ꝓhibet ꝑ viã gratie vt ibi no.Abb. Et an legitimatus quo ad actus ecclesiasticos ꝑ hoc sit legitimatus q̃ ad act⁹ seculares? Dic ꝙ cõis opinio canonistarũ est ꝙ sic. extra qui filij sint legi.c. ꝑ venerabilẽ. vbi de hoc nota ꝑ oẽs: ⁊ ibi etiã nota de ptãte imperatoris et pape.

Illegitimus[a] dispensatus ad dignitates cu.et elec.habebit in ecclesia cathedrali.

De attemptatis. Rubrica.

Conclusio.ccxciiij.

Hauté q̃ dicit̃ materiã attẽptatorũ magis priuilegiatã esse q̃ materiã interdicti vnde vi vel beneficij.c.reintegranda. intelligit.d. viuarieñ.quo ad effectuz procedendi sine ordine iuris:non quo ad effectum procedendi absq; collatione tituli in materia beneficiali.

De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.ccxcv.

In causa mea auinioñ.sancte ⁊ cremone ꝙ iudex secunde instantie pronuntiãs super nullitate prime instãtie ex defectu ordinis iudiciarij potest si reperierit seruato ordine iustam fuisse dictã sententiã ⁊c. potest etiam pronuntiare in eadem sententia eo modo quo pronuntiauerat primus iudex.

De confessis. Rubrica.

Conclusio.ccxcvj.

Confessio facta in prima instantia potest reuocari in secunda docto de errore ⁊ etiã non docto.

De resti.in integrum. Rubrica.

Conclusio.ccxcvij.

Capitulum suscepta.de resti.in integ.nõ habet locum in sententia arbitr. q̃a illa non habet executionẽ.no.Inno.in.c.quintauallis.

De libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio.ccxcviij.

De cõsuetudine admittitur libellus alternatiuus nullitatis vel iniquitatis ⁊ restitutionis.

De arbitris. Rubrica.

Conclusio.ccxcix.

Petens laudũ rescindi reductione ad arbitriuz boniviri etiam per modũ restitutionis non censetur contrarius sed videtur solum ius speciale restitutionis intentare.

De locato. Rubrica.

Conclusio.ccc.

Item ꝙ locatio non probat possessionem.

De cõces.prebẽ. Rubrica.

Conclusio.ccci.

Si accepto simul plura beneficia excedentia simul taxam literarum mearum valet nihilominus quo ad primum secundum et tertium nominata que non excedunt.argumen.C.de donationi.l.sancimus.ff.de verbo.oblig.scire debemus.ff.de iurisdi.om.iudi. si idem cum eodem. de heredi.insti.l.qui soluendo.ij.cum concor.de electio.c. penulti.iij.responso in fi.de preben.mandato.lib.vj.

¶ De prebendis. Rubrica.
Conclusio. cccij.

Si impetratur certum beneficium cum expressione certe taxe si negetur taxa probāda est: et videtur negata si dati fuerunt articuli de hoc obiectivi: et si repulsi fuerunt. secus vbi virtute generalis gratie ad certam taxam &c. esset beneficium quod dicitur per impetrantem infra taxam acceptatum: quia illa taxa sibi negata presumitur.

¶ De prebendis. Rubrica.
Conclusio. ccciij.

Item q narratio baccallariat' in gratia etiā nō negata quo ad effectū adiudicationis pbāda est.

¶ De re. eccle. non alie. Rubrica.
Conclusio. ccciiij.

Canonicus volens alienata nomine ecclesie reposcere debet ex remedio male alienationis concludere vt sic intelligatur et restringatur. c. si quis presbyterorum. super quo vide in nouella. de testi. cum olim.

¶ De foro cōpe. Rubrica. Cōclusio. cccv.

In causa mea Jannen. q de iure qui subijcit se camere et promittens extra curiam soluere in curia: licet reptus in curia ibi possit conueniri: non tamen potest extra curiam citari: vt ibi respondeat. Licet. d. vinari. videretur contra. allegabatur tamen pro auditore camere concludendo in contrarium.

De procuratoribus. Rubrica.
Conclusio. cccvj.

Secundo q procurator deputatus ad causas deuolutas & de iure necessitate in curia tractādas de nullitate processus [a] habiti cum eo in causa non deuoluta nec in curia tractanda agere potest: quia illa est in curia de necessitate tractanda.

[a] De nullitate processus. Nota q in ɔsistorio pncipis non attenditur nullitas pcessus si constet de meritis cause vt not. Abb. in c. ad petitionē. de accus. Itē in dicto cōsistorio si eēt de bono iure partis nō habet respectus ad nullitatē pcessus. not. idē Abb. in c. cū olim. de re iudica.

¶ De foro competenti. Rubrica.
Conclusio. cccvij.

Tertio q dominus comparens coram iudice remissionis concesse huiusmodi procuratori in causa huiusmodi non videtur prorogare seu validare processum habitū vel habendū cū procuratore predicto dummodo processus fuerit nullus ex defectu iurisditiōis: videlicet pro eo q causa super qua agebatur in curia corā auditore camere non est tractanda in curia. Quarto q grauauit auditor assignās terminū ad concludendū vel dicendū causam quare &c. contra allegantem contradicendum nec est suis positionibus responsum.

De ordi.cogni. Rubrica.

Conclusio.cccviij.

In causa Guil.gal. q civilis est criminalis ex eodez facto simul in eodē libro rc.fui cū Ni.Simo.et Guil.quā opi. sequitur Guil.de cu.l3 glo.d.Rob.vinari.r estu.contra sequeñ.Cy.in.l.vna.C.qñ ci=ui.actio preiudi.cri.r Bart.in.l.pretor edixerit.§.f.

De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccix.

In executione citationis sufficit executio facta in ecclesia cathedrali:et illa de qua agit:et in ecclesia collegiata oppidi vbi est illa ecclesia dūmodo maxime iuret post presentationē dicte executionis pars ad cuius instantiam fuit executa q nō potuit procuratorē vel principalē apprehendere.licet al's servatus non sit ordo clemen.causamq.

De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccx.

Fuit citatus intrusus personaliter vt centesima die cōpareat corā auditore cū aut.rc. de iustitia responsurus:auditurus rc. facturus r recepturus qd dictauerit ordo iuris potest procedi per audiētiā ad omnes actus rc. vt si aliquis ipsarū esset omissus nō vitiaretur propter hoc processus licet hodie tantū inualuerit stilus obseruationis terminorū per audientiā:q etiā apposita dicta clausula ad omnes rc.in citatione et executione omisso termino ad probandū omnia totū vnit ƀm Pet.de sarce.Sed motiuū dominorū quo ad primū terminū cum fingit virtute citationis et executionis predictarū esse hic apprehensum.Sed contra talem procederetur per auditorē ad omnes r singulos actus.igitur rc. Et in his fuerūt omnes concordes inter quos Uinarieñ.r Guil.gal.sed non Nico.r de narbo.

De fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio.cccxi.

In eadem causa q presentatus producit literas presentationis cū testibus sine sigillo et subscriptione notarij: sed vicarij generalis episcopi sigillatas sigillo q ibi asseritur esse vicarius sine testibus r subscriptione notarij:r dat in articulis ibi esse consuetudinē q non consueuerunt nomina testiū r vicariorū in talibus literis poni:r q vicarius eo tempore ibi erat talis:al's articuli sunt repellendi quia male specificati nimis generales nec datur ibi clare de potestate vicarij.

Ut lite pen.De verbo.signi. Rubrica.

Conclusio.cccxij.

In causa domini Joā.q appellatione illorū quorū interest quo ad materiā.c. si hi contra quos:vt li.pendē.lib.vj.r.c. qm̄uis. de re iudi.nō veniūt nisi illi quorū interest ratione iurisditionis eiusdem seu occasione.Sed quo ad materiā.c.statutū.de elec.lib.vj. veniunt omnes quorū interest etiā ratione cuiuscunq interesse r ex quacunq causa.Itē tenetur r placuit q si mortuo illo contra quē primo litigatur causa ad curiā per appellationē deuoluta cōmittatur causa contra illos quorū interest intimatio facta illi cuius post dictā cause introductionē interesse cepit nō operatur vim citationis:nec facit q lata sententia contra mortuum que quo ad mortuum valida non fuit sibi preiudicet:immo q contra eum ferri posset etiam terminis seruatis per audientiam contra .Item q dictum.c. quāuis. intra in casu quo super illo iure de quo pronuntiatum est alius ad quem eiusdem iuris pers

tinet defensio scinit &c. Secus si quilibet ius diversum unus ab alio pretēderet ut duo heredes vel duo quorum quilibet se in bn̄ficio ius habere pretendit q̄ non potest procedere ex eodem iure s̄m Inno. de preb̄ē. nisi essent. de resti. spol. ex literis.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. cccxiij.

Si a sententia excommunicationis vel eius executione appelletur[a] repositio in statum fieri non potest: quia revocatio gravaminis locum habere non potest.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. cccxiiij.

Procurator constitutus ad prosequendum cōtra titium & sempronium non potest prosequi contra gaium super iure beneficij: quia eodem iure se fundare nō potuerūt illi tres. s. titius semproni⁹ et gaius & tamen deputatus procurator ad unam causam aliam nō potest peragere. de offi. dele. cum olim. Item quia mutatio persone inducit mutationem cause. ff. de excep. rei iudi. l. cū a te. et. l. queritur. cum. l. sequen.

¶ De iudi. De libel. obla. Rubrica.

Conclusio. cccxv.

Agens contra monasterium ut sententia arbitralis cōtra monaste. pro eo lata super certis possessionibus declaretur per monasteriū observāda et eidē monaste. nō licere quomōlibet adversus eam reclamare: et in eodē libro persistens nō auditur contra libellum mona. super resti. adversus dictam arbitralem sententiam dandum et expostfacto datur excipiens de spolio eorundem possessionum per idem mona. contra eū facto et sic super: spolio pro eo et contra ipsum monasterium fuerit ipsa arbitralis sententia lata.

¶ De litis contest. Rubrica.

Conclusio. cccxvj.

In causa mea gerūdeñ. in qua advocati allegarūt. Primo quod in causa appellationis extraiudicialis que dicitur provocatio ad causam requiritur litis contest. cuius defectus totum vitiat.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cccxvij.

b In causa nullitatis[b] requiritur ordo iuris. no. Inno. de pcur. auditis. & meli⁹ de offi. iudi. c. ij. in fi. sue gl. mag. iuncto principio illius gl. & casu illius. c. sic. q̄ omissio termini ad pducendū omnia q̄ est de stilo palatū substātialis reddit totū nullū: etiā si nullitas colligit̄ ex actis alteri⁹ instātie in vim cōpulsorie pductis: q̄r ex illa acta alia possunt pduci ex qb⁹ relevabit̄ nullitas. Tertio q̄ auditor deputat⁹ spe-

a ¶ Appellētur. Nota q̄ a qualibet sententia vel gravamine potest appellari si est hominis de iure canonico. De iure autē civili non ab interlocutoria/ nisi q̄n iudex in criminali vel civili negotio qōnē p tormēta interlocut⁹ est cōtra. l. añ sententiaz. ff. de appel. reci.

b ¶ In cā nullitat[is]. An pēdentē cā nullitatis pro snīa psumat̄? Feli. pulchre in c. q̄m. penul. col. versi. ult. de pba. Et an nullitas pcessūs possit declarari parte absente: idez in. c. cām. l. j. col. de rescrip.

clau... certã causam factus episcopus suam iurisdictionem que ad illam causam non perdit. Quarto quod appellans petens sententiam post ter...i sue appellationi renuntiat.

¶De pactis. Rubrica.

Conclusio.cccxviij.

Et hoc quinto: ꝙ compositio regis Aragonũ ꝛ episcopi Gerũdeñ.pro pace servanda in dioce.Gerũdeñ.obligãs in perpetuũ episcopũ seu eius officialẽ Gerũdeñ.omni casu quo apparuerint malefactores frangeñ.pacẽ dioce. Gerũdeñ.quos ꝑ solitum ꝓcessum ꝯtingit esse a pace eiectos ꝛ excõicatos ꝛ pro talib⁹ publice declaratos ad conuocandũ cõis ciuitatis ꝛ dioce.Gerũdeñ.ꝛ sub pena excommunicationis.ꝛ.xx.sol.ꝑ quolibet nõ parẽte veniãt cũ armis ꝛc.ad insequendũ.ꝛc. cũ episcopo aut vicario regis aut loca teneñ.in exercitu dictos malefactores:non valet ipso iure.lʒ aliqui ꝛ plures contra.tamen dñi Uinariẽ. Guilgal.ꝛ estulanus dicũt ꝙ nõ valet. Serto ꝙ si valeret:valeret monitio facta de omnib⁹ personis dictarũ ciuitatũ nõ habẽs clausulã nisi cãm ꝛc.nõ distinguẽs sexũ: statũ: cõditionẽ:vel numerũ personarũ aut subd.episcopo in temporalibus a nõ subditis cõmonitos spẽaliter vel sciẽtes monitionẽ ab ignorantib⁹ vel nõ specialiter monitis nõ hñs tenorẽ cõstitutionis incertum sed solum senta crude ꝛ nude ɓm formã dicte cõstitutionis. Sed in hoc fuerũt aliqui domini cõtra ꝓpter cõfusionẽ monitionis. Et qꝛ monitio videẽ sniam excõicationis ferre cõtra formã c. romana.§.caueãt.de sen.excõicationis.lib.vj. Sed ad primũ dicũt aliqñ ꝙ genus intelligiẽ ciuiliter:ad secundum qꝺ sententia excõmunicationis ibi non fertur: sed magis lata per constitutionem declaratur.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccxix.

In causa mea gerũdeñ.ꝙ vbi resultat nullitas ex actis eiusdẽ iuꝺ. potest ꝓnuntiari sup illo ordine iuris nõ certo:secus si sit nullitas aliorũ processuum sup qua principaliter agatur. Itẽ si iudex instãtie secunde corã quo dabanẽ positiones de nullitate ꝛ iniquitate sentẽtie primi pronũtiet solũ sup nullitate sentẽtie primi iudicis:ꝛ causa appellationis a sentẽtia secũdi iudicis ꝛ alie cause que remanserũt corã eodẽ iudice secundo tertio iudici remittanẽ.ille terti⁹ iudex ex actis habitis corã eo põt pronunciãdo super nõ iniquitate sentẽtie secũdi: pronuntiare sup nullitate sententie primi:ꝛ id qua... tertio in omnib⁹ surrogatus. Itẽ qꝺ cũ sententia secũda reuocat primã et tertia cõfirmat secũdã ꝛ quarta reuocat primã secundã et tertiã:ex eisdẽ actis remitti debet iure cuiusdã cõpensatiõis cõdẽnatio expensarũ hincinde.

¶De fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio.cccxx.

In causa mea burdegaleñ.ꝙ litere apostolice super gratia facta arguendo de canonicatu ꝛ preben. Burd. et de resignatis.per melch.procurato. burd. de mo.qui eos obtinebat in curia roma.in manibus camerarij cum confessione garsie aduersarij de constitutione melchi.procu.ꝛ renũciationis quo ad effectum adiudicationis faciende arguendo cõtra garsiã etiã quo ad prebendam sed non ad Guilielmũ alterũ cõpetitorẽ predicta negantem predicta intelligendo etiam si garsias negauerit melchi. fuisse constitutum ad renuntia.prebende.ꝛ ipsum renuntiasse prebendam.

¶De fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio.cccxxj.

In causa dñi.Guil.gal.p custode tyberis dñi nostri pape qđ lz literis episcoporū sigillis sigillate sint vel autentice presertim vbi hoc habet consuetudo.de fide instru.c.ij.cum ibi not.per Inno.hoc tamen sibi locum non vendicat cōtra apostolicos impetrantes ne confingantur fraudes.Secundo ꝙ nihilominus probatio dicte materie est admittenda cū dat de alia materia sufficiēte q: istā saltē faceret adminiculatiue.

Conclusio.cccxxij.

a i Item ꝙ intimatio[a] non habet vim inhibitionis.

a ℭIntimatio. Qñ arctet intimatio: vide i.e. cū cōtingat. v.col.ver.vsq quid. de rescriptis.

ℭDe fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio.cccxxiij.

Litera auditoris citationis ad partes sigillatā et subscripta nō probat commis. ibi incorporatam nec ipsius presentationē:sed bene inducit presumptionē cui nō negate per partē stādū est.

ℭDe dilationibus. Rubrica.

Conclusio.cccxxiiij.

Pendēte termino virtute noue cōmissionis prefixo ad probandum dispensationem vel promotionem potest procedi virtute prime commissionis: nec erūt propter pendentiam dilationis termini reiterādi.

ℭDe accusationibus. Rubrica.

Conclusio.cccxxv.

Ubi mandatur auditori ꝙ super crimine criminaliter intentando citetur quis personaliter.: non est necessarium ꝙ impetrans ante obtentam citationē se inscribat licet videatur contra.C. de requi. re.l. nullus.ij.responso.

ℭDe fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio.cccxxvj.

i In causa domini Cardi. minatañ. quod litera abbatis Cluniaceñ. super collatioñ. prioratus pro eo qui obtinuit confirmationem eiusdem collationis non obstañ.reseruationibus non facit fidem contra illum qui post dictam cōfirmationē illum prioratum impetrauit a papa.

ℭDe rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccxxvij.

b Materia data de falsitate cōtra instrumentum[b] est obiectiua. Item ꝙ si in commissione prima narretur materiam obiectiuam datam esse post terminū ⁊ male fuisse specificatam: et petatur his non obstañ. eā admitti:⁊ respondeatur mandando eam admitti non obstante quod male specificata non adiecto de lapsu termini:videtur nihilominus concessum quod non

b ℭInstrumentum. Quid sit instrumētū et vñ dicat qđ instrm alio modo [illegible] documentum: q: docet:aliō modo munimentū:quiā munit partem:⁊ ꝙ largo mō istrūmentorū ap̄pellatiōe testes ⁊ omnē id qđ iudicē instruit cōtinet. Specu. ti. de instru. [illegible]

obi... in termini rc. Et ita do. vicecancelarius declarauit.

Cde rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccxxviij.

SI papa ad instantiam litigātis super ecclesia cui huius litis occasione subtracti sunt per alterā partē fructus prebēde mādet Petro auditori palatij corā quo etiā pēdet causa q̄ durante hmōi lite faciat illi litigāti de fructibus huius prebende, vsq; ad triēnium respōderi: ⁊ recedente de curia dicto Petro altera pars Guillelmo auditori obtineat cōmitti causas pendeñ. corā dicto Pe. inter dictas partes cū incideñ. depeñ. emergeñ. ⁊ connexis: non videt per hoc committi secūdo auditori potestas faciēdi dicto litiganti de dictis fructibus respōderi. ratio: q: nō surrogatur secūdus nisi in causis iurisditionalibus ⁊ contētiosis ⁊ alterius non est executoria de fructibus in modū priuilegij concessa que non virtute prime cōmissionis facte in causa prima ad quam se refert ista surrogatio sed secūde executorie cōpetijt primo in qua secūda non est surrogatus secūdus nec est eiusdē nature secunda vt prima: ⁊ tamen sub generali clausula dependenti rc. videntur solum venire illa que sunt eiusdem nature videlicet causarū iudicialium maxime q: aliud non videtur cogitare aduersa pars impetrans vel concedens. Itē a granātibus ꝓcessum executoris. cōmis. etiā auditoris etiā nō requirit vocatio partis: etiam si in commissione dicatur si inuenerit ita esse aggrauet.

Cde prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccxxix.

IN causa dñi Pe. iambonis q̄ litera illa directa. d. N. aud. primo in qua eidē Nicolao mādat q̄ si per euentū litis reperit neutrū litigātiū in beneficio de quo litigat corā eo ius habere alteri ipsorū litigātiū in litera noiato ꝓuideat nō fuerit ante sniam. e. d. N. presentata ⁊ a dicta sententia fuerit appellatum ⁊ causa appellationis commissa: do. Pe. potest. d. N. exequi literam antedictam: quia succedit in causa rc. Primo enim vz. d. N. non committebatur nisi habito respectu ad auditorem huius cause in qua succedit do. Pe. per rationem. c. quoniam abbas. lz verba aduersentur. facit. l. annua. §. j. ff. de le. cū ibi alle. ⁊ no. Inno. de fo. cōpe. dilecti. in prin. Sed facit cōtra. ff. de priuile. c. perēp. §. fi. lib. vj. Sed finaliter solui posset. facit magis contra quod supra proxime notatum est in alia causa. Nec ob. q̄ nō fuit dicta litera. d. N. presentata: per ea que Jo. an. notauit, in. c. quoniam abbas. de [illegible]i. deleg. alle. super finem prime glo. post Host.

Cde verborum signifi. Rubrica.

Conclusio.cccxxx.

SI condemnatus ciuiliter in causa ad pecuniam ex tali facto ex quo potuerit resurgere leue crimen ob hanc condemnationem incarceratus per procuratorem suum impetrat a principe causam cōmitti pro eo contra iudicem ⁊ mandatum directum eidem iudici quo mandatur q̄ a carceribꝰ relaxetur ⁊ ad curiam principis suis expeñ. sub fida custodia remittat: verbū sub fida custodia intelligitur de custodia militū ⁊ cliētulorū. C. de custo. ⁊ ex. re. l. j. Hoc enim facit verbum fida informans mandatū: vt. l. j. alle. per quod soluitur ad. l. j. ⁊. l. diuus. ff. eodem titulo. Item quia imputat illi qui impetrauit rescriptum: quia fuit obscure locutus: verbū fida custodia proprie in eius preiudicium recipiet: vt regula contra eum: cum ibi notatis. lib. vj.

Cde libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio.cccxxxj.

Libellus

Libellus[a] in quo petitur declarari sententiam observandam esse que sententia fuit lata in possessorio ꝛ petitorio simul videtur in possessorio ꝛ petitorio datus.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.cccxxij.

Articuli vnius rectoris dati cõtra archidiaconum in eũ iurisditionẽ vendicantẽ de ista materia vcʒ ꝙ ipsi rectores sunt soli episcopo Rodoneñ. immediate subiecti admittẽdi sunt: q: licet negatiuam implicẽt: illa tñ est probabilis. de cau.pos.cũ ecclesia. Jtẽ quia lʒ non tm̃ specificati sint: tñ sunt de iure partis ꝛ possunt per respõsiones testiũ specifice sciri vcʒ in modum reductionis cause. Jtẽ ꝛ articuli dati de ista materia vcʒ ꝙ dicti rectores seu eorũ parochie sunt extra limites Archidiaconatus eadẽ rõne. Jtẽ ꝙ clerici chori ecc̃ie rodoneñ. sunt soli ep̃o subiecti: etiã [...] teneãt tales personas ꝛ ꝙ isti sunt clerici chori ꝛc. Non q: materia ista per se data admittenda esset sed quia alias materias sal[...]n colorat.

¶De rescript. De preben. Rubrica.

Conclusio.cccxxiij.

In causa dñi Cardi.minaceñ. ꝙ admittanẽ articuli aduersus dictũ dñm Cardi. pro eo ꝙ vbi factũ certũ narraẽ pape ad gratiam obtinendã oĩa obstañ. gratie que clare possunt colligi ex narratis videnẽ tacite esse sublata: lʒ de illis tollendis in ꝯcessione gr̃e nihil dictũ fuerit per expressum per not. Ja. ꝛ Pe. C. si cõtra ius vel vti: pub. l. vlti. ꝛ de excessi. prela. c. vno. lib. vj. per not. Joan. and. in nouella.

¶De restitu. in integ. Rubrica.

Conclusio.cccxxiiij.

In causa do. Pe. iambo. ꝙ modica presumptio sufficit ꝓ restituẽdo ad appellandũ cũ mandaẽ auditori ꝙ restituat si ꝛ put de iure vt cũ sentẽtia super desertione transiuit in rẽ iudicatam ꝛ condẽnatus petẽs aduersarium eam restitui producit pro docẽdo de diligẽtia instrumentum de diligẽtia facta per vnũ quem cõstat in actis esse procuratorẽ: lʒ vere sit: quia sic presumitur ꝙ nõ fecisset ille talem diligentiã nisi procurator esset: et q: requirere procuratoriũ esset requirere plenam probationẽ que habet fieri in causa appellationis.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.cccxxv.

Sententia lata super restitutiõe ad appellandũ ꝛ oĩs alia talis tangens negotiũ principale lʒ quo ad hoc ꝙ appellatio ab ea interposita debeat fieri in scriptis cẽseaẽ interlocutoria: vt. c. cordi. quo tñ ad materiam cle. appellanti. ꝛ alios effectus censeẽ vim diffinitiue habere: et ita cõsueuit seruari in palatio ᵭm dñm Viuarieñ. qđ est notabile.

¶De conces. prebẽ. Rubrica. Conclusio.cccxxvj.

i

a [...] libell⁹: Quid sit libellus ꝛ vnde dicaẽ: spec. titu. de libel. cõcep. §. ij. Et quid libell⁹ formatus debeat continere. et exẽplum de hoc: et q̃ sint necessaria in libello. eo. ti. §. v. ꝛ in ꝑn. titu. De quo vltimo quid debeat continere libell⁹. Bart. l. l. j. ff. de eden. ꝛ in l. edita. C. eo. vbi plenius de materia libellorum ꝙ alibi.

In causa do. Guil. gal. q tribus executoribus sub forma. c. sciscitatus datis de rescriptis pro executione grē in forma pauperū fuerit factus processus purificatus in quo duo se nominant de se cū alio tertio quē nominant executores esse et narran. p testimonia fidedignorū pauperem reperisse idoneū: in quo processu sunt tria sigilla ignota cū subscriptione notarij et sup quo deponit vnus testis tres executores interuenisse: per hoc nō est sufficienter probata purificatio gratie: qr presumitur eo modo loquēdi duorū executorum tertiū fuisse absentē: quā presumptionē nō tollit vnus testis: et tn non constat illum non posse vel nolle procedere: nec constat illum alis commisisse vices.

¶ De exceptionibus. Rubrica. Conclusio. cccxxxvij.

Protestatio cōseruat ius in possessione, in. c. cumana. de elect. Itē q nō de rigore sed de eqtate canonica bñ post moram cōcludit in actione ex empto: ad estimationē melius tn cōcludet ad rē: male ad interesse. vide not. ff. si cepe. l. vitiū. in fi. magne glo. et not. in. iij. col. in medio scde pagine. et not. p Inno. de sen. excom. sacro. in magna glo. post prin. coll. et per glo. ff. q sen. sine appel. rescin. l. j. et que loquit et not. in. iij. col. ti. si de feu. de mu. cōtra. fu. c. si facta. Et ibi vide in fi gl. et que le. insti. de dona. §. perficiuntur. et not. Ja. ff. de verbo. oblig. l. ij. §. item si in sacro etc.

¶ De rescriptis. Rubrica. Conclusio. cccxxxviij.

In causa mea gerūdeñ. primo q omissio seu taciturnitas status cause in qua est conclusum etiā si sit causa in qua pcedit summarie reddit impetrationē sup illa causa cōmiss. supplētis nullitates pcessus nullā: si p cōmissionē dabat potestas procedēdi vlterius et vlterius impetrans eius vigore pcedere vellet: qz licz cōmissio nō sit necessaria tn factū bm effectū operat. Itē q si petit potestas procedēdi summarie simpliciter et de plano sine strepitu et figura iudicij terminis palatij nō seruatis sola facti veritate inspecta et cōcedit q procedit summarie etc. oia predicta p verbum etc. vident cōcessa. Itē q si ad supplendū nullitatis pcessus petit q possit pcedi perinde acsi dicti defectus nō obstarē et signet q possit pcedi hmōi defectibus non obstañ. oino tolli vident dicti defectus. Itē q si papa signet suppletionē defectuū secūde instātie sub cōditione si cōstet de nullitate et iniqtate prime sentētie oportet quo ad effectū pronūtiandi sup iniqtate prime sentētie de illa cōstare: sed quo ad effectū pronuntiādi sup nullitate hmōi sufficit de nullitate cōstare: et intelligit significatio de iniqtate insurgēte aliūde qz a nullitate: vcz a re ipsa quia res cōtēta sub gñe post expressionem amplius non continetur sub ea.

¶ De consue. De re iudi. Rubrica.

Conclusio. cccxxxix.

a ¶ Cōsuetu ado. Quis potest cōsuetu-

Consuetudo a non pōt inducere q valeat diffinitiua sentētia vel excōmunicatio vel suspēsio aut interdictum sine scriptis

absq3 hoc q redigatur in scriptis:secus tamē not. de interlocutoria. de sen. et re iudi. c. vlt. lib. vj. in fine prime glo. Caue tamen q idem fuit obtentum in suspēsione canonici a voce capitulari et fructibus prebēde sue quod in diffinitiua. Sed vt dixit auditor: credo q consilia mutanda sunt. Primo q2 vt not. de sen. excom. c. j. lib. vj. super ver. obseruari. in fi. illud. c. j. habet locum in suspensione prime dicta per no. de appel. qm̄ ad hoc: nec mirum quia talem suspensionem etiā a beneficio facit abbatissa. de ma. et obe. dilecta. que caret clauibus et quā̄uis potestate censure. de penitē. et remissio. noua quedam. immo nec per consequēs locū habet. c. j. in suspēsione a beneficio: per no. de sen. excō. c. is cui. in fi. lib. vj. per glo. et Archi. fa. q2 circa talia mere positiua vincit cōsuetudo: legem cōem contrariā. dūmodo sit rationabilis et prescripta. de consue. c. vlti. Ut autem dicatur rationabilis non op3 q habeat rationē pro se vrgentem: sed sufficit ratio persuadēs dūmodo non habeat contra se rationem omnino vrgentem. no. Jo. an. in. c. fi. de consue. alle. in. iij. oppo.

d[illegible] [illegible]facere: q redantur ad faciendā consuetudinē: quomō interrumpat consuetudo: et vtrū papa renocet cōsuetudinē particularē si de ea nō faciat mentionē? vide angelū de clauasio i sum. sub hac dictione consuetudo.

¶ De rescrip. De iudi. Rubrica.

Conclusio. cccxl.

In causa mea gerundeū. q virtute libelli dati coram domino roberto et processus habiti coram eo q2. d. successit. d. Pe. et dño ro. successit. d. T. et. d. t. successi: ergo potestatē oim̄ hmōi audiui quo ad ea que ipsi facere debuerūt. Nec ob. sententia. d. ro. quia nulla fuit nec obstat omissio termini ad producēdū omnia. Primo q2 ille defectus per cōmis. est sublatus. Secundo per dictam cōmissionem habeo potestatem procedendi sine terminis soli facti veritate inspecta. Tertio quia ille terminus fuit seruatus corā dominis. G. et Tho. et coram iudice primo. Itē q vigore nomine petitionis summarie dande super nullitate et iniquitate processus sacriste et toto negotio principali pronuntiare non obstante q iā sit conclusum videlicet anteq3 daretur noua petitio antedicta. Item q sana conscientia possum dicere parti/ q det petitionem nouam super omnibus supradictis. Itē q in expensis factis coram sacrista et in expensis factis coram. d. R. vsq3 ad illum statum cause in quo incepit partem grauare nulliter procedendo debeo condemnare partem communitatum in expē. omittere cōdemnationem. Item q nullo modo debeo confirmare sententiā domini Ro. que nulla fuit vigore commissionis proxime dicte secundum. d. vinarieū. et aliquos alios dominos. Sed Guil. gal. et quidam alij domini contra: ego autem assentio magis domino vinarieū.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio. cccxlj.

Si iudex qui admisit omnes articulos partis ptestando expresse q nō admittēdi nō censerentur admissi includēdo postea oēs in remis. ad partes quā ↄcedit de ↄsensu partiū sub sigillo suo nō vi

detur recedere a dicta protestatione: sed magis continuare errorẽ et hoc primo tenui: sed post me fuerunt plures cõtrarij: et aliqui mecum: sed finaliter quia dñs Viuarieñ. fuit mecũ obtinui.

¶De rescrip. De preben. Rubrica.

Conclusio.cccxlij.

Ad effectum obtinendi adiudicationẽ non sufficiunt actori apostolico qui impetrauit beneficium reseruatum: q dixit illum sub collatione ꝛc. litere apostolice id narrañ. et probationes in camera facte tamẽ quo ad effectum obtinendi quia iuxta commissionem que habet ꝙ non obstañ. suspensione ꝛc. procedatur in vtroqꝫ si auditor reperiat ꝙ ille fuerit subcollector quia hoc est preparatoriũ. ff. de exhiben. l. iij. §. ibidẽ. Et hoc casu hꝫ locum opi. Pau. ꝛ glo. in cle. literis. Item ꝙ ordinarius vt repellatur petens restitutionem beneficij sufficit ꝙ constet beneficium esse reseruatum. plus dixit dominus Viuarieñ. ꝙ sufficit ꝙ cõstet summarie quod est mihi durum.

¶De appellationibus. Rubrica.

Cõclusio.cccxliij.

Appellans non tenetur vltra secundã vicẽ ad petendũ apostolos coram iudice comparere ꝑm opi. Guil. Pau. in cle. ꝗuis rigor. Item ꝙ terminis seruatis in secunda instantia super iniustitia occasione libelli per partẽ fugieñ. super nullitate oblati sup quo offerẽs petit terminos iterato seruari non sunt termini reiterandi: sed ex eisdẽ actis cognoscenda est nullitas ꝛ diffinitiua. Dixit em̃ ꝙ termini seruati super iniustitia videntur seruati super nullitate: quia nulla maior iniustitia ꝙ̃ nullitas ꝑm Inno. de appellatio. dilecto.

¶De rerum permutatione. Rubrica.

Conclusio.cccxliiij.

b ¶ Permutatio facta. Nota ꝙ bñficiati possunt libere tractare de ꝑmutatiõe fiẽda: non tamẽ debẽt illã cõcludere sed supponere se dispẽsationi superioris. no. Joã. an. in. c. vnico. de rerũ ꝑmuta. in fi.

Presumitur ꝑmutatio facta [a] fuisse in fraudem impetrantium ex istis q̃ sequuntur. primo ex magna beneficiorum inequalitate et coniunctione personarum: quia inter fratres ex senio ꝛ aliquali ĩfirmitate ꝛ morte secuta infra. viij. dies sequeñ. dummodo predicta simul concurrant: et tali presumptioni statur licet nõ sit vera probatio. Dixit tamen dñs viuarieñ. ꝙ si concluderetur principalem per alteram permutãtium ad declarationem fraudulose permutationes predicte nõ sufficerent.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccxlv.

In causa mea gerũdeñ. ꝙ domino euoto cõdemnato in prima instantia nulliter et inique dum ipse erat episcopus gerundeñ. ꝛ trahebatur inuitus in causis tangentibus ecclesiã: facto nunc epo Segobor. possum declarando dictam condẽnationẽ nullam adiudicare expeñ. dicte instantie prime: licet eps modernus gerundeñ. habeat recursum

cōtra eū. Secūdo; qd in facto proxi. dicto possum cōcipere sniam sm formam tactam. in. l. vtiq. ff. de rei ven. vel simpliciter dictam condemnationem quantum tangit dictum episcopum declarare nullam: etiam de expen. mentione non facta. Nec ob. dicta glosa. que loquitur ti. re perempta: hic secus secundum vinarieñ.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. cccxlvj.

Procurator in vno procuratorio ad appellandum & cām appellationis ad prosequendum appellando sine protestatione [a] videtur recipere onus etiam quo ad prosecutionem cause appellationis. Sed dñs Guil. et ego contra: quia ratione cle. j. de procura. est qz procurator videre potest in instrumento omnia. Item quia non esset ratio de vno magis q̄ de alio ergo de omnibus. l. vxori. j. responso. ff. de le. iij. que rationes cessant hoc casu: ergo stetur regule. sufficit si cui vel in paucis &c. et q nō presumitur in dubio iuncta. l. in me. C. de procura. In causa mea burdegaleñ. prout in cedula dubiorum.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. cccxlvij.

In causa mea Tullñ. quod cōmisso articulo appellationis et negotio principali quia intelligitur in euentum de consensu partium tacite vel expresse potest omitti articulus appellationis et procedi in negotio principali.

De. c. lz. De re. per. li. vj. Rubrica.

Conclusio. cccxlviij.

Anno &c. Rome & quinta febru. qd permutato vno beneficio cum duobus euicto vno habet locum recursus: fa. bene ad argu. l. si aliam. ij. responso cum sua ratione. ff. de soln. quia respectum habuit coniunctim ad duo &c. beneficioq; iure deciperetur. Et ideo ratio cle. vendicat sibi locum. hoc verum sm do. Francis. in litera pmutationis. per not. Joan. and. c. licet. de re. permu. li. vj. sup glo. quid si. in fi. in nouella: quod verum dixi si mora tolleret presumptionem ignorantie probabis igitur als non: propter. c. si bñficia. de preben. li. vj. Uel aliter sm dñm Ni co. quia dictum Joan. loquitur respectu tertij expectantis vel alterius cui interim facta esset collatio non respectu alterius permutationis contra quem agitur hic de recursu. Dixit etiam. c. si beneficia. seu eius ratione extendi ad hunc casum quia ratio est iuris cōmunis: & per cōsequens extensiua. Et ita sm Alex. & tres alij in ea hunc casum fundant. plus volui dicere in imaginando propter verbum libere positum. in. c. si beneficia. quod non admittatur questio proprietatis cōtra volētē habere recursum p no. Jo. an dever. libere. in. c. si beneficia. meli⁹. in. c. lz. & de prebē. li. vj. sz bene placuit. d. N. Dixi etiā imaginando q nō oportet q semp statim alterū nō euictū immediate dimittat: sz nō sufficit q sit paratus dimittere habito effectu recursus: sicut dicitur de habēte vnum curatum pro-

a ¶ Sine ptestatione Quid sit ptestatio quotuplex sit qd sit declaratoria: cui sit facienda: quis possit protestari: qualiter vbi et qñ fieri debeat ptestatio: qs sit eius effectus: an requiratur cōsensus protestati et multa alia notāda et dubitabilia i hac materia & plenius q̄ alibi: vide Bar. in l. ve[rum]. §. morte. ff. de oper. no. nū. & in. l. j. eo. ti.

moto ad aliud. per not. de electio. com missam. lib. vj. quod placuit domino Nicolao.

a Presumit. Quid sit presumptio et unde oriat: vide Spe. ij. parte tit. de presum. §. j. Item quot sunt presumptionum spes et de ipsarum effectibus: et multa bona de presumptione. eo. ti. §. ij. et nota quod presumptio iuris est que iuris originem habet: et ita appellatur: quia ius tantum figit pedes quod statuit sup ea et non admittit probantem contrarium. De presumptione vero hominis non est dare certam doctrinam.

De presumptio. Rubrica.

Conclusio. cccxlix.

Sicut presumitur[a] pro impetrante veniente ad causam quod eius acceptatio producta facta fuerit infra mensem secundum no. Inno. de conces. preben. quia cunctis. et Pau. in cle. cum ei que. Idem presumitur pro tertio de gratia et acceptatione primi date per modum obiectus: contra secundum dummodo non constet quando vacatio inceperit publice in ecclesia esse nota: quia non presumitur nota nisi probatur ut dicitur de absente tempore absentie qui appellat post decem dies a tempore late sententie presumitur appellare infra decem dies a tempore scientie quia non presumitur scientia ut regula presumitur. facit fortius: quia cum antequam incipiat currere mensis. i. ante notam vacationem publice possit acceptare impetrans secundum omnes: sequitur quod mensis non est de forma seu substantia acceptationis: ex quo sequitur quod exhibitio acceptationis per se probat nisi detur et probetur notam vacationem precedere acceptationem et tunc teneretur oppositiones replicando dare et probare quod infra mensem modo parare non debet quis arma aduersario suo. Et est ratio quia licet mensis prefigatur acceptationi eius quod cum principium. s. tempus quo incipit currere est incertum quo non certificato non potest certificatus esse finis: igitur etc. et hoc fuit motiuum et opinio domini Nicolai saluo quod dixit in ver. fortius quod fuit meum.

De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. cccl.

Non ob. dicto Inno. de conces. preben. cum nostris. et c. proposuit. et Compos. de elec. quod sicut materia de homicidio presbyteri et de immiscentia senis cum infamia data contra prouisionem ad impediendum induct. in pos. est admittenda. per c. ipso iure. de rescript. lib. vj. et de accus. accedens.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio. cccli.

Eadem die quod surrogatus in iure et ad omne ius quod decedenti et litiganti quomodolibet competebat non videtur surrogatus in possessione etiam si decedens fuit possessor vel ei competijt interdictum: si videlicet de possessione vel possessorio iudicio mentio non fuit facta: quia de illo non videtur fuisse cogitatum. secus si facta fuit de hoc saltem in narratione: quia tunc hoc cogitare potuit iuncto quod possessio ante eius acquisitionem ius est. de acqui. pos. l. pergere. et no. C. eo. li. licet enim tunc circa omnia cogitata operantur dicta vniuersalia verba suum vniuersale effectum iuxta not. Dy. in reg. de regu. iu. li. vj. Et ita dixit dominus noster Greg. xj. modernus semel in collatione disputanda etc.

De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccclij.

Contra absolutionē excipiēs de manifesta offens[illegible] tenet declarare offensam: tū qr se referre videt̄ ad causaꝫ in exceptione insertā.c.j.de sen.excom.li.vj.qr alias nō esset audiendus: tū qr certū petit ꝛ ita nō ob.l.si rem.ff.de rei ven.licet ex causa incerta sicut rem certā vendicans ex incerta ꝛ generali causa.puta quia.d.c.sbbate sane.et.l.in rem.vide.ꝫ.conclusionē.xx. alias.l.ꝙ idē est vbi de hoc ꝛ allegat̄ duplex rō cōclusionis ipsius vt ibi patet.

¶De cautio.prestan. Rubrica.

Conclusio.ccclij.

Cautiones prestite de representando citatū corā auditore camere iure delegato precedente durāt etiā si causa occasione appellationis a grauamine comitatur auditor palatij per.l.proponebat̄.ff.de iudi.ꝛ.l.mortuo.eo.titul.qđ intellige si in cautionib⁹ nomē auditoris nō fuit expressum q̄ aliās secus.vt.ff.iudi.sol.l.cū apud.in fi.ꝛ ibi not.Bart.

¶De sen.excom. Rubrica.

Conclusio.cccliij.

Si appellatur ab auditore ꝙ spreta exceptione de manifesta offensa ipse absoluit ꝛ ipse velit reuocare grauamē: ipse habet admittere appellantem ad probandum offensam infra terminum iuris: ꝛ postea premissa monitione reintrudere offensa probata: ratio qr aliud nō posset facere iudex ad quē: ꝛ ita locum habet ratio cum cessante.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.ccclv.

Si appellatio interposita ab auditore a grauamine in causa propter quā tenet appellantem incarceratū ꝛ comitatur auditori causa etiam negotij principalis sic ꝙ recepta cautione idonea relaxauit appellantē a carceribus et non cognito de iniusta incarceratione nec recepta prius cautione relaxet ipse grauat licet postea cautionē reciperet.per.c. pisanus.de resti.spo.ꝛ de elect.prouida.cū similibus: secus si cognito ꝛ reperto incarceratione fuisse iniustam relaxaret: qr tunc hec non faceret vigore specialis commis.sed potius ex cōmuni iustitia quam nō videtur velle dicta commissio absorbere sm Nico.ꝛ hoc bene probat.c.ij.de rescript. Et ꝙ dictū e[illegible] auditorem palatij nō grauare si relaxet ꝛc.dummodo cautiones prestite fuissent coram auditore camere vt supra cōclusione que est tertia precedens que incipit cautiones.Intellige nisi in cōmis.audi.palatij fieret mētio de iā prestitis corā audi.camere q̄ forte non valuisse pretenduntur ꝛ papa nihilominus mandaret auditori palatij ꝙ recepta cautione idonea relaxaret: qr tūc intelligeretur de alia.ar.l.doli clausula.ꝛ.l.feio.in prin.C.de pac.

¶Ut lite pendente. Rubrica.

Conclusio.ccclvj.

Ille de cuius non iure constat non debet admitti ad petendum reuocationem attemptatorū pro eo ꝙ tunc constat de non interesse suo: ꝛ rationem Innocen. in c.significasti de diuor. quelibet in casu isto: ꝛ in hoc omnes concordant.secunda Marti.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.ccclvij.

TErtia martij q̄ si appellās infra terminū.x. dierū supra datum a iudice a quo ad prosequendū appellationē pro se nō facit diligentiam nihilominus diligētia appellāti infra eundē terminū.x.dierū faciendo causam cōmitti facta appellāti prodest.caue qr Spe.dicit tenere cōtrariū in.ij.parte Specu.titu.de appella.§.nunc videt.versi.sed pone. Auditor etiā si appellandus in termino ad dicendū cōtra hmōi cōmissionē excipiēdo dixerit eā nullā ⁊ talē que nō dabat iurisditionem audi.ratio qr appellatus se posset iuuare de appellatione appellantis.C.de appella.l.omnem.etiā si appellās nollet ea vti.vt not.doc.C.de appel.l.per hanc.alleg.l.p eos.modo infra.x.dies appellatus approbauit dictā appellationē ⁊ dixit se velle vti ea ⁊ bene cū cōmissiones nō possunt non esse communes apparet de commissione hmōi iuuante q̄ appellatus de ea se iuuare posset.C.de diuer.rescriptis.l.j.et.C.de tempo.in integ.resti.spo.l.petende.preterea qr deficit desertio per diligentiam appellanti:⁊ appellans in sua oppositione seu impugnatione non perstetit:igitur ⁊c.nec ius quesitum appellato ex huiusmodi impugnatione nō consentit. Et in hoc omnes concor. post publicas relationes.

¶De concessio.prebende. Rubrica.
Conclusio.ccclviij.

a ¶Acceptatio.Nota q̄ acceptās ad sui cōmodū aliquod iuster tū innalidū non pōt similiter ad aliud commodū suum improbare. Uide Car. consili.cxj. col.j.

a AcceptatIo facta per pauperē [a] impetrantē valet añ purificationē:dūmodo purificatio facta fuerit intra mensem.al's nō.p hoc facit q̄ acceptatio nō est nisi declaratio volūtatis q̄ presumitur durare.de bap.maiores.Scdo qr valet acceptatio vacature.vt.c.qr cunctis.§.pe.et.c.ne captande:⁊ tñ ante vacationē gratia est cōditionalis.vt.l.heres meꝰ.de here.⁊ fal. fa.bene.ff.de op.leg.l.si cū optio.vbi datio libertatis penden. conditionis legato optionis valet licet pendeat ex euentu.fa. l.legatarius.§.j.ff.de opt.lega.fa.quia conditio in forma pauperum solum videtur dirigi ad prouisionem.fa.bene.ff.de secun.tab.l.ij.§.si sub conditione.de testa.mili.l.in fraude.§.testamen.de le.iij.l.j.§.si filius.ibi si durauerit volūtas.ff.de offi.presi.l.obseruare.§.fi.ibi si ante.ff.de noua.l.quotiens.§.j.de solu.l.sub conditione infra mensem. Et in hoc concor.quasi omnes post publicas relationes preter dominū Francis.nisi postea renouet verbo signo vel facto ex quo postea appareat de eiꝰ animo.ar.ff.de op.le.l.optiōe legata.ff.quorū le.l.j.§.q̄ ait pretor.ver.voluntate.ff.ad trebel.l.sed si ante.ibi cū dicit si ratum habeat a contrario.de secū.tab.l.in liberum.§.in testa.ver.plane.de testa.militis.l.tribunus.videtur tex.ff.de acqui.here.l.is qui heres.⁊.l.is potest ⁊.l.si quis extraneus in prin.⁊.l.heres institutꝰ.rē ra.ha.l.bonorū.facit qr acceptatio facta est per verbū presentis tpis si de iure sibi debeat gratia.vt.l.cedere diē.de verbo.signi.instit.de verbo.obl.§.ex cōditionali.fa.qr maioris effectꝰ dz esse prouisio q̄ acceptatio:qr dat ius in re ⁊ accepta-

tio ad rem.c. si tibi absenti.et ibi per Archi.et.c.quoddã.de preben. et c. conce prebẽ.c.si.lib.vj.et tñ tunc provisio nõ valeret: qr tunc fieret cõtra mentẽ pape et cõtra formã litere.ergo.de rescriptis cũ dilecta.et ibi no.p Cõpos.fa. qr acceptatio sicut aditio dicit actus legitim⁹ q̃ nõ recipit conditionẽ: vt regula actus legitimi.fa.c.ij.de elect.lib.vj.cũ ibi no.rñdet q nõ valet acceptatio qr et ante purificationem per eũ ius aliqđ acquirit qđ probant vltima iura: sed bene valet vt purificetur cõditio acceptãdi et satis fiat ei vt per gratiã purificatã post ius queratur per prima iura. De scđo alle.casus saltẽ in rõne.ff.rem ra.ha.l. bonorum. alle.bene q officialis epi de criminib⁹ et excessib⁹ subditorũ põt cognoscere ad partẽ saltẽ quo ad declarationẽ sñie excõmunicationis late a iure sm ea q̃ not. Cardi.de offic.vicarij.c.licet.

De appel. De offi.deleg. Rubrica.

Conclusio.ccclix.

Condemnatus per procuratorẽ non legitime defensum appellat a tpe scientie.§. biduũ a contrario. q si tertius executor req̃situs de procedẽdo pro paupere in executione sue gratie rñdit se procedere nolle et hoc ignorantes alij duo executores purificet valet processus: et q tunc plus ponderatur ex illa existentia rei q̃ opinio.ad no. Jo.an.in regula eũ q̃ certus est.in questione ibi super hoc plenissime disputata.in fi. Respondetur q ibi loquitur in iudicib⁹ sup quo vide Bar.ff.de condi.et demon.l.multũ.et.ff.de iudi.l.ij.et.ff.de ope.no.nun.alle.de dam.infe.l.si finita.§.iulianus.et hic loquitur in executoribus. preterea hic nedum erat nõ voluntas immo voluntas recusatoria procedendi: et qr presumitur q scivernit nisi contrarium probetur: cum procurationes non teneantur ipsi recipere.

De concessio.preben. Rubrica.

Conclusio.ccclx.

Conclusio q.§.secus cle.prime.de conces.preben. intelligitur in forma pauperũ ante purificationẽ sm do. Ro.galhardi.P.gasto.et Guilielmũ. Sed dñi Nico. et Francisclari vtiq intellectus et ego cõtra.pro primis fa.no.Paul. Guil.et Joã.in dicto.§.secus. Pro nobis fa.no. Jo.an.de preben.si pauper super verbo merita.in fi.a contrario.li.vj.in nonella. et clarissime per Oldra.in suis cõsilijs.c.xxvij.et per Joã. an. post eũ in quarta parte Speti.de cõces.preben.in addi. Ratio principalis: qr mẽsis non adijcitur nisi cõditione acceptandi: et ideo dumtaxat illã reduxit ad certitudinẽ: et semper durat ratio primi responsi coniungendo tamen decre. qui cunctis.et notaui plene in.c. si pauper.et.§.secus.allega.

De litis contestatione. Rubrica.

Conclusio.ccclxj.

In declaratione sententie excommunicationis late a canone etiã cũ implorando iudicis officiũ proceditur de parte contra certam partez presentẽ ad denuntiationẽ et euitationẽ.nõ est necessaria litis contesta. per not. glo.ord.in cle.si q̃s suadente.in fi.de penis. Sed do. Ro.et ego cõtra per.c.ij.de offi.iudi.cũ ibi no.et p no. Spe.tit.de resti. in integ. §.ij.et Cy.aut.si oẽs.si ab here.se absti. et Ja.trib.ibi a ptrario.et Odo.de senis ti.de offi.iudi. In tract.iudic.pos.et qr ꝯ regulã reperitur ex primo iure probari.

De filijs presbiterorum. Rubrica.

Conclusio.ccclxij.

a ILlegitimus [a] dispensatus per episcopum ad beneficia sine cura non censetur dispensatus ad prebendas ecclesie cathedralis.fa. quod no. Archi.de expectatiuis de rescriptis.de preben.c.quis.et per no.Jo.mo.dicto.c.quis.de impetrante in cathedrali quod ille nō habebit in metropol.fa. quod no.Jo.mo.c.ij.de fil.presby.lib.vj.vbi dicit episcopum cum illegitimo super preben. cathedrali dispensare non posse:licet Archi.et Jo.an.ibi contra.fa.quod no.Jo.an. in addit.iiij.partis.Spec.tit.de fi.presby.quia dispensatus ad ordines et beneficia non potest habere preben. cathedralē: quia tunc gratia est stricta: secus si dispensatus foret ad ordines et beneficia cū cura vel sine cura quia tunc gratia esset larga.arg.dicti.c.quis.et quia cura plus ponderat secundum eum quam preben.cathedral. Aliqui tamen domini dubitarūt pro eo quod loquimur in facto ordinarij quod non ita facile redditur surreptitiū sicut factū pape. de offi.ordi.c. ij.in cle. Sed non facit quia non loquimur de surreptione sed de exceptione quam sortitur gratia pape plus quam gratia ordinarij.de preben.si a sede.lib.vj.

De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.ccclxiij.

SInarretur de defectu et dispensatione facta per ordi.ad beneficium sine cura:facit papa gratiam de canonicatu sub expectatione prebende cathedralis valet impetratio : vel quia approbat opinionem que habet hanc dispensationē extendi ad prebendam cathedralem:vel quia videtur tacite dispensare de re iudica.l.quidam.

De presump. Rubrica.

Conclusio.ccclxiiij.

QUi per se vel procuratorem legitimum deputatum post citationem comparet [b] presumitur citatio executa contra eū minus legitime ad eius notitiam peruenisse.

De resti.in integrū. Rubrica.

Conclusio.ccclxv.

MInor qui contra commiss.audi.non excep.causam fuisse in partibus vsque ad conclusionem cogitatam post conclusionem factam corā auditore non potest petere se restitui vt in partibus remittatur quia non interest sua ibi plus quam hic sententiam expectare.

De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccclxvj.

PEr sententiā surrogato nō adiudicantur fructus etc. nisi surrogatus esset in litem et constaret litem fuisse super fructibus motam cum eo in cuius locum surrogatus est: quia tunc deberent adiudicari ratione surrogationis in lite.etc.

De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.ccclxvij.

a Illegitimus. Nota quod cā illegitimitatis debet semper corā ecclesiastico iudice tractari, Spec. ti.de or.cog. in pn. Adde quod si dispensatū est ad ordines et dignitatē cum clausula quod si ad episcopatū vocari contingat non recipiat sine licētia pape:si talis dispēsatio facta est a papa vel eius mādato potest promoueri ad oēm dignitatē. Uide in sum. confes.tit.de fil. presby.q.xvj.

b Post citationē cōparet. Nota quod nō debēt iudicari absentes: nisi citati venire cōtempserint. v. q.ij.c.relatū. et.c.de illicita.ea,cā,et q.

GEneralis exceptio de surreptione cõmissionis non valet quia nõ omnis surreptio vitiat commiss⁹. no. Inno. de appella. super eo.

¶ De offi. delegati. Rubrica.
Conclusio. ccclxviij.

QUe obtinuit de tempore dñi. p. de farce. nunc Viuarieñ. Cardi. q̄ si detur remissio extra locū habitationis ipsarum partium de vna vel duabus dioces. potest citari vna pars ad instantiam alterius in ecclesia notabilioris loci vbi iudex remiss⁹. deputatur: et hoc maxime si per auditorem causa fuerit citata pars huiusmodi ad procedendū ad singulos act⁹ huius remissionis gradatim in loco predicto per audi. curie vel contradictarum. Sed dixit do. Nico. q̄ sufficit quo ad hoc citatio prima: que habet q̄ ad singulos etc. etiam coram surrogando etc.

¶ De iudicijs. Rubrica. Conclusio. ccclxix.

EcclesÍa parrochialis pro eo q̄ personalem requirit residẽtiam cõstituit domiciliū rectori ita q̄ ibi citari vel ei intimari appellatio potest: licet secus de vna prebenda sine cura. per no. Inno. de priuile. ex ore: quod intelligo ad effectū de quo agitur. Nam quo ad effectum alium secus: vt de tempo. ordi. cum nullus. lib. vj. ver. ratione beneficij cuiuslibet etc. Episcopus in cuius diocesis etc. promouet ad ordines: quia cẽsetur ibi esse quo ad hoc domiciliarius scdm. d. Nico.

¶ De testibus. Rubrica. Conclusio. ccclxx.

SI testes deponunt contra canonicum fuisse cessatuz addendo de excõicatione canonici super qua nõ fuit argumentū pbatur cessatio non excõmunicatio.

¶ De appella. Rubrica. Cõclusio. ccclxxj.

CItatus a iure per. c. j. de elec. libr. vj. non defensus appellat infra x. dies a tẽpore scientie maxime si intimatio eū personaliter non apprehendit et potuit habere dubiū vel colorẽ probabilẽ super deuolutione dubitandi. Idẽ etiã hoc cessante fm. d. Nico. d. Fran. et me, vt citatio iuris etc. q2 mitius etc. l. celsus. ff. de arbi. Itẽ q2 text. c. statuimus non punit nisi in processu. Itẽ q2 potest habere multas exceptiones de et contemptus citatio iuris plus q̄ citatio hominis: sed alij contra fm not. glo. et p. in cle. causamq3. de elec. ne aperiatur via fraudibus: et protelationi litiū. Dicūt tamen omnes esse de stilo q̄ infra. x. dies. a tempore scientie talis appellet: verius forsan est quod no. de do. si ante in fi. magne glo. et ibi seruatur apud nos omnino super hoc vide Cy. C. de indi. l. properandum. §. sinautem reus.

¶ De fide instrumentorū. Rubrica.
Conclusio. ccclxxij.

SI producantur duo testamenta eorundem notarij et testium et forme salno q̄ in vno est legatum magnum pure: in alio est illud idem conditionatum conditione ista si filius testatus moritur in pubert etate standū est conditionato quia non contradicunt et si cõtradicerent plus probaret affirmitas ad instar testium. Item quia aliter argueretur dolus et falsitas notarū et fides vtriusq3 testamenti titubaret: tum quia citius presumitur error q̄ dolus. tum quia in dubio prefertur fauor filij. l. si pater. et l. generaliter. et c. cum acutissimi. de fideiuss.

¶De senten. excõmunica. Rubrica.

Conclusio. ccclxxiij.

SI dicens se excommunicatũ iniuste absoluitur pro offensa du bia sufficit ꝙ det pro expen. iuramentũ cautionis. se cus si non dicit iniuste ⁊c, quia daret tunc fideiussores. de verbo. sign ex parte. c. cũ desideres. c. cũ venerabilis. §. secus. de senten. excõmunica de appel. ablate. ⁊ ibi not. Egi.

¶De officio iudicis. Rubrica.

Conclusio. ccclxxiiij.

PArs tenetur exhibere iudici ex officio petenti copiam suam actorum habitorum in partibus ad videndum si sint originalia vt pars pretendit per not. Inno. de probationibus, c. j.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio. ccclxxv.

OEpositio de communi re putatiue ⁊ fama sufficit ad probatio nem de probationibus, licet.

¶De re. ec. non alie. Rubrica.

Conclusio. ccclxxvj.

CAusa debitorum ⁊ onerum importabiliũ est causa sufficiens v... nis. per. c. dudum. de re. ec. non alie, li. vj. cũ ibi notatis.

¶De presumptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccclxxvij.

DIcta causa non presumitur nisi probetur licet veniens se de illa co gnouisse et verã causam esse asserat pro eo ꝙ nimis sunt leu... executores quandoqꝫ: sed Guil, ⁊ Francis. contra.

¶De testibus. Rubrica.

Conclusio. ccclxxviij.

LIcet dicatur in litera remiss. ꝙ testis infra duos menses reciperet ⁊ examinare procuret executor. sufficit ꝙ referatur verbum in fra duos menses ad verbum recipere ⁊ non ad verbum examinare. Ita ꝙ post duos menses poterit examinare: licet. d. Fran. ⁊ Guil. contra.

¶De cau. posses. Rubrica.

Conclusio. ccclxxix.

ALio possidente ⁊ ignorante non queritur possessio alteri canonica tus ⁊ preben. per receptionem ⁊ traditionem modice pecunie.

¶Ut lite penden. Rubrica.

Conclusio. ccclxxx.

SI faciens committi causam audi. contra ab. et obtinens cita tionem ad pa. tes. ante citat. execut. spoliet aduers renocatur per modum attemptati quia ideo requirit cle. nisi: vt lit. pen. exec. citationis vt deueniat ad notitiam partis citande cause commiss. vt no. in. c. causamqꝫ. de testi. in nouella que locũ habet statim in actore.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. ccclxxxj.

SI post sententiã iudex se absentet a loco iudicij sufficit appelllare corã psona autẽtica: nec te net iudici alibi sequi pro appellatione intimãda ⁊ apostolis petendis. ff. qñ appel. sit. in, ij. §. biduũ: sed sufficit tũc prosequi corã iudice ad quẽ.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio, ccclxxxij.

SI succumbens in expen. cōdēnatus moritur post appellationem per suum procuratorem interiectam et detur surrogatus qui venit ad causam non debēt taxari expense vsqꝫ post finitā causam appellationis qꝛ semel fuit sentententia appellatione suspensa: nec tunc contra surrogatū sed contra heredem mortui: nec tunc per audientiam citare sufficit: fallit in expens. registri notario soluendis quia habet stilus ꝙ surrogatus qui vult se iuuare de registro teneatur ad illas ꝛc.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.ccclxxxiij.

NOn possessor non auditur in proponendo obiectus nisi aliud producat per quod appareat de suo interesse nec sufficit probare quo ad hoc gratiā primā licet acceptatio et prouisio sint probande.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.ccclxxxiiij.

PRo acceptatione vel prouisione probanda solum non datur remissio si articulās se rettulit ad instrumenta publica super hec confecta.

¶De presum. Rubrica. Conclusio.ccclxxxv.

PRoducto titulo ꝛ probata assec. possessionis presumitur quod ex illo titulo per glo. ff. de re. ven. l. quedam.

¶De sententia excommunica. Rubrica.

Conclusio.ccclxxxvj.

SI iudex dicit se non credere post appellationem excōmunicasse et si ꝛc. dicit se velle desistere creditur iuramento: partis post appellationem fuit excommunicata quo ad absolutionem ad cautelam obtinendam cum per hoc iudici modicum preiudicium afferatur.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.ccclxxxvij.

SI contra petentem altare vt beneficium defendat possessor dicens illud non esse beneficium pro eo ꝙ est annexum leprosarie quam dicit esse officium in ecclesia cathedrali non audit tn̄ quia magis verisimile est leprosariam esse altari vnitam ꝙꝫ econtra. per not. in clemen. per literas. de preben. Et quia eo ꝙ dicit esse officium in ecclesia cathedrali videtur fateri ꝙ sit beneficium.

¶De iudiciis. Rubrica.

Conclusio.ccclxxxviij.

DEcreta remissione ꝛ bullata auditor de consensu partium non potest sine noua commissione procedere quia papa alij committendo ꝛ manum taliter apponendo aufert iurisditionem auditori. de appella. vt nostrum. cum ibi notatis per Inno. ꝛ de cōsti. cū. M.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.ccclxxxix.

SI in impetratione bn̄ficij expressi de cura dignitate ꝛ electione sufficit ꝙ hec probentur de cōmuni replicatione ꝛ fama: tamē. qꝛ principaliter non tenditur ꝛ accedunt not. Inno. in materia notorij de verbo. signifi. veniēs tamen quia talia narrata ex actis prabationem non requirunt: vt not. Joan. and. de lit. conte. exceptionis et regula infamibus in conclusione ꝛc.

¶De probationibus. Rubrica. Conclusio.cccxc.

Articuli qui habent ꝙ titius me de tali beneficio tali die spolianit non contrariantur articulis qui habent ꝙ menius illa die de illo beneficio me spoliauit quia in eodem delic plures concurrere possunt et verbum spoliat. large accipitur sm no Archi. de elec. generali. lib. vj.

¶ De testibus. Rubrica. Conclusio. cccxcj.

Ubi tempus non est de substantia variatio testium in tempore non vitiat. per no. ff. de testi. l. ob carmen in fi. et per Inno. de heret. c. fraternitatis. in prin. et per Jo. an. in prima parte Spec. tit. de teste. in addi. suis. Sed facit contra qd not. C. de testi. l. testimonio. lib. vj. Quero circa han. l. in fine.

¶ De prebendis. Rubrica. Conclusio. cccxcij.

Motus proprius non tollit ea per que potest reddi gratia nulla non veniunt ex dolo vel culpa impetrantis sed potius ex inuerisimilitudine mentis ipsius concedentis per not. Joan. an. in. c. si motu in nouella: vt si spectat ad presentationem patroni laici. et hoc litere non faciant mentionem iuxta not. de preben. c. ij. lib. vj. p Jo. mo. et Joan. and. in nouella.

¶ Ut lite pendente. Rubrica. Conclusio. cccxciij.

Spetens reuocari attemptata colorãs petitoriũ ex infecto titulo non auditur: quia peius est ꝙ si titulũ non allegaret iuxta not. Inno. dudum. de deci. Nec ob. ꝙ conclusum est in petitione iuxta lecta et not. in glo. per Inno. de can. pos. pastoralis. et per glo. et Inno. de testi. significarunt: qr intelligitur nisi vehemens presumptio sit de iure constare non posse et quando allegant infectum titulum &c.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cccxciiij.

Cum in commis. petit. est ꝙ possit procedi summarie simpliciter et de plano sine strepitu et figura iudicij terminis palatij apostolici non seruatis et sola facti veritate inspecta et signat audiat Egidius et procedat summarie &c. et iustitiam faciat censetur omnia predicta per verbum summarie &c. esse concessa nisi aliquod de eis reperietur esse deletum in commis. et ita nobis dixit dominus vicecancellarius propter hoc vt priuilegia omnia hodie multum faciliter conceduntur.

¶ De confessis. Rubrica. Conclusio. cccxcv.

Id quod dicit Inno. de cens. olim non posse confessionẽ reuocari que fit tacite per productionem instrumenti nisi instrumentum pronuntietur esse falsum intelligitur ꝙ ad ea super quibus instrumentum per se faciat fidem quia sublata cõfessione remanet instrumentum alias non.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. cccxcvj.

Si appellauit ꝓcurator ꝓ eo qr dicit suũ dñm possidere et turbari et dñs ꝗ̃ appellationẽ hmõi ꝓduxit post reuocet ꝓcuratoris errorẽ dicẽdo se tẽpore appellationis fuisse spoliatum nihilominus potest appellationi insistere quo ad effectum deuolutum per id quod supra proxime dictum est.

¶ De regularibus. Rubrica Conclusio. cccxcvij.

Licet monachus directū et proprium interdictū non habet cōtra prelatū cui vouit obediētiam. vt not. Inno. de accu. cum olim: habet tñ bene contra tertiū etiā superiorē suum quo ad iurādum lz non quo ad obedientiā si sine causa etc. qr habet velle quo ad bñficiū et qr precario ab abbate possidet. l. et habet. §. eū q. et ideo hz interdictū. l. q precario. ff. de preca.

¶De iniuriis. Rubrica.

Conclusio. cccxcviii.

In actione iniur. ciuiliter intentata requiruntur specificationes. ff. de iniur. l. pretor edixerit. in princ. vbi per Bar. ff. de dolo. l. item non exigit. et extra de procura. tue.

¶De iniuriis. Rubrica.

Conclusio. cccxcix.

An in actione iniuriarum ciuili articuli dati post terminū sunt recipiēdi: conclusum fuit quod sic. si est res integra et non intersit aduersariū. per not. Cy. C. de accu. l. si ea lege. et per l. mācipiorum. ff. de op. le. et not. glo. de verb. sig. sepe. in cle. in fi. et qr articuli cēsent de iure et tales accipimus post terminū quod sint de iure ptz qr in hoc nō cōsideramus id ad qd tēdit sed potius causam ex qua agitur. Si enim cōtra electū nō vt aliquid acquirat excipiens sed solū vt casset eius electio nihilominus articuli sunt de iure si cā de qua agit sit de iure articulātis: vt probat in cle. cōstitutionē. de ele. ergo hic nō pōderet hic id qd semper agit ad vindictā. ff. de colla. bonorum. l. ii. §. emācipati. sed solū id qd cōsiderat quod cā de qua agit est de iure agētis qr fuit iniuriatus et offensus ergo etc. Et per hec respōdet ad id quod stilus habet articulos obiectiuos datos post terminū cū declarationibus eorū rēpellēdos: vt no. Cōpo. de ele. quod si cut. et Jo. mo. de reg. iuris. in gñali. lib. vi. Et Oldra. in qōnibus suis. cō. xlii. fm librū meū. Nec ob. qd dr quod post terminū perēptoriū ad probādū etc. vt de resti. in inte. c. corā. qr fateor id qd dicit illud. c. vez quod noua dilatio nō daret vt ibi etiā p viā restitutionis: vt. ff. de mino. l. auxiliū. in prin. vbi videt casus sed nō probāt illa iura qm si darent articuli reintegra absqz pīudicio partis et maxime ppe terminū qñ admitteret more purgatio. ar. l. et si post tres cum si. ff. si quis cau. Nō ob. l. si ea. C. de accu. et. l. si eo tpe. C. de remis. pig. et. l. diffamari. C. q ad liber. pro. nō lz: qr loquit in termino cū magna cause cognitiōe pter se solū et principalr ad ocludēdū post terminū assignatū: hic ēo secus qr imo etiā dat pter aliud et sine cause cognitione ergo etc. Hanc opi. sunt secuti dñi Bar. Bar. et Pet. Alii contra saluo quod dominus Bar. dubitat.

¶De libelli oblatione. Rubrica. Cōclusio. cccc.

a Ciuilis et criminalis[a] ex eodē facto descē. i eodē libello simul possunt intētari ratio qr ad diuersa tēdūt super quibus simul sñia fertur. C. de or. cog. l. iii. simile. in auf. de fideiusf. §. neqz. fa. auf. de mā. prin. §. delinquētes: fa. quod enitatur litium multiplicatio, Nec obst. ff. de iniur. l. pretor. §. i. vi

a ¶Ciuilis et criminalis. Nota quod libellorum spēs sūt due: vna hz locū i criminalibus; alia in ciuilibus. Quibus aūt noibus isti libelli nūcupant: vide per Spec. ti. de libel. concep. §. iii.

do.rap.l.j.§.ex hoc. de publi.iudi.l.interdũ.iũcta.l.duobus.§.inf. als incipit colonus de iureiuran.l.fundi.⁊.l.fundum.de excep.et not.Cy.C.de eden.l.edicta.⁊ Cy.in regula nullus pluribus. quia loquitur cum actioni primo intentate accumulatur alia actio ex postfacto:quo casu per probationes secunde fieret preiudicium in prima:hic secus cum simul:quia ipse probationes seipsas coadiuuabunt cum simul valeant terminari:vt dixi ßm Guil.de cugno.et Joan.Nico.licet Cy.contra quãdo ciuilis actio termi.preiudi.l.vna ibi vide:⁊ licet dum in nouitate officij mei aliqui domini inter quos dominus Uinarieñ.nũc Cardina.⁊ dominus Pet.modo episcopus estulanus de me opinionem dicti Guil. de cug.alleg.mirarentur tamen postea omnes domini etiam Uinarieñ.saluo estulano etiam tunc ⁊ modo istam opi.amplectũtur. Uide plenius per dictum Jo.Nico.in repeti.l.j.C.de fur. et in.l.vna.C.quando ciuil.act. Hanc materiam plene discussi.

¶De regularibus. Rubrica.

Conclusio.ccccj.

SI monachus factus prior siue preceptor pro iniuria sibi facta per scientem eum esse priorem vel preceptorem bene agit etiam sine autoritate abbatis. Nã agere potest nomine preceptorie ⁊ eo nomine agere videtur:igitur ⁊c. Sed clarum est ꝙ agit vt presumendũ est eo modo quo agere potest. Primum patet quia dignitatẽ habet huiusmodi monachus a prioratu que iniuriatur sicut est in marito cuius dignitas censetur iniuriari.iniuriata vxore.C.de digni.l.mulieris.lib.xij.et ideo agit.ff.de iniur.l.j.§.atrox. Nec ob. de iniur.§.j.l.j.§.j. alia est enim ista ꝙ̃ illa que simplici monacho fit.insti.de iniur.§.j.vbi dicitur ꝙ vxor non agit pro iniuria facta viro pro eo ꝙ debet eam defendere vir non econtra qꝛ lꝫ prior habet defendere prioratũ et ꝓ eo agere ius tñ agẽdi recipit ab ipso prioratu ⁊ ideo magis videt̃ a prioratu defendi ꝙ̃ econtra ⁊c.

¶De officio leg.De testi. Rubrica.

Conclusio.ccccij.

INter priuatos potestas legati per testes ꝓbatur per no.Joan.and.de offi.deleg.cum iniur.super cõmuni reputatione.

¶De officio leg. Rubrica.

Conclusio.cccciij.

LEgatus de latere[a] potest vnire alienatiões facere rerum ecclesiarum immobilium et ecclesias diuidere ac dimembrare dũmodo in dimembratione ⁊ alienatione prelatũ immediatum vocet ⁊ eo vocato de causa inquirat ⁊ aliter nõ. Primũ ptꝫ per.c.vacañ.de preben.de exces.prela.sicut vnire.iuncto.c.abbatem.de elec.lib.vj. Secundum patet. per c.ij.de re.eccle.non alie.iuncto ꝙ si legatus cũ sit inferior a principe ligatur canonibus.c.j.de consti.

a ¶Legatus ꝺ latere. Nota a latere potest causam per appellationẽ deuolutam infra terminos ꝓuicie sue audire ⁊ terminare.ij.q.vj.

¶De resti.spolia. Rubrica.

Conclusio.cccciiij.

PRobationes admisse in petitorio ante suspensionem petitorij et cõclusionẽ petitorij adeo [illegible] inducũt quod post suspẽsionẽ perit. restitutionẽ impediũt: nisi per aliqualem impugnationẽ probabilẽ reddant dubie. per glo. Inno. de fi. presby. cõstitutus. et de diuor. significasti. Juncto de cohabi. vestra. c. fi. de priuile. cum olim: vbi habet. arg. per probationes admissas notorium iudici: nec valet quod possint impugnari quia ita quelibet notorietas. ff. ad. l. acquil. i. inde neratius. §. fi. et de confes. c. fina.

¶De cau. posses. Rubrica.

Conclusio. ccccv.

NEc valet quod not. Ber. et Inno. de causa liquere solũ cum conclusum est: de testi. significarũt. de can. pos. pastoralis quia intelligitur quo ad effectũ simul cum possesso. petitoriũ per sententiam expediendi quia postea non est locus impugnationis hoc casu secus cum spoliatus possit etiam ex petitorio se defendere per regulam: nõ debet actori licere quod reo licitũ non existit. Et quia ante dici possit liquere probat. §. sin autem ex gestis. C. de indi. l. properandum: et ibi vide. Egi.

¶De resti. spolia. Rubrica. Conclusio. ccccvj.

VBilis contestata est simul in petitorio et possessorio et post suspenditur petitorium et post suspensionem ex iure petitorij facto notorio impeditur restitutio: non fertur sententia in possessorio propter fructus et expensas: quia ratio proprietatis preiudicãs possessorio in rei. resti. preiudicat vniformiter in fructibus. et expeñ: quia si posset spoliatus factus fuisset per lit. contest. in petitorio male fidei possessor. ff. de peti. heredi. l. et. l. contra. §. sed si ante ergo. ar. ff. de euic. l. vendicantem. Et hoc dummodo agitur ex. c. reintegranda. secus forte si interdicto. §. ex die. l. j. ff. vnde vi. licet dubitem propter. l. certũ. C. de rei vendi. et per hoc tollunt no. Inno. de priuile. cum olim enim et Inno. et Host. de cau. pos. pastoralis.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccccvij.

ARticulus consuetudinis cõtra ius vel pro impugnatione iuris alterius nõ est admittẽdus nisi specificet act⁹ quia super illis testes habent solum deponere: vt not. Joan. and. post alleg. c. cum tanto. Et quia in his casibus clariores ac artiores probationes requiruntur.

¶De presumptionibus. Rubrica. Conclusio. ccccviij.

QUando in secunda instantia ex productis in prima per actorẽ reus fabricat materiam consuetudinis cẽsetur prima facie calumnia per rationem. c. fraternitatis. de testi.

¶De restitu. in integrum. Rubrica.

Conclusio. ccccix.

PEtens se restitui aduersus tres diffinitiuas debet de noua causa docere. ff. de mino. l. minor. aut. magistrat⁹. in fi. j. rñsi.

¶De resti. in integrum. Rubrica.

Conclusio. ccccx.

ITem si petat se restitui ad producẽdum testes post attestatiões publicatas per no. Inno. de resti. integ. auditis. Itẽ si plura falsa ad obtinendum restitutionem principi fuerunt oblata quia ex illis presumitur alia falsa et calumnia.

¶De senten. ex com. Rubrica. Cõclusio. ccccxj.

a ¶ Denun a tatio. De=nūtiationez multiplicez notat Cardi. de relig. do. c. j. lib. vj. Et in quib9 causis denū tiatio est necessaria ⁊ in quib9 nō tenet: vide in brocar. Azo. de li. ⁊ potesta. denūtia.

Denuntiatio [a] partis vocationem non requirit, probatur de elect. venerabilem. circa prin. in verbum obiectioni: ergo facit ꝙ non est actus iurisditionalis cū possit fieri post appellationem per iudicem a quo de appel. pastoralis. in fi. quod allegat dominus noster Gregorij. papa indutus in pontificalibus Rome in capella. Jacobo de cena suo aduocato fiscali ad roborationem suorum processuum tūc per eum publice factorum videlicet die veneris sancta. xxvij. mensis Martij Anno a natiuitate domini. M. ccclxxvij. ⁊ sui pontificatus anno. vij. quos processus fecerat statim contra Floreñ. ⁊ in crimine cum eis participañ. ⁊ contra ciuitatem ⁊ loca quecūqȝ in quibus inhabitant dictas personas excōmunicando ⁊ dictas ciuitates et loca presupponendo ecclesiastico interdicto allegabat aliud videlicet quod super notorio procedebat. Tertium allego quia causa suberat. de senten. excommuni. Romana. §. penul. eo. titu. dilecto et coadiuuare potest plenitudo potestatis et sine iniustitia cum vera notorietas supponatur.

¶ De fructibus. Rubrica.

Conclusio. ccccxij.

Licet bo. vi pos. teneatur ad fruct9 extañ. C. de rei ven. l. certum: tamē hoc intelligitur nisi eos bona fide tennerit triennio quia si sic vsu cepisset no. Bar. ff. de vsucap. l. iiij. extra rotam.

¶ De libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio. ccccxiij.

Licet dicat. l. libellorum ꝙ in criminib9 sufficit exprimere annū ⁊ mensem tamē vbi certa pars mēsis est de substātia actus illa distribuenda est not. Bart. ff. de oper. no. nun. l. de pupillo et de nego. gest. l. cum act. ſm dominum Francis. audi. non studui sed cōclusio rationabilis est et vera.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio. ccccxiiij.

Ubi super parochiali ecclesia agitur ⁊ est citatio contra possessorem ecclesie exequenda sufficit facere executionem in ecclesia de qua agitur ⁊ in ecclesia cathedrali ⁊ sufficit cle. causam de elec. quia ecclesia habetur loco domicilij. no. Inno. de priuile. ex ore ⁊ hoc voluerunt omnes dñi semper et in omni causa seruari: secus si agatur de prebenda.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio. ccccxv.

Si impetraui ecclesiam quia dixi quod possessor tennit eam cum alia incōpatibili per plures annos non promotus sufficit probare quod ita tennerit licet non probetur non promotio de rescriptis ex parte.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio. ccccxvj.

S Iobtinens capellam impetrat ecclesiam nō obstat capella quam dicit de bonis suis fundatam: non tenetur probare quod sic fuerit fundata. vel si habet pbare sufficit eius iuramentum vel non saltim alia probatio leuis. Egi.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.cccc.xvij.

C Le.appellanti nō habet locū in appellatione ab interlocutoria vim diffinitiue obtinēte sicut ab interlocutoria que fertur super attentatis vel super articulo restitutionis ad appellandum immo possunt corā iudice a quo nouo indici. Dic vt supra in conclusionibus domini Guil.cōclusione.xiij.fol.xlviij.⁊ conclu.viij.fol.xlvij.

¶De resti.ad appel. Rubrica. Conclusio.ccccxviij.

P Etens se restitui ad appellandum neādum habet probare impedimenta ⁊c.immo habet etiam probare saltem presumptiue aliquid de iniustitia sententie. Rō qꝛ nō est lesus enormiter nec sua interest appellare nisi snia lata cōtra eum sit iniusta. ergo ar.l.scio ⁊ et.§.si minor.l.nam postea probat.c.cum venisset.de in integ.resti.no. Inno.eo.titu.coram.⁊.c.cum ex literis. Sed quia agitur de hoc per modum preambuli ⁊ de hoc in principali iudicio principalius cognoscetur sufficit summaria et leuis cognitio de testi.veniens ad exhi.l.iij.§.sciendum.⁊.§.ibidem.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.ccccxix.

S I auditori grauaminis ab alio iudice vel Cardi. fierēt mille cōmiss.super negotio principali semper habēt tacitā cōditionē vcꝫ si pronūtiatū fuerit male pcessum ⁊ bene appellatū ⁊ aliter nō nisi per narrata in cōmiss.vel al's expresse appareat ꝙ voluerit a primo iurisditionem auferre per not. Inno.de cōsti.cū.M.de appel.vt nostrū.⁊.c. vt debitus.eo.tit. per que apparet ꝙ non est verisimile ꝙ papa velit iurisditionem auferre iudici nisi dicat vel de eius certa sciētia appareat ꝙ noluerit. Itē qꝛ operantur aliū effectū ꝙ aliter etiā in dicto euētu non cognosceret talis auditor de negotio principali. Nec ob.c.vt debit⁹ qꝛ loquitur in iudice a quo ordinario. Nec ob. quod dicunt aliqui idē in delegato qꝛ hoc dubium ⁊ quia hoc in audi. palatij nō seruatur quia aud.palatij suam iurisditionem multum restringunt pro eo ꝙ ad papam facilis habetur accessus.Egi.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio.ccccxx.

I Llud quod in cōclusione pᷓma precedēti dicit̄ locū haberet etiā si corā dicto auditore grauaminis pcessum esset p ambas partes super negotio principali quo ad hoc ꝙ si post hec talis auditor pnūtiaret bene pcessum ⁊ male appellatū nihilominus partes ipse si vellent redire possent sine noua commis.ad iudicem a quo ⁊ corā eo pcedere super negotio principali: qꝛ corā diuersis iudicibus potest esse simul iurisditio eiusdem cause et procedenđ. materia est de rescriptis.c.j.c.ceterum.c.cum contingat.cum similibus.

¶De presump.De proba. Rubrica. Conclusio.ccccxxj.

P Robatis extremis presumitur mediū.No.xvj.q.iiij. volumus. Ideo si probatur te fuisse scholarē ante ⁊ post ꝯfectionem rotuli parisius presumitur ꝙ fueris ibi scholaris tempore rotuli.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio.ccccxxij.

Commisso auditori directa in prima vel in secunda instan. super articulis obiectiuis admittendis nō obstan. eorū mala specificatione ꝛ lapsu termini in tertia instan. nō ꝓdest qꝛ termini sunt instātie ꝛ non cause ꝛ extra ordinariū auxiliū nō trahitur ad causam ordinario remedio iam prouisum de appel.l.in cause.modo in tertia instan.iur. ordinario sibi potuit prouidere bene specificando ꝛ dando in termino: ergo ꝛc.

¶De regularibus. Rubrica. Conclusio.ccccxxiij.

Si monachus habēs administrationem talem se nominans agit actione que non potest competere nisi administrationem habenti licet nō dicat ꝙ nomine tali in dubio censetur illo noīe agere.ar.no.Inno.de prescr ip.cū ex officiꝭ.

¶De appellationibus. Rubrica. Conclusio.ccccxxiiij.

Si iudex appellationis a diffinitiua eam pronuntiauerit desertā et sententiam transisse in rem iudicatam et ab eo fuerit appellatum in termino ad dandum apostolos potest reuocare grauamē. Uide latius in conclusionibus do.Guil.in conclusione.lxxij.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.ccccxxv.

Si papa nuntio apostolico vt suā nūtiationē felicius valeat expedire dat potestatē conferēdi.xx. beneficia etiā sedi apostolice reseruata ille nuntius conferre potest beneficia generaliter reseruata etiam si sint duplici generali reseruatione reseruata etiam si vacent per mortē collectoris vel subcollectoris. Ratio qꝛ talis gratia nō videtur facta ad impetrationē alicuius: ꝛ videtur eā fecisse papa suijpsius gratia. Ideo late est interpretāda et speciale est in.c.ij.de preben.lib.vj. Sed ego contra maxime propter quandam regulā cause quā papa voluit in iudicio obseruari qua cauetur ꝙ quecunqꝫ gratie de beneficijs reseruatis generaliter qualitercunqꝫ facte vel obtēte ipso iure nō valent nisi de reseruatione generali fiat mētio expressa ꝛ nisi reseruatio huiusmodi specialiter fuerit specificata que regula habet locum in gratia facta motu proprio vt apparet ex verbis ergo ꝛ in gratia de qua agitur que nō est motu proprio facta tamen hoc in ea non exprimitur: vt.c.si motu proprio.de preben.li.vj. Et ad hoc est responsum ad id quod.in.c.is cui.de prebē.lib.vj. Nota ꝙ talis gratia facta co..atori non est ita ambitiosa sicut gratia impetranti sed non fui exauditus: videat apollo. Egi.

¶De negligen.prela. Rubrica. Conclusio.ccccxxvj.

Quando episcopus non suo iure sed deuoluto cōferre habet ex sui negligentia non deuoluitur ius conferēdi ad capitulum sed ad suum superiorem immediatum. Et idem in cōfirmatione ꝛ institutione not.Inno.ꝛ Jo.an. post eum.de elect.cum in cunctis super fi.glo.no. Jo.an.de elec.quāꝗ.lib.vj. in nouella super penulti.glo.no.Archi.ꝛ Joan.an.post eum ne se.vacan.c.vno.lib.vj. in nouella. Ratio sumitur ex not.glo.Joan.an.in.d.c.ꝗꝗ.ꝛ Innocē.c. quia diuersitatem que habet ꝙ deuolutio non ponitur nisi in casu expresso a iure. Idē etiā not.de sup.ne.prela.quia regulares in glos.in cle. Sed quid si patrono vel electoribus negligentibus ad epm ad quem spectat iure proprio ius instituendi seu confirmandi ius eligendi seu presentandi.deuoluatur nunquid episcopo negligente

ordinare hoc casu devolvet potestas ordinandi ad capitulum an vero ad archiepm. dns Nico. videtur velle imaginari q ad capitulum. Ratio fuit sua qr hoc casu devolutio iuris eligedi et presentandi ab inferiori ad epm no est nisi cosolidatio iuris instituedi et quasi quodamodo amotio cuiusda servitutis. Ita q scdm eum videt principaliter cosideradu iura instituedi originale sed puto cotrariu quod probo qr in inferioribus beneficijs de quibus loquimur equiparatur quo ad devolutione de episcopo ad capitulum facie de peccatu quod comittit eps in ordinando indignum neglige tie epi in ordinado probat.c.cu in cunctis. in fi. ad. h secus in cathedralibus: vt probat.c.q. .cu ibi no.in glo.Joan.an. modo si ppter peccatu electorum devoluit ad epm et eps ordinet scienter indignu no devoluit ad capitulu sed ad superiore.no.Inno. et Jo.an.post eum licet aliqui in hoc eos impugnent in.d.c.cum in cunctis ergo etc. Ratio quia devolutio non imponitur nisi in casibus iure positivo expressis.no.Inno.in.c.quia diversitate.alle. et probatur in.d.c. .cuiusmodi iste non est: igitur etc.

¶ De dilationibus. Rubrica.

Conclusio.cccc.xxvij.

In causa que vertitur inter capitulum agaten.ages et epm defendente super iuribus et oneribus certis per epm denegatis. In qua per dnm Cardi.sancti Eustachij admissi fueru t primo articuli capituli et postea epi et decrete remissiones ad partes et fuit capitulu vsum remissione sua. Stetit eps in Auinion. ante mutatione curie vltimo factam de Auinion.ad Roma et post illa mutatione vsq ad mese m Aprilis q non fuit vsus remissione predicta et facta dicta mutatione conclusit in causa ad instantia capituli q sua remissione reportavit dno Cardinali sancti Angeli cui propter absentia dni sancti Eustachij causa hmoi predicte remissionis no ob.fuit comissa a quo fuit pro parte dni epi appellatu propter admissione et decreta remissione antedictas et ppter impedimetum dicte curie mutationis et qr remissione vsus no fuerat et ea vti volebat. Quibus non obstan.dni oes cu dno Pamp.saluis et exceptis dnis Gailhardo et Benedicto coclusert cosulti per me noie dicti sancti Angeli dandos aplos refutatorios atteta notabili neglige tia dicti epi et qd causa differede snie presumitur ista fuisse allegata.per no. Inno. de conces.preben.post electione et qr suppleri potest in secuda instatia alle.c.tibi.de rescrip.li.vj. de prebe. si clericus.sed dicti duo dni pro eo cotra dixerut qr non fuit terminus assignatus epo ad remissione psequeda etc.per no.Inno.de prebe.extirpande. Sed dicebat alij domini q ille qui copetetem terminum a iure habuit iuxta.l.j.C.de dila.et.l.fi.ff.eo. Alius terminus dandus non est ne propter eius negligetiam culpabilem alius damnum incurrat.

a ¶ Post seqstratione. Seqnestratio e duplex necessaria et voluntaria. Nece..aria est q autoritate iudicis fit: voluntaria est q fit cu partiu voluntate: fm Cy.et Jaco. de are.in.l.j. C.de phi.seque. Adde q regulariter seqstratio est phibita.eo.tit.

¶ De sequestra. Rubrica.

Conclusio.cccc.xxviij.

SOlus tractatus videndi immo nec sola venditio fructuum facta per possessore beneficij post sequestrationem[a] de qua loquitur Cle.ad compescenda

non inducit violationē sequestri:nec dat locū illi cle. Ratio qr tractatus nō videt actus completus.ergo zc.arg.c.perpetue.de elec.li.vj.z no.ibidē in regula in penis z in regula odia:in conclusionibus ibi disputatis per Joan.an.q̄ no.habent ex actu nō completo penā ipso iure nō incurri. Itē tenuerunt de solutione secuta sequestrū facta propter venditionē precedentē sequestrū qr refertur ad tp̄s venditionis sm eos per.l.scio.ff.de minor. Sed do.Nico.in oibus tribus precedentib⁹ cōtra:z ego cū eo: qr per quemlibet dictoꝝ actuū noie ecclesie factū presumit eum noie suo facere nō posset dictus possessor cōmittit contra interdictum in sequestratione sibi factum:qd interdictū habet ne de ecclesia seu eius iuribus z ipsorū administratione se intromittat. Igitur qlibet dictorū triū actuū est de se completus quo ad penā dicte cle. Nec obst.qd in tertio refert ad tp̄s vēditionis:qr et si refertur vt ponit tn̄ attento q rector ecclesie parrochialis fructus etiā retentos suos nō facit.vt no.Joā.an.in.c.presenti.de offi.ordi.z Jo.mo.z Gar.de re.eccle.nō alienā. hoc consultissimo.an.vj.z Archi.de rescript.statutū.§.accessori.eo.li.fateri oportet q actio petendi hmōi pretiū z eiusdē pretij receptio exerceri nō possunt nisi noie ecclesie:ergo zc.

De sequestra. Rubrica.

Conclusio.cccc.xxix.

PEr predicationē verbi dei [a] incurrit pena cle. ad compescendā. Ratio:qr nō solū sequestrant fructus beneficij immo z beneficiū ipsum:vt dicta cle. Et qr noie proprio predicare nō pōt nisi missus a potestatē habente [b] igitur presumit facere nomine ecclesie.

a Verbi dei. Nota q solū dei verbū dz p̄dicari.ij.ad.Timothe.iiij. Predica verbū.vcz dei. z Marci vlti. Predicate euāgeliū oi creature.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio.ccccxxx.

SI preposituram zesticeñ. impetrauit.A.tanq̄ vacantem per extraua.Execrabilis.z.B.tanq̄ vacantem per decretalē eandē vel alias quouismodo vacādi per decre.execrabilis.z probauerint z propter hoc obtinuit.A.qr prim⁹. Et in tertia instātia ad ponēdū z articulādū.B.pp̄ter clausulā vl alio quouismō mutauerit z trāsiuerit ad modū vacādi p decreta.de mulcta mutādo tp̄s dicte assecutionis dicte p̄posture.B.etiā post terminū ad ponendū p modū declarationū pōt etiā mutare tp̄s vt redeat ad modum vacādi decretalis execrabilis:nec censet obiect⁹ nec requiruntur specificationes exacte.

b Missus a potestatē hn̄te. Adde q nō ois q a papa vel ad hoie mittit a deo mittitur. iuxta illud ad Ro.x. Qūo p̄dicabunt nisi mittant? a deo vcz sicut scriptum est esa.lij. Quā speciosi pedes euāgelizātiū pacē euangelizātium bona.

De iureiurando. Rubrica. Conclusio.ccccxxxj.

POsitio iurata per iuramentum credulitatis reuocatur per modū erroris nō obstante iuramento:quia iuramentum est de credulitate:nec aliquid aliud ad iuramētum calumnie:igitur zc.

De probationibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxxxij.

Capellania honoris non probatur per testes pro eo ꝙ solet semper de ista fieri scriptura.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxxxiij.

Possessio capellanie non probatur per duos testes quorū vnus dicit se vidisse in partibus portare illū rochetum & cappam. Alter dicit ꝙ id in curia vidit q: capellani ista extra curiā non portant & ꝙ non sufficit sola possessio: ratio q: in his que nō possunt haberi nisi ex concessione principis non sufficit possessio.vt.ff.de aqua quotidi.l.j.§.permittitur.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxxxiiij.

Si contra absentē dant articuli obiectiui minus bene specificati. Judex si vult in penam contumacie potest eos admittere vt veritas eruat: q: ꝙ sint male specificati dūmodo sint de bona materia spectat ad partē allegare & non tenet iudex id ponderare parte nō excipiente dummodo effectus specificationis non sit magnus.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxxxv.

Si contra instrumentum procurationis factū ad permutandū contra impetrantē apostolicū quipost permutationē seu renuntiationē acceptauit datur ꝙ constituens procuratorem erat infirmus et de infirmitate huiusmodi fuit mortuus: materia est bona per.c.ij.de renuntia.lib.vj.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxxxvj.

Si admittatur materia vna obiectiua pro vna alteri⁹ exclusoria: eoipso omnes alie materie ab eodem cōtra eūdem alias de iure bene licet forte alias propter malā specificationem repellende admittēde sunt q: principaliter non venit eorū admissio sed potius ad materiā admittendā coadiuuandum: vt si in casu proxime conclusionis detur coadiuuandū materiā infirmitatis de furore & dementia & de confict.& fraude dicte permutationis licet non in arta specificatione tales materie cū vnitate venient admittende.ar.ff.de acquir.re.do.l.quedā.ff.de re.vendi.l.in modic. Et quia fauetur accessorio per no.Inno.de resti.spo.cum ad sedem.& de exces. prela.tanta.plus facit q: exclusa est calumnia & preiudiciū partis:qd intelligo maxime vbi oēs materie ad eundem effectū tendūt & ex eodē medio procedunt q: alias forte diceretur ꝙ separatorū &c.ff.de calū.l.si.ff.de condi.l.pater.in fi.

¶De expensis. Rubrica.

Conclusio.ccccxxxvij.

Super interlocutoria ante sententiam latam cum cōdemnatione expensarum in expensis taxatione taxantur expense pro aduocato & procuratore sed arbitrarie & nisi multuz laborassent sufficit pro aduocato in prima instantia.vj.flor.& in qualibet aliarum tres:& pro procuratore.in prima.iiij.& in qualibet aliarum.ij.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxxxviij.

Uidex tertie instañ. licet reperiat ex actis appellationem a secunda instantia interpositā desertā: si tñ de hoc nō fiat questio pōt nihilominus scdʒ in sniam cōfirmare: qꝛ nō est articulus desertionis discussus: ꝛ pōt esse ꝙ si discuteret desertio excusaretur. Et hoc maxime: qꝛ appellans nō pōt de desertione opponere nec excipiēdo hoc appellato etiam allegare.

¶ De iniurijs. Rubrica.

Conclusio. ccccxxxix.

Articuli dati post terminū in causa iuris ciuiliter attētata dati tñ verbo in termino ꝛ de materia libelli ꝛ cito facti dati post terminū bene specificati et de bona materia sunt admittendi nō obstante lapsu termini secundū partem dominoꝝ qꝛ de iure ꝛ stilus habet ꝙ de iure articuli admittunt post terminum qꝛ de iure lʒ actio infamet et tendat ad vindictā probat. cle. constitutionē: qꝛ descendunt ex iure partis. Tum qꝛ nō multū interest partis ꝛ res est in eodē statu per. l. maioris. ff. de adop. lega. ꝛ. l. ꝛ si post tres. ff. si q̄s cau. Tum qꝛ admitterent probationes. C. q̇ accu. nō pos. l. si ea. per Ja. de are. ꝛ Cy. ꝛ glo. in cle. sepe cōtingit. Tum qꝛ restitutus terminus ad declarandū vbi dare possent ꝛ ita lapsus termini omnino perimit. Tum qꝛ nō petit nouus terminus quo ad q̇d termnus est peremptorius. Et ita soluit ad glo. cle. j. de excep. Tum qꝛ sunt verbo ꝛ facto. Tū qꝛ libellus precessit. Tum qꝛ palatiū non vult nisi equitatē ꝛ veritatē: ꝛ in secunda instantia ad hoc admitteret. Tum qꝛ peremptorium iudici non videt esse prefixum sed parti: ergo iudex admittere potest si vult: sed alia pars equalis eiusdē cōsilij cōtra qꝛ terminus est perēptorius: ꝛ ita solue per glo. dicte cle. j. de excep. alle. no. de excep. pastoralis. per Paul. in cle. constitutionē. q̄ dissoluit faciliter per primā. In prima parte fuit do. Nico. do. Guil. ꝛ Ber. Cremona mecū. In secūda fuerunt dñi Ro. Franci. Jo. de aurellis. ꝛ Guil. ꝛ Benedictus. declaret apollo ꝛc.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. ccccxl.

Si processus est validus licet snia nulla ex illo per alium iudicem iurisditionē habentē pōt snia ferri per no. Bar. ff. de appel. si expressim ꝛc.

¶ De fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio. ccccxlj.

Sicut litera ordinaria prouisiua in preiudiciū apostolici cū de data dubitat nō ꝓbat nec litera ordinarij dans potestatē alteri hmōi prouisionē faciēdi vel vicariū generalē cōstituens cū ptāte prouidēdi qꝛ si fidē faceret esset iā modus ita facilis ꝛ apertꝰ ad cogitandū fraudē ꝯ apostolicos sicut ante.

¶ De fide instru. Rubrica.

Conclusio. ccccxlij.

Si copia procuratorij in causa beneficiali appellātis exēplati ad instantiā appellanti presente ꝛ consentiente dicto ꝓcuratore pretenso appellāte ad probādū deuolutionē vna cū instrumento appellatiōis ꝛ intimationē ꝑ eundē procuratorē interpositarum corā auditore in iure producunt dicta copia seu transumptū sub publico instrumēto vt predicit producit. facit fidē: lʒ. d. Ni. in hoc dubitet.

¶ De offi. vica. Rubrica.

Conclusio. ccccxliij.

Si episcopus vicario vel suo officiali generali det potestatē in vicariatu p. beneficia vacantia vel vacatura confe rendi quoad vacatura nō valet concessio. Ratio est qr generale conciliū hmōi concessionē prohibere videt. de offi. lega. c. deliberatione §. prohibemus. li. vj. c. nulla. de conces. preben. c. cū dilectus. et c. cū dilecta. et eo. ti. detestanda. in. vj. Nec ob. c. fi. de offi. vica. li. vj. vbi probatur q vicario vel officiali generali dari pōt hmōi potestas vacatura beneficia cōferendi. et ita est casus quidā specialis q̄ not. per glo. de preben. c. statutū. li. vj. in fi. Rn̄dent em̄ q illud. c. fin. de offi. vica. loquit dum datur vicario vel officiali generali generalis potestas oia beneficia cōferēdi: qr tunc sub propria verbo. sig. vicariatus continet nisi esset mentis inuerisimilitudo: q̄ per expressionē tollit et multa transeunt cum vniuersitate ex literis cū vniuersitate ex literis cū ibi no. per Innoc. ff. de acqui. re. do. l. quedā. de cōtrahen. emp. in modicis. Sed ista ratio nō vendicat sibi locū in officiali cui non admittunt nisi iurisditionalia: vt no. Jo. mo. de offi. vica. c. ij. et de insti. c. ij. li. vj. Uide per Jo. an. de maio. et obe. cū olim. et de elec. ꝙꝙ in nouella. Preterea qr nō est tanta dubitatio fraudis in illo q̄ semper et satis pōt habere q̄d cōferat ꝙ in alio qui nō pōt cōferre nisi pauca. Sed tollit hec ratio per. c. statutū. alle. vbi patet cū ibi notatis: qr restricta potestas cōferendi beneficia vacatura apud sedē etiā potest dari. Dicebant quidā dn̄i loqui dictū. c. statutum. solū de vacante: sed nihil est: qr illud quo ad actū et tp̄s conferēdi. secus quo ad potestatis concessionē. per ibi no. in glo. Jo. an. in additionali in fi. c. posita et recitata in nouella: et idē posuit Archi. in eo. c. in sua glo. pe. iuncta glo. Jo. an. et Archi. q̄ alleg. c. fi. de offi. vica. Dixit do. Fran. cū quibusdā alijs q ratio. c. statutū. locū habet nisi incerta cōcessio potestatis beneficia cōferendi nō se referret ad primos qr ibi nō esset tanta presumptio fraudis sicut si referretur ad certa que primo vacarent in numero certo: vt hic: quia vt pinguiora cōferret cōtra conciliū vt facile presumit pōt committere fraudem. Casus autem quo referretur ad primos esset indubitatus qr primū vacaturū cōferendi nō pōt dari potestas. Casus est in. c. cōstitutus. alle. et idē de quatuor sicut de vno ex idēptitate rōnis: modo refert hic ad primā fm eū. per no. c. non pōt. ij. rn̄so. de prebē. li. vj. cū ibi alleg. vcz de verb. sig. l. boues. §. hoc sermone. ff. de verb. obli. l. eum qui. ff. de lega. iij. l. fideicommissa. §. si quis. ex. de offic. ordi. c. ordinarij. in fi. ibi cum dicit. vel ea que etc. ff. de condi. et demonstra. l. hec conditio. Et qr alias esset in potestate huius habentis hmōi potestatē faciendi suas commis. venales quod esse nō debet sua gratia semper illesa manente contra id quod habetur supra de rescriptis nōnulli. et c. sedes. et c. ad audientiam. ij. ff. de contratabu. l. filium quem. §. sed cū exheredatio. ibi alioquin venale et beneficium rectoris. et. ff. de pac. do. l. si liberis. q̄ ratio allegaretur per Jo. and. in. c. quāuis. in nouella. de preben. lib. vj. fa. eodem modo sicut. l. hec conditio. ff. de penu lega. l. j. alias est. l. j. ff. ad. l. fal.

a C[illegible] i ep̄s. Nota q ep̄s est psona illustris vt p Barto. in. l. oēs ppl̄i. ff. de iust. et iu. Dicit etiā spectabilis et interdum summus sacerdos. vt notat Specu. titu. de iur. om. iu. Et ep̄z opz eē irreprehensibilē. j. ad Tim̄. iij. An aūt ep̄s possit solum ea q̄ sunt a iure pmissa: an oia nisi p hibita facere: opinio est: sz scd̄a cōior et benignior. Et d hoc vide in sum. cōfes. lib. iij. tit. xxix. de lapsis et dispensa[illegible]. iiij.

§.itē ꝗ̄ ita.fa.de elec.cupiētes.§.ceterū.lib.vj.de cle.egro.c.vno.eo.lib.§.si antē.la. optime.ff.de verbo.sig.l.inter illā.in prin. Et ad idē possunt allegari oīa iura per Jo.an.in dicta decre.nō pōt.in nouella.super vlti.glo.ad probandū qḋ intelligant de primo.ff.de iure do.l.dotis promissio.de pac.do.l.inter socerū.§.vlti.qui ꝛ a qui.ma.nō lib.l.fi.l.matrimoniū.de le.ij.l.cū pater certā.de ver.sig.l.sciendū.de bo.aut.iudi.pos.l.vlt.licet nō debeat de primis intelligi videat expressum per glo.Jo.an.in.d.c.ꝗuis.ij.de prebē.lib.vj.quā glo.lꝫ quidā eā reprobēt.Joā.an.ibidē approbat in nouella propter quasdā absurditates ibi vide.multi fuerūt cōtra glo.proximā alle.ꝛ ꝙ sicut mandatū de prouidēdo de vacatura intelligatur de prima vacatura.Et idē Jo.an.dicit in dicto.c.ꝗuis.lib.vj.in nouella per.c.si clericus.eo.tit.et c.ne captāde.de cōcel.preben.eo.lib. Jtē lꝫ hec cōcessio debeat intelligi de primis ne diutius vagare habeat talis in preiudiciū ordinariј collatoris ꝛ ordinariū collatorē in suspenso tenere maxime si decret.habeat ꝛc.Tn̄ opponit̄ qꝛ hec interpretatio gratiā reddit nullā ꝛ alia interpretatio redderet eā validā.mō interpretatio debet fieri vt res potius valeat ꝙ̄ pereat.c.abbate.de ver.sig.potissime in priuile.de priuile.si papa.ad munici.l.j.in fi.ꝛ.ff.de le.j.l.si quādo.Uidet̄ presumendū per predicta ꝙ dicte cōcessionis gratiā gratiose cōced:svoluerit eā facere;ꝯ eo modo meliori quo potuerit sortiri effectū saltē vt valeat.Et ita nō ob.nō.cōtra gl.c.quāuis:qꝛ ibi valet cōcessio in primis:hic nō.Jtē ꝙ ibi est cōcessio ambitiose impetrata:hic est cōcessio multū gratiosa que in preiudiciū cōferētis latissime est interpretanda.de cōsti.prin.l.iij.de deci.ex parte.no.Jnno.de dona.cū dilecti.ꝛ est facta ab epō Anritañ.collatore ita ꝙ cessat eius preiudiciū:qꝛ volēti ꝛ cōsentienti nō fit iniuria neqꝫ dolus.C.de transac.l.cū donationis.Et regula scienti.lib.vj.cū concor. Addo aliā rationē:qꝛ si intelligeret̄ de specie in primis Archieps sic cōmittēdo fecisset contra cōciliū generale ꝛ ita peccasset.de ma.ꝛ obe.si quis venerit.si in genere intelligatur quōcunqꝫ vacauerit non fecit cōtra conciliū nec peccauit modo in tali casu recipitur presumptio qꝛ benignior est:vt nō peccauerit.ff.pro socio.l.merito.ff.de dona.inter vi.ꝛ vxo.l.quintus.ꝛ per hec nō ob.oīa iura in contrariū alle.qꝛ loquuntur vel vbi interpretatio fit in fauorē illius qui ex ea lucrū sortiri debet:vel saltim vbi interpretatio non inficit ipso iure dispositionē nec peccatū inducit.quomodo ergo a propria significatione verborū recedemus per talē interpretationē que actū vitiat ipso iure non video:qꝛ vt vitetur talis interpretatio vitians in beneficiјs propriā significationē excedimus vt.l.j.in fi.ad munici.ꝛ.l.si quādo.alle.ꝛ melius in.c.si papa.alle.§.j.ꝛ.c.abbate alle.Uideo em̄ ꝙ gratiā faciens vt gratia valere possit nedū videtur velle facere id quod loquitur sed etiā preambula sine ...ibus sua gratia valere non posset.instituta.qui.ma.non po.§.j.ꝛ de testa.tu.§.j.C.de nec.ser.her.institu.l.fi.ff.de serui.vrba.predio.l.iij.§.qui habet.ff.de acquiren.heredita.l.illud.ergo fortius est presumendum ꝙ a propria verborū significatione nolit recedere cum presumatur eam scire:quia archiepiscopus qui debet scire iura canonica per Jnnocen.de electio.cum in cunctis.fortifico:quia si non intelligitur de primis ꝛc.gratia non est specialis sed generalis.probat.c.quāuis.alle.in princi.ꝛ §.j.ꝛ probatur de conces.preben.c.j.§.subiunctum.ꝛ.c.ne captande.lib.vj.de offic.delega.c.ex parte.modo licet non in genere tamen in specie potest fieri hec commissio vicario vel officiali generali.not.gl.in.c.constitutus.al's facit quia videtur ꝙ liceat episcopo concedenti legem quam vult sue limitatis concessioni facere ꝛ ponere per.l.in traditionibus.ff.de pact.quod intelligo etiā de genere restricto per.c.statutum.alle.cū glosellis superius alleg.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxliiij.

SI ab amissione articulorum appello:puta quia impertinentes vel quia obiectiui vel defectiui:si reperiatur aliquis impertinens vel obiectiuus et male specificatus iustificatur appellatio. Ratio primi: quia dicendo articulos impertinentes se refert ad omnes et iustificata appellatione in vna simpliciter verum est dicere bene appellatum. Verbum vero defectiuum refert se ad defectum forme:maxime quia defectus materie importat per verbum impertinens. et ita non ob.cle.appellanti.que requirit specificationem.

De probationibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxlv.

SI contra illum qui impetrando beneficium dicit se esse de genere comitum do.quod immo parentes sui fuerunt et sunt de inferiori genere:et ita est publica reputatio:vel si volo deducere consumptionem dicendo quod per talem procuratorem suum legitime constitutum aliud tale beneficium acceptauit:sed non deduco dispositiuum modum et formam constitutionis tempus et locum:articuli non sunt bene specificati in materia obiectiua.

De appel.De procu. Rubrica.

Conclusio.ccccxlvi.

SI per appellationem quam in causa beneficiali per procuratorem aduersarii pretendo interpositam deduco causam appellationis ad probandum procuratorium appellantis:sufficit mihi producere instrumentum dicti procuratorii exemplatum de voluntate procuratoris appellantis appellando extra iudicium dictum procuratorem producentis:quia aliter meliori fides per appellatum fieri non potest: licet dominus Nico. dubitauerit ne sit in potestate partis confingere fraudem submittendo falsum procuratorem. Sed dicitur quod hic contradicit.d.ad contradicend.admittend. Sed dic quod de iure communi exempla non probant nisi presente et consentiente eo de cuius constat interesse vt aduersario principali:nec sufficit secundum eum consensus huius procuratoris presentis. Sed dicitur quod immo quia aliter de procuratorio fides fieri non potest cum procuratorium originale apud procuratorem debeat remanere.

De probatio. Rubrica.

Conclusio.ccccxlvii.

ARticuli in causa profana de iure partis non obstan. conclusione facta parte absente licet vocata per audientiam et non obstante quod lapso termino ad ponendum et articulandum dati fuerint.et non obstante lapso termino ad videndum articulos admitti vel repelli:et non obstante conclusione iam facta dummodo sit facta cum potestate reuo[illegible]di vel sit data commissio.de procedendo summarie etc.possunt conclusione primitus reuocata si auditori visum equum fuerit admitti.

De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.ccccxlviii.

COmmissa causa ad instantiam Petri inter eum ac.M.et Joan. non potest vigore commiss.huius finita causa respectu Petri agere.M.contra Jo.quia sic persona mutaretur et non esset idem iudicium saluo domino Nico.qui est contra.

De confessis. Rubrica.

Conclusio.ccccxlix.

COnfessio facta coram non suo iudice probata alias legitime coram suo iudice non excusata vel reuocata legitime bene probat.l. publia. in fi.ff.depo.et.l.generaliter.C.de non nu.pecu.licet acta huiusmodi confessionis habita coram non iudice eam non probent per modum actorum cum nul-

ia sint ipso iure & ita procedit.c.at si clerici.de iudi.& colligitur totũ ex no. Inno. de elec.per inquisitionẽ.saluo ꝙ distinguatur de presentia vel absentia si et prout alias de iure foret distinguendũ de attestationibꝰ habitis in vno iudicio qualiter aduersario inuito in alio non probat.vide de testi.veniens.&.c.constitutus.&.c. presentata.& ibi no.& de fi.instru.c.inter dilectos.ver.nec attestationes.cum ibi no.

¶De confessis. Rubrica.

Conclusio.cccel.

Si permutatiuus per pauperem appellantem trahit in causam:& appellatus suspẽdit petitoriũ et fatet pmutationẽ factã fuisse ante purificationẽ gratie sue: sed dicit & deduxit ante suspẽsionem permuta. fuisse fradulosam:& alias de iure inualidã: nõ censetur per dictã confessionẽ adeo cõstare de non iure appellantiꝙ debeat dicta suspẽsio impediri:qꝛ dicta defensio fraudis inualiditate discussa & ꝑbata excluderet probationẽ cõfessionis ãdicte q̃ tñ in petitorio nõdũ discussa est.& in possessorio discuti nõ põt.

¶De dilationibus Rubrica.

Conclusio.cccclj.

Pars reperta in curia & citata licet pro instrumentis suis habendis de partibus debeat decerni sibi cõpulsoria:& dũ venerit terminus ad producendum omnia secundũ circunstantias:& distantiarum & negotiorũ terminus ad producendũ omnia longior sibi dari vel post terminum ante conclusionem vel sententiã diutius expectare tñ hmõi occasione nõ debet ante teminum ad producendũ omnia processus causa in aliquo prorogari:nec tunc si petat remissionẽ ad partes:quia corã iudice remissionis produci potuerunt instrumenta.vt cle.sepe contingit.

a ¶Abbas. An aũt abbas possitacqrere priorati bꝰ sibi subiectis q̃ hñt speciales administratores & intitulatos: vt singulariter Ioan.fabri i.§. ei vero qui. in fi.insti. de inuti. stipu. ꝙ sic: qꝛ illi porat⁹ sunt de natura castrẽsis peculij vel q̃si &c. qd nũq̃ exeat mẽtẽtuã qꝛ paucis notum est.

¶De probationibus. Rubrica.

Cõclusio.ccccliij.

Si mandatur auditori per specialẽ cõmissionem ꝙ admittat articulos obiectiuos nõ obstante lapsu termini: dumtamen fuerint specificati & al's sunt admissibiles et auditor reperiet eos non specificatos eo modo quo requirit cõiter materia obiectiua: sed reperijt semiplene ꝑbatos videlꝫ p vnũ testẽ & videlicet ꝙ poterit hñri aliqualiter veritas in curia:tũc debet & põt admittere eos ad ꝑbãdũ i curia infra certũ tp̃s:qꝛ minores specificationes requirit articulus obiectiuus minus plene probatus q̃ꝫ nullo modo ꝑbatus.Nã exacta specificatio non requiritur nisi propter presumptam calumniam secundũ omnes &c.

¶De ꝑbationibꝰ. Rubrica.

Conclusio.cccclliij.

Si agat abbas a pro monasterio:& pro mẽbris suis non oportet ꝙ probet illa de membris esse vsquequo sint admissi eius articuli.

¶De procurato. Rubrica.

Cōclusio.cccclliij.

SI principalis qui manfredū procuratorem constituit apud acta post istā constitutionē ad eius instantiā etiā aduersariū pronocādo his cōpareat ꝛ litē cōtestatā nō testādo ꝙ per hoc nō intēdit reuocare dictū procuratorē ꝛ post istas duas cōparitiōes ꝛ lite per eū cōtestata cōpareat ꝛ protestet tūc ꝙ nō intēdit ꝛc.reuocare suos procuratores ꝛc.intelligit fuisse protestatus specialiter de dicto māfredo qꝛ als nō apparet.ar. ff.de libe.ꝛ posthu.l.nominatim.ꝛ postea ꝑcedat dict⁹ māfredus procurator cū parte aduersa nō cōtradicente:valebit processus qꝛ nō videtur fuisse reuocat⁹: tū qꝛ sequentia declarāt precedētia: tū qꝛ mediū dꝫ sapere naturā extremorū et interpretari ꝭm ea. Ideo si probantur extrema potius presumitur medium. ꝛ qꝛ pars post non cotradixit.

¶De testi.De prescrip. Rubrica.

Conclusio.ccccly.

MOnasteriū allegās cōtra rectorē parochialis ecclesie se in ei⁹ parochia tenuisse ꝛ possedisse decimas ª ꝛ a rectore spoliatū fuisse ꝛ in articulis sui possessorij restitutorij deducēs possessionē de cui⁹ initio hoim memoria nō existit ꝛ ꝑducēs testes q̄ dicūt se id vidisse a suis patribus auis ꝛ alijs maioribus audiuisse:licet nō dicāt se contrariū audiuisse:vtpote nō interrogati probāt possessionē colorant titulū sufficiēter.et satisfacit per hoc.c.ij.de resti.spo.lib.vj.Ratio:qꝛ licet ibi titulus probādus sit simile.ff.de inter.l.ij.§.qdā. ꝛ.ff.de aqua quoti.ꝛ estiua.l.j.§.permittit.tn̄ in hoc possessorio iudicio restitutorio sufficit minor ꝓbatio ꝙ̄ si ad declarationē tituli in petitorio iudicio principaliter ageretur.Fa.no.Inno.de ver.sig.veniēs. Secundo inquantū denotatio ibi notat:ꝛ de testi.veniēs.ij.cū ibi no.Aliter em̄ probādus est color veritatis:aliter veritas plus viget ꝙ̄ reuera.Illud.c. ad decimas.nō reqrit nisi ꝙ tollat verisimilitudo calūnie quā iuris cōis ꝑbatio inducit:quā ṽisimilitudinē ex sola ꝑbatiōis presumptiōe insurgētē inducit alia ꝑbatio cōtraria q̄ insurgit ex dictorū testiū depositione facit magis verbū aliquē diu possedisse ꝛ verbū nisi aliud ostēdat ꝛc. qꝛ per primū patet ꝙ antiqua possessio sufficit ꝓ collatione tituli:per scđm patet ꝙ sufficit aliud ostēdere per qđ sit verisimile iure cōi locū nō fore. Et ita fuit etiā als obtentū me presente dn̄o Uiuarien.residen.in rota.

ª possedisse decimas. An ꝛ qn̄ solutio decimaꝝ tollat cōsuetudine vel ꝑscriptiōe:vide pulchras remissiones in.c.cām. in ꝑn.c.de prescri. vbi multa alia ad materiā decimarum.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccclvj.

SI.P. contra.M.obtinuit causam committi cū potestate citandi personaliter ꝛc. et citatio personalis contra.M.fuit ad.P. instantiam per aud.decreta ad partes et in partibus ad. P.venit. M.dicens tu vt mihi dicitur obtinuisti citationem personalem contra me super talibus a tali auditore:paratus sum subire iudicium:rogo eam mihi intimes ꝛ me ci-

tes 𝔷.P.respōdit faciā dū mihi placebit:venitq; postea.M.ad papā et obtinuit dicto auditori cōmitti q dicto. P. tacito legitime super absolutione ab instātia iudicij quā petit ipse. M. cōtra dictum. P.sibi faciat iustitiā:nō pōt dictā absolutionē dictus.M. cōtra dictū. P.imo nec aliquid aliud preter citationē obtinere:nisi prius eodē.P.in partibus vigore dicte prime cōmissiōis 𝔷 sede legitime ad instātiā eiusdē.M.citato q nō est iudiciū nisi saltē citatione executa:𝔷 q: renūtiare potuit executioni citationis 𝔷 ipsi citationi dict⁹.P.𝔷 q: tēpus nō hz executor ad executionē exequēdā:et quia fraus est in his possibilis 𝔷 faciliter premēda.

De testib⁹. Rubrica. Conclusio.cccclvij.

SI impetrās certā ppositurā quā tenet.P.eo q.P.cā obtinēs sit assecut⁹ certū archiepiscopatū incōpatibilē 𝔷 ambas dignitates tenuit annis plurib⁹ simul:𝔷 ita deducēdo modū vacandi per decre.de multa restrinxeritq; assecutionē in articulo pbādo ad certos annū mensem diē tēpus assecut.archidiaconatus precedentes:𝔷 testes pducti sup articulo deponunt vltra articulū q etiā de tpe precedēti fuit assecutus ppositurā 𝔷c.nihilominus testes hmōi plene probāt. Primo q concordāt cū gratia. Secundo q: cōcordāt cū articulo. nō em̄ habet articulus negatiue quia ante tēpus in eo descriptū nō fuerit assecutus.P.prepositurā:lz habeat q illo tpe fuit assecut⁹ 𝔷 cōcordes sunt: de testi.cum tu.

De testibus. Rubrica. Conclusio.cccclviij.

SI testes super dicto articulo deponentes dictū articulum esse verum:pro eo q ita reputabatur publice 𝔷 notoriē 𝔷 fructus prepositure percipiebat bene probant: licet non interrogati non deponant se vidisse q receperit dictos fructus.

De probatio. Rubrica.

Conclusio.cccclix.

PRedicti testes deponentes q.P.tenuit prepositurā de tempore articuli 𝔷 ante et q tenuit archidiaconatum simul cum prepositura de tempore sequenti non percutien.ad tempus assecut. prepositure vel archidiaconatus nihilominus probāt assecut.prepositure assecutionē archidiaconatus precessisse et locum esse modo vacandi per decreta.de multa.

De accusationibus. Rubrica.

Conclusio.cccclx.

LEx libellorum locum habet in actio.in iure: etiam ciuiliter intentata 𝔷.l.pretor edixit.ff.de iurein.𝔷 q dans libellum super crimine sacrilegij criminaliter tenetur se inscribere: alioquin pars non tenetur respondere libello.

a Prescriptione vel cō suetudine. Nota q prescriptio seu

De consuetudine. Rubrica.

Conclusio.cccclxj.

LIcet agēs ex prescriptione vel consuetudine a que pretenditur contra ius cōe intētata ūm multos quos credo verū dicere tenet

actus deducere in articulis super quibus habēt testes deponere: secus tamē in interdicto vti possidetis. Ratio diuersitatis: quia primo casu in verisimilem agit: immo non mirum si magis artetur ad specificandū illud super quo soli testes habent deponere. Patet primo de resti.spo.ad decimas.patet secūdo per id quod dicimus in materia obiectiua ppter presumptā calūniā et inuerisimilē requiri specificationes.de elec.vt circa.c.is qui.et.c.fi.procurator.et cle.cōstitutionē.l.libellorū.de accu.et.not.Compo.de elec.c.sicut.et qui aliter articulus quodāmodo videtur esse iuris.sed in secūdo casu articulus est solum de positiōe qz licet habeat effectus iuris.tamen facti est: de primo.ff.de acqui.pos.l.peregre.de secundo ff.qui.ex cau.ma.l.deniqz.C.de acqui.pos.l.j.cum ibi not.et quia de iure partis est tot9 et non ita communiter iuri communi aduersatur: nec tantum preiudicium pariat. Uide tamen qd circa id no.Jo.an.in Spec.ti.de testi.in addi.suis.

consuetudo iaz cōpleta nō interrūpitur.lz semel vel bis fiat ɔtrariū Specu.tit. de prescrip. §.j.versi.q3 si post cōpletam.

¶De iudiciis. Rubrica.

Conclusio.cccclxij.

SI.P. contra Joan.citationem personalem ad partes obtinuit et postea citatione nondum executa Jo.venit ad.P.dicens sibi citationem personalem cōtra me obtinuisti vt dicitur mihi rogo eam exhibeas et iudicium subeam9: et ille respōdet qz non faceret tunc: sed alias dum placeret sibi: et ob hoc Jo.ad curiā veniat obtineat cōmitti auditori qui citationem decreuit pro.P. citato legitime super absolutione ab instantia iudicij quam contra.P.petit Joan.iustitiam fa.procedere non potest auditor contra.P.nisi ipso legitime citato ad partes: et quod potest eum citare vigore non secunde cōmissionis impetrate per.Joā. sed vigore prime impetrate p Petrū eūdē. Egi.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccclxiij.

SPeciales gratie et cōmunes ex sui forma nō impares sunt vt sit lō cus.c.duobus.de rescript.lib.vj.Sed fuimus cōtra archiepiscopus Corsien.et ego: et nobiscum est dominus Mar.scripsi suhoc plenissime in sexterno magno.Egidius.

¶De litis contestatione. Rubrica.

Conclusio.cccclxiiij.

SI deponens cōtra depositarium agēs potest iudicialiter cōpelli depositarium ad rei deposite restitutionem et re9 neget se habere rem que petitur: vel si datis depositionibus et articulis de deposito facto concludentibus ad restitutionem rei deposite interloquitur iudex de positionibus et articulis respondendum fore et reus respondeat dicendo se habuisse rem et eā perdidisse non respondendo directe ad petitionem: neutro casu lis contesta.censetur: tum qz per modum predictū non videbatur dirigi modus agendi ad lit.contestū qz petitioni nō videt esse aliqualiter rñsum etc.

De consuetudine. Rubrica.

Cōclusio.cccclxv.

Consuetudo[a] que habet q fruct[9] cu ratorꝝ beneficiorū admi nistrationē habentiū debeant defuncto ꝑ primo anno ꝛc. nō valet qꝛ est irrationabilis ꝛc. et eccle siīs onerosa. Nec ob. extrauagās Jo.xxij. suscepti. qꝛ nō loquit nisi i casu in quo defuncto deberent. Modo ille casus est in simplicib[9] ꝛ quo ad hoc te ne retur decisio Jo.an. ad questionē per eū disputatā sup regula nemo pōt. Rō enim diuersitatis patet euidēs inter hos casus p no.gl.in.c.presenti.de offi.ordi.li.vj. et tenuerūt notabiliores ꝯsi liīj: aliīj ꝯ: qꝛ videt q rō decisionis Jo.an. vēdicet sibi locū hoc casu.

a Consuetu a do. Nota q quando cō suetudini ve ritas suffra gat firmius valet. distin. viij. veritate. et.c. frustra. et.xij.dist. il lud interpre tatur.l.extra eo.c.cū dile ctus. Adde q consuetu do illa dicit rationabilis que sustine tur a iure. No. per In no.eo.c.vlti.

De resti.spoli. Rubrica.

Conclusio.ccccclxvj.

Si postq̄ bñficiat[9] fuit in plena ꝛ libera pos sessione ꝑcipiēdi fruct[9] ille cui de bent ex cōsuetudine fruct[9] primi anni illos ꝑcipit propria autoritate sine violētia nō spoliat: ita q si agit bñficiat[9] iudicio restitutorio: materia cōsuetu dinis data in cōtrariū est possessoriū exclusoria. Sed archieps corsieñ. ꝛ ego fuimus ꝯtra: qꝛ dicta materia petitoriū cō cernit ꝫ nos. Aliud em̄ est ius ꝑcipiēdi: aliud possessio iuris ꝑci piēdi: ꝛ aliud ipsi fructus. Directe enim ad fruct[9] nō agit nec ad restitutionem possessionis eorum: sed directe ꝛ principaliter agi tur ad restitutionem percipiendi q̄tum predicto primo anno et consequēter ad restitutionem fructuum in modum sequele: sed non fuimus exauditi licet hoc nobis clarum videretur.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio.ccccclxvij.

Si minor xiiij. tacito de minoritate etatis ob tinuit primo a domino. N. Grego. xj. papa moderno gratiā de canonicatu sub expecta tione prebēde ecclesie spireñ. Et secūdo fuit per nū tium apostolicū habentem potestatē dictos cano nicat[9] ꝛ prebēdas cōferēdi collationē quorundam canonicat[9] prebēde dicte spirenß. ecclesie certo modo vacantiū et possessionē eorūdē lꝫ ratiōe dicte minoris etatis nulliter ꝛ de fa cto ꝛ post hoc duo ꝛ tertio idē minor dictos canonicatū ꝛ prebē dā p dictū nuntiū sibi collatos possidens impetrat ab eodē dño N. reformationē dicte gratie sue prime apostolice: nō obstañ. de fectu etatis de aliīs predictis nō faciens mentionem supposita regula eo. do. Nic. que habet qd tales impetrationes non valeāt tacito de dicto defectu: dicta gratia reformatoria est surreptitia. Tum quia tacuit de possessione prebende quam possidet. Tum etiam hoc cessante quia tacuit de alio defectu videlicet de renun tiatione tacita prime gratie quam fecit recipiēdo prebeñ. a dicto nuntio ꝛ possessionē ei[9] p cle. gratie de rescrip. in cle. et p cle. si ista. de prebē. iūcta.l. si dom[9]. de serui. vrb. pre. qꝛ sublato vno impedi mento aliud remanet.

De cōcessio.

¶De concessio.prebende. Rubrica.
Conclusio.ccclxviij.

SI primus in forma dignũ arbitramur acceptat infra mensem ⁊ purificat ⁊ facit conferri post mẽsem: ⁊ secundus acceptat ⁊ faciat sibi prouideri infra mẽsem ⁊ est in possessione ⁊ tertius post mẽsem ⁊ ante purificationẽ ⁊ collationẽ primi obtinet de eodẽ beneficio gratiã a papa cũ clausula si non est alteri ius quesitũ in re: ⁊ tertius excludit primũ: q2 primus nõ hз nisi ius ad rem ⁊ primus ꝓpter clausulã suã retractiuã que hodie currit excludit secundũ: q2 clausula retractiua inficit per decre.quicquid interim fit lз vt dixi forsan acceptatio primi non valuerit pro eo ꝙ purificatio non fuerit facta infra mensem.per l.bonorũ.ff.rem ra.h.i.Nam clausula retractiua non cõcernit nisi vires decre.⁊ habet locũ.c.autoritate.maxime in ratione.Nec ob.determinatio Joan.cal.in questione disputata per eum vbi tenet ꝙ valet collatio ordi.vel execut.secundi facta infra mensem primi si primus ius nõ habeat: q2 intelligitur dũmodo primus nõ acceptauerit: de quo per Joã.mo.⁊ Joan.an.in.c.statutũ.de preben.lib.vj.de quo tetigi plene intra lecturã do.Mar.super clemẽ.videlicet inter ti.de censi.⁊ titu.de magis.in.q.ij.principali: vbi plenissime de hoc: q2 loquunť in casu vbi impetrãs non acceptauit: hic vero acceptauit: nec valet q2 expostfacto tolliť ius quesitũ per acceptationẽ vel forte potiꝰ impediť: q2 qꝺ est ab initio infectũ ⁊c.c.audiť.de elec.

¶De re indicata. Rubrica. Conclusio.ccccl xix.

SI inter. P. habentẽ contra Mar.tres diffinitiuas sentẽtias cõformes super ecclesia post dictas sententias corã auditore cõmittat papa executori ipsius.P.ꝙ si sibi cõstiterit.A.pendeñ.lite cõtra.M.vel finita se intrusisse contra eũ sententias exequatur.Non ob.dicte lit.pendeñ.auditor de surreptione dicti mãdati nõ debet cognoscere: sed statim debet cõmittere executori quo ad hoc ⁊ supersedere quousq3 fuerit contra.A.executio facta.

¶De procuratoribus. Rubrica.
Conclusio.cccclxx.

PRocuratorium ad causas motas ⁊ mouẽdas deuolutas ⁊ in quibus astringiť constituens in curia litigare nõ valet nisi in causis que erant tẽpore constitutionis deuolute propter verbũ preteriti temporis ⁊ propter verbum astringitur presentis temporis.

¶De testibus. Rubrica.
Conclusio.cccclxxj.

TEstis cum fama non probat excessum taxe datum cõtra possessorem per modũ obiectus: per not.Spe.tit.de fama.ver.quid si agenti opponiť. Sed nedũ testis cũ fama: imo fama sola cõtra impetrantẽ tacitã presumptionẽ inducit: qꝺ etiam casu quo alťs nõ haberet ꝓbare ꝙ ĩfra taxã esset bñficiũ acceptatũ: tñ hoc casu probare haberet videlicet si peteret adiudicationẽ: secus tamẽ si peteret se absolui tm̃: puta quia possidet: quia non tenetur tunc probare.l.cogi.⁊ tenetur probare actor plene.c.in presentia.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.cccclxxij.

SI episcopus obtinẽs prioratũ dignitatẽ curatam ⁊ caput collegij habentẽ tẽpore sue promotionis ad episcopatũ obtinet gratiã a papa anteq3 vacet dictus prioratꝰ de dicto prioratu cum episcopatũ tenẽdo tacite de cura: dignitate ⁊ capite colle

gū:totū est surreptitiū reipsa:qꝛ si talia vitiāt prouisionē per regulas cancellarie ꝛ.c.cum in illis.ꝛ cle.si dignitatē.ꝛ.c.fi.eo.ti.in antiqs:ergo talē dispēsationē fortiori ratione qꝛ dispēsationes sunt strictioris iuris ꝛc.vt no.c.j.ꝛ fi.de fi.presby.li.vj.ꝛ de preben.non pōt.lib.vj.per docto.ꝛ Jo.mo. Regula in generali maxime qꝛ materia ista est de iure cōmuni:vt de elect.dudum ro.et de preben.dudum.lib.vj. vel saltem preter ius:qꝛ de arbitrarijs non declaratis per dicta duo ca.alleg.proxime.Item ex alio capite:qꝛ nedū dicta retentio habet duos predictos effectus: videlicet effectum prouisionis ꝛ effectū vnius dispensationis:imo effectū duarum dispensationū.Primo cōtra ius quo cauetur duas dignitates curatas non posse teneri simul:vt.c.de multa.ꝛ cle.si plures.de preben.Modo concessa vna nō propter hoc alia concessa videtur.de fi.presby.c.ij.de ser.vr.predi. Nec valet dubium vnius dñi:dicentis ꝙ imaginari posset illā nō esse nullā sed annullandā:licet dictum suum posuerit cōclusione proxi.sequen.pro eo ꝙ surreptio est de ipsa retentione ꝛ requirit fore opus exceptionis:quia non est verū.per not.in.c.ad audientiam.de rap.ij.ꝛ.c.fi.de preben.Et qꝛ ista surreptio procedit ex culpa episcopi qui sciebat huiusmodi qualitates ꝛ eas tacebat.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccclxxiij.

LOcum habēt primitiua dicta de cura etiamsi per verba exceptionis facta fuit mentio per cle.si dignitatem.

¶De iure patronatus. Rubrica.

Conclusio.cccclxxiiij.

IDem esset de iure patroni ad quem spectaret presentatio tacuisse.per not.Joan.an.Jo.mo.ꝛ Archi.de preben.c.ij.lib.vj.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccclxxv.

PRemisse tres conclusiones locum habent etiam si dicta gratia facta fuisset epo motu proprio : qꝛ surreptionem que competit re ipsa ꝛ ꝑcedit ex intentione nō tollit motus proprius. per no.Joan.and.c.si motu.Item quia alia dispensatione opus est. dixi in fi.conclusionis prime.

¶De officio delegati. Rubrica.

Conclusio.cccclxxvj.

PLuribus subexecutoribus ad iudicandū insolidū datis: vnus non potest coram alio citare:qꝛ citatio debet esse certa:ꝛ incertum est an collega voluerit seu potuerit procedere:et an sibi terminus placeat assignatus.

¶De officio delega. Rubrica.

Conclusio.cccclxxvij.

ETiam si valeret non valeret saltem citatio facta coram collega ad alios actus gradatim: quia quo ad illos alios actus fieret in quo fieri non posset:arg.de offi.delega.cum in plures.ꝛ ita nō valeret.ar.C.de dona.inter vi.ꝛ vxo.l.ꝙ sponse.

¶De offi.delega. Rubrica.

Conclusio.cccclxxviij.

PRocessus factus coram priore tanꝙ subexecutore apostolico non valet nisi probetur illum priorem esse conuentualem.per clemen.et si principalis.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio.cccclxxix.

Appellatio interposita ab episcopo ad archi
episcopum vel ad papam in pa-
latio apostolico a papa recipitur etiã si appellans in-
fra tempus appellationis prosequende non elegerit
prosequi apud papam: et ita recepimus opi. Spe. xi. de
appel. in. ij. parte. §. nunc tractemus. ver. sed et verbo si quid licet
Jo. an. super regula in alternativis de regu. iuris. lib. vj. in cõclu-
sione ibidem per eum disputata et in addi. Spe. in loco proximo
preallega. contrarium determinet de iure licet id fateatur de iure
civili: quia non potest appellari omisso medio de illo iure ad ap-
pel. l. impares. ff. salvo etiam si de iure canonico infra tẽpus ap-
pellandi eligeret. l. bonorum. ff. rem. ra. ha.

¶ De iureiuran. Rubrica.

Conclusio. cccclxxx.

Licet secundum cõmunem opi. non sit locus dela-
tioni iuramenti iuxta. l. in bonefidei. C. de in
reiurã. in cã criminali nec i cã mrimoniali: vel bñficia-
li. primo propter. l. vlt. C. de proba. secũdo et tertio pro-
pter periculum anime et canonicũ titulum qui requiri-
tur per no. de eo qui mit. in pos. c. eum qui. li. vj. nihilominus si cõ-
tra intrusum et pretensos intrudentes probetur violentia et intru-
sio per vnum testem non ad effectum alium nisi vt feratur sentẽ-
tia super fructibus qui percipi potuerunt etiam a tempore intru-
sionis: et etiam contra episcopum et alios milites laicos per se vel
alios spoliantes locus est dicte dilationi iuramenti: maxime si per
alios testes probatur aliquid de fama secundum Nico. de Cre-
mo. et me.

¶ De iudiciis: Rubrica.

Conclusio. cccclxxxi.

Si auditor secunde instantie in causa bene-
ficiali habens potestatem procedendi terminis
consuet. non servatis: et sola facti veritate inspecta
omisit terminum ad producendum omnia sequẽ.
et parte vocata sententiam tulit auditor tertie in-
stañ. qui terminos omnes bene servavit: potest
nihilominus sententiã dicti secũdi auditoris confirmare si alias
reperit eam iustam. fecit enim quod facere debuit alteri nõ gra-
vatur pars que potuit producere coram eo.

¶ De Exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. cccclxxxij.

Si ordinarius [a] veniens post mortem Titij habens confir-
mationẽ in forma perinde valere ac si titius fue-
rit collector [b] etc. producat collationem ordinariã
et confirmationem apostolicam et ad excludẽdum
expectativũ apostolicũ qui acceptavit det de col
lectoria: quia si adversariũ nõ haberet: nõ hẽret ne-
cesse dare de hoc imo si daret materia tanquam impertinẽs. et non in-
vano repelleret: ergo est obiectiva. cõsequẽtia patet per no. Jo. an.

a ¶ Si ordinarius. Quis dicat ordinarius. vide per Feli. i. c. post cessionem. in princi. de proba. Et an appellatiõ ordinarij vel dyocesani veniat alius quam episcopus? idem in. c. cũ olim. col. vij. de prescript.

b Fuerit collector. De collectore vide per Feli. i. c. nostra. in. xxi. correlario. de resc.

In addi. Spe. de teste. Prima pars antecedentis patet: q: sic collector non est obti-
net in vim collationis ordinarie. Si collector est obtinet in vim confirmationis
apostolice. Secunda vero pars antecedentis patet et sequitur formaliter ex dicta
proxima deductione prime partis: consequentia patet ex dicta proxima deductio-
ne prime partis: consequentia etiam sequitur ex regula que habet quod dicitur obiecti
ua que non esset necessaria sine parte quam tenuimus in rota et tenemus: q: cum
ad adiuuandum obiicientem nil facit oportet etiam recipere eam vt impugnatiuam
vel nullo modo eam admittere. Et hanc opi. tenuerunt dni. Mi. Guil. Petrus Fran-
cis. et quasi dns Benedictus. Alii vero contra inter quos dns archiepiscopus consen.
de quo miror quia subtilis est litteratus: et domini Robertus. Guil. et Bertan. fa-
teor tamen cum dno Benedicto quod si dicta confirmatio non produceretur et articu-
lans fateretur collectoriam: materia dicte confirmationis esset de iure suo: q: eam
probare teneretur tunc etiam si aduersarium non haberet.

De testamentis. Rubrica.

Conclusio. ccccclxxxiii.

HEres legatam conditionalis habet de necessitate probare ne-
dum legatam et conditionem de facto fuisse purificatam:
immo etiam purificationem conditionalem de vita legatarii euenis-
se: quia hoc fundat eius intentionem: ergo ar. no. Bar. l. in illa. ff. de ver-
bo. sig. per illam. l. coniunctam cum. l. hoc iure. et q: venit non ex per
sona sua immo ex persona legatarii: ergo debet probare fuisse locum
legato in persona legatarii ipso legatore viuente: quod non posset fieri nisi proba-
ret conditionem fuisse tunc purificatam vt. l. cedere diem. et. §. ex conditionali. ergo etc.

De testamentis. Rubrica.

Conclusio. ccccclxxxiiii.

COnclusio quod. §. tractari. in. l. heredis institutio. ff. quando di. le.
ce. non habet locum in casu in quo substituto dato
sub conditione legatum sub eadem conditione relinquitur: sed non ex-
presse a substituto. Ratio quia. §. ille loquitur vbi expresse legatur a substi
tuto sub conditione a qua dependet substitutio. Et dicit quod pendente conditione
moriens legatarius transfert pro eo quod conditio etiam non adiecta tacite subintel
ligebatur. Ideo adiecta effectum operari quo ad hoc non habebat. Modo vbi ex-
presse a substituto non legatur licet censeatur sub conditione legatum a substitu
to tacite repetitum: tamen hoc est verum casu substitutioni locus erit: verumtamen
quia casu quo substitutioni locus non esset de legato hereditatis onerata foret: et
deberet heres ipsi instituto ab intestato succedens etiam absque aliqua conditione
et pure: et ita patet quod legato talis conditio inherens substitutioni non esset tacita
ergo expressa que omni casu suspenderet aliud genus conditionis induceret. et ita
cessaret ratio dicti. §. tractari. Et hec fuit ratio mea que placuit dominis: et in hoc
omnes concordarunt.

De iudiciis. Rubrica.

Conclusio. ccccclxxxv.

PRocessus factus vigore commissionis surreptitie contra quam
non fuit de surreptione exceptum nisi longe post
terminum videlicet nec remittere debet talis auditor maxime si mul
tum processit alteri auditori habenti non surreptitiam commissio-
nem qui modicum processit per. c. pastoralis. de exceptio. et q: non cu-
ramus quis procedat cum tota iurisditio sit pape nisi nostra intersit.

De confessis. Rubrica.

Conclusio. ccccclxxxvi.

SI cursor pro portatione remissionis a Jo. petēs salariū nō pbat nisi qr Jo. fatet q portauit cōem remissionē inter ipsum & Pe. tunc non debet Jo. nisi in medio salarij condemnari: qr cū respōsio facit vnū structū in totū debet recipi &c. per no. de confes. statuimus.

¶ De arbitris. Rubrica. Cōclusio. ccccLxxxvij.

PRo portando remission. ad angliā tempore guerre regnum Francie & Anglie potest arbitrari salarium pro labore et expens. ad. xxxvj. flore. attento q per vias distortas propter guerram deambulare oportet.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio. ccccLxxxviij.

SI impetrans aliquod bñficiū ecclesiasticū dicit in nō obstātia sua q hz in ecclesia Burgeñ. prebēdā gratialē l; post cōstet q immo prebēda quā tenet est corporalis: nihilominꝰ gratia ppterea nō est surreptitia etiā posito q gratialis differat a corporali: qr lz vtraq sit prebenda data in titulū & ad vitā: tñ gratialis morit cū defuncto: vt. c. dilecto. & nō corporalis. Et hoc maxime si nō ɔstet ibi esse gratiales a corporalibus distinctas. Ratio: qr hic non disputat nisi de errore circa qualitatē beneficij cuius expressio falsa non mouit papam ad denegādū: tñ respectu canonici viuentis non differūt. Et qr papa hoc etiā ignorāte potuit credere q omnis de iure dicitur gratialis cum omnis prebenda de iure debeat gratis conferri vt eccles. benefi. c. vt nostrū. quod sit verisimile papam ignorasse patet de constitu. c. j. lib. vj.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccccLxxxix.

SUpposito q capitulū sancti Seuerini cōtra Roger canonicū prebēdatū eiusdē ecclesie q. certū grossum cōsuctū antiquiori canonico assignari impetrauit a papa tanq gñaliter reseruatū & p dictū Roge. docētē de iure suo trahitur in cām ad exclusionē Rogeri det articulos de ista materia: vcz q vltra grossum terminū prebēdarū sunt hmōi grossi & q sint res pphane bonis capituli pauciores vel minores sm q sunt canonici: & q cedeñ. vel deceden. hñte gross. redit sine hois ministerio ad capitulū & dant p capitulū in remunerationē laboris: p hoc augeť cultꝰ diuinꝰ & tñ alias diminueret. Itē supposito q det de alia materia vcz de ista q de consuetudine ecclesie Morineñ. vel deceden. &c. optat antiquior canonicus &c. grossum &c. & capitulum sibi assignet & tenet ad vitam prima materia inficitur per secundam istud non videtur de iure procedere. Primo cum iste materie non sint contrarie. Secūdo quia etiam reus potest vti contrarijs remedijs & totum pellitur.

¶ a ¶ Ex errore vel alio facto. In facto pprio an et qñ sit tollerabilis error et possit reuocari: vide Bart. in. l. j. C. de confes. ver. forino. Et quis sit iustꝰ vel iniustus error: i. l. celsus. de vsucap.

¶ De iudicijs. Rubri. Conclusio. ccccxc.

COnclusio q vbi quis potest defendi ex errore vel alio facto[a] non sufficit q constet de errore in actis nisi error allegaretur per illum cuius

interest allegare, probat. ff. ad. l. iul. de adul. l. si adulterium. § idē imperator. in fi. ⁊ ibi no. per Bar. ad fi. secūde col. lecture sue circa illā. l. ver. vlterius ex hac. l. qđ est multū notabile vt appa ret appellationē esse desertā ⁊ nō allegetur nihilominꝰ possit snia cōfirmari ⁊c. Ibi enī loquit vbi erāt probationes apparen tes. Et istud est dictū dñi archiepī Corsien. vcz dñi Jo. de ame lia dudū palatij apostolici auditoris. tertius post me licet scōs fuit dñs Petrus de Narbona epūs Estulanus.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccccxci.

Conclusio q contra commissionē q̄ habet q puisus de canonicatu ⁊ pre benda Meteñ. cōpellat infra terminū sibi per au ditorē prefigendū docere se esse legitimū [a] pro eo q de priuilegio dicte ecclesie Meteñ. est q nullus illegitimus ibidē admittat in canonicū. Opponit q dicta ecclesia hoc priuilegiū habet. exceptio tanq̄ dilatoria etiā preiudicialis est ante oīa discutiēda: q2 lz tāgat petitoriū tangit etiā surreptionē. Simile est in. c. accepta. de restit. spo. Nec obst. de rescrip. super literis. q2 ista cōmissio nō est de iusti tia sed potius gratiosa. Nec ob. Jaco. de are. ⁊ Cy. C. de proba. l. actor. ver. no. q negantē releuat presumptio fame de qua ante oīa mandat auditori inquiri: q2 illud habet locū in cōi materia nō in obiectiua vbi fama nō habet vim vnius testis. no. Specu. titu. de testi. §. fa. tertia parte Specu. ver. sed q̄d si agēti. fa. opti me no. Inno. de accu. sup his. vt si ageret ecclia Meteñ. pro pre missis multū bene fa. no. Inno. de fo. cōpe. ex parte in gl. q̄ inci pit no. ar. q. vbi apparet de mēte Inn. q exceptiones peremptor rie q̄ nō obstarent in petitorio cōtra cōmis. obstarēt in possesso rio: pro eo qđ ibidē maiorē gratiam obtinent.

a ¶ Docere se esse legitimū. Nota q perfecte probari vel sciri nō pōt q̄s sit filius legitimus: sz ex p̄sumptionibus ⁊ cōiecturis. Juris enim p̄sumptiōe presumit legitimus q̄ ex viro ⁊ vxore natus est in legitimo mrīmonio: vt. l. filium. ff. qui sunt sui vel alie. iu. ⁊ hoc qñ ambo in facie ecclesie cōiūcti sunt bona fide credētes se legitime copulatos: vł etiā si alter tantum crederet.

¶ De dilationibus. Rubrica. Conclusio. ccccxcij.

Item q vigore dicte commissionis processus est ita fiendus: q2 primo est tenor com missionis parti in curia per procuratorē litiganti in partibꝰ intimandus: q2 hoc potuit verisimiliter ignorare sicut dicimꝰ de morte pcuratoris ⁊ de pro batione promotionis qđ de stilo non obseruatur inter eos auditores: ⁊ q facta fide de intimatione assignet ter minus procuratori vel principali si compareat ad satisfaciendū quantū in se est fidem de legitimitate predicta ⁊c.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. ccccxciij.

Conclusio q si dant articuli post conclusionē ⁊ citat pars ad dicendū cōtra videt citari ad dicendū causam quare nō debeat pter hmōi articulos cōclusio reuocari: q2 de hoc solo tūc discutiē dum est: nō aūt ad dicēdū defectus tangētes materiā vel formā: q2 de his ante cōclusionem discutiendū est ⁊ nō: post ⁊ p conse quens q si reuocetur cōclusio nō deberent admitti dicti articuli

nisi pars primo citet ad dicendum contra vel ad videndũ eos admitti vt discu tiantur dicti defectus: qꝛ citatio quo ad hoc nõ videt᷑ fuisse facta post conclusiõnem ꝛ si videretur facta nõ valeret ꝛ ita reiteranda foret. de testi. c. ij. super verbo rite. in cle. immo si valuisset nõ esset admittẽda citatio ad videndũ articulos admitti: qꝛ hmõi citatio in vnoquoq; medio fieri dꝫ ꝛ habet tacitã disiunctiuã puta vel ad dicendũ contra. l. de vnoquoq;. ff. de re iudic. Preterea qꝛ terminus ad dicendũ cõtra cõcernit defectus materie vel forme. Alter terminus concernit alios defectus: qꝛ nõ hꝫ potestatem dandi vel renuntiauit vel est excõmunicatus vel termini nõ seruati ꝛ ratiões alias iuris vel facti infinitas q̃ mouere possunt Nec ob. q᷑ exceptio est iudi. qꝛ si hoc procederet ad nullã diffinitiuã vel interlocutoriã pars vocãda foret ꝛc. Et si contra fiat grauata est ꝛ potuit appellari ſm dñm Corsieñ. dñm Fran. ꝛ me. ꝛ. d. Nico. de cremona. vt credo. Alij contra.

¶ De resti. in integrum.

Conclusio. cccc xciij.

Conclusio q᷑ si petens se restitui aduersus contractũ ex quo possessionẽ rei alteri dedit ex eadẽ causa intẽdit interdictũ vnde vi vel reintegrãde vel quo ad rei vel quo ad fructus spoliũ repellẽdus est tãq̃ sibi cõtrarius: qꝛ ordinaria ꝛ extraordinaria remedia pure ꝛ sine conditione simul nõ intentant᷑. l. in cause. ff. de mino. ꝛ qꝛ se spoliauit ꝛ ita nõ potuit dicere se ab alio spoliatũ: ꝛ habet locum in prelato ecclesie se modo predicto spoliãte: qꝛ cessantibus dolo ꝛ negligẽtia cessat. l. fi. C. de acquiren. pos. q̃ hic cessat dummodo ponamus q᷑ prelatus contrahens credidit bene facere nec fuit deceptus dolo aduersarij: negligentia em̃ notarij nõ põt per no. Inno. de cõces. preben. cum nostris.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cccc xcv.

Licet mors procuratoris sit dño intimãda: secus tñ de absentia qꝛ sine intimatione tunc ꝓcedit᷑ ꝑ audientiã.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. cccc xcvi.

Conclusio q᷑ si monachus cõtra vnũ prelatũ suũ vel alium ab abbate intentat iudiciũ restitutoriũ suꝑ beneficio ꝛ agit de iniuria propter ablationẽ bonoꝝ ꝛ ꝑsone sue incarceratiõẽ ꝛ prelatus hmõi dicit q᷑ fecit vt iudex ꝛ describit maleficia monachi propter q̃ processit materia hmõi qꝛ tendit ad crimen ꝛ depositionem inq̃rit specificationem ꝛ danda est in termino aliter nõ valet. per. l. libelloꝝ. Nec propter processum danda est remissio qꝛ scribi debet. de probatio. q̃m̃ contra. ꝛ propter scripturas non datur remissio.

¶ De confessis. Rubrica. Conclusio. cccc xcvij.

Conclusio q᷑ sufficit in articulis datis q̃ petũtur an probãda admitti ante conclusionẽ verbo reuocare errorẽ: qꝛ probat᷑ error duꝫ correcti articuli cũ suis correctionibꝰ probabunt᷑: nec ante videt᷑ admitti nisi correct. probatio. Et ita solebat tenere dñs viuarieñ. Et ita satisfactũ est. c. de confes.

¶ De prebendis. Rubrica. Conclusio. cccc xcviij.

Si obtinens parrochialẽ ecclesiã reseruatã ex collatione ordinarij: sciẽs reseruationẽ eã a papa impetrat facta mentione de reseruatione sed non facta mentione de eius possessione vitiosa: nõ valet impetratio. per no. de electione. cõmissa. lib. vj. ꝛ de elect. dudũ Rotho. post medium.

¶De testibus. Rubrica.

Conclusio.ccccxcix.

Conclusio q̄ lz in cõclusione supra proxima probent̃ collatio ordinaria ⁊ possessio inde secuta per testes non sufficit nisi testes percutiāt ad tp̄s ipsi⁹ collationis ⁊ possessionis inde secuta. Nec obst. de re iudic. cū olim. ver. prouisas a papa recipiens ab ordinario facit in elusionē apostolice sedis: qr exceptio de surreptione gratie apostolice nō concernit exceptionē de tacita renuntiatione vel priuatione aut alias ipsius gratie infectioñ.

¶De rerum permuta. Rubrica.

Conclusio.ccccc.

Conclusio q̄ articulus infirmitatis ⁊ articul⁹ furoris cōtra permutationē p apostolicum impetrantē sunt boni. c. ij. de re. li. vj.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.cccccj.

Conclusio q̄ si plures materie obiectiue dant̃ ab eadē parte quarū vna bene specificata alie licet nō ita bene specificate tanq̄ coadiuuātes admittuntur.

¶De resti. in integ. Rubrica.

Conclusio.ccccclj.

Conclusio q̄ restitutio in modū replicationis cōtra contractū implorata censetur implorari incidenter. vt. ff. de iureiuran. l. nam post. §. si minor. ⁊ ita nō haberet locū. c. ij. de offi. indi. nec requiritur obseruatio terminorum.

¶De resti. in integ. Rubrica.

Conclusio.cccccilj.

Conclusio q̄ cōfirmatio[a] contractus facta per principē etiā ex sciētia certa nō tollit beneficiū restitutionis propter enormē lesionē ecclesie in cōtractu. ratio: qr talis cōfirmatio lz tendit ad validitatem inualidi. c. j. de trāsact. cū ibi not. non tñ tendit ad dictum beneficiū qd̄ tendit ad inualidandū id qd̄ validū est: qr ad hoc nō tendit. actiones etiā disponunt̃ scd̄m intentiones agentiū. c. cū dilectus. de or. cogni. Nec ad aliū effectū debēt trahi. l. q̄shoiem. in fi. ⁊ cle. si dignitatē. in fi. immo esset surreptitia quia gratiosa ⁊ nulla aliter: qr si papa sciret lesionem taliter nō concederet ar. c. dudū. de in integ. resti. in fi. ⁊ forte daretur restitutio alias per confirmationē. per. c. cū ex literis. de resti. in integ. si commissum est hoc auditori si ⁊ prout de iure. Nec obst. q̄ gratiosa est. ⁊. c. cum ex literis. loquitur in his que sunt de iustitia. qr postq̄ papa concessit restitutionē cōtra gratiam fieri posse: intelligit̃ si reperiatur lesio etiam nō obstante q̄ gratia sit vel commissio effectum totaliter frustraretur.

a ¶Confirmatio. Nota q̄ confirmatio quelibet etiā principis itelligit̃ sine p̄iudicio iuris tertij. vt in. c. q̄uis. de rescript. li. vj.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccccciiij.

Conclusio qp si auditor admittit duas ma
terias contrarias: licet de iu
ris rigore posset in totum pronuntiare male pro
cessu in quo ad materiam repellende: eā repellen
do et quo ad materiā admittendā de equitate eius
admissio cōfirmari vt fiat obreptic litis. Egi.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccccv.

Conclusio qp si ambe partes fateantur senten
tiam et appellatum esse nec contra
dicat pars appellata non esse intra.x. dies appellatuz,
iudex non debet de hoc discutere maxime si debet sen
tentia confirmari secus si appellatus non fatetur appellatū per
cle.si appellationem.

¶ De ordi.cogni. Rubrica.

Conclusio.ccccvi.

Conclusio qp questione spoliationis benefi
cij a mota incidenter per modum
attemptati et lata vna sententia super attemptatis. s.
pro suspensione petitorij reus spoliator prope secundā
confirmationē impetret vt premissis non obstātibus proceden
dum fore super petitorio in possessorio simul pōt prius nihilo
minus possessoriū expediri si de eo prius constet: qz hoc nō tol
lit commissio sed solū tollit priuilegium possessorij qd habet qp
in petitorio procedi non posset.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccccvij.

Conclusio qp in casu proxime di
cto fuerunt
late tres interlocutorie conformes super huiusmo
di attemptatis pro spoliato non debet post illas
tres sententias sic latas amplius procedi super pe
titorio b quousqz ille sententie quo ad restitutionē
b possessionis ac fructuū et expensarū fuerunt executioni manda
te. Ratio est: tū primo qz venit ad eū casum a quo nō incepisset
ante suū cōpletum esse dicta commissio: nā completū esse non est
quousqz duret processus in petitorio: ergo vitiat. ptz antecedēs:
qz papa nō non cōcederet talē cōmissionē si sciret tales tres in
terlocutorias fuisse cōcorditer latas. patet consequentia. ff. de
serui. l. gñali. §. pro parte. et ff. de ver. obli. l. possunt. §. fi. in prin.
Secundo qz alias tribus sententijs concordibus fieret preiudi
cium contra clemen. j. de re iudica. Tertio quia hec commissio
est contra ius odiosa et ideo stricte interpretanda: et tamen non
dicit qp fiet executio ante omnia: sed loquitur solum de proces
su qui tamen fertur per sententiam. ff. de re iudicata l. j. Con
firmat dominus Francisc. quia videntur hic esse duo priuilegia
huiusmodi possessorij: vnum quo ad processum qui fit ante sen
tentiam et illud propter dictam commissionem est bene subla

s ¶ Spoliationis beneficij. Nota qp cū q̄s spoliatur ab aduersario rebus vel beneficio ante litis ingressum restituitur. iij. q. ij. p totū. Adde qp spoliatio sonat in factum nō in exceptionē panor. iij. c. ex parte. de cle. nō [illegible]si.

c ¶ Sup petitorio. Petitoriū iudiciū qd sit vide. C. qui legiti. pso. l. fi. et plene Spec.

rum. Aliud quo ad processum executoris ⁊ post sententiã: ⁊ illud nõ est sublatum
Sed hoc facit magis contra ꝙ pro: qꝛ reuera nõ est nisi vnicũ indiuiduũ priuilegiũ
vnico ⁊ indiuiduo iure concessum. Ideo in totũ videtur esse sublatũ. Item confir=
mat dñs Nico. qꝛ in materia attemptatorũ non dicitur ꝙ nõ procedatur ⁊c. sed ꝙ
ante omnia reuocentur. Hoc vero cõcernit magis principaliter executionẽ ꝙ pro=
cessum. Cõmissio vero principaliter cõcernit processum. Sed hoc facit cõtra qꝛ be=
ne videt et cõmissio de hoc priuilegio attemptatorũ mentionẽ facit ⁊ vult ꝙ non
obstet processui ipsius petitorij: tamen alias noceret. Quarto qꝛ non dicit nisi ꝙ
procedat in vtroq̃: quod esse non potest nisi vtroq̃ processu durante: ergo vsq̃ ad sen
tentiã vlt. super possessorio latã solũ ⁊ dũtaxat. Quinto qꝛ non refertur hec cõmis=
sio nisi ad dandũ: non refertur ad executionẽ: ergo ⁊c. Sed ego fui ⁊ sum cõtra. Pri
mo ꝑ ꝯtrariã rõnẽ prime rõni qꝛ tũc nõ vitiat̃ ⁊c. qñ post suũ cõpletũ eẽ ⁊c. vt. ff. de
serui. l. vt possessoriũ. §. fi. ⁊ dicta. l. penul. §. j. ij. rñso. ff. de verbo. obliga. Modo hic
hẽbat suũ completũ esse gratia in dicta ꝯmissione facta etiã statim anteꝙ̃ ad alia
procederetur licet huiusmodi completũ esse haberet causam continuã et durabilẽ
producentẽ effectũ: vtpote ꝙ processui petitorij priuilegiũ possessorij etiã per mo=
dũ attemptati intentati in aliquo non obstaret. Secũdo per contrariã rationẽ se=
cunde rationi. qꝛ mens commiss. nõ fuit derogare quo ad hoc iudicio possessorio
quando iudex in eo continuo ⁊ ante ⁊ vsq̃ ad sententiã ⁊ etiã post sententiã vsq̃
ad completã eius executionẽ continuo procedi posset. ⁊ infra no. fa. in aliquo cõ=
missio contra cle. vt calumnijs. de iureiurã. sed fuit intentio eius fauere petitorio
quo ad hoc: vt priuilegiũ attemptatorũ de quo vt li. pen. c. ij. in cle. cũ ibi not. pro=
cessui in petitorio in nullo obstet. modo cle. vt calũnijs loquitur solũ de tollendo
impedimento ꝙ tribus sententijs cõcordibus obstare haberet. Tertio per contra
riã rationẽ tertie rationis contrarie: quia licet hoc sit regulare ꝙ ea que sunt con-
tra ius commune sunt stricte interpretanda. ff. de actio. et obliga. l. in honorarijs.
§. sed cum rescissa. nihilominus vbi sunt talia ius aliquod cõtra quod veniunt in
ius commune reducũt ad ius cõmune magis commune sunt fauorabiliter inter=
pretanda ⁊ non restringenda: pro eo ꝙ cum naturale est illud ius speciale ad com
mune redire. ff. de pact. l. si vnus. §. pactus. versi. ꝙ in specie. licet enim cõmissio sit
contra ius speciale materie attemptatorum: tamen est secundũ ius cõmune quod
habet ꝙ due questiones simul mote simul tractentur: quod patet: quia ius specia
le attemptatorũ priuilegium ab omnibus appellatur. Quarto circa idem quia si
contrariorum eadem est disciplina: insti. de his qui sunt sui vel alie. iur. ⁊ in priui=
legio possessorij dicũt iura nõ procedi debere in petitorio quousq̃ processus pos=
sessorij fuerit expeditus. c. pastoralis. de cau. pos. ⁊ tamẽ intelligitur in possessorio
etiam vsq̃ ad executionem: ergo idem in commissione predicta vt ibi verbum pro=
cessus ad processum executionis extendatur vt de resti. spolia. pisanis. facit quia li=
cet in executione non sit necessarius talis processus sicut ante sententiam: tamen
aliqualis necessarius est. ff. de re iudi. l. a diuo pio. §. super hec. Quinto per contra=
riam rationem quarte rationis contrarie. Nam vnaqueque dispositio debet habe
re et recipere suam interpretationem scdm finẽ ad quem tendit. probant iura su=
pra allega. fa. de testi. veniens. Modo constat ꝙ gratia facta per dictam commis=
sionem non tendit vt dicta materia attemptatorum in aliquo priuilegietur: ⁊ ma
xime nõ tendit ad hoc ꝙ illi materie competit de iure communi. videlicet ꝙ in ea
cum petitorio procedi possit. ff. ad municipa. l. j. in fi. sed potius tendit vt dicte ma
terie attemptatorum priuilegium conferatur: et ꝙ petitorio beneficium afferat:
vt videlicet in eo procedi continuo et statim possit: illius materie attemptatorum
priuilegio non obstante. Modo processus petitorij non finitur nisi quousq̃ in eo
remanet aliquod ad agendum. C. ad sille. l. j. in. fine ergo ⁊c. Ergo propter nullam

materiam de qua loquuntur verbū simul debet interpretari ciuiliter: videlicet durante vel nō durante processu attemptatorum procedatur in petitorio. Uel debet intelligi ⁊ melius ꝙ durante processu possessorij seu attemptatorum etiam coram quocunqꝫ procedi posset in petitorio. modo durat processus quo ad executionem coram executore: ergo ⁊c. Sexto per rationem contrariam quinte rationi contrarie et etiam rationi quarte: quia dum priuilegium conceditur cause non debent considerari persona iudicis: sed materia cause qꝛ persona iudicis non priuilegiatur sed causa vt mandatur auditori cause in prima instantia ꝙ procedat summarie ⁊c. Auditor secunde instantie hoc facere poterit quia nō fit preiudicium persone sed cause. Ita tenemus modo hic non fit preiudicium auditori sed potius parti petitorium intentanti ⁊ cause sue ergo ⁊c. Et ita verbum simul debet bene recipere suam ciuilem interpretationem vt dixi. Septimo ꝙ causa quare fuit concessa commissio fuit vt vitiosus non daretur ingressus spoliato ad beneficium: ⁊ vt lites abreuientur: sed ista durat etiam pendente executione. Egidius bellemere.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccccviij.

Conclusio ꝙ auditor camere apostolice nullo modo potest citare extra curiā nisi habeat hoc a papa speciale mandatum vel nisi super hoc in aliquo casu speciali habeat cōsuetudinem specialem ⁊ hoc est contra ius.no.Io.mo.in regula generali.contra quod nō pōt auditor camere imo nec camerarius vel alius preter papam. Item quia cur.est sibi pro territorio ergo et presertim non potest citare personaliter. Et in hoc arguitur eius temeritas quia pretendit se esse executorem processuum qui fiunt in die cene imo omnium cōstitutionum papalium tanqꝫ ordinarius et per hoc omnem iurisditionem ordinariorum: imo potius apostolicam nititur occupare. Egidius.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio.cccccix.

Conclusio ꝙ in causa beneficiali non debent admitti articuli fundati super gratia cuius sumptū de registro literarum statim haberi potest nisi sumptum huiusmodi habeatur ⁊ producatur: qꝛ equitas dicti modo positi in.c.j. de proba. plus viget in hoc casu de productione. Intelligunt domini cum timeatur de fraude per aduersariū committēda: ⁊ tunc si producam ⁊ detur copia detur sine die ⁊ consule.

¶ De resti.spoli. Rubrica.

Conclusio.cccccx.

Conclusio ꝙ si inferior commendator deducit contra superiorem commendatorē spoliationē factā per.P.⁊ Mar.familiarem dicti superioris cōmendatoris: ⁊ de mādato ipsius ⁊ dictus superior cōmendator excusando se ne de iniuria teneatur dixit hoc factū fuisse per Io.eius vicarium eo inuito et eo ignorante: non bene excusat: ideo tunc ꝙ illud quod deducit spoliatus ⁊ possibile est hec facta multiplicia fuisse plura.

¶ De resti.spo. Rubrica.

Conclusio.cccccxj.

Conclusio ꝙ non valet quo ad excludēdum restitutionem quia dicat superior commendator ꝙ eo ignorāte facta est spoliatio postqꝫ adhuc eum de facto detinet spoliatum.

¶De resti.spo. Rubrica.

Conclusio.cccccxij.

Conclusio q si dicat superior cōmendator se non spoliasse sed dedisse custodē beneficio vacanti non bene se defendit in iudicio resti tutorio: quia eoipso q illum venientem non admittit spoliat: et qr calumniose loquitur qr isto modo datur ordinarijs occasio omnes spoliandi.

¶De offi.legati. Rubrica.

Conclusio.cccccxiij.

Conclusio q legatus de latere[a] pōt epāli dignitati vnire vnā parochialē ecclesiam illius dioces. Hanc conclusionez tenet Joan.an.in addi.Spec.ti. de lega.§.nunc ostendendū.versi.vno.super.versic forte.Ratio Jo.an.qr hoc potest episcopus in.c.sicut vnire.ergo ꝛ legatus per not.Spec.eo.§.ad fi.colū.penult.ver.legatus. Caue tamē: q Fe. de se.in quodā consilio suo quod incipit Reuerendus in xp̄o pater in plebe collegiata contrariū tenet.mouetur per.c.fi.de cōfir.vti.Et bene facit pro hoc no.per Inno.Hostiē.ꝛ Jo.an. qui tenēt q collationes ibi facte de monachis quibusdā ecclesijs ibi nō valuerunt pro eo q legatus ad hoc nō habebat potestatē.Itē mouetur per.c.penul.de offi.lega.li.vj.in prin.vbi dicit tex. q nedū inhibetur legatus de latere conferre ecclesias collegiatas:imo etiā inhibetur de ipsis ordinare vel disponere quoquomō q hec sunt a collatione diuersa: quia patet alias frustra ad ver. collationis adderetur.fa.de preben.cum in illis.§.j.et.ij.de codi.l.si idē.et fa.no.Joā.an.de preben.si tibi absenti.in glo.sed nunquid poterit. Accipitur enim verbū ordinare pro omni actu circa rem exercendo:vt colligitur in.q.ij.c.iij. de offi.ordi.c.j.de priuile.si papa.ver.ꝛ idem lib.vj.De hoc videtur casus de exces.prelato.in.c.sicut vnire.vbi papa se referēs ad canones antiquos dat intelligere q verbum ordinis ibi positum trahi debet ad vnionem.Dicit preterea ipse Federi.q Joan.and.hoc idem sentire videtur in dicto.c. fin. in reportationibus suis. Nec obstat s̄m eum q in casu.c.fin. ał's nō consentiebat episcopus de cuius priuilegio ibi tractatur hic bene:qr talis consensus non ponderatur vt cle.si vna.de re.eccle. non alie. Nec ob.q episcopus cū suo capitulo hoc posset vt.c.sicut vnire.et cle.si vna.ergo.vt.c.si abbatē.de elect.lib.vj.qr Fede. negat huiusmodi alienationem. Nam episcopus potest alienare cum consensu capituli:vt in canone sine exceptione:ꝛ tamen sine consensu huiusmodi cum autoritate legati non posset alle.de his que fi.a ma.par.capi.c.j.ꝛ sufficit dare instantiā.j.q.j.sicut vrgenti.ꝛ fauorabilior est iurisditio episcopi in sua dioce.q̄z legati licet legatus sit ordinarius.de offi.ordi.c.ij.in clemen alle.Spec.tit.de lega.§.nunc tractemus.versi.penult.licet Specu. de hoc dubitet. eo.ti §.nunc ostēn.ver.vno.plus tenet Fede.vbi.s̄. q legatus nō posset alterare collegiū nec de loco religioso facere collegiatum:ꝛ dicit q colligitur de eccle.edifi.c.pe.Nec posset inuitis canonicis dare licentiā plebanis permutandi inuicem suas plebes colle=

[a] Legat9 de latere. Panor.in.c.j.de offic.legati tenet(ꝛ bene) q solum cardinales dicuntur legati de latere: maxime hodie. Adde q legat9 de latere ex generali ptāte recipit ptātē dispēsandi in oib9 casib9 i qb9 dispensant epi archiepi p̄mates ꝛ patriarche ꝛ in oib9 alijs p̄ter reseruatos pape,vj.c.ij. de offic.lega.li.vj.Et de his intelligit q sunt honorā d[illegible]cut papa.Et q̄z plura ad hanc materiā ꝛ de corūz ptāte magna vide Spe.titu.de offi.deleg.§.iij.et p totū. Abb.in rub, de cōfir. vti. vel inuti. et Bart.in.l.p hibere. versi cu. ponē.ff. q vi aut clā,

giatas:qꝛ qui nō potest ꝯferre nec habet potestatē dare:vt colligitur ex no.Jo.an. de rerum permu.c.vno.in gl.p cōsti.cle.Ratio omniū premissorū ꝫm eū est ista qꝛ solius principis est aliquem priuare iure suo vel alteri preiudicare vt dicit iura q̄ alle.de religio.domi.c.cōstitutus.in prin.imo plus dicit ꝙ legatus nō posset simplices capellas alijs beneficijs vnire si per hmōi vnionē auferretur ius cōferendi ordinario loci:qua nō cōcedit legato iura aliena in perpetuū preiudiciū turbare lꝫ ista beneficia nō collegiata vacātia posset cōferre ꝛ in hoc ad tēpus preiudicare.de offi.le.dilect⁹.eo.ti.c.ij.ꝛ.iij li.vj.immo nec papa vniēdo vult alteri preiudicare vel ius alicui auferre.de reli.domi.c.ij.ꝛ ibi gl.qō.c. bene facit ad proxi.dicta:fa.iura que no.in simili cōclusione de iure pa.nobis.in gl.magna.in additi.Dicit etenim ꝙ qui cōtrariū dicit videlicet ecclesiā collegiatā p legatū posse reduci ad capellā vt desinat esse collegiū ꝛ dignitas ꝛ diminuat cultus diuinus:det tex. de hoc.Reperio etiā ꝙ Jo.an.per epm cui vniuit legat⁹ dictā plebē cōsultus:respondit ꝙ expediebat sibi habere cōfirmationem pape ex certa scientia dicēs hoc esse dubiū remittēs ad Spec.in dicto.§.nunc ostendendū.ver.vno.ꝛ ad no.in.c.fi. de confir.vti.nec aliud ibi ponit in effectu:quid dicendum videt:sic distinguo:qꝛ aut loquimur de dignitate tali cuius ordinatio legato admittit p decre.de liberatione.in prin.de offi.lega.li.vj.Aut de alio bñficio inferiori.Primo casu starē cū Fede.ꝙ nō valeret vnio de illo facta p legatū p superi⁹ allega.qꝛ adempto minori vcꝫ collatiōe fortiori rōne id qō mai⁹ est videt adēptū vcꝫ vnio:qꝛ ꝑpetua dispositio fortior ꝛ maior est ꝙ̄ tēpalis.Et ita ꝓcedūt ꝑxi.p Fe.allega.Aut loquimur de alijs beneficijs quorū collatio ꝛ dispositio potest pertinere ad legatū.Et tunc subdistinguo qꝛ aut p huiusmodi vnionē nō fieret p̄iudiciū nisi bñficio de cui⁹ vnione tractat:ꝛ tūc ꝓcedat cōclusio palatij ꝛ dicta opinio Jo.an.no.in Spec.ti.de lega.§.nunc ostendendū.sup ver.vno:puta ꝙ pōt legat⁹ tale bñficiū vnire.Nec ob. ꝙ istud nō est iurisditionis qꝛ nec est ita proprie administrationis quin sit autorizabilis potestatis sicut sunt dispēsationes que sunt in potestate talis legati seu beneficiorum collationes.c.j.de offi.leg.lib.vj.Aut fieret preiudiciū alteri ecclesie vel dignitati ꝙ̄ bñficio vniendo p huiusmodi vnionē.ꝛ tūc dico ꝙ in preiudicium huiusmodi talis vnio nō valeret.Et est casus in.c.fi.de cōfir.vti.vel inuti.vtpote si p vnionē perderet episcop⁹ suā iurisditionē ꝛ alia sua iura vt dicto.c.finali. Uel si ordinari⁹ collector vel patron⁹ ꝑderēt iura cōferēdi aut presentādi.Rō est qꝛ nec eps hoc posset facere vt de offi.ordi.ad hec.et de loca.c.vestra.Hoc enim speciale est in principe ꝙ tale preiudicium afferat vt supradictū est.dictā subdistinctionē probat in ratione dicte cle.si vna.cōiuncto.c.sine exceptione.ꝛ.c.dudū.infra proxima alle.qō proxi.intelligo nisi in auferendo iure alteri⁹ ecclesia seruaretur forma canonis sine exceptione.ꝛ.c.dudū.de re.eccle.nō alie.libro sexto. Et p ista ego qui fui valde dubius sum modo dei gratia clarissimus.

¶De offi.lega.De re.ec. non alie. Rubrica.
Conclusio.cccccxiiij.

Conclusio quod in vnione fienda per legatum non requiritur consensus capituli etiam si fiat vnio episcopali dignitati: qꝛ lꝫ episcopi potestas propter coniunctionem que est inter ipsum et capitulum sue ecclesie sit artata ad cōsensum vel cōsilium huiusmodi requirendū tm:vt de his que fi.a prela.c.nouit.et cle.si vna.tamen in legato qui cum capitulo non habet huiusmodi vnionem hoc non reperitur expressum. Egidius.

¶Ad idem.
Conclusio.ccccxv.

Conclusio q in vnione fienda per legatū nō requirit̄ tractat⁹. Ratio est: quia si consensus vel cōsiliū capituli hoc casu nō requirit̄ vt supra proxi. ergo nec tractatus cum capitulo: quia de alio intelligi nō posset hoc casu.

¶De offi. lega. Rubrica

Conclusio. cccccxvi.

Conclusio q legatus actū huiusmodi vnionis cōmittere pōt qz iure ordinario hoc sibi cōpetit. ar. ff. de iurisdit. om. iudi. l. more maiorum, cum. l. sequē.

¶De offi. lega. Rubrica.

Conclusio. cccccxvii.

Conclusio q grādis attenuatio redd. dignitatis episcopalis propter guerras est sufficiēs causa dicte vnionis. p lecta et not. de rebus eccle. non alie. dudum. libro sexto.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cccccxviii.

Conclusio q si prelat⁹ vni⁹ ecclesie rei ad eādem ecclesiam pertineñ. prelato alterius ecclesie per suum predecessorem locate petit fructus pro tribus annis primo precedētibus tanq̄ de eis spoliatus: et nihilominus ratione pensionis de quinq̄ annis non solute petit declarari illum conductorem cecidisse in cōmissum et cecidisse a iure suo: tanq̄ cōtrarius repellēdus est in totū: quia in hoc quod petit dictos fructus contractum inficit. Et in hoc quod dicit illum cecidisse contractum supponit. l. titio. vsufructus. ff. de condi. et demō.

¶De probationibus. Rubrica. Conclusio. cccccxix.

Quod duo diuersa pbationum genera nō possunt coniungi vt minus plene plenariam probationem inducant. ar. ff. de excusa. tu. l. spadonez. §. qui vnam. et maxime si ad diuersos fines tendūt puta vnum ad probādum vnum obiectum: aliud vero ad probādum aliud obiectum: quia separatorū separata est ratio ff. de calum. multo melius probatur. ff. de rei ven. l. in venditionibus. §. item quecunq̄. versi. non idem.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. cccccxx.

Conclusio q si appellatio bñficialis legitime deuoluta causaz semel deuoluat ad apostolicam sedem [a] desertio superueniēs nō potest tollere deuolutionem antedictam? Primo quia appellatio in causa beneficiali non interponitur solum vt reparetur grauamen immo etiam principaliter vt causa ad curiam deuoluatur ſm dominum Francis. Item quia intimatio principaliter hanc deuolutionem principaliter inducit ſm dominum Nico. Adde quia licet quod effectus requirens cōtinuam assistentiam cause

a ¶Ad apostolicā sedē. Adde q appellationi ad apostolicam sedē est ab omnib⁹ deferendū. et nō deferens punit̄. ij. q. vij. decreto. et c. quotiēs episcopi. et processus post appellationez factus eneruatur. e. c. quotiens.

cesset causa cessante. de episco. et cle. l. generaliter. de in integ. resti. mili. l. fi. Secus tamē de effectu cuius perfecta productio est momentanea et qui non requirit cause continuam assistētiam. Ideo mortuo legato non moritur eius constitutio. de offi. lega. c. fina. sicut moriente patre non igitur moritur filius. Exemplum in casu nostre materie deserta appellatione deierūtur effectus ipsius appellationis requireñ. continuam assistentiam ipsius appellationis tanq̄ꝫ cause sicut est suspensio effectus ipsius sententie vt l. furti. in prin. ff. de his qui no. infa. Et idē tenet palatin. de attēptatorum reuocatione ex priuilegio ipsius appellationis: quia huiusmodi priuilegium requirit continuā assistentiā appellationis eiusdem tanq̄ꝫ cause. Secus vero vbi effect⁹ in totali suo esse statim et momentanee ac perfecte producerentur: ita q̄ per eius persistentiam non requiret continuam assistentiam appellationis tanq̄ꝫ cause vt est in facto actus requirens liberam iurisditionem sicut in facto excōmunicationis. Casus est de senten. excommu. licet in. vj. Modo ad propositū deuolutio est effectus momētanee et perfecte productionis: igitur sortitur. Secundo cōfirmatur quia ius questitum appellato scd̄m huiusmodi quo ad huiusmodi deuolutionem per negligentiam appellantis auelli nō debet. vt de elec. ab eo. et de elec. ab eo. lib. vj. et cle. constitutionē. Regula non debet. C. de inoffi. testa. si quis in suo. Et not. per doctor. et Cy. C. de appella. per hanc. in. vj. questione. Et tamē per appellatio. et intimationem hoc ius deuolutum est quesitum appellato ergo etc. Non ob. cle. si appellationem. vbi patet etiam q̄ etiam appellato prosequeñ. non ideo minus sententia transiūt in rē iudicatam: quia hoc non videtur tangere preiudicium appellantis sed potius fauorem. Tamen quia aliqui dicere volunt q̄ etiā cōfirmari potest per no. ff. de appel. l. si expressum. Tertio confirmatur hoc. quia licet hec deuolutio concernat articulum grauaminis quo ad eius deuolutionem per modum appellationis tamē concernit etiam principaliter negotium principale quod nō deseritur ita faciliter operetur ergo desertio circa id quod respicit. Quarto confirmatur quia res que iam peruenit ad suū completum esse ex causa superueniente non retractatur. Regula factum legitime. cum cōcor. et ff. de serui. vrb. pre. §. fi. Modo effectus deuolutionis iam peruenit ad suum perfectuꝫ esse ante desertionē. Quinto confirmatur quia non appellatio. non intimatio: sed. l. scripta puta. c. statuimus. licet appellatione et intimatione precedentibus tanq̄ꝫ profanis secundum omnes hoc inducunt. ar. dicte. l. nunq̄ꝫ moritur.

a ¶ Intimatio. Q̄uo d3 intimari appellatio aduersario: nota in cle. de elect. c. cām. Et si q̄s intimat appellationē alieno noīe tenetur facere fidem de mādato: alias nō valet. not. per Archi. l. dist. si quis.

¶ De iudiciis. Rubrica.

Conclusio. ccccc xxj.

Conclusio q̄ etiam post annum cū dimidio a tempore dicte deuolutionis computandum potest in curis in dicta causa procedi per audientiā absq̄ꝫ hoc q̄ fuit citatio alia vel intimatio a ad partes. Ratio est: quia in causa deuoluta ad curiam modus citandi est per audientiam et hoc sit totius diuersus orbis. Igitur cū hoc potuerit pre-

nidere pars sibi imputatur qꝛ non fecit alterum de duobus: vel qꝛ statim nō fuit suā appellationē prosecuta vel ꝙ non misit ad custodiendā audientiā contradictarum cū sufficienti mandato. Imputatur enim ei qui preuidere potuit vt. l. si domnum. ff. mandati. c. concertationi. de appel. lib. vj. Primo qꝛ nō loquit̄ de desertione appellationis extra iud. sed de tēpore appellandi. Secūdo esto ꝙ fateor ꝗmōi ibi desertioni locum fore: tñ hoc est quo ad partis preiudiciū concernēs grauaminis reuocationē: non quo ad effectū deuolutionis quā dicta desertio nō concernit vt proxime dictū est. Nec ob. quod notat Comp. de elect. statuimus. lib. vj. tēpora de quibus loquit̄. c. statuimus. ita currere appellato sicut appellāti ⁊ seruāda fore per vtrūq3: qꝛ illa tēpora non concernunt tēpus quo ꝓcedi debet: sed cōcernunt tēpus in quo procedi nō debet ⁊c. Nec obstat ꝙ potuit appellās ignorare processum fieri posse post desertionē tñ qꝛ si errauit in facto sibi imputatur et preuidere potuit vt dixi. si in iure ignorantia non est probabilis igitur ⁊c. Egidius.

¶De testibus. Rubrica.

Conclusio. cccccxxij.

Conclusio ꝙ si pars cui fuit semel decreta vel expedita remissio producit testes in partibus: sed propter factū partis fuit impedita citationē exequi contra partē ⁊ test. cōtra ꝓducentem deposuerant nō est danda alia remissio pro eisdem testibus quia presumeretur quod idem deponerent sicut ante.

¶De officio iudi. Rubrica.

Conclusio. cccccxxiij.

Conclusio ꝙ si auditor prime instantie nō pronuntiauit scd̄m petitionem rei sed scd̄m petitionē actoris et male: et secundus auditor secunde instantie reperijt pronuntiandum esse pro reo ⁊ cōtra actorem hoc debet facere licet reus petitionem prime instantie non repetierit quia duo facere debet. Primum corrigere maleficium per primum. Secundo facere quod primus facere debuit: quia non sufficit abstinere a malo nisi fiat quod bonum est. de no. fo. fi. in fi. in feud. colla. iiij.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio. cccccxxiiij.

Conclusio ꝙ in omni prima instātia in qua procurator omnes terminos seruauit taxandū est pro procuratore pretium. xv. flor. quia ita habet. l. ff. ex quib᷒. l. ꝓsperit. l3 qñq3 cā sit leuis: qꝛ si grauissima esset non plus haberet. ff. de iure. l. eum qui. Egi.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cccccxxv.

Conclusio ꝙ cōmissio ꝓcedēdi sola facti veritate inspecta ⁊c. in omni causa impetrata parte absente valet etiam nō facta mētione de partis absentia: qꝛ hoc ꝑuideri potuerat cū sit de pertinentijs cause: ⁊ quia faciliter ⁊ sepe obtinetur. Item quia citatus est absens ad omnes actus ⁊ per audientiam ad istum ad dicendum contra. Et Nico. dicit ꝙ negari non potest quin commissio valeat ipso iure.

¶De iudicijs. Rubrica. Conclusio. cccccxxvj.

Conclusio ꝙ vigore huiusmodi commissionis primo auditori in prima instantia directe secūdus auditor in secunda instātia ꝓcedere potest. Primo qꝛ fit cause ista cōmissio que durat in secūda instātia ꝓcedere pōt primo: scd̄o qꝛ nō debet esse artior processus secunde instantie ꝙ̄ prime seu cause appellationis ꝙ̄ principalis.

De rescriptis.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccccxxvij.

Conclusio q̄ habēs gratiā ab vrbano ante mortē eius cōstituit p̄curatores ad prosequendā gratiā & acceptandum prouisionē & possessionē recipiendā & superueniēte dño Gregorio & post eius reuocatoriā dictus p̄curator acceperat vicariā curatā & eius possessionē nanciscit̄ collatione facta & q̄ hoc facto dictus constituēs impetrat a Gregorio aliā gratiam de premissis mentione non facta nec apparet q̄ premissa ad eius notitiā peruenissent: sed post impetratā gratiā per sex mēses ipse impetrans: narrans suā possessionē dicte curie per dictū suum procuratorē eius nomine fuisse continuatā vsq̄ tūc eam intrat & administrat sicut vicarius: non ideo inficitur dicta gratia per modū surreptionis. per lecta & not. in. c. gratia. de rescrip. lib. vj. Nec obst. narratio. §. proxi. quia potuit esse q̄ ideo dixit suā possessionem per dictum suum procuratorē de illo tempore continuatā fuisse: quia tunc reuocatoriam ignorabat.

¶De fide instrumentorum. Rubrica.

Conclusio.cccccxxviij.

Conclusio q̄ instrumentū quo cauetur impetrantē narrasse vacare beneficium & cadere sub gratia sua & illud acceptasse non probat gratie consumptionē nisi probetur q̄ infra tēpus acceptauerit: quia obiectus est in quo presumptio non sufficit. per not. Inno. in. c. super his. licet dominus Nico. & Fran. contra & ego cum eis. Egidius.

¶Ut lite pendente. Rubrica.

Conclusio.cccccxxix.

Ticius cōmendator sancti Antonij Uień. contra meuiū alterū cōmendatorē eiusdem ordinis super quibusdā iurib⁹ spectātibus ad preceptoriā Titij posses. per meuiū & preceptoriā meuij ex causa cuiusdā arrendationis corā auditore contenditur & moriatur meuius & eius loco quo ad preceptoriā Seius surrogat̄ & admittitur ad cause prosecutionē: & post hoc in causa inhibit̄. per auditorē obtinet Seius a papa mādari se induci in possessionē dictorū iurium & inducit̄: nō reuocatur per modū attēptati mandatū & inductio proxime dicta: tum q: iniusta fuit inductio cum preceptoria possessionē nunq̄ amiserit: tum quia nihil fit in preiudiciū litis cum super possessione illorū iuriū nō litiget̄. fa. not. ff. quod app. pen. nihil innouatur. l. j. in princip. per docto. s̄m Francis.

De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.cccccxxx.

Dominus nouos cōstituēdo procuratores primos reuocare videtur: etiam si secūdo cōstituti onus procuratiōnis non acceprāt. not. glo. Jo. an. in. c. si duo. de procu. li. vj. in glo. ij. & no. idē Archi. fa. in ar. ff. de adi. leg. l. & si trāsferā. & l. legatū. ij. §. j.

¶De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.cccccxxxj.

Licet procurator factus dominus litis in prima instantia per litis contesta. non possit reuocari inuitus sine causa: secus tamen est in secunda instantia nisi in ea fuerit lis contesta. vel actum fecerit qui in sententijs loco lit. contest. habetur. Ratio est: quia licet dñs litis efficiat̄ procurator per cōtestationē: hoc intelligit̄ quo ad instantiā nō quo ad causam. Modo lz sit eadē causa diuerse tñ instātie. tñ aliqui dñi fuerunt contra.

Conclusio.cccccxxxij.

a Si prouisus. De prouisione bñficiorum ecclesiasticorũ vide Archi. extra de prebẽ. cuz nullus. de elec. c. j. li. vj. Et per Compost. extra de rescrip. c. capitulum sancte crucis.

Si prouisus[a] per ordinariũ dubitans q̃ ille per quẽ venit fuerit subcollector: impetrat confirmationẽ in forma perinde valere ac si nõ fuisset subcollector: & postmodũ cum per apostolicũ impetrantẽ trahit in causam: ipse ordinarius cõfirmatus dat simpliciter de hmõi subcollectoria materia hmõi est de iure suo & nõ obiectiua: quia facit ad gratiã dicte cõfirmatiõis: que alias effectũ non habet & que tũc prouisionẽ operat: quã canonizare interest: potissime si cõfirmatus in cõsciẽtia sua hoc credit. Simile qz impetrãs gratiã q̃ si per euẽtũ litis neutrũ litigantiũ cõstiterit ius habere sibi prouideat dat obiectus vt tenet palatium: & tamẽ casus similis videt: igitur &c. Dñs Gal. & ego cõtra. Idem Reuerẽdissimus pater dñs cardinalis sancti Eustachij & dñs Nico. ab initio idem. Sed per rationẽ vltimo tactam in vltimis consilijs dubitauit: et vltimo licet sine motiuo in dubitatione perstetit sequẽdo partẽ maiorẽ nescio qualiter. Ratio: quia deductio huius materie non esset necessaria deducẽti si aduersariũ non haberet: igitur est obiectiua: patet conseqnẽtia per regulã quã palatiũ in hac materia tenet: probatur primũ: qz si fuerit subcollector siue non sibi adiudicari deberet: quia si non valuit collatio ordinaria et sic valuit confirmatio: igitur frustra expectaretur euẽtus probationis huiusmodi. ff. ad velleia. l. aliquãdo. C. de proba. l. ad probationẽ. & l. neq3 naturales. Secũdo quia materie deductio non est necessaria ad fundandũ ius deductionis cum sine illa fundetur: vt dixi: sed bene facit aduersarium repellendũ: ergo presumitur q̃ data fuit solũ ad repellendũ: & si admittitur ad dictum effectum solum admitti videtur. Primũ patet ex dictis. Illatio patet: quia de quolibet actum faciẽte presumitur q̃ facere intendat ad finem illum ad quem valere potest & non alias. ff. de leg. j. si quando. ff. ad municipa. l. j. in fi. c. si papa. & c. abbate. cũ simi. ergo clare patet q̃ hoc casu immittit in alium: iuxta. l. proculus. ff. de dam. infect. ff. si seruitus vendi. l. sicuti. §. aristo. fa. ff. de aqua plu. arcen. l. j. §. idem aiunt. et. §. deniq3. de lega. prestan. l. virilis. §. ij. ff. de carbo. l. iij. §. si duo. Et per hoc cessat ratio dñi reuerendi patris & maxime scientie viri Joan. de amelia olim auditor: nunc archiepiscopi Corsien. Dicebat enim hoc casu referre an daretur dictus articulus in euentũ: an vero simpliciter vt primo casu censeretur obiectiuus: secundo non. Dico enim secũdo casu idem: quia licet simpliciter detur presumitur tamen quod detur propter aduersariũ repellendũ: quia aliter datione non esset opus: cum ad veritatem disiũctiue sufficiat quãcunq3 partem esse veram. Tertio hoc probo sic: quia aut ponderamus solũ ordinariã prouisionẽ precedentem: aut consideramus solum confirmationem sequentem: aut cõsideramus vtrũq3 coniunctim. Si primo nõ põt negari quin sit obiectus ad quẽ tñ nõ admitteret talis nisi admitteret rõne possessionis defendẽde vt de se patet. Secũdo casu pbo esse idẽ: qz tãtas confirmatio casu quo põt sortiri effectũ eqʒparat prouisioni

papali facte cū clausula etiā si subcollector ꝛc. modo in tali censeretur obiect⁹. Tenet eīm palatiū ꝙ secundus in data hꝫ clausulā etiā si sit dignitas vel curā habeat aiarū: ꝛ primus nō habeat hanc clausulā ꝛ secundus de dignitate vel cura deducat obiectus est: ꝛ ita fuit seruatū cōtra me de tēpore. d. Jo. Rober. ꝛ dñorum sancti Eustachij sancti Angeli ꝛ de bhūino rome in palatio Anno. lxxvij. Tertio casu idē: qꝛ mediū debet sapere naturā extremorū: ꝛ videtur eadem ꝛ fortior ratio. l. premissa. Sed caue ꝛ aduerte ꝛ nota vt dissoluat vltima ratio per dñm Nicolaū subtilissime in contrariū facta de gratia ꝙ si per euentū ꝛc. qꝛ facto magnā differentiaꝫ vtrū timens titulū suū pretensum nō valere impetret ad audi. cause mandatū de prouidēdo sub collatione aliqua cui⁹ existētia inficeret dictū titulū primū: an vero aliqs timēs de suo titulo vt preferī ipetret primo a papa cōfirmationē sub forma perinde valere ꝑ quā vult papa ꝙ etiā si constet de certo impedimento de quo timet ꝙ alias titulo primo obstaret ꝙ nihilominus valeat a data cōfirmationis titulus primus. Nā primo casu si talis impetrās petat ab auditore prouisionē sibi fieri ſm formā pdicti mandati ꝛ ad dictā nouā prouisionē obtinēdā deducit existentiā dicte conditionis hmōi deductio satis potest dici de iure ipius deducētis. Ratio est: qꝛ cū timeat suā ꝓuisionē primā nō valere ꝛ ideo nouam ꝓuisionē petat negari nō pōt qn noua ꝓuisio fienda sit sibi necessaria ꝛ de iure suo. Igiī nō mirū si oīa sine quib⁹ noua ꝓuisio haberi nō potest etiā de iure suo cēseanī qꝛ idē est iudicium de via ꝛ de termino. de spon. oratio. Item quia negari non potest quando existentia conditionis sit de esse actus conditionis valide. ff. de verbo. signi. l. cedere diem. ff. de condi. insti. l. si ita quis hereditatem. Modo sic est in mandato ꝙ si per euentum liī. constiterit auditori neutri ius competere prouideat impetranti vigore cuius impetrationis asserens ius neutri competere petit prouisionem nouam sibi fieri: et procedit saltem clarissime vbi constat ex actis alias de non iure suo: qꝛ tunc sicut quodlibet aliud mandatū de prouidendo diceretur de iure suo ita istud: igitur ꝛc. Secundo casu dico secus ꝙ deductio materie existētie talis cōditionis est obiectiua vt in casu nostro de quo agitur: quia aut talis ordinarius confirmatus per modum predictum petit declarari simpliciter prouisionem sibi factam fuisse et esse canonicam: aut petit pronuntiari dictam prouisionem fuisse et esse canonicam a tempore confirmationis ꝛ nō ante: aut petit copulatiue ꝛ simpliciter collationem ordinariam et confirmationem fuisse canonicam. In primo casu apparet clare ꝙ deductio dicte existentie conditionis est obiectiua: quia cum ad effectum pronuntiationis sufficiat probare dictam prouisionem esse canonicā et etiam aliquo tempore fuisse nec requiratur modus agendi probationē pro omni tempore iam preterito deducere materiam per quaꝫ appareat prouisionem predictam certo tempore fuisse canonicam: videlicet impetrate tempore confirmationis ꝛ certo tempore non fuisse canonicam videlicet tempore confirmationis precedentis: et facit ad fundationem iuris sui: tamen siue sit siue non sit sufficiat ꝛ resultat idem effectus ad effectum dicte prouisionis obtinende. In secūdo casu obiectus adhuc clarior est. Simile ponit Joan. an. in addi. suis in prima parte Specu. ti. de teste. §. sequitur additio: que incipit: et sciendum est. Ibi nunc videndum de articulis quos causidici impugnationes appellant. Dicit enim quod si prouisus Calend. Aprilis contra prouisum Calend. Martij dat articulum in quo deducit vacationem de tempore sequen. Calend. Martij articulus est impugnatiuus: quia cum sibi sufficeret in genere sine tali temporis limitatione deducere huiusmodi vacationem si aduersarium non haberet: et quo ad fundandum ius suum: satis videtur quod hanc temporis limitationem ipse deducit ad hunc finem solum ꝛ dūtaxat vt immittat in aduersariū ꝛ eū excludat: qꝛ secundū cum nedum articulus est impugnatiuus cum per se solum consideratus impugnat ad-

uersarium: imo etiam cū adiunctus cum alio hāc impugnationem inducit alias: ff. de aqua pluui. arcen. l. si aūt plures. ⁊ de fin. l. penult. In tertio casu dico q2 aut quantū tangit dictam confirmationem petit tantū illam pronuntiari canonicā: aut etiam petit illam suū sortiri effectum. Primo casu idez quod supra. Ratio est: q2 ad hoc ꝙ dicta confirmatio sit canonica non est necessaria existentia dicte conditionis: quia etiam si conditio non sit vera canonica est confirmatio ⁊ nō operatur nisi abundantiorem cautelā et exclusionem titubationis presertim conscientie. Aut petit etiā pronūtiari ꝙ dicta cōfirmatio suum debitū sortiat̃ effectum. Et tunc dico ꝙ q2 ista pronuntiatio non est necessaria quo ad hmōi beneficiū ⁊ canonicatum ⁊ suum titulū in eo obtinendū: sed sufficit ꝙ pronuntietur prouisionem fuisse ⁊ esse canonicam. Presumendum est q2 ista petitio est impugnatiua sicut illa qua peteretur pronuntiari prouisionē aduersarij nō valere per rationes de quibus supra: ⁊ ꝑ consequēs omnia que ad eam tenderent ⁊ impugnatiua censerent ex identitate rationis. Quarto casu idē dico quia non refert: an sub verbo breui plura copulatiue an vero per diuersas orationes explicare huiusmodi plura vt ꝓbant etiam iura. Modo ista petitio includit duo. Primo ꝙ collatio ordinaria ante confirmationem non valuerit. Secundo ꝙ post confirmationem valuerit. Modo quo ad primū. c. immittit in alienū: ergo responsio patet ex dictis. Quod aūt predicta duo includit: quia aliter conditio confirmationis non esset vera nec ipsa cōfirmatio per consequens posset sortiri suum principalem effectum temporis incōpetentia me allegare non sinit. Uide ꝙ dicta distinctio quadrimembris supponit quod dicta confirmatio non inducat nouam prouisionem: sed facit valere a tempore date sue collationē ordinariā que antea non valebat: sicut econtra no. in cle. vna. de re. eccle. super ver. infectis ⁊ actis. q2 verba dicte confirmationis clare hoc habent. patens est igitur ratio differentie inter casum in quo arguebat Nico. ad casum nostrum: q2 in primo petitur ab auditore noua prouisio quam etiam petere ⁊ habere expediret si aduersarius non veniret ad causam. In secundo non petitur nisi antiqua prouisio canonizari ⁊ in primo casu non pōt obtineri dicta prouisio noua nisi doceatur de non iure aduersarij. Sed in secundo potest obtineri dicta prouisio canonizari etiam si de subcollectoria non doceatur: igitur ⁊c. Fateor tamen q2 si non produceretur cōfirmatio in casu nostro: ⁊ confiteret̃ dans de subcollectoria subcollectoriā nisi aduersarius impugnaret confirmationem dare de confirmatione esset de iure suo sed non admitteretur ad ꝓbandum per testes: ideo nihil ad factum. Item quia aduersarius semper dictam confirmationem impugnaret: igitur per no. de confes. c. j. lib. vj. fortius procederent supradicta si solū peteret se absolui ab impetitione.

De prebendis. Rubrica. Conclusio. cccccxxiij.

Supposito ꝙ Petrus impetrās ꝓtēdens se ius habere ex ꝑsona Titij ⁊ Titiū ius hūisse ex ꝑsona Guil. vigore gratie vrbane ⁊ acceptatiōis ⁊ ꝓuisionis inde secutarū petit ꝓnūtiari acceptationē ⁊ ꝓuisionē sibi factā de bñficio hmōi vt vacañ. ꝑ mortē Titij vigore gratie sue Greg. ⁊ Joānes q̄ ipetrauit a papa illud bñficiū tanꝗ̄ vacās ex ꝑsona Guil. ne ꝓducat acceptationē Titij factā post reuocatoriā dñi Greg. lz obiect9 de nō iure Titij cōtra. P. forte de iuris rigore nō sit plene ꝓbat9. tñ ius Titij actoris ipsi9 Petri ita reuocatur in dubiū ꝙ Joānes q̄ alias non haberet aperte ⁊ clare probare Titium habuisse ius nunc clarius probare habeat adeo ꝙ nisi doceat de alia acceptatione. Jo. absoluetur ab impetitione sua immo sibi adiudicabit̃ beneficium: ⁊ alle. fortius ius ar. C. de edic. adri. tol. l. iij.

De priuilegijs. Rubrica.
Conclusio. cccccxxiiij.

SI papa facit gratiam vni ecclesie in preiudiciũ alterius non obstañ. quibuscunq; sentẽtijs non per hoc videtur sublata sententia lata de expresso consensu pape: quia aliud est sententia talis sicut dicimus de pacto. c. j. de pact. lib vj. et ita not. glos. dudum de sepultu. in fi.

De probationibus. Rubrica.

Conclusio. cccccxxxv.

DIctus processus probãdus est per scripturam ⁊ ideo q̃ ad eũ probãdũ nõ debet dari remissio scd̃m stilũ nostrũ: qd̃ intellige si pars citata est vt veniat cum actis ⁊ munimẽtis ab hoie vel forte p appellationẽ a iure. Alias secus de pcura. dilectus. cum si.

¶De resti. spoliatorum. Rubrica.

Conclusio. cccccxxxvj.

IN possessorio petitorio iam suspẽso[a] in causa bñficiali cũ ord. papalem papalis reseruatio produci potest. Ratio est: q: decretũ inficit nedũ titulũ; immo etiam possessionem scd̃m omnes. Simile de renuntiatione de resti. spolia. accepta. Plus dicit dñs Nico. quo ad effectũ absoluẽdi lz nõ quo ad effectũ adiudicãdi de omni alia probatione per literas que nõ requirit discussionẽ: q: per eam cõstaret de nõ iure. Sed non sum cũ eo: q: obstante suspensione fidem nn facerent cum iurisditio ⁊ iudicium totum quoad petitorium sit in suspenso.

¶De restitu. spoliatorum. Rubrica.

Conclusio. cccccxxxvij.

IN causa bñficiali nõ põt vna pars p eo suspẽdere petitoriũ q̃ spoliatuz se dicit de vna domo pertinente ad bñficiũ de quo agit: q: illa est alia cã nõ cõmissa ⁊ pphana cuius etiã si cõmissa esset processus nõ debet aliam causam bñficialẽ impedire. per not. Dy. ⁊ re. in. nullus pluribus. in materia cumulationũ.

¶De fide instrumen. Rubrica.

Conclusio. cccccxxxviij.

AEta[b] habita in causa bñficiali per appellationẽ deuoluta contra principalẽ faciũt fidẽ, etiã cõtra illos quorũ interest qui sciuerũt causam etiam si sint tales quorũ interest: longe tamen post appellationem incepit: quia statim cũ interfuit eorum si sciebat causam agi potuerit venire ad causam. de re iudi. cum super. cum ibi notatis per Inno.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cccccxxxix.

LIcet citatio originalis per edictum nõ fuerit affixa in locis in quibus mãdat affigi sed solũ in huiusmodi locis affixa fuerunt transsumpta publica dicte citationis: si tamẽ pars citata misit procuratorem cũ procurato-

a ¶Iam suspenso. Suspenso. i. pendente. ff. ad sille. l. ppter.

a ¶Acta. Qualiter intelligantur hec verba / acta / facta / gesta: colligitur ex glo. ff. de cura. bo. dan. l. de curatore. de offi. pcur. cesa. l. j. in prin. ff. eo. l. labeo. Et an sit differẽtia inter acta ⁊ gesta: vide do. Jas. in. l. ij. C. de edẽdo. Adde etiam qd̃ acta faciunt notoriũ s̃m Inno. i. c. ex insinuatiõe. et ibi canoniste. de appel. et est gl. in. c. significauerunt. de testibus.

rio ad causam istam spāliter in eo designatā ⁊ sub data sequeñ. dictā executionē ⁊ precedentē processum agitatū vigore executionis antedicte ⁊ procurator nō cōparuit nisi in cōclusione: nihilominus valet processus ante sui cōparitionē agitat⁹: q: verisimile est ꝙ sciuerit citationē et tenuerit se pro citato: potuit eñi legitim⁹ eius procurator vidisse in curia originalem citationē. Facit maxime si nō impugnet processus fm do. Nico.

¶ De fide instrumen. Rubrica.

Conclusio.cccccxl.

Si pars non opponit cōtra instrumentū notarij imperialis standū est ei. Nec iudex dȝ reqrere probationē notariatus litere ⁊ signi postq̄ pars nō opponit nec excipit.

¶ De consti. De sen. excom. Rubrica.

Conclusio.cccccxlj.

Ignorans constitutionē publicam lȝ improbabiliter snia excōicationis lata p illā constitutionē ipso facto quo ad deū nō ligat dūmodo id qd̄ facit nō sit alias nimis malū ⁊ maxime si peccare nō credit vt si auditor vel notarius vidēs literā remissionis non bullatā loqui in aliquo cōtra aliqua acta in margine litere scribit illud qd̄ hr̄ in actis nō recordatus ignorās de cōstitutione audient. ⁊ cōtradictarū cōtra taliter facieñ. excōicationē ipso iure promulgañ. eo ꝙ excōicatio reqrit dolū. xj. q. iij. nemo epōꝝ. nec aliter pōt infligi per statutū q: aliter esset eo casu iniustū cōtra. c. erit aūt lex. iiij. Dy. ⁊ de cōsue. ⁊ prescrip. c. fi. C. q̄ sit lon. cōsue. l. ij. probatur. de sen. excō. c. j. ⁊. c. mulieres. iuncto. c. si q̄s suadēte. xvij. q. iij. cū ecclesia iudicaret eū excōmunicatū q: talē ignorantiam nō exaudiret. xvj. dis. qd̄ dicitis. de po. c. q̄ ma. accu. po. cū in tua. cū concordā. Ideo opus est eī absolutione saltē ad cautelā ⁊c. Addit tñ do. Nico. ꝙ si talis non petat se absolui cū diligētia ligari incipit quoad deū. sicut dicimus in snia lata ab hoīe q: tūc ligat cū cōtemnit. Sed. d. Fran. cōtra ⁊ ego cū. d. F. Ratio est: q: si scit se non ligatū ergo scit se absolui nō posse ergo scit ꝙ non tenet petere id qd̄ sibi fieri nō pōt puta absolutionē ergo nō petendo nō contēnit. Scd̄o nō peccat ergo nō ligat. sec⁹ est in snia lata ab hoīe q: illa q̄s ligat re quo ad ecclesiā. Sȝ dices ita hic certe nō bene tunc diceres ꝙ statutū quo ad ecclesiaȝ nō ligaret nō cōtemnentē q: sic esset iniustum. probat. c. ij. de consti. li. vj. lȝ bene habeat iudex ꝙ ligat illū q̄ nō probat se pbabiliter ignorasse q: aliam ignorantiā non exaudit vt dixit. fa. bene not. per Pau. in proemio. in Cle. super verbo decetero. circa prin. ⁊. ff. de decre. ab ordi. fa. l. fi.

¶ De accusa. Rubrica.

Conclusio.cccccxlij.

Contra mandantē delictū fieri[a] oritur actio ex ipso delicto propter mandatum precedens non ex ipso mandato: et hoc tenet glossa. ff. de seruo corru. l.

a ¶ Mandantē delictū fieri. Et an mādans delictū fieri icludat sub dispositiōe iuris vel statuti punientis eum qui fecerit tale delictū? Vide panor. in c. mulieres. de sen. excō. adde ad materiam q̄ notat plene et subtilr̄ Bal. in. l. nō ideo minus. C. de accusa.

j.§.suadente.fa.ff.de furt.l.si quis vxori.§.nec verbis.et.l.qui seruo.§.j.eodem titu.vbi apparet q non tenetur mandans nisi postq factum est delictum: ideo reuocatio superueniens rc.impedit penam.not.de hoc de senten.excommunica.eum qui.lib.vj.in glo.Joan.andr.Ideo tenet Barto.de iniur.l.nō solum.§.si mandato meo.Ex quo concludit Bartol.q in accusatione debent describi locus r tempus commissi maleficij non locus r tempus facti mandati: et probatur sm eum.ff.vi bono.rap.l.j.§.hoc autem edicto.et.l.si vt proponis.ff.de fid.instru.In primo vcz q designari debeant locus et tps commissi delicti sto cum eo.Sed in secundo vcz q non sit de tempore r loco facti mandati puto cōtrarium:qr nedum principalis articulus censet esse impugnatiuus immo r oēs faciens ad illud maxime sine quibus alias principalis materia nō concluderet.Not.Joan.and.in titu.de teste prima parte Specu.vbi tractat de articulis impugnatiuis.Modo delictum non sufficeret:igitur qm magis operaturvel tantum mandatum sicut delictum quia omni casu mandans ex mandato delinquit etiam delicto aliter non secuto r tamen delicto secuto non mandans nunq delinquit immo ipsum mandatum opere subsecuto principaliter est illud quod obligat ipsum mandantē:ergo fortiori ratione mandatū reqrit fortiorē specificationē q delictū.ex eodē dicto cōcludunt alij q statutū infligens delinquēti penam ipso iure omni casu intelligitur etiam de mandato licet de illo non faciat mentionem:quia non ex mandato sed ex delicto oritur actio contra mandantem qd intelligunt quidā verū vbi statutum est scriptum in rem: puta quia vult clerici percussionē puniri pena excōmunicationis.sic intelligit.c.si qs suadente.iuncto.c.mulieres.r cū qs alleg.probat sm eos hec verba.ff.ad.l.iul.de adult.sec9 tn sm eos si statutū est in personā qr tunc mādans nō includit nisi ex interpretatione.alle.C.de vi.r vi ar.l.j.§.deiecisse.ff.prout.Hanc distinctionē videt posuisse Ja.de are.r recitasse Bar.ff.ad.l.iul.de adul.l.hecverba.Modo ad penas que infligunt ipso iure nō videt esse locus huiusmodi interpretationibus in statutis.ar.regule que a iure.r regule que in penis.et regula odia.cū ibi no.per Joan.and.in.q.fa.c.non solū.r.c.constitutionem.de re.lib.vj.simul iuncta.Sed dubito.qr.c.si qs suadēte loquitur in persona.Sed diceret quis.q.c.cum quis.r.c.mulieres.sunt quedā extēsiones:quod nō bene video.Ideo dubito satis r vellem declarari.

¶De offi.legati. Rubrica.

Conclusio.cccccxliij.

Conclusio q mandatum factum per legatum de prouidendo certe persone de certo beneficio tunc vacante moriente legato ante mandati execut.ipso iure expirat per.c.presenti.de offi.lega.li.vj.melius in ratione.c.si cui nulla.ij.responso.de prebend.lib.vj.in nouella.cum ibi notatis per Jo.and.in dissolutione ad.c.si super gratia.de rescript.in sexto.Idē in alio habente certam potestatem beneficia certa autoritate apostolica conferendi re integra moriente.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccccxliiij.

Supposito casu precedenti si ille q obtinuit mandatum a vicario dhi Pape habente potestatem conferendi beneficia deuoluta certe taxe de certo beneficio quod dicebatur

esse infra taxam eidē vice illius per aliū cōferēdo mandante mortuo re integra narrat pape predicta saluo q de taxa mentionē non facit: et papa mandat aliis executoribus q si p euentū litis quā ille narrās habet cū alio cōstiterit neutrū ius habere prouideāt isti si dicta narrata sint falsa vel si per aliū modū vacet q̄ expressum mandatum est surreptitiū. Idē tenui de taciturnitate taxe: sed non placuit dominis: probabā sic: q2 falsa narratio in his q̄ mouere potuerūt papā ad facilius concedendū reddit gratiā surreptitiā. vt de elec. dudū Ro. in fi. et de preben. dudū. lib. vj. de offi. dele. c. ij. Modo hic fecit pape dictus impetrans talē narrationē per quā si vera esset dedit pape intelligi q si nō fuisset mortuus dictus vicarius qui sibi prouideri mādauit vigore dicti mandati sibi debuisset prouideri: dixit em̄ illud beneficiū tunc vacere et tm̄ vacasse q eius collatio erat ad sedē apostolicā deuoluta et q dictus vicarius habebat potestatē conferendi talia beneficia sic vacantia quorū collatio esset ad sedē apostolicā deuoluta: et q ille vicarius ita vt predicit̄ sibi prouideri mandari mādauit. Ex quo sequit̄ q si mortuus nō fuisset ille vicarius si mādans executor ad prouidendū per eū deputatus ille prouidere debuisset et per ꝯñs narrasse videt̄ q sola mors dicti vicarij fuit in causa q dictū mandatū fuit extinctū. Et ideo papa volēs isti casui prouidere vcz ne casus fortuitus mortis dicti vicarij obsit isti prout ad veritatē impetrāti apostolico nō obesset. de rescrip. si super. lib. vj. dedit sibi alios executores cū mandato simili. Primo ergo apparet q prouocat9 fuit papa propter dicta narrata ad facilius cōcedendū. Nā nō est oīno falsum q nō careat primordio veritatis. l. cū filius. § heres meus. ff. de leg. iij. Multū ergo conferunt reliquie facti preteriti. vt no. Dy. de reg. iur. c. decet priuilegiū. li. vj. per. l. ff. de decurio. l. vnius. § seruus. et. l. vlti. eo. ti. et per. l. ij. et. iij. ff. rerū amot. potissime q2 valde equū est succurrere illi q̄ p casum sine culpa sua cōtingentē alias ius suū perditur9 esset vt regula sine culpa. cū cōcor. et regula iuris ciuilis. ff. de condi. et demō. alias seq̄ret̄ q si falsa exp̄ssisset pape se fuisse familiarē vel nepotē alicui9 pape cardi. iā mortui q hoc falsa assertio nō noceret: maxie q2 exp̄ssio falsi in literis gratiosis p̄sumit̄ dolose facta. vt no. Inno. de crimine fal. c. accedēs. maxime in sciēte eū cui iste qui confessus est excessum taxe. Sed cōtra predicta instatur. Primo q2 lz expresserit oīa de quib9 supra nō tm̄ expressit q potestas data vicario nō esset limitata ad certā taxā: seu q dicta ecclesia esset infra dictā taxā de qua cōfessus est modo excessum. Secūdo q2 dictus impetrans nō fundauit suā conclusionē sue impetrationis in dictis narratis: nec papa videt̄ etiā in eis fundasse sed potius in litis euentu q2 dicit si per euentum litis et c. pro eo q euentus iudiciorū dubij sunt. ff. de pe. l. qd̄ debet̄. Tertio q non agit̄ hic de corroborando gratiā primā vicarij eius morte iam extinctā: sed potius de noua gratia nouiter cōcedenda. Igit̄ inefficacia dicte gratie vicarij nō videret̄ ponderanda hoc casu. Quarto q2 palatiū tenet q impetrans talē gratiā si per euētum et c. non habet necesse faciētia ad primū titulū suū per eū narratū iustificare vel probare: modo sic videt̄ hic: ergo et c. Ad primū dico q primo videt̄ narrasse pape dictā potestatē vicarij ex dicta taxe limitatione nō fuisse restrictā sed potius purā. Ratio est: q2 narrās dispositionē precedentē in narratione nō adijciens conditionē vel restrictionē narrare videt̄ dictam dispositionē fuisse pure: q2 q̄ sine cōditione dicunt̄ sine cōditione debent intelligi etiā si loquens conditionē agit in mente. C. de condi. ob causam. l. si repellendi. et. xxxij. q. vlti. c. vlti. in fi. et ibi no. in vltima glo. et not. etiā de iureiuran. quemadmodum in secunda glo. maxime q2 culpa fuit narrantis qui legem debuit apertius declarari. ff. de pact. l. veteribus. et regula contra eum. libr. vj. cum ibi not. Imputari enim debet narranti quare cuz credere debuit q papa dictam restrictionem intelligere

siue diuinare non potuerit. ff. ad. l. aquil. l. si putator. quare de ea papam non certificauit. Item dico idē de hoc q̄ nō expressit propter taxe excessum sub gratia vicarij huiusmodi ecclesiā non fuisse comprehensam propter eandē rationem. Et q̄r huiusmodi expressio totum vnū sensum ꝛ intellectū expressorum totaliter immutasset q̄r totus verus ꝛ proprius sensus expressorū apud quemlibet audentē impressisset in animo dictam gratiā vicarij ab initio valuisse. Nā articuli de illa materia ad hoc cōcludentes fuissent si essent alias ad propositū admittendi. Et ita illa taciturnitas est quedam simulata veritas que censetur duplex falsitas sicut dicit Jo. mo. de simulata equitate q̄r duplex est iniquitas: ꝛ patet q̄ non ita prouocassent papam ad concedendum reliquie facti inutilis ab initio sicut vtilis: igitur ꝛc. Ad secundum dico q̄ in intentione impetrantis tria considero: videlicet id quod mouit impetrantem ad supplicandum: ꝛ hoc tenet locum primi extremi. Secundū per qd̄ ipse voluit inducere papam ad cōcedendū: ꝛ istud tenet locum medij. Tertiū puto id qd̄ voluit pars finaliter per concessionem supplicationis obtinere: ꝛ istud tenet locū secundi extremi. Primū vero fuit seu potius esse debuit hoc casu quantū colligit ex narratis: vez q̄ lz gratia sibi facta per vicariū ab initio valuisset cū per mortē legati desijt esse ꝛ extincta fuit probatio. Nā ideo saltē supplicat sibi de remedio prouideri q̄r gratia prima nō sibi proficiebat ꝛ exprimebat causam specialē quare sibi non proficiebat vcz mortē vicarij: ergo est verisimile q̄ expressit maiorē ꝛ q̄ si aliā habuisset illā expressisset si eam se posse obtinere seu sibi nocere putasset sicut no. Inn. in simili de deci. c. dudū. presertim de eo q̄ geritur in mente ꝛ nō exprimitur nō causatur excusatio sed potius accusatio vt predixi. Et q̄ eā sciret patet: q̄r sciebat potestatē vicarij limitatā ad certā taxā cū copiā dicte potestatis insertā in dicto mandato haberet ꝛ cōfessus est vt supponit taxe excessum. Interpretemur ergo in eius preiudiciū q̄ videat solū se retulisse ad narrata: q̄r talia debent esse predicata qualia permittunt eoꝝ subiecta. ff. loca. l. si vno anno. cū simi. Tertiū vero est clarū: q̄r intentio fuit ad viuificandā gratiā vicarij sed potius nouā q̄ fortior est puta apostolicā gratiā obtinendā: sed mediū perueniendi ad illā puta secūdū per qd̄ voluit inducere papā ad cōcedendū fuit narratio q̄ precedit. nō eñ ad tollēdū surreptionē fit narratio antedicta: cū de gratia q̄ nulla est non sit necesse facere mentionē. ar. no. Inn. de elec. cōsideramus. ꝛ regule nō prestat. cū simi. ergo ad effectū inducendū papā ad facilius concedendū facta fuit ergo magnā partē sue intentionis fundauit impetrans in narratione predicta licet tēderet ad aliū finē: ꝛ ideo oporteret fateri de papa eadē rōne per illa supradicta. Nec obstat q̄ papa etiā se retulit ad euentū litis q̄r illud fuit ꝓpter hoc q̄ de lite in narratiōe fiebat mentio ꝛ vt alteri parti ius suū in re preseruaret ꝛ etiā ex iure ad rem si quod competeret alteri cōpeteret ista noua gratia surreptitia nō reddet sed nihilominus ex hoc non sequit quin ex premissa narratione ad ista fuerit prouocatus. Ad tertium dico q̄ cōcedo antecedens sed nego consequentiā: quia licet non ponderetur vt aiminodo debeat canonica reputari: tamen ponderatur vt sciatur an ita fuerit prout narraꝛ pro eo q̄ talis narratio mouit papā ad facilius concedendū: vt dixi. Ad quartum dico q̄ palatium non tenet hoc ita late: et si teneret male teneret Unde ego facio differentiam magnam: vtrum talis impetrans dispositiue narrauit se habuisse vel habere titulum collocatū de quo tamen modo dubitat vel pro eo q̄ ille titulus licet coloratus ex aliquo capite non valuerit vel si valuerit ex aliquo tamen casu superueniēti: dubitaꝛ fuisse extinctus: ꝛ tunc certe fateri oportet q̄ talis narratio est probanda pro eo q̄ potuit papā inducere ad concedendum vt si paulopost creationē Gregor. vacauit. beneficiū ꝛ accepto ꝛ fuit mihi

prouisum vigore literarũ domini Urbani iã reuocatarũ per Gre-
go. Exemplũ de secũdo si acceptaui ante reuocatoriã ꝛ post reuo-
cationẽ fuit mihi prouisum nõ dico tñ ꝙ sit probandũ illũ titulũ
nõ valere qꝛ esset contrariũ ipsius gratie intẽtioni. Aut nõ narra-
uit dispositiue predictũ titulũ coloratũ sed habet litera in forma
consueta ꝙ ego ex tali causa ꝛ tñ ex tali pretendente in beneficio
ius habere super eo inter nos orta erat materia questionis iuxta
formã petitionũ vestrarũ. Et hoc casu sola ipa pretensio que dispo-
sitiue sola narrata est probãda: qꝛ ad aliud papa se non refert. Et
ita procedit conclusio palatq: sed in casu coloratꝰ titulus qui pre-
cesserat dispositiue narrabatur: ergo ꝛc.

Ut lite pendente. Rubrica.

Conclusio. cccccxlv.

a Si pendente inquisitione[a] cõtra Titiũ canonicũ sancte marie Jo. admittatur hmõi inquisitionẽ prosequendã tanꝗ ille cuius interest: lꝫ plus nõ fecerit nec de interesse suo docuerit: tñ per hoc inducitur quedã pendẽtia litis: adeo ꝙ si lata sentẽtia ex officio etiã Jo. nõ instañ. cõtra Titiũ p quã priuat Titius suo canonicatu ꝛ appellato ab ea Jo. expectatiuus ad prebẽdas illã prebendã vt sic vacãtẽ acceptauit et sibi obtinuit prouideri ꝛ se in possessionẽ induci: prouisio ꝛ possessio ita debent vt attẽptata reuocari. Ratio est: qꝛ licet anteꝗ Jo. admitteret nõ faceret partẽ ꝗꝗ sentẽtia sibi preiudicaret. ff. de re iudi. l. sepe. ꝛ extra eodẽ titulo. c. ꝗuis tã post-ius vult eũ posse admitti ratione interesse si admittitur partẽ facit. Nec obstat ꝙ nihil fecit: quia administratio huiusmodi nõ minus operatur ꝗ in principali. Citatio quidẽ legitime executa facit qꝛ Clemẽ. ij. vt lite pendente habet locũ etiã in actore etiam ante executionẽ citationis factã contra reũ vt palatiũ tenet: et in conclusione nemini contradicente asserunt.

De dolo ꝛ contuma. Rubrica.

Conclusio. cccccxlvj.

Conclusio ꝙ citatus ꝛ personaliter apprehensus ad sententiã audiendã nõ comparẽs vel qui cõparet et monetur ne recedat quousqꝫ sententia detur ꝛ nihilominus recedit hoc non obstante nõ dicitur manifeste contumax[b] quin b valeat ab huiusmodi sentẽtia appellare. Contrariũ tenet Bar. ff. de re iudi. l. contumacia. in prin. Idẽ videtur tenere Jo. an. in Spe. titulo de contumacia. §. j. in magna addi. in fi. In hoc ꝫ dicit ꝙ citatus ad vnum actũ quo ad illũ actũ solũ est contumax et ab illo non appellat: sed in sequẽtibus secus. Ita ꝙ delictum contumacie vere que consistit in vero contemptu iudicis in hoc punitur: quia ex petitione illius actus ꝛ facto iudicis non poterit appellare: et hoc probat. l. contumacia. in princip. Nec aliqua. l. distinguit. ꝛc. secus tamen in vera contumacia procuratoris quia quo ad hoc delictum est ꝙ non nocet domino vt pulchre not. Bar. ff. quando appel. sit. l. j. §. fi. ꝛ per Spe. titu. de contumacia. §. j. in fi. et per Innocen. vi lite non contesta. c. j. licet in primo

a Pẽdẽte inquisitione. Nota ꝙ aliqñ inqrit de psona: aliqñ de crimine: ꝛ aliter pcedit in vno: ꝛ aliter in altero. Uide per Inno. extra de postu. pla. c. j. et per alios etiã. Et de materia inqsitionis ꝛ pcedẽdi p inquisitionẽ nota p Host. ꝛ Gof. in sum. de accu. ꝛ inquisi. ꝛ p Spe. eo. titulo.

b Manifeste cõtumax. Ille aũt dicitur manifeste ꝯtumax: qñ offensa est notoria ꝛ iussus a iudice nõ vult emẽdare. vt extra de ver. sig. c. ex parte circa finẽ. vbi etiã dicitur ꝙ excõicatio non dꝫ imponi seu ferri nisi pro cõtumacia: qꝛ cũ qs paratꝰ est audire ecclesiam quare habebit ab ea sicut ethnicꝰ ꝛ publicanus.

palatium seruat contrarium. Uide plene de materia in dicta additione per Joã. and. coniungendo eam cum glo. si ante de dolo et contuma. et cum not. per glo. et Inno. in. c. eum qui. eodem titulo. lib. vj. ꝛ de senten. excommunica. ex venerabilibus. §. secus. Egi. idẽ Corsieñ. episcopus. fortissima ratio: quia secūdū omnes doctores et glos. scribentes iura loquentia ꝓ māissam materiam non puniunt contumaciam commissam in faciendo sed in veniendo: ergo nõ extenditur id quod expeditione termini est faciendum sed solum iudi. contemptus in non veniendo. s. propter dissolutionem. l. creditor. §. iussus. ff. de appellatio. Ratio est quia licet eadem contumacia videatur vocandus personaliter comparens ꝛ recedens ante terminum et expeditionem illicentiatus. de iudi. c. j. tamen etiam citatus ꝛ personaliter apprehensus hoc casu nõ comparens appellat. Ratio est: quia id quod dicit iura verum seu verissimum aut manifestum contumacem non appellare. ij. q. vj. sunt quorum. xxiiij. q. iij. de illicita. C. de iudi. l. et post edictum. §. properandum. §. cum autem. ꝛ C. quorum appel. non reci. l. j. ff. de iudi. l. post edictum. §. fina. intelligi debet de illo qui est omnino contumax vel saltem de illo qui cõtumax est in his in quibus potest eius presentia aliquid vel pro iudice vel parte in eius preiudiciū operari vtputa in termino ad respondendum libello vel in alijs que sequuntur litis contes. ꝛ precedunt sentẽtiam vt in termino ad respondendū positionibus ꝛc. ꝛ ita loquitur. l. properandum. §. cum autem. ꝛ. l. quorum appella. non reci. cum similibus. Secus vero si contumax est in termino ad audiendum sententiam: quia ille terminus non fit nisi in fauorem citati vt alleget pro parte sua tunc coram iudice ratione iuris vel facti pro parte sua facieñ. Nec quātum tangit aduersarium est aliquid ad expediendum nisi per iudicem: ꝛ iuri et fauori suo potest actor renūtiare. l. si quis. C. de pact. Primo. ll. que dicunt ꝙ vere contumax non appellat ciuiliter sunt intelligende quia contumacie genus non designant ꝛ antiqua obseruatio hoc interpretatur. argu. l. diuus. ff. de resti. in integ. c. generali. facit clemē. si ante. de dolo vbi plene in glo. de hoc quia loquitur de recedente non tempore sententie sed ante alle. not. per Bart. ff. de inoffi. testa. l. papi. §. meminisse. vbi no. post doc. ꝙ licet dicant iura sentẽtiā preiudicare illis quoꝝ interest nisi lata fuerit presente principali defensore: tamen satis dicitur presens si fuerit presens vsq ad cõclusionem: quia postea eius vera presentia non acquiritur. non adhereas presentibus: qꝛ non attenditur natura rei in termino expediente sed solus contemptus non venientis. De primo videtur tex ff. de appella. l. creditor. §. iussus. cum dissolutione doct. Secundo videtur text. de re iudica. l. contumacia. in princip. et Speculi titulo. de contu. §. j. exemplificat cum glos. no. Barto. ff. de re iudi. l. contumacia. in princip. ꝛ Specu. titu. de contu. §. j. Et caue quia non idem de contumacia procuratoris. No. Inno. extra vt lit. non contesta. c. j. ꝛ Specu. de appellatio. §. j. de contu. §. j. in fi. ꝛ Bar. ff. quando appella. sit. §. j. in fi. vbi ponit Bart. rationem huius et etiam quando procurator neglexit appellare qualiter dominus potuit appellare. Et ibi omnino vide. Egidius.

¶ De probationibus. Rubrica.
Conclusio. cccccxlvij.

Reus nihil probans ab impetitione actoris nullam petitionem dantis est absoluēdus: qꝛ impetere videt̃ q̃ temere ad iudiciū vocat. Sed super impositione silẽtij quo ad principale dñi fuerūt diuersi ꝛ satis dubij. Item consuluerunt ꝙ nõ ab impetratione seu inquietudine iudicij.

¶ De procurato. Rubrica.
Conclusio. cccccxlviij.

Conclusio q si Ioã. episcopus Carpeñ. nominatus se episcopum dicte ecclesie constituit procuratores generales in omnibus caus. rc. censetur nomine ecclesie cõstituere. Tum quia omnia que habet in dubio presumitur ecclesie vt no. C. de episco. r cleri. aut. licẽtiam. et extra de pecu. c. j. Tum quia debet presumi velle esse ita diligens in causis ecclesie sicut in proprijs. Sed prima ratio vtputa cardinali episcopo cessat qr minores reddit⁹ quos percipit sunt reddit⁹ ecclesie sue. plus em̃ reddit⁹ capelle et aliorũ bñficiorũ suorũ in decuplo. Ideo presumptio hoc casu presumptione tollitur. ?m no. Inn. de eo qui fur. or. susce. c. innotuit.

¶ De preben. Rubrica.

Conclusio. cccccxlix.

Nantius apostolicus habens potestatẽ a papa habilitandi teneñ. iniuste beneficia eclesiastica [a] obtinenda et eadem beneficia ad eadem seu beneficia ecclesiastica obtinẽda r eadem beneficia eisdem obtinentibus nouiter conferendi non habet potestatem conferendi vacantia per extrana. execrabilis. obstañ. reseruatione generali illius extrana. de preben. c. ij. lib. vj. cum simi.

a Bñficia ecclesiastica. Nota q bñficia ecclesiastica dicunt canonicat⁹ vel p̃bende. iij. q. iij. c. ex multis. Adde q bñficia ecclesiastica danda sunt clericis qb⁹ parentũ bona nõ suffragãtur. j. q. ij. clericos. r. c. seq. r illis q̃ i eccl'ia vigilãter seruiũt. j. q. ij. clericis. Et q̃ ex bonis paternis sustẽtari pñt: si bñficia eccl'ie pcipiũt sacrilegiũ commitũt. j. q. ij. clericos. r. c. se. et. c. si q̃s. qð hodie nõ seruat: r ma le dicit glos.

¶ De preben. Rubrica.

Conclusio. ccccccl.

In casu proxime dicto nõ potest talis dispensare in casu dicte extrauagan. qr ibi requiritur habilitatio ad ordines que non est concessa et tñ maior est: qr habilitatio fit propter collationẽ: ergo cessante collatione illa cessabit per communia iura. Item quia dispositio eadem ad ambo debet referri vniformiter. C. de im pu. r alijs sub. l. q̃uis.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. cccccclj.

Si procurator datus ad acceptandum possessionez r beneficiũ nanciscendum spoliat alium: dominus non tenetur quia non videtur mandasse. ff. de condi. indebi. si procurator. ff. si quis iudi. non ob. l. vna. §. si procurator. r ibi per omnes docto. plene: nisi q primo sciuerit spoliationem nomine suo factam nõ contradixerit vt extra vt lit. non contes. c. j. r not. per Inno. ibidem: r plenius per eũ de fideicom. c. q quibusdam. Nec sufficit verbo reuocare nisi de facto ipse dominus mandet procuratori q desistat. argumẽ. de eo qui mit. in posses. c. j. Sed dico q non tenetur mittere expeñ. suis vbi longe esset ne dolus procuratoris sibi obsit cõtra. l. si quis in suo. C. de inoffi. testamen. in fi. Nec per consequens durante hoc deberet contra eum seu pro eo processus petitorij impediri. argu. regula non debet. lib. sexto: nisi propter moram: vel culpam purgandum factũ procuratoris presumeretur ratificatio vel consensus in domino per predicta. ita dixi vt patet omnibus.

¶ De testibus. Rubrica.

Conclusio.cccccli.

In causa prophana post conclusionem occasione publicandarum attestationum non est conclusio reuocanda: nec post conclusionem terminus assignandus ad dicendum cōtra attestationes sed tunc prout potest fieri earum copia det. Ratio primi: qr articulus ante cōclusionē debuit peti. Ratio secūdi: qr licet nō renuntiato post conclusionem possit pars dare iure allegationes: conclusio tamen in facto allegationib⁹ viam precludit: quia illa debent fieri ante sentētiam ꝛ lz auditor retinuerit sibi potestatē cōclusionē reuocādi hoc solū cōcernit eius arbitriū et forte intelligitur si videlicet ad boni viri arbitrium iuxta cause naturam fuerit reuocanda. Uerūtamen si copia attestationum data equitas dictaret illa talia esse propter que deberet conclusio reuocari bene faceret reuocando. premissa dixi: et dominis omnibus concorditer placuerūt ꝛ domino Corsieñ.

¶ Ut lite pendente. Rubrica.

Conclusio.cccccliij.

Conclusio quod licet petēs reuocari atteptata a preiudiciū appellationis vel litis non teneatur de iure vel interesse suo docere etiam colorate et in hoc differt iste articulus in possessorio beneficiali principaliter attemptato: tamen vbi cōstaret de non iure peteñ. attemptata huiusmodi reuocari debēt compelli: ꝛ in hoc cōuenit dictus articulus cum dicto beneficiali possessorio et etiam in his duabus conclusionibus oēs pariter cōcordarūt nemine discrepāte: vna etiā cū dño archiepo Corsieñ.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccccliiij.

Si facta alienatione [a] rei imobilis ecclesiastice partes aduersus huiusmodi alienationem certam concordiam faciant et post huiusmodi concordiam illa pars in quam facta est alienatio impetret ex certa scientia pape confirmationem alienationis predicte non facta mentione de dicta concordia et alia pars nihilominus impugnet dictam concordiam ex causa confirmationñ. predicte non potest ratione dicte concordie per eum impugnate dictam papalem confirmationem surreptitiam allegare: quia eam impugnando dicit eam non valuisse et per consequēs de ea non fieri mentionem: et dicendo gratiam propter eius taciturnitatem esse surreptitiam dicit eam valuisse et eam allegās contra: non est audiendus. C. de fur. l. j.

[a] ¶ Facta alienatiōe; Casus in qbus prohibetur alienatio rei ecclesiastice posnit Bart. in auf. hoc ius porrectū. in vij. oppo. C. de sacrosā... eccle. ꝛ ibi ēt aliqd p scribētes ꝛ an ꝛ qñ cōsuetudo possit diminuere vel augere solēnitatē i alienatiōe rei ecclesie: vide p canonistas i c. cū cā. de re indi. ꝛ pserttim late per Feli. ibi.

¶ De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.cccccl v.

Conclusio quod petitione data per actorē super adiudicatiōe fiēda reo nullam petitione danti poterit vigore libelli actoris

fieri adiudicatio si non de iure actoris et de iure rei constet in actis per not. Inno.de offi.dele.c.cum contingat.de resti.spoli.ex conquestione.videtur text.de iudi.cum causa in fine.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccccl vj.

Conclusio fm dominum archiepiscopum Corsien. dominum Robertum et me q̄d si procurator limitatus ad causas deuolutas, et deuoluendas presente aduersario in curia impetret committi causam propter partium presentiam per cancellariam sine speciali mandato pape: et proceditur vsq̧ ad conclusionem inter istum procuratorem predictum ꝛ dictam partem aduersam in causa propheus sine alia commissione: processus totus est ipso iure nullus: tū quia ista causa nunq̄ fuit deuoluta nec habuit speciale mandatum dictam causam deuoluendi dictus procurator limitatus: item ꝙ adeo est nullus ꝙ nō pōt per ratihabitionem vel scientiam domini cōfirmari iuxta not. Inno.de rescriptis.ex parte decani. Ratio est quia etiam peccat ex defectu iurisditionis: quia cancellaria nō potest committere causas non deuolutas nisi ambe partes sint presentes sine speciali mandato pape: et ita commissio est ipso iure nulla: ergo non potest reconualescere de prescrip.auditis.cum similibus. Et per no. Jo.an.in regula ratū in questionibus ibi per eum disputatis.et per Innocen.de offi.dele.prudentiam.ꝛ maxime qꝛ consensus priuatorum in supplemento defectus circa iurisditionē nihil potest. per.l.priuatorum.C.de iurisdi.om.iudicum.licet teneat palatium: secus vbi de speciali mandato pape causa committeretur: quia tunc nō curaremus de persona impetrātis dūmodo reciperet per partes.ar.ff.de regu.iur.l.hoc iure.not.Spec.in Spe.ij.parte.tit.de appel.§.nūc breuiter.versi.q̄d si appellauit. Itē secus esset in actis habitis corā vero iudice per nō pcuratorē per.l.l3.ff.de iudi.et.ff.rē ra.hab.l.a iij.§.falsus. Sed dominus et alij dixerunt contra quo ad secundam partem dicte principalis conclusionis: quia dicit q̄d id quod facit cancellaria facit papa ꝛ ꝙ vicecancellarius est loco ministri: et ideo non insurgit nullitas ex defectu presentium partium sed surreptio.de rescriptis.super literis. Sed non valet motiuum. quia licet papa videatur facere ꝛc.hoc est verum vbi faciunt infra potestatem sui ministerij eis datam alias non. pone enim mitto famulum qui vt minister certa verba obligatoria pro me dicat dicit vltra q̄ sibi commisi ero obligatus: certe nō hoc irregulare est ꝙ id quod fit vltra fines mandati est nullum.de preben.c.fina. cum similibus.et ita non obstat.ff.de consti.pe.l.qui autem.§.finali.

¶De re iudicata. Et de resti.spolia. Rubrica.

Conclusio.cccccl vij.

Conclusio ꝙ si post suspensionem petitorij lata p spoliato sententia in possessorio spoliationem obtinet commissionem qua mandatur quod si pauper est quo ad fructus et expensas recipiat cautio, quā prestare pōt de soluend. fructibus ꝛ expensis et q̄d credatur suo iuramento super possessione restitut. et ille probauerit se pauperem nec possit dare fideiussores, sufficit iurata cautio: vt no p.c.vestras.de donatio.inter virum et vxorem.et.C.de episco.et cleri.aut.generaliter.not.de senten.excōmunicationis.ca.venerabilibus. et quo ad iuratoriam statur rigori commissionis que quo ad hoc gratiosa est: hoc enim potuit papa sicut ab initio tollere suspensionem in totum Item si creditur dicto suspendentis: non mirum si credi potuit papa mandante iuramento spoliationis quo ad effectum procedendi in petitorio: saluo quod per hoc executio minime differatur et quod per hoc manus executoris in aliquo non ligentur.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cccccl viij.

Conclusio q̄ si de mandato speciali pape committitur causa super ecclesia parochiali. necnō super iurib⁹ prouētibus redditibus ipsius parochialis ecclesie potest intentari vigore huiusmodi commissionis nedum causa bñficialis immo etiā causa prophana super pecuniis et decimis: maxime si agitur etiā super ecclesia vel si est in commissione verbum cōiunctim et diuisim: quia in commissionibus veniunt omnia que possunt comprehendi super verbis Innocē. de rescriptis, super literis, et quia largus est papa ad concedendum: nos non debemus esse stricti ad commissioñ. huiusmodi restringend. argu. dicti. c. super literis. in fine. Nec ob. fraus quo fieri potest per proximā rationem que tunc potissime cessat cū alterum de duobus proximis precedentibus interuenit vt dixi.

¶ De can. posses. et proprie. Rubrica.

Conclusio. ccccclix.

Conclusio quod si lata sententia in possessorio suspenso petitorio spoliato omissa condemnatione fructuum ⁊ expensarum per spoliatorem pretensum ab eo appellatum mandet papa auditori secundo quod suspensione non obstañ. procedat in vtroq; prestita cautione de soluendis fructibus et expensis in quibus dicitur condemnatus: potest statim procedi non prestita cautione: cum in eis nulla facta fuit condemnatio: nec est prius danda possessio cum per hoc appellationi renuntiare cogeretur: quod non est faciendum: igitur ⁊c. Egidius.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. ccccclx.

a Conclusio q̄ si de causa beneficiali[a] appellat̄ ⁊ tria tēpora de quib⁹ loquitur. c. statuimus. de elec. lib. vj. fuerūt lapsa videlicet mēsis a die iter arripiēdū ⁊ seqnēs tempus arbitrarium datum ad veniendū ad. xx. dies dictum tempus arbitrarium immediate sequens per quos est absens expectandus potest procedi postea quomodocunq; etiā post annū a tēpore appellationis interiecte ⁊ dictorum trium temporum iam lapsorum computādū et vltra vna parte adueniente cōtra aliam partem absentem per audientiam. Tum quia licet dicta tria tempora sint seruāda anteq̄ procedi potest tamen non dantur ad processus inchoatos. Tum quia licet sit circunductum edictum prime comparitionis bene sufficit citatio noua que secundum naturam cause deuolate habet fieri per audientiam. Tum quia talis citatio iuris non citat ad istum actum vel ad illum nec ad istam diem plus q̄ ad illam sed artat ad totam causam ⁊ artat ad procedendum in curia quādocūq; per audiētiam citationes emanebūt sine quibus de stilo palatij esset pcessus nullus ⁊ ita prouidere ⁊ cogitare debet

a ¶ Causa bñficiali. Cā bñficialis ē siue agatur de dignitate/siue de psona/vel officio/vel prebēda vel beneficio. arg. eorū que no tantur extra de rescrip. c. si gratiose. ⁊ c. si propter lib. vj.

quelibet pars per audientiam citare potuerit et debet vel in causa appellationis statim post tempora lapsa pcedere vel tenere procuratorem qui habeat audientiam contradictarum custodire. Simile not. in clemen. tanq̃ de elec. in glos. quid ergo in fine. Sed Robertus et Benedictus contrariũ primitus sentientes in contrarium allegabant vnum quod per Specu. not. ij. parte Specu. titu. de appellatio. §. nunc breuiter. ver§. hoc autem certum cum duobus sequenti. ⁊ per Comp. in. c. statuimus. de elec. libro sexto. alleg. videlicet quod pars perueniens non videtur seruasse tempus. xx. dierum ⁊c. nisi inter illud tempus saltim impetrauerit auditorem ⁊c. Sed nec illud est verum nec si verum esset ad propositum facit. Primo siquidem non est verum: quia. xx. dies dicte expectationis non computantur a tempore aduentus alterius partis preuenientis sed computantur a fine mensis dati ad iter arripiendũ: vt not. Hostien. et Archi. in dicto. c. statuimus. ⁊ Joan. and. post eos et subaudio et a tempore lapsus termini arbitrarij ad veniendum dati quia illa duo tempora hoc tempus tertium precedere de necessitate habent: nec mirum: quia aliter sequeretur quod si ex fortuna venti per mare veniret pars vna infra triduum a tempore appellationis interposite cum tamen tempus itineris arripiendi et tempus arbitrarium veniendi forte facerent quinq̃ menses quod statim infra. xxiij. dies a tempore interposite appellationis contra absentẽ non culpabilem procederetur sic quod possit fieri diffinitiua contra indefensum reuera non contumacem quod esset iniquum. Sed dices saltim a tempore aduentus post tempora ⁊c. nihil valeret et si venisset ante tempora. Item esset iniquum et contra mentem Hostien. et Archi. et docto. et dicte decre. quod sine causa compelleretur pars volens procedere venire statim post tempus arbitrarium pro huiusmodi expectatione facienda. Quid enim si videns illa tempora necessaria expectanda habens per illos. xx. dies extra curiam aliquid expedire vult esse extra curiam ad faciendum sua negotia per illos. xx. dies quid parti oberit. certe nihil. quid enim in curia facerent? certe nihil. frustra igitur fieret. ff. ad velleia. l. aliquando. cum concor. Sed quereres qualiter ergo intelliguntur verba litere que dicit sed si pars altera non venerit per viginti dies post aduentum alterius expectata in electionis negotio non obstante cuiuscunq̃ absentis contumacia sicut de iure fiunt procedetur? Certe ego dico quod text. supponit quod pars aliqua statim post duo tempora prima venerit: quia verbum aliqui est partitiuũ: not. C. de summa trinitate. l. j. super verbo quos. et qui de vno negat de alio videtur cõcedere. de presump. nonne. ff. de iudi. l. cum pretor. C. de procurato. l. maritus. Ideo oportet text. intelligere in casu in quo suus mensis sed potius tempus arbitrarij cũ vnius partis precurrentis aduentu concurrit et vbi non precurrerit quod intelligãtur isti viginti dies currere a tempore lapsus temporis arbitrarij supradicti secundũ Hostieñ. et Archidia. et iudicium recte rationis vt prefertur. et miror de Comp. et Spe. quod fatetur Specu. quod solam expectatiuam requirit constitutio non ergo requirit aliquem processum vel aliquam impetrationem fieri interim. Secundo dico quod etiam si dictum precedens esset verum non faceret ad propositũ quia non querimus de modo tempora obseruãdi ad quem modum dictũ Comp. et Specula. se refert solum et dumtaxat: sed querimus modo solum de tempore quo post tempora iam seruata poterit in causa taliter deuoluta inchoari processus cui inchoationi non reperitur per aliquam constitutionem positiuam aliquod tempus saltem anni vel biennij esse prefixum. Dicit enim dicta constitutio procedetur: sed non dicit quo tempore sit necessarium simpliciter huiusmodi inchoari processum.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. cccccxi.

Conclusio

Conclusio q si. P. qui ex persona Jo. ex causa pmutatiois cu eo & cu alio bnficio inite vel alio quouismodo ius habere in certo canonicatu pretedit ad probandu ius Joa. post conclusione facta in causa & omnibus terminis palatij aliis rite seruatis producat litera apostolica per qua mandat in forma dignum arbitramur victo Jo. puideri de hmoi canonicatu tanq de vacante per promotione canonici dictu canonicatu obtinentis ad quanda ecclesiam cathedrale & opponatur per aduersarium ipsius. P. ipsi Petro. Primo q ipse Joan. qui asseruit in gratia a papa ex causa dicte permutationis aut alia sibi facta se esse doctore & familiare vnius cardinalis in his duobus falsum se asseruit. Item q idem Joan. in eadem gratia non fecit mentione de quadam capella certe ecclesie: quam tame capella obtinebat. Item q Jo. in impetratione prima eiusde canonicatus non fecit mentione q. C. esset familiaris illius eiusde cardinalis cuius erat familiaris. Idem Jo. sed est verum q idem dns cardinalis gratia ipsius Jo. procurauit. Item q ipse Jo. fuit tempore dicte permutationis excomunicat9: quia mutuu per eum receptu monitus ipse consentiete de soluendo in certo termino non soluit &c. et alioquin lata excomunicatione in eum & lapso termino fuit denuntiatus. Hec denuntiatio non facit ad effectum pereptorie licet sufficeret ad effectu dilatorie. Fa. not. Jo. and. de excep. pia. & de senten. excoica. cum desideres. in nouella. et ita hic non obest nec hic ex presumptionibus iudicamus in materia obiectiua: qd intellige nisi talis fuisset eo vocato iudicialiter seruatis seruandis declaratus seu denuntiatus: quia talis sentetia contra eu pro iure haberetur. ff. de sta. homi. l. ingenuu. & l. res iudicata. ff. de reg. iur. Primi duo: & vltimi dictorum obiectoru sunt repellendi. De primo & secudo est clarum: quia deducut negatiuam non coartata. C. de proba. l. actor. De quarto est claru: quia constitutio facta est in fauore cardinalis. qui inter duos suos familiares de bnficio pcurauit & no potest pretendi deceptus. arg. C. de rescin. vendi. l. quisquis. De quinto est claru: tame qr non solutio sm Innoce. de accusa. super his in hoc casu esset necessaria ad probadu que tn est queda negatiua non determinata: & per conseques improbabilis vt s. facit. de elect. bone. cum ibi nota. per Innoce. Fateor tn q probatio doctoratus & familiaritatis narratoru in gratia Jo. non pertinet ad. P. quia pertinet ad Joa. sm Joan. an. de lit. cotesta. c. exceptionis. de reg. iur. infamibus. in questione ibidem per eum disputata. De tertio vero puto q materia est bona. de preben. si motu. libro. vj. & q si forma est bona nec apparet ex processu cause qd aduersar ius. P. potuerit preuidere hanc exceptione a natura sibi competere: et hoc iurare voluerit quod terminum lapsum in conclusione nonobstante audiri debebit: quia de nouo &c. ff. de interroga. actio. l. de etate. cum similibus. probant. c. j. in fi. & c. vt circa. in fine. de elect. libro. vj. & c. pastoralis. de exceptio. licet dominus Nico. & quidam cum eo videntur in nube velle pro parte contraria arguere dicen. stilum obstare in contrariu seruatu esse: tame quia obijciens ante omnia debuit preuidere qui & si aliqui obieck. sibi poterat copetere. Tum quia materia est odiosa. Tum quia in secunda instatia posset reparare & in tertia. Tum quia prima opinio obtinuit per dicta iura. Si vero iurari voluerit repelli debuit & reputari calumniosus: maxime quia super qualibet exceptione & in qualibet parte litis debet exigi huiusmodi iuramentu seu saltem potest. de iuramen. calum. c. ij. in fine. libro. vj. Et probant iura predicta: licet aliqui domini videntur primo velle contra qui postea se reduxerunt. Sed etiam dominus Nicolaus & domini alij se satis reduxerunt.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccccclxij.

a ¶In data. Nota q̃ data literarum attendit. vide per Joã. and. in fi.li. vj. super verbo data. Et vtrū debeat vna vel duabus lineis terminari: vel qualiter. nota p Archid. xxv. q̃. ij. in sum. Et vide ibi pulchra circa literas papales.

a Conclusio q̃ si possessor secūdus in data^a contra actorē primū in data cū ad eandē collationē expectarēt ꝛ ambo idē bñficiū post vtriusq̃ purificationē infra tēpus debitū acceptassent ꝛ sibi ambo fecissent de eo per suos executores ꝓuideri det certā materiā obiectiuā principaliter ad vnū effectū vcz surreptionis gratie ipsi⁹ actoris primi in data ꝛ gñaliter ad omnē aliū effectū qui sibi prodesse potest ꝛ alteri parti obesse. ꝛ reperitur q̃ ad effectū surreptionis prodesse non potest: licet tamen reperiatur quo ad effectum renūtiationis seu priuationis seu cōsumptionis cause eiusdē actoris alias probata materia ipsa facere posset: tamē propter hoc admitti non debet: quia materia obiectiua nō specificata ad probandū admittenda nō est ẽm omnes. de procu. c. tue. de elec. vt circa. c. j. §. qui. c. procurator. c. cōstitutiones. de testi. presentiū. ꝛ. c. pia. de sentē. excōmu. libro. vj. de accusa. libellorū. ff. de iniur. l. pretor. in princip. Modo dictus articulus seu materia datus ad oēm finem ꝛc. quo ad hoc est generalis ꝛ sine specificatione: ergo ꝛc. et fuit dictum domini Nico. et placuit valde omnibus.

¶De prebendis. Rubrica.
Conclusio. cccccl xiij.

b ¶Bñficiū incōpatibile Que bñficia sint incompatibilia: et non possint simul retineri: vide Archi. extra de testi. c. grauia. lib. vj.

b Conclusio q̃ cle. gratie. de rescriptis. ꝛ. c. de multa. de prebē. ꝛ decre. eum qui. de prebẽ. in. vj. non habent locū in eo qui recipit bñficiū incōpatibile ^b credens se habere ius in eo ꝛ non habēs: et q̃ hoc casu presumitur ignorātia nisi sciētia probetur. ff. de proba. l. verius. ꝛ regula ignorātia. lib. vj. de preben. eū qui. qꝛ dicit sciēter ꝛ ꝓbat regula sine culpa. Item qꝛ. c. de multa. non habet locum in canonica assecutione probat. c. eū qui. quia alias superflueret. Et. c. eū qui. nō habet locū nisi in sciēte vt probat ibi in principio. ꝛ. c. gratie. habet locū in tacita renūtiatione quā qs ignorās nō presumitur facere velle. ff. de iurisditio. om. iudi. l. si per errorem. cum similibus. Egidius.

¶De prebendis. Rubrica.
Conclusio. cccccl xiiij.

Conclusio q̃ gratia facta de certo bñficio per modū mandati de prouidēdo si habilis reperiret ꝛc. ꝛ possessio secuta ac cōmunis reputatio ꝛc. nō probat sufficiēter titulū in bñficio maxime aduersario opponēte ꝛ negāte ꝛ alẽs de iure suo docente: quia titulus habilis ad acquirendum in futurū non causat ius in re. ff. de acquiren. posses. l. si ex stipulatione. cum similibus. nec ꝓbat hoc esse ꝛc. C. de proba. l. neq̃ natales. maxime quia plena probatio aduersarij per minus plenam istius non eludetur. C. de edict. adri. tollen. l. iij. ꝛ de testi. l. volumus. et per not. Cyn. C. si certum peta. l. in bone fidei. in questione fina. Tamē aliqui dñi dixerunt q̃ si talis talem aduersariū nō haberet forte etiam ad adiudicationē sibi proficeret talis presumptio. per not. glos. ff. de re. ven. l. quedam.

¶De procuratoribus. Rubrica.

Coclusio.cccccl xv.

a Conclusio si procurator habēs potestatē plures substituendi τ substitutionē reuocādi: prime substituit Bernardū protestādo φ cōparendo postea nō reuocet nisi dicat expresse: τ postea sine protestatione substituit Albertū Bernardus videtur reuocatus. extra de procur. c. nō iniuste. cū cōcor. ibi alle. dūmodo in eadē causa secus no. Archid. de procura. licet. li. vj. τ Jo. an. in dicto. c. iniuste probat l. cū semel. ff. de tutelis. Nec obstat dicta protestatio p procuratorē in prima substitutione facta: q: nō rescribatur nisi ad modū reuocādi tacite per personalem cōparitionem vt de se patet de quo extra de procura. si quem. cum cōcor. Modo alia est tacita reuocatio videlicet p nouam persone alterius deputationez. Preterea alia hic ꝙ ibi: quia cōparatio non fit nisi ad certos actus τ habere potest executores ex mente vt in dicto. c. si quem. §. responso. Sed secunda substitutio fit ad totū τ caret illis executoribus. τ no. clariorē titubationē secundo substitutis. circa fidē vel diligentiā primi substituti probat clausula generalis que habet φ separatorū separata debet eē ratio. τ φ clausula apposita circa vnū specialiter non operatur ad aliud iura sunt communia.

¶ Si procurator. Nota quod licet extrauagans / φ procuratores duo sint dati insolidū ad negotia τ vnus potest exigere debitū ab alio / sine debitum fuit cōtractū ante mandatum eius factū sine post. Vide Feder. cōsi. xcix. τ cōsil. cxxv.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccccclxvi.

Conclusio φ si ego possessor et reus ab ordinario in hospitali habēte sub se parrochialem ecclesiam sibi vnitam institus contra apostolicū de ecclesia p executores prouisum excipio proponendo ecclesiā esse vnitam hospitali τ nō econtra. exceptio huiusmodi non videtur obiectus sed de iure hospitalis p cle. constitutionē de elec. τ debet admitti etiā si contrariū probauerit apostolicus per aliquos testes in curia: quia probatio probationē nō excludit. Nec obstat imo coadiuuat q: per cōpulsoriā habuit ponere quedā iura non probantia nisi narratiue vnionē quem ptendit quia p̄sumptionē saltim faciunt illa: τ quia alias forte in verificatione plen[illegible]ia producet. Et q: materia est probabilis per testes vt in. c. cū de beneficio. de preben. lib. vj. Nec obstat si apostolicus deducit possessionē contrariā annorū. xl. proxime precedentium. quia videbit in fine quis melius probabit. Nec obstat si quis producit collationē factā per papā de ecclesia: q: p̄sumptio probationem nō excludit. no. Jo. mo. de hereti. c. fina. li. vj. Egidius.

¶De ordi. cogni. Et de cau. pos. τ proprie. Rubrica.

Conclusio. ccccclxvij.

Conclusio φ si Jo. cōtra. P. possessorem ecclesie agit petitorio et possessorio super ecclesia possessa per Petrum τ eodem iudicio pendente. P. agit contra Jo. super spoli. domus pertinen. ad dictam ecclesiam τ suspendit petitorium per vtrāq; partē τ postmodū q: dicta suspēsione non ob. auditor procedit cum

Jo.in petitorio etiaз anteꝙ iudicium restitutorium intentatum per Petrum fuerit terminatum ipse Petrus appellat dandi sunt sibi apostoli duarum vel alterius earūdem aut vigore.c.freqnēs. de resti.spoli.lib.vj.Aut vigore.c.super spoliatione de ordi.cogni. Aut per.l.fundi.l.fundamenta.de except.ff.et principia materie accumulationum:sed nullo modo potest igitur ⁊c. Stabitur regule que habet ꝙ mutue petitiones simul tractentur nec se impediant que ponitur per Dy.in regula nullus pluribus. lib.vj. Et probatur de ordi.cogni.cum dilectus. Primo enim non potest se iuuare per.c.pastoralis.de cau.posses.ex aliqua dictarum duarū suspensionum. Primo siquidem ex suspensione petitorij Joan.super ecclesia attemptati se iuuare non potest: quia supponitur in facto ꝙ ipse Petrus sic suspendens possidet dictam ecclesiā. modo tamen priuilegium dicte suspensionis non detur nisi spoliato et in odium spoliantis.vt probat dictum.c.pastoralis.patet ꝙ possessor non suspendit petitorium rei quaз possidet. Preterea ex alio capite:qꝛ suspensio non fit in fauorem fiende restitutionis ⁊ possessorij intentati a suspendente petitorium rei quam possidet vt illud ante omnia expediatur vt probat dictū.c.pastoralis.modo talis non agit aliquo iudicio possessorio nisi super domo vt presupponitur:igitur ⁊c.Secundo non potest se iuuare ex suspēsione petitorij sui super domo intentati quantum ad ecclesiam: quia suspensio vnius petitorij in alio petitorio non suspenso totaliter diuerso nihil operatur:qꝛ in separatis debet esse separatus effectus.ff.de captiu.l.finali.et de condi. ⁊ demon.l. pater seuerinam.in fine.nec debet operari dispositio nisi circa proprium effectum cui adijcitur ⁊ secundum finem ad quem tendit.ar.dicti.c. cum dilectus.⁊ de testi.c.veniens.cuз similibus.modo petitio ecclesie ⁊ petitio domus sunt diuerse ex toto. Primo quia vna intentatur nomine proprio.no.Inno.de testi.spoli.in literis. Alia nomine ecclesie. No.Inno.de probatio.ex litteris. Secundo qꝛ vna tendit ad declarationem tituli in beneficio.Alia ad declarationē tituli in domo et hec recipiunt separationeз.Tertio quia vna est beneficialis ⁊ alia prophana:igitur ⁊c.Item dico secundo ꝙ non potest se iuuare per.c.frequens.Tum quia de hoc in dicta appellatione mentionem non fecit.Et ita obstat sibi Clemen. si appellanti.Tum quia ante appellationem de hoc non excipit ⁊ ita nō dicitur grauamen ante appellationem illatum cum illud priuilegium non competit nisi exceptione opposita vt probat.c.cum dilectus.allega.coniunctim cum.c.super spoliatione.alle.et ita nō valet quo ad hoc appellatio iudicialis de appel.vt debitus.et ca.cordi. Tum quia illa est exceptio dilatoria [a] que debet proponi anteꝙ lis pro contestata habeatur:et non fuit ita proposita: igitur ⁊c.Addunt quidam ꝙ de spolio rerum prophanarum contra agentem super titulo beneficij non potest excipi.per.fi.dicti.c.frequens.sed non omnes admittebant hoc.Item dico tertio ꝙ non potest se iuuare ex dicto capi.super spoliatiōe.alle.per eadem motiua.sicut dictum est de.c.frequens.maxime per tria prima.Item quia super spoliatione tunc solum locum haberet cū primo egisset Pe.suo possessorio super domo ⁊ vellet Joannes modo recon-

[a] Exceptio dilatoria. Nota ꝙ exceptionum alie sunt peremptorie et alie dilatorie:alie anormale et alie mixte. de quibus vide plene per Spec.ij.parte titu. de excep. §.j.

uenire super ecclesia. Sed in casu in quo primo egisset Joannes super ecclesia sicut fecit secus esset: quia reconuentio Petri licet in modum exceptionis pposita fuisset potuisset repellere seu differre conuentionem Joannis: tamen ipsa in modum reconuentionis proposita hoc non posset facere. et hoc probat directe dictum. c. cum dilectus. et probat ratio naturalis q facultas impediuntur cotrahenda rc. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris. l. patre furioso. Modo iam fundatum est iudicium cum lis est contestata vel habetur pro contestata. l. hoc amplius. ff. rem ra. habe. Item dico quarto q non potest seu iuuare. ex. l. fundi. et. l. fundum. alleg. nec ex materia cumulationis quia ille regule loquunt vbi ab eode cumulatio fieret. secus enim si a diuersis. vt le. et not. C. quando ciuiliter crimi. preiudi. vna. Et pcrest etia tolli per. l. si autem. ff. de exceptio. non prosequor. Secundo quia etiam si ab eodem fieret cumulatio non haberet locum hoc casu per. l. sed si ante. ff. de except. per quam apparet q si peto primo via ad fundu et idem si primo peto parte fundi et postea vellem accumulare petitionem fundi certe possum. Igitur sic in proposito. Tertio quia forte no habet locum nisi in vno iudicio ageretur possessorio in alio petitorio vt modo fit hoc casu. Quarto quia forte non habet locum regula cumulationis vbi vna actione agitur nomine proprio in alia nomine ecclesie sicut hoc casu per rationem. c. frequens. in fi. alle. Quinto quia exceptio hmoi preiudicu que reo competit est dilatoria vt dixi et debet poni ante lit. contest. igitur rc. Egidius.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio. cccccl xviij.

Conclusio q si Joannes qui ecclesiam sancti Martini a papa obtinuit vt vacan. per non promotione Borchardi possessoris iuxta. c. licet canon. de elec. lib. vj. qui Borchardus coram executore dato ipsi Joanni ad prouidendum sibi de dicta ecclesia si vocato illo Borchardo dictam ecclesia reperiret dicto modo vacare: vocatus et comparens confessus fuit non promotione antedictam traxit in causam Joannis qui ex eodem modo vacandi sumpta occasione ex dicta confessione Borchardi dictam ecclesiam obtinuit sibi conferri per ordinarium collatorem et se in possessionem induci a domino meo papa obtinuit per commissionem specialem domino auditori mandari quod si sibi constaret de confessione predicta dicti Borchardi prefigeret terminum ipsi Joanni infra quem probaret promotionem Borchardi: alioquin quod imponeret sibi silentiu: et probat dictus Joannes dictam confessionem per processum dicti executoris habentis testes et not. in quo narrabitur dicta confessio et per notarium productum in causa qui super hoc clare deponit: sufficit hec probatio ad dictu fine cu iste articulus qui non est nisi preparatorius super quo principaliter no agitur nec est pronuntiandu super eo non requirit pbationes ita artas. ff. ad exhi. l. iij. §. sciendum. et. §. ibide. et quod not. Inno. de verbo. sig. venies. de notario rc. tamen q magna fides adhibetur ei cui comittitur aliquod negotium extra iudiciu expediendum cu super illo negotio refert: vt not. Inno. de fide instru. c. j. in fi. penul. gl. et Comp. de elec. statuimus. colum. iiij. ver. item queritur. de quo per Joa. an. de proba. post cessione modo dictus executor in processu super hoc extra iudiciu per eu agitato hoc fatet et narrat et q sit iste pcessus actus extraiudicialis per not. Inno. de presump. c. fi. et glo. de offi. deleg. c. vno. in clemen. Item q notarius cum testibus qui dicit se omnibus cu testibus interfuisse in instrumeto processus probare videtur: q omnia simul et semel facta coram testibus et rogato notario esse dicuntur. Et ita non ob. not. Inno. in. c. quoniam contra falsam asser. vi. Egidius.

De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cccccl xix.

Conclusio q parti cui⁹ causa fuerat in recessu dñi nostri de auinióe ibidē cōmissa i auinione ꝛ q̄ obtinuit a.d.n. nihilominus eā hic cōmitti pro eo q asseruit acta esse hic ꝛ etiā registra papa per q̄ volebat se iuuare sufficit hic esse notariū cause cū suo prothocollo [a] qui vult facere registrū qd nondū fuit inceptū ꝛ q producat de dictis vnū sumptū gratie sue in qua se fundat. Ratio primi quia prothocollū censeret acta cū alia non sint potissime si redigant in modū actoris. Ratio secundi qꝛ hoc casu secundū dños plurale resoluit in singulare. Itē q registra etiā in plurali dicunt illa de quibus sumptū fuit illud ꝛ qꝛ talia notātia surreptionē debent magis per partē opponi q̄ a iudice suppleri. Item fuit obtentū q auditor cui est facta dicta cōmissio vocitatis vocandis ꝛc. pōt et debet simul mittere iudici deputato in auinione intimationē habentē vim inhibitionis cū citatione.

a Cū suo pthocollo. Qūo liceat notario seu tabellioni ampliare verba pthocolli seu abbreuiare cū ea redigit in publicū instrumentū. vide Spec. ti. de instrumen. edic. §. x. ver. item opponit cōtra rescriptum.

De testibus. Rubrica. Conclusio. cccclxx.

Conclusio q licet procurator in termino ad producendū oīa reuocatus nō sit in eadē instantia pro dño alias bonus testis de testi. c. ij. lib. vj. tū quo ad probandū pertinentiā collationis sup qua directe nō agit nec pronūtiandū existit ꝛ q̄ per consequens nō requirit probationes ita artas: sufficit cū dispositione clausula dicti procuratoris in testē per dñm producti probatio cōis opinionis ꝛ fame: maxime si pretensus collator habito ad eū recursu super exceptione apostolici prouisi illū recepit ꝛ admisit: qd intellige si aduersarius negantē hmōi collationis pertinentiā non habeat: alias secus. dñs Nico. aliqualiter dubitauit: sed satis consensit post.

De exceptionibus. Rubrica. Conclusio. cccclxxi.

Quod si. V. possessor in data [b] secundus contra Nico. in data primū ꝛ actorē vtroq3 docēte de iure suo obijcit de consumptione gratie sue in termino q post gratiā Nico. de anno dñi. M. ccclxx. de mēse Januarij añ. xxv. diē eiusdē mensis vacauit beneficiū aliud q̄ illud de quo agit qd nō vacauit nisi postea de anno. lxxv. Et q ipse Nico. dictum beneficiū acceptauit de anno dñi. M. ccclxx. xxv. die mensis Januarij post terminū attendens q si articuli predicti ad eandem anni reputationē referant inter vacationem ꝛ acceptationē fuit quasi ann⁹: declarat post terminū dictos articulos dicēs q primū articulū intelligit ꝛ declarat sm cōputationē ab incarnatiōe ꝛ scdm articulū sm cōputationē a natiuitate ꝛ producit instrumentum publicum probans dictā acceptationē per ipsum Nico. factam fuisse de anno ab incarnatione dñi. M. ccclxxv. die Januarij: dictum instrumentū coadiuuans reddit dictā materiam cum dictis suis declarationibus admissibilem: qꝛ nedum tollit odium et presumptam calumniam materie obiectiue predicte: immo secundū aliquos probari videt: immo secundū oēs probat saltem quo ad effectuz ad soluendū dictum. V. possessorem

b In data. Adde q data anterior literarum facit regulariter literas preferri exceptis trib⁹ casib⁹. Feli. late. in. c. capituluni. ij. col. ver. litere priores. de rescript. Et an et qñ attēdat tp̄s date est regula affirmatiua cuz sex nouis fallētijs: de qb⁹ p eūdē in. c. eā te. in antepenul. col. in versi. tp̄s date. e. titul.

ab impetitione dicti Nico. actoris.

¶De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.ccccclxxij.

Non obstāte conclusione supra precedēte si.U.cōtra.N. deducens in causa beneficiali primū obiectum surreptionis: secundo obiectū cōsumptionis: z de inductione primi obiectus dedit de vacatione C.ecclesie q̄ est sibi necessaria ad deductionem secūdi obiectus sufficit licet in deductione secundi obiectus dictā vacationē dispositiue non deducat: maxime si generaliter saltem se ad illam referat z post primam materiam dedit ad omnem modum ꝙ sic se referendo ad illam cum videtur repetere z ita satis aduersarius certificare z specificare.

¶De conces.preben. Rubrica.

Conclusio.cccccclxxiij.

Conclusio si expectans cū adiectione mensis probans gratiā processum acceptationē prouisionē collatiōis pertinentiā z vacationē: sufficiēter probat etiā si sua probatio vacationis ad mensem predictum vel tp̄s dicte acceptationis nō percutiat. Ratio primi: q: acceptatio presumit facta infra mensem.no.Inno.de conces.preben.c.j.li.vj.z Pau.in cle.cū ei quē. Ratio scdi q: prosequēdo litē acceptat.ar.de cōces.preben.c.vnico.in fi.in cle.z ita locus est.ʒ.proxi.dicto.

¶Ad idem. Rubrica. Conclusio.ccccclxxiiij.

Conclusio ꝙ dicta presumptio videlicet ꝙ acceptatio facta fuerit infra mensem habet locū si de tali acceptatione detur contra impetrantē per modū obiectus ad probandū consumptionem gratie sue ſm dn̄m Nico.ratio sua q: dictus mensis non currit a vacatione sed a tempore note publice vacationis in beneficijs. vt clemen.vna.de conces.preben.in fi.Caue: q: non dicit ꝙ nō currat impetrāti a tēpore quo sciuit beneficiū esse vacans: sed interpretat impetrantē nō prius scire currere ergo si sciret ante q: solū in incertis locus est coniecturis.ff. de verbo. obli.l.continuus.§.cū ita.Sed non ob.huic deductioni.s. nec solū infra dictum tēpus sed ante a tp̄e vacationis pōt acceptare: nisi ergo constet de publica notitia vacationis in ecclesia queri non debet an acceptauerit infra mēsem: quia primo debet constare de mense q̄ queri q̄d actum fuerit infra illū mensem: z de his q̄ non sunt z non apparent idem est iudiciū zc.ff.de contrahen.emp.l.cū igit ad efficaciā acceptationis mensis non sit necessarius sed ad tollendā hm̄oi efficaciā acceptationis nedū ex natura mensis immo eius lapsus necessarius: ergo non excipiens de acceptatione sed replicandū de mensis lapsu ante mensem z mensis existentiā probari habet secundū eū: q̄d subtile dictū z prima facie mihi placet licet quibusdā dn̄is non placet.

¶De procurato.z de verbo.signi. Rubrica. Conclusio.ccccclxxv.

Procurator deputatus ad causas motas z mouendas dumtaxat deuolutas intelligit deputatus ad causas que tp̄e quo mouebant erāt deuolute: q: determinatio adiecta certo determinabili cuius effectus refertur ad incertū tp̄s futurū importat tp̄s sūi z referri debet ad tp̄s sui determinabilis. probat cle.si de beneficio. de preben.z de verbo.signi.sicut.li.vi. cū ibi.no.super verbo cōmensales.per Jo.an.in nouella.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.ccccclxxvj.

Si impetraui causam cōmitti super beneficio cōtra Jo. possessorem cū potestatexcitādi ad partes ₇ execut⁹ fui citationē in ecclesia de qua agit in personā. p. se dicentis procuratorē dicti Jo. ₇ noie procuratorio petētis ₇ recipiētis copiā dicte citatiōis de quo cōstet in actis ꝙ erat cōstitutus ꝑ dictū Jo. procuratorē ad causas motas ₇ mouēdas dūtaxat tñ deuolutas etiā sup beneficio de quo agit valet executio. rō: qꝛ ꝓcurator erat legitim⁹ ad causam istā per cōclusionē supra positā. Nā cōmissio facta de speciali mandato pape cū potestate citādi deuoluit causam tractandā ad curiā lꝫ citatio effectū nō operet. Mō cle. causamqꝫ. de elec. dicit ꝙ sufficit facere intimationē in personā ꝓcuratoris legitimi. Iste vero fuit legitim⁹ ₇ on⁹ assumpsit vt prefert. lꝫ sec⁹ ſm dñm N. si nō cōstaret ꝙ onus assumpsisset. p. c. lꝫ. de procur. li. vj. in quo multi decipiunt ſm eū: ₇ ita nō sufficeret hoc casu producere procuratoriū nisi probaret assumptio oneris.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cccccxxvij.

Etiam si executio proxime dicta fuisset facta solū in personas possidentiū pro dicto Jo. dictū beneficiū ₇ in beneficio ipsorꝫ in ecclesia parrochiali curā aīarum habēt: ₇ dicte persone literis citatorijs citantes spoliassent ₇ eū vulnerassent sufficeret licet nō sit facta in personā propriā vel procuratoris nec in ecclesia cathedrali. Tum qꝛ fecisse videt citādus seu alius pro eo quo minus aliter citari potuisset. Tum qꝛ nō est verisimile ꝙ illa fecissent nisi aliqͦd mandatū habuissent vel alias aliqͩd de volūtate dicti Jo. sciuissent. Tū qꝛ imputat Joā. qꝛ nō cōtradixit nec mādauit postea. vt li. nō cōtest. c. j. Tū qꝛ verisimile est ꝙ dicti spoliā. notificarūt ipsi Jo. i cui⁹ fauorē hoc fecerūt. Et ita semp est loc⁹ dicte cle. cāmqꝫ.

¶De resti. spo. Rubrica. Conclusio. cccccxxviij.

Spoliatus [a] ad colorandū titulū producēs prouisionē pretensi subexecutoris sine gratia ₇ processu ac sniam diffinitiuā adiudicatoriā pro eo cōtra aliū in palatio latā ₇ executoriā sup eo emanatā sufficiēter titulū colorare videt: qꝛ nō est verisimile ad obtinendū in palatio pro se sniam adiudicatoriā cōtra quēcunqꝫ nisi docuisset de iure suo: qꝛ palatiū nō solet adiudicare ex sola cōfessione aduersarij propter no. gl. in c. eū q̄. de eo q̄ mit. in pos. li. vj. lꝫ quo ad petitoriū nō sufficeret hec probatio: qꝛ nō exēplis ₇c. C. de sen. l. nemo.

a ¶Spoliatus. Nataqꝫ spoliari dicit[illegible] q̄ priuat ꝑ sniam extra d̄ pac. c. cū clerici. Et nota per host. de restitu. spoli. c. cōqueren te. et an spoliatus ꝑ iudicē sit restituēdus: vide Goffr. de resti. spo. in sum. § gñaliter. ₇ seque.

¶De verbo. signi. Rubrica.

Conclusio. cccccxxix.

Sagens super vicaria certa certe ecclesie: in primo articulo describit quatuor vicarias ₇ in omnib⁹ sequentibus articulis dterminat se ad vnā earundē nō describēs eā alias ꝙ dicēdo dicta vicaria ₇c. intelligit semper censetur per hec ver=

bs dicta vicaria ꝛc. ⁊ de vicaria de qua agit̃ ⁊ nõ de alia q: de alia nõ agit̃. ⁊ sermones sunt inq̃rendi iuxta materiã. ff. loca. ⁊ conduc. l. si vno anno: ⁊ maxime nisi articuli sint de iure partis: lꝫ idẽ satis crederẽ in materia obiectiua per predicta.

¶De his qui vi. Et de iureiuran. Rubrica.

Conclusio. cccccl xxx.

Iuramentum de quo loq̃t̃. l. C. si qñ. C. vnde vi. ⁊ c. super eo. extra q: metus causa non concernit probationem violentie vel doli sed supponit eã probatam ⁊ ea probata cõcernit damni estimationẽ ⁊ nihilominus in causa beneficiali nõ probaret literarũ probantium titulũ amissionẽ ad effectũ adiudicationis faciẽde violentiam passo: lꝫ aliqui dicerẽt ꝙ quo ad effectũ absolutionis ab impetitione secus esset. Primũ em̃ vcꝫ adiudicatio rõne preiudicij aduersarij qḋ operat̃ cõfessio nõ fieret. no. glo. c. eũ q. de eo qui mit. in pos. lib. vj. Scḋm vero tẽdit ad preiudiciũ spoliãtis vel dolosi in quo fundant se dicta iura.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. cccccl xxxj.

Licet velit Cle. causamq;. ꝓcurari nõ posse fieri intimationẽ nisi sit specialiter deputatus ad causam. tñ nõ procurator appellationem interpositã per dñm bene põt aduersario intimare. ꝓbat gl. antepenul. dicte Cle. causamq;. Nec ob. alia glo. super verbo specialiter. q̃ incipit approbat opi. ad fi. eiusdẽ glo. q: intelligẽda est de appellationis intimatione interposite nõ per dñm principalẽ sed per procuratorẽ: q: alias cõtradiceret fini Cle. ⁊ antepenul. glo. in fine.

¶De appellationibus Et de procura. Rubrica.

Conclusio. cccccl xxxij.

a Licet in causa beneficiali[a] per appellationẽ de partib⁹ ad curiã legitime deuoluta processus necessarius ꝑ partes principales sine collusione legitime ⁊ iudicialiter agitatus obsit absentib⁹ quoꝝ interest. Secus tñ si partes principales iudicialiter processum nõ fecerint qḋ appareat etiã si eis petẽtib⁹ ⁊ cõsentientib⁹ auditor cũ interpositione decreti mãdauerit ⁊ fecerit fieri registrũ sine magna parte processus sup quibusdã copijs seu ex eis. sic no. Inn. vt lit. nõ cõte. c. j. de hoc ꝙ procurator nõ necessario sed volũtarie agit q: nõ noceret dño. facit. ff. de pet. here. l. q̃ repudiãtis. §. fi. cũ cõcor. ff. de enict. l. si ideo. C. de peri. ⁊ cõmo. rei vendi. l. j.

a ¶In causa beneficiali. Nota ꝙ cũ tex. dicat causa beneficialis extra. de cleri. nõ resi. c. cõquerẽte. indistincte est intelligẽdũ ar. extra de prebẽ. c. maiorib⁹. Adde ꝙ est intelligendũ de beneficio spũali. Secus si eccl'ia dedisset alicui clerico vel laico aliq̃d bñficiuꝫ tãq̃ bñmerito ad sustẽtationẽ. xvj. q. j. possessiones. et q. vj. illud. Et tale beneficium nõ requirit residentiam.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cccccl xxxiij.

Licet vsus palatij apostolici habeant commis. auditoris sine speciali mandato impetratas ꝑ nõ procuratorẽ valere: hoc intelligit̃ si ꝑ illũ noĩe cui⁹ fuerũt impetrate postea approbate fuerũt tacite vel expresse puta q: eaꝝ vigore illi

poſtmodū proceſſerint per.l.licet.ff.de iudi.alleg.no.de reſcrip. c.nonnulli. Ratio q: talis iudicis confeſſio facta abſenti nō valet quouſqȝ ipſe ſciuerit ⁊ acceptauerit per Innocen.in.c. quia cunctis.de conceſ.preben.

¶ De reſcriptis. Rubrica. Cōcluſio.ccccclxxxiiij.

Concluſio que ſequitur ex precedenti q ſi nomine meo neſciē per quē contra.B.fuit impetrata commiſſio. Primo ad auditorē.A.Secundo ad auditorem.C.⁊ ego primo approbem commiſſionem auditoris.C.et recuſem procedere et approbare commiſſionem A.eoipſo videlicet valet commiſſio facta auditore.C.⁊ non commiſſio facta auditore.A.non obſtan̄.q.B.primo proceſſerit coram auditore.A. ad multos actus: quia ex proceſſu ipſius nō fuit ratificata commiſſio nomine ipſius non impetrata ſed ex proceſſu mei facto corā auditore.C. validatur commiſſio facta ipſi auditori.C.per predicta.

¶ De reſcriptis. Rubrica.
Concluſio.ccccclxxxv.

In cauſa proxime cōcluſionis per vnū procuratorem meum vtraqȝ commiſſio fuiſſet impetrata nihilominus ſi dictus.B.approbauit ſecundam commiſſionem comparendo et petendo copiam libelli ⁊ producendo verbo aliqua iura nō poteſt poſtea reprobare per regulā quod ſemel placuit. Item q valet proceſſus corā ſecundo factus ſi de prima commiſſione alias tamen bona non excipitur: q: vtraqȝ dat iuriſditionem. Nota Inno.de reſcriptis.c.ceterum.et probat.l.j. C.de his qui ſpon.mu.publi.ſub.lib.x.

¶ De ſententia.excō. Rubrica:
Concluſio.ccccclxxxvj.

Si excōmunicatus [a] pro re iudicata puta q: non ſoluebat expenſas litis in qua fuerat condēnat⁹ non eſt abſoluendus niſi ſoluat expenſas executorie ⁊ etiā cōtumacie non parendo monitioni executionis: q: reuera iſte ſunt expenſe litis ⁊ ſequuntur ex ea ⁊ q: caſus eſt de ſen.excō. venerabilibus.§.ſecus.lib.vj.quo ad expen̄.cōtumacie ⁊ ſi cōtrariū fecerit auditor grauat ⁊ appellatio ab eo interiecta iuſtificat.

[a] Si excōicatus. An agit excōmunicatus poſſit petere opponendo exceptionē cōpēſatiōis ſ cōueniat ꝛ dic vt p glo: et doc.i.c. cū inter. de excep.vbi concluditur q ſi excōmunicatus poſſit cōſequi agēdo id qd vult cōpēſare: non admittit ad except. Sec⁹ ſi nō poſſet id conſequi agendo.

¶ De conſuetudine. Rubrica.
Concluſio.ccccclxxxvij.

Non ob.c.nulla.c.vlti.c.ne captande.et.c.deteſtanda. de conceſ.preben. pōt valere conſuetudo q cap. eligat ex ſua ordinaria poteſtate canonicos ⁊ hmōi canonici ſic electi ſm ordinē ſue receptionis acceptēt minores prebēdas vacan̄. ⁊ q.cap̄.prebendam acceptatam acceptati debeat aſſignare quia cōſonat iuri cōi vt de prebē. dilect⁹.j.⁊.ij.⁊.c.inter cetera.et.c.relatū.de cōceſ.preben.cū ſuper.

¶ De preben. Rubrica.
Cōcluſio.ccccclxxxviij.

SI duo fuerint sic recepti videlicet. A. primo et. B. secundo et vterq3 postea prebendā vacantē acceptauerit ⁊ capitulū prebendā hmōi sic acceptatā. A. primo assignare denegauerit ⁊ eā. B. secūdo recepto assignauerit valet assignatio facta ipsi. B. nec potest. A. cōtra ipsum. B. super dicta prebēdā agere sed agat si vult cōtra capitulū. c. dilectus. j. ⁊. ij. ⁊. c. cū super. alle. supra ꝓxi. vbi casus est in p posito fine sue vltime glo. ⁊. c. inter cetera. ⁊ ibi no. per Inno. Hostiē. Jo. and. et oēs breuiter doc. Itē dn̄s. S. fundabat se super dicto Inno. Host. Jo. an. in. c. de preben. dilectus. ij. super ver. recipi, ⁊ per Archi. si postq̄ super ver. ius addens ꝙ canonicat⁹ receptio prebendā afficit. de rescriptis. tibi qui. de prebē. eū qui. hi qui ⁊ si postq̄. ⁊. c. dilectus. alle. Sed ista magis faciūt cōtra eū qꝛ loquūtur de receptis solū autoritate apostolica. Sed. d. Gnil. cōtra qꝛ cōtra: qꝛ cōsuetudo optionis tm̄ ius dat canonico prebendā optandi qꝛ collatio alteri facta de eadē prebenda non valeret. alle. lecta ⁊ no. de consuetudine. c. cū in tua. lib. vj. ergo dicta consuetudo acceptandi idē operabitur cū acceptatio nō sit nisi quedam optio ꝑm no. Hostiē. et Jo. an. in. c. cū in multis. in fi. de rescrip. lib. vj. et respōdet ad. c. super. ⁊. c. dilectus. ꝙ ibi erat solū vinculū iuris cōmunis hic vltra. consuetudo hec nimis me mouet qꝛ aut dices ꝙ non potest valere talis cōsuetudo ⁊ tunc ob. que dicta sunt in cōclusione proxi. precedeñ. et etiā obstare videtur. c. cū in tua. alleg. Aut dices ꝙ valet consuetudo et tunc statim sequitur ꝙ prouisio facta contra talē consuetudinē cassa est ipso iure per regulā que contra ius. cū concor. vel saltem cassanda per. c. cum dilectus. de consue. ⁊. c. cumana. de electio. ⁊. c. cum ecclesia. de cau. pos. ⁊ proprie. Sed tollebat hoc responsum do. Nico. per hoc quia si sic ⁊c. tunc esset vera expectatio prebende vacature ꝙ in eisdē nisi in canonicis iam prouisis et prebendatis de quibus non presumitur ꝙ essent ita ardentes ad excogitandum in mortē viuentis sicut de nullo modo prouisis. Itém quia ꝑm aliquos ibi non est mutatio tituli sed redditnū et corporis prebende remanente eo. ti. prebēdali ꝑm alios si mutatio est vel fit in vim primi tituli vel fit autoritate iuris. Nec ob. de collatione canonicatus: qꝛ ille canonicatus est supernumerarius: nec prebendā afficit lz habeat aliquos effectus iuxta lecta ⁊ no. de consti. cum. M. tamen. d. F. ⁊. B. dubitarunt. Aliȷ̄ vero erant clari omnes.

¶ De consuetudine. Rubrica.

Conclusio. cccccl xxxix.

LIcet cōsuetudo de qua loquit̄. c. dilecto. de offi. archi. recipiat extensionem [a] prout. ibi le. ⁊ no. presertim per Inno. tamen secus de possessione recenti per alios veraciter ignorata et in paucis obseruata vt probat discursus glos. Inno. in. c. dilecto. presertim vbi non agitur de cōsuetudine. sed de prescriptione inducēdo ꝑm ibi no. Itē dixi possessionē recentē requirere colorationē tituli ꝓpter presumptionē fame male ꝓpter no. Inno. de in integ. resti. c. ij. glo. per monachū. ad finem.

[a] Recipiat extensionē. Extēsionis materiā vide p Bar. in l. si cōstante. in. vij. q. ff. solu. matri. et in aut. quas actiones. C. de sacrosan. ec. in qb⁹ locis vide etiā p alios scribentes.

De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.cccccxc.

Si procurator habens potestatē vnū et plures substituendi et reuocandi reassumendi et rursus substituēdi: substituit primo Albertum. Secundo Bernardū sine protestatiōe. Tertio comparens in causa cū protestatione [a] q nō intēdebat substitutos suos reuocare et appellauit et termino sibi statim statuto ad dandum apostolos statim Goffridum sine protestatione substituit: per Goffridi substitutionem nō videt Alber. vel Bern. reuocatus: q2 que3 incontinenti fiunt inesse videntur. ff. si cer. pe. l. lecta. §. dicebaz. Modo precedebat immediate protestatio de nō reuocando: ergo 7c. Item q2 ex proxime precedenti voluntate colligitur voluntas in sequeñ. de presum. ex studijs. maxime q2 non facile presumeretur q vno eodem momento fuisset contra voluntatem videlicet non reuocandi 7 reuocandi licet si primo cum dicta protestatione videlicet non reuocandi appellasset 7 tūc de iudicio recessisset 7 post hec reuersus ex internallo ad iudiciu3 Goffridum sine protestatione substituisset: forsan contrariu3 diceret p eo q iterum volūtas esset mutata seu esse posset sm aliquos: s3 q in alio qroximo casu ita subito mutata fuisset nullus diceret.

[a] Cū protestatione. Nota q ptestatio nihil aliud ē q3 animi agentis expressio. extra de regula. c. cōsulti. ff. vti possi. l. si duo. 7 multa notāda 7 singularia d ptestatione vide p Bal. i suis singula. in ver. ptestatio.

¶ De presumptio. Rubrica.

Conclusio.ccccccxcj.

Retento themate conclusionis proxime precedentis per dictā protestationem nedū declaratur voluntas volendi reuocare Albertum primo substitutum: imo etiam declaratur voluntas de tempore substitutiōis 7 Bernardi q tūc per eam noluerit dictum Albertū primum reuocare: quia ex conclusione proxima precedenti colligitur q ex dicta protestatione colligitur q nedum per comparitionē immo persone tertie substitutionem nō intendebat reuocare nec primā substitutionem nec secundam. Modo ista sequens voluntas etiam presumitur fuisse in precedentibus actibus maxime cū alias frustra fieret protestatio: q2 nō ponūtur alij substituti nisi dicti duo Albe. 7 Ber. sicut enim ex precedētib9 volūtas trahitur ad sequētia. de presump. ex studijs. ita trahitur ex sequeñ. ad lōge precedētia vt patet. l. iij, materia criminali. C. ad. l. iul. de adul. l. si q adulterij. cū quatuor cōcor. ibi alle. in glo. Nec mirū q2 tota ista materia procedit ex presumptione 7 coniecturatione voluntatis. vt de procura. c. si quē. lib. vj. 7 per cōsequēs facile per presumptionē vel cōiecturā contrariā tolli pōt: vt no. Inno. de eo qui fur. or. rece. c. innotuit. in fi. Et si alij ponerētur substituti ad quos protestatio referretur deberet allegari per partē 7 al's presumeretur fraus: et facit q2 presumitur in secūda substitutione dicta protestatio fuisse omissa cū hodie p̄sertim p notarios audi. in in cur. semp cōsueuerit poni 7 p hoc saluat vn9 magnus pcessus 7 sumptuosus 7c.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.ccccccxcij.

SI procurator abbatis deputatus ad agendum contra epm volēs validare processum obtinuit etiā cōmissionem specialem contra capitulum et illud citari fecerit et suspendi pro contumacia videlicet suspensio iuris: qꝛ eam p primam commissionem etiā contra capitulū extēdebat fm quosdā per c. edoceri. de rescrip. ꝛ si nō per primam tamen per secundam. Item licet capitulū prelato defendente nō teneatꝛ venire ad causam sed sufficit ꝙ prestet consensum in causa ardua prelato agente per. c. edoceri. Et ibi no. per Inno. tamē qꝛ pro multis causis potest dirigi actio cōtra capitulum que possunt sub commissionis generalitate comprehendi ꝛ qꝛ commissio secunda expresse dirigitꝛ cōtra capitulum et qꝛ capitulum expresse vocabatur negari non potest quin capitulum debuerit comparere causaꝫ allegaturā. saltē quare ad proseqnēdū cōpelli nō deberet per. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. ꝛ l. ex quacunqꝫ. ff. si quis in iusvo. non ie. Nec ob. ꝙ impetrans erat simpliciter contra epm constitutus: qꝛ probat. c. edoceri. allega. ꝙ per hoc videatur satis cōtra. c. cōstitutus. immo p premissa satis domini cōcordabant ꝙ dicta suspensio erat iusta: sed saltim negari non potest ꝙ fuerit aliqua: qꝛ lata a iudice ꝯtra partē iniuste tenet no. i. c. sacro. ꝛ. c. romana. de sen. ex.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio. cccccxcii.

VNum modicum impedimentum restituit terminū decem dierum datum per iudicē a quo fertur diffinitiua a qua appellatur ad appellationem prosequendam ad dictum terminum ipso iure: vtputa qꝛ vna hora congrua quesiuit dominum pontium qui signat commissiones et non potuit reperire congruo loco ꝛc. Rō est: qꝛ ita est in termino dato a iure. not. Inno. de app. ex ratione. Igitur idē est in termino dato ab homine: qꝛ ista equiparantur. Preterea qꝛ nō datur hoc tempus ad complendum sed datur ad aliquā diligētiam faciend. modo per hoc probatur diligentia.

¶De cau. pos. ꝛ proprie. Rubrica. Conclusio. cccccxciii.

LIcet possessio ꝛ cōmunis reputatio actoris mei mihi regulariter sufficiant quia super iur. actoris principaliter non est pronuntiandum. Fa. no. Cy. post Pe. C. que sit lon. consue. l. ii. in. iiii. articulo versus finem secunde questionis illius articuli quarti p Inno. de verb. sig. veniēs. de notorio. ꝛ fa. not. in. c. i. de reg. iu. li. vi. in fi. vlti. glo. ꝛ. l. sine possidetis. C. de proba. de sen. ex. c. si iudex. lib. vi. cum i. no. per. Io. mo. tamen illud intelligitur de possessione aliquādiu continuata: secus vero de minus recenti: quia illa sine titulo minus euidenti nō potuit causare ita cito talē cōmunē reputationē q̄ deberet sufficere isto casu possessori. hinc est ꝙ lꝫ primo casu possessor dignitatis agēs cōtra creditores non haberet docere de titulo si sibi negaretꝛ: secus tñ in casu scdo. no. Inn. de cō. prebē. c. qꝛ cunctis. in gl. cū plures. ver. si vero cōtra alios agatꝛ ꝛ ꝙ coadiuuant: no. p Inn. de resti. spo. c. in literis. in gl. magna post prin. prime col. ꝛ ꝙ me. cau. c. ii. §. p monachos. in fi. Fa. no. p Inn. de eo qui fur. or. re. c. innotuit. et de presump. illud.

¶De proba. De testi. Rubrica. Conclusio. cccccxcv.

VBi ius actoris de necessitate ꝛ vere pbandū nō pōt descendere nisi ex vno titulo puta qꝛ p literas apostolicas in forma cōi puisum ꝛ in possessionē induct⁹ nō sufficit ꝙ testes dicāt ꝙ lr̄as viderūt ꝛ pcessus ꝛ viderūt earū vigore dari possessionē nisi de puisione effect⁹ lr̄arū ꝛ purificatiōis earū ipsi deponāt: qꝛ aliter nō pñt reddere bonā cām.

De probationibus. Rubrica. Conclusio. cccccxcvi.

SI.A. cōtra.B.hz prob are.C.fuisse capellanū pape.z pducat grām per.B.impetratam de beneficio vt vacañ.per obitum.C.in quibus narratur.C.fuisse capellanum pape.Ipse.A.probat per hoc sufficienter capellaniam quia talis narratio cōfessionem inducit per not.Io.an.in nouella.c.cum impositionib⁹.de iureiuran.li.vj.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.cccccxcvij.

NOn est locus.c.de mulcta.de preben.nisi secunda assecutio sit pacifica nedum de facto: sed de iure:puta quia non litigiosa:et quo ad hoc approbata est glo.Archi.et Ioan.and.posita in.c.cōmissa.de elec.li.vj.allegatur.c.dudum.de preben.in fi.lib.vj.et reprobatur glo.Inno.in.c.constitutis.de ap.quod intelligitur verū dūmodo in limitibus legitime possessionis moueatur sibi lis per no.per glo.in dicto.c.cōmissa.

¶De prebendis. Rubrica.
Conclusio.cccccxcviij.

VErba ista sublata difficultate quacūq; posita in.c.si beneficia.de preben. li.vj.intelliguntur de difficultate facti non de difficultate iuris.z que probabilem causam haberet per no.Inno.de preben.pro illorū ar.ff.de peti.here.l.illud.adeo q̄ si cām pbabilē habuit litigādi etiā si p tres instantias forte litigaret locus esset recursui secundum aliquos dominos.

¶De re iudicata. Rubrica. Conclusio.cccccxcix.

SI vigore commissionis impetrate per appellatum post appellationē propter non prosecutionem id desertam appellans et appellatus processerunt vsq; ad cōclusionem et tūc auditor instante appellato pronuntiat appellationē desertā nō debet cōdēnari appellās in expēsis factis ex pcessu habito vigore dicte cōmissionis sup negotio principali:q2 p factū appellati iste facte fuerūt:secus si appellās commissionē impetrasset.Et ita cōsului domino Nico.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio.cccccc.

a SI delegatus apostolicus[a] ad instantiā vni⁹ partis altera absente non per contumaciam in loco in quo non procedere debebat causam remisit ad curiā beneficialem z tanq; remissa cōmissa fuerit auditori pcuratori legitim⁹ alteri⁹ partis in remissione absentis.ad alteri⁹ ptis instantiā citat⁹ z nihil obijciēs valet pcessus lz de premissis ex quib⁹ remiss.nullitas videt insurgere dicta cōmissio nō facit mentionē q2 talis taciturnitas nō nullitatē sed surreptionē inducit de rescrip.sup lris.et debuit pars excipere zc.sed nō fuit ponderatum q̄ sine spāli mandato pape:vicecancellarius tales causas non deuolutas cōmittere non potest.

¶De concess.preben. Rubrica, Conclusio.ccccccj.

a ¶Delegatus apostolicus. Nota q̄d delegat⁹ dicitur iudex extraordinarius.C.de dila.l.j.z est honorādus sicut ille q̄ delegauit . lxxxiij. distin. preci pim⁹ . Sed nō creditur ei nisi ostendat literas delegatiōis a xcvij.distin. Nobilissim⁹.z de hac materia delegatorum satis pfunda vide extra d̄ offi.de le.per totū. et lib.vj. cū ibi notatis per omnes.

IN causa mea Rotomageñ. supposito q̃ dñs noster in gratijs cõib⁹ ordinauit q̃ hñs vnicũ bñficiũ .xl. libra. ſm cõem valorẽ vel taxã decime in forma pauperũ impetrate valeñ si Jo. hñs bñficiũ cum cura taxatũ ad .x. impetrauit in forma pauperũ faciẽs de dicto bñficio mẽtionẽ et narrans illud bñficiũ ſm decime taxã .ix. lib. non excedere: gratia sua ppter hoc nõ est surreptitia q: non oĩa expressa falsa ſm dños viciãt impetrationes sʒ illa sola de quib⁹ põt aliqualiter p̃sumi q̃ mouere potuerũt principẽ saltẽ ad facilius cõcedẽdũ: not. Inno. de cõces. prebẽ. cũ nostris. Modo in pposito nõ põt hoc presumi verisimiliter: attẽta maxime ordinatione antedicta ergo ⁊c.

¶De rescriptis. Rubrica. Cõclusio .cccccccij.

CAncellaria ꝯ põt oẽs causas que sunt de cõi iustitia cõmittere ⁊ p ꝯñs q̃ potestas de absoluẽdo ad cautelã auditori cõmissa coram quo pẽdet cã per dñm pontiũ sine speciali mandato bñ valet: q: illud est de cõi iustitia. de offi. deleg. cũ ꝯtingat. de sen. exco. per tuas. ⁊ c. solet. et. c. venerabilibus. §. sectis.

¶De sen. ⁊ re iudicata. Rubrica.

Conclusio .cccccccij.

DE sententia lata super desertione diffinitiue sñie late debet tñ recipere notarius sicut de diffinitiua: q: hʒ vim diffinitiue. no. glo. q̃ vim diffinitiue habeat de appel. c. secũdo. et idẽ in sñia lata super attẽtatis: fortiori ratiõe ſm eos supposita cõstitutione pape. Jo. ã habet q̃ tñ debet recipi de sententia vim difinitiue habente: sicut de diffinitiua.

¶De offi. deleg. Rubrica.

Conclusio .ccccccciij.

COnclusio q̃ lʒ sit iusta cã recusandi iudicem delegatũ super promotione mihi facta: q: autoritate ordinaria prouisionẽ fecit: tñ nihilomin⁹ ante exceptionẽ recusationis seu suspitionis oppositionem potuit subdelegare. no. glo. de appella. a collatione. lib. vj. Egi.

¶De testibus. Rubrica. Cõclusio .ccccccv.

COnclusio q̃ lʒ procurator qui est vel fuit non possit esse testis in cã. de testi. ij. lib. vj. nec sollicitator fortiori rõne q: ille cẽsetur ad causam maiorẽ affectionẽ habere tñ cleric⁹ seu familiaris pcuratoris põt bñ esse testis: q: nõ reperit esse phibitus si bñ deponit super causa restitutionis ad appellãdũ cũ iuramẽto pcuratoris recepti in supplemẽtũ satis sufficit de iure. C. l. in bonefidei.

¶De can. pos. ⁊ proprie. Rubri. Cõclusio .ccccccvj.

COnclusio q̃ si cõmisso petitorio et possessorio in causa beneficiali q̃ videtur fieri per solam commissionẽ petitorij: de possessorio tñ mentione non facta nec apposito verbo exclusorio teneo et argu. C. de iudi. l. nuliter, cum ibi not. Nec ob. C. de nego. gest. l. si.

¶Cãcellaria. De cancellaria pape: vide extra de rescri. c. ad hoc sumus. Et q̃re dicant cãcellarij nota p Azo. in summa de asses. §. cãcellarij.

Ferat auditor diffinitiuã in possessorio solo pro eo ꝙ petitorium erat suspẽsum ⁊ ab illa appellat̃ ac cã appellationis huiusmodi ⁊ negotij principalis de petitorio expressa mẽtione nõ facta cõmittatur alteri auditori corã quo ille qui cõtra se habuit sententiã in possessorio altera parte cõsentiẽte renũtiat dicte suspensioni per eũ in prima instãtia facte ⁊ seruat terminos in vtroqꝫ ⁊ valet processus: lꝫ aliqui contra. Ratio est: qꝛ lꝫ cõmissio facta super appellatione a diffinitiua interposita etiã deuoluat negotiũ principale sic scꝫ ꝙ adiectio negotij principalis in ea facta superfluit: hoc intelligit̃ verũ dũmodo nõ reperiat̃ separatũ aliquod principalis negotiũ a negotio appellationis. Tũc enim qꝛ non reperit̃ quid adderet illa adiectio: nõ mirũ si nihil addat: sed vbi reperitur aliquod aliud negotiũ ꝙ appellationis principalis: tũc qꝛ reperit̃ quod addat nõ mirũ si addat sicut in casu quo super certo grauamine ante sententiã appellat̃ et cõmittit̃ causa grauaminis et negotij principalis. Modo ita est in ꝓposito ꝙ lꝫ petitoriũ et possessoriũ sint due cause se quasi nõ contingeñ. ar. ff. de acquiren. pos. l. naturaliter. §. nihil. tñ facta relatione de vna ad aliam petitoriũ principalius esse censet̃: qꝛ trahit ad se possessorium. de cau. pos. cum ecclesia. et. c. cum dilectus. Et facit qꝛ cõmissiones late sunt interpretande in curia. per not Inno. de rescrip. c. super literis. Caue tñ quia non intelligo hoc casu fuisse commissum auditori secundo negotiũ principale nisi in euentũ vcꝫ in casu quo ꝓnũciaret per primũ super possessorio male fuisse pronuntiatũ: qꝛ in illũ solum casum perderet iurisditionẽ vcꝫ cum grauat: nec aliter super non expeditis est sibi iurisditio auferẽda de appel. vt debitus. ⁊. c. cordi. cũ similibus. Et lꝫ illa iura loquãtur cũ appellat̃ ante sentẽtiã tñ hoc casu obtinere debẽt: qꝛ rõ in vtroqꝫ casu est vniformis. ar. ff. de fonte. l. vnica. de transla. inter corporalia cũ similibus. Sed diceres ergo ꝓcessus nõ valuit cõtra cõclusionẽ. Probo: qꝛ q̃ fiunt vigore dispositionis cõditionalis cõditione pẽdẽte nõ valent. ff. de cõdi. insti. l. si quis ita heredi. vel lega. ⁊ de cõces. prebẽ. cum ei quẽ. in cle. j. rñso. Sed respondeo ꝙ hoc casu alia ratio format pactũ: puta qꝛ cũ articulus grauaminis ⁊ negotiũ principale simul auditori committuntur partibus ambabus cõsentientibus potest auditor omittere articulum grauaminis et procedere in negotio principali. ar. de appella. cordi. lib. vj. cũ ibi notatis. Et ita seruat̃. Modo ita fuit in proposito: ⁊ premissa oĩa dixi que finaliter dñis omnibus vt videbatur placuerunt. Et ita fuit obtentũ.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Conclusio cccccc vij.

Conclusio ꝙ si intẽtate supra prime questionis suspẽdẽ nõ renũtiasset suspensioni ⁊ solum in possessorio fuisset ꝓcessum ⁊ finaliter fuisset in possessorio [a] sentẽtia confirmata cã petitorii deberet remitti auditori primo etiã si auditor primus appellationi a dicta sñia lata in possessorio interiecte detulisset. Nec ob. c. cũ appel. de appel. lib. vj. ij. rñso. Ratio est qꝛ reuera sunt cause diuerse se ipsas nõ contingẽtes vt de acqui. pos. l. naturaliter. §. nihil. ar. de resti. spo. in literis. ⁊. c. item cum quis. Egi.

a ¶ In possessorio. Nota ꝙ possessorium iudicium est triplex. s. ꝓ possessione adipiscẽda: retinenda et recuperanda: vt in. c. pastoralis. de causa possessionis. in glos. iiij.

¶ De foro

¶De foro competenti. Rubrica.
Conclusio.cccccviij.

Capitulum primū de fo.compe. lib.vj.§.responso.nō habet locū in appellationibus ad legatū natū vel de latere interiectis: q: potest adiri per viā simplicis querele. Et ita not. glos.de foro cōpe.romana.in.vj. ⁊ de appel.cordi.eo.lib. Hoc tñ impugnat ⁊ post eū dñs Benedictus: q: lz episcopus ⁊ legatus in iurisditione concurrāt:vt de offic.leg.c.
a j.tñ preuētio[a] facta per epm ademit legato iurisditionē: vt de fo.cōpe.c.proposuit.nec appellatio sibi iurisditionē deuoluit nisi in euentū omittere verū articulū grauaminis ⁊ pcedere in principali esset prorogatio quedā q̄ reqrit cōsensum iudicis pdētis iurisditionē:vt.c.significasti.de fo.cōpe.⁊ q̄ nō pōt fieri nisi parte vtraq3 cōsentiēte.ff.de iurisdi.om.iud.l.si cōuenerit.⁊.l.si p errorē.⁊.ff.de iudi.l.j.⁊.l.ij.in pn. Nec sufficere videt̄ cōsensus tacit⁹ appellātis.p no.Inno.de offi.dele.prudētiā.Sed pmissis ad pauca respiciētib⁹ in scolis viderent̄ forsitā collecta tñ de iure non valerēt.et oib⁹ alijs dñis displicuerūt.Primo quidē nō est verū q̄ preuētio adimat iurisditionē al's habēti ipso iure lz exceptionē paret contra preuentū. Nec.c.proposuisti loquit̄ in casu isto: sed loquit̄ vbi appellatiōe pbabili preuēt⁹ vult recedere altera parte inuita. Et c.significasti loquit̄ in prorogatiōe al's nō iudicis pprij:hic secus:⁊ hic vtraq3 pars cōsensit:q: appellās appellādo cōsensit nec pōt a cōsensu hmōi resilire vt.c.cordi.⁊ glos.Inno.in.c.prudentiā. loq̄tur in errāte sed in sciente secus. Ita q̄ oia predicta fundamenta Lapi sunt falsa.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.cccccix.

b Impetrās bñficiū vacās[b] tanq3 p mortē Titij nō sufficiēter pbat Titiū ius solū producēdo supplicationē per papā de hmōi bñficio signatā ipsi Titio q: nō pbat hoc esse ⁊c.C.de pba.l.ad pbationē.⁊.l.neq3 natalis.Modo possibile est q̄ litere in can.nō potuissent expediri vel cū alijs clausulis restrictiuis fuissent expedite. Vel q̄ ille repulsus fuit in examine. Vel q̄ nō p modū puisionis sed p modū mādati de puidēdo trāsiuisset.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.cccccx.

Licet palatiū teneat hāc opinionē q̄ impetrans gratiā de bñficio tanq3 de vacāte p certū modum in psonā Titij vel aliquo quouis modo preterq3 ipsi⁹ Titij obitū vel aliquē modū non pōt habere nisi contingentē in personā Titij: tñ si impetrās p obitū Titij ⁊ post timēs q̄ vacaret p obitū Seij nec al's nisi p mortē Titij vacasset ⁊ reperiat̄ vacare per cōtractū matrimonij ex persona Meuij p quē modū in scda data sequen̄.⁊ etiā cōfirmationē alijs impetrauit. Prim⁹ ius habet vigo.e dicte cōfirmatiōis s'm dñm Nico.cui tūc prima facie assensi. Sed alij oēs cōtra. Ratio nostra fuit:q: p eo q̄ de altero modo vacādi rōne personarū in pcedenti narra.cōfirmationis fiebat mētio ad talē modū alternatiue concessio seu cōclusio cōfirmationis se referre debebat: maxime quia

a ¶Preuentio. Nota q̄ preuētio inducit̄ per litis contesta. in.c.penult. de fo.cōpeten.qđ verū est:nisi alter sit impedit⁹ cognoscere. Bar.sing.in l.si maritus. i.§.j.de adulte. Inducit̄ etiā qñq3 preuētio p citationē:qñq3 p libellū:⁊ qñq3 per sentētiā. vide barto.plene vbi alij scribētes i.l.si plures. de lega.j.

b ¶Bñficiū vacans. Beneficiū impetrans vacaturū tenetur de sui receptione in canonicū et in fratrē facere mentionē. extra de prebē.in nostra Si aūt impetrat vacans non: vt not. eo.c.p Innocē.qđ est notandum.

hic nō fuit clausula preterq̃ per obitum: ⁊ maxime q: fuit alia exceptio vez dūmō do non vacaret p assecutionē autoritate literarū apostolicarū. Sed in primo casu ibi nō fiebat mētio nisi de vna persona ⁊ referebat exceptio solū ad illā. Et ita videbatur q etiā ad illā solā deberet referri regula. Quāq̃ tñ in primo casu Joan. cal. disputauerit ⁊ contrariū tenuerit. In scdo vero casu oēs alij fuerūt contra: q: sicut per stilū habet restringi gñalitas clausule ad vnicā personā dū de illa vnica facta est mētio: ita deberet habere stilus q si fiat mētio de duab⁹ personis solum ad illas duas psonas dicte clausule gñalitas referat per idētitatē rationis. alleg. clemē. j. de preben. cum glo. super ver. ⁊ q̃uis aliam. allegāt. l. fi. §. cui dulcia. ff. de vino triti. ⁊ oleo lega.

¶ De probationibus. Rubrica. Conclusio. ccccccxj.

Licet capella pape de iure scripturā nō requirat: q: papa quicā pellanos facit nō facit sub bulla sed mādat eos recipi per camerariū ⁊ tunc camerarius eis receptis per dationē cappe et rocheti ⁊ birreti eos in matricola inscribi facit. Inter alios tñ propter dictam inscriptionē dans articulū de huiusmodi capellanatu tanq̃ calūniosus ad probandū per testes non admittit nisi doceat de aliquo probabili impedimēto: quo impediēte de dicta inscriptione fidē facere nō potest sicut dicēs se priuilegium amisisse volens probare tenorem debet prius probare amissionem: vt. c. cum olim. de priuileg. not. ibi per Innocen. in glo. ij. sicut allegans se gratiam specialem a papa sub certa forma obtinuisse et de narratis dans articulos petens eos admitti ad probandum per testes non admittitur in palatio ad hec nisi producat gratiam postq̃ eam potest faciliter de registro habere nisi causam probabilē alleget quare eam habere nō posset. Et ita seruamus propter presumptā calumniam. Egidius.

¶ De probationibus. Rubrica. Conclusio. ccccccxij.

Actor admissus ad probandū huiusmodi capellaniā per testes forte ex causa probando cōmunē reputationē ⁊ possessionem sufficiēter nō probat quo ad effectū deducēdi reseruationē ⁊ per eam reū aduersariū ⁊ possessorē excludēdi. Ratio est: q: reseruatio nō afficit beneficia illorū qui vere sunt de ista professione. Modo possessio non facit titulū: vt. l. habemus. ff. de decur. ⁊ a veritate recipit separationē vt in toto ti. plus vale. ⁊c. ⁊ l. naturaliter. §. nihil. ff. de acquiren. possess. ⁊ de cau. pos. cū ecclesia. ⁊. c. cū dilectus. Ubi em̄ requirit veritas cause ad pductionē effectus nō sufficit reputatio sola. Itē lз quis reputet iudex delegatus cū non sit: non pter hoc valet eius sentētia. no. Inno. de rescrip. c. super literis. in glo. imo sine forsan circa prin. Nec ob. l. barbari⁹. vt not. Inno. in glo. pdicta: tñ hoc adijcit q actor habet plene pbare. de proba. in presentia. C. eo. ti. l. actor. ⁊. l. cōtra negantem. ⁊. ff. eo. l. ij. C. de eden. l. qui accusare. ⁊. C. de re. ven. l. fi. ⁊ maxime dū adiudicationē petit. Sed si esset reus ⁊ possessor nō petens adiudicationē sed absolutionē ab impetitione forte putarē bñ q: hmōi cōis reputatio induceret presumptionē q̃ voluerit onus probādi in aduersariū. C. de pba. l. siue possidetis. Faciūt presertim not. Cy. in. d. l. actor. Primū dictū cōfirmat id qđ materia dicte capelle in actore videt obiectiua: ⁊ p ɔñs reqrit clariorē pbationē. p not. Inno. de accu. sup his.

¶ De testibus. Rubrica. Conclusio. ccccccxiij.

Testis deponens super articulo dicte capelle ⁊ dicens q ideo scit q fuit presens in curia dum ille fuit factus capellanus nihil probat: q licet do. Barto. in tractatu suo de testibus dicat hoc testimonium bonum de actu apprehensibili proprio visu vel auditu: Scio q fui presens: tamen hoc intelligitur de illo qui fuit presens ilic

q verisimiliter actus nõ potuerit fieri quin hoc viderit vel audiuerit. Tñ alias secus vt hoc casu. Potuit em̃ esse q fuit in taberna vel ecclia ⁊ q nõ potuerit videre qd fieret in capella pape. Egi.

De presumptionibus. Rubrica.

Conclusio.cccccccxiiij.

SI in causa beneficiali: actor possessor ⁊ re⁹ dãs libellũ verbo pcedũt vsq ad cõclusionẽ inclusiue nihil pducendo hincinde ⁊ reus renũtiet liti ⁊ cause ⁊ ob hoc actor petat q declaret reo nõ cõpetere nec cõpetijsse aliqd ius sibi ppetuũ silentiũ imponendũ fore ⁊ imponi seq ab impetitione ipsius rei absoluendum fore ⁊ absolui. Auditor debet psumere totũ istud negotiũ esse collusoriũ ⁊ a pronũtiatiõe supersedere quisq actor in aliquo docuerit de iure suo.

De indicijs. Rubrica Conclusio.cccccccxv.

CUria existente in Roma ⁊ papa cũ cardinalib⁹ suis existente in Anania ad dietam cum dimidia ppe vrbẽ partibus litigantib⁹ ad Ananiã recedẽtibus pcuratoribus ⁊ substitutis nõ admissis potest p audientiã pcedi cõtra eos. Ratio est: qꝛ pars presens nõ tenetur talẽ aduersariũ suũ querere extra locũ vbi curia causarũ exercetur. ff. qñ app. sit. §. dies autem. ver. adeundũ aũt facultatẽ. cũ si. ⁊. ff. de pcu l. vna. cũ. l. se. postq agim⁹ de actu expediẽdo certo loco ⁊ nõ alibi absens ab illo loco censeri debet simpliciter absens p pdicta iura. Sec⁹ ho si dispositio reqrẽs psone presentiã nõ se artaret ad certũ locũ loci: ⁊ ita pcedit qd hr̃ de pbẽ. psenti. li. vj. l pñ. ⁊. §. j. ⁊. §. loca.

De testibus. Rubrica. Conclusio.cccccccxvj.

ETiam testes de Roma in casu supra proximo ad Ananiaꝫ recedeñ. iurantes se non recedere causa productionis proxime dicende ⁊ se non esse reuersuros in breui possunt recipi: vt affuturi.

De litis contestatione. Rubrica.

Conclusio.cccccccxvij.

SI agit actor super beneficio tanq sup vnito sue dignitati ⁊ tanq sup re q̃ est de pertinentijs sue dignitatis. lꝫ reus pretẽdat illud de se iure titulir tanq beneficiũ ex collatione aplica pertinere: tamẽ nõ cẽsetur causa bñficialis sed pphana ⁊ requirit litis contes. adeo q reus citatus ad respõdendũ libello nõ comparens est excõicandus. Ratio est: qꝛ ex psona actoris ius metimur. ff. si pars heredi. pe. l. j. in prin. plus dicebat do. Nico. q etiã si ageret vt de bñficio absens nõ cõparẽs excõicari deberet: qꝛ possit procedi summarie. Hoc cõcernit solum fauorẽ presentiũ partium ⁊ procedentium: non autem concernit contumaciã partis aduerse nõ curantis procedere ƀm eum: sed dubium est.

De officio delegati. Rubrica.

Conclusio.cccccccxviij.

SI executor pape datus super vnione fienda a cui papa cõmisit de certis pretensis causis quare petebat fieri vnionẽ diligẽter inqreret: ⁊ si reperiret esse veras pcederet prout de iure ad huius

a Unione fienda. Adde qud vnio duarũ ecclesiarum facit vnam. extra ne sede vacãte. c. j. et vide extra d exces. prelat. sicut vnire. Et si vnũ regimẽ vel statut vnitur alteri quõ debet regi et ƀm q̃ statuta: vide Bart. in. l. si cõuenerit. §. si nuda. ff. de pign. actio. Et qñ duo volunt adiuicẽ quid inducatur? in l. j. §. si coheredem. ad. l. falci.

modi vnionē faciendam qui referendo se cognouisse de dictis causis et se reperisse eas esse veras procedit ad hmōi vnionem: non propter hoc dicto dicti executoris super veritate dictarū causarum est fides in iudicio plena saltem adhibenda. Licet enī crederetur nudo nuntio vel ministro super aliquo nudo ⁊ simplici officio cause cognitionē non requirenti sibi commisse referenti vt cursori super citatione.arg.ff.de re.eorum qui sub tu.vel cura.l.magis puto.§.ne tamen. et extra de app.cum parati.nec mirum:qꝛ testis ⁊ notarius ex publico eorū officio est de hoc deponere:tamen vbi exigitur cause magne cognitio ⁊ in facto arduo tunc licet credatur tali executori referenti se super hoc inquisiuisse qđ inquisiuit: tamen ꝙ illa inquisitio contineat veritatē super hoc sibi non creditur etiam si verbo hoc dicat vel literis promat:nisi appareat de illa inquisitione qualiter facta fuit:⁊ hoc maxime si per hoc graue alicui preiudiciū afferat. Et hanc distinctionē posuit Spe.tit. de remis.§.vtile.ver.sed nunc quid remissio.in fi. Et hoc verum nisi forma mandati haberet ꝙ de repertis inquisitione fidē faceret executor sub proprio eius sigillo qꝛ tunc crederetur huiusmodi sigillo propter formā ſm Spec.in.d.§.vtile.in fi. Modo hic est factū arduū:⁊ nō est hic dicta forma:ergo licet credatur inquisitū seu cognitū fuisse:non tamen crederē ea que in inquisitione continentur vera fuisse nisi aliter constet. Aut enim processum fuit ad huiusmodi inquisitionē parte vocata ⁊ in forma iudicij: ⁊ tunc certū est ꝙ deberet fides fieri per acta nec sufficit relatio iudicū.de proba.quoniā contra. Aut parte nō vocata:⁊ tunc esset iniquū ꝙ probationes ille postmodū in iudiciū etiā si in forma sua originali producerentur sicut tenemus in palatio de processu executorum inquirentiū super narratis in gratia ſm formā mandati sibi facti:qꝛ propter hoc ꝙ hoc fit parte absente postmodū negotio deducto in viā litigij nec talibus probationibus:nec executori super hoc referenti quo ad hoc creditur ſm omnes. Nec obstat si dicas hic non est locus partis vocat.vt cle.si vna.de re.eccle.non alie.qꝛ dico ꝙ hoc non bene concludit rectorē viuentē tempore vnionis forte de cause huiusmodi falsitate non posse conqueri qꝛ de suo preiudicio non agitur:quod tamē clarū non est ex toto. Sed si hoc verū esset tamen quando rector successor illius cui preiudicat dicta vnio possit dare causam verā non fuisse. Sed dices:probet ergo falsitatē qui eam allegat.arg.ff.de proba.l.ij. Respondeo ꝙ probat eoipso ꝙ veritas non probatur vt.C.de re mili.l.super seruis. Licet enim hoc alleget:non tamen hoc allegat asserendo prout nec tenetur sed potius negando. Pro quo sciendū ꝙ quicquid esset in ordinario hoc casu tamen requiritur veritas cause qꝛ illa fuit exposita in rescripto.argu.de rescrip.c.ex parte.ergo sine illa ad vnionē non potuit procedi et per consequens ad iustificationē vnionis probanda est. Simile de conuersione in vtilitatem ⁊c.aut. hoc ius porrectum.C.de sacra.eccle.⁊.ff.de exerci.l.fi. Hec enim est regula ꝙ omnia illa que sunt de directo necessaria ad fundandum ius et intentionē agendi vel defendendi maxime affirmatiue prolata (et idem etiam forte in negatiuis) probanda sunt:vt hanc regulam ponit do.Bart.de verbo.oblig.l.in illa.fa.bene.c.j.de re.eccle. non alie.lib.vj. vbi videtur casus ꝙ in alienatione causa probanda sit cum ibi dicat Joan.and.ꝙ illa causa ibi expressa fuisset bona si fuisset probata. Modo nihil est sibi commissum nisi ꝙ exquirat ⁊ vniat ⁊ cum hoc quod inquisierit ⁊ per inquisitionem quam fecit ita esse repererit ⁊ vnierit ⁊ tamē ꝙ non sit ita sicut sua inquisitio habet maxime quia sua inquisitio fuit facta parte non vocata forte per falsos testes non iuratos ⁊ male deponentes:igitur ⁊c. Caue: si peteretur canonizari vnionē:predicta clare procedūt. Sed si possidet ille q̇ ex vnione se iuuat maius est dubiū vꝫ an ex facto et relatione executoris insurgat saltē talis presumptio q̄ ipm releuet a ꝓbatione nisi cause falsitas cōtra eū probet. Sed puto idē:qꝛ possessor precedēs vnionē plene probat ex quo pleno fundata est intētio ipsius agentis

oportet q̄ possessor excipiens suā exceptionē plene probet ita q̄d presumptio vel semiplena probatio rei excipientis plenā actoris probationem in aliquo non emanaret, argu. eorum que not. per Cy. C. si cer. pet. l. in bonefidei. in vltima conclusione. Nec mirū: quia reus in sua exceptione est actor ff. de proba. l. in exceptionibus. Junge omnino que habes in conclusionibus dñi Neapol. conclusione. lix. fol. x. vbi finaliter tenetur quod falsitas cause non vitiat ipso iure vnionem. Sed caue: quia loquitur in vnione facta per ordinarium: non autem loquitur in casu nostro videlicet in vnione facta vigore rescripti in quo causa narratur & in quo intelligitur clausula si est ita vt dixi.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cccccccxix.

Si in causa beneficiali iudicialiter vel extraiudicialiter ab aliquo grauamine fuerit appellatū ad papā[a] & cā huiusmodi appellationis de negotio principali mētione nō facta fuerit cōmissa per papā auditori: nedū potest auditor pcedere super articulo grauaminis immo etiā super negotio principali: q̄r talis appellatio lz quo ad verba nō contineat nec tangat nisi articulū appellationis: tamen effectualiter continet: tangit & deuoluitur negotium principale: vt. c. statuimus. de elec. lib. vj. Et maxime clarius est hoc cum causa more solito committitur cum inciden. depen. emergen. et connexis: q̄r tunc negari non potest quin principale negotium sit de inciden. emergen. dependen. & connexit scđm omnes.

[a] ¶ Appellatū ad papā. Nota q̄ ad papā pōt appellari omisso medio. vt p Philippū perusinū de app. late i. c. dilecti. in gl. j. ver. x. militatio & i ver. vj. intellige. Sed ad imperatorē nō pōt appellari omisso medio. vt p eūdē in. c. dilecti filij prior eo. titu.

¶ De electione. De insti. Rubrica.

Conclusio. cccccccxx.

Capitulū si. de elec. lib. vj. q̄d loquit̄ in electionis cōfirmatione nō habet locum in institutione que sequit̄ presentationē & eā approbare videt̄: licet Jo. an. ibidē in glo. in nouella notet cōtrariū: q̄r ista specie differūt vt probat. c. cū in illis. de prebē. lib. vj. et tñ c. illud vltimū. de elec. lib. vj. ponit ius nouū a iure cōi exorbitās et ita nō debet extendi ad casum specie differētem: vt. c. non solū. et. c. cōstitutionem. de regu. lib. vj. immo omino & penitus diuersum vt videtur: ergo per. c. statutū. de lec. li. vj. imponit̄ pena nullitatis: licet Joā. an. ad hanc rationem respondeat satis colorate. Predicta intellige non vbiq̄ sed ibi solum vbi non est consuetudo cōtraria: quia in Anglia & Normādia & certis partibus Alamanie obseruatur dictum. c. si. in institutie. Sed in illis consuetudo talis seruāda est tanq̄ optima legum interpres. c. cum dilectus. de consue. & l. sed si de interpretatione. ff. de legi.

¶ De restitutionibus. Rubrica

Conclusio. cccccccxxj.

Cle. auditor. de rescrip. nedū habet locū in collatione immo etiā in institutione: & videt̄ ibi notari super ver. debitū. in gl. q̄r institutio vere collatio est. Et si haberet locū. c. si. de lect. lib. vj. de instōne min⁹ adhuc hret dubia p ea q̄ no. i. d. cle. sup dicto ver.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxij.

PRocessus factus per iudicē a quo est appellatū pēdente termino[a] ad dandū apostolos nō est ipso iure nullus. Et hanc opinionē tenet modo palatiū licet de tpe aliquo meo tenuerit totū contrariū. Et in opinione contraria erant dñi Uiuarieñ. P. Jambo. ꝛ Guil. gal. Sed absentāte se dño Uiuarieñ. palatiū mutauit: ꝛ hāc amplexum est. Et istā opi. tenet Jo.an. de app. vt super. li. vj. licet ille tenuerit contrariū in.c.cordi.eo.ti. Caue in primis: qꝛ nō negat quin appellatio sit legitima in vim appellationis iudicis a quo iurisditionem suspendeñ. totus ille processus quātocunqꝫ post appellationē sit nullus ꝛ qñ post veritatē cause probatā sit de facto reuocan. de sentē. excom. per tuas. cū simi. Sed procedit solū dubiū nostrū bene clare an ob hoc solū qꝛ pendente termino ad dandū apostolos factus fuit debeat dici nullus etiā si causa propter quā appellatū est nō sit vera. Et dicitꝛ ꝙ nō. Primo qꝛ separatū est illud a quo est appellatū a processu de quo agitꝛ de appel. vt debitus. ergo impedimentū vnius alteri nō nocet etiā corā eodē ꝛ inter eosdē. de testi. causamqꝫ. ꝛ.c. cū venisset. de appel. inquisitioni. ff. de mino. l. etiā. cū sua glo. C. de rapt. virgi. l. vna. ideo appellatio sup conuentione nō impedit processum reconuentionis. Ber. de appella. super eo. et Guil. in spe. recon. §. pe. in fi. Scđo qꝛ appellatio friuola vel nulla ex falso grauamine hūc processuz impedire nō debet: ergo nec eius sequela puta dicti termini prefixio. Confirmatꝛ: qꝛ appellatio in vna causa iurisditionē ordinarij in alia causa nō suspēdit. de app. ad hec. et c. cū teneamur. ꝛ.c. proposuit. ꝛ.c. pastoralis. ꝛ eo. ti. romana. §. cū vero. Sed idē esset in delegato hoc casu: ideo nō curo. Tertio qꝛ expectatiue ꝛ penden. termini id solū impedit interim fieri ꝙ prorogat ꝛ pro quo expediēdo prefigitꝛ: nō aūt alia separata ab eo q̄ nō hñt fieri in termino nec post necessario qꝛ ita intelligitꝛ l. siue pares. C. de dilationibꝰ. ꝛ.c. significante. de appel. ꝛ probatur. C. de re. credi. l. gñaliter. §. his aūt statutis. Ubi dicit text. licet absenti prefixus sit terminus in quo veniat prestitū iuramentum decisoriū litis vel illud aduersario relaturꝰ dicti termini relatiōe ꝛ pendē. nō obstañ. super alijs litis articulis ab isto iuramēto separatis pōt procedere iudex. Et hunc intellectū posuit Cy. in. l. siue pars. alleg. modo iste processus a datione apostolorū est separatus. Facit qꝛ appellās pendente termino sue appellationis recurrit ad iudicē a quo ꝛc. de app. cū teneamur. Quarto qꝛ terminus iure datus ad appellandū vel ad appellationē prosequendā ante sniam nō impedit processum iudicis. de app. nō solū. lib. vj. ergo nec terminus hois ista eq̄parando. ar. j. de app. c. personas. ꝛ se. ꝛ cle. quāuis. eo. ti. Quinto qꝛ extraiudicialis actus vt appellatio non vitiat per se nec extra sua pendentia iudicialia si als licite fiant. de elec. cū inter. ꝛ.c. cōsideravimus. C. de rei ven. l. si fundus. ꝛ no. Inno. de ma. ꝛ obe. dilecti. de his q̄ fi. a ma. par. c. j. de app. constitu. §. responso. Sed talis

a ¶ pendente termino. Termini appellatione q̄d veniat: Bar. i. l. iij. ff. de annu. lega. Et an dies datiter mini cōputentꝛ in termino: plene p doct. in l. j. ff. si quis cautio. per cano. in. c. pia. de excep. li. vj. et i. c. freq̄ns. de rest. spo. eo. libr. panor. i. c. sup eo. ij. de appella.

termini prefixio est act⁹ extraiudicialis. Probo qꝛ eã põt facere vn⁹ de plurib⁹. vt cle.j.de app. qđ al's nõ posset. ff. de re iudi. l. duo ex trib⁹. Tẽdit em̃ ad hoc ꝙ iudex a quo suã iurisditionẽ perdat si nõ det ⁊c. de app. cordi. c. vt super. ⁊ c. ab eo. lib. vj. Sexto qꝛ appellato iste terminus nõ est prefixus ⁊ cũ eo solo põt procedi. de do. ⁊ cõtu. eũ q. lib. vj. ergo cũ appellato nõ impedit̃ processus qꝛ ratio nõ apparet maxime qꝛ appellãs interim etiã põt procedere corã iudice ad quẽ appellauit illo termino pẽdente qꝛ alias nõ cõputaret̃ in fatali ergo de appel. ex rõne ⁊ tñ computat̃. ar. de app. sicut appellationẽ. in cle. ⁊ cle. q̃uis. eo. ti. ab eo. ar. regule nõ licet actori. li. vj. Septimo hoc videt̃ probari per decre. vt sup. ⁊ decre. ab eo. alleg. qꝛ ponunt tria tpa. Primũ de negatione apostoloꝝ. Scđm negligentie. Tertiũ qđ procedit. De duob⁹ primis disponit Inno. dicẽs ꝙ perdit iurisditionẽ iudex a quo denegans vel negligens instãter ⁊ debite reqsitus. De tertio nõ disponit ergo relinquit̃ priori dispositioni. C. de testa. l. sancimus. de appel. precipim⁹. in fi. ⁊ ar. sumptũ a cõtrario. Confirmat̃ qꝛ dictio tunc posita in. c. vt. s. notat tpis extremitatẽ. ff. de condi. ⁊ demon. l. iiij. in fi. sic ⁊ dictio: nã vt ibi no. de cõsti. ex literis. de app. l. super. co. ij. in fi. ⁊. c. ad aures. ⁊. c. cũ speciali. ver. excessu quoq₃. de sacra. vnc. c. vno. §. vnde in veteri. de appel. quã sit. li. vj. de preben. tibi. in fi. eo. li. cũ si. ⁊ per consequẽs processus valet ante. arg. a cõtrario sensu qđ est fortissimũ. ar. xxv. dis. qualis. de regu. cum virũ. cũ concor. Octauo qꝛ nõ reperit̃ prohibitũ ergo. de transla. inter de deci. ad audientiã. de verb. sig. cũ in partib⁹. cũ concor. Nono per decre. nõ solũ. qua cauet̃ processum factũ post appellationẽ a grauamine ante inhibitionẽ vel institutionẽ nõ reuocari ⁊ tps includit dandoꝝ apostolorũ. Decimo ꝙ factũ denotat intentionẽ tm̃ sicut verba immo qñq₃ plus. ff. de edic. eden. l. si tñ. §. ei q. ff. de legi. l. de qb⁹. Nã causa probat̃ per effectũ. xij. q. ij. quatuor no. xxij. q. v. cauere. j. q. j. cũ oẽs. Ideo facta qs appellat. de appell. dilecti. ibi cũ corpore. Et iudex facto partẽ grauat ⁊ precedens videt̃ obstan. exceptiones tacite remittere. de app. ex parte. iij. no. Spe. eo. ti. §. qualiter. ver. Itẽ ꝙ faciat iudicẽ ⁊ facto appellationi renuntiat̃. de offic. deleg. gratũ. ergo eodẽ modo facto appellationi nõ defert̃ ergo videt̃ velle appellationẽ remittere licet verbaliter hoc nõ dicat sed postea dicit ad instructionẽ superioris id qđ põt appellãs eoipso intelliget̃ per predicta. Hanc opi. tenet Pau. q hanc conclusionẽ solẽniter disputauit per premissa motiua. Addo ego casum in terminis. in. c. ab eo. alleg. ij. responso. Et miror ꝙ Pau. non ponderauit: qꝛ decre. ab eo. declarat id qđ dictũ erat in. c. vt super processum nõ dãtis apostolos extunc nullũ fore solũ debere intelligi in duob⁹ casibus vz cum recusat eos dare vel cũ nõ dat infra tps negligẽter id omittendo: ergo dictũ. c. vt super. in altero casu tertio puta cũ recusat nec negligit ⁊ tñ nõ reperit̃ alius tex. annullans processum nisi ille: ergo ⁊c. Per premissa faciliter rñdetur ad oia contraria que ad contraria mouere possunt. Et si vis specifice videre: videas Paul. in disputatione predicta ad cle. q̃uis. in fin. que videtur dicere ꝙ demum post datos apostolos aut denegatos vel negligentiam potest procedere appellans super sua appellatione. Sed intellige illud subaudi iudice a quo requisito sed quando antè possit non negat Joan. de ligna. de appellatio. dilectus. Distinguit an dederit potestatem postea apostolos irreuocabiles: an vero refutatorios vt primo casu non valeat processus interim factus: et ita seruetur opinio Hostien. Secundo casu valeat processus: et ita seruetur opinio Joan. andr. Sed non bene video quin etiam primo casu processus per rationes primo factas licet vltima ratio forte non vigeret hoc primo casu. Nec ibi tanta equitas est sicut in secundo. Intellectum Cyn. ad. l. sicut pars. allega. quam allegaui. supra. in tertia ratione ponit dominus Bartol. ff. de re

iudi.l.§.in vltima.q. addens etiã in cõnexis & aduersantib[9] procedi posset dilatione nõ obstãte si causa dilationis iã cessaret.vt si habuisti.x.dies ad veniẽdũ & venisti prima die sequẽ. diebus in oībus procedi poterit. Idẽ dedit iudex terminum.x. dierum ad dandum apostolos & prima die dat apostolos refutatorios. Pro quo alle.casum.l. nobilẽ.ff.ad.treb.l.a filia.§.si.pro quo.ff.de sta.libe.l.iij.§.stichus annua.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxiij.

Processus factus per iudicẽ a quo est appellatũ ante sniam post inhibitionẽ iudicis ad quẽ nedũ est reuocãdus per modũ attentati nec.c.nõ solũ.de appel.lib.vj.immo est etiã ipso iure nullus: qz nõ est dubium talis hoīs inhibitio suspendit iurisditionẽ iudicis a quo.fa.no.Inno.de testi. Raynaldus modo facta a tali iurisditione suspensa nulla sunt ipso iure.de sen.excom. per tuas.&.c.lz.eo.ti.li.vj.& de dolo.c.veritatis.in fi.cũ ibi no.in.d.c.Raynaldus.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxiiij.

a ¶Processus nullus. Quãto tpe duret nullitas processus:& qualr pnuntietur sup nullitate iudicij.vi de Abba.in c.cũ oliz.de re iudic.

a Processus nullus[a] in casu cõclusionis supra pxime p superuenientẽ renuntiationẽ appellãtis factã de appellatiõe sua & oib[9] ide secutis nõ reuiuiscit p regulã ab initio.&.c.auditis.de elec.cũ cõcor.& presertim qz pdicta regula indubitãter locũ habet quando validitas nõ pẽdet solum a cõsensu ratũ habere volẽtis. per not.Inno.de offi.deleg.prudentiã. et Ioan.and.in regula rati: & regula ratum: in conclusionib[9] ibidẽ per eã disputatis. Modo hic procedit nullitas ex alio ex defectu cõsensus puta ex iurisditionis suspensione ergo &c.probat: qz licet renuntiaret tũc sue appellationi: nõ per hoc sequit vellet processum valere in sui preiudiciũ q̃ ante nõ valuerat qz in sui preiudiciũ q̃s non videt velle tacite consentire.ff.de furt.l.qui vas.§.vetare.&.C.de procur.l.inuitus.& maxime qz nec cũ eo nec eo noie fuit ille processus factus.ar.c.eũ q̃.de do.lib.vj. Sed secus si reuera fuisset appellatũ legitime & nõ inhibitum sm aliquos tñ appellatio qñ renuntiatur habet pro nõ facta etiã retro.vt.ff.de his q̃ no.infa.l.furti.§.j.in fi.tñ qz non põt ammodo pronuntiari bene appellatũ. Et idẽ est iudiciũ de his q̃ non sunt &c.ff.de cõtrahẽ.emp.l.in lege.&.l.rup.polla. Sed credo de contrario esse in ratione casum expressum.in.c.lz de sen.excom.li.vj.& fa.& probãt oĩa allegata in sua conclusione supra proxime pro quo vt dissoluat.l.furti.§.j.in fi. Sciendũ est inter ea q̃ sunt a sui principio nulla oĩno & ea que non sunt nulla omnino sed sunt in suspenso propter incertum euentum futuri casus est longa differentia. Nam in primis nullo modo põt locum habere ratificatio nec reminiscentia nisi superueniat causa sufficiẽs de nouo producenda in esse. Sed secus in secundis prout ista clarissime ex no.Innocen.in.c.prudentiam alleg.& glo.not.in regula rati: & in regula ratum.

alleg. et Dy. in regulis predictis et regula q ab initio. Modo cōstat q snia et infamia q̄ dicit effectus ipsius finē ab initio non est ex toto ipso iure nulla: nec per appellatonē ex toto extinguit sed potius ponit in suspenso propter incertitudinē futuri euentus et tn̄ facta per iudicē post legitimā appellationē suspensam nulla sunt a sui principio et ex toto nulla. c. per tuas. alleg. igitur et c. Dico em̄ secūdo q licet directe vigore appellationis de viribus appellationis cognosci nō possit vt super ea pronuntiet cognosci pōt de hoc incidēter ad effectū pronuntiandum super nullitate dicti processus. ar. c. iudicis. l. quotiens. et. C. de ordi. iudi. l. adite. et probat in. d. c. licet.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio. ccccccxxv.

a Si habui semel remissionē[a] ad probādū per testes in causa et iudices pcesserunt primo ad executionē nulliter. tūtum qz non ipsi sed quidā notarij simplices ex eorū cōmissione cōtra. c. statutū. §. j. de rescrip. lib. vj. ad hmōi testiū receptionē processerūt: tum quia pars nō fuit vocata ad hmōi receptionē. Et post hoc melius cōsultus supplicaui eisdē iudicibus q cū ex causis predictis nulliter processissent. Iterū vellēt procedere ad aliā receptionē per seipsos et parte vocata. Et illi dixerūt q nollent nec propter iustum metū auderent pro ea q causa erat cōtra vnū familiarē archiepi Colonieñ. in cui⁹ districtu ipsi erāt q̄ super hoc scripserat eis et ego hec proprie exponēs optimū q si cōstaret de dicto metu daretur alia remissio: nō exigit in probatione dicti metus arta probatio qz voluntas solū iudicū alias forte sufficeret. Et qz ex metu directe in principali nō agit nec oportet q sit metus mortis vel cruciatus corporis: aut amissionis partis bonorū qz etiam propter minas iudicis a iudicando se excusauit. vt. ff. de arbi. l. licet. in fi. et de vaca. mu. l. pe. §. ii. in fi. ff. de iudic. l. si longius. in fi. primi responsi. et. ff. quemadmo. testa. ape. l. sed si q̄s. Et certe multū bene probaret tunc metus si deponerent tunc testes super hoc producti q consueuit in consimilibus casib⁹ violentias iniuriasq inferre in. l. in bonefidei. in prin. ff. de rei ven. et. ff. cōmo. l. argentū. Et si constaret q dictis iudicibus minatus esset de predictis archieps antedictus. per. l. metū. cū gl. sua. C. q met. cau. Faciunt notata glo. C. si q̄s imperatorū maledix. l. vnica. Et ita not. d. Bar. ff. de oper. no. nuntia. l. si quis ipsi pretori. v. q. Et qualiter ex precedentib⁹ minus presumit actus sequens. Uide not. Cy. in. l. metum. et. l. vna. C. si q̄s impera. maledix. alleg. immo dominis videbat q si testes deponunt in partibus q pro aliqua re mundi nō pcederent si essent in statu illorū iudicū pter iustū metū archiepi hoc satis sufficit: q hoc casu nō requirit vt dixi arta probatio. Et qz presumit q ipsi sciant cōsuetudinē illi⁹ archiepi tāq notoriā et ideo sic deponūt: talis em̄ cōsuetudo in talibus factis publicis nō pōt esse nō notoria. ar. de trāsla. c. quāto. Caue tn̄: qz dicta cōstitutio ad ius cōmune nihil addit sed poti⁹ forte cōtra ius cōe quodāmodo ad metus

a ¶ Remissioné. Quid sit remissio: q̄ sint cōsiderāda in remissione facienda: q̄b⁹ casib⁹ fit remissio: et q̄liter et q̄n fieri debeat: videas Spe. tit. de remissio. §. j. ij. iij. et. iiij.

probaitonē artare videtur. Hinc est ꝙ si alias denegāda foret de iure remissio altero forsan de duobus casibus vtpote vel quia testes omnes qui possunt produci coram notario publico simplic vt premittitur deposuerunt totum contrariū eius quod probandum est. Suntqꝫ eorū depositiones per producentē petentē alia remissionem producte in actis ꝛ sic ꝙ ex hoc insurgit contra eum maxima presumptio de nō iure suo per.c.tertio loco.de probatio seu in eius causam: vel quia ꝙ non bene sed male et nulliter processum fuit nō processerit ex facto vel culpa iudicum sed potius ex facto et culpa partis certe de iuris rigore dicta cōmissione nō obstante adhuc dicta remissio deneganda foret ſm casum: intellige nisi dum rursus petierit a iudicibus ꝙ iterum bene procederent flurum non dum esset tempus sed restaret tantum ꝙ procedere possent qꝛ illud residuum temporis non fuerit auferendum sibi vt regula indultum.lib.vj. cum concordan. Et hoc dummodo se minus artauit. Nec ob.l.fi.§.sed et si quis.ff.si quis cau. De primo casu caue ne possint subesse alie probationes: quia de iure probatio probationē fiendam non excludit: nec propter presumptam calumniam facile repellitur quis a probando.not.Jo.mo. de here.c.filij vel heredes.lib.vj.

¶ De consuetu. De priuile. Rubrica.
Conclusio.ccccccxxvj.

Appositis tam de iure ꝙ̄ de consuetudine ꝙ vnusquisqꝫ auditor palatij [a] sibi habeat idoneos notarios eligere licet vicecancellarius eos habeat examinare ꝛ approbare saluo ꝙ dum nouiter creatur auditor do. vicecancellarius alium loco illius etiam per modum surrogationis pōt auditori presentare. Nā cum huiusmodi consuetudo sit contra ius est restringenda ꝛ tenenda in suis terminis. Modo si aliud diceretur extēderetur igitur arg.ff.de actio.ꝛ oblig.l.in onerarijs.§.sed cum recisa. ꝛ regula que a iure.cum concor. Probatur fortius ꝙ si id de quo minus videretur inesse inest ꝛ id de quo magis vt.ff.solu.matri.l.si vero.§.de viro.aut.multo magis.C.de episco.ꝛ cleri.tamen in materia communi non restringibili de natura sua nec ex verbis restricta tempus ex mente iuris intelligitur solum de primo ꝛ non trahitur ad sequens vt patet concor.alle.ad hoc per Joan. and. Joan. mo.ꝛ Archi.ꝛ aliorum de preben.non potest.§.j.lib.vj.et.c.ꝙ̄uis eo.titu. Modo hoc casu cōsuetudo est artata ad vnum de primis ꝛ ad tempus.igitur: et maxime vrgent ista: quia hec consuetudo non loquitur nisi de tempore certo videlicet dum est nouus auditor ꝛ nouiter factus igitur ad aliud tempus nō debet extendi vt l.inter illam.in prin.ff.de verbo.oblig.ꝛ.l.hec conditio.ff.de cōdi. et demon. Facit quia abhorrent ꝙ dispositio nude et simpliciter loquens infinitatem importet.ff.de lega.iij.l. fideicommissa.§.si quis ex.de rescript.cum in multis.lib.vj.cum concordā.xj.ibi alle. lega.in glo. de preben.is cui.§.j.ꝛ.ij.eo.lib. Et pro hoc optime facit not. Archi.de fil.presbyte.c.ij.in fi.lib.vj. quia licet Joan. and. sit contra vt plene per eum ibi et c.non potest alle. tamen opinio

[a] Vnusquisqꝫ auditor palatij.
Nota ꝙ auditores i curia romana vocant auditores sacri palatij q̄b9 cause cōmittunt a papa vel vicecancellario: ꝛ vt plurimū cause minores vel deuolute ad sedē apostolicā p decretalez statuimus. de elect. lib.vj.

Archi.hodie approbatur ab omnibus tanq̃ vera. Sed oppones primo de hoc qđ no.Jo.mo.de verbo.signi.lib.vj.in conclusione que incipit sed cum vero ep̃s haberet indultum: vbi dicit ꝙ si episcopus habet indultum cũ temporis prefixione ꝙ quatuor clerici suis officijs insistentes gaudeant de fructibus suorũ beneficiorũ ⁊ illos quatuor elegerit ⁊ tamẽ vnus cedat vel decedat ante prefinitum tempus nihilominus potuerit alium ep̃s surrogare qui dicto indulto gaudebit.per.l. sicut in annos.ij.respono.ff.qui.mo.vsufru.amit. et induco pro eo.l.iij.§.ꝙ si quis ita. ff.de suspec.tu.que bene facit pro hoc etiam alle.Jo.an.ff.de leg.iij.l.si ita fuerit.et ff.de fun.instru.l. si mancipia.⁊ decre.quia circa:de priui.cum concor.ibidem alle. Secundo de eo quod notat Jo.an.an priuilegiũ de quo loquitur.c.sicut.alle.locũ sibi vendicare possit in familiaribus tempore priuilegij nõ receptis sed postea recipiendis ac etiã in beneficijs tempore priuilegij nondum adeptis sed post datã priuilegij adipiscendis in gratia videtur ibi fieri dignitati episcopali que semper durat.Allegat no.sua de rescrip.c.fi.lib.vj.super tertia glo. Modo etiam in proposito agimus de priuilegio consuetudinario dignitatis officij in cancellaria presidẽt.Tertio oppones de regula is qui in ius.de reg.iur.lib.vj.cũ omnibus suis cõcor.Pro quorum duorũ contrariorũ solutione est sciendũ ꝙ duo sunt genera priuilegiorum inter que est differentia longa.Nam quoddã priuilegiũ reperitur forte quod nõ habet temporis extensionẽ nec effectuũ multiplicationẽ sed momentanee ⁊ per vnum actũ suum vnicũ effectũ licet durabilẽ producit in esse.Et tunc priuilegiũ effectu huiusmodi producto consumitur licet effectus perseueret. Exẽplũ patet in gratia expectante beneficiũ vacaturũ de offi.deleg.ex parte:⁊ de preben.si clericus.lib.vj.⁊ patet per ea que no.post Hostiẽ.de rescript.cũ in multis.lib.vj.in vlti.glo.Patet exemplũ in patre filiũ generante. Et ita intelligitur ſm vnũ intellectũ.c.j.in fi.de fi.presby.lib.vj.et.c.non potest.§.j.alle. Nec in istis oportet loqui an habeat locũ surrogatio:qr postq̃ priuilegiũ est consumptũ nõ potest amplius effectũ producere vt probant supra proxime alleg.Aliud vero priuilegiũ reperitur quod non est sui effectus productione momentaneũ sed extensiuũ:non dico quin nude in momento producat effectũ perfectũ. Sed dico pro eo extensiuũ qr ex verbis ⁊ mente vel continuo potest producere effectũ suũ:vt si dono tibi vsufructũ bonorũ meorũ donec vixeris licet interim capi.diminutione vel alias perdideris rehabebis qr ad quodlibet momentũ vite tue tibi donatus est vt dicta.l.sicut in annos.§.j.Uel volo qñcunq̃ eris in Italia sis tutor filiorũ meorũ.Idẽ vt.ſ.⁊ sic de similibus:⁊ de his casibus surrogationi locus est.Et ita loquitur.§.ꝙ si quis ita. l.si ita fuerit:alle.Modo ita est in casu per Jo.an.modo supra not.Idẽ etiã in casu no.per Jo.an.videlicet in.c.sicut. Primo em̃ casu priuilegiũ habet vnũ certũ tempus sibi prefinitũ.⁊ per totũ illud debet sortiri suum effectũ ergo oportet fateri ꝙ surrogationi locus sit.c.sicut lз nõ habeat certũ tẽpus tñ habet tẽpus incertũ puta ad vitã priuilegiati postq̃ aliud nõ dicitur ⁊ põt ⁊ debet illud priuilegiũ sibi cõtinuo operari maxime qr naturã beneficij habet ⁊ nemini preiudicat.vt.c.qr circa. de priuile.cũ cõcor.ibi no.Modo in casu nostro nõ est priuilegiũ habẽs naturã beneficij imo est ius iniquũ alteri preiudicãs ⁊ obuiãs iuri cõi: igit̃ nõ põt argui de illis casibus ad casum istũ.Itẽ illud priuilegiũ.c.sicut loquit̃ per verba cõfusa extẽsiua vt per verbũ põt nõ respiciẽtia certũ tẽpus. Ista vero cõsuetudo de qua hic agitur loquitur per verba certa vз de primo ⁊c.⁊ cõcernit certũ tẽpus. Et isto modo dissoluit glos.c.porro.ad.c. qr circa.et per aliũ modũ supra proxime dictũ soluit ad.c.cũ in tua ⁊c. Itẽ cõsuetudo de qua loquit̃ respectu cui⁹ auditor producit effectũ vnicũ momẽtaneũ puta in primo notorio ⁊ in illi⁹ ꝓductiõe quo ad illũ auditorẽ expirat qr nõ hз aliud tp̃s certũ vel incertũ respectu auditoris illi⁹ p̱ qđ extẽsiue ⁊ ꝓductiue operat̃.Et ita iura alle.nõ obstãt:imo magis gr.sumpto.a contra.

pio quod est in iure fortissimū probāt contrariū ar. xxv. di: qualis:
cum si. Nec obstat regula is qui in ius: cū concor. quia licet dicat
surrogatus cens. eodem iure &c. tamen nō dicit ꝙ ideo ꝙ quis po-
test primū facere ꝙ possit ꝓpter hoc surrogare. Pone enim ꝙ pa-
pa dat potestatē regi frācie qui ꝑ tempus fuerit ad nominandū
ad primas duas p̄bendas post suam coronationē in ecclesia pari
siensi vacaturas duas personas idoneas dicens ꝙ si semel nomi-
nauerit duas personas ad duas p̄bendas ꝙ in perpetuū possit
in infinitum surrogare: certe nullus sane mentis hoc diceret.

¶ De consuetudine. Rubrica.

Conclusio. ccccccxxviij.

Uxta thema conclusionis supra prime suppo
sito ꝙ prefatus dn̄s vicecancellarius ab
vno vel a duob⁹ annis citra vsus fuerit iure dicte sur
rogationis solū trina vice & solū in personis triū au
dit. & postea in persona alterius quarti auditoris ac
cidat casus dicte surrogationis fiende non propter
hoc debebit in casu predicto vti sua possessione predicta contra di
ctū aliū quartū auditorē contra quē nunꝙ̄ al's vsus fuit qr in iu-
ribus concernentibus vt singulos non vt vniuersos factū vnius
alteri non obest vt in. c. cū omnes. de constitu. in fi. j. glo. & ea que
leguntur & notantur de re iudic. c. q̄uis. & l. sepe. eo. titu. de pluri-
bus heredibus. s. quando sentētia cōtra vnū lata alteri nō obest.
Nec ob. c. dilecti. de offi. archi. quia in hoc iure competenti cuili-
bet auditori & diuisim non potest notari casus. c. dilecto. quia. c.
dilecto. loquitur in vna antiqua consuetudine iā prescripta. Nos
autem hic loquimur in recenti possessione et in certa prescriptio-
ne impedienda. modo vt no. Inno. in. c. dilecti. alias dicta exten-
sio locū non habet in possessione vel prescriptione. Probant opti
me no. Innocen. in. c. tua nobis. de deci. in fi. Sed in consuetudi-
a ne sola que biennio non inducitur ꝗ s̄m omnes. Itē locū non ha
bet dicta extensio etiam in consuetudine nisi in maiori parte ca-
suum similiū fuit obseruata. no. Inno. in eo. c. dilecto. ꝙ non fuit
hic obseruata nisi in tribus. Item quia locū non habet dicta ex-
tensio in consuetudine onerosa que est contra ius s̄m eundē In-
nocen. in dicto. c. dilecto. et tamen ista obseruantia esset auditori-
bus onerosa et est contra ius vt de se patet. Item quia non habet
locum dicta extensio in iuribus per alium possessis s̄m Innocē.
in dicto. c. dilecto. & tamen hic alij possidebant videlicet alij audi-
tores ista iura. Preterea ex alio capite nō potest iuuare dicta pos-
sessio quia si in his que per eundem possidentur non nocet alte-
rius occupatio nisi in occupatis: vt. ff. de acquir. pos. l. quod mo-
do in fine. Fortius in his que per alios possidentur. Preterea si
collegij iura predicta competerent tamē collatio ignoranti fact.
illorum trium obesse non potuit. Item habet locum cum tūc cla-
re. l. ꝙ in eo. in fine. alleg. modo. Caue tamen: quia licet suppon̄a
dictam trini actus possessionem: tamen nō pono eam veram sed
sine preiudicio causa disputationis et veritatis eliciende: quia
pretenditur per dominum vicecancellarium eam suppono: vt b
etiam supposita ea appareat de nō iure ipsius. Nec obstat quod

a Biēnio nō inducit. Quāto tp̄e firmet cōsuetudo: et an obtineat vim legis: vide C. q̄ sit lōga cōsue. l. ij. & i sum. cō. d. ti. qō. ccvj. et ccvij.

trinus actus bene inducit consuetudinem. per.l.ij.C.de episco, audien, Et requiritur etiam tempus vt.c.quanto.in fin.de consue.cum ibi nota.

¶De testibus. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxviij.

Cardinali soli contestan. alium nō habenti nō creditur in causis tanq̄ testi, extra de testi.c.licet vniuers.cum ibi no.in vlti.gl.et super ea saluis in casibus in quibus dicto domini Cardinalis de stilo curie [a] credit. Super quo notat, Jo.an.post.Hosti.de appella.constitutus.super versi.assertionem: et not.per Archidia.et post eum per Joan.and.in nouel.de elect.;vt circa.li.vj.super versi.factū: et etiam ibi not.de hoc, Innocen.et etiam Joan.and.super glo. ij.et Joan.and.de testi.cum a nobis.et Hosti.et Joan.and.post eum de fide instru.q̄ super his.vide omnino conclusionem.

¶De testibus. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxix.

Nulli etiā si esset romane ecclesie cardinalis credit tanq̄ testi.l.iurisiurādi.extra de testi.c.tuis.et c.nuper.cū ibi notatis.et.c.at si xp̄s.eo ti.

Conclusio.cccccccxxx.

Licet dominus vicecācellarius etiā romane ecclesie cardinalis quo ad effectū expeditiōis literarum super gratia confectarum pro informatione super narratis dictarum literarum de pape mandato et ex commissione speciali testes reperit iuramenta eorū etiam si opus sit dicere parte vocata receptio huiusmodi coram auditore cui causa super eisdem literis post committitur inter partes postea iuris ordine procedēti non facit fidem seu probationem plenam. Ratio quia ad alium finem procedebatur tunc qui minus erat principalis et preambulus. Ad alium vero finē et principalem modo agitur et super hoc videtur text.extra de testi.veniens.c.cum in tua.c.causamq̄.c.constitutus.et.c.ea.l.fin. cum si. Et maxime quia dicti testes lite non contestata nec habito processu producuntur extra vt lite nō cōte.c.j.ij.respōso in rubro et nigro. Itē q: id casu in quo summaria pbatio est sufficiēs.

Conclusio.cccccccxxxj.

Si etiam tales attestationes valerent tam ē soli relationi vel sigillo domini cardinalis vicecancellarij super eis nō adhiberet plena fides.p.c.quoniā contra falsam.de proba.cū si.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxxij.

Supposita noua domini nostri Gregorij pape.xj.moderni cōstitutione que habet quodvt honori dominorum cardinaliū deferatur gratie facte p papā de beneficijs vacantib[9] [b] p cessum vel als familiarium dominorū cardinalium de familiaritate huiusmodi

a ¶De stilo curie. Nota q̄ stilus romane curie multū attēdit maxime in scriptis. extra de falsa. c. q̄ graui, et de cōfir. vti. vel inuti. c.peñ. Adde q̄ stil[9] curie facit ius: et pōt allegari in decisionibus causarū si ius nō reperitur. pa. nor. in.c. ex literis. de cōsti. in. ij. col.

b ¶De bñficijs vacantibus. Nota q̄ bñficia de

mentione nõ facta tanq̃ concesse per inaduertẽtiã pape sunt sur
reptitie ⁊ nulle ipso iure ⁊ ꝙ moriente quodã Roberto familiare
domini cardinalis Cãtuarieñ. nuper etiam defuncti: eodẽ tñ car
dinali viuente: adhuc Jo. beneficiũ quoddam vacans per morte
dicti Roberti impetrauit a papa de dicta familiaritate mentione
non facta tamen ante huiusmodi impetrationem prefatus dñs
Cardinalis consen sit dicto Jo. ꝙ ipse dictum beneficium impe
traret. Sed noluit ꝙ de dicto cũnsensu fieret mentio in supplica
tione pape porrigenda. Queritur vtrum dicta gratia Jo. sit surre
ptitia ⁊ nulla ipso iure. D. Frã. Rober. Galhar. ⁊ Bernar. dixerũt
ꝙ non. Ratio eorum est quia quando lex habet certam rationem
finalem annexam presertim in ipsa. l. expressam cessante ratione
legis cessare debet. l. allegant do. Fran. pro casu. ff. de fu. l. j. §. non
tamen omnes. Hoc tenuit Dy. in regula certum est. de reg. iuris.
lib. vj. p. l. adigere. §. Quis. ff. de iure patro. ⁊ de re mili. l. milites.
circa prin. ff. qui pe. tu. l. videndum. circa principium de excu. tut.
l. scire oportet. §. aliud. cum iuribus allegatis. ⁊ per glo. no. ⁊ Jo.
mo. alle. De quo etiam per Pet. de bel. pertica. C. de legi. l. non du
bium. ⁊ ibi per Cy. in secunda oppo. ⁊ in prima conclusione. Ad
didi huic rationi quia hoc quod dictum est locum habet tũc ma
xime cum lex talis est specialis et exorbitans a iure communi vt
hoc dictum posuit Joan. an. de renun. post translationem. Pro
batur. C. de epis. ⁊ cle. aut. generaliter: vt. C. de resti. in inte. l. fina.
Modo ista constitutio domini pape est specialis ⁊ exorbitans et
habet rationẽ scriptam et specialiter in ea expressam videlicet vt
in hoc dominorum cardinalium honori deferatur. Modo volen
ti et consentienti non fit iniuria neq̃ dolus. C. de transac. l. dona
tionis. et regula scienti. lib. vj. cum concor. Sed do. Nico. Guil.
Benedictus et ego eorum omniũ minimus fuimus prima facie
in opinione contraria. Rationes mee fuerunt tales. Prima fuit
ista: quia ponderabo hic duas fuisse rationes in cõstit. expressas
papam mouentes ad ita declarandum vel ordinãdum: vna pro
xima et immediata videlicet ꝙ concessio facta per eum de benefi
cio per primam. c. fraternitatis familiar. ⁊c. nõ facta mẽtione de
familiaritate censebatur facta per inaduertentiã ⁊ ita contra mẽ
tem suam. Et ista fuit causa vera proxima ⁊ immediata ⁊ finalis
et per consequens attendenda per. l. penul. ff. de cõdi. ob tur. cau
sam. ⁊. ff. de dona. l. j. Alia fuit ratio impulsiua ⁊ remota: videlicet
vt honori dominorum cardinalium deferatur quo ad hoc: et ista
cessante et alia remanente adhuc remanet constitutio et videtur
ar. ff. de ppstu. l. j. §. sexum. Modo subijciendo minorem huius ar
gumenti non potest notari aduertentia pape ex vi dicti consen
sus adhibiti id occulto existentia ipsi pape non notificata. Cum
ergo ad tollendum huiusmodi aduertẽtiam requiratur talis ex
pressio. ar. qui ⁊ a qui. li. ma. non fi. l. prospexit. de preben. c. si mo
tu proprio. in fi. lib. vj. Confirmabat hoc dictum Nico. q: verisi
mile est ⁊ valde possibile ꝙ papa in hoc cõsiderauerit nedũ cõsen
sum cardinalis sed etiã fauorẽ familiariũ ipsius cardinalis: quia
Romane curie etiã seruire videntur reductiue. Cõfirmabã aliter
q: ⁊ possibile ⁊ verisimile ꝙ ꝙ papa voluerit sibi specialis reseruas

gnitatis vel
personatus
vacãtia i cu
ria romana
nõ pñt ɔfer
ri nisi p pa
pam vsq̃ ad
mẽsem. post
mẽsem vero
illi ad quos
pertinent p
seipsos tãtũ
vel ipĩs agẽ
tib⁹ i remo
tis per vica
rios qb⁹ hoc
sit cõmissuz
extra de pre
bẽ. c. ij. ⁊. iij.
et. c. ɔsenti. ⁊
c. si aplica.

rē dispositiones beneficiorū taliū familiariū etiā ꝓpter se pro eo etiā ꝙ se reddidit cōiter faciliorē & prōptiorē ad eos ꝙ̄ alijs meli⁹ et pinguius. in beneficijs prouidēdū sicut videmus de officialibus & capellanis pape & similibus licet hoc clarius procederet si huiusmodi cōstitutio huiusmodi beneficia reseruaret sꝫ licet nō reseruet plus facit quia reseruationi dictam specialitatem addit. Predicta tamē ratio impugnabat a domino Fran. dicebat enim ꝙ licet hic notent duas rationes videlicet honorem cardinalis & inaduertantiam pape: tamē vna dependet & sequitur ex alia videlicet inaduertentia ex dicto honore &c. ergo tantū videtur vna ar. ff. pro dona. l. vl. & ff. de noua. l. si enim. cū si. Sꝫ pōt dici ꝙ si cōstaret ꝙ dicta causa prima esset finalis & sola dicta euasio esset tolerata. Sed hoc non cōstat nec supra hoc forsitā presumendū maxime scđm illos qui dicunt ꝙ causa in dubio presumitur impulsiua: vt not. Accur. de dona. l. ij. §. vlti. ff. & Dy. in regula decē. li. vj. licet aliter notet Joā. mo. de scisma. c. fi. in fi. vltime glo. et aliter post Pe. Cy. C. de epis. & cle. l. generaliter. Et aliter Joā. an. in. d. c. post translationem. super glo. arg. est in fi. Preterea aliqua dicta sunt propter que forte tollitur presumptio que haberet dictam causam solā fuisse finalem. Preterea hec obiectio do. Fran. tollit clarissime per rationem proxime sequentem. Secunda ratio mea fortior est ista: quia licet honor & cetera esset & presumeretur sola causa finalis huius constitutionis tamen propter talē cōsensum ipsius cardinalis secreto adhibitum non tollitur dicta causa nec cessat. Igitur propter talē cōsensum non cessat constitutio: patet argu. quia verba constitutionis sunt clara & eis standū est mēte non resistente nec ratione cessante. ff. de exerci. l. j. §. si is qui nauem. et. ff. de leg. iij. l. non aliter. & d. l. prosperit. Probatur antecedens. hic enim duo ex parte cardinalis cōsiderare debemus: puta commodum & honorem. Commodum in hoc consistit quia de talibus beneficijs obtinere poterit a papa sibi vel suis nepotib⁹ cōsanguineis familiaribus notis vel amicis prouideri qui sibi tenebuntur ac libentius tenebātur. Honor est in hoc quia talis notabilis expressio est honorabilis cardinalis. arg. ff. de iniur. l. itē apud. §. ait pretor. et de preben. quāuis. lib. vj. de elc. statutum. de sen. excom. ꝙ̄ periculosum. eo. tit. lꝫ exceptio cōmodi tollatur per dictum consensum non tamen tollitur exceptio honoris &c. facit stilus curie[a] qui habet pro magno honore quarūdam personarū pro alijs supplicantium quia ille et non alie in literis inscribantur puta regales cardinales & archiepiscopi. Modo solum honorem dicta constitutio ponderauit: igitur &c. Tertia ratio mea adhuc fortior est ista: quia in preiudicialibus consensus in preiudicium consentientis non recipit extēsionem extra verba. ff. de verbo. obliga. l. quicquid astringende. et. l. si a colono. argu. not. per Dy. in regula qui tacet. lib. vj. arg. ff. de furtis. l. filius. §. notare. et C. de procura. l. maritus. cum si. Modo iste cōsensus ex verbis nō habet nisi quod complacebat domino cardinali ꝙ ille impetraret si posset a papa hoc beneficium & habet hūc effectum ꝙ si impetret ex hoc sibi nesciet nec referet malas gratias: & tamen secūdum aliquos (quod tamen clarum non est) habet etiam hūc effe-

a ¶ Stilus curie. Q' stilus curie sit attēdēd': vide p Feli. in c. ad hec. de sentē. excō. Itē stil⁹ qñ faciat ius: & multa de stilo. vide per eundē Feli. titu. de rescrip.

etiam ꝙ dicte impetrationi se opponet sed eã non impediet non autem habet hõc effectum ꝙ ille impetret eo modo quo fieri debet ⁊ potest ⁊ cum verba hoc nõ habeant ⁊ de hoc ostẽdi nõ debent immo plus dicunt quidã ꝙ hic attenditur honor dignitatis cardinalatus ⁊ per cõsequẽs tacita renũtiatio non obesset.ar.de fo.cõpe.si diligenti.cum si.⁊ ibi not. Quarta ratio mea est confirmatoria proxime precedentis q: voluit cardinalis ꝙ papa ex isto consensu ad concedendã gratiã istã moueri possit:ergo suo iuri non videtur per dictũ consensum renuntiare sed solũ displicẽtiam ⁊ ingratitudinẽ quã impetrãs contra cardinalẽ incurrere posset ex impetratione sibi remittere. patet consequẽtia:q: si voluisset ius suum impetrãti concedere vt facilius impetrans obtineret:verisimile est ꝙ voluisset ꝙ papa id sciret et ad hoc facilius moueretur q: presumitur de eo qui vult vnum ꝙ debeat velle vias per quas peruenitur ad illud.ff.de spon.l.oratio.ff.de acquiren. heredi. l.illud. Probatur antecedẽs:quia in facto supponitur ꝙ noluit cardinalis ꝙ hoc pape exprimeretur. Ita ꝙ verisimile est ꝙ cardinalis se rettulerit ad id quod papa consensum ignorans:familiaritate tamen ei expressa,de hoc facere vellet. Sic enim cogitare posset ꝙ consensu isto non recipiente extensionẽ non obstante ius suum illesum sibi duraret. Nec ob.ff.qui.mo. pig.vel ypo. sol.l.sicut.§. non videtur.vbi consensus expressus venditioni rei proprie preiudicat domino q: venditio valet:q: dico ꝙ si id consentiret simpliciter papa sciente ⁊ papa conferret certũ esset. Idem forte si ignorante dũmodo consentiret ꝙ vellet impetrare:etiã de familiaritate mentione nõ facta:quod tñ dubiũ est ⁊ forte falsum propter primam rationem ⁊ tollit etiam hanc presumptionem voluntas contraria. De qua constat: vt supra proxime dixi. Quinta ratio mea quia dolus in tacẽdo maxime al's exprimenda ⁊ que potuissent mouere ad denegandũ vitiant gratiã.de rescrip.super literis cum si. Modo ex scientia certa vt supponitur iste tacuit mẽtionem al's exprimendam:et que potuisset mouere papam ad denegandum. Et si ex certa scientia tacuit presumitur tacuisse vt gratiã facilius obtineret ⁊ ita vt papã circũueniret et ita per dolum. Et licet alique de dictis rationibus quãquã forsan possent euadi:tamen attento ꝙ iam surreptio per constitutionem est plene ⁊ vere probata ille quinqꝫ rationes oẽs simul sumpte adeo reddũt dictã excusationẽ prelibate surreptionis iã plene ꝓbate dubiã ⁊ obscurã ꝙ standũ est surreptioni iam clare probate:quod ar.not.per Cy.C.de re.cre.l.in rõne fidei.in vltima.q.et.c.in presentia. de proba.⁊.l.ij.C.de edic.diui adri.tol. Tamen casus prima facie dubius est.

¶De his que fiunt a prela. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxxiij.

Licet contra processum igitandũ pro epo etiã cardinali contra possessorẽ in cã ardua noie ecclesie sue possit: possessor opponere de nõ cõsensu sui capituli propter.c.causam.de iudi. q: sine tali consensu sui capituli ad ardua etiã in iudicio debet ipse procedere vt ibi tãgitur ⁊ not. Inno.de rescrip.edoceri.in fine: tamen contra procuratorem hoc opponi non posset quia ad ipsum solum prelatum pertinet exercitium actionis. Notat ipse Inno.in.c.edoceri.de rescriptis.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxxiiij.

Excipitur vt supra proxime cõtra episcopum et episcopus replicet se carere capitulo:vt de elect.in plerisqꝫ.lib.vj.sibi non creditur nisi probet:quia de iure communi cathedralis ecclesia habet collegiũ sed super hoc iudex summatim inquirere debet.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxxv.

Supposita

Apposita ordinatione domini nostri⁊ mo dernitque habet q in reformationibus gratiarum non est opus de non obstan. beneficiorum ipsius reformati fieri mentionē dummodo in principali facta fuerit: licet in confirmationibus secus pro eo q papa in gratia principali per eum concessa semel in reformato pluralitatem approbavit quod non fit in confirmato quia nil pape precessit si habens primam gratiam ex aliquo defectu inutilem puta quia de lite mentionem non fecit impetrat facta mentione de defectu surrogationē ⁊ provisionem novam. Valet etiam si de beneficiis suis non fecerit mētionem dummodo in prima gratia hoc expresserit. ratio est: quia omnis reformatio vim nove provisionis habet: ergo novam provisionem: non est nisi exprimere tacite subintellectū. Ergo idē in expresso sicut in tacito p not. glo: de elec. c. ij. lib. vj. ⁊ eo. lib. de spō. c. vno. in vlti. glos. Idē tenuerūt dñi etiā si in reformatione fa[...] est mētio de aliquib⁹ tacito de vno qđ mihi dubiū fuit ꝑpter fraudem presumptā ⁊ etiā dubiū fuit dño meo. Ratio etiā fuit in conclusione predicta principali ſm dñm Nico. quia in potestate petentis surrogationē non fuit dare modum cōfectioni literarū an per modū reformationis vel nove provisionis fierent nec factum officialiū cancellarie omittentiū viam reformationis ⁊ eligentiū viam surrogationis ⁊ nove provisionis debēt fuisse vti in dāno. ratio tertia quia mens ⁊ voluntas pape ⁊ ratio viget vniformiter in vtroqꝫ casu: iura sunt cōmunia.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio. cccccccxxvj.

Apposito q dño nostro papa Grego. xj. anno precedēti ꝑme de mēse Novēbris existēte in Janua absente vicecācellario ⁊ quolibet alio pro eo ex parte eiusdē. d. n. p cursorem fuit mihi. E. cōmissio presentata que signata per dominū nostrū nec per vicecancellariū vel aliū eius officiū al's quod appareat gerentē sed per reverēdissimū patrem dominū cardinalē sancti angeli: de mādato tñ prout ipse in signatiōe refert licet alias appareat. e. d. n. standū est dicte signationi q̄ꝫ preiudiciali qꝛ erat causa prius in Avinione cōmissa et ibidē remāsura: qꝛ lꝫ al's forte de rigore iuris dicto Cardinali regulariter nō credat: tñ in his cōmissis secus: presertim vbi aliū pape in talibus non assistunt. Super quo remitto ad not. in remissionibus per me signatis.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio. cccccccxxvij.

a Si auditori a per. d. n. committit causa q̄ fuit ante ex eiusdē nostri ordinatiōe remāsura dicta ordinatione non obstan. dūmodo partes nō essent cives Avinionen. cū potestate citādi ⁊ auditor ante citationē se informaverit de dicta clausula dūmodo ⁊c. ⁊ repererit ita esse ⁊ citaverit fueritqꝫ citatio cū executiōe reportata ⁊ in termino ad dicēdū cōtra cōmissionē cōparuerit procurator ad excipiendū ⁊ ad appellādū solū deputat⁹ q̄ de hoc exceperit ⁊ fuerit ad approbandū admissus termino octo dierum

a ¶Si auditori. Nota q auditor iste appellat auditor cōtradictoriarum cui⁹ est magnū officiuꝫ circa rescripta iustitie ⁊ dādos iudices q̄ impetrētur extra curiam.

sibi prefixo peremptorie qui tamen non consentiret in termini prefixione nõ appellauit nec ĩfra terminũ aliqd pbauit sufficit dicta extraiudicialis informatio p auditorẽ facta maxime: qz ad eũ ptinet de cõtrario dare et pbare et ad hoc habuit terminũ et nõ fecit. Et quia negatiua de sua natura probãda nõ est nec p ea presumit maxime hoc casu qz illi sunt aliũde oriũdi et requirit certa solẽnitas vt quis ciuis efficit vt probat. C. de incol. l. ciues. lib. x. per. l. patet q sola domicilij mutatio et noua cõstitutio curie non facit.

¶De rescrip. De re iudi. Rubrica.

Conclusio. ccccccxxxviij.

Super articulo grauaminis a quo est appellatũ nõ impetrat cõmissio anteq dati fuerint apli. nõ intelligit de articulo habẽte vim vltime diffinitiue puta desertiõis: qz illa videt esse diffinitiua et sequitur sententiã et articulus grauaminis notat id qd sententiã precedit: igitur. Uide not. de appel. cordi. lib. vj.

¶De resti. in integrum. Rubrica.

Conclusio. ccccccxxxix.

Allegans titulum pẽsionis de quo habet de prebẽ. c. nisi essent. et agẽs restitutorio nõ est audiendus pp̄ter titulũ infectũ. Et si habuit cõtra se sniam sũ possessorio et non appellauit infra tps legitime impedit⁹ nõ ideo restituẽdus est: qz de nõ iure nec de interesse suo satis cõstare videt p infectũ titulũ. alleg. de cõfec. ptz in. c. nisi essent. alleg. cõseq̃ntia pbat. per not. Inno. de diuor. significasti. An uo super protestatione personali spoliato cõpetat restitutio materia est. l. ij. ff. quorũ bonorũ. de pac. si certis annis. et. ff. de vsur. l. cum de in rem verso. et. ff. si serui. vendi. l. si qs diurno. de elec. querelã. per Odonẽ de Senonis in trac. suo iudi. possi. ti. quorum bonorum.

¶De resti. spoliato. Rubrica.

Conclusio. ccccccxl.

Supposito q corã Paulo auditore spoliatus[a] agẽs restitutorio per epm intendentẽ impediat nedũ habere possessionẽ ecclesie de qua litigabat: sed etiã hmõi occasione litis hre fructus vnius prebẽde quã in diocesi obtinebat: et q his pape narratis obtinuit p eo Paulo qz erat cause auditor cõmitti q lite pendẽte dicto spoliato de fructib⁹ dicte prebẽde faceret respõderi postq recedente Paulo de curia. P. auditori sunt cõmisse cause quas inter istas partes audiebat Pau. cum inciden. dependen. emergen. et cõnexis dictã cõmissionẽ poterat exeq. P. auditor. Nõ qz saltẽ negari nõ põt quin sit de causa vel dependen. inciden. emergen. et cõnexis ipsi⁹ cause: qz occasione litis facta fuit. Sic. ff. de inoffi. testa. l. si institutio. §. penul. et extra de accu. c. ex parte. et de of. dele. c. j. Nec ob. q capl̃m ecclie vbi est p̄bẽda nõ est de ptib⁹ qz hoc venit incidẽter: vt. ff. de offi. dele. c. j. et de ap. romana. §. si uo partib⁹. ar. C. de iudi. l. quotiẽs. et. C. de ordi. cogni. l. adite. Uide tñ super hoc in cõclusionib⁹ Neapol. cõclusione. cxlv. fo. xxiij. vbi tenere videtur cõtrariũ in gra si per euentũ litis apparuerit neu-

[a] ¶Spoliatus. Cuz qs spoliatur ab aduersario rebus vel bñficio: an ante litis igressum restituatur? vide. ij. q. ij. p totũ. iij. q. j. epi. v. q. ij. si primatem. ix. q. iij. fratres. xxxiij. q. ij. historis.

ter &c.lz hodie palatiū sit in cōtrariū quod bene facit ad cōtrariū propositum. Et hoc casu de dictis narratis leuis presumptio seu probatio sufficit: quia de his in lite plenius est agendum secundum do. Uniarien. cardinalem.

¶De prebendis: Rubrica.

Conclusio.cccccccxli.

SI mandatur executori q si vocato possessore repererit beneficiū vacare per extrauagā. execrabilis prouideat Titio: prouisio per eū facta aliter nulla est. de offi. dele. venerabili. &c. cum cōtingat. & de restitu. spo. pisanis: quia forma non seruata &c.

¶De iudiciis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxlii.

PRocessus factus vigore cōmissionis de qua cōmissione dictū est . §. parte non vocata nō est nulla ipso iure per not. Inno. de presum. ... dudū. Et q talis partis vocatio regulariter etiā in iudicialibus iniustitiā & nō nullitatē inducit: & ideo interlocutoria nihilominus valet. no. Inno. de procu. audit. Tū si esset verbū si repereris &c. crederē esse iudicialē cōmissionē nō mō executoriā q iudici iudiciaris procedeñ. directa fuit. ar. p hoc vt talia sint subiecta q̄lia &c. ff. loca. l. si vno anno. ar. extra. de cēsi. presenti in glo. super ver. constiterit.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxliii.

ERror nois proprii possessoris contra quē cōmissio impetratur per cognitionē dicte possessiōis designati non vitiat. arg. C. de le. si quis in fundum. & de lib. & posthu. l. nominatim.

¶De prebendis. Rubrica. Conclusio.cccccccxliiii.

SI papa prouidet mihi de beneficio vacañ. p obitum Titii tēpore dñi Urbani cū clausula dūmodo per Urbanū de eodē beneficio nō fuerit dispositū valet prouisio etiam si papa Urbanus signauit supplicationē de dicto bñficio p Martino & etiā si Martinus signat grām & ratā hñs sup ea lrās mādauerit fieri dūmō lrīs nō cōfectis fuerit Martinus mortuus vel vxoratus aut religionē professus. Nō est ista: tū q signatio supplicatiōis nō probat: tū q non pōt surreptionē inducere ordinatio effectu carēs & suspēsionē pfectā superueniēs amittēs p cōia iura. Et ita nō ob. de re iud. cū olim. Itē q si fuisset pape dictū de dicta ordinatione & subiūctum qualiter reductum erat ad nō causam nō minus concessisset.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.cccccccxlv.

NOn obstantibus cōclusionibus.cccccclxii. & .cccccclxiii. supra precedentibus si deduco in impetratione capellanie vnicū titulū ex persona antecessoris mei puta p assecutionez ecclesie parrochialis autoritate lrarū dñi nrī pape Urbani in forma pauperū [a] & testes

a ¶ In forma pauperū. Litere i forma pauperū q dicantur: vide Abb. in c. postulasti. in .ii. colū. de rescript. Et quō cognoscantur litere in forma pauperū vide per Feli. in .d.c. postulasti. ii. colū. de rescrip. vbi dūz declarat ob notitiā.

mei deponunt se vidisse literas purificationis acceptationem et prouisionem et possess. assecut. harum autoritate factã et q ita sit est publica vox et fama satis satis sufficit ad obtinendũ in causa. Ratio mea est qr casus inter quos nõ est diuersitatis ratio ad paria iudicant. ff. de ver. obli. l. a titio. Modo si agamus de probãdo titulo autoris siue de probando modũ amissionis sui tituli inter ista est eadẽ ratio: ergo. q sit eadẽ ratio probat dupliciter. Primo qr vtrũq3 eundẽ effectũ habet qr si titulũ non habuisset antecessoris nõ dicit vacare p eius personã. Et ita nõ habet ius impetrãs de rescrip. susceptũ. sicut si ius haberet et modus in eius personã nõ cõtigisset. Scdo qr idẽ in probatione tituli autorũ non sequitur plena probatio qr licet quis artetur ad probãdũ literas quas habere dicitur de titulo suo qr presumitur q eas habet et custodiret si esset vnũ etc. tñ secus est de literis probantib9 ius actoris sui: qr illud difficilius et grauius est ideo positio et cõis opinio quo hoc releuat. C. de probatio. l. vti possidetis. ff. de offi. pretoris. l. barbarius. et ff. de proba. l. sed arbiter. et ar. not. Inno. de verb. sig. quid per nouale. et c. veniẽs. Et qr super titulo autoris nõ est pronuntianda. fa. no. glo. ff. si serui. vendi. l. sicuti. §. sed si queratur. et C. que sit lõ. cõsue. l. ij. in quinto ar. iij. cõclusione. ix. et not. glo. qui fi. sint legiti. c. lator. modo iste due rationes locũ habẽt hoc maxime qr litere in forma cõmuni nõ registrantur. Non ob. q ex recẽti possessione difficile induci possessionẽ etc. qr dico q ad inducendũ communẽ opinionẽ hic aliud concurrit: puta quia testes viderũt literas: processum: aceptationem et prouisionem. Et in certis non est locus coniecturis. ff. de verbo. oblig. l. continuus. §. cum. Ita finaliter omnes tenuerunt.

¶ De consuetudine. Rubrica.

Conclusio. cccccxlvj.

a ¶ Consuetudo. Nota q cõsuetudo facit licitũ qd al's eẽt illicitũ. vt in aut. de defenso. ciui. §. qr vero etiã. et notat p Archi. lxiij. distinc. c. qr sancta. Et facit delictum qd al's sui natura nõ esset delictũ. ff. de extraor. cri. l. salutari. §. sũt quedam,

Consuetudo [a] põt inducere q duobus notarijs vocatis super testamẽto facto etc. ad alias causas q̃ pias credatur sine testibus et subscriptione qr cõsuetudo detrahens forme testate in modo probãdi bñ valet. de testa. raynutius. et c. cũ esset. et de testa. relatũ: de fide instru. cũ dilectus. et no. per Dy. de reg. iu. li. vj. indultũ. Quicquid diffuse nouerint in cõtrariũ legiste et Bar. C. de sum. trini. l. j. ibi tenuit Bar. etiã istã partẽ. arg. de testa. l. fi. et per. l. ij. C. quẽad. testa. ape. iũcta. l. publicati. C. de testa. et. l. si qs ex arg. cũ ibi no. ff. quẽad. testa. ape. l. hac cõsultissima. §. ex imperfecto. C. de testa. et fal. here. l. fi. iũcto q pater et ciuitas equiparant. ff. de iusti. et iu. l. veluti. et de cap. l. postlimi. §. filius. et per. l. oẽs populi. ff. de iusti. et iu. qr nõ reperit phibitũ. nec ob. bm eũ. l. fi. C. q testa. fa. pos. qr ibi cõsuetudo preterita limitat nõ aũt futura prohibet. Et ita videt sentire Cy. ibi. et in. l. dudũ. C. de cõtrahẽ. emp. bm eũ. Nec est vt dicit temeraria hec bona et fauorabilis testantib9 sicut in militib9 et inter liberos et ratione testiũ. ar. l. si qs ex assignantib9. ff. quẽad. testa. ape. Uide de hoc in Spe. de instru. edi. §. cõpẽdiose. ver. sz de cõsuetudine: et p Thẽ. bohic. de testa. cũ eẽs: et alij. ff. de iusti. et iu. l. oẽs ppli. Et lz. c. relatũ. et c. cũ eẽs nõ loquant de cõsuetudine pbãt tñ rationẽ hoc casu saltẽ in foro

ecclastico nō obuiare cōsuetudini immo in omni foro ad veritatē.ar.iiij. dist.erat antē.l. Nec mirū q: ab initio de iure diuino:in ore duorū vel triū stat oē verbū:q: si repertum est iuramentū hoc a malo est.de iureiuran. ⁊ si christus videt propter malum non credentis.Et si costitutum est maiorem numerum reqriri in testamē tis hoc est de iure positiuo propter periculum maius.Modo iura positiua tollun tur per consuetudinem ergo per.c.fi.de consuetu.cum si. Item quia minor fraus potest committi per duos notarios in casu nostro ꝙ per vnum solum.ver.de testi. adiacerimus:quo casu tamen omnes dicerent posse valere consuetudinem per iu ra alleg. Nam vnicus notarius cōfigendo testes mortuos per seipsum solū posset committere fraudē ꝙ non fit hoc casu q: duo non sint ita,cito falsarij sicut vnus.

¶De verborum signifi. Rubrica.

Conclusio.cccccxlvij.

Si expectans ad beneficiū cū cura vel sine cura acceptat parrochiam vacantem ⁊ executor prouidit sibi de prebenda parrochie vacan.vel vacature valet prouisio: tuz q: appellatione prebende potest omne beneficiū co... pe bet:tum quia in multis partibus parrochiani mari...e ciuitatis pre bendarij vocātur occasione.no.in.c.cum ecclesia sut...s.de cau.pos. tum quia se refert ad certum corpus. Nec ob.de vacatura vel si vacat.ar.no. in.c.si tibi.de preben.lib.vj.per Jo.mo.

¶De officio delegati. Rubrica.

Conclusio.cccccxlviij.

Si auditor secunde instātie propter absentiā primi sigilla uerit literam sequestri cōtra acta non potest re uocare quia de literis non cognoscit quia spectat ad auditorem con tradictarū corā quo debent proponi exceptiones dñi Guil. Benedi. rego solus cōtra quia apponere sigillum spectat ad eius officium p ordinationē papalē: vt sic videlicet errorē in actis nō sigillet. ar. re gule.Eius est nolle cū cōcor.e.c.j.de reg.iu.in antiqs.⁊.c.cessante.de ap. cū ibi no.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccccxlix.

Licet vna de precedentibus conclusionibus videlicet conclu sio.ccclxxxviij.computando numerū istarū conclusionū: Sed ſm numerū conclusionū domini Guil. que est inter illas con clusiones.xc.vide meam.S. folio.xcvj.⁊ illā domini Guil. fo.lxxvij. Uide etiam.S.in conclusione.xj.et cōclusione.ccccxcv.Egidius.Et habet ꝙ commissio facta auditori prime instantie de admittendo articulos iam datos eorū mala specificatione non obstante ad au ditorē secunde instantie non extenditur pro eo ꝙ iure ordinaria sibi competit re mediū faciendi specificationes in prima instantia omissas q: lapsus termini pri me instantie non est peremptorius in secunda cum termini sunt instantie et non cause. Nihilominus dicta dicta conclusio locū non habet in casu in quo papa ad lapsum termini non habuisset respectum sed potius ad defectum materie vtpu q: negatiua nō coartata nec pregnās vt q: infra terminū nō soluisti vel non fuisti promotꝰ.Talis eñ ſm naturā nō recipit probationē:vt.C.de proba.l.actor. et per consequēs nec specificationem quia specificatio in materia obiectiua nihil aliud est ꝙ coartatio directe cadens in animum testis ꝙ deducit materiam esse proba bilem . Et ita patet ꝙ termini prohibitio vie prohibitionē inducit.ff.de spō.l.ora tio.Uel q: lz sit probabilis q: specificabilis tñ specificatio est diffinibilis vt de ex cessu taxe.Et in his duobꝰ casibus nō habet locū dicta cōclusio ꝙ papa nō con-

deranit lapsum termini hoc casu instantiā cōcernentē sed potꝰ cōsiderauit defectū materie vel difficultatē specificationis q̄ cōcernunt totā causam qꝛ cōcernūt directe ius seu defensionē ipsiꝰ partis. Idē forte si papa nō retulit se ad articulos iā datos sed potiꝰ ad dādos qꝛ istud nō cōcernit magis vnā instantiā q̄ aliā sed potiꝰ causam. iura em̄ ꝛ defensiones partiū cōcernūt causam ꝛ negotiū principale sed terminoꝝ obseruatio ꝛ eoꝝ cōtinuatio cōcernit instantiā ꝛ cōstituit eā. Et hoc tertiū notabile est. Et in duobꝰ primis casibꝰ fuerūt quasi oēs cōcordes: saluo solo q̄ do. Guil. a prin. quodāmodo deuiauit sꝫ videbaᵗ post reuerti. Tertius casus nō fuit tunc tactus sed recordoꝛ vt mihi apparet alꝫ audiuisse ꝛ vidisse cōcilia in hunc tertiū casum se declinasse.

¶ De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cccccl.

a ¶ Curia romana. Curia romana sepe mutat obseruātias suas ꝑpter mutationes summoꝝ pōtificū ꝛ auditoꝝ ꝛ aduocatoꝝ: vt pꝫ ꝑ Compost. extra ꝺ ele. c. j. lib. vj. et Jo. an. eo. c. j. i nouella. sup. iiij. gl.

Curia romana[a] adhuc existēte in vrbe auditoꝛ existēs in Anania cui cōmittiᵗ cā cū potestate citādi pōt in Anania decernere citationem dūmodo fiat citatio ad locū habilē vcꝫ in quo idē auditoꝛ in romana curia pro tribunali sedebit. De materia huiꝰ ꝛ sequētiū seu circa eā vide ꝑ Bar. de ope. no. nū. l. j. §. nūtiatio. col. iiij. ver. q̄rit Jac. de are. an citatio: immo videᵗ cōtrariū. Primo qꝛ eadē dꝫ esse rō de via ꝛ de termino. ff. de spō. l. oratio. Nō effectꝰ citatiōis nō posset fieri nisi in curia qꝛ est cōtentiose iurisditionis: igiᵗ ꝛc. Scđo qꝛ executio citationis nō pōt fieri extra territoriū. vt de re iud. pastoralis. in cle. ver. ꝛ vt id tāq̄ notoriū ergo nec decretū qđ cēseᵗ q̄dā interlocutoria. vt. l. neminē. ff. de exhi. re. ꝛ. C. de his q̄ ad eccl. cōfu. l. pn̄ti. Et nō fit nisi ꝑ iudi. Et tn̄ citatiōis executio fit ꝑ nūtiū. Nec dꝫ esse maioris pōderis executio q̄ ipm principale ꝛ tn̄ auditoꝛ hꝫ Romanā curiā ꝓ territorio: ergo ꝛc. cōfirmaᵗ qꝛ aut est auditoꝛ ordinarius aut delegatus sed neuter istoꝝ extra territoriū suū aliq̄d facere pōt. ff. de iuris. om. iud. l. fi. de rescrip. statutū. § in nullo. li. vj. ergo ꝛc. Fa. quarto qꝛ in iudicio spectamꝰ initiū. ff. de mino. l. iij. §. scio. Nō citatio est hmōi initiū. vt insti. de pe. te. l. §. fi. probaᵗ. vt li. pē. c. ij. in cle. Induciᵗ ꝓ parte ista. ff. de ser. expor. l. si minor. Et ꝓ hac parte facit qđ no. Frā. Accur. ꝛ Ja. de are. C. de feri. l. fi. ꝛ Dy. ꝛ Bar. ff. de no. ope. nū. l. j. §. itē nūtiatio. vcꝫ q̄ nō valet die feriata facta ad diē nō feriatā per iura predicta. Nō de tpe ad locū bn̄ arguiᵗ. ar. ff. si cer. pe. l. vnū. Ad hanc partē videbaᵗ velle. d. Gualhar. ꝛ etiā do. Ni. ab initio lꝫ ꝑpter sequentes rationes post inceperit dubitare. Sed in contrariū videᵗ qꝛ decretū talis citationis est iurisditionis volūtarie igiᵗ pōt extra territoriū exerceri saltē cū eius effectus in locū habilē dirigaᵗ ptꝫ cōsequētia. per. l. obseruare. in fi. ff. de offi. procōsul. ꝛ. l. ar. ff. de dona. inter vi. ꝛ vxo. l. fi. cū glo. ꝛ. l. se. ꝛ. C. de do. ante nup. l. si q̄d sponse. ꝛ. ff. de here. insti. l. in tp̄s. cū si. ff. de offi. procon. l. ij. ꝛ. C. de fer. l. actus lꝫ videaᵗ cōtra. C. de dila. l. a precedēte. solueᵗ infra modū actus citationis decernēde lꝫ a iurisditiōe cōtentiosa procedaᵗ tn̄ quantū in se est volūtarie iurisditionis esse censeᵗ. Qđ probaᵗ primo qꝛ fit die feriata q̄cquid nouerint

alij superius noiati.vt not Dy.post se corrigēdo Pe.et Cy.C.de fer.l.fi.et Joan.an.eo.ti.c.cōquestus in nouella.Et ita seruat et tñ actus cōtentiosus non fieret illa die.vt.l.fi.c.cōquest⁹.alle.cū si.Jtē q sit volūtari⁹ et nō cōtentiosus probat rōne:qr actus nō dicit volūtarie iurisditionis pro eo solo qr libere dependeat a volūtate iudicis qr iudex suā iurisditionē etiā inuolūtarie subdito ministrare tenet cū hec iura mādent.Sed pro eo dicit volūtarie iurisditionis qr pōt expedire sine alicui⁹ vocatione et sine cause cognitione.ff.de offi.procon.l.ij.Modo ita est q citatio q̄ fit parte absente fit sine cause cognitione.Et idē esset de illa q̄ fieret partib⁹ presentib⁹ et consentientib⁹ seu non altercantib⁹ nec cōtradicentibus.Licet sec⁹ si partib⁹ hincinde super hoc altercantib⁹ et inuicē contradicentibus iudex dilationē certā daret qr tunc interloqui videret.vt no. Cyn.in dicta.l.dies festos.et.d.l.a procedente.Et probat in dicta.l.a procedente.cū sua dilatione ad.l.voluit.§.fi.ff.de inter.acti.Scdo principaliter q̄s existens extra territoriū et ita in loco minus habili pōt committere alteri exercitiū sue iurisditionis fiende tñ in loco habili:puta infra territoriū.vt.l.ff.de offi.presi.et.l.fi.§.obseruare.alleg.et.ff.de offi.prefec. vr.l.fi.et no.ff.de of[illegible] seruat.Modo auditor in casu nostro nō habet potestatē citādi extra curiā per totū orbē ergo etc.et cōmittendi in loco inhabili qd fiat vbiq qr totus orbis est locus habilis isto casu.Tertio fortius qr ipse auditor hz potes tē citādi extra curiā ergo pōt extra curiā cōmittere alteri q citet qr non est fortioris efficacie cōmissio sola de citādo q̄ citatio ipsa.licet eñi regulare sit auditores nō consueuisse cōmittere tñ in citationib⁹ et cōpulsorijs cōsueuerunt cōmittere: et negari nō pōt quin illud sit regulare q q̄s pōt hoc facere per se qd per aliū et ecōtra.de re iud.qd alicui.et.c.pōt q̄s.et.c.q̄ sicut.cū si.Prima ratio facta in contrarium in nullo obstat qr tunc est eadē ratio de via et termino cū ratione subiecte materie prohibet terminus absolute et simpliciter immo potius permittit lz prohibeatur certo modo loco vel tpe fieri. Tūc bene pōt esse q permittat via modo loco et tpe hmōi:dūmodo q ad hec ex nulla via et termini ratio diuersitatis reperiatur inter viā et terminū.Modo sic est in proposito qr citatio est voluntarie iurisditionis et processus vigore ipsius agitādus cōtentiose. Modo iurisditio voluntaria extra territoriū bene exercetur et nō cōtentiosa ergo etc.Sic spōsalia fiunt p verba de pñti et ante pubertatē et de matrimononio sec⁹. Ad scdm dātur multe respōsiones quaꝝ aliquas vide p Pau.in cle.pastoralis:quas lz nō placeant nō impugno.Et ibi de ista materia plene. Alij dixerūt q illa rō posita in ver.et vt illud:nō est necessaria sed psuasiua et p se nō cōcluditsed cū alijs bñ. Et vt dicit Pau.hec solutio est temeraria.Alij dicūt q.§.si vo apparitor ibi.l.oēs vbiq.C.de epi.et cle.et §.si cōtrahētes.c.romana.de fo.cōpe.li.vi. loquit in executione citatiōis facta in territorio saltē illi⁹ superioris q ordinariū vel iudicē delegatū dedit et loquit in casu nostro.Sed.c.pastoralis:loquit in executiōe citationis facta in territorio nō subiecto citanti nec superiori suo: saltē qui eum iudicem quo ad hoc dederit.Terre enim ecclesie imperio subiecte non sunt.Et istam solutionē ponit do.Barto.in.xi.col.pro federici imperatoris per eū glo. Uel forte pōt dici q in.§.si vero apparitor:est speciale in prefecto vrbis q super causis in vrbe rome delicti vel cōtractus ibi initi aut alias coram eo tractandū possit citari in prouincia degeñ. Et ita seruat auditor camere apostolice ratiōe cōtractus etc.Et hoc forte de priuilegio vel de consuetudine speciali: quo iure eñi hoc posset textus nō declarat sed supponit q possit.Qualiter aūt hoc possit supplere debemus propria alia iura.Et hoc probat.§.cōtrahentes.alle.quo ad effectum procedendi in causa citatio ibi nō fit sed solum quo ad dimittendū in possessionem et non habet proprietatem citationis sed magis intimationis seu

denuntiationis. Nec fit talis citatio propter personā sed rem. Et ibi vide plenissime per Jo. an. in nouella vbi per eū de materia multū late. Nos aūt in casu isto nō loquimur de inhabili loco etiā quo ad citationē exequendā vt ostendit tertia rō hui⁹ partis. Ad tertiū satis responsum est. Ad quartū ₇ ad quintum facile est respondere. Ideo omitto.

¶ De procura. De excep. Rubrica. Conclusio. ccccccli.

Si pars actrix in personā Jo. sui procuratoris presens ꝯtra vnū procuratorē partis ree obtinuit diffinitiuā ₇ actori petēti exeutionē dicte sn̄ie obijciat̄ per eū ꝙ dictus Jo. nō fuit procurator ipsi⁹ actoris pro eo q̄ in instrumēto procuratoris solū nomē notarij apostolici fuit sine subscriptiōe expressum: talis exceptio nō est admittenda: maxime si procurator verus ipsius rei pendente iudicio interrogatus an vellet aliq̄d dicere cōtra procuratoriū ipsi⁹ Joā. dixit se nil dicere velle. Ratio est q̄ hmōi exceptio non est peremptoria [a] procurationis licet videatur obstare probationi ipsius. Et ita est magis dilatoria q̄ꝫ peremptoria, de qua post litis contest. querendū nō est. ff. de procura. pompo. §. rati. Quod aūt nō sit peremptoria ipsius procuratoris q̄ nō sequit̄ instrumentū nō probat ergo nō est ita ꝙ qn̄ꝙ nō deficit ius sed probatio iuris. ff. de testa. tute. l. duo sunt titij. Itē confessio partis releuat a probatione. ff. de offi. c. fi. ₇ eo. titu. eo. lib. vj. Modo procurator rei confessus est ipsum procuratorem esse: q̄ interrogatus dixit se contra procuratorium nihil velle dicere et cū eo tanꝗ cū procuratore cōtinuo litigando eum vt verū procuratorē approbauit qđ potuit q̄ hoc erat de necessarijs dependentibus ipsius cause. In quib⁹ factū veri procuratoris bene preiudicat dn̄o fm̄ no. Inno. vt lit. nō contest. c. j. de fideius. qđ quibusdā. potuit em̄ esse ꝙ sciebat procurator rei etiā aliter ꝙ ille Jo. erat verus procurator actoris. Itē tertio q̄ non reperio ꝙ cognomē sit de essentia instrumēti hui⁹. facit de fi. instr. cū. p. tabellio. vt euitet̄ em̄ equocatio ₇ incertitudo. l. duo sunt titij: al's solet opponi cognomē q̄ incertitudo ₇c. quo plures in noīe ₇ cognomine cōcurrerēt vēdicarent sibi locū. Itē quarto q̄ qualitas ipsa notariatus apostolici satis videt̄ haberi per cognomen si alius notarius apostolicus eiusdē nois nō reperitur in partibus illis. vt. ff. de libe. ₇ posthu. l. nominati. ₇ si cer. pet. l. certū. Modo ꝙ esset alius notari⁹ apostolicus in partib⁹ illis protunc cū sit facti nō presumit̄ nisi probet̄ ergo apparet ꝙ ipsa etiā ex forma sua de se est mala. Quinto q̄ saltē ratihabitione validarentur sn̄ia ₇ processus. ff. de iudi. l. licet. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falsus. Probo q̄ lex habet iudiciū pro valido actū cū procuratore actoris de cui⁹ mandato dubitat̄ si cauet de rato habendo alioquin prouisio legis prime. C. de procura. non valeat ₇ tn̄ ratihabitio nihil addit ad mandatū. Modo petendo executionem sn̄ie q̄s eam ratā habet. vt. C. de re iudica. l. ad solutionem. Et licet in procuratore rei in quo cessarent plures de rationibus supradictis possit esse dubiū: tn̄ in procuratore actoris dubium

a ¶ Non est peremptoria. Que sit exceptio peremptoria ₇ quare sic dicat̄. Item ꝙ exceptionū peremptoriarū aliedicunt̄ simpliciter peremptorie exceptiōes: alie vero exceptiones defensiōes vocātur. vide Spe. ij. parte ti. excep. §. j. De dilatoria habes supra in q̄dam additione.

nõ videt per predicta. Et ibi in hoc fuimus cõcordes. Sexto vide in dño Archiepõ Bareñ. regeñ. cancellariã pro dño cardinali pampilieñ. xiiij. Iulij. anno. lxxvij.

De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. ccccccliij.

Procurator deputatus ad prosequẽdũ causam in curia tpe quo curia erat Auinione q̃ causa ex ordinatione pape primo post recessum curie de illo loco ibi remansit et post modũ ex certis causis est ad curiã iterũ aduocata si curiã ipsam secutus fuerit ipsam causaz adhuc hic numerata prosequi debet et põt qr suũ mandatũ nõ concernebat ipsam curiã et per consequens oẽm locũ vbi curiã esse cõtingeret. Nec mutatio curie facta per papã potuit seu debuit mandatũ procuratoris dicti aliqualiter immutare ita q̃ nil est dño de dicta aduocatione nouiter facta intimandũ qr suffic[illegible] procurator ad hoc cõmissum per dñm hoc intimet sicut si cõmitteretur de nouo causa recitãda in curia et reperitur procurator hñs mandatũ ad causas in curia tractãdas cõtra eum sine alia intimatione pcedi posset saluo q̃ ad dñm cõsulendũ et ad instrumenta producẽda sibi possit dari dilatio. de procu. c. dilectus. cũ si. Et in hoc etiam dñi concordarunt.

De in integ. resti. Rubrica.

Conclusio. cccccccliiij.

Quadriennium de quo in. l. supernacuam. C. de tempo. restitu. pe. q̃ ex persona pupilli mortui in pupillari etate maiori heredi ipsius pupilli cõpetit currere incipit nedũ a tempore quo maior hereditatem hmõi dicti pupilli adiuit sed etiam statim post mortẽ pupilli etiã hereditate iacẽte. per. l. ad diẽ. et l. cũ filius. §. j. Bar. ff. de ver. obl. et. l. fi. ff. de nau. fe. et per no. Dy. in regula cũ q̃s in ius. li. vj. cũ remissione Spe. addi. ibi per Io. an. Et qr vt dicebãt dicti dñi hereditas iacens represent at personã minoris et maioris retrotrahit aditio ad tps mortis ne fingatur q̃s etiã quo ad tps decessisse pro parte testatus. Et qr fuit in culpa nam cito potuit adire et nõ adiuit. Et qr aliter posset habere duo cõtra mentẽ. l. et qr vt dicit do. Nico. Idẽ de iure reperitur in tpe. x. dierũ dato ad appellandũ sed text. nõ cogitabat. Sed. d. Guil. et ego dubitamus. qr aut hereditas iacens quo ad hoc considerat vt representans pupillũ. Aut vt representans heredẽ maiorẽ. Si primo: nõ potest respectu prescriptionis huius quadriennij tunc inchoari qr nõ plus põt inchoari fictio [a] veritatem representans q̃ veritas aperiret si esset veritas hmõi in natura. vt. C. de iure do. l. in rebus. et tñ si viueret vere pupillus sibi nõ curreret nec currere inciperet quousq̃ maior esset. C. in quibus cau. in integ. resti. nõ est necessa. l. fi. et cle. vna. de restitu. in integ. ergo nec valet dicere q̃ hereditas seu ipse heres representet pupillũ vt maiorẽ qr hoc esset impossibile in natura et fictio circa impossibilia nõ operat. ff. ex q̃. cau. ma. l. deniq̃. et. ff. de

a Fictio. Nota q̃ fictio nõ põt opari plusq̃ veritas. ff. d statuli. l. cũ heres. §. ij. et. l. si triẽnio. Ad de si cõcurrit cũ veritate an preualeat bar. i. l. filio vbi scribentes. de li. et post hu. Et q̃ño procedat regula d qua hic: videale xan. et Are. post Bar. in l. singlaria. ff. si cer. pet.

cap.l.in libello.§.facte.insti.de adop.l.minorē. Secūdo casu idem qꝛ contra maio
rem habito solo respectu ad ipsum non potest inchoari talis prescriptio q̄ diu ille
maior no potest agere.C.de anna.prescrip.l.j.in fi. Nec mirū qꝛ ex parte prescribē
tis non subsistit aliquod fundamentū ipsius prescriptionis hoc casu sicut posses
sio vel vsus in vsuca.ꝛ prescrip.seruitu.facit.ff.quorū bonorū.l.ij.Sed solū funda
mentū huius prescriptionis:actionis seu officij iudicij est negligentia ipsius cui
competit ius agendi ꝛ qui nō agit cum agere possit: vt.d.l.j.in fi.ꝛ.l.sicut.ꝛ.l.om
nes.C.de prescrip.xxx.vel.xl.an.Et ideo de istis nō intelligitur regula sine posses
sione vt ibi notaui.Modo talis negligentia in non valente agere non notatur.de
concess.preben.qꝛ diuersitatē:in fi.ff.de calum.l.annus.de edil.edic.l.cum sex.Ideo
non obstat quod dicitur.Speciale enim in ecclesia ꝛc.c.j.de prescrip.qꝛ verū est re
gulariter Sed dico propter rationes proxime datas iste casus quo ad inchoatio
nem cū illo concordat. Nec ob.ꝙ quo ad personalia iura seu priuilegia maior non
representat minorē vt minorē qꝛ cōcedo. Ideo dico ꝙ maior hic cōsideratur vt ma
ior.Et ideo hic attenditur sola negligentia eius ꝛ statim currit sibi negligēti. Nō
ob.alia.§.alle.qꝛ procedunt regulariter et procederet si pupillus decessisset maior
sed alia [illegible] ia veritatis ꝛ fictionis hoc nō patiuntur hoc casu. Sed ista di
cta aliis dom[illegible]nis non placuerunt qꝛ formā motiui subtilitatē prima facie non ca
piebant:vel [illegible]mā imaginatio mea non est demonstrans.videat subtilior me:sed
ratio mea in [illegible] demōstrat et de ea est casus.C.de tempo.in integ.resti.pe.l.ea que.
vltimo responso.ꝛ plus no.ibi in penult.conclusione.ibi vide.

¶De resti.in inte.De proba. Rubrica.

Conclusio.ccccccliiij.

Si supponeremus pro vero ꝙ dictū tēpus curreret
solu a tempore adite heredita
tis opponenti de prescriptione nō aūt agenti ad restitutionē proba
tio temporis aditus incūberet reo qꝛ sicut actori incumbit probatio
ita reo sue exceptionis.ff. de proba.l. in exceptionibus. Modo actor
ad fundandū intentionē agendi nō hꝫ probare nisi huius bn̄ficiū a
persona minoris competijsse ꝛ se minori successisse cū tempus nō desit de essentia
sue intentionis. Sed reus nō pōt fundare suā intentionē de lapsu temporis nisi
probet eius inchoationē:ꝛ ista est ratio per quā tenuit Inno.de cōces.prebē. qꝛ in
cunctis.lib.vj.ꝙ presumitur impetrātis acceptatio facta ante lapsum sui mensis:
nisi contrariū cōtra eū probetur.Et qꝛ quilibet in sui cōmodū presumitur diligēs:
vt no. Pau.eo.tit.cū ei quē.in cle.Et in hoc oēs predicti domini concordauerunt.

Conclusio.cccccclv.

Capellam sancti Petri de vrbe papa cū curia in vrbe existen
te vacan.per mortē.B.qui in vrbe tunc moreba
tur tanq̄ vacantē apud apostolicā sedē impetrauit a papa.ꝛ.C.ean
dē capellā ab ordinario collatore obtinuit vel vigore bone apostoli
ce expectationis pure vel purificate eā acceptauit prefertur.C.dum
modo.B.non esset alꝰ corteianus qꝛ ſm hoc gratia esset surreptitia
per.c.presenti.li.vj.Sed pone ꝙ.P.precedit in data:quid iuris? Dic ꝙ aut gratia.
P.licet precedat collationē:sequitur tamē acceptationē: Aut precessit vtrumq̄ in
apostolico expectante vel in ordinario collationē ordinarij. Primo casu idē qđ.§.
qꝛ forma dicte impetrationis super generali reseruatione pretensa fundatur que
presupponit non fuisse ius in re nec ad rē obstante decreto reseruationis. Et ideo
non est verisimile ꝙ ius tale etiā ad rē voluerit tollere qđ nō cogitauit.ff. de iuris.
om.iu.l.si per errorē. Preterea ꝙ talis forma non habet clausulas tollentes huius
modi ius ad rē, Secundo casu est magis dubiū pro eo qꝛ ꝙ valeat gratia.P. facit

quia papa facilius monetur ad faciendũ gratiã de non vacante apud sedẽ q̃ꝫ de ibi vacãte.c.ij.de prebẽ.lib.vj.Et ita nõ videtur ꝙ talis expressio surreptionẽ inducat.Tñ contrariũ puto prima facie:qꝛ tale quale preiudiciũ offert ordinario collatori conferendo beneficiũ spectans ad eius collationẽ illis vice qđ facere nollet si hoc sciret ergo expressio falsi potuit monere ad concedendũ. Fateor tamẽ hoc ſm membrũ fore dubiũ nec fuisse decisum per concilia quia ibi non fuit motũ.

¶De priuilegijs. Rubrica.

Conclusio.ccccccclvj.

NOtarij penitẽtiarie cẽsentur pape officiales et seruitores ⁊ gaudẽt exemptione.c.cum Matthens.editi a dño Jo.papa.xxij.qꝛ licet sub nomine maioris penitentiarij scribãt cum ad officiũ romane curie ⁊ pro papa ⁊ sede apostolica exercent suũ officiũ. Et hoc potissime per duas extrauagañ.cle.pape.vj.quarũ pma incipit.Ad perpetuã rei memoriam.

¶De offi.dele.De proba. Rubrica.

Conclusio.ccccccclvij.

AUditor palatij de cõsensu ambarũ partium potest etiam in causa beneficiali vel prophana dare remissionem [a] sub sigillo suo ad partes pro testibus recipiendis ⁊ ita a tempore nostro in palatio est obseruatũ ⁊ ante:⁊ videtur de iure per c.statutũ.§.in nullo quoq̃ꝫ.in fi.de rescriptis.lib.vj. licet nuper papa in publico consistorio vno alio dño auditore videlicet dño Gal.⁊ me.presentibus de hoc miraremur dñis Uinarieñ.sancti Eustachij et sancti Angeli cardinalibus asserentibus totũ contrariũ:quibus restiti tunc ⁊ papa voluit ⁊ preterita saltẽ valerent de futuris tunc noluit dicere pro vel contra. Sed postq̃ꝫ ita vtimur ⁊ lõgo tempore vsi sumus:⁊ est hoc iustissimũ ⁊ equissimũ tũ per hoc facilius ⁊ cum minoribus sumptibus expediantur quod debet querere papa ⁊ non aliud.ff.si cer.peta.l.quidam. de no.ope.nun.l.j.§.inde' potest queri.⁊ extra.de do.c.fi. deliberauimus continuare vsum nostrũ maxime cum iuri et equitati applaudeat vt prefertur nisi papa contrariũ dixerit per specialẽ cõmissionẽ ordinandũ.Et etiã in dicto cõsistorio me iuuarũt.d.cardinalis de bernhic qui fuit auditor ⁊ quidã aduocati.

¶De ferijs. Rubrica.

Conclusio.ccccccclviij.

AUditor palatij qui dictã remissionẽ sub sigillo suo decreuit et in causa in qua proceditur tempore vacationũ ⁊ corã quo fuit de loco et iudicibus cõcordatũ post articulorũ admissionem ⁊ dictam commissionẽ sic directã ⁊ totum ante vacationes in ipsis vacatioĩbꝫ post sequeñ. potest partes com ellere ad concordandum de nuntio qui remissionẽ huiusmodi portet ad partes quia non est iste actus nisi quedam executio actus iudicialiter expediti: ergo per.c.fina. extra de iudic.in antiquis.

[a] Dare remissionem. Nota ꝙ remissio fit ꝑ testibꝫ. i cle. de ver. sig.c.j. vlti.§. q̃s positiões.et de testi.c. ꝓsentiũ.li.vj. Ad dẽ an sub remissione generali cõcessa a papa vel ab alio habẽte potestatẽ veniat iuramentũ? Dic vt p Albe.in ope. statu. rubr.an statutũ iuratũ. in fi.

¶De ferijs. Rubrica.

Conclusio.ccccccli x.

Dicta cōpulsio potest fieri extra iudiciū & in domo nō obstañ. q requirat partis vocationē: & totam Romanam curiam habemus pro territorio: licet quo ad actus principaliores ad procedendum habeamus certum locū. Sic enim in domo absolui mus parte vocata dearrestamus partē & recipimus testes affuturos.

¶De sup. negli. prela. De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccccclx.

a ¶Ordinarius. Quis dicat ordinarius vide per Feli. i. c. pos[illegible] [illegible]. in prin. de probatio.

Probata videt devolutio eoipso q probatur q ordinarius a vidit lras acceptationis & provisiōis impetrantis primi & q publica fama est ibi quod impetrans ante plures cōtraxit matrimonium. per not. glos. ordi. posite. ff. de recep. l. j. & melius. C. de in lit. dā. tuto. l. penulti. que glo. semper ad predicta duo videlicet de intimatone, & fama allegatur. Item q predictam probationem non bene satis diminuit hoc quod probet excipiendo vz q scientib⁹ & autorizantib⁹ collatoribus secundus in data qui etiam sibi de eodē bñficio fecerit pvideri illud beneficiū cū alio pmutavit q2 pbata intentiōe actoris plene non sufficit probare exceptionē semiplenā. ar. ff. de proba. l. in exceptionib⁹. & no. C. si cer. pe. & de iuresurā. l. in bone fidei ad fi. per Cy. lz al's teneat palatiū q qādiu beneficiū est plenum nō currit tempus collatori regulariter.

¶De dilationibus. Rubrica. Cōclusio.cccccclxi.

In causa in qua maxime proceditur sola facti veritate inspecta possunt simul assignari duo termini vz ad vidēdū articulos admitti qui sunt de iure partis & ad vidēdū testes sup eis recipi si contingat eos admiti & postq admissi fuerint q2 forte primus terminus est superfluus q2 ordo datus tollit inculcationem et quia non requiritur hic solemnitas feriarum &c.

¶De iudicijs. Rubrica.

Conclusio.cccccclxij.

Si ex gratia per me de beneficio sub certo modo vacandi obtēta egerim cōtra Titium adversarium usq ad conclusionem & post conclusionē & ante sententiā: obtineo de eodē bñficio aliā gratiā sub alio mō vacādi absq alia terminorū reiteratione pōt p me vigore secūde gratie sentētia ferri si p eā cōstet de iure meo. Rō q2 in causa bñficiali deducit omne ius ab initio qd cōpetit vel cōpetere pōt utriq parti: ut de ele. statuimus. li. vj. & ita p cōsequēs nō est locus distinctiōi. c. abbate sane. de re indi. li. vj. Nec pōt cōqueri altera pars q2 oēs terminos sibi necessarios ad docēdū de iure suo habuit. Dixerūt tamē dñi q si adversus istam secūdam gratiā competerent sibi defensiones legitime p eis proponēdis & probādis posset petere sibi terminos assignari competentes. ar. c. statuimus. de elec. lib. vj. in fin. et. c.

vt circa.in fi.eo.ti.et li.et.c.pastoralis. de excep.ij.rñso.Et qr que de nouo emergerint etc.ff.de interro.acti.l.de eta.§.ex causa.et.ff.qui satisda.cog.l.ab arbitro. Pro primo dicto huius cõclusionis multũ facit qr libell⁹ actoris in causa bñficiali nunq̃ cõsueuit se restringre ad certã causam agẽdi vt põt videri in causis singulis.

¶De concessio.prebende. Rubrica.

Conclusio.ccccccclxiij.

a Pauper [a] expectãs habẽs episcopũ executorẽ et si ille nõ posset etc.habẽs duos alios executores vez decanũ: et cantorẽ steterit p quatuor annos a tempore obtẽte gratie q̃ nõ fecit gratiã purificari et post quatuor annos predictos vacante bñficio episcopo se absentante ad quatuor dietas licet per dictos quatuor annos fuisset presens illi duo decanus et cantor propter dicti episcopi absentiã purificãt et post hoc acceptat impetrãs dictũ beneficium et facit sibi illud cõferri valẽt purificatio:acceptatio et prouisio facte infra mensem quia aut obstaret episcopi irrequisitio: Aut sue absentie procedentib⁹ nõ facta notificatio:Aut precedẽtis negligẽtie annorũ quatuor prescriptio sꝫ nullũ istorũ põt dici:ergo. Primũ vero dici nõ põt:quia absentia remota censet impotentia quedã.ar.ff.de verbo.signi.l.nepos.et probat.de rescrip. sciscitat⁹.et not.Jo.an.in regula eũ qui.in.q.j.per eũ disputata.li. vj.Et qr nõ tenetur talis pauper talẽ episcopũ vbiq̃ querere extra locum sue ciuitatis et dioces.ar.ff. quãdo appel.sit.l.ij.§.dies autem.ver.ad tandẽ facultatẽ.et pbat optime ne se.va.c.vno.lib. vj.maxime sumpto arg.a maiori destructiue qr ibi arguit de auferendo ius concilij vel cõsequens competens proprio iure propter absentiam solam.Hic vero non competeret hec exceptio nisi iure alieno.Et ita bene facit ver.ad eandẽ facultatẽ.alle.Modo q̃ iste sit locus remotus probatur satis per lecta et no.extra.de rescrip.c.nõnulli. in gl.ij.vbi probat et no.locũ remotũ esse ad duas dietas extra dioce.facit magis.c.statutũ.eo.tit.lib.vj.Itẽ nec scdm põt dici. Primo qr quicq̃d scrips.Jo.an.in dicta.q.disputata: tamen p tres diffinitiuas cõcordes obtentũ est et quicquid sit in iudicib⁹.In executorib⁹ tamẽ gratiarũ sufficit existẽtia impedimẽti hoc casu:lꝫ not.Bart.obstẽt de quib⁹ per eũ.de oper.no.nun.l. si finita.§.non solum.de re.autori.iudi.pos.l.ait pretor.§.constet. de conditio. et demnostratio.l. multum:.de iudi.l.ij. sed etiam st dicta conclusio quam tamen post publicas relationes in palatio obtinui:vera non foret regulariter tamẽ hoc casu fateri oportet quod vera sit pro eo quia verisimile sit illos duos executores episcopi absentiam sciuisse quia presumitur satis eam fuisse notoriam. per not. Innocen. de cle.non residen. c. ex parte.j. fa. de transla.prela.quanto nec iudicialis propositio nec probatio coram executoribus est necessaria maxime quando partes execut et non iudicis in se recipiunt. Nec ob.tertium principale. Primo qr licet in alienationis culpa mora sit puniẽda tñ in proprijs solum est culpanda:vt.ff.sol.ma.l.si constante.§.si marit⁹.Et hoc est qd dicit regula mora sua cuilibet est nociua: debere itelligi in mora alteri preiudiciali put clare deduxi in lectura mea regularũ

a ¶Pauper. Nota q̃ paup dr parũ potẽs vel par hñs. vt nota. p archi.vij. dis. s iure. Ali... per dr qui st [illegible] deinssorẽ dare nõ põt. ff. de cust. reo. l.si qs reu.

a ¶ Sup re- gula mora. Mora q̄d sit q̄ sit specia- lis: q̄s sit ei⁹ effect⁹: qua- liter purget: et plura mo ra Bar. ⁊ aliꝗ post gl. quā alibi ibi q̄tu plex sit mo- ra: quotupli citer cōmit- tatur. l. l. mo- ... viii.

a super regula mora[a]. Hic agitur de mora in re ꝓpria commissa et alteri nō preiudiciali: q̄ aut attenderetur hoc casu preiudicium collatoris aut episcopi executoris. Primum non: q̄ non contulit ante purificationem ⁊ valet tunc collatio non obstante tunc in aliqua purificatione secuta prout patet clare per latam deductionem quā feci in .q. tangēte intellectū. §. secus in causa argent. et probat clemē. cum ei quem. §. secus. allega. de conces. preben. vel contulit postea: et tūc sua non interest quia tunc vel ante sit facta purificatio ⁊ ita de mora huiusmodi nihil ad eū. Secundum nō: quia episcopus hoc casu non confert iure suo sed vice pape: ita q̄ isto casu suum interesse ponderari non debet. Secundo principaliter hoc idē deduco sic q̄: lz in his in quibus est a iure vel ab homine statutus terminus certus mora non facientis infra terminum nō facienti sit preiudicialis vt probant iura. alle. in. l. mora. probat materia prescriptionum temporalium vbi sunt iura infi... de hoc tamen alias non affert preiudicium regulariter ante terminum prefixum probant lecta ⁊ no. de preben. si tibi absenti. lib. vj. de cōsue. cū in tua. lib. vj. Et hoc verū nisi in casib⁹ in quibus hec iura statuūt specialiter. de rescrip. tibi qui. li. vj. de prebē. si clericus. ratio specialitatis dicte ꝓuisionis est ad occurrēdum diuturnis vacationib⁹. Simile. de elec. c. j. ⁊. c. vt circa. ⁊. c. q̄ꝫ sit. li. vj. Et ꝓpter preiudiciū collatoris ordinariꝗ et secūdi in data q̄ hic cessat: mō hic nō est ad purificādū prefixus terminus ab hoīe vel a iure: ergo ⁊c. Tertio principaliter hoc idē ꝓbo sic: q̄ re integra locus est more purgationi ideo si mihi collatū est bñficiū ⁊ a collatore termin⁹ prefix⁹ ratā vel nō ratā collationē habēdi termino lapso re integra possum ratā habere: vt. c. tibi qui. alleg. cū ibi not. Quarto principaliter q̄ dispositio cuius effectus concernit certā cōditionē satis cito purificat̄ cū eueniēte cōditione effect⁹ purificatur q̄ ante frustra fieret. per. l. aliqn̄. ff. ad velleia. cum si. Modo gratie effectus concernit quo ad effectū suum consequendum vacationem beneficiꝗ per modū conditionis vt patet ex forma gratie: ergo satis est q̄ vacante beneficio purificetur maxime quia sperare vacationē que cōmuniter fit per mortē esset inhonestum. ar. ff. de verb. oblig. l. inter stipul̄. §. sacrā. Sexto principaliter q̄ satis est in iudicialibus ⁊ tēpore presentationis rescripti sit absens vel impeditus alter cōiudicū: vt patet. per. c. constitutus. et per. c. prudētiā. de offi. deleg. que loquuntur indistincte ⁊ maxime coniūgēdo. de appel. vt debitus. ⁊. c. super eo: que probāt tempus presentationis attēdi. Ergo idem hoc casu cū de illis tex. ad executionē arguat̄. Tū coadiuuat equitas hāc partē q̄ nō refert an tēpus vel illi duo hoc faciāt cū nō de illorū interesse sed solum de fauore impetrātis hic agat̄. Tū q̄ firmius est iudicium ⁊c. c. prudētiā. alleg. Tū q̄ aliter vitiaretur q̄d debet valere potius in dubio: vt. c. abbate. cū si. Plus obtētū fuit q̄ etiā si fuit negligēs infra tp̄s acceptādi. per. xij. dies de quib⁹ ep̄s in loco fuit presens lz statim postea se absentauerit ad quatuor dietas sibi nō obest ꝑ notata Jo. an. in regula mora. li. vj. in q̄ōne disputata ibidē ꝑ eū.

¶ De sententia excommu. Rubrica.

Conclusio. cccccclxiiij.

Secundum dñm Egidiũ archiepm Corsieñ. q si iudex ꝓpter iniuriã nõ vocatã partẽ excõicauit ipse eodẽ errore debet absoluere taliter excõicatũ etiã parte altera non vocata ⁊ dicebat hoc non determinatum fuisse per dñm Old. in vna de q̃õnibus suis pro hoc alle.ff.de euic.l.minor.xxv.an.in prin.et qđ ibi notat glo.ij. Dicitur enim ibi q si minor Titio ⁊ Titius fundum Seio vẽdiderit: ⁊ Titius de euictione miserit ⁊ minor etiã aduersus Seiũ restitutionẽ iure speciali obtinuerit etiã iure speciali cõmittet̃ ↄtra Titiũ ipsi Seio ꝓmissio de euictiõe lz ideo euictus nõ fuerit qz non esset vẽdẽtis per quod ibi not.lj.ar.q si die feriata det̃ snĩa per officiũ iudicis q eodẽ mõ debet restitui prestita satisdatione.ff.de rei vẽ.l.ex diuerso. Ubi de errore sequit̃ error. Itẽ pro hoc qz hoc iure error in quo debet posse vti etiã aduersarius.ff.quod quisq3 iuris.l.j.§.j.per totũ. Et ita accidit in persona mea qz vn⁹ cardinalis semel me citatũ in testẽ ꝓcuratore meo nõ expectato precipitãter excõicauit anteq̃ essem auditor ⁊ postmodũ eadẽ die etiã post recessum partis ⁊ ea nõ vocata me absoluit. Et est istud notabile si sit verum: do.tñ Nico. de hoc dubitauit.

¶ De resti.spoliatorum. Rubrica.

Conclusio.cccccc.lxv.

Agens petitorio ⁊ possessorio [a] in bñficiali simul aduenientib⁹ ⁊ pẽdẽtibus ferijs petitoriũ põt suspẽdere expresse ⁊ etiã petitorio nõ suspenso expresse põt ꝓcedere in possessorio restitutorio solum ex priuilegio ipsius possessorij nõ obstãtib⁹ dictis ferijs. Patet primũ: qz suspẽsio talis est actus partis nõ iudicis ⁊ ꝓcedit ex priuilegio iuris ⁊ a mera ⁊ sola volũtate ipsi⁹ suspẽdẽtis in iudice ⁊ parte inuita de cau.pos.c.pastoralis. Ideo potest fieri oib⁹ tẽporibus ⁊ omnibus locis qz positiue cõstitutiones prohibẽtes procedi certis temporibus ⁊ locis loquũtur de processu iudiciali iudicialiter per iudicẽ fiendo. C.de fer.l.dies.extra eo.cõquestus. ff.de fer.l.j. Secundo hoc idem probatur: quia vnũquodq3 cõsideratur ꝫm finẽ ad quẽ tendit ⁊ propter quem fit vt.ff.de auro ⁊ argen.leg.l.⁊ si nõ sic.§.perueniamus. Et qñ vnũ ꝓpter aliud ⁊c.ff. de dona.l.fina. Modo ista suspensio fit ad finem vt in possessorio procedatur: non autem vt procedatur in petitorio in quo tũc ꝓcedi non possit ergo sicut in possessorio potest procedi possit etiam fieri hec suspensio vt concesso termino censeantur media cõcessa perueniendi ad id.ff.de serui ru.predi.l.iij.§.iter. Preterea qz hoc iure priuilegium nõ est limitatum tempore: igitur. Patet ratio: quia separatorum separata debet esse ratio.ff. de calum.l. fina.C. de procur.l.marito.⁊ de dona.inter vi.⁊ vxo.l.maritus. Modo petitorium ⁊ possessorium sunt huiusmodi.ff.de acqui.posses.l. naturaliter.§.nihil. Preterea quia petitorium ⁊ possessorium coadiuuat quia colorat titulum ergo sibi obesse non debet. Preterea quia ius hoc casu priuilegium possessorij nõ aufert ergo nec nos auferre debemus.argu.ff.soluto matrimo.l.si vero.maxime quia hic nõ agitur de preiudicio aduersarij quia expedit aduersario q non suspenso petitorio in possessorio procedat̃ q̃ q suspẽsio fiat:

[a] ¶ Agens petitorio et possessorio. Adde q cõsulti⁹ est agere possessorio q̃ petitorio. l. is qui destinauit ⁊ ibi Bart. ff. de rei vẽdi

quia secūdo casu post ferias poterit ipse ꝓcedere in petitorio qḋ nondum posset: igitur ꝛc.

¶De prebendis. Rubrica.

Cōclusio. cccccclxvj.

Et qui in gratia asserit se esse scholarē sufficit si probet ꝙ fuit ante scholaris lȝ nō tpe gratie sicut de baccalariatu licētiatu: magistratu ꝛ doctoratu dicere cōsueuimus: quodq̧ etiā lȝ impetrās in rotulo studij habeat ꝓbare se esse studēdū tpe quo rotulus fiebat: tñ̄ sufficit si testes dicāt ꝙ pauloāte ipsum ibi studētē dimiserūt que de ꝓximo fuūt inesse videnṫ. ff. si cer. peta. l. lecta. §. dicebam. ff. de rei vendi. l. que religiosis. Preterea qꝛ allegans recessum ita breuē id probare haberet. de bap. maiores. cū si. Preterea quia constitutio dn̄i nostri videtur excipere iustū casum.

¶De prebendis. Rubri.

Cōclusio. cccccclxvij.

Auditor deputatus in causa beneficiali potest purificare gratiā de qua agitur corā eo: qꝛ istud est de pertinētijs cause ꝛ si faceret hoc executor lite pendēte reuocareṫ per modū attēptati: vt de appel. vt nostrā. de cōsti. cū. M. in fi. cū ibi no. ꝑ Inno. si enim pōt ꝓuidere: vt cle. auditor. de rescrip. ergo facere oīa illa sine quibꝰ ꝓuisio fieri nō pōt. Mō gratie purificatio est hmōi: igitur ꝛc. Sed certe hoc nō est sine aliquo scrupulo dubij lȝ ita seruetur tū qꝛ cle. auditor ponit ius nouū et tñ̄ nō tāgit hūc casum: tū qꝛ clemen. loquitur in eo cui beneficiū iam debitū est ꝛ qui habet ius ad rē. Sed ille cuiꝰ gratia adhuc est purificāda nōdū hȝ ius in re nec ad rem qꝛ in credito cōditionali ante cōditionis existētiā nō venit nec cessit dies an̄ ꝯditiōis euētū: vt ptȝ de verb. sig. l. cedere diē. Mō lȝ ad iudicē ꝑtineat executio et declaratio iure tñ̄ ius nouū parti ꝯferri nō hȝ: vt. ff. si serui. vēdi. l. sicuti. §. sed si grãtur. Et presertim apparet illa ratio in purificatione grẽ cōcesse in forma pauperū i qua etiā ꝯtrariū dicūt aliqui ꝑ hmōi rōnē. Egi.

¶De conceßio. prebende. Rubrica.

Conclusio. cccccclxviij.

Clausula posita in forma pauperū q̄ hȝ qḋ si per solertē inquisitionē adeo facit cōditionē ꝙ etiā si pauper artꝭ millesies esset idoneꝰ ꝛ per executorē etiā sciret ꝛ ꝓnūtiareṫ esse talis nō sufficeret: qꝛ executori vt executori ꝛ certo mō vcȝ per inq̄sitionē solertē de hoc cōstare debet alioquin cōditio nō purificat tanq̄ forma nō seruata. de rescrip. cū dilecta. j. de offi. dele. cū venerabili. de resti. spol. pisanꝰ. de elec. q̄uis. ꝛ. c. ꝓuida. li. vj. Et hoc tenuit Pau. in cle. cū ei quē. j. rn̄so sup hoc ver. inq̄sitionis. de cōcess. prebē. Et per hoc vidi ꝙ quidā pauper perdidit vnū beneficiū.

¶De feudis. Rubrica.

Conclusio. cccccclxix.

Obedien. vasallorum [a] vel subditorum recipientium dominum ad possessionē castri vel ville nō dat illi vers possessionē in preiudiciū domini veri:

a ¶Obediētia vasallorꝫ. Nota ꝙ vasalli dicūtur q̄ hn̄t feuda ab aliq̄: De obedientia aūt et seruitio qḋ debēt dn̄is: dic inspiciēdū esse qḋ fuit cōuētū in ꝯcessione fendi. Secūdo recurre ad bonuȝ textū in. c. de forma. xxij. q. ij. ꝛ doc. in c. j. de feu.

dñi veri: vt not. Innocen. de resti. in integ. cū venisset. de resti. spo. olim. iij. de censi. venerabili. qđ tñ intelligendū est in casu in quo verus dñs in possessione esset: quia cū possessio non perdatur nisi possessor habeat animū verū vel fictū eam perdēdi. ff. de acq. pos. l. iij. §. in admittēda. ꝛ. l. quēadmodū ex facto alterius perdi nō potest: vt. l. qđ nostrū. ff. de re indi. Sed si possessio esset vacans oino dicerē secus: qꝛ sufficeret nuda apprehēsio facti cū animo possidēdi. ff. de acqui. pos. l. j. similis differentia. eo. titu. l. ꝙ meo. in fi.

¶ De sentē. excō. De excep. Rubrica.

Conclusio. cccccclxx.

Si contra petentē beneficiū absolutionis ad cautelā pro eo quia potest ꝛ cōtra appellationē legitimā fuit excōicat⁹ de his duobus plene docentē excipitur ꝙ ipse renuntiauit appellationi ꝛ exceptio est reijcienda. per c. [illegible] de senten. excō. lib. vj. licet crederē secus in reuocatione attēptatorū: qꝛ ex priuilegio appellationis est priuilegiū huiusmodi attēptatorū sic priuilegiatū. De quo priuilegio not. glo. cle. j. vt lite pen. Si enī cessat appellatio cessat ei⁹ effectus vꝫ omne priuilegiū eius per regulā cū principalis. Sed fateor ꝙ absqꝫ priuilegio hmōi per modū nullitatis via simplici ꝛ ordinaria attēptata possent venire ad dictorū attēptatorū reuocationem per rationē. c. licet. et ita cōcordaret cū proximo casu.

¶ De senten. excō. De excep. Rubrica.

Conclusio. cccccclxxj.

Licet subditus vnius episcopi alterius non sui iudicis sine sui episcopi ꝯsensu iurisditionem prorogare nō posset: vt de fo. cōpe. significasti. tñ si excōicatus per capitulū vnius ecclesie cathedralis pro eo petat se absolui ab excōicatione hmōi ad cautelā puta qꝛ dicit ꝙ capitulū in eum iurisditionē nullā habeat ꝛ contra eum excipiatur ꝙ in capitulo contrariū est cōfessus ꝛ super hoc producat publicum instrumentū dicta exceptio est recipiēda tanꝗ̄ bona. Nec ob. not. Bar. ff. de verbo. oblig. l. sciendū. ꝛ. ff. de castren. pecu. l. si forte. vbi per dictā. l. dicit contra ea que quis non potest per se disponere nō valet eius cōfessio: vt prelatus solēnitatē iuris in alienatione non volēs omittere non pōt cōfiteri eam nō esse seruatā nec donans extra castrēse peculiū filiofa. potest confitēdo cōtrariū facere qđ habeat in castrensi. Et ita loquit̄ dicta. l. si forte. qꝛ ista intelligūtur quantū confessio huiusmodi posset esse alteri preiudicialis vt puta in primo casu ecclesie ꝛ in secūdo casu patri ipsius. ff. de acquiren. heredi. l. placet. Sed in casu in quo pōt cōfessio nemini preiudicare nisi confitenti tunc secus. ar. C. de non nume. pe. l. generaliter. et. ff. depo. l. publia. ſm do. archiepiscopū Corsicñ. ꝛ mihi placet.

¶ De reli. ꝛ venera. sanc. Rubrica.

Conclusio. cccccclxxij.

Extra rotam: ꝙ in informatione que circa negotiū canonizationis[a] alicuius qui dicit̄ sanctus esse per dñm papam vel aliū de eius mādato super vi-

a ¶ Negotiū canonizatiōis. Nota ꝙ nō licet venerari aliquem ꝑ sancto nisi sit canonizatus ꝑ sanctā romanam ecclesiā extra de reliquijs ꝛ venera. san. c. j. in fi. An aūt ecclesia romana possit errare in canonizatione: vide Feli. in. c. venerabili. de testi. col. j.

ta ꝛ miraculis dicti sancti recipitur nõ est necesse vocare illos quorũ interest per generale edictũ. Sed contra videbatur per .l. in cause. §. causa cognita. ꝛ .l. etiã. §. fi. ff. de mino. C. si mi. ab here. se absti. aut. si oẽs. vbi requirit talis gñalis citatio etiam dum nõ agitur contra partẽ propter hoc qꝛ potest esse ꝙ aliqui sunt de quibꝰ non apparet qui possunt pretẽdere interesse. Et propter hoc in simili ff. de adopt. l. nã ita dinus. cũ alleg. ibi. Et facit bñ vt videtur. c. fi. de elec. lib. vj. vbi in cõfirmatiõe electionis vocandi sunt quorũ interest etiam si non sunt aliqui pretendẽtes nisi interesse cõmune. Modo cõmune interesse in proposito põt quilibet catholicus pretẽdere: videlicet ne in ista ecclesia militãti aliquis qui fuerit male vite veneret vt sanctus sicut cuiuslibet parrochiani vnius ecclesie particularis interest ne ibi malus prelatus instituat. Et ideo admittitur quilibet talis ad opponendũ se cõfirmationi propter huiusmodi interesse cõmune prout not. de elect. vt circa. per Jo. mo. ꝛ alios ꝛ presertim per glos. an. in glos. quoꝝ interest. Unde vt predicta soluantur ꝛ appareat veritas dicte cõclusionis cum querit an in omni cõfirmatione superioris actus expeditius precedẽte aliquis necessario generaliter ꝛ speciali[illegible] distinguo qꝛ aut procedit superior ad instantiã partis ex officio residente in p[illegible]te. Aut ex officio suo mero in ipso solo ꝛ non in parte residentiam faciente. Ha[illegible] distintionẽ ponũt Ja. ꝛ Pe. ff. de iurisdi. om. iudi. l. j. ꝛ Odo. de sen. in tractatu su[illegible] de interdic. seu pos. iudi. ti. de offi. iudi. Primo casu si agitur cõtra certam personã est indubitatũ ꝙ requirit eius vocatio. ff. de re iudi. l. vnoquoq;. in princi. de maio. ꝛ obe. c. inter quatuor: cum concordan. Item regulariter si agitur contra incertã personã seu incertas personas quibus maxime de directo preiudicaret expeditio actus ꝛ hoc siue iudicialiter agitur. vt aut. si omnes. ꝛ. §. causa alleg. siue extraiudicialiter non quia valeat sed qꝛ non preiudicabit perpetuo illis quorum specialiter interest eis nõ vocatis. ff. de natali. resti. l. fi. ꝛ. l. nam ita dinus. alleg. probat. l. penulti. §. fi. de mino. alleg. quia quod omnes tangit ꝛc. C. de auto. prestan. l. fi. Et istam distinctionẽ in effectu fecerat Innocen. in confirmatione electionis facti iudicialiter vel extraiudicialiter. de elec. cum dilecti. c. nihil; ꝛ. c. statuimus. ꝛ de dona. cum olim. de appel. cõstitutus. ij. quia nondum viderat. c. fi. lib. vj. Secundo casu principali subdistinguitur quia aut vult superior ex officio huiusmodi procedere cõtra istam personam vel in directum preiudiciũ certe persone. Et tunc illã vocare habet de necessitate. per iura alleg. ꝛ arg. ij. q. j. nos in quemq;. cũ cõcordã. Aut nõ agit cõtra aliquã personã certã vel incertã nec in directum preiudiciũ alicuius certe vel incerte: et tunc non requiritur aliqua vocatio cuiuslibet licet possint esse alique persone que possunt pretẽdere aliquod indirectum preiudiciũ vel interesse vt cõmune. Ratio quia his suppositis non potest dici talis actus iudicialis qui nullam habet partem: vt. c. focus. §. in omni. de ver. bo. obliga. ꝛ in extraiudicialibus non requiritur partis vocatio. Hinc est ꝙ licet superior habẽs per modũ ꝓuisionis ecclesiã ordinare de bono prelato: habet premittere bonã informationẽ de persona electi ꝛ qualitate prelature not. Innocẽ. in. c. cũ dilecti. alleg. et probat satis. viij. q. ij. c. j. ꝛ. ij. ꝛ tñ nõ requirit informatio illa partis vocationẽ imo nec tenetur prouisor partẽ audire. not. Inno. de presumpt. dudũ. de cõces. prebẽ. proposuit. Et hoc not. glos. in dicto. c. fi. de elec. lib. vj. in vlti. glos. Hinc est ꝙ cum dñs papa cõmittit inquisitionẽ faciendã de sufficientia certe persone nominate vel supplicate sibi ad certam ecclesiam cathedralẽ reseruatam ꝛ vacantem: in hoc non vocatur pars: immo nec auditur nisi de gratia ꝛ speciali mandato: quia nec supplicatus habet aliud ius propter quod faciat partem: nec est negotium istud iudiciale sed est potiꝰ quedam extraiudicialis executio officij ipsius superioris. Et ꝓcedit hoc siue sic ꝓcedat superior ad supplicationẽ alicuiꝰ: siue proprio motu vt probãt superius. alleg. Et probatur predicta distinctio quo

ad duo mēbra magis dubia per dissolutionē dicte.l.nā ita diuus. & l.cum adoptio partes,eo.ti.in.l.nā ita diuus.agebat prosequēs confirmationē adoptionis & iudex ad cuius instantiā procedebat,& in.l.cum adoptio.partes inuicem super adoptione voluntarie procedebāt.Ratio diuersitatis inter totum primū casum principalem ac primū membrū secundi casus ex parte vna & ſm membrum secundi casus ex altera:est ista. Quia primo casu cum agit ad instantiā partis iudex suam iurisditionē non fundat nisi in iustitia partis.Modo nō esset rationabile ꝙ talis superior ad instantiā vnius subditi in alterius preiudiciū ex iure ipsius subditi aliquod attēptaret:immo nec debet dare audiētiā vni parti in alterius preiudiciū nisi illa audita & vocata:q2 debet esse medius inter eas:vt.c.j.de re iudi.li.vj.& de iusti.& iur.l.j.§. iuris precepta. ff.Sed in secundo mēbro secundi casus ipse superior vtit iure suo ex officio mero.Et ita nemini iniuriā facit:vt.ff.de iniur.l. iniuriarum.§.j.Preterea tunc nō est ipse medius neqꝫ iudex quia ipse solus est & pars:iuxta no.Inn.de verbo.signi.ex parte. & in primo mēbro secundi casus cū agitur contra partē specialiter ibi nō vtitur superior solum de iure in eo residen.immo incurrit in ius alterius ideo nihil de facto agit & male.C.de iure fis.l.ꝓhibitū. Aut ipsum vocat & audit & habeo propositū.Modo cōlcusio nostra clare cadit sub secundo mēbro secundi casus principalis:ergo &c. Et simile est in statutis in quibus nō requirit vocatio subditorū licet eis bene preiudicet.Et sic cū bona informatione ad ea procedendū.C.de legi.l.humanū.Et ꝙ teneat probationes admittere nec se opponentē audire vt partem adhuc melius colligitur et notat Inn.de cēsi.venerabili.in gl.magna.& de verb.sig.ex parte in glosa magna immo per ibi no.nō expedit admittere quē vt partē: sꝫ bonū est audire ad suāpsius informationē extraiudicialē. Et ita fuit cōclusum per dños Cardina.cōmissarios in facto canonizationis.d.Caroli videlicet per do.Alba.Flori.& sancti Angeli tunc commissarij quibus assentit dñs meus sancti Eustachij.d. ꝙ alij dñi cardinales in consistorio in hoc etiam concordarunt.

De reli.& venera.sanct. Rubrica.

Conclusio.cccccclxxiij.

Extra rotam si domino papa vel eius commissario super facto dicte canonizationis a vt in cōclusione supra proxima dicitur procedēte cōparet aliquis se dicens esse fidelē catholicū & se opponat & dicat ꝙ talis ꝓcessus agitandus nō est seu ꝙ tales testes recipiēdi nō sunt seu ꝙ ad talē canonizationē nō est ꝓcedendum si ꝓbabilia alleget audiēdus est & si vult dñs papa vel cōmissarius lꝫ ad hoc ꝓcedēs de necessitate minime teneat ſm aliquos.Ita vident posse deduci ex no.Inno.de ꝓsump.c.dudū.de appel.costitut⁹.ij.de cōces.ꝓben.c.ꝓposuit. Nā put deducit.Inn.in locis ꝑalle.superior habēs iurisdictionē & valens ad sui officij executionē ex natura sua extraiudicialē puta ad prouisionem beneficij procedere iudicialiter vocatis quorū interest si eligit magis procedere ſm naturā negotij puta extraiudicialiter potest non admissis exceptionibus procedere ad executio-

a Dicte canonizatiōis Nota ſꝫ Inno.in.c.audiuimus.de reli.&.vener. sanc.ꝙ canonizare aliquē est regulari statuere ꝙ aliquis honoretur ꝓ sancto. Que aūt requirātur,in canonizatione respondet idē vbi supra ꝙ regulariter ꝓbatiōes de fide:& excellentia vite:& miracul' ei⁹. extra de testi. venerabili fratri nostro.

nẽ officij sui nec reuocabitur factũ suũ ex eo solo qꝛ excipiẽtes nõ audiuit licet cassari possit probata veritate causarũ saluo ꝙ a dicta executione ex causa probabili ⁊ vera fuerit ante factũ appellatũ: postea probata causa collatio que alˀs non fuisset cassa sed cassanda propter precedentẽ appellationẽ legitimam ipso iure cassa erit: qꝛ in contemptũ appellationis legitime nõ debuit spernere causam probabilẽ ⁊ verã sed debuit saltẽ per se inquirere ⁊ cognitoꝛ de cause veritate cessare. Effectus vero est qꝛ hoc casu non impeditur secunda electio vel prouisio ista non cassata ⁊ alˀs impeditur vt patet exemplũ in prouisione facta homicide. Et hinc est ꝙ vt dicit Inno. ꝙ maxime si causa probabilis alle. sit verisimilis et dubia bonũ est excipientẽ audire prout ista deducit Inno. in locis prealle. ⁊ presertim in dicto. c. cõstitutus. Cum em̃ talis executio officij sit extraiudicialis vt dixi ab ea cessandum non est propter contradictionẽ cuiuscunqꝫ: vt. C. debi. vendi. pig. impe. non pos. l. j. C. de rescin. vendi. l. si maioꝛ. ff. pro emp. l. penulti. not. Inno. in. c. dilecti. de ma. ⁊ obe. in glo. ad quidvalet post prin. vbi reperies multos alios effectus appellationis extraiudicialis a predictis facientes ad predicta. Bonũ est tamen nihilominus audire propter rationẽ. c. j. de ser. non oꝛdi. Et qꝛ melius est ante tempus occurrere ⁊c. l. fi. c. in quibus cau. in integ. resti. non est neces. Et quia vbi maius periculũ ⁊c. ff. ad car. l. j. §. sed ⁊ si quis. ⁊. c. vbi periculis. de elec. lib. vj. Attamen licet expediat audire non debet quis admitti vt partẽ faciẽs sꝫ solũ ad informandũ extra iudiciũ aim ex officio precedentis. dixi. ꝟ. in fi. precedẽtis cõclusionis.

¶ De reli. ⁊ venera. sanc. — Rubrica.

Conclusio. ccccccclxxiiij.

Etiam extra rotam ꝙ licet sit dictũ circa conclusionem precedentem ꝙ in casu dicte conclusionis bonum est audire excipientẽ ⁊ probabilia allegantẽ. Tamen si apparet ꝙ excipiens non excipit bono zelo quem habeat ad ecclesiam ⁊ ad fidem sed potius ex odio quod habuit aduersus mortuũ vel ex inimicitia quaꝫ habet aduersus illos de genere mortui de cuius canonizatione [a] agitur ille nõ est aliqualiter audiendus sed potius totaliter repellendus. de re iudi. c. cũ. J. ⁊. A. de appella. ex insinuatione. de accusa. repellantur. ⁊. c. cũ oporteat. cũ. c. seq. ⁊ que not. in. c. proximo. alle. ⁊ in concoꝛ. ibi no. ⁊ de simo. licet heli. c. fi. ⁊. c. super tuas. cũ ibi no. ⁊ alle. vtrobiqꝫ de excu. tu. in stit. §. inimicitie. iiij. q. iij. §. itẽ in criminali. ff. de arbi. l. licet. in aut. de testi. §. si vero quis dicat. et. C. e. aut. si dicatur. iij. q. v. accusatores.

[a] De cui⁹ canonizatiõe. Adde ꝙ sol⁹ papa canonizat sctõs. de reli. ⁊ venera. san. c. j. a quidẽ papa qð vꝫ facit nõ valere ⁊ econuerso. extra de exces. pla. tãta. Itẽ nulli legi subiacet. extra ð supplen. negligẽ. pla. lꝫ. xj. q. j. peruenit. Et snia ei⁹ facit ius. extra de iudi. in causis.

¶ De prebendis. — Rubrica.

Conclusio. ccccccclxxv.

Si impetrans beneficiũ expressit illud non excedere certã taxã: ad hoc probandũ fama sufficit ⁊ communis reputatio tamen per no. Jo. an. in. c. excep. vt lit. non contesta. lib. vj. et in questione per eũ disputata super regula infamib⁹. eo. lib. Per que apparet ꝙ super nar

ratis in impetratione gratie in quibus principalis intentio non fundatur sufficit probatio minus plena. Tamen quia ista assertio est negatiua que sui natura non probatur.l.actor.C.de proba. ⁊ que de sui natura inest:vt.l.rerũ.cũ ibi no.ff.ad.l.fal. ideo nõ generatur si onus probãdi transit in aduersariũ presumptio insurgens ex communi reputatione ex natura dicte negationis coadiuta.argu.C. de probationi.l.sine possidetis. sicut in casu alio requirente tamen vrgentẽ probationẽ vt puto qꝛ contra ius ponit Joan.and. in questione per eũ disputata super quarta per rectorem contra episcopũ prescribenda in regula sine possessione de regu.iur.lib.vj. De fama qualiter probatur plene per Barto.ff. de questio.l.de minore.§.corrupta:et per Henri.bohic. de probatio. c.cum causam:⁊ de sponsa.in presentia.

¶De proba.De preben. Rubrica.
Conclusio.ccccccLxxvj.

SI impetrans beneficium illud asruit curam non habere animarũ:huius negatiue probatio sibi nõ incumbit:qꝛ de iure ita est ꝙ nullum beneficiũ habet curam nisi habeat populũ vel clerũ quod nõ ponitur in facto per aliquam partem. Item quia assertio hic tacite intelligebatur:vt.c.fi. de prebẽ. ⁊.c.cum in illis.lib.vj.eo.titu. ergo expressio non mutat formam de conditio.⁊ demõstra.l. condi.que extrinsecus.⁊ facit ius commune de quo supra.

¶De hereticis. Rubrica. Cõclusio.ccccccLxxvij.

COntumax [a] vt hereticus est condẽnandus iuxta.c. excõmunicamus. §.qui autem.de here.⁊ eo.ti.c.cũ contumacia. Etiã potest damnari post mortẽ de verbo est indubitatũ per.c.sane ꝓfert.xxiiij.q.ij.⁊ per.l.ex iudiciorũ.ff.de accu.iũcta.l.manicheos.C.de heret.⁊ extra eo.c. vrgẽtes.Sed de ꝑsumpto hꝫ cõclusio idẽ ꝓ ↄclusione alleg.d.nr̃.ff. de bo.eorũ qui mortẽ sibi cõsci.l.iij.in princ.⁊.C.de here.l.manicheos.§.pe.de heret. accusatus.in prin.li.vj.⁊iura multa in quibus quis sola presumptione eodẽ modo ⁊ ad eãdem penã damnatur C.de adult.l.si qui adulteriũ.Ita quia nõ condẽnantur sed declarantur condemnati per aut.gazaros.in fi.de here. Primo quia lꝫ c.cũ contumacia.in fi.dicat ꝙ velut hereticus talis ↄdemnãdus est tamen exponitur verbum illud velut tanꝗ̃ expressiuum veritatis ꝫm Archidi.⁊ Jo.and.ibidem hoc notantes.Secundo quia illud verbũ velut non designet fictionẽ contrariaꝫ veritati vt sic talis fictus hereticus censeatur sed potius designat presumptiotionem non dico vehementẽ quia illa non sufficeret ⁊ quia illam inducit sola contumacia in causa fidei sed violentã vt ibi no.Jo. an.vcꝫ in dicto.c.cũ contumacia. in.j.glo. Et ideo presumptio talis sufficit pro probatione etiã ad effectũ condẽnationis sequende:vt no.de simo.c.cũ insinuatũ.in vlti.glo.⁊ de presump.literas. in glo.penul. Nec mirũ qꝛ probatio ⁊ testimoniũ etiã procedit ex presumptione que habet ꝙ in ore duorũ vel triũ stat oẽ verbũ. de

a Cõtumax. Nota ꝙ contumacia dꝫ heresis .c. si ꝗ presbyteri. lxxxj.dist.Et cõtumax dicitur infidelis .xxxviij. dist. nullus. Et de his vide glo.nota. iiij.dis.si papa. Uide ẽt Panor. in.c. j.de iudi.

testa. cū esses. cū si. ¶Tertio qꝛ aliter snīa q̄ ferretur tanq̄ contra hereticū iniuste ferretur nisi reputandus esset verus hereticus: qꝛ iniustū esset nō hereticū vt hereticū condemnari. Nec contumacia pōt dici per delictū heretice prauitati ꝑm se. Modo pene debēt adequari delictis. vt. l. sancimus. C. de penis. Quatro hoc probo: qꝛ si contrariū diceret̄ hoc esset maxime propter hoc qꝛ nō tam deberet procedi acriter contra presumptū hereticū sicut cōtra illū de quo directo constat ꝙ est hereticus propter not. de presump. qꝛ verisimile. in vlti. glo. in fi. Et videt̄. c. inter sollicitudines. de pur. ca. q̄ tn̄ opi. nō approbat̄. vt no. Jo. an. post cū: alias ibidē. ꝛ in. c. si accusatus. in prin. de here. li. vj. in nouella. Sed hoc nō dici pōt pro eo ꝙ hoc dictū Inno. non tangit modū procedēdi quo ad snīam ferendā vel nō ferendā qꝛ ita bene proceditur ad ferendā snīam ex presumptione violēta[a] sicut ex probatione directa vt dictū est. Sed tāgit modū procedēdi quo ad pene imponende qualitatem aut quantitatē vt ex eius dicto apparet. Et ꝙ hoc sit verū ꝙ ex sola p̄sumptione violenta damnet̄ q̄s ad mortē: casus est in. c. si eps̄. de heret. vbi eps̄ q̄ reiecta propria ecclesia instituit scienter hereticos eo ipso presumit̄ presumptione violenta participare in heresi ꝛ condemnat̄ vt hereticus etiā post mortē per eandē viā. facit. c. filij vel heredes. eo. tit. li. vj. iunctis q̄ ibi no. in. ij. glo. De ista questione vide plenissime. de here. cū contumacia. lib. vj.

> a ¶Presum[ptione vio]lenta. Nota ꝙ presumptio violēta venit ex propiqua facti circūstātia. dis. xliij. q. rūdā. Adde ꝙ plene probat: licet recipiat probationē in cōtrariū. vt pz. xxvij. q. j. nec aliqua ꝛ. c. causam ꝛ. c. proposuisti. de probatio.

¶De hereti. De iudicijs. Rubrica.

Conclusio. cccccclxxviij.

In tali processu fiēdo post mortē maxime ad snīam audiēdā vocādi sunt illi quorū interest: vcꝫ filij ꝛ heredes. Sed videt̄ quibusdā dicendū cōtrariū. Primo qꝛ cōtra talē nō est snīa cōdēnatoria necessaria: igit̄ nec aliqua vocatio. ꝯn̄ia videt̄ clara: antecedens patet: qꝛ iā talis cōdemnatus est per aut. gazaros. in fi. C. de heret. vbi patet ꝙ illa aut. iā talē condemnauit anno lapso que quidē aut. est probata: infra eo. inq̄sitionis. li. vj. in prin. Secūdo qꝛ talis snīa post mortē ferenda in personā defuncti filijs ꝛ heredibꝰ obesse nō dꝫ: ergo vocandi nō sunt illi quoꝝ nō videt̄ interesse: consequentia videtur nota: probat̄ antecedens per. l. eius qui delatorē. in princ. ff. de iure fis. Ubi dicit tex. ꝙ si delatus de termino corruperit delatorem pro cōuicto habet̄. Sed si premoriatur obesse nō debet heredibus. Ex qua. l. Bar. ff. de verb. obli. l. cū filius. in prin. recipit hanc conclusionē ꝙ vbi quis propter solā fictionē vel presumptionem esset de crimine condēnandus non nocet heredibus licet fortiter sit contra. l. secundā. in princ. ff. de bo. eorū qui ante sen. mortem sibi consci. Ibi eñ reuera contra hoc est casus secundum intellectū glo. in. c. filij vel heredes. Tertio qꝛ quando processus tangit vnū principaliter ꝛ vnum per modum consequentie sufficit bene procedere contra illum quem principaliter tangit seu ad id de quo principaliter etiam omissis ipsis consequentijs. Et patet: quia sententia lata contra illum contra quē seu super illo principaliter preiudicat oibus q̄ veniunt per

modū cōsequentie.vt.ff.de inoffi.testa.l.pamp.§.fi.iuncta.l.sibi opposita.ff.de excep.rei iudi.l.j.⁊ vera solutiōe approbata.in.d.§.fi.per Cy.C.ꝙ res iudi.no.l.j.⁊ per hoc.ff.de libe.agno.l.j.§.fi.cū.l.seq. Modo ita est ꝙ principaliter snīa est ferēda cōtra mortuū.Et pro hoc facit qḋ no.glo.in.d.c.sane probaṫ.vbi soluēdo cōtrariū de hoc ꝙ mortuus nō pōt citari nec contumax reputari dicit speciale esse hoc sm̄ eū.Dicit etiā ꝙ Archidiaconus aliter soluit dicēdo ꝙ immo in persona censeṫ contumacia perdurare nec alios tangit nisi per modū consequentie:igiṫ ⁊c.Facit pro ista ratione qḋ no.Bar.ff.de ver.obli.l.cū filius. Ubi dicit ꝙ in concernentib⁹ priuatā vtilitatē cōdemnatio facta cōtra illū quē principaliter tangit nō obsit illis quos tāgere poterit per modū cōsequentie.vt.C.de fal.mo.l.j.⁊ ibi no.s.ꝙ snīa lata cōtra matrē nō preiudicat filio.Pro quo.C.de fi.instru.l.si veteris.⁊ qḋ no.Cy.ꝙ accusa.nō pos.circa finē:tn̄ vbi condemnatio respiceret publicā vtilitatē secus. C.vbi cau.fis.l.j. ⁊ notat glo. in homicidio.ff.ad sil.l.in cōuentione.facit.C.ad.l.iul.ma.l.si ꝗs.Ubi snīa lata in patrē habet effectū inferēde pene in filiū sine nouo processu.⁊.l.fi.eo.titu.⁊.l.ex iudiciorū.ff.de accu.de here.cū sīn.Itē ꝙ ibi vltra no.Bar.d.ꝙ [illegible] de concilio ⁊ vrbanitate posset vocare illos quos tangeret per modū cōsequenquentie.vt.s.de inoffi.testa.l.si suspecta.⁊.C.de lit.cōtest.auṫ.[illegible] nc si heres.et not.in simili Pe.⁊ Cy.de aduo.di.iudi.l.j.circa fi.hoc tn̄ de necessitate non est fiendū sm̄ eū.Plus ⁊ quarto dicebat.d.Frā.ꝙ alios vꝫ filios ⁊ heredes nō tangat videṫ q꞉ iam bona oīa ipso iure cōfiscata sunt per cōmissionē ipsius delicti ꝗ probaṫ ex dicta presumptione violenta.vt.c.cū sm̄.de here.li.vj. iuncta auṫ. gazaros.alleg.igiṫ amplius vocādi nō sunt.Hec aūt motiua scripsi cōtra morem propriū propter dictū Fran.in eis sed potius propter ea aliqualiter dubitantē lꝫ mihi dubia minime videanṫ. Attendo igiṫ ad questionē nostrā quam verissimam ⁊ indubitatissimā puto ⁊ eam deduco cōtrariꝭs rationibus que sequuntur.Primo q꞉ snīa hoc casu iudicialiter est ferenda ergo necessaria sunt quatuor persone.patet cōsequentia.per.c.forus.§.in omni.extra de verb.signi. antecedens supponit conclusionē:⁊ probant iura ꝗ ponunt verbū condemneṫ etiā post mortem de quibus patet in cōclusione proxime precedēti. Supposito ergo ꝙ sint necessarie quatuor ꝑsone:dic mihi ꝗ sunt ille. Judicē habes ex officio precedentē:testes seu alias ꝓbationes habes vꝫ cōtumaciā excōicationis ⁊ obstinationē annalē ꝗ vicē probationis obtinet ⁊ per ꝯn̄s locū testiū tenēt.in d.c.cū cōtumacia.Famā vero habem⁹ loco actoris.vt.c.qualiter.ij.de accu.post prin.⁊ de simo.lꝫ hely.post prin.⁊ ꝓcuratorē reipublice vꝫ ꝓcuratorē fiscalē: q꞉ interesse publicū principaliter hic versatur.vt.ff.de pub.vect.⁊ commis.l.licitatio.§.qḋ illicite.Modo dic mihi ꝗs erit reus?certe nō mortuus:q꞉ mortuus in iudicio stare nō pōt.in auṫ.de nup.§.deinceps.coll.iiij.ergo fateri oportet ꝙ viuus.Si viuus:ergo viuus cuius interest cū illi quoꝝ nō interest in iudicijs minime audianṫ regulariter.vt.c.nō solet.ij.q.vj.cū si.⁊ si admitterenṫ preferrentur saltem illi quorum interesset principaliter.ff.de sepul. vio.l.sepulcri. ⁊. ff. de accu.l.si plures.Modo non est aliquis viuus cuius tantum intersit sicut est filius vel heres propter penas ꝗ eis infligunṫ.C.ad.l.iul.ma.l.quisquis.extra de here.c.excommunicamus.§.credentes.⁊ eod.titu.c. quicūꝗ.lib.vj.Et bona que eis auferuntur,vt.c.cum sm̄.l.eo.titu.alleg.Ergo oportet ꝙ illi vel intersint vel propter cōtumaciam absint alioquin iudicium ⁊ sententia esset nulla. C.quomodo ⁊ qn̄ iudex.l.ea que.Et ꝙ sit tale interesse propter quod admittēdi sint tales probaṫ.de bo.eorum qui mortem sibi consci.l.vlti.§.fi. et extra de hereti.c.filij vel heredes.Nec obst.auṫ.gazaros.in fi. quia licet condemnatio noua non sit necessaria,vt probat auṫ. gazaros: tamen sententia declaratoria

bene est necessaria anteq̃ nominatim pro hereticis publicent. probat de here.c.cū sm.i fi. Nec mirū q̃ auc.gazaros:ponit sententiā generalē quā profert contra oēs q̃ ⁊c. Modo lz quilibet veniēs cōtra statutū vel sniam hois promulgās penā vel sniam generaliter cōtra prohibitionē faciē.ipso iure:statim penā vel sniam ipso facto incurrat tñ nunq̃ est habēdus vel nominādus seu denūtiandus pro tali nisi p sniam declarat ⁊ probat in.d.c. cū sm.in fi.in auc.de inces.nupt.§.j.xxiij.q.v.si vos.⁊.C.de ligu. Et hoc bene no.recte in simili Archi.c.pro humani.in fi.in glo: q̃ sufficit.li.vj.⁊ co.li.de pe. super ver. infamis.c.felicis. Snia vero talis declaratoria criminis debet ferri iudicialiter ⁊ parte vocata vt probat in cle.presenti.de censi.in glo.q̃ est super ver. cōstiterit.Et hoc tenuit expressiue ar.super.dicto versi.infamis. Et idē videt tenere ipse Archid.in.c.simili.de elec.q̃ sit.li.vj.in glo.Sic supra.Et per hoc sublata est prima ratio.d.Fran. Nec [illegible] dicit respondēdū ad.c.filij vel heredis:simpliciter sed tribus concurrentib⁹ de q̃b⁹ ibi canet q̃ salua pace hoc non dicit tex.sed bene dicit suppposito certo facto q̃ ibi exprimit nō admitti filios vel heredes hmōi ad pobandū certū articulū vcz furorē nisi cessantibus trib⁹ casibus ibi expressis: nō q̃ admittendi nō essent ad omnē legitimā defensionē allegādū puta ad impugnationē probationū illoꝝ trium casuū.vt ibi not.Jo.and.Sed pro eo q̃ altero de tribus ibi expressis posito in esse intētio agētis est adeo magna presumptione adiuta q̃ probatio cōtraria presumitur calumniosa ⁊ repellit vt ibi pulcre deducit Jo.mo.Et hoc principaliter probat quasi ex eodē fundamēto:q̃ diffinitiua snia lata edicto perēptorio nō proposito nulla est ipso iure. vt.l.j.§.itē cū edicto.ff.q̃ sen.sine app.rescin.Sz cōstat q̃ edictū a perēptoriū ꝯ mortuū pponi nō pōt: cū finis peremptorij[a] sit vt cōpareat ⁊ suas defensiōes iuris vl facti pponat aut saltē appellet.ff.de iudi.l.⁊ post.§.fi.⁊.C.de iudi.l. properandū.§.cum aūt. ⁊ quoꝝ appel.nō rescin.l.j.⁊ per cōsequens via veniēdi ad finē etiā est impossibilis.ff.de spō.l.oratio.cū si.ergo oportet q̃ proponatur cōtra vnū ergo cōtra filios vel heredes per proxima dicta in alia rōne.Nec valeat dicere q̃ videat velle in eadē contumacia mortuus perdurare: tum q̃ post mortē desijt velle. vt.C. de sacrosan.ec.l.j.tum q̃ cōtumax etiā in vno articulo non censetur cōtumax in alio sequēti articulo: immo ad illū nihilominus est citandus.vt not.glo.ab oibus approbata.extra de do.c. eum q̃.lib.vj.Nec debet dicere q̃ sit speciale:q̃ licet hoc sit speciale q̃ post mortez procedi posset: tñ q̃ extendamus illud speciale ad istud aliud speciale q̃ nullū peremptoriū ad audiendū sniam vt proponendū:nō dicit.l.ergo.ar.ff.solu.ma.l.si vero.ff. de act.⁊ obli.l.in honorarijs.§.sed cū recisa.⁊.l.ius singulare. ff.de legi.⁊ per hec nō obst.:no.glo.⁊ Archi. q̃ vel exponenda sunt sm premissa vel de iure nō procedāt. Tertio principaliter q̃ ista est regula ⁊ maxime iuris ciuilis ⁊ canonici. Qñ aliquis actus est iudicialiter expediendus ⁊ nō appareat persona certa contra quā debeat expediri sed possint esse verisimiliter plures quos expeditio tangit ⁊ quoꝝ interest seu posset preiudicium

a Finis peremptorij. De effectu perēptorij et q̃cq̃d de perēptorio dici pōt vide p Spe. titu.de citatione quasi per totum.

generari: nunq̄ dꝫ nec pōt procedi ad talē iudicialē expeditio- nē nisi proposito generali edicto per qd citētur generaliter illi quorū interest. vt. ff. de adop. l. nā ita diuus. de mino. l. in cause. §. causa cognita. §. si minor se absti. auē. si oēs. ff. de re iudi. l. de vnoquoq;. de ma. ꝛ obe. c. inter quatuor. extra de elec. c. fi. li. vj. Super quo vide olno Inno. extra de procura. in nostra. in glo. qualiter recipiunē. ver. dic ergo petitionē. Modo in casu nostro certa persona cōtra quā procedi poterat amplius nō apparet ꝛ possunt verisimiliter esse multi quoꝝ interest vcꝫ ill. de genere vel heres ꝛ qualiter interest prius dixi igiē ꝛc. Nec ob. qd dixit Bar. in. l. cū filius. per. l. eius q̄ qui delatorū. qd supra premisi: qꝛ illud dictū licet ponat regulam tn̄ fallit in crimine lese ma- iestatis ꝛ in latronibꝰ ꝛ furibꝰ. vt no. glo. in. l. ij. ff. de bo. eoꝝ q̄ ante sen. cōsci. sibi mor. ꝛ in crimine heresis. ſm ipsum Barto. q̄ hoc not. in. d. l. ij. dicēs. l. manicheos. quantū ad hoc corrigi. cū glo. qꝛ ibi agiē de presumto heretico. per. c. cū ſm. alleg. Et hoc est casus. in. l. serui filij vel heredes. cū glo. qꝛ ibi agitur de presumpto heretico ꝛ tn̄ gl. notat heredē admitti ad defensionē ne bona perdanē. Et certe nō minus dꝫ [a] priuilegiata accusatio heresis esse q̄ simplicis furti in quo loq̄ē. d. l. ij. Preterea possuꝫ diecre q̄. l. eiꝰ q̄ loquiē in criminale in quibꝰ bona nō auferunē nisi per sniam: q̄ snia si feraē ex presumptionibus magis est tem peranda. per no. in. c. qꝛ verisimile. de presump. in fi. per Innoc. potissime cōtra illos quos nō tangit ita principaliter q̄ magis venia digni sunt qꝛ morbo alieno laborant. Sed nos q̄ loq̄mur in casu in quo bona per delicti cōmissionē admittunē ideo pre- sumptio probans in principali in sequela necessario probat. ff. de procura. l. pomp. §. sed ꝛ si. ꝛ de rei ven. in fundo. Sed ſm hoc saltē fateri oporteret fallentiā esse in casu. l. ij. in prin. alle. ideo alia solutio glo. ꝛ Bar. est securior. Et per hoc est sublata respō sio secūda. Quarto principaliter hoc probaē qꝛ in actu iudicia- liter expediēdo primo ꝛ principaliter vocandi sunt illi quorum principaliter interest vt probaē. in. l. sepulcri. ꝛ. l. si plures. alle. ꝛ melius ꝛ clarius in. c. fi. de elec. lib. vj. Ubi diciē q̄ si apparet principalis cōtradictor cuius principaliter interfuerit: ille pri- mo ꝛ principaliter est vocandus. Modo licet ante mortē nō in- teresset principaliter filioꝝ ꝛ heredū: tū qꝛ supererat pater cuiꝰ principaliter intererat: tum qꝛ nondū erat apertū eis ius ad il- lud succedendi. C. de pac. l. vlterius tn̄ post mortē eoꝝ principa liter solū interest: tū qꝛ aptū est eis ius succedēdi in bonis nisi obstent crimē ꝛ accusatio. Et ita sunt cōtradictores ꝛ competi- tores principales in bonis: tum qꝛ nō superest ille cuius princi paliter interfuerat. tum qꝛ censenē eadē persona cū defuncto ac eū representare videnē. vt. l. fi. in fi. C. de impube. ꝛ ali. substi. et in auē. de iureiuran. amo. presti. in prin. colla. v. Et per hoc col- ligitur ratio tertia in contrariū facta: qꝛ isti quorū interest sunt illi quos nō per cōsequentiā sed principaliter tāgit. De hoc an admitti deberent vltro se offerentes nullus vnq̄ dubitauit: qꝛ immo illi quoꝝ spāliter nō interesset imo prorsus extranei ad defendēdū mortuū q̄ se defendere neq̄t admitti deberēt. vt. ff. de

[a] Accusatio heresis. Heresis q̄d ē ꝛ vn̄ dicaē. nota I sum. Azo. Gof. ꝛ et Hosti. de here. ꝛ p ar chi. de re iu di. c. ad apo stolice. §. ij. li. vj. Adde iuxta paulū j. coꝝ. xj. q̄ oportet he- reses esse: vt qui probati sunt mani- festi fiant.

libe.cau.l.benignus.ar.ff.de appel.nō tm̄.cū si. Nec. ob. id quod quarte in contrariū dicebat vcȝ ꝙ per delicti cōmissionē ipso iure bona confiscantur:qꝛ dico ꝙ hoc verū est. Sed dico ꝙ quousqꝫ ita declaretur per sentētiā hoc dubiū est.idē primo ab heredibꝰ sciēdū est si hoc fateantur.ff.de iudi.l.si debitor.ꝙ si sic restat sentētia seu preceptū sine magna cause cognitione preferendū qꝛ in confitentē nulle sunt partes iudicis nisi in condēnādo.ff.de confes.l.j.ꝛ.iij.si neget iudicialiter cōuincenādus est. Poterit enī dicta ficta cōtumacia nō obstañ. eā per probationē contrariā excusare probando ꝙ ille legitime fuit impeditus vel nō apprehēsus fuit. Ut cōsueuit dici in.c.cōtumacia:ꝛ probatur in.c.filij.cū ibi no. Et in dubio saltē circa iudicialia absens cōdēnādus est:vt.l.absentē.ff.de pe.ij.q.j. nos in quemqꝫ:imo requiritur vocatio vt assertione partiū iura pandātur.C.vnde vi.l.fi. Et si tm̄ protraxi calamū in materia nō forte adeo dubia:parcat illi cuiꝰ dubitatio huic protractioni forte nō adeo vtili causam dedit. Facit ꝓ predicta id qđ seruamus iuxta.c.si hi cōtra quos:vt lite.pen.li.vj.ꝛ cle.j.eo.titu.

¶De hereticis. Rubrica.

Conclusio.cccccclxxix.

Si apparent filij vel heredes aut alij quorū interest principaliter illi omnino specialiter sunt vocādi.per.c.fi.de elec.lib.vj. Et hoc placuit dño. M.de cremona ꝛ dño Roberto de stratone auditoribꝰ ꝓut mihi prima facie apparebat. Et ꝓ hoc de except.rei iudi.l.j.ff.vbi ſm vnū intellectū apparet ꝙ defensio vel vocatio legatarij nō obest heredi super viribus testamēti:qꝛ heres est ille q̄ est principalis q̄ principaliter est vocādus:quē intellectū approbat Cy.post.C.q̄ res iudi.non no.l.j. in sua magna distinctione:et dñs Barto.in.d.l.j.ff.de re iudica.

¶De hereticis. Rubrica.

Conclusio.cccccclxxx.

Conclusio supra precedens locū habet etiā si edictū perēptoriū [a] vere emanasset ꝛ in personā illius qui postea mortuus extitit personaliter executū fuisset dūmodo termino edicti pendente mortuus fuerit ille sic ꝙ non potuerit personaliter cōparere. Ratio est qñ dispensatio delata in tempus termino pendente ante sui cōplementū esse peruenit in casu a quo nō pōt incipere vitiat: vt promisi tibi tali die stichū seruū dare: interim moritur:aufertur mihi facultas dandi ab initio hominē mortuū minime promittere potuisse stipulatio vitiat.ff.si cer.pe.l.ꝙ te.de ver.obli.l.incendiū.C.si cer.pe. qꝛ illud loquitur in origine generis ob hoc ꝙ genus perire nō pōt. Unde si poneretur pro possibili ꝙ postqꝫ tali die promisi tibi seruum in genere dare mortui essent oēs serui extincta esset obligatio ex identitate rationis. Preterea qꝛ effectū suū debet sortiri edictū adueniēte die sua.ff.de verbo.sig.l. cedere diē. Et tñ tūc nō pōt qꝛ effectus est citatū nō comparentē cōstituere contumacē. Modo mortuus nō pōt esse hic cōtumax qꝛ cōtumacia requirit contemptū.ff.si quis ius dicenti nō obtemp.l.j.in prin.de re iudica.l.contumacia.primo respōso.ꝛ.ꝗ.

[a] Edictū pēptoriū. Nota ꝙ edictorū aliud monitoriū: aliud cōuentuale: aliud citatoriū: aliud pēptoriū de q̄ hic de quibꝰ oibꝰ vide.ff.de iudi.l. ad peremptio.

j.et mortuus nõ põt cõtẽnere. Itẽ probatur hoc per.l.cõtra pupillũ.§.j.qui ad maius.ff.de re iudi.ergo tẽpore quo debet in eũ producere effectũ suũ hoc nõ põt ergo nõ valet.C.de cadu.tollẽ.l.ista.§.q si in medio:cũ si.facit.l.qð spõse.C.de do.ante nup. Preterea negotia sunt põderanda et cõsiderãda sm tempus in quo fiunt et expediunt:vt.ff.de ser.expor.l.moneor.cum si. Nõ tẽpore ferende sententie cũ nõ cõcernit mortuũ principaliter reuera cũ quo ad veritatẽ hmõi snia in nullo ipsum liget vel sibi preiudicet.xxv.dist. qualis.et de cele.mis.cũ marthe.in fi.de quo per Hostiẽ.et Jo.an. de sen.excom.c.a nobis. Et ibi plene per Henricũ.

De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.cccccclxxxj.

Si citatus legitime [a] constituit procuratorẽ ad causam et miserit procuratorẽ ad curiã et ille qui habebat procuratoriũ tñ in procuratorio nõ nominatus ad mãdatũ auditoris illud mandatũ produxit in iudicio in quo procuratorio apparẽt nominati duo de principalibus procuratoribus Romane curie de quibus tñ nullo modo apparet q aliquis eorundẽ susceperit onus. Et his non obstañ.processum fuit per audientiã pro eo q dictus citatus nec per se nec procuratorẽ cõparebat etiã vsq ad sententiã inclusiue:dictis duobus procuratoribus in pcuratorio noiatis seu eorũ aliquo minime citatis seu interrogatis an vellẽt assumere onus hmõi procuratorij: nihilominus valet processus. Ratio qr citationes per audientiã fiunt ad istũ finẽ vt si principalis vel eius procurator qui accepit onus et procedere velit est in curia presens cõpareat:igitur illi imputetur qui audientiã nõ custodit vel q minus diligentẽ elegit. Et qr onus istud spectat ad citatũ vt faciat diligentiã q eius procurator onus accipiat cũ effectu et veniat ad causam nõ aũt spectat ad illũ qui citari procurat:ergo. Et in hoc oẽs cõcordarũt preter vnũ cuius motiuũ erat leue et finaliter in cõtradictione nõ persistebat.

[a] Citatus legitime. Not[...] q [...] nõ dz cõmittere bonus iudex nisi prius videat petitionez actoris an sit honesta et iusta ita dicit Oldra.i.l.cũ clericis. et Bal. repetit not. dignũ.C.de epis. et cleri.

De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio.cccccclxxxij.

In causis beneficialibus et als spiritualibus non admittitur persona coniuncta:vtputa frater ad agendũ pro fratre immo nec ad citationẽ impetrandũ: quia quo ad huiusmodi spiritualia non curatur de coniunctione vel cognatione huiusmodi vt extra.de iudi.si animũ.lib.vj.et de trebel.l.ille a quo.§.tempestiuũ. immo nec cũ cautione admittitur quia vbi certũ est quẽ admitti non debere nec etiã cũ cautione admittitur cautio tunc demũ locũ habet cũ dubiũ est de mandato.C.de procura.l.j.et ibi no.Cy. Et in hoc omnes concordarũt et ita seruari mandarũt prout seruatũ et ordinatũ fuerat ab antiquo. Allegatur qr spiritualia nõ recipiũt estimationẽ.j.q.j.§ pro: de pac.cũ pridẽ. Sed facit contra qr loquitur in causa beneficiali. Facit etiã text.cũ sua glo.in contrariũ.de constitu.cũ.M. In prophanis tamen dicit.do.G.secus allegans lecta et no.de procu.c.j. de rescrip.nonnulli.et ex parte decani.

¶De concessio. prebende. Rubrica.

Conclusio. ccccccclxxxiij.

Si impetrans in forma pauperu dixerit se obtinere vnã parochialem ecclesiã cuius taxam dixit nõ excedere. xv. libras vt ꝫm ordinationem domini nostri moderni impetrare posset in forma pauperũ ⁊ probat p vnũ testem super dicto nõ excessu communẽ reputationem et famam sufficit maxime cũ suo iuramento in probationis supplementũ. Sed fuit oppositũ contra. Primo qꝛ iuramenti delatio non habet locũ vt videt in his spiritualibus. per no. Jo. an. de eo qui mit. in pos. eum qui. Secundo quia iuramenti supplementũ non habet locũ nisi vbi est probatio semiplena. C. si cer. pe. l. in bonefidei. Ad primum dicebatur ꝙ illud verũ circa principalia cõstitutoria iuris ⁊ tituli. secus de aliis solum tollentibus vitium surreptionis maxime quia nõ excessus eoipso debet de iure communi presumi nisi probetur excessus ita ꝙ stilus requirens huius articuli probationẽ videtur nimis rigorosus ꝫm do. Corsieñ. Itẽ dicebat ꝙ hic nõ habet copia alteri⁹ pbationis. Sed plus placuit prima solutio propter remissionẽ solitam dari probationibus faciendis. Sed vt sit finis litis statur dicte tali quali probationi dicta presumptione coadiute. ar. c. filij. de hereti. lib. vj. Ad secundũ dicebat ꝙ hic semiplena probatio est pbatio plena ꝫm naturã negotij de quo agit. Ideo ex identitate rationis semiplenitudo semiplene probationis recipit supplementũ iuramenti illius maxime qui debet omnino scire vnum sicut in pposito nostro: et quia istud est de leuibus et quasi eoipso probatum et non opponitur.

¶De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. cccccclxxxiiij.

Quanquam de appellatiõe a diffinitiua[a] per scripturam non cõstet in actis: si tamẽ illa pars que dicitur appellata impetret super ipsa appellatione cõmissionẽ postmodũ coram auditore per ipsum impetrato det libellũ in quo petat duo videlicet pronuntiari male appellatum. Secundo sententiam confirmari: videt per hoc cõfiteri fuisse in forma ⁊ tempore debito appellatum ⁊ sibi preiudicat talis confessio adeo ꝙ auditor sine alia probatione talis appellationis potest dictam sententiam cõfirmare si al's fuerit cõfirmãda. Ratio primi: quia qui aliqd cõfitetur ex consequentia confiteri videtur illud quod ex illo de necessitate infertur: vt. c. dudũ. Rotõgeñ. de elec. vbi eoipso ꝙ electus confitebatur Archidiaconatum Ambianeñ. visitare: inquirere ⁊ excommunicare ex consequentia cõfitebat ꝙ dignitatẽ vel psonatũ habebat. modo ipse re⁹ qui dicitur appellatus cõfitetur appellatũ in cõmissione: ⁊ talis cõfessio sibi semp preiudicat vt patet p no. Jo. an. de iureiurã. in. c. cũ portionib⁹. li. vj. in nouella. in prin. Itẽ confitet sentẽtiã p auditorẽ prefat ñ cõfirmari posse in hoc ꝙ dispositiue hoc fieri petijt. Ex quibus sequit dictã appellationẽ esse talẽ q̃ deuoluat p ea q̃

[a] ¶A diffinitiua. Nota ꝙ diffinitiua sententia cũ maxima deliberatiõe ferri debet. xj. q. iij. cũ apud. ⁊. c. seq. C. de pe. qui sententiã. Adde ꝙ super appellatiõe interponẽda dãtur dies. x. ad deliberãdũ. xij. q. vj. anteriorũ.

deduxit supra vna cõ. qr si appellatũ nõ foret appellatio nõ devolveret et transisset sententia in rẽ iudicatã: ꝛ ꝑ cõseqũes sup cõfirmatione vel infirmatione in vim appellatiõis ꝓnũtiari nõ posset ꝑ cle. si appellationẽ. de appel. Uide etiã sup hoc supra. Sed diceres ꝙ nõ valet talis cõfessio sup re sup qua nõ põt ipse cõfitẽs disponere: vt no. d. Bar. ff. de ver. ob. l. sciendũ. ff. de castreñ. pecu. l. si forte: qr lex illa ꝛ dictũ hmõi itelligũt̃ inquãtũ hmõi ꝯfessio ꝯcerneret ꝑiudiciũ alteri⁹ ꝙ̃ ipsi⁹ cõfitẽtis. Sꝫ si nõ ꝯcerneret nisi ꝑiudiciũ ipsius cõfitẽtis secus. Nã verba narratiua nõ inducũt obligationẽ ꝛ tamẽ probãt seu cõfessionẽ inducũt q̃ ꝓ veritate habetur. ff. depo. l. publia. in fi. Itẽ nõ possuꝫ facere ꝙ dominiũ rei mee in te sine traditione transferatur: vt l. traditionib⁹. C. de pac. ꝛ tamen si cõfiteor rẽ certã esse tuã que tamẽ mea est in mei preiudiciũ cõfessio pro veritate habet lꝫ dñiũ vere non trãsferat. not. Cy. C. de in. ꝛ fac. igno. l. cũ falsa. Sic ergo in ꝓposito erit. Et ideo si confiteor litẽ esse cõtestatã in cã mea cõfessio in mei preiudicium pro veritate habetur ꝫm Inno. lꝫ glo. videatur cõtra. de proba. quoniam contra. al's est vt lite nõ contes. quoniam frequenter. Plus voluerũt aliqui dicere ꝙ postq̃ pars cõfitetur appellatũ non opꝫ ꝓbare ꝙ infra. x. dies nisi pars opponat probationẽ. per. c. romana. §. si vero vocatus. de appel. li. vj. Ubi videt̃ requiri oppositio partis. Et pro hoc facit quod habet̃ supra vna cõclusione Sꝫ nõ placuit aliis: qr quis etiam partẽ nõ habẽs tenetur probare omnia cõstitutiua formaliter iuris sui sine quib⁹ ius habere nõ põt: vt no. Compo. de elec. nõ potest dilectus nisi. ꝛ ibi probatur. Modo tempus est de forma essentiali ipsius appellationis vt aut. ei qui. §. si vero vocatus. alle. Nec ob. ꝙ impetrãs habet ꝓbare tempus sue acceptationis lꝫ sit de forma: no. Inn. de cocel. prebẽ. quĩ cunctis. ꝛ Pau. cle. vna. eo. tit. qr statim a tpe vacatiõis lꝫ nõ incipiat currere valeat fieri acceptatio. Sed hic oportet appellare infra. x. dies a tempore sententie nisi ponatur ꝙ cõtra absentẽ ꝛc. et tunc presumitur ignorantia illo casu sicut alio ꝛ certum est semꝑ quando incipit currere hoc tempus. Secus ibi. Et quod dixi in acceptatione idem puto in tempore. c. quia diuersitatem. in fi. de conces. preben. et. eo. titu. c. nulla. ex identitate rationis ꝛ de iure fundatur intentio conferẽtis licet ius restringat in casu negatiuo: ergo illa ꝓbãda est in modum exceptionis: ergo ꝛc.

¶ De sententia excommu. Rubrica.
Conclusio. cccccclxxv.

a Res iudicata[a] de qua potest opponi cõtra petentem beneficium absolutionis ad cautelam nõ dicitur sententia diffinitiua appellatione suspensa: sed solum intelligitur de eo iudicato quod nulla est appellatione suspensa quod intelligo siue precedat appellatio siue sequatur dummodo sit de casibus de quibus non sit de iure specialiter prohibitum appellare, videtur tex. ff. de condi. inde. l. elegãter. §. penulti. Ratio est: qr sententia a qua est appellatũ pendẽte appellatione vim rei iudicate nondũ habet qr ꝑ appellationẽ est suspensa. ff. ad turpil. l. j. facit. ff. de re iudi. l. iiij. §. cõdẽnatum.

a ¶ Res iudicata. Res iudicata qñ dicatur. vide Barto. in rubri. C. de re iudi. et in l. litigatoribus. C. d appel. ꝑ Feli. i rubri. extra de re iudi. in prin.

Et ita not. Accur. ff. de re iudi. l. j. ideo tex. cōiter vtunt hoc ver. manifesta offensa: vt. c. soli. et. c. venerabilibus. §. secus. de sen. excō. in. vj. pro eo q manifesta cōtumacia vel in non comparendo. vt. d. §. secus. Uel in non restituendo deverbo. signi. ex parte. et. l. qui restituere. ff. de rei vendica. censetur manifesta offensa. Sed non dicitur manifeste offendere qui nō paret iudicato a quo appellauit: ergo et c. De quo aliqui prima facie mirabantur: sed hoc clarissimum.

¶ De sententia excommu. Rubrica.

Conclusio. cccccclxxxvj.

Licet appellationi renunciatū fuerit nihilominus occasione illius dūmodo sit bona ex forma et tēpore et probabilis pōt peti absolutio ad cautelā. per. c. lz. de sen. excom. lib. vj. Et q instrumentū productū nō iudicialiter et parte nō vocata ad dicēdū contra ad impediendum absolutionē ad cautelā nihil facit: quod not. Inno. de sen. excō. solet. iuncto de testi. in nomine dn̄i: comparādo testium et instrumentorum productiones. [illegible] in aliquo documento: et quod non valet tale procuratoriū nō expressis nominibus proprijs canonicorum nomine capituli cōstituentium nisi cum notario [illegible] et sigillatum. Et quia hoc alibi plene tractaui non insisto.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio. cccccclxxxvij.

Petrus habēs ecclesiā parochialē sancti Martini curatā et expectans ad collationē Cenomañ. epi etiā cum cura vel sine cura ecclesiam sancti Joānis vacantē per mortē Guil. acceptauit et de ea sibi fecit per suū executorē prouideri. Quod cōsiderans Bernardus dictā ecclesiā sancti Martini tanq̄ talē que per dictā assecutionē dicte ecclesie sancti Joannis sperabatur vacare si per dictam assecutionem dicte ecclesie sancti Joānis vel alio quouis modo eā vacare cōtigerit impetrauit a papa. Post hoc apparuit specialis reseruatio dicte ecclesie sancti Joan. q̄ fuerat prius semper occulta et ideo pro ista vice gratia Bernardi nō potuit sortiri effectū. Post hoc dictus Petrus quādā aliā ecclesiā parochialē sancti Uincētij vacātē et cadentē sub gratia acceptauit et fecit sibi de ea prouideri. Qd attēdēs quidā Nicolaus dictam ecclesiā sancti Martini tanq̄ vacātē per obitum per assecutionē dicte ecclesie sancti Uincentij a dn̄o papa impetrauit et forte cū clausula seu si quouis alio modo vacaret. Fuit questio cui dictorū dominorū vz Bernardi vel Nicolai dicta ecclesia sancti Mar. deberet. Et tenuerūt dn̄i oēs cōcorditer nemine discrepāte q deberetur Bernardo primo impetrāti et nō Nicolao impetranti scdo ecclesiā predictā. In cōtrariū fuit vt dicit do. Martinus de salua: pro eo q ab acceptatione et prouisione ecclesie sancti Joā. dicta gratia quodāmodo depēdebat que tñ acceptatio et prouisio ipso iure nō valebāt. Sed dn̄i nō curarūt: q2 nō depēdebat gratia Bernardi a validitate acceptationis et prouisionis ipsius sed potius a spe ipsius validitatis q̄ nō deerat. itē q2 si nō valuerit primus modus: locus fuit scdo per clausulam alio quouis modo. Preterea q2 clausula vel alio nō solū concernit nō vacationem personā propter aliā causam q̄ nullitatē acceptationis q̄ propter nullitatem. Nec subest ratio aliter dicendi ergo vniuersaliter per not. glo. de elect. vt circa. lib. vj. Alle. not. per Lap. de rescrip. c. susceptum. lib. vj. Et dicitur quod ita tenent collecta. Jo. de lig. in. c. de multa. de preben.

¶ De hereticis. Rubrica.

Conclusio. cccccclxxxviij.

In causa conclusionis supra precedētis q si citatus super fide non cōparuit et fuit contumax et postmodum stetit in dicta excōicatione obstinatus per annum ita q anno elapso nō restat

a nisi sententia declaratoria[a] et tūc moritur: nihilominus habet locum dicta cōclu.s. q vocādi sunt filij vel heredes quorū nūc principaliter interest. Primo qz in criminibus procedit ad instar priuatorū iudiciorum preter casus exceptos: vt.l.absentem.ff.de pe. Modo in priuatis iudicijs etiā conclusio in causa et omnibus pa ratis ad sententiā promulgandā pars nihilominus ad audiendam sentētiā est citanda de necessitate: vt.ff.que senten.sine app. rescin.l.j.§.item cū ex dicto.et.C.quomodo et qn iudex.l.ea que.et.l. ab eo.et.l.consentaneum.et.C.de iudi.l. properandum.§. si quidē. cum.§.seq.qui non distinguunt: ergo etc. Facit quia conclusio facit omnia esse parata ad sententiam: vt.c.auditis.de procura.et.c. cum dilectus.de fi.instru.et.c. significauerunt. de testi. Secundo hoc fortificatur qz vbi maius periculum etc.ff.ad car.l.j.§.sed et si quis. Tertio quia immo videtur de iure communi nedum dictā vocationē esse necessariā immo vltra q cōtra absentē et cōtra contumacem sentētia in criminibus ferri non debeat. ff. de accusa.l. si absentē.et.C.de accusa.l.si accusatoribus.l.absentē.et.l.fi. eo.tit. argu.ff.de requi.re.l.j licet sit speciale in criminibus minorē penam relegationis requirentibus. Non dico quo ad vocationem sed quo ad nō cōdēnationē absentis vt dicta.l.absente.ij.responso. Quarto qz speciale est in cōtrariū scilicet tribus cōcurrētibus videlicet instructio cause et causa absentie reipublice parte absente et q pro absente erat sentētia ferēda fm Ja.but.et Jac. are.C.ad l.iul.de adult.ergo. In cōtrariū est ius cōe.ff.ad municip.l.j.in fi. Et si sit ibi ius cōe fm Cy.tn vnū est q casus ille loquitur qn pro absente et cōtra presentem in crimine sentētia est ferēda. Sed hic est contra et magna ratio diuersitatis: qz in casu.l.q̄nis.si absens presens voluit aliquid ad impediendam sententiam allegare hic secus: ergo etc. Quinto quia licet ille contra quem proceditur habeat contra se iuris presumptionē immo probationem etiam nōtoriam sufficiētem ad eius condēnationem: tamen si illa presumptio iuris vel probatio notoria potest aliquas probationes excusatus habere omnino vocandus est vt sciatur si aliquas excusationes probabiles poterit allegare vt probatur.de preben.c. licet episcopus.li.vj.iuncto.c. de mulcta.eodem tit.in antiquis.de re iudi.c.pastoralis.facit.c.cum ecclesia sutrina.de cau.posses.c. auditis.de prescrip.et.c.de quarta.alias sequeret q statim ferri deberet sententia pro eo cuius intentio fundata esset de iure cōi alia parte nō audita contra iura proxime allegata. Modo ita est qd lz hec presumptio.c.cū cōtumacia: sit sufficiēs ad cōdēnationem: tn pōt legitimas et pbabiles pbationes excusationes et defensiones habere: puta furorē vel absentiā in remotissimis aut captiuitatē vel infirmitatē: ergo etc. Cum ergo nunq̄ emanauerit citatio ad hmōi excusationes vel defensiones allegādas: fateri oportet q vt pcessus iustificet terminus iste ad audiēdā sniam habet hoc qd cōparēs in termino possit allegare defensiones hmōi et prob..re si quos tales habet. Ex quo sequitur q causa non plene audita. et ita non sumus in casu.l.q̄nis.C.ad.l.iul.de adul.sed poti[9] in casu.l.j.de requi.re.ff.hinc est quod notauit glo.de iureiurā. ad nostram.iij.in notorijs citationē esse necessariam videlicet ad dictū

a Snia declaratoria. De snia declaratoria vi de p Bar.in l.eius q̄ dela torē. de iure fisci. vbi dicit q ille est prim[9] text[9] qui fecit sibi honorē post doctoratuz; vide etiaz [illegible] in.l.is q̄ bo nis.de verb. obliga.

effectum: probatur satis de appella. cum parati. et de divor. c. porro. et. ij. q. j. deus omnipotens.

De hereticis. Rubrica.

Conclusio. ccccccclxxxix.

a De heretico vero. Nota quod ad rationem heretici veri duo concurrunt. unum est in ratione heresis initium: alterum in voluntate. i. heresis com[...] quia pertinaciter a fide deviat: et talis proprie dicitur hereticus verus et de illo dicit apostolus ad Titum. iij. Hereticum hominem post unam et secundam correptionem devita. Adde quod hereticus est non qui errat: sed qui errorem suum pertinaciter defendit. Et nota quod ille non est hereticus qui licet dubitet de fide et scrupulum habeat conscientie tamen habet firmitatem animi: nec persenerat in quadam pertinacia: sed confirmat se cum fide ecclesie. ut notat abbas in c. j. de hereti.

Proxima conclu. et conclu. ccccccclxxviij. supra precedens etiam locum habent si citatio ad audiendum sententiam emanasset et citandum personaliter apprehendisset dummodo citatus pendente termino citationis sit vita functus: et ista est conclusio ccccccclxxx. supra precedens. Salvo quod addit de casu conclusionis supra proxime precedentis. Et hoc deduco sic: quia sententia lata absque legitimo defensore non preiudicat illis ad quos legitima defensio dicitur pertinere. ff. si quis inge. esse di. l. j. et de collu. dete. l. cum non iusto. Et hinc est quod ut sententia contra heredem lata super recisione testamenti preiudicet legatariis oportet quod causa fuerit per heredem defensata: ut. ff. de inoffi. testa. l. pap. §. meminisse. et. l. qui repudiant. §. fi. ff. de evic. l. si ideo. et. C. de peri. et com. rei ven. l. j. Modo si ex ista citatione sine alia vocatione ferretur sententia: tempore sententie causa non haberet aliquem defensorem: ergo etc. Secundo hoc idem probo: quia si diceremus dictum peremptorium emissum ante mortem etc. sufficere aut nos consideraremus eius effectum respectu defuncti et hoc non per ea que circa conclusionem. ccccccclxxx. allegavi. Aut respectu filij vel heredis: et hoc non: quia aut consideraremus personam filij vel heredis ut representativam ipsius mortui. Aut tanquam tertiam personam ratione sui proprij interesse vocandam ad causam. Sed primum dici non potest: quia obligatio personalis contracta ex delicto super qua contra defunctum iudicium fundabatur non potest facere talem transitum: licet alias instantia bene transfundatur de persona testatoris in personam heredis: ut. l. inter eos. ff. de fideius. de persona patris in filium nec de persona testatoris in heredem. C. ex delic. defunc. l. una. C. ne filius pro pa. per to. et si filij puniantur hoc est ex delicto patris ut legitur et not. C. ad. l. iul. maie. l. quisquis. Si consideretur ut persona tertia etc. tunc dicta citatione non artatur. Tum quia nec mens nec verba hoc patiuntur. Tum quia si non tenet expressum principale nec tacitum accessorium. l. fi. si pen. appel. mor. inter. C. Item hoc videtur esse determinatum. per. l. in summa. §. fi. ff. de re iudi. ubi videtur tex. quod edictum peremptorium solvitur morte et circunducitur. Facit. ff. de iudi. l. post edictum. §. j. facit quia omnes rationes conclusionis supra proxime hic locum habent: ergo. Redeo ad conclusionem. ccccccclxxviij. nam domino nostro pape prima facie argumentatione tamen ut dicebat contrarium videbatur. Primo quia ista est regula quod crimina morte extinguntur que reperitur fallere in heretico vero[a] qui damnatur post mortem. xxiiij. q. ij. §. his autoribus. C. si reus vel accusator mor. fu. per to. xxiij. dist. quorundam. xxij. q. iij. admonere. Sed in ficto heretico seu presumpto non reperitur predicta regula fallere: ergo quo ad fictum hereticum vel presumptum regule erit standum. arg. ff. de reg. iur. l. j. et eorum que no. Dy. eo. tit. lib. vj. in Rubrica. Si enim reperiretur hoc cautum hoc maxime videretur per. c. si quis episcopus. de here. vel per. c. filij. eo. ti. lib. vj. Sed hoc est falsum ut videtur. Primo quia. c. si quis episcopus. non loquitur de heretico vero vel presumpto

vel presumpto sed de fautore: imo ꝛ de episcopo instituente extraneos non fauto re nec loquit de accusatione vel dãnatione sed de anathemate: ergo. Item quia in c. filij. loquitur de vero heretico ꝫm eum. Scdo cõfirmatur sic qꝛ in penalibꝰ ꝛ exor bitantibus non fit extẽsio. de elec. statutũ. lib. vj. de re. nõ solũ. ꝛ in. c. cõstitutionẽ. lib. vj. sed iste casus est huiusmodi: ergo. Tertio hoc cõfirmat qꝛ ita reperio in cri mine lese maiestatis: qꝛ licet lex in illo crimine gñaliter dixisset de illo posse fieri accusationẽ post mortẽ. de accu. l. ex iudicioꝝ: tñ postea iurisconsultus declarat id locũ non habere in casu extenso videlicet vltra duo capita prima illius. l. eo. titu. l. fin. Quarto videtur hoc idem posse probari. per. c. accusatus. §. porro. de hereti. li bro. vj. cũ ibi not. Joan. mona. vbi propter suspitionẽ vel fautoriã heresis non est quis post mortẽ accusandus. Quinto quia verbũ velut: positũ in. c. cum cõtuma cia: ex proprio significato designat similitudinariã comparitionẽ ꝛ standũ est in dubio proprietati verboꝝ. Sexto quia non dicit hereticus declaret: sed dicit ꝙ pe na heretici dãnetur: ergo supponit ꝙ non sit verus hereticus. Septimo qꝛ si talis cõtumax statim post annũ non condẽnatur ipse post annũ semper posset venire ꝛ purgare suam contumaciã ꝛ condẽnationẽ euitare: vt not. Joan. an. ꝛ [illegible] de hereti. excõmunicamus. §. qui autẽ. super ver. dãnetur. Sed si e[illegible]et verus here ticus ipse absq; adiuratione heresis ex tali purgatione sententiã [illegible]on euitaret: vt extra de hereti. c. qꝛ ab abolendã. §. j. ꝛ eo. ti. c. accusatus. Et quicq̃d sit saltẽ ꝑpter presumptionẽ nedum magnã que citationẽ induxerit aut vehementẽ que ex con tumacia orta fuit sed vehementissimã seu violentã que ex pertinacia annali cum alijs premissis insurgit purgatione opus foret. argumẽ. de p̃sump. literas. de pur ga. cano. inter sollicitudines. Octauo ꝫm dñm sancti Eustachij qꝛ si viueret corpo re posset etiã legitimas suas defensiones allegare ac p̃sumptionibꝰ p̃sumptiões tollere: iuxta not. Inn. de eo q̃ fur. ordi. susce. c. innotuit. in fi. Mors eñ hãc facul tatẽ sibi aufert ergo ꝛ effectũ condẽnationis qui ferri nõ debet nisi huiusmodi de fensionibus auditis. C. si per vim vel alio modo. l. fina. Item posset contumaciã purgare vt premittitur qđ mors excludit. Nono ꝫm eum qꝛ illa suspitio vel pre sumptio vnde fit condẽnatio ꝫm. c. cũ cõtumacia. non oritur ex aliquo errore cer to circa articulũ fidei certũ vere vel presumptiue. Possibile eñ est ꝙ suspitio pri ma dans actionẽ citationi erat orta propter fautoriã hereticorũ que reuera nõ est heresis nec concernit inquantũ in se est plus vnũ articulũ ꝙ̃ alium. Item potest oriri ex contẽptu clauiũ: vt. c. grauẽ. qui contẽptus potest esse in illo qui nõ credit articulũ In vnã sanctã ecclesiã: sicut ꝛ contẽptus cuiuslibet precepti ecclesie. Mo do talis cõfusio propter eius incertitudinẽ ecclesie non est ita scandalosa nec ita exagerãda nec ita periculosa. Decimo ꝫm eum qꝛ ꝫm cõsuetudines Francie cor pus mortui qui post mortẽ dãnatur vt hereticus relinquit brachio seculari ꝛ per brachiũ seculare cõburitur: modo si viuus dãnaretur statim posset redire ad fidẽ ꝛ confiteri errorẽ contumacie ꝛ talẽ penã euitare: vt. c. ad abolendã. §. j. allega. qđ remediũ mors excludit: ergo iniquũ esset ꝙ dãnaretur. Dicebat tñ ꝙ talis non te netur cõfiteri se in fide errasse: qꝛ de hoc non cõstat vere sed sufficiat ꝙ confiteatur cõtumaciã suã ꝛ ꝙ offerat obedire mãdatis iudicis sui. Plus dicebat soluẽdo ad c. inter sollicitudines. de pur. ca. ꝙ ibi ꝓcessum fuerat cõtra presentẽ in suis defen sionibus exauditũ: ꝛ ideo ibi ad purgationẽ cõpellebat. Hic ꝟo nullus ꝓcessus factus fuit cõtra hũc nisi citatio prima inducẽs cõtumaciã ꝛ citatio scda ad sentẽ tiam audiendã. Grauiꝰ eñ vt dicit procedendũ est cõtra presentẽ ꝛ auditũ quam cõtra absentẽ inauditũ. Undecimo idẽ ꝓbabat sic: qꝛ iudicãdus ex p̃sumptionibꝰ mitius iudicat. not glo. c. inter sollicitudines. et Innocẽ. de presum. qꝛ verisimile probat per Inno. in. c. afferte. ꝛ facit. C. de epi. ꝛ cleri. l. si q̇s nõ dicã rapere. cum ibi not. per Cy. ꝛ. C. ad. l. cornel. de sicca. l. si quis cum telo. etiã cũ ibi not. ꝑ Cy. Idem

do.Grego.In cõtrariũ allegabat primo qꝛ Archi. idẽ videtur no=
tasse in.c.cũ cõtumacia.exponẽdo verbũ velut.Respõdet do.Gre.
ꝙ solus est ⁊ loq̃tur cõtra rationẽ ⁊ proprietatẽ verbi. Secũdo de
hoc videt̃ esse tex.in.c.accusatus.§.respõso.vbi crimen relapsus ex
sola presumptiõe iudicat̃.Tertio inducit.l.in princi.ff. de bo.eoꝝ
qui mortẽ sibi cõsci.vbi accusatus de crimine se interficiẽs habet̃
pro cõfesso de illo crimine:⁊ post mortẽ eodẽ modo ex illo crimi=
ne ꝓcedit̃ sicut si in vita fuisset directe ⁊ plene ꝓbatũ.Quarto in=
ducit iura q̃ dicunt ꝙ ex presumptione eque bñ ⁊ eodẽ modo ⁊ ad
eandẽ penã quis dãnatur sicut si esset directe probatũ crimen cõ=
tra eũ:vt.C.ad.l.iul.de adulte.si quis adulteriũ.Quinto inducit.l.
manicheos.§.penul. de hereti.C.vbi ex presumptiõe quis dãnat̃
vt hereticus.Sexto inducit aut̃.gazaros.in fi.C.de here.cõfirma=
tam in.c.inquisitiõis. eo.ti.in.vj. Ubi patet ꝙ talis presumptus
hereticus nõ est dãnandus immo iam dãnatus ita ꝙ hic nõ agi=
tur de sentẽtia proferẽda condẽnatoria sed sufficit declaratoria.i.
ꝙ exponat̃ dãnetur.i.declaret̃ esse dãnatus. Quid dicendũ? Do.
Greg.licet hoc dubiũ magnũ reputaret sed se nõ declarauit. Sed
dñi Mediolañ.Pictaui.Uiuarieñ.⁊ sancti Angeli cardinalis.Ni
co.de cremona auditor Martinus de salua referẽdarius.Iaco.de
sena.⁊ Iac.de ianua aduocati:⁊ ego Egi.eorũ minimus fuimus
in opinione secũda cũ mea cõclusione ante dicta:licet dñs meus
dñs sancti Eustachij esset cõtra per motiua p̃dicta. Motiua hu9
partis nostre vide.§.circa dictã cõclusionẽ ⁊ hic.§.proxime tacta
sunt.Tñ vltra ea vel magis clare potest ista pars ẜm dictos dños
sic deduci.Primo qꝛ.c.cõtumacia:ponit regulã ꝙ velut hereticus
talis dãnetur ergo per omnia velut hereticus condẽnabitur nisi
quantũ reperitur de iure contrariũ cautũ esse.patet consequẽtia:
quia propositio artis licet indefinita valet vniuersalẽ: vt not glo.
vt circa.de elect.lib.vj.⁊ Dy.in rubri.de regu.iu.lib.vj.sed hereti=
cus dãnatur post mortẽ:ergo iste.Scdo quia aut est cẽsendus ve
rus hereticus ⁊ habeo propositũ.Aut non:⁊ tũc nõ debet sibi im=
poni pena heretici:quia pena de necessitate delictũ presupponit ⁊
sibi debet coadequari.C.de pe.l.sancimus.Tertio qꝛ aut presumi
tur de solo delicto cõtumacie per se cõsiderato: aut presumitur ex
crimine heresis.Sed primũ dici non potest: tum qꝛ nulla cõtuma
cia potest esse tantũ delictũ sicut heresis[a] ⁊ per cõsequẽs nulla cõ=
tumacia requirit tantam penã.consequẽtia ptꝫ:qꝛ dictũ est ꝙ pe=
ne debent cõmensurari delicto:tũ qꝛ pena cõtumacie per non cõ=
paritionẽ nõ purgaretur: vt probatur.C.de iudi.sancimus.⁊.ff.si
quis iudi nõ ob.l.vna.in prin.cuius cõtrariũ patet per deductio=
nem septime rationis alterius partis.§.factam.Quarto hoc pro=
batur qꝛ iudex nunq̃ debet procedere ad sententiã quousq̃ sibi
clare ex actis constet de veritate illius super quo vult sententiam
ferre:vt.ff.de offi.iudi.l.illicitas.§.veritas.⁊ de testi.significarũt.
cum si.Sed super crimine heresis ⁊ eius pena potest ex tali pre=
sumptione ferri sententia: ergo talis p̃sumptio non purgata nec
excusata facit perclare constare de heresis crimine.Quinto quod
probatio presumptionis violente est sufficiens probatio etiam
in materia criminali:vt.l.dolũ.C.de dolo.et dicta.l.qui alterum:

a ¶ Sicut heresis. Adde ꝙ nullũ peccatũ est heresis grauius.xxij.q.vij.§.i in omnibus.xxiiij.qõ.iij.§d aũt.xxij.q.ij.primũ.

ergo censetur clara probatio. patet consequentia per. l. fi. C. de pro ba. Sexto quia presumptio heresis non notat certam speciem vel qualitatē heresis nec in ipsa heresi aliquid mutat quo ad speciem vel etiā quo ad qualitatē sed solū signat factū quo plene ꝛ directe probat. l. per qđ ipsam heresim p̄sumit seu habet pro plene proba ta ꝛ adeo ꝙ mandat pronūtiari super ea tanꝙ̄ super plene proba ta: ergo dicta heresis sic probata cēsetur vera heresis ꝛ habetur ꝓ vera ꝛ vere probata. Patet cōsequentia: tū quia mutatio facti seu qualitatis intrinsece seu extrinsece rē de qua agitur nō immutat. licet enim id pluribꝰ vijs vel modis fieri valeat non tñ refert quo modo fiat dūmodo fiat. Quid eñ refert de eo quod probandū est quomodo ꝓbetur siue probet̄ per testes siue per instrumēta siue indicia aut p̄sumptiones? Certe nihil. Postꝙ̄ eñ ista ad eundem effectū tendūt censentur equipollētia ita ꝙ inter ea nihil refert de proba. licet. ff. si cer. pe. l. certum. Septimo qꝛ aut huiusmodi here sis quā p̄sumptā appellas est vera heresis ꝛ habeo ꝓpositū. Aut non est vera heresis: ꝛ si sic ergo nō est heresis: quia ens ꝛ verū cō uertuntur. v. methaphisice: alꝰs esset dicere ꝙ diuersitas in modo probādi diuersificaret rē probandā cōtra illud qđ dictū est in ra tione prime precedēti. Et si non est heresis ergo non est p̄sumpta heresis lꝫ possit esse p̄sumptio ꝙ sit heresis q̄ heresis nō est. Octa uo quia probatio cōueniens nature materie est sufficiens vbi vi delicet alterius nature probatio probari nō potest lꝫ in alia ma teria nō esset sufficiens: vt. ff. de probat. l. si arbiter. ꝛ not. Inno. de verbo. signifi. c. veniens. ꝛ c. quid per nouale. Modo in ista mate nō potest haberi probatio nisi per presumptiones: qꝛ id quod pro bandū est in animo hois consistit: videlicet male de fide sentire. Unde posset esse ꝙ ore cōfitens se esse hereticū nō esset hereticus. no. xj. q. iij. non solū. ꝛ est glos. ij. Et quātomagis esset hoc possibi le de illo quē testes dicerēt hereticū esse. Modo q̄ in animo consi stunt directe non probātur: sed per p̄sumptiones que ex exterio ribus actibꝰ colligūtur no. Inno. de testi. causamq̈. ꝛ Cy. C. de do lo. l. dolum. allega. ꝛ ibi probat̄: ergo probatio ex p̄sumptione pro cedēs est hic bona ꝛ sufficiēs ꝛ recepta a iure. Sed caue ne sis ita simplex ꝙ credas p̄sumptionē ꝓbare vel ꝓbari: qꝛ illa iuris est [a]. ꝛ per consequēs nō probat nec ꝓbatur sꝫ semꝑ certa est. ff. de iur. ꝛ fact. igno. l. ij. Sed bñ dicas ꝙ clare ꝛ directe probat̄ aliquod fa ctum ex quo clare ꝛ directe probato ius presumit aliud factuꝫ fa ciens ad propositū de quo agitur: quod q̄dem factū aliud nō pro babile est directe occasione dicte p̄sumptionis dictā ꝛ directā pro bationem ad factum istud indirecte trahenti per dictā directam probationem dicitur indirecte probari prout totum colligitur. ex not. Innocen. in dicto capit. cum causam. de testi. ꝛ Cyn. in. l. siue possidetis. C. de probatio. vbi plene tractat materiam presumtio num. Si ergo alia probatio hic non possibilis nisi indirecte que mediante iuris presumptione ex quodam intrinseco facto insur git quid ad rumbum de diuersitate factorꝫ siue an ex isto vel ex illo facto insurgat hec presumptio ego non video vere. Nono hoc idem probo: quia vt not. Cy. in dicta. l. siue possidetis: ꝛ ita dicunt breuiter omnes glosatores et summiste: ista est differentia inter

a ¶ Illa iuris est. Nota ꝙ presumptio iuris ꝛ de iure operatur plura: de quibꝰ late ꝑ Feli. in c. quanto. in vlt. co. de presum. ꝛ inter alios effectꝰ quos operatur vnus est vcꝫ vt cōdēnatꝰ ex presumptiōe iuris ꝛ de iure nō possit appellare: quia habet̄ ꝓ cōfesso ꝛ cōuicto: ꝛ ꝯuictꝰ ꝛ ꝯfessus nō appellat. l. ij C. quorū ap. nō recipi. vt ꝑ Hippo. de mar. singu. cxvj. incipi. presumptio.

fictionē & presumptionē: q2 fictio proprie sumpto vocabulo semper est cōtra veritatē l3 nō cōtra possibilitatē iuris vel nature. Patet primo. C. de rei vxo. actio. l. vna. in prin. C. de senten. pa. l. fi. insti. qui. mo. ius pa. sol. §. ab hostib9. Patet secundū. ff. ex qui. causis ma. l. deniq3. & ff. de capti. & postli. reuer. l. in bello. §. facte. & nota. ff. de lib. et posthu. l. gall9. §. si eius. ad fi. Sed presumptio semper licet in casu dubio est assumptio alterius partis vere & veritati assistit: & ita procedit. ff. de sta. ho. l. ingenuū. ff. de re indi. cū si ergo si sic ius presumit et vult stare presumptioni. Decimo q2 presertim in materia que nō pōt directā probationē habere: id qd probat p presumptionē verū esse censetur & replicatur. casus est. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris. l. filiū. C. de nup. l. si vicinus. ff. de proba. l. j. iūcta. l. lucius. ff. de cōditio. & demōstra. Undecimo pōt induci q si sola presumptio sufficit ad damnandū vnū ad penas grauissimas ergo fortius idē in mortuo q2 ibi nō agitur de pena temporali et amissione bonorū. Inducebat dn̄s Nico. illud speciale quod de probatione liberorū no. Archi. in. c. sane profertur. xxiiij. q. ij. q2 ibi not. esse speciale. s. q in hoc crimine probent dicti liberi quia non idē contra vsurariū: & tn̄ loquitur ibi de accusato post mortē & ibi etiā ponitur casus capi. si quis episcopus. allega. Nunc videam9 qualiter contraria dissoluētur seu potius taliter qualiter & saluo omni meliori iudicio euadentis. Et primo ad primū & dico q immo fallentia locum habet in casu isto: quia debemus talē reputare verū hereticū per predicta & maxime quia de hoc est casus. in. c. sane profertur allega. Et si vis potest ad dissolutionē vti cōtrario argumento per argumentū primū huius partis supra proxime factū: & tamen dicatur. q. c. si quis episcopus. non loquitur de heretico vero vel presumpto. Dico q si contra talē potest procedi post mortē fortius cōtra presumptū hereticū quia propter maioritatē criminis hoc in crimine heresis sicut in duobus principalib9 capitibus lese maiestatis est statutū. Itē dico q illa est vna specialis fautoria videlicet instituere heredē illū quē scit instituēs esse hereticū que ita magna est q ius ibi presumit hereticā prauitatē q2 talis inter presumptos hereticos nominatur. in. c. sane profertur. allega. sicut ille qui recipit consolationē ab heretico in morte per manus impositionē per hoc presumitur esse de credentibus: de quibus. de hereti. excōmunicamus. ij. §. fi. et. c. filij. allega. Nec ob. q ibi loquatur &c. etiā de episcopo instituente extraneos non hereticos q2 ista lectura est expresse contra glo. & cōtra Jo. an. in nouella et ab omnibus legentibus reprobatur. Nec pōt sustineri de iure pro eo q2 tales non sunt excōmunicati de iure qd reperiā: licet secus de fautoribus hereticorū: vt. c. excōmunicamus. §. credentes. de hereti. Non eñ reperio q episcopus instituens aliū q̄ ecclesiam sit excōmunicatus & tamē post mortē ab homine excōmunicari non pōt nec. c. a nobis in magno. de sent. excōmn. Nec ob. q ibi non loquitur de condēnatione heretici sed de excōmunicatione seu anathemate q2 re vera illud anathema quod dicitur de hereticis post mortē nō est aliud q̄ condēnatio heretici mortui que fit post mortē: patet q2 loco condēnationis tā in veris q̄ in presumptis hereticis canones antiqui vtuntur hoc ver. condēnatione permixtū & accipiūt vnū pro alio vt patet discursu illius. c. sane profertur. Preterea quia al's frustra emanasset per modū casus specialis ille tex. et frustra inter alios casus similes fuisset annumerat9 in. c. sane profertur: q2 excōmunicatio etiā mortui in omni casu etiam post mortem fieri potest ad effectum exhumandi corpus de terra benedicta. per. c. a nobis. Nec mirum quia de re mortua bene cognoscitur & iudicatur per modum declarationis ad effectus qui possunt cōcernere viuos: vt. ff. de rei vendi. l. vtiq3. cum similibus. Ad id quod dicitur de ca. filij. quod loquitur de vero heretico: certe fateor. Sed dico q non constat directe de vera heresi recipientis consolationem per manus impositionem ab heretico in morte sed solū presumptiue q2 posset esse q alia intentione dictā consolationē: & manus

impositionē reciperet ꝙ animo credēdi erroribus licet presumat jus talē id fecisse animo credēdi sicut p̄sumit ius contra talē contumacē annalem ⁊ pertinacē in tanta pertinacia ideo p̄stitisse qr male sentit de fide. Et ita est ibi casus pro nobis. Ad sc̄m dico ꝙ hic nō sit extensio aliqua immo procedit exverbis ⁊ mente vt dixi qr talis vt dixi verus hereticus est censendus. Ad tertium ego dico ꝙ hic nō fit aliqua extensio mūdi qr casus iste cadit sub mēte ⁊ ꝓprietate verborū. Non em̄ est extēdere ꝓpositionē artis etiam indefinite loquentē si ꝑ omnibꝰ eius suppositis recipiat immo est eius mens ⁊ verborū ꝓprietas ꝙ ita fiat vt no. glos. de elect. vt circa: ⁊ Dy. de re iu. li. vj. maxime etiā quia in verbis deficiētibus casus inclusus sub mēte etiā venit sub cōstitutione penali etiam penā infligente ipso iure nec censetur esse extensio vt ecce capitulū Carpien. priuat ipso iure electum appellantē vel contra quem appellatur si certo tp̄e non veniat ⁊ ꝓsequatur ⁊c. Nec loquit̄ in prouiso vel postulato ⁊ tamen lex dicit hunc casum includi ex mēte absq̄ extēsione de elec. si postq̄. in fi. ⁊ ibi no. sup ver. mente. in fi. facit lex. C. de adul. l. si postulauerit. §. ratio. de edendo. l. quidā. §. numularios. ⁊ quod no. de tempo. ordi. c. j. in glo. quid etiā. lib. vj. ⁊ idē no. Archidi. de pe. di. j. c. pone. Facit ad hoc. c. licet canon. de elec. lib. vj. coniuncta cle. vna. de offi. vica. ⁊ qđ ibi no. in glo. fi. ⁊ quod no. Jo. an. de elec. lib. vj. c. fi. super glo. ij. in nouella. et qđ notat Accur. ff. de re iudic. l. que propter: et in aut. vt hi q̄ se ob. ha. prohi. res minoris. §. j. in glo. nunquid. Dico enim ꝙ omnes heB reses mundi tendūt ad idē vcꝫ contra fidē [a] que vna est vt in extrauaganti vnā sanctā: ⁊ contra deū vnū qui vnus est ⁊ ideo qui peccat in heresi supervno articulo fidei censetur peccare in omnibus ideo oēs abiurat de here. c. accusatus: glos. j. lib. vj. et ita sunt oēs eiusdē rationis. Sed in crimine lese maiestatis sunt plura capitula diuersarū rationū et generū siue specierū ⁊ que cōmittuntur in diuersos. Nā est vnū capitulū quod cōmittitur in personā principis. Aliud qđ cōmittitur in rempubli. Alia que veniūt per modū extensionis ⁊ nō cōmittuntur directe in principē nec in rē publicā ⁊ ista sunt alterius speciei ⁊ rationis ꝙ duo prima. Ideo nō mirū si constitutio mere penalis loquēs in duobus capitulis primis ad alia se nō extendat vel si cōstitutio generaliter loquēs ad illa duo capitula restringatur. Et ita loquitur. l. fi. ff. ad. l. iul. maiestatis. Ad quartū dico ꝙ. §. porro: nō loquitur de heretico vero vel presumpto sed in fautore: idē dico ꝙ de dicto Jo. mo. ibi posito. Modo fateor ꝙ nō debet penalis constitutio loquēs in heretico extēdi ad aliū casum alterius rationis ⁊ speciei vcꝫ ad casum fautorie sicut dixi de casu. l. fi. ad. l. iul. maie. ff. Sꝫ dices ꝙ. c. si q̄s ep̄s: ⁊. c. filij. loquuntur alijs duabus speciebus fautorie. Sed dico tibi ꝙ verū dicis. Dico tn̄ ꝙ alique sunt fautorie ita magne et mali generis ꝙ ius ex eis ⁊ vltra id qđ sonāt presumāt verā heresim vt si ep̄s heretico intantū faueat ꝙ ip̄m relicta ecclesia sua heredē instituat in sua vltima volūtate: vel si infirmus ad mortē tantā cū heretico familiaritatē ⁊ confidentiā habeat ꝙ in morte ab eo recipiat consolationē per manus impositionē presumitur ꝙ nedū fauere vel familiaritatē habere voluerit sed ꝙ ideo intā-

[a] Cōtra fidē Nota ꝙ hereticꝰ ꝓprie est q̄ falsam de fide opinionē inuenit vel inuētā sequitur. xxiiij. q. j. hec est fides. ⁊. q. iij. hereticus Adde ꝙ immo ēt q̄ circa fidē dubius est. extra eo. c. j. et intelligi dꝫ dubiꝰ. q̄ determinate ꝑsistit i dubietate. Secꝰ de illo q̄ de fide cū dolore cordis tētat. de quo supra.

tum fauerit vel consolationē ab eo sic receperit q̄ꝛ credidit erroꝛibꝰ eiꝰ. vt in. c. si q̄s ep̄s. ⁊. c. filij. alle. Sed alie sunt fautoꝛie nō adeo infecte ⁊ male ꝙ ius reci piat tantā presumptionē ex eis ꝙ iudicet tales esse hereticos lꝫ male de eis su= spicatur. Et de istis loquitꝛ. §. poꝛro. cū ibi no. per Jo. mo. Ad quintū dico ꝙ si= gnificatū hoꝝ verboꝝ quasi velut ⁊ velut; ⁊ tāq̄ recipiuntꝛ ſm naturā materia in qua ponuntꝛ iuxta quā sermones sunt ante oīa ſm ph̄m in quirendi. ff. loca. l. si vno anno. Unde si natura materie ꝙ si recipiatꝛ comparatione vel similitudine tunc recipiendū est. vt. ff. de vsufruc. earū rerū q̄ vsu consu. l. ij. ff. so. ma. l. si cum dotē. §. si mulier. extra de iudi. nouit. Ibi tanq̄ ethnicus ⁊ publice peccans. de exces. prela. cū graue: ibi tanq̄ membrū putridū. Si vero natura materie hꝫ qd̄ exemplū vel designet veritatē quasi in modū cause q̄ꝛ ab effectu multū bene ar guitur ad suā causam. ar. xxij. q. ij. qd̄ ait. xxiiij. q. v. c. j. ⁊ probant rationes oēs ⁊ iura supꝛa alle. Nec reperio dictā expositionē Archi. ab aliquo reprobari. Ad sextū dico ꝙ dicēdo ꝯn̄s videtꝛ satis necessariū includere antecedens. vt. ff. de procura. l. ad rē. ⁊. l. ad legatū. ff. de ser. rusti. predi. l. iij. §. si iter. ff. de acqui. here. l. illud. C. nec serui. here. insti. l. pe. Modo in sn̄ia ferēda sup̱ crimine duo sunt regulariter. Primū est delicti declaratio qd̄ precedit p̱ modū cause. Scd̄m est pene impositio q̄ dicitꝛ voce cōdēnatio: qd̄ sequitꝛ ad primū sicut seq̄tꝛ effecꝰ ad suā cām sicut dicimꝰ in personalibꝰ ꝙ sn̄ia dꝫ declarare obligationē ⁊ indu cere cōdēnationē lꝫ totū posset simul fieri: ⁊ in realibꝰ dꝫ p̄io declarari dn̄m et postea cōdēnare ad restitutionē. Nec mirū q̄ꝛ oīa iudicia tēdūt ad declarationē regulariter q̄ꝛ iudex nō dꝫ dare nouū ius partibꝰ sed declarare iā cōpetēs. vt. ff. de rei vē. l. sꝫ ex diuerso. ff. si ser. vē. l. sicuti. §. sꝫ si q̄ratꝛ. Ergo dicēdo ꝙ cōdēnetꝛ vt hereticꝰ vr̄ dare p̄tātē eū hereticū declarādi. Uel aliter dicēdo ꝙ sn̄ia dꝫ esse simpliciter declaratoꝛia p̱ autꝛ. gazaros. in fi. Et ꝙ exponetꝛ verbū cōdemnetꝛ. i. declaretꝛ condēnatus propter naturā materie. Ad septimū caue q̄ꝛ dictū de quo hic arguitꝛ nō est vsq̄quaq̄ verū. Si eñ intelligis de purgatione istū operante defectū ꝙ nō declaretꝛ post dictā purgationē esse hereticū: dico ꝙ bene dicis: q̄ꝛ nunq̄ fuit ita hereticus malus quin si digne peniteret subito desineret esse hereticus. vt. xxiiij. q̄. j. hec est fides. Ubi de hoc est questione vltima dicit apostolus. et. c. qui in ecclesia. ij. Idem puto quo ad pene coꝛpoꝛalis mutatio= nē ⁊c. q̄ꝛ etiā statim post penitētiā sn̄ia hec induceret. vt. c. ad abolendā. §. j. al= leg. Si vero tu vis tollere pene mutande impositionē puta penā carceris ⁊ de= clarationē. s. preterite heresis respectu effectus dicte pene mutate: tunc aūt in purgatione hm̄oi excusatꝛ cōtumacia ⁊ pertinacia nude ⁊ probabiliter vtpote q̄ꝛ erat infirmꝰ vel furiosus vel captiuus vel taliter absens ꝙ nō cognouit edi= ctum citatoꝛiū licet falso diceretꝛ ad eū peruenisse. Et tunc dico ꝙ bene euitatur totū. s. sn̄ia: ⁊ queuis impositio pene. Et sic procedit dictū. viij. positum. in. c. ex= communicamus. §. j. super versi. damnetur. in nouel. Ratio q̄ꝛ ante sn̄iam reus semper potest allegare suas defensiones. Et si illas allegauerit ⁊ probauerit condemnationē euitabit. vt probat. c. filij. alleg. Aut ipse in nullo excusat con= tumaciam suā sed foꝛte eam confitetur: dicit tn̄ ꝙ nō animo male opinandi: de fide hoc fecit ⁊ offert se stare super hoc mādato iudicis ⁊ ecclesie. Et tunc dico ꝙ nihilominus non euitat istam sn̄iam vꝫ quin declaretur esse hereticus: ⁊ ꝙ etiam non euitet pene mutate impositionē vꝫ penā carceris de rigoꝛe iuris. Et hanc opi. quicquid dicatur tenent hostiē. ⁊ Joan. and. in. c. excōmunicamus. §. j. alleg. reprobando quo ad hoc dictū. viij. per autꝛ. gazaros alleg. nisi quantū de rigoꝛe iuris. Ratio q̄ꝛ cū violenta presumptio super qua fundatur. c. cū con= tumacia respiciat tp̄s preteriti anni ⁊ purgatio concernat tp̄s presens non p̄ōt esse sufficiens ad elidendā dictam aliā presumptionē violentam cum non per=

tutiat ad tp̄s suū. Et qꝛ valde est possibile ꝙ tunc fuerit heretı-
cus ꝛ non modo. Nā qñ moꝛe occañ. status negotij est mutatus:
nō est locus purgationi. vt probat̄. ff. de act. ꝛ obli. l. traiecticie.
§. deinde. ꝛ per. l. quas vincit. alle. si bene inspiciant̄ ꝛ hoc pro-
batur vꝫ. ff. de ope. le. l. mancipioꝝ. ꝛ de preben. si tibi absenti.
Nō ita est hic qꝛ propter moꝛā oꝛta est p̄sumptio vere heresis
immo foꝛte si neget verā heresim est in periculo ꝙ nō reputet̄ ve
re penitēs postq̄ꝫ ꝑ dictā p̄sumptionē iuris probat̄ heresis tpis
p̄teriti ꝯ eū: ꝛ videt̄ text. in. c. ad abolendā. §. j. in fi. Itē miroꝛ ꝙ
saltē negetur hoc casu purgationi locus esse qꝛ videt̄ mihi esse
cōtra principia iuris. Nā negari nō pōt ꝙ sola presumptio ve-
hemens licet nō violenta nec sufficiens ad condemnationē indu
cit effectū purgationis etiā in crimine heresis. vt probat̄ ad li-
terā de presump. c. literas: ꝛ facit. c. inter sollicitudines. alle. de
purga. ca. Pro eo eñ ꝙ talis presumptio nō est violenta nec per
ꝯñs sufficiens ad condemnationē inducendum requirit̄ purga-
a tio[a] tanq̄ꝫ remediū subsidiariū quo remedio opus nō est cuꝫ est
presumptio violēta qꝛ illa sufficit ad cōdemnationē. vt de simo.
c. insinuatū. cū ibi notatis. super vltima glo. ꝛ tñ negari non pōt
quin ex sola cōtumacia oꝛta fuerit peesumptio vehemens et ex
pertinacia annali violenta s̄m oēs scribentes: ergo si negare cō
demnationē saltē viribus opoꝛtet fateri purgationi locuꝫ foꝛe:
qꝛ sola negatio citati non pōt tollere sic subito presumptiones
ambas sicut nec tollit in iuribus allegatis. ¶ Ad octauū dico
ꝙ sicut moꝛs precludit plures modos defensionis: ita tollit plu
res modos punitionis vtpote moꝛtem ciuilem et tempoꝛalem
ac penam carceris. Item licet post moꝛtem damnetur moꝛtui
memoꝛia et bona publicentur in hoc casu et tamen in hoc plus
puniuntur illi de genere et habentes succedere adhuc viuen-
tes q̄ꝫ ipse moꝛtu⁹ ꝛ modicū affligit̄ ipse moꝛtuus s̄m veritatē.
Viui vero admittunt̄ ad defensionē s̄m oēs. vt. ff. de lib. cau. l. j.
ij. ꝛ. iij. ꝛ. l. liberius. eo. ti. ꝛ de app. non tantū. ꝛ de bonis eoꝝ. l.
iij. §. fi. ꝛ de iure fis. l. res q̄. ad. l. iul. maie. l. fi. Sic ergo video ꝙ ꝯ
pupillū furiosum ꝛ absentē causa reipublice fit processus gra-
uioꝛ vꝫ missio in possessionē. Dico grauioꝛ respectu abñtis q̄ꝫ
hic respectu moꝛtui. Preterea q̄d mihi dices: nūq̄d in directa ac
cusatione ꝯ attestationes ꝛ probationes directas foꝛsan falsas
dat̄ viuo defensio ꝛ tñ illa post moꝛtē excludit̄ nec impedit ex-
clusio post moꝛtē accusationē: ergo ꝛc. ¶ Ad nonū dico ꝙ ergo
procedit ex erroꝛe certo vꝫ ex contemptu clauiū qđ inducit ve-
hementē presumptionē heretice prauitatis. vt. c. grauē: de pen.
Preterea qꝛ nō refert an cōtra vnū articulū specialiter an cōtra
deū vel fidē in genere erretur: qꝛ semper est idē defectus qꝛ fides
tota est vna. Et qui peccat in vno oīm est factus reus. vt predixi
per. c. accusatus. §. j. alleg. Itē qꝛ hic nō attendit̄ solū ratio scan
dali immo magis attendit̄ ratio periculi ne vna mala ouis infi-
ciat totum gregem. xlv. dist. sed illud. xxiij. q. iij. resecande. de re
gu. ea que. in fin. primi responsi. ¶ Ad decimū dico ꝙ in tali sta-
tu in quo quis moꝛitur censetur semper resistere voluisse si vi-
xisset de. c. maioꝛes. de bapt. C. de vsufruct. l. ambiguitatem. Et

r iiij

a ¶ Requi
ritur purga
tio. Nota ꝙ
purgatio ca
nonica lici-
ta est et di-
uersimode
exercet̄. ij.
q. v. ꝑ totū.
ꝛ an deficiēs
i purgatio-
ne puniat̄
vt cōuict⁹.
vide ꝑ Ab-
ba. in. c. ac-
cedēs. de ac
cu. Adde ꝙ
queadmo-
dū deficiēs
i purgatio-
ne puniunt̄
vt ꝯuictus:
ita ꝛ contu
max in pur
gatione as
sumēda. vt
pꝫ ex. c. tua
nos. de co-
ha. cleri. et
mulie.

idcirco qꝛ amplius nõ est locus remedio p penitẽtiã: securius pcedi põt ad terminos illi⁹ q̃ nec penituit nec penitere potest declarationẽ ꝛ punitionẽ. ¶ Ad vndecimũ dico ꝙ secundũ veritatẽ illa Inno. in. c. qꝛ verisimile. ꝛ glo. Bern. in c. inter sollicitudinẽ: cõiter reprobat̃: immo dicit ibi Host. ꝙ deficiens in purgatione. Et ideo cõdemnãdus verus heretic⁹ est censendus ꝛ vt talis pena ordinaria puniẽdus nisi penituerit ꝛc. qꝛ qualitercunq̧ probet̃ hereticus hoc sufficit scđm eũ. Et ita no. Host. ibidẽ. ꝛ. c. cũ. p. eo. tit. ꝛ. c. qualiter. ij. de accu. ꝛ Joã. an. post eũ. Itẽ qꝛ hoc nõ cõcernit tp̃s vel modũ ad sñiam procedendi. Sed cõcernit dum est sñia ferenda modũ penã infligendi ideo nil ad rumbũ. Non ob. no. Cy. in. l. si quis non dicam rapere. ꝛ. l. si quis cum telo: qꝛ loquuntur in delicto non consumpto ſm omnes.

Redeo ad conclusionem. cccccclxxvij. ꝛ. cccccclxxxviij. de vocatione illoꝝ quorum interest ꝛc. ¶ Circa qđ sciendũ ꝙ dñi Pictauiẽ. Mediolaneñ. Uiuarieñ. ꝛ sancti Angeli cardinalis ꝛ do. Martinus de salua: fuerũt in opinione ꝙ tales de necessitate vocãdi nõ essent lꝫ dñi Mediolañ. ꝛ Uiuarieñ. cardinales ꝛ dñs Mar. de salua predicti bene faterent̃ securius esse ꝛ expedientius ante factũ ipsos vocare. Sed dñs noster ꝛ dñs meus. d. cardinalis sancti Eustachij ꝛ dñi Robertus de feracone Nicolaus de cremona ꝛ. d. Frã. laudo auditores ꝛ dñi Ja. de Sena ꝛ Jo. de Janua aduocati ꝛ ego eoꝝ minim⁹ fuimus in opi. ꝙ cõclusiones predicte. cccccclxxvij. ꝛ. cccccclxxxviij. essent vere. ¶ Motiuũ principale prime partis fuit: qꝛ instantia cause criminalis nõ transit in heredẽ sed potius durat cũ mortuo qꝛ damnat̃ mortuus ꝛ memoria eius ꝛ cõcernit mortuũ principaliter ergo oib⁹ preiudicat. Nec põt dici edictũ circũduci qꝛ illud hꝫ locũ cũ instantia trãsit in heredẽ nec est ferenda sñia cõtra mortuũ. Allegabat̃. c. vt hi contra quos. vt li. pen. li. vj. ¶ Motiuũ alterius partis nostre fuit istud: qꝛ aut cõsideramus interesse mortui: aut cõsideramus interesse viuorũ. Si primo adhuc postq̃ꝫ caret omni speciali ꝛ principali defensore edictũ peremptorium proponendũ est vt sciat iudex an sit aliq̃s cognatus affinis vel alius q̃ defendere velit. per. l. hoc aũt. §. j. ff. de bo. aut. iudi. pos. l. cũ pponas. in. vij. q. qꝛ predicta loquunt̃ in predicto maiore q̃ potuit citare ad domũ. vt. l. iij. §. sed ad domũ. ff. de dam. infect. Uel q̃ põt dimittere procuratorẽ: necnõ. in prin. ff. ex qui. cau. maio. Sed hic secus. facit. l. benignus. ff. de lib. cau. Si cõsideremus interesse ꝛ preiudiciũ illoꝝ qui viuunt habẽt locũ argumẽta facta circa dictas cõclusiones. Et hoc potissime qꝛ lꝫ viuẽti principali videret̃ eos istud cõcernere per modũ sequele. Modo istud eos cõcernit principaliter ꝛ multo principalius q̃ꝫ aliquos alios: qꝛ principales cõpetitores sunt in bonis ꝛ est eis apertũ ius ꝛ nõ ante. Nunc nõ habẽt aliũ defensorẽ cause ꝛ ante habebant ita ꝙ cessantibus nunc rationib⁹ ꝛ causis quarũ cessabat prius vocandi necessitas locus huiõi vocationũ esse debet per cõia iura. Et per hoc motiuũ tollit̃ motiuũ contrariũ. Nec ob. capi. vt hi contra quos: qꝛ dicit̃ ibi vocandos nõ esse illos quorũ interest: qꝛ immo consueuimus eos vocare: ꝛ credo ꝙ de necessitate vocãdi sunt: qꝛ idẽ puto iudiciũ de toto qđ de parte postq̃ꝫ nõ reperio rõnem diuersitatis inter totũ et partẽ vt de rei ven. l. q̃ de tota. ꝛ. ff. de vsuris. l. qui sit. Modo si ab initio respectu totius litis causa beneficialis nõ reperiret defensorẽ: tunc ageret̃ cõtra certã personã ꝛ vocandi essent oẽs quorum interesset per edictũ. vt. c. fi. de electione. libr. vj. ergo idẽ in parte processus fiendus mortuo eo cuius principaliter interest qꝛ aliter sententia non ferret̃ iudicialiter qꝛ nõ ferret̃ cõtra partẽ certã vel incertã sed potius extraiudicialiter. Et ita vim rei iudicate nõ haberet. Nec valet dicere ꝙ pro eo ꝙ nõ transit instantia directe in heredem sic non circunductũ edictum: qꝛ immo

est ista potissima vna ratio quare necessario circundat qr mortuum nō pōt artare nec cōstituere cōtumacē nec per ꝯñs in eius personā aliquē operari effectū. Sed solū erat dubiū propter heredem qr representat personā defuncti in vitijs ꝛ oībus vt. ff. de diuersis ꝛ tpalibus prescriptionib⁹. l. cū heres. Et ideo videbat propter eū durare edictum. Modo lex illo casu dicit nō durare ergo fortius nec in isto durabit. Nec valet dicere ꝙ qr mortuus tāgit principaliter ꝛ damnat preiudicet alijs: qr colorē haberet si mortuus defenderet sed eo indefenso iniquissimū esset ꝙ sñia lata cōtra indefensum vbi vel alteri nocere deberet presertim in crimine. ff. de reqrendis reis. l. j. de penis. l. absentē. et. C. de accusa. l. si accusatoribus. ꝛ. l. absentē. ꝛ. l. fi. ꝛ. C. qñ ꝛ qñ iudex. l. consentaneū. l. ab eo. ꝛ. l. ea q̄. et. ff. si q̄s ingenuus esse dicat. l. j. ꝛ de collusione detegenda. l. iij. ꝛ. ff. de inoffi. testa. l. q̄ repudiat. §. fi. ꝛ. l. papinianus. §. meminisse. ꝛ. ff. de euict. l. si ideo. ꝛ. C. de periculo ꝛ commodo reivendite. l. j. Pro parte nostra allegabā id qđ probat clare per. l. proxime alleg. vꝫ ꝙ ea q̄ fiunt in causa nō nocent absentibus nisi causa legitime sit defensata presertim in criminibus per iura predicta q̄ clare hoc probant. Itē allegabat dñs noster ꝙ ad heredē pertinet agere pro iniuria facta fame testatoris. vt. l. j. §. quotiens. ff. de iniurijs. Et ꝙ heredū specialiter hoc interesset hoc allegabat et hoc specialiter. l. res q̄. in prin. ff. de iure fisci. ꝛ. l. fi. ff. ad. l. iuliā maiestatis. facit etiā. l. iij. in fi. ff. de bonis eorū qui mortē sibi cōsciuerūt. Et dicebat ꝙ aliter frustra emanasset. c. filij. Dicebat. d. Viuarieñ. ꝙ frustra ꝛ male vocarent heredes cū eos negemus qr dicimus illū esse hereticū ꝛ per ꝯñs illū heredē habere nō posse. Dixi ꝙ immo lite pen. ꝛ donec pōt de cōtrario constare per legitimas defensiones allegādas ꝛ probandas nō debemus hoc dicere. per not. glo. et Innocentij de testibus significarunt. de causa possessionis ꝛ proprietatis. c. pastoralis. Alioquin causa non cognita et inaudita iudicarem⁹ cū adhuc sub iudice lis est cuius euētus adhuc dubi⁹ est. ff. de peculio clericoꝝ. l. ꝙ debet. Dixit tñ do. Nico. hanc practicā expedire: vꝫ ꝙ nō vocent specialiter hi vel illi sed generaliter illi qui possunt ꝛ debent de iure vocari seu admitti: quod valde placuit domino nostro.

¶ De accusationibus. Rubrica.

Conclusio. cccccccxc.

a In crimine lese maiestatis[a] bona nō cōfiscant ipo iure. vt. l. quesitū vt. ff. q̄ ꝛ a qui. ma. li. nō fi. ꝛ insti. de hereditatib⁹ q̄ ab intestato deferunt. §. ꝑ cōtrariū. ꝛ ibi no. lꝫ sec⁹ in crie heresis ꝛ alijs criminib⁹ de q̄b⁹ i. c. cū sm. de here. li. vj. ꝛ ibi probat qđ est notabile sm dñm nostrū. Ide no. d. Bar. ff. de iure fisci. l. imperator. lꝫ Dy. contra quē ibi reprobat Bar. lꝫ etiā do. Joā. an. in glo. c. cū sm. in fi. de hereti. li. vj. contrariū teneret ꝛ male. Vide omnino de materia huius conclusionis supra.

a ¶ Lese maiestatis. Nota ꝙ grani pena puniūtur cōuicti crimine lese maiestatis. xv. q. iij. sane. Adde ꝙ nulli đ se cōfesso credit cōtra aliū: nisi in crimine lese maiestatis. xv. q. iiij. nemini. et. C. de accu. l. fina.

¶ De confessis. Rubrica.

Conclusio. cccccccxci.

a Iudicialiter vel extraiudicialiter. Cõfessio iudicialis an pjudicet cõfitēti? Vide Panor. in.c. ex parte. de cõfes. An aũt cõfessio extraiudicialis pjudicet i absentia ptis: vide eundē Panor. in.c. si cautio. de fide instru.

Confessio emissa iudicialiter vel extraiudicialiter [a] facta probat cũ deliberatione in preiudiciũ confitentis. probãt cõmunia iura. C. de non numerata pecu. l. generaliter. ff. depositi. l. publia. ff. de confessis. l. j. C. eo. l. vna. extra eo. c. cũ super. et c. ex parte. de excessi. prelato. q̃z graue.

Sequuntur fallentie.

Prima fallentia est. ¶ Si persona que confitetur habeat aliquē defectũ qui impediat ipsum effectualiter confiteri vt qz furiosus vel mentecaptus vt de successionibus ab intestato. c. j. Vel pupillus nõ habens autoritatē tutoris vt. ff. de confes. l. certũ. §. in pupillo. In alio autē minore vel nõ valet vel datur restitutio. vt. d. l. certũ. §. penul. Super quo dic vt no. Cy. C. de cõfessis. l. vna. circa prin. et in vltima. q. de cõfessione administratoris qualiter noceat dño: dic vt notat Inno. vt lite nõ contesta. c. j. et c. qð quibusdã. de fideiussoribus. et per Hēri. de confessis ex parte: in tertia distin. et per do. Bar. ff. de cõfessis. l. certũ. §. sed an et ipsos. et per Jaco. et per. ff. si quis ius dicenti non obtempe. l. j. §. sed si procurator: et ibi etiã plene per Barto. et forte. j. dicã. et Cy. de confessis. l. vna. in. xiiij. q.

Secũda fallentia. ¶ Si nõ sponte sed coacti esset quis cõfessus. ff. de cõfessis. l. j. §. diuus. nisi in confessione cessantis metu et violentia vltro perseueraret: vt. d. l. j. §. si quis vltro: et notat Cyn. C. de questio. l. fin. in. v. q.

Tertia fallentia. ¶ Ubi per errorem quis confiteretur et non scienter. De quo dic vt notat Barto. de confessis. l. non fatetur. et per Cyñ. et Jaco. butrica. C. de iuris et facti ignorantia. l. error. et per Cynum. C. de confessis. l. vna. in. xiiij. q. et per canonistas. de cõfes. c. vlti. et ibi per Henri. in vlti. distin. et forte. j. dicã.

Quarta fallentia. ¶ Ubi veritas contraria de qua constat aut rei confessate seu eius cause incertitudo fauor vel fraus seu iuris vel nature impossibilitas ipsi confessioni aduersatur. De veritate contraria habes. ff. de interrogatorijs actionibus. l. in confessionibus. et. l. is cuius. et. ff. ad legē aquiliã. l. inde neratius. §. fina. Dixi de qua constet quia confitenti incumbit onus probandi: vt. l. inde neratius. §. fina. allegato. et hoc probato constet de errore. Ideo locus est reuocationi. vt. C. de confessis. l. vna. circa princip. lecture huius. j. De incertitudine rei confessate est casus. C. de confessis. l. certum. j. respõso. De incertitudine cause videlicet non expressate in confessione est text. ff. de probationi. l. cum de indebito. §. fina. extra de fide instrumento. si cautio: quod habet locum in personalibus. et ita procedit quod no. Specula. titulo de confessis. §. nunc dicendũ. versi. si autem non fuit. causa et c. saluo q facit probationem semiplenam etiam in personalibus vt ibi notat Specu. et Accursius. C. de conuen. fi. debi. l. vlti. lib. x. Sed secus in realibus. Et est text. ff. de confessis. l. certum. §. sed et si fundũ Ratio

diuersitatis est ista: quia in vna re non possum habere nisi vnicū dominium et ex vnica causa vt.l.vbi autem nō apparet.§.fi.ff.de verbo.obliga.et institu.de actioni.§.sic itaq;. Sed in personalibus ad eandem rē possum habere plures obligationes et ex pluribus causis.ff.de actio.emp.l.non est nouū.cum similibus. Ideo non mirū quod in realibus non est neq; esse potest aliqua incertitudo in re confessata cum res de cuius dominio agitur est certa arg.ff.de libe.et posthu.l.nominatim.et de testi.c.licet ex quadā. Sed in personalibus est incertitudo super re confessata videlicet super debito vel obligatione.arg.l.cum incertus.ff.de leg.j.ergo non mirum si vna propter incertitudinem vitietur et alia non: vt.l.certum.in princi.et.§.j.alleg. in simili per.l.et eandem.§.actiones.ff.de except.rei iudi.per hanc.l.dicunt.Cy. et Pe.C.de probatio.l.non epistolis.et hi in.c.ex parte.de confes.in realibus causam non requiri. Et quod ideo valet in eis confessio sine causa.vt.ff.de proba.l.quidam:et l.vltima. Sed ratio precedens videtur mihi clarior. Eodem modo facit.c.abbatē.de re iudica.lib.vj. Hinc est quod opinio vnius subtilis doctoris non procedit qui dicebat quod de iure canonico confessio emissa sine expressione certe cause bene valet in personalibus. Dicebat enim quod ratio.§.fi.l.cum de indebito: fuit quia non omnes cause obligationū de iure ciuili pariunt actiones vt.ff.de pac.l.iurisgentiū.§. sed cum nulla.quod non procedit de iure canonico per no.de pact.c.j.et eo.titu.quotiens.xij.q.ij.quicunq; suffragio:et.c.quia ioannes.de iureiurā.c.ex parte.de rescrip. Sed non valet quia immo est alia ratio dicti.§.fin. videlicet certitudo obligationis in confessione deducte. Item habet hoc locum in obligationibus non autem in liberationibus.vt.ff.de pac.l.tale pactum.in princi.et in aut.de testi.§.licet.collatio.vij. Intellige quo ad effectum probandi. Secus enim quo ad effectum liberandi si pars presens non esset.dicam.j. Ratio diuersitatis est fauor liberationis. vt.l.arrianus.ff.de actio.et obligatio.et.l.fauores.ff.de regu.iur.immo et alia potest esse quia plus destruit negatio quam affirmatio ponat: quia negatio destruit totum quod sequitur eam: vt.ff.de rebus dub.l.is qui ducenta.§.vtrum. Ideo si profiteor te non teneri mihi.in.x.certe fateor te in nulla causa teneri quia sequitur. Non teneris ergo ex nulla causa teneris quia si teneretis: re vera ex aliqua teneris. Modo qui ex toto negat suam negationem incertam non facit: ergo cessat ratio.§.fi.l.cum de indebito.allega.in causa liberationis. Et ideo non est mirum si cessat etiā decisio illius iuris. Idem etiam puto in alijs pactis super liberatione factis que secundum omnes non habent aliquam dispositionem tacite vel expresse vtpote si confiteor te soluisse. Ratio quia multiplicatio obligationum nunq; presumitur: arg.ff.de probatio.l.cum in debito.§.j. Et quia presumitur solutio facta ad effectum liberationis obligationū grauiorū.ff.de solu.l.j.et.§.ad hec.alle. Primum tamen pactum de lege tale pactum secundum communē opinionem habet in se dispositionem tacitam liberatoriam. No.hoc in.c.ex parte alle.argu.per.l.iurisgentium.§.pretorum.et.l.si pactum.ff.de probatio.et nihilominus quod licet tale pactum factū in absentia partis non valeat ad obligationem: valet tamen ad liberationem. Facit ad sequentia valde bene. Caue: quia etiam fallentia habet locum in extraiudicialibus: quia in iudicialibus standum est conclusioni iam dicte etiam si fiat in iudicio confessio sine cause expressione. Ratio primo quia non est tex.loquens in confessione iudiciali qui ponat fallentiā contra regulā cōclusionis nostre antedicte. Secundo quia tex. dicūt indistincte confessionē iudicialē valere: nec dicunt an cū causa vel sine causa vt.ff.de interro.act.l.j.et.l.voluit.§.quod aūt:et.ff.et.C.de cōfes.per to.imo satis hoc probat in.l.certū.§.et si alia.ff.de cōfes. Tertio quia in iudicijs quasi cōtrahit.ff.de pac.l.iij.§.idē scribit. Nō obligatio cōtrahēda cām nō requirit. Sz cōfessio extraiudicialis nō parit obligationē.vt.d.l.publia.in fi. Et ista est vna rō diuersitatis inter iudicialia et extraiudicialia secundum Pet.in.d.l.generaliter.C.de nō nu.pecu.in.iij.q. Sed

alia ratio potest reddi q imaginor q ratio quare cõfessio facta de re incerta non valet non fuit quia res incerta deberi nõ possit qz immo potest: vt.ff.de le.j.l.cum incertus.z.l.legato.ff.de iure do.l.cũ post.§.gener. Sed fuit qz cõfessio facta de re incerta nõ videt facta bñ deliberate. Ideo voluerunt iura q talis negatio obesset cõfitẽti. Itẽ qz agi nõ põt in personalib9 nisi certa cã expressa: vt extra de lib.obla. c.fi.z de cẽsi.c.peruenit.z.C.de edic.di.adria.l.vlti.z.ff.qñ di.le.ce.l.vlt.hoc legatũ. Facit.ff. de iureiu.l.duobus.§.colonus.z de insti.l.habebat.ar.fur.ce.l.si colonus. Modo cõfessio nõ parit effectũ obligationis regulariter vt.l.publiam.in fine.sz bene probationis vt ibi. Probatio autẽ fieri nõ potest nisi primo detur libellus super modo agendi ac lis super eo cõtestetur vt extra vt lite nõ cõtes.per totũ. Dari autẽ nõ potest libellus super incerta obligatione vt probatum est. Nec super incerta potest ferri snia.insti.de acti.§.curare.C.de sen. que fi.ex cer. quan.p totũ. xj.q.iij.graue. Sed caue qz confessio facta iudicialiter parte pñte super incerto bñ preiudicat in effectu. Ratio est: qz iudex debet compellere eum raptis pignoribus vel per censurã si sit ecclesiasticus suã cõfessionẽ declarare: vt. d.l.certũ.§.j.cum ibi no.in gl. Vel debet haberi pro cõfesso si nõ respondeat certum: vt.c.ij. de confes.li.vj. Uide super hoc Cy.C.de iura.calum.l.ij.§.q si actor.z Bar.in.d.l.certum.§.j. Aliud de cõfessione facta extra iudicium propter causam que supra z infra sequitur: sed quia cessat iudicis officium z nõ comparet actio ad compellendũ ad faciendũ cõfessionẽ certiorẽ. Si vero detur libellus sup incerta obligatione confessio illã nõ probat qz extra propositiones artis male argui põt ab inde finita ad singularẽ: vt colligit ex not. Dy. in rubrica de re iu.li.vj.in glo.z gl.in.c.vt circa. de elec. eo.li. Nõ enim sequitur debeo tibi decem ergo debeo tibi ex causa mutui vt de se patet: nec põt operari cõfessio nisi proposita z probata iudicialiter: qz nullus extra iudiciũ potest sibi ius dicere.C.de iudi.l.nullus. Sed predicta cessant in cõfessione iudiciali. Nã illa refert ad causam ex qua agitur qz que in prefa.zc. vt l.titia.§.idẽ respõdit .ff.de verbo.obli.z facit.l.ij.z.iij.C.de sen.que sine certa quãti.lz si actum esset generaliter z admissus fuisset libellus lz fieri nõ deberet iuxta.l.fi.C.de an.excep.putarẽ valere talẽ cõfessionẽ pro eo qz parit obligationẽ: z facit hec autoritas iudiciorũ quã nõ debet qs deludere.ff.de iudic.l.si pretor. Facit q nõ valet talis cõfessio nisi parte presente bm cõmunẽ opinionẽ: vt dicta.l.certũ.§.si quis absente. Sed dicet infra. Mõ nõ est verisimile q corã iudice seu parte presente quis dicat cõtra se indeliberate vel male: argu.C.arbi.tu.l.fi. Ideo de vagatione in iudicio nõ video quo ad hoc curandũ fore. Et ita p premissa clare apparet qualiter valet cõfessio facta cũ causa vel sine causa in iudicio vel extra in personalib9 vel realibus in obligationibus vel liberationibus de fauore vt si cõfiteor me esse seruũ tuũ fauor libertatis impedit ne cõfessio obsit.C.de lib.cau.l.interrogata: z.l.parentes. Quod intellige nisi cõfessio fieret iudicialiter z cõtentiose: vt.l.iubemus.eo.ti. Et ita no.fi.gl.j.c.ex parte alle.z Accur.l.vna.C.de cõfes.et ibi per Cy.de frau.vel iuris impossibilitate vel nature. Dic vt not.gl.ac etiã doc. omnes cum.gl.in.l.vna: z.c.ex parte.alle.

Quinta fallẽtia. ¶ Si verba cõfessionis non proferũtur propter se non animo cõfitenti vt si crederem te esse fratrẽ meũ scribo tibi epistolã in qua te nomino fratrẽ meũ z voco te ad paterne hereditatis diuisionẽ: talis epistola nõ pbat te esse fratrẽ: qz dicta nominatio nõ fiebat pp̃ter se nec animo cõfitendi. Et talia verba apud quosdã appellant narratiua nõ dispositiua. Alia vero q probãt appellant dispositiua: nõ qz obligationẽ disponãt sed qz ꝯfessionẽ inducũt. Et pbat dicta fallẽtia.C. de pba.l. non epris. z.l.nõ nudis: z.C.de testa.mili.l.ex his verbis: z.ff.famili.hercis.l.q familie.z.C.de testa.l.neqz ꝯfessio.z.C.de ca.fal.adiec.l.j.z ibi p Cy.post Pe.distinctiõe magna.

Aliam fallentiam ponũt quidã in extraiudicialibus: qꝛ dicũt cõfessionẽ extraiudicialẽ etiã quo ad effectũ probãdi nõ ꝑiudicare. Quã opi. sequit᷑ Hosti. extra de succes. ab intes. capi. fi. per illud. c. fi. Eandem opi. sequit᷑ Io. in summa. xv. q. vi. ꝛ Hugo ea causa. q. v. presbyter. Sꝫ iste intellectus Hosti. nõ ꝓcedit: qꝛ veritas est in cõtrariũ saluis fallentijs de qbus supra ꝛ infra dicã. Et est casus in. l. publia. in fi. ꝛ. l. generaliter. alle. ꝛ tenẽt gl. Accur. ꝛ Bernar. in. c. ex parte. ꝛ. l. vnica. alle. Inno. ꝛ Io. an. de succes. ab intesta. l. fi. alle. Ja. Pe. ꝛ Cy. l. generaliter. ꝛ. l. vna. alle. ꝛ extra de iureiurã. c. j. in cle. Nec. c. illud fi. ob. ꝑ no. ibidẽ per Inno. vel quod dicit ibi q̄ nõ probat sufficienter forte procedit attento modo agendi: qꝛ vt dicit ibi Hosti. nõ agebat ibi abbas ex donatione inter viuos sed causa mortis que ibi per talẽ cõfessionẽ non probat᷑. Uide de hoc aliter no. per. Dy. in regula Quod semel placuit. li. vj.

Aliam fallentiam ponunt cõmuniter quasi omnes glosatores: vꝫ in casu in quo cõfessio fieret in absentia partis alle. ff. de interro. acti. l. fi. ꝛ. ff. de cõfes. l. certũ. §. si qs absente. Hãc opinionẽ sequit᷑ Accur. in dicta. l. fi. ꝛ. l. vna. C. de cõfes. ꝛ. C. de conuentis. de. l. fi. lib. x. ꝛ. ff. de proba. l. cũ de indebito. §. fi. ꝛ Ber. ꝛ Hostiẽ. in. c. ex parte: de cõfes. Pe. vero ꝛ Cy. post eũ. C. de nõ nu. pecu. l. generaliter. in quarta. q. ꝛ Hẽri. bo hic. in. d. c. ex parte. in prima distinctione fatent᷑ dictã fallentiã in vno casu solũmodo: vcꝫ dũmodo in cõtentioso iudicio per modũ cõtentiose iurisditionis procederetur: qꝛ vt valeret cõfessio requireret᷑ presentia partis: ꝛ ita ꝓcedũt. l. fi. ff. de inter. ac. ꝛ dictus. §. si quis absente. Et est ratio quia talis confessio hoc casu parit obligationẽ vt. l. alle. ꝛ probatur. idẽ scribit: alle. ꝛ absenti nõ requiritur obligatio vt. §. alteri. insti. de inutili stipu. qꝛ eius cõsensus requiritur vt. l. si absenti. ff. de dona. ꝛ de preben. si tibi absenti. li. vj. Sec᷒ vero ẜm eos vbi fieret cõfessio etiã in iudicio dũmodo procederetur per modum voluntarie iurisditionis quia talis cõfessio valet etiã ad obligandum. Et istud mẽbrum posuit Cy. post Pe. C. de epis. ꝛ cleri. autẽti. generaliter: ꝛ dicta. l. nõ nudis. Et sic intelligũt. l. rem pu. sal. fo. l. nõ quasi. ꝛ de magi. conue. l. j. §. exigere. ꝛ dicta auten. generaliter. Ratio diuersitatis inter istos duos casus ẜm eos est ista: qꝛ cũ agitur contentiose inter partes vt in primo casu quelibet pars per se prosequitur vt. l. de vnoquoqꝫ. ff. de re iudi. Ideo nõ oportet q̄ iudex in aliquo suppleat personam partis. Sed vbi proceditur voluntarie vt in secundo casu non vocatur absens pars. Ideo opus est q̄ iudex suppleat personam absentis ẜm eos. In extraiudicialibus vero dicti docto. dicunt q̄ quo ad effectũ probandi de quo presens cõclusio intelligit᷑ nõ requirit᷑ in cõfessione presentia partis immo probat confessio extraiudicialis facta etiã in absentia partis. Probat᷑ primo sic qꝛ q̄ presentia partis sit necessaria vltra casum prenotatũ nõ reperit᷑ iure cautũ. ergo. §. cõsideremꝰ. alle. ꝛ. l. illud. C. de coll. fa. ij. q. v. consuluisti. de transla. epis. inter corporalia. §. sed deniqꝫ. Secũdo q̄ de vno dicit᷑ ꝛc. C. de procura. l. maritus. ff. de iudi. l. si pretor. de presump. c. nonne. iij. l. fi. ff. de interro. act. ꝛ. §. si qs absente. loquunt᷑ in cõfessione iudiciali: ergo secꝰ in extraiudiciali. Tertio qꝛ cessante ratione. l. ꝛc. ff. de iure pa. l. adigere. §. q̄uis. Nõ ratio iuris dicentium in confessione iudiciali requiri partis presentiã est qꝛ illa parit obligationẽ q̄ nõ põt queri absenti vt dictũ est alle. d. h. ff. de verbo. obli. l. j. de act. et obli. l. cõsensu. insti. de ob. que ex cõtrac. nas. Modo ista rõ cessat in extraiudiciali quia illa nõ est obligatoria vt. l. publia. in fi. Quarto qꝛ in depositione testis que valet etiã ad probationẽ nõ requirit᷑ presentia partis. facit no. de testa. c. ij. Quinto qꝛ in vltimis voluntatibus que fiunt in absentia partis. ff. de le. ij. l. cũ pater. §. surdo. ꝛ. C. quando di. leg. ce. l. fina. valet confessio etiã ad obligãdũ se ex causa apposita: vt. ff. de li. le. l. legaui. §. vlt. C. de fau. cau. l. j. et tamen arguitur de istis ad illa.

de lega .j.l.seruum filij.§.enim qui.et de conces.preben.quia cunctis.versi.sed etis stit.arg.ff.de leg.iij.l.qui cyrographum. Et licet ex vltima voluntate dispositiua queratur absenti nō tamē ex enūtiatiua.Ideo ar.pcedit qd intelligit Pet. de confessione nō tēdēte nisi quo ad effectū pbādi:qr si tēderet ad effectū disponēdi obligationē vel liberationē secus per premissa.allegat.ff.de pac.l.tale pactū:z de do.l.nuda:z de solu.l.si cū cornelius.qd intelligit quo ad effectū disponēdi volēs dicere.Secus quo ad effectū pbādi etiā in cōfessione ad dispositionē tendēte quod dictū Cy.puto notabile.pter vnū quod statim subdā infra quid dicēdū videt dicta opinio Pet.inquātū recedit a gl. mihi placet nisi cōfessus vellet in aliū casum declarare vez q dixisset per errorē vel p truffam zc.per not.Inno.de elec.per inquisitionem.de iudic.at si clerici.de here.ab intesta.c.fi. quod tñ probare haberet quia verba prima facie semper debent recipi in sensu quē sonāt.ff.de suppel.le.l.labeo.et.l.si qs in ambiguo.ff.de re.dub.Aut ergo oportet q pbet se aliter intellexisse vt dixi.Aut q recipiat verba pprie in eo q sonāt z dicat se verū dixisse z habeo posi tum.Aut dicat se falsum dixisse z tunc allegat suā turpitudinē z suā temeritatem que puniri debet:vt.ff.de act.empt.inl.§.j.z.l.j.ff.ad turpil.Et hāc rōnē ponit Ja.bu.C.de iuris z fac.igno.l.error.in vlti.q.ad mēdaciū:z non est audiēdus:vt.l.generaliter.C.de non nu.pecu.que in effectu hāc rationē ponit ar.de ser.pig.da.ma.l.si creditorib⁹.z.l.si post mortē.ff.de adop. Sed nūquid est verū dictū Pet.in hoc qd dicit q fallit conclusio in iudicio cōtētioso?Et certe glo. videt hoc modificasse in.d.§.si quis absente.vbi videtur velle sentire q in casu in quo cōtractu hermocidio potest fieri sentētia pro absente potest etiā cōfessio absenti prodesse. Ratio qr.§.ille si quis absente.fundatur in ista ratione qr absenti snia non datur cōtrahitur aut hodie hermocidium:vt.C.de iudi.l.properandum.§.si quidem. de do.et contu.c.causaqz.et.c.prout.Et hanc opinionem sequitur Pet.§. de confes.l.vna.in.vj.questione. Et Cy.etiam videtur eam ponere generaliter non ad casum zc. Nec valet dictum cuiusdam licētiati qui insistit dicte restitutioni quia dicit quod non contrahitur hermocidium nec fertur sententia pro absente nec cōtra eum nisi ipso absente per contumaciam. Sed non valet hoc quia non plus debet auferre contumacia absenti q̄z non contumacia.l.siue heredi.ff.de nego.gest.et.c.enim qui.de preben.lib.vj.immo forte hostie pro absente non contumace qui causam in totum instructa z cōclusiōe facta in cā se absentat pōt hodie ferri snia.vt.l.q̄znis.C.ad.l.iul.de adul.ponēdo q ibi nō sit casus specialis respectu reipublice vt ibi tenet Cy.Solū ergo quo ad hoc cōsideret q lex hodie habilitauit iudicē etiā cōtentiose pcedētē ad querēdū obligationē absenti.ar.dicte.l.pperādum.§.j.iuncta.l.actori.C.de iureiur.qd est notabile si sit verū.Sed miror valde q doctores nō tetigerunt an cōfessio facta pro absente que de iure ffoz sibi nō pdest quo ad obligationē pariēdā:an sibi psit quo ad pbationē inducēdā?Vident tñ in hoc sentire q nō in hoc q simplr dicūt cōfessionē non valere.Sed puto saluo meliori iudicio qd immo ad effectū pbādi bñ valet.Primo qr nō seq uit nō valet ad obligandū ergo nō ad pbādū vt ptz in ↄfessionib⁹ extraiudicialib⁹.Et facit optime qd notat Cy. de cōfessione ad deliberādū supra eo.ver.qd intelligit Cy. q ideo ibi dixi esse notabile dictū.Fortius id pbo:qr z si nō valet talis confessio vt iudicialis valere tñ debet vt extraiudicialis prout pulchre notat Inno.de elec.per inquisitionē.in gl.magna.Autoritates enim iudicioz sibi obesse nō debēt immo debēt reddere eam magis autorizabilē z solēnē:qr in iudicio presumit quis loqui magis deliberate q̄z extra. Nō ob.l.fi.ff.de interro.act.qr clare loquit de effectu obligādi. Nec ob.§.si quis absente.qr etiā de illo loqui videt in hoc q reddit rōnē de obligatione nō querēdo patrono absenti ex ↄfessione liberti z de snia nō ferēda p absente ex qua querit actio.l.actori.alle.Et etiā sic pōt intelligi vt cōcordet cū alijs iurib⁹ z cum

principijs iuriū.C.de inoffi.do.l.vna.r de elec.cū expediat.lib.vj. Nec valet respōsio quā dant glos.ad.l.publia.in fi.dicētes q loquit ibi de confessione que fit per nūtiū vel per epistolā:q: illud pōderari deberet quo ad effectū contrahende: vt.l.j.§.fi.ff.de contrahen.emp.nō quo ad cōfessionē inducendā que nihil parti absenti reuera acquirit ad se neganti repugnat.l.generaliter.alleg.Et ita procedit.l.publia.in fi.vbi nō querit obligatio q: verba enūciatiua erāt:vt.l.lucius.ff. de cōsti.pecu.fa.q: ſm do.Hug.r Bart.sunt certi casus in quibus nō simpliciter in quib9 absq dubio cōfessio facta in absentia partis in iudicio nocet.vtputa si nō simpliciter sed in libello vel in positionibus r exceptionibus actor vel reus altera parte absente asserāt aliquid per.l.cū precū.C.de li.cau. Item si in commissione id exprimatur per no.Jo.an.in.c.inquisitioni.de iureiuran.lib.vj.in nouella.Et non video rationem magnā specialitatis in istis.Predicta posuit Hugo.in.c.ex parte.r Barto.in.d.§.si quis absente.et ibi latius vide.

Sexta fallentia. Ubi quis spe future numerationis confitetur: et hoc siue in obligatore siue in liberatore. Nā in obligatore nō obesset effectualiter nisi vsq ad biēniū.In liberatore nō nisi vsq ad.xxx.dies r habet locū aliquibus vez quinq concurrentibus vt hoc probatur: C.de nō nu.pecu.l.in cōtractibus.r.C.de do.da.nō nu.l.fi.r aut.ibi posita.insti.de lite.ob.per totū.Sed caue q: si fieret dicta cōfessio etiā in casibus huius fallentie iudicialiter r cōtētiose rñdendo positionibus nō esset locus fallētie sed poti9 regule q: cū iudiciū reddat in inuitū nō est verisimile q volūtarie ibi cōfiteretur spe future numerationis.ff.de verbo.oblig.l.inter stipulātē.§.stichū.Et hoc not.Cy.in.d.l.in cōtractib9 post Pet.Itē caue q: predicta locū habēt vt sonant cū impugnant.Ideo cōfessio q: dicitur facta spe future numerationis nō secute.Secus vero si impugnaret q: si esset aliter actū q̄ dictū : et ita per simulationē vel per dolū q: tunc exceptio non esset tēporalis sed perpetua sed in ea incūbet r onus probandi excipiēti r ita effectualiter:statim obesset cōfessio . Et ita pcedit qđ in cōtrariū notat Lāber.C.eo.l.vna.Et ita nō est verū q fauorabilior sit actio q̄ exceptio ſm Ja.but.qui ita intellexit r soluit ad oia iura in.l.gñaliter. et in.l.cōtractib9 alleg, quod Pet.r Cy.nō cogitauerūt nec Henri.saltē quantū verba eorum sonant.

Septima fallentia. Ubi confessio est facta super eo q quis nō pōt disponere seu cui nō potest renūtiare:nā tunc nō valet cōfessio vt notat Bar.ff.de verb.obli.l.sciēdū.r.ff.de castrē. pecu.l.si forte.alleget.ff.de mona.l.doli exceptio.§.diuersum:r qđ no.C.de in integ. resti.mili.l.de tutela.Item allegat.l.j.r.ij.C. de iu.ha.fis.lib.x. Ubi nō presumitur subhastatio tēpore vēditionis interuenisse p eo qui requirit tēporum internalla tūc interuenisse nō potuisse.Sed etiā hoc distingue q: aut est simpliciter impossibile de iure vel de facto id super quo emanat cōfessio:r tūc pcedat ista fallētia per ea q̄ not.sunt in fallentia quarta.Aut est possibile sed eius omissio vel renūtiatio nō est possibilis ipsis partibus:et tūc aut querit:an valeat confessio in preiudiciū alterius vtpote ecclesie vel minoris vel alterius persone.Et sic procedit.l. si forte cum ibi no.de castrē.pecu.quia pater ibi donata inf.pecu.l.occuparet.ff.de acqui. here.l.placet:nisi dicerentur esse castrensia.Aut agitur de preiudicio solius confitentis . Et tunc dico quod regulariter sibi preiudicat per ea que notaui conclu. cccccclxxxiij.Saluo q si est minor:vel non valet vel restituitur ſm no.supra in fallentia prima probata tamē quo ad restitutionem primo lesione per ea que notat Cy.C.de confes.l.vna:in vltima.q.Et attēde q conclusio nostra in criminibus locum habet restringendo ad personam non patientem defectum vt in fallētia prima r alijs vt in secunda et tertia fallentijs prelibatis:r dic de secūda vt notat Jo. n.ij.qđ.j.neq inc.r Barto.de diuor.ex literis:vbi per Hugo. Nec habet locum

reuocatio post perseuerantiam in criminibus.ff.de custo.reo.l.si confes.in fi.C.de pe.l.qui sententiã.xv.q.v.presbyter.C.de appel.l.j.de mino.l.auxiliũ.De tertia fallentia habeo.xv.q.vj.c.j.xxxj.q.ij.lotarius.ff.de qõ.l.j.§.diuus.de cõfes.l.nõ fatet.et dicta.l.error.et d.c.ex parte.Facit pro regula de elec.p inquisitionẽ.de confir.c.j.ij.q.vij.quicunq;.Nec habet locum:reuocatio in confessione sponte et semel tantum deliberate tamen facta not.c.vt nostrum:vt ecclesiasti.bñfi.et Archid.in.d.c.nos in fi.et c.licet.de iureiuran.lib.vj.de appel.c.postq;.lib.vj.facit.l.generaliter:alleg.C.de re cre.l.si quis.in fi.propter vitãdã variationẽ que ibi appellatur iniquitas. Facit.ff.de sta.ho.l.liber homo.qui satisdare cog.l.de die.§.fi.de dona.l.quidã in iure.Nec ob.ca.ex literis.alle.qr forte est in matrimonio speciale vel fuit ibi perseuerantia vel primo confessio fuit facta ad partem vt ibi not.h.et alij.Uel dic alias vt ibi not Jo.an.Fallit etiam regula vbi causa iracundie vel indeliberate emissa fuit ɔfessio:vt.ff.de re.iu.qd calore.l.ij.di.si quis irat⁹.qd predixi de ɔfessione facta in criminib⁹:modifica oino et restringe p ea q̃ notaui.et scripsi ifra in vna ɔclusiõe.

¶De confessis. Rubrica.

Conclusio.cccccxcij.

Licet confessio preiudicet quo ad probationem: non tamen quo ad obligationem nisi verba dispositiua obligationis in se contineant.Istã cõclusionẽ deducit Cy.post Pe.tã quo ad regulã q̃ quo ad exceptionẽ in.d.l.generaliter.C.de nõ nu.pe.in.j.q.et.h.in.d.c.ex parte.de confes.in prima distinctione.probat Pe.regulã.Tum qr verba enunciatiua obligationẽ non inducũt.C.de testa.mili.l.ex his verbis.Tum qr iste nõ est modus obligationis inducende.ff.de his qui sunt sui vel alieni iuris.l.patre.et.l.offerre.§.placet.ff.de actio.et obli.Tũ qr iura videntur hoc dicere in.l.publia:in fi.alleg.patet exceptio quia cessat ratio regule et habet locũ ratio cõtraria qr verba dispositiua dispositionẽ inducere debẽt.vt.ff.de pac.l.ij.cũ infinitis.Secus est tamen in pacto liberationis:qr si sit tale fateor te non teneri.Cõis opi.habet ꝙ parit liberationẽ per.l.tale pactũ.et.l.iurisgentium §.pretorum.ff.de pac.Ratio diuersitatis.l.fauorabiliores.licet de hoc vltimo non sim clarus Prim.ſm Pet.et Cy.C.de nõ nu.pe.in vltima voluntate locũ habent saluo ꝙ confessio ibi emissa ad obligationẽ etc.etiam sine verbis dispositiuis expressis operatur dispositionẽ obligationis:vt.ff.de leg.ij.l.vnũ ex familia.§.fi.et de interrog.ac.l.de etate.§.qui interrogat⁹.et.C.de fal.cau.adiec.l.j.et.l.pe.Et saluo secundo quod non requirit cause adiectionem ad obliga.etc.ff.de leg.ij.l.lucius.§.quisquis.Nec plus potest reuocari secundum eos q̃ emissa inter viuos: immo nullo modo per heredem si sint iurata per testatorem.ff.de leg.iij.l.cum quis decedens.§.codicillis.C.de probatio.aut.quod locũ.Uide Cy.in dicta.l.generaliter.in conclusionibus.vij.viij.ix.x.xj.et.xij.et per Hugo.in.d.c.ex parte.

¶De confessis. Rubrica.

Conclusio.cccccxciij.

Erronea confessio facta in iudicio vel extra reuocatur saltẽ vsq; ad sententiam doctor.de iusto errore: vt.ff.de interro.act.l.de eta.§.qui iusto.et.§.fi.et.ff.de confes.l.nõ fatetur.C.de iuris et fac.igno.l.error.et extra de cõfes.c.fi.Dixi de erronea:qr secus regulariter in confessione ex certa scientia facta:quia illa regulariter non reuocatur:vt.ff.de dona.l.quidam in iure.et.l.iulianus.ff.de confes.et.l.qui stichum.eo.tit.Fallit quo ad preparatoria iudiciorũ in duob⁹ casibus. Primus est si reus cõtra quẽ agit rei vẽdicatione cõfessus est se possidere cum tñ non possideat et actor et reus hoc sciebat:vt.l.is qui se obtulit.ff.de rei vẽdi.Fallit secundo in eisdẽ preparatorijs ante lit.cõtest.vbi aduersarius ex reuocatione nõ potest

potest pretēdere interesse:vt.ff.de interro.act.l.de etate.§.fina. Et intelligunt capitula aduersarij per lecta ⁊ not. de rei vendi.in.l.si autem. Et intelligit de iusto errore vt.j.sequitur ⁊ probat in dicto.§.qui iusto. Sed non intelligo de ita iusto q̃ excludat leuem vel leuissimā culpā:sed Barto.sic intelligit. Hinc est q̄ error iuris non excludit latā culpā:vt.l.error.C.de iuris ⁊ fac.igno.quā Barto.sic intelligit ⁊ hinc est q̄ q̄ error iuris nō excludit latā culpā.ff.de iuris ⁊ fact.igno. Ideo in iudicio nō excusat:vt.l.non fatet̄.alleg.⁊ hmōi sentētie est glos.ff.de nox.l.electo.§.neq̄.⁊ in.c.ex parte.alleg.q̄ debuit cōsulere peritiores.l.vi bonorū.ff.de bo.pa.ar.l.q̄ quis.ff.de reg.iur. Dy.dicit hoc verū post lit.contest. Secus ante in regula.c.ignorātia.qđ tenuit glos.ff.de dona.l.quidā. in iure. Sed Pe.dicit q̄ imo admittitur reuocatio cōfessionis ex errore iuris post lit.cōtest.ope restitutionis. Allegat casum.ff.de cōfes.l.cum fideicōmissum.facit q̄ error iuris iuuat in dāno vitādo.l.error. Sed si error facti posset ipso iure reuocari sine ope restitutionis. Uide sup hoc glo.ff.de interro.ac.l.de etate.§.celsus.quā ponit Archi.xxxij.q.j.c.apostolus: Sed Ja.de but.in.d.l.error.dicit q̄ imo intelligit̄.l.cū fideicōmissum.de errore facti. Et tenet glos.q̄ iuris error in iudicio indistincte preiudicat per.l.error.alleg. Bar.videt̄ insistere opi.Dy.in.l.nō fatetur.alleg. Et dictā opi. Dy.etiā approbare videtur Cy.in dicta.l.error. Ideo securior est sequēda que cōmuniter approbatur. Sed si esset probabile dubiū iuris in quo errans secutus esset opi.docto.notabilis minus verā putarē opi.Pe.satis equā:q̄ talis excusaret ab expensis. Sequitur in iudicio vel extra. In hoc cōueniunt q̄ vterq̄ error ante sententiā reuocatur. Sed disconueniūt:q̄ error iuris sufficit in extraiudiciali: vt.l.cum falsa.C.de iuris ⁊ fac.igno.⁊ ibi no.per glo.⁊ Cy.⁊ alias facit.ff.de iur.⁊ fact.igno.l.regula.Jaco.but.in.l.error aliā differentiā ponit. d. q̄ semper in iudicio confessio erronea facta sciēter preiudicat in probabilibus q̄ loco pbationis est: vt.C.de iura.calū.l.ij.§.qđ obseruari:q̄ nō habet effectū inductiuū sed declaratiuū. Sed in extraiudicialibus habet effectū etiam inductiuū sed declaratiuū. Ideo in his q̃ per consensum confitētis induci possunt cōfessio preiudicat:etiā facta a sciēte: vt.ff.de acqui.pos.l.iij.§.in admittēda.⁊.l.id quod.§.differētia.eo.ti.⁊.ff.de pact.j.rñso. In alijs secus vt in.l.cū falsa. Sed hoc periculosum dictū ꝑpter conclu.cccccccxcij.precedentē. Sequit̄ reuocat̄:⁊ interim preiudicat:vt.C.de libe.cau.l.iubemus. Dixi saltem vsq̄ ad sententiā q̄ regulariter post sententiā secus:vt.l.error.alleg. Et hoc verū nisi fuisset iustissimus error omnē culpā excludēs: q̄ tunc post sententiam per viā restitutionis in integrū ex gn̄ali clausula si qua mihi iusta causa videbitur:vt.ff.de interrog.ac.l.de etate.§.si ex causa.⁊.l.cū fideicōmissum.alleg.ꝫm Ja.de butri.⁊ alios. Dixi postea docto de errore ⁊c.le.⁊ no.de confes.⁊.fi. Ratio ꝫm Ja.de but.q̄ presumit̄ mēte cogitasse qđ verbo expressit.ff.de suppel.lega.l.labeo. alias esset allegare suā temeritatē punibilē.ff.de act.empt.l.iul.§.j.ideo errorē allegānti incūbit probationis onus.ff.de proba.l.ei qui dicit. Palatium tñ admittit continuo hmōi reuocationē de errore non docto etiam vsq̄ ad sententiā diffinitiuam tertie instantie.

¶ De confessis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxciiij.

IN casu cōclusionis.ſ̄.proxime docet de errore qui probat rē se aliter habere nisi in casu in quo errorē in proprio facto ⁊ de dāno vitādo non tractaret vel in casu in quo erraret in iure. Pro cōclusione sunt glos.in dicta.l.fatet̄.⁊ dicto.§.qui iusto.⁊.d.l.cum de indebito.circa princi.videt̄ tex.de iur.⁊ fac.igno.l.si post diuisionē.licet cōtrariā glos.habeamus.ff.de lega.j.l.si res obligata.et Dy.in.c.j.presumitur.de reg.iur.lib.vj.⁊ glos.de nons.ff.si quis delegauerit. Et ibi

distinguit̃ error in facto proprio siue in facto alieno. Patet cõclusio quo ad regulã lam. Primo in reuocatione cõfessionis procuratoris seu alterius ⁊c. vt.l.certũ. ab leg.ff.de cõfes.§.sed an ipsos:⁊ ibi glos. Patet scd̃o dicta cõclusio quo ad regulã in cõfessione ipsius reuocãtis cum error versat̃ in facto alieno.ar.ff.pro suo.l.fi.⁊.l.si quis delegauerit.alleg. Patet tertio etiã in facto proprio cũ tractat̃ de dãno eui tãdo extra iudiciũ.l.si post diuisionẽ.alle.⁊.l.sed ⁊ si me presentẽ.ff.de cõdi.inde.et glo.in.l.cũ de indebito.ff.de proba.in prin. Patet quarto cõclusio quo ad regulã in preparatoriis iudiciorũ.vt dicto.§.iusto.cũ glos.j. Exceptio vero prima regule patet in iudicio ⁊ extra iudicia:qꝛ in facto ꝓprio non presumit̃ error.ff.ad velleia. l.quãq̃.⁊ ar.ff.pro suo.l.fi. Et ideo oportet ꝓbare circũstantias ex quib⁹ error presumatur vt persuasio aduersariũ.l.fi.qñ de pec.predi.anna.est ac.⁊.l.hominẽ. pro suo tẽporis longinquitas.ff.de acqui.posses.peregre.in prin.⁊ per Dy.in.c.presumitur.alleg.vel dum negotiũ est implicitũ.ff.de cõfes.l.penulti.ff.de pac.l.emptor.§.lucius. Secũda exceptio regule patet qꝛ presumit̃ de quolibet ꝙ nõ ignoret iura:vt.ff.ad treb.l.si heres ab eo.in fi.⁊ ꝙ consuluerit peritiores.l.ij.ff.de iur.et fac. igno.⁊.l.vi bonorũ.ff.de bo.pos. Ideo oportet ꝙ ignorãtia iuris ex aliquib⁹ circũstantiis verisimilib⁹ presumat̃ iuxta doctrinã quã dat iuriscõsultus in.l.si adulterium.cũ incestu.§.j.ff.de adult.puta ex circũstantiis istis videlicet ex qualitate personarũ ⁊ qualitate rerũ. Si ꝟo confessio haberet iuris errorẽ expressum coipso de errore cõstaret:vt.l.ornamentorũ.ff.de au.⁊ arg.lega.⁊.l.cõfessionibus.ff.de interrog.act.⁊ C.de confes.l.vna.cũ ibi not.in glos.ibi nisi ius vel natura repugnet: vt.C.de iura.calũ.l.ij.§.quod obseruari. Ideo dicit ꝙ cõfessio facta emissa sup maio intellectu vnius.l.nõ preiudicat confitẽti:secus si positio cui respõdet̃ esset iuris cõsuetudinariũ:qꝛ illud probandũ est vel statuti municipalis vel extrauagantis ipsius principis.per.l.cũ perlatũ.ff.de re iudi.quã intelligit Barto.in extrauasa.extra de fide instru.c.pastoralis.cum ibi not. Et cẽsetur fieri cõfessio iudicialiter que corã arbitro recepto sine pena vel cũ pena rato manẽte pacto.per.l.cũ antea.al's secus qꝛ incidẽdo in penã reuocari possit licet nõ iudicialis.l.j.ff.de arbit. Aliud in arbitramẽto qꝛ trãsactio est nisi esset cuius laudũ sicut sententia executioni mandaret̃:qꝛ tunc videret̃ iudicialis: videturq̃ iudicialis facta corã notario in vim cuius notari⁹ vigore statuti facit preceptũ ⁊c.ſm Barto.cuius precepta sunt ad literam.

¶ De confessione procura. Rubrica. Conclusio.cccccccxcv.

Factum seu cõfessio nõ dolosa necvolũtaria ꝓcuratoris ex mãdato dñi ꝓcedẽte vel eius ratihabitione sequente ac negligẽtia seu cõtumacia vel imperitia ꝓcuratoris eiusdẽ circa eidẽ procuratori cõmissa q̃ dño expediret vel ꝑ se gereret eidẽ necessaria forẽt tanq̃ negligẽtia aut cõtumacia vel imperitia simplex si ignorauit vel tanq̃ contẽptus quo ad necessaria si sciuit aut purgare potuit ⁊ nõ purgauit in iudicialib⁹ ⁊ extraiudicialib⁹ dño nocẽt. Dixi factum:qꝛ de omissione postea in alia cõclusi. Dixi seu cõfessio:nõ ꝙ cõfessio nõ sit factũ:vt.l.licet.⁊.l.verbũ facere.ff.de verbo.sig. Sed qꝛ quo ad istã materiã confessio est factũ singulare specialiter nota.dignũ. ar.ff.de iniur.l.itẽ apud labeonẽ.§.hoc edictũ. Dixi nõ dolosa:qꝛ dolus ⁊ collusio ꝓcuratoris specialiter nõ mãdatus si de eo cõstaret effectu obesse dño nõ deberet:vt.C.vnde vi.l.meminerint.⁊.l.fi.C.de acqui. pos. Dixi in effectu:qꝛ si põt recursum habere per acta mãdati cõtra procuratorẽ ipso iure sibi preiudicat alioqn in subsidiũ cõtra dictã cõfessionẽ directa restitutio sibi datur.arg.C.de indi.l.properandũ.§.fi.⁊.ff.de eo per quem factum est.l.fi. Dixi si de eo constaret: qꝛ non presumitur ⁊ qui dolum allegat ⁊c.l.quotiens.§. qui dolo.ff.de probat. Dixi nec voluntaria: vt puta si veniret voluntarie ad in-

dicem & non interrogat⁹ vel iussus ab eo vel a parte ad cõfitendũ vltro se offerret. Et licet doct. hoc intelligãt vbi ꝓcedit per modũ volũtarie iurisditionis et sic intelligũt. ff. de confes. l. vna. & pleni⁹ hoc notat Cy. post Pe. C. de iura. calum. l. ij. circa primã oppositionẽ. Et de hoc etiã notat Bar. in dicto. §. sed an & ipsos. & Henricus in dicto. c. ex parte. Tamen idem credo vbi per moduz contentiose iurisditionis & offertur vltro cõfessio per modum quem dixi pro eo quia videt̃ mihi quo ad hoc satis identitas rationis. Et quia dñs ad hoc non teneret̃ & ita magis videtur fecisse ex voluntate q̃ ex necessitate & magis ex dolo q̃ ex bona fide. Fateor tamẽ ꝙ istud membrũ dubiũ mihi remanet. Caue tamen quia confessio extraiudicialis magis adhuc censetur volũtaria & iõ illa preiudicare non debet. Et ita intelligat̃ §. sed an & ipsos. & videtur casus de iure. resti. c. si aduersus. li. vj. a cõtrario. qz ibi loquit̃ de cõfessione facta in iudicio solum: & ibi notat Jo. an. & ita notat glos. in. c. ex parte. alle. Premissa intelligit̃ in casu in quo nõ haberet ad talẽ cõfessionem speciale mãdatum. Istud membrũ ponit Cy. in dicta. l. ij. C. de iura. calum. quia si haberet esse indubitatũ vel ratihabitio sequeret̃ per sequẽtia. Ex hoc enim venit qꝺ prime dictum est quia talis confessio voluntaria non comprehenditur sub generali mandato ẜm Pe. & alios doc. predictos. Et ita si voluissem potuissem totũ hoc cõprẽhendere sub sequentibus verbis. Sed specialiter volui id notare: quia materia ista est vltra alias notatu digna specialiter per hoc edictum ad id quod dixi de confessione voluntaria que non videtur mandata. Facit quod notat Inno. in. c. j. vt lit. non contesta. circa medium magne glo. vbi no. ꝙ si ꝓcurator sciens & voluntarie producit falsa instrumenta non nocet domino & ałs bene colligitur ex dictis Inno. ibidem dicta conclusio. vide omnino ad materiã istam quã habes supra in vna conclusione. Dixi etiam non voluntaria: vt idem daretur intelligi vt confessio necessaria quã faceret procurator respondendo libello vel positionibus aduersarij aut interrogationibus iudicis caderet sub generali mandato & domino noceret: quia dominus si presens eẽt ad eam teneretur & procurator non tenetur respõdere nisi id quod credit esse verum: vt. ff. de re iudi. l. iiij. in prin. & §. tutor. ff. de procura. l. non solum. in prin. C. de iura. calũ. l. ij. §. quod obseruari. extra vt lite non cõtesta. c. j. de confes. c. fi. de re iudi. sub hoᵹta. Ratio: quia sententia & confessio ambulant pari passu. ff. de re iudi. l. post rem. & l. certum. §. sed & si fundum. Modo sentẽtia lata contra procuratorẽ nocet domino. vt. ff. de procura. l. plaucius. & de re iudi. l. si se nõ obtulit. in prin. & §. si tutor. Et hoc nisi velit reuocare cõfessionẽ probãdo cõtrariũ iuxta ea que dixi in cõclusione ꝑxime precedẽti. Ratio diuersitatis inter hũc casum & supra ꝑxime precedentẽ est ista: qz confitendo volũtarie quis videtur donare velle qꝺ nõ põt. ff. de pact. l. contra iuris ciuilis regulas. §. si fili⁹. Sed tñ per modũ iurisditionis cõtẽtiose censet̃ id facere inuit⁹. ar. ff. de verbo. ob. intersti. §. j. & agnoscere bonam fidem. vt. ff. de admini. tu. l. quotiẽs. §. sicuti. ad. l. promide. ij. ad. l. aqui. §. ꝓcurator. respõdet Pe. ꝙ licet dicat ibi ꝓcuratorẽ teneri nõ excludit dominũ. Ex omnib⁹ enim causis tenetur procurator nõ in cõfessione volũtarie facta. Et habẽt locũ ista etiã si cõtrahat vel quasi in nomine dñi nisi in contractu sentẽtie: vt. l. plauci⁹. l. si ꝓcurator. §. per cõtrariũ. ff. si se obtulerit. alle. Bar. vero intelligit dictũ. §. ꝓcurator in cõfessione volũtarie facta. Et habẽt locũ etiam ista in tutore ẜm Bar. dummodo iudiciũ esset ceptũ cũ tutore. Secus si cum pupillo cũ auctoritate tutoris: qz tunc nõ teneret̃ tutor respõdere. vt dicto. §. sed an & ipsos. & dicto. §. qꝺ obseruari. Dixi procuratoris: qz de facto dñi nõ dubitatur de tutore dic ibidẽ saluis notatis Pe. C. de his qui. vt indig. l. pollã. & ibidem Cy. de confessione administratorũ ecclesie. Uide Cy. in. l. vna C. de confes. & l. iubemus nullam. C. de sa. san. eccle. Meli⁹ p canonistas in. c. presentiũ. de testi. li. vj. & de in inte. resti. si aduersus. eo. li. & p Archi. xxij. di. de cõstãtinopolitanis: de tuto. per Barto.

ff.si quis ius dicen.non obtemp.l.vna.§.fi.et per Jaco.but.in dicta.l.polla.Fa.q
not.Inno.de prescrip.cũ olim.in fi.prelati habent meliorẽ administrationẽ q̃ alij
administratores.Itẽ qꝛ secus in facto defensoris vel alterius mãdato carentis:vt
ff.de interro.actio.l.si defensor.§.j.Idẽ in procuratore fines mandati excedente.ff.
de condi.inde.l.si procurator.ff.ꝙ quisqꝫ iur.l.iij.§.si procurator.ff.cõmo.l.argen
tũ.de op.no.nũcia.de pupillo.§.si plariũ.j.respõso de except.doli.l.apud celsum.§.
quis non tutor.C.de procu.l.si procurator.Ratio qꝛ alterũ alterius odio ⁊c.C.de in
offi.testa.l.si quis in suo.in fi.Nec culpa vniꝰ dꝫ obesse alteri.l.meminerint.alle.et
regula nõ debet:lib.vj.Et sic põt intelligi de appel.significante:⁊.ff.mã.l.si diligẽ
ter.⁊ de offi.dele.c.cũ olim.⁊.c.cũ dilecto.⁊ de resti.spo.Pisanis:qꝛ nec hoc casu pro
curator quod intelligo nisi ratũ habuerit:vt statim dicetur.Hinc est ꝙ qꝛ delictũ
non comprehẽditur sub generali mandato:ideo ex eo non tenetur dñs qui specia
liter nõ mãdauit per statim dicenda.Dixi ex mãdato dñi precedente si mandatũ
fuit speciale etiã in delictis est indubitatũ.ff.de interro.actio.l.qui seruũ.ad fi.pri
mi respõsi.allegat Bar.ff.ad.l.aquil.l.proinde.§.j.⁊ ibi glo.ff.de cõdi.inde.l.si pro
curator.in prin.⁊.ff.si quis ius dicẽ.nõ obtẽp.l.j.§.si procurator.Bart.facit etiã de
elec.c.si cõpromissarius.in.vj.⁊.ff.de vi ⁊ vi arma.l.qui vi a me.⁊.§.quotiẽs.⁊.§.de
iecisse.Sic põt intelligi.ff.de digni.l.quotiens.lib.xij.⁊.ff.ne vis fi.ei.l.j.§.si dñi.et
C.de accus.l.nõ ideo.cũ ibi not.qđ intellige in vno eodẽqꝫ iudicio:⁊ nõ in alio licet
secus in dño confitente.no.Compo.et Joã.an.de elec.post inquisitionẽ.Idẽ puto
cessante speciali mandato si habuit generale sub quo directe cadit factũ procura
toris.Nec reperitur a generalitate exceptũ:qꝛ tũc id censetur cõmissum fuisse spe
cialiter qꝛ tantũ operatur generalitas in omnibꝰ suis suppositis nõ exceptis q̃tũ
specialitas in suo casu speciali.l.si duo.ff.de admini.tuto.Dico non exceptis pro
pter casus non excep.no.per Joan.mo.in regula in generali.lib.vj.Et facias quo
ad hoc differentiã inter casus ⁊ casus vt facit glo.in.c.non põt.de procura.in cle.⁊
Jo.an.de rescrip.c.sedes.in nouella.Idẽ puto de nõ durãte inclus.in mãdato in
clusis tñ per modũ cõsequentie necessaria:vt.ff.de procu.l.ad rẽ.⁊.l.ad legatũ.cũ si.
Dixi vel eius ratihabitione sequente confirmatũ:qꝛ ista ratihabitio mandato cõ
paratur:vt.C.de macedo.l.fi.⁊ sic ratã habeñ.alienã culpã suã faciũt no.j.q.iij.sic
itaqꝫ.facit.l.si procurator.de condi.indebi.alle.xxvij.q.v.si quis se.lxxxiij.dist.quid
prodest de senten.excõ.cũ quis.li.vj.de re iudi.ratihabitio:⁊.c.ratũ.Et ratũ habẽs
hoc casu quo ad commodũ tenetur etiã ratũ habere quo ad onus:vt.ff.de except.
doli.l.apud celsum.§.de auctore.Idẽ si lucrũ ad eũ peruenisset ex dolo qꝛ de lucro
teneretur.vt dicta.l.apud celsum.§.illa.⁊.ff.de dolo.l.non debet.cũ.§.fi.cũ.l.se.⁊.ff.
de tribu.l.iij.§.iulianus.Dixi vt negligentia seu cõtumacia vel imperitia.Ista cõ
sistunt in nõ faciendo.Imperitia respicit principaliter ea que concernũt expediẽ
da domino de quibus dicã super illis verbis que domino expedirent.Contuma
cia respicit ea que concernunt mandatũ superioris factum ad instantiã alterius
partis de qua statim dicã in ver.procuratoris negligentia.Negligentia vero com
munis est ad vtrumqꝫ.Dixi procuratoris:vt nõ includã propriã contumaciã do
mini.Unde dicit Bar.ff.si quis ius dicen.non obtempe.l.j.§.si procurator.ꝙ cõtu
macia radicatur in illo qui debet aliquid facere ⁊ non facit.Et ideo si dñs est ille:
cius est contumacia non procuratoris.ff.man.l.si procuratorẽ.§.si tutores.Simi
le in.l.si cũ filius.§.in hac.⁊.l.ad diẽ.ff.de verbo.obliga.Unde contradicit ꝙ si dño
est iniunctũ ⁊ ipse mittit procuratorẽ ⁊ procurator nõ facit:contumacia est domi
ni:alle.etiã.ff.de arbi.l.non distinguemus.§.penulti.ibi no.licet propter casum cõ
tingentẽ in personã procuratoris dominus excusaretur sicut si contigisset in per
sona sua:vt.C.qui petu.l.cum a matribꝰ.de pig.c.significantibus.Facit ꝙ domi
nus patiatur propter contumaciã procuratoris.C.de dignita.l.quotiens.alle.vbi

patitur missionē ex primo decreto que non est adeo magni preiudicij. Itē si nō ap
pellauit procurator infra decē dies.ff.qñ app.nō sit.nec.l.j. lȝ si succurratur quan-
doqȝ ſm formā.l.eleganter.§.penulti.ff.de dolo. Dixi circa eidē procuratori com-
missa:quia circa alia secus vt in alio membro dixi. Dixi que domino expedirent.
Ideo si omiserit producere iura dare obiectus in termino appellare vel emere rem
meliorē pro pretio minori aut abstinere ab emptione talis rei ꝛc.nocet imperitia
domino sic.ff.de procura.l.defectus cū sua materia.ff. ex quibus causis in pos. ea.
l.ij.vt lite non contesta.c.j.cū ibi nota.ff.quod cuiusqȝ vniuer.no.l.i.§. si vero.et.l.
ciuitates.de appella.sepe contingit.ij.q.vi.§.biduū.versi.si aduersus.ꝛ dicta.l.j.in
fi.quando appellā.sit.et dicto.c.ij.de confes.lib.vj.de procura.l.non solū.§.j.cū ibi
nota.C.de sacrosan.eccle.l.iubemus.nullā.C.de acqui.pos.l.fi.ij.responso.ꝛ.l.quo-
tiēs.C.de eroga.mili.an.l.fi.lib.xij.ff.de edi.edic.l.ꝙ si nolit.§.mancipiū.de verbo.
oblig.l.sed si ex stipulatu.de elec.cupientes.§.ꝙ si per.xx.li.vj. Ratio qꝛ dñs ex sua
culpa videtur pati penā qꝛ procuratorē eligit minus peritū et diligentē iuxta no-
tata in.d.c.si compromissarius.in glo.poterunt facere.Facit.ff.de mino.l.cū man-
dato.in fi.ꝛ insti.l.sed ꝛ si quis a procuratore.in fi.l.fi.C.de acqui.pos.ij. respōso al-
lega.ff.de procura.l.non cogen.cū.l.seq.licet recursum habeat dñs contra procura
torē per actionē mandati.C.man.l.si a procuratore vt.l. si inanis sit actio.vt.l. nā
is.ff.de do.ꝛ.c.odoardus.de solu.Imputet sue culpe dñs argu. regule quod quis.
Facit etiā.ff.de cōtrahen.emp.l.iij.hominū.ꝛ dicta.l.apud.celsum.§.illa.et.c. que-
situ.et.dicto.c.suborta.ꝛ dicto.c.sepe.de cau.pos.c.cū olim.ff.de tribu.l. procurato-
ris.ꝛ.l.illud.ꝛ dicta.l.ꝙ si nolit.§.si mancipiū.et.l.ediles.§.ꝛ notandū.eo.titu.Di-
xi necessaria ꝛc.vt excludā voluntaria ꝛc.probant iura omnia.s.proxime alle.qua-
re excludo voluntaria supra super versi.nec volūtaria.Dixi tamē negligētia ꝛc. vt
excludā penā grauiorē propter delictū infligendū vt excōicationē vel mulctā.vt.l.
j.§.si quis procurator.ff.si quis ius dicen.non obtem.et qd quisqȝ iu.l.iij.§.si pro-
curator.et de procu.§.si proprio.§.adeo.l.meminerint alle.C.de acqui.pos.l.fi.j.re-
sponso.ff.de dam.infec.l.si quis in missum.de re.iu.l.neqȝ iurisditio.ff. de procu.l.
neqȝ ignotis mand.l.si mandato.in princi.de libe.cau.l.in seruo.de excep.doli.l.si
procurator.in aut.de eccle.titu.§.si quis in sua domo.Non obstat.C.de his qui.vt
indig.l.polla.§.a pupillis cedēdo ibi actioni liberatur.Alle.Inno.ad hoc.ff. qñ ex
fac.tu.l.j.ff.de admini.tuto.l.fi. Ideo propter contumaciā procuratoris nō perdit
dñs beneficiū appellandi ſm Bar.tenet Inno.vt lite non conte.c.j. nec condēna-
tur in expensis si dñs citatus ad causam misit procuratorē et ille fuit cōtumax
ſm do.Bar.licet Inno.contra vt lit.non conte.c.j.probat.l.vnica.si quis ius dicē-
ti in fi.Ratio qꝛ delictū est causa condēnationis expeñ. quod nō venit in generali
mandato.ff.de his que fi.in frau.credi.l.si pater.ꝛ.ff.de condi.inde.l. si procurator
alle.etiā sic alle.Bart.ff.de admini.tuto.l. non ignotū. licet repelli possit dñs non
refundendo expensas.Sed credo ꝙ dictū Inno.procedit vbi dñs fuit citatus
ad totā causam ꝛ ita seruamus ex predictis:licet Bar. dominū non pati missionē
ex secūdo decreto propter contumaciā procuratoris dicat quia nimis magni pre-
iudicij est vt.ff.si ex noxa.causa aga.l.iij.et.l.hoc amplius.in fi.de dam.infec. et.ff.
quemad.c.l.j.in fi.Dixi si non purgauit ꝛc.C.de except.ꝛ transac.mi.an.l.j. lib.xj.
ꝛ.l.ij.C.de fal.iudi.de procura.l.non solum.in princi.vt lit.non cōtesta.c.j.in prin-
ci.vide in Spe.titu.de execu.sen.§.j.

¶De confes.prelati. Rubrica.

Conclusio.cccccccxcvj.

Confessio prelati agētis preiudicat ecclesie ipso iure etiā si sine cōsensu capituli agat. Consilia.
Ista cōclusio lȝ hic ponat in numero fuit obtēta anno.lxxv.de tēpore dñi

Uinarieñ. cardinalis tunc cõtradic. auditore. Sed hic ponit ex certa causa. Circa qđ breuiter dico q̃ cõclusio ista duas hȝ partes. Circa primã dico q̃ prima pars depẽdet ab vno alio dubio vcȝ si prelatus dicit administrator legitim⁹ sue ecclesie quo ad effectũ agẽdi vel nõ ⁊ si est administrator legitim⁹ ⁊ in qb⁹ causis sit administrator legitim⁹. Et in hoc cõcernit materiã secũde partis cõclusionis. Dico em̃ in causis in quib⁹ prelat⁹ est administrator legitim⁹ ecclesie sue in agendo cõfessio sua preiudicat ecclesie ex mõ quo preiudicat cõfessio administratoris alterius legitime vcȝ si sit facta in iudicio ⁊ p modũ iurisditionis cõrẽtiose ⁊ absq̃ collusione ⁊ fraude iuxta ea q̃ dixi supra in vna cõclusione ⁊ circa eã: ⁊ hãc cõclusionẽ probãt iura clare. vt extra lit. nõ cõtest. c. j. de confes. c. vlti. de re iudi. c. suborta. de pos. pre. ad hoc. de cap. mo. cũ dilect⁹. de elec. dudũ. ij. Sed ibi cõtra aliqualiter lȝ em̃ predicta iura in sindico vel procuratore loquant fortiori rõne vigẽt. in prelato qui maius ius rõne sue legitime administratiõis sibi cõpetẽtis iure sue p̃lature habere censet q̃ dicti procuratoris ⁊ sindici. Patet: q2 procuratorẽ cõstituit ⁊ reuocat. de procu. c. j. de iudi. causamq̃. no. Archi. de testi. presentiũ. Hanc cõclusionẽ posuit Cy. post Pet. in. l. vna. C. de cõfes. in xv. q. De ista parte est casus in. c. si aduersus. de in inte. resti. li. vj. Si intelligat de cõfessione prelati qđ aliqualr videt sonare glo. Si vero nõ esset legitim⁹ administrator ipsius cause ⁊ litis tunc sec⁹ esset dicendũ per rõnem contrariã. Et hanc scđam partẽ posuerũt etiã dñi Pe. ⁊ Cy. in loco prealle. ⁊ glo. q̃ dicit q̃ requireret cõsensus sui capituli. Ita no. xxij. di. de cõstantinopolitana. in pe. glo. per. c. j. de procu. ⁊. c. causamq̃. de iudi. ⁊ Archi. ⁊ glo. videt sequi dictã glo. in. c. presentiũ. alleg. Uideam⁹ igit in qb⁹ causis spectat hoc casu legitima administratio ad prelatũ. Et breuiter ad istã qõnem rñdet text. q̃ prelati sunt administratores legitimi suarũ ecclesiarũ ⁊ monasterioꝝ ac cõgregationũ ac pro eis in iudicio stare possunt defendendũ. vt. c. edoceri. de rescrip. ⁊ agẽdũ. vt. c. cũ deputati. de iudi. et probat. l. qđ cuiusq̃ vniuer. no. l. ciuitates. Excipit tex. vnũ casum vcȝ si bona prelature a bonis cõgregationis sunt distincta oĩno vt in. c. edoceri. in fi. qđ exponit Inno. oĩno. i. etiã quo ad administratiões. a Nã sola diuisio nõ tolleret prelato legitimã administrationẽ a nisi post diuisionẽ bonis congregationis a bonis prelature distinctũ esset de adminstratore prouisum vt pulchre ponit Inno. in. d. c. edoceri. Sȝ dices. si ita sit q̃ administratio legitima pertineat ad prelatũ videt q̃ debeat eã exercere cũ cõsensu sue congregationis. ar. de procura. c. j. ⁊ de iudi. causamq̃. Sed vt dicit Inno. hoc nõ reperit q̃ administrator legitim⁹ teneat de iure cũ cõsensu alteri⁹ suã administrationẽ exercere. Et soluit valde bene ad dicta ad alia iura. Cõcludit tñ q̃ in arduis tenet reqrere consiliũ in iudicio sicut extra. c. nouit. ⁊. c. quãto. de his que fi. a prela. Et ista est veritas saluo q̃ aliq̃ dicũt q̃ imiuo dȝ habere cõsensum ⁊ hoc cõcedit gratia collatiõis. Sȝ nihilominus hoc nõ obstãte dico q̃ si agat prelatus sine cõsensu sui capituli vel cõuentus va let qđ facit ⁊ hoc sine dubio in nõ arduis. p. c. edoceri

a ¶ Legitimã administrationeȝ. Adde q̃ administratio legitima et libera ẽ qñ quis potest in iudicio agere ⁊ cõueniri: et etiaȝ extra iudiciuȝ de aliqua re disponere. vide. c. ex literis. de pbat. et ibi Inno.

r cũ deputati r etiã in arduis.lz.c.propter suũ cõsensuz nõ adhi bitũ posset contradicere r peteret ꝙ irritaret qd factũ foret ei⁹ cõsensu spreto ipso ignorante: qꝛ ista est regula ꝙ qñ expeditio alicui⁹ pertinet primo ad aliquẽ iuri suo lz ex postfacto forma sibi adũciat̃ sm quã dz facere vel de cõsilio vel cõsensu alteri⁹ ꝙ valet qd facit dicta forma seu dicto cõsensu nõ adhibito. Hãc re gulã videt̃ posuisse glo.ordi.in cle.j.de iurepa. super ver.pro hibentes.r Inn.de reb.eccle.nõ alie.vidũ.li.vj. Ubi dicit ꝙ vbi cõsensus requirit̃ hec est regula ꝙ sufficit ꝙ interueniat ex post facto r tñ si act⁹ prim⁹ est null⁹ hoc nõ sufficeret vt ipsemet dicit r probat.c.auditis.de elec. Et predictã regulã satis probãt.c.ij. r.iij.de his q̃ fi.a prela.cũ ibi no. Modo certũ est ꝙ administra a tio de iure cõi soli prelato[a] est cõmissa: lz superuenerint iura ar tantia prelatũ ad requirendũ consiliũ vel cõsensum: igit̃ rc. Fa ciunt no.per Inno.r alle.de arbi.cũ olim. Et per hoc scda pars ipsius cõclusionis est expedita r cõclusio ex toto verificata pre ter ꝙ̃ in vnico casu excepto de quo supra.

[a] ¶ Soli p̃ lato. Adde ꝙ admini stratio pre latorũ ma ior et libe rior est ꝙ̃ a liorũ admi nistratorũ. extra de do na.c.cetez. rno.p Inn. in fi. de pre script.c.ve niens.

¶ De litis contesta. Rubrica.

Conclusio.cccccxcvij.

Aditor secunde instã.litẽ nõ tenet̃ cõtestari nisi velit. Cõsilia.ista fuit etiã de tpe Uiuarien. Sed an phs fuerit r in eo cõcordauerit nõ recordor. Sed ipsam intellige dũ altera pars est absens per cõtumaciã r altera nõ. Et hoc tenet Spec.r Archi. Et ita mã dauit auditorib⁹ seruari Cle.quart⁹ vt recitat Spe. Uñ sup hoc Archi.de vica.c.ij.lib.vj. Hoc breuiter ꝓbãt tex.in.§.illud.l.fi. C.de tẽp.app.r.c.ꝑ tuas.de app.qꝛ in hoc ꝙ ponũt ius spãle.in casu cõtumacie videñt innuere ius cõe in ꝯtrũ esse: vt.l.j.in fi.ff. ad municip. Et ita nõ procedũt in cõtrariũ: no.per Inno.de offi. deleg.cũ cõtingat. Uide Jo.sup hoc de testa. Ray.in nouel. Cõ tumaciã intelligo etiã si pars contumax in curia sit presens: qꝛ tunc apprehẽdi põt r esse vere cõtumax r per ꝯñs ex cõtumacia magis punibilis.l.r post edictũ.§.fi.ff.de iudic.qꝛ hoc est priui legiũ appellationis.c.per tuas.ergo nec est auferendũ nec est re stringendũ.de re iud.indultũ.ff.de cõsti.pre.l.iij. Quid si est ap pellatũ ab interlocutoria? Dic aut in vna instantia q̃ris an sup articlo grauaminis necessaria li.cõte. Et dic ꝙ nõ qꝛ in vna instãtia vna li.cõtes.est sufficiẽs. Et ita mãdauit auditorib⁹ palatij Cle. iiij.vt recitat Spe.r Archi.l.d.c.ij.de iura ca.r ꝓbat̃ de app.in terposita. Aut q̃rit̃ si corã iudice appellationis omisso articulo. appellatiõis.iuxta.c.cordi.de app.li.vj.vel expedito ꝓnũtiãdo male ꝓcessuz iuxta.c.vt debit⁹.de app.ꝓcedit̃ sup negotio prin cipali. An tunc sit corã illo iudice necessaria li.cõte.? Et tunc dic aut fuerat corã primo lis legitime cõtestata aut nõ. Primo casu nõ est necessaria lit.cõtesta. Scdo casu necessaria est. Rõ est: qꝛ aut litis cõtestatio in causa semp est necessaria vbi seruat̃ ordo iuris vt extra vt lite nõ cõte.ꝑ totũ r nõ plures qꝛ hoc nõ repe ritur iure cautũ. Itẽ qꝛ iudex appellatiõis q̃ succedit loco iudi cis primi dz facere ea que habuit facere iudex primus.vt.l.mor

tuo.ff.de iudi.z.d.c.interposita. Modo primus debuisset litem contestari vbi nondũ fuisset contestata z alias non::gitur idẽ de isto z sic de aliis si. Que tene menti perpetuo:z in isto articulo non dubitabis.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxcviij.

Conclusio extra rotã. Pro qua cõdenda conclusionem premitto supposito isto facto vcz ꝙ Rodulphus de coradone vtriusqꝫ iuris doctor habẽs gratiã de canonicatu sub expectatione prebende dignitatis personatus vel officij ecclesie Trecorẽ.canonicatũ prebendã z cantoriã dicte ecclesie vacañ.vigore dicte gratie de facto acceptauit cũ de iure nõ posset:tũ qꝛ canonicatus z prebenda ac cantoria erãt specialiter reseruata vtputa per reseruationẽ de qua constat. Tũ qꝛ quo ad cantoriã qꝛ cantoria est dignitas post ep̃alem maior in ecclesia Trecorensi:z istam acceptationẽ facti fecit exponi dño nostro formã gratie z acceptationis antedicte nõ facta mẽtione ꝙ gratiam specialiter haberet de dignitate post episcopalem maiori. Et hoc exposito obtinuit a domino nostro sibi de canonicatu z prebẽda predictis specialiter prouideri tanqꝫ specialiter reseruatis reseruationẽ obtinẽdo: etiã expressione facta in literis ꝙ dicta cantoria erat dignitas maior post ep̃alem z curata.opponit̃ cõtra literas anteqꝫ expediant̃ per cancellariã vt nõ expediantur vel postqꝫ fuerint expedite nec expeditio executioni mandet̃ ꝙ talis prouisio nõ valet pro eo ꝙ in literis expectationis antedicta fuit excepta dignitas maior post ep̃alem:z de hac exceptione in supplicatione z literis hmõi prouisionis nõ fit mentio:querit̃ vtrum talis oppositio seu exceptio sit bona z sufficiat ad impediendũ literas vel executionẽ antedictas saltẽ quo ad cantoriã. Et primo videt̃ ꝙ exceptio seu oppositio talis sit bona z sufficiẽs:qꝛ qñ alicui obstant plura impedimenta lꝫ fiat sibi gratia de sublatione vnius nõ propter hoc tollit̃ sibi aliud z ideo adhuc alio remanẽte totũ remanet impeditũ. vt.ff.de ser.vr.pre.l.si dñs.de fi.presby.c.ij.de aut.z vsu pal.c.ex tuarũ.de priui.c.pastoralis. Nõ dicta acceptatio nõ valebat ex duplici capite. Primo qꝛ gratia se non extendebat ad dignitatẽ hmõi maiorẽ post pontificalẽ. Secundo qꝛ cantoria ante erat reseruata z non erat sublatum nisi scdm impedimentũ:ergo primo impedimẽto adhuc remanẽte totũ adhuc remanet impeditum. Tertio quãtũcunqꝫ in gratia aliqd exprimit̃ vel tacet̃ quo nõ expresso vel non tacito papa gratiã denegare potuisset gr̃a est surrepticia z nulla.de elect.dudũ z.c. ad audientiã.ij.z de preben.dudũ.li.vj. Modo ita est ꝙ hic videt̃ expressisse ꝙ virtute dicte acceptatiõis sibi dicta cãtoria deberet̃ nisi reseruatio obstaret qḋ est falsum qꝛ ex alio capite acceptatio non valebat puta qꝛ dicta dignitas cantorie sub dictis literis nõ cadebat. Itẽ tacuit ꝙ dignitas maior post põtificalẽ fuisset in literis specialiter excepta q̃ si fuissent nõ expressa ac nõ tacita mouissent principẽ ad nõ concedendũ ergo zc. Contrariũ puto: qꝛ aut vitiaret̃ dicta gratia prouisiua propter falsi expressionẽ aut propter veri taciturnitatẽ cũ de potestate collatoris et habilitate prouisi seu vacatione minime dubitet̃. Sed neutrũ hoꝝ põt dici. Dico primo ꝙ nõ põt dici dicta gratia defectuosa propter falsi suggestionẽ:qꝛ si diceret̃ hic fuisse facta suggestio istud esset in hoc ꝙ suggestũ videat̃ esse acceptationẽ pro eo solo fuisse vitiosam qꝛ beneficiũ erat reseruatũ. Sꝫ breuiter dico ꝙ hoc nullo mõ vr̃ papefuisse suggestũ qꝛ nõ seq̃t̃ hoc impedimit ergo nõ illud.cũ plura possint esse ĩpedimẽta quoꝝ quodlibet p se esset sufficiẽs vt probãt iura superiꝰ alle.facit.c.cũ ꝓ causa.de sen.ex. Dico scdo ꝙ nõ põt dici dicta gratia surreptitia ꝓpter veri taciturnitatẽ:qꝛ si hoc diceret̃

hoc esset propter hoc q tacitū esset in gratia vigore cui⁹ fuit facta acceptatio excepta fuerat dignitas maior post pontificalē. Sed hoc nō ob. q2 nunq̄ vitiat gratiā illius taciturnitatis q ex narratis r eo2 forma pōt r d3 verisimil'r principi esse notū: sed sic est in proposito: ergo rc. Patet primū. q2 qn̄ quis facit actu3 qui pōt certo obstaculo impediri si sciat obstaculum illud r sit in eius potestate illud tollere esto q nec de hoc aliq̄d dicat nec de hoc aliquid sibi dicatur videtur ipse velle tollere illud. vt. ff. de accu. tuto. l. idē vlpia. §. fi. r. ff. de re iudic. l. q̄dā consulebant. r. C. de nece. ser. he. insti. l. pe. Ad q̄d em̄ oporteret aliq̄d dicere alicui qd̄ p se verisil'r scire debet? certe frustra. vt. ff. de ac. emp. l. j. in fi. r. l. ea q̄. ff. de edi. edic. l. j. §. si intelligat. cū si. ibidē alle. Et pro hoc facit qd̄ no. Ja. Pe. r Cy. C. si cōtra ius vel vti. pu. l. oēs. circa prin. vc3 q l3 rescriptū nō valeat cōtra legē tn̄ si facta est talis narratio facti i rescripto q p(ri)ceps cognoscere potuit hmōi rescriptū esse cōtra legē l3 de hoc i rescripto nil dicat expresse seu q nō dicat. nō ob. tali. l. v3 rescriptū. Itē facit qd̄ dicit Inn. de rescri p. c. j. priuilegiū seu rescriptū cōcessum p principē[a] valere est ius cōe tollere l3 de illo nō faciat mentionē: q2 in scrinio pectoris presumit illud habere. l. oi. C. de testa. Item pro hoc facit qd̄ not. Jo. an. in glo. sua de cōsti. c. j. li. vj. q papa faciēdo nouā cōstitutionē: gn̄alē cōstitutionē contrariā videtur velle tollere pro eo q presumit illā scire etiā si de ea mentionē nō faciat. Itē fa. qd̄ no. Fe. i tract. suo de re. permu. q. iiij. vbi dicit q impetratio bn̄ficij ex causa permutatiōis obtēta nō valet si bn̄ficiū est reseruatū r de reseruatiōe mētio nō est facta nisi reseruatio illa esset gn̄alis r publice nota: q2 tūc presumeret q papa illā sciuisset r tūc expressio necessaria nō fuisset. Minor propositio dicte rōnis satis videt esse clara: vc3 q ex forma narratorū papa debuerit scire verisil'r q i gratia prima excipiebat dignitas electiua: q2 istud est notoriū ex speciali cōstitutione plus q̄ notoria q in oib⁹ hmōi lr̄is ponit dicta clausula exceptiua. In notorijs vero ammonitio seu exp̄ssio necessaria nō est. Hinc est q l3 emptor debeat euictionē vēdicari denūtiare tn̄ vbi esset notoriū denūtiatione opus nō esset. vt. ff. de ac. emp. l. emptorē. §. rn̄so. Itē hoc alia rōne scd̄o deduco sic: q2 aut dices papā fuisse deceptū in hoc pro eo q credidit q forma sibi exp̄ssa sibi hoc importet r sub ea dignitas talis cōprehēderet. Aut p eo q ipse putauerit q in gratia p(ri)a fuerit facta exp̄ssa mētio q dignitas hmōi maior ēt cōprehēderet sub ipsa q2 nō videt q ex alio decipi potuisset. S3 neutrū dici pōt: ergo rc. Dico em̄ p(ri)o q primū dici nō pōt: q2 hoc eēt ponere errorē iuris i principe q esset absurdū. vt. c. j. de cōst. li. vj. Certū em̄ est de iure saltē moderno b3 cōstitutiōes dn̄i nr̄i q sub gn̄ali gr̄a nō cōprehēdit dignitas maior post pōtificalē etiā si nō apponeret clausula exceptiua vt habēt ordinatiōes pape Jo. xxij. p oēs dn̄os summos pōtifices ordinate cōfirmate r cōstitutio dn̄i nostri moderni data in cācellaria. Dico preterea q nec scd̄m dici pōt: q2 nō est verisimile papā voluisse diuinare. vt. l. si putator. ff. ad. l. aq. Scd̄o q2 verisimile est q papa debuerit idē iudiciū facere de eo qd̄ sibi nō appare-

[a] ¶ Per p(ri)ncipē. Nota tn̄ q p(ri)nceps pōt ex sola volūtate cōtra ius positiuū dispēsare. vide Inn. in. c. cū ad monasteriū. d sta. regul. Abba. in. c. cū literis. de i integ. restit.

bat ⁊ de eo qđ nõ erat vt.l.in lege ⁊ .l.nuptilia polla.ff.de contrahē.emp.Tertio qꝛ verisimile est ꝙ debuit dominus noster presumere ꝙ nõ fuerit posita aliqua clausula in literis primis per quā in eis hmõi dignitas maior comprehendi valeret: Tum qꝛ hoc non est consuetū imo prohibitū fieri nec credo factū adhuc fuisse de tempore dñi nostri moderni.Tum qꝛ ita esset verisimile ꝙ dictus Rodulphus de hoc fecisset mentionē in istis secundis literis vt eas faciliter obtinere potuisset: qꝛ quilibet presumitur esse diligens in modis sibi acquirendi.arg.ff.de arbi.tut.l.si defectus.⁊.ff.de proba.l.cū de indebito.in prin.⁊ in fi.⁊.l.si pactū.eo.ti.Concludo igitur in premissis papā in concessione dicte gratie noue prouisiue non fuisse in aliquo circūuentū ⁊ per cõsequens dictā gratiā minime propter surreptionē viciari.Tertio principaliter hoc probo sic:qꝛ licet false expressiones que mouere potuissent principē verisimiliter ad facilius cõcedendū regulariter vitiēt gratias qꝛ litere habent tacitā conditionē si preces veritate nitantur: tñ nõ oia tacita quorū expressio mouere potuisset ad denegandā gratiā vitiant sed ea solū de quibus reperitur expressum vel de quibus de iure est certū ꝙ eis expressis papa gratiā nullatenus concessisset.Et hinc est ꝙ licet papa nõ ita libēter daret beneficiū magni valoris sicut modici valoris huiusmodi vꝫ modice dignitatis: tñ si dat capellam maximi valoris valore tacito huiusmodi tali modice dignitatis valet gratia: nec ex taciturnitate hmõi vitiatur:lꝫ secus si minorē valorē expressisset vt not.glos.in cle.j.de preben.alleg.Facit ꝙ collatio facta per papā criminoso valet ipso iure per no.Inno.de conces.preben propofuit.⁊ probat.c.inter dilectos.de excep.prela.⁊.c.accedens.de accu.⁊ tñ si fuisset crimē expressum pape hoc valde potuisset cõmouere ad denegandū.⁊ de eta.⁊ qua.eā te.cū simi.Modo ita est ꝙ hic nõ possumus dicere literas hmõi impugnari posse ex falsi suggestione: quia hic nõ reperitur aliquod falsum expressum vt predictū est ⁊ nõ est certū de iure ꝙ si fuisset expressum ꝙ in primis literis non fuisset adiecta dicta clausula exceptiua papa propter hoc dictā nouā gratiā denegasset imo verisimiliter magis est de contraria attenta dignitate impetrantis⁊ ꝙ gratia ista noua non fundatur super aliquo in re ipsius: ergo ⁊c. Ad rationes factas in cõtrariū faciliter respondetur. Et primo ad primā dicitur ꝙ hec est gratia nouū ius concedens non impedimentū tollens ⁊ inquātū tolleret impedimenta videret vtrūqꝫ tollere vnū expresse ⁊ aliud tacite per predicta.Ad secundā rationē responsum est per primā rationē huius partis.

¶De rescriptis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxcix.

Apposito ꝙ causa cõmissa ad instantiā abbatis ⁊ conuētus sancti Petri contra Joannē presbyterū super ecclesia parochiali sancti Martini quā monasteriū possedit tanquā vnitā per.xij.annos proxime precedentes et ratione dicte vnionis ad se ⁊ dictus Joan.ratione cuiusdam pretense collationis ad se pertinere pretendunt decretaqꝫ citatione per auditorē cursori ad instantiam monasterij contra Joannē impetrat gratiā a papa iure deuoluto non faciens mentionē de commissione ⁊ decreto citationis predicte eademqꝫ die fit executio citationis simpliciter per cursorē ad dicendū contra dictā cõmissionē tenore commissionis ipsi Jo.citato non explanato per cursorē.Nec apparet quid precesserit an citationis executio an vero ecõtra:valet dicta impetratio: hoc est ꝙ nõ est surrepticia occasione premissa non obstante.c. causamqꝫ.ij. de testi. quia vt ibi not.Hostiē.nõ intelligitur illud.c.nisi de impetratione faciēda in preiudiciū partis super eo de quo litigatur.Modo hic secus:qꝛ si vnitū est nõ vacat. Si nõ vacet impetratio nõ vꝫ.de cõces.prebē.c.j.nõ ob.c.ij. vt li.pen.in cle. Tū qꝛ ꝙ precesserit executio tenetur probare excipiens per no.glo.c.fi.in cle.de rescrip.⁊ Cy. post Ja.

C.de proba.l.cũ te.ff.de neg.ge.l.eũ qui.per gl. Tũ qz citatio non habuit plenã certitudinẽ cause ꝛc.vt.d.cle.si tñ precessisset plena citatio forte secꝰ ꝓpter preiudiciũ absolu.de quo.C.de rei vẽ.l.fi.

¶De rescriptis. Rubrica. Conclusio.ccccccc.

In casu cõclusionis supra proxime predicti tẽporis.xij.annorũ curẽ.deuolut.esse probatã:fa.qz debuerit ordinarius inquirere de offi.or.c.ordinarij.li.vj.de priuile.cũ persone.eo.lib.maxime propter papales cõstitutiones vniones prohibentes nõ ob.polbo.qz non nũc sed in princi.dicti curẽ.negligẽtia est attendenda sed in impetrante habente modo acceptare,dicta possessio longa curẽ.mensis impediret ꝛ excusaret.Egidius bellemere.

¶De iure patro. Rubrica.

Conclusio.cccccccj.

Si possessor comitatus ad quẽ comitatũ spectat ius patronatus presentãdi in cuiꝰ iuris possessione est ipse comitatꝰ ꝛ erat ipse vltimus comes tẽpore mortis lz ipse possessor comitatꝰ nũqꝫ alias presentauit modo iure et noie ipsius comitatus presentauit:vz presentantio iure et ratione dicte possessionis iuris presentãdi ipsi comitatui per eũ possesso cõpetẽter per no.Inno.de restit.spo.literas.in fi.vbi notat Inno.idẽ de possessionis bñficio possesso competẽti quã tñ possessionẽ nõ apprehẽdit:qz hoc nõ obstãte ipse pro ea agit nõ suo sed beneficij noie.fa.no.de iure patro.c.ex literis.no.Inno.ꝙ cũ iure vnibili trãsit ius istud de eo mẽtione nõ facta lz secus in fundo. Modo cõstat pro regula ꝙ ducatus ꝛ comitatus sunt noia administrationẽ habẽtiũ vniuersitatẽ iuris ꝛc.de prohi.feu.alie.per Federi.§.preterea ducatus.no.glo.de voto.c.lz.qd intellige nisi ipse sit in possessione mala fide tempore quo presentat lz fateor ꝙ sola litis vel guerre motio aut alia queuis denũciatio nõ facit verũ bone fidei possessorẽ [a] esse possessorẽ malefidei quo ad hoc qñ vz nihilominus vz presentatio post per talẽ facta nisi ex alio capite insurgat presumptio malefidei quicqd aliJ dicãt.Et colligit̃ hec cõclusio ex dictis Inno.positis in.c.cõsultationibꝰ.de iure patro.Ratio:qz propter prohibitionẽ talis qs nõ dz omittere vti iure suo. Uide sup hoc de dictis Inno.de maio.ꝛ obe.c.dilecti.Põt eñ esse ꝙ lis iniuste sibi monet̃:ꝛ ꝙ ea nõ obstãte hz iustã causam suã possessionẽ defendẽdi.Nec dz qs pretextu litis mote a sua possessione desistere vt.ff.de pe.here.l.illud.ff.de le.ij.l.qui solid.§.etiã.imo si in hoc impediretur fieret attẽptatio ꝛ innouatio in preiudiciũ litis vt li.pẽ.c.j.ꝛ.ij.et.c.fi.Uide p Inno.vbi.s.Et lz denũciatio fiat ex causa ꝓbabili si vera esset ꝛ aliquid verisimilitudinis habeat ꝛ ita facit rẽ dubiã ẽm no.C.de ꝓcu.l.j.per Cy.tñ nõ sufficit qz quis nõ tenetur de facili credere aduersario suo. Nec ob.C.de rei vendi.l.si domũ.ꝛ.l.certũ.ff.de pe.he.l.item veniunt.ff.a quo quia loquitur in alio casu videlicet quo ad fructus conseruandos propter dubiũ et loquitur de fructibus qui cõseruari possunt postqꝫ eñ res dubia est mala fide ageret si fructꝰ nõ cõseruaret:nec per hoc per-

[a] Bonefidei possessorem. Quis dicat̃ bonefidei et quis malefidei possessor vide Bar.in l.existimas.ff.p so.ꝛ Dynus in regula possessor.de reg.iu.li.vj.Adde qd possessor malefidei nũqꝫ est melioris conditionis qꝫ bonefidei possessor:nisi i casu.f.ꝓpter accidẽs ff.de rei vẽ.l.in rẽ.§.fi.vbi glo.sing.

ceptio fructuum sibi impeditur & ita nec per hoc status possessionis sibi turbatur. Sed in casu nostro loquimur in fructu qui conservari nõ potest ne diutina vacatio inducat ipsi beneficio dispẽdium. Itẽ loquimur in fructu qui percipi nõ potest nisi percipiẽdo consumatur. not. Inno. de resti. spoli. in literis. vbi de hac materia plura ita q tollere facultatem presentandi esset tollere perceptionẽ huius fructus & statũ possessionis immutare quod fiẽdũ non est vt predictũ est ergo &c. Nõ intro difficultatẽ an faciat fructus suos bone fidei possessor lite etiã cõtestata. licet enim teneatur restituere an nõ quia opus nõ est licet putem q sit. Et ita no. due glo. ff. de rei vendi. l. ex diverso. & quod notat Inno. in dicto. c. consulta. not. glo. Bern. de resti. spolia. olim. Egid. Sz caue: qz si cõstat modo q possessor tunc non habeat ius & ex causa quã tũc sciebat vel verisimiliter scire poterat saltem de facili ego tunc reputarem eum fuisse male fidei possessorẽ: quia si potuit inquirere & non inquisiuit sua ignorãtia est tunc affectata.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio. ccccccccij.

Sapposito q episcopus de cõsensu sui capituli & patronus ecclesiã parochialem quo ad omnia spiritualia & temporalia dederint monasterio etiam cũ potestate predicandi & confessiones audiendi & omnia sacramenta ecclesiastica ministrandi & curam omnimodam exercendi ac fructus oẽs percipiendi: sic tamẽ q ibi sit vnus presbyter secularis qui per monachos episcopo presentetur & ab eo instituatur & recipiat curam & eam exerceat per seipm sacramenta ecclesiastica oia ministrãdo & qui eidẽ epõ & archidiacono teneatur de eorum iuribus rñdere & q in psonis duorũ vicariorũ qui publice dicebant & appellabant a populo rectores dicte ecclesie ita fuit obseruatũ: quorũ vltimo mortuo vnus lapsis tpib9 oib9 cõferendi a papa dictã ecclesiã tanquã vacantẽ etiã deuolutã obtinuit valet impetratio. Etiã censetur ex verbis predictis colligi dictã vicariam esse perpetuã & nõ temporalẽ & per consequẽs in ea cadere ius deuolutionis & vacationis. Ratio prima est: qz etiã in ecclesia spectãte ad mẽsam monasterij pleno iure etiã quo ad omnia supradicta vicarius dicit perpetuus q recipit curã quo ad regimẽ populi ab epõ not. gl. de excessi. prela. c. freqẽs. in gl. no. Innocen. in fi. & est casus de cap. mo. c. vno. lib. vj. et videtur modo sic in proposito: ergo &c. Nec obstat quod monachis datũ est exercitium huius regiminis: quia dico q verum est sz cum onere suo vt videlicet nõ per se sed per vicarium suum exerceãt. Sed qz vicarius ille nõ per eos sed per episcopũ instituitur illum nõ possunt amouere ideo censetur perpetuus. Simile notat Inno. de vicariatu archidiaconi respectu episcopi. de offi. archidia. c. j. Nec obstat q presentãt: qz etiã si puiderẽt & manualiter reuocarẽt nihilomin9 bñficiũ esset ppetuũ in regularib9: vt cle. vna. de excessi. prelato. lz sec9 crederẽ in seculari. ar. ff. de adop. l. qsitũ. lxx. dis. c. ij. nec patron9 vel collator priuat quẽ presentauit vel cui contulit sine causa. l. di. satis peruersum. Secũda rõ qz cã finalis[a] est

[a] Causa finalis. Et q dicitur causa finalis: vide Bar. ɔsil. iij. xxx. volu. Adde q cã semp est cõsiderãda ex qua quid est factũ. Gl. in c. intelligẽtia. de verbo signi.

inspicienda.ff.de condi.ob.tur.causaz.l.penul.ff.de condi.z demon.l.cum tale.§. legato. Sed causa fuit quia ipse respōderet episcopo z archidiacono de iuribus suis ad quod teneri nō posset vicarius tpalis zc. Tertia ratio: quia consuetudo z modus loquendi interpretatur secundū verborū mentē de cōsuetu.cū dilectus.ff.de legi. si de interpretatione. Modo ille appellabatur vulgariter rector: ergo zc. Preterea etiam addendo ad rationem primam quid ad rumbum si monachi haberēt etiā facultatē spiritualia exercendi cū hoc posset pluribus insolidum competere in eadē plebe vt rectori epō legato z pape et etiam hoc casu quo videlicet monachos per seipsos spiritualia huiusmodi exercerēt. Idem tenuerūt domini p supra z infrascripta quod est pulchrum z forte. Preterea vicarius non dicitur nisi ad aliud: puta respectu directi z principalis rectoris. Stat ergo dictā rectoriam esse vnitā z eam regi per perpetuum vicarium vt de prebend.extirpande.§.quia vero.et cle. vna.de offi.vica. Quarta ratio sm dominum Corsien.facienda est in dubio interpretatio que magis ecclesie prosit quia talis interpretatio que magis est pia. Simile ff.solu.ma.l.j. Modo ecclesie prodest habere talem vicarium perpetuum: quia talis est pastor et melius de ouibus curat: ergo zc. Per hoc est responsum ad id quod aliqui dixerūt quod predicta verba possint interpretari quod cura daretur per episcopū vicario temporali per notata Innocen.de offi.vica.cū satis. Nec obstat quod dictum est ecclesiam vacare cū tamē vnita vel incorporata nō vacet: quia intelligendum est z exponendū de vicaria: quia ad proprium sensum verba nō valentia trahi ad improprium referuntur.ff.de offi.consu.l.ij.de rescript.cū ab aliquibus.lib.vj. saltē vt res valeat.c.abbate.z.c.si papa. Nō si pprie nō vacet ecclesia quia principali prelato nō caret vacat tamē in eo quia secūdario prelato viduata est: ergo zc.

¶ De confessis. Rubrica.

Conclusio.cccccccij.

SI in causa beneficiali Jo.reus prouocatus ad causam confessus est se possidere in principio cause et ita ante motam litē in impetratione cōfirmatorie sue prouisionis que obstāte reseruatione non valebat (ita asseruit procurator eius) postmodū deducat in libello z positionibus suis de tempore tamē sequenti actorem fecisse quominus reus potuisset possessionē habuisse actorēque possessioni incūbere ipso actore tunc etiam hoc asserente cōcordanda est dicta cōfessio procuratoris cū dicta confessione et assertione rei principalis per tēporum diuersitates.ar.de testi.c.cum tu.z.C. de fur.l.manifestissimi.maxime quia non est verisimile procuratorem voluisse cōtra producta per eum venire.produxit enim in facto isto instrumentum possessionis adepte ante litē z confirmationem antedictas per dictum reum et confessionem et confirmationem et assertionem dicte partis sue principalis voluisse aliquid ex certa scientia confiteri: maxime quia non est verisimile dominum id voluisse mandare sub clausula generali et ideo non est verisimile procuratorem id potuisse et presertim quia verba dominus zc.possunt habere bonam interpretationem si recipiātur cum iuris effectu: vt.ff.quod quisque iuris.l.j.in fi.scilicet quominus potuerit habere cum effectu quia non videtur versum quod non durat versum.ff.de in rem verso.l.pro patre.§.versum.facit tamen dubium nota.Barto.ff. de verbo.obli.l.qui ante.vbi videtur notare quod interpretatio.c.cum tu.que habet locum in testibus: instrumentis et iuris dispositionibus non habent locum in dispositionibus confessionibus partis eiusdem: quia prime probant et secunde non sm domi.Corsien.

¶ De causa possessionis. Rubrica.

Conclusio.cccccccciij.

SI in casu conclusionis supra si re⁹ confirmatus predictus in dicta confirmatione expressit ꝙ fuit possessionē pacifice assecutus: secūdo qꝛ fruct⁹ percipiebat: si primū probat hoc modo vꝫ per chordas ꝛ vestimenta ꝛc. infra ecclesiam fuit in possessionē induct⁹. Secūdū nō ꝓbat: nihilominus nō ꝓpter hoc sua cōfirmatio est surreptitia: qꝛ si habuit possessionē ergo facultatem liberam fructus percipiēdi[a] nisi aliud appareat: vt. l. in bonefidei. ff. de acqui. re. domi. ꝙ si esset de hoc deberet per partē excipi. Si sic presumitur quod perceperit: vt. l. si defunctus. C. si arbi. tute. ꝛ. l. cum de indebito. de proba. ff. Preterea quid ad rumbū an percipiat cū percipere possit ꝛ cū perceptio obstāte reservatione sit infecta ꝗꝗ in apprehēsione fuit ignorata nō video. tñ Cor sieñ. fuit in opinione cōtraria qꝛ scđm eū dicte cōsequētie nō sunt necessarie. replicaui tñ ista nō fore plene ꝓbanda per notata in. c. exceptionis. ꝛ regula in famibus: tñ hoc non est sine dubio.

a ¶ Fructus percipiendi. Nota ꝙ fructus ꝑcipiēdi dicuntur duobus modis: sicut et fructus percepti: de qb⁹ vide p Specu. ti. ꝺ fruc. et interesse. §. i.

¶ De prescriptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccccccv.

SI appareat in casu cccccccj. cōclusiōis supra ꝑcedentis cōcessio episcopi que dicatur facta cum consensu sui capituli de quo consensu non apparet ꝛ sequatur tēpus sufficiēs ad prescriptionē illud sufficit. Nam talis titulus errore facti fulcitus dat causam prescribēdi: vꝫ si episcopus donat et vt dicit de consensu sui capituli ꝛ ita credit monasteriū ꝛ ita procedit quod notat glo. de consuetu. cum dilectus. de prescrip. de quarta. ꝛ presumitur talis error per. c. ea noscitur. de his que fiunt a prela. Facit quia iustus error[b] habetur pro titulo. ff. pro emp. l. ij. §. si a pupillo. et. §. seq. et ff. pro lega. l. fi. ꝛ iustus est hic error facti. l. ij. ff. de iur. ꝛ facti ignorantia. Maxime ꝓpter lecta ꝛ notata in. c. ea noscit. Super quo tñ vide dñm Bar. ff. rē ratā h. l. actor. Sec⁹ si in iure errasset. Et ita procedit qđ notať in. d. c. ij. de his que fiūt a prela. ar. de iuris ꝛ facti ignorantia. l. iij. ꝛ. l. regula. ꝛ de vsuca. l. ij. §. si a pupillo. ꝛ. l. vbi lex. ꝛ. l. nonnunꝗ. probāt notata Archidia. x. q. iij. cognouim⁹. Et ita notat Paulus in clemē. j. de rebus eccle. nō alie. in sua vltima glo. ꝛ ibi vide plene. Aliqui dñi voluerūt dicere ꝙ requiritur subscriptio clericorum pro quo videtur tex. xij. q. ij. sine exceptione. et notat Inno. in c. quondam de re. eccle. nō alie. lib. vj. de alia subscriptione loquiť. Idē dixerūt quidā dñi de tractatu per. c. tua. in fi. de his que fiunt a prela. Sed dic. de hoc vt in conclusionibus dñi Neapolitani. q. lviij. Nō dixi cōsensum capituli interuenisse: intelligo quo ad effectū excludēdi malā fidē in recipiēte. Et ita ꝓcedit opinio Pauli vt prescriptio currat. Sed quo ad effectū validādi alienationē perpetuā secus. Et ita procedit opinio Bar. in. d. §. secus. licet sec⁹ de alienatione tēporali: vt. c. ea noscitur. de his que fiunt a prela. Et ita procedit quod ibi notatur. Quod intellige nisi opponatur per partem consensum nō interuenisse. Et ita procedit quod not. Inno. in. d. c. ea noscitur.

b ¶ Iustus error. De errore iusto et minus iusto et iustissimo vide Alberi. de rosa. ff. ꝓ soluto. l. si et timās. ꝛ no. in glos. C. de incestis nup. l. qui contra legum.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccccccvj.

Apposito ꝙ ecclesia parochialis spectet ex canonico titulo plenissime ad monasteriū vcȝ ad spiritualia oīa ꝛ tēporalia ac ipsorum omnium plenū ꝛ liberū exercitiū ꝛ fructuū perceptionē omniū saluo ꝙ debent habere secū vnū capellanū secularē qui per eos episcopo presentetur: ꝛ ab eo recipiat curā ꝛ in decēti habitu sacramentū eucharistie portet infirmis: ꝛ etiam ꝙ ibi monachi vsi fuerūt per seipsos exercitio cure ꝛ vocantur sacramēta ministrādo: si morit capellanus ꝛ impetrat ecclesia tanꝙ vacās per ipsius mortē impetratio valet vt supra in vna cōclusione ꝛ per ea q̄ ibi dixi in fi. ꝛ vt gratia pape valeat ꝛ in aliquo sortiat effectū cū papa fuerit sine dubio intentionis aliquid conferēdi. argu. de priuil. si papa. de verbo. signi. abbatē. de leg. j. si qñ. Facit ꝙ si patronus donet ecclesiā cēsetur donare ius qd in ea habet vt de dona. c. pastoralis. ꝛ de iu. patrona. c. cura. Plus dixerūt quidā dñi ꝛ plurali numero ꝙ si in libello talis impetrans cōtra monasteriū generaliter tria petierit: vcȝ dictā suam possessionē pronūtiari canonicā: ꝛ declarari dictā ecclesiā ad eū pertinere sibiꝗ adiudicādā fore: ac dicto monasterio nullū ius cōpetere super dicta ecclesia: dictus iudex facta fide de premissis debet declarare libellū ꝛ super iure dicti capellani ferre sententiā super aliis impetrāti silentium inponendo ꝛ hincinde cōpensando expensas. Pro primo allega. ff. de leg. ij. l. qui solidū: in prin. ff. famil. hercisc. l. in hoc iudicio. ꝛ no. Cy. C. si aduersus rē iudi. l. j. Pro secūdo de expensis allegabant no. Inno. de dolo. c. finem. in gl. magna. ver. itē nota ꝙ si in sentētia licet nimis. Facit contra Inno. de plus pe. c. vno. in fi. vltime gl. Sed in primo duo domini subtiliter illud dictū impugnarūt vt prima facie videbat. Est enim certum de iure ꝙ iudex qui condēnat in eo ꝙ non tenetur in petitione actoris male ꝛ fatue agit: vt ff. de euic. l. fundus. et. C. de fideicommissa. li. l. fi. Modo constat ꝙ ius qd habuit premortuus capellanus sub generali ecclesie petitione non comprehenditur ergo in illo iure cōdēnatio fieri non potest. Quod nō cōprehendatur probo sic: quia aut cōprehenditur tanꝙ pars rei petite: vt in. l. qui solidum in prin. alleg. et hoc non quia ecclesia est indiuisibilis ꝛ partem non habet nec ipsa nec ius incorporale qd in ea habetur partem habet vt de prebend. maioribus. et. c. dilecto. de constitu. c. cum. M. cum si. Aut comprehenderetur per reductionem proprietatis verborum ad improprietatem sicut de impetratione proxime dixi. Et certe hoc dici non potest: quia sicut ius monasterium non excluderet si mentem talem libellans haberet quod tamen per expressum excludit. Postquam enim nullus pretendit in ecclesia ius nisi monasterium et iste impetrans ab eoipso qd impetrans expresse in monasterium in libello ex toto excludit censetur velle libellum intelligere de directo et principali iure rectorie. argu. ff. si ager vect. l. ij. Facit quia si libellus debet esse clarus[a] de natura sua. ff. de rei vendi. l. si rem. Et licet ab initio declaratio relinquatur actori. ff. de iud. l. si quis

a Libellꝰ dȝ eē clarꝰ. Adde tñ qd libellꝰ ī vna et eadē ꝯclusione potest ꝓ parte esse aptꝰ ꝛ ꝓ parte ineptus: pars tñ inepta non vitiabit aptā: vt Ludo. ro. consil. ccxlv. in. j. col. ver. preterea.

intentione ambigua.z.l.inter sti.§.j.ff.de verbo.oblig.q dicti duo dñi cõsulebant videlicet q diceretur illi actori per dominum auditorẽ q dictum libellũ declararet z in casu quo nõ declararet fieret interpretatio cõtra eũ vt in regula contra eũ. li.vj.z saltẽ debẽt in dubio accipi verba in ꝓprio sensu:vt insti.de iure naturali.§. quotiens.ff.de leg.iij.l.non aliter.maxime in odium declarare valẽtis.ff.de interroga.act.l.de etate.§.qui tacuit.Cõiũge cũ isto q si libellus debet esse clarꝰ adhuc sentẽtia debet esse clarior.§.curare.insti.de act.Et qꝛ nõ videtur q ius illius capellani cõsisteret in ipso corpore ecclesie seu in principali eius regimine: sed est sicut quedã capellania vel vicaria in ecclesia cõstituta ad relevamen rectoris in aliquo ordinata sicut videmꝰ in multis ecclesijs hmõi capellanias: vicarias z prebẽdas etiã cũ animarũ cura seu potestate audiẽdi cõfessiones constitutas quibus tamẽ non dicitur provideri aliquo modo de ecclesia sed in ecclesia.Et hãc differentiam notat glo.in clemen.j.de preben.licet secus putarẽ vbi monachi carerẽt exercitio cure per ea q̃ dixi supra in vna cõclusione.Hoc supposito dicebãt dñi q si recusat ille declarare absolvatur monasteriũ ab eius impetitione z cõdẽnetur in expẽsis: quod tarde fiendum foret.Et si fieret bonum esset sententiam taliter declarare q appareret modus z causa pronuntiantis eiusdem si se declararet.Dicebãt quod pronuntiaretur ẜm q alij domini supra proxime ante predixerant.

¶De renuntiatione. Rubrica.

Conclusio.cccccccvij.

Si ille qui a sententia diffinitiva cõtra eũ per auditorem camere apostolice lata ad sedẽ apostolicam appellauit post appellationẽ cõparet corã eodem auditore z producit iura sua vt sibi ostẽdat suã sentẽtiã fuisse iniustã ad iustũ finẽ q idem auditor ad dicte sententie executionem non procedat:per hoc sue appellationi renuntiare non videtur.Ratio est:quia tunc quis renuntiat facto z tacite sue appellationi cum facit actũ cõtrarium sue appellationi vt in eo contrarietas evitetur:vt de appel.sollicitudinẽ: in fi.vt ecce appellatio si sit legitima iudicis iurisditionem suspendit:vt de sentẽ. excõ.c.per tuas.z habet effectũ talis suspensio q talis iudex a quo est appellatũ z cuius iurisditio sit per appellationem suspensa nõ potest in causa vlterius procedere:z si procedat nullus est ipso iure processus:vt.c.licet.de sen.excom.lib.vj.z.c. per tuas.allega.Et idcirco si appellans cum tali iudice a quo ipse appellauit ꝓcedit ad aliquẽ actum qui non possit expediri nisi virtute iurisditionis huiusmodi sic suspense tunc vel videtur velle per factum contrariũ sue appellationi renũtiare:vt de cõstitu.cũ.M.vel esse sibiipsi cõtrarius:qđ nõ credit̃ in dubio nec permittitur in expresso:vt.c.sollicitudinẽ.in fi.allega.Et ita ꝓcedit.c.gratum.allega.de offi.deleg.de testi.cũ venisset.Modo producere iura sua nõ est ꝓcedere cũ tali iudice ad actũ qui nõ possit nisi in vim iurisditionis expediri:qꝛ hoc põt coram non iudice z extra iudiciũ.Preterea qꝛ finis intentus cõsiderãdus est in facto.ff.de dona.l.ij.in fi.cum.l.seq.z.l.sed an vltro.in prin.ff.de nego.gest.Modo iste producebat vt nõ fieret executio.Modo ad idẽ tendit sua appellatio et ita bene sa.notata Inno.de appel.dilecto.in fi.glo.z Paul.in cle.si ante de geminatione appellationis.Preterea qꝛ si productio posset respicere plures intentiones z fines,respiciẽdus est tñ in dubio ille qui minus obest producẽti:puta qꝛ nõ est verisimile in dubio q quis tacite sue appellationi renuntiare velit nisi bene appareat per cõtraria iura premissa:intelligas nisi petijsset a iudice tali q pronuntiaret vel interloqueretur super executione non fienda vel q citaret partem ad dicendum contra. Cum enim talia non possint fieri a iudice nisi in vi in sue iurisditionis que iã dicitur esse suspensa:apparet q tales actus cõtrarij hmõi suspẽsioni z per cõseq̃ns appellationi

appellationi predicte per clarū fundamentū superius allegatū.

¶De accusa. De indi. Rubrica.

Conclusio.ccccccccviij.

Auditor cui est cōmissum q̄ si repererit citādos de contētis in cōmis. sibi directa publice diffamatos decernat ɔtra eos citationē personalē ⁊ quī super hmōi infamiaª testes recipit: nō
a ob.hoc absq̄ speciali mādato etiā ad instantiā procuratoris hmōi citandorū ḡnaliter deputati ad causas nō pōt recipere testes super bona fama. Ratio est triplex. Prima q̄r ista est extraiudicialis informatio: ergo ⁊c. Hanc rationem prosequitur vt dixi.s̄.in vna cōclusione. Secunda ratio q̄r natura huius cause procuratorē nō admittit. Et ita fuerat ante decisum per tres concordes interlocutorias in palatio apostolico vt dicebat in cōsilijs dn̄s Guillardus auditor. Item tenuerunt dn̄i si talis procurator vellet allegare causas absentie. Nec ob.l.seruum quoq̄.§.publice.ff.de procu. q̄r intelligit̄ de procuratore habente speciale mandatū ad hmōi excusationē seu causas absentie ꝓponendas ⁊ de procuratore post datā citationis ad hoc specialiter. Sed istam rationē destruit dictus.§.publice.si bene videat̄. Sed alia ratio potest esse q̄r nō ante citationis concessionē sed post eiꝰ executionē ⁊ reportationē sunt talia allegāda: q̄r exceptio accusationem presupponit cū sit eius exclusio.ff.de except.l.ij. Preterea de hoc solet semper specialis cōmissio impetrari.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccccccccix.

Supposito q̄.P.contra.M.super beneficio obtinuit tres diffinitiuas sententias in petitorio ⁊ possessorio ⁊ fecit fieri executorias ⁊ processus ⁊ post hoc reperit.A.intrusum ⁊ obtinuit a papa postmodū narrando tn̄ intrusionē factā fuisse tam lite pendēte q̄ꝫ post sentētias antedictas q̄ per executorē dicte sentētie quo ad possessoriū contra dictū.A.executioni mandarent̄ perinde acsi cōtra eūdē.A.fuissent promulgate quodq̄ hoc vidēs ipse.A.exposuit.d.n.se possessionē hmōi ante dictas sentētias habuisse ⁊ se posse statim docere de iure suo ⁊ obtinuit mandari auditori palatij corā quo causa primo pēdebat q̄ si reperire q̄ ante sentētias huiusmodi possessionē habuisset ipsum sup petitorio ante executionē audiret. Sed si reperiret q̄ post sentētias habuisset hanc possessionē eum non audiret quousq̄ sentētie huiusmodi fuerint cōtra eum executioni mādate onus probandi q̄d post sententias incūbit ipsi.P.adeo q̄ si nihil probaret audiri debet.A.⁊ retardari executio. Ratio est q̄r de iure cōmuni sententia lata inter.P.⁊.M.non debet preiudicare ipsi.A.cum diuerse persone ⁊ ex diuerso iure se fundēt: nec vnus ab alio habeat causam nec possit prohibere alium reperiri: vt.ff.de re iudi.l.sepe cum ibi not.⁊ eo.titu.c.quāuis.in antiquis. Fallit s̄m quosdā in vno casu: videlicet si ille.A.possessor fuisset factus lite pendente vel post sententias vel si non fallit hoc voluit papa: q̄a sub illa tacita conditione si preces veritate nitantur, de rescript.c.ij.ergo stabit̄ re⸗

a ¶Hmōi infamia. Nota q̄ duplex est īfamia. vna que est iuris canonici q̄ ē mortalis peccati vel excōicationis: et hec tollit q̄ntum ad culpā p penitētiam ⁊ absolutionez. vi. q.j.illi q̄.sed quantum ad infamie notā si sunt clerici nō tollit̄ nisi p papā. ij. q.iij.c. autheniū.§. pxi. alia est infamia iuris ciuilis. iij.q. vij.infamis. §.porro. Et hmōi infamiā non potest delere nisi ciuilis iudex cuius est legē cōdere. eo. c. autherinū.§.pxi.

gule nisi probetur exceptio.per not.in cle.literas. de rescrip.licet fuissent cõtra aliqui dñi sine vrgẽti tñ motiuo. Et si dicas constat.A.nunc possidere ⁊ ꝙ ante non possederit est negatiua que probari nõ debet: vt.l.actor.C.de proba. Dico ꝙ imo vbi est directa causa intentionis:vt probaꝝ.ff.de verbo.obliga.l.in illa. ⁊ ibi plene not.per Barto.modo sic est in proposito eius veniat per modũ exceptionis contra intentionẽ de iure cõmuni iam fundatam:ergo ⁊c.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccccccccx.

IN casu proxime conclusionis si probet.P.ꝙ.M.durante lite ⁊ tẽpore sententie pro possessore habebatur publice ⁊ notorie eoipso satis se exonerat a ꝓbatione negatiue: attenta natura materie de qua agitur que nõ requirit probatiões ita exactas: vt not.ff.de re iudi.l.a diuo.§.si super. Item presumptio faciens ꝓ negante ipsum releuat ab onere probãdi:vt not.idẽ Barto.in.l.in illa: alleg.arg.C.de proba.l.sine possidetis.cum ibi not.iuncto ꝙ cum non sit possibile duos insolidũ possidere:vt.l.certo.§.si duobus.ff.cõmo.⁊.ff.de acqui.pos.l.iij.§.ex pluribus.Ita nõ videtur possibile esse cõmunem opi de posses.M.quando fit indirecte opinio cõtraria de.A.arg.ff.de procura.l.pompo.§.sed ⁊ si.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccccccccxi.

SI executor ipsius.P.datus contra.A.vigore dictarũ literarũ narrantiũ.A.fuisse tam lite pendente ꝙ post sentẽtias intrusum vt in vna cõclusione suppositũ est nõ facta inquisitione de veritate dictorũ narratorũ processit monendo eũ sub pena excõicationis late sentẽtie ipso facto ꝙ a possessione infra.xvj.desisteret ⁊ ꝓpter hoc fuerit appellatũ ⁊ causa appellationis auditori cõmissa nõ obstãte hoc potuerit ꝓcessus hmõi impugnari qꝛ causarũ cognitionem nõ premisit dũmodo corã auditore postea cõstet de veritate causarũ.Et sumitur fundamentũ ex no.Inno.de presump.dudũ.⁊ glo.cle.j.de offi.dele.⁊ no.Pau.de conces.prebẽ.cum ei quẽ.in cle.Monuit etiã dños qꝛ ꝙ executor habeat recipere partis cognitionẽ in aliquo casu nõ venit a natura executionis sed potius a natura exceptionis opposite per partẽ vt patet ex literis ⁊ not.ff.de re iudi.l.a diuo.§.si super rebus.Itẽ monebanꝝ qꝛ assignatio termini.vj.dierũ habebat conditionẽ tacitã lꝫ non expressam si non veniret infra terminũ ad allegandũ rationes ⁊ causas quare nõ deberet fieri executio cõtra eũ. Sicut enĩ venit infra terminũ ad appellandũ:ita venire potuit ad allegãdũ cãs in cõtrariũ si quas habebat.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.ccccccccxij.

SEcundum dños Robertũ de stracone ⁊ Nicolaũ de cremona auditores:si in casu cõclusionis.S.precedẽtis tẽpore litis agitate inter.P.⁊.M.A.possedisset beneficiũ de quo.P.cõtra.M.tanꝙ ꝯtra possessorẽ agebat ⁊ sciuisset ꝙ illo mõ.P.ꝯtra.M.ageret late sentẽtie cõtra.M.ipsi a quo ad possessionẽ p̄iudiciũ attulissent ⁊ afferre deberẽt.Et dicebat dñs Robertus ꝙ ita fuerat obtentũ presente Reuerendissimo patre dño Petro sancti Eustachij dyacono cardinali in cõsilijs corã bone memorie dño cardinali Guilielmo dudũ habitis.Et ꝙ Pau.hoc tenet in.c.suam.de pe.⁊ allegabat.c.qꝛ ꝗ̃o.de iudi.c.significauit.de rescrip. Per quoꝝ iuriũ allegationẽ puto ꝙ in casu illoꝝ ꝯsilioꝝ possessor tertiꝰ a reo ꝯdẽnato possessionẽ habuerat qꝛ sic illa iura bñ faciũt:alr nõ bñ facerẽt. Alleg.do.Nico.c.si clericꝰ.de p̄bẽ.li.vj.cũ sua glos.ꝗ̃ dicit ꝙ illi impetrãti ꝓ eo preiudicaꝝ:qꝛ cum de suo p̄iudicio age-

retur sciens se opponere neglexit. Allegās sile in.c.q̄uis maxime q: illa oppositio ꝯsistebat in agēdo que grauior videtur: ista in defē dendo q̄ videtꝰ minus grauis ſm eū. pro hoc allego tres gl. Inno. Prima est in.c.sup eū.i gl. magna q̄si in medio scd'e colūne illiꝰ gl. ℣. idē videlʒ ꝛ res aliqua. Ubi dicit ꝙ sicut dr̄ in.l. sepe ꝙ agitato
a iudicio cū liberto p̄rono, sciēti p̄iudicat: ita idē vr̄ s. res aliq̄ a vēdi cetꝰ ab aliquo qui cā nō possidet sʒ tenet. Nā ego possessor debeo me offerre defensioni eiꝰ: ꝛ nisi me offerā fit mihi p̄iudiciū quo ad possessionē. vt.ff.depositi.l.bona fide. Lʒ secꝰ si ille reꝰ possidebat q: tūc nō admitteret ad defensionē nec fieret mihi p̄iudiciū vt no. vt lite nō cōtest.q̄m.§.si aūt.ꝛ.§.fi. Scd'o allego ꝓ hoc aliā glo. eiusdem Inno.in.d.glo.magna post prin.tertie colūne eiusdē gl.ma. ℣.p istā aūt decretalē.in pri.ꝛ ex quo ꝛ ibi ex quo ꝛc.ibi vide. Tertio allego aliā glo. Inno.de re iudi.c.q̄uis.in glo.j.vbi videtꝰ dicere id q̄d dicit tex.ꝙ s̄nia lata iter certos alijs nō p̄iudicat est intelligēdū.quo ad actionē vel exceptionē pariēdā. Nā secꝰ quo ad possessionē. Sʒ certe illa glo.nō hʒ hūc intellectū q̄ sibi imponatꝰ: q: intelligitꝰ de p̄iudicio mutate possessionis de ꝑsona rei cōdēnate in aliū grauiorē.ptʒ q: allegat hoc Inno.in eadē glo. Probo eandē ꝯclusionē rōne: q: in casu.c.cū sup nō fit p̄iudiciū quo ad ꝓprietatem: vbi apparet in fi.ꝛ ita nō est de casibꝰ ꝯphensis sub.c. q̄uis. ꝛ tn̄ ibi p̄iudicatꝰ quo ad possessionē: ergo illi cui res iudicata iter alios nō obest quo ad ꝓprietatē dūmodo ad eū ꝛ nō ad reū ꝯdēnatum possessio ptineret in possessionē p̄iudicatꝰ si sciuit cām agi et eā nō defēdit nec appellauit. Scd'o ꝓbo sic: q: si sp̄ale hoc diceres in casu.c.cū sup.aut hoc diceres pro eo ꝙ ad oneteñ.ep̄m priori loco ꝛ ad monasteriū scd'o loco illius cause defensio pertineret. Aut pro eo ꝙ cām habuisset a monasterio ep̄s oneteñ. ꝛ neutrū dicere possis q: sic p̄iudicaret in proprietate: vt.c.q̄uis.ꝛ.l.sepe alle. Aut q: oneteñ.ep̄s potuisset ꝓhibere monasteriū defendere ꝛ hoc non eadē rōne qua supra p dictā.l.sepe. Aut vt dicit Bar.in.d.l.sepe.q: videretꝰ oneteñ.ep̄s dedisse facultatē agēdi ipsi mona.ꝛ hoc nō eadeʒ ratione q: in illo casu tenet idē Bar.quo ad proprietatē preiudiciū generari. Et sic intelligit opi.gner.quā nō puto reprobatam esse. Etiā q: nō videtur ꝙ aliquis de dictis quatuor casibꝰ in casu dicti.c.cum super.valeat proprie applicari. Et quia si sic decisio eius esset vel contra.c.q̄uis.vel cōtra.l.sepe.q̄d nō est credendum. Aut tu poneres rōnem specialitatis quā ponit Inno.in.c. q̄uis.de re iudi.in prin.scd'e columne mag.glo.in ℣.argumento etiā eius q̄d dictum est ibi ad hoc est argumentū q: sicut oneteñ. potuit agere cōtra Auriēsem si possideret ꝛc.ꝙ nō esset ei ius exercere iura episcopalia: multo fortius quando ei petebat debebat excipere. Et certe tunc habes idem hoc casu quia si Petrꝰ possedisset ab initio de quo agit Alphonsus contra eum agere potuisset ꝛ per consequens eo agente potuisset venire ad causam ꝛ excipere ne sibi fieret preiudicium in possessorio prout ꝛ hoc satis ponit Inno.in dicto.c.cum super.ergo cum ratio specialitatis nō appareat in hoc casu idem est maxime si ratio Inno.posita in dicto c.cum super.in dicto ℣ per istā aūt decretalem ibi ex.quo em̄ quis ex quo iura volunt ꝙ cōtra reum ratione solius detētionis detur

a ¶ Uendicetur. Nota ꝙ vēdicatio pōt sumi stricte ꝛ large vt vult Panor. in.c.venerabilis.in pri. de excep.

actio:vt.l.officiũ.de rei vẽdi.ꝙ etiã fiat executio ne iudiciũ sit illusoriũ sit bona et per cõsequẽs generalis: idẽ videtur in proposito si aduersarius dixit se possidere cũ re vera nõ possideret qꝛ quo ad litẽ pro possessore habetur maxime cũ per partẽ ⁊ iudicẽ pro tali reputetur: vt.ff.de rei vendic.l.is qui se obtulit.allegabat pro ista parte dictũ Archi.in.c.vno.de eo qui mitti.in pos.lib.vj.⁊ opi.Guil.de monte lau. qui idẽ dicitur tenuisse in cle. vt calũ.de re iudi.Egi. In contrariũ facit generalitas.§.finalis.l.sepe allega.Ubi dicitur valde generaliter ꝙ si fundũ Titius a te petierit quẽ ego sed nõ ex persona Titij ad me pertinere dico ꝗuis contra Titiũ me sciente iudicatũ sit nullũ tñ preiudiciũ patior: qꝛ neq̄ ex iure quo Titius victus est vendico: neq̄ ego potui interdicere Titio quo minus iure suo vtetur.hoc dicit. si ergo nullũ preiudiciũ: ergo nec quo ad possessionẽ. Inducitur regula generalis negatiua res inter alios acta alijs nõ preiudicet que nõ reperitur vitiari hoc casu etiã quo ad possessionẽ vt videtur.tu cogitabis.Caue:/qꝛ dñs Fran.dicit et loquitur probabiliter solui posse ad capitulũ cũ super.qꝛ loquitur in.casu quo agitur cõtra personas que vendicantur ⁊ de quarũ possessione agitur ita ꝙ duo faciunt pro actore ⁊ qꝛ de re tertij agitur.Sed in casu nostro secus.Domini sunt multũ cõtrarij:qꝛ dñs Guil.sequitur dominũ Francis.Alij volunt deliberare ⁊ ego.

¶De re iudicata. Rubrica.

Conclusio.cccccccxiij.

SI sententia pro.P.fuit lata contra.M.⁊ executor velit eã exequi contra.A.qui possessioni incumbit.⁊ A.dicat eã de iure nõ exequendã qꝛ nesciunt causam agi et.P.dicat contrariũ maxime virtute quarundã cõmissionũ papaliũ executioni specialiter directarũ super quibꝰ oportebat cause cognitionẽ habere talis articulus nõ põt sine speciali mãdato expediri durãtibꝰ ferijs pro eo qꝛ cause plenã cognitionẽ requirit cũ in hoc articulo agatur de pleno preiudicio in possessorio contra illũ:ꝗ̄ꝗ̄ forte nullo iure sentẽtia dꝫ exequi: mõ in intrusione possessionis requiritur plena cause cognitio:vt.C.si per vim vel alio modo.l.fi.⁊ de prebẽ.c.licet.ij.li.vj.⁊ ita no.§.si super rebus per ea que ibi notaui. Nõ ob.ꝙ dicitur cõiter idẽ iuris ⁊ fortioris quo ad hoc de executione snie sicut de sentẽtia cũ executio magis dꝫ habere rẽ paratã ꝗ̄ sentẽtia vt.l.minor annis.xxv.cui fideicõmissum.ff.de mino.qꝛ dico ꝙ verũ est in casu in quo debet fieri excutio contra eũ cõtra quẽ sentẽtia lata est ⁊ cõtra quẽ de iure claro ⁊ per sententiã declarato sentẽtia est ferẽda:sed vbi agitur de executione fienda cõtra aliũ tũc est quasi vna noua inchoatio litis propter persone mutationẽ.ff.de excep.rei iudi.l.cum queritur ⁊ requirit alia cause cognitio ꝗ̄ prima:ergo ⁊c.Sed si partes tacite vel expresse vel tacite vcꝫ non cõtradicendo in hoc consentirẽt:processus ex hoc validaretur prout omnes tenuerunt.ff.de fer.§.j.cũ ibi nota.

¶De regulari.De prebẽ. Rubrica.

Conclusio.cccccccxiiij.

COllatio facta de parochiali ecclesia cõsueta clericis secularibus assignari monacho etiã de cõsensu abbatis absq̄ dispensatione ipso iure nõ valet.Cõsilia.Ista cõclusio fuit obtenta alias sed ex causa eã pono hic.de materia habes glo.xvj.q.j.in summa.lv.distin.c.j.⁊.c.pro vtilitate.xvj.q.j.c.testis.et c.ij.de sta.mo.vbi dicitur notari conclusio in tertia glo.Ber.⁊ in secũda glo.Inno.⁊ ibi aliquid per Host.et Jo.an.⁊ ibi allegantur dicta iura.vide etiã lecta ⁊ no.in.c.ꝙ dei timorẽ.eo.titu.⁊ ibi plene per Joan.and.Et ibi etiã vide Hostiẽ.qui hoc ibi tractat plene ⁊ ipse ⁊ Jo.cal.tenẽt cõtra cõclusionẽ et presertim vide que ibi no.in vna glo.⁊ ea que ibi not.Jo.cal.in distinctione quã ibi per modũ

additionis ibi ponit vbi cōtrariū nostre cōclusionis tz ipse Joā. cal. ꝛ ipse Hostiē. idē teneat vt no. Joā. an. eo. c. ꝙ dei timorē ꝓpter officiū predicādi: ꝛ idē tenuerūt Hugo. et Bern. ꝓuincialis. Idē tz Fede. de senis in cōsilijs suis pro cōclusione nostra tenet quidā vcȝ dn̄s Jo. de ligna. ꝓbat: qꝛ monachus mūdo mortuꝰ est lz deo viuat. xv. q. j. monachus. ꝛ. c. placuit: ꝛ. c. generaliter: sed per assumptionē ad parochialē ecclesiā resuscitatur: ꝛ ista resuscitatio est miraculosa. vt igitur resurgat ꝛ actꝰ ciuiles exerceat est opus dispensatione [a] superioris. Dicit etiā ꝙ ista dispensatio nō debet fieri sine causa vtilitatis vel necessitatis. Opponit Hostien. qꝛ de iure cōi assumitur in ep̄m et mortuus tunc resurgit. Respōdet ꝙ habetur pro mortuo nō quo ad actus regulares. et nō ob. ꝙ dicitur ꝙ. l. cōis habilitat ꝛ resuscitat: dicit papa ꝙ ep̄s dispensat potestate sibi data a lege. Quid si ad collegiatā prefici velit? glo. cle. j. de elec. ſm illū dn̄m nō firmat. Dicit tn̄ dici posse ſm Hostiē. vcȝ ꝙ idē qd̄ cōclusio habet ꝙ cū capitulo dispensatio fienda est. Si de socio habendo queris iunge que habes de capellis mo. c. fi. cū ibi no. quid dicendū? Jo. an. in cle. j. de elect. in glo. dicunt quidā. circa prin. videtur stare cū opi. Hostien. Joan. cal. Fede. de senis. Hug. Ber. prouinciali ꝛ Goff.

a Opus dispēsatione. Nota ꝙ dispēsatio ꝓhibita est vbicūqꝫ nō pōt fieri sine manifesta declaratiōe ecclesie. Itē vbicūqꝫ non est iusta cā dispensandi. j. q. vij. tali. et c. si illa. extra de elec. c. īnotuit. §. multa. et. §. fina.

¶De testibus. Rubrica.

Conclusio. cccccccxv.

Si dato peremptorio termino ad probandū testes producti fuerūt ꝛ iurauerūt sꝫ nō deposuerūt ꝛ stetit ꝑ producentē quominꝰ deponerēt lapso termio ꝛ ꝑte opponente examinari nō potuerūt. Spe. hāc tenet ti. de testi. §. quatr. ver. is ꝗꝙ. Jaco. de are. in. l. dāni. §. sabini. ff. de dā. infec. ꝛ Archi. ꝛ Jo. an. in nouella de excep. c. ꝑa aliquid ꝑ Archi. xxx. q. fi. c. lz. Ja. de but. cōtra in. l. si qn̄. C. de test. probat conclusio: qꝛ probatio est ostensio rei dubie per argumēta faciens fidē no. super Rubrica. C. de proba. ꝛ no. Azo. in summa ergo pꝫ argumētum qꝛ sola depositio est id qd̄ ōndit. Scd̄o qꝛ ex duobꝰ simul insurgit probatio: puta ex iuramēto ꝛ depositione vt. l. testium. ff. de testi. ergo vno deficiēte totū deficit vt. l. testiū. §. j. ff. de testi. de excu. tu. l. scire opꝫ. ff. de repu. l. fi. ff. de iti. actuqꝫ priua. l. in. §. hoc aūt. Tertio qꝛ confirmans trahit ad tempus cōfirmati ꝛ nō ecōuerso vt. l. si fundus. in prin. ff. de solu. l. vero. C. ad mace. l. fi. modo sacramētū dat robur depositioni vt. l. iurisiurādi. C. de testi. ergo premissa cōfirmant. l. certaꝝ. §. similes. ff. de iure codicillo. vbi codicilli testamēto cōfirmati ad tēpus testamēti nō trahūtur. Quarto qꝛ depositio nō habet necessariā consequētiā ad sacramentū: ergo ad illud tēpus nō trahit. probat ꝯn̄tia. ff. que res pig. ob. pos. l. pe. ꝛ. l. j. ꝛ. l. posterior. in prin.. ff. ꝗ potio. in pig. ha. ꝛ dicta. l. potior. §. si colonus. pꝫ an̄cedēs. Nā testis nō cogitur deponere eoipso ꝙ iurauit sed compellitur iurare ꝛ deponere rōne veritatis inuestigāde. Quid plura? terminus nō est datus ad testa. producend̄. ꝛ iurare ac recipi faciend̄. sed ad probandū ergo probatione nō facta excluditur pars. C. de accus. l. si ea. ff. de iud. ad peremptoriā. cū. l. seq. ꝛ. C. de remi. pig. l. si eo tpe. ꝗ ad liber. procla. nō licet. l. diffamari. ff. de op.

liber.l.mãcipiorum. extra de resti.in inte.c.corã.de excep.c.pastoralis.Ja.de but.q̃ est cõtraria opi.in dicta.l.si qñ.C.de testi.sic distinguit:aut est terminus ad probandũ et tunc sufficiat quod testes iurẽt cũ testimonij fides ad iuramentũ reducatur. vt.l.si qñ.alle. et.l.asse.ff.de here.insti.Interdũ assignatur terminus ad habẽdũ probatũ et tunc debuit etc. Confirmatur primũ membrũ huius distinctionis nostre cõclusionis aduersans.Primo quia vnũ propter alterũ etc.vt.l.cũ paulus.et.l.cũ seruus.ff.de condi.et demon.sed fides testimonij est sacramẽtũ.vt.l.iurisiurandi.alle. Scdo quia ad primordiũ sequẽtia referuntur.vt.l.j.C.de impo.lucra.de prescrip.et.l.sed et si is.§.si initiũ.C.de edẽ.et.l.iij.§.scio.ff.de mino. et fa.op.qd no.in.l.vnica.ff.de bo.pos.q̃ ex testa.mili.tu p teipm cogita dissolutionẽ istorum.Sed fortius obstat et videtur quod cõclusio nõ procedat sed sibiipsi cõtradicat:quia vbi nõ stat per partẽ producentẽ sibi nõ imputatur vt cõclusio habet:et no.Dy.in.d.l.vnica.C. de bo.po s.q̃ ex testa.mili.vt.ff.de condi.insti.l.ex fratribus.C.de vsu.l.si pro te.Nõ nihil est vt videtur quod litigatori imputari debeat cũ nõ ad eũ pertineat examinatio testiũ sed ad iudicẽ.C.de testi.l.nullũ.et.l.vult.C.de fi.instru.aũt eloquentissimũ facit. C. de temp.app.l.fi.§.illud.in fi. Scdo dico quod immo põt bene stare per partẽ licet enim testes nõ examinentur per partẽ sed per iudicẽ tñ pars habet sollicitare et implorare iudicis officiũ vt id expediat vel expediri faciat.hoc enim regulare quod iudicis officiũ nõ impeditur nisi parte petẽte.vt.ff.de oper.no.nun.l.de pupillo.§.qui opus.et de dam.infec.l.iiij.§.hoc aũt edictũ.et.d.l.j.§.magistratibus.et qd plene no.per doc.ff.de iurisd.om.iud.l.j.vnde si per iudicẽ vel aduersariũ steterit ipso iure nõ nocet si alias datur restitutio vt colligitur ex no.in.d.c.pia.per Inno.Jo.an.et Archi.et per Inno.de re iudi.cum Bertoldus.

¶De donatione. Rubrica.

Conclusio.cccccccxvj.

Non per hoc solũ quod donator possessionũ post donationẽ per eum factã insistit cõtinuo possessioni vsque ad mortẽ põt dici donatio facta in fraudẽ vel cõtractus ipse donationis esse ficticius: nã nõ presumitur fraus nisi appareãt aliqua vrgẽtia idicia fraudis.vt.l.dolũ. C.de dolo.Ideo q̃ dolũ alleg.dolũ probare tenetur.ff.de proba. l.quotiẽs.ff.de dolo.nec pbat hoc esse qd etc.l.neque natales.C. de proba.possibile est qd donauit sine fraude et qd de voluntate donatarũ in possessione remãsit vel forte mutata volũtate cõtra ipsius voluntatẽ et actio instituta est.insti.de dona.§.proficiuntur.et l.si q̃s argentũ. Itẽ etiã quia fictiones et simulationes nõ presumuntur nisi appareat causa propter quã facte sint et per quã presumi debeãt.vt.ff.de re.amo.l.si mulier.in prin.et.ff.q̃ et a qb. l.sed si maritus.§.fi.vbi est hoc expresse et expressius.extra de renũ. c.ij.li.vj.Ideo dicit lex alienationẽ non posse dici in fraudẽ creditoris q̃ nõ fuit facta de iure fisci.l.j. Sic non põt dici donatio causa mortis[a] nisi obstet aliqd periculũ mortis.vt. ff. de donat. causa.mort.l.j.cũ.l.seq.Sed qualiter soluetur ad.l.superuacuũ.ff.

a ¶Donatio cã mortis.Quotuplex sit donatio causa mortis : et quõ possit reuocari:vide b ar.in.l. ij.ff.d dona. cau.mor.et ibi mlta ad istam materiam.

quib⁹ mo. pig. vel hyp. sol. Certe do. Bar. de Saxaferrato in quodā cōsilio suo soluēdo q̄ vltra hoc q̄ tenebat possessorē suberat ibi causa: vz q̄ excludēdo creditorē quā creditor allegabat propter quā ibi vēditio presumitur simulata. Uide ad hec ea q̄ scripsit Bar. ff. de dona. l. post contractā. vbi nota q̄d ad presumendū donationē factā in fraudē opz q̄ aliqd semp interueniat qd̄ det causam huic presumptioni. aduerte: q̄ inter cōtractū violentū ꝛ contractū ficticiū est differētia. Nā dicitur cōtract⁹ fact⁹ in fraudē q̄ vere eo aīo agitur vt vere valeat ꝛ permaneat prout agitur sed ideo agitur vt alius per eū seu ei⁹ occasione decipiatur vt. ff. de his q̄ in frau. credi. alie. sunt per totū: hoc aūt allegare nō possunt qui taliter cōtraxerunt seu hm̄oi participes fraudis fuerūt. C. de reuoca. donatio. l. cū cōfiteatur. ꝛ de seruo da. pig. ma. l. si creditorib⁹. nec ipsi⁹ volūtari⁹ heres. i. cui ipse nō habet necesse relinq̄re. vt no. C. de his q̄ in frau. patro. l. ij. Sed certe ille cōtractus irritus dicitur probat⁹ his q̄ ad fraudē probari habēt ꝛ etiā heres necessarius cōtrahentis. i. cui cōtrahens necesse haberet relinq̄re si in ei⁹ fraudē fuit cōtractus fact⁹ poterit dicere cōtractū fraudulentū. vt. d. l. ij. C. de his q̄ in frau. patro. ꝛ ibi no. ꝛ. C. q̄ in frau. credi. p totū. Et ita loquitur dict⁹ §. superuacuū. Sed simulatus cōtractus dicitur qn̄ simulatur cert⁹ contractus fieri ꝛ nō fit ita sicut simulatur. vt. C. plus valere qd̄ agitur per totū. ff. de cōtrahen. emp. l. nuda. et ff. de regu. iur. l. imaginaria. C. de distra. pigno. et. l. q̄ sub. C. de aqua plu. ar. l. emptor. C. si q̄s alteri vel sibi quāuis. ꝛ. l. cū proponas. ꝛ hoc casu tā ipse sic cōtrahens q̄ꝫ eius heres etiā volūtari⁹ pōt dicere talē cōtractū esse ficticiū per dicta iura dūmodo fraudē suā nō allegēt ex qua se iuuant q̄ tunc obstarent iura predicta. ꝛ. l. post mortē. ff. de adop. Et circa hoc sciendū q̄ trib⁹ modis pōt dici cōtractus ficticius: imaginari⁹ ꝛ simulat⁹. vno mō tñ vn⁹ cōtract⁹ celebrari simulatur ꝛ tñ in veritate agitur q̄ alius celebretur. sic loquitur totus titulus plus valere qd̄ agitur. ꝛ. ff. de cōtrahē. emp. l. empti fides. ꝛ hui⁹ natura est vt nō īpediatur inq̄sitio ei cui acq̄ri debet fienda ex causa q̄ vere agebatur poterat acquiri. vt. d. l. empti fides. ꝛ si cer. pe. l. si ex p̄tio. ꝛ no. nuda alle. ꝛ. l. imaginaria. alle. Scd̄o mōdicitur cōtract⁹ simulat⁹ q̄ lz vere agitur q̄ sic fiat tñ agitur q̄ cito dissolutio cōtractus fiat. vt. l. iiij. §. si ab ignoto. ff. de manu. testa. ꝛ istius simulationis natura est vt debeat hec expresse per pactū agi. vt. d. §. si ab ignoto. Tertio modo dicitur cōtractus ficticius seu simulatus qn̄ ex mente nō procedit. i. qn̄ agitur inter partes q̄ cōtractus nullus fit: ꝛ de hoc loquitur. l. nuda. ꝛ. l. imaginaria. alleg. et ff. de ri. nup. l. simulate. ꝛ de aqua plu. arcē. l. emptor. vt faciūt q̄dā qn̄q̄ ꝑpter effugiendū onera vel debita fiscalia. Ex premissis duo cōcluduntur. Primū est q̄ cū simulationis sint tres species allegans agēdo vel excipiēdo cōtractū vel instrumentum esse ficticiū ꝛ nō designans speciē fictionis nō est audiendus: quia aduersarius sic redderetur incertus: facit. ff. de eden. l. j. §. j. ꝛ rei ven. pomponius scribit si frumentū nisi que loquuntur in agente. Idē in excipiēte. ff. de flu. l. j. §. ab eo. ff. de lega. j. l. ticie textores. in prin. Idem in probante: q̄ nō debet obscure probare. ff. de nego. gest. l. eū actum. in fi. ꝛ ibi not. de no. oper. nuntia. l. non solum. §. sed vt probari. ꝛ ibi no. in gl. super versi. qd̄ probatur ꝛ est expressum extra de proba. c. in presentia. facit optime qd̄ not. Joan. and. in glo. de exceptio. pta. lib. vj. super verbo. speciem. Secundo concluditur ex premissis q̄ tali dicenti instrumentū vel contractū esse ficticiū nō sufficit exprimere speciē fictionis: nisi declaretur causa ex qua colligi valeat initium hm̄oi fictionis. ratio: q̄ cum ex ipso actu de per se non inferatur ipsa fictio vt concludit de iure intentio addere potest id ex quo insurgat indiciū simulationis ex qua concludi valeat ipsa fictio per predicta facit q̄ intentio debet de necessitate vrgere. vt. l. ad probationem. C. de probatio. ne tibi dicatur non probare hoc esse quo ab hoc contin=

git abesse. Dicunt quidã in casu nostre conclusionis tolli dubiũ fictionis.s. si donãs nomine donatarij se cõstituisset possidere. per.l. q̃squis.C.de dona.et.l.q̃dã.ff.de rei ven.et.l.q᷑ meo.et.l.q̃ pignoris.§.j.et.l.se q.ff.de acqui.pos.in q̃b⁹ id videt̃ expressum. qḋ procederet si nulla causa presumẽdi fictionẽ alias appareret qr si subesset causa hmõi ita bene presumerẽ illã causulã qua dixi donãs se cõstituere noĩe donatarij possidere appositã in fraudẽ et ficticie sicut de cõtractu ipso nisi sequeret̃ traditio corporalis.arg.de hoc.C.de suffra.l.j.Et eodẽ modo dicerẽ de clausula renunti.doli et fictionis.arg.ff.de noua.l.doli.ver.diuersum. Tertio cõcludit̃ ex premissis q᷑ ideo nõ dicit̃ donatio ficticia vel in fraudẽ qr de oĩbus bonis vel maiori parte sit facta nisi subsit aliqua causa fraudẽ presumẽdi:et per hoc non obstat.l. omnes §.lucius.ff.de his que in frau.cre.vide Bart.in cõsilio predicto qḋ incipit Petrus nicole donauit si heres vbi reperies magnam partem de premissis.

De accusationibus. Rubrica.

Conclusio.ccccccccxvij.

a Crimen sacrilegij. Sacrilegij crimen ad quẽ iudicẽ spectet ad eccl'iasticum vl'secularẽ? vide doc. in c.si clericus laicũ.Et dic q᷑ cõtra sacrilegiũ põt tã iudex ecclesiastic⁹ q̃ secularis procedere qñ agit̃ ciuiliter ad restitutionẽ rei subtracte. Item quãdo agit̃ ciuiliter nõ ad penã corporalẽ sed ad pecuniariã iuxta.c. q̃sq̃s.xvij.q.iiij.

Si clericus contra laicum intentauit crimen sacrilegij[a] criminaliter et eũ admisit per procuratorẽ ad causam vsq; ad conclusionem inclusiue venitq; sententia absolutoria ferenda pro laico:non potest ad impedictem sententiam vel processum precedentem annullandũ opponi cõtra procuratorẽ q᷑ non possit in causa hmõi procurator admitti. Primo q᷑ nõ ad impediẽdũ sniam per.l.quãuis indubitati.C.ad legẽ iul.de adul. vbi videt̃ casus q᷑ snia absolutoria põt ferri in crimine adulterij pro absente et cõtra presentẽ:ergo et in personã procuratoris fortiori rõne.facit pro hoc:qr cõis opinio hz in causis in quib⁹ snia põt ferri cõtra absentẽ põt procurator admitti.l.per seruũ quoq;.§.publice.ff.de procu.ergo idẽ si pro absente:qr magis iura sunt extensiua in fauorẽ absentiũ q̃ in eorũ lesionẽ.vt.l.absentẽ.ff.de penis. Preterea qr cessat ratio quare procurator nõ põt in criminibus interuenire.vt.l.pe.§.ad crimẽ.ff.de pub.iudi. vz q᷑ snia esset elusoria qr nõ põt absens puniri et c.q̃ hic cessat.Et hanc cõclusionem tenuit Jac.de are.et do.Jo.nico.Aurel.eps in.l.q̃uis indubitati.C.ad legẽ iul.de adult.Et per hoc non obstat qḋ ibi not.Fran.Accur.et Cyn. post eũ vz q᷑ ista exceptio opponi põt in qualibet parte litis qḋ cõfirmat Jo.an.de iudi.c.j. libr.vj.in nouella qr illud intelligit̃ verũ regulariter.Fallit i casu in quo iam esset conlusum et snia absolutoria pro absente ferenda per predicta. Dixi secũdo qr predicta oppositio precedentẽ processum nõ annullet et sic absoluat̃ opi.glo.l.q̃uis allegate. et Ber. Jo.mo.et Archid.ac glo.Jo.an.in.d.c.j.de iudi.li.vj.q̃ habet q᷑ exceptio ista est dilatoria:et ita determinat Jo.an.ibidẽ i nouel. Item probat̃ dicta conclusio:qr non omne crimen sacrilegij requirit penam relegatione maiorẽ et tñ in his solis criminibus et dictã penam requirentibus habet locũ prohibitio.§.ad crimẽ ſm cõmunem opi.et docto.opi.vt not.in.§.publice.et.l.j.§.sed an

ea.ff.qñ appel.per aliũ exer.pos.z per Cy.C.de accusa.l.reos z.C.de iniur.l.fi. licet Jaco.z Pe.z do.Jo.nico.in dictis legib⁹:z.d.Bar.in.d.§.ad crimẽ.vbi plenissime per eũ de iure teneant contrariũ esse verius maxime per.l.fi.C.de iniur. coniuncta.l.fi.ff.eod.titu.z per.§.ad crimẽ.q̃ loquitur indistincte.et per.§.sed ad ea recipiẽdo vsq inclusiue ne idẽ frustra bis repeti videat z bene videt probare per.l.fi.C.de iniur.qz nedum dicit illustres esse priuilegiatos vt in causis iniurie per procuratorẽ se defendant:sed vltra dicit q nullus alius põt in causa hmõi per procuratorẽ admitti dicere aũt hoc est restringi ad vnicũ casum.l. vnice.C.de fa.lib.esset diuinare ad.l.Et si vis scire qualr colligit solutio Guil. de cun.ad istã.l.z qualiter pulchre soluit dictus.§.publice vide oĩno Bar.in.d. §.ad crimẽ.ad.l.absentẽ respondet do.Nico.q illa.l.loquit de punitione delicti qd est notoriũ iudici vcz de delicto cõtumacie.vt ibi patet.z in tali cessat ratio.l.absentẽ z habet locũ.l.quãuis.C.ad.l.iul.de adult. Et iste est vnus casus in quo ponit absens.l.vna.ff.si q̃s ius dicen.nõ obtẽp.l.j.Nõ aũt loquit de pena delicti iudici ignoti z qd notũ fieri nõ põt nisi parte pñte. Certos aũt casus in q̃b⁹ d ãnat absens vide.per Bar.in.d.§.ad crimẽ z predicta intellige in casu quo pena est corpori vel persone infligenda: alias secus ẽm predictos qz tunc ratio iuris cessaret.Jn cõtraria opinione sunt Ja.de are.Odo.Guil.de cun.et Jac.de but.Ideo securior est.Per premissa q̃d si ferẽda esset condẽnatoria distinguẽdo ẽm glo.z doc.vt.S.dictũ est cũ referebat quidã.vt Jo.de lig.S.c.proximo distinguebat vtrũ ex causa accusatoris interueniret procurator z tũc valeret processus an ex parte accusati z tũc secus lz dubiũ hoc reputaret tñ in casu nostro vcz interuenit ex parte accusati z est sñia absolutoria pro accusato ferẽda minus est dubiũ.vt videt.C.de do.l.sancimus.z ibi per Cy.z.ff.de ver. obli.l.j.§.si stipulãs.ver.prealleg.Nõ obst.§.prohibem⁹.sed magis cõtrariuz probat:qz hoc ibi facit dceretũ totũ simul inficiens.C.facit tñ q valeat renuntiatio.no.in.d.c.dudũ. Nec obstat si dicas nõ esse cõstitutiones alias inhabilitantes q̃ extrauagans execrabilis:qz hoc est falsum:qz.c.licet canon.minores inhabilitat.z.c.cõmissa inhabilitat tenẽtes vltra annũ nõ promotos z tituli de fil.presbi.z de corp.vi.alios inhabilitat.z.c.quicũq.de heret.z.c.felicis.z cle. si q̃s suadẽte.z sñia hoĩs inhabilitat vt de se patet.quinimo nõ valet. rõ p no. pulcherrima Alexandri nõ obstañ.versi.qualitercunq vacantia qz verbũ vniuersale recipit restrictionẽ.C.de sacrosanc.eccle.l.j.z.ff.de oper.noui nun.l.j. §.nunciatio.cũ ibi not.per Bart.vel melius dic q cõferendi facultatem hic nõ impedit defectus proueniens ex parte modi vacandi sed proueniẽs defectus ex occidenti admodũ vacandi superaddito.s.reseruationis.simile in.c.ex tuarũ. de auc.z vsu pallij.cum similibus.

¶De prebendis. Rubrica.

Conclusio.cccccccxviij.

Collationes prebendarũ ecclesiarũ collegiatarũ a cathedralibus inferioꝝ de iure cõi pertinẽt ad collegia ipsaꝝ prelatos ipsoꝝ simul.Jo.cal.hãc opinionẽ multũ tenet in.c.cũ ecclesia vulterana.de elect.reputans hoc satis probari in.c. ea noscit.de his q̃ fi.a prela.per hoc etiã induci põt.c.ex insinuatione.de simo.de hoc per Archi.xij.q.j.§.vltimo.Jn cõtrariũ allegabat.c.q̃m ait.de vi.z hone. cle.z.c.qz diuersitatẽ.de cõces.prebẽ.d.Fed.de senis in cõsilijs suis cõsilio primo primã tz opi.probat rõne:qz ex fundatione patron⁹ cõsequit ius patronat⁹ z si ibi esset ad eũ presentatio pertineret ẽm oẽs.per lecta z no.de iur.pat.c.nobis.z per Jo.an.eo.titu.c.postulasti.super.si.vltime glo.Nõ oĩa bona preben-

darum sunt ipsius ecclesie in communi quo ad proprietatē vt de testa.c.relatum.§.nomine.igitur facit quia collegium non debet esse conditionis deterioris q̃ȝ laicus qui non nisi de gratia qua contra iuris principia ius patronatus acquirit:qꝛ illud spirituale censetur:vt.c.quanto.de ordi.indi.ꝛ iuriū spiritualiū nō est laicus capax:vt.c.causam.de prescrip.c.bene quidē.xcvj.dist.et.c.ij.de indi.cū simi. pro hoc facit qꝛ ideo capellania fundata in ecclesia vel parochia ex meritis ecclesie spectat ad p̄ntationē rectoris si nō sit ibi patron⁹:pro eo q̄ de bonis ꝛ iurib⁹ ecclesie parochialis fundatur:vt legitur et not.de eccle.edifi.c.ad audientiā. licet pro hoc allegetur glo.expressa.de elec.sciant cuncti.lib.vj.in glo.iiij.Jo.an.que est super verbo spectat.Quid dicēdū?dominus archiepiscopus Corsieñ.ꝛ quidā dubitant alij de istis consilijs.primo qꝛ de iure cōmuni est clarū q̄ episcopo ab initio est data potestas ista de omnibus beneficijs[a] sue dioceř.disponendi etiā conferendi.hanc regulā ponit glo.ordinaria in.c.q̃ȝ.de elec.lib.vj.addens q̄ ab illa regula nō est recedendū nisi quantū reperitur de iure expressum.arg.xcvj.di.vbi nā. in aut.de crimine.§.consideramus.ꝛ regula que a iure cū simili. et probatur dicta regula.xj.q.j.regenda.xvj.q.vlti.omnes basilice.de offi.ordi.conquerente.ꝛ de insti.ex frequentibus loquuntur de institutione:intelligitur tamen de institutione vim collationis habente qꝛ alia pertinet ad archidia. vt de offic.archi.c.ad hoc si in quadā.et.c.vt nostrū.eo.ti.Modo non reperio ab hoc iure primitiuo recessum nec hoc ius ablatū episcopis nec collegijs datū quo ad canonicatus ꝛ prebendas licet bene quo ad capita ipsorū collegiorū per.c.congregatio.xvj.q.vlti.ꝛ.c.sicut procedit.de elec.de consue.cum dilectus.de verbo.signi.c.abbate.ꝛ glo.c.sciant cuncti. Nec obstant allegata iura in contrariū: qꝛ non loquuntur dispositiue sed narratiue ꝛ factū possibile supponunt sicut econtra in dicto.c.qꝛ diuersitatē.post principiū.in versi.mandamus.in prin.Sepe enim iuri cōmuni hoc casu per consuetudinē derogatur et alio modo de quo statim dicā.Fateor tñ q̄ si daretur ꝛ probaretur q̄ prebende fuissent fundate de bonis ecclesie cōmunibus tunc presentatio earū ad capitulū pertineret sicut ad patronū in simili casu vt probat ratio.s̄. ad hoc inducta. Sed nunquid presumi debet q̄ de bonis ecclesie fundate fuerint?dñi fuerunt in magna parte q̄ sic per dictū.c.relatū licet possit esse cōtrariū per not.Inn.de proba.literis.et in eo.c.relatū.§.in nomine:vbi autē ꝑm vnū intellectū. Sed pone ab initio fundatur ecclesia et in capite et in membris cū canonibus ꝛ prebendis per eundē fundatorē laicū qui non retinet sibi aliquod ius patronatus ꝛ hoc casu omnia bona prebēdarū sunt ipsius congregationis quo ad proprietatē vt dicto.§.in nomine.ꝛ.c.quoniā.vt ait alle. nec per hoc fundat capitulum seu collegiū intentionē suā de iure cōmuni quod cōferre seu presentare debeat huiusmodi prebendas:domini in maiori numero tenuerunt q̄ sic imo.c.quoniā ait. directū omnibus episcopis videtur probare contrariū in eo quod dicit certū in eis valeat ponere numerū clericorū ꝛ per eandē viā facit.l.in ecclesijs.C.de epi.ꝛ cleri.in fi.Sed aliqualiter facit secunda solutio glo.§.si quis ora-

a De oībus bñficijs ꝛc. Quid si papa mandat alicui cōferri prebendā vacātē vel vacaturā:ꝛ episcopus ꝛ capitulum ad quos spectat collatio/alteri ꝯferāt inclusionē mādati apostolici?Dicit̃ q̄ collatio nulla est:ꝛ tenētur ei ꝓ quo papa scripsit ad fruct⁹ annuatim. extra de ꝑben. inter cetera. ꝛ.c.dilect⁹ filius. Et per Goff.in summa de ꝑben. in fine.

rorũ domũ:C.de sanct.epis.ibi posita. Nec enim ipsi de collegio fundarunt nec de eorũ bonis sed de bonis fundatoris fundate fuerunt ideo nõ subest ratio que est in fundatore patrono:nec locum habet ratio.c.ad audientiã.l.de edi.eccle.alle. et per consequẽs stabo dispositioni iuris cũ hoc casu non reperiatur recessum ab eo vt predixi:vt.C.de appel.l.precipimus.in fi.et.C.de testa.l. sancimus.nec vz vt videtur ratio Jo. cal.que habet ꝙ istud sicut alia negotia ecclesie cõmunia absqꝫ requisitiõe epi gerere debet collegiũ per no.Inno.pe.ꝛ Jo.an.de iura.calũ.c.imperatoris.super glo.pen.ꝛ post Hostiẽ.de insti.c.ij.super ver.cõiter.per Jo.an.qꝛ ibi loquit̃ de negotijs ꝑtinentibꝰ ad administrationẽ collegij seu mẽsam eorũ nõ sic de collationibꝰ bñficiorũ per predicta ad.c.in ecclesijs.de prebẽ.li.vj.dico ꝙ loquitur narratiue nõ dispositiue. Et hãc altercationẽ no.tex.loquẽs sub distinctione. de rescrip.c.cũ aliquibꝰ.li.vj.tu cogitabis. Quarto suppono ꝙ quinta clausula loquẽs de factis:solũ loquit̃ de vtraqꝫ dictarũ duarũ successionũ permixtim vcz descendẽtiũ ꝛ collateraliũ ꝛ illa suppositio patet ex terminis ꝛ probat duas suppositiones proxime precedẽtes. Quinto suppono ꝙ.vj. clausula loquit̃ solũ de successione collateraliũ de qua loquunt̃ clausule tertia ꝛ quarta ꝛ referẽda sunt dũtaxat qđ probo rationibus que sequuntur. Prima ratio est:qꝛ dispositio interpretatiua seu declaratiua refert se solũ ꝛ dũtaxat ad casus sub interpretata seu declarata cõprehensos.vt no.in aut.de fi.an dota.instru.na.circa fi.colla.iiij.ꝛ ibi sup hoc etiã vide Jo.an.in nouella ꝛ eo.ti.c.procurator.in.j.glo.ꝛ super ea in nouella.li.vj.immo potius restringũt vt probat.l.pe.ff.de au.et argẽ.lega.l.quesitũ.§.j.vt si legatꝰ sit fundꝰ cũ ibi existẽtibꝰ.l.id est familia.ꝛ que ibi erãt dicta expositio id est familie ꝛc.facit qđ dictũ legatũ adeo restringat̃ qđ aurũ et argentũ sub eo amplius nõ cõprehendant̃. Mõ cõstat qđ dicta clausula.vj.posita fuit solũ ad interpretationẽ dicte tertie clausule ĩ eo qđ dicebat seruatis gradibꝰ ꝛc.ergo cũ illa clausula solũ loquat̃ de successione collateraliũ.vt ptz.ꝫ.suppositione tertia ergo ꝛ ista.vj. clausula etiã de illa successione intelligi debet. Secunda ratio qꝛ ꝛ si verba narratiua de iur̃.dispositionẽ nõ inducant maxime illa que propter aliud proferunt̃ ꝛ ꝓpter se vt.ff.famil.her.l.que.familie ꝛ.C.de testa.mili.l. ex his nõ ipso sed potius ea inducunt dispositionem intuenda sunt:vt aut̃.si quis in aliquo documento ꝛ hoc maxime vbi de verbis dispositiuis apparet:vt extra de fide instru.c.j. cum similibus. Modo constat ꝙ dicta verba ꝙ sicut inter has personas volumus gradus seruari: vt scilicet prior gradus posteriori gradui preferatur sunt verba narratiua ꝛ nõ proferuntur propter se sed propter sequentia verba:sic in eodem ꝛc. Et verba illorum dispositiua sunt illa seruatis gradibus ꝛc.posita super tertia clausula:ergo nõ ista sed illa consideranda sunt sed illa solum referuntur ad successionem collateraliũ ergo ꝛc. Tertia ratio quia ꝑ sequentia precedẽtia interpretant̃ ꝛ restringunt̃:vt.l. nã qđ liquide.§.fi.ff.de pen.lega.ꝛ.ff.de lega.j.l.si seruꝰ pluriũ.§.fi.in fi. Et hoc potissime verꝫ in casu ĩ quo ꝓcedẽtia adijciunt̃ propt̃ sequẽtia ꝛ vt in eis dispositionẽ inducãt.nã qñ ꝓpter aliud cõfederat illud ꝓpter qđ.vt.ff.de noua.l.cũ eũ. mõ illđ qđ in eadẽ clausula sequit̃ de ꝑsone priuati in gradu eodẽ nõ refert̃ nisi ad successionẽ collateraliũ.qđ ptz qꝛ de successione descẽdentiũ specialr̃ ꝛ expsse ꝓuisũ fuerat ĩ clausula scđa:ergo ista generalitas ad istã ꝑtẽ expresse ꝛ spãlr̃ ꝓuidet̃ iã referre nõ dꝫ:ar.ff.de ꝟ.obli.l.doli clausula ꝛ de penis.l.sanctio ꝛ legũ.C.de pac.cõuen.tã sup.do.l.fi.no.Jo.mo.de cõstitu.c.j.li.vj. Nõ obstat si dicas ꝙ verbũ volumꝰ non no.supiorẽ expssionẽ sed potiꝰ iteriorẽ volũtatẽ q̃ põt eẽ sine ꝟbis.ff.de acqr.here. l.ꝑ herede.de cõces.prebẽ.c.cũ ci quẽ.in fi.in cle.dico enim ꝙ in cõtractibꝰ nõ attẽdit̃ volũtas q̃ nõ est in cõtractu expressa:vt.ff.de ꝟ.obli.l.qcqd.ꝛ.l.si a colono.eo.ti. modo iste ꝯtractꝰ erat feudal̃.nec repit̃ ĩ pactis alia expssio volũtatꝭ ꝙ̃ illa q̃ dicta est:ergo ꝛc. Premissis ĩ facto q̃uqꝫ suppositiõibꝰ añdictis suppono.j.in iure ꝙ ius

a Ius primogeniture. De hoc iure primogeniture vide per Alberi. pulchra et subtilia. c. de dona. inter virum et uxo. l. pe. et in proemio ffo᷑. §. disci pnli, et in li. Oldra. c. cclxxij. et ccciij.

a primogeniture a cōpetens ex consuetudine vel statuto trāsmissibile est ad filium et ad heredem ipsius primogeniti etiam in casu in quo huiusmodi primogenitus viuente eo de cuius successione agit moreretur. Istā questionē ponunt et deducūt dicti do. Old. et Joan. and. in locis superius allegatis. Ratio principalis est: quia licet in iure quod debet competere ex vltima voluntate hoc sit quod illud anteq̄ competat non transmittit ad heredes vt. C. de cadu. tollē. l. vna. §. pro secundo. pro eo quod dependet a voluntate testatoris que ambulatoria est vsq̄ ad mortem. C. de sacrosanct. eccle. l. j. et de adi. lega. l. iij. in fi. §. le. se. tamen vbi requiritur aliquod debitum alicui ex beneficio lega. vtputa ex consuetudine priuilegio vel statuto contrariū totū est pro eo quod nō dependet tūc ex voluntate testatoris ambulatoria: quia nec testator pōt hoc ius ipsi primogenito auferre per ea vt patet que not. l. ij. q. j. c. periculosum. et per Host. et Jo. an. c. licet de voto. immo est in omni euentu debitum licet in tempus incertum deferatur sic. ff. de conditi. et demon. l. j. et tanq̄ es alienum debitum: vt no. gl. in simili. ff. de colla. bo. l. j. §. si ipuberi. et probat hoc in. l. si arrogaret. ff. de adop. et l. j. §. si impuberi. allega. simul iunctas cum not. in. §. si impuberi. alle. per quas apparet quod impubes arrogatus quartā que sibi debetur in bonis patris arrogantis ex cōstitutione diui pij transmittit ad heredē etiā si viuo patre adoptiuo decedat: quia licet non competat in actu competit tamē in habitu et tale ius bene transmittit sicut dicitur de querela. C. de inoffi. testa. l. si quis filium. fa. ff. de assigna. liber. l. iij. in fi. cum. ij. l. se. facit. ff. de inoffi. testa. l. papinianus. §. si quis impubes. C. de liber. et eorum libe. l. j. Itē pro hoc quia circa ea que competunt filio vt filio non vt heredi non cōsideratur persona patris vt. ff. de interdic. l. iij. et ibi plene per Bar. ff. de sena. l. si emancipatum. §. fi. et ibi not. in vltima glo. sed illud quod debetur primogenito a iure cōmuni vel speciali non debetur sibi vt heredi sed vt filio quia sibi auferri nō potest. fa. C. de la. liber. tollen. l. vna. §. sed et si sub conditione et. C. de proxi. sa. scri. l. si quis in sacris. li. xij. per hoc tollitur ar. de lega. iij. in omnibus et regula priuilegium: quia priuilegia etiam transeūt ad filium. C. de accu. mu. l. sordidorum. et ibi no. et in. l. in omnibus no. quod nō habet locum in filio. Preterea hic persona non est causa priuilegij sed primogenitura ergo etc. arg. ff. de mino. l. nō solum et. l. minor. §. fi. cū. l. sequē. C. ad velleia. l. heredes. facit pro hac transmissione in arg. ff. de suis et legit. here. l. si pro eo pluribus. C. de iure delibe. l. cum antiquoribus. in princi. facit bene quia per venditionem potest trāsire patre viuo in singularē successorē. c. q̄ periculosum. j. q. vij. optime facit quia debitū in diē et sub cōditione etiā ante diē et cōditionē transmittit ad heredes. C. vt ab herede et cōtra here. acti. incipi. ff. de ac. obli. l. is cui. facit. p ista equiparatione quia maius ius querit ex bñficio principis vt. l. bñficiū et pari ficat facto. l. pacto. et cōtra. C. de fide. l. fi. Nec obstat. l. j. et. l. cū heres meus. ff. de cōdi. et demon. quia illud speciale est in legato pro eo quod legatū datur propter meritū legatarij et affectionē quā habuit ad eū testator. ff. mandati. l. ideq̄. §. fin. pro socio. l. nec adiecit. de adi. lega. l. iij. §. j. et. C. de codicil. l. fi. §. pe. Nō mortuo legato cessat affectio quia

heres quo ad hoc mortuũ nõ representat. l. in omnibus. ff. de regu. iur. cum similib⁹. De ratione diuersitatis inter cõtractũ ⁊ vltimas voluntates quo ad hoc vide gl. insti. de ver. obliga. §. ex cõditionali. sed in casu nostro ius quod cõpetit ratione primogeniture nõ est personale sed reale cum in vnius personam nõ faciat fidẽ. vide Old. vbi supra. Per hoc soluunt̃ argumẽta multa. Secundo suppono ꝙ id quod dicat̃ in suppositione prime precedẽti locũ sibi vendicat in casu in quo iure primogeniture ex pactis prime ꝯstitutiõis: ſʒ infeudationib⁹ cessantibus a statuto ⁊ consuetudine hm̃oi soli p̃mogenito deferret̃. Ita supposito pꝫ ex p̃cedẽti arguẽdo ex identitate rõnis maxime qꝛ legis ꝓuisio et ꝓuisio ex ꝯtractu descendẽs recipiũt bñ equiparationẽ vt. ff. de pac. l. nõ impossibile: facit qꝛ verba ꝓlata a cõtrahentib⁹ recipiunt suã interpretationẽ ꝭm ius. Ideo si verbũ arbitriũ qđ a iure suã habet interpretationẽ vt. ff. de ver. obliga. l. cõtinuus. §. j. ꝓferatur a cõtrahentib⁹ eodẽ mõ etiã intelligit̃ vcꝫ ꝭm ꝙ de iure arbitrandũ est vcꝫ arbitrio boni viri nõ ꝓ libito voluntatis. ff. ꝓ socio. l. si soci etatẽ. de cõtrahen. emp. l. hec venditio. ff. locati. l. si in lege. ff. de regu. iuris. l. in personã. §. gñaliter. Nõ si esset verbũ primogenitus ꝓlatũ a lege fieret interpretatio quã dixi in suppositione precedẽti: ergo ⁊c. facit de iureiurã. c. fi. cũ sĩlib⁹. Plus dico ꝙ ista est multomin⁹ dubitabilis q̃ꝫ precedẽs ratio qꝛ ista regula min⁹ clara est de iure ꝙ debitũ cõditionale vel in diẽ ex cõtractu descẽdẽs est trãsmissibile etiã ante diẽ ⁊ cõditionẽ ad heredes: vt. C. de acci. ab here. ⁊ ꝯ here. l. vna. ⁊ insti. de ver. ob. §. ex ꝯditionali. lꝫ sec⁹ sit de cõditione ⁊ die incerta vt predixi. Et hoc facit rõ diuersitatis quã inter ista ponit Accur. in. §. cõditionali. qꝛ dicit quod in cõtractib⁹ interuenit vltra factũ donantis vel ꝓmittentis factum illius qui stipulando sibi ⁊ heredi suo vult acq̃rere ⁊ stipulari: vt. l. si pactũ. ff. de ꝓba. qđ nõ est in vltima voluntate vbi nõ interuenit nisi vltima volũtas testatoris: ergo a simili hoc si potuit l. dispositio. in qua nõ interuenit nisi voluntas principis: fortius hoc opabit̃ cõuentionalis dispositio in qua nõ interuenit volũtas ambaꝝ partiũ maxime qꝛ ista conuentionalis dispositio in indiuisibilibus hꝫ cõcomitãtiã legis canonice ⁊ diuine vt apparet p no. ⁊ Jo. an. in dicto. c. licet. de voto ergo plus debet opari q̃ꝫ sola. l. canonica vel diuina: qꝛ triplex funicul⁹ difficile rumpit̃ vt extra de treug. ⁊ pac. c. j. ⁊ saltem difficilius q̃ꝫ vnus solus. ff. de libe. leg. l. iij. §. fi. In aut. de cõsang. et vteri. fra. §. j. que situatur. C. de cõmuni successiõe. ⁊ incipit itaqꝫ. Tertio suppono ꝙ si lex cõsuetudo vel pactũ solũ haberet successionẽ ex primo stipite descẽdentiũ locũ fore in regno ⁊ nõ vltra progrederet̃ aliquid de alio mõ successionis exprimendo nihilominus obtineret ꝙ in duab⁹ successionib⁹ proxime precedẽtib⁹ est expressum. qđ probo sic qꝛ
a lex diuini iuris defert in idiuisibilib⁹ successionẽ primogenito ᵃ vt deduxit Hostien. in dicto. c. licet. mõ regnũ de iure est indiuisibile: vt. l. imperialem. §. preterea ducatus. de ꝓhibi. feu. alie. p Fe. ergo regni successio defert̃ primogenito a lege diuina. ergo trãsfert̃ statim p suppositionẽ primã. probo fortius qꝛ anteq̃ꝫ secundus filius nasceret̃ ius succedẽdi primogeniture fuit ipsi primo-

a Successionem primogenito. Nota ꝙ dicitur primogenit⁹ etiaꝫ si nullus nascat post eũ. extra de verbo. signifi. c. Joseph. ⁊ de iure primogeniture inter reges p̃ncipes: et nobiles et que sint dignitates indiuisibiles vide plene p Abba. i. c. ex insinuatiõe de iure patro.

genito a lege:cõsuetudine vel statuto aut cõuẽtione feudali quesitũ:ergo per natiuitatẽ primogeniti nõ debuit eidẽ minui vel auferri per not. Jo. an in regula sine culpa.in.q.ij.per eũ ibidẽ disputata. Preterea qꝛ ambobꝰ deberi nõ potest cũ diuisibile nõ possit esse cuiuslibet insolidũ:vt.l.si incerto.§.si duobꝰ vehiculũ.ff.cõmo. Et rationabilius est ꝙ sit primogeniti ꝙ̃ secũdogeniti.arg.de maio.ꝛ obediẽ.c.j.ꝛ regula qui prior.lib.vj. Modo verisimile est ꝙ talẽ ordinẽ voluerit cõsiderari huiusmodi.l.cõsuetudo vel pactũ ar.ff.de here.insti.l.qui soluẽdo.ꝛ extra de prebẽ.c. mãdato. Modo hoc posito pro cõstãte ꝙ a lege cõsuetudine vel pacto sit primogenito primo acquisitũ hmõi ius fateri opꝫ illud fore admissibile per duas suppositiones precedẽtes:ergo ꝛc. Quarta suppositio q̃ sequit̃ ex tribus prime precedẽtibus est ista:vcꝫ ꝙ primogenitꝰ nõ venit ad successionẽ hmõi regni tãꝙ̃ primogenitus inter descẽdẽtes a stipite primo sed potius tanꝙ̃ primogenitus filius dicti primogeniti ꝛ tanꝙ̃ eius personã representãs:qꝛ lꝫ ius primogeniture trãsmittatur in eũ tñ ipsa primogenitura nõ trãsmittit̃ vere vt de se apparet:ergo solo habito respectu ad personã in qua vere nõ est primogenitura respectu stipitis primi nõ succederet sed habito respectu ad represen tionẽ de qua.ff.de verbo.signi.l.liberorũ.in fi.secus.simile.ff.de colla.bo.l.iij.§.portiones.ꝛ.l.si nepotes.eo.tit.ff.de cõi.cũ emã.li.§.fi.circa fi. Jtẽ simile de here.q̃ ab intesta.defe.l.j.§.si ergo defunctꝰ. colla.ix.iuncta auť.itaq̃.C.cõia.de succes.ꝛ.C.de legit.here.auť.post fratres. ratio huius representationis est identitas fictitia eorũdẽ.C.de agri.ꝛ cẽsi.l.cum satis.ꝛ de impube.ꝛ alijs substi.l.fi.insti.de stipu.§.ei qui.ꝛ ita habet locũ id qḋ personã eius representãs et in locũ eius succedẽs vtit̃ eodẽ iure ꝛc. regula cũ quis in ius. facit optime arg.ff.de dona.inter virũ ꝛ vxo.l.si donate.§.si spõsus.fa.C.de eman. libe.l.fi. Ex his formo quartã rationẽ qꝛ posita clausula in fi.nõ refert̃ nisi ad ea q̃ põt cõgruenti us adaptari si oĩa vniformiter non concernet.not. mandauit.l.talis scriptura.in fi.de lega.j.ꝛ probat̃ in iuribus pro cõtrario allegatis.de rescrip.c. olim.ꝛ.ff.de postu.l.j.§.deinde.ꝛ ex qui.cau.maio.l.sed et si.§. deinde modo sic est hic ergo ꝛc. Jtẽ probat hoc pnomẽ hãc certitudinẽ designãs.ff. si cer.pet.l.certũ. positũ in tertia clausula ꝛ hic repetitũ. Ex premissis quatuor suppositionibꝰ clarissime inferas ex multiplicibus capitibus nostrã principalẽ qõnẽ per te ipsum. Sed cõtra dictas quatuor suppositiones vltimas opponit̃ dupliciter. Primo qꝛ si lex cõsuetudo statutũ vel pactũ hãc successionẽ transferãt vt pbãt superius allegata qñ dictũ est supra ꝙ trãsmittat primogenitus in filiũ suũ non videt̃:qꝛ ex diuersis causis:eidem non acquirit̃ dominiũ eiusdem rei:de fide instru. inter dilectos.§.cũ igit̃. Secũdo opponit̃ qꝛ si transmittere potest ex iure persone sue ergo et auferre qꝛ eius est nolle cuius est velle.in regula iuris.ff. Jtem qꝛ si vitiũ persone ipsius primogeniti nepoti obstaret contra.l.si mancipatũ.§.fi.alle.ꝛ.l.iij.ff.de interdi.ꝛ rele.alle. Ad primũ dico ꝙ lex: ꝯsuetudo:statutũ vel pactũ trãsfert actiue et primogenitus passiue sic videt̃ qꝛ a patre in filiũ hoc ius per legis dispositionẽ deriuat̃ sic lꝫ quis p se suas personales actiones personales directas in aliũ trãsferre nõ põt:vt.ff.de pecu.l.qḋ ergo casus.ꝛ.ff.pro socio.l.iij.cũ.l.xij.tabula ꝑ transportat eas in heredes vt.C.si cer.l.j.ꝛ vt ab heredi.l.vna. Sed hec est differẽtia qꝛ prima transmissio est necessaria qꝛ legis ꝓuisio vel pacti nemini potest auferri vt regula indultũ.ꝛ.l.sicut.C.de actio.ꝛ obli.secus in vltima volũtate in casu secũdo per.l.cõficiunt̃.§.j.ff.de iure codi. Ad scḋm fateor ꝙ si filius primogeniti nõ posset venire ex persona patris pro eo ꝙ pater a die sue natiuitatis ꝛ semper fuisset inhabilis eo ꝙ in eo cadere nõ potuisset vnꝙ̃ hoc ius primogeniture actu nec habitu ꝙ tũc primogenitus preferetur. Ratio:qꝛ in eo quod nunꝙ̃ fuit representatio haberi nõ potest vt de se patet:ꝛ cessante tali representatione seruãdus est ordo graduũ. Preterea qꝛ sublato impedimẽto ꝙ secũdogenitũ in huiusmodi successione

impediebat effectus ipsius etiã cessare dz per iura cõia sed sublato ex toto primogenito quo ad hoc tollit impedimẽtũ secũdogenito: igit: et ita ꝓcedit argumẽtũ: sed si aliquo tpe fuisset habilis secus qz statim ꝙ nascit primogenitus queret sibi ius in successione et ꝑꝫ illud perderet ex postfacto tñ deferet ad primogenitum eius.l.iij.alle. Nõ obstãte primo dicto huius distinctionis.l.si emãcipatus.§.fi.qz loquit in quodã iure in quo vnius preoccupatio alteri nõ obest: hic secus. Et alia non venerit: primo qz hec sonat verbũ aliqua qđ est participiũ maxime qz de vno dicit de alio eoipso denegat ⁊ ecõtra.l.si pretor.⁊.l.marius. secũdo qz sequitur ibi verbũ post adductũ qđ videt referri ad tẽpus vbi venerit vel illud precedẽs ex quibus cõcludit ꝙ si neutra pars tũc venerit sed lapsis.xx.vel.xxx. diebus post illud tps venisset vna pars alia parte minime veniẽte. Iste casus ex verbis litere dicti c.statuimus.ver.sed si pars nõ decideret sed qz nõ est verisimile qđ voluerit tex.ex mẽte decidere illũ casum mõ mens ex natura materie debet colligi ex rõne illius c.⁊ iuris cõis: sed si a fine tẽporis arbitrarij nõ computaremus hoc casu ex mente hmõi.xx.dies esset dare infinitos casus in quibus loco.xx.dierũ darent.xl.quinqꝫ centum si altera pars tardeveniret per qđ prorogaret lis cõtra naturam materie ⁊ rationẽ decreti ⁊ iuris cõis: igit ⁊c. Preterea ꝙ ambe conclusiones sint vere ⁊ id quod sequit ex eis simul sumptis ꝙ pars cõparẽs ⁊ iudex solũ debet inspicere ad dicta tria tpa lapsa fuerint ꝓbat clare hoc mõ. pone ꝙ me existẽte in curia appellat ꝓcurator meus in partib⁹: vel cõtra me appellat ⁊ casu ad me venit instrumẽtum appellationis: quid dices hoc casu? certe fateri oportet ꝙ ex mẽte sufficit lapsum dictoꝝ triũ tẽporũ expectare. vel pone ꝙ appellaui rome curia existẽte Auinioñ.⁊ statim curia de Auinioñ. Romã accessit nec me moui de Roma: quid dices tũc? Cõcludo ergo solũ cõsiderãdũ esse lapsum triũ tẽporũ predictorũ. Secũda cõclusio est ꝙ si pars cõparẽs omittit cõparere post dicta tria tpa ex toto lapsa etiã per vnũ integrũ annũ ⁊ vltra potest nihilominus post annũ a lapsu dictoꝝ tẽporum triũ cõputandõ. cõparere ⁊ procedere in casu appellationis per audiẽtiã contradictarũ vt principalis cõclusio sonat. hãc conclusionẽ deduco valde clare sic: qz qñcunqꝫ aliqua cã beneficialis vel ꝓphana ciuilis vel criminalis per citationem hmõi hois quo ad totã causam de speciali dñi nostri mãdato in partib⁹ legitime executã ad eãdẽ curiã esset legitime deuoluta haberet locũ hec cõclusio vt contraria practica docet: ergo idẽ in citatione iuris de qua in.c.statuimus.alle. qz nõ videt ꝙ minus dz operari citatio iuris ꝑꝫ hois. Rõ rõnis est qz in causis plene ⁊ totaliter ad curiã per citationẽ iuris vel hois deuolutꝫ. omnes citationes fiẽde sunt fiẽde in curia per audiẽtiã ad singulos actus. operat enim principalis citatio in partib⁹ facta primo ad totã causam ꝙ pars tenet subire iudiciũ in tota curia ⁊ ꝑ citationes in audiẽtia exequẽdas ad singulos act⁹ rñdere ⁊ audientiã seruare vt practice cõtinue experiẽtia docet ita ꝙ oẽs citationes inuoluẽdo in vnã citatione iuris vel hois ab initio facta incluse fuerunt ⁊ per singulas citationes postmodũ in curia factas ad singulos terminos distincte fiũt vt ꝓbat.c.statuim⁹. qui bñ vadit cũ ibi not.⁊ dixi plene ⁊ totaliter per citationẽ iuris vel hois ad curiã deuolutã: qz per appellationẽ et ipsi⁹ intimationẽ ꝯm formã clemẽ. cãm. bñ fit deuolutio cause ad curiã quo ad hoc ꝙ in curia ⁊ nõ alibi causa tractãda sit ammodo sed nõ est plena adhuc hec deuolutio quousqꝫ ꝑ citationẽ iuris q̃ requirit dictoꝝ tẽporũ lapsus pars artet ad certũ tẽpus in causa hmõi apud sedẽ apostolicam litigare. Tertio retardatio processus etiam annalis nõ est modus tollendi dictã plenam deuolutionẽ vel eius plenitudinẽ diminuẽdi: igit ⁊c. ff. de his q̃ sunt sui vel alie. iuris.l.patre furioso. cum similibus. Preterea qz de hoc non potest pars conqueri qz quãto fuit amplius expectata tãto sibi maior gratia facta fuit arguẽdo ꝑ regulã philosophi sicut simplr ad simplr: ⁊ magis ad magis: ⁊ maxime ad maxime: nec

causa patit in hoc dānū immo accessit rationē q2 ex noua citatione causa progaretur vt de se patet: q2 fateor q ex retardatione cā habuit dānū ppter qd superior posset si vellet super hoc cōtra partē vtrāq3 ex officio prouidere sed nō deberet ob hoc ad vnius partis instātiā alteri penā imponere q2 amborū cōtumatie cōpensant vt.l.si ambo.ff.de cōpēsa.ꝛ.ff.so.ma.l.viro.fa.de excep.cū ecclesia.de sen.olim.xxv.dist.c.fi.in fi.de vsu.q2 frustra de re.iur.cū par.not.Spe.de appel.§.nūc breuiter.ver.est aūt ꝛ alius.in fi.Et hoc tñ pbant fortiter supradicta et maxime q2 tarde cōparentis minor est contumacia q̄ nullo modo cōparētis. Nūc restat rñdere ad rōnes in cōtrariū factas.Ad primā dico q obseruatio tēporū cōsistit in duob9. Primo quidē in cōparēdo in curia infra tēpora vel saltē post lapsum eoꝝ ꝛ hec sub pena processus: casu tñ quo alia pars cōpareret ꝛ procedere vellet. Secūdo in hoc cōsistit obseruatio antedicta q pars diligēs ꝛ cōparēs expectet eorūdē tēporū lapsum nec ante precurrat: q2 si hoc faceret pcessus videret cōtra nō cōtumacē fact9 ꝛ non teneret.etiā probat vtrūq3 in dicta decret.statuimus ꝛ concernit vtrūq3 appellantē ꝛ appellatū vt de se patet.Et hoc est quod voluerūt dicere dicti do.doc.et si das eis aliū intellectū male intelligis ꝛ hoc modo intelligēdo nihil ad propositum facit: q2 dedi satis bonū intellectū.Ad secundā rōnē dico q illa facit cōtra vt patet in secūda ratione prime conclusiones supra per me posite ꝛ in alijs plurib9 locis huius conclusionis principalis dixi de hoc.Ad tertiā rationē q hic pro forma studiose nō adijcit q arreptio itineris fiat infra mēsem sed pro forma studiosa adijcit dictorū trium temporū lap. vt patet ex dictis argumētis. pro hoc not. Inno.de rescrip.cū dilecta.in glos.not.ordinē ꝛ q studiose nō adijceretur q quilibet pars iter arriperet patet tñ q2 vna non arripiente alia procedit. Item q2 nō sonāt illa verba nisi in admonitionē. Nā assignatio termini immo ipsa appellatio et nedum appellatio immo citatio ipsa iur.ꝛ nedū illa citatio immo ius naturale quod dat vnicuiq3 volūtatem faciēdi quod sibi libet nisi vi aut iure prohibeatur vt insti.de iure perso.§.j.ergo in facultatē ꝛ ammonitionē ꝛ non in formā sonant argu.de offi.or.c.licet in corrigendis.ꝛ de rescrip.cum aliquibus. lib.vj. Licet fateor q ipsa arreptio itineris ꝛ comparitio infra terminū iuris fienda imponit sub necessitate causatiua quia aliter incurreret penam processus. Ad quartam rationem dico q terminus iuris qui cōstat ex tribus temporibus vt predixi ꝛ nō alius hic obtinet vim peremptorij. Dico quo ad penā processus incurrēdā non autem ad hoc quin postea procedi possit vt dixi.Ad quintā rationē dico q licet citatio de qua loquit.c.statuimus.terminū habeat in hoc certū quin preueniri nō potest et post quem procedi potest ꝛ non ante tñ terminus huiusmodi nō habet certitudinē in hoc q de necessitate pars presens habeat tunc causam inchoare immo vltra si vult potest partem spectare vt dixi. Ad.vj.dico q tollitur absurditas quia si vtraq3 pars sit presens vtraq3 potest agere qñ vult. Itē si appellatus non vult agere potest appellantem indirecte compellere ad agēdum per.l.diffamari.C. qui ad liber.procla.non licet. Ad.vij.rationem respondeo quod hoc dictū Innocen. intelligitur re nō integra: secus vero re integra prout idē Inno. se exponit in alia glo. Ad.viij.rationem dico quod ex eo capitulo in quo quis committit in.l.non iuuat se de.l.sed bene in alio: ꝛ ita not.glo.Joan.an.de renuntia.ex eo quod. li.vj.per.c. Raynutius ꝛ Raynald9.de testa.licet ergo quo ad iter arripiēdum non datur sibi aliud tempus quia quo ad.l. non videtur sibi obseruasse si tamen vtendo duplicitate vel alias negligentia alterius partis non venientis satis cito venerit alias ex ipsa.l.quo ad alia capitula videlicet quo ad processum se iuuabit.Et hec sufficiant.

¶De appellationibus. Rubrica.
Conclusio.cccccccxix.

Si papa

a SI papa cum cācellaria existēte in Anania & audiētia palatij existēte in Roma ferat sententiam & parti condēnate viua voce ilico ab eadē sentētia appellāti dat apostolos reuerētiales[a] & prefigat terminū decē dierū ad appellationē prosequendā & infra dictos decē dies appellās arripiat iter per se vel alium ad eundū Ananiā pro impetrādo cōmissionem assignari super appellatione sua predicta talis arreptio itineris & prosecutio sufficiēs & desertionē excusat: licet dñi Fran. et Ber. contra. Ratio dominorū fuit ista: q2 istud tēpus nō ad prosecutionem appellationis complendū sed ad hmōi prosecutionem inchoandū. Modo satis inchoat prosequi facit preparata absq3 quibus prosecutio ipsa non potest fieri: quia idem iudiciū de termino & de via sententie quo ad terminū perueniri non potest: vt l. oratio. ff. de sponsalibus.

a Apostolos reuerentiales. Nota qd dicuntur apostoli reuerentiales seu reuerēdi qā ob reuerētiā superioris appellationi defert: vt. c. j. de appella. lib. vj. in glos.

De prebendis. Rubrica.

Conclusio. cccccccxx.

NUntius apostolicus cui ad personā ipsius & eius officiū honorandū ad prouidēdum animarū saluti conceditur q obtinentib9 beneficia minus iuste in prouincia ad quā ille nunti9 destinatur posset resignationes recipere & obtinentes ad eadē beneficia seu quevis alia habilitare ac cum eis pro camera apostolica super perceptis fructib9 cōcordare et de hmōi beneficio etiā qualitercūq3 vacañ. personis eisdē prouidere nisi sint aliqua talia bñficia gñaliter reseruata vtputa per extrauag. execrabilis. Joā. xxij. illa cōferre poterit licet aliqui cōtra. probatur primo: quia hec potestas data est isti nuntio q̄ reuera recipit magnā restrictionē: vt extra de prebē. is cui cōceditur quia non est motu proprio facta cū non dicatur hoc in literis: vt. c. si motu. in fi. de preben. lib. vj. nō est magis fauorabilis q3 potestas a iure data ordinarijs: vt. xj. q. j. peruenit. cū similibus que nō recipit dictā restrictionē: vt cle. & si ab apostolice. in fi. de offi. ordi. tñ illa nō cōcludit bñficia reseruata ſm oēs: ergo &c. Itē q2 potestas data legatis de latere gñaliter que nō est minus fauorabilis ita modicum includit pape specialiter reseruata. de offi. delega. c. q translationem: cum ibi not. Itē nec specialiter data: vt. c. dudū. de prebē. lib. vj. Itē nec potestas data executori licet cōprehendat deuoluta: vt cle. si de bñficio. de preben. non tñ includit specialiter vel gñaliter reseruata ſm oēs. Item videtur casus in. c. ij. de preben. lib. vj. l3 loquatur in vno gñe reseruationis gñalis: quia idē iuris hodie censetur in alijs & eadē est ratio in oibus: ergo & videtur forte id poni causa exēpli & ita nō restringit: vt. l. j. §. quod vulgo. ff. de vi & vi ar. pro eo q2 tunc alie gñales reseruationes non erant note. Ratio q2 in gñali cōcessione nō veniūt ea que sunt concedēti specialiter reseruata: vt. ff. cui man. est iurisdi. l. j. primo respōso. de mi. l. illud. ff. de pigno. l. gñali. & dicto. c. q trāslationē. cum ibi not. & regula in gñali. cum ibi not. & quod not. ij. q. v. que de causa. & que not. Joā. and. in predicto. c. ij. de preben. lib. vj. in nouel. facit etiā q2 in generali cōcessione nō veniūt specialiter phibita. vt. ff. de ritu nup.

l.§§.j.respōso.&.C.de accu.l.fallaciter.not.Jo.mo.in regula.In gñali sub exēplo.xxxij.sed collatio beneficioꝛū reseruatoꝝ specialiter oibus aliis a papa sunt prohibite: ergo addunt aliqui aliud motiuū vtputa qꝛ papa alio iure cōfert reseruata: qꝛ iure proprio, alio iure cōfert alia qꝛ iure cōi: & in dubio censetur vti iure cōi: sed nō insisto qꝛ reuera tm̄ ius & tale habet papa in collatione non reseruatorū sicut alioꝛū: patet satis ex not.in.c.ij.de prebē.lib.vj.Et per hoc dixit Fe.in tractatu suo.de re.permu.q.ij.& Alex.in.c.vno. de re.permu.lib.vj.q.j.partis quarte ꝙ si detur potestas specialis legato recipiēdi renūtiationes ex causa pmu.& bñficia resignata ex causa hmōi conferēdi cōferre nō pōt bñficia reseruata & si teneremus reseruationē nō includi sub gratia facta motu proprio qꝺ videt̄ securius qꝛ motus proprius non ampliat sed fortificat nec includit vbi verisimilia cōtra mentē: dixi .s. cōclusione septingētesima tricesima tertia: vbi plene excussi materiā motus pprij: si opponit̄ de fauore qui saluti aie: respōdeo qꝛ id cōcernit renuntiationē quā puto etiā absqꝫ collatione p ea q̄ no.de offi.del.c.deliberatione.§.prohibemꝰ. In cōtrariū facit que ibi not.p Archi.& Jo.an.in nouella vbi no.renūtiationē nō teneri: & facit cōis determinatio pluriū determinabiliū ad oia vniformiter referēda est.ff.de vulg.& pupil.substi.l.hoc iure.C.de impub.& aliis substi.l.q̄uis. ergo verbū beneficia seu cōcessio potestatis ad collationē & renūtiationem vniformiter referent̄.Sed caue qꝛ facit pro.§.prohibemus.inutile trahit ad se vtile. Sed obstat regula cōmunis data in dissimilibus per Dy.in regula vtile. per.l.j.§.trebatius.ff.de aqua quoti.& esti.

¶De confessis. Rubrica.

Conclusio.ccccccccxxj.

Licet confessio etiam extraiudicialiter regulariter pbet de quo dic vt habes.s.conclusione.ccccccclxiij.tm̄ secus est in delictis in quibus cōfessio extraiudicialis delictum plene nō pbat quo ad effectū pene ordinarie infligēde: pbat̄ extra de excessib.prelato.c.q̄ sit graue.vbi p̄sbyter bñficiatꝰ ꝯfessus crimē adulterij se cōmisisse nō deponit̄ nec priuat̄ bñficio sed solū suspendit̄: & ibi not.p Inno.& Hostiē.sic sup crimine bñ indiceret̄ purgatio[a] vt ibi etiā no.glo.quā approbat Bar.exp̄sse.ff.ad.l.iul. de adulte.l.capite q̄nto.ꝙ cōfessio talis extraiudicialis nō plene probat nisi quo ad effectū confitentē subijciēdo torture q̄ glos.est not.valde. Et pōt forte esse rō: qꝛ in delictis clariores pbationes esse debēt: vt.l.fi.C.de.pba. Modo possibile est ꝙ ita fuerit cōfessus & tm̄ nō ita cōmiserit: & ꝙ cōfessus fuerit nō qꝛ fecerit sed forte animo diffamādi mulierē aut maritū eius aut forte alo se iactandi & gloriādi: vt.d.c.q̄ sit. vel forte animo mentiēdi vt sunt multi volūtarie maxime in talibꝰ mentiētes. Sed caue talis sic mentitus diffamās vel se iactās se gloꝛificās de pctō etiā per se non cōmisso ex hmōi mēdacio: diffamatione: iacātia seu gloriatione incurrit nouū genus delicti requirēs certā penam que nō probata hmōi cōfessione etiā sine accusatore tanq̄ pro notorio infligēda est: vt probat dicta decretalis q̄ sit graue.

a ¶Indiceretur purgatio. Nota ꝙ purgatio q̄ cōtra aliquē debet indici debet esse orta ex tali suspitione que generet scandalū: vt colligit̄ ex.c.tuanos.de coha bi.cle.& mu.

¶De proba. De iniur. Rubri.
Conclusio.cccccccxxij.

a Ad estimationem iniurie.ᵃ que p. p batiões legitimas haberi nõ potest debet deueniri isto modo: qꝛ index debet primo cõsideratis omnibus qualitatibꝰ ꝛ circunstantijs oibus que possunt augere vel minuere hmõi estimationẽ suo iudiciali arbitrio taxare certã estimationẽ huius iniurie seu certã quãtitatẽ non vt in illa cõdẽnet sed vt infra illam seu in illa ꝛ nõ vltra pars p suũ iuramentũ hmõi estimationẽ declaret. Et ita intelligit qd habet. ff. de iniur. l. si vnus. §. seruꝰ meus. ꝛ in consti. §. j. Et post hmõi taxationem pars in ipsa quãtitate taxata seu infra eam declarabit p suũ iuramẽtuꝫ hmõi estimationẽ: ꝛ ita intelligitur. l. iniuriarũ estimatio. ff. de iniur. ꝛ ita intelligit extra de iniu. c. olim scribẽtibus. ꝛ de offi. or. c. canonici. li. vj. cum ibi no. in glo. Nec facio quo ad hoc differentiã an agat ex. l. cornelia an vero ex actiõe ptoria licet glo. eã faciat in. d. l. iniuriaꝝ. Sꝫ sequor in hoc Bu. qui in. d. l. iniuriaꝝ dictam glo. quo ad hoc reprehẽdit: licet nõ ita declaret. fateor tamẽ ꝙ si ps agens vult augere estimationẽ pbare debet qualitates ex quibus estimatio suũ põt recipere iuramentũ. Et intelligo. §. pena. insti. de iniur. cũ ibi no. Bonum exemplum huius prime taxationis ꝛ sequentis iuramenti declarationis habes. C. vnde vi. l. si quando. ꝛ extra ꝙ me. cau. super eo. secus tamen in iuramento in litem quia ibi licet posset taxatio iudicialis precedere: tamen non est hoc necessarium ibi sicut hic vt patet. ff. de in lit. iurã. l. videamus. §. penul. ꝛ in. l. in actionibus. §. j. eodẽ titu. tu vero in hoc rationem diuersitatis cogitabis primum vero in expẽ. taxatione locum habet licet enim de iure. C. nõ precederet taxatio de necessitate sed sequi posset: vt. C. de iud. l. sancimꝰ. tamen de iure autenticorum sequi non potest vt in aut. de iudi. §. oportet. que situatur C. de iudi. super dicta. l. sancimꝰ. ꝛ alias incipit sed hodie sed alias incipit. post iusiurandũ. Sed diceres qualiter pcederet practica hodierna qꝛ post iuramẽtũ taxamus? certe rñdeo ꝛ dico ꝙ duplex est taxatio. Una est q̃ hꝫ vim pnuntiationis nec etiaꝫ reuera ipsiꝰ cõdẽnationis fiẽde sed hꝫ vim limitationis ipsius iuramenti per partẽ prestãdi ꝛ ita debet pcedere iuramentũ qꝛ vltra illã iurare nõ licet ꝛ ita loquitur aut. post iusiurandũ. Alia est que habet vim cõdemnationis ꝛ illa est quam facimus post iuramentũ: ꝛ de illa non negat quin fieri possit post dictam aut. Sed bene dicit ꝙ si bene hoc est infra taxationem iuramentum est minori condemnatio ferri non potest. quod intelligit Inno. super eo. alle. nisi taxatio primo per iudiceꝫ reuocaret quia tũc posset: qd intelligit cũ causa in minus cõdemnatio fieri per. l. alle. videamus. circa fi. iũcta. l. quod iussit. ff. de re iudi. Sed dic qualiter sustinetur factum nostrum quia ista prima taxatione non vtimur isto modo: qꝛ semper infra certam summam deferimus iuramẽtum quod sic faciẽdo duos actus simul facere videmur scilicet summam vltra quã iurari non possit taxare ꝛ iuramẽtuꝫ deferre. sic. ff. de acquir. here. l. illud. cum similibus.

a ¶Estimatione iniurie. Iniuria dicitur multis modis: sed p prie p cõtumelia. ff. ad l. aquil. l. sed ꝛ si quecũq̃. §. iniuria. dic vt ibi.

¶De appellationibus. Rubrica:

Conclusio.ccccccccxxiij.

SI appellatus appellationē bñficialē cōtra se ad apostolicā sedem interpositā sibi tñ non intimatā lз post mensem a die interpositionis eiusdē cōputanđ. deuenerit instrumētū appellationis ipsius ad manus suas post.xj. menses a dicta interpositione computādos ad dictā sedē inchoauit prosequi ꝛ per audientiā cōtradictarū absqз alia citatione vel intimatione facta ad partes vsqз ad cōclusionē inclusiue fuit prosecutus terminos substantiales alias legitime obseruādo valet processus ƀm do.Nico.Frā.ꝛ Ber.ꝛ Pe.in qua cōclusione cōsenserunt alij duo dñi vcз Guil.ꝛ Guil.Sed do.Ro.ꝛ Benedic.cōtra.ꝛ do.Corsieñ.remansit dubius.Motiua dñorū Ro.et Bene.sunt ista.primo qꝛ Comp̄.Archi.ꝛ sequaces ꝛ in.c.j.de elec.li.vj.videntur tenere ꝙ ita tenetur appellatus seruare tēpora decret.prime alle.sicut appellās modo verbū seruare debet intelligi cū effectu vt.l.j.§.fi.ff.qđ quisqз iur.cū simi.vt nedū intelligatur de lapsu ipsorū temporū sed intelligatur magis de expeditione horū que infra illa tempora sunt fiēda.Scđa ratio eorū est ista: qꝛ ratio.c.statuimus.de elec.lib.vj.alle.est ista vt diuturnitate vacationis beneficiorū occurratur:modo si nō seruarentur tēpora cessaret ratio:ergo.Tertia ratio est qꝛ cōtra ius cōe ius speciale introducitur cū certa forma cessante forma hmōi cessat illud ius qꝛ cessante causa debet cessare effect⁹.modo.c.statuimus alle.inducit ius speciale sub certa forma vcз si infra certa tēpora certe expeditiones fiant qđ not.verbū.ĵ.ibi positū:ergo ꝛc.Quarta ratio:qꝛ post perēptoriū[a] quis absqз restitutione nō admittitur.de resti.in integ.c.coram.de excep.c.pastoralis.Sed ista tēpora vim habēt terminorū perēptoriorū.Quinta ratio:qꝛ edicto citationis circūducto nō proceditur nisi parte de nouo citata vt.ff.de iudi.l.et post edictū.§.j.sed actore nō cōparente in termino iuris edictū circūducitur vt.d.l.et post edictū.§.j.ꝛc.Sexta ratio qꝛ bene arguitur in iure ab euitatione absurdi:vt.C.de furt.l.si quis.ff.de ser.cor.l.j.ꝛ de neg.gest.l.pomp̄.ꝛ solu.ma.l.diuortio.ff.de excu.tuto.l.scire.§.aliud.ꝛ de reg.iur.l.aliud.§.absurdū.ꝛ.C.de testa.l.consulta.sed foret absurdū si appellatus dormiret ꝙ appellās eius dispendio vagari deberet perpetuo incerto expectādo: facit qꝛ malitijs hominū dз obuiari vt.l.si fundo.ff.de rei vēdi.Septimo hoc probatur per Inno.qui in.d.c.statuimus.not.expresse ꝙ si pars iter nō arripuerit infra mensem vel nō expectauerit.xx.dies nō habet locū processus illius constitutionis.Octauo qꝛ qui cōmittit in.l.cōtēnendo ipsius obseruationē nō dз gaudere beneficio ipsius l.ff.de mino.l.auxiliū.cū simi.pro hoc sciendū ꝙ duo tēpora ꝑ decre.hic pōderantur.Primū tēpus itineris arreptionis interposite pro quo datur mensis qui currit a die appellationis interposite ꝛ intimate vt not.de intimatione.Archi.ꝛ alij in.c.statuimus.alle.Secundū tēpus est expectationis et illud.xx.dierū et incipit currere ab aduētu alteri⁹ partis ad curiam.de primo tēpore est text.in.d.c.statuimus.in fi.j.respōsi ibi cū dicit a die abiectionis

[a] Post perēptoriū. De effectu perēptorij ꝛ qcqd de pēptorio dici pōt: vide Spec.tit.de citatione.§.iij.ꝑ totū.

iter arripuerit infra mensem. De secundo tēpore est text. in eo. c. in princ. secūdi responsi cū dicit si pars aliqua nō venit post. xx. dies post aduentū alterius expectata ꝛc. Aliqui vero addunt tertiū tēpus intermediū vcʒ inter duo tēpora. s. dicta qđ arbitrariū vocant per. §. ꝙ si per. xx. c. cupien. de elec. lib. vj. Sed certe glo. Joan. an. sensit contrariū in. d. c. statuimus. ij. responso. in prin. in glo. que incipit equior tēporis cōputatio. ꝛ idē no. glo. in. d. §. ꝙ si per. xx. que incipit rationabilior ꝛc. Quid dicendū: breuiter puto cōtra glo. vt deduxi. s. ratio est qꝛ verba legis debēt sic interpretari ciuiliter ꝙ nullā iniquitatē includāt. iiij. dist. erit aūt lex: ꝛ probāt iura s. alle. pro absurditate tollenda nā iniquū foret quē astringi a tēpore itineris arreptionis de loco vbi degit ad romanā curiā accedere ante tēpus quo iuxta iudicis seu boni viri arbitriū cōsideratis cōsiderādis iri solet ꝛ cōmode pōt duplicitate nō vtēdo: vt. ff. de ver. obl. l. cōtinuus. §. j. ꝛ. ff. si qs cautio. l. j. ar. eo. ti. l. ij. §. qđ aūt dixerimus. ꝛ. ff. de pigno. act. l. si seruus. ꝛ. ff. de edi. edic. l. si quid venditor ergo citius ꝙ̄ more solito iri solet seu potest iuerit vna pars ꝙ eius computatio tempore xx. dierum sue expectationis vna cum tempore sue itinerationis totum simul non constituat huiusmodi arbitriū temporis hoc non sufficit vt si solet iri in. vj. mēsibus. l. fi. ff. de dila. ꝛ quadruplicitate vsus mutādo equos ꝛ itinerādo cū curribꝰ et dormiēdo in itineratione sicut faciūt cursores portantes prospera noua iuerit in vij. septimanis ꝛ expectauerit postea. xx. diebus ꝛ ita quasi duobꝰ mensibus ꝛ q̄nqꝫ diebus pro alijs tribus mensibus ꝛ. xxv. diebus procedi poterit cōtra nō cōtumacem quod est iniquum. Nō em̄ licet sic ꝑcurrendo suum aduersariū supplātare de appel. sepe. i fi. ꝛ. c. oblate. cū si. circa mediū ar. xvj. dist. placuit. ff. ad turpil. l. ij. §. sin autē. ij. Intelligatur aūt aduentus hmōi de aduentu fm cōem itinerandi vsum facto vel saltem de tali aduentu cuius tempus coniunctim cū. xx. diebus non faciat minus ꝙ̄ sit arbitrariū tempus. Et in hoc sit differentia inter cōputationē. §. ꝙ si per. xx. ꝛ dicti. c. statuimus. ꝛ in hoc saluentur dicte due gl. ꝛ tollatur iniquitas dicta. Et hoc verius puto ꝙ licet nouū prima facie videatur tamē est menti tenendū. His premissis pono tres conclusiones. Prima est ꝙ pro eo solo nō impeditur pars aduersa ad curiā veniēs in alterius partis nō venieñ. contumaciā dūmodo res integra sit appellationē prosequi ꝙ infra mensem iter nō arripuerit veniendi sed potius post mensem lapsum ꝛ ista conclusio concernit primū tempus. Istā cōclusionē videntur expresse tenere Hostiē. ꝛ Archi. et Jo. an. in dicto. c. statuimus. super ver. infra mensem ꝛ etiā alia citatione vel intimatione minime requisita: qꝛ dicti docto. aliā citationē vel intimationē nō requirūt: ꝛ pro hoc pōt in rationē allegari. ff. si quis cau. l. ꝛ si post tres. ff. de op. leg. l. mancipiorū. ꝛ extra de prebē. si tibi absenti. lib. vj. ꝛ faciūt no. s. Et hāc rationē deduco: qꝛ si cōtrariū diceretur aut hōc diceretur qꝛ per hoc induceretur desertio appellationis aut qꝛ per hoc inpediretur vel circūduceretur citationis effectꝰ: qꝛ recte percipiēdo ad medullā aliud nō apparet: sed nullū horū pōt dici. ergo ꝛc. Primū si quidē primū dici non pōt qꝛ hoc esset contra concordē opinio. docto. omniū. Secundo quia dictus mensis nō adijceretur solū ad prosecutionē appellationis sed adijcitur coniunctim ad prosecutionē appellationis ꝛ negotij principalis: vt ibi patet et ibi nota. per Innocen. cuius est ista ratio: ergo vtrūqꝫ debet vniformiter inspicere. arg. ff. de vulga. et pupil. substitu. l. hoc iure. et. C. de impu. et alijs substi. l. quāuis. et tñ nullus diceret fuisse de mēte pape priuare partē non arripientē iter infra mensem ob hoc solū a ꝓsecutione iuris sui: ꝛ cōtrariū tʒ glo. Jo. an. in. c. statuimus. ꝛ. §. ꝙ si per. xx. alleg. in glo. duabꝰ similibꝰ. s. alle. ergo ꝛc. Nec ꝑ hoc pōt dici ꝙ impediaꝛ ꝑ hoc citatio iuris seu eiꝰ effectꝰ. Ratio est: qꝛ quot sunt persone citate tot sunt citatiōes diuerse ꝛ ab inuicē separate. ff. de ver. ob. l. scire debemꝰ. nec ab eo ꝑ ꝓñs limitaꝛ. ar. C. de dona. inter vi. ꝛ vxo. l. maritus. ꝛ. ff. de calū. l. fi. qꝛ aꝪs sequereꝛ ꝙ tēpora seruās nō

possit procedere contra nō seruantē cōtra mentē decre. ꝛ verba: ergo per hoc ꝗ ego appellatus nō seruo primū tp̄s hoc est nō arripio iter infra mensem nō minus artant alij ex hmōi citatis. ad seruandū si volūt euitare contumacie penā. Preterea qꝛ citatio ad causam nō cōcernit nisi cōparitionē ꝛ tp̄s cōparitionis in causa lꝫ ergo deliq̄rit pars in iter arripiēdo dūmodo nō delinquat in cōparēdo effectu ipsi⁹ cōparitionis puniri nō dꝫ sed solū effectu termini dati ad iter arripiendū illū perdit nec alius sibi dat. probat cōsequentia: qꝛ q̄s nō dꝫ puniri in alio ꝙ deliq̄rit nec plus ꝙ deliquerit. vt. C. depositi. l. sancim⁹. ꝛ si aliud diceret sequeret ꝙ nō seruans primū tp̄s nō esset expectādus in scd̄o: ergo. Preterea nullū ius reperit talē penā imponēs: igit pena imposita cōtentemur. ar. l. si vero. §. de viro. ff. solu. ma. Itē nō pōt dici circūductus citationis effectus cū auctor citationis tpe nō cōparet in causa. vt. l. ꝛ post edictū. §. j. alle. sed hic secus qꝛ cōparet appellatus in termino q̄ actor est: qꝛ in hoc in causis beneficialibus quilibet pōt esse actor ꝛ reus. Scd̄a ratio sit ista: qꝛ ratio. c. statuim⁹ seu ei⁹ artatiōis nō fuit fauor singularis ipsarū partiū sꝫ magis natura cause q̄ requirit accelerationē sm̄ oēs scribētes presertim Archid. ꝛ facit. de elect. c. inter vniuersos. ꝛ. c. ne pro defectu. ꝛ. c. vt circa. li. vj. ꝛ de app. c. oblate. Modo si periret vel circūduceret citatio iuris causa nihilomin⁹ remaneret apud sedē apostolicā terminā̄da. per cle. causamq; ad deuolutionē hmōi obseruationē nō requirit ꝛ ita requirit alia citatio noua ꝛ ꝑ hoc celeritas impediret ꝛ prorogatio induceret cōtra mētē ꝛ rōnem decre. ita ꝙ daret occasio ꝑ remediū decre. impediendi finē ad quē principaliter tēdit cōtra. l. si miles. ff. de testa. mil. Preterea q̄d interest appellātis aut ipsi⁹ cause vel beneficij appellatū iter arripuisse vel nō arripuisse infra mēsem dūmō debito tpe in curia se representet? certe nihil: immo magis cause ꝛ bn̄ficio obesset: ergo lꝫ in aliqua culpa fuerit quā nō reputo multū ponderandā qꝛ in re propria absq; cuiuscūq; preiudicio vt prefert. ar. ff. so. ma. l. si cōstante. §. si marit⁹. nō propter hoc dꝫ omitti quin puniatur culpa appellātis q̄ per culpā predictā appellati nō purgat maxime cū sit multo maior. facit qꝛ causa principalis eā puniēdi remanet vꝫ fauor cause ꝛ beneficij. fa. insti. de nup. §. affinitas. ff. de condi. ꝛ demō. l. cū tale. §. legato. cū ibi no. Tertia ratio qꝛ qn̄ lex specialis prohibet illud qd̄ alias iure cōi nō esset prohibitū sed permissum ꝛ penā adijcit cōtrafaciēti actus cōtra prohibitionē fact⁹ pena prestitus valid⁹ est ipso iure. vt. l. fi. in prin. de diuor. no. Cy. C. de legi. l. nō dubiū. in vlti. q. de cui⁹ materia. vide per eū. C. de sepul. viola. l. q̄ sepulchra. ꝛ ꝑ Bar. in. l. scio. ff. de penis. lꝫ ergo ius sp̄ale. c. statuim⁹ mādet iter arripi infra mēsem ꝛ per ꝯñs sm̄ te licet non fateor tacite inhibere videat ne aliter fiat tū qꝛ certā penā adijcit vꝫ de pena processus in cōtumaciā facti: ergo dicere nō debemus processum hmōi valere qꝛ nō est verisimile eadem cōstitutio addat penā pene si nō dicat. vt. d. l. scio cū intellectu suo: quā ibi dat Dy. ꝛ Bar. post eū. ꝛ Pet. et Cy. post eū in. l. nō dubiū alleg. in simili. Scd̄a cōclusio est ꝙ si pars cōparens post oīa tria tp̄a supradicta ex toto lapsa vꝫ post mensem tp̄s arbitrariū. ꝛ. xx. dies venit ad curiā ꝛ statim post eius aduentū incepit procedere per audientiā valet processus: nec ideo vitiat ꝙ cōparēs nō expectauit per. xx. dies a die dicti aduent⁹ sui cōputādos alterā partē hāc cōclusionē ꝓsequere. vt dixi. ꝰ. Itē pro eiusdē conclusionis clariori deductione suppono duo ad euidentiā. Primū est ꝙ verbū venit positū in ver. sed si pars non cōcernit omne tp̄s sed refert solum ad tp̄s in quo pars quelibet que in fine mensis dati ad iter arripuisset cōmode venire potuisset: qꝛ illud tp̄s incertū inest ex natura rei: vt. l. interdum. ff. de verbo. obliga. ꝛ. l. continuus. §. j. eo. titu. alleg. alias oino intelligeretur contra litere mentē: qꝛ si sic veniret post inchoatū processum totū rueret contra mentē

vel nullũ esset ar.ff.de lega.ij.l.vxori pmo rñso.Scõm supponẽ
dum est q verbũ sed si pars supponit vnã partẽ iã venisse tunc
vez cũ dicit alterã partẽ nõ venisse: ita q loquit in casu de quo
loquit prima suppositio proxime precedens venerit vna pars.

¶De feudis. Rubrica. Conclusio.cccccccxxiiij.

Etiam de extra Rotam circa qõnez secundã q dicta declaratio dicto nepoti in effectu obesse nõ debet qd deduco pluribꝰ rõnibus q̃ sequunt. Prima rõ est: qr princeps nõ põt sine causa facere cõstitutionẽ per quã ius meũ mihi auferat illud in aliũ transferendo.no.Ber.Comp.Inno.extra de cõsti.q̃ in ecclesiarũ: ꝛ ipse Inno.de immu.eccle.qr plerics ac Iaco.Pe.ꝛ Cy.in.l.rescripta.de preci.impe.offe.fa.no.per eos.C.de quadri.prescri.l. bene a zenone.Et est rõ qr istud esset de directo venire cõtra naturalẽ rationẽ iure diuino fundatã cõtra quã nõ valet aliqua constitutio positiua. extra de cõsue.cũ tãto.C.eo.l.ij. ꝛ.iiij.di. erit autẽ lex. Inno.plus dicit in.d.c.qr plerics.q gñalis cõstitutio nec ab initio nec ex postfacto põt includure talẽ casum. Nõ cõstat q talis cõstitutio est cõtra ius de quo dixi in cõclusione supra proxime precedẽti vt ibi deduxi ꝛ per ꝯñs tẽ dit de directo vt ius primogeniture auferat dicto nepoti ꝛ in dictũ secundogenitũ transferatur ergo saltẽ quo ad preiudiciũ dicti secundigeniti valere nõ põt.Et pro isto nõ modicũ videt facere qd no.hosti. lucerna iuris canonici ꝛ Io.an.tuba veritatis post eũ.in.c.lz de voto et voti redẽp.vez q cõsuetudo nõ põt tollere ius hmõi primogeniture ei cui alias cõpetere dz ꝛ idẽ recitatiue approbat ipse Ioã. an.in.q.ij.per eũ disputata sup regula sine culpa.li. vj. in prin. primi mẽbri.Et tñ si iure positiuo hoc induci posset cõsuetudo dũmodo prescripta hoc induceret dũmodo als irrationabile nõ foret.vt.c.fi.de cõsue.alle.qr hodie saltẽ per illud.c. sunt oẽs cõsuetudines rõnabiles ꝛ prescripte etiã aduersus ius cõe per.l. cõem superioꝝ approbate.Scõa rõ est: qr dicta declaratio etiã si valeret nõ deberet dici.l.cõis sed q̃dã ordinatio spãlis inter solas partes inter quas promulgata est vẽdicãs sibi locũ: igit ad eiꝰ promulgationẽ ꝓuocare debuit ꝛ cõsentire iste nepos de cuiꝰ p̃iudicio principalr agebat: ꝛ pz ꝯñtia.qr istud esset regulare qr q̃tũcũqs princeps facit aliq̃d spãle ꝓvna certa parte ꝯ aliã certã ẽt extra iudiciũ nõ p modũ gñalis cõstitutiõis dz vocare partẽ ꝯ quã ordinare disposuit ꝛ id facere de cõsensu suo ꝛ aliter non. hinc est q si princeps velit libertũ restituere natalibꝰ dz vocare patronũ vel filiũ patroni ꝛ hoc facere de eiꝰ cõsensu: ꝛ aliter nõ põt de iure ꝓ eo qd patronꝰ vel patroni filiꝰ maxie rõne successionis de qua.in.§.sed nostra.insti.de successi.lib.magnũ põt pretendere interesse.iste est casus legis pe.ꝛ.l.fi.ff.de nata resti.facit.ff.de manu.testa.l.pe.ꝛ.ff.de adop.l.nã ita diuus. vbi hoc tz Iaco.de but.ꝛ Barto.post eũ dum vez de preiudicio graui in rescriptis vel impetratione agit.facit etiã.ff. de iure anu. aure.l. diuus.ꝛ de libe.cau.l.j.ff.de pac.l.fi.Et hoc maxime probat.l.j. p̃iudicio graui,C,de p̃ci.impe,offe,l,quotiẽs sicut in ꝓposito in

¶hostiensis lucerna iuris canonici ꝛ Ioãnes andree tuba veritatis dicunt.

perditione vni⁹ maximi regni. probat antecedēs primo. per. l. ij. C. de legibus. vbi vr̄ esse casus: q2 ibi dicit̄ q̄ siue suggestiōe p̄ñtis siue relatiōe absentis princeps pro vno cōtra aliū aliqd statuat nō habet vim legis cōis sed magis priuilegij nisi fm̄ glo. difinitiue causa cognita partib⁹ presentib⁹ pronūtiat aut faciat statutū redigi in corpore iuris: sed ista cessant hic: ergo rc. Secūdo probat hoc q2 statutū de per se probat. l. esse cōem nisi appareat aliter de mēte principis q2 hoc voluerit. no. glo. §. sed q̄ principi. insti. de iu. na. gen. 7 ciui. 7 probat l. ij. alle. mens aūt colligit̄ per modos traditos a lege vt si per sniam rc. vt dixi C. de legib⁹. l. si. vel si illud fecit redigi in corpore iuris. C. de no. co. cōpo. in cōsti. vna. §. fi. circa fin. vel si ad venerabilē centū iudicū vel docto. legentiū illud pro. l. destituet aut si per modū edicti vel gñalis legis id faciat: vel si pro lege in similib⁹ casibus id precipiat generaliter obseruari: aut si motu proprio forte illud nemine sollicitāte pmulget. vt legit̄. C. de legib⁹. l. iij. modo predicta hic oīa cessant ergo facit argumentū vulgatū. de. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris: hic aūt nepos vocat⁹ nō fuit: ergo rc. Tertia rō q2 dices q̄ dicta declaratio est iudicialis ergo nō valet parte nō vocata et inaudita. ij. q. j. nos in quēq3. ff. q̄ sen. sine app. rescindunt̄. l. j. pre. Itē cū edicto. immo plus tenet Cyn. post Det. 7 alij in. d. l. iij. C. de legi. q̄ si fuisset facta parte vocata sed absente per cōtumaciā non faceret ius generale sed solū obesset parte vocate. per. l. q̄ superstitis. in fi. ff. de inoffi. testa. facit eo. ti. pap. §. meminisse. ff. de euic. l. si ideo. C. de pericu. 7 cōmo. re i ven. l. j. aut dices q̄ est extraiu. 7 tūc aut dices q̄ valeat tanq3 h̄ñs vim ipsius declarationis aut q̄ valeat tanq3 h̄ñs vim constitutionis noui iuris. Si dicis q̄ nō possit valere nisi vt vim h̄ñs mere declarationis: tunc dico q̄ non valet nec obesse pōt: q2 talis declaratio esset erronea atq3 falsa per ea q̄ dicta sunt circa cōclusionē proxime precedētē. declaratio eīm nihil noui iuris inducit sed solū detegit qd̄ prius erat. vt. l. adeo. §. cū q̄s. in fi. ff. de acqui. re. do. 7 si serui. vend. l. sicuti. §. sed si querat̄. sed id qd̄ non est nullo modo detegi pōt 7 materia fundamēti cessante nihil valet edificiū. extra de presby. nō bap. veniēs. 7. j. q. j. cū paul⁹. neq3 eīm obesse d3 qd̄ nō rōne sed errore factū est. vt. l. q̄ nō rōne. ff. de legi. 7. l. si per errorē. ff. de iuris. om. iud. Si vero dicas q̄ valeat vt vim h̄ñs cōstitutionis iuris noui sequit̄ q̄ ad tollendū ius iam acquisitū per ius antiquū: vc3 per ius primogeniture facta esset q̄ nō est presumendū in principe 7 presertim in papa. ar. de rescrip. si pro te. 7. c. eq3 uis. de preben. si apostolice. li. vj. 7 q2 hoc forte de iure nō posset per rationē primā maxime si ius habuit nepos ex infeudatione papali 7 pactis 7 cōuētionib⁹ ibi appositis. modo princeps tenet̄ seruare pacta q̄ ipsemet iniuit cū subdito nec pōt venire cōtra saltē de iure vt probat Cy. post Guil. de fund. C. de legi. l. digna vox. per. c. j. extra de proba. qd̄ ibi videt̄ approbare Jo. an. saltē recitādo. Itē q2 si sic verbū declarationis staret nimis improprie qd̄ nō est dubio sustinendū. ff. de exerci. l. j. §. in re igit̄ dubia. de lega. iij. l. nō aliter. cū si. Quarta rō est: q2 in casu dubio plurib⁹ occurrentib⁹ cira intentionē disponētis interpretabilibus quarum vna est verisimilis 7 honesta alia turpis 7 inhonesta: altera vero similis et honesta illa verisimilis 7 honesta recipienda est. Ideo dicit regula iuris q̄ inspicimus semper in negotijs qd̄ est verisimilius. vt regula inspicimus. de regu. iur. lib. vj. Et regula in obscuris. eo. ti. cū si. Et dicit alia regula qd̄ in re dubia capiēda est interpretatio q̄ benignius responsum affert. ff. de regu. iur. l. capiēda. 7. l. ea q̄. §. in re. ergo dubia. cū cōcordan. 7 probant̄ ista. ff. pro socio. l. merito. de dona. inter vi. 7 vxo. l. quint⁹. extra de pcu. c. j. de presump. dudū. 7 de preben. nisi essent. Nō hic occurrūt in dubia interpretatiōe dicte declaratiōis quatuor imagina. r Prima est q2 verba prima facie sonāt q̄ papa Bonifaci⁹ erronee

declarãdo cõtra cõclusionẽ prime precedẽtẽ: et ista est oino inverisimilis. vt. C. de testa. l. oim. et extra de cõsti. c. j. li. vj. Scda imaginatio est q papa Boni. habuit mentẽ etiã si opus esset faciendi nouã constitutionẽ et tollẽdi per pñs fine cã illi9 primogeniture nepoti iã quesitũ: et ista certe nõ est honesta in papa potissime in quo dz vigere ois puritas. de dona. c. p tuas. et pro hoc bene facit tex. in. iiij. col. de ali. feu. c. vno. §. j. in fi. vbi dicit tex. q ecclesia cultrix altrix et auctrix iustitie nõ patit cõtra iustitiã aliqd in se vel alterũ fieri: priuatus vero sepe obuiat iustitie. Tertia imaginatio est q do. Bonifa. nõ errauerit in iure nec habuit inhonestã intentionẽ sed errauit in facto: vtputa qz ad sinistrã informationẽ crediderit ita esse in pact. infeudatione. Et ista certe est honesta et verisimilis: qz verisimile est q papa ignoret ea q in facto cõsistunt sicut ignorat quilibet quantũcunq prudẽs. vt. ff. de iuris et facti igno. l. ij. et maxime qz referebat se ad dicta pacta vt suppositũ est in facto. Quarta imaginatio q importunitas dicti Caroli regis supplicãtis tanta fuit q litere absq plena pape examinatiõe quasi per quandã inaduertentiã propter diuersas occupationes fuerũt expedite. Et ista adhuc magis est honesta q due prime. Dicit eni lex q plerũq propter importunitates petentiũ nõnunq nõ cõcedẽda cõcedunt. vt. C. de pe. bono. subl. l. j. et. ij. iuxta illud Labor improbus vincit oia. ergo recipiat tertia imaginatio vel quarta vel saltẽ altera earũdẽ. Nec mirũ: qz qd proxime dixi de dicto Caro. cũ dictus Carolus haberet vnũ filiũ et nepotẽ ex altero et videret nepotẽ bene prouisum de vno notabili regno lz nõ dato per eũ sed veniẽte ex successione materna volebat suo proprio filio etiã prouidere de alio regno nõ curauit de exhereditate nepotis propter prouisionẽ antedictã et vt quasi sibi succederẽt duo reges: et qz hoc nõ poterat facere per seipsum. vt. ff. de interdic. et rele. l. iij. voluit hoc facere per papã per mediũ declarationis antedicte qd sibi non profuit. vt prefert. et merito: qz q vna via prohibent: alia via nõ debẽt esse pmissa. ff. de tuto. et cura. da. ab his. l. scire oportet. cũ cõcordan. et pro premissa quarta rõne facit regula iuris q dicit q quotiẽs nihil sine captione inuestigari põt vt in proposito est ostensum eligendũ est qd minimũ hz iniqtatis. ff. de reg. iur. l. quotiẽs: minimũ aũt iniqtatis hz interpretatio proxime dicta: ergo et c. Quinta rõ est: qz et si in priuilegijs q de natura sua sunt contra ius fit interpretatio fm ius maxime vt minus obuiat. vt. ff. de vul. et pupil. substi. l. ex facto. C. de inoffi. testa. l. si qñ. extra de deci. c. ij. li. vj. forti9 est hoc in sentẽtijs et declarationibus quorũ nature repugnat fieri cõtra ius: qz verba semper penes materiã propriã inqrenda sunt. ff. loca. l. si vna. cũ si. pbat. l. ij. de offi. procon. et le. primo respõso. et extra de rescrip. cũ aliquib9. li. vj. et ita loquit ad literã. c. cũ ecclesia vestra. §. idẽq. et facit. c. cũ dilec. de cõsue. Modo ista declaratio fiebat iuxta vel fm aut instar vel prout in dictis pactis et cõuentionib9 oppositis in infeudatione continet. Ista aũt verba possunt accipi causatiue vel cõditionaliter. Si causatiue hoc erit cõtra ius de quo supra cõclusione proxima precedẽti. Si cõditionaliter hoc erit recte fm ius ergo cõditionaliter et nõ causatiue debẽt recipi. et q dupli cem sensum cõueniẽter habere possint dicta verba. tex. est de ver. signi. abbate. Nec obst. illud. c. vbi accipit interpretatio cõtraria qz loquit in materia priuilegij in quo papa fuerat intẽtiõis aliqd dãdi qd fieri nõ poterat nisi acciperent causatiue: sed hic nõ loqmur in priuilegio nec in casu verisimili sic papã voluisse aliqd dare: sed in declaratione q de natura sua nihil hz aliqd de nouo producere sed nõ dũtaxat fm ius iã pductũ declarare: vt predictũ est vt sic censeat sicut priuilegiũ cõcessum ad instar de quo dicit Inn. de fi. instru. inter dilectos. in glo. addi. et Archi. in. c. si papa. de priuileg. li. vj. q illud nõ probat nisi ostendat illud priuilegiũ ad cui9 instar aliud dicit esse cõcessuz. Cõfirmatio qz legatũ

relatū ex toto ad falsam demōstrationē nō, vz ipso iure. ff. de cōdi.
⁊ demō. l. tali. §. fi. cū. l. seq. ergo ar. §. disponat in aut. de nup. iūcto
ꝙ causa. l. presumitur finalis. ff. de iure patro. l. adigere. §. q̄uis. ⁊
l. fi. C. de dona. inter vi. ⁊ vxorē. alle. l. C. de donat. inter regē ⁊ regi.
No. Jo. an. de renū. post trāslationē. facit. ff. de fal. si quis obrepse-
rit de his qui nō a do. ma. l. fi. Sexta ratio est qꝛ sentētia diffiniti-
ua lata cū cause cognitione per principē qui facit ius: vt. l. fi. C. de
legi. etiā si ab ea nō fuerit appellatū si reperiatur male lata ⁊ per
errorē in meli⁹ reformatur per principē ipsum vel ipsius in prin-
cipatu successorē: vt de resti. in integ. c. cū ex literis. ergo fortius ⁊
declaratio facta sine aliqua cognitione per errorē poterit ⁊ debe-
bit per dn̄m nostrū reformari in melius. fa. xxxv. q. ix. c. veniā. ⁊. c.
sententiā. cū concor. ibidē allegatis. facit etiā qꝛ sentētia lata ex
falsa allegatione retractanda est. C. si ex fal. instru. l. j. ⁊. ij. ⁊ si scie-
ter pars que obtinuit hmōi allegationē fecerit sibi succurrit ipso
iure vt. ff. de iudi. l. si pretor. §. marcellus. ꝺm vnū intellectū glos.
ibidē positū quā approbat ibidē do. Bar. nō tn̄ curatur an scien-
ter vel ignorāter si absens contra quē proceditur nō sit cōtumax
in culpa: vt. ff. de edili. edic. l. j. §. si causa. hinc est qđ not. Inno. de
fide instru. inter dilectos: priuilegiū obtentū ex falsa causa nullū
esse ⁊ tamē fortius in declaratione cui error iuris plus obesse de-
bet vt dixi. negari enim non potest quin causa restitutionis pro-
pter falsam allegationē sit iniquitas et iniustitia in ipsa senten-
tia ex dicta falsa allegatione insurgens: equitas enim contraria
est illa sola que dat causam restitutioni vt. l. ꝙ si minor. §. fi. ff. de
mino. Modo licet iniquitas nō vitiet sententiā ipso iure vitiat ta-
mē iuris declaratione: vt. d. c. cū tanto. ⁊. c. erit aūt. alle. ergo restat
simpliciter illā declarationē reuocandā fore per do. nostrū nō tā-
quā iniustā sed potius tanq̄ nullā ⁊ erroneā: dico tamen id non
posse fieri nisi per papā. C. de legi. l. ij. §. j. ⁊. l. fin. quia ante papalē
declarationem facit presumptionē contra quam non admittitur
probatio. no. Jaco. ⁊ Cy. in dicta. l. rescripta. De tertia conclusio-
ne dic vt supra. De quarta. q. satis dictum est. Redeo ad materiā
primarū duarū conclusionū proxime precedentiū ⁊ secunde sup-
positionis pro illius deductione supra facte: et oppono: qꝛ dispo-
sitio cuius effectus differtur in tempus consideratur ꝺm illud tē-
pus et ideo si sponsus donet simpliciter valet donatio [a]: quia re-
spicit presens tempus sed si sic donec ꝙ donatio suum effectū sor-
tiatur ⁊ differatur in tempus: matrimoniū vitiatur: quia solū re-
fertur ad tempus illud eius effectus quo fieri non posset: vt. ff. de
dona. inter vi. ⁊ vxo. l. cum hic status. §. si sponsus. ⁊. C. de dona. an-
te nupt. l. ꝙ sponse ⁊ ita econtra si fiat donatio simpliciter tēpore
matrimonij inter coniuges non valet quia respicit presens tem-
pus. si tamen differatur vel referatur eius effectus in tēpus mor-
tis vel diuortij. pro illo tēpore ⁊ non ante consideretur ⁊ valet do-
natio. ff. de pact. do. l. beblius. in fi. ⁊ de do. inter vi. ⁊ vxo. l. si eū. §.
fi. cū. l. seq. Et hinc est ꝙ donatio causa mortis suū totū effectū so-
lū refert in tēpus mortis. Ideo pro illo tempore solū cōsideratur
persona donātis: an vcꝫ tūc capere possit. de dona. cau. mor. l. mor-
tis causa do. fa. ff. de ma. testa. l. libertas. j. responso et fin. de vers.

[a] Ualet donatio. Nota qđ donatio propter nuptias est qđ spōsus spōse donat qñ ab ea dotē recipit. extra de do. inter vi. ⁊ vxo. c. nup. Et vide ibi Host. ⁊ Gof. i sum. ⁊ Specu. ⁊ C. de dona. añ nupt. per totum.

bo.ob.l.quotiēs in diē. Modo si considerem⁹ tempus successionis in quo refertur effectus feudalis dispositionis tunc reperiem⁹ filium qui fuerat primogenit⁹ capere nō posse cum tunc sit mortuus ꝛ reperiem⁹ alium filium tunc capere posse ac primogenitū in etate ꝛ gradu primiorē ꝛc. Cōfirmatur scdo: qꝛ participia presentis vel preteriti tēporis relata ad verba futuri tpis ad futurū tempus effectū suū prorogantia suum tēpus referunt ad tempus futurum importatū per verba ad q̄ taliter referunt: vt cle. si de beneficio. de p̄ben. ꝛ in.c. sicut de verb. signi. li. vj. cū ibi no. ꝛ per Jo.an. in nouella. ff. de ser. verba. pre. l. si seruit⁹. ꝛ. l. si ita fuerit. ff. de lega. iij. Modo hoc participiū primogenit⁹ vel hec oratio in gradu proximitatis prim⁹ referūtur ad verbū succederet. ergo pro tempore quo erit locus successioni: suam ꝛ sui tēporis interpretationē recipiunt: ergo ꝛc. Tertio ꝓbo sic. quia verba cōtrahētium sic sunt in sensu ꝓprio recipiēda ꝙ extra illū sensuz propriū nō recipiunt extensionē. vt. ff. de ver. ob. l. quicq̄d. ꝛ. l. si a colono. ꝛ. ff. de arbi. l. non distinguem⁹ §. de officio. modo hoc verbū succedent positū in cōuentione infeudationis pōt referri ad impropriā interpretationē videlicet ad habitū seu potētiam succedēdi vel ad propriam: puta ad actum succedendi. probant hec. ff. de ver. sig. l. qui actionē. ꝛ l. minus. ergo in dubio ad propriam referret. facit. ff. si ager vectiga. l. ij. insti. de iure natu. §. quotiens. Quarto hoc probo sic quia conditionalis dispositio futura ꝛ mere causali cōditione suspensa nō potest aliquē sortiri effectū ante huiusmodi cōditionis euentū. vt. ff. de cōdi. insti. l. si quis ita hereditatē. ꝛ extra de cōces. p̄ben. c. ei quē. in cle. j. primo respōso. cum cōcor. Nec mirū qꝛ nec venit nec cessit ante dies eius: vt. l. cedere diē. ff. de ver. obliga. modo cōstat ꝙ feudalis ordinatio seu dispositio vigore cuius admitti debet primogenitus vel nepos ex priogenito quā habes supra circa dictā cōclusionē in clausula tertia est suspēsus ista casuali cōditione de futuro videlz si illū qui ꝓ tempore fuisset rex sine ꝓle legitia sui corporis mori cōtingeret: ergo ante mortē regis non pōt in primogenito ei⁹ hec dispositio aliquē operari effectū sed est solū cōsiderandum quis illo tēpore quo mortu⁹ esset rex fuisset in etate ꝛ gradu anterior cui⁹ nō fuit primogenit⁹ morte preuat⁹ nec filius eius vt de se patet. Quinto hoc probat sic: qꝛ istud dari solet pro regula ꝙ dum res ante suū esse completum peruenit ad casum a quo nō posset incipere habet perinde ac si nunꝙ incepisset: vt. ff. de serui. l. ꝓ parte. ꝛ. ff. ad. l. aquil. l. huic scripture. §. fi. cum. l. seq. ꝛ. ff. de verb. ob. l. pen. §. ꝛ si placeat. ꝛ. ff. de duo. reis. l. eandē. §. penul. Modo si ab initio iste primogenit⁹ nunꝙ fuisset in rerū natura tēpore saltez quo posset spes de successione regni: certū esset ꝙ ille nepos nullū ius haberet cū non possit excludere paternū nisi ex ei⁹ persona. Et certū est ꝙ ille priogenit⁹ pendēte spe ꝛ ita an̄ cōpletū esse huius vere et actualis successionis decessit: ergo ꝛc. Sexto quia verisimile est ꝙ in dispēsationib⁹ que inter peritissimos cū maxia maturitate agunt verborū congeries magna superaddicta non sit posita ad solā superfluā repetitionem precedentium: sed potius verisimile est ꝙ posita sunt ad nouū effectum operandi: vt in consti. vna. §. quibus. C. de no. co. comp. fa. c. si papa: ꝛ. l. si qñ. cum simili. Modo si non faceremus interpretationē nisi ſm ius vt pretendit pars nepotis suffecisset dicere ꝙ haberet in regno homo talē gradū seruato tamē semper ordine primogeniture prout de iure et serui: semper masculino in eodem gradu prelato: ergo qđ apposita sit vltra tanta verborum congeries non videtur factum nisi vt inquantum verborum proprietas a iure communi recedatur. argu. C. de pact. conuen. tam super. l. fina. quia non apparet ꝙ alium effectum operari possit. Septimo quia dispositio generalis que terminatur in vno licet omnia supposita ꝛ ipsius generis ex vi orationis videatur cōplecti vt dicit. l. meuius. §. duobus. ff. de leg. ij. ꝛ hoc quasi sub declaratione future declarationis vel euētus vt dicit lex. ff. qui ꝛ a quibus li. ma. non fi. l. iij. tamē ſm veritatē nullū suppositorū de-

terminate sub ipsa dispositione comprehenditur et probatur. ff. de verbo. obli. l. si duo. et de solu. l. qui. §. stichum. ij. responso. et de lega. j. l. cum, incertus. et eo. ti. l. cõtinuus. §. illud., et. l. inter stipula. §. sacram. Et est differentia inter generalem et alternatiuam: vt probãt predicta iura. Et hic est q illud suppositum in quo per sequẽtem declarationẽ vel casuum euentus terminatur ipsa dispositio habeatur perinde ac si fuisset specialiter et determinate sub dispositione cõprehensum: vt extra de rescrip. pastoralis. in fi. tamẽ pro eo q in tali generali dispositione nõ cõprehenditur determinate aliquid de suppositis illius generis si ante declarationem vel euentum esse desinat vel mutet statum: habetur perinde ac si ab initio non fuisset sub generalitate comprehensum: vt. ff. de solu. l. cũ quis. §. qui hominem. et dicto. §. stichum et. ff. de adi. lega. l. qui hominẽ. et dicto. §. sacram. alle. et probat optime clemen. si de beneficio alle. vbi patet q si expecto in genere ad collationem episcopi et aliquod beneficiũ vacans spectans ad illã collationẽ desinat interim ad eã spectare qr deuoluatur ad capitulum nõ debebitur mihi. facit etiã; qr si expecto in genere ad primũ beneficiũ certe collationis vacaturum quod duxero acceptandum sine prefixione certi temporis et pendente deliberatione mea ordinarius cõfert qr beneficium tale mutat statum amplius ex illa vacatione mihi deberi nõ potest vt de conces. preben. qr cũctis. ver. subiunctum. li. vj. Modo dicta dispositio feudalis de qua loquitur dicta clausula tertia est generalis et incerta: qr refertur ad illam de pluribus qui tempore quo erit locus successioni erit prior in gradu: et primogenitus in etate et licet sit maior spes de primo filio: tamen potest esse q eam non capiet: vt insti. de re. diui. §. illud q̃sitũ. in fi. ergo. hec incertitudo generalis facit qđ nullus: nec primogenitus: nec alius censetur ab initio determinate sub dispositione comprehendi: et per consequens si premoriatur habetur perinde ac si non fuisset aliqualiter ab initio comprehensus. faciunt iura vltimarum volũtatum. C. de cadu. tollen. l. vna. §. sin autem sub conditione. et al's supra allegata. Accedo ad solutiones rationum. Primo: ad primã dico q ego cõtentor q inspiciatur tempus quo potest dicta dispensatio suum operari effectum illa duo diuersa tempora cõsideranda sunt. Primus concernit successionem. Secundus effectus cõsistit in successione actuali quorum deductio patet ex predictis. Circa tamẽ primũ effectum caue: qr effectus ille licet in filio primogenito sit quasi immutabilis quia siue ipse supersit siue filium dimiserit qui supersit incommutabiliter ius succedendi remanet apud eum per predicta: sed si nõ dum extarent filij primogenito facto rege frater eius secundogenitus haberet in habitu hoc ius succedendi sed non incõmutabiliter: qr si nasceretur filius fratri primogenito regi facto: ille haberet hoc ius et auferret primo vigore tamẽ. l. cõmunis. Ad formam ar. cũ dicis q tempore successionis actualis nõ est in rerum natura primogenitus pater nepotis cũ sit mortuus: fateor q vere nõ est in rerum natura: sed dico q representatiue est in rerũ natura: qr representatur in personam nepotis filij sui: vt. l. liberorum. in fi. ff. de ver. sig. Tu dicis: ergo nõ põt succedere qr ille qui nõ est nõ succedit. Respõdeo et dico q videtur ipse succedere eo ipso qđ alius qui tanquam personam ipsius representans vice et loco sui succedit vt in auk. cũ cessante. C. cõmuni. de succes. Tu dicis: talis fictio representatiua sonans impropietatem licet caderet in vltimis volũtatibus vel. l. interpretationib⁹: nõ tñ ita in cõtractib⁹ vbi non venit nisi id quod expresse et proprijs verbis cõprehẽsum est vt deducit scđa rõ. Respondeo et dico qđ si in vltimis voluntatib⁹: ergo fortius in cõtractib⁹: qr plus se ad tempus mortis referũt vltime volũtates q̃ cõtractus vt in alijs supra deductũ est. pbat. l. vna. §. sin autẽ sub cõditiõe. C. de cadu. tollẽ. cõiuncto. §. ex cõditionali. insti. de ver. obli. Ratio. C. de act. et obli. l. sicut coniuncta. l. iij. in fi. ff. de adi. et trans. lega. in fi. cũ. l. sequẽ. Dico scđo q si in. l. interpretatiue hec representatio admittit ergo hic cũ sit

l.specialis loca.a principe inter certas partes.§.lz ꝙ principi.⁊.l.ij. C.de legi.alle. Itē qꝛ et si pactio est vel contractus tamē cū hoc est.l.iuris cōmunis.qui p ꝯtractū hmōi coadiuuat vt dixi supra. Itē postꝙ cōtrahentes cōtrahunt ſm ius verisimile est ꝙ voluerunt ꝙ verba eorū intelligantur ſm ius ⁊ ſm illud si possunt interpretant̄ si nō pñt referunt̄ ad factū.vt de verbo licere hr̄e probat tex.de ver.ob.l.stipulatio ista.§.j.⁊.§.qui.⁊.§.hec quoqꝫ stipulatio.⁊ in.l.stipulatiōe ꝑ te nō fieri.eo.ti. Et pro hoc etiā optime facit:qꝛ lz natura cōditionis sit in facto cōsistere ⁊ referri ad factū vt.ff.de cōdi.⁊ demō.l.q̄ heredi.in prin.⁊.l.menius.eo.ti.tamen si verba in cōditione adiecta possunt referri ad ius et interpretari ſm ius ad ius referunt̄ ⁊ ſm ius interpretantur: vt.ff.de soln.l.si seruus.x.⁊.ff.de cōdit.insti.l.si mulier.§.j.⁊ no.Bart.ff.de condi.⁊ demō.l. menius.alleg. Modo verbum succedunt est verbum iuris:vt dese ptz:ergo interpretatur ſm ius:sz de iure ita est ꝙ filiꝰ in successione personā patris representat:ergo ⁊c. Dico tertio ꝙ si cōsideremus naturā cōtractus de per se natura illa hoc habet ꝙ ius quesitū ex cōtractu siue in re siue ad rē siue pure siue sub cōditione est transmissibile vt in precedētibus habet̄. Uel dic ⁊ melius: ꝙ si cōsideremꝰ cōtractū in se hec reputatio seu proprietas bñ admittit̄ in cōtractu:qꝛ si promitto tibi tali die dare centū vel sub cōditione si nauis ex asia venerit ⁊ interim moriaris:heredi tuo tanqꝫ te representāti cōpetit actio licet verba stipulationis ad te dirigant̄. Et ideo nō refert an dicā ꝓmitto tibi ꝙ soluā tibi vel ꝓmitto tibi ꝙ soluā tibi vel heredi vt.d.l.stipulatio.§.q̄sitū.in fi. preterea qꝛ nō est pactū simplex[a] sed potius est lex pacto coadiuta vt dixi. Preterea qꝛ postꝙ ius icōmutabile ⁊ trāsmissibile de natura sua fuit q̄sitū ad istā successionē ad primogenitū transitum videt̄ illud in sua successione vt in precedētibꝰ dixi. Et ita videtur hic magis agi de successione primogeniti qꝫ patris seu aui. Et per hoc tertia ratio soluta est:quia verba contrahentium etiā contra proprietatem eorum recipiūt bene intentionem ſm ius vt dictum est supra.per eandē viam esset soluta secunda ratio:qꝛ censetur nepos secūdogenitus cū vice eius et vt personam eius representās sic succedat. Ad quartā dico ꝙ illa cōditio non adijcitur huic casui sed potius casui loquenti de successione collaterali. ⁊ si adijceret̄ nō obstaret:qꝛ talis cōditio tacite inest ⁊ ita nō facit cōditionē vt.l.cōditionē q̄ extrinsecꝰ.ff.de cōditio.⁊ demō.⁊ si faceret ꝯditionez adhuc nō obstaret:qꝛ dico ꝙ referret̄ ad successionem actualē ⁊ in illa semper succedit tūc primogenitus vel tūc primogenitū representās vt dixi in rōne precedenti. Ad quintā nō capio bene qualiter faciat:qꝛ secundū veritatē nec successio in ꝑsona primogeniti cōpletur nec in persona nepotis impedit̄ sz potius inchoat̄ et cōplet̄. Ideo aut equiparat rō aut nō cōcludit ⁊c. Ad.vj.rationē dico ꝙ tertia clausula nō supfluit sz addit de collateralibꝰ de quibꝰ nō fuerit actum. Et si p verba prolixiora qꝫ posset fieri:tñ per clariora. Ad septimā rationē dico ꝙ eo ipso qđ nascit̄ filio:primꝰ filꝰ eo ipso ſm legem cōem cōsuetudinē ⁊ diuinā quasi ordinationē successor declarat̄ cū talis sit ammodo immutabilis:no.Hosti.in.c.lz. Nec ob.ꝙ possit esse ꝙ successionē nō

[a] ¶ Pactū simplex. Quādā pactorum diuisionem vide per Bart.in l. pacta nouissima.C.de pactis.

capiet nec p se nec per filiũ de suo corpore descẽdẽtẽ: qꝛ talis casus malus fortune odiose nõ est sperãdꝰ. de verb. ob. l. inter stipula. §. sacrã. Pro premissis facit determinatio qõnis quã monet Bar. ff. de sig. liberorũ. in qua querit supposito ꝙ si statuto caueƭ ꝙ femina filia nõ succedat extãtibus filijs masculis sed si cõtẽta dote cõtingit ꝙ aliquis decessit relicto nepote ex filio masculo an ille nepos succedat in totũ ꝛ filiã excludat. Jaco. de but. in quadã sua disputatione determinat ꝙ sic: qꝛ appellatio filij cõtinet nepotes ex ꝓpria significatione ẽm eũ: ꝛ ita not. glo. in insti. qui dare tut. po. §. fi. vbi dicit. ll. in cõtrariũ loquẽtes referri ad cõem modũ loquẽdi. Idẽ no. in auƭ. de nõ eli. scðo nubẽ. §. cũ igitur. in glo. q̃ incipit ac appel. hec probat Jac. de bu. qꝛ propria significatio sumiƭ ab allusione vocabuli: vt. ff. si cer. pet. l. ij. §. appellata. ꝛ. ff. de verb. sig. l. tigurij. l. pupillus. §. territoriũ: sed scðm allusionẽ vocabuli appellatio filij cõprehẽdit nepotes: vt. l. liberorũ. alleg. vbi diciƭ ꝙ filiꝰ diciƭ a filos qð est amor ꝛc. Preterea p glo. alle. dicit ꝙ interpretatio illa q̃ habet appellatione filioꝝ nõ cõtineri nepotes sumaƭ scðm vsum cõem loqnẽdi: sed talis vsus nõ est intellectus ꝓprius sed figuratus ꝛ interpretatiuus: vt. ff. de fun. instruc. l. cũ delanionis. §. asinã. de suppel. lega. l. habeo. Preterea cõis vsus loquẽdi nõ põt alterare ꝓpriũ significatũ vt supra de vsufruc. ꝛ re. q̃ vsu. cõsu. l. ij. et facit dicta. l. liberorũ. ver. sed ꝛ papirius. vbi dicit nepotẽ interim nõ extẽdi. ad idẽ facit l. iusta. de ver. sig. Scðo ad principalẽ qõnẽ allegat aliã rõnẽ do. Jaco. de but. que etiã si prima cessaret viget scðm eũ: qꝛ. cũ statutũ nõ disponat vtrũ bñficiũ datum filio per statutũ porrigaƭ ad nepotes hoc iuri cõi relinquiƭ: et tñ de iure cõi certũ est qð bñficiũ priuilegiũ vel honor qui daƭ filio regulariter transit ad nepotes: vt C. de qõ. l. milites. ꝛ. l. diuo Marco. ꝛ de pe. l. decurionũ. ꝛ de senato. l. emãcipatũ. et de priuile. do. l. j. Tertio hoc idẽ ꝓbat: qꝛ filio sublato de medio nepos eius locum tenere incipit. insti. de exhere. libe. §. posthumorũ. ꝛ de here. que ab intesta. defe. §. non filius. ff. de lib. ꝛ posthu. l. gallus. §. videndũ. alle. ad hoc ꝙ surrogatũ in locũ alteriꝰ ꝛc. vt. l. j. §. hec. ff. si qs testa. li. esse ius. fue. Idẽ determinat do. Bart. ꝙ sicut nepos in successionibus obtinet locũ patris ꝛ primi gradus lꝫ sit in scðo gradu. alle. in auƭ. de here. q̃ ab intesta. defe. §. si autẽ ibi illud palã est: qꝛ in locũ patris defuncti ꝛc. De hoc dixit Bar. se plene dixisse in. l. ij. §. j. ff. de suis ꝛ legit. here. Sic in priuilegio cõsequẽdo ẽm eũ vt qð ex persona cõsequiƭ nõ consequaƭ ex persona patris. Sed cõtra: qꝛ statuta nõ accipiunt extensionẽ ad casum nõ cõprehensum. dicit Bar. ꝙ immo bene passiue: qꝛ ius cõe se extẽdit ad illud. alle. l. j. §. j. de mu. et ho. ꝛ q̃ ibi dixi hoc dictũ: qꝛ statuta non extenduƭ actiue ad disponendũ alium casum nõ cõprehensum sed in casu in quẽ disponũt bene patiuƭ statuta ꝙ lex cõis interpretatiue ꝛ declaratiue ad illũ casum se extendat vt si. l. municipalis statuit circa munera q̃ non habeãt curã nisi persone absqꝫ erogatione patrimonij. l. iure cõis extendit se ad illud diffiniendo illud personale ꝛ disponẽdo de illo tanq̃ de munere personali: vt. l. j. §. j. ff. de muneri. ꝛ ho. Idẽ si dicit statutum ꝙ filius possit facere testamẽtũ. certe. l. se extẽdit ad illud vt intelligaƭ ꝙ possit facere legitime ꝛ ẽm leges vt sic ex eo adeaƭ hereditas ꝛ falcidia detrahatur: ꝛ vt videtur omnes leges loquẽtes de testa. locũ habeãt: vt. l. j. §. ij. ad leg. fal. ꝛ ita dicit Bar. in. d. l. j. §. j. ff. de mu. ꝛ ho. ꝛ plenius in. l. oẽs populi. ff. de iusti. ꝛ iure per eũ repetita: ꝛ probat ff. de here. insti. l. ex facto. ꝛ. C. de inoffi. testa. l. si qñ. Idem determinat Jaco. de are: vt recitat Bart. in quadam sua disputatione ista ratione: quia ratio statuti est vt agnatorum salua sit benignitas: que agnatio cõseruatur in filijs masculis vt insti. de legiti. agna. successio. ergo eadem ratione in nepote. Sed prior ratio magis placet Bart. cum ratio Bar. Jaco. de are. non sit ex prima in statuto.

¶ De feudis. De accusa. Rubrica.

Conclusio. cccccccxxv.

PRo introductione qõnis. Querõ an si in crimine lese maiestatis vel alio q̃s dãnet̃ ⁊ ob hoc bona ipsius publicent̃ feudũ[a] qd tenet a barone fisco applicet̃: an vero ad baronẽ directũ dñiũ reuertat̃? Quidã dicũt q̃ debet pertinere ad fiscũ vcz quo ad vtile dñiũ. ⁊ hoc tenet Spe.ti. de feu.§.qm̃.versi.xl. Et primo persuadet sic. Nã a iure humano imperatoꝝ dñia descẽderũt.viij.dist.quo iure: q2 dñs oim est imperator[b] vt.l.deprecatio.et.l.bñ a zenone.ergo nõ est hec nisi quidã naturalis reuersus fauorabilis: vt.§.q̃ in spẽ dotis. Rõ q2 casus vident̃ expressi.ff.ad.l.iul.maiestatis.l.fi.⁊.C.eo.l.pe.⁊ in aut. vt nulli iudices.colla.ix.in fi. In quib9 dr oĩa bona dãnatoꝝ hoc crimine cõfiscari. Tertio videt̃ de hoc tex.in rõne cũ glo.ff. de dã. infec.l.si finita.§.si de vectigalib9.vbi ptz q̃ si possidẽs fundũ vectigalẽ siue cẽsualẽ nõ cauet de dãno infecto ꝓpter eius cõtumaciã fit missio in possessionẽ iuris sui. Et idẽ in feudatore emphi. et libelloꝝ vt ibi no. Quarto hoc videt̃ tenere gl.Cy.⁊ Jac.de are. in.l.ũ q̃s in tãtã.C.vñ vi. In simili vcz q̃ si emphiteota siue vasallus inuadit: cadit a iure suo ⁊ trãsfert in inuasum p dictã.l. Bar. ⁊ aliĳ tenẽt totũ cõtrariũ dicẽtes q̃ lz vasallus illud directũ dñiũ perdat: tñ nõ applicat̃ fisco sed ad dñm reuertit̃ primo q2 propter pctm̃ nocẽtis: innocẽti pena inferri nõ dz. Ideo dicit lex q̃ alieni puta mariti criminis informatio res vxoris cõstringi nõ dz.C.de dona.inter vi.⁊ vxo.l.res vxoris.in prin.facit.ff.de pu.vec.⁊ con. l.cotẽ.§.si dñs.vbi dr q̃ si mãdãte vel sciẽte dño nauis illicite merces imposite fuerint nauis cõfiscat̃. Sec9 vero si ignorãte lz iniuectores pro delicto ꝓprio capite puniant̃.facit aut̃.de eccle.ti.§.si quis in sua.C.de inoffi.testa.l.si q̃s in suo.et.C. de pe.l.sancimus. extra de cõsti.cognoscẽtes.de his q̃ fi.a prela.quesiuit.lvj.dist. satis peruersum. Scdo hoc ꝓbat̃ sic: q2 alienatio in potentiorem est ꝓhibita ne dñi cõditio deterior fiat.C.locati.l.si quis curialis.⁊.l. milites.⁊.C.de alie.mu.iudi.cau.facta.l.fi.eo.tit.extra.c.ij. Modo princeps est potẽtior: tũ q2 excellẽtior: tũ q2 magis priuilegiatus. xvj.q.ij.visis.ver.humanũ est.ar.ff.de alie.iudi.mutã.cã facta.l.iij. primo rñso. Tertio ꝓbat̃: q2 dãnato vel deportato seruo vel filio et bonis publicatis eorũ peculia.dño vel patri nõ auferunt̃ vt de bo.dãna.l.j.⁊.l.si fili9.ꝓ quo facit in ar.C.de epi.⁊ cle.l.si q̃s p̃sbyter.vbi ptz q̃ si bona clerici itestati sue eccl'ie applicant̃: nihilominus peculiũ patrono debitum aut res rõne seruitutis ascriptitie dño: noxia dño vel patrono reddit. Quarto ꝓbat̃ per.ll.q̃ dicũt q̃ si bona liberti publicat̃ nihilomin9 remanet patrono suũ ius patronat9 saluũ: vt.ff.de bo.libe.l.si in libertũ.⁊.ff.de bo.dãna.l.fi.§. si in libertinũ.facit.l.q̃ dicit q̃ si res emphitheotica i emphitheosim ꝯcessa aliquo mõ peruenerit in imperialẽ domũ vel in aliquã curiã ecclesia: q̃ illã cõcesserit poterit eã vendicare infra bienniũ. in aut.de non alie.⁊ emphi.§.j. Quinto de hoc videtur text. in.x. col.quib.cau.feu.amitta.c.vnico.si vasall.feu.priu.cui applic.vbi videtur tex.q̃ si vasallus.feu.priuetur partim et ad agnatos vel ad dominum reuertit̃ per eandẽ viam: facit.c.si vasallus culpã in ti.si de feu.defunc,mili,cõ,fue,⁊ de eo q̃.inter fratres domini sui.

a ¶Feudũ. Nota q̃ feudũ est cõcessio rei immobilis facta ꝓ homagio.extra de simonia.ex diligẽti.an antẽ feudũ possit alienari saluo iure dñi vide Ludo.roma.singu.cccccxij.incitu habes.

b ¶Imperator. Adde q̃ impator d̃nis toti9 mũdi dominus sit quo ad iurisditionẽ et protectionẽ: nõ tñ intelligitur dñs rerũ particulariũ: vt notat gl.⁊ Bart.in proe.ffoꝝ.

c.j.de prohibi.feud.alie.per Fede.l.imperialē.§.illud. in quibus Barto.reputat casum. Sexto pro hoc inducit licet priuetur vasallus non tamē transeat in fiscum q: dicit tex.ꝙ si vasallus religionem ingreditur perdit feudū: sed nō ob hoc transit ad ecclesiā.vt si de feu.mili.con.fue.c.qui clericus.⁊ de mili.vasal.qui ar.bel.deposu.c.vno.⁊ de benefi.fra.c.vno.in fi. lz alij aliter distinguāt: vt not.Cy.C.de sacrosan.eccle.aut.ingressi.vbi glo.tangit.Septimo hoc probatur: q: causa propter quā datur hoc vtile dominiū feudale ipsi vasallo est quedā seruitus personalis quam dño prestare habet in.x.coll.qui.cau.feu.alie.c.j. ⁊ q̄ sit pri.cau. benefi.ac.a. etiā obligatio feudalitatis in qua tenet vasallus dño que etiam mere personalis est vt ea.colla.de forma fideli.c.j.de noua fideli. forma.c.j. Modo ita est ꝙ seruit⁹ et obligatio antedicte in fiscū a trāsire non possunt: tū q: mere personales sunt vt proxime dictū: tum q: opere vnius hoīs alie sunt ab opere alteri⁹: vt.l. nemo est qui nesciat.ff.de duo.re.ergo non transit vtile dominiū q: separari nō potest a sua causa: ⁊ facit totū illud generale ꝙ cessante causa cessat effectus: et illud aliud quod datū ob causam illa cessante repetitur. Octauo hoc probat̄ cū specialiter prohibet̄ alienari publicatione bonorū ad id perueniri nō pōt: ⁊ ideo si testator prohibuit seruum alienari ⁊ in casu quo cōtra fieret dedit sibi ⁊ fideicōmissariam libertatem nedum voluntaria immo etiam necessaria alienatio etiam per modū bonorū publicationis prohibet̄ vt dicit.l.de fideicōmis.liber.l.rogo.⁊.l.cū vero.eo.titu. Modo feudum prohibetur specialiter alienari vt.l.imperialē.alle.igitur ⁊c. Nono et vltimo inducitur q: equitas dictat ꝙ res redit ad eū a quo emanauit. Ideo dicit.l.si duobus competat seruitus aque ducende per eundē fundū ⁊ riuum ⁊ vnus vtitur ⁊ alius non: non vtēs amittit nec ius ex vsu alterius sibi conseruatur ex hac equitate vt saltem pro parte nō vtentis ad fundum seruientē libertas redeat. ff.quēadmo.seruitus amit.l.aquā.in fi. Ideo dicit lex ꝙ expulsis hostibus res quas ceperant non publicātur sed redeant ad priores dños licet publicarentur si hostiū forēt: vt.l. si quid in bello. et.l.si captiuus.cū ibi not.ff.de cap.⁊ postli.reuer. Ultimo potest induci.l.cōmunis que dicit ꝙ si seruus cōis accusati vel alterius vel in quo accusatus habet solum vsufruc.ratione questionis de eo contra accusatum melius habende publicetur: nō publicetur nisi ius vel pars accusati ne alteri preiudicetur.ff.de adul.l.si postulauerit.§.iubet.sed ista lex magis facit pro prima parte. Tertia opinio fuit quorūdā qui dicunt ꝙ transibunt ad fiscū ⁊ tenebit fiscus donec ille vasallus moriat̄ seu poti⁹ q̄diu ille tenuisse deberet et postea ad immediatū dñm reuertetur.probāt per iura que probare videtur ꝙ vbi quis est alienare prohibitus si ex sue persone necessitate alienet non tenet ille in quē alienet vltra tempus in quo alienans tenere posset. Ideo si vnus de familia tenet rem prohibitā extra familiā alienare ⁊ bona eius veniāt: emptor non tenetur nisi pro tēpore illius ⁊c.ff.de leg.ij.l.peto.§.prediū.⁊ l.vnū ex familia.§.si ex familia.eo.ti. ⁊ ideo dicit lex ꝙ si mater rogata a filio hereditatem restituere dānetur de publico crimine ⁊ bona ipsius publicentur q̄diu ipsa viuit bona pertinent non ad filium

a ¶ In fiscū. Notaꝙ fisc⁹ est sacc⁹ vel loc⁹ in quo publica vectigalia reponūtur. C. de mune. l. oībus.⁊.l.in puicijs. Uel scdm alios/ fisc⁹ est camera siue bursa regis.

filium sed ad fiscum sed post mortē eius redeant ad filium: vt.l.astatius.§.fi.ff.de iure fisci.sic si vxor cui legatus est vsufructus ville vsq ad quinquēnium moritur interim habebit qui alias de iure habere debet:sed post quinquēnium habebunt hi quibus post quinquēnium est legatū: vt.l.vsufructū ville.§.de vsufruct.legat. Item pro hoc optime facit lex que dicit q si prelatus ecclesie a rege vel imperatore tenens feudū culpam cōmittit propter quam feudo priuari debet donec viuat priuatus erit ⁊ ad regem vel imperatorē pertinebit:sed post eius mortem redibit ad successorē.l.vnice.§.fi.de capi.corra.coll.x.⁊ facit auc.vt nulli iudi.in.§.quia vero. Preterea vide omnino hec de pe.c.in quibus.distinctio.j. et Barto.ff.de dam. infect.l.si finita.§.si de vectigali. His sic sparsis elicio modo hanc conclusionē q inquantum concernit preiudicium vasalli dānati ⁊ illorum quibus ipsa damnatio habet de iure preiudicare bona feudalia veniunt in confiscatione generali facta ab homine vel a iure ⁊ non alias:neq vltra ⁊ per hoc in ratione omnes predicte tres opiniones concordantur:per hoc enim quod in pena damnati ⁊c. satisfit prime opinioni per hoc vero quod non in penam dñi satisfit secunde. per hoc em quod non vltra ⁊c.satisfit tertie. Primū probant rationes prime opinionis. Item pro hoc:quia sicut ex pena que nocenti infligitur:et innocenti afflictio inferri nō debet vt deductū est. Ita vtilitas inde surgens ad nullam personam priuatam etiam innocen.nō offensam in casibus non expressis pertinere debet sed potius ad rēp blicā:vt.C.de mo.mulcta.l.iij.et est ratio q: offensa respicit vigorē reipublice:de quo.C.de iude.l.null⁹. et ideo interesse punitionis eiusdē ad ipsam rēpublicam pertinet:vt.l.licitatio.§.quod licite.ff.de publica.⁊.l.ita vulneratus. in fine.ff.ad.l.aquil.ideo ad bursam fiscalem reipublice pertinere debet vtilitas huiusmodi interesse non ad aliquam priuatam. Modo si aliter diceretur ad dominū immediatū non offensum nō ad bursam reipublice pertinet vtilitas huiusmodi vtilis dominū postq enim ista duo sunt diuisibilia videlicet rectū dominiū ⁊ vtile si diuisa remaneant in fauorem reipublice absq magno preiudicio domini dominus turbari non debet:vt dicta.l.si postulauerit.§.iubet. Secūdo hoc ego deduco quia fiscus habet pro se intentionē iam fundatā puta quod ad eum debeant omnia bona iura ⁊ actiones ex cōfiscatione pertinere:vt.l.iij.cum infinitis.C.ad l.iul.de vi.pub.vel priua. nec reperitur.l.aliqua excipiens iura vel bona fiscalia: ergo in eis stabo regule quia excipit a regula iam fundata:exceptionē probare tenetur. Nec facit.l.imperialē.cum similibus. Primo quia licet prohi eat vasallū alienare ⁊ enim puniat si contra faciat: tamen non inhibet ne ab eo alienet inuito sicut fit in confiscatione quantum eius preiudiciū tangit sicut lex que inhibet alienari id quod testator voluit manere in familia non inhibet quod vrgentibus creditoribus possit ab eo vēdi ⁊ alienari inuito pro tempore suo.l.peto.§.prediū. allega.⁊.l.fi.ff.de fun.do. Item quia.l.illam imperialē ⁊ alie similes precedunt.ll. de cōfiscatione loquentes que tractant de cōmodo burse imperialis cui nō est verisimile imperatorē per.l.sequentē de hoc non loquentē expresse preiudicare voluisse:vt.l.sicut.§.non videtur.quib.mod.pig.vel hyp sol.quia ius principis semper videtur exceptum de iureiuran.c.veniens.⁊ dicta.l.imperialem.in fine. quod enim faciebat imperator in.l.imperialē in fauorem dominorum inferiorū non est verisimile quod in sui odium voluerit retorqueri cum hoc non dicat in regula. In generali:cū ibi not.per Ioan.mo.⁊.l.inquisitio.C.de solu.⁊.l.generali.ff.de pigno. Fa.not.Ioan.an.in questione quam disputauit in regula cui licet. Preterea quia certum est q in alienatione necessaria non loquitur cum successionē in feudum non interdicat ⁊c. Preterea quia surrogatus in locum alterius vt regula cū quis in ius.et regula is qui in ius. Modo princeps hoc casu succedit in locū: vt.l.iii.de via pub.alleg.ergo. Nec ob.iura feudorū per Bar.alleg.q: loquit de delicto ce in

a ¶De delicto cōmisso ĩ dominum. Adde qđ sicut vasallus amittit feudũ ꝓpter delictum: ita ẽt dñs proprietatem feudi. in lib. feu. si de cōtro. fue. c. dño amittente.

a Misso in dominũ: propter qđ licet feudum amittatur tamẽ bona non confiscantur: vt dicit Specu. vbi. s. & bene. loquitur enim de feudi priua. in specie quod non esset opus si bona omnia publicarentur: quia cum vniuersitate transirẽt. Item patet qꝛ dicit posse pertinere ad agnatũ vel ad filiũ de domini volũtate qđ non esset possibile si bona omnia publicarẽtur potissime propter crimẽ lese maiestatis. Item quia in l. imperialẽ. §. illud. per eum alleg. dicitur ꝙ vasallus potest inferiorẽ dominũ contra superiorẽ iuuare quod non potest intelligi de principe qꝛ ille semper excipitꝰ vt ibi dicitꝰ in fine. Itẽ nō discutitur ad do. vel fiscũ pertineat sed discutitur an ad dominũ vel ad filium vel ad agnatũ: ergo supponit ꝙ sit in illis casibus qui de eis disponit: ergo de illo non disponit et referendũ est ad casum possibilẽ videlicet circa confiscationẽ: vt. l. legibus. concor. l. vna C. de inoffi. dot. & c. cum expediat. lib. vj. de elect. Ad id autẽ quod dicit Bart. de seruitute & obligatione personali dicam. j. Ad id quod specialiter alienari prohibita in confiscatione nō transeũt. l. rogo. & l. cũ vero. Respōdeo ꝙ illud ibi dicitur fauore libertatis: vel potiꝰ dic ꝙ ibi erat legata libertas sub conditione si exiret manus seu seruitutẽ heredis. Modo idẽ esset hoc tale feudũ qđ nō posset transire in aliquã personã de natura sua eo modo quo. j. dicã. Dixi in cōclusione & illorũ quibꝰ &c. qꝛ qñ bona confiscantꝰ intẽtio est preiudicare illis quibꝰ bona deberentꝰ si cōfiscatio nō fieret qꝛ eoipso ꝙ fisco applicantur tollitur eis oĩa via in eis succedendi. ar. sumpto a cōtrario: vt. l. pōpo. §. si & eis. ff. de procura. patet. C. ad. l. iul. maiest. l. quisquis. vbi filij a successione & bonis parentũ excluduntꝰ &c. & succedit fiscus loco eorum vt dixi & non alias. Quero qualiter hoc exẽpleꝰ. Secũdo quomodo nihilominus totale preiudiciũ tolli potest? Pro primo sic distingue. Aut dãnatur quis ad vltimũ suppliciũ hoc expresso vel tacito quia dãnatur de crimine in quo pena a lege statuta est supplicium: & ita ad vltimũ suppliciũ dãnari videtur: vt. l. j. §. casũ. ff. ad turpil. cum ibi not. per Bar. & bona ipsius etiã a lege vel homine confiscantur tacite vel expresse vel alio mō. Primo casu subdistingue: qꝛ aut feudũ est talis nature ꝙ nō durat nisi ad vitã vasalli nec est transmissibile in successorẽ aliquem vel personã aliam: vt in. iiij. coll. de feu. iur. vel comi. Uel est transmissibile in certos successores: sed de illis nullus superest. Et tunc hoc casu puto feudũ reuerti ad dominum immediatũ & non transire in fiscum. Ratio est quia morte vasalli feudum domino aperitur vt presupponitur. Modo talis condemnatio mortem vasallo statim infligit saltem quo ad bona: quia statim sic condemnatus amittit ciuitatẽ & libertatem & efficitur seruus pene: vt. l. quo ad statutum: & l. qui vltima. ff. de penis. Sed dices immo statim contracto capitali crimine videtur perdidisse bona: vt not. glos. Joan. and. in. c. cum secundum de here. libro sexto. per. l. donatꝰ. ff. de donatio. et tamen nōdum est mortuus ciuiliter nec feudum domino apertum: ergo saltem pro illo tempore debet fiscus habere. Respondeo et dico quod dicta glos. quo ad hoc est falsa: quia reuera non perdit nisi post solã ipso iure. Et de hoc est casus in. l. quesitũ. ff. qui & a quibus libe. manumis. non fiant. et institu. de heredi. que ab intesta.

dese.§. per contrarium: et scripsi supra in vna conclusione licet fatear quod statim in isto crimine administrationem perdit et est speciale vt dicta.l.donatio. In alijs secus vt.l.post contractum in crimine heresis loquitur.c.cum secundum. et ita non ob. ad propositum ergo redeundo patet quod si fiscus caperet hoc vtile dominium iam directo dominio consolidatum in hoc vasallum non puniret nec eius liberos vel successores sed ipsum dominum directum innocentem quod esset iniquum. Pro hoc optime facit.l.ratio.et.l.cum vero.de fideicom.l.alle.quia sicut libertas ibi debebatur seruo sub conditione si heredis seruitutem exiret: ita debetur domino ille regressus ad vtile dominium sub conditione si vasallus ciuiliter vel naturaliter moriatur etc. ergo per eandem viam facit.l.iiij.de bo.dam.cum glo.l.ij.eo.titu. Aut est tale feudum quod potest transmitti in certas personas seu successores vt colla.de feud.quod non habet propriam naturam feu.c.vno. Et tunc aut aliquis de illis personis successorum in quas alias transiret de iure hoc feudum superest. Et tunc quandiu persona siue persone huiusmodi supererunt erit apud eos dictum feudum. Sed illis ex toto deficientibus domino aperietur et ad eum reuertetur. Ratio est dum supersunt ille persone fiscus loco earum succedit quia condemnatio quo ad hoc eis preiudicat vt predixi nec agitur tunc principaliter de preiudicio ipsius directi domini sed illis deficientibus aperitur de iuris dispositione illud feudum domino et tunc fieret sibi preiudicium quod non debet fieri: sicut in simili si papa fecit tibi gratiam ad collationem episcopi si cum capitulo conferat non valebit quia preiudicaretur capitulo minus si capitulum solum conferret: vt de preben.c.cum illis.et.c.mandato.li.vj.et ne se.va.c.vno.eo.li. Sed si collatio episcopi deuoluatur ad capitulum non poterit executor prouidere etiam propter preiudicium capituli. Et si collatio capituli deuoluatur ad episcopum poterit tunc executor prouidere: quia tunc preiudicium cessat.vt cle.si de beneficio.de preben. Et hoc optime probat dicta.l.astatius.§.fi.et dicta.l.peto.§.pred.et dicta.l.vna.de capitulis contra. alle.et dicta.l.vxori vsufructum ville.et etiam.§.iubet.alle.et ita seruata est tertia opinio valde plane. Nunc recipio secundum casum principalem videlicet vbi quis non damnatur tali delicto etc. Et tunc dico quod bona de iure talium delinquentium non confiscantur vt in aut.bona damnatorum.C.de bo.damna.nec per consequens potest sibi vendicare locum presens: quod fallit vbi lex in penam specialiter vult bona huiusmodi confiscari vt aut.incestus.C.de incestis nup.et no.Pe.post Cy.in dicta auten.bona.et tunc post mortem vasalli habetur eadem distinctio que in primo casu supra facta est. Sed ante mortem putarem quod vtilitas huius vtilis dominij debet auferri ipsi vasallo et dari fisco et stare apud fiscum quousque feudum domino aperiretur secundum naturam illius.et no.vltra dictam.l.astatius §.fi.cum alijs iuribus in proximo membro alle. et per rationem illius membri. Et in hoc etiam patet saluatio tertie opinionis. Et ideo in conclusione ponuntur ista verba et non vltra etc. et facit bene.l.iiij.et.l.vna.ff.de bo.dam. Nunc ad secundam conclusionem accedo videlicet quo respondetur quia reuera affertur domino immediato preiudicium quia habet imperator sibi non seruire nec sibi teneri ad fidelitatem vt vasallus.C.de epi.et cle.l.ad similitudinem.et.l.quisque.et.C.de decu.l.nullus quod vro.li x Sed ob.l.penul.eo.ti.quia id videretur facere quod per alium faceret.ff.de vi et vi ar.l.iij.§.deiecisse. extra de resti.spo.cum venissent. Item non est responsum ad obligationem fidelitatis que non cadit in fisco. Item non est responsum ad hoc vt quis non est compellendus inuitus habere socium vt.ff.pro socio.l.actione.§.societas.presertim maiorem se: vt.ff.de ali.mu.iudi.causa fac.l.ij.§.j. Item videtur principi ignominiosum si teneretur alteri per se vel alium seruire et tamen ad hoc teneretur.l.fiscus.ff.de iu.fisci. Ideo Carolus fecit legem quod nullus alterius vasallus possit esse rex.no.Spe.vbi.s. Quid ergo dicendum? dicit Spe.vbi.s.quod istis inconuenientibus altero de tribus modis subueniendum est. Primus est quod feudum vendatur et princeps pro estimatione sui vtilis et domini pro est: ma-

tione sui directi dominiorũ partes recipiant per.l.qui solidũ.§.j.ff.de leg.ij.vbi dicitur q si testator partẽ predij a republica per eũ empti Titio legauit et post eius mortẽ imperator venditionẽ rescindi et pretiũ heredi restitui iusserit: de pretio habebit partẽ legatarius pro estimatione partis legate et partẽ heres. Sed dices. quomodo inuitus cõpellitur quis vendere suũ directũ dominiũ contra.l.dudũ.C.de contrahẽ.emp.l dudũ.de in.deli.l.nec emere. Sed bene respondetur q istud priuilegiũ fisci vt.l.ij.C.cõi re.ali. et.l.vtere.C.de predi.mino. etiã quantũcunq modicã partem habeat in re vt.l.vna.C.de vẽ.re.fis.cũ priuatis.cõmuni et presertim ex causa vt.l.itẽ si verberatũ.§.j.in fi.ff.de rei vendi.et.l.si fundus.j.responso.ff.loca.et condu.et.l.lucius.ff.de euic.modo nõ est modica pars vtile dominiũ: ergo etc. Secũdus modus est q princeps vendat inũvtile domininiũ huiusmodi ei qui velit et possit seruire domino feudi iuxta.l.vnã.§.ex eodẽ.lib.x.col.tit. de lege corradi. Tertius modus q dominus vendat.

¶De probationibus. Rubrica.

Conclusio.ccccccxxvj.

Super articulis nõ admittendis vel iam repulsis nõ debent recipi testes [a] affuturi. Et hoc verũ si sunt repulsi vel repellendi ex defectu materie. Nam probationes impertinentes sunt omnino reijciende.l.ad probationẽ.C.de proba.cum simi. et ea ratione qua a prima instantia repelluntur: ea ratione in ambabus alijs instantijs repellendi sunt cũ defectus materie concernat instantiã totius cause non solius instantie. Secus vero si propter lapsum termini vel ex defectu forme qr male specificati. Ratio: qr testes affuturi non solũ recipiuntur respectu illius instantie sed respectu totius litis qr causa absentie ad omnes instantias est vniformis. Et ideo ante inchoationẽ totius litis recipiuntur vt.c.qm frequẽter: vt lite non contesta. Modo articuli nõ bene specificati in prima instantia poterunt melius specificari in secunda vel tertia.et non dati in termino in prima poterunt in secunda vel tertia dari. Et si auditor voluerit deliberare si articuli sunt tales super quib9 debent testes huiõi affuturi recipi eos arrestet sub pena excõmunicationis ne illicentiati et quousq deposuerint non recedant: et si cõtra arrestũ et pendẽte deliberatione recesserũt dñs auditor nõ grauauit qr super hoc pũcto potuit esse dubiũ iuris et facti qr potuit esse registrũ nõ visum. Itẽ qr nõ debuit cogitare auditor q recederent contra arrrestũ et se excommunicari permitterent. Et in hoc concordauerunt omnes. Ideo appellatio inde secuta fuit ab omnibus illegitima reputata. Si tamen in hoc grauasset tenuit maior pars q non potuisset reponere: qr cũ testes recesserint grauamen videtur irreparabile: et ita videtur esse locus.c.cũ cessante: lz equitas maneat in cõtrariũ: qr per hoc q reuocat eo modo quo faceret alteri videtur satisfactũ rationi.c.cum cessante. Itẽ qr per hoc mala suspitio cessat. Sed hoc dominis non placuit.

[a] Testes. An et qñ testes sint reducendi ad cõcordiã vide Barto.et alios doc.in l.gallus.§.ille casus.de libe.et posthu. Et qties possint testes p duci: nota in sum.cõfes.q.xxxix.

¶De etate et qualita. Rubrica.

Conclusio.ccccccxxvij.

Supposita ordinatione domini nostri moderni que habet q prebende cathedrales nõ nisi habentibus annos xiiij. conferantur annus. xiiij. inceptus non habetur pro impleto. vt. l. si cui legetur. ff. de leg. j. mã. ff. de mino. l. iij. §. minorem antẽ. Nec ob. ff. de mu. et ho. l. ad rem. quia in refectione hic vero in augmento temporis attenditur.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio. ccccccccxxviij.

Si existens in. xiij. vel in. xiiij. etatis sue anno impetrat canonicatũ ꝛ prebendã ac thesaurariã ecclesie cathedralis expresso in nõ obstañ. de defectu etatis ꝛ facta secũ dispensatione hoc modo non obstañ. q sis in. xiij. vel. xiiij. etatis tue anno. Volen. nihilominus q thesauraria sit dignitas talis super dicto defectu tecũ dispenset quo ad thesaurariã antedictã non propter hoc ꝭm maiorẽ partẽ dominorũ valet gratia quo ad canonicatũ ꝛ prebendã supposita constitutione de qua in cõclu. ꝫ. proxima cõtinetur lʒ dñs. F. ꝛ ego contra. Prima pars fundatur per. c. nõ potest in fi. de prebẽ. li. vj. ꝛ cle. j. de prebẽ. in fi. ꝛ per no. de fi. presby. veniẽs. Scḋa pars fundatur: qꝛ si narraretur defect⁹ etatis sufficeret per l. quidã. ff. de re iudi. ꝛ. l. pe. C. de neces. ser. here insti. qui. da. tu. testa. po. in prin. cũ si. ꝛ. ff. de excu. tu. l. idẽ vlpianus. fa. no. C. si cõtra ius vel vtili. pub. l. fi. ꝛ p Cy. ꝛ per Jo. an. post Ber. ꝛ allegat extra. c. statutũ. §. j. super ver. literarũ. in gl. pene papa in literis: cũ ibi alle. ergo idẽ fortius in nõ obstãtia que nondũ narrat imo tollit. Et qꝛ doc. certi de nõ obstãtia solũ de narratione dubitarũt. Nec ob. clausula vltima: qꝛ papa nõ habẽs pro dubio surreptionẽ nõ inhabilitatẽ nec dispẽsationẽ requirẽtẽ que prouenit de cõstitutione sua que est certa. Et qꝛ certa in literis exprimebat super inhabilitate iuris cõis que requirit dispẽsationẽ ratione dubij occasione dignitatis de qua nõ cõstabat sub cõditione si dignitas esset super hmõi thesauraria dispẽsari. Et ideo nõ ob. regula. que de vno. ff. de iudi. l. pretor. qꝛ separatorũ separata debet esse ratio. ff. de condi. ꝛ demon. l. pater ꝭ. in fi.

¶ De appellationibus. Rubrica.

Conclusio. ccccccccxxix.

Si in cã prophana appellatio ad sedẽ apostolicã interiecta fuit recepta a iudice datiq apostoli reuerẽtiales sine termini pfixione ꝛ ab appellato admissa cũ termini prefixiõe facta tñ per ipm solũ appellatũ adeo deuoluitur cã q appellatus absq alia citatione cõtra appellantẽ in partibus exequẽda põt cõtra ipsum appellantẽ apud dictã sedẽ apostolicã per audiẽtiã cõtradictarũ ꝓcedere per. c. cordi. de app. li. vj. ꝛ q instrumẽtũ in quo notari⁹ narrat dispositiue qualiter ipo ꝛ testib⁹ presentib⁹ ꝛ vocatis appellat⁹ dictũ terminũ p eundẽ appellatũ ꝓsecutioni hmõi appellatiõis corã iudice absente appellãte pfixũ ꝛ in dicti appellãtis plenã deduxerit notitiã ꝓbat sufficiẽter in appellãtis notitiã dictã prefixionẽ peruenisse ꝓ eo qꝛ vbi ipsa termini prefixio seu ipse terminus cũ ipsius qualitate ꝛ quãtitate fuissent eidẽ appellãti plene explicati nõ dicent in eius noticiã peruenisse saltẽ plene cũ indiuidua p hmõi qualitates concomitãtes in notitiã deducant. c. abbate sane. ver. pe. de re iu. li. vj. ꝛ. l. vbi aũt nõ apparet. in prin. de ver. obli. ꝛ. l. j. §. edere. ꝛ eo. li. §. pe. ff. de edẽ. Notario vero credit sup oib⁹ contẽtis sub proprijverbi significatione etiã si sit verbũ iuris. l. j. C. de cõtrahẽ. emp. ꝛ cõ. stipu. ꝛ. l. sciẽdũ. ff. de ver. ob. ꝛ no. C. de vsur. l. j. p gl. Nec ob. d. l. vbi aũt. §. si qs vinũ. ff. de ver. ob. Per quẽ §. videret sufficere q intimãdo dixisset inter terminũ quẽ prefixi corã iudice. Pro quo facit. ff. de re iudi. l. ait pretor. §. si iudex. C. de sent. que sine cer. quã. l. iij. ff. si cer.

a ¶Stipulationem. Quid sit stipulatio: et quare dicat stipulatio: ⁊ q̄ sint de substātia stipulationis: vide Bart. i. l. j. in prin. ff. de verb. ob. vbi Alexā. ⁊ Are.

peta. l. certū. ff. de lib. ⁊ posthu. l. nomina tim. Dico q aliud est stipulationē[a] in se esse certā respectu nature: aliud est eiꝰ certitudinem deduci in noticiā certe persone: vt. l. cū ad presens. cū duabus. ll. seq. ⁊ cū ibi no. Modo primo casu loquunt iura proxime alle. Scd̄o casu loquit cōclusio nostra. Dubito tn̄ de prima parte huius cōclusionis pro eo q Inno. Jo. mo. ⁊ Gui. in Spe. titu. de app. §. qualiter. ad fi. dicūt q appellatus nō pōt prefigere terminū prosecutionis appellationis ipsi appellāti. Ratio duplex. Prima qr nimis esset graue q appellās terminū sue appellationis prosequēdū a reo metiri deberet. vt. l. die. in prin. ff. q̄ satisd. Nō scd̄a est: qr terminū a iure indultū appellāti ad suā appellationē prosequendā nō pōt minuere appellatꝰ qr hoc nō reperit sibi a iure permissum lz sit hoc permissum ipsi appellāti. c. personas. de app. ⁊ iudici ex causa. vt. c. sit. ⁊. c. abbate. eo. tit. Nec videtur permitti debere de bona equitate: qr alteri p alterū deterior cōditio afferri nō dz vt regula non dz. cū cōcor. ibi alleg. facit regula indultū. li. vj. cū ibi no. ⁊. l. si idē. in fi. ff. de iur. om. iu. Tertiā rōnē addo qr lz reperiā bn̄ qnq. l. citare. vt. c. j. de elec. li. vj. ⁊ iudicē. vt. ff. si qs ius dicē. nō ob. l. vna. ⁊ partē seipsam. vt c. personas: alle. tn̄ q vna pars aliā citet citatione q̄ possit eam cōstituere cōtumacē nō videt hoc cōcessum p. l. nō est singulis. ff. de re. iur. ⁊. l. nullꝰ. C. de iude. qr sic esset dare parti q ius sibi diceret cōtra partē in partis alterīꝰ preiudiciū cōtra. l. extat. ff. qd̄ met. cau. ⁊. l. si qs in tantā. C. vnde vi. cū si. multis. Quarto addo rōnem qr qs nō cōpellit inuitus agere. C. nemo age. cō. per totū nisi indirecte ⁊ per iudicis officiū. l. diffamari. q̄ ⁊ ex qui. cau. ad lib procla. nō pos. Pars tn̄ ad hec per seipsam aliā nō pōt compellere cōtra regulā prelibatā qr hoc nō reperit sibi permissuz: ergo ⁊c. ⁊ tn̄ si ⁊c. appellās cōpelleret agere: ergo ⁊c. Quid dicēdū? Breuiter videt mihi sic dicendū q istud dubiū aliud presupponit cuiꝰ expeditio dz precedere qd̄ est istud. Utrū in causis de necessitate apud apostolicā sedē ⁊ nō alibi tractāde sufficit intimatio decreta ⁊ intimata ad partes ac etiā ad curiā reportata cōtinens processum de proxi. fiendū ⁊ iā factū si qs factꝰ esset vna cū citationibꝰ p audientiā pro exequēdis: an vero precise requirat citatio in partibꝰ exequēda? Et quo ad hoc dico q puto q sit necessaria in partibꝰ citatio exequēda i casu huiꝰ dubij: qr istud est regulare q absq citatione nō procedit in iudicio. l. de vnoquoq. cū si. ff. de re iudi. Et q citatio dz exequi in persona propria aut procuratoris vel in loco habitationis. vt. l. iiij. §. pretor ait. ver. sz ad domū. ⁊ ibi no. p Bar. ff. de dā. infec. extra de elec. c. causāq. in cle. de do. causam q. cū ibi no. Qd̄ aūt all. vel alibi citatio hoc est cōtra ius ideo si reperit statutū aliquo casu seruādū est in terminis suis. ff. de leg. j. l. qd̄ vero. ⁊ de accu. l. in honore. §. sed cū recisa. extra de re. c. cōstitutionē. ⁊. c. nō solū: ⁊ regula q̄ a iure ⁊ regula q̄ in argumētū. li. vj. Nō q citationū executio fiat per audiētiā statutū est in casibus de cōsuetudine in quibus qs est citatꝰ in partibꝰ ad totā causam ab hoie vel a iure vel in curia personaliter apprehensus nō aūt obseruatū alias reperit: ergo ⁊c. qr de primo rō est qr iā citatus est ad totā causam et ad

oēs actus. Ideo tales citationes sunt solū coadiutorie prime generalis citationis ⁊ operant̄ distinctionē terminoꝝ. Ratio in scḋo casu q̄ personaliter apprehensus nō debuit recedere sine licētia. vt. c. j. de iudi. cū ibi no. per Jo. an. in nouella ⁊ ammodo presumit̄ latitare iuxta pulchre not. Bart. in. d. §. ait pretor. et Inno. c. fi. de eo qui mit. in pos. vbi no. q̄ licet ad diffinitiuā non possit procedi absq̧ citatione q̄ personā apprehēdat: illud verū nisi persona fuisset semel apprehensa q̄ tunc presumit̄ latitare ⁊ sufficeret citare ad domū: sed ista all. cessant: ergo. Pono eñ q̄ papa causam q̄ inter me ⁊ te pendet Parisius corā epo Parisieñ. te existēte Parisius hic Rome ad mei instātiā cōmittit hmōi causam auditori cognoscendā ⁊ terminandā facta mētione de dicta lite ⁊ eius statu ac certa scientia: certū est tunc hic ⁊ nō alibi tractandā fore ⁊ tñ nullus diceret q̄n citatio requireret̄ ad partes ⁊ q̄ intimatio nō sufficeret saltē partis. Preterea licet sufficeret intimatio iudicis (qḋ nō credo) tñ secus de intimatiōe partis: q̄ pars parti credere nō tenet̄ apparet ex no. Bar. in materia protestationis. in. l. nō solū. §. morte. ff. de no. ope. nū. Alij habēt in. l. in puinciali. §. sed ⁊ ipsi pretori. ⁊ istud cōsolidat quatuor rōnes proxime precedētes ⁊ pōt facere quintā rationem. Quid ergo dicem⁹? Certe saluo semp meliori iudicio puto nihilomin⁹ cōclusionē verā. Pro qua vnū suppono q̄ beneficiū appellationis est adeo appellanti ⁊ appellato cōe q̄ nedū appellāti immo etiā ⁊ appellato cōpetit ⁊ facultas hmōi appellationē prosequēdi. vt. l. oēm honorē. C. q̄n prouoca. non est ne. melius. C. de tem. ap. l. fi. §. pe. immo etiā appellāte inuito pōt prosequi app. vt no. Cy. in. d. l. omnē. ⁊. l. per hanc. C. de temp. app. facit. C. de app. aut appellatione cessante. ⁊. ff. de cōtra tab. l. post mortē. in fi. ⁊ potissime q̄n ex cōsensu ⁊ petitione appellati principale negotiū ad papā deuoluit̄: q̄ tunc in hmōi deuolutione tm̄ operat̄ cōsensus ⁊ petitio appellati quantū appellatio appellātis. vt. d. c. cordi. cū ibi no. Scḋo supponendū puto q̄ quicq̄d reperit̄ actori cōcessum in pari casu reo cōcessum censet̄ etiā si nō dicat̄ in regula nō dz actori. ⁊. l. petente. ⁊. l. terminato. ⁊. ff. qḋ q̄sq̧ iuris. l. j. ⁊. ij. ⁊ extra de mu. pe. c. vno. Hoc supposito patet cōclusio supra proxima q̄ si appellās sue proprie prosecutioni appellationis vcz per eū interiecte post terminū prefigere. vt. c. personas: ⁊ etiā appellatus appellāte tacente pōt suā propriā prosecutionē eiusdē appellationis facere vt patet per primā suppositionē ergo poterit sue proprie prosecutioni dicte appellationis nō dico prosecutioni appellātis sed dico sue proprie prosecutioni ipsiusmet vcz appellati terminū prefigere per secundā suppositionē. Caue q̄ vnus de dñis hanc rationē soluit valde aperte dicēs q̄ illud qḋ licet actori licet reo. Ubi est per oīa equalitas: vt ecce sicut appelatus pōt petere iudicem appellatū q̄ hoc voluit appellās ita appellās penitēdo pōt reuerti ad iudicē a quo appellauit q̄ hoc voluit appellat⁹ ⁊ presumit̄ q̄ hoc velit. Ita in proposito permittit̄ appellāti sue prosecutioni terminū prefigere q̄ presumit̄ q̄ hoc velit appellat⁹ vt si artet̄ appellās ⁊ sua appellatio per nō prosecutionē deserat̄ vel vt saltē citius tp̄s datū a lege appellāti ad prosecutionē perueniat̄ in preiudiciū appellātis. Sed nō est verisimile q̄ placeat appellāti econtra: q̄ cessat ratio predicta ⁊ semp tēderet ad preiudiciū appellātis q̄ ꝯtra priuilegiū iuris dantis sibi longius tp̄s per factū artaret̄. Modo licet sit verisimile q̄ in fauorabilibus quis libenter consentiat: tamen non ita in odiosis. vt. l. inuitus cū ibi not. per Cy. C. de procura. ergo non est rationis identitas vtrobiq̧ cum sequendo opinionē aliam quā tñ pro nunc non puto periculosam. Pro ea facit q̄ Innoc. fatetur q̄ posset prosequi citationē contra appellantē obtinēdo. Et certe hoc fateor. Sed dico q̄ longius esset ⁊ inutilis iste circuitus ergo euitandus. vt. l. dñs testa. ff. de condi. inde. quanq̄ fateor illum modū esse securiorem

propter tantam autoritatem istorum doct. Qualiter soluentur
q̄nq̄ rōnes supra tacte in cōtrariū. Ad primā dic q̄ hic nō metitur appellans tp̄s sue psecutionis ex persona appellati sed metit ipse appellatus ex propria persona sua sue prosecutionis tēpus sicut econtra appellans metitur psecutionē sue psecutiōis ex persona sua ppria. Fateor tamē q̄ indirecte et causatiue cogitur psequi appellans eoipso q̄ sequit appellatus. Sed idem in appellato si psequat appellans. Nec valet etiā ista ratio ex alio capite: quia presupponit appellātem esse actorē et appellatum esse reū cū sepe sit ecōtra et sepe sit vterq̄ actor: vt cū super beneficio litigat q̄libet adiudicationē petit: et aliter dicere esset dare occasionē fugiēti semp appellādi et nunq̄ psequendi. Ad secūdam rationē dico q̄ per istā prefixionē appellati de qua pxime dixi non diminuatur aliq̄d de tpe iur. dato appellanti nec artat sub pena desertiōis venire ad psecutionem sicut ex ppria sua pfixiōe artaret: vt. c. cū sit romana. nec alr̄s grauaret de hmōi pfixione nisi in hoc quia indirecte cogit ire ad defendendū se cōtra psecutionē appellati. Sed de hoc grauamine non debet cōqueri cū ius istud statuit in eius personam contra appellatum: et tamē ius debet seruare equalitatē inter eos per iura alle. et facit optime totus tit. ff. q̄ q̄sq̄ iu. alle. et ita sunt clara motiua do. sublata. Ad tertiā rationem dico q̄ ista non est citatio partis sz iuris vel si est citatio partis ista est concessa a iure: quia si concessa est appellanti ergo et appellato in pari casu per predicta. Ad quartā rationem dico q̄ hoc modo nō compellit agere appellās sed defendere ad defensionem vero trahit bene quis inuitus vt. l. inter stipulātem. §. j. ff. de ver. ob. Ad quintam rationem dico q̄ iste est specialis casus a iure permissus per predicta. Ad aut. appellatione cessante. C. de temp. ap. q̄ videtur velle q̄ appellatus posset psequi. Tunc demum cū de biennio solum superest mensis: q̄ dico q̄ illud autenticū ponit casum magis specialē: videlicet vbi nulla pcessit termini prefixio nec citatio: sed apud locū vbi est iudex appellationis appellans minime reperitur ibi absq̄ alia citatione vel prefixione procedere in causa appellationis propter periculū lapsus termini. Et ita nō preiudicat huic casui nec loquitur in hoc casu.

¶ De rescriptis. Rubrica.

Conclusio. cccccccxxx.

Commissio impetrata ad causam facta auditori palatij ad instātiā filijfami. in ptate pr̄is cōstituti valet: maxime si filius ante lit. cōte. emācipet [a] et emācipatus ex donatione facta p patrē vigore dicte cōmissionis agat. Vel si nō est emācipatus de cōsensu patris in bonis in q̄bus patri nō acquirit vsufructus agat. Ratio est: q̄ nō ius ipsius impetrātis cōmissionē impetrationē nō inficit ipso iure. dummodo persona impetrans ad impetrandū alias nō reperiat inhabilitata de iure qui si sic tales exceptiones contingentes negotium principale possent obijci cōtra literas et lit. contest. impediret cōtra casum exceptionis de li. conte. li. vj. vbi casus est de re iud.

a ¶ Emancipetur. Nota q̄ emācipare ē a potestate manu et iure patrie potestatis dimittere vel liberare. Et dicitur filius emācipatus q̄ a iugo et potestate vel manu pr̄isē relaxatus et sui iuris effectus.

e. abbate: q2 ibi fuit impetratus iudex delegat9 pro parte monasterij illius ius nõ habẽtis: patet q2 ibi post li. cõtest. ibi ius cõpetũt 7 valet processus. Nec mirũ siue ius habeat impetrãs siue nõ iurisditio est necessaria per quã hoc declaretur vcz illũ ius habere vel nõ habere cũ eque ad absolutionẽ sicut ad cõdemnationẽ iurisditio sit necessaria maxime cũ oĩa iudicia natura sua sunt absolutoria: vt insti. de perpe. 7 tẽp. acti. §. fi. Nec mirũ q2 cõmissiones sunt cões. vt. l. j. C. de diuer. rescrip. Et cõtrariũ dicere esset inducere aut impetrationẽ cõmis. nõ valere: aut impetrantẽ oĩno ius hr̃e qđ esset absurdũ: ergo mõ de iure nõ reperio filiũfa. inhabilitatũ rõne patrie ptãtis seu ad stãdũ in iudicio seu ad cõmissionem hmõi impetrandã: immo reperio q in oĩbus casibus pro alio 7 pro se in casib9 in qb9 sibi cõpetit ius agẽdi agere põt 7 in iudicio comparere immo 7 in oĩbus casib9 cõueniri. vt. l. filiusfa. §. sed 7 ipse. de procu. 7. ff. de ac. 7 ob. si filius in secũdo. Nec mirũ: q2 cõtrahit 7 quasi cõtrahit in oĩbus. vt. l. tam ex cõtractibus. ff. de iudi. 7 in iudicio quasi cõtrahim9. vt. l. iij. §. idẽ scribit. ff. de pecu. Sed oppo. de. l. si filius. 7. l. longius. ff. de iudi. q2 ibi speciale: ergo. In contrariũ est ius cõe. l. j. in fi. ff. ad mu. Itẽ oppones de. l. fi. §. necessitatẽ. C. de bo. que li. So. dic q ex triplici capite alicui tollit aditus iudiciarius. Primo ex eo q2 actionẽ nõ habet. vt. l. si pupillus. §. fi. ff. de nego. gest. Secundo mõ quia licet actionẽ habeat tñ eius exercitio caret: sicut videmus in adulto curatorẽ habẽte q̃ licet habeat actionẽ tñ q2 administratorẽ habet curatorẽ sue actionis exercitio caret. vt. l. j. 7. ij. C. q̃ le. per ha. facta in iudicio. ar. C. de in integ. resti. mino. l. si curatorẽ hñs. Melius exemplũ est in prodigo. vt. l. is cui. ff. de ver. ob. 7. l. certi cõdictio. §. itẽ queri põt. ff. si cer. pet. Tertio mõ q2 inhabilis est persona ad standũ in iudicio sicut seruus regulariter. vt. l. qđ attinet. de reg. iur. 7 pupillus seu minor. vt. l. cũ minores. C. si aduer. rem iudi. 7. l. acta. §. fi. ff. de re iudi. 7. l. nõ eo minus. C. de procu. hoc supposito q2 cessante tertio casu ille de duob9 casibus primis nõ repellunt ab agẽdo q2 nõ habẽt legitimã personã standi in iudicio. Sed pro eo q2 nõ habẽt ius agẽdi seu ipsius iuris administrationẽ 7 tales non impediunt cõmissiones impetrare presertim si nõ est in eis in scđo casu in oĩb9 licet bene in casu de quo agit administratio interdicta. Nõ eñ vr̃ plus obesse debere hoc q exercitio careat q̃ si actione 7 actionis exercitatione simul caret. Modo scđo aduertendũ est q de iure ffo2. primo erat clausus iudicio2 aditus ipsi minori: q2 totũ q̃rebat patri. vt. l. placet. ff. de acqui. heredi. Ideo actiones oẽs 7 earũ exercitiũ soli patri cõpetebant saluis casibus. vt. l. si filius. 7. l. si longius. ff. de iudi. 7. l. filius. j. responso. ff. de procu. 7. l. si filius. ff. de acti. empt. 7 castren. pe. vt. l. ij. ff. de castrẽ. pecu. De iure vero. C. data fuit in peculio aduentitio proprietas actionis ipsi filio 7 exercitiũ patri. vt. l. j. C. de bo. ma. 7 hac rõne vsufruct9 q̃ acqui. patri. vt. l. fi. §. vbi. C. de bo. q̃ libe. Istud regulariter verũ q2 de iure. C. in casu datur actionis exercitiũ filio licet patri requirat assensus. vt. d. l. fi. §. necessitatẽ. C. de bo. q̃ libe. Modo si cõsiderem9 duos primos isto2 casuũ illi nõ cõcernũt inhabilitatẽ filij sed defectũ iuris sui vel exercitiũ ipsius iuris. Et minus tertius casus q̃ magis est pinguis: ergo 7c. facit pro premissis: q2 nõ reperit ius inhabilitãs 7 edictũ nõ est de permissore: sed potius de prohibito2ijs: ergo intelligit esse permissum. vt. l. necnon. §. qđ eis inquit. ff. ex quib. cau. maio. l. j. ff. de testi. et. l. ab ea parte. ff. de probatio. Quid enim scitur dum impetrat cõmissio qualiter aget an ex castrensi vel quasi an cũ cõsensu vel sine. Et hoc est fortissimũ argumentũ q2 sufficit q in iudicio interueniat iste consensus: ergo nõ requirit q ante in cõmissionis impetratione procedat. Nec obst. c. nõnulli. de rescrip. q2 hic pro alio nõ impetrat sed pro seipso. Itẽ pro hoc q2 nõ refert q̇s rescriptũ impetret. vt. l. j. 7. l. vniuersis. C. de preci. impera. offeren. Et

tãgit hoc magis surreptionẽ ꝗ̃ nullitatẽ cõmissionis. vt. c. sup literis. de rescrip. Et ita tollunt no. glo. de sciẽtia ⁊ igno. principis. cõcedentis in. l. vniuersis. alleg. Nec ob. c. j. de rescrip. li. vj. imo facit cõtra qꝛ si inhabilitas de qua ibi dicit non ob. ante illud. c. vt oẽs tenebãt per ante in. c. pia: ⁊ fuit iure nouo id inductũ per dictũ. c. j. Secus erit in alle. per. l. j. ad finẽ. ff. ad municip. Itẽ qꝛ illa inhabilitas nõ venit ex defectu iur. agẽdi sꝫ ex periculo cõmissionis cõis: ergo ⁊c. Ultimo hoc fortiter roboratur: qꝛ signatiões huiusmodi cõmissionũ nõ sunt nisi quedã distributiones: ⁊ ideo nõ queritur quis impetrauerit seu qualis fuerit an excõmunicatus vel procurator sine mandato: qꝛ semper cõmissiones valent ⁊ nec reciperentur huiusmodi oppositiones de stilo palatij a tẽpore de quo est memoria obseruata ergo ⁊c.

¶ De procuratoribus. Rubrica.

Conclusio. cccccccxxxj.

Si filiusfa. ante emancipationẽ ad agendũ in certa causa in qua nondũ ius agẽdi habere poterat procuratorẽ cõstituit ⁊ postea emancipatus fuerit ⁊ ius agendi ⁊ consensum patris obtinuerit: procurator hmõi sine alio speciali mãdato agere poterit ⁊ erit processus bonus ⁊ validus de iure: ⁊ per eadẽ motiua ⁊ presertim qꝛ persona patris sufficit tẽpore iudicij: fortiꝰ ſm me qꝛ ius habẽdi nõ habẽs bene procuratoriũ cõstituit ad agendũ. Et si diceremus ſm opi. Iac. de are. ⁊ Cy. ꝙ sufficeret cõsensus etiã post factũ vt ipsi not. in. §. necessitatẽ. minus haberet dubiũ. Et si tenerẽ ꝙ processus habitꝰ cũ filiofa. agẽte vel defendente in oĩ causa ciuili validus esset ipso iure lꝫ repelli possit ex defectu iuris agẽdi: et si nõ repelleretur deberetur cõtra eũ sentẽtia ferri sicut in quolibet maiori sine accusatione agẽte vt. l. nõ putarẽ. ff. fami. hercis. nõ crederẽ forte nimis curare in iure qꝛ facilius responderet ad oĩa iura. Aliqui volebãt dicere ꝙ impetratio cõmiss. nõ est de act. iudicij. no. Inno. de proba. qm̃ contra. nec procuratoriũ extra iudiciũ factũ ratione eadẽ vel fortiori ⁊ per cõsequẽs ꝙ ista facta per filiũfa. tanꝗ̃ cõtractꝰ extraiudiciales bñ valẽt sicut no. Ia. de butr. de procuratore cõstituto a minore ⁊ iudicio habito cũ procuratore qui ob hoc dicit iudiciũ validũ ipo iure in. l. nõ eo minus. alle. ad. l. oratio. ff. de spõ. Respõdet ꝙ ipsum procuratorẽ debere oĩno admitti ad agendũ vigore cõmissionis ⁊ procuratorij nõ est sequela necessaria earundẽ. Sꝫ est ista sequela vcꝫ iudi. cognitio habenda sup hoc: ergo per no. Bart. ff. de auct. tu. l. j. post Dy.

¶ De foro competẽti. Rubrica.

Conclusio. cccccccxxxij.

Emancipatio clerici filij f. facta corã iudice seculari ipsius patris valida est. Prima ratio est: qꝛ emãcipatio est actus ipsius patris ⁊ nõ filij vt. l. j. C. de emanci. liber. ergo est solẽnizanda a iudice patris ⁊ nõ a iudice filij. Facit qꝛ ius patrie potestatis [a] est a potestate seculari ⁊ nõ ecclesiastica introductũ. insti. de pa. po. in prin. Scḋa ratio est: qꝛ ille est in actu volũtario iudex q̃ in actu cõtentioso iudex esset. Ideo dicit Innoc. de re-

[a] Patrie potestatis. Patria ptãs q̃t modis inducatur. Uide Bar. in. l. itẽ in ptãte. ff. q̃ sunt sui vel alie. iur. Adde qḋ certi sũt modi q̃bus liberaꝫ q̃s a patria ptãte de q̃bꝰ Spe. titu. de tu. §. iij. vsl. sꝫ queritur.

nun.c.qđ in dubijs: in fi. ꝙ ille recipit renuntiationē beneficij a volēte qui posset destituere inuitū. Sed vbi filius posset petere p iud. patrē ad emancipandū cōpelli in his casibus apud iudicem patris agendū foret: vt.l.inter ordinē.C.de iurisdi.om.iudic. et.c. si clericus laicū: de foro compe. Si dicas ecōtra posset apud iudicē filij in certis casibus. Dicā vtrunqꝫ posse per no.Cy.in.l.si prediū.C.de predi.mino. que optime facit ad hāc questionē que omnia volo hic pro repetitis haberi. Ideo si agatur de insinuatione donat. vel aliene rei ecclesiastice aut de transactione super alimētis per not.Cy.in.l.si prediū. adiri debebit iudex illius de cuius alimentis vel donatione aut alienatione agetur. Nec considerabitur illud in quod effectus transfertur. Facit not. de prebend.is cui.lib.vj.de verbo.significa.sicut.eo.lib. Tertia ratio est si filij cōsensus in emacipatione sit necessarius cū factū patris qui se habet per modum agentis est prepotentius facto qui tenet locū patientis ergo debet considerari in dubio vt.l.quem.ff.de testa.ho. ꝛ.l.si non sunt.§.perueniamus.ff.de au.ꝛ argen.lega. Quarta ratio est: quia exemptio clericorū tendit ad libertatē eorum: sed huiusmodi emancipatio non derogat huiusmodi libertati si coram laico fiat immo eā auget: ergo. Quidam quintā rationē addunt: quia.c.si diligenti.loquitur in iurisditione contentiosa. Sed non est forte sufficiens dictum: quis potest dare tutorem pupillo clerico non est similis materia. Sed de hoc vide per Cy.in auth.presbyteros.situata super.l.generaliter.C. de episco.et cleri. vbi tenet ꝙ iudex ecclesiasticus. de hoc habetur aliquid de iudi.si annū.li.vj. vbi est tex.ꝙ clericatus non liberet a patria potestate.

¶De libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio.cccccc xxxiij.

a I cessionarius [a] rei et actionum cui nō est tradita possessio rei agat contra possessorē narrando in libello rē ad se pertinere iure dominij vel quasi ꝛ vt talē eā petens adiudicari de dicta cessione in libelllo mentione non facta. Si tamē docet de dominio ꝛ de cessione cedentis licet de suo proprio dn̄io vel quasi aliter nō docet obtinere nihilominus adiudicationē debet. Probatur: qꝛ appellatione dominij in libello continetur ꝛ venit vtile dominiū fm Dy. Guil.de cu. Ja.de bellouisu ꝛ Bar. qui Bar. hoc notat.ff.de excep. rei iudi.l.inter.§.candē. licet glo.et Pe.de bella pertica contra.vt ipse Bart.ibi no.ꝛ gl.ibi Pe.alle.pro se.l.argentum.§.si fundum. de exceptio.rei iudica. Et quia verbum dominium [b] intelligitur de directo: vt.l.j.§.que in perpetuum.ff.si ager vectig. vel emphi. pe. Alij probant suam opinio.per.l.per dictum.§.eandem.ibi nā in qualicunqꝫ ꝛc.et per.l.sed et si pignori.§.item si iurauerit.ff.de iureiuran.et per.l.quibus diebus.§.dominus.ff.de condi. et demon.ꝛ.l.stipulatio ista.§.huius qui.de ver.oblig. de hoc per Dy. insti.de act.§.alie.ꝛ per Iaco.de bellouisu in auth.de litig. In contrariū allegaui notata dn̄i Iaco.de butri.in.l. emptor.C. de here. vel act.vendi.ꝛ.l.qui stipendia.C.de procu. vbi tꝫ expresse ꝙ nūqꝫ quis cēsetur agere actione cessionis nisi de cessione faciat mētio-

a Cessionarius. Nota ꝙ ille dr̄ cessionarius in quē trāsfusa est obligatio vel nomē: et dꝫ certiorare debitorez ꝙ nomē ei[us] in ip̄m trāsfusum sit ipsū notificando vel ostēdēdo instrm̄ et legendo: ꝛ copiam si velit habere dando.vt.l. nomē.q̄ res pignor.obliga. pos.C.

b Dominiū. Quid sit dominiū ꝛ quotuplex: vide Bart.in.l.si qs.ff.de acq. pos.in.§.differentia.

nem. Item allegaui rationem qꝛ quãdo sunt plures actiones inter se distincte et principiis diuersis pcedentes vna intentata nõ propter hoc videtur intẽtata alia vt.l.j.in fi.primi responsi.ff.si mensor fal.mo.dix. Ideo si vnam intentat ⁊ succumbat potest aliã intentare. Nec ob.excep rei iudi.l.si mater.§.j.⁊.ij.⁊.§.eandẽ.ff.de excep.rei iudi.c.examinata.de iudi. Tunc vero est certum que actio intentatur qñ nomẽ eius exprimitur:vt.l.certum.ff.si cer.pe. Uel cũ factum ⁊ cõcludendum medium certe actionis exprimitur qꝛ per eius principia ⁊ finem concludendi mediũ hñ cogit.vt.c.dilecti.de iudi. hinc est ꝙ qꝛ diuerse cause diuersas actiões personales pariũt:opꝫ exprimere causam agẽdi in personali in libello.c.fi.de libel.ob. Secus in reali:vbi dominiũ est causa sufficiẽs vt plene no.in.c.ij.eo.tit.de libel.obla. Sed vbi ꝓm diuersitatẽ principiorum diuerse reales actiones oriri possent vt rei vendicatio ⁊ publiciana:dicerem taliter factum debere specificari in libello quod sciri posset qua actione ageretur argumento identitatis rationis. Itẽ quia alias reus deliberare non posset:vt.l.j.ff.de eden.in princip.⁊.l.edicta.C.eo.⁊ aut.auferatur.C.de lit.contesta.⁊ dixerem per cõsequens ꝙ si factum exprimeretur ex quo deberet oriri rei vendicatio solum ꝙ nunq̃ cõprehenderetur publiciana nec ecõtra. Et hoc expresse tenuit do.Bar.in dicto.§.eandem.⁊ satis apparet ex no.glos. Jo.an.de re iudi.c.abbate sane.li.vj.⁊ pro hoc alle.Bar.l.minor.§.j.ff.de euic. Nõ ad propositum dico ꝙ nos habemus quatuor genera realium actionũ. videlicet directam rei vendicationem que oritur ex dominio directo. Item vtilẽ rei vendicationem que oritur ex vtili dominio competenti emphi. Publicianã que oritur ex quasi dominio:vt.§.alie alle. Item vtilẽ rei vendicationẽ que non nascitur ex vtili dominio quod sine traditione per cessionẽ non transit.l.traditionibus.C.de pac.⁊.l.si fundum.ff.de fundo. Sed propter equitatem cessionis cessionario datur a lege iuxta.c.de act.et obl.l.j.iuncta.l.vltima.C.de here.vel acti.vendi. Nõ his suppositis apparet ꝙ etiã si vera esset opi.Bar.Dy.Guil.⁊ Jac.de bel. nihilominus ex libello predicto nõ possent elici nisi tres actiones prime:vꝫ due prime que oriunt̃ ex quasi dominio et quarta que orit̃ ex dominio directo vel vtili:⁊ tertia que orit̃ ex quasi dominio ipsius agẽtis sed ex quadã equitate rõne cessiõis:vt.l.quotiẽs.ff.de prescrip.ver.ex dicto libello resultare nõ põt de facto cessiõis vnde resultat dicta in ipõ libello mẽtiõe nõ facta. Qđ aũt vtile dominiũ nõ trãseat in ipm cessionariũ tenet Dy.in.c.pro possessore.de reg.in li.vj.⁊ Jac.de butri.in.d.l.emptor.et Bar.in.l.j.ff.de act.et ob.in.ij.q.lꝫ Cy.aliter videatur velle.C.de her.vel act.vend.l.fi.⁊ gl.lꝫ obscure.ff.fam.her.l.plane.alle. Qđ aũt dicta vtilis actio sit datiua nõ natiua determinat Barto.in dicta.l.j.ff.de actio.⁊ obli.in dicta.ij.questione. Uide Cy.de act.et ob.l.j.in.ij.⁊.iij.q.post Pet.qđ nõ transeat vtile dominium:⁊ not.glo.in.l.sine culpa.ff.de rei vendi.facit.l.huius rei.⁊.l.si rem.ff.de rei vendi.per quas Bart. reprehendit Pe.dicens ista esse multum necessaria propter libellũ. Per hoc succincte hanc.q.cõtra conclusionem nostram determinans ꝓm se vt videt̃. Nec potest imaginari ꝙ videat̃ agere velle actione directa sibi cõcessa. Tũ qꝛ sic alieno nomine ageret quod nõ videretur in dubio not.Bart.ff.de no.op.nun.l.j.§.nunciatio.⁊ ibi plene. Tũ qꝛ agit ex suo ꝓprio dñio vel quasi nõ ex dñio vel quasi cedẽtis nec de cessione mẽtionẽ facit. Fuit rñsuꝫ ꝑ dñm Mi.multũ aperte. Et lꝫ ius ex quo oritur publiciana quasi dominiũ appellet:vt.§.alie.alle. tñ nõ per hoc seq̃t̃ quin ius competẽs cessionario quasi dominium valeat appellari. Et si non quasi dominium directũ tñ quasi dominium vtile.per no.Cy.in.l.fi.C.de he.vel act.vẽ.post Pe. Uerbũ enim quasi notat improprietatem veritati contrariam similitudinariam tamen vt.l.ij.ff.de vsufruc.ea.re.que vsu consu.⁊.ff.solu.ma.l.cum dotem.in fin. Modo qui actionem habet ad rem quasi rem habere dicitur:vt.l.qui actionem.ff.de reg.iur. Modo cessionarius iste habet actionem ad habendum:hoc des

minium: ergo et sicut appellatione dominiũ venit etiã vtile ſm dictos doctores: ita etiam appellatione quasi dominiũ venit quasi vtile ex idẽtitate rationis. Nõ verba libelli in fauorẽ libellantis latam recipiunt interpretationẽ: vt. l. solemus. ff. de iudi. ⁊ l. inter stipul. §. stichũ. ff. de verbo. obli. quõ mihi placet.

¶ De libelli oblatione. Rubrica.

Conclusio. ccccccccxxiiij.

SI in libello narro fundũ ad me ptinuisse et pertinere cõsueuisse et peto illum mihi adiudicari: valet libellus: licet in libello in narratione non dixerim pertinere ⁊c. Ratio: qꝛ sufficit ꝙ libellus procedat ex presumptionibus. l. omnes. §. lucius. ff. de his que in frau. credi. Nec ob. notata Cy. C. de edẽ. in. l. edita. in quarta. q. ⁊ gl. et do. Bar. ff. de cõfes. l. certum. qꝛ illa intelligunt̃ vbi in libello q̄ signat abnegationem: hic secus qꝛ potest presentẽ adiudicationẽ. Nec ob. gl. l. certũ: qꝛ loquitur in cõfessione que non recipit verborũ extensionem quia preiudicaret cõfitenti quod nõ est verisimile ex eius mẽte pcedere. Sed nos loquimur in libello qui recipit extensionem: vt dixi in. q. proxime precedenti. Nec ob. l. si adulterij. §. idem pollioni. vbi nõ satisfacit erroris existẽtia etiã notoria nisi allegaretur: qꝛ allegari videtur cum presumptiones ex quibus oritur in libello vel exceptionibus exprimunt̃ per dictum. §. lucius. vt in dicto. §. idẽ pollioni. not. Bart.

¶ De impetra. Rubrica.

Conclusio. ccccccccxxxv.

SI impetrans certum beneficiũ tanq̄ vacans per decre. execrabilis: expressit etiam ꝙ incumbens possessioni contra dictã decre. tenuerat possessionẽ ⁊ illud beneficiũ quod parochiale existit ⁊ curã hꝫ aiarũ p annũ ⁊ vltra pacifice non pmotus ⁊ pbat inpetrãs hmõi nõ pmotionẽ ⁊c. sꝫ nõ probat modũ vacandi p dictã decreta. execrabilis: non adiudicabit̃ sibi beneficiũ. In cõtrariu fuit alle. qꝛ qñ ad obtinẽdũ aliquẽ effectũ plura etiã copulatiue adijciũtur in rescrip. quorũ tñ quodlibet de per se est sufficiẽs ad effectũ hmõi obtinendũ resoluit cõiunctiua in disiunctiuã ⁊ sufficit de altero facere fidẽ: vt. c. inter ceteras. ⁊ c. olim. de rescrip. ⁊ c. ex parte. eodẽ tit. Sed hic sunt expressi duo modi. Unꝰ p decre. execrabilis: alius p decre. lꝫ canõ: quorũ q̄libet de p se est sufficiẽs: ergo ⁊c. eo eñ ipso ꝙ factũ exprimẽs modũ vacãdi exprimitur modus vacandi videt̃ expressus cũ iuris ignorantia nõ sit in principe allegãda: vt. l. omni. C. de testa. ⁊ c. j. de cõsti. li. vj. ⁊ satis colligit̃ ex no. p Cy. post alle. C. si cõtra ius vel vtili. pub. l. fi. de eo qui narrauit in impetratiõe rescrip. factũ ex quo ius resistẽs resultat qꝛ hoc sufficit: vt ibi no. Sicut sufficit narrare factũ ex quo notorie insurgit reseruatio generalis ſm Fe. de se. in tract. de re. pmu. Scdo qꝛ in alternatiuis sufficit alterã partẽ esse verã: vt. l. si heredi. plures. ff. de cõdi. insti. insti. de he. insti. §. pe. de re. du. l. si is q̄ ducẽta. §. vtrũ. ⁊ l. ille aut ille. ff. de ver. sig. Sꝫ dicti duo modi hic cẽsent̃ appositi alternatiue et nõ copulatiue. Et hoc probat̃ dupliciter. Primo qꝛ repugnãtes sunt ptꝫ qꝛ qõ semel vno modo vacauit hmõi vacatio per nouã prouisionem non sublata amplius alio modo vacare non potest quia actus vacandi est actus priuatiuus qui non priuat nisi reperiat habitũ quẽ priuet: vt. l. titius vsufruc. ff. de cõdi. ⁊ demõ. ergo nõ possunt copulatiue simul stare: vt. l. vbi repugnãtes. ⁊ l. ius nostrũ. ff. de regu. iu. ergo recipiunt̃ disiunctiue vt verba principis ad intellectũ possibilem referant̃. ar. de fid. instru. c. inter dilectos. §. ceterũ: et de preben. c. si motu. li. vj. ⁊ l. si quando. ff. de le. j. ⁊ vt res valeat. l. quotiẽs. de ver. sig. ⁊ facit. l. falsa. in fi. ff. de cõdi. ⁊ demõ. Tertio hoc probat quidã: qꝛ lꝫ dictio ⁊ q̄ nõ est implicatiua inducat copulã: nõ tñ dictio etiã que implicat. alle. no. in. l. si heredi plures. et. l. ille.

aut ille, alle. Sed nõ video ꝙ multũ faciant. Modo hic ponitur dictio ⁊ implicatiua. Quid dicẽdũ? Dico standũ nihilominus cũ conclusione predicta. Ratio principalis est ista. Quia vno ex duobus repugnãtibus pure ⁊ dispositiue ⁊ legitime afferto: aliud repugnãs eoipso tacite videt̃ esse negatũ. Ideo qui dicit rẽ esse meã dicit ad aliũ nõ pertinere: vt. l. põpo. §. sed ⁊ si. ff. de ꝓcura. ⁊ ecõtra: vt. l. cũ queratur. C. vnde vi. probat. l. illud. ff. de acqui. here. Modo cõcursus pluriũ modoꝝ supponitur impossibilis ⁊ repugnans vt predictũ est: ergo vno modo pure ⁊ dispositiue asserto omnes alij modi cẽset̃ esse negati. Modo impetrans hic pure ⁊ dispositiue asseruit modũ vacãdi per decre. execrabilis ergo negauit modũ vacãdi per decre. lz canon. Nec per sequẽtẽ orationẽ põt in dubio censeri assertũ ꝙ precedẽti dispositioni est negatũ. arg. ff. de ritu nup. l. quanq̃. in prin. qꝛ euitãda est contradictio et verba ad cõcordiã reducẽda ⁊ sequẽtia per precedẽtia moderãda ⁊ interpretãda: vt. l. nõ est nouum. ff. de legi. ⁊. l. si seruus pluriũ. in fi. ff. de leg. j. ⁊. c. cũ expediat. de elec. lib. vj. maxime qñ sequentia scḋm contrarium necessario nõ includũt sicut hic. Nã nõ sequit̃ tenuit per annũ nõ promotus ergo vacauit per decre. lz canon: nisi addat̃ tenuit ⁊ canonice tenuit. Nã vt dixi priuatio habitũ necessario presupponit: vt. l. vna. §. j. ff. de iniusto rup. ⁊ irrito testa. Pro hoc sunt sublata vno verbo oĩa argumẽta in cõtrariũ facta. Sed diceres. ad quẽ effectũ fit de non promotione expressio cũ modũ vacandi non notet? Rñdeo ꝙ fit ad aggrauandũ personã possessoris ⁊ per cõsequẽs ad inducẽdũ papã ad facilius cõtra eũ procedẽdũ ⁊ gratiã concedendũ. Et ideo cũ forsan sit de expressis requirit verificationẽ etiã probata vacatione per decre. execrabilis. Et facillime respõdetur ad. c. inter cetera. per no. in. c. olim. alle. Non insisto cum de ista cõclusione aliqui dñi ex improuiso dubitarunt. Sed salua semper reuerentia tantorum doctorum ⁊ patrum non video occasionem dubitandi supposita decisione. c. susceptum. de rescrip. li. vj. Sed forte imbecillitas ingenij mihi quo ad hoc intellectum obumbrat.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio. ccccccccxxxvj.

Si in termino assignato per auditorẽ pertinere ad videndũ absolui partẽ actricẽ ad cautelã ipsa pars rea prius tñ ad dicẽdũ causam quare nõ debet actor absolui ad cautelã minime citata det positiones ⁊ articulos cõcludẽtes de materia offense manifeste ⁊ rei iudicate: nec dicat ꝙ excipiẽdo illos porrigat: nihilominus tñ videnť talia excipiendo sufficienter ꝓposita: adeo ꝙ si auditor his repulsis absoluit ipse grauat et ab eo ob hoc legitime appellatur dũmodo al's nõ peccet in materia nec in forma nec sint rõne calũnie vel ex alio capite repellendi. Sed in primis videtur ꝙ cõclusio nõ ꝓcedat: qꝛ qñ aliq̃d potest ꝓponi ad multos fines spẽ differẽtes nõ sufficit ꝓponere nisi dicat̃ ad quẽ finẽ specifice ꝓponat̃ ne aduersarius obscurus remaneat ⁊ incertus: ⁊ hoc siue agẽdo: vt. ff. de edẽ. l. j. in prin. ⁊. l. pompo. scribit. in fi. de rei ven. siue excipiẽdo: vt. l. j. in fi. ff. de fu. ⁊. l. titie textores. in prin. ff. de leg. j. ⁊ qḋ super hoc pulchre no. Jo. an. extra de excep. c. pia. li. vj. super ver. speciẽ. in gl. Siue ꝓbãte vt de ꝓba. in presentia. ff. de neg. gest. l. cũ actũ. in fi. ⁊ qḋ ibi no. de ope. no. nun. l. non solum. §. sed ⁊ probari: ⁊ quod ibi notat̃ maxime per Bar. C. de peti. here. l. si post motã. Modo articuli de re iudi. ⁊ manifesta offensa põt dari ad finẽ ꝓbationis adducẽdi sup negotio principali vel ad finẽ lit. cõtest. impediẽdi: vt. c. exceptionẽ. de lit. ꝯtes. in. vj et ad finẽ impediẽdi absolutionẽ ad cautelã: vt de sen. exc. c. solet. ⁊. c. venerabilibꝰ. §. secꝰ. cũ. §. se. li. vj. q̃ fines sunt oẽs specie differẽtes: ergo gñalis ꝓpositio p auditorẽ merito repulsa. facit. c. cũ dilectꝰ. de or. cog. Scḋa rõ est qꝛ reus in exceptione est actor ⁊ eiꝰ partes sustinet vt ei eq̃paret̃: vt. ff. de proba. l. in exceptionibꝰ. in prin. de no. ope. nũ. l. si priꝰ. cũ ibi no. de excep. l. j. ergo ꝓpositio

exceptionis ⁊ ꝓpositio: actionis eq̄parātur. Nō libellꝰ nō valet si solā habeat nar
rationē nisi etiā habeat cōclusionē seu petitionē. Probat ad literā. de elec. dudū
rotho. ⁊ de lit. ɔte. c. vno. vbi ꝑ rñsionē ad positiones super principali negotio da=
tas nō fit lit. cōte. ꝓ eo ꝙ positiones lꝫ asserāt ⁊ narrēt nō tñ cōcludūt neqꝫ petūt:
et ita not. Host. in. d. c. vno. ⁊ Jo. an. ibi enim recitat in nouel. Et est rō ſm eū: q: li
bellus daꝛ nedū vt reo actionē edat sed etiā vt iudex ſm eū sententiam ferat: vt. l.
fundus. ff. cōmuni diui. videtur expressum. C. de fideicom. liber. l. fi. nec ob. c. cum
venissent. de insti. q: loquitur de processu corā principe agitato cuius presentia
omnia purgat: vt. c. j. de trāsac. ⁊. l. omnes. C. de testa. vt no. Jo. an. sup. d. c. vno. su=
per fi. vltime glo. post Inno. ⁊ Host. His nō obstātibus cōclusioni nostre stādum
puto quā ponit ad literam do. Bar. de excep. l. j. ⁊. ij. ⁊. iij. questione: licet ratio que
ipsum mouet. in. iij. questione in ꝓposito meo iudicio non sit bona. Pro cuius de=
ductione pono duas cōclusiones. Prima est ꝙ cōclusio siue petitio in propositio=
ne exceptionis non est necessaria. Primo hoc probo q: non reperitur in. l. expres=
sum: ergo nō ponendū: vt. §. consideremus. in auꝛ. de triē. ⁊ se. colla. iij. immo plus
leges plures reperiuntur formas excipiendi declarantes. in quarum tamen con=
clusio nulla seu petitio annectitur: qḋ tñ factū foret si fiendū esset. §. sin autem ad
deficientes. C. de cadu. tol. ⁊ sic inducuntur. ff. de ꝓcura. l. itaqꝫ. ff. de act. emp. l. pen
dentem. in fi. j. responsi. ff. de exceptionibus. l. fundi. ⁊. l. fundū. ⁊. ff. de excep. rei iu=
di. l. ij. ⁊ de pub. iudi. l. interdū. cū infinitis. Fortiter coadiuuo vt videꝛ ꝙ cū iura
de materia exceptionū loquentia nō ponant hoc videlicet ꝙ in exceptionis ꝓpo
sitione conclusio siue petitio requiratur immo magis contrarium innuāt vt pre=
dixi: argu. seu probari non potest hoc nisi ex ratione iurium que in actionis pro=
positione requireretur hoc videretur sicut secunda ratio partis contrarie deduce
bat. Sed reuera illo modo hoc probari nō potest: igitur ⁊c. Quod ita probari non
possit ostendo. Nam cessante ratione legis cessat lex: vt. l. adigere. §. q̄uis. ff. de iu.
pa. ergo fortius. l. extensio: vt. l. a titio. ff. de verbo. obli. Sed ratio que est in libello
cessat in exceptione: ergo. Quod cesset ostendo. Pro quo aduertēdum ꝙ duplex est
ratio quare libellus non est necessarius. Prima est vt actionis genus reo edat et
de ea clare certificet. ff. de eden. l. j. in prin. ⁊. C. e. l. edicta. ⁊. C. de lit. contest. auꝛ. offe=
ratur. Secunda ratio vt iudex qui suum officium non debet regulariter exhibere
nisi ad partis postulationem: vt. l. j. §. hoc autem: vt ibi plene per Bar. ⁊. l. cum po
stulassem. ff. de dam. infec. scḋm formam petitionis sententiā formet: vt. l. fundus
l. fi. C. de fideicom. liber. alle. Et propter primū requiritur ꝙ taliter factū narreꝛ ꝙ
actio ⁊ causa agēdi specialiter describantur: vt. c. dilecta. de iudi. cum ibi notatis:
et. c. j. et. ij. de libel. obla. cū ibi not. ⁊. c. iij. eo. titu. Propter secūdū requiritur forma
petitionis: vt in iuribus alleg. modo ad propositū dico primo ꝙ ratio locum ha=
bet: ideo opus est factum aliter declarari ꝙ ex eius declaratione resultet materiā
bona ⁊ sufficiens ipsius exceptionis. Et illud est quod voluit Bar. in. d. l. j. de ex=
cep. in. iiij. q. Et ita procedit quod habetur. ff. de fin. l. habeo. et quod notat Jo. an.
in. d. c. pia super ver. speciē. Secūdo dico ꝙ secunda ratio non habet locum in ex=
cep. q: exceptio tendit solum ad elidendum intentionē actoris vt pro eo non pro=
nūtieꝛ ſm formā sue petitionis ⁊ vt reus ab ipsa actoris petitione absoluaꝛ: vt. l.
ij. in prin. ff. de excep. Nō ad ista cōsequēda reus nō hꝫ necesse petitionē porrigere:
q: sufficit actoris petitio q: super ea iudex suā sententiā absolutoriā formare debet
si reperiat actoris intētionē nō ꝓbatā vel per exceptionē elisam. no. pulchre Inn.
de offi. deleg. cū cōtingat. Si ergo ratio legis loqueretur in libello quo ad petitionē
in exceptione cesset cessabit legis extēsio vt ꝓdictū est: ergo ⁊c. Si tenereꝛ no. Jo.
j. q. iiij. q: prelatꝰ ⁊ ꝑ aliquos alios. in. c. cū ecclesia sutrina. de cau. pos. ⁊ ibi tāgit
aliqualiter Jo. an. in nouel. facerēt pro. Itē si teneretur opinio Inno. posita in. d. c.

vno.de lit. contest.quam tamẽ reprobat Host.⁊ tangit ibi Joan. an.in nouel.etiã faceret pro.Secũda cõclusio quo ad hoc est ista: qñ ad partis actricis instantiã ad videndum pro ipsa parte actrice certum articulũ iudicialiter expediri et reo est certus terminus assignatus ⁊ reus cõparẽs in termino dat certos articulos ⁊ positiones quorum materia si probata foret esset sufficiens ad elidendum intẽtionem actoris circa articulũ illum quanq̃ ad multos alios fines materia talis dari possit ⁊ quãq̃ reus ita dando se in aliquo non declaret nec aliud dicat:censetur tamẽ specialiter hoc casu dedisse ad istũ finem videlicet excipiẽdi ne ille articulus fm intentionem actoris expediatur . In ista conclusione concordat Bar.in.d.l.j.iij.q.iij.Et ita intelligo eius dicta lz ratio eius mihi non placeat vt predixi.Ratio huius conclusionis est:q: intentiones ipsorum agentiũ scd̃m naturã subiecte materie de qua igit considerande sũt et recte probatur.in.l.vulgata si vno anno.in prin.ff.de loca.cum concor.fa.de fi.instru.cum inter dilectos.§.ceterum.⁊ de or.cog.cũ dilectus.⁊ de testa.si pater.lib.vj.not.Cy.C.de predi.rura.l.fi.lib x.Modo in isto termino non agitur in supposito nisi in huiusmodi articulo certo:ergo quicquid tunc dicũt vel faciunt partes ad istũ articulum solum referenda sunt. Item in isto articulo interuenit actor vt prosequatur suam illius articuli expeditionem.Reus vero vt eã impugnet. Modo arma reorum impugnatiua actoris sunt exceptiones:vt insti. de excep. in prin.ergo animo impugnandi ⁊ per consequens excipiendi videtur dicti positiones ⁊ articuli esse dati . Et per ista responsum est ad duas rationes in contrarium allegatas . Dixi in conclusione prius tamen nõ citata ⁊c.q: si prius esset citata adhuc sibi obstaret termini lapsus:vt.c.coram.de resti.in integ.⁊.c.pastoralis. de except.cum si.Caue tñ q̄ non allegeť nullitas excõmunicationis ex defectu iurisditionis:quia tũc exceptio de re iudicata vel offensa manifesta admittenda nõ foret nisi primo manifeste de iurisditione cõstaret vt pulchre not.Inno.in.c.solet.alle.in glo.sua magna additionali post prin.scd̃e colum.⁊ ibi ratio cui iudicio meo responderi nõ potest:⁊ hoc sequiť in cõclusione infra proxime se.

¶ De exceptionibus. Rubrica.

Conclusio.cccccccxxxvij.

a Exceptio rei iudicate. Nota q̄ exceptio rei iudicate nõ potest opponi qñ fit sup eadem re:⁊ qñ est ex eadem re:⁊ qñ est ex eadẽ causa ⁊ eadẽ perso=

PEtitioni absolutionis ad cautelam nõ bñ opponiť excep. rei iudi.[a] vel exceptio manifeste offense ex sola non petitione rei iudi.contracte in casu videlicet vbi ex defectu iurisditionis vel erroris vel expressi nullitas allegatur:vel q: post appellationem legitimam dicitur excõmunicatio lata per illũ cuius iurisditio non negatur sed potius a partibus approbatur ⁊ per consequens nõ sufficit in exceptione deducere existentiam iurisditionis sed oportet vltra deducere notorietatem iurisditionis eiusdẽ quodq̃ ad deductionẽ notorietatis huiusmodi non sufficit deducere existentiam et exist̃etie publicã vocẽ ⁊ famã simul.Ista conclusio habet tres partes.Prima pars est Inno.in.c.solet ⁊ ibi ratio cui iudicio meo non est responsio: quia sententia nomen rei iudicate non habet nisi sit lata a iudice

competenti.

competēti.C.si non a cōpe.indi.per totū. Aut em̄ cōstat manifeste de iurisditione aut de nō iurisditione: aut non cōstat manifeste de vno nec de altero sed dubium est. Primo casu nō potest peti hmōi absolutio ex defectu iurisditionis cū de ea cōstet manifeste. Nec scdo casu cū tunc de nullitate excōicationis cōstet manifeste. Tertio solo casu videlicet cū de iurisditiōe dubitat̄ est locus petitioni hmōi. Sed tertio casu non pōt dici res iudicata manifesta nec per consequēs offensa non parendi ei: qꝛ cū nullo modo sciri possit an sit res iudicata nisi sciatur iurisditio illi⁹ qui eam tulit: ergo nec vnius sine altero potest esse notitia manifesta. Caue tñ: qꝛ an sola iurisditionis negatio faciat iurisditionē dubiam est videndū. Circa qđ dico sic: quia aut intētio negātis fundata est ex dispositione iuris cōis ꝛ tunc sola negatio facit rem dubiā qꝛ probabilis immo iam probata: vt si ille qui de iure cōmuni non est iudex excōicauit: et ita procedit.l.iij.C.qui ad liber.procla.non licet. Aut econtra intentio iudicis ꝛ eius iurisditio fundata est de iure cōmuni: ꝛ tunc negatio est improbabilis: ꝛ per consequēs nō facit rem dubiam ꝫm not Cy.C.de procura.l.j. Et hoc verum nisi allegaret ꝛ probaret exceptionē saltem semiplenā ꝛ tunc redderet iurisditionē dubiā: ꝛ per consequēs non rem iudicatā ꝛ offensam. no.Cy.in.d.l.j. ¶ Scđa pars cōclusionis nostre non ponitur expresse per Innocē. ꝛ vnum supponit ꝛ aliud disponit. Supponit em̄ ꝙ etiam si iurisditio neget̄ per petētem absolutionē ad cautelā: nihilominus tñ potest excipi de re iudicata ꝛ manifesta offensa dūmodo in exceptione existentia iurisditionis deducatur. Secundo disponit ꝙ deductio existētie iurisditionis debet notorietatē cōtinere. Primū ptꝫ. Tū qꝛ tex.dicit contra petētē absolutionē ad cautelam vult simpliciter posse excipi de manifesta offensa ꝛ re iudica. ergo ꝛ poterit isto casu: alr̄s esset dicere ꝙ sola negatio vnius partis tolleret ius alterius quod esset iniquū. Tū quia hoc casu cessat ratio Inno. qꝛ cōstito de iurisditione eius nō cessat ratio vt dixi. Preterea qꝛ satisfit iuri cum talis exceptio infra octo dies sit probāda ꝛ ita nō plus impediretur processus ꝙ̄ alr̄s: ergo ꝛc. Secūdo patet: vbi quis habet probare notorietatē nō sufficit probare veritatē vt ipse Innocen. ponit in casu nostro in dicto.c.solet. Modo hoc casu probāda est notorietas: ergo ꝛc. Tertia pars cōclusionis que fuit valde dubia apud multos ꝛ quasi apud maiorē partē apud me est satis clara. Nā nō probat hoc esse ꝙ ab hoc cōtingit abesse.l.neqꝫ natales.l.non epistolis.ꝛ.l.ad probationē.C.de proba.lꝫ modo hoc sit bene ꝙ nihil potest notoriū esse nisi verū: vt not.Innocē.in.c.tua.de coha.cle.ꝛ mu.tñ potest aliquid esse verū ꝛ de illo esset publica vox ꝛ fama ꝛ tñ nō esset notoriū. Ratio est quia vt not.Innocē.in dicto.c. tua.ista est differētia inter cōmunē opinionē ꝛ publicā famam. Et dicit Innocē. de verbo.signi.veniēs.ad fi.in se dicitur cōtinere manifestū ꝛ notoriū: quia fama ꝛ cōis opinio non habēt originē a scientia certa sed plerūqꝫ a suspicatione sola et incerto autore: vt de cōse.distin.iij.c.statutū: alr̄s sanctū. Sed manifestū ꝛ notoriū semper procedūt a sciētia certa: nō dico vnius vel duorū sed totius populi vel maioris partis. Hinc est ꝙ licet testimoniū super notorio sit super sciētia certa: tamē testimoniū super cōmuni opinione est solū super credulitate. Ideo licet cōmunis opinio possit esse de lōge preteritis: tñ notoriū non est nisi de presentib⁹ vel proxime preteritis: vt not.Inno.ibi in dicto.c.veniēs. Fallit qñ hmōi certa scienti⁹ est in memoria populi certitudinaliter reseruata sicut de christi passione. Uide Ioā. cal.in cōmento.c.vestra in descriptione notorij. Modo ad propositum ergo potest esse verū qđ ponit̄ ꝛ probat̄ per duos testes tanqꝫ verū qui nihil de notorietate scirent deponenre ꝛ ꝑbare nihilominus cōem vocē ꝛ famā ꝑ illos q̄ de veritate dubitabāt: imo per ꝑ̄missa patet ꝙ etiā idē testes poterūt deponere veꝫ de veritate ꝛ fama ꝛ nihilomin⁹ notorietatē ignorare: alr̄s negare. ꝑ hoc credidi vnā absolutionem cuiusdā dñi qui repulsa tali exceptione cōcessa fuerat ꝛ a qua extiterat appel

latum sustinere nõ obstañ. q notorietas iurisditionis probaret p duo instrumẽta super cõfessione partis facta iudicialiter cõfecta: qz dicebat dicta duo instrumẽta nõ probare, p eo qz lz pro ordinario pducta fuissent tñ pars nõ fuit citata ad dicẽdum cõtra nec petita citatio hmõi nec negata: modo talis defectus per iudicẽ appellationis suppleri non poterit obstañ. cle. appellãti. de appel. sed quasi non potui exaudiri sed non video causam.

¶ De prebendis. Rubrica. Conclusio. cccccccxxxviij.

Canonicus sub expectatione prebende papalis post mensem potest preendã vacantẽ acceptare dũmodo res sit i integra vt qz non sit collata alteri nec sit alius impetrans apostolicus cui non currit dictus mẽsis. Contra cõclusionẽ videt. c. si clericus. de preben. lib. vj. a contrario: qz in eo quod dicit q potest laliam vacaturã acceptare de ea in qua fuit negligens negare videt: ar. ff. de iudi. l. cũ pretor. cum si. Preterea qz hoc videt tenere glos. in cle. cũ ei quẽ. de cõces. prebẽ. in fi. vlti. glos. Sed pro cõclusione est glos. in. d. c. si clericus. & probatur ratione qz recepti autoritate apostolica in canonicos iure sue receptionis & ratione sui canonicatus in prebẽdis vacãtibus oibus & alijs alia autoritate venientibus preferunt & eas vacãtes vt sibi debitas petere possunt: & si petant collatio alteri postea facta nulla est ipso iure: vt. c. eum qui. & c. hi qui. & c. si possq. de prebẽ. lib. vj. & de rescrip. tibi qui. lib. vj. Nec mirũ: qz hic sunt duo iura in eadẽ persona cõcurrentia: videlicet receptionis & canonicatus & vires literarũ apostolicarum: ergo habetur perinde acsi in diuersis personis residerent: vt. l. tutorẽ. ff. de his quib. vt indig. Modo ita est q si nõ haberet nisi canonicatũ absq tẽporis limitatione prebendã nulli alij de iure debitã petere posset: ergo &c. vt in iurib' allegatis. & c. si clericus. alleg. Itẽ probat ratio. nã cui iure suo cõpetit optio: electio vel acceptatio extraiudicialis si prefigitur sibi terminus ad hoc faciendũ & in illo sit negligens post terminũ re integra potest id facere. ff. de adop. leg. l. mãcipiorũ. & c. si tibi absenti. de preben. lib. vj. & quod not. Inno. in cano. quasi recte simile. de elec. cũ in cunctis. in glo. dum mensiũ. in fi. Dixi in extraiudicialibus propter hoc qz in iudicialibus est contrariũ propter iudiciorũ autoritatẽ qñ tamen terminus pereptorius studiose assignatur: vt de resti. in integ. c. coram. & de except. pastoralis. Et dixi studiose propter no. mea in vna cõclu. §. licet etiam in iudicialib' non sit hoc clare expeditũ. Nec ob. c. si clericus. qz intelligit dum subaudit videlicet si iam alteri collata erat quod finis literei innuit &, vt iura iuribus & rationi concordent. Glos. vero clemen. intelligatur eodẽ modo. Uel cum est alius impetrans aut respectu habito ad vires gratie. Dico tñ q executor nõ potest prouidere obstãte forma mãdati: vt. c. ei cui. de prebẽ. lib. vj. Si enim ad gratie totalẽ extinctionẽ hoc determinat. c. si clericus. fortius quo ad speciei de gñe subtractionẽ: quia quo ad alios gratia remanet firma: & ita nõ agitur de preiudicio tantũ. Pro cõclusione facit bñ no. ar. in dicto. c. si clericus. & c. si tibi absenti. alleg.

¶ De prebendis. Rubrica.

Conclusio. cccccccxxxix.

Si quia tu obtinẽs prebendã Rothoma. obtinuisti gratiam a papa. de prebenda Parisiensi certo modo vacatura te offerẽs in assecutione Parisieñ. dimittere Rotho. impetraui tuã prebendã Rothoma. dũ ipsam vacare cõtingat p assecutionẽ antedictã & postea a papa impetrãs q possis dictã prebendã pmutare cũ alio bñficio & nihilominus pbẽdã Parisieñ. asseq de mea impetratiõe mẽtione nõ facta hmõi ipetratio tua scda est nulli' momẽti tanq surreptitia. Sed cõclusionẽ videat pro eo qz cũ pricipis priuilegiũ late interptãdo pget in alteri' pre

iudicium seu aliquo casu vergi posset. Sed stricte restringēdo ad certum casum in illo valere posset absq; alio alteri⁹ preiudicio nō est tunc nullum ipso iure sed valet. Sed restringitur sic non preiudicet. Sic loquitur.c.tibi qui.z.c.q̄uis de rescrip.z.c.cū in tua. de consuetu lib.vj.z.c.super eo.de offi.delega.c.iȝ in corrigendis. de auc.z vsu pal.c.cum ex iuarū.de deci.c.ex multiplici. Et ita loquitur.l.ij.§.merito.z.§.si quis a principe.ff. ne quid in loco pub. Nec mirum quia casu quo cesset preiudicium cessat ratio prohibitionis z infectionis:ergo zc.per iura communia que habent q̄ cessante causa zc. Modo tua secunda impetratio de quo supra potest sortiri effectum absq; preiudicio tuo iure impetrationis:videlicet in casu in quo vacatio p modū p te expressuȝ nō potuerit euenire. Pone enim q̄ modus prim⁹ a te expressus per quē prebenda Parisieñ.sperabatur vacare erat per contractum matrimonij de Titio eam obtinendi fiendum. Iste modus est reducibilis ad impossibilitatem multis modis:vt si Titius efficiatur professus religionis:vt.c.beneficium.de reg.iu.li.vj. vel in sacris ordinib⁹ constitutus:vt.c.vno.de voto.li.vj. Uel renuntiet:vt.c.susceptum. de rescriptis.li.vj.vel moriatur:quia mortuus non contrahit. Uel ego primo moriar vel renuntiem gratie mee quibus casibus mea gratia posset sortiri effectum istum videlicet q̄ etiam si mea impetratio ex aliquo de capitibus pretactis non possit sortiri effectuȝ: nihilominus per vnam regulam datā in cancellaria prebēda ipa Rothomagensis remaneret affecta sic q̄ reseruatio permutationis fienda in partibus impediretur:quod impedimentum tollitur per concessionē dicte tue secunde impetrationis:z iste est magnus effectus vt videtur. Preterea apparet alius effectus maximus:quia si premoreretur tolleretur impedimentum oblationis z mandati de dimittendo Rothomageñ. ergo zc. Secūdo hoc idē probo sic:quia licet cōcessiones priuilegiorum cuiusmodi est ista recipiāt interpretationem restrictiuam z limitatā vt iuribus omnibus supra alleg.ff.de vulga.l.ex facto.C.de testa.l.si quando.de elec.c.cum ecclesia vestra.de deci.c.ij.li.vj.de priuilegijs.c.abbates.z.c.ne aliqui.tamen non recipiunt ita interpretationē destructiuā.ff.de lega.i.si qñ.ff.de ver.obli.l.quotiēs:ad municipa.l.j.in fi.de ver.sig.abbate.de priui.c.motu.etiā si sequi inde debat aliquale preiudiciū tertij:vt.c.ad apostolice.de priui.li.vj.cū si. Ita intelligit glo.dictū.§.si quis a principe.vbi dicit q̄ modicū preiudiciū potest auferre zc. Item no.in.l.nec auus.C.de eman.libe.z.l.quotiens.C.de preci.imper.offe.vbi hoc probat videlicet modo hic p̄mittere ex toto gratia z interpretatio quā dixi nullā videret preiudiciū posse auferre:ergo zc. Pro cōclusione tñ videt̄ argui sic: q̄z rescriptū gratiosuȝ per qd̄ preiudiciū alteri afferret̄ ᵃ ab initio est inualidū vt probāt iura allegata z maxime in dicta.l.quotiens.z de rescrip.ↄstitutus. Nō enim est nec esse presumit̄ de more seu de mēte principis hoc:vt.§.si qs a principe.z.§.merito.z.l.nec auus. alle.maxime dū ignorat:vt.ff.de pac.l.tres fratres.z de trāsac.l.cū aquiliana.z.l.sed mater.C.de inoffi.testa.no.ista duo p glo.in dicto.c.sup eo.modo sic est hic. Nā gratia mea totaliter extingueretur si tua secunda impetratio effectu presens z pura presentem

ᵃ ¶ Preiudiciū alteri afferretur. Nota q̄ p̄iudiciū alteri affert̄ seu cōtra alterū cōmittit̄:qñ lite pendēte p altero sentētiatur: ut qñ vna pte absente altera audit̄: z qñ quis contra ius cōdēnat̄ z qñ qd furtiue vsurpatur.item per quodlibet factum iniuriosum.

sortiretur effectū. Facta eñi renūtiatione ex causa permutationis tolleretur omnino spes vacationis expressa in literis meis: ergo &c. Nā s̄m hoc est omnino peremptoria & non dilatoria ista. Et ita recte habet locū. l. quotiēs. alle. nec potest dici permutatio pendere ex futuro euentu: q2 collationes beneficiorū sunt actus legitimi qui non dependent: vt de elec. c. ij. cū ibi no. lib. vj. et ex huiusmodi pendeñ. multa inconueniētia sequerentur: presertim in beneficijs habentibus curā: et excōmunicandi potestatē: q2 sic penderet excōmunicatio contra. c. preterea. de appella. & ibi notatis per Inno. Preterea q2 non potest afferri preiudiciū minus vez dilatoriū. vt. c. tibi qui. et. c. q̄uis. alleg. ergo multo minus peremptoriū qđ grauius est vt. l. quotiens. alleg. Et hec ratio videtur fortis prima facie si bene videatur et inducatur. c. quāuis. Per hoc patet primā rationē esse sublatā: q2 ipsa peremptio speciei est preiudiciū totale qđ statim affertur: q2 permutatio non potest esse in suspenso sicut est dictū. nec obstat ratio secūda: q2 in perplexo melius est illi qui iam habet non afferri q̄3 ei afferri & alteri dari: q2 non debet vnū altare discooperiri vt aliud cooperiatur: vt. l. assiduus. §. except. C. qui po. in pig. ha. et. l. vt virtutū premia. C. de sta. & ima. quid dicendū? in contrariū fortiter facit q2 tu potuisses absq3 alia impetratione superioris dictā prebendā Rothomageñ. renūtiare et superior renuntiationem admittere: & tamen per hoc solum mea gratia perimeretur ex toto: ergo ex impetratione non insurgit mihi hoc preiudiciū: & per consequēs ratione talis preiudicij surreptitia reddi non potest. Primum patet: quia papa mihi talem gratiam concedendo non fuit intentionis impedire te in renuntiādo nec ordinarium in renuntiationē recipiendo nec tibi nec ordinario talia iuris communis beneficia auferre per iura. s̄. alleg. Ideo tenent Ioan. and. Pau. & Gezel in clemen. de rescrip. literas. qđ propter gratiā vnio non impeditur. Quando enim cōditio ponitur in potestate grauati: dispositio ipsa adeo debilis est q̄ licet grauato eam deteriorare: vt. l. qui balneum. §. amplius. ff. qui pot. in pig. ha. & c. si pro te. de rescript. li. vj. Modo ita est de ista: quia in potestate sua erat assequi. Eo enim ipso q̄ conditio apponitur in potestate grauati videtur grauato data potestas etiam non implendi vt. l. cum ab eo. versic. si vero sub conditione. ff. de contrahen. empt. immo & contrauenienđi: vt. l. si gratuitam. §. j. ff. de prescrip. ver. Nec obstant iura que dicunt q̄ si per te stat quominus habeas possessionem secundi incompatibilis &c. c. commissa. de electio. lib. vj. & de preben. licet episcopus. eo. lib. quia loquitur in iam prouiso qui voluntarie postq̄ā prouisioni consentit resilire non potest. Nos loquimur in nondum prouiso qui solo consensu nō potest resilire: vt. c. si electo. de electio. lib. vj. & c. gratie. de rescript. in clemē. Nec ob. q̄ te obtulisti dimissurum: quia plus facis si ante dimittis. Nam licet primum necessarium: istud non necessitatum remanet voluntarium. Patet scđm dictū principale huius articuli. per. c. susceptum. alle. de rescrip. lib. vj. Patet tertiū dictum. s. modus seu consequētia ipsius argumenti: quia gratia in dubio solum refertur ad ea que de iure communi non competunt: vt. c. cū aliquibus. de rescrip. lib. vj. et. c. licet. de offi. ordina. et. ff. ad municip. l. j. Modo de iure communi competit facultas renunciandi licet licet non permutationis. impetratio ergo nō ad renuntiationem sed solū ad permutationis cōsummationem referri debuit impetratio et si referretur ad id quod de iure communi al's competeret surreptitia vocari non posset. Sed dices q̄ quia renuntiatio fit causa permutationis et propter eam fit quod aliter non fieret non ipsa renuntiatio sed permutatio est attendenda. Nam quando vnū propter aliud attenditur solum id propter quod et reputatur solum vnum: vt. l. fina. ff. de dona. & l. filio. ff. de condi. & demon. tu cogitabis.

De probationibus. Rubrica.

Conclusio. ccccccccxj.

a Siare vēdico[a] castrū quod possides & qd nunq̄ ego possedi tanq̄ ad me pertinēs iure dominij vel quasi: & probo per testes q pater me[us] possedit ac dū vixit habitus & reputat[us] fuit pro dño publice & cōmuniter ac notorie: non sufficienter probo: ita q absolui debes a petitione mea nisi aliud pbē. Nō est. Aut diceres hoc casu dñiū esse pbatū aut q̄si. Sed neutrū potes dicere: ergo &c. Primo nō potes dicere verū dñiū esse pbatū qr lz illud sit opinio Placen. q possessio cū tali reputatione dñij p̄sumptionē sufficiēter inducāt. p. l. litib[us]. & l. si coloni. C. de agri. & cēsi. lib. x. & l. titia. ff. de solu. Tñ doct. eā reprobāt. in. l. cū res. C. de proba. per Cy. et Bart. in. l. quidā in suo. in fi. ff. de condi. insti. Ubi glo. de hoc tangit. Ubi dicit Barto. in effectu q vbi dominiū reducitur principaliter siue per actionis siue per modū exceptionis post actoris intentionē iā fundatā oportet plene pbare: nec sufficit possessio vel fama: vt. ff. de rei ven. l. in rē. et. l. is qui. destinauit. & l. ita si fur. ff. si cer. pe. & C. de nō nu. pecu. l. j. & qd ibi not. & C. de proba. l. siue possidetis. & qd not. eo. titu. l. iiij. l. cū res. nisi cū agitur contra violentū: vt. l. si quis emptor. & hic & super hoc. C. de prescript. xxx. an. Secus si incidēter &c. vt. not. l. sicuti. §. si querat. ff. si ser. ven. & d. l. quidā in suo. & fa. no. Cy. C. que sit lon. consue. l. ij. in. iiij. q. principali. in fi. ij. q. nec. ob. ff. ad. l. aqui. l. itē mela. §. penul. qr et de contrario cōstabat & hoc si positio presens est. Secus em̄ si de preterito vt in casu nostro. & l. que nondū sunt. §. qd dicitur. ff. de pig. & qd no. C. de solu. l. mater. & no. Cy. in. d. l. cū res. & q̄ solēt no. per doc. insti. de act. §. itē seruiana. Itē secus si per modū exceptionis ante fundatā intentionē actoris qr tūc possessio sufficit: vt. l. ob. maritorū. et ibi glo. C. ne vxor pro marito. de priuile. fisca. l. j. & ibi glo. facit de solu. l. titia. & l. litibus: hic alle. Sic intelligit no. in. l. cū res. & l. iiij. de proba. C. ad. l. aqui. natura. §. cū me. de neg. gest. s̄m eū. Itē nō potes hoc dicere de quasi dominio causato primo in personā patris & translato etiam absq̄ aditione in personā filij: vt. l. i suis. ff. de lib. et posthu. Aut de quasi dominio creato de nouo in personā filij. Sed neutrū dici pōt. Primū em̄ dici nō pōt. Nā quatuor in citatione huius actionis necessario requirunt. s. traditio iusta: causa traditionis: vera possessio: & amissio possessionis. De duobus primis & de quarto est tex. ff. de pa. l. j. & ij. & iij. & per to. & §. alie. insti. de act. Tertiū determināt doc. in Cy. in. d. l. cū res: qr vsucapioni equiparātur vt. l. siue. §. hec actio. ff. de publi. in qua hoc requiritur: vt. l. fi. ff. pro suo: lz fallat in casu vt. l. si ergo. §. part[us]. ff. de pub. & l. sed & si res. §. si petēti. & l. siue aūt. in prin. & §. j. & ij. ff. de pu. & ibi est aliquod qd loco traditionis habetur. Modo lz hic probetur possessio nō tñ probatur traditio facta ex cā ergo nec vz depositio cōis opiñ. & fama. Tū qr illa nō refertur ad quasi dominiū probandū sed ad dominiū & in illi[us] probatione est sufficiens s̄m oēs. Tū qr si ad quasi dominiū vel eius vera principia referret tñ plenā probationē nō faceret cū vix valeat semiplenā. s̄m no. ff. de testi. l. iij. §. eiusdē. & per Spe. ti. de fama. Sz diceres forte q ista cōis opinio reputatio & fama facit cōmunē errorē q̄ habetur loco tituli: vt. ff. de publi. l. sed & si. §. mar-

a Uendico. Nota q vēdicare est corā iudice dicere vel intēdere rez esse suā vel allegare: vt quādo qs dicit hec res est mea. et ē idē q intētare: scz ad hoc solū intendere vt res sua declaret: & sibi dñiū applicetur.

cellus. ꝛ §. si a minore ꝛ pro emp. l. ij. §. si a pupillo. ꝛ §. se. Sed qꝛ nõ ob. ll. predicte loquunt̃ ꝛ intelligunt̃ de iusto errore. vt. l. celsus. de vsucap. iustus aũt dicitur error qñ subest iusta causa errandi. vt. l. nec vlla. ff. de pet. here. in prin. et patet in oibus. li. alleg. Modo ꝙ possidens q̃ habet̃ pro dño per oẽs ꝛ per publicã vocẽ alius ab ipso possidente ipsum dñm reputãs a cõi opinione ꝛ fama hꝫ iustũ errorẽ cũ ille tunc in facto proprio erret. l. fi. ff. pro suo. Hinc est ꝙ licet possessor possidentis posset illã cõem reputationẽ si possideret vel si a possessione cecidisset sibi pro titulo allegare. l. q̃in alterius. ff. de reg. iur. tñ ipse possessor vel eius persona hoc allegare nõ põt per predicta. ꝛ hanc distinctionem ponit in effectu pulchre Bar. ff. de vsu. l. celsus. Scdm vero membrũ principale dici nõ põt tñ eq̃paratione supposita publicatione ꝛ vsucapione. de qua supra per. l. nihil. C. de he. tñ qꝛ lꝫ in translatione dñij ꝛ per ꝯñs quasi dñij. Fallunt regule qꝛ traditio nõ requirit̃. vt. l. cũ heredes. ff. de acq̃r. pos. in prin. l. fi. C. cõi de leg. l. cũ pater. §. surdo. ꝛ. l. legatũ. de leg. ij. cũ in creatiõe noua dñij vel quasi dñij nõ reperio eas fallere. Nec ob. l. cũ spõsus. §. is. cui. ff. de pub. qꝛ dꝫ itelligi. vt ibi no. in prin. gl. p. l. ij. eo. ti. nõ ob. quo in eo. §. no. in fi. qꝛ illud resistit in prima: ꝛ ita tenet Jo. lꝫ Pe. ꝛ Jo. vaalin cõtra de quo p dictũ do. Jo. vaalin in repetitione quam fecit de §. petẽti. in. l. sed ꝛ si. ff. de pub. De hoc tñ disputat gl. ff. de pub. l. ij. ꝛ. iij. Preterea aduertẽdũ est ꝙ ius publiciane est valde debile. Et ideo sublato sibi pede fortiori immo quasi ambobꝰ pedibꝰ ꝛ quasi totali suo fundamẽto vcꝫ traditione ex iusta causa ꝛ possessione nõ mirũ si ruat totũ qꝛ si nullũ ius agẽdi nunꝙ cõpetijt nec mihi nec auctori meo quẽ absꝙ principijs creari poterit esse mirabile. Secus in dñio qđ fuit iã creatũ ꝛ qđ sine traditiõe transferet̃ ꝛ de quasi dñio idẽ qꝛ in persona auctoris verũ ius dñij vel quasi ꝛ ius agendi rei vẽdicatione vel publiciana iam competijt: ergo ꝛc. Uide tamen Guil. de cug. ꝛ Bar. in iuribus proxime alleg. Et ita tenet Bar. vt proxime dictũ est in. l. j. ff. de pub. l. cum sponsus. §. is cui.

De confessis. Rubrica. Conclusio. cccccccxlj.

Si ad tui defensionẽ in casu cõclusionis proxime precedẽtis dares etiã in euentũ si cõstaret te possidere dũmõ cõstet de euentu ꝙ cũ in patrẽ meũ haberes forsan tanꝙ comes in subditũ rõne comitatus iurisdi. ordinariã rõne diffinitiue sñie per iudicẽ tuũ in patrẽ meũ late propter delictũ eius per iudicẽ tuum pretensum in modũ executionis eiusdẽ sñie dictũ castrũ per dictũ iudicẽ tuũ captũ ꝛ tibi applicatũ fuerit: eoipso videris confiteri ꝙ quantũ in te est reputasti castrũ istud ad patrẽ meũ pertinere: adeo ꝙ tua talis cõfessio vna cũ attestationibꝰ de quibꝰ cauet̃ in cõclusione proxime precedẽti satis probant castrũ ad me de iure dñij vel quasi pertinere sic ꝙ debeo corã te sñiam adiudicatoriã obtinere: nisi doceas sñiam iuste latã q̃s vsus iudicioꝝ obtinuit ꝙ sola credulitas partis cõtra quã sufficit absꝙ alia probatione. Ideo talis rñsio de tali credulitate facta positioni plenã cõfessionẽ ꝛ de vsu iudiciorũ operat̃. Rõ: qꝛ veniens cõtra talẽ credulitatẽ calumniaret̃ ꝛ ita veniret cõtra calũnie iuramentũ ꝛ sic suã turpitudinẽ prosequeret̃ ꝛ p ꝯñs nõ esset audiẽdus. vt. l. cũ profitearis. C. de reuoca. dona. ꝛ. l. si creditoribꝰ. C. de seruo pig. da. mor. Nõ talis allegãs titulũ sue sñie allegat se habere causam ꝛ titulũ ab actore ꝛ per ꝯñs se credere actori ius cõpetijsse aut se iuste detinere. vt. l. fi. C. vñ vi: qđ esset turpe dictũ vel allegatũ. Et per hoc rñdet̃ ad. l. a diuo pio. §. super his. ff. de re iudi. ꝛ ad illud gñale nõ probat hoc esse ꝙ ab hoc cõtingit abesse cũ si. Et in hoc oẽs vnanimiter cõcordauerũt me aperiẽte. predicta intellige vera nisi dicta positio per partẽ aduersam esset negata qꝛ tũc nõ posset se iuuare de ea. vt no. Jo. mo.

& Archidia. & Joā. and. in nouel. de confes. c. statuimus. lib. vj. tamē si negata fuisset primo posset negatio declarari & declarando reuocari. vt no. predicti docto. in loco preallleg. Et ita fuit consultum.

¶ De feudis. De dona. Rubrica. Conclusio. ccccccclxij.

Supposito q magister & cōuētus hospitalis sancti Joānis hierosolom. donans certū casale in feudū nobile pro certo seruitio. P. de Jaco. & suis liberis & affinibus suis & descendentib9 ab eis. Adijciēs etiā hanc clausulā in donatis ceterū volen. vos prosequi gratia ampliori ordinamus & volumus ex certa scientia Catherinā filiā vestrā & alios filios vestros naturales & eorū heredes & eorū quemlibet in perpetuū posse succedere in dicto feudo in totū vel in partē sicut predicti liberi & affines prout vobis placuerit ordinare. Itē supposito q Catherina erat spuria & q sciebāt. Itē supposito q. P. habebat filiā legitimā Joannā quā dedit in vxorē Gregorio de leone sibi in dote cōstituens medietatē dicti casalis & q Joāna habuit ex dicto Gregorio Claretā filiā legitimā q post mortē dictorū matris & aui pro recompensatione ample dotis q sibi a Gregorio patre dicabat etiā cōstituta eidē Gre. patri donauit & quietauit de cōsensu & volūtate dictoꝝ magistri & cōuentus dictū totū casale & omne ius qd in eo habebat & post decessit superstitib9 tn̄ Gregorio & Catherina predictis. Premissis nō ob. dicta Catherina prefato Greg. est in feudo seu casali hmōi preferēda. Et ita pronūtiaui reuocādo vnā snīam in contrariū pri9 latā. Pro vidēda veritate hui9 cōclusionis principalis pono sex cōclusiōes particulares q sequunt. Prima est q lz ista cōcessio directa in personā Catherine suo casu facta fuerit Catherine in fauorē & cōtēplationē dicti Petri patris tn̄ nō censet a dicto Petro nec a substantia eius sed poti9 ex dictis magistro & cōuentu & eoꝝ substātia puenire. Junge notata in quadā cōclusiōe p q opz ista modificare qr lz ista sit via brocardica & pl'a habeat iura: putraqꝫ tn̄ parte ista est veritas q cū vni donat: legat vel pmittit ptēplatiōe alteri9 acqrit illi cui nō illi cui9 cōtēplatiōe &c. & ita cēseri dz. ff. p socio. l. q sociū q in eū. in fi. Et ita no. d. Bar. post Guil. de cu. ff. so. ma. l. si vero. §. itē qcqd. ff. so. ma. in materia ambasiatorū lz fallat in casu in quo cōstat de cōtraria volūtate donātis &c. vez q donet vel alteri cui9 cōtēplatione vtilitas acquirit. Et hunc casum ponit gl. in. d. l. sociū. in fi. Nā tunc breui manu censet trāsire de vna persona in aliā. vt. l. singularia. ff. si cer. pe. Scdo casu fallit vbi recipiēs recipit nō vt ipse sed quasi vt personā alterius representās. Et ita loquit. l. si vero. §. itē qcqd. ff. so. ma. alleg. Et ita pōt loq a cōtrario. l. debitor. §. fi. ff. ad treb. Tertio casu fallit vbi recipiens est talis p quē possit & cōsueuit de iure cōi acqri illi cui9 cōtēplatione &c. Et sic loquit. l. si plures. §. j. in arrogatoria. ff. de vul. & pup. sub. & l. profecticia dos. ff. de iu. do. & l. aditio. in prin. ff. de acq. he. & qd no. in. l. cū opz. in prin. C. de bo. q lib. & . ff. de vsu le. l. & si qd. ff. de acq. re. do. l. liber hō. Et est rō qr cū ille possit alij acqrere & scit hoc donās si mētē hāc habeat donās q sibi qrat poterit. s. q alij qrat alij qret mō ab eo q cōtēplet qs mēs psumit qr cōsideratio seu cōtēplatio proprie refert ad mētē. & hoc nisi cōstaret q nihilominu9 vellet recipiēti acqri qr tūc nō esset loc9 cōiecture. l. cōtinu9. §. cū ita. ff. de ver. ob. Sed vbi nō cōsueuit acqri ēt cessat ista psumptio qr verisile est q ꝯ ꝯsuetudinē cōem & vsuz qs in dubio nō recedit a pmaria significatiōe vboꝝ. vt. l. labeo. ff. de suppel. l. Uide qualr soluit ad no. bar. ff. de dona. cā mor. l. q ptio. q vera tn̄ nihil faciūt & solue p te. Ex ista cōclōne infero q lz dict9 Pet. de Ja. dicte filie sue spurie Catherine de bonis suis nihil donare posset. Dixi forte. qr. l. j. C. de na. lib. lz ad hoc allegeт hoc nō pbat qr ponit casum specialē etiā in filijs legitimis locū habētē. s.

in hoibꝰ in certis dignitatibꝰ cōstitutis suscipientibꝰ filios naturales vel legi
timos ex mulieribꝰ humilis status vt ibi patet si forte hoc probat auth. lꝫ patri.
in fi. eo. ti. ibi cū dicit. Sed q̇ ex dānato sunt coitu oino prorsus bñficio exclu=
dunt. ⁊ aut. ex complexu. C. de incest. nup. cū multis si. tñ nō ob hoc vitiat dicta
cōcessio inq̄tū dirigit in personā ipsiꝰ Catherine ꝑ predicta. Nā Catherina est
talis per quā nō pōt acquiri cū sit spuria. Itē qꝛ hec dispositio nō est cōsiderā=
da pro tpe in quo sed potius in quo eius effectus dirigit vcꝫ post mortē. P. quo
casu ois hmōi fictio cessat. arg. ff. de dona. iter vi. ⁊ vx. l. cū. hic statꝰ. §. si spōius.
⁊. C. de dona. inter vi. ⁊ vxo. l. qḋ spōse. ff. de here. insti. l. qḋ tps. Itē qꝛ pro tpe
vite ipsiꝰ. P. illa fictio nō cōsiderat qꝛ fictiōes sic extraordinarie ⁊ subsidiatiue
vbi veritas reperit de fictione nō curat ꝑ cōia iura. l. in cause. cū si. Nō expressa
ordinatiōe ad eū pertinet q̄diu viuit. nec ex pluribꝰ causis simul pertinere pōt.
vt. c. iter dilectos. extra de fi. instr. §. ceterū. ⁊. ff. de acq̇. pos. l. iij. §. ex pluribꝰ. Itē
q̄rto qꝛ nō est verisimile ꝙ talē volūtatē ⁊ intētionē habuerit ꝑ quā ex toto iu
diciū suū nullū ⁊ inefficax quo ad hoc redderet. vt. ff. de testa. mi. l. miles. Et qꝛ
in bñficio nō est facienda interpretatio vt res pereat. vt. c. si papa. l. j. in fi. ff. ad
munici. c. abbate. de ver. sig. ⁊. l. quotiēs. ⁊. l. si qñ. Nō q̇ ad Caterinā valere nō
posset aliquo casu illo mō sed alio mō secꝰ: ergo ⁊c. Et miror qūo ad tā perni=
tiosam interpretationē talis subtilitas Brocardica ⁊ volubilis aīm clare vt vi
det a rōne naturali abstrahere posset. ita diffuse scribo qꝛ ego vidi vnū magnū
dñiū cōtra Catherinā nimis in hoc se fundare sane. de. l. si pretio ff. de dona. cā
mortis. ⁊ notat ibidē ꝑ glosam. ⁊ ꝑ Bar. ⁊ de. l. nec fratris. C. eo. vbi notat. ꝑ gl.
⁊ Cy. ¶ Scdá cōclusio est ꝙ dicta liberalitas dicti magistri ⁊ cōuentus ac etiā
pactū dicti Petri pro ea recipient potuerūt acq̇rere dicte Catherine: lꝫ absenti
⁊ sine nūtio vel epistola seu alio simili ministerio. De prima parte cōclusionis
casum reputo. in. l. quotiēs. C. de dona. q̄ sub mō. in quo oēs doctores casum re
putāt vcꝫ ꝙ si dono tibi vt incertū casum vel post certū tps veniat ad titiū in fa
uorē mei donātis ⁊ liberalitatis quā facio dat titio vtilis actio ⁊ valet donatio
respectu ipsiꝰ. vt ibi no. Cy. ⁊ ꝑ Jo. Nico. ⁊ alios. Nec ob. si dicat ꝙ est donatio
ob cām. Pro quo sciēdū ꝙ inter ꝯctꝰ noiatos ⁊ donationē ob cau. de qua loq̇t
ti. C. de dona. q̄ sub mō. l. j. Et est lōga differētia. Nā in donatione cui adijciat sꝫ
potiꝰ donatiōe ob cām distingui dꝫ. Nā q̄dā est in qua principaliter attendit li
beralitas ipsius donātis licet adijciat aliqḋ seruitiū fiendū qḋ tñ nō adijcitur
principaliter vt cū rei date pretio cōpensetur qꝛ tunc hanc liberalitatē exclude=
ret. vt. l. fi. ff. pro dona. Sed accessorie vt designet quandā recognitionē libera=
litatis impense. Et ista est vera donatio licet habeat onus. vt. l. j. C. de donatio.
que sub modo. ⁊. l. ea. l. C. de prescript. ver. et. ff. de donat. l. j. ⁊ habet locum. l.
specialis loquēs in donationibus si q̇s argentum. C. de donat. Et ita not. glo.
in. d. l. C. de donatio. que sub modo. Et non mirū: qꝛ attenditur quo ad verā et
propriā denominationē id quod preponderat ⁊ principalius ⁊ potentius est in
actu cuiusmodi est hic liberalitas. vt. l. quare hermo. ff. de statu ho. ⁊. l. ⁊ si non
sint. §. peruenimus. ff. de au. ⁊ ar. lega. ⁊. l. j. ff. de aut. tut. alia pōt dici datio ob
causam vt illa in qua causa estimatur et compensatur cum donatione et in qua
liberalitas non considerat ista nō pōt dici proprie ob causam ex qua orit actio
ex. l. si quis argentū. Sed oritur actio prescript. verbis vel in factū ⁊ conditio
ob causam cum multis ⁊ in persona istarū habet locū. l. quotiens: qꝛ proprie
donatio est. Istam rationē approbant docto. C. de dona. ob causam. l. j. in disso=
lutione vnice opin. ibi signate. ⁊ in. iij. q. in fi. ⁊ idem ponit Cy. C. de pact. inter
empt. l. cum te. Et idem videt approbare Barto. l. j. ff. de donatio. Lex enim fa=
uorabilis immo nec odiosa ⁊ restringibilis contra propriā verborum significa=

tionem potissime eius ratione durante restringenda non est. vt l.pupillus.§.in re ergo dubia.ff.de iudi.ff.de leg.iij.l. nõ aliter. ff.qui ꝛ a qui.lib.ma.not.fi.l.prospexit.Licet fateor ꝙ in secũda specie locũ nõ habet:qꝛ reuera donatio nõ est vt predixi. Modo a feudi cõcessio pro seruitio certo[a] est donatio in qua liberalitas principalr attẽdit.vt de feu.da.inuicẽ.l. cõmi.c.j.facit.l.donat. C.de dona.Facit qꝛ legatũ etiã onus hñs dicitur donatio eo ꝙ onus excedit.l.creditori.de lega.j.Facit ſm do. Franc. id quod doctores tenent in feudo agi conditione ex.l.si quis argentũ.Et ita tenent mar.subli.qui.mod.feu.consti.post colla.x. qui eum. Nec debet dici ꝙ.l.quotiens habeat locum in donatione causa mortis:qꝛ illud esset diuinare cõtra naturã tituli in qua ponit: Domini tenuerũt saluo do.Corsieñ.ꝛ do.Ber.ꝙ de equitate canonica absenti donari põt sine intermedio epistole siue nuntij ecclesia.vt no.Jo.j. q.vij.quotiens. ꝛ cũ eis cõcordat do. cardinalis sancti Eustachij allegans pro hoc duos text. vcꝫ extra de procura.c.licet.li.vj.alleg.not.Innoc.de conces.preben.c.j.lib. vj.Secunda pars dicte conclusionis patet. Nam non solũ paciscendi super re sua põt q̃s cõtra communẽ regulam alteri querere.vt.l.publia.in prin.ff.depositi.ꝛ no.Bar.ff. de verbo. obligatio.l.stipulatio ista.§. in stipulationibus. Sed etiã idem põt paciscendo super re que de proximo siue statim sua futura est. vt in feu.de benefi.femine.c.vno.Ubi patet ꝙ femina dum inuestitur de feudo põt per pactũ expressum stipulari pro se ꝛ filijs ꝛ filiabꝰ suis licet alias nullo modo posset.Et ita tenẽt doctores ꝛ post eos Bart.ff.de verbo.obligat.l.quod dicit secundo.per.l. debitor.§.fina.ff.ad trebel.ꝛ per.l.gayus.ff.solu.matri. ꝛ per.l. pactũ.C.de pact.que hanc secundam partem vcꝫ ꝙ super re futura mea possum alteri prorsus extraneo stipulari:tenet idem Bart.in.d.l.quod dicitur, in fi.per dictũ.c.vnum.Pro quo facit eo.lib.tj.si de feu.fra.c.j.ꝛ de duob.fratri.ꝛc.c.j.per eandem viã sicut.c.vnum.de benefi.femine. Tertia cõclusio est ꝙ verbũ posse positũ in dicta clausula ceterũ nõ importat solũ facultatẽ sed importat dispositionem. primo: qꝛ ita est in vltimis voluntatibus ſm ꝙ ita not.in.l.sepe.ff.de offi.presi.per.l.fideius.§. si q̃s ita.ergo idẽ in beneficijs ꝛ donationibus in quibꝰ est eadẽ ratio qꝛ procedũt ex volũtate vnius ꝛ purã liberalitatẽ cõcernũt.ar.l. q̃ cyrographũ.ꝛ.l.si seruus pluriũ.§.eũ q̃.alle.do.Fran.dissolu. l.si q̃s fundũ.ff.de cõtrahen.emp.ad.l.diuortio.ff.de verbo.obl. quã ponũt doc.qꝛ falsa demonstratio nõ vitiat stipulationẽ q̃ vitiat venditionẽ:ꝛ ita donatio ꝛ stipulatio ꝛ nõ venditio equiparantur vltime voluntati licet etiã vẽditio quandoqꝫ equiparet l.qui cyrographum.de leg.iij.allega.iuncta.l.falsa demon.ff.de condi.ꝛ demon.Nam sicut legatum fit amore ꝛc.l.non adiecit.ff. pro socio. ita dona.l.donare.C. de dona. ꝛ feudũ.de feu.dato in vim.l.commis.c.j.in fi.alleg.Itẽ hoc clare probatur.qꝛ hoc posse vcꝫ relinquẽdi spurie non põt cõtra.l.cõem dari aliq̃s alius a principe ipsi patri:ergo casu quo moreretur pater sine legitima prole verba ista ex toto effectu carerent cõtra mentẽ donãtis qð dici non põt per predicta patet, ꝙ dari nõ posset, patet: quia

a ¶ Pro seruitio certo. Quale seruitiũ teneat facere vasallus? Dic ſm ꝙ conuentũ est: alias ſꝫ qð natura rei req̃rit ex cõsuetudie: al's stat iuri cõmuni.

inferior a principe non potest disponere contra legē: vt.l.nemo potest.ff.de leg.j.et c.ne romani.in prin.de elec.in cle. Verisimile autē est q illi se referre voluerint ad possibilem sensum: vt.c.inter dilectos.§.ceterū.de fide instru.alleg. Itē hoc probatur adhuc clarius qr voluit hoc posse tale esse sicut posse aliorū liberorū et affiniū quia dicit sicut predicti liberi et affines: sed nullus dubitat quin illud posse liberorū sit dispositiuū: ergo rc. Preterea qr sequitur in fi. licet non fuerit sibi scripta clausula dispositiua in qua donat cocedit omnibus rc. q verbū posse etiā in contractibus referatur ad dispositionē: fa.l.j.ff. man. licet secus in iudicio ꝑm mod.l. non quicquid.r.l.sepe.r fa.no.d.Jac.de butri.in.l.j.C.quomodo et qn iudex. Non ob.l.que dicit q pater non potest filio suo incestuoso aliquid donare: qr dico q verū est de bonis proprijs. Et ita loquitur.l.j.C.de na.li. Sed quando possit sibi pacisci de bonis alienis casu quo possit pacisci lex hoc non dicit nec est ad hoc extendenda cū sit odiosa r contra ius ergo iste casus relinquitur iuri cōmuni vel.l.si cū dotē: in prin.ff.solu.ma.ergo valet sicut pro quolibet extraneo per predicta. Quarta conclusio q verbū succedere positū in dicta cedula intelligitur de successione tituli singularū proueniente immediate ex dicta concessione feudali nō autē de successione hereditaria r vniuersali. Primo qr in verbis dubijs taliter facienda est interpretatio q cōueniat nature negotij de quo agitur r rei super qua agitur et personis disponētibus et in quas effectus dispositionis protenditur: vt.c.si pater. de testa.lib.vj.possem iura pro singul. allegare sed gratia breuitatis omitto. Modo ita est q verbum succedere vtramq successionē proprie comprehendere potest vt probatur.ff.de fideicō.lib.l.nō tantū.in prin.r ibi no.per Bar. Si igitur sit dubiū pro qua accipiatur facienda est interpretatio de qua.s. Modo q conueniat negotio de quo agitur patet: quia in feudū de primeuo r proprio iure non habet locum successio hereditaria vniuersalis sed particularis et ex pacto vt in feudo qui feu. da.pos.§.j.tamen quia pactū r non voluntas vltima hic versatur. Item qr super re singulari r nō vniuersali iuris disponitur r tn̄ est vniuersum ius ergo rc. r ita patet q cōuenit etiā rei super qua agitur. Itē q cōueniat personis patet: qr Catherina non est habilis ad hereditariā successionē saltē ex persona patris. Itē nec eam habilitare ad eā poterāt dispositionē: qr contra legē legare seu dispensare nō potest alius q̄ princeps in casibus specialiter non permissis per lec.et no.qui fi.sint legi.per venerabilē no.Inno.de tēpo.ordi.c.cū dilect⁹.in addi. quā recitat ibi Jo. in nouella r recitat Archi.licet canon.de elec.lib.vj. Item no.Inno.de fide instru. cū.p.tabellio.et tamē in donatione singulari facta sibi a magistro: tanq̄ extranee in casu suo oia ista cessant: qr tunc legitimatione r habilitatiōe r legalitate opus non sit qr spurij possunt bene inuestiri de feudis imo et ad honores ascendere: vt ff. de decu.l. spurij. Secūdo qr in dubijs presumendū est disponētes retulisse se ad casum sibi possibilē non autē ad impossibilē.per.l.si miles.r.§.ceterū alleg.et hoc maxime in donatione late interpretāda de dona.cū dilecti.de deci.cū ex parte. maxime vt valeat r verba de aliquo operentur per iura communia que superius allegaui multa: mō successio singularis erat eis possibilis et alia impossibilis vt predixi r hoc ipsi sciebāt qr publicū erat r notoriū r supponitur: ergo rc. facit bene ꝑ ista ratione r pro materia.l.heredibus.§.vlti.ff.ad trebel.cū ibi no.§.fi.maxime ꝑ Catherina vt expressio aliquid operetur ꝑm quosdā et q successio particularis sit propria successio probāt iura infinita que causa breuitatis omitto. ¶ Quinta cōclusio q verba illa sicut predicti liberi et affines posita in dicta clausula ceterū sic sunt interpretāda q ante affines succedere debeat Catherina.certū enim est liberos affinibus preponēdos: qd tn̄ probo sic qr ista verba vobis r liberis r affinib⁹ vestris r descendētibus ab eis concedimus non faciūt Petrū r eius affines et ab eis descendētibus cōiunctos taliter q simul et pro partibus sint successuri: tū qr

hoc esset quasi impossibile: tū qꝛ certū est ipsos saltem .p. voluisse preferri: tū qꝛ postea subiūgit liberos et affines succedere debere: ergo nō voluerūt eos simul admittere: ex quo sequit̄ ꝙ illa cōiunctio ⁊ nō notat illā cōiūctionē de qua in .l. re coniūcti .ff. de leg. iij. ⁊ .l. triplici .ff. de ver. sig. sed notat ordinē sm̄ quē succedere debēt: sic .ff. de vsufruc. l. quotiēs. de here. insti. l. qui soluēdo. ⁊ descendit ordo ex presumpta affectiōe quā inducit ordo scripture q̄ quo ad hoc videt̄ esse sequēdus. de elec. c. pe. de prebē. c. mādato. ij. respōso. lib. vj. ⁊ .l. quotiēs. ⁊ .l. soluēdo alle. ⁊ ibi not. sed hic vltra ordinē scripture est vnū maius vez ordinata affectio que inter dictas personas esse debet ⁊ presumenda est. certū eīn est ꝙ maiorē affectionē habuit donās ad .p. q̄ȝ ad alios: qꝛ propter eū ⁊ cōtēplatione suorū seruitiorū totū faciebat: vt dicit̄ in litera. in prin. ⁊ presumendū est ꝙ ad liberos naturales ⁊ legitimos plus q̄ȝ ad affines qꝛ hoc a natura ⁊ eius instinctu procedit. l. isti quidā. cū ibi no. ꝙ me. cā. modo voluit ꝙ tūc nō coniūgat sed ratione affectionis ordinate ordinē notet. ff. de leg. ij. l. cū pater. §. pe. ⁊ Barto. vtrobiqȝ. Hoc supposito probo cōclusionē: nā certū est in primo ꝙ in vno cōueniūt liberi et affines vez in genere succedere possunt qꝛ ambe species vocātur ad successionē: sed quelibet casu ⁊ ordine suo: ⁊ isto modo ⁊ in hoc constat naturales equiparari vtrisqȝ qꝛ possunt etiam naturales venire ad successionē ordine ⁊ gradu simul suo. Sed est aliud in quo dicte species differūt puto qꝛ liberi habēt ordine succedēdi affines precedere ⁊ affines habēt liberos sequi: modo est dubiū quo ad istā differētiā cuiꝰ speciei naturā sequi dꝫ hec tertia species naturaliū liberorū an speciē legitimorū an vero speciē affiniū. Et certe nō video dubiū quin debeat sequi naturā potius liberorū. Primo qꝛ in habētibꝰ symbolū[a] facilior est trāsitus: vt .ff. de rei ven. l. in rē. §. Itē quecūqȝ cū si. modo liberi naturales cū liberis legitimis maiorē habēt cōuenientiā q̄ȝ cū affinibus qꝛ lꝫ propter defectū accidētialē sacramēti matrimonij inter eos sit differētia legitimitatis ⁊ nō legitimitatis: tñ ibi est similitudo sanguinis ⁊ nature q̄ tolli nō potest. ff. de capi. dimi. l. eas obligationes. ff. de iusti. ⁊ iure. l. pe. §. sꝫ naturalia. insti. de iusti. et iu. adeo ꝙ appellatiōe liberorū bñ eos reperio appellari. in l. vt. ff. ad treb. l. heredibꝰ. §. fi. qđ inter affines cessat. Preterea qꝛ maior est naturalis cōueniētia q̄ȝ accidētalis vt de se pꝫ: mō inter legitimos ⁊ affines est cōueniētia naturalis vt dixi: ergo ⁊c. Scđo hoc idē pbo sic. qꝛ ibi reperit̄ rōnis identitas ⁊c. l. illud. l. a titio. c. inter corpalia: cū si. Sꝫ rō ppter quā dicimꝰ liberos affinibꝰ anferri est qꝛ p̄sumit̄ maior affectio ad liberos. Si dicis hoc facit ordo scripture. dico ꝙ ordo hoc nō facit sꝫ bñ ostēdit̄ ordo hmōi affectionē: ⁊ affectio est illa q̄ hoc facit: vt no. i. l. q̄ soluēdo. ⁊ .l. cū pater. §. pe. alle. modo oīno p̄sumēdū est ꝙ maior erat affectio ad Catherinā q̄ȝ ad Grego. affinē. ptꝫ. qꝛ primo nomiata fuit specialr̄ ⁊ expresse ⁊ tñ nomiatio p̄sumere facit affectionē: vt dixi. Itē qꝛ iaȝ nata erat ⁊ sanguie ꝯiūcta qꝛ filia. Grego. vero qꝛ licet forte natus est tñ p illo tēpore nō erat affinis nec aliā mō cōiunctꝰ ⁊ iō de eo nō fuit cogitatū nec se ad eū forte p̄sumeret̄ affectio ad Cathe. q̄ȝ ad Gregoriū qꝛ naturalis affectio sanguis plus i afficiēdo impri

[a] In habētibus symbolū. De habētibꝰ symborū: vide Panor. in. c. presentata. de testi. et in. c. cū hoies. de deci. Et expone symbolū. i. similitudinē. Nā vnū simile citius conuertit̄ in suū simile q̄ȝ in sibi cōtrariū vel nō simile.

mitur q̄ ciuilis ⁊ accidētalis p predicta:pro quo omnino vide no.in Spe.ti.de lo ca.§.nūc aliqua.ver.lxvij.⁊ Cy.C.de insti.⁊ substi.sub cōdi.facta.l.generaliter.§.fi. in fi.⁊ Bar.ff.ad trebel.§.j.vbi videtur facere cōtra.Cōfirmo:quia si ordo verborū ordinem facit in dispositione antedicta.dico q ordo huius clausule sicut predicti liberi ⁊ affines faciunt ordinē in dispositione:vz q primo ⁊ principaliter hec similitudo ad liberos referatur:per predicta:facit qr in facto est q in instrumento dicte concessionis post dictā clausulam ceterū quādocunq repetit dictas personas inuestitas semp naturales affinib⁹ anteponit per que patet q ordo scripture sepius repetitus presumptionē fortiorem actionis inducit.ar.C.ad velle.aut. si a me.Sexta cōclusio quantū ad hoc q dicta clausula aut si alio modo vobis placuerit ordinare resoluta est ⁊ caret effectu: si.p.ad quē dirigebatur non ordinauerit ante mortem ⁊ per dationem in dotem mediocrem de qua supra:nō videt̄ aliqualiter ordinasse ⁊ q ordinatio alia facta per Claretā cōsensu magistri de quo supra preiudicare nō potuit Catherine. Redeo nūc ad sextā cōclusionē que hz tres partes.De prima vero parte nō est dubium:qr dicta verba aut si vobis placuerit aliter ordinare ponunt̄ ad denotandū conditionē resolutiuā sue pure dispositionis.Ideo si primo deficit cōditio ⁊ remanet actus purus:vt.ff. de in diem adiec.l. ij.⁊.ff.de le.iij.l.fideius.§.hoc autē legatum.⁊.§.q̄q̄.Secunda pars dicte conclusionis etiam mihi non videtur dubia.Primo qr actus agentiū vltra mentem ipsorū agentium ⁊ finē ad quem tendunt actiones eorū extendi non debēt.ff.de adi.lega.l.legata.de ordi.cog.cū dilectus.cū si.⁊ tamen hic non agebāt ad alium finem nisi vt filiam dotarent.nō autē tendebat natura dispositionis ad ordinationem iuris tangentis Catherinā:ergo ⁊c.Secundo quia quando quis potest actū facere vt ipsa absq alia qualitate et vt alius seu iure suo ⁊ iure alteri⁹ et si simpliciter gerit videtur gerere suo iure magis proprio.Ideo dicit.l.q si heres.gerit actū quē potest gerere vt heres ⁊ vt ipse ⁊ simpliciter id gerat videtur id gerere vt ipse non vt heres.ff.de acquiren.here.l.pro herede.§.si quid tamē.⁊.ff.iudi.sol.l.iij.§.sed et qd de tutore.ver.sed ⁊ si quid tutor.vbi idē in tutore ⁊c.et idē in procuratore not. Bart.ff.de ope.no.nun.l.j.§.nuntiatio allegās glo.quasdā ⁊ aliqua alia.Nō hic poterat facere pater huiusmodi dotationem iure suo vt duraret ad tempus:vt.C. nuper.de dona.inter vi.⁊ vx.⁊ vltra poterat iure sibi a primo donatorio de mandato ⁊ vt iure Catherine et aliū dispositor seu ordinator ⁊ nō apparet q iure suo vti voluerit:ergo ⁊c.Tertio quando quis disponit pro tpe certo non est trahenda sua dispositio ad aliud tempus.Casus est.ff.de condi.⁊ demonstra.l.pater Seuerinā. in fi.⁊ quod no.Io.an.in.c.eū qui.de dolo ⁊ cōtu.li.vj.vnā cōtumaciam vnius termini ad aliā alteri⁹ temporis nō extendi:modo hic disponebat pro suo ⁊ sue filie ac matrimonij tempore:ergo ad tempus Catherine dispositio extendi non debet. Preterea in separatis capitulis inter que sequela nō est necessaria non valet argumentatio ab vno expresso ad aliud non expressum:vt.l.fi.ff.de calū.not.Dy.⁊ post eum Bar.ff.de aut.tu.l.j.Ratio est:qr non probat hoc esse quod ab hoc contingit abesse:vt.l.neq natales.⁊.l.ad probationē.C.de proba.mō q̄q̄ disposuit hic pater de dote filie non tamē sequitur q cogitauerit de Catherina: nec verba dispositionis hoc necessario includunt:⁊ tamen hic in alterius preiudicium vz Catherine non videtur lata interpretatio esse facienda: presertim quia in dubio non est credendū illum Petrū suam propriam filiam Catherinam Gregorio sibi in nullo attinēti in casu mortis sue filie ⁊ liberorū eiusdē voluisse preferre.ar.C.de fideius. l.cū acutissimi.maxime qr pro solo tempore suo poterit expressio sue dispensationis formaliter se extendere ergo nec vltra tacite.l.ex publici.cum si.⁊.l.si certum. cum si.Preterea qr si verba in suo ꝓprio sensu habēt plenū effectū nō videt̄ fienda verborū extensio ad effectū aliū directe nō cōprehēsum de capite ꝓprio:vt.l.si ve-

to.§.de viro.ff.so.ma.modo hic verba in suo proprio sensu habēt suū ppriū ꝛ perfectū effectū:vcꝫ ꝙ durante vita patris dos erit in iure Joānis ꝛ post ei⁹ mortem cōsistit in iure Joanne:ꝛ Joāna mortua aperiet illi qui habebit succedere ex dispositione primeua nec aliud facere poterat ipse pater:ergo ꝛc. Item posset induci qꝛ hec verba possunt succedi in totū vel in parte notāt substātiā successionis. Et hec verba lꝫ liberi et affines modū seu qualitatē ipsius successionis:ergo verba immediate sequētia vcꝫ aut sicut vobis placuerit ordinare signāt nō substantiā sed modū aut qualitatē vt fiat relatio ad immediata.ar.ff.de postu.l.j.§.deinde.ꝛ hoc signat verbū alio modo ergo nō potuit priuare successiōe Catherinā nec in toto nec in parte dico directe lꝫ posset ordinare an post vel ante liberos vel affines seu cū eis succedere posset: ꝛ tñ hic dicēdo aliter ꝙ sit dictū esset Catherinā excludere omni casu a mediatate casalis vcꝫ qꝛ nullo casu ad eā posset ampli⁹ admitti:ergo ꝛc. Itē qꝛ si voluisset ordinare illo modo verisimile esset ꝙ ordinasset de toto sicut nō est verisimile ꝙ quis velit decedere solū pro parte testatus:ꝛ qꝛ quis opus nō debet velle relinquere imperfectū probāt cōmunia iura. Tertia vero pars cōclusionis minus est dubia:qꝛ nō debet esse in potestate Clarete tollere ius ipsius Catherine sine causa nec debet esse in potestate donantiū perfectam donationem reuocare nō allego qꝛ sunt cōmunia iura. Nec potes dicere ꝙ Gregorius tanꝗ pater Clarete in feudo isto succedat lꝫ tanꝗ affinis excludatur:qꝛ tanꝗ pater nō includitur in successione nisi comprehendat vt affinis:qꝛ cōcessio non comprehendit nisi Petrū ꝛ liberos Petri naturales ꝛ descendētes ab eis ꝛc.modo nec est ipse p.nec de liberis.p.nec de descēdentibus ab eis:ergo ꝛc.

¶De resti.in integ. Rubrica.

Conclusio.cccccccxliij.

Conclusio patet ex disputatione cōclusionis proxime sequentis. Pone ergo papa propter delictū per vnū notabilem laicū Imperatori immediate subiectū cōmissum cōtra romanā ecclesiā ꝛ ipsius pape maiestatē illū nobilē priuauit per processus suos omnib⁹ bonis suis ꝛ ea statuit publicari ꝛ debitores ab omnib⁹ obligationib⁹ qui illi nobili tenebant̄ absoluit: postmodū illi nobili recōciliato papa eū in integrū restituit etiā quo ad bona ꝛ dictos processus suos factos cōtra eū reuocauit. Querit̄ an dicte obligatiōes feudalis ꝛ emphiteosis q̄ fuerūt aperta iam dominis sibi videant̄ restituta ꝛ si nō an papa hoc specialiter facere debet. Et videt̄ primo ꝙ sint restituta:qꝛ restitutio est in pristinū statū repositio etiā quo ad omnia vt.l.de mino.ff.ꝙ si minor.§.restitutio.ꝛ de vsur.l.videam⁹.§.infamia.§.si aduersus trāsac.l.j.ꝛ.ij.C.de sen.pas.l.j.§.vlt.melius facit.ff.de mino.l.in cause.§.fin. cū.l.se.vbi minor restituit̄ etiā cōtra tertiū possessorē ꝛc.mō nō fieret repositio in casu quo ad oīa:nisi etiā fieret quo ad omnia fienda ꝛ emphi.ergo ꝛc.maxime qꝛ expressio facta est de bonis q̄ debet aliqd operari.ar.l.nōnunꝗ.ff.de cōdi.ꝛ domō. ꝛ.l.expressa.ff.de re.iu.verba eñ debēt operari vt.l.si qñ.et.c.si papa.facit.l.fi.in ti. C.de sen.pas.vbi dicit ꝙ restitutio debet esse oīm bonorū per sententiā amissorū recuperatio. Scđo videt̄ casus.de sen.pas.l.casus.vbi dicit̄ ꝙ lꝫ ille qui actionē sibi competentem contra suū debitorē in iudicio mouit fuerit damnatus ita ꝙ eius bona et actiones fuerint confiscata iuxta.l.ij.C.de vi priua.tamen si fuerit postea beneficio principis restitutus in integrum predicta actio censet̄ sibi restituta, non enim est nouū ꝙ perempta actio restituat̄:vt.ff.de nova.act.l.ij.in fi.de facili eñ res ad naturā suā reuertit̄ ꝙ est valde equū.ff.de pac.l.si vn⁹.§.qđ i spē:et ideo dicit lex ꝙ si libert⁹ fuerit naturalib⁹ restitut⁹ censet̄ restitut⁹ in totū:ita ꝙ patrono ius patronat⁹ aufert̄.ff.de nata.resti.l.ij.facit qꝛ nō est oīno falsum ꝙ nō caret reliquijs veritatis ꝛ.l.cū fili⁹.§.heres meus.ff.de leg.ij.Item nō videt̄ nisi quedā

redditio sicut dicitur de filio emancipato arrogato per patrē.ff. de libe.ꝛ posthu.l.filio.in prin. Tertio principaliter hoc ꝓbaꝛ: q: qñ propter mutationē status persone perdit aliquod ius si restituaꝛ ille status restituiꝛ illud ius: ꝛ ideo dicit lex ꝙ si mutaꝛ stat⁹ patris puta q: deportaꝛ: perdit fili⁹ ius patrie potestatis ꝛ pater etiā sed si patri restituaꝛ status hmōi recuperaꝛ hincinde patrie potestatis: vt.l.alle.C.de sen.pas.induci potest.l.fi.ff.de adop.ꝛ in ista rōne videꝛ tex.ff.de iure patro.l. siue libertus.vbi dicit ꝙ siue libertus siue patronus deportaꝛ: ꝛ ita ius patronatus ac etiā ius petēdi bonoꝝ possessionē contra tabulas in bonis liberti. Item in eadē rōne videꝛ text.ff.ad tertul.l.j.§.filius: vbi dicit ꝙ si mortua matre ꝛ per eius mortē filio tunc libero et ciui romano eius hereditate delata ipse filius anteq̄ dictā hereditatē matris adiret dāneꝛ ꝛ efficiaꝛ seru⁹ pene ꝛ postea bñficio principis restituatur maternā hereditatē recuperat per eādē viam. facit.l.iij.§.fi.l. seq.ff.de bo.pos.contra tabu.ꝛ.l.ij.§.j.alleg.§.bonoꝝ.ff.ad tertul. Quarto principaliter q: resoluto iure donatoris resolniꝛ ius acceptoris. Ideo dicit lex ꝙ si creditor rē sibi pignoratā pignori dederit ꝛ post ipsi creditori satisfaciat ꝛ sic ius ipsius resolnaꝛ tollitur etiam ius illius cui pignori dedit.C. si pig.da.sit.l.ij. et per eandem oia facit in feu.de cōtroner.inne.§.rursus. Sed ius pape dānātis precedētis ꝛ priuātis est resolutū per restitutionē: ergo ꝛc. Quinto hoc ꝓbaꝛ: q: cū per rei mutationē ius perdiꝛ ꝛ res postea restituiꝛ ius illud etiā cēseꝛ restitutū. Ideo dicit lex ꝙ si habeo in domo tua seruitutē stillicidij ꝛ illa tollaꝛ perdaꝛ.s. seruitus sed si domus noua reedificeꝛ seruitus etiā restituiꝛ.ff.de seruit.vr.pre. l.seruitutes q̄ in superficie.§.si sublatū.C.si serui.ven.§.ꝛ si forte. in prin.ff.de ser.ru.pre.l.vnus.ex socijs.§.fi. Sexto ꝓbaꝛ hoc q: cōstat ꝙ princeps a iure hꝫ hāc potestatē q̄ pōt dici ipsi⁹ priuilegiū speciale: vcꝫ ꝙ dānatos possit restituere nedū quo ad pene euitationē: vt.C.de sen.pas.l.inuisibilis.ꝛ.l.seq.ꝛ quatuor.ll.p̄cedētib⁹. immo etiā quo ad bonoꝝ dignitatē iuriū ꝛ bonoꝝ recuparationem: vt eo.ti.§.tutor.l.casus.ꝛ.l.fi.ergo semper intelligiꝛ tacita cōditio saltē resolutiua: vcꝫ si princeps nō restituerit vt in simili ea que sperat cōtrahere dat dotē nō pōt remanere nisi in matrimonium inde sequaꝛ vnde intelligiꝛ tacita cōditio si sequaꝛ.ff.de iure doꝛ.l.stipulatione. Septimo q: qui vult vnū qđ velle pōt vcꝫ ꝙ restituaꝛ ad bona: videꝛ velle illud sine quo illud sequi nō pōt vcꝫ ꝙ auferanꝛ his quib⁹ per priuationē aperta erāt: vt.l.illud.ff. de acqui.heredi.cū se.facit recte in simili: q: vbi princeps facit aliqđ cui pōt impedimētū obstare etiā videꝛ illud impedimētū tollere velle: vt.ff.de excu.tuto.l.idē Ulpianus scribit.§.j.in fi. Octauo q: oīs res per easdē causas dissolniꝛ ꝛc.vt.c.j.de reg.iu.ꝛ.l.sicut aut pāphilū.§.naturalis.ff.de solu. Itē ꝛ vnū ius ciuile aliud tollit.§. fi.insti.de legi.ag.tu.ꝛ.l.eas causas.ff. de capi.di. per priuationē ꝛ sniam principis: hec aperta sunt ergo per restitutionē illa tolli pñt.facit.l.j.§.adeo.ff.de pac.l.videamus.§.iurare.ff.de in litē iuran.facit q: vsq ad annū videꝛ res integra sicut in bānito cuius bona annotanꝛ: vt.l.fi.ff. de requi.reis.facit etiam q: hoc beneficium restitutionis [a] videtur late interpretandū ꝛ esse māsurum.

a ¶ Bñficiū restitutiōis. Restitutio i integruꝫ an appelleꝛ beneficiū? Uide abba.i. c. fi.eo. tit. Et an sit beneficiū reale vel personale? Bart.in.l.in cause.§.iterduꝫ ff. de mino. et in.l.ij. C.de fideius. tuto.

ff.de consti.pꝛin.l.iij.⁊ ar.C.de fundo limi.l.iij.lib.xj. Nono de hoc videtur text.in
clemẽ.qm̃.de immu.eccle.cũ ibi not.super verbo infectis. Decimo hoc pꝛobatur:
qꝛ sublato pꝛincipali tolli videntur oĩa que immediate ⁊ accessoꝛie ab illo depen-
dent:vt.l.non dubiũ.C.de legi.cum concoꝛ.facit in simili quod notat Joan.an. de
pꝛeben.lib.vj.c.ei cui.super pꝛima glo.vbi no.ꝙ sublato statuto ecclesie per quod
inducta fuit impetrantis inhabilitas illa inhabilitas etiam tolli videbatur. Ad
partem contrariã allegatur pꝛimo:qꝛ postq̃ dominis aperta sunt feuda,⁊ emphi
teosis ⁊ debitoꝛibus aperte liberationes:non videt̃ amplius res in eodem statu:
et ideo nõ videt̃ ꝙ restitutio quod ad hoc ꝓficere possit.per.c.vnũ in feu.quid iu-
ris sit si post alienationẽ feudi vasallus id recuperet:vbi dicit̃ ꝙ si vasallus feudũ
sine volũtate dñi alienet dño aperitur illud feudũ.Sed pone ꝙ postea illud ab em
ptoꝛe recuperat:nũquid per hoc feudum recuperari videtur. dicit text.ꝙ non pro
eo qꝛ dño iam apertũ est sic dicit ꝙ si hõ liber se in seruitutẽ vendidit ⁊ post impe-
trat se manumitti nõ per hoc restituitur in totũ ad pristinũ statum ingenuitatis
sed remanet in statu libertatis.de sta.ho.l.liber homo. Scđo per oppositũ quinte
rationis alterius partis qꝛ videtur ꝙ ius perditũ pꝛopter rei mutationẽ re restitu
ta nõ restituat̃. Nã dicit lex si domus vel insule leget̃ vsufructus ⁊ postea domus
vel insula ad areã reducatur perit vsufructus pꝛopter rei mutationem. Sed si in
area rursus insula vel domus edificetur nõ restituit̃.ff.de vsufruc.l.qui vsufructũ.
in pꝛin.ff.quibus mo.vsufruct.amit.l.quid tñ.in pꝛin. facit.ff.de lega.j.l.si ita.§.j.
per eadẽ facit.l.que dicit ꝙ si seruũ alienũ aut domum vel nauim alienã tibi dare
pꝛomisi ⁊ dñs seruum manumittat vel domũ ad areã reducat vel nauem destruat
liberoꝛ ab obligatione ⁊ si postea in seruitutẽ redigatur vel domus vel nauis no-
uiter constituatur mihi nõ restituitur obligatio:vt.ff.de solu.l.qui res.§.aream.⁊
ff.de verb.obli.l.inter stipulantẽ.§.sacrã. Tertio hoc pꝛobat̃:qꝛ quod nostrũ est si-
ne facto nostro a nobis euelli non debet:vt.l.quod nostrum.ff.de reg.iur. ⁊ in ista
ratione fundat̃.l.quotiens.C.de rei vendi.modo per pꝛedictos processus ius iam
quesitum est dñis ⁊ debitoꝛibus:ergo ⁊c. Quarto hoc pꝛobatur qꝛ quod legitime
factum est ⁊ plene cũsummatũ est de facto superuenienti retractari non debet: vt
regula quod ab initio.⁊ regula factum legitime.⁊.l.iiij.C.de interdic.matri. Quin
to hoc pꝛobat̃:qꝛ pꝛinceps si hoc etiã vellet de iure nõ posset alicui auferre ius suũ
seu iustitiam suam sine causa:vt.ff.de na.resti.l.queris.⁊.l.fi.de na.feu. in pꝛin.et
quo tẽpoꝛe miles inuesti.pe.debe.c.ij.in pꝛin.⁊.C.de pꝛeci.impera.offe.l.quotiens.
et.l.rescripta.⁊ ita per Cy.⁊ ita notat determinate dñs Bertrãdus de dꝛocheo.in
l.vnica.C.de vendi.re.fisca.cum pꝛiuatione communi.lib.x.et Innocen.de consti.
c.que in ecclesiarum.et.c.quia plerique.de immu.eccle.ergo nec per indirectã viam
huiusmodi restitutionis hoc potest.arg.l.scire opoꝛtet.ff.de tuto.⁊cura.da.ab his.
et.C.de vsuris rei iudi.l.fina.§.fina. Sexto hoc pꝛobatur:quia quis contra factum
suum venire nõ potest maxime in pꝛeiudicium alterius:vt.ff.de adop.l.post moꝛ
tem.et de seruo pigno.da.ma.l.si creditoꝛibus. et maxime hoc in pꝛincipe locum
habet quia in eo variatio alterius iniuriosa magis est vituperosa q̃ in alio:vt.C.
ne fis.rem quam ven.l.j.et.ij.lib.vj.et.C.de quadri.pꝛescript.l. bene a zenone. vbi
pꝛobatur extra notata ibidem ratio pꝛecedens nec pꝛesumitur id velle pꝛinceps:
vt.l.nec auus.§.merito.et.§.si quis a pꝛincipe que vulgate sunt. Modo hic retra-
ctaret factum suum in pꝛeiudicium dominoꝛum ⁊ debitoꝛum: ergo ⁊c. Septimo
hoc pꝛobatur.per.l.fi.C.de sen.pas.vbi per restitutionem huiusmodi non restitui-
tur medio tempoꝛe,facta siue gesta. Octauo: quia quando minoꝛ restituitur non
restituitur nisi ad id quod in eadem causa permansit:.vt.ff.de mino.l.ꝙ si minoꝛ.§.
sceu ola. Nono ꝙ non debet vni aliquid concedi per gratiam vt alteri auferat̃:vt
C.qui po.in pig.ha.l.assiduis.§.emp.arg.C.de sta. et ima.l.fi.in pꝛincip. Decimo

videtur glo.ff.de libe.⁊ posthu.l.gallus.§.sed quid si tñ.in fi.magne glo.vbi no.si pater filiũ instituit ⁊ nepotẽ substituit si post mortẽ aui deportat̃ filius perdit successionem patri ⁊ nepoti aperitur:si restituitur filius successionẽ nõ recuperat ne ius nepoti apertum eidẽ auferatur.Undecimo facit not.qui fi.sint legi.c.per venerabilem.in glo.not.vbi no. ꝙ si illegitimus per pape legitimationem restituat̃ legitimitati licet videatur quo ad honores tẽporales non tamen quo ad bona.Et facit bene ratio diuersitatis per Host.ibi not.⁊ per Joã.an.ibi posita super.d.glo.ij.facit per eandẽ viã quod not. Jo.an.de reg.iuris sine culpa:in questione ibidẽ disputata ꝙ legitimatio nõ preiudicat secũdogenito ibi terminato. Duodecimo hoc probatur:qꝛ quod semel nullũ est ipso iure non potest vlterius in statũ adduci nisi interueniat cause habiles ad illud de nouo cõstituẽdũ:vt.ff.de testa.l.eius.⁊.l.si filius.⁊.ff.de leg.j.l.cetera.§.j.⁊.C.de lega.l. seruus institutus.⁊ insti.de leg.§.sed in seruo.⁊ not.Dy.in regula nõ firmat̃.lib.vj.modo causa constituẽdi obligationem de nouo.est cõsensus ipsarum partium.l.consensu.ff. de actio.⁊ oblig.⁊ §.naturalis.alleg.qui nõ est in potestate principis:ergo ⁊c.Decimotertio hoc probatur:qꝛ qñ causa produxit suum effectum in suo iam cõsummato esse:licet causa tollatur effectus tñ manet:⁊ ideo si moritur filio pater non ideo morit̃ filius.tunc enim vitiatur res deueniens ad casum a quo nõ potest incipere cũ deuenit ad illũ casum ante suũ cõpletũ esse:vt.l.vt pomum.§.fi.eodem titulo.modo per priuationem predictam dictorum processuum ius dñi ⁊ debitoris sint in suo cõpleto esse:ergo ⁊c.Decimoquarto hoc probatur:qꝛ nõ plus videtur posse operari testamẽtũ quã retractatio immo minus.per not.in.d.l.fi.C.de senten.pas.per Cy.⁊ per Bar.dissoluit̃.l.si quis ex hereditate.§.sed si pater.ff.de iniust.rup.⁊ ir.testa.sed retractatio nõ habet locũ nisi in his que mãserũt in eodẽ statu:vt.l.si balneũ.§.fi.ff.q.po.in pig.ha.facit.c.ꝗuis.de rescri.li.vj.facit.l.quotiẽs.ff.de noua.in fi.⁊.l. quotiẽs.C.de rei ven.cũ si.⁊.l.potior.j.⁊.ij.rñso.ff.qui po.in pig.ha.⁊.c. si pro te. de rescript.lib.vj.Hũc casum specialẽ qui loquit̃ in cõditione depẽdẽte a potestate grauati.

¶De resti.in integrum. Rubrica.

Conclusio.cccccccxliiij.

His suppositis conclusio extra rotam sit ista ꝙ restitutio in integrum damnati facta per principem puta per papã vel imperatorem operatur etiã quo ad iura et bona que per ipsam dãnationem solũ hoc est absq; aliquo actu precedẽte vel intermedio habili de iure ad nouã eorũdem bonorum vel iurium translationem aut acquisitionem aut cõsolidationem faciẽdam aperta fuerit quodq; talẽ restitutionẽ potest papa vel imperator facere expresse.aliã maiorẽ non debet de iure facere nisi causa vtilitatis reipublice hoc exposcat:tunc leso debet damnũ de publico resarcire. Ista conclusio habet quatuor partes:⁊ primas duas probant rationes ad vtrãq; partem supra facte et recte.de prima parte est casus.in.l.fi.C.de senten.pas.qꝛ ibi per deportationem erat apertũ ius liberationis iuris patrie potestatis filio ⁊ tñ illud per restitutionẽ sibi aufert̃ lꝫ forte in preiudiciũ eius ex priuilegio iuris principi cõcesso a iure ⁊ etiã ratione casus.in.l.in.d.libertus.alle.⁊.l.j.§.fi.cũ.l.seq.de cõtratabu.alle. Et ratio huiꝰ priuilegij est:qꝛ principi aliquo representat̃ respublica ad decorẽ ipsius reipublice iuste deferunt̃ honores etiã cũ aliquali preiudicio priuatoris.l.bene a zenone.alleg.⁊.l.vna.de vendi.re.fisca.allega.⁊ qꝛ huiusmodi bona ⁊ iura ex sola principis priuatione dãnato ablata ⁊ alijs aperta nõ aperiunt̃ eis ex equitate iuris naturalis vel gentium sed potius ex rigore iuris ciuilis positiui cuius administratio ex toto principi est cõmissa.Ideo non mirum si super hoc potuerit per suas constitutiones ordinare ⁊ satis possunt hec colligi ex notatis Inno.in.c.que in ecclesiaꝝ.

et,c,quia

z.c.qr pleriqꝫ.alleg.z fa.l.bona fides.ff.depoſi.Ex iſta prima parte te cõcluſionis huius infertur ꝙ ad nomina debitorũ z ad obligationes vaſallorũ extẽdit ſe huiuſmodi reſtitutio. Ratio:qr liberatio iſta debitoris ab ipſis proceſſibus z priuatione per eos inducta immediate procedit nullo videlicet alio actu intermedio procedente ſicut liberatio ſeruitutis patrie poteſtatis z libertatis:vt l.vlti.de ſen.paſ.z.l.ſine liber.de iurepa.z vni rationi oppoſite reſpondeat.Aduertendũ eſt ꝙ ſnia iſta principis priuatiua z abſolutoria nõ tollit obligationẽ naturalẽ[a] qr hoc non videt poſſibile fieri cũ illa ſit naturalis que nõ tollit per actum ciuilẽ ipſo iure:vt ff.de cõdi.inde.l.iulianus vnũ debitorẽ.z.l.quidã.ff.de penis.z.l.ſi qd.de condi.inde.ff.ti.alleg.argu.pro hoc inſti.de iure naturali.§.ſed naturalia.z.l.eas cauſas.inſti.de capi.dimi.Cauſam eñ notabilẽ naturalẽ habet videlicet conſenſum que nõ poteſt tolli niſi per cauſam contrariã.i.niſi per conſenſum contrariũ:vt.l.ſtichum.§.naturalis.alle.z idcirco ſi ius ciuile abſtulit huic naturali obligationi effectus ſuos ciuiles per priuationẽ non mirum ſi per reſtitutionẽ eos ſibi poteſt reſtituere per dictũ.§.naturalis.et l.nihil tam naturale.ff.de reg.iur.z.c.omnis res.de regu.iur.et ſi eſſet obligatio mere ciuilis que per ꝓceſſus hmõi prorſus z ipſo iure in totũ tolli poſſet etiam in totum poſſet reſtitui:quia ius ciuile bene obligat.patet in ſentẽtia:vt.l.actori:vt.C.de iureiuran. Sed caue quia obligatio non tollitur licet perſona ab ea eximat: conſiderandũ eñ eſt ꝙ nedũ dominia rerum imo etiã noĩa dãnatorum cum confiſcatione ſecuta confiſcant.Ratio:qr ſucceſſor eſt fiſcus z in eum z contra eum tranſeũt actiones ad.l.iul.de vi.priua.l.ij.in qua confiſcatione ſunt duo extrema:videlicet damnati priuatio:z in fiſcum tranſlatio z iſta ſunt capitula ſeparata:ergo ſnia priuationis lata circa primum extremũ circa ſecundũ nõ operabitur.argu.l.pater ſe.in fi.de condi.z demon.z.l.fi.ff.de calum. quia iſta duo ſeparatas cauſas z rationes habent.Primũ eñ concernit odium dãnati.Secundũ vero fauorẽ fiſci z ſequit ſecundũ ex primo.Ideo nõ debet tolli per primũ:vt.l.qui hominẽ.in fi.ff.de ſolut.Nec eſt veriſimile ꝙ quia delinquẽti aufert velit propter hoc auferre burſe fiſcali que non peccauit.Ideo nõ videtur difficilis reſtitutio huius actionis ſaltẽ vtilis que idem operat in effectu.Sed dices ꝙ reſtitutio ius fiſcale ad reſtituentẽ nõ pertinẽs nõ debet tollere:quia nõ apprehẽdit poſſeſſionẽ bonoꝝ ipſius dãnati z habeat locum prima pars noſtre cõcluſionis.Ratio eſt:qr ſi ad reſtituentẽ pertinet ius fiſcale eſt indubitatũ:ſi ad aliũ idẽ: quia hoc eſt priuilegiũ principis licet aliquali alteri⁹ preiudicio vt dixi.ſ.per.l.ſuperius allega.Sicut eñ fiſco aperit hoc ius:ita aperitur hereditas ſcdo in gradu.in caſu.l.j.§.filius.ff.ad tertul. vt.l.j.ff.qs or.in bo.poſ.ſerue.z tñ illud ius aperitur.Scdo in gradu tollit per reſtitutionẽ:vt.d.§.filius.ergo idẽ in fiſco.Scdo caſu dico ꝙ habet locum ſcda pars cõcluſionis.Ratio eſt:qr rõ iuris naturalis gẽtiũ habet ꝙ in re habilis ad poſſidendũ iure dñij vacãte apprehẽſio corporalis animo querendi dñiũ occupãti.Et ſic intelligit qd in nulli⁹ bonis eſt occupãti cõcedit:vt.ff.de acqui.re. do.l.j.z inſti.de re.diui.§.fere qd eñ nulli⁹ eſt id naturali rõne oc-

[a] Obligationẽ naturalẽ. Quotuplex ſit naturalis obligatio:z quo iure procedat Bart.in.l.cũ lex.de fideiuſſo.quo iure ſit iducta. in.l.ſtichuz.§.naturalis de ſolu.Itez q̃ ſit iſta obligatio naturalis.vide inſti.de oblig.vbi doct.examinant.

eupanti cōceditur: saluo ꝙ iura ciuilia volentia fiscalem bursam impinguare hec bona vacātia fiscali burse applicarunt. C. de bonis va. per totū. lib. x. colla. que sunt regalia. circa princip. ergo cū fiscus rem dānati quam vacantē reperit anteq̄ apprehendat eam ex causa habili ad dominium de nouo acquirendum acquirit: ergo est locus secūde parti ipsius cōclusionis. Sed si nō apprehenderet camera fiscalis sed solū agnosceret hec bona: secus esset: qꝛ licet dominiū sine apprehēsione transiret hoc casu: vt. l. j. §. an bona. ⁊ l. imperator. ⁊ ibi p Dy. ⁊ Bar. ff. de iure fis. ⁊ ff. de publi. l. cōmissa. tñ a sola sentētia priuatiua veniret hec acquisitio. Ideo per restitutionem tolli posset: sed apprehensione facta superest alia causa per se totaliter reparata: ergo ⁊c. Sed dices. si quesitū est dominiū ex sola agnitione per iura proxi. allega. quomodo alia vice ex apprehensione queri potest contra. l. iij. §. ex pluribus. ff. de acq̄ren. posses. ⁊ l. vbi autē. §. fi. de verbo. obliga. ⁊ §. itaq̄. institu. de act. de fi. instrumē. inter dilectos. §. ceterū. Preterea quomodo dici potest res vacās cuius dominiū in alium iam translatū est: nō videt̄ posse. Preterea qꝛ hic nō ponitur ex parte fisci animus acq̄rendi ex huiusmodi causa qꝛ vacās. Sed dico ꝙ licet ex huiusmodi causa non acquiratur dominiū iam quesitū: qꝛ naturalis causa est habilis ad acquirendū. Ideo fortificat illud iam quesitū quod ita forte est sicut si ex illa cā quesitū foret ⁊ ptz ex dispositionibus: l. omnes. ⁊ l. sicut. C. de prescript. xxx. vel. xl. an. ad. l. in oībus. ⁊ ad l. intra. ff. de diuer. tem. prescrip. quā ponit Cy. de quadri. prescri. l. j. Sed caue: quia predicta locum nō habēt in casu quo ius fiscale ad restituentē pertinet: quia in eius preiudicium restitutio ad omnia etiam per eum possessa se extēderet: vt. l. j. C. de senten. pas. quia in preiudicium concedentis beneficiū late interpretatur: vt extra de dona. cum dilecti. et ibi per Innocen. ⁊ c. per tuas. de deci. ex parte. M. de verbo. signifi. cum tibi. ff. de consti. princip. l. iij. Nec ob. si dicas ꝙ iura loquētia de restitutione quo ad bona fuerunt edita ante tēpus autentice bona dānatorū: ⁊ ita de tempore quo bona damnatorū debebāt ad cameram imperialē pertinere. Dico etenim ꝙ ⁊ tunc preiudicabatur tertio in casu prime partis huius conclusionis: vt patet per iura pro ista parte superius allegata. Caue etiam: quia in omnibus non reperio apprehensionē de quo supra per debiti occupationē: vt. ff. de his que in frau. credi. l. qui autem. §. sciendū. ⁊ l. pupillus. in fi. quo casu idem dicerē sicut supra dixi in alia occupatione naturali per eandem rationē. Nec credo ponderandā occupationē per lit. contesta. de qua. ff. de procura. l. pluribus. quia ibi predicta ratio cessat. De secunda parte conclusionis est casus in. l. fi. C. de senten. pas. in eo ꝙ dicit ꝙ interim contracta ⁊ gesta per sequentē restitutionē non reuocantur immo nec testamentū interim per filium factum irritaret̄ si filius ante restitutionē moreret̄: qꝛ tūc recuperet suū cōsumatū esse ante restitutionē: secus si post: qꝛ tūc adhuc pēderet prout ibi notat Cy. post Azo. Nō est qꝛ satis est ꝙ restitutio reddat ꝙ priuatio tollit. Itē qꝛ res nō est amplius integra. Item qꝛ negotiū iā recepit suum esse cōsumatū Et ita procedunt allegata pro scđa parte. Item quia cessat tunc ratio prime: nō enim a rigore iuris [a] ci-

a ¶ Rigore iuris. Nota ꝙ rigor aliqñ est excessus siue austeritas iudicis terrorē: q̄ nō est obseruandus nisi vbi timetur exēplū mali. xlv. distin. illud. Aliqñ vero rigor dicitur subtilitas iuris (vt hic) ⁊ tūc seruādus est. extra de restit. spo. in lris. a

uilis habet talis causam proximam et immediatã: sed vel a contractu vel a quasi contractu proprio: vt.l.quicunq gerimus.ff.de actio.et obligatio. vel a causa antecedẽti ad quam actus refert vt tunc gestus: vt.l.si rem.§.fi.ff.de pig.actio. Junge q si hoc potest facere tacite vt premissa omnia clare probant q hoc etiã potest facere expresse: vt.l.certum.cum similibus. Et ita procedit hec secunda pars conclusionis.facit.l.ij.C.si reus vel accu.mor.fue. Ex ista secunda parte sequitur primo q si bona deportati per fiscum damnantẽ vel alium cui aperta sunt in alium alienata fuissent quo ad illa restitutio nihil valeret. Et est casus in.l.fi. alle. qr emptor vel donatari⁹ tunc nõ habent causam primã a priuatione sz a suo contractu proprio et causa proxima et immediata est attẽdenda: vt.l.penul.ff.de cõdi.ob tur.cau.et hoc tenet Jaco.de belui.in.x. colla.ti.de feu. Hic finit.l.deinde incipit.regni consue.c.dño guerrã. vbi glo.tãgit dictã questionẽ. Ad contraria soluit Jaco.de bel. dicens q restitutio est in pristinũ statũ repositio: hoc dicit verũ de rebus existẽtibus in eadẽ causa et in eodẽ statu aliter nõ. Et p hoc soluit ad oia cõtraria.ad.l.in cause.§.fi.cũ.l.sequẽ.ff.de mino. respondet q illa loqtur in eo in quo recipit a minore in quo non est spes certa. Nos vero loqmur in eo in quo recipit ab eo in quo est certa maxime in principe.p.l.ij.C.de quadri.pscrip. Modo magis est habere spem certã q incertã: vt.C.de cõpen.l.fi.ff. ad exhi.l.iij. §.ibidẽ. Idem tenet ibidẽ vir magne autoritatis hodie in iure ciuili dñs Bertrãdus caprioli aurelianẽ.de psenti ordinarie legẽs in dicto.c.dño guerrã. In fauorẽ tamẽ dñi Bertrãdi de Kleaquin cõ testabularij Frãcie cui rex dederat comitatũ lõgenille sibi per talem modũ confiscatũ et de restitutione hmõi timebatur: vltra premissa nõ allegat nisi cõmunia: vcz qr beneficiũ principis nõ deciperet: vt.l.j.C.de his qui ve.eta.impe. Et qr vnde nascunt iura nõ debent iniurie exoriri: vt.l.meminerint.C.vnde vi.iũcta.l.bona fides.ff.depo.allegat etiã.l.si quãdo.C.de inoffi.testa.l.ij.§.si quis a principe.et.§.merito.ff.ne quid in loco publi. fi. et maxime si princeps hec bona sibi confiscata alteri dedit in feudũ: qr vasallũ non debet feudo priuare sine causa.in.x.colla.quo temp. mili. inuesti. pe.de.c.iij.de for.fide.c.vno.§.fi.vbi dicit q dñs versa vice tenet vasallo ad fidelitatem.pro hoc de mili.vasal.qui cõtumax est.c. vno. §.si vero. Solutionẽ vero contrariorũ quam fa. dñs Jaco. de belloviso videlicet q restitutio non operatur nisi circa res que in statu eodem remanserunt. Comprobat iste dominus per hoc q speciale est in minore: vt.l.in cause.§.finali.cum.l.sequen.alleg.et.l. fi na.C.de repu.que in iudi.re.fi.videlicet q restituatur minor mutato statu rei. Ergo in contrariũ est in ius cõmune.vt.l.j.in fine. ff.ad municipa. Et ex hoc colligitur secunda solutio noua.ad.l.in cause.§.fina.alleg. Uel potest dici q restitutio minori competit qr a minor est lesus [a] ex iuris dispositione et per modũ iustitie. Ideo prouideri potest per contrahentem quia iura sunt certa.l.ij. ff. de iur.et fac.ignorantia.et de facto debuit inquirere contrahẽtem: maxime dico presenti vel preterito quod sciri potest: sed restitutio de qua loqmur conceditur cõtra ius de mera gratia et incerta et depẽdet a libera principis volũtate. Ideo nec in iure nec in facto psen-

[a] Minor est lesus. Si minor ledat in causis spiritualib⁹ in qbus reputatur maior: an possit petere restitutionẽ in integrũ. Uide abb. in.c. ex parte. de resti.spo.co.vj et an minor si beneficio renuntiauit audiatur petens restitutionẽ.ibidẽ. col.vij.

ti vel preterito consistat. sed potius in futuro non si preuideri non potest. Et non
mirū ꝙ hoc gratiosum et specialissimū sit restringibile. l. eiꝰ militis. ff. de testamē.
mili. Imputatur autē ei qui potest preuideri ⁊c. dicta. l. qui cū alio. et. l. si domū. ff.
loca. Et propterea illud est bene speciale in fauorē minoris ⁊ bene restringitur: q̄
intelligit casu solū quo primus emptor soluendo non esset. ⁊ de quadam equitate
que non est hic: ergo cū non sit contra ius non est extendenda. extra de elect. c. sta=
tutū. lib. vj. de regu. iur. non solum. ⁊. c. constitutionē. ⁊ regula que a iure. eo. lib. cū
simi. Itē prefatus dominus Bertrandus pro dicta solutione contrariorū domini
Jaco. inducit. l. filij matri. §. filios qui se nolle. ff. ad tertul. vbi dixit ꝙ filius qui di=
xerit se nolle hereditatē adire poterit nihilominus postea mutare voluntatē: sed
hoc verum re integra. i. antequā sequens cognatus in gradu adierit quia secus si
adijsset ⁊c. per eundē modū potest induci. ff. de op. le. l. mancipiorū. et extra de pro=
cura. c. licet. lib. vj. ⁊ de preben. si tibi absenti. eo. lib. ⁊ not. Cy. C. qui accu. non pos.
l. ea que. ⁊ no. glo. de instrumen. post terminū. in cle. sepe. de verbo. significa. ⁊. ff. si
quis cau. l. ⁊ si post tres. cum simili. Et induci posset. ff. de vsufruc. l. qui vsufructū.
§. deniqꝫ. de adi. et transfe. le. l. si seruus. ff. de iure do. l. stipulatio. Item secundo ex
dicta secunda parte huius conclusionis infertur qualiter debeat intelligi ⁊ modi
ficari id quod notat glos. in. l. gallus. §. ⁊ quid si tantū. in fi. magne glo. ff. de libe. et
posthu. vꝫ ꝙ si auus filiū instituat ⁊ substituat sibi nepotē ⁊ post mortē aui here=
ditate non adita per filium filius deportetur ⁊ ita ius succedēdi amittat et postea
filius restituatur: dicit glo. illa ꝙ non recuperabit hereditatē auitinā: quia nepos
fuit heres ⁊ non potest desinere heres esse: hoc enim intelligendū est per premissa
si hereditatē adeundo expresse vel tacite se immiscendo agnoscat. tunc etenim res
non est integra nec ex persona damnati nec ex ipsa damnatione tanqꝫ a vera cau=
sa: sed potius ex auitina substitutione et ipsius agnitione huiusmodi hereditatē
auitinā consequitur. Ideo per restitutionē sibi auferri non debet. argumen. ff. de
adop. l. si arrogator. de vulg. ⁊ pupil. substi. l. si plures. §. in arrogato. ⁊ de interdic. ⁊
relega. l. iij. C. de decurio. l. diuo marco. cum simi. Nec obstat si non fuisset deporta=
tus non fuisset apertum ius nepoti qui illa non est propter hoc causa sed occasio
sed potius solius conditionis implementū. Sic est in simili: expecto primā vaca=
turā: nunquid a canonico moriēte vel illis qui dent sibi mortē vel ab actu ipsius
mortis consequor beneficiū? certe non sed a canonica institutione: vt. c. beneficiū.
de regu. iur. lib. vj. facit pro ⁊ contra plene alleg. per do. Joan. post Barto. buxieñ.
qui videtur sentire contrariū: ⁊ Hugo ⁊ Jo. qui videntur stare cū premissis in que=
stione lazari resuscitati: extra de frigi. ⁊ malefi. c. fraternitatis. super ver. miraculū.
de quo tetigit idē Jo. de reg. iur. c. priuilegia. in nouella in q̄stione. Et ita dixit ple=
ne predictā opinionē in lazaro resuscitatio tenet Jo. an. de iuris rigore veriorē. in
dicto. c. fraternitatis. predictā etiam opinionē in casu nostro tenet etiam subtilis
doctor dñs Jo. cal. in lectura sua. ff. de re. iur. l. ea que raro. ⁊ ita procedit dicta glo.
que continuo allega. ab omnibus cōiter approbata. Sed si nondū agnouisset ne=
pos huiusmodi hereditatē nec tacite nec expresse: tunc reputarē rē integrā. Et qḋ
restitutio circa huiusmodi heredes suū effectū operaretur: ratio est: q̄ sicut ex sub=
stitutione eueniēte substitutionis cōditione per qḋ substitutꝰ hereditate nō adi=
ta defert̄ hereditas hmōi substituto ex testamēto ita ꝙ ab intestato deficiēte pri=
mo gradu defertur ⁊ aperitur ius succedēdi in gradu: vt. ff. q̄s or. in bono. pos. ser=
melius de succes. edic. l. j. §. quibus. tñ si deficiat primus gradus per hmōi damna
tionē et postea reintegra restituatur recuperat ius succedēdi. l. j. §. filius. ff. ad ter=
tul. l. j. in fi. cū. l. sequeñ. ff. de contra tab. ergo ⁊c. saluo ꝙ hic posset imaginari ꝙ in
casu glo. suitas valeret aditionē sed nō posset dici ꝙ nūqꝫ auus habuit in casu gl.
nepotē in potestate. Et preterea idē posset dici in. §. filius qui. cū loquitur genera

liter istum casum includere potest. Ex ista secunda parte sequitur tertia modifica tio dicti domini Barto. posita in dicta.l.i §.filius qui.ff.ad tertul.quia intelligit il lum casum quando ante restitutionem non est per alium apprehensa hereditas. per glo.dicti.§.& quid si tantū.sed intelligo illud dictum ad impropriū sensum: vi delicet nedum in apprehensione possessionis sed etiā de apprehēsione iuris que fit per aditionem qz & intelligit glo.in qua ipsa fundat quia nedum per primam immo et sine ea per secundam queritur hereditas et omnis dominia rerum &c. de acqui.pos.l.heredes.et ex alia causa quā ex ipsa priuatione. Sed quid si ex perso na ipsius damnati non precedente alia causa per priuationē habuerunt eius bo na succedeñ.ab intestato & ea apprehenderūt iuxta nouū ius autentice bona dam natorum post restituitur:nunquid habebit ista bona per restitutionē? videtur qd non:quia iura loquentia de restitutione ad bona precedunt tempus dicte auten tice bona damnatorū:quia sunt iura codicis ꝑm que omnia ad fiscū pertinebant: vt.C.de bo.damna.quasi per totū.& sibi tunc & non alteri preiudicabat: sed hoc ca su preiudicaretur aliis ergo non videntur ad istum extendi casum cū non sit eius dem rationis. Breuiter nihilominus puto ꝙ in his habent locū omnia iura alle gata:quia non est vtrisimile ꝙ Imperator concedendo dictā autenticā suo priui legio reestituendi ad bona voluerit in aliquo derogare. Preterea quia contra equi tatē & rationē iuris naturalis ex rigore ciuili ipsius damnationis illa habent:er go a contrario remedio restitutionis tolli poterunt per predicta:& quia nulla alia causa querēdi illa bona competit illis nisi ex persona & ipsius priuatione:ergo &c. per predicta & valde bene quo ad hec facit opinio Bartholomei:et in hoc concor. prefat⁹ dominus Jo.cal.& dominus Jo.nichoti Aurioleñ.episcopus in dicta.l.fi. C.de senten. pas. Sed si successores ista bona alienassent interim secus crederem per predicta. Et idē tenet prefatus Jo.cati licet dict⁹ dominus Jo. nichoti cōtra: in hoc vltimo credo.de ambobus do casum expressum in dicta.l. fi. nā ibi per de portationē filius consecutus erat duo videlicet liberationē a iure patrie potesta tis et dominia rerū paternarū que ambo pater restitutus recuperat nisi alienata interim per filium vt ibi apparet:& ita est ibi casus expressus. Secundo quero cir ca hoc:quid si hoc casu ius fisci pertineret ad aliū qui interim agnoscit bona & ita sibi queruntur sine apprehensione:vt.l.j.§.an bona,et.l.imperator.ff. de iure fisci. sed nondū apprehendit damnatus restituitur nunquid bona huiusmodi recupe rabit a tali fisco? Breuiter puto ꝙ sic sicut faceret a quolibet alio successore : vt in dicto.§.precedenti.successor enī est & consequenter successionis hec bona sibi que runtur:vt.l.ij.C.ad.l.iul. de vi.priua.allega. ita ꝙ licet cōsensus in acquisitione sit necessarius:vt.l.qui absenti.ff.de donatio.et.c.si tibi absenti.allega. tū qz succedit hic in modum patiētis & recipiētis:magis pōderatur causa agēs:vt.l.fi.ff.si pars hereditatis petatur. Nec obstat dicta modificatio dicti domini Barto. modo ter tio illata qz ibi cum consensu concurrit alia causa agens que tamen sine consensu non sufficeret cum consensus sit necessarius ad perficiendū vt dixi. Quarto ex ea dē parte secunda sequitur aliud:vez ꝙ si sit tale feudū qd perditur per dānationē qd ꝑm naturā vel ipsius vel suaꝝ primenarū recōnētionū nō possit trāsgredi per sonā vasalli sed ipso mortuo naturaliter vel ciuiliter statim domino debeat aperi ri & vtile dominiū ipsius vasalli consolidari directo:per talē dānationē ipse vasa lus efficitur seruus pene & ita mortuus ciuiliter et sic dicta cōsolidatio statim su i totū & completū sortiatur effectū:illā consolidationē reuocare nō potest restituti sequens. patet per precedentia: qz istā consolidationē non consequitur dominu directe & principaliter ex ipsa dānatione sed potius ex natura feudi vel feudali cō nētione precedēti lz ipsa dānatio seruitutē irrogās:vt.ff.de pe.l.quo ad statū.&.l.q vltro aperiatviā huic cōsolidationi in hoc ꝙ dat casum purificationi conditionis

ipsius feudi vt dixi supra in alio casu modo directa causa et principalis non cōsecutiua et occasionalis est consideranda. vt. ff. de aut. tuto. l. j. in prin. cū si. Nec obst. illatio prime partis cōclusionis principalis. §. precedētis: quia ibi liberatio debitoris principalis et directe ac solū et dūtaxat a dicta dānatione dependebat: hic secus vt dixi. Preterea hic ne pōdero cōsensum vel sciētiam ipsi⁹ dñi. Ratio est: qr vtile dñium vasalli nō est nisi quedā seruitus iure dñi. vt. x. collatio. quibus mo. feu. amit. in fi. modo ignorante dño liberatio sequi pōt. insti. quibus modis tolli. obliga. in prin. Nec obstat. l. q̄ absenti regula inuito. et not. Innocē. de conces. preben. c. j. li. vj. qr loquunt in donationibus et priuilegijs: hic secus. ita soluit gloss. quib. mod. obliga. tol. in prin. alleg. Si vero feudum non haberet talem naturā sed esset transmissibile ad successores vel sententia nō esset talis ex qua mors ciuilis vel naturalis irrogaretur: tunc quia ad fiscū perpetuo pertinere debent iuxta modum tñ quem plenissime deduxi supra. cccccccclxvj. quam omnino hic ex toto coniungas: dicerem primum qđ dixi in prima illatione prime partis principalis cōclusionis et in secunda questione tertie illationis eiusdem conclusionis supra precedentibus. Nec facio differentiam inter mortem ciuilem et naturalem[a] quo ad hoc qr ista omnino conueniunt quo ad mentem iuris. ff. de liber. et posthu. l. gallus. §. et quid si tantum. alle. et l. si mater. C. de condi. insti. Que dixi in feudo intellige in emphiteosi repetita quia eadē ratio per ea que dixi circa dictam conclusionem ad fi. ver. predictam conclusionem &c. Et per ista prima pars conclusionis est soluta. Nunc accedo ad tertiam partem conclusionis et patet quia illa tertia pars pro eo qr alicui auferre ius suum sine causa est contra naturale ius et diuinum quo cauetur q̄ reddatur vnicuiqꝫ quod suū est nec ledatur alter in iure suo. ff. de iusti. et iure. l. iustitia. §. inter precedentia. et in decret. prima distinc. in princip. Ideo preter casus expressos in iure principi concessos ex priuilegio iuris communis hoc sibi non licet. argumen. §. sed naturalia et communiū iuriū. Ita docto. notant et Cy. C. de precib. impera. offe. l. rescripta. et dñs Bertrandus de droc. in. l. vna. C. de vendica. rerum fisca. cum priui. communi. l. vna. lib. x. et Inno. Host. et Compo. de consti. que in ecclesiarum. et Inno. eo. ti. et Hosti. de immuni. eccle. c. qr plerıqꝫ. Casus autē expressi a iure sunt tres. vnus in. l. ij. C. de cōi re. alie. et. l. vna. C. de vendica. rerū fis. alle. Alius de quadri. prescrip. l. ij. Tertius in. l. j. et fi. C. de sen. pas. Eo modo intelligendo quo dixi: ergo vltra illos nisi reperiant alij standū est regule. Ratio aūt dictoꝝ trium casuum est honor reipublice qui in magistratuū honore cōsistit. vt. l. omnē honorem. C. de appel. et. c. vt debitus. extra eo. titu. Egidi. De quarta parte est tex. C. qui. cau. serui. pro primo liber. acti. l. ij. cū multis si. Ideo consulerē principi q̄ ab isto modo caueret ne fiscalem suam cameram ex hmōi negotijs obligationum diuersarū generibus intricaret.

[a] Mortē ciuilē et naturalē. Mors ciuilis an et q̄b⁹ casibus eq̄paretur morti naturali. Uide panor. in. c. cū scis. de cōuer. cōiuga. Bald. in. l. deo nobis. C. de episc. et cle. et bar. in l. j. §. filiū. ff. de cōtrata.

Rubrica. De resti. in integrum.

Conclusio. cccccccxlv.

Conclusio q articuli de iure datis crimē nō sapieñ. etiā in causa propha na post terminū peremptoriū ad articulādum assignatū re tñ adhuc integra[a] dati per iudicē possunt saltē de gratia recipi et ad probādū admitti nō obstāte lapsu dicti termini peremptorij. Et antēq ad vlteriora progrediaris oīno vide et hic pmitte cōclusiōes alias duas supra tactas et q circa eas dixi: qr eas oēs volo hic p repetitione haberi. Pro cōclusione facit. l. mancipiorū. ff. de adop. lega. et. c. si tibi absenti. de prebē. li. vj. et qd not. Cy. post alios inter quos principaliter Jaco. de arena. C. qui accu. nō pos. l. si ea. quam opinionē seu dictum approbat Jaco. butri. per. l. ij. C. de dila. Sed in contrariū inducebat. d. argentiñ. l. omne. ff. de feri. dicit tñ q illa opinio cōiter approbat vcz testes instrumenta in criminali causa recipi post perēptoriū terminū datū ad probandū dūmodo re integra. et simile no. Jo. an. de ver. sig. sepe cōtingit. facit. l. et si post tres. ff. si qs cau. ff. de ver. obli. l. si qs ita promisit. §. seia. eo. ti. l. si insulā. et. ff. de penu lega. l. j. et. ff. si quis in ius voca. nō ierit. l. ij. §. fi. et qd not. Jo. an. post Hosti. de resti. in integ. c. corā. super verbo morā. Dicit aūt res nō integra duob[9] modis. Primo si est processum post lapsum termini ad aliquem actū: factū siue negotiū seu effectū ipsoꝝ articuloꝝ cōtingentē puta qr seruatus est terminus ad videndū admitti articulos seu repelli: vel plus qr disputatū est iam sup admissione seu repulsione eorū: vel plus qr iam est assignatus termin[9] ad probādū: tūc dico amplius rē nō esse integrā postq res in aliquo premissorū iā agi cepit alias quantū ad hec res censet adhuc integra etiā si ad alios act[9] pcessum fuerit vt puta ad producendū oia vel ad dicendū cōtra producta: et probant ista satis bene per ea q not. Cy. in. l. siue pars. C. de dila. et Jo. an. post eū. de app. c. significāte. tū qr qualiter pendēte dilatione si procedat videtur procedi sup materia dilationis et c. et facit etiā p eandē viā not. Cy. in. d. l. si ea. alleg. et Bar. in. l. mācipioꝝ. alle. vide oino Cy. C. de pac. l. si pacto quo penā. de transac. l. siue apud acta. in pe. q. et. l. si maior. xxv. annis. et. C. de procu. l. nihil. et. l. ij. et. C. de cōsor. eiusdem litis. Bart. in. l. si insulam. ff. de verbo. obliga. allega. vbi ipse plenarie tradit materiā purgationis more: nec mirum: qr si aliter diceretur generaret per moram partis negligentis alteri parti preiudicium graue: vcz qr saltem lis plus solito prorogaretur et crescerent labores et sumptus: qr occasione articulorū nouiter datorum oporteret facere nouā discussionē super eorum admissione aut nouam dilationē dare ad eos probandum: quod cessat quando non est processum ad aliquid de premissis: ergo et c. modo mora vnius alteri non debet esse damnosa sed sibi soli. ff. si cert. peta. l. qd te. si quis cau. l. post tres. et si post tres a contrario extra de regulis iuris mora. cum ibi notatis. ff. de vsufruct. l. mora. Secundo modo dicitur res non integra quando superuenit factum aliquod per quod lederetur ius aduersarij ex admissione articulorum nouiter datorum plusq lesum fuisset si dati fuissent in termino: vt pote qr si tunc

[a] Re integra. nota q res integra dicit respectu iudicij qn lis nōdū super tali re accepta est: vcz ante lit. contes. vt in c. ex insinuatione. de pcura.

dati fuissent alia pars etiã dedisset statim de materia contraria ꝛ fecisset tunc examinari aliquos testes quos tunc habebat q̃ mõ longe recesserunt vel mortui sunt qꝛ tunc ex mora predicta pars altera lederet̃ qđ non est sustinendũ per proxima allegata. Sed premissis cessantibus satis puto rem esse integram etiã si tp̃s longũ lapsum foret:ꝛ in hoc recedo a lege ꝛ si post tres. ꝛ a not. hosti. in d.c.corã. super verbo morã. ꝛ §. seia. l. si q̃s ita promiserit. de ver. ob. alleg. probo: qꝛ latior interpretatio faciẽda est in iudicio quantũ ad hoc q̃ȝ in cõtractib⁹: qꝛ in cõtractib⁹ scđm mentẽ contrahentiũ iudicamus. l. in cõuentionalibus. de verbo. oblig. sed in iudicialibus iudicamus secundum mentẽ pretoris terminos tales peremptorios prefigentis: quicquid pretor semper habet oculuȝ ad equitatem. vt. l. q si ephesi. ff. de eo qđ cert. lo. dari oportet. ꝛ ita probat̃ ex dissolutione. l. si tres. ff. si quis cau. ad. l. traiecticie. §. de illo. ff. de actio. ꝛ obliga. l. vtrobiq3. ꝛ in. l. si insulam. ꝛ §. seia. alleg. not. do. Bar. ꝛ tñ in extraiudicialib⁹ est hoc q attendit̃ solũ an res sit integra ꝛ an partis intersit. vt. l. mancipiorũ. ꝛ. c. si tibi absenti. ergo ꝛc. Preterea qꝛ in iudi. casib⁹ in quib⁹ nõ est inobediẽti per lapsum termini apposita certa pena nisi de alterius partis interesse appareat lapsus hmõi non imputatur. vt. l. ij. in fi. ff. si quis ius voca. non ierit. cum concor. licet secus si pena esset apposita. per. l. ꝛ si post tres. allegat. et. l. si cum dies in fi. ꝛ. l. celsus. in prin. ff. de arbi. ꝛ ita dissoluit̃. d. l. traiecticie. §. de illo. ff. de acti. ꝛ obliga. ꝛ. l. si insulam. ff. de verbo. obliga. alleg. ꝛ tamen hic non erat apposita certa pena quoniã nec hic interuenit principaliter nisi factũ iudicis. et in. l. et si post tres interuenit principaliter factum partis: ꝛ eisdẽ modis soluitur ad. §. seia. allega. dictum vero precedens intelligo vbi sequitur interesse partis alterius ꝛc. Tertio hoc probo sic: qꝛ causa finalis in actu principaliter attendi debet. l. ij. ff. dona. ꝛ. l. fi. ff. de condi. ob turpem cau. Nec debent introducta ad vnum finem principaliter retorqueri ad aliũ presertim contrariũ. ff. de adi. legatis. l. legata. ff. de solutio. l. qui hominẽ. in fi. modo assignatio horum terminorum peremptoriorum non fit ad finem intercipiendi parteȝ nec ad tollendum sibi ius suum seu ad eum impediendum in iure suo: absit hoc. vt. l. meminerint. C. vnde vi. l. ij. in fi. C. de iudi. vi. tollen. sed sic ad abbreuiationẽ litiũ solum ꝛ dumtaxat: ꝛ satis patet in ratiõe in. c. pastoralis. de excep. cum ibi notatis per doc. ꝛ tamẽ si re integra casu quo nil interest partis dantur articuli per hoc lis non prorogatur. Da oppositum: iam partis interest ꝛ sic dictum cõclusiõis nõ habebit locũ quinimmo ex cõtrario detur magna occasio prorogationũ litis: qꝛ admittit̃ pars ad docendũ de iure suo ꝛ doceret et obtineret in ista instãtia ꝛ si nõ audiat̃ in ista virib⁹ audiet̃ in scđa ꝛ si nõ saltẽ in tertia ꝛ reuocabunt̃ due sñie precedentes et erunt facte frustra expense in primis cũ laboribus grauibus et erumnis. Si vero docere non potest videns forte se iuste succumbere nõ appellabit: ꝛ si nõ esset audita nõ esset ita certa pars de non iure suo et haberet maiorem occasionem appellandi. Preterea per hec euitatur circuitus qui presertim iudicio propter eorũ abbreuiationem est euitandus. vt l. dominus testamento. ff. de condi. indebi. iuncto. c. finem. de dolo. cum concor. Quid enim aliud querere debet iudex q̃ȝ vt abbreuiet litem. C. de iudi. l. properandum. ꝛ. ff. si cert. pet. l. quidam extimauerunt. Preterea quia iudex principaliter non debet querere nisi veritatem et equitatem. vt. C. de appel. l. eos. et. l. quid si ephesi. ff. de eo quod cert. loco dari opor. cum similibus. modo post alterius partis non interest: equius est hic partem audiri q̃ȝ indefensam condemnari. ij. q. j. nos in quemq3. Preterea quia hic pars ista intendit de damno cum equitate vitando. Alia vero pars de lucro cum iniquitate captando: ergo potius ista audienda q̃ȝ illa: quia non est par nec eadem ratio lucra non capere et

damna sentire.vt.l.finali.C.de codicillis.cum se. Quarto hoc principaliter deduco:quia hoc peremptorium non debet perimere vt videtur respectu iudicis sed solum respectu partis vt patet:quia iudex post peremptorium potest expectare immo & de nouo citare. ff.de iudi.l.& post edictum.in princ.sed istud est de gratia.vt extra de offic.deleg.c.consuluit.& no.glo.xxiij.q.iij.de illicita. circa princip.magne gloss.Simile de interlocutoria que licet transit rem iudicatam quo ad partem non tamen quo ad iudicem.ff.de re iudica.l.quod iussit. de appellatio.cum cessante cum ibi notatis.facit optime quod dicaz in fi.rationis infra proxi.se. ibi. Preterea hoc valde &c. Quinto reducendo nos ad materiam tertie rationis videtur facienda magna differentia inter terminum qui studiose & deliberate & cum magna cause cognitione non ad effectum litis ordinationis vel litis abbreuiationis sed ad effectum peremptionis iuris alterius assignatur et terminum qui non prefigitur ita studiose nec ita deliberate nec cum tanta cause cognitione. Item qui non prefigitur ad effectum principaliter peremptionis iuris alterius sed prefigitur principaliter ad effectum litis ordinationis et abbreuiationis licet ex cōsequēti veniat qñq3 perēptio talis qualis.Nā maiorē & notabiliorē debuit effectū habere prima assignatio q̄3 secunda vt patet ex notatis Innoc. de rescrip.c.cū dilectus.in glo. not.pro ordine.Attendit em̄ plus id propter quod principaliter &c. vt.C.de inoffi.testa.l.ex his.cū concordan.et quod cum maiori difficultate fit difficilius reuocatur.vt.C.de testa.l.sancimus. iuncta.l.iij.in fin.ff.de adi. lega. Exemplum de primo.in.l.si eo tempore. in.l. diffamari.&.l.si ea que.&.l.manciporum.&.c.si tibi absenti.& de probat.c.licet. cum simili.&.c.coram.&.c.pastoralis alleg.In casibus dictorum iurium studiose et deliberate et cum cause cognitione ad finem perimendi post terminorum lapsus termini assignātur vt pōt clare videri tex.singulos discurrendo.Exemplum de secundo in terminis palatij qui assignātur secundum ordinationem & vsum palatij ad producendum:ad ponendum: ad declarandum &c. tales enim termini sunt inuenti principaliter ad duos effectus videlicet ad litis ordinationem & ad litis abbreuiationem:quia ante lites erant sine ordine & sine fine: nec fiunt cum magna deliberatione seu cause cognitione: nec fiunt studiose ad finem perimendi: vt in seipso auditor quilibet experitur et sciunt aduocati et procuratores licet quo ad aliquid sint peremptorij ex consequentia:.videlicet quia ad ea que sunt agenda in illis terminis post illos terminos pars alios terminos vel dilationes petere non potest:et sic intelligo gloss.infra.c.de exceptioni. in clemen. que habet q̄ omnes isti termini sunt peremptorij et ita seruamus:tñ predicti termini non sunt principaliter adinuenti de iure ad perimendum ius ipsius partis: quia si sic frustra sequeretur terminus ad concludendum qui est peremptorius allegationum iuris et facti et principaliter ad hoc de iure inuenti de procuratori.audit. de causa possessio. et proprie.c. pastoralis.de fide instrumen.c.cum dilectus.q̄ frustra patet q̄ termini ad proponendum et probandum peremptorium iam precedunt semper ipsam conclusionem:ergo &c. licet ergo diceretur in primo casu partem post terminum audiendam non fore citatam veniret sine partis lesione. vt not. Hostien. in dicto c.coram tamen in casu secundo modo forte secus: dummodo tamen non intersit partis alterius vt dixi: q̄3 tñ et in pluribus sub primo casu comprehensis tex.aperiant partem re integra simpliciter admittendā:vt.l.manciporū.&.c.si tibi absenti alleg.qd̄ fortiter vrget casum nostrum per argumentū a minori ad maius.Preterea hoc valde fortificatur per vnum dictū Spe. positum in secunda parte titu.de dila.§.j.ver.sed qd̄ si terminus.vbi dicit q̄ nō obstāte termino prefixo reo ad oēs dilatorias proponēdas admittit reus ad proponendum eas

a De equitate. Nota qđ eq̄tas est q̄dā cōueniētia et quodā temperamentū, recedens ex cā s cōibꝰ regnalis iuris. no. Bart. i. l. j. ff. de legi. Abbas in. c. ex parte. ꝺ trāsac. in. c. ij. de re iu. vbi dicit qđ eq̄tas est ordinata iustitia tēperata dulcedine misericordie.

si paratas eas habet ꝛ absqꝫ dilatiōe eas proponat: ꝛ hoc de equitate a de qua in. c. consuluit. allegat. licet ad petenđ nouam dilationem admitti non deberet ꝛ sic intelligit. c. pastoralis. alleg. Et breuiter pro patre videtur bene facere equitas canonica: de qua in. c. penulti. de iudi. quicquid esset de rigore iuris ciuilis de quo iure tamē crederē idem per premissa. Quid dicendum ad ea que videntur in contrarium facere? certe in primis videtur clare responsū per ea que. s. proxime in sexta ratiōe sunt dicta. Sed vltra hoc singulariter ad singula respondēdo ad. l. si eo tempore ꝙ effectum peremptionis non dicit tex. per solum lapsum peremptorium re integra inductū fuisse sed dicit ꝙ si edicto peremptorio precedenti secundus creditor distraxerit primus creditor ampliꝰ non auditur. Nec mirum quia per distractionem et post lapsum peremptorium venisset primus creditor volens statim allegare ꝛ docere de iure suo tex. non dicit ꝙ tunc non audiretur et dimittit illum casum indecisum quem debemus decidere per alia iura videlicet per. l. mancipiorum. ꝛ. c. si tibi absenti alleg. Ad. l. diffamari. C. de ingen. manu. allega. eodem modo respondetur qꝛ ibi sententia per presidē fuit lata anteqꝫ admonitꝰ agere vellet. l. mancipiorum. et. c. si tibi absenti. facit pro parte ista ad. l. si ea. et. c. licet. alleg Et ad predictum. c. pastoralis respondeo et dico qđ duo sunt casus speciales in quibus lapsus termini statim preiudicat totaliter ipso iure. Primus est in obiectionibus criminū et obiectiuū ꝛ sic procedunt. c. licet. ꝛ. c. si ea. allega. ꝛ qđ no. Compost. in c. qđ sicut. de elect. et Jo. an. ibi post eū in nouella. Ratio est qꝛ tales oppositiones sunt odiose. Jdeo equitas dictans talia restringi vt regula alia ꝛ. c. vt circa. cū suis declaratorijs. de elec. li. vj. tollit contrariā equitatē ex qua solus rigor peremptorij maxime in iudicijs mitigatur vt predictū est. Sic in simili dicunt doc. aduersus talē lapsum non competere restitutionē minori: qꝛ restitutio sola nititur equitate et equitas hmōi in istis odiosis euitatur: sic notat Jnno. extra de. in inte. resti. c. corā. in gl. iustū fuit: ꝛ Spe. ti. de excep. §. j. versi. sed pone datus est perēptorius terminus partibus ꝛ ibi plene per eū post Compost. quē vide in. c. ꝙ sicut. alleg. et videtur tex. in. l. auxiliū. in prin. ff. de minori. Secundus casus est in propositione exceptionis dilatorie ꝛ sic procedit dictū. c. pastoralis. Ratio huius est qꝛ exceptiones dilatorie sunt odiose de natura sua qꝛ tendunt ad impediendum vel prorogandū ingressum litis ꝛ eas odiosas vocat ꝛ in numero odiosorū ponit Jnno. in dicto. c. corā. Jtē qꝛ per earū repulsionē non affertur magnum preiudiciū ideo cessat equitas de qua dixi. Nec obstat qđ Jnno. ꝛ Hostien. in dicto. c. pastoralis. dicunt ꝙ locū habet in peremptorio illud. c. qꝛ possum dicere primo ꝙ illud non est verū ꝙ habeat locū in peremptorio prout ibi notat Bar. in. j. glo. Uel possum secundo dicere ꝙ illud dictū Hostien. et Jnno. intelligitur de exceptionibus peremptorijs odiosis: qđ patet per exemplū Jnno. qđ ponit de exceptione excōmunicationis in modū peremptorij opposita: secus vero de exceptionibus mere defensorijs que sunt de iure partis nec sapiunt crimen vel obiectū vel de articulis datis per actorem vel reum ad probandū ius suum ad effectum pro se

sententiā obtinendi in quo casu loquimur: quē casum illi docto. non tangunt: ergo ⁊c. Uel dico tertio ⁊ forte melius ꝙ illud .c. pastoralis locū habet in casu de quo loquimur quo ad duo: quorum primum est ꝙ possit in casu nostro dictum peremptorium assignari. Secundum est ꝙ tale peremptoriū etiam in casu nostro de iuris rigore partē excludit: ⁊ ita procedit dictum Innocen. ⁊ Hostien. Sed ultra hoc est unum tertiū in quo casus noster differt a casu .c. pastoralis. videlicet in ꝙ in casu nostro licet pars sit exclusa per lapsum peremptorij ipso iure de rigore: tamen de benignitate ⁊ equitate quadā in casu in quo non preiudicat̄ alteri parti iudex pōt partē audire: sed in casu .c. pastoralis secus qꝛ ibi equitas ut dixi cessat. Et quo ad istum tertium non intelligitur dictum Innocen. et Hostien. allega. Sed forte quereres ubi est illa equitas scripta. Sed tibi respōdeo ꝙ est scripta. in .l. ⁊ post edictum. ⁊ .c. consuluit. ⁊ .l. mancipiorū. ⁊ .c. si tibi absenti. allega. cū simi. Iuncto ꝙ est de similibus ad similia arguendū .l. nō possunt. ff. de legi. cum simili. Uel possum adhuc ⁊ forte melius ⁊ quarto soluere qꝛ aut queris an pars negligēs ex se ⁊ ex iure suo possit petere ꝙ sui articuli dati post terminum admittātur: ⁊ tūc dico ꝙ nō: qꝛ tunc peremptoriū est: quo a seipso iure exclusa adeo ꝙ si non exaudiat̄ talis eius petitio forte nō poterit appellare: ⁊ sic procedit .c. pastoralis: ⁊ ibi not. per hoc verū nisi per viā restitutionis: ⁊ ita procedit .c. corā. alleg. Aut queris an iudex ex equitate predicta quasi ex gratia possit articulos in casu premisso admittere lapsu dicti termini nō obstante: ⁊ tūc dico ꝙ sic: ⁊ sic procedat nostra conclusio ⁊ que dicta sunt circa eā. arg. de simi. ff. de aqua quoti. ⁊ esti. l. j. §. permittitur: ⁊ qꝺ no. in .c. cum cessante. ⁊ .l. ⁊ post edictū. ⁊ .c. cōsuluit. allega. Nec ob. si dicatur ꝙ per lapsum perēptorij queritur ius alteri parti repellendū exclusum peremptoriū ut videtur: ergo illud ius per iudicē sibi auferri nō debet ut de elec. c. ab eodē. li. vj. ⁊ regula indultū. eo. li. cū cōcor. qꝛ ꝙ dico īmo nō est acquisitū aliquod ius firmū parti hoc casu: sed queritur bene ius dependens tamē a iudicis voluntate vel gratia ⁊ quasi per consequens sub conditione ista nisi iudex equitate dictante partē duxerit audiendū: sic. ff. de iure dot. l. stipulatione. ergo ⁊c. Ad .c. corā. respondetur ꝙ ibi non dicitur ꝙ quo ad effectū admittēdi ad statim dandos articulos seu probationes iā paratas opus sit restitutione sed dicitur ibi ꝙ pars que habuit dilationē ad probandum ⁊ non probauit vult ꝙ sibi detur alia dilatio non est audienda nisi per viam restitutionis in integrū. Et est ratio si aliter fieret induceretur litis prorogatio in preiudiciū partis quo casu cessat equitas de qua dixi ⁊ per consequens tunc cessare debet conclusio nostra in dicta equitate fundata. si vero res non est integra aut al's multū interesset partis dicerē tunc ꝙ absq̄ beneficio restitutionis in integrū non esset pars ulterius audienda per iura predicta ⁊ esset restituēdus maior probato aliquo iusto impedimento ex generali clausula si qua mihi iusta causa videbitur: ut .l. j. in fi. ff. ex qui. cau. ma. et minor et ecclesia ex suo priuilegio ex iure suo clauso dummodo ꝙ sua intersit aliqualiter colorēt per not. Inno. de resti. in inte. cū ex literis. ⁊ Bar. de iureiurā. l. nā postea. §. si minor. Nec ob. quod dicebat dominus Corsien. ꝙ sicut datur secūda dilatio ad probandū cum aliquali cause cognitione absq̄ tamē restitutione: ut de testi. c. cū in causis. cū ibi not. ⁊ sic in articulis qui sunt preparatorij ad probationes: qꝛ dico ꝙ .c. in causis non loquitur de dilationibus per modū peremptoriū assignat̄. qꝛ sic obstaret et .c. corā. allega.

¶ De probationibus. Rubrica.

Conclusio. cccccccxlvj.

Licet obseruet Romana curia qꝺ gratia papalis non potest probari nisi per literas cuius materia habetur per Archidiaco. et Ioan. and. in proemio sexti libri. et aliquid tangitur in clementina dudum. de sepulturis. et qꝺ collatio

facta per papam de ecclesia spectāte ⁊ ad presentationē patroni laici non valet nisi ex certa scientia papa laico patrono preiudicare intendit tamen probata collatione papali de tali ecclesia spectante ad presentationē patroni laici alicui facta per literas apostolicas de huiusmodi iuris patronatus nulla facta mentione per testes probari potest dicta certa scientia pape: ⁊ ea probata per testes gratia nō est ex eo capite inualida nec surreptitia reputanda ſm maiorē partē dominorū cōsilij lz adeo magna pars fuit in opinione cōtraria inter quos fuerat archiepiscopus Corsieñ. Nicolaus ⁊ Franciscus: quorū autoritas ⁊ scientia me existētē in opinione huius cōclusionis me fecit ⁊ non immerito dubitare ꝙ videtur cōsilia quasi diuersa per mediū pro parte cōtraria cōclusioni allegeť principaliter primo ꝙ eadē solennitas requiriť in probanda declaratione sine qua dispositio remaneret nulla ⁊ inualida simpliciter ipso iure sicut in probatione ipsius dispositionis principalis lz secus vbi dispositio al's nō fuisset ipso iure nulla sed ageret al's de qualitate vel quantitate declaranda modo nisi cōstaret de huiusmodi scientia certe gratia esset ipso iure nulla vt supponiť ⁊ patet de offi.lega.c.dilectus.⁊ de iure patro.c.cū dilectus.de prebē.c.ij.li.sexto.ꝑ Jo.mo.Archidia.⁊ Jo.an.⁊ ibi plene ergo nō potest probari nisi per literas. Primū probant sic: qꝛ si testator heredē instituendo vel legādo nō errauerit in corpore heredis instituti seu legatarij vel rei legate sed errauerit solum in nomine vel cognomine aut qualitate vel quantitate ⁊ errorē hmōi postea declarauerit potest ꝓbari postea huiusmodi declaratio per duos testes et absq; alia solennitate qꝛ sine tali solennitate declarari potest. Et est ratio hui⁹ qꝛ absq; tali declaratiōe valebat in se talis institutio vel legatū: vt.ff.de lega.j.l.si quis in fundi vocabulo.lz deficeret sola ꝓbatio eius: vt.l.duo sunt titij.ff.de testamen.tu.⁊.l.si fuerit.ff.de re.du. Ideo talis diciť propria declaratio que nō disponit sed iam dispositionē detegit ⁊ declarat: vt.l.adeo.§.cū quis.ff.de acquiren.re.do.⁊.l.sicuti.§.si querať.ff.si serui.vēdice. Et iste est casus ad literā in.l.heredes palam.§.quod vero.⁊.§.sed si notā.ff.de testamen.⁊ tamen si testator ab initio errauit in persona siue corpore legatarij vel heredis aut in corpore rei legate ita ꝙ ꝓpter hmōi errorē dispositio a sui initio ⁊ in se ꝯsiderata est ipso iure nulla ⁊ postea testator errorem hmōi declaret opꝫ ꝙ in declaratione tali seruet volūtatē solēnitatis quā debuit seruare in disponendo. Et est ratio: qꝛ talis declaratio sequēs est additio vel mutatio substātie rei cū sit eius validatio qđ nullū erat ⁊ ita nō est noua declaratio cū nō de nouo disponit: ⁊ ita no.in.d.§.qđ vero.super verbo posse.⁊ probať ad literā dicta ratio huius membri per.§.si quid post factum.in.l.heredes palam.allega.qui.§.precedit immediate.§.quod vero. Item probatur per.§.quod vero.in fi.a cōtrario sensu ibi nihil enim nunc dat sed datum significat.pro quo facit.ff.de lega.ij.l.vnum ex familia.§.si de falcidia: cū allega.in dicto.§.quod vero allega.super verbo significat. Et videtur probari hec dispositio ad literam.in.l.quotiens.j.⁊.ij.responso.ff.de heredibus institu. Istam eandem distinctionē posuit Cy.C.de codi.l.j.et ibi scripsi dicens quod si agatur ab initio de voluntate inualida confirmanda requiritur eadem solennitas. Si vero de valida declaranda sufficiunt duo testes.§.sed si notam. Et ponit domi.Barto.in.l.qui ex liberis.§.testamen.ff.de bo.posses.ſm tab. Secundo inducitur.l.cum proponebatur.cum sua glos.et ecce quid dicit.l.pone testator instituit duos filios suos pupillos heredes et fundum per fideicōmissarium: reliquit duobus extraneis sub conditiōe si nauis ex asia venerit et dictos duos extraneos pupillariter dictis filijs suis constituit habēs intentionem quod illos inuicem substitueret.i.grauaret vt qui eorum decederet sine liberis alteri suā partem fundi redderet quod tamē scriptum non fuit nō qꝛ dictū nō fuerit sed qꝛ omissum fuerit in scriptura errore scriptoris dicit text.quod hoc casu ad dicte substitutionis fideicommissarie probationem

a cum coniectura [a] admittenda est vt videlicet quod testator dum sic voluerit facere vel ante vel post suam intentionem declarauit vel sic faciendo dixit quod igitur valebat &c. Sed qualiter probabitur coniectura. dicit gl. secundum Rogerium et Azonem quod probari debet eodem modo sicut dispositio principalis et non aliter: vt si in nuncupatiuo testamento fiebat hoc per septem testes si in testamento in scriptis per solam scripturam si in codicillis per quinque testes et pro hoc inducunt. l. fina. C. de fideius. ibi cum enim &c. licet fateatur gl. quod alij vt Joan. et Hugo dicunt quod nedum modis premissis sed etiam alijs probari potest huiusmodi coiectura: vtputa si post testamentum coram dicto numero testium dixisse per errorem et obliuionem omisisse illam substitutionem fideicommissariam sufficiet: vt. j. de dote prele. theopompus: et intelligunt. l. contrariam. C. de fideiusso. l. finali quando vult probare per testes principalem dispositionem non per coiecturas alias. Item tertio pro hoc inducitur gl. l. j. C. de codicil. vbi dicitur quod si agitur devoluntate fideicommissarij relicti in testamento confirmanda requiruntur quinque testes vt in codicillis: et idem no. ff. de secundis tab. l. si quis ex liberis. §. testamento. Item pro hoc inducit do. Bonifacius. ff. de le. j. l. si pluribus. ibi nisi ipse testator manifestissimus esset de scriptura &c. Item quarto pro hoc inducitur quod motus proprius non probatur nisi per literas. de preben. si motu. li. sexto. Item quinto inducitur quia non extendit se gratia ad beneficium facta ad hospitale nisi papa ex certa scientia hoc duxerit vt de preben. per literas. et tamen huiusmodi certa scientia non probatur nisi per literas vt ibi no. per glo. et per Paulum. Item sexto inducitur quia idem iuris est de toto et de parte: vt. l. que tota. ff. de rei vendica. et tamen gratia cuius videtur esse pars ista certa scientia non potest probari nisi per literas vt supponitur: ergo nec ista scientia certa. Item septimo pro hoc videtur casus. C. de fideius. l. finali cum ibi not. per glo. et Cy. Item octauo pro hoc videtur tex. in ratione in dicta. l. quotiens. primo responso. ff. de here. institu. quia voluntas verum et proprium fratrem instituendi non probatur per testes si alium instituit quem credidit esse fratrem. Et hanc partem videtur tenere in simili casu Vin. et Joan. and. supra de rescrip. c. nonnulli. vbi vide in nouella super glo. vt si. in fi. licet ergo et Compostel. ibi videantur tenere fa. no. Innocen. et Compostel. de rescrip. c. significante. In contrarium videtur primo quia Bart. in dicta. l. cum proponebatur dicit quod quando quis vult probare dispositionem directe vel per coiecturas requiritur quod probetur cum eadem solennitate testium &c. et ita loquuntur lecta et no. allegata pro alia parte. Sed quando quis vult probare qualitatem dispositionis sufficit minor numerus §. sed si nota. et dicta. l. quotiens. §. illo. sed hic agitur non de dispositione probanda sed de probanda qualitate: ergo &c. Secundo hoc probatur: quia statur regule nisi ab ea reperiatur recessum et si reperit esse recessum per constitutionem specialem illa tanquam exorbitans et specialis extensionem non recipit etiam ex identitate rationis: vt. ff. de legi. l. quod vero. et. l. quod contra. et. ff. ad municip. l. constitutionibus. et extra de regulis iuris. in regula non solum. et. c. constitutionem. et de reg. iur. regula que a iure et regula in argumentum et fa. no. Jo. an. eodem titulo in regula que a iure. regula odia. et regula in penis

a ¶ Cum coiectura. Quid sit coiectura vide. C. de fur. l. apud antiquos super verbo per coiecturam. et ff. de lega. ij. cum proponebatur. in fi.

in questionibus me[illegible].ibi per eā disputatis:sed constat ꝙ regula ita probāt te
stes sicut scripture:vt.l.in exercēdum.C.de fide instru.ꝛ.ff.ꝛ.C.de testi.per totum:
ergo licet statuatur in casibus non sufficere probationem testiū sed requiri ꝓba
tionem per scripturā non est trahendum ad consequentiam. Et per hoc tollūtur
omnia allegata pro alia parte. Tertio fortius probatur hoc sic: qꝛ licet voluntas
disponētis cōcernēs directe ꝛ indirecte ipsam dispositionē sine respectu rei super
qua agitur siue respectu persone ad quā tendit seu ipsius voluntatis talis decla
ratio non possit probari nisi cū ea solēnitate cū qua ipsa dispositio probāda cū ca
su quo sine tali volūtate siue declaratione ipsa dispositio esset ipso iure nulla. Et
ita ꝓcedūt tres prime et tres vltime rōnes partis contrarie.tamen volūtas dispo
nētis que cōcerneret directe ꝛ ipsam dispositionē et eius productionē sed potius
sublationē impedimenti per quod posset reddi inualida a principio vel ex postfa
cto requirit talem solēnitatē in probando vt pone testator facit testamētū in scri
ptis in quo legat rem alienam extraneo nisi sciat eam esse alienā nō valet legatū.
C.de legatis.l.cū alienā.poterit ne legatarius ꝓbare ꝙ sciuisset eā esse alienam?
certe sic:vt insti.de lega.§.non solum.ꝛ.ff.de leg.j.l.si res obligata.et nō potest dici
de probatione per testes qꝛ tunc male ꝛ frustra oneratur legatarius de probando
cū ex apertione testamenti apparet ꝛ patet aliter per ibi not.qꝛ quod sciuerit pro
batur per coniecturas vt qꝛ de proximo rem alienauit per seipsum.ar.ff.pro suo.l.
fi.que coniecture scripturarū nō requirunt nec eorū probatio tantū numerū te
stium eodē modo potest intelligi.l.predia.in fi.C.de fideius.ꝛ.l.volūtatis.eo.tit.
et dicta.l.quidā consulebant.ff.de re iudi.que optime probat qꝛ supponit in lite
ra principis non fieri mentionem de defectu etatis qui tamen ex principis volun
tate supplet.Sed subdit glo.hoc verū si princeps sciuerit probādū est.l.verius.ff.
de proba.ꝛ non per literas de hoc nil dicētes ergo per testes:vt insti.qui ꝛ ex qui
bus cau.ma.po.§.j.de testa.tu.§.j.ꝛ.ff.de neces.ser.here.insti.l.penul.tñ facit quia
heredis institutio requirit solennitatem magnam.C.de testa.l.hac cōsultissima.
Itē facit bene.c.j.de consti.lib.vj.ꝛ quod not.Cy.C.si cōtra ius vel vti.pub.l.si pre
scriptione.ꝛ.ff.de excu.tu.l.idē vlpianus.in fi.fallit in casibꝰ in quibus reperitur
cōtrariū a iure expressum.Et ita procedunt rationes quarta ꝛ quinta. Modo hic
non agitur de voluntate dispositiua probanda qꝛ certum est ꝙ voluit gratiā face
re:sed agitur de voluntate impedimenti sublatiua probanda videndo ꝛ proban
do qđ voluit patroni preiudicium non obstare qđ voluerit eoipso ꝙ sciuit ne sua
gratiosa cōcessio sit delusoria:nam qui vult vnum ꝛc.ff.de acqui.here.l.illud.l.ad
rem.ꝛ.l.ad legatum.ff.de procu.ꝛ.ff.de iurisdi.om.iudi.l.ij.cū cōcor.ꝛ per ista sub
late sunt omnes cōtrarie rationes.Ratio diuersitatis inter dicta duo mēbra pre
cedētis distinctionis est qꝛ in primo mēbro agit de ipsa dispositione probāda sed
non sic in mēbro secundo qꝛ ibi non agitur de ipsa dispositione probanda sed ibi
agitur solū de probando impedimentū fuisse sublatū vel nō obstitisse.modo iura
non induxerunt istā solēnitatē scripture vel numerū testiū circa modum impedi
menta tollendi sed solū circa modum ipsam dispositionē inducendi.Quarto hoc
idē probari potest per rationem primam alterius partis:qꝛ per istam declaratio
nem ꝛ declarationis probationē nil de nouo dat sed prius de nouo significat da
tū. Nec facio differētiā an declaratio huiusmodi volūtatis probanda nō precessit
gratie cōcessionē vel sequatur dūmodo se referat ad tēpus cōcessionis eiusdē per
predicta sed si refert se ad tēpus sequēs cōcessionē gratie secus foret qꝛ tunc esset
vera cōfirmatio in qua eadē requirerent sicut in gratie concessione.per no.Archi.
in.d.c.si motu.facit qꝛ sic confirmant doc.reuers.§.interim.in aut.de defen.ciui.
et ita locum habet ratio contraria.§.ꝙ vero.ꝛ.§.ꝙ si notā.alleg.ꝛ ita recte proce
dūt glo.l.j.C.de codicil.ꝛ.l.qui ex liberis.§.testamento.ff.de secundis tabu.ꝛ not.

Cy.in.d.l.j.C.de codicil.⁊ Cy.in.d.§.sed si notam.⁊ Barto.in dicto.§.testamento.que supra posui. Quinto confirmādo predicta videntur tex.expressi.pone imperator literis suis dat licentiā clerico in vna prouincia ad regendam tutelā vnius pupilli transferendo domicilium suū ad aliam prouinciam suā:nunquid videt͛ per hoc ipsum absoluere a tutela.dicit text.ꝙ sic dū sciat ꝙ sit electus. Sed nunquid de ista scientia oportet constare per literas? certe dicit tex.ꝙ non:sed sufficit ꝙ aliter constet dummodo;litere habeant de translatione per expressum:⁊ ita tollit impedimentū tutele sed sciat lꝫ nō exprimat:vt.ff.de excu.tu.l.idem vlpianꝰ.in fi.⁊ ibi not.per glo.⁊ per Barto.qui hic allegat.l.bonorum.C.qui admit.ad bono.pos.fa.per eandē viam insti.qui ⁊ a qui.can. ma. nō pos.in prin.⁊ qui tut.dare pos.in prin.⁊.C.de neces.here.insti. l.penul.Item pro hoc induco aliam.l.que dicit si miles [a] sciens se habere filium alium instituens tacite filiū exheredat vt institutionis impedimentum tollat licet de illo in testamento nō faciat mentionem:vt.C.de mili.testa.l.sicut.⁊.ff.de bo.lib.l.si patronus testamento.in prin.⁊.l.paulus.§.fi.eo.tit.⁊ insti.de exhe.li.§.sed si in expeditione.Sed quare secꝰ in pagano: vt.l. nominatim.ff. de libe.⁊ posthu.⁊ no.in.d.l.certe.Ratio est quia miles habet liberā testandi facultatem prout sibi placet: ⁊ ideo eius volūtas que in nullo coartata est solū spectatur recte sicut in papa dummodo de ea bene cōstet:vt.ff.de mili.testa.l.j.⁊ quasi per totū: sed priuatus in filiū preiudiciū non habet liberā testamēti factionem sed artatur legibus ne exheredet heredē filiū sine cā nec cū causa noiatim hoc faciat ⁊ hoc propter odium exheredationis et exheredantium ⁊ fauorē filiorū:⁊ ideo si in eo secus nō mirabile.Modo certum est ꝙ volūtas pape que non coartatur legibus:vt.c.ꝓposuit. de cōces.prebē. solū operat͛:vt.l.j.§.qđ principi.ff.de cōstitu. ergo militi ⁊ nō pagano hoc casu non immerito cōparatus est.Sexto hoc persuadetur hoc modo:quia si in certis specialibꝰ casibus est expressum ꝙ de obstaculo vel impedimento tollēdo in ipsa dispositione fiat mentio vt in exheredatione et motu ꝓprio ⁊ casu clemen.per literas supra dictū est.⁊ idē eadē ratione vbi reperit͛ iure cautū fiendā expressionē vt de cura ⁊ dignitate.per. c.fi.de preben.⁊ eo.tit.lib.vj.c.cum in illis.⁊ clemē. si dignitatē.⁊ hodie per regulas cācellarie.Idē de electione capitis collegij ⁊ principalitate dignitatis ⁊c.In cōtrariū quo ad casus alios sub regula comprehensos ⁊ debemus ponere ius cōe:vt.l. ius singulare.ff. de legi.⁊.ff.ad municip.l.j.in fi.⁊ debemꝰ in alijs casibꝰ sub regula cōprehensis per tales casus exceptos firmare regulā:vt.ff.de pe. le. l.nam liquide.in fi.sed laxādo vnū dico ꝙ licet talis probatio nō deberet admitti tū si de ea iam cōstaret principi cōtrariū dicerem videlicet ꝙ sufficeret per cle.cōstitutionū.de ele.i cle.Rō q: eoipso iura cōtraria que ipse habet in scrinio pectoris tollere videretur: vt.c.j.de constitu.libro sexto.et pro hoc bene facio not.Innocen. de rescriptis.c.primo. et Cy.post Jaco. et Pet.C.si contra ius vel vti.pub.l.fina. Potest responderi aliter ad. c.si motu. quod facit pro nobis quia illud quod ibi dicitur quātū ad hoc est nouū ⁊ rigorosum:vt ibi no.in fi.vltime gl.⁊ ideo nō recipit extēsionē per

[a] **Si miles.** **Quis sit miles: et quot requirantur ad militē: vide in.l.milites.ff.ex qbꝰ cau.maio. Que sint priuilegia militis.Bart.i.l.necꝫ.ff.de testa.mil.Qualiter testari pñt milites: vide p Specu.tit.de instru.edi.Sꝫ aduerte q: milites nři tpis nō gaudēt priuilegijs militaribus: ⁊ est rō quare milites olim habebāt multa ꝑuilegia: q: inter cetera iurabant se non euitaturos mortē pro republica cui militabant ⁊ a qua stipēdia accipiebant.**

ratione͂ secunda͂ huius partis immo probat in co͂trariu͂ esse ius co͂e per rationem supra proximam. Ite͂ est alia ratio q2 motus proprius includit de necessitate vna͂ negatiua͂ no͂ coartata͂ vcz ꝙ nullus super hoc vnq͂ pape supplicauerit: vt not. in dicto. c. si motu. ꝛ tn͂ talis vel impossibilis est ad probandum: vt. l. actor. C. de proba. vel minus difficilis: vt no. in glo. vlti. dicti capi. si motu sed certa scie͂tia ꝛ vltima volu͂tas de qua loquimur nulla͂ negatiua͂ sed vna͂ simplice͂ affirmatiua͂ includit que probabilis est vt dicta. l. actor: ergo ꝛc. Et caue ꝙ licet fateor ꝙ motus proprius reddat gratia͂ fauorabile͂ et propter istum fauore͂ iuuat ad interpretatione͂ nostre conclusionis facienda͂ tn͂ non propter hoc sequitur ꝙ si motus est probandus per scriptura͂ ꝙ ista certa scientia ꝛ voluntas ita probanda sit immo magis contrariu͂: q2 posita causa ponitur effectus licet dicam ꝛ fateor ꝙ licet iuuet no͂ tn͂ est causa ipse proprius motus sed potius ipsa scientia est causa ipsius volu͂tatis vt probant iura allegata. Item dico ꝙ in casu clemen. per literas no͂ est eadem ratio sicut in casu nostro: q2 ibi agitur de maiori preiudicio videlicet pauperum: ite͂ q2 per hoc gratia que non est nisi ad beneficiu͂ ad hospitale quod non est beneficiu͂ extende͂deret: hic solu͂ agit̃ de gn͂alitate no͂ exte͂de͂da: hic vero agit̃ de sp͂alitate no͂ perime͂da quoru͂ scd͂m fauorabilius q͂primu͂ ptz p no. Jo. mo. in regula. In gn͂alitate cu͂ 2cor. ꝛ per co͂seque͂s no͂ est mirabile si cessante ratione cessat exte͂sio iuris exorbitantis. Ad alia de dignitate ꝛ cura ꝛ de qualitate electionis principalitatis et capitis collegij dico ꝙ vel supplent̃ per dicta iura ꝛ rationes alleg. Uel dico q͂d contra ius ita scriptu͂ ꝛ in his casibus lz dupliciter: vt. ff. qui ꝛ a qui. l. prosperit. et ideo trahenda non sunt ad consequentia per allegata supra in ro͂ne secu͂da huius partis. Non ob. quod dicit ꝙ pars gratie est hic sublatio obstantie huius preiudicij q2 licet fateor ꝙ gratia absq͂ illa no͂ poterit in esse produci: tn͂ dico ꝙ propter hoc non sequitur ꝙ sit pars gratie immo tota͂ ipsam gratiam censetur tanq͂ preambulatorium quoddam precedere salte͂ intellectu͂ eo modo quo reseruatio precedit collationem. de preparatorijs enim alicuius negotij est impedimenta tollere que obstare possent: vt. l. iij. §. q͂ iter. ff. de ser. vr. pre. Nec ob. l. fi. C. de codicillis. q2 loquitur de probando legato in testamento relicto vel voluntate in testamento legandi quod legatum requirit illo casu solemnitatem testamentariam: vt. l. si veritas. ꝛ. l. ex testamento. C. de fideius. hic vero agitur solum de obstaculo tollendo ꝛ eius procreatione: ergo patet ratio diuersitatis supra in tertia ratione dicte huius partis: et eius intellectus deductionem vide ibi per Cy. Nec ob. l. quotiens. primo responso. de here. insti. quia ibi loquitur de errore in corpore rei legate vel persone legatarij: ꝛ patet ratio supra in tertia ro͂ne hui⁹ partis. Ad2 alia est rn͂sum.

¶ De procu. De indi. Rubrica.

Conclusio. cccccccxlvij.

SI auditor per ca͂cellariam domini nostri sine mandato tn͂ speciali eiusdez domini nostri i͂n causa in curia non deuoluta legitime deputatus ad instantiam actoris legitime co͂pare͂tis co͂tra reu͂ absente͂ co͂parente͂ tn͂ per eius pcuratore͂ limitatu͂ tn͂ vcz solum ad causas tempore sue co͂stitutionis ad dicta͂ curia͂ legitime deuolutas pronu͂tiauit causam predicta͂ esse ad curia͂ legitime deuoluta͂ ꝛ no͂ appellauerit predict⁹ pcurator limitat⁹ vel si appellauit appellationi renuntiauit tacite vel expresse ꝛ post hoc cum eodem procuratore limitato fuerit processum per dictum auditorem vsq͂ ad sententiam diffinitiua͂ inclusiue: sententia non valet ꝛ processus totus ipso iure est nullus. Hanc conclusione͂ deduco ex duplici capite: ꝛ primo ex primo defectu iurisditionis ipsius auditoris: secundo ex defectu dicti procuratoris limitati. Primo ergo deduco ex defectu iurisditionis ꝛc. pro quo suppono ꝙ cancellaria no͂ potest co͂mittere auditori palatij

causas

causas ad curiam non legitime deuolutas sine speciali mandato dñi nostri: et ita tenemus: et pbo: qr hoc est contra ius q apud apostolicam sedē tenetur quis venire de sua prouincia pro litigādo: not. Jo. mo. in regula in generali. et Cōpost. de electio. statuimus. ergo nullus potest facere preter papā nisi in casibus a iure concessis. patet argumentū: qr solus princeps a potest venire cōtra iura: quia omnes alij legibus sunt ligati: vt. c. j. de consti. lib. vi. et. l. leges. et. l. fi. C. de legi. ideo nō potest inferior a principe contra ius dispēsare nisi in casibus a iure concessis: not. Inno. de temp. or. c. cū dilectus. in glos. adijcibili. Modo non conceditur illud a iure nisi in causis ad curiam alias legitime a iure vel ab homine deuolutis: ergo cancellaria in alijs cōmittendis posse non valet: ergo si contrariū fecerit cōmissio erit nulla. arg. de iurepa. c. quod autē. de offi. vica. c. sua. de indi. at si clerici. cū si. Ex quo infero q dictus auditor vigore dicte cōmissionis nullā iurisditionē seu potestatē habebat. Scdo suppono q auditores palatij extra causas eis cōmissas nullam habent iurisditionē et in causis eis cōmissis cēsentur delegati nec aliquā iurisditionē ordinariā habent. Primū notoriū est: et secūdū sequitur ex primo per. l. more maiorū. et. l. quia. ff. de iurisdi. om. iudi. et. l. j. §. quo mandatū. ff. de offi. eius cui man. est in. Nec obst. qd Spe. dixerit eos habere ordinariā in cognoscēdo: vt not. glos. j. auditor. de rescrip. qr vel illud refertur ad tēpus quo non fiebant distributiones vel intelligit de officio ordinario recipiēdi cōmissiones omnes: qr omnes debēt ei distribui et non alijs nisi dñis cardinalibus sine pape mādato. His duobus presuppositis probo sic: quia processus factus et sententia lata ab eo qui iurisditione omnino caret sunt nulli ipso iure faciunt et probant iura in prima suppositione alle. de preben. c. fi. C. si non a cōpeten. iudi. l. j. et. ij. et per totum. modo processus et sententia preuia et interlocutoria per quā talis auditor pronuntiet se iurisditionē habere facti et lati sunt ab illo qui ex toto iurisditione caret. probo: qr si iurisditionē aliquā habuisset aut illa iurisditio a dicta cōclusione prouenirat aut a lege aut a pronuntiatione quam fecit aut a consensu ipsarum partiū: sed nullum horum est possibile: ergo. q primū dici non possit patet per primā suppositionē: q secūdum dici non possit probo sic: quia licet bene reperiam q iudici de quo certum est q iudex est et alias iurisditionē habet sed dubitatur de sua iurisditione an videlicet ad casum de quo agitur se extēdat lex dat iurisditionē per quā possit ratione huius dubij cognoscere an in tali casu sua iurisditio vendicet sibi locum et dicit quedam prorogatio legis. et quod dicatur talis prorogatio not. glos. ff. si quis voca. l. ij. et hoc multum facit pro me. quia prorogatio requirit preexistentiam iurisditionis prorogande: vt. ff. de iudi. l. j. et ita procedūt. l. ij. ff. si quis in ius voc. non ierit. et. l. si quis aliena. ff. de indi. et. l. ij. §. sed si dubitetur. eo. titu. et. ff. ad municipa. l. de iure. primo responso. tamen non reperio q priuate persone omni iurisditione careant: de quo tamē propter falsas et minus rationabiles allegationes dubitatur an iurisditionē habeat vel nō q propter istud dubium lex det talem iurisditionē. Nec obst. c. super literis. in fi. de rescript. si duobus. de appel. quia vtrobiqz iudex in-

a Solus princeps. Nota qd princeps hic vocat papa q quādiu viuit dr dñs: et pōt equare quadrata rotūdis: salua violatione fidei. Not. Hostien. in. c. cū venissent. de indi. Et qñ volūtas pncipis sit pro ratione: vide Feli. in. c. si qñ. de rescri.

risditonẽ habet licet posset exceptorie elidi: vt patet per vtrobiq̧
not. nec quod Innocen. not. in. c. super. de eo cui cõmittitur causa
appellationis: ⁊ tamen appellatio fuit nulla qui pronuntiat ap-
pellatum ⁊ iudicem esse: quia ex tali cõmissione papali datur iu-
risditio licet possit per exceptionem surreptionis elidi: et ideo nõ
ob. no. Inno. in. c. super literis. allega. si duobus. a contrario per
predicta. Non obst. not. Innocẽ. in. c. super literis. ⁊. c. romana. §.
contrahentes. de foro compctẽ. ⁊. c. preterea. de dila. de ordi. qui iu
ris. habet in subdi. ⁊ super non subdi. pronũtiat cõtractus vel de-
licti se iudicem esse quo potest ⁊c. quia illud confirmat primũ mẽ
brum dicte distinctionis. Secundũ vero membrũ eiusdem distin
ctionis probatur per not. Innocen. in. c. super literis. de eo delega
to cuius litere dicuntur nulle ipso iure vt quia false vel surrepti-
tie quia tunc quicquid fit nullum est ipso iure sicut in proposito:
ergo ⁊c. alleg. do. Joan. no. de priuileg. lib. vj. cum persone vbi te-
netur comparere priuilegiatus ⁊ tamẽ sentẽtia ordinarij non te-
neret. fa. not. Hostien. in simili de rescrip. c. cum ordinem. Nec ter
tium principale potest dici videlicet q̀ pronũtiatio ipsa de per se
hoc faciat: quia vsus iurisditionis in delegato non probat iurisdi
tionem nec eam causat. not. Innocen. de rescrip. cum dilecta. ⁊ di-
cto. c. super literis. Ratio per. l. ij. §. quedam. ff. de interdict. ⁊. l. j. §.
permittitur. ff. de aqua quoti. ⁊ esti. ⁊. l. habemus. ff. de decurioni.

a ¶ Ab effe-
ctu. Nota q̀
effect⁹ aliqñ
ponitur pro
causa: vt ma
numissio ꝑ
cã manumis
sionis. ff. de
manumis. te
sta. l. qui po-
tuere. Sȝ hic
effect⁹ est qđ
ex re sequit̃.
ff. ex qb. cau.
ma. l. iij.

a Nec mirum: quia ab effectu[a] non debet causa suam originẽ trahe
re sed ecõtra. Nec quartum principale potest dici videlicet quod
consensus partium hoc casu det iurisditionẽ: quia aut hoc fieret
per modum proprie concessionis ⁊ hoc non vt. l. priuatorum con-
sensus. C. de iurisdi. om. iudi. aut per modum tacite prorogatio-
nis. ⁊ hoc non: tum quia prorogatio requirit preexistentiã iuris-
ditionis que proroganda est: vt. ff. de iudi. l. j. tum quia procura-
tor non prorogat sine speciali mandato. vt. ff. de offi. delegat. cum
olim. in fi. tũ q: hec prorogatio nouam induceret deuolutionẽ et
ad illam non est procurator cõstitutus: sed hoc tangit sequẽs mẽ-
brum: ideo venio ad illud. Secundo vero principaliter ex ordine
ostendo q̀ ex defectu potestatis dicti ꝓcuratoris limitati totum
ruit. de hoc tãgit Barto. ff. quod cum fal. tuto. l. ij. §. idẽ pompo. l.
illa. §. videat̃. tãgit Specu. de rescript. prin. §. j. ver. vlti. de sen. §. j.
per Cy. C. de procura. licet per Inno. de elec. nihil. qui videtur ibi
cõtra. facit. C. de eo qui pro tuto. nego. ge. vbi dicit text. cũ glo. etiã
ibi per docto. per Compost. ⁊ Joan. and de rescrip. c. super literis.
et ibi in nouel. super fi. vlti. glos. Et probo hoc dupliciter. Primo
sic. quia sentẽtia lata cum non iusto cõtradictore vim ⁊ nomẽ rei
iudicate non habet: nec illis potest preiudicare quos principali-
ter non tangit. vt. l. cum non iusto. ff. de collu. detegẽ. sed talis pro
curator vt ꝓcurator non est legitimus cõtradictor: ergo dño non
preiudicat. probo minorem: quia sub mãdato ad causas deuolu-
tas limitato non cadit exceptio nõ deuolutionis: q: positio vnius
contrariorum est reuocatio alterius. l. vbi repugnantia. ff. de reg.
iuris. modo deuolutio ⁊ non deuolutio contrariantur. Nec obst.
quod deuolutionẽ prosequi posset: quia sicut ex parte actoris ius
actionis metimur. l. j. in principio. ff. si pars heredi. pet. ita ex par-

te rei metimur ius conditionis ꝛ defensionis: vt.ff. de probatio. l.ij.ꝛ.ff.de exceptio.l.j.ꝛ.ij.modo ita est ꝙ pars rea in contradictione super qua fuit interlocutum non prosequebatur nisi non devolutionem. Secundo hoc probo sic: quia quando procurator gerit actum quem non potest gerere vt procurator vel si potest non gerit vt talis domino nõ preiudicat.ff.de conditio.indebi.l. si procurator.ff.que in fran.cred.l.si pater.ff.indi.sol.l.sed ꝙ de tutore. ver. sed ꝛ si tutor.mõ talis procurator hoc casu gessit actum nõ vt procurator nec gerere potuit vt procurator: probat ratio precedẽs sed ꝛ aliter probo quia quando quis in officio constitutus id facit qđ sui officij non contrariatur non potest id faciendo facere vt in tali officio constitutus.vt.ff.de offic.procura. cesa.l.j.§.j.ff. pro emp.l.qui fundum.§.si tutor.ꝛ.ff.de fur.l.interdum §.qui tutelã. modo prosequi ꝙ pronuntietur causam non esse devolutam adversatur suo officio quod requirit devolutionem: ergo ꝛc. Preterea secundo quia allegans cõtraria in iudicio non est audiendus: vt de ap.c.sollicitudinem.ꝛ.C.de furt.l.j.modo in eo ꝙ interveniret vt procurator diceret causam esse devolutam qꝛ in nõ devoluta nullam potestatem habet ꝛ tamen excipiendo de non devolutione diceret contrarium: totũ ergo debemus presumere ꝙ a interuenit vt privatus [a] quia non vult gravari vt procurator cũ non sit procurator: quia videtur elegisse viam sibi possibilem: vt ff.de testa.mili.l.si miles.ꝛ per no.Inno.de prescrip. tamen ex officij. Confirmatur tertio: quia cui terminus denegatur via etiã ad terminum veniendi deneganda est: vt.ff. de spon.l. oratio. modo isti non erat concessa causa que devoluta nõ erat: ergo nec ista via ad terminum veniendi. Confirmatur quarto: quia sicut procurator agit ꝛ defendit nomine domini: ita beneficiatus agit ꝛ defendit nomine beneficij: ꝛ tamen cum de hoc agitur an talis habeat ius in tali beneficio causa tunc nõ agitur nomine ecclesie sed potius nomine persone.no.Inno.de resti.spo.in literis. Nec obstat ꝙ concesso vno omnia videntur concessa sine quibus ꝛc. quia illud verum vbi quod conceditur ad hoc tenderet ꝛ vbi principalis concessio esset certa.sic procedunt.l.ad rem.ꝛ.l.ad legatarium.l.ij. de iur.om.in.l.iij.§.qui iter.ff.de ser.ru.pre.c.j.c. preterea.c. pastoralis. de offi.deleg.sed hic procurator ad hoc non tẽdebat ꝛc. nec erat certũ ꝙ caderet sub mandato: ergo. Tertio principaliter hoc probatur sic: quia non plus potest operari tacitum ꝙ̃ expressum: vt.l.qui ad certum.ff.loca.nec refert quid de equipollentibus fiat vt.l.cum quid.ff.si cer.peta.ꝛ modo iste est ꝙ expresse pronuntiando causam esse devolutam pronuntiatur tacite procuratorium esse bonũ ꝛ tamen si super hoc pronuntiaretur expresse domino non obesset.not.Cyn.post Jacob.de are.ꝛ alios moderniores.C. de procur.l.licet.ꝛ Comp.ꝛ Joan.and.in.d.c.super literis. tamen ista equipollent quia etiam pronuntiando procuratorium hoc casu esse validum pronuntiatur causam devolutã esse quia qui vnũ dicit ꝛc.ff.de procu.l. pompeius.§. sed ꝛ si. facit destructo consequenti necessario destruitur antecedens.

a ¶Ut privatus. Nota ꝙ privatus hõ nõ dr non illustris.C.đ ap. l.precipim⁹. §.si.vel q̃ nõ est ex aliqua dignitate.C. loca.ne cui. in fi.

De pactis De locato. Rubri.

Conclusio.cccccccxlviij.

Appositio q̄ do. Guido portuen̄. episcopus Cardinalis hānibaldocini Romano de anno .lxx. prefato Hannibaldo cōcessit in locationē ad .xv. annos vnum castrū cū aliquibus possessionibus ecclesie portuen̄. cū potestate percipiendi ⁊ exigendi omnes fructus ad pensionem annuam ducentarum librarum seu florenorum absq̄ superioris autoritate vel absq̄ euidenti ecclesie portuen̄. vtilitate: locatio fuit personalis ⁊ tenuit respectu persone dicti domini Guidonis ad vitā eius per .c. veniens .c. decetero. et .c. cōtingit. de transac. ⁊ .c. nisi essent. de preben. Sed respectu ecclesie ipso iure nō tenuit nec ecclesiam potuit obligare nec ad successorē transire seu successorē obligare ipso iure. Ratio est tum propter defectū solēnitatis tum propter defectū vtilitatis. Ratio primi: q̄r locatio ad a non modicū tempus a constituit ius in re vt .l. j. §. q̄ ait. ff. de superfi. et .l. fi. ff. si ager vec. ergo sub ver. alienationis continetur vt l. alienationis. ff. de verb. sig. C. de re. eccle. non alie. Et dicitur nō modicū tempus secundū vnā opinionē cōmuniorē ad decē annos. argu. C. de prescript. lon. tempo. j. responso in rubro et nigro no. glo. in .l. fin. si ager vecti. alie. ff. ⁊ ff. locati .l. quero. §. inter locutore. vel ꝫm aliā opinionē ad arbitriū iudi. no. glo. in dicto. §. qđ ait. ⁊ .c. j. de re. eccle. non alie. in fi. in cle. arbitrari autem debet index ꝫm iura. arg. ff. de legi. non possunt ergo ad annos .xv. per predicta maxime quia consuetudo in qua se fundat glos. cle. j. hic nō apparet. Ratio secundi est: q̄r ecclesia non potest obligari per prelatū nisi ex vtilitate euidenti. C. de sacrosan. eccle. aut. hoc ius. ⁊ .l. fi. ff. de exercitoria cuius probatio imcumbit alleganti vt in iuribus alle. no. Inno. ne prelati vi. su. c. querelā. probat. c. ij. de preca. de successore non est dubiū. q̄r cū non contraxit nec quasi nec deliquerit nec quasi nec potest per mediū ecclesie obligari. plus dixerūt domini q̄ si successor permiserit colonū stare per aliquos annos in locatione sibi non preiudicat etiā pensionē recipiēdo nisi sciret locationē nec tunc nisi sciret eā non tenere ⁊ quemadmodum facta fuit per no. Inno. de materia prorogationis in .c. prudentiā. de offi. dele. §. nec tunc. nisi pro tempore illo vt .l. itē queritur. §. qui impleto. ⁊ .l. qui ad certū. ff. locati. no. Barto. in dicto. §. qui impleto. plus dicunt quidā domini q̄ nec tunc nisi vterq̄ in reconductione alias tacite vel expresse consensisset pro eo q̄r al's noua obligatio nō contrahitur vt. ff. de pac. l. j. nec post validabilis est respectu persone: q̄ in ea nō fuit initiata nec respectu ecclesie: tumq̄r in ea nunq̄ valuit ipso iure. extra de elec. auditis. ⁊ per no. Inno. in .d. c. prudentiā. de offi. dele. et Jo. an. in regula rati et regu. ratū in mercuria. in conclusionibus: tū q̄r causa confirmās videlicet vtilitas et solēnitas non superuenerunt iuxta not. Dy. in regula non firmatur. Nec ob. §. qui impleto. q̄r ibi interuenerunt tria videlicet q̄ obligatio semel fuit intimata inter eas ⁊ inter personas vtriusq̄ cuius obligationis reliquie operātur vt. ff. re. amo. l. ij. ⁊ .iij. de questio. l. vni⁹. §. si seruus. de decurio. l. fi. et. ff. de lega. ij. l. cū filius. §. heres meus. ⁊ sciētia certa ac permissio ⁊c. sed primū non est hic vt est deductum. s. proxime. Nec secundū:

a Ad nō modicū tēpus. Locatio ad non modicū tēpus inducit alienationē. ff. vbi allegatur. Nota ad hoc de loco publico fruēdo. l. j. §. ad hec. extra de loca. c. vestra. extra de re. eccle. non alie. §. vlt. li. vj. Adde qđ lz locatio dicat trāslatio non tñ dicit alienatio.

tum q: per id quod dictū est.§.q: potuit ignorare vitiū et defectū locationis: tum q: potuit differre litē ex multis causis. simile no. Inno. de priuilegio accidentibus ad.§. locationis. in aut. de alie. et emp. col. ix. vbi videtur dici huiusmodi locatiões fieri posse ad voluntatē contrahentiū ꝛ quantumcūq; tempus dummodo non vltra. xxx. annos soluitur: ꝙ illud antē non obtinet de iure canonico quia non reperitur approbatū iuxta nota. Inno. c. dudū. de re. eccle. non alie. lib. vj. vel quod ibi loquitur de ecclesijs Cōstantine ciuitatis: vel ꝙ loquitur de obligatione personali que valet vt predixi: quod sonat verbū contrahentibus ibi positū: et tunc ibi expone ab ipsis venerabilibꝰ domibus id est a prelatis ipsarum: vel illud intellige per modum reiterationis: vel ibi expone quantoscunq; scilicet infra vitā prelati contrahentur: sed ista solutio eadē est cū tertia. al's em̄ ascendens ad. xxx. annos esset perpetua: vt insti. de perpe. et tempo. actio. in prin. iuncta. l. sicut. et. l. omnes. C. de prescript. xxx. anno. quod non procedit ꝫm omnes.

¶ De rescriptis. De prebē. Ut lite pendē. Rubri.

Conclusio. cccccccxlix.

Licet per appellationez in causa beneficiali interpositam et legitime intimatā ac deuoluentē inducatur litis pendentia[a] similis illi de quo loquitur cle. ij. vt lite pendente etiam quo impediendam impetrationē iuris noui prout not. in dicta clemē. c. j. ꝛ in. c. fi. in addi. vt lite penden. tamen impetratio bñficij reseruati de quo contra ordinariū interposita extitit appellatio talis facta sine expressione talis appellationis vel cuiuscunq; alterius pendentie litis nō propter hoc est surrepticia. pro quo sciendū ꝙ nos habemꝰ. vj. edicta. Primū est ne appellatione pendēte aliquid innouetur de quo habeť nil innouari appellatione interposita in rubro et in nigro. Scdm edictū est ne lite pendente aliquid innouetur vt in decre. lib. vj. ꝛ in cle. vt lite pen. nil innoua. Tertiū edictū est ne lite pen. impetrentur a principe vel eius referendarijs iussiones per quas iudex a iuris cōis tramite recedere habeat ꝛ ꝫm eas iudicare vel procedere in causa. de quo in auť. vt in medio litis iussiones nō fiāt. §. j. ꝛ §. si vero ꝛ per totū in rubro ꝛ in nigro. Quartū est ne lex vel constitutio principis nouiter edicta ad causam pendentē vel ad causam appellationis sit trahēda de qua in auť. vt cū de appella. cogno. in prin. ꝛ §. j. ꝛ. ij. coľ. viij. Quintū edictū est ne lite vel appel. pendēte liceat principi supplicare de quo. C: ne lite pen. vel post prouoca. aut diffini. sen. nul. impe. suppli. in rubro ꝛ nigro per totū. Sextū edictū est ne lite vel appel. pen. nouū ius impetrare vt extra ne lit. pendē. c. j. ꝛ fi. ꝛ de testi. c. causamq;. ij. His suppositis pro cōclusionis dilucidatione quero de vno vez an vltimū edictū cadat sub secūdo? videtur ꝙ sic per. c. j. ꝛ fi. extra vt lite pen. q: aliter inepte situarētur in titu. illo. Itē hoc not. Inno. in duobus. c. situatis: ꝛ Ioā. and. eo. titu. in cle. ij. In contrariū videtur q: licet alienatio rei litigiose sit prohibita. ff. ꝛ. C. de litig. per totu titu. tamen acquisitio ipsius rei litigiose in personā alterius litigantiū ipsorū nō est prohibita vt no. Inno. in. c. fi. vt lite pendē. in addi. ꝛ

[a] Litis pendētia. Qñ dicať lis pēdere: vide i cle. vt lite pē. cū ibi no. Adde ꝙ lite pēdente res litigiosa in nullam partē trāsferri dz añ cause cognitionez. xj. q. j. c. vlti. xcij. di. si qs ordinatꝰ. et. c. seq.

probatur de rei vendi.l.finaūt.§.j.l. si post acceptū. eo. titu.et probat extra de re iudi.c.abbate. Breuiter distinguo: q: queris de impetratione que nō fit a cōmuni dño ⁊ tunc non sit prohibita nec cadit sub aliquo.vj.edictoꝝ prohibitorioꝝ per proxime dicta. Aut queris de impetratione a cōmuni dño puta a principe ⁊ tunc bene est prohibita ſm Inno.nisi fiat mentio de lite vt ipse no.in additiōe predicta ⁊ probāt iura pro prima parte alleg. Ratio diuersitatis ſm eū: q: licet verisimile nō est de principe ꝙ velit liti preiudicare: sed nō est verisimile de priuato ꝙ propter litē velit a sui iuris concessione abstinere. Sed per hoc non est questio nostra dissoluta. Et ideo vt dissolutio videatur ſm membrum distinctionis predicte subdistinguo. Q: aut impetratio talis tollit ius partis alterius vel illud attenuat siue ledit: vel aut non attenuat vel ledit nec tollit ius alterius litigantis. primo casu dico ꝙ cadit sub prohibitione secundi edicti. Ratio: q: tunc innouatur cōtra alterum litigantiū super re de qua litigat̄ in eo ꝙ ius alterius litigātis tollitur vel in aliquo absorbetur ⁊ intelligit̄.c.j.⁊ fi.vt lit. pen.que loquunt̄ de tollenti.⁊.c.causamq̄ꝫ.ij.de testi.qđ loquit̄ etiā de impetratione etiā in aliquo absorbente. Aut loquimur in secūdo casu ⁊ in isto casu dicere videtur Inn.ꝙ adhuc impetratio facta in principe cōi dño que de lite mentionē nō facit sit surreptitia in additione ꝑdicta dicti.c.fi.sed in cōtrariū facit qđ ipse no.in.c.j.⁊ in c.significate.de app. veꝫ ꝙ tūc inouatio ꝓhibet̄ cū ꝑ innouationē alteri preiudicat̄. hoc idē no.glo.Ber.in.c.cāmq̄ꝫ.ij.de testi. alle.in gl.ij.cū gl.cōcor.ibi Tan.⁊ Go.⁊ Jo.an.recitatiue. Qđ dicendū dubito sed sub correctione dico ꝙ hic aut vltimo casu preiudicatur quo ad possessionē vtputa: q: actori non habenti ius in beneficio de quo litigat contra possessorē impetret de nouo ius[a] per quā impetrationē iudicandū sibi foret beneficiū et possessori possessio auferēda ⁊ non facit mentionē de lite ⁊ hoc casu est prohibita impetratio ⁊ cadit sub edicto secūdo. Ratio q: nondū dicit̄ innouari cū ius illius cōtra quē litigat̄ innouatur. Et ita loquit̄ immo etiā cū super eius possessione innouat̄. c.j.⁊.ij.vt lit.penden. Aut non preiudicat̄ alteri parti etiā quo ad possessionē ⁊ tūc secus. Circa primū exemplū clarū est istud si possessor impetrat ius nouū q: neuter ius aliqđ habebat tūc non preiudicat actori in iure suo q: tunc supponit̄ ꝙ ius nō habet nec in possessiōe q: possessione caret. Exēplū secundū magis dubiū vt si ego expectatiuus litigo cōtra ordinarū detentorem de beneficio sedi apostolice reseruato: ⁊ ita i eo neuter ius habet nec in re nec ad rem nec possessione: q: ob decretū inficit̄ etiā possessio.ar.decre.vt nostrū.de app.⁊ vt eccle.bene.vt nostrum. Et in primo casu huius subđ.cadit dictū Inno. positū in additione predicta. In secūdo vero casu cadit dictū Innoc.positum in.c.j.⁊.c.significante.alle. Ratio huius secūdi dicti est: q: oīa talia edicta prohibitiua iudicialia intelligunt̄ si partis intersit.ff.si q̄s in ius voca.nō ie.l.ij.§.j.⁊.ff.ꝙ quisq̄ꝫ iu.l.j.§.j. cū si. Itē ꝙ nihil innouat̄ cū nec ius nec possessor aduersarū in aliquo immutat̄⁊ hoc casu nō cadit sub edicto scđo. Itē nec ca-

a ❡Impetret d nouo ius. Nota ꝙ impetrans ius iniquuꝫ lꝫ nō vtat̄ tenet̄ ꝙ q̄sq̄ꝫ iuris.l.iij.

dit sub edicto primo ex idẽtitate rõnis. Itẽ nec cadit sub edicto tertio qr loquit̃ de iure disponente nõ de disposito de quo loq̃mur nunc. Nec quartũ locũ hʒ per eandẽ viã. Nec quintũ qr loquitur de supplicatione habente vim appellationis ⁊ per quã partis iustitia lederet̃. Nec est aliqua specialis cõstitutio contraria cũ loquimur in vera taciturnitate: nec appa-ret ꝙ expressio oino mouisset ad denegandũ. Ex his determinat̃ conclusio nostra qr reus possessor impetrauit dũ actor omni iure in petitorio ⁊ possessorio oino carebat: ⁊ iste casus est clarus. Confirmatur: qr totũ interesse qd̃ põt pretendi esset de futuro casuvꝫ si ad actorẽ beneficiũ sine vitio deueniret qr nõ cogeret̃ restituere nisi reus doceret de iure suo vel de impetratione futura cui via propter istã si valet preclusa foret: qr dico ꝙ talia futura q̃ se habẽt ad esse ⁊ ad nõ esse mere cõtingentis nõ sunt ponderãda qr nõ habẽt spẽ de presenti in aliquo iure bono fundatã. vt ff. qui satisd. cog. l. sciendũ. §. pe. ff. ne in litẽ iuran. l. j. ff. qui ⁊ ex q̃b⁹ causis. l. iulianus. ergo ⁊c. Cõfirmatio: qr aut impetratio vitiat̃ rõne innouationis aut rõne surreptiõis. Nõ primo qr faciliter diceret̃ talis acq̃sitio iuris noui si per alterũ de litigantibus fieret cũ tertio iuxta not. Inno. in. c. cũ. M. de consti. ⁊ per Jo. an. de appel. nõ solũ. li. vj. super verbo reducendũ: et hoc ꝙ ibi loquit̃ de attemptatione cũ parte per tertiuꝫ. facit qr princeps proprie nõ attẽptat cũ sit supra ius. vt. c. proposuit. de cõces. preben. ⁊ tñ si pars a tertio req̃reret nõ foret attemptatũ qr innouatio dicit̃ respectu iuris vel possessionis partis cõtra quẽ nõ respectu iuris partis impetrãtis probat̃ in. d. c. abbate: vbi est casus. ⁊ not. Inn. in. c. si. vt lit. pen. in additiõe nec scd̃m dici põt primo qr esset cõtra opinionẽ glo. Tan. ⁊ Joã. and. in. d. c. causamq;. ij. de testi. alle. ⁊ Inno. in. c. j. vt lit. pen. ⁊. c. significante. de appel. pro eo qd̃ nõ interest actoris. Scd̃o qr esset hoc casu sine. l. loqui in materia odiosa ⁊ restringibili immo ⁊ cõtra rõnem per predicta. Tertio qr nõ est verisimile papã posse moueri ad denegãdũ ex tali lite sine aliqua causa rõnabili mota ⁊ cui⁹ effect⁹ nõ impedit̃ respectu alicuius partis per istã impetrationẽ: nec etiã ex nõ iure seu ex nõ interesse alterius.

¶ De testamentis. Rubrica.

Conclusio. cccccccl.

a Si pater plures filios in sua potestate hñs singulos instituit[a] in certis rebus ⁊ eos illis singulariter iussit esse cõtentos multa postea legata relinquẽs cẽset̃ decessisse detestat⁹. videt̃ primo ꝙ cõclusio nõ procedit qr lꝫ pluribus incertis reb⁹ institutis censeant̃ vniuersaliter instituti hoc verũ si testator hoc expresse ꝓhibuerit. vt. l. j. §. si ex fundo. ff. de here. insti. sec⁹ si hoc expresse ꝓhibuisset. vt. l. quotiẽs. §. si duo. eo. ti. facit qr testator inter heredes põt prohibere ius accrescẽdi. vt. ff. de iniusto rup. testa. l. pe. ergo ⁊ prohibere heredẽ institutũ in certa re ne vltra illam capiat: qr illud aliud non videt̃ nisi prohibere ius hm̃oi accrescẽdi: facit optime no. Bar. in. l. pe. §. si ex fundo. ⁊ §. si duo. alleg. in quib⁹ no. hoc ius

a ¶ Instituit. Nota ꝙ institutio heredis initiũ est testamẽti ⁊ dicit̃ institut⁹ nõ solũ script⁹: sed etiã nũcupatus. ff. de here. institu. l. j.

accrescendi per testatorem posse tolli:facit glo.ibi dñs fruc.§.j.
ff.de vsufruc.facit qꝛ volũtas testatoris repugnantiã in se hñs
videt̃ vitiari.vt.ff.de condi.insti.l.si titius.facit qꝛ tales vident̃
habẽdi loco legatorum.l.quotiens.de here.insti.facit quia vo=
luntas testatoris debet in oĩbus obtinere primũ locum.vt in.l.
in conditionib⁹.ff.de cõdi.ꝛ demon.Conclusionem tñ probo:qꝛ
vbi cõstat testatorẽ voluisse relinquere vniuersalẽ heredẽ ꝛ per
consequens decedere testatũ quecunqꝫ adiectio per eum facta
hmõi vniuersalitati ꝛ testatorie dispositioni repugnans vitiat̃
ꝛ nõ vitiat ꝛ trahit ad se testamentaria causa tñ intestati. Sed
sic est in proposito:ergo ꝛc.Maior probatur:qꝛ si testator titiũ
vniuersalem heredẽ instituit ꝛ adijciat institutionem cõditionẽ
impossibilem vel exceptionem rei hereditarie habet̃ pro non
adiecta.ff.de conditio.institu.l.j.ꝛ.ff.de hered.instit.ꝛ.l.si ita
quis heres institutus fuerit excepto fundo:facit quia causa te=
stamenti debet preualere.vt.l.quãdiu.ff.de acquir.here.facit
qꝛ oĩa iura conantur sustinere testamenta.ff.de heredi.insti.l.
ex facto.§.j.ꝛ.l.alterius.eod.titul.cum similibus.facit quia in
hoc plus fauetur voluntati testatoris quia ex.l.dispositione
veniunt here.ab intestato non ex dispositione testatoris.facit
qꝛ aut adeunt in fauorẽ alicuius ꝛ tunc est locus fideicõmissa=
rie substitutioni testamento in suo vigore manente.vt.ff.de le=
ga.ij.l.peto.in prin.§.j. Si vero prohibitio non fit in fauorem
alicuius fit sine causa ꝛ irrationabiliter ꝛ ita non valet.vt.l.fi=
liussa.§.diui.ff.de lega.primo.Hinc est ꝙ not.glo.ff.de acqui.
here.l.si seruus cõis ab extraneo.in fi.quia ius accrescendi co=
heredi vniuersali per testatoris dispositionem auferri nõ po=
test.Ratio quia testator non põt facere:quia.ll.locum non ha
bent in suo testamento.ff.de legat.j.l.nemo modo.l.vlti.hanc
accrescentiam quia non patitur ꝙ quis decedat pro parte testa
tus ꝛ pro parte intestatus vt in regula ius nostrum nõ patitur.
Simile qꝛ nec.l.hoc patit̃ in herede vel legatario vt.ff.de acq̃.
here.l.j.ꝛ.ij.cum glo.ergo.Nec nimirum si trahit eam causa te
stamenti quia fauorabilior est ꝙ̃ causa intestati.vt.l.anteꝙ̃.C.
cõmunia delegat.ꝛ patet bene per lecta et not.in.l.ij.ff.de acq̃.
here.alle.facit optime in ar.ff.si vsufruc.peta.l.j.§.j.Hanc par=
tem dicunt quidam Dy.ꝛ Cy.formasse in additio.super.l.si ita
quis heredes.ff.de here.institu.dicentes ꝙ si testator instituit
quem ex dimidia cauit ꝙ venientes ab intestato habeant alias
partes ꝙ nihilominus totum habebit institutus.Minorem ar.
probo quia speciale est in filiofa.in potestate patris constituto
instituto in certa re ꝙ pro herede vniuersali habetur.vt.C.de
heredi.instu.l.quotiens.not.Cy.ꝛ probat̃ vt cũ de appellat.
cogno.§.ceterum.colla.viij.quia ibi dicit ꝙ sibi debet relinqui
iure institutionis ꝙ si minus relinquit pater iubens illũ esse cõ
tentuz nihilominus.l.supplet vsqꝫ ad legitimã [a] etiã sine onere
vt.l.oĩno.ꝛ.l.qm̃ i priorib⁹.C.de inoffi.testa.ꝛ est casus de hoc
in.§.certũ.alle.mo.l.dispositio nõ dꝫ carere effectu nec verbis
imponi.C.cõia delega.l.ij.in fi.ergo ius ꝛ beneficiũ vniuersali=
ter habebit qꝺ ius in iure accrescendi cõsistit:ergo nõ obstat ꝙ

a ¶Usqꝫ ad legitimam. Legitĩa an sit quota hereditatis vide Bart.i.l. ex facto.la. ij.ff.de here. insti.ꝛ in.l. quotiẽs.C. eo.titu.

sine onere hz: ergo nō habet heres qz hereditas secū onera hz qz dicit q hoc per modū fallentie. l. induxit in filio ei9 fauore. & ideo non debet in eius lesionē retorqueri. vt. l. nulla. ff. de legi. C. eo. l. q fauore. & si vltra legitimā iurisditionis capiunt tenent bene onerib9 sed ab intra secus ex priuilegio. l. Secundo principaliter hoc deduci pōt qz videt dispositio facta p modū diuisionis inter liberos. vt. l. quotiens. C. fa. her. q valet iure testamenti etiā sine solēnitate. vt in aut. hoc inter liberos. C. de testa. Tertio pro hoc facit qz videt adiectio de non plus accipiendo adiecta fauore legatariorum vt vcz liberi occasione falcidie vel alias nil detrahāt. de le. qz nō appareat alia causa & ista sit probabilis & recipiēda est: & tñ tunc testamēti vigor stat &c. Ad §. si duo. rñdetur q ibi nō loquit in heredib9 vniuersaliter institutis. Sciendū est q cū hereditas [a] sit quoddā vniuersuz ius vt. ff. de verb. sig. l. hereditas non pōt qs heres esse de per se in re singulari. Uerū si testator instituit vnū solū & in fundo qz prima facie presumit voluisse decedere testat9 fit interpretatio ex eius mente lz verba sonent aliter q sit ille heres fundi mentione detracta. vt §. si ex fundo. & vt potius valeat causa testamēti q q trahat ad intestatū. Sed si vltra progredit prohibendo ne vltra capiat apparet tunc q nec ex verbis nec ex mente pōt procedere vniuersalis institutio. Ideo totū nihil valet & idē eadē rōne in plurib9 rebus incertis cū hmōi expressione institutis: & ita procedit §. si duo. alle. & q quo ad hoc no. Bar. ibi & in §. si ex fundo. & l. pe. alle. lz dñs argeñ. cōtra vt videt dicere. d. f. cū eo stans qb9 nō assentio per predicta sed secus vbi mens testatoris & verba clare sapiunt primo vniuersalē institutionē lz adijciant ad hoc adiect. cōtrariā qz tunc vt dixi illa vitiat & non vitiat. vt. l. si ita qs heres institut9 fuerit excepto fundo. alleg. facit qz adiectio cōtraria actu vitiat. ff. de preca. l. cū precario. in prin. extra de condit. apposi. c. fi. Ad. l. pe. ff. de iniusto testa. Rñdet Argētinus q ibi nō est rō quare videt testator tollere ius accrescendi dādo substitutū qz si substitutus moreret & coheres renūtiaret alteri accresceret. no. Bart. ipse. ff. de lega. iij. l. cōiunctim. alias est. ff. de ver. sig. l. triplici. sed est ibi ratio fauor posthumi. Sed certe salua pace dñi Argen. hoc verū est qz dando substitutū via ex cōsequentia precludit iuri accrescendi qz si habet substitutus q suo casu sine dubio coheredi preferendus est. C. de cadu. tollen. l. vna. §. in primo. & §. pro scdo. cū si. coheredi nō accrescit vt de se patet verū qz substitutus pendet ex euentu cōditionis qz ois substitutio est cōditionalis institutio: vt. l. j. & ij. ff. de vulg. & pup. substi. Ideo precluso iure accrescēdi pendet ex eadē cōditione. Ideo illa deficiēte loc9 est necessario iure accrescendi. ar. l. si qs ita hereditatē. ff. de condi. & insti. Ideo male reprehendit Bar. Argē. Dico tñ q do. Bart. ex alio capite male se fundat p. l. illā: qz fateor q testator ex causa pōt tollere ius accrescēdi dūmō sic tollat q remaneat causa testati in suo robore vt si dat substitutū qz substitut9 hz causam vcz fauorē substituti & nō immutat causam testamēti: & ita loqt. l. pe. alle. vel si facit alioꝝ fauore qz tūc operatur fideicōmissum. vt

[a] Hereditas. Quid sit hereditas vide. ff. d lega. pre. l. nihil aliud & de reg. iu. l. hrditas. Que aūt cōtineant appellatione hereditatis dic vt. ff. ad trebel. l. postulante.

l.peto.allega.qd aūt in pe.l.cessante substituto nō habeat locum ius accrescendi facit fauor posthumi: qui rumpit solū in sui fauorē nō in fauorē heredis vt.l.nā ⁊ si.§.rumpēdo.ff.de iniusto testamē. Et est ibi casus in quo causa intestati trahit ad causam testati fauore posthumi. Ad gl.l.dñs fructus.§.j.respōdeo qr.§.ibi loquitur in fideicōmissis particularibus in quib⁹ sicut in legatis ⁊ alijs fideicōmissis quibus licet prohibitio iuris accrescendi locū habet:vt.l.titius.§.qui habebit.ff.ad trebel.nō obstat.l.si titi⁹ qr ibi sunt due institutiones cōditionales repugnātes eque potētes que cōcursu se impediāt hic vero causa testati est potentior vt predixi ad.l.quotiēs.C.de heredi.insti.s.so.est. Nec ob.q volūtas testatoris est seruāda qr verū est talis que nō est irrationabilis sibi ipsi repugnans et infecta a iure vt in proposito:teneatur ergo opinio Barto.quo ad casum.§.si ex fundo.et.§.si duo.alleg.te nō vltra ⁊c.Egidius.

¶De iure patro.De regularibus. Rubri.

Conclusio.cccccccclj.

PAtronus infra tēpus iuris ad parochialē ecclesiam presentans religiosum regularē iuri nō satisfacit nec excusatur per hoc ex negligētia nec per hoc lapsus tēporis seu deuolutio impeditur. Ad materiā huius conclusionis oīno premitto ea que.s.scripsi circa vnā cōclusionē ⁊ que legūtur ⁊ no.in remissionibus ibi no.⁊ presertim per Jo.an.post Host.⁊ per Jo.cal.in distinctione de sta.regula.q dei.super glo.vtrū.Circa hoc vltra premissa ponūt quidā in primis cōclusiones q̄ sequūtur. Prima cōclusio est q regularē ascendere ad regimē parochialis ecclesie secularis repugnat regule monachali ⁊ nature professionis obuiare censetur.Ratio huius est qr monachus fact⁹ rector ecclesie parochialis secularis solut⁹ est ab obediētia sui abbatis: notat Jo.an.ibi post Host.in dicto.c.q dei timorē super glo.vtrū.⁊ tñ obedientia hmōi est vnū de tribus votis solēnibus circa que dispositio est difficilis vt.c.cū ad monasteriū.in fi.de statu regula.mo-

a nachus.Itē natura regule monachalis est silentiū [a] cōtemplatio quies seu claustrale ociū ⁊ abdicatio proprie volūtatis.vt.c.licet. de regulari.immo generaliter q mortuus censetur vitā regularē professus quo ad oia secularia ⁊ mundana vt.C.de epi.⁊ cle.l.deo nobis.⁊ tñ promotus ad rectoriā secularē quo ad oia dicta proxime mutat statū:ergo ⁊c.Secūdo probatur qr promissio specialis no.alias regulā in cōtrariū vt.l.j.in fi.ff.ad municipa.⁊.l.vna.C. de thesauris.li.x.modo specialiter permittitur ex causa de ecclesia parochiali seculari:vt.c.qd dei timorē alle.cū iuribus omnib⁹ facien.pro hac parte ergo regula erit in contrariū ratione repugnātie antedicte.facit tertio qr antiqua iura seculares administrationes ecclesiasticas monachos generaliter prohibebāt.xvj. q.j.si cupis.⁊.c.iuxta.⁊.c.adijcimus.cū.ij.ca.sequētibus.et epi cū cōsensu abbatis dispensatiue de parochialib⁹ ecclesijs id permittebāt vt eo.ti.⁊.q.c.cū pro vtilitate.et.lv.di.c.priscis.ergo oportet q generalis prohibitio propter dictam repugnātiā procedebat. Secūda cōclusio q hodie epis et nō inferioribus ab eis est permis-

a Silentiū. Adde q silētiū indiscretū eos q̄ erudiri poterāt in errore relinqt.xliij.distinct.fit rector.Et simplex conuersatio absq sermone exēplo pdest tātū silētio nocet.xliij.dist.§.j.

sum regulares ad seculares ecclesias parochiales pmouere. Prima pars conclusionis probatur.xvj.q.j.c.doctos.et cũ multis sequentibus ⁊.c.moderamine.⁊ in.c.in parochia cũ multis aliis.c. ep̃.ti.⁊.q.⁊.c.ꝙ dei timore alle. Sc̃da pars conclusionis probatur qꝛ de his que generaliter oĩbus reperiũtur esse prohibita⁊ in cõclusione proxime precedenti et aliquibus specialiter permissa in prima parte huius cõclusionis dicendũ est ꝙ aliis quib⁹ nõ permittũtur specialiter denegata censentur:vt.c.ꝗꝗ.de elec.in.vj.ibi ctis not.per Inno.de cõcessio.prebẽ. qꝛ diuersitatẽ in materia in c.ꝗꝗ.facit.ff.de iudi.cũ pretor. Et qꝛ standũ est regule nisi quantũ reperitur exceptũ vt probãt iura cõmunia. modo nõ reperitur aliis cõcessuꝫ ꝙ episcopo: ergo ⁊c. Tertia cõclusio est ꝙ ep̃o soli libere nõ est permissum hoc sed vt possit hoc requiritur de necessitate ꝙ consentiat abbas seu alius superior regularũ ipsius regularis ⁊c.vt.lviij.dist.c.j.et.ij.xvj.q.j.si quis monachus.et.c.cũ pro vtilitate.⁊.c.si religiosus.de elec.lib.vj. Nec mirũ qꝛ per talẽ promotũ aufertur obediẽtia abbati debita ⁊ tollitur ius monasterij et abbatis. Ideo abbas cõsentire recusans etiã ex causa sufficiẽti ab alio ꝗ a papa nõ cõpellitur ad cõficiendũ. Nõ ob.de renũtia. admonet.et Host.de iure patro.c.nullus.⁊ Archi.de elec.ꝗ sit.li.vj.⁊ Jo.mo.⁊ Jo.an.in dicto.c.si religiosus. Ex his concludũt dictã presentationẽ nõ valere:primo qꝛ facta absq; abbatis licẽtia iuxta conclusionẽ tertiã. Secũda qꝛ facta absq; dispensatione episcopi seu ab alio ꝗ ab episcopo iuxta duas cõclusiones primas: sed in veritate ego valde dubius sum. Primo quidẽ sum dubius de prima ratione quia regularis ita modicũ habet volatũ libere ad episcopatũ sicut ad parochialẽ ecclesiam sine licentia superioris:⁊ tamẽ non propter hoc est postulãdus sed potius eligẽdus vt de elec.ꝗ sit.in fi.⁊.c.quorundã.⁊.c.si religiosus.⁊.c.nullus.et ibi no.li.vj.⁊ no.Jo.an.de postula.prela.c.fi. licet Inno.ibi cõtra. Itẽ qꝛ post electionẽ factã de religioso datur tempus arbitrariũ ad petendũ istã licentiã a superiore:vt dicto.c.ꝗ sit.in fi. Itẽ post illud tempus arbitrariũ lapsum licentia non obtenta datur iterũ integrũ tempus iuris ad eligendũ vt.c.si electo.de elec. lib.vj. ⁊ not.Archi.in dicto.c.ꝗ sit. Circa secundã rationẽ seu defectum secundũ etiam dubito:quia quasi omnes docto.et glo.saluo solo Joã.de lignano videntur dicere maxime in canonico regulari ꝙ dispensatio hominis nõ requirit̃ sed ꝙ est dispensatio iuris cõis. simile fa.de eta.et qualita.c.preterea. vt fuit dictũ in vna conclusione.s.alleg. Preterea.c. antiqua nedũ se referũt ad episcopi promissionẽ sed etiam se referunt ad electionẽ plebis.xvj.q.j.sic viue. a Itẽ qꝛ monachus est ille in quẽ cadere potest ius prelature [a] saltẽ abbate consentiẽte ⁊ ep̃o ordinante per predicta. Igitur si patronus cũ ep̃o ordinauerit nõ põt dici negligẽs:per no. Inno.de conces preben.c.cũ nostris. Sed reuerendissimus pater do. P. Cardinalis sancti Eustachij stans cũ conclusione respõdet dicens ꝙ licet episcopus dispensatiue posset presentatũ admittere videlicet aliis secularibus deficientib⁹ ⁊ casu quo talis esset de quo ratione predicatiõis esset vtilis ecclesie talis puiso:vt.c.priscis.⁊.c. p vtilitate ⁊ aliis.c.alle.ac admittẽdo precedẽte cause cognitione

a Ius prelature. An autem monachus pfect⁹ iuri prelature vel eccl'ie seculari teneatur ad statuta sui ordinis:vide Hostiẽ.i sum.de sta.mona.et Inno.quorũ vn⁹ dicit qd sic/et ali⁹ ꝙ nõ: vterq; tñ hꝫ bonũ motiuũ extra d sta.mo.c. qd dei timore. Uide illos ⁊ concorda si potes.

aut rel notorietate videretur eoipso dispensasse iuxta not. Inno. de fi. presby. veniens ⁊ ibi per alios etiam no. tum qꝛ episcopus non tamen nisi velit maxime nisi de predica. appareret non videtur ydoneus simpliciter presentatus pro quo inducebat. c. cū de beneficio. de prebē. li. vj. ⁊ ideo nō videt̄ iuri sufficienter satisfactū. ar. de of. or. c. cū vos. cū ibi no. ad glo. Inno. in. c. cū nostris. dicitur ꝙ loquitur de ec in quo cadit ius prelature ipso iure sine dispensatione vt est homicida excōmunicatus ⁊ irregularis. alle. c. postulasti. de cle. excō. mi. de eta. ⁊ quali. bone. ⁊ de excessi. p̄la. inter dilectos. de accusa. accedens. no. Comp̄. de elec. ꝙ sicut. ⁊ Inn. de concessi. prebē. proposuit. sed hic secus dixit.

¶ De iure patronatus. Rubrica.

Conclusio. ccccccclij.

Apposito in facto ꝙ do. fe. re. Gregor. papa. xj. d. Martinū priorē cuiusdā prioratꝰ q̄ est dignitas curata in collegiata principalis spectans tamen ad presentationē laici promouit ad ecclesiā Siluen̄. tūc vacan. ⁊ cum eo tēpore huiusmodi promotionis vel cito post eum ⁊ ante vacationē dicti prioratus motu suo proprio dispensauit ꝙ dicta promotione nō obstante dictum prioratum vna cū dicta ecclesia Siluen̄. retinere posset vsqꝫ ad beneplacitum apostolice sedis nō facta tamen mentione ꝙ dictus prioratus spectaret ad presentationem patroni laici vt prefertur. Dixerunt domini in reiteratis consilijs duarum instantiarum dictam dispensationē licet motu proprio factā surreptitiam esse ⁊ nō valere. pro ista parte fuerunt late due sententie ⁊ nūc pendet tertia instantia ⁊ terminꝰ ad audiendū sentētiā in eadē ⁊ in primis ꝙ collatio nō ꝓcedat deducitur sic: qꝛ tūc in gratia principis esset ponderādū preiudiciū spei futuri iuris cū spes illa est radicata in aliquo iure de presenti cōpetenti ⁊ aliter nō: modo talis nō est spes iuris presentandi ante vacationē patrono cōpetēs: ergo minor propositio videtur clara: qꝛ ius presentandi eligendi vel conferendi ante vacationem [a] in nullo cōpetit vt in. c. j. ⁊. ij. de cōces. prebē. Maior vero propositio probat̄ per gl. in. l. gallus. §. ⁊ quid si tātū. ff. de libe. ⁊ posthu. cuius gl. inductionē ⁊ verificationē vide supra: in quadā cōclusione in scd'a illatione secūde partis illius cōclusionis: pro qua gl. facit. l. fi. C. de senten. pas. Caue tamē: qꝛ alio modo dicta gl. inducitur vcꝫ in ea parte in qua videtur dicere ꝙ restitutio a principe cōcessa filio deportato nepoti ex eo cui ratione deportationis hereditas ex aui dispositione si nō foret restitutꝰ filius deferri debebat ex substitutione auitina vcꝫ ipsi filio quo ad hmōi auitinā hereditatem habendā si tempore restitutionis hereditas nō ierit nepoti delata seu quesita: ⁊ facit. d. l. fi. ⁊. c. quamuis. de rescrip. li. vj. ⁊. l. ij. ⁊ quod ibi no. ff. de decurio. Itē probat̄ dicta propositio maior per aliud exemplum. Nam licet beneficium legitimationis a principe concessum filio spurio nō aufert hereditatē iam quesitā agnatis de eis mentione nō facta secus tñ de hereditate tpe legitimationis nondū delata prout ponit Jacob. de are. in. l. pe. ff. de na. rest. l. et dominus Bart. in dicto. §. sed quid si tantum. de quo ple-

[a] ¶ Ante vacationē. Nota ꝙ vacare nunqꝫ dicūtur bona bn̄ficiorū cum christus dicat̄ esse dn̄s: dn̄s quidē noīe sed nō re qꝛ qđ non capit christꝰ capit fiscꝰ.

ne per Jo.an.in regula sine culpa.li.vj.in scda.q.in mercurialib9 per eũ ibi formata. Et q talis spes attẽdi nõ debeat alle.l.cost.§. illud queri.ff.de libe.leg. Tertio hoc idẽ videt probari per aliud exemplũ. nã si libert9 per principẽ restitutus sit natalib9 anteq̃ sua hereditas sit delata patrono auferetur eis futurum ius succedendi vt.l.etiam.§.j.ff.de bonis libe. Quarto pro hoc inducit q si militi qui propter delictum ⁊ per sententiam ius testandi amisit conceditur ex privilegio ius testandi intelligitur cõcessum iure militari etiã in iniuriam filiorũ et si de ipis mentione nõ facta vt.ff.de iniusto rup.testa.l.si quis filio exheredato.§.irritum.⁊ ibi per Barto.⁊ melius facit eadem.l.ẽm planiorem intellectum:qꝛ videtur loqui de preservatione iuris testãdi sicut de preservatiõe tituli non vacandi. Secundo principaliter hoc deducitur quia si hic notari deberet preiudiciũ patroni aut notaretur quo ad proprietatem iuris patronatus aut quo ad possessionem.nõ potest dici primum:qꝛ eam nõ perdit nec sibi negat. Nec secundum:qꝛ possessio hoc casu nõ interpellatur cum eius vsus nõ possit haberi nisi in actu vacationis:ergo ⁊c.ar.ff.de iniusto rup.testa.l.nam ⁊ si.§.post defectum. Confirmatur qꝛ omnia iura que dicũt principis beneficiũ cũ alterius preiudicio tacito non valere loquunt de preiudicio quod imminet de presenti cũ alias dãnũ vel preiudicium non dicat proprie nisi presens ⁊ ideo.l.seu privilegiũ debet intelligi de presenti ar.ff.de heredi.institu.l.ex facto. Tertio principaliter hoc probatur qꝛ cessante causa cessat effectus.ff. de iure pa.l.adigere.§.q̃uis. modo vacatio est causa fiende presentationis per patronum qꝛ alio tempore locũ habere nõ potest vt supponit. Quarto quia iura specialia ⁊ exorbitantia adeo sunt restringenda ⁊ tenenda in terminis suis q non detrahenda de casu in casum vt.c.non solum.⁊.c.constitutionẽ. de regu.li.vj. Regula q̃ a iure cõi eodẽ lib.⁊.l.cõstitutionib9.ff.ad munici. Mõ q laic9 a habeat ius presentãdi ⁊ patron9 est specialiter ⁊ exorbitans ⁊ de gr̃a indultũ laico vt.xvj.q.iij.c.ij.⁊ ibi no. p Archi.⁊ colligit in.c. iij.de iure pa.cũ ibi no.qꝛ ius spũale nõ cadit i eo.de iudi.decernimus.c.massans.⁊.c.sacrosctã. de elect. iũcto.c. quãto.de iu.et nõ reperit cõcessum ius p̃sentãdi nisi tpe presentationis:⁊ ita intelligitur de offi.delega.dilect9.de iure pa.cũ dilectus.cũ ibi no.et no. c.ij.de prebẽ.li.vj.per Jo.mo.Archi.⁊ novellatorẽ ⁊ lecta:⁊ not.in cle.per literas de prebẽ. Quinto principaliter hoc probat qꝛ qui in re sua iure suo vtit nõ aio nocẽdi alteri lꝫ nihilominus ex cõsequẽtia alterius noceat nõ potest improbari qd faciat:vt.ff.de dã. infec.l.fluminũ §.fi.cũ.l.seqũẽ.ff.de aqua plu.ar.§.denique. Modo papa hic sup bñficio suo iure suo vsus fuit dispensando et vacationis impedimentũ tollendo non autẽ disposuit super iure presentandi patroni qꝛ nõdũ erat eius loc9 nec illud agebat animo illi iuri nocẽdi:ergo voluit qd fecit p predicta iura. Sexto principaliter hoc probat qꝛ patronus in istũ semel cõsensit ⁊ eius personã approbavit:igit amplius resilire nõ potest nec in sequenti dispẽsatione hmõi est ei9 cõsensus necessario requirendus.facit in simili qꝛ si criminosus fuit elect9 ⁊ cõfirmat9 tacito crimine et irregularitate ipsiꝰ prelatus ad quẽ etiã ius eligendi vel cõfir-

a ¶ Laic9. Nota quod laicus est secularis ⁊ de populo:et q̃ nõ habet sacros ordines.xij.q.ij. c.duo sunt. Adde quod laicus de rebus ecclesie nõ debet se itromittere nec ei sunt cõmittẽde. lxxxix. dist. iudicatũ.et an ex privilegio pape possit concedi laico capacitas i spiritualib9 vi de Feli.in.c. causam. de prescrip.

mandi non pertinet potest dispensare et valet dispēsatio etiam facta electoribus et cōfirmatoribus nō vocatis pro eo qd semel in eū consenserūt vt patet de renū.c.nisi.§.persone.et ibi not.per Inno. in fi.c.Idem not. Inno.de elec.c.innotuit. in.ij.glos. Idem not. Inno.de fi.presby.c.veniēs.circa mediū prime glo.Septimo principaliter hoc probatur si rector parochialis ecclesie est adeo in fi. anni quod promoueri non potest nondū vacat ecclesia: vt.l.insulam.ff.de verb.obli.et.c.cōmissa.de elect. lib.vj. poterit ne eps per sui dispensationem non vocato patrono impedire vacationē ratione studij et sic preiudicare patrono si preiudiciū dici debeat? certe sic:vt de elec.c.cū ex eo.lib.vj. vel pone postq̄ iudex prefixit terminū peremptorium ad agēdū vel proponēdū aut probādū: vt.l.si ea.C.qui accusa.nō pos.et.c.pastoralis, de excep.est ita prope finem termini talis quod id nō potest perficere infra terminū nūquid potest sibi iudex terminum prorogare etiam aduersario non consentiente sic qd pena non currat? certe sic: et idem in pena conuentionali[a].Et ita notat Bart. in.l.cum ita stipulatus.ff.de verb.ob.et probatur eo.tit.l.qui rome.§.calimachus.in fi.§. Sed caue quia loquitur in arbitrio et pena incurrenda propter cōtemptum ipsius.Octauo principaliter hoc probatur per not.glo.Jo. an.posite.in.c.q̄uis.de rescrip. lib.vj.que glo. habet qd depositū beneficio per sententiam a qua appellat appellatione pendente potest episcopus ad huiusmodi beneficium restituere inuito patrono:ergo fortius potest papa id de quo queritur vt videt alleg. id quidem non est sic ponderādum quod facto principis contingit per.l.inde neratius.§.idem iulian⁹.ff.ad.l.aquil. licet hoc nō probant rationes sequen.sunt date partem istā et sequen.per scriben.Nono principaliter hoc probatur qr papa posset in totū tollere constitutionem suam positiuam per quam inducitur hec vacatio nec oporteret tunc vocari patronū aut eius consensum haberi seu de eo fieri mentionem ergo et per modum dispēsationis in parte:patet consequentia per.l.que de tota.ff.de rei ven.et.ff.de vsur.l.qui scit. Casus probari videtur qr libera videtur potestas quo ad hoc in principe residere:vt.C.de be.l.fi.ff.de consti.princi. l.j.§.j.ar.extra de reg.iur.c.omnes res.facit no.Inno. de consti.q̄ in ecclesia.et.c.qr pleriq3.de immu.eccle.Decimo hoc pbat:qr si diceretur dictā gratiā non valere aut hoc esset ex defectu potestatis aut propter fraudē vel culpā omnipotētis aut pter contrariam dispositionem alicuius iuris positiui super hoc cōtrarium statuētis aut pter surreptionē re ipsa insurgentē:et ex verisimilitudine mentis ipsius concedentis. Primū dici nō posset per ea que dicta sunt in ratione proxime precedētis . Scōm etiā dici nō potest. Primo qr in gratia facta motu pprio hoc non cadit vt no. nouellator.in.c.si motu.de preben.Secundo quia idē si non esset facta motu proprio. Nam qui penam et dānū excludit non videt fraudem committere.vt.ff.de leg.ij.l.cū pater.§.titio. et.ff.si quis ali.testa.prohi.l.fina. Nec tertium dici potest quia iste casus non videtur iure cautus. Nec ob.c.cum dilectus.de iure pa.c. dilect⁹. de offi.lega.qr loquunt in beneficio laici patronatus iam vacādi in quo casu est lōga differētia ad istā causam? qr ibi patrono iam

a ¶Pena cō a uentionali. Nota qd pena dicit conuentionalis cū pacta nō seruant. Ad de qd pene cōuentionales exigunt, q̄ certo moderamie sūt statute.

ius questitũ est quod sine causa auferri debet: vt.c.ab eo. de elect. lib.vj. Hic vero secus. facit pro his alleg. supra in ratione prima vnius partis. Nec quartũ posse dici videt: q2 non oia tacita reddunt gratiã surreptitiã sed illa solũ que vel sunt expressa in iure: vt.c.si motu.c.cũ in illis.z.c.si dignitatẽ.de preben. vel in non expressis loquẽdo illa de quib9 est verisimile de iure q si papa illa sciuisset nunq̃ illã gratiã concessisset: vt de elec.c.dudum.ij.ad fi. et de preben.dudũ.lib.vj.§.nos igitur.ver.cõsiderãtes.vt no.Inno.de cõces.preben.cũ nostris.modo nõ est de iure cautũ nec oino verisimile q papa si hoc sciuisset ppter hoc gratiã dedisset: immo magis totum contrariũ est verum z certum q2 de iure presentandi laici pape fuit dictum vt ponitur in facto. Et ibi idẽ si nõ esset dictum in facto. Ratio est. Nam quod dicunt docto.in.c.ij. de preben.lib.vj.z.c.cum dilectus.alleg.gratiã factaz de tali beneficio laici patronatus de huiusmodi iure mẽtione nõ facta nõ est scriptum in iure: sed illud ex ratione sumit.c.cũ dilectus.z.c. decernimus.xvj.q.vltima in quibus habet q legatus z ordinarius non possunt impedire: z per consequens est verisimile q nec hoc velit papa nisi de hoc sciat sed illa iura loquuntur z dicti docto. in beneficio iam vacãti z in casu in quo patrono iam ius questitũ inter quẽ casum z casum in quo sumus est maxima differentia rõnis.z ecce in simili restitutio damnati facta per principem etiã quo ad bona operat preiudiciũ illis quibus bona deferri haberẽt si fiãt rebus stãtib9 in eodẽ statu: vt.ff.de iure pa.l.sine libertus.z.ff.ad tertulianũ.l.j.§.si filius qui.z.ff.de contratabu.l.j.§. si secus.tñ si res non sit in eodẽ statu: vt.C.de sen.pas.l. fi. et hanc distinctionẽ posuit Jac.de bel.in.c.dño guerrã. ti.hic fi.lex.x.col. et late scrip. supra in vna conclusione. Modo ante vacationẽ res est adhuc in eodẽ statu sed post secus: q2 tunc patrono ius questitũ est ergo ex idẽtitate rationis hoc dici non potest nec ex idẽtitate terminorũ vt de se patet: igitur ad idẽ inducit: q2 opi. Bart. dixi.in.q.dominicali.not.per glo.in.c.q̃uis.de rescrip.lib.vj.approbata per oẽs vt dixit Joã.an.in nouella. que habet q eps inuito patrono põt restituere depositum[a] per eũ pẽdẽte appellatione depositi vꝫ remanente adhuc in eodẽ statu id est anteq̃ depositio trãseat in rẽ indicatã z loquitur de depositione vera z iusta q2 aľs restitutione opus non est: vt.l.v.§.j.ff.de iniusto rupto irri.testa.lꝫ secus statu mutato puta si appellatũ non foret ergo apparet q sit magna diuersitatis rõ inter ista. Tertiũ exẽplũ est: q2 cũ rector parochialis ecclesie facto subdiacono ppe finẽ anni dũ non põt ad sacerdotiũ pmoueri põt eps iuxta.c.cũ ex eo.de elec.lib.vj. cã studiorũ dispẽsare dũmodo nõ fiat in fraudẽ lꝫ postea hoc non posset q2 primo casu res est integra. Scdo casu nõ ita tenet Archi. in.c.cũ ex eo.et ibi eius opinio per Jo.an. in nouella. z per dñm parisiẽsem clarius pbat. Quartũ exẽplũ est de no. Inno.in.c.veniẽs.z.c. nisi cũ pridẽ.alle.cũ intellectu quẽ ponit Paulus in.c.postulasti. de cle. excõ.min.et dñs meus Pap. eps post pa. vcꝫ q dispensare posset cum alias habẽte ius ipso iure lꝫ dimittere tenceret: alias non q2 requireretur noua collatio. Quintum exẽplum sume de.xiij.rõne infra seq.z bene faciũt ista exempla ad ppositũ: z primo primum

a ¶ Restitute depositũ. Quõ z quãdo reddi seu restitui dꝫ depositũ: vide extra de deposito. z per Azo.z Gof.z Host. i sum. eo.titu. et in Specu.

qꝛ sicut papa nō presumit̃ velle preiudicare patrono ita nō presumitur imperatoꝛ velle tollere ius alterius.ff.de nata.resti.l.j.et.l.peñ.ꝛ fi.ꝛ.l.nec anus.C.de emã.libe. Itẽ scðm ꝛ tertiũ ꝛ quartum exẽpla bñ faciũt:qꝛ si fieret patrono preiudiciũ ꝙ ponderari debe ret illud preiudiciũ nõ posset auferri per epm qꝛ solius principis est posse tollere ius alterius seu ei derogare:vt not.glo.in.c.religiosus.de elec.lib.vj.facit regula indultũ.cũ cõcoꝛ. Ex premissis colligit̃.xj.ratio. qꝛ si ꝛc. Aut hoc ꝯueniret ex verbis seu proprijs terminis iuris vel glo.Aut ex idẽtitate rationis:sed nec sic nec sicut supra:ergo foꝛtifica qꝛ etiã in exoꝛbitãte materia nõ arguitur ex idẽtitate rationis:vt de regu.iur.non solũ.ꝛ.c cõstitutionẽ. maxime vbi nõ est idẽtitas omnino rõnis vt bene colligit̃:ꝛ not. in c.j.de tẽpo.oꝛ.lib.vj.in gl. quid ecõuerso ꝛ hoc dico qꝛ si esset oĩno eadẽ ratio dicerẽt aliqui eandẽ mentẽ esse per.c.si postꝗ̃.de elec.eodẽ lib.ꝛ no.glo.quid econuerso de temp.oꝛ.in.vj.ꝛ per not. Accur.ff.de reg.iuris.l.ea que.ꝛ.C.de sacrosan.eccle.l.illud.ꝛ ibi per Cy.ꝛ Dy.de regu.iur.c.j.in ar.lib.vj. Itẽ ex premissis colligit̃.xij.ratio.ad idẽ qꝛ eps simile preiudiciũ suo casu põt auferre patrono:ergo ꝛ papa etiã de eo non faciendo mẽtionẽ ꝛ omnia probantur vt supra:ꝛ egregie facit qꝛ super iure suo disponit licet alteri noceat non dico directe sed indirecte vt alle.fuit supra.ꝛ vltra facit.l.quẽadmodũ.§.j.ff. ad.l. aquil. modo directum preiudicium attenditur ꝛ nõ indirectũ:vt.ff.de autoꝛita.tuto.l.j.in prin.cũ concoꝛ.Item egregie facit quartum exemplum quarte rationis in fi. positum. ¶Tertiodecimo hoc idem probatur qꝛ res proꝛogata nõ censetur innouata ptr proꝛogationem [a] sed potius eadem reputatur sicut ante:vt.l.sed si monente.ff.de preca. ꝛ pro hoc etiã.ff. de indi.l.ij.§.ꝛ iudex.ꝛ.ff.de arbi.l.labeo.§.pe.ꝛ.l.si cum dies.§.peñ. modo hic papa fecit quandã tituli proꝛogationẽ. nam ante finẽ tempoꝛis vltra tempus titulum extendit non autem in tempus nouum titulum dedit:vt.ff.de suspec.tuto.l.iij.§. queri ego.idem erit vt per hoc tollatur id quod dñsꝫ Bar.not.de dãno infec.l.iiij. circa princ.Nec mirum:qꝛ multa fieri possunt per proꝛogationẽ que nõ possunt fieri per innouationem sicut patet de iurisditione delegata ad tempus que ante finem tẽpoꝛis que de consensu partium proꝛogatur:vt.d.§.sed ꝛ iudex et post tempus per partẽ non innouatur:vt.l.priuatoꝛum.C.de iurisdi.om.iudi.et pro hoc optime facit.ff.de peculio.l.peculiũ.§.si ere.ꝛ quod not.j.q.j. oꝛdinationes.in fi.ꝛ de renũtia.post translationẽ.super ver. nequeat: vel etiam si dicatur habere quasi ex noua causa tñ nõ videtur necessaria noua concessio.ar.dicti.§.si ere.In oppositum tamẽ ꝛ pro conclusione nostra arguitur ꝛ primo sic:quia nedum affert̃ alicui graue preiudiciũ cũ tollitur sibi ius qð hꝫ in presenti immo etiã cũ tollit̃ sibi spes firma ꝛ ꝓpinqua habẽdi illud ius:ꝛ pro hoc facit tex.pone seruus meus heres institut⁹ viuo testatoꝛe occidit̃: habeo actionẽ.l.aquil.ꝓ dãno mihi dato cõtra occisoꝛẽ nunq̇d in estimatione dãni venit hereditas?certe nõ : qꝛ spes nec est firma nec ꝓpinqua.sed pone ꝙ erat institut⁹ sub ꝯditione cuius implemẽtum a potestate mea depẽdebat ꝛ ꝙ fuit post moꝛtẽ testatoꝛis pẽdeñ. idẽ occisus nunq̇d hoc casu venit hereditas in dãni estimatione?

[a] ¶Per proꝛogationeꝫ. Proꝛogatio et reuocatio an ideꝫ sint: vide Bar.in l.in reb⁹.§.j. ff. de ꝑcario. Et de significatione huius dictiõis ꝓrogare: vide extra ð foro cõpe.c.romana. li. vj. ꝓrogare eñ aliq̃n idẽ est ꝙ extẽdere: aliq̃n ꝑmittere:aliq̃ñdo appropriare: aliq̃n soluere ꝛc.

mati one: certe tex. q sic. Et est ratio qz hoc casu spes fuit firma et propinqua iste est casus. ff. ad. l. aquil. l. inde neratius. §. idem iu-lianus. Et ideo alibi dicit tex. q si publicentur bona heredis dam nati restituere hereditatē alteri post mortē suam. s. quia sic firma est spes fideicōmissarij quod ei auferri non potest hereditas per publicationē ei non aufertur saltem post mortem: vt. ff. de iur. fis. l. a titio. §. cornelio. in fi. per eandem viam facit. C. cōmunia dele-ga. l. fi. §. nemo. et. §. sin autem sub cōditione. et aut. res que ibi si-ta que iura videtur q adueniēte tempore vel casu quo patronus presentare deberet si ista gratia non fuisset facta gratia tunc de-bet effectu carere et ius patrono aperiri. Secūdo probo hoc sic: qz sicut ille in cuius grauamē vel preiudiciū mihi competit ius sub conditione non posset illud ius mihi auferri si iam per conditio-nis purificationē foret mihi apertum: ita non potest ipse impedi re conditionis euentum: hinc est q si hereditas legatarij vel liber tas relinquitur sub conditione si decem dentur heredi nō potest heres conditionē impediendo impedire relictum. iura pro hoc al legantur. in regula cum non stat. libro. vj. vt patet. ff. de condi. in-sti. l. iij. de condi. et demonstra. l. pupillus. et. l. iuris ciuilis. C. de cō-di. insti. l. vltima. cum simili. modo ius competēs patrono presen tandi est ad grauamen et preiudiciū ordinariorū collatorum nec illud possunt sibi auferre: vt. c. decernimus. alleg. et dependet illud ius a conditione vacationis: vt. c. fi. de conces. preben. ergo illius conditionis euentum vacationum impedire non possunt: ergo nec presumitur de papa q hoc velit nisi hoc dicat: q si non faceret a esset contra iura: et vti plenitudine potestatis: quod in dubio nō presumitur: vt not. Innocen. de elec. c. innotuit. in fi. facit quia nō debet esse in potestate grauati a se excutere onus: vt. ff. de eo quod cer. lo. da. l. i. et. l. non vterq. §. i. Tertio idem probo sic vbi sunt duo impedimēta vno sublato aliud non videtur esse sublatū: vt. ff. de seruitu. vrba. predio. l. si domus. de fi. presby. c. ij. de aut. et vsu pal-lij. ex tuarum. de priuileg. c. pastoralis. modo hic videtur duo im-pedimenta. Unum de constitutione. c. cum in cunctis. circa prin-cipiū. Aliud de iure patroni: ergo primo sublato secundū non vi-detur sublatum maxime quia vtrūq esse videtur supra ius et nō posse fieri nisi ex plenitudine potestatis. modo licet papa vtitur plenitudine in vno articulo nō sequitur q velit in alio quia talia tanq odiosa sunt restringēda vt regula q a iure nō autē trahēda de casu ad casum. ff. de libe. et posthu. cum quidē. de rescrip. c. susce ptum. lib. vj. maxime inexcogitatū: vt. c. j. de cōstitu. lib. vj. Quarto idē probo qz expediēdo actū permutationis eps vtitur bñficio iu ris a. l. specialiter sibi non cōcesso: vt. c. quesitū. de re. permu. et con tra cōsiliū Turoneñ. de quo in. c. minorib9. de preben. et qz ibi pōt interesse patroni ipsum vocare teneť: vt not. Inno. de renun. qd in dubijs. et Joā. an. in. c. vno. de re. permu. lib. vj. Et nec mirū q ista est regula q vbicūq gerēdus est actus q aliis pōt preiudicare vo candi sunt: vt aut. qd oēs vt minor ab here. si. absti. et ff. de mino. l. in cause. §. causa co- nita. &c. etiam si princeps hoc faciat: vt. ff. de adop. l. nā vt ait. et ff. de nata. restitu. l. pe. et fi. modo in casu isto po tuit interesse patroni vt haberet priorē residentē et eum in ppria

a Plenitu dine ptātis. Nota tñ qd papa nō de-bet sine cau-sa vti pleni-tudine ptā-tis. nā cū iu ra sint fun-data sup rō-ne. j. dist. cō-suetudo. pa-pa nō dz re-cedere a iure ordinario si-ne causa.

persona honorantē: qꝛ melius seruitur ecclesie per propꝛium prelatum q̄ per vicariū. Ideo iura in prelato requirūt residētiā personalē. c. licet canon. de elect. lib. vi. Ammodo propter maiorē dignitatem episcopalē in priorātu nō tenebit̄ personaliter residere: et ita apparet de notabili interesse patroni. Quinto argui potest ab idētitate rationis ꝙ etiā potest fieri in arbitrātibꝰ: vt not. glo. ff. de regu. iur. l. ea que ꝓpter. ⁊. C. de sacrosanc eccle. l. illud. ⁊ Dy. in reg. in argumē. de regu. iur. lib. vj. licet glos. videatur notare cōtrariū. in. l. ij. C. de patri. qui fil. distraxe. sed soluitur ad illā glos. ⁊ ad. l. illam. ij. per Dy. in dicta regula. in argu. et ibi vide: ⁊ idē not. Cy. quod Dy. in dicta. l. illud. Modo ratio propter quā introductum est ꝙ beneficia laicorū ad eorū presentationē pertinētia eis spretis non cōferantur est ne turbati ex hoc ab ecclesiarū fundationibus retrahant̄: sed eadē videtur turbatio cum certū habeāt talia vacatura nec de modica tēporis dilatione curare habeāt: vt l. si debitori. ff. de iudi. ⁊. l. quod dicimus. ff. de solu. Sexto qꝛ quando ex aliqua causa precedente oritur spes firma[a] de certo effectu trahente cōsequentiā necessariā ad causam ipsam de primo producendo habet̄ perinde effectu secuto acsi tēpore cause fuisset iā productꝰ: vt. ff. ad. l. aquil. l. huic scripture. §. j. ⁊. l. ait. ⁊. l. ita vulneratus. in princi. eodē titu. clarus text. l. damni. §. sabini. ff. de dam. infec. facit. ff. de verbo. oblig. l. hoc iure. ⁊. l. cum stipulatus mihi ⁊ proculo. eodē ti. perinde eñ est vel iam de presenti esse vel de propinquo futurū fore: vt probatur per ea que legunt̄ ⁊ not. ff. de minori. l. iij. §. j. Modo si iam vacaret apparet de graui ꝑiudicio ipsiꝰ patroni ⁊ non valeret f̄m oēs: ergo ⁊c. vt sic ratione cause precedētis beneficiū iam patrono censeatur affectū sicut solet dici de beneficio pro certa persona in euentū certe vacationis per papā vel eius executores specialiter reseruato. Septimo qꝛ ista est regula ꝙ nō est verisimile ꝙ princeps velit preiudicare iure tertij presenti vel futuro per priuilegij concessionē quā fecit qꝛ nō est verisimile ꝙ hoc facere velit in iniuriam tertij: vt. C. de sta. ⁊ ima. l. fi. ⁊ de emācipa. libe. nec auꝰ. ⁊. ff. ne qd in loco publi. l. ij. §. merito. ⁊. §. si quis a principe. ⁊ extra de priuile. ɔ ndū. ⁊ de cōsue. cū dilectꝰ. etiā per modū dispēsationis seu restitutionis: vt. ff. na. resti. l. j. ⁊ pe. ⁊ fi. ⁊. l. nā vt ait. ⁊. l. q̄ liberat̄. ⁊. l. adoptio. ff. de adopt. imo nec hoc forte posset sine causa ꝑ not. Inno. in. c. q̄ in ecclesiarū. ⁊. c. qꝛ plerīq; alleg. ⁊. C. si cōtra ius. l. ꝑscriptione. Fallit in restitutione aduersus penā rōne delicti inflictā qꝛ princeps ex priuilegio sibi cōcesso a iure restituit sibi dānatuz etiā ad bona delata ⁊ etiā qn̄q; alteri quesita iuxta ea q̄ plene scripsi. s̄. in quadā conclu. ergo. In contrarium est hoc casu ius cōe ⁊ habeo propositum: et facit optime quod tenet do. Parisiensis in. c. quāuis. de rescript. alleg. restitutionem cōcessam a principe per modū gratie ad beneficium patroni preuenti vel non preuenti ante vacationē vel post non valere non facta mentione de patrono laico. Ad primā rationē alterius partis soluitur dupliciter. Primo per interemptionē minoris propositionis: qꝛ reuera hic suberat causa presens vnde trahebat originem prima spes de qua oritur sexta ratio huius partis: vcz electio ad ecclesiam Siluēn. et consensus electi et constitutio

a ¶ Spes firma. spes seu fiducia ad dignitatē obtinendā an sit licita? Vide Panor. in. c. venerabilez. ⁊ in. c. ad nostraz. de elec. Que est spes ⁊ quō attenditur. Bart. l. l. j. §. deportati. ff. de cōtrata. Adde ꝙ spes est cupidorū. Nemo eñ sperat qđ nō cupit. de elect. c. j. lib. vj. per archi. circa finē. super verbo spem.

positiua.c.cum in cunctis.decernens vacationem prioratus infra saltem ad tres menses ad longius vna est iure patronatus quodam modo affinitate vt predixi in dicta ratione.vj. Secundo soluitur aliter per propositionis maioris declaratione & modificationem quia intelligitur isto modo vz nisi spes huiusmodi sit certa & firma ac de propinquo: seu nisi effectus separatus habeat necessaria consequentiam ad ipsam causam sicut hic dixi in.vj.ratione predicta. Non ob.primum exemplu dicte rationis prime de restitutione: quia esto q princeps in restituendo in totu habeat generalem intentione preiudicadi omnibus collatoribus & alijsquibus nondu quesitu est ius in re:tame ab ista generalitate excipitur speciale preiudiciu patroni laici.patet quia si papa collationes beneficiorum certorum in gne vel in specie alicui conferat vel sibi etia suo proprio motu reseruet etia omnibus collatoribus & presentantibus inhibendo specialiter & cu appositione decreti [a] non coferant vel presentent excipitur patronus laicus nisi de eo caueatur expresse vt tenent oes per lecta & no.de offi.lega.dilectus.de iure patro.cu dilectus.de preb. c.ij.lib.vj.vel aliter dic q id quod dicitur principem per modu restitutionis in integrum preiudicare etiam quo ad bona deuoluta:nondum tamen per agnitionem:immissionem vel acceptationem vere quesita habet locum in restitutione que fit aduersus penam que infligebatur ex delicto:& est in penaru odium & fauorez reipublice & principis hoc casu specialiter introductu vt deduxi supra in quadam conclu.sepius alle.& ita secus in alijs & dixi in.vj. ratione huius partis:& facit.c.quamuis.de rescrip .li.vj. Et not.Jo. an.in nouella.c.si tibi absenti.li.vj. Ad scdm exemplum de legitimatione his modis responderi potest sicut ad exemplum restitutionis est responsum vel negari potest forsan opinio Jaco.de are. vel potest respoderi q spes que est antequam hereditas sit delata no est propinqua & certa siue firma quia multa possunt accidere ne capiatur:vt insti.de re.di.§.interdum.vel q no ita cito capiatur nec mors hominis est speranda.C.de pac.l.fi.ff.de ver.obli.l. inter stipulante.§.sacram. Et hoc vltimo modo respondetur ad tertium exemplum de resti.liberti.Ad quartum exemplum de restitutioe priuilegij testandi eisdem modis respodetur quibus fuit responsum ad primum exemplum:vel aliter dicendum q illud preiudicium filiorum nimis est indirectum & obliquum & remotum dubiumque & incertu.Et ideo non est idem sicut in casu nostro in quo totum corrarium reperitur.Ad tertiam rationem dico q vacatio no est causa iuris presentadi & si ca fore fingitur in esse de pnti pro eo q finis habet necessaria consequentia ad principiu:vt dixi in.vj. ratione.Ad secunda dico q hic no no.preiudiciu patroni quo ad eius proprietate vel possessione in se sed potius quo ad fructu ipsius iuris qui fructus patrono vel auferetur quod no debet fieri.vt.l.solum.§.meum.ff.de rei vendi.&.l.bone fidei.ff.de acquir. re.domi. Ad.iiij.rone dico q lz ius exorbitans q patrono cedat hoc ius presentadi quia de gra est vt ibi dictu potius illud ius cocessum est no est exorbitans quod non auferatur: quia de iure communi est q priuilegia no auferantur sed sunt mansura & perpetua.vt regula decet.& regula indultum.libro.vj.et.iiij.distinctione priuilegia. Nec est hoc

[a] Cu appositione decreti. Nota q decretu pape ligat et ignorates . extra de cocel. pb. c.j.§. ex peri cu.lib.vj.

a ¶ Motu proprio. Nota ꝙ priuilegiū īsertum in iure presumit̄ datuꝫ motu ꝓprio. vide aliquid ꝑ Feli. in. c. sctõruꝫ. circa mediū. de prescript.

priuilegiū odiosum immo fauorabile: quia in fauorē ecclesiarum
a motu proprio a principis in corpore iuris clausum ideo restrin-
gendum sed potius extendendū. vt. ff. de consti. prin. l. beneficiū.
a regula odia. li. vi. Preterea ꝙ exorbitans non est hoc ꝙ papa nō
concurrat cum patrono in iure presentandi ꝙuia immo cōcurrit:
sed ꝙ nonvelit iuri preiudicari: in dubio est speciale: sed nō est ma
gis speciale hoc casu ꝗ̄ illo: immo hec specialitas nō est scripta sꝫ
descendit a ratione scripta generali a vniformi ad casum istum a
ad illum: ergo ac. Ad quintam rationem respondeo ꝙ illa ratio tā
git posse a conclusio tangit nolle: ergo non percutit ad conclusio-
nē. vel aliter soluitur ꝙ tunc licet in suo facere quod alteri noceat
cum animo sibi proficiendi illud facit a cum sic faciendo directo
in alieno non immittit. Primum probatur per. l. j. §. deniqꝫ. ff. de
aqua plu. arcē. Secūdum probatur per. l. sicuti. §. aristo. a. l. si quā
do. §. finali. ff. si serui. vendi. sed hic vtrunqꝫ deficit quia non ani-
mo sibi sed alteri prouidendi fiebat. Item quia per hoc in alieno
immittitur in hoc ꝙ tollitur spes vacatiōis directe vt dixi. Ad se-
xtam rationē dico ꝙ dicta glo. Jn. n. a Hest posita in. c. Innotuit.
de elec. a. c. nisi cum pridem. §. persone de renun. a. c. veniens. de fi.
presby. habet duplicem modificationem. Prima modificatio est.
si talis macula que per dispensationem tollebatur non impedie-
bat seu tollebat vel infectum reddebat titulum ipso iure. Nam
alias sola dispēsatio titulum non daret: vt. c. non potest. de preb.
li. vj. nisi dispensans haberet posse ius dandi in titulo cuius con
trarium supponit Innocē. a de hoc expresse faceret mentionē sup
plendo defectum vel titulū dando: a ita expresse modificauit Jo.
and. de elec. dudum illo. super glo. talis electio. Secunda modifi-
catio est videlicet si defectus inerat tempore institutionis. Nam
si post superuenisset nihil foret imputandum eligentibus presen-
tati vel confirmati qui bonum ab initio elegisset si postea factus
esset nullus: nec idem censetur quod primo quia alias censeretur
res bona aliena deteriorata: vt. ff. commo. l. iij. §. si redditus. a hec
simplex a aliud hoc: vt late no. glo. post Jo. mo. in cle. dudum. de
sepul. in fi. in cle. Preterea quia que de nouo emergunt nouo indi
gēt auxilio. vt. ff. de inter. actio. l. de etate. cum simi. Et colligit̄ hec
secunda modificatio ex dictis Inno. qui solū fundat se in hoc qꝛ
in eo semel cōsenserūt nō possunt resilire: vt. c. inter canonicos. in
fine. hic autē superuenit ex postfacto causa nonevacationis redu
centis totalē titulū ad nō causam ac. Ad septimā rationē faciliter
respondet̄ negando fundamentū qꝛ nec archiepiscopus expresse
hoc dicit nisi ex dicto suo arguēdo a cōtrario sensu. Itē supponen
do fundamentū esse verū aliter dico: videlicet ꝙ ibi loquit̄ dispen
satione que innitit̄ iustitie: nos autē loquimur de dispēsatione que
innitit̄ mere gratie. Modo ius patroni qḋ est de gratia nō impe-
dit ita faciliter iustitiā sicut gratiā qꝛ iustitia innitit̄ vinculo for-
tiori a ꝙ prima sit de iustitia patet ex no. in. d. c. cū ex eo. ꝙ vero ista
sit de mera gratia nō dubitat̄. Preterea qꝛ fit in fauorē ecclesie ista
fit in fauorē persone: ergo argu. c. fi. de rescrip. li. vj. predictam au-
tem differentiam a de gratia a iustitia ponit valde notabiliter do
minus Cardina. parisiensis in dicto. c. quāuis. Non obstat aliud

exemplum in dicta ratione positum: q: loquitur de pena contem a ptus a mandati ipsius arbitri que sublato mandato per arbitriũ ex quadã consequentia necessaria censetur esse sublata hic non ita. Ad octauã rationẽ dico q illud dictum intelligitur cum episcopus ex causa restitueret: secus vero si fieret per modum gratie mere: vt ibi pulchre not. do. parisiẽsis: vt. s. tetigi. Preterea in hoc sunt opiniones. Et si diceretur fore vtroq: casu vocandũ forte nõ esset hereticum in iure. Ad nonam rationẽ quia papa scit ius tale laicis competere in aliquibus ecclesijs cũ hec sint iura expressa: ideo nimirum si faciendo generalẽ constitutionẽ et nihil excipiendo ista comprehenderet. vt de constitu. c. j. lib. vj. cum ibi no. in glo. magna: et per Innocẽ. et Hostiẽ. de rescript. c. j. sed hic secus. Preterea quia non reuocaret ex toto nisi propter euidentẽ vtilitatem rempublicam concernentẽ vt. ff. de constitu. prin. l. ij. et ita ex causa et in modum iustitie hic vero de gratia mera vt. s. proxime. Ad decimã rationem dico q ratio redditur surreptitia re ipsa propter inuerisimilitudinẽ mentis ex hoc recollecta que colligũtur in iure. Nec ob. q nõ omnia tacita &c. q: fateor: sed dico q hoc saltẽ in ratione satis est expressuz in iure per rationes huius partis. Nec obst. q iura loquũtur in casu quo beneficium iam vacat quia dico q idem iudicium est cum subest causa certa de presenti proxime vacationis de propinquo propter rationes antedictas. Nec obstat q sit ratio diuersitatis inter presens pendens seu futurũ: q: dico q hec nõ hoc casu quo ad id de quo arguitur per predicta. Et ad oia exempla huius rationis respõsum est. Ex premissis ad. xj. et. xij. rationes est responsum. Ad. xiiij. et vltimã rationẽ respondetur q verũ est quia per eam tollitur spes firma proxime vacationis in preiudiciũ laici presentantis vt dixi. Nã vt pluries dixi idẽ iuris est esse vel de proximo futurũ fore. vt. ff. de in integ. resti. l. nemo videtur. et q metus cau. l. sed et partus. in fi. cũ no. per Bart. ibi et in. l. existat. ibi proxime seq. et. ff. de excu. tuto l. nõ tm̃. in prin. ff. de acqui. pos. l. non videtur. cũ infinitis concordantijs.

a Pena cõtẽptus. Nota q cõtẽptus vitiũ demõstrat. xl. di. si q̃s aũt. Et d contẽnẽtib9 p̃cepta sedis apprice habes. xix. dist. i. c. nulli fas. vbi glo.

De iure patronatus. Rubrica.

Conclusio. ccccccclij.

Appositis cõclusionibus. s. precedẽtib9 et supposito q postq̃ do. Georgi9 Martinũ priorẽ cuiusdã prioratus secularis spectañ. ad presentationẽ patroni laici promouit ad ecclesiam silneñ. Itẽ. d. G. motu suo proprio fecit gratiã eidẽ. M. talẽ vcz q dictũ prioratũ cũ dicta silneñ ecclesia retinere posset vsq ad beneplacitũ sedis apostolice. Itẽ supposito q litere dicte gratie de dicto iure presentãdi ad patronũ pertinẽtes laicũ mentionẽ nõ faciãt sed cũ dictus do. G. per duos dños Cardinales fecisset dici eidẽ. M: dictã gratiã quã facere ei volebat idem. M. venit ad dictũ Gre. et sibi supplicauit q cũ dict9 prioratus spectaret ad presentationem laici patroni vcz portugalie regis et ipse. M. esset nũtius et ambasiator ipsius portugalie regis timeretq eiusdẽ regis indignationẽ incurrere si crederet q tale beneficium ad eius presentationẽ pertinẽs impetrasset dignaretur idẽ. G. dictã gratiã motu proprio facere qd idẽ do. G. cõcessit ex premissa dicti. M.

assertione et supplicatione: non videtur do. S. adeo fuisse de dicto iure presentandi dicti patroni laici sufficienter certificatus et informatus quod voluerit tacite preiudicare illi iuri et impedimentum tollere quod obstare poterat. S. ex illo iure gratie antedicte postquam de illo iure in literis dicte gratie mentio non est facta. pro ista conclusione faciunt primo omnes rationes que adducte fuerunt supra in vna conclusione ad probandum quod dicta scientia huius iuris non possit probari nisi per literas. Secundo probatur conclusio: quia verba non operantur effectum nisi secundum finem ad quem tendunt nec vltra intentionem agentis. vt. ff. si cer. pe. l. non ois. et extra de ord. cog. c. cum dilectus. Modo narratio dicti. M. facta do. S. non tendebat ad hoc vt fieret gratia de sublatione impedimenti dicti iuris sed ad hoc solum vt fieret gratia motu proprio: nec aliud papa tunc facere intendebat. Motus autem proprius de natura sua non tollit preiudicium tertii: prout colligitur ex no. Jo. an. de preben. c. si motu. et patet in propria materia: que reseruatio. c. ij. de preben. li. vj. fuit facta motu proprio et tamen non tollit istud ius. vt ibi no. Jo. an. in nouel. igitur etc. Tertio ad idem quia error iuris non excuset[a] potissime volentem acquirere nec eis proficit. vt. ff. de iuris et facti igno. l. iuris ignorantia non prodest. cum si. Modo iste. M. errauit in iure. Quarto quia non sufficit papam qualitercunque certificari nisi certificetur eo modo quo certificari debet. vt. ff. ad. l. iul. de adult. denuntiasse etc. circa prin. Quinto quia assertio fidem non faciens certificationem non inducit: sed ista fuit talis: ergo etc. patet propositio maior: quia non omni spiritui est credendum: et quia si fidem non facit res dubia remanet nec rem certam reddere est aliud quam facere vt de se patet. Minor proposito patet: quia vox huius vox nullius. vt. l. iurisdictio. C. de testi. et extra eodem. c. in omni. et. c. cum a nobis. et potissime parti impetranti non creditur in his que dicit pro gratia a principe obtinenda: vt patet de proba. c. j. in clemen. et per Jo. an. de lit. contesta. in nouel. c. ij. fecit autem pars talem assertionem vt motum proprium obtineret: ergo et facit quia si voluisset stare assertioni sue illam fecisset instrui in literis suis et si papa eis stare voluisset id fieri mandasset vt videtur. Ista fuerunt motiua dominorum iudicio meo. In oppositum tamen videtur posse argui quia in his in quibus sola scientia seu certificatio est necessaria sufficiat qualitercunque ad notitiam deueniat. vt. ff. de peti. here. l. item veniunt. §. petitam. et de act. empt. l. j. in fi. et de edil. edi. l. j §. intelligatur. licet vbi denuntiatio[b] est de substantia secus vt dicta. l. denuntiasse. in prin. et ita not. Dy. in regula eum qui certus est. li. vj. Et Cy. C. de euic. l. emptor. modo sola scientia seu certificatio principi hoc casu videtur ad effectum tollendi impedimentum sufficiens est vt fuit plene deductum: supra in vna conclusione nec est hic necessaria denuntiatio quia hoc nullo iure cauetur: ergo etc. Preterea et si opus est denuntiatione pro eo quod requiritur scientia vt aliquid de futuro fiat iuxta no. Bar. in dicta. l. denuntiasse in principio: tamen facta fuit vt presupponitur nec nocet quod ad alium finem vt statim dicetur. Secundo hoc idem probatur. Nam quod dicitur verba ad vnum effectum apposita non operari effectum alium intelligitur quando effectus principaliter intentus valere potest absque hoc quod valeat alter effectus princi

[a] Error iuris non excuset. Nota quod error iuris excusat quem a dolo. Glo. est singu. ff. de abigeis. in fin. An autem et quando error iuris noceat vel possit reuocari vide per Dy. in regula ignorantia. de re. ju.

[b] Denuntiatio. Denuntiare qualiter quis intelligatur. vide. ff. de adul. l. denuntiasse. Adde quod denuntiatio personalis non requiritur vbi precessit publica notificatio ter. est sing. secundum bal. ff. de decre. ab or. fa. l. j.

paliter nõ intentus: ⁊ ita loquit̃ .l.cũ tale.§.fi.de condi.⁊ demõ. ⁊ ita no.Bar.secus vero si vnus sine alio valere nõ posset.exemplum de primo lego meuio q̃ sit heres me⁹ dato meuio.l.x.C. q̃ titio legaui valere põt legatũ meuũ licet titio nihil legauerit q꞉ testator grauat heredẽ propriũ sicut sibi placet: ⁊ ita loquit̃ l.cũ tale.§.fi.Sed si dico lego meuio.x.presentanda sibi per titium de.C.que sibi legaui eoipso videor titio legasse q꞉ aliter non potuissem eũ onerasse: ⁊ ita loquitur.l.denic̄ꝫ.§.interdum. ff.de pecu.legato.⁊.l.procul.ff.de vsufruc.⁊ ista posuit Bart.in d.§.interdũ.⁊ in dicta.l.cũ tale.in fi.⁊ faciunt omnia iura dicentia q̃ volens.d.principaliter ⁊ directe vnũ disponere vult etiã ex cõsequenti licet indirecte oẽs effectus sibi possibiles et sibi notos sine q̃b⁹ fieri nõ posset illud ad qđ principaliter intendit producere.ff.de acqui.her.l.illud.de serui.vrb.predio.l.iij.§.q̃ habet.de iuris.om.iud.l.ij.§.de neces.ser.here.insti.l.pe.insti. q̃ ⁊ a quib.cau.ma.nõ pos.in prin.⁊ qui da.tu.pos.in prin.⁊ de excu.tut.Idẽ vlpianus in fin.⁊ de re iudi.q̃ cõsulebant.⁊ extra de cõsti.principũ.c.j.cũ ibi not.in glo.magna.lib.vj.⁊ not.Inno.de rescript.c.j.⁊.Cy.C.si cõtra ius vel vtilita.publi.l.fi.modo ita est q̃ proposito q̃ certioratus fuit papa vt gratiã faceret motu proprio ⁊ eã fecit animo ⁊ intentione q̃ valeret vt in regula decet.li.vj.⁊ de dona.c.p tuas.⁊ tñ valere nõ poterat nisi tolleret̃ impedimentũ presentationis patroni laici ambobus vcꝫ pape ⁊ Martino noto: ergo ad hunc effectũ possunt verba aperte referri qđ erat probãdũ: q̃ aũt papa sciuerit ⁊ fuerit certificatus per assecutionẽ dicti.M.vt tollat̃.v.ratio partis alterius oñdit̃: q꞉ tunc reuera dicit̃ aliq̃s certificatus de eo q̃ sibi asserit̃ cũ id qđ sibi asserit̃ verũ est vt ipse fidẽ adhibet tali assertioni.vt.d.§.petitã.ver.a quo.l.itẽ veniũt.ff.de pe.here.Modo vtrũq̄ꝫ in ꝓposito fuit: nã vera fuit assertio vt partes cõcordãt. Itẽ papa assertioni credidit qđ patet q꞉ eã secutus gratiã motu ꝓprio cõcessit prout petebat̃.Sed dicis q̃ nõ apparet q̃ fuit assertionẽ secutus quo ad aliũ effectũ vcꝫ preiudicãdi iuri presentandi patroni laici.dico q̃ immo cõsecutiue per rõnem proxime precedẽtẽ.Itẽ dico q̃ quo ad aliũ effectũ papa debuit assertioni credere.rõ: q꞉ in his i q̃b⁹ nõ tractat̃ nisi de preiudicio asserẽtis credẽdũ est assertioni prout legit̃ ⁊ no.de homic.significasti.Mõ hec assertio faciebat cõtra asserentẽ ⁊ pro patrono vt crederet̃ difficilior: papa ad cõcedẽdũ ne patrono preiudiciũ afferret̃: vel aliter ⁊ meli⁹ dico q̃ lꝫ de narratis hmõi pape a p partis impetrãtis assertionẽ nõ fiat plena fides[a] vt ꝓbat dicta rõ.v.tñ papa talia narrata supponit nihilomin⁹ esse vera absq̄ꝫ tñ ꝑiudicio veritatis.Et his suppositis vt ꝓfert̃ sup his fundãdo suã intẽtionẽ ꝓcedit talẽ gratiã sicut sibi plꝫ.Et hinc est q̃ cõcessio grẽ depẽdet a veritate ꝑsupposita narratorũ: ⁊ intelligit̃ facta sub cõditiõe si vera sint ꝓut narrata fuerãt esse vera.vt extra de rescri.c.ij.cũ cõcor.Et hic est q̃ postmodũ de veritate inq̃rit̃ ⁊ sup ea a narrãte ꝓbatiões exigunt̃ ꝓut deducit dicta rõ.v.Et q̃ seq̃t̃ q̃ cũ narratũ fuit ius ꝑronat⁹: tenẽdũ est q̃ papa illđ supposuit esse tale ⁊ sub tacita cõditione si tale foret vr̃ ad gratiã

a ¶ plena fides. Nota q̃ plena fides bona fides ꝑsumit̃. vt plene per hosti.extra de ꝑscrip.c.si diligẽti. et habet̃ hec dictio bona fides.ff.de posit.l.bona fides.

illi iuri preiudicantē ⁊ illius iuris impedimentū asserentē precessisse. Nec ob. iij. ratio partis alterius de iure erroris faciens mentionē: qz hic nō agit de actu q̄ procedit effectiue a narrante vel ab ipsius narrātis voluntate. Ideo narrans in narrādo cōtra suā intentionē in iure errauerit vel non errauerit nō curamus: sed agit hic de actu precedente licet nō directe ⁊ expresse tacite tn̄ ⁊ indirecte a mente presumpta Romani pōtificis gratiam cōcedētis de quo nō est verisimile ꝙ erret a iure. vt. l. oim. de testā. ⁊. c. j. de consti. li. vj. alleg. Et vere pars ista est multum probabilis et in ea cōsentiebat do. Grego. papa. xj. noie Joan. rogerij antea Cardinalis bellifortis ⁊ nepos ex fratre. d. cle. pape. vj. lucerna iuris ciuilis vir vtriꝙ subtilis ingenij optimi iudicij ⁊ intellectus valde clari ⁊ ita nobis auditoribus mandauerit Cancellariā regens quondā Archiepūs Bareñ. et nunc in papatu intrusus per literas suas patentes ex parte eiusdē dñi Gregorij nō vt pape sed vt doctoris. Idē tenent vt intellexi do. Mediolaneñ. Santi Eustachij ⁊ sancti Angeli Cardinales. et do. meus de salua epūs papisieñ. Et dicūt aliqui de dño Uiuarieñ. q̄ sant oēs maximi prelati literati doc. decre. oēs idē in cōsilijs Rote tenuimus. do. Epūs limoceñ. Robertus Galhardus ⁊ ego lz alij cōtra maiorē partē facieñ. Ideo expediuisset. d. M. ꝙ causa saltē in tertia instantia cōmissa fuisset extra rotā: elicit ex decisione conclusionis sequentis: ergo ⁊c.

¶De concessione prebende. Rubrica. Conclusio. cccccccluij.

Supposita conclusione edita p. d. Greg. papā. xj. q̄ habet ꝙ in prebendis ecclesiarū cathedraliū obtinendis requiritur etas. xiiij. annoꝝ[a] ⁊ ꝙ idē do. Greg. in eadē constitutione declarauit se etiā tpe sue promotionis ad papatū fuisse intentionis predictam ordinationē debere seruari: item supposito in facto ꝙ clericus adhuc agens adhuc tm̄. xij. etatis sue annū ab eodē do. Grego. obtinuit gratiam de canonicatu sub expectatione prebende cuiusdā ecclesie cathedralis ⁊ postea dūmodo Grego. ageret in humanis ipse P. iam habens. xiiij. annos prebendā tunc vacantē ⁊ sub data gratia sua cadentē acceptauit ⁊ de ea sibi fecit prouideri vtrū valuerit ipso iure acceptatio ⁊ prouisio? Antedicti dñi Guil. Nicola. Galhar. ⁊ Fornandus ꝙ sic: sed dñi Corsieñ. archiepūs camerinus episcopus seu electus. R. P. ⁊ Egi. ⁊ cōtra ⁊ Ebrandus dubius. pro prima parte facit. c. ei cui. de preben. pro secunda parte facit. c. si eo tempore. de rescript. eod. libr. Item pro prima parte ⁊ vltima dissolutio dictorum duorum capitulorum posita in glo. Jo. an. super. c. ei cui. ⁊ so. Jo. an. posita in glo. Joā. and. super. c. ei cui. de regu. iur. lib. vj. ⁊ so. dñi. M. de salua per me addita. in. d. c. ei cui. super dicta glo. Joā. and. vez ꝙ aliud in qualitate de iure cōmuni inherente aliud in qualitate de iure speciali inherente. sed pro secunda parte facit secunda solutio posita in. d. glo. Jo. an. pro qua optime facit text. ff. de solu. l. qui. ⁊. §. stichum. j. ⁊. ij. ff. de ver. ob. l. inter stipulātem. §. scramenta, ver. vini ⁊c, ⁊ extra de re iudi. c. abbatem. ver. pre-

[a] ¶Etas. xiiij. annorū. Nota ꝙ etas discretionis i pueris est. xiiij. annoꝝ. xxij. q. ij. pueri. Etas autez qualr probet: ⁊ q̄d si testes super etate discordēt: ⁊ an testimonijs ꝓpinquorum admittatur sup etate: vide Bal. cōsi. cccclv. i. iiij. volumi.

fat us; Itē pro prima parte facit q2 nō loquit̄ cōstitutio de cano nicatu ꝛ tñ nouella etiā correctiua est ſm quoſdā: ergo non intelligitur de canonicatu ꝛ ita valet gratia in canonicatu q̄ aſſi: cit.vt.c.ſi clericus.de preben.lib.vj. Sed pro ſecunda parte facit q2 canonicat⁹ dat̄ ꝑpter prebendā. Ideo nō hꝫ canonicus talis ante prebendā adoptionē iura canonicalia puta diſtributiones ꝛ vocē.vt no. Joā.an.de conſti.cū.M.in nouella: ergo ſi non valet gratia de prebendis ergo nec de canonicatu per regulam cū principalis ꝛc.ꝛ.l.j.ꝛ.ij.ff.de pecu.lega. Itē q2 qñ vnum propter alterū ꝛc .C.de dona.l.fi. Itē q2 altera pars erat expectans licet secūda maior ratio ꝛ hec hic ceſſat. Itē pro ſecunda parte facit q2 conſtitutio ſolū loquitur de obtinendis prebendis ergo refert ſe ad tp̄s quo obtinebunt̄ qđ erat tp̄s acceptationis ꝛ prouiſionis.C.de dona. propter nupt.l.ꝙ ſponſe. Sed pro alia parte facit q2 alia oīa referunt̄ ad tp̄s date.de reſcrip. eam te.cū concor.ꝛ in.c.ſi eo tpe alleg.ſicut in regula catoniana.ff.de re. catoniana per totum. et q2.c. ei cui.tanꝗ a regula iuriū dicentiū debere ſemper inſpici tp̄s exorbitans debet quātum pōt fieri reduci.ar.ff.de pac.l.itē ſi vnus.§.pater.verſi.ꝙ ſi de ſpecie dotis: q⁊ nō pōt meli⁹ fieri ꝗ ſequēdo ſm ſolutionē dicte gl.Jo.an. Itē q2 habilitas prouiſi req̄rit̄ tribus tpib⁹ proſequere ꝛ ꝑ Dy.in.c.j.de re.iu.li. vj. Scđa pars viſa fuit mihi in cōſiijs vt dixi ꝛ adhuc mihi videret̄ probalior ꝛ in ea plures ſaltē de vno cōcordauerunt vt dixi.ꝛ q̄ vellet inſiſteret ꝯ primā in vltimā ſolutionē Jo.an.ꝛ ſolutiones dñi.M. ſupraductas facile foret ſoluere q2.c. ſi eo tpe non fundat ſe in ſpeciali fauore reſpectu prime ſolutionis: et ita poſſent in caſu in. c. ſi eo tpe oīa benefi-ia eſſe curata reſpectu alterius ſolutionis ꝛ non minus debet operari ſpecialitas in ſuo caſu ſpeciali ꝗ generalitas in ſua generalitate reſpectu alterius ſolutionis dñi.M.ergo ꝛc. Itē pro ſecūda parte facit opinio Hoſt.Archi.ꝛ ſequaciū q̄ habent de iure cōi impuberē[a] eſſe inhabilē ad prebendā eccleſie cathedralis.in.c.ſuper inordinata.de preben.ꝛ alia iura et rōnes q̄ allegāt.de quo per Archi.de reſcri.ſi eo tpe li.vj.ꝛ per Hoſti.in.c.ſuper inordinata.alle.ꝛ ibi ꝑ Jo.an. in nouel. Sed pro prima parte facit opinio cōtraria aliorū.per.c.cū ex eo. de elec.lib:vj.ꝛ alia iura ꝛ rationes eorundem.

¶De prebendis. Rubrica.

Concluſio.cccccclv.

Si rector parrochialis eccleſie impetrat a papa archidiaconatū: dignitatē ꝛ curā habentē certo modo vacantē offerēs expreſſe ſe dimittere eccleſiā per aſſecutionem pacificā. Archidiaconat⁹ ꝛ papa cōferat eccleſiā alteri dū vacauerit per aſſecutionē in dictā dictuſꝗ rector poſt hoc poſſeſſionē pacificā Archidiaconatus aſſequat̄ dimittatꝗ ſtatim ꝛ infra menſem a tpe hmōi aſſecutionis cōputandū realiter ꝛ cū effectu ꝛ ſine fraude dictam eccleſiam et eius poſſeſſionem nec ſine noua collatione redeat ad eam licet infra dictū mēſem corā ordinario ſub publico teſtimonio eādē eccleſiā

a ¶Impuberē. Nota ꝙ impubes dicit̄ eſſe minor.xiiij.annis. Inſtit. qui.mo.tu. fi. in princi. qñꝗ tñ improprie dr̄ q̄ adultus eſt ff. de excuſ. tut. l. ſed et milites. Qñꝗ et impubes.i.minor annis. xxv. ff. de excuſ. tut.l.nō ſolū.§.ſi libertus.

verbotenus nõ dimittat penas cõstitutionis extrauagãtis Joã. xxij. que incipit Execrabilis. §. qui vero nõ incurrit. Cõtra cõclusionẽ nõ videtur arguere: q2 videtur textus rotundus in cõtrariũ in. §. qui vero. alle. exponẽdo ibi verbũ pari modo ꝫm Jesse ⁊ guil. id est sub publico testimonio verbaliter corã ordinario ⁊c. Sed probatur cõclusio. primo eñi supponimus ꝓ sine fraude et realiter ⁊ cũ effectu dimiserit infra tempus nec redierit postea ad eandẽ nec restat nisi ostendere ꝙ corã ordinario verbo expresso ⁊ sub publico testimonio dimiserit. Pro quo sciendũ ꝙ papa totiꝰ mũdi ⁊ oĩum ecclesiarũ est ordinarius eps etiã immediatus ⁊ nõ casualis sicut Archieps vt. ix. q. iij. cuncta per mundũ [a] ⁊. c. seq. et. c. per principalẽ. j. de conces. prebẽ. proposuit. ⁊ de prebẽ. c. ij. lib. vj. Scdo sciendũ est ꝙ cũ verba proferũtur nõ vt pro tempore prolationis operentur effectũ sed potius in aliud tempus futurũ non recipiũtur pro tẽpore in quo proferũtur sed pro tẽpore in quo effectũ suũ protendere dignoscuntur: vt. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. l. cũ hic status. ⁊ §. si sponsus. ⁊. C. de dona. ante nup. l. qđ sponse. et ꝙ illud qđ fit ante tempus habetur perinde ac si fieret post tempus ac si tempus est gratia faciẽtis vt. ff. de annu. leg. l. cũ qui rogatus est: cũ omnibus concor. ibidẽ alleg. vel etiã si alterius gratia dũmodo ipsius in nullo intersit vt. l. qui rome. in princ. cũ ibi no. per Bar. ff. de verb. obli. ⁊ faciunt no. Bar. ⁊ glo. in. l. cũ qui rogatus. immo ⁊. l. ipsa a cõtrario probat ⁊ per hoc tollũtur no. Cy. in. l. ij. in fi. C. de iure emphi. ⁊ eiusdẽ in. l. si cert. annis. C. de pac. ⁊ presertim qñ dilatio temporis est modica. ⁊ spes propinqua ⁊ firma per. l. alle. ⁊. in quadã cõclusione ad fi. ⁊ facit optime q2 limitatio temporis respicit vltimũ extremũ ⁊ nõ primũ: qñ etiã ante illud fieri posset sicut dicimus in mẽse qui datur impetrãti ad acceptandũ ⁊ currit a tempore note vacationis in ecclesia et ante põt acceptari ⁊ ante ligat decretũ ꝫm omnes. Tertio dico ꝙ illud qđ fit in presentia alicuius principis censetur publice fieri ⁊ cũ oĩ solẽnitate: q2 eius presentia supplet omnẽ solẽnitatẽ vt. C. de testa. l. omniũ. Ex premissis apparet ꝙ etiã corã ordinario q2 corã papa per primũ suppositũ etiã verbaliter in supplicatione quã porrexit per secundũ suppositũ et sub sufficiẽti testimonio q2 sub testimonio principis per tertiũ suppositũ beneficiũ primũ dicitur dimisisse ⁊ maxime videtur bene testimoniũ publicũ si super supplicatione et eius signatione facit confici literas et ipsis publice vtitur recipiendo possessionem secundi autoritate literarũ earũdẽ: q2 non potest dici testimoniũ magis publicũ ꝙ̃ testimoniũ literarũ contra quas probatio non admittatur nisi super crimine falsitatis. Et hec dico super hec que papa asserit in sua presentia esse facta vt cle. j. de proba. cũ ibi no. ⁊. c. si motu. de preben. lib. vj. cũ ibi nota. ⁊ maxime si hoc liceret alias non postꝙ̃ literis vtitur tanꝙ̃ bonis vt. c. per tuas. de proba. cũ simi. Secundo eadẽ cõclusio probatur ꝑ rationẽ magis clarã. Nã certũ est ꝙ iura penalia sunt odiosa ⁊ tanꝙ̃ restringẽda vt. l. si preses. et. l. si de interpretatione. ff. de penis. ⁊ maxime illa que penas ipso iure imponũt puta priuationis vt de elec. c. licet canõ. ⁊. c. statutũ. lib. vj. simul iunctis. facit de penitẽ. dist. j. pene. ⁊ facit egregie not. ⁊ alle. Jo. and.

[a] Cũcta per mũdũ. Adde ꝙ est summus iter omnes ⁊ q2 oẽs plenitudinẽ ptãtis, ⁊ alij in parte sollicitudinis sunt vocati. ij. q. vij. decreti. ⁊. c. q̃ se scit. vñ cũ dominꝰ apostolis dixit vt laxarent retia soli petro dixit duc in altũ, ⁊ ei soli dixit vt piscaret hamo: q̃ duo vtinã faceret.

in regula in penis.e tregula odia.lib.vj.in questionibus mercu=
rialibus ibi per eũ disputatis in nouella.Et quãto pena est gra=
uior ꝛ culpa minor tanto debet restrictio esse maior vt aut.multo=
magis cũ simi. maxime qꝛ debet esse adequatio inter culpã ꝛ pe=
nã vt.l.sancimus.C.de penis. Modo hic est pena maxima qꝛ ne=
dũ est priuatio habiti ꝛ ambiti sed etiã est pena inhabilitationis
ad quolibet aliud decetero obtinendũ.Ex quibus concludo ꝙ si
in alijs materijs nõ penalibus nec odiosis sed potius fauorabili
bus arguitur ex cause seu ipsius rationis cassatione ad.l. seu ei⁹
cõstitutionẽ ꝛ eius effectus cassaretis.vt.C.de epis.ꝛ cle.generali
ter.ꝛ ibi per Cyn.ꝛ de in integ.restitu.mi.l.fi.ꝛ.ff.de iure patro.l.
adigere.§.quis.vt no.per Dy.in regula priuilegiũ.de reg.iur.li.
vj.ꝛ per Jo.an.de renũtia.post translationẽ.in nouella.ꝛ egregie
facit quod no.Bar.in dicto.§.quis.dicens ꝙ quando quis puni
retur contra mentẽ.l.nisi per rationẽ verba.l. restringerentur re=
stringuntur.ꝛ iste est casus dicti.§.quis ꝛ.l.ij.C.de noxa. licet se=
cus si lucrũ admitteret vbi.l.restrictionẽ nõ notaret.vt.l.prospe=
xit.vt.ff.q̇ ꝛ a qui.li.manu.nõ fi.ꝛ idẽ videt notasse Cyn.C. que sit
lon.cõsue.Modo pro deo videamus que potuit esse ratio quare vl
tra verã realẽ ꝛ actualẽ effectualẽ restitutionẽ curatur de verbali.
Nã cũ verba menti seruiant habito effectu ſm mentẽ de verbis
non videretur prima facie esse curandum.ff.de suppel. lega.l. la=
beo.de rebus.dub.l.in ambiguo.C.de libe.preteri.l.iij.et extra.de
verborum significatione.c.preterea.et.c.in his.ꝛ.ff.de lega.l. sci=
re.l. et breuiter nescio imaginari aliam rationem nisi vnam que
ponitur pro parte in textu et pro parte debet subandiri vt puta vt
videlicet ordinarius citius scien. dimissionem citius de reserua=
tis domino pape referat vt ipse citius conferat vt diutinis vaca=
tionibus accurratur et vt materie fraudum nõ sit locus.facit pro
euitatione longe vacationis.de electio.ne pro defectu.cum simi=
libus.Modo videamus si dicta ratio hoc casu cessat in totum.cer
te ita.Nam primo cessat fraus in totum vt supponitur.Itez ces=
sat prima pars rationis:quia iam papa certioratus est:ideo non
fuit plus certiorari opus:vt.l.j.in fi.ff.de act.emptio.l.j.§.si intel=
ligatur.ff. edilitio edicto. Item quia iam satisfactum est rationi:
quia iam papa prouidit vt supponitur.Item cessat secunda pars
dicte rationis:quia beneficium non spectat ad collationem ordi=
narij cum sit reseruatum.Sed dices.saltem spectat ad eius dispo
sitionem de qua.in.c.cum vos.de offic.ordina.Sed non obstat ꝙ
c.cum vos.non loquitur nisi cum est periculum de longa vacatio
ne vt ibi not.quod hic cessat.Item non obstat quia alius ordina=
rius omni ordinario maior videlicet papa ꝓuidit hic de alio ad=
ministratore q̇ cito post assecut. fecit sibi prouideri et fuit posses=
sionem ecclesie assecutus vt supponitur:igitur . Itẽ qꝛ veritas est
ꝙ hodie reuera cessat.c.cũ vos.in beneficijs reseruatis:qꝛ collato
a res camere apostolice loco yconomi[a] succedunt hodie in bñficijs
reseruatis ꝛ fruct⁹ recipiũt ꝛ cõseruãt ad vtilitatẽ camere aposto
lice.Pro predicta vero ratione q̃ hz verba dicte extrauagantis re=
stringi ex mẽte:faciũt no.Jesse in dicta extraua.Execrabilis.§.sta
tuimus.super ver.verbaliter.versi. quid autẽ de illo qui loqui põt

a Loco yco=
nomi. Yco=
nom⁹ est cui
res ecclesia=
stica guber=
nãda mãda
tur.C.de sa=
crosan.ec.in
bem⁹.Et no
ta ꝙ ycono=
mus ꝛ ꝑpost
tus sunt di=
uersa noia:
tñ idẽ signi=
ficant sicut
primas ꝛ pa
triarcha.Ad
de ꝙ ycono=
mũ dz habe
re q̃libet ec=
clesia cathe=
dralis q̃ eius
arbitrio eius
res ecc̃e gu=
bernare dz,

vbi dicit Jesse qd etiam in valente loqui sufficit si qualitercunq coram ordinario etiã sine verbis puta nutu: signo aut alis suã voluntatem ecclesiam dimittendi ostendat. argumen.no.per Hostien.extra de spon.c.tue.et in summa.de sponsal.in rubricella de matrimonio.§.qualiter contrahitur.vbi dicit qd matrimonium per non valentes loqui nutu vel signo contrahi potest: quia hoc quod non potest loqui non debet sibi esse ad preiudicium.argumen.ff.de condi.et demon.l.falsa.C.de adoptioni.l.per optionē.et de dignita.l.maior.et de agen in rebus.l.saluberrimam.li.xij.maxime quia verba ad aliud inducta non sunt nisi ad designandũ consensum.xxij.q.ij.is autem.argumen.ff.de lega.iij.§.iij l.pamphilum.§.propositum.et quod no.C.de testamē.l.iubemus.§.vlt. Ad §.statuimus.respondet cum dicit verbo subaudi vel alio modo equipollenti puta signo: nutu vel literis vt ius seruetur et verbis preferatur vt dicta l.iij.C.de libe.preteri.legis enim verba ciuiliter intelligenda.ff.de seruitu.l.si cui.nec ius calumniari nec eius verba captari.sed qua mente dicantur conuenit animaduerti: vt.ff.de exhiben.l.ad exhibendũ.licet fateatur tutius fore si cortici litere seruatur quod et fateor.argumen.ff.de ven.in possessio.mitten.l.sed ĩ incertũ. extra de spon.c.iuuenis.de cleri.excommuni.minist.illud de peniten.dis.vij.c.ij.cum similibus.Item qd recedendum sit a verbis illius extrauagan.propter mētem et rationem colligitur ex vno dicto Jesse posito in di.§.statuimus.super verbo testimonio publico vbi dicit mentem litere seu literam ex mente referēdã:ne dum ad testimonium instrumenti publici vel litere vel sigillo autentice sigillate.de elec.vt circa.li.vj.de offi.ordi.si canonici.eo lib.ij.q.j.legũ.C.de epis.et cle.l. si qua per calumniam.sed etiam per testimonium personarum autenticarum seu notabilium.argumen.ff.de testamē.l.heredes palã. de ritu nup.l.palam.in princi.et §.que vt in alteris attenta mente.argumen.ff.de excusa.tuto.l.scire.§.aliud.de electio.c.si postq̃.lib.vj.§.j.ar.C.de fide instru.l.in exercendis.de pact.l.pactum. maxime quia penalis.arg.t.re.odia. Ad.de preben.c.si beneficia.lib.vj.licet tutius fateatur qd fiat sub publico instrumento [a] vt satisfiat cortici litere et opinioni.et quia promptior fides est instrumēti.argumē.ff.de pigno.l. communiter. de carbo. edicto.l.iij.§.due cause.de acq ren.possel.l.peregre.§.j.predicta aũt multa coadiuuat: q: licet patres nostri dictam interpretationem quam cõclusio ponit in scriptis nõ redigerint saltē qd ego viderim: tamē de facto eam fecit cõsuedo lõga facit q: nullus in casu isto cõsuevit ad aliam verbalē dimissionem recurrere ergo seruanda est.ar.ff.de legi.l.minime.et l.si de interpretatione.eo.ti.et alias periculosissim[9] laqueus mitteretur animabus contra.c. de viduis.nec possum credere papã voluisse tam magnam penã debere incurrere ex ita modica culpa q: cõmēsuratio esset valde inequalis et excessiua quod esse nõ debet vt dicit.l.sancim[9].Saluetur ergo cõstitutio casu quo papa cõtulisset archidiaconatũ de parochia mentione non facta vel si ordinarius habenti in aliena diocesi parochialem ecclesiã in sua curatum beneficium contulisset: sed quid si papa motu suo proprio contulisset de parochia tamen mentione facta eam mãdãdo

a ¶Sub publico instrumento. Instrumenta q̃ dicantur publica vel priuata et quibus instrumētis credatur et an exēplarie scripture sit stãdũ.vide diffuse et plene per Innocē. Hosti.et Jo.an et alios in c.j.de fide.instru.

dimitti? vel quid si dedisset expectatiuam ad vacaturam dignitatem ecclesiam ad oblationem impetrātis vel sine oblatione motu proprio vel ad aliam petitionem dimitti parochiam mandaret vel quid si ordinarius habēti in sua diocesi parochiam aliam conferat de prima facta vel non facta mentione mandando dimitti vel non mandando ad oblationē vel sine oblatione? omnia ista sunt adhuc dubia aliqualiter.

¶ De filijs presbyterorum. De rerū permutatione. Rubri. Conclusio.ccccccclvj.

a Si illegitimus dispensatus ad curatū beneficium [a] obtinendū obtento curato beneficio in vim dispensationis eiusdem illud permutaret ad aliud curatum cum legitimo effectu dicte illegitimitatis ignorāte credēs sibi id ex predicta dispensatione licere: nō valet collatio secundi curati ex causa dicte permutationis facta: sed datur vtrique vez legitimo ratione probabilis ignorantie facti et illegitimo ratione erroris iuris probabilis recursus ad bñficia renūtiata ex causa permutationis antedicte. Ratio prime partis: qr opinio Archi. posita. in. c. j. de fi. presby. li. vj. qui habet huiusmodi dispensationem nō posse extendi nisi ad vnicum et nisi ad primum in curia romana et palatio apostolico semper extitit obseruata: et prohibitus aliud recipere non potest etiam ex causa permutationis illud recipere: vt no. glo. et Pau. in prin. in clemen. de penis. super verbo obtinenda: qr in permutatione interuenit vera hincinde renuntiatio et sequitur vera hincinde collatio vt notatur. in. c. vno. de rerum permutatio. quicquid ibi Jo. mo. in cōtrarium notet: licet opinio Jo. mo. posita in dicto. c. j. de fi. pres. li. vj. et Jo. an. posita in. c. nō potest. de prebē. li. vj. in nouella vbi plenissime de iure videretur pluribus dominis probabilior: et fateor recte qꝫ benignior est. Sed puto qꝫ alia de iuris rigore sit verior quia talis dispensatio nō se extēdit nisi ad vnicum: vt in. c. vnico. de fi. presby. alle. et ad primum vt. in. c. non potest. de preben. alle. cū ibi no. et alle. etiā iura et hoc in simili in. c. quāuis. eo. ti. et lib. in nouella: ergo cōsumit in illo argumē. no. Jo. post Hoste. in simili. de rescrip. in. c. cū in multis. sup gl. fi. lib. vj. si cōsumitur postea nō reuiuiscit: vt. ff. de verbo obligatio. l. inter stipulantem. §. sacrā. et de solu. l. qui res §. arcā. qr semp remanet illegitimitas cū p talē dispensationē nō tollatur: vt no in. d. c. j. de filijs pres. dicebat do. F. quod maius odium est in dispensatione de qua. in. c. non pōt. qꝫ hic: qr prima respicit cumulationē beneficiorum iuribus munitam. de cle. non residen. quia nonnulli. et de preben. c. quia intantum. cum similibus. hoc vero habilitatione persone qui morbo alieno laborat Sed certe dico quod per ista est magis odiosa qr magis iuri antiquo repugnat et magis honori ecclesiarum dicit obuiare. Et scdm veritatem in maiori vel minori odio non fundantur iura predicta. Secūda pars cōclusionis quo ad legitimū est clara: quo ad legitimū vero in hoc fundatur: quia error in iure pbabilis bene excusat a dolo ff. ad silleia. l. si quis in graui. §. si quis ignorans. et etiam a culpa qr culpa ex iuris ignorātis im-

a ¶ Dispensatus ad curatū bñficiū. An solus papa dispenset cum illegitimis in bñficijs q̄ sunt cū cura? Vide lxj. dist. cenomaneñ.

perito imputatur quia consulere potuerit peritiores: ⁊ probat. ff. quis or. in bo. possessio. serue. l. ij. §. fina. ⁊. ff. de iuris ⁊ facti ignoran. l. regula. §. sed iuris ignorantiam. modo si periti sint adeo cõtrariũ ꝙ nescit quorum debet opinionẽ sequi: patet ꝙ non potest certitudinaliter cõsulere peritiorem quia nescit quis peritior sit in hac parte. ⁊ ꝙ talis error hoc casu sit ꝓbabilis ⁊ excuset videt text. ff. de peti. here. l. illud. in fin. primi responsi. ⁊. ff. de lega. ij. ⁊. l. qui solidum. §. etiam. ⁊. C. de cõdi. indebi. l. fi. ⁊ probatur in simili quia talis error excusat a sumptibus litis: vt no. Specu. ad plenũ in Specu. titu. de expensis. §. nũc videndum. ⁊ Pet. de samp. §. de appella. vt debitus. ⁊ ibi no. Jo. and. super gl. pen. et tamen error improbabilis nõ excusaret: vt. ff. de iudi. l. eũ quem temere. postꝙ ẽm maiores literati in facultate periti doctores ⁊ autoritate pollentes ⁊ numero plures in hac materia errarunt ⁊ errant nõ improbabiliter errat circa hoc peritus [a] ⁊ maxime quia hic nõ agitur de coadiuuando errantem in lucro captando: sed potius in damno vitando: ergo ei videtur esse succurrẽdum si ex iuris ignorantia errauit: vt. ff. de iuris ⁊ facti igno. l. regula. et. l. iuris ignorantia. cum similibus. fa. quia ob eam causam ꝙ error iuris probabilis dicit Jo. mo. in regula ignorantia. li. vj. in fi. ꝙ error iuris inusitati bene excusat quia inusitatio bene reddit ignorantiam probabilem. Item eadem ratione dicitur mulierem rusticum et militem probabiliter iuris peritiã ignorare ⁊ per hoc excusari. C. de iure. deliber. l. sancimus. ⁊. C. de iu. ⁊ facti igno. l. cõstitutiones. ⁊. ff. de proba. l. cum indebito. §. si autem ⁊. ff. de eden. l. j. §. fin. de iurisdi. om. iudi. l. si quis id quod. §. doli. de testa. l. fina. ⁊ no. j. q. iiij. notandũ. C. de iu. ⁊ fac. igno. l. j. ij. ⁊ vlti. ⁊ per Jo. mo. in regu. ignorãtia. alle. lꝫ sit magna differẽtia in aliquib⁹ inter personas antedictas: quã differẽtiã scripsi in regula ignorãtia. alle.

a ¶ Perit⁹. Quis dicat peritus ⁊ in quo differat a prudẽte vide ꝑ Archi. extra de here. c. vt commissi. lib. vj. super verbo peritos. Adde ꝙ si periti discordant ab imperitis peritiorib⁹ magis credẽdũ est ꝓpter perspicatiorem scientiã vt dicit Bal. in proe. ff.

Regestum huius operis.

A B a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z ⁊ ꝯ.
Omnes sunt quaterniones.

¶ Decisiones seu cõclusiones dñi Egidij de Bellamera vtriusꝙ iuris doctoris feliciter expliciunt. Impresse Lugduni per Joannem dauid aĩs la mouche Anno salutis nostre. M.ccccc.xix. Die vero. xij. Augusti.

REuerendus in christo pater dñs Egidius de Bellamera dũ in humanis ageret sacri apostolici palatij causarũ auditor ac deinde Auinionen̄. ecclesie antistes benemeritus: sepe animo repetens verissimũ illud stoicorum videri omnia a natura producta ad vsum hominis fuisse genita hoīes etiam hominum gratia procreatos vt sibijnuicē presidio et auxilio nō deessent: ꝑinde summo ⁊ fere diuino quodam ingenio contingentiũ dubiorũ suo tempore decisionibus in vnũ collectis: illas prout de cōsilio aliorũ coauditorũ suorum conclusa fuerunt in presenti volũmine iuxta titulos decretaliũ ad cōmunem hominũ vtilitatē miro ordine annotauit. Fuit profecto hic vir diuina bonitate humano generi cōcessus: vt sua quadam facundia ⁊ doctrina admirabili: solutos nodos ⁊ plurima iuris vtriusqꝫ secreta in ipso auditorio romane curie enucleata inter mortales ad lites dirimendas in lucē proderet: ac etiam tam subtile ⁊ perennē opus iudicio dignorũ virorum comprobatũ vt silentio deperire nō permitteret. Erit quidē posteris oībus facile sublimitatem huius operis imitando fieri cultores simul ⁊ obseruatores iustitie ⁊ veritatis.

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm